161.

13-a-1-5

A

12-2.

del Collegio de la Compañia de Jesus de Granada

R. 5811

¶ Lectura dñi Cardinalis Zabarella super secũdo decretalium adamussim tersa ⁊ emuncta. ⁊ in multis locis in q̃bus erat laniata nunc artificiose resarta. Cũ additionibus. summarijs. numeris. ac repertorio alphabetico per modũ conclusionũ capitulorꝫ effigiato dñi Johannis Thierry Lingonensis iurium clarissimi interpretis auspice suum in lucem primũ sortitur effectum.

¶ Rubrice huiꝰ voluminis.

e iudicijs.	folio. 2.
e foro competenti.	folio. 7.
e libelli oblatione.	folio. 11.
e mutuis petitionibus.	folio. 12.
e litis contestatione.	folio. 12.
⁊ lite non conte. non proce. ad testiũ recep.	folio. 12.
e iuramento calumnie.	folio. 15.
e dilationibus.	folio. 16.
e ferijs.	folio. 16.
e ordine cognitionum.	folio. 17.
e plus petitionibus.	folio. 18.
e causa possessionis ⁊ proprietatis.	folio. 19.
e restitutione spoliatorum.	folio. 22.
e dolo ⁊ contumacia.	folio. 27.
e eo qui mit. in posses. causa rei seruande.	folio. 31.
⁊ lite pendente nihil innouetur.	folio. 32.
e sequestratione possessionis ⁊ fructuum.	folio. 33.
e confessis.	folio. 33.
e probationibus.	folio. 34.
e testibus.	folio. 40.
e testibus cogendis.	folio. 51.
e fide instrumentorum.	folio. 52.
e presumptionibus.	folio. 57.
e iureiurando.	folio. 59.
e exceptionibus.	folio. 66.
e prescriptionibus.	folio. 68.
e appellationibus.	folio. 75.
e sententia ⁊ re iudicata.	folio. 75.

¶ Cliro olimpiacis virtutibus paradoxotatoꝰac inter literatos polito domino Claudio buillioud canonico sanctoꝰ Justi ⁊ Pauli Lugudunensis meritissimo Johan.thierry Lingoñ.iurium doctoꝰ minutulus. S.D.discooperto vertice.

¶ Tua me coegit facundia exuberans:doctrina penetrans:togate vir qui es extra omnem ingenij aleam positus:vt sub tuo ymbone protelatus incedam:sub quoquidem (vt cunctis liquet) nonnulli strophiatum consecuntur literarum emporium. ¶ Quamobꝯem vbertim his dierum interlunijs calamum charte infigere tuo beniuolo fretus animo non fui veritus. ¶ Verum cum terminassem terroris inuolucro concussus angerone paulisper fauere volui ne mee inscitie poliantea tibi comperta foret. Attamen ne poꝯ ingenioli mei toꝯperentꝯet in situ puluerulento flocco haberentur temerario ausu. ¶ Volui tibi duplomate vtenti has nostras lucubꝯatiuñculas in lectura domini Francisci de zabarellis affixas dedicare. ¶ Quas non rinocerata nare striata frõte nec hyꝯsuta pupilla suscipies. Adhec sympatia ⁊ nausea explosa vela complico offerens.quecũq; poterit suppellex ingenioli tuo ciuili famulaticio. Vale ⁊ me tuum habe. Ex officina nostra lugudunea Idibus Nouembꝯis. Johannes Thierry.

¶ Incipit Lectura domini Francisci de Zabarellis Cardinalis super secundo Decretalium.cum additionibus concoꝯdantijs summarijs ⁊ numeris.

¶ De iudicijs. Rubꝯica.

1 ☞ Iudicium quid sit.
2 Iudicium dicitur esse multiplex.

a ¶ Quid est iudiciũ. Adde glo. in.l.si pcuratorem absentem. ff. de pcu. Item. in.c.q̃ntauallis. de iureiuran.

1 ¶ † Quero quid est iudicium[a] ✠. Sũmiste describunt q̃ est actus legitimus trium personarum.s.iudicis:actoꝯis: ✠ ⁊ rei in iudicio pꝯtendentiũ.cui diffinitioni potest obijci q̃ non est conuertibilis cum diffinito vt esse dꝯ.ff.de dolo.l.j. xxvij.q.ij.c.j. Est enim iudiciũ sine actoꝯ:vt qñ iudex pcedit ex officio.de accu.qualiter.ij. Qñq; sine reoꝯ:vt quãdo inquiritur de maleficio nec scitur q̃s cõmiseritꝯ:vt.C.de acc. ea quidẽ.de elec.c.bone.el.j.⁊ no.in.d.c.qualiter. Dic ergo q̃ iudiciũ est inuestigatio quã fm iuris oꝯdinẽ varios modos ad eliciẽdã veritatẽ ⁊ elicitã custodiẽdam facit iudex.

a est actus legitimus trium personarum.s.iudicis:actoꝯis: ✠ ⁊ rei in iudicio pꝯtendentiũ.cui diffinitioni potest obijci q̃ non est conuertibilis cum diffinito vt esse dꝯ.ff.de dolo.l.j. xxvij.q.ij.c.j. Est enim iudiciũ sine actoꝯ:vt qñ iudex pcedit ex officio.de accu.qualiter.ij. Qñq; sine reoꝯ:vt quãdo inquiritur de maleficio nec scitur q̃s cõmiseritꝯ:vt.C.de acc. ea quidẽ.de elec.c.bone.el.j.⁊ no.in.d.c.qualiter. Dic ergo q̃ iudiciũ est inuestigatio quã fm iuris oꝯdinẽ varios modos ad eliciẽdã veritatẽ ⁊ elicitã custodiẽdam facit iudex.

2 Nicolaꝰ Superantiusmiles hierosolymitanus ⁊ vtriusq; iuris doctoꝯ.

b ¶ Quero q̃re dixit in plꝰ de iudicijs. † Dic q̃ multiplex est[b] iudiciũ.⁊ pōt diuidi fm speciẽ seu substãtiã:vt dicã:q̃ aliud est ecclesiasticũ.j.c.ij. Aliud laycale siue seculare.j.ti. j.lz.⁊.c.ex tenoꝯe.pōt etiam diuidi fm accidẽs:⁊ tũc multipliceꝯ variatur. Aliud criminale.j.eo.at si clerici.⁊.c.cum non ab hoꝯe. Aliud ciuile.j.eo.dilecti.vt hic per scribẽtes.

1 ☞ Iudicem suum non declinare promittens penitere non potest.

✠ ¶ Iudiciũ. Adde q̃ iudicium habuit oꝯtum in paradiso qd̃ pbatur pvetꝰ ⁊ nouum testamentum. ⁊ vide per Specu.in phe.x̃.ceteruꝯ. vbi plene tractat. Et q̃t modis sumat iudiciũ vide gl. in.§.j. instit.qui. non est p. fa.tes.⁊ in l.j.§.j.ff.de do.in glo. Hosti. in sum.eo.ti. gl.in.l.forus.de v̄. signi.

2 Proponere in iudicio quis non debet nisi audiẽtia prius concessa.

3 Snia diffinitiua ante cause exitum ferri non debet.

4 Exclusus a cõione hominum intelligit exclusus a cõione sacramentoꝯum.

Equouultdeo.

1 ¶ † Qui pmisit suum iudicem nõ declinare penitere non pōt: vel sic concilium prouinciale de causis contra eposꝯ illius prouincie cognoscit ⁊ contumaciter recedentem punit. h. d. qd̃ tamen dixi de cõcilio prouinciali:quidã dicunt q̃ hoc fuit generale per c.sexta.§.octaua.xvj.dist.ibi tñ non pbatur sed potius ⁊. ⁊ sic cõiter intelligit.primo q̃stio.secõdo solutio.ibi placuit. et ibi primo soluit.q.expressam.secundo tacitam.ibi:nam.

2 ¶ † Ho.ibi:petisset.q̃ non dꝯ q̃s in iudicio pponere nisi audiẽtia prius sibi pcessa:quod facit cõtra illos qui faciũt citari aduersarios sine lucẽtia iudicis. Item ibi interrogatus:q̃ reus non dꝯ statim in principio iudicij cogi ad rñdẽdum:sed interrogat an velit rñdere.⁊ si vult bꝯeues induciãs sibi datur ad componẽdũ sarciniulas.l.ad parãdũ que necessaria sunt.arg.ff.qui.cau.ma.§.que sint. Item ibi placuit.q̃ per hoc verbũ pfertur q̃ pstet de intẽtione pnũciãtis.de ver.sig.in his.⁊ est hic tex.sing. Item ibi nullus cõcet eidem.q̃ per hec verba pferẽ excõdicationis snia.de quo tñ dic vt.j. Ex hoc allegat hec litera q̃ non refert quid ex eãpollẽtib? fiat.ff.manda.l.fi.C.de cõdi.inser.si mater.vbi glo.j.de psang.⁊ affi.tua.⁊.d.c.in his. † Item ad fi.q̃ non dꝯ ferri diffinitiua ante cause exitum.l.antecq̃ pstet de causa:alꝯ snia lata sine medijs non tenet.de cõsti.eccle.vbi de hoc. ¶ In glo.j.oppo.de incõgrua grãmatica.de rescr.ad audiẽtiã.⁊ hoc q̃ dicit quem interrogatis.⁊ dic fm glo.q̃ est figura Anthitosis[c] de q̃ de sacra vnctio.c.vno.post pri. sed fm literam Parisiẽs.ibi quem est qñ.⁊ tunc cessat obiectio.⁊ de his figuris.de ver.sig.fo:us.⁊ ibi glo. ¶ Opp. extra glo.quia dictio dequouultdeo:non hꝯ regimẽ. Sol. pōt esse vna dictio.⁊ tũc supple statutũ est.possunt etiã esse due dictiones.⁊ tũc supple placuit pcilio.s.dequouultdeo: sic vocato.alibi deo datus.de simo.c.iij.alibi.deus dedit. eo.titu.tanta. Glo.ij.in fi.contra.j.titu.j.lz.ibi pōt esse recusari vniuersitas vt ibi:sic ⁊ conciliũ si maioꝯes de cõcilio sunt suspecti.iij.q.v.q: suspecti.de pcu.c.fi.⁊ pro hoc glo.c. in singulis.de sta.mo.in glo.v. Sol.scribentes ppter hoc reprobãt glo.dic q̃ glo.se retulit ad id qd̃ cõiter pꝯtingit: quia difficile est:q̃ omnes de pcilio sint suspecti.tamen q̃ vt pdiri sufficit q̃ maioꝯes sint suspecti.dici potest ⁊ aliter q̃ glo.habuit respectum ad recusationẽ que fit nõ propter suspitionẽ.sed ppter defectũ iurisdictionis.hoc tamen non bene procedit:quia de hoc satis dicit glo.in prin.vnde dic verius q̃ bene posset recusari pcilium prouinciale:sed generale non:q̃ tota ecclesia[d] non pōt errare.xxiij.q.j.c.recta. ⁊ ad id qd̃ iste fuit interrogatus assignantur ⁊ alie cause in quo non expedit insistere.pōt teneri ratio de qua in glo.in prin.q̃ ex abũdãti:vel ratio quam posui maioꝯes.s.vt videretur q̃ esset paratus. ¶ In glo.iij.oppo.quia experiri est agere vt in glo.⁊ tñ iste erat rẽus. Sol.vt in ea. ¶ In glo. sed nonne.ibi:in alterius prudiciũ.hoc non videt pcedere q̃ non pōt dici prudiciũ alterius ex quo iure sibi pmittẽte recedit:q̃ nemini iniuriam facit.de electio.cum ecclesia. Post.aliter soluit:q̃ bene potuit penitere sed non pꝯtumaciter recedere:sed huic etiã obst.q̃ non dꝯ pꝯtumaciter recedere qñ recedit iure pmittẽte.alij aliter dicũt.s.q̃ iste pmisit respondere coꝯam iudice alꝯs suo ⁊ sic iurisditionẽ declinando penitere non pōt vt hic.C.de pac.si q̃s in pscribẽdo aut pmisit coꝯam iudice alꝯs non suo:⁊ sic de iurisditione dãda:⁊ pōt penitere:vt in.l.si cõuenerit.⁊ hec cõis.⁊ fm eã non pcedit qd̃ dicit glo.ij.q̃ fuit interrogatus ex abũdãti q̃dam tñ dicunt q̃ etiam si pmisisset coꝯã iudice alꝯs nõ suo pōt penitere tunc tantũ quando pmisit absente iudice:secꝯ si in eius psentia:vt hic.⁊ hec est magna limitatio ad.l.si cõuenerit. Et inducit in simili:q̃ citatio alꝯs non perẽptoꝯia si fit per iudicẽ in,ppria psona est peremptoꝯia.C.qñõ ⁊ qñ iud.l.ij.no.de offi.dele.,soluit.hoc non videt pcedere:nam ista sunt disparia q̃ iudex per seipsum citet:vel q̃ pars coꝯam ipso,pmittat stare iuri. Item.l.si pouenerit.non distinguit an in psentia iudicis vel in absentia. ¶ Opp.ad hoc q̃ etiam in pacto de iurisditione dãda non sit locus penitẽtie.j.ti.j.dilecti.ff.de act.⁊ ob.Iriste.vbi qui,pmittit soluere in aliquo loco pouenit ibi coꝯam etiam iudice non suo:nec pōt penitere. Sol.aut,pmittit q̃s rñdere ⁊ loquit.l.si pouenerit.aut,pmittit soluere ⁊ pcedunt hec iura.tunc esset intelligit ibi Iriste dictus iuriby.ideo dat cautela vt in instrumẽto non solum dicatur q̃ pmisit respõdere Padue Vicentie ⁊c.⁊ vbiq; locoꝯ:sed etiam dicat q̃ pmisit soluere.hic. tñ psidera q̃ etiam qñ pmittit soluere pōt ibi pouenire non simpliciter:sed scõm valet q̃ oportet reperiri ibi dispositionem.de fo.compe.c.j.§.Ihentes.lib.vj. ¶ Opp.ad idẽ q̃ etiam qui pmisit respõdere coꝯã iudice non suo non possit penitere quin teneat ad itereſse partis aduerse que fuit decepta:⁊ frustra laboꝯauit veniẽdo ad iudicẽ:⁊ deceptus debet succurri.de re.pmu.cum vniuersoꝯ. Vlin.stat Iriõ.s. huic hic signato pro Iriõ.s.q̃ nõ veniẽs tenet ad interesse. j.titu.j.significasti.de hoc per Jo.an.in Spe.de comp.iud. adi.§.j.ver.sed nunq̃d post.sub ver.x.vbi sunt.xvj.q.de hac materia.pro dicto tñ Vlin.facit q̃ si pmisit per stipulationem non parens tenet ad interesse vel ad penam si pmisit sub pena.ff.de arbi.diẽ.§.fi.Sol.Bar.in.l.si pouenerit.de iurisdi.om.iud.hoc tenet.⁊ intelligit quando pouenit p nudum pactum q̃ tunc solum pducat exceptionẽ. Ipe.⁊ Ly. C.de epi.audi.si quem.dicunt idem si per stipulationẽ:q̃ si non per stipulationẽ pmittẽte.l.peniteret.ergo impune.C. de adul.gracchus.hoc tenet Jo.an.inver.qd̃ si pmisit.q.l. si pouenerit.dicit q̃ non compellit stare pouentioni quando stipulatio est pars pouẽtionis. Item si staretur per hoc indirecte cogeretur stare iudicio per illam.l.et hec opi.placuit omnibus docto.in quodam examine in collegio Padue. ꝓterea pisideraui q̃ lz nõ compellat stare pouẽtioni per hoc non tollit q̃ nõ debeat agi ad interesse.⁊ cum dꝯ q̃ per hoc indirecte cogeret.dic q̃ referẽdo illam.l.ad.c.voluit declarare quando dicatur factus iudex is qui non erat.⁊ hoc solum vult q̃ qui pouenitur stare iuri coꝯã iudice non suo pōt mutare voluntatem prius q̃ iudex adeatur:nec cõpellitur conuentioni stare.i.q̃ iudex non poterit pcedere ac si esset iudex.per hoc tamen non tollunt alie iuris traditiones.s. q̃ si interuenit stipulatio ⁊ intersit aduersarij agat ad interesse.⁊ hic vꝯ verus intellectꝰ illius.l.quem scribẽtes nõ explicant.alia tamẽ opi.q̃ impune penitet est equiꝯ. Et ea presupposita idem videret si turasset[e].dic tamen contra q̃ seruandum est iuramentũ ex quo non est contra bonos mores.de iureiuran.si vero ratio aũt quare illa.l.permittit penitentia:redditur ibi per glos.quia graue est q̃ fiat iudex is qui non est.⁊ quia cõmuniter intelligitur illa.l.q̃ liceat penitere ante lit.contesta.hoc intellige nisi per aliquẽ actũ reus pꝯsenserit in iudicem:vt quia non oppositꝯ:alꝯs declinaꝯiam de incompetẽti iudice.tunc enim iudex intelligitur aditus ⁊ non est locus penitẽtie.⁊ hoc tenet Guiller.in d.l.⁊ de re iudi.inter. ¶ In glo.antepe.ibi.i.satisdatis.de hoc dic vt dico de app.qua fronte. ¶ Ibi:in fi.opp.q̃ non

a ¶ Quid est iudiciũ. Adde glo. in.l.si pcuratorem absentem. ff. de pcu. Item. in.c.q̃ntauallis. de iureiuran.

b ¶ Multiplex est. Adde gl. in ver. extraoꝯdinario. in.c. qñ ꝯ falsam.de pba. glo.in c.dilectus de sen.exc. ⁊ in.l.cum filiussa.ff. si cer.pet.

c ¶ Figura Anthitosis. Adde glos.in ver. parte ablata in c.fo:us de ver.signi.

d ¶ Tota ecclia.ad de in.§.j. in fi.versi. ego p te. xxj.dis.gl. in ver. recõciliat in c. quodcũq; q̃. xxiij. q.j.glo.in ver. nec p te.in.c.ita dñs noster xix.d.glo. in ver. deficeret.i.c. cognouerit.de pe. di.j. Dili. i.c. anastasius . xix. dist. originaliter lucc.xxij.

e ¶ Idẽ videtur si iurasset. adde Ant.de hut.hic ex eõ q̃ iuramentũ recipit intellectuꝯ fm materiam super qua iuratur q̃ intelligit scõꝯ q̃ lex intelligit: vt no.per Jun.in.c. per tuas. de arbi.tutioꝯ tñ in foꝯo aliẽ est seruare iuramẽtũ: vt tꝯ Ang. i.l. pouenit de iurisd. om.iudi.

fuerit locus absolutioni: quia non apparet q̃ fuerit excom
a ¶ Nullꝰ tali cõicet. Adde card. i. cle. fi. in. iij. q. de sen. excõ.
municatus per illa verba nullus tali communicet [a]. de vsu. post miserabilem. vbi iudeo subtrahitur communio hominum: z tamen per hoc non excommunicat. Sol. cõmuniter intelligitur q̃ per illa verba placuit vt nullus eidem cõmunicet fuit lata excõmunicatio. z hoc tenet Io. and. quando apparet de mente pferentis. Io. de lig. contra sequens doctorem suum Pau. quia excõmunicatio [b] excludit a cõmunione hominum z sacramentorũ. de cle. excom. c. fi. verba autem litere solum excludunt a communione hominum z in penis non debet fieri extensio. Basp. Cald. tenet cum Io. an. z inducit. iij. q. iiij. engeldrudam. vbi dicitur q̃ excõmunicatio est separatio a fraterna societate. † Item q̃ exclusus a cõmunione hominum intelligitur exclusus a communione sacramentorũ cum in eis ministrandis interueniat cõmunio hominum. et hoc videtur verius: quia non est certa forma tradita in promulganda excommunicatione. sufficit ergo q̃ constet de mente statuentis per quecunq̃ verba. pro hoc q̃ in simili no. de procu. petitio. de absolutione autem ab excommunicatione an sit tradita certa forma posset instari per id quod no. de sen. ex. cle. si sumus. in glo. z fi. Ex qua glo. videtur dicendum q̃ requiritur forma preterq̃ in papa. dic tamen q̃ illa glo. solum probat q̃ in papa speciale est q̃ absolut sine vllis verbis in alijs requirunt verba: sed quecunq̃ sint non refert dũmodo constet de mente Inno. tamen de fi. pref by. veniens. dicit q̃ in absolutione req̃ritur forma. dic vt predixi. ¶ In glo. fi. ibi. c. seq. de intellectu horum. c. dico. de eta. z quali. cum bone.

b ¶ Excõicatio excludit. ad de. c. audiendiq̃. xj. q. iij. Ab. in. c. si qs pbyterorũ in. iij. not. de re. ec. non alie.

1 ☞ Layci de ecclesiasticis iudicare non possunt.
2 Iudex ecclesiasticus ex consilio periti layci iudicare potest.

c ¶ Decernimus. Layci nõ possunt iudicare habet tria dicta. secundum ibi: episcopi. tertium ibi: nec propter. ¶ † Mo. prin. ex quo colligitur q̃ layci sunt incapaces iurisditionis ecclesiastice. qõ intellige iure proprio. Item de ver. decernimus. q̃ idem importat quod statuimus. l3 Fran. vercel. dicat q̃ ver. decernimus. intelligitur quando statuitur noua dispositio de re non multum dubia: sed omnino noua. z hoc differentia iure non probatur. sic ergo verum q̃ verbum inducit ius nouum. verbum autem innouamus non inducit nouum ius sed antiquum innouat. s. de treuga et pace. innouamus. quandoq̃ verbum decernimus non inducit nouum ius: sed vetus declarat. de cleri. non residẽ. ad audientiam. vbi dico in. iij. q. reperitur etiam verbum censemus [d]. z idem importat qd̃ decernimus: non tamen inducit nouum ius. de hoc de cõcef. prebend. cle. j. §. secus. in glo. ij. de proba. literis. ¶ In glo. ij. ibi: autoritate sua. vult dicere q̃ non possunt layci iudicare tanq̃ ordinarij. de causis ecclesiasticis sed tanq̃ delegati sic. tunc enim non faciunt autoritate sua sed autoritate delegantis: vt in glo. pro hoc. de rescrip. super literis. ibi: in fi. ¶ Oppo. extra glo. quia in litera est ordo prepositus ibi abbates archiepi. soluitur communiter q̃ hic est figura hist. rõpter [e]. fi. j. c. nouit. in fi. dic subtilius q̃ in exemplis non est vis in ordine. arg. ff. de act. z obli. obligationum substantia. §. fi. quod signa. in his ergo que ponuntur gratia exempli nõ possunt argui ab ordine. als aũt sic. arg. de prebend. abbate. li. vj. z no. glo. in eo quod dicit quod papa potest causas spirituales layco delegare. pro hoc qd̃ no. xcvj. dist. c. j. de elec. q̃ sicut. an autem papa possit committere layco potestatem conferendi sacramenta. dic vt de consue. quanto. ¶ † Oppo. ibi: laycorum iudicio. nam iudex etiam ecclesiasticus etiam in causa spirituali potest ex consilio periti etiam layci procedere vt cõmuniter fit. Sed qd̃ dicit iudicio expone. i. autoritate. fm Inno. z q̃ hoc non prohibetur quin possit peti consilium z dic autoritate ita. s. q̃ potestas videatur dependere a layco. Hinc dicit Butr. vbi ecclesiasticus iudex de necessitate debet sequi consiliũ tunc laycus consultor esse non potest. alij. de confir. vti. ad nostram audi.

d ¶ Verbũ censemꝰ. ad de glos. in cle. j. de p̃bationi.
e ¶ Insterõ proterõ. Adde gl. inver. p te ablata. in c. forꝰ. de ver. signi.
f ¶ Papa põt. adde rex. i. c. officii. xxxij. di. tex. i. c. mennã. ij. q. v. c. vel de fo. cõp. c. solite. de ma. z obe. romana. ĩ §. debet. d̃ app. li. vj.
g ¶ Pratẽ cõferendi Adde domini. in. c. adrianus el. ij. l. xiij. dist. idem Dñi. in. c. in ea sinodo. c. dist.

¶ ¶ ¶

1 ¶ Dominus feudi habet iurisditionem ordinariam.

Ceterum. Vasallus coram domino feudi conueniēdus est si potest actor ibi iustitiā consequi. primo excessus. secundo prohibitio. ibi: nos. tertio limitatio. ibi: q̄diu. ¶ † No. q̄ dominus feudi habet ordinariam iurisditionem cum agitur de re feudali: sic als priuatus habet iurisditionē si est dominus feudi. z dicitur ordinaria: q̄ competit als vt in glo. Item casum in quo iurisditio vnius ordinarij excludit iurisditionem alterius: nam donec dōs feudi paratus est facere iustitiam alius ordinarius se nō impedit vt hic. z dicit Hosti. q̄ hoc procedit non solum in feudo quod habetur a laico: ꝛ quod etiā habetur ab ecclesia. pro hoc litera ibi ab ecclesia. z hoc dic bene no. z dic no. ideo quia alias quādo sunt plures ordinarijs locus est preuentioni [a]. Item q̄ propter negligentiam ordinarij devoluitur eius iurisditio ad alium. j. titu. j. licet. j. z. c. ex renoe. ¶ In glo. opp. quia litera dicit q̄diu parati fuerint. s. vasalli: cum tamen non fit in potestate rei an conueniatur vel non: quia iudicium reddit̄ in inuitum. ē. c. j. metu contrarij glo. exponit parati. idest q̄diu dominus est paratus facere iustitiam: et vasalli sunt parati respondere. forte autem consideratur an vasalli sint parati. nam forte sunt potentes qui non curāt de domino feudi quo casu potest recurri ad ordinarium: vt hic. z in eo quod dixi si dominus est paratus ꝛc. dic q̄ ꝑpter hoc potest ordinarius assignare terminum domino feudi infra quem determinet causam. j. ti. proxi. ex transmissa. Ibi et si alter de vasallis. dic glo. hic querit quid si vasallus nōvult respondere coram domino feudi. so. vt in ea. Ibi sed video possessorio. glo. oppo. q̄ dominus feudi non cognoscit de causa feudi: sed ordinarius. c. ex parte. B. in ea all. so. vt in ea. z ad eam ibi in petitorio tm. Inno. dicit q̄ siue petitorio siue possessorio deducatur causa cognoscit dominus. Ad. c. ex parte. B. responde q̄ ibi deducebat ius dotalitiū nō ius feudi. dic melius q̄ ibi in persona miserabili in qua speciale q̄ potest agere coram ordinario. Ibi z no. dic glo. iterum opp. q̄ cognitio feudi non pertinet ad dominū: sed ad vasallos quandoq̄. z quandoq̄ ad ordinarium vel delegatum. ad hoc iura in ea all. fol. glo. dicit aduertendū z notandum. dic vt in ea. Et signa glos. vsq̄ ad fi. ibi per alios vasallos. z dicit Inn. q̄ cognoscet pares vasalli: vt si est feudum comitatus cognoscunt comites. z similes. vel fm Ho. cognoscunt pares vasalli. i. pariter a partibus electi. primū videtur verius ꝛ etiam secūdum possit sustineri vt dicatur q̄ hoc casu dominus eligat suum z vasallus suum: sicut als fit in arbitris. de offi. dele. suspitionis. de app. cum specialī. alij dicunt q̄ pares debent congregari z ipsi determinabunt quis ex se debet cognoscere. de rescrip. pasto. in prin. ff. de iurisdi. om. iu. l. pe. primum equius. arg. ij. q. vj. placuit xj. q. j. si clericus. In multis tamen locis solus dominus eligit pares de consuetudine. Quid si non habet pares. dicunt quidam eundum ad arbitros ad instar iudicis recusati. de app. secundo requiris. z ad instar episcopi litigātis. c. si clericus. xj. q. j. hec vera fm Clin. si est questio inter dominum actorem z vasallum reum: als si dominus esset reus tunc retur ad ordinarium ofii sicut dicitur in clerico actore z episcopo reo. c. ad reprimendam. de offi. or. ibi qui non sunt vasalli: vel etiam si sint vasalli: sed hoc negant: ꝛ enim aliqui dicant q̄ dominus cognoscit an sua sit iurisditio. de rescri. sup. literis. alij tamen contra ne fit iudex in causa propria z est hoc verius. pro hoc litera ibi constat. que presupponit q̄ non dubitatur hunc esse dominum ꝛc.

a ¶ Locus est preuentioni. Ad de doc. in c. pasto. de offi. ordi.

1 ¶ Aduocati per ambages precedentes sunt per iudicem repellendi.

2 Subtilitas an sit attendenda.

Dilecti. Sufficit proponere factum simpliciter etiam non expresso nomine actionis. primo querela. secundo prouisio. ibi: prouideatis pars de app. c. j. ¶ No. in pri. arg. prelatum non agere fine consensu. de quo. j. e. causam. z de rescri. edoceri. ¶ No. secundo ibi prouideatis. officiū iudicis est repellere subtilitates. † z sic vbi aduocati z procuratores per nimias subtilitates z ambages procedunt iudex eos non admittet sed repellet quod est notādum ad ea que habentur in. c. bone. lo. j. de post. prela. Et no. quod no. j. glo. de quo in ea. ¶ No. ibi: fieri solet. q̄ non dz attendi id quod solet fieri etiam si a multis id fiat si id a iure est improbatum: als autem bene valet argumentum ab assentis. l. certi conditio. §. si nummos. ff. si cer. pe. ¶ No. primo ibi simpliciter et pure. de istis verbis. et dic q̄ per ipsa non tollitur ordo iuris. argu. hic ibi fm formam canonum. als cum hec litera loquatur generaliter ex hoc probaretur q̄ in omnibus causis possit procedi non seruato iuris ordine quod est absurdum. Ex hoc soluitur questio facti delegatur causa per principem z mandatur delegato q̄ procedat simpliciter z pure. dic q̄ per hoc non potest is omittere iuris ordinem. secus si mandetur procedi sine figura iudicij. de verbo. signi. cle. sepe. quandoq̄ autem mandatur vt procedat pura z mera facti veritate inspecta: que verba quidā putant operari q̄ non sit opus seruare iuris ordinē. In cōtrarium facit hec litera z est singu. tex. ad idem deci. Rote. xlij. sed si mandatur procedi omissa iuris solēnitate hec verba plus operantur q̄ verba sine figura iudicij [b]. vnde hoc casu etiam in causa requirente plures testes de iure ciuili sufficient tunc duo z infames: quia infames nō admitti ad testimoniū est solēnitas iuris positiui que est sublata. hoc vltimum dicit Bar. ff. de do. fi. fami. z est no. difficile tamen ad sustinēdum: quia non videtur per verba generalia principem velle tollere oēm iuris ordinē. arg. de elec. ecclesia. et ij. C. de inof. te. si quando. potius ergo videtur q̄ hec verba debeant restringi ad solēnitatē ordinis iudicij. ¶ † In fi. glo. j. oppo. q̄ immo subtilitas sit attendenda. de fer. capellanus. xxiij. q. iiij. est iniusta. Sol. nimia subtilitas [c]. pernitiosa reprobatur. C. de legi. l. fi. xlix. oist. c. j. versi. sed sunt nonnulli. sic loquitur ibi ita subtiliter: sed moderata subtilitas commendatur vt in contrarijs. ¶ In glo. ij. ibi: si colonus: vt si ago contra Titium qui arbores meas incidit dubitari potest an agat. l. aquil. an ex edicto arboris furtim incisarum. z dic quod tenet hic Laurē. tenet glo. in. l. j. ff. de eden. alij contra z verius eo casu quo bene narratur z concludit̄ur in libello: nam ex conclusione perpendit̄ quae actio intentatur. Si autem obscure intentatur z formatur libellus tunc cogetur declarare non dico exprimere nomē actoris. Sed quid si processum est super obscuro libello q: non fuit petita declaratio quomodo feretur sententia. dic per Inno. in. c. cum dilectus. de. or. di. cog. ibi secundum leges. vult ergo glo. q̄ aliud fm. ll. aliud fm canoñ. vt primo casu oporteat exprimere actionem. secundo casu non debet exprimi actio: sed debet exprimi factum ita clare q̄ appareat que actio intentetur: maxime hoc apparet ex modo concludendi qui debet attendi: sed cum hoc etiam attendi debet modus, concludendi. i. narratio de iure ciuili. dic q̄ etiam illo iure non proponitur actio. sunt enim actiones sublate i. formule. ff. de fur. l. seruus. §. nauem. z. C. de formu. per to. diuerificantur enim z cognoscuntur actiones ex modo cōcludendi. C. de procu. qui stipendia. vbi Bal.

a ¶ Absolutio per procuratorē. adde glo. in ver. absens. in. c. ij. de mani. ij. q. j. gl. mag. in. c. qui ad agēdū. de, pcu. li. vj. spe. ti. de, pcu. in. §. rōne igit̄ sui.
b ¶ Doctor decretorum. Adde diffuse per Fely. in rub. de maio. z obe.
c ¶ Leges. adde. c. vj. de se. nup. c. j. de no. ope. nun. glo. summe. x. dist.
d ¶ Non sit delusorius. adde Spe. ti. de inter. ante li. pte. in. §. ij. versi. pone ergo.
e ¶ Ad primam tōsurā que est ordo. Ad de gl. in. c. abbates. de priuili. li. vj. Car. in. cle. dudum. post prin. de sepul. Alb. trotus de Ferraria in trac. de pfecto clerico.
f ¶ Cū ecclesia non habeat. Adde gl. fi. in. c. tue de pe. tibi doc. z per doct. in. c. cū non ab hoīe. de sen. excō.
g ¶ Prelator suor. adde Inno. in. c. vt fame. de sen. excō.
h ¶ Credito potest adde Jo. an. z Ant. de bu. i. c. ij. de pig. Bal. in. c. dilect. in v. colū. de ap. Jo. de imola. in c. j. de deposit.
i ¶ Anathematizari. Adde in q̄ differt anathema ab excōicatione. vide. c. nemo epo. xj. q. iij. gl. in v. anathematis. No. i. c. ad apostolice. de sen. z re iu. li. vj. q: p̄lati iferiores ab episcopo possunt excōicare: vt in. c. illa. xvj. q. j. glo. j. in. c. cū ab ecclesiarū. de offi. or. anathematizare aūt cōpetit solis epis: vt in. d. c. nemo episcoporum. niū forte habeat iurisditionem episcopalem fm Abb. in repeti. c. si quis contra clericum. de fo. compe.
k ¶ Quod contumacia. Adde Abb. in. c. sane quia in. vj. no. de offi. dele. Abb. in. c. ex parte. el. j. de verbo. signi. Barba. in. c. de causis. de offi. dele.
l ¶ Ecclesia non imponit. Adde glo. in. c. procurator. ij. q. iij. Innoc. in. c. cum oporteat. de accusa. Inno. in. c. crimina. de coll. de tegen. Maria. de senis in repeti. c. sententiam sanguinis. ne cleri. vel mona. Paul. de castro consi. cxix. incipien. Notandum q̄ adulterium. tu dic q̄ vbicunq̄ in iure canonico reperitur pena mortis quod debet exponi per sententiam excōmunicationis fm Abba. in. c. per venerabilem. in. iij. col. versi. no. vltimo qui filij sint legiti. Abba. in. c. j. in vltima columna. de homicidio. Abb. in. c. j. in vltima columna. de furtis. Abbas in. c. ij. super glo. fina. de maior. ita z obedien. Et dicit sanctus Thomas secūda secunde. q. xcix. articulo vltimo. quod de iure canonico nō est mors ꝗ loco eius est excommunicatio. Et dicit ant. de bu. ri. in. c. cū dilect. de purgatio. canonica. quod vbicūq̄ de iure ciuili p aliquo de licto venit imponenda pena mortis tunc de iure canonico in locum pene intelligitur pena depositions; quod li mita nisi alia pena de iure canonico imponitur tanq̄ ordinaria.
m ¶ Sustē tatur pane dolōris. Ad de Johan nem de lignano. et Petrum de ancharā. in clemētina. j. de penitē. et remissionī. Abb. in. ca. vniuersitatis de sententia excommunicati. Johan. de anania. in c. j. de clerici. percul. Baldum z Salyce. in. l. de pecoribus.

quando conqueritur de iniusta absolutione. de offi. deleg. cum contingat. ¶ Op. ad hoc quia per procuratorem non potest peti absolutio de sen. excom. cum desideres. Sol. hic non dicitur q̄ non possit peti absolutio per procuratorē [a]. z de hoc in. d. c. cum desideres. presupposito etiam hoc stat q̄ causa absolutionis pōt agi per procuratorē: sed absolutio debet fieri in persona excommunicati.

1 ¶ Clericus de omni crimine coram iudice ecclesiastico conueniri debet.

Clerici. † Clericus de omni crimine coram iudice ecclesiastico conueniri debet. Sed ex consuetudine non obstāte. pars de deci. apostolice. no. literā ibi leges ꝛc. ex qua arguit̄ nobilitas sciētie canonice super ciuili. pōt tamen dici q̄ ꝑprie sunt vna sciētia. pro hoc q̄ dico de p̄san. non debent. Itē ex hoc fm Fran. vercel. q̄ doctor decretorū [b] ceteris paribus dz ꝑcedere doctorem legum. ¶ Op. qz ratio que p̄mittit̄ in litera videt̄ separata ab eo q̄ inferē. Sol. hoc modo p̄iungū tur. qz. l. imitanē canones. z sic canones p̄erunt̄ legib̄ etiā cōib̄. fortius ergo p̄suetudo q̄ est. l. particularis. ¶ Op. ad hoc. de pōti. c. j. li. vj. Sol. ibi de p̄suetudine rationabili que non tollit̄ nisi fiat mētio hic de irrationabili. ¶ In gl. Pe. ad idem. auē. de eccle. ti. in prin. ibi tamen solū dz q̄ de creta quatuor conci. funt obseruāda sicut leges. sed p hoc q̄ dicit̄ in litera est contra de secūdis nuptijs. c. fi. z ibi exponit̄ hec litera vt intelligat̄ q̄ leges initanē canones [c] q̄ñ canones disponūt de his que ptinent ad iudicū ecclesiastī cum: als standum est legibus. arg. de ap. si duob̄. nisi exinde surgat peccata. de ꝑcr. c. fi. ¶ In glo. fi. ꝗtra de pe. c. ij. lib. vj. vbi clericus iudicat̄ a laico. Sol. ibi in degradato z tradito curie seculari z idem in incorrigibili. j. eo. cum non ab homine.

1 ¶ Iudex prouidere debet ne litigium fit frustratorium.

Iusum. † Iudex dz p̄uidere ne litigiū fit frustratorū z sic q̄ nō litiget collegiū sine autoritate p̄lati. z est casus no. q̄ facit ad multa. primo factum. secō. puisio. ibi: puideas. tertio ratio. ibi: ne si. Not. summariū ex quo collige q̄ iudex supplet ex officio in his ex quor omissione pcessus est nullus nec hoc est supplere de facto sed de iure. interest enim publici iuris vt iudiciū non fit delusoriū [d]. pro hoc q̄ nō. de ele. c. j. li. vj. ¶ In glo. vbi eñ. in fi. C. de transac. vbi pactum. in glo. fi. ¶ In glos. ibi: edoceri. dic vt ibi dixi. In fi. e. glo. dicit tamen Jo. an. in Spe. de resc. pscn. §. ratione forme. in fi. q̄ si causa principaliter respicit fratres tenet rescriptum. etiam non facta mentione de eō per hanc literam q̄ solum p̄uidet ne litigent sine autoritate epi.

1 ¶ Clericus depositus incorrigibilis punitur per iudicem secularem.

Cum non ab homine. † Clericus depositus incorrigibilis cōprimit̄ per iudicē secularē. cōtis diuisio. secā ibi: psul. ¶ No. ibi quocūq̄ ordine. q̄ depositio ab ordine locū habet respectu cuiuslibet ordinis. z sic etiam quo ad primā tōsurā que est ordo. de eta. z qualī. cum ptingat. Item ibi cōprimēdus. casum in quo clericus sine degradatione z sine traditione efficit̄ de iudicio seculari z est casus fin. z dic vt. j. Itē q̄ clericus non efficit̄ de iudicio laycali: nisi q̄ñ non pōt corrigi per ecclesiā. p hoc litera ibi cum ecclesia non habeat [f] vltra q̄d faciat. z talis dz incorrigibilis. xxiij. q. v. incestuosi. qd signa. ¶ In glo. j. ibi: platorū suorū [g] auctoritate z etiā sine autoritate teneri pōt ne fugiat. de hoc de offi. or. cle. j. nā z als etiā in ciuilib̄ p̄mittit̄ deph̄ēsio etiam p̄uiato. vnde creditor pōt [h] sine autoritate iudicis capere debitorē fugiētē. ff. que in fraud. cre. ait pretor. §. si debitorē. quē. §. intelligo etiā in clerico debitore. nam in defectū iustitie reducimur ad ius naturale seu gentiū: z sic cessat dispositio iuris positiui. vnde etiā p̄iuatus in defectū iustitie pōt sibi dicere ius: vt no. glo. j. di. ius gētiū. z Inno. de rest. spo. olim. el. j. als q̄tū ad id qd dixi de clerico deliquēte. si oporteret tre per licētiā ꝑlati posset aufugere. z sic delicta essent impunita cōtra id. de sen. ex. vt fame. pōt ergo deph̄ēdi etiā per laycos quousq̄ adiudicet̄ iudici ecclesiastico: z hoc de fugitiuo: als secus in fi. e. glos. ¶ Oppo. in eo q̄ litera ibi deph̄ēsus atq̄ quictus. req̄rit hec duo. cū tū videat̄ sufficere sola deph̄ēsio. ix. xj. di. pl̄ bytrei. l. di. fi q̄s dyacon. z. c. de his. ij. dic melius q̄ req̄rit̄ vt deph̄ēsio fit taliter facta q̄ crimen. efficiat̄ notoriū: vt cū clericus deph̄ēdit̄ in flagāti crimine ita q̄ celari nō pōt. tūc eñ deñabit̄ sine alia pbatione. de pe. tue. in glo. j. ¶ In glo. iij. ibi: anathematis: vel melius. primo mādat excōicari. l. fine solēnitate. secundo anathematizari [i]. i. excōicari cū solēnitate de q̄. xj. q. iij. debent. de pe. cle. si q̄s suadēte. ¶ In glo. pe. ibi: at si clerici. hoc tū intellige vt. j. ibi de ligurib̄. hoc intelligit Bonaguida in scismatico q̄ posset ꝑcedere in scismatico contra ecclesiā. Ro. z tūc comph̄ēdit̄ sub casu heresis: sec̄ in scismatico Jēpm. de quo no. de scisma. in rub. ibi: excepto. de hoc casu et alijs sequētib̄ dic vt in. c. ad abolēdā. j. all. z de ver. sig. c. nouimus. ¶ In fi. e. glo. No. hāc glo. ad quā quotidie remittimur ad sciēdū modū ꝑcedēdi ꝗtra clericū. z in eo q̄ dicit hic in fine de contumace dicit gl. no. xcvj. di. duo. q̄ ꝗtumacia [k] est tāto maior quāto ex maiori re ꝑsurgit. si. in furto tūst. de re. diui. §. gallinarū. ¶ Opp. in eo q̄ innuit litera z dz etiā in hac glo. q̄ si clericus depositus pro furto vel homicidio est incorrigibilis cōtra ipsum vltra non ꝑcedit̄ videt̄ esse insufficiēter punit̄ cum si esset laycus puniretur vltimo supplicio Sol. ex hoc quidā legū doctor arguebat q̄ clericus posset impune cōmittere homicidiū vnū vel plura. dic q̄ scribētes nō declarāt q̄ depositio in clerico cōparat̄ morti. nam ecclesia nō imponit [l] penā mortis naturalis. ne cle. vel mo. sniam. de exc. pla. ex literis. tū. p latrocinijs z alijs magnis sceleribus clerici depositi detrudunt̄ in arctū locū ad ꝑpetuā penam. de penis tue. z sic obseruat̄: q̄ cū clericus cōmittit delictū propter qd laycus afficereē morte clericus detrudit̄ modo p̄dicto sicut etiā fit in heretico. de here. c. pe. §. si q̄s. z in falsario q̄ includit̄ in ꝑpetuū carcerē in quo sustētat̄ pane dolōris [m] z aq̄ angustie. de ver. sig. nouim. in fi. z hoc fi est incorrigibilis sec̄ fi incorrigibilis: vt qz nō vult penitere modo p̄dicto nec pōt capi p̄ iudicē ecclesiasticū quo casu dz incorrigibilis: cū ecclesia nō hz qd faciat vt. ē. tūc eñ statim est de iudicio seculari eo aūt casu quo detrudit̄ in carcerē modo p̄dicto talis pena est loco vltimi supplicij [n]. p hoc qd no. Inn. de accu. qualr. el. ij. vbi eq̄parat hāc penā pene deportationis in metallū sic ergo nō est clericus delinquens impunit̄: immo acrī punit̄: qz mior pena est stati morī q̄ diu affligi z nō sperare de salute. ¶ Op. ad hī i eo qd dixi q̄ h innuit q̄ incorrigibilis statim est de iudicio seculari. expedit eñ prī q̄ tradat̄ de ver. sig. nouim. de pe. c. ij. li. vj. So. fm Jo. an. eo ipso q̄ incorrigibil̄ est de iudicio seclari vt h. nā z als tertio mon ir [o] se ad finem. C. ad legem aquiliā. Bal. z Salyce. in. l. graecus. C. de adulte. Bal. in rub. de penis.

a ¶ Absens. in. c. ij. de mani. ij. q. j. gl. mag. in. c. qui ad agēdū. de, pcu. li. vj. spe. ti. de, pcu. in. §. rōne igit̄ sui.
b ¶ Doctor decretorum. Adde diffuse per Fely. in rub. de maio. z obe.
c ¶ Leges. adde. c. vj. de se. nup. c. j. de no. ope. nun. glo. summe. x. dist.
d ¶ Non sit delusorius. adde Spe. ti. de inter. ante li. pte. in. §. ij. versi. pone ergo.
e ¶ Ad primam tōsurā que est ordo. Ad de gl. in. c. abbates. de priuili. li. vj. Car. in. cle. dudum. post prin. de sepul. Alb. trotus de Ferraria in trac. de pfecto clerico.
f ¶ Cū ecclesia non habeat. Adde gl. fi. in. c. tue de pe. tibi doc. z per doct. in. c. cū non ab hoīe. de sen. excō.
g ¶ Prelator suor. adde Inno. in. c. vt fame. de sen. excō.
h ¶ Credito potest adde Jo. an. z Ant. de bu. i. c. ij. de pig. Bal. in. c. dilect. in v. colū. de ap. Jo. de imola. in c. j. de deposit.
i ¶ Anathematizari. Adde in q̄ differt anathema ab excōicatione. vide. c. nemo epo. xj. q. iij. gl. in v. anathematis. No. i. c. ad apostolice. de sen. z re iu. li. vj. q: p̄lati iferiores ab episcopo possunt excōicare: vt in. c. illa. xvj. q. j. glo. j. in. c. cū ab ecclesiarū. de offi. or. anathematizare aūt cōpetit solis epis: vt in. d. c. nemo episcoporum. niū forte habeat iurisditionem episcopalem fm Abb. in repeti. c. si quis contra clericum. de fo. compe.
k ¶ Quod contumacia. Adde Abb. in. c. sane quia in. vj. no. de offi. dele. Abb. in. c. ex parte. el. j. de verbo. signi. Barba. in. c. de causis. de offi. dele.
l ¶ Ecclesia non imponit. Adde glo. in. c. procurator. ij. q. iij. Innoc. in. c. cum oporteat. de accusa. Inno. in. c. crimina. de coll. de tegen. Maria. de senis in repeti. c. sententiam sanguinis. ne cleri. vel mona. Paul. de castro consi. cxix. incipien. Notandum q̄ adulterium. tu dic q̄ vbicunq̄ in iure canonico reperitur pena mortis quod debet exponi per sententiam excōmunicationis fm Abba. in. c. per venerabilem. in. iij. col. versi. no. vltimo qui filij sint legiti. Abba. in. c. j. in vltima columna. de homicidio. Abb. in. c. j. in vltima columna. de furtis. Abbas in. c. ij. super glo. fina. de maior. ita z obedien. Et dicit sanctus Thomas secūda secunde. q. xcix. articulo vltimo. quod de iure canonico nō est mors ꝗ loco eius est excommunicatio. Et dicit ant. de bu. ri. in. c. cū dilect. de purgatio. canonica. quod vbicūq̄ de iure ciuili p aliquo de licto venit imponenda pena mortis tunc de iure canonico in locum pene intelligitur pena depositions; quod li mita nisi alia pena de iure canonico imponitur tanq̄ ordinaria.
m ¶ Sustē tatur pane dolōris. Ad de Johan nem de lignano. et Petrum de ancharā. in clemētina. j. de penitē. et remissionī. Abb. in. ca. vniuersitatis de sententia excommunicati. Johan. de anania. in c. j. de clerici. percul. Baldum z Salyce. in. l. de pecoribus.

se ingerens enormitatib⁹ perdit priuilegiũ clericale. de sen. excõ. ppẽdimus. in audiẽtia ptingit. ij. fo. 2ti⁹ ergo iã depositus quilpostea se non correxit. hoc intelligo qñ de incorrigibilitate notorie pstat: vt qꝫ vadit armat⁹ ⁊ spernit monitiones ep̃i: als si nõ pstat de incorrigibilitate ⁊ laye⁹ iudex comp̃hẽderet ⁊ negaret se esse incorrigibilẽ. de hoc an esset incorrigibilis haberet cognoscere ecclesiastic⁹. ar. de sen. ex. si iudex. lib. vj. tñ qꝫ vt prime dixi talis detrudit̃ in carcerẽ eo ipso q̃ reperit vagari notorie apparet incorrigibilis. et sic ipso iure est de iudicio seculari. q̃ ergo ōt de degradatione pcedit qñ non est pcessum fm formã huius. c.

Qlia. v. Legit trib⁹ modis: duob⁹ in glo. ⁊ ego tertio modo. fm primũ. h. d. per rescriptũ impetratũ ꝯ violẽtũ ꝯueniẽt is qui scieter successit in vitiũ fm sedam sle. Si beneficiatus impetrauit rescriptũ ꝯ occupatore ẽ beneficij nõ vtrẽ eo contra successorẽ nisi ex vi sedi mandati. fm tertiã sic. per rescriptũ ꝯ occupatore ecclesie ꝯueniẽt successor vitiosus. primo q̃stio. sedo sol. ⁊ mãdatũ ibi pcipuꝫ. ¶ In glo. ij. Op. incipiẽdo glo. ibi: sed ꝯ: qꝫ rescripta sunt pſonalia ⁊c. vt in glo. hic rescriptũ hꝫ locũ ꝯ successorẽ: qꝫ successit inuitiũ ⁊c. vt in gl. ibi: ppositum in fi. ſ hoc ibi opant verba admoto ⁊c. de q̃b⁹ ibi. ideo melius facit. j. ti. j. dilecti. ibi: epistola. rescriptum aũt datũ ad alterꝫ ꝯsultationẽ seu ad instãtiã nõ censet epistola saltẽ talis q̃ facit ius cõe: ſ poti⁹ iudex dat⁹ per rescriptũ hꝫ iurisdictionẽ spãlẽ. de rescri. ad h̃. ideo restrigit vt ibi. ibi cũ q̃si illud in decreto qd hꝫ vim sniẽ: sec⁹ in priuilegio. ff. de re. iur. nerati⁹. vbi glo. ibi: significauit. ſ ibi erat ꝯueniẽd⁹ sub clausula ⁊ dic vt ibi. ibi est q. hãc declaro in. d. c. signi. ⁊ facit in simili qꝫ si q̃s satisdedit iudicio sisti eo motuo finita est satisdatio. ff. qui satisd. co. fi decesserit. Ad idẽ facit. ꝛ. ti. j. c. vl. ibi: significauit. dic vt ibi dico. ibi in hoc ti. qꝫ si iudicũ incohatũ ꝯ. ¶. nõ ptinebit ꝯ. ℟. sed esset opus incohare nouũ iudicũ ex sedo rescripto potius caderet hec decre. in hoc ti. de rescrip. Et no. arg. ad. q. no. de ele. cũ monasteriũ. in fi. gl. fi. de ffir. vti. vel inu. bone. glo. fi. ⁊ hucusq; ex glo. colligit̃ prima lectura cõtra quã multa obstãt: maxime qꝫ si rescriptũ erat impetratũ super interdicto. vnde vi. successor etiã vitiosus nõ tenet̃ hoc interdicto: ſ ꝯdictione c. sepe. alk. in glo. sed tenẽtes hãc lect. dicit q̃ est speciale in odiũ violenti que specialitas non bene pbat̃ iure. ideo forte glo. ꝯpter hoc ⁊ ꝯpter illa de q̃b⁹ in glo. trãsit ad sedam lecturã. ibi alij. ibi p primas. hãc tenẽt multi vt Qlin. Jnno. ⁊ alij: sed obstat litera ibi sicut soluit. q̃ nõ est oĩmode similitudinis sicut als de sum. tri. nãam⁹. ſ. cũ igit̃. de offi. ar. c. j. sed hec est improprietio. Itẽ fm hoc decre. hic null⁹ est fructus. ideo forte glo. eã nõ tenet. tertio lego extra glo. qõ iste. B. ꝯueniẽt per primũ rescriptũ etiã nõ attẽto sedo mandato ⁊ ꝯueniẽt tãq̃ vniuersali successor ꝯ quẽ cõpetit. interdictũ vnde vi. ff. de vi ⁊ vi ar. l. j. in fi. ⁊. l. iij. no. glo. de resti. spo. cum ad sedẽ. successor aũt in ecclesia censet̃ vniuersalis: qꝫ ecclesia est vniuersitas quẽdã. d. c. cũ ad sedẽ. in gl. ij. vnde sicut ꝯueniẽt successor legitim⁹ per rescriptũ impetratũ ꝯtra predecessorẽ. j. ti. j. dilecti. ita ⁊ vitiosus vt sit melioris ꝯditionis. de pben. eũ qui. li. vj. ⁊ q̃ hic fuerit vitiosus facit litera ibi ingressus pro ꝑdictis. qõ no. Jnno. de rescri. cam te. vbi dicit fm aliquos posse pcedi cõtra successorẽ vniuersalem per rescriptũ impetratũ cõtra ꝑdecessorẽ ⁊ talẽ successorem dicit eũ q̃ succedit in beneficiũ. si aũt iste. ℟. fuisset ingressus legitime saltẽ apparẽter cessarẽt. vbi eũ per rescriptum impetratũ sup vitio ꝑdecessoris ꝯueniẽt successor: qꝫ delicta debẽt tenere autores. de bis que fi. a ma. par. ca. q̃si. Et hec lectura hꝫ videat̃ multũ noua tñ bñ pot sustineri ⁊ cessant ꝯria q̃ possent fieri q̃ loquunt̃ ĩ successore singulari.

1 ☞ Papa solus iudicat de priuilegijs apostolicis.

Cum venissent. † De priuilegijs apostolicis nõ iudicat alius a papa. pars de in inte. rest. cũ venisset. ¶ In glo. j. ibi: dicas. ex hoc qõ ōt hic in gl. colligit̃ q̃ nõ refert an principaliter an incidẽter: ſ solũ an verba sint clara an obscura: in hoc tñ nõ pñsist glo. ſ aliter dicit ad finẽ. j. ⁊ dic vt ibi. ppꝛie sunt papa. ¶ Ro. glo. dic tñ melius vt no. de cau. pos. cũ sup. ibi sed dic. de hoc quõ q̃s possit esse iudex in causa sua[a]. dic vt in. c. ex parte. de ver. sig. vbi no. qñ ⁊ qũo possit platus[b] iudicare in causa ecclesie. et ibi dant̃ alie remissiones. ¶ In fi. e. glo. ex hoc videt̃ gl. recedere a distinctione de qua. s. in glo. ibi dicas. ⁊ extra glo. Alij aliter dicũt q̃ si dubitat̃ de priuilegio quo ad interpretationem verborum videtur procedere quod dicitur hic in litera. ⁊ in pñn. glo. q̃ solus papa iudicet: qꝫ eius est interpretari ⁊c. qõ tñ intelligit̃ si dubitatio est. pbabilis. nam in re nota non est recurrẽdũ ad iurisiatorẽ. sed ad iurisconsultũ. arg. c. cum in iure. de offi. dele. ſi vo dubitat̃ de virib⁹ priuilegij. ſ. an obstet vel nõ obstet ẽt alij a papa tñc iudicat. ar. c. cum pſone. de priuil. li. vj. nisi dicat̃ tale fore priuilegiũ q̃ papa non potuisset pcedere. tũc videt̃ habere locũ hec litera q̃ alius nõ posset iudicare. Et ultra hoc dicas q̃ null⁹ iudicat de priuilegio apostolico nisi q̃tũ ius pmittit quo casu dicit̃ ipse pinceps qui est autor iuris iudicare: vt hic sit, snia litera q̃ nullus iudicat quo ad hoc vt eius iudicio stetur nisi q̃tum iure approbetur.

c ¶ Si peccauerit. ad de. c. si peccauerit. ij. q. j. ⁊ in. c. de pſbytero. rvij. q. iiij. originaliter.

1 ☞ Iudex ecclesiasticus non debet impedire iurisditionem iudicis secularis.
2 Euangelice denunciare quis possit.
3 Actio ciuilis non datur ex iuramento.

1 **Quit ille.** † Iudex ecclesiastic⁹ iudicat inter laycos ratione peccati d c. pars. de offi. le. ⁊ de ap. nouit. primo se excusat papa ⁊ pteſtat q̃ non intẽdit iudicare de feudo hꝫ de peccato. sed a ibi: no. igit̃. ostẽdit q̃ res nõ dꝫ pcessum suũ in iniuriã reputare. ⁊ hoc pbat diuersis exẽplis ⁊ testimonijs scripturarũ. tertio ibi: ne igit̃. pbat q̃ papa non dꝫ hoc dissimulare. ¶ Ro. in pñn. q̃ iudex ecclesiastic⁹ nõ dꝫ impedire iurisditionẽ iudicis secularis nec ecõuerso. ⁊ ad hoc quotidie allegat̃ de elec. venerabile. cũ simi. Itẽ autoritatẽ e euãgelicã si peccauerit[c] de qua colligit̃ forma denũciatõis euãgelice que locũ hꝫ ꝯ quelibet xpianũ criminaliter delinquẽte. p hoc litera ibi. p criminali peccato. vnde videt̃ inuisec⁹ p peccato originali. Itẽ ex autoritate euãgelica casum in quo q̃s est testis in facto. ppꝛio. ſ. in casu quo fit denũciatio. ſ. nemine pſente. quo casu sol⁹ denũciãs testificat̃ de h̃. ⁊ idẽ qñ vno pſente: qꝫ adhuc testificat̃: vt ĩ litera. ibi duoꝫ. Itẽ q̃ per denũciationẽ euãgelicã nõ cõpellit̃ q̃s pcise fatisfacere de peccato: ſ cõpelit̃ p censurã ecclesiastic̃. ibi sit tibi sicut ethnicus ⁊ publican⁹. i. extra ꝓgregationes. p hoc lꝛa ibi per districtionẽ ecclasticã cohercere. ethnicus. i. gẽtilis ab ꝯenos q̃ est gẽs. publican⁹. i. extra. l. iudeoꝫ. tñc ⁊ hodie xpianoꝫ. ⁊ dicunt̃ publicani bi qui pficunt̃ vectigalibꝫ exigẽdis qui forte tunc mpiabãt vsuras. ad hoc q̃ dixi, de ethnico. facit. xlv. di. sed illud. Itẽ ibi: nisi forte ⁊c. q̃ iudex ecclesiastic⁹ põt iudicare inter laycos ratione pſuetudinis e vel priuilegij. Itẽ ibi: valẽtinian⁹. ar. ab exẽplo q̃ intelligenõ tñ in erroꝛ: tñc eiũ nõ excusat̃ errãs exẽplo alteri⁹. c. ij. in fi. Itẽ q̃ imperator subest ẽpo in cuius dyocesi cõmorat̃. q̃ intelligẽ quo ad forꝫ ecclesiasticũ ⁊ forꝫ pscietie sicut hic Qlẽtinianus suberat Medioliolanẽ. archiẽpo. Itẽ q̃ platus nõ dꝫ dissimulare quin puniat delicta. Itẽ ibi: possumus ⁊ debemus. ⁊ ex qua colligit̃ q̃ tenet̃ platus exercere cẽsurãvbi d tenet̃. ¶ In glo. ij. ibi: vtrũq; gladiũ[d]. de hac q̃stione disputabit̃ donec durabit vtraq; potestas papalis ⁊ imperialis in ea forma qua sunt ⁊ fiũt argumẽta: pro ⁊ contra. q̃ dico de elec. venerabilẽ. ⁊ hic sed nõ. ppꝛie possunt fieri argumẽta demõstratiua in eo iudicio quin possint solui negãdo aliqua etiã q̃ ve negare non est cõtra fidẽ: sed receptũ est apud omnes q̃ iurisditio imperatoris subꝫ diner̃ iurisditioni e papali quo ad quedã: qꝫ papa coronat̃ imperatorẽ ⁊ examinat electionẽ eius ⁊ pſonã. de elec. venerabile. Itẽ deponit eum ex causa. de re iud. ad apostolice. lib. vj. Itẽ succedit ex toto vacãte imperio. j. tit. j. ſ. j. tñ qui vellet hoc vltimum negare negaret illud. c. ⁊ diceret papã hoc statuere nõ posse sed sic receptũ est. Item q̃ apud papã sit plenitudo potestatis ecclesie: oĩnõ xpianũ habẽt ꝓfiteri: vt in extrauagan. vnã sanctam Bonifa. viij. per hoc tamẽ non inferꝫ q̃ iurisditio imperatoris ita subꝫ dinet̃ papali q̃ ab imperatore posset ad papã appellari. ⁊ hoc nemo ꝓsideraut̃. p hoc qꝫ nõ est talis subꝫ dinatio q̃ faciat papã cẽseri vt pæsit iurisditioni quo ad actuale exercitiũ: sed in habitu: nisi in casib⁹ exp̃ssis vt vacãte imperio vt. ſ. ⁊ hoc respectu etiã iurisditionis ipe f rialis etiã pcedit a deo[f] immediate: qꝫ fiunt de volũtate dei vt exerceat̃ per imperatorẽ. ⁊ secundũ hoc procedit quod dicit glo. q̃ imperiũ ⁊ sacerdotiũ ab eodem principio pcesserunt. ⁊ quod imperium pcedat a deo ⁊ non a papa[g]. vide de maio. ſ. ⁊ obedien. solite. versi. pæterea vbi dico. ¶ In glo. no. ibi priuilegio. non tamen per omnia priuilegium enim non facit ius commune. cõsuetudo. ſic. ⁊ per hoc etiam differt cõsuetudo a pscriptione. quod dic vt de consue. c. fina.

¶ In glo.

¶ In glo. sed cum no. glo. in eo quod dicit q̃ hꝫ sit sublata lex ratio eius durat. ⁊ dic melius fm Jnno. q̃ etiam hoc casu durat effectus: q̃ cum per legẽ ciuilem cõceditur priuilegium ecclesie licꝫ tollatur lex: tñ durat priuilegiũ fm eum quod est singulare. pro hoc regula decet. de regu. iur. li. vj. ⁊ procedit hoc quãdo priuilegiũ cõfertur in nõ subditum vt hic. secus si in subditũ: tunc enim potest ex toto renocari. arg. de iniur. in nostra. sed primo casu secus: tunc eiũ habet vim cuiuslcã ꝯctus. pinceps autem nõ potest renocare suũ ꝯctum maxime in tum cum nõ subdito. de proba. c. j. de hoc plenius dico de tempo. ordi. dilectus. ¶ In glo. saltẽ. ibi: hereditas. Jnno. allegat pro cõcordante: sed tñ obstat ex eo qõ ibi dicitur q̃ ꝯtus de stricto iure nulla actione teneant̃ heredes ad monumentũ faciendũ: tñ pontificis autoritate compellent̃ ad obsequiũ supreme voluntatis. et sic permittit ibi solũ pontifici. Item ibi permittit de principe. nam quod dicit pontificali. glo. ibi exponit. ⁊. papa vel epi. dic tamen q̃ nõ. ppꝛie obstat: qꝫ ibi non agitur vt quis corrigatur de peccato in ordine ad eternam salutẽ qui tñ ad ecclesiã spectat vt hic. sed in ordine ad conseruationẽ vltime volũtatis. quod etiam ad iudicem ciuilẽ spectat: immo principaliter inter laicos. ibi. §. si oliuã. vbi qui colligit oliuam immaturã tenetur. l. aquil. sed maturã tunc dõs cui colligens videt̃ donasse expẽsas eum remunerat. non enim locus est. l. aquil. ex quo nõ est datũ damnũ. ibi tñ nihil dicit̃ de remuneratione. ¶ In glo. penul. in fi. melius expone de plano: vt in cle. sepe. de ver. sig. ⁊ in eo qõ glo. dicit de denũciatiõe. dic vt in se. ¶ In gl. fi. ibi criminosus. dic vt stati. j.

¶ In fi. e. glo. hec glo. ⁊ pcedens parũ tãgũt de materia de a nunciationis[a]: sed scribentes plenius. ⁊ quia multa dicuntur in hoc que possunt intelligi ex paucis. dic q̃ difficultas huius materie principaliter intelligẽdo naturam verborꝫ. vbi quero quid est denunciatio[b]. Respondeo q̃ potest varijs modis accipi vt pro denũciatione noui operis vel pro denunciatione quã facit emphiteota dño: vt. j. de loca. potuit. ⁊ in simi. sed quantũ ad ꝓpositum denũciatio est quedam manifestatio que fit vt quis de crimine corrigatur. ¶ Quero an sit vna vel plures. cõmuniter assignant̃ quatuoꝫ species. nam alia euangelica, alia iudicialis: alia canonica. alia regularis. dic tamen q̃ fecẽde est vnica cum in re formaliter nõ habemus nisi de euangelica. ⁊ alie nõ sunt species. sed q̃dam modi istius. vbi cõsidera q̃ no loquimur hic de denũciatione prout est preparatoria iudici etiã cuilis: qꝫ in ea, pceditur iudicialiter. canonica dicit̃ qꝫ a canonibus indicitur. Regulare dicãt̃ respectu religiosoꝫ inter quos solos obseruãt̃. ¶ † Quero quis possit euangelice denũciare. dic fm glo. q̃ quilibet nõ criminosus. obstat igitur denũciãti exceptio criminis. qõ intellige si perseuerat. de hoc de testi. quoniã. et. c. in omni. secus si nõ perseuerat etiã si ex crimine sit factus infamis. ⁊ no. ij. q. j. si peccauerit. ¶ Quero quis possit denunciari. respõdeo quilibet christian⁹ peccans. pro hoc litera ibi: frater tuus. i. q̃libet christian⁹. ¶ Quero cui fit. dic vt in litera. ⁊ vltimo ecclesie q̃ iudicat de omni peccato. ¶ Op. ad hoc qꝫ hoc modo poterit. p q̃libet causa inter laicos accedi ad iudicẽ ecclesiasticũ qꝫ actor dicet q̃ re⁹ peccat in ipsum. qõ erit absolubere oẽm iurisditionẽ seculare cõtra hãc literã cũ simi. dic q̃ arg. non pcedit. nam oportet q̃ denũciãs ostẽdat aduersariũ peccare: qõ nõ potest ostẽdere nisi ostẽdat qõ facit. ꝓta sciẽtiã. stat autem q̃ q̃s habeat rem tuã: tñ nõ facit cõtra ꝓscientiã vt qꝫ ignorat. Et si dicas q̃ fm hoc nunq̃ erit locus denũciationi: qꝫ nõ poterit ostendi q̃ ille faciat cõtra ꝓscientiã: qꝫ de occultis alieni cordis ⁊c. dic q̃ hoc ostendet: qꝫ publicum scandalũ est cõtra detinẽtẽ. quo casu fm Jnno. si dicit q̃ non facit contra ꝓscientiã sibi non credit̃. si eũ cõstat de peccato ita debet cõstare de satisfactione. xlv. dist. sed illud. nõ ergo sufficit in hoc pcessu q̃ probes rem esse tuam: nisi ostẽdas q̃ ille tenet cũ peccato. ⁊ hꝫ ¶ Posti. in hoc cõtra primum tñ verius: qꝫ vt patet in litera ecclesiasticus iudex cognoscit nõ directe sed indirecte ratione peccati. pmissa va intelligo nisi allegaret̃ aliqua causa cõcludẽs iurisditionẽ iudicis ecclesiastici quo casu laic⁹ suo forꝫ subijcit̃: vt pacis fracte periurij ⁊ alie de quibus in. c. cũ sit generalis. j. ti. seq.

a ¶ De materia de nũciationis. ad de Felx. hic in penul. col. versi. circa istã denuncia tionem.
b ¶ Quid est denunciatio. ad de Abba. in. c. j. de no. operunncia.

c. ex trãsmissa. ⁊ ex parte. B. ⁊ c. ex tenore. ⁊ c. licet. eo. titu. Nam ⁊ als multũ steti super hoc dicto. d. Francis. Jo. Ex hoc infero q̃ officio iudicis per actionẽ. pro hoc litera ibi ad officiũ nostrũ. Item q̃ in libello nõ debet peti q̃ res restituatur: sed q̃ ille pmiteat vt hic in ver. licet. ibi renocem[a] a vitio ad virtutẽ. Item q̃ nõ simpliciter coget ecclesiastic⁹ sed tñ per censurã ecclesiasticã vt in litera. Et sic si ille non curat de censura. tu non cõsequere rem. pro hoc qõ dico de pac. c. j. per hoc ꝛcludit̃ q̃ nõ absolubet̃ iudiciũ seculare. cõpetit aũt hec denũciatio fm Jnno. etiã contra nõ obligatũ ciuiliter. vnde si reus tñ naturaliter est obligat⁹: vt qꝫ iurauit vel, pmisit dare vel facere sine stipulatione loc⁹ est denũciationi. peccat enim qui pmisit ⁊ non adimplet qõ signa.

3 † Ex hoc no. q̃ ex iuramẽto nõ datur ciuilis actio. de quo est q̃stio plene dico de insti. cum venisset. Item ex hoc colligitur q̃ ex naturali obligatione tñ non datur actio etiã fm canones. ⁊ hoc fm Jnno. ¶ Ostien. contra quod dic vt dixi de pactis. c. j.

Qstoralis. Principalis persona debet per se nõ per aduocatũ factũ proponere in iudicio. primo statuit. secũdo excipit ibi: nisi. decisa fuit de fine. c. pastoralis. de excep. ¶ In glo. prima ibi: nõ solũ. per hoc soluit cõtra sequẽs. ¶ Oppo. enim ad literã: quia per eam videtur sublatũ officiũ procuratoris cõtra tit. ff. ⁊ C. de procur. ⁊. §. de procu. Sol. litera loquitur qñ quis litigat per seipsum. quãdo autem litigat per procuratorẽ: tunc ipse procurator ratione officij censet̃ principalis ⁊ ipse ꝓponit. ⁊ hoc vult glo. ⁊ pcedit hoc regulariter. quãdoꝫ tñ etiã qñ litigatur per ꝓcurator. ꝓcipit iudex vt principalis per se respõdeat. ff. de procur. l. fi. vt qꝫ procurator est cauillosus. ibi. l. j. ⁊. j. ⁊ est speciale in vniuersitate: qꝫ cõmode nõ potest cẽse cõmode in iudicio. ¶ Op. ad hoc. C. de iur. calũ. l. ij. §. hoc etiam. Sol. ibi solum dicit̃ q̃ vniuersitas debet per se iurare. ⁊ fm Jnno. hoc fit vt si litigabat calũniose timore iuramenti desistat. dicit tamen q̃ etiam iuramentũ potest prestare per sindicum: ⁊ tunc ipsa dicitur iurare: qꝫ sindicus errat nomine vniuersitatis sicut prelatus iurat in animam suam ⁊ singulorꝫ de consentu. de testi. c. ij. lib. vj. ita etiam rector vniuersitatis iurabit in animam singulorꝫ vel maioris partis. ibi luxuriosa propꝛie vel idest[c] prodiga. ff. de damn. infec. damni. in fi. j. responsi. ⁊ in Spec. ti. j. de actore. ver. item opponit̃ cõtra actoꝛẽ. ¶ In fi. e. glo. idem in moniali. j. c. ij. lib. vj. de materia per Posti. c in summa. eo. §. que fuit necessaria sub. §. vtraq;. ¶ Opp. qꝫ per hoc. c. videtur excludi officiũ aduocati. dic q̃ excluditur in his que sunt facti: tñ de licẽtia iudicis supplet aduocatus pro parte indiscreta vt hic. ⁊ dicit Jnno. q̃ nõ est malum si tales indiscreti cogantur per alium ꝓponere ⁊ respondere. qõ no. ⁊ facit hec litera. ex hoc ⁊ ex litera infertur contra practicã quam ferunt quidã iudices qui indistincte cogunt principalẽ respondere positionib⁹ remotis aduocato ⁊ pcuratore. vnde vidi contingere q̃ q̃dam etiã fouens iustitiã fuit ita volupt. q̃ in respondendo positionibus simplicibus q̃ in causa succubuit. ex hoc dic q̃ anteq̃ iudex ꝓcipiat principali debet discutere an sit discretus. ⁊ saltem ad hoc tenetur si excipitur. ita q̃ si nõ facta discussione cogeret ad respondendũ posset appellare. qõ optime probatur hic. quod signa: quia scribentes non declarant.

¶ Vel id est. Adde glo. ij. in. l. si mat. ff. de impen. Cardi. in c. cumana in. v. opp. de elec.

1 ☞ Ecclesiam vendicare an quis possit.
2 Confessio dicitur esse triplex.
3 Ecclesia an possit sequestrari.
4 Actionis ineptitudo est que apparet ex forma libelli.
5 Sententia lata propter ineptitudinem an sit interlocutoria.

Examinata. Famosum est istud. c. et habui in pñcto in examine priuato. et. h. d. Si actor ineptã actionẽ proponit absoluit̃ reus. sed si postea aptã ꝓponit auditur. vel magis intrinsece. tñ ad idẽ in rei vẽdicatione si cõstat q̃cunq; nõ reum sed actorẽ possedisse ab initio litis acto intẽtio. pnũciat̃ inepta. h. d. fm vnã lecturã que hꝫ q̃ Op. intẽtauit rei vẽdicationẽ. legit̃ aũt ⁊ aliter: vt. j. primo factũ decisum. sedo notorũ decidẽdi. ibi: actionẽ. tertio decisio. ibi: vnde. quarto protestatio. ibi: ita, tñ. ⁊ finge casum iuxta secꝫ summariũ fic. Op. mouit litẽ ꝓtra milites de q̃b⁹ hic super ecclesia de qua hic occasione iuris patronat̃ qõ pretẽdebat se habere. ante aũt q̃ ꝓponeret libellũ ecclesia fuit sequestrata apud vicedominum. postea iste porꝛexit li-

bellum in quo vendicabat ecclesiā a militibus occasione iuris patro. petens pnūciari ecclesiā ad se spectare tanq̃ ad patronū non ad milites. ⁊ ipsos cogi ad restitutionē eccle-
c sie. postea in causa induxit testes ad pbandum q̃ quando ecclesia fuit sequestrata ipse possidebat ius patronat⁹ cau sa instructa fuit ad papam remissa qui pnunciauit intentionem huius esse ineptam ⁊ non cū enim egisset rei vendi. per cōsequens dicebat nō se sed milites possidere sed reti nere ecclesiā ratione iuris patro. postea in pbationib⁹ asse rebat cōtra dicēs q̃ ipse possidebat tempore sequestri. aut ergo possessio transiuit in sequestrū: aut nō. si sic non pote rat agi cōtra milites tanq̃ non possidētes si nō trāsiuerat: ⁊ tunc ipse possidebat ⁊ cōtra possidentē nō datur rei ven.
1 ¶ Po. ibi super iure patro. ⁊ ibi rei vendicationē. ⁊ ibi ipsius restitutionē. q̃ quis poteſt vēdicare ecclesiā ratione iuris patro. ⁊ sic rei vēdicatio datur ad corporalia ratione iuris incorporalis qd̄ quis habenti eis. ⁊ q̃ quis possit ec clesiā vendicare pbatur hic. ⁊ de excep. venerabilis. Item ex hoc ⁊ ex litera q̃ laicus vendicat ecclesiā. ⁊ hoc ratione iuris cadētis in laicū sc̄z patronatus. Item vbi induxeris q̃ quis intelligit cōfiteri id quod ponit in capitulis super quibus testes pducit. sic etiam dicit confiteri qd̄ ponit in positionib⁹ de iureiur. c. fi. in. vj. de confes. c. j. eo. lib. sic etiā dicit cōfiteri qd̄ narrat in libello: vt no. C. de libe. cau. cum
2 pteriū. in glo. que dicit nō esse alibi. ⁊ Item ex hoc q̃ quādoq̃ quis dicit ipso facto cōfiteri, est enim tripler cōfessio
* ¶ Cōfessio. Adde d materia cōfessiōis amplissime per dominū bartha. in discursu dictionis cōfessio. vbi latius tractat q̃ reliqui doctores.
* ‡ orē: rei euidentia ⁊ cōtumacia. de plump. nullus. in glo. que est not. ⁊ qd̄ dicit rei euidētia. i. ipso facto. Item q̃ propter ineptitudinē agendi repellitur agens etiā si de ineptitudine non constat ex forma libelli: puta q̃ libellus habet omnia requisita: puta nomen iudicis actoris ⁊ rei ⁊ cōcludunt ⁊ similia. sed ex pbatis ⁊ deductis postea noscitur ipsum non cōpetere cause rei: vt sc̄z ex eo possit ferri senten tia cōformis ipsi: sed ex alio simul iuncto: vt hic. de offi. vic. c. j. iuncto eo quod ibi notabiliter dicit Inno. repellit autem agens vt prædixi. nisi reus cōsentiat vt procedatur ex inepto libello: tunc enim valet iudicium. C. de anna. excep. l. fi. in glo. tres. que non est alibi fm Raynerii. pro hoc qd̄ no. Inno. de cōcess. pben. cum super. in fi. ⁊ glos. de cau. pos. cum ecclesia. in ver. iudicii. quod dixi repelli agentem propter ineptitudinē, pcedit, in causis in quib⁹ reqritur libellus: als ineptitudo non vitiat. ff. fi cer. peta. vinum. in glos. magna. in fi. que est no. ⁊ pcedit si ineptitudo est informalitas libelli. secus si circa substātiā: vt hic. vnde hic etiā si non fuisset, pposit⁹ libellus sed tm̄ facta petitio verbis per modum postea descripta in actis fm qd̄ dicit de ver. signi. cle. sepe. adhuc pcedit qd̄ hic dicitur: quia hic repelleret tanq̃ cōtrarius. † Item q̃ ecclesia potest sequestrari. potuit aut hic sequestrari apud vicedominū: q̃ clericⁿ erat ⁊ vicarius epi Sabiū. hoc dicit de pfir. vtil. examinata. Item q̃ in rei vendi. reqritur q̃ nō actor sed reⁿ possideat. ⁊ ad hoc quotidie alleg. habet esse vēdicatio duo similia sc̄z vnū formale quod est possessio aduersarij. aliud materiale est. sc̄z dōiium agētis. C. de alie. mu. iu. l. vna. vbi de hoc. Itē ibi pnūciamus. q̃ scia ferē per verba prime persone. qnq̃ tertie. necvi detur referre. ar. de conuer. piug. dudum. est tm̄ offerētia q̃ qñ per verba prime persone presumit lata in scriptis. sed secus si tertie. ita no. dicit Spe. de instru. edi. §. instrm. ver. item opponit q̃ instrō perdito. ⁊ de sen. pro la. §. iuxta. ver. nō valet etiā. ⁊ ver. seq. ⁊ posset dubitari an dictū sit verum qd̄ tm̄ satis est pulchrū. Ad tollendā aut dubietatem iudex pferat vbesse fnte per verba prime pſone. Item habemus notare q̃ sniā fertur per verba tēporis pteriti vt hic. hoc non tm̄ oīno hic colligit: q̃ hec non sunt verba snte sed pape referētis. ⁊ videret imperit⁹ sic pnūcians: vt dicit Spe. in dicto ver. Item opponit ille ver. potius, pbat Jōium. sed bene facit. §. iuxta. de sen. pla. ver. et nota q̃ q̃dam iudices errant ꝛc. In Octibus autem cōficium instrā per verba preteriti tēporis ibi dedi vel cōcessi. qd̄ alibi nō memini. facit tm̄. ff. de acqui. pos. prædia. ⁊ qd̄ ibi no. Itez q̃ papa iudicat inter laicos. ⁊ hoc q̃ causa erat ecclesiastica. Itē erat terra de pkimonio ecclesie: vt ciuitas Sabiū. sic ⁊ als papa absoluit laicū ab obligatione: q̃ tenet alteri laico ex voto. quia obligatio est circa spiritualia de voto. c. ij. Itē q̃ sniā lata ppter ineptitudinē non est diffinitiua: q̃ iterato admittit ad agendū. de hoc. j. ¶ In glo. j. ibi: cōmuniter a iudicibus. hoc regulariter. interdū enim fit ab vno sc̄z iudice. de rescrip. olim. j. de sequest. c. j. de hoc per Hostien. in sum. de depo. §. in q̃bus. ibi in fi. de hoc. j. de depo. c. ij. in glo. ij. in fine. ¶ In glo. ij. Oppo. q̃ non debuit pnūciari intētio istius inepta ex eo quia possideret: quia etiam possidenti competit actio vt contra cōmodatariū ratione detētationis. ff. de rei ven. officiū. glo. ibi q̃ hoc fatetur. sed dic q̃ hoc casu nō possidet omni genere possessor. nam detentationis saltem ratione imp̄o p̄ie dicit possessor: qd̄ autem dicitur possidenti nō competere vendicationē procedit q̃ omni genere possidet: ita q̃ etiā detenta tunc enim repellit ꝓpter ineptitudinē sicut fuit iste repulsus. qd̄ dic vt in ista glo. in pnū. ad excludendū tm̄ agentē rei vendi. licz dixerim intelligēdū q̃ omni genere possideat. intellige tamen sane: quia etiā sufficit sola detētatio vt excludatur ⁊ nō sufficiat possessio sine detentatione. ¶ In hac glo. ibi: possessor em
a potius q̃ custodē. glo. hec vult q̃ in sequestrum ª nō transfertur possessio nisi de hoc expimatur. contrariuz sentit. j. ibi si ipsum posuit custodem. ⁊ hoc vltimū tenet glo. de sequestra. c. j. facit de acqui. pos. interesse puto nisi glo. ff. de positi. l. §. j. concordant autem hic. aut enim sequestratio fit voluntarie a partibus aut necessario vt a iudice. primo casu transfertur possessio in sequestrū nisi aliud expimat. ⁊ sic primus possessor desinet possidere: retinet tm̄ comodū possessionis: q̃ sicut nō tenebatur pbare ante sequestrum: ita ⁊ postea ne iste pnūcet hoc priuilegio. ⁊ q̃ sequestratio non fit ad hunc effectū: sed vt facilius habeat executio sententie. Item ad phibendā rixam inter partes. ff. de vsufru. equissimū. ⁊ euitatur sequestratio per satisdationē prestitā a possessore. ff. de offi. presi. l. senatus. C. de agrico. ⁊ censi. li
b tibus. fallit in casu cle. vnice. de sequestra. vbi dico. q. xxij. Si vō sequestratio fit a iudice nō trāsfert possessio sed detentatio. nam actus iudicis nō tollit possessionē que retinetur animo. de hoc per Ly. C. de probi. sequestratio. l. j. ⁊ procedit hoc nisi iudex expimat vt transfert possessionem tunc transfertur. de sequestratio. c. j. dicit confessor. ia ⁊ negatoria inspecto sensu: vt dicit glos. ff. fi seruitu. vendi. l. j. ⁊. ij. et quantū ad modum concludendi dicimus confessoria. i. asserto: iam: quia agens asserit sibi seruitutē competere. negatoria vō proponit verbis negantis in effectu: quia proponens asserit nō deberi seruitutem: ⁊ sic negat deberi. ibi debuit agere miles. ¶ Oppo. ad hoc q̃ non competierit militi negatoria nec confessoria: quia iste actiones dantur pro iuribus realibus. d. l. ij. §. hec autem actio. si serui. ven. hic autem agebatur de iure personali scilicet patro. sequestrato penes. Ā. vicedominū. quo casu persona ipsius vicedomini remanet obligata. solutio dic standum cōtrario. ⁊ q̃ non competit cōfessoria vel negatoria prima sed quasi
3 confessoria: vt no. Inno. in dicto. c. abbate. ¶ In fi. c. glo. ex hac glo. tollitur intellectus. c. fm quem summaui. potest tamen legi ⁊ aliis modis si queratur qua actione potuisset agi hic. nam fm glo. poterat agi confessoria. Item in eo qd̄ glo. dicit q̃ iste egit rei ven. ¶ Oppo. quia vēdicatio competit ad corporalia. ff. de rei ven. l. j. §. per hanc. ⁊ l. ij. et. j. de rei ven. ergo non pro patronatu qui est qd incorporale. vt no. de iurepa. c. j. Soluit Inno. q̃ potuit agere rei ven. ad ecclesiam ratione iuris patro. quod habebat in ecclesia. ff. de contrahen. emp. qui tabernas. ⁊ similiter rei vendi. pro quacunq̃ actione in rem fm Inno. ita q̃ hic comprehēdit etiam confessoria. in hoc tamen non persistit: q̃ his isti exclu dantur in rei ven. tamen admitterenē in confessoria qd̄ est verum fm Inno. q̃ rei ven. de qua hic non per omnia imitatur vendicationem: tamen vt prædixi illa datur pro corporalibus hec pro incorporalibus tm̄. Item nō imitat confessoria: quia datur etiam cōtra possidentē hoc modo. ⁊ fm hoc oportet dici q̃ hic esset vēdicatio improprie ⁊ irregularis: ⁊ sic esset vna actio noua. vnde obstat quia certi sunt modi actionū inter quos iste nō computat. ideo forte ꝓpter hoc Inno. nō persistit: sed aliter dicit ⁊ vario modo includēs q̃ hic inepta dicit petitio: q̃ iudex nec absoluere nec etiam condēnare poterat qd̄ intellige diffinitiue. ⁊ dic vt in seq. glo. dic q̃ hec potest dici vera vēdicatio ⁊ dat ad corporalia. s. ad ecclesiā intelligēdo ecclesiā put est corpus extrinsecū circundatū in iure. de ver. sig. causa. vbi de hoc in glo. ⁊ in effectu dentur ad corporalia. ¶ In glo. pe. oppo. debuit esse ab initio pnūciari intētione istius non tenere per iura allegata in glo. ibi: si vo. vsq̃ ibi. tm̄ ex hoc. Sol. vt in glo. que distinguit q̃ aut nō statiz ab initio ostat de ineptitudine aut ostat. primo casu locū habet hic. secō casu Jōia. ⁊ no. glo. ex qua in meo examine dixi colligi intellectū verū hui⁹. c. fm quē dicit Inno. q̃ potius hic fuit ineptitudo intētionis q̃
4 actionis. † Nā ineptitudo actionis est q̃ apparet ex forma libelli. fi. fi mensor. fal. mo. dixerit. l. j. §. j. que sic loquitur fm Inno. vel que aliunde notorie apparet: vt no. idem Inno. de offi. vic. c. j. ineptitudo vō intētionis est que apparet ex pcessu. ⁊ sic fuit hic: q̃ ex pcessu apparuit q̃ itētio ist⁹ erat vt in pcessu ostātini. de quo. §. c. inepta. glo. aut nō facit differētia inter actionē ⁊ intētionē. ⁊ pro glo. est lra: q̃ ponit hic pro eodē. ibi actionē. ⁊ ibi intētionē. ⁊ qd̄ verio: fit glo. q̃ hec actio fuit inepta dr in lra ibi: actionē ꝛc. incōgruētē ineptā. vnde tunc dixi q̃ ex hac glos. obligabat intellect⁹ hui⁹. c. lz scribētes hoc nō declarēt. sic ergo dic vt dicit glo. q̃ de ineptitudine actiōis qñq̃ ostat ab initio. qñq̃ nō ꝛc. vt. §. et qd̄ actio ⁊ intētio sint idē. pts q̃ intētio nō est aliud q̃ id qd̄ colligit esse de mēte agētis. per qd̄ pseqtur ius suū hoc aut nō est aliud q̃ actio q̃ est ius pseqēdi ꝛc. ¶ Oppo. ad hoc q̃ etiā si ex pcessu appareat de ineptitudine: puta q̃ reus nō possidet nō per hoc debeat reⁿ absolui. ff. de excep. rei iud. l. si a te. §. si qs fundū. Sol. intellige hic q̃ apparuit de ineptitudine ⁊ q̃ de ipsa constitit actor ab initio: als si actor putauit reū possidere nō pnūciat actio inepta. sed si cōstat de ōiio pnūciat actor: dōs ⁊ reⁿ absoluit tanq̃ non possidēs. d. §. si qs fundū. vbi dicit Bar. q̃ esset scribēdus literis aureis. ⁊ de hoc. §. opponit mihi in examie maxim⁹ doctor dōs Jo. de fantu. videt esse ille. §. Idcirce huic. c. in eo qd̄ ibi pnūciat diffinitiue. hic aut interlocutorie absoluitur reus ab instātia. ⁊ in hoc multū institit dict⁹ do. Jo. postea inuenim in eⁿ script⁹ q̃ ad euitādū §. iū dicit hoc intelligēdū qñ de ineptitudine ostat antequ liqueat de iure agētis: magis aut qñ iam liquebat. pro hoc ista lra ibi testes in duxeris. i. inducere volueris qua tm̄ facit p zin. c. examinata causa. ⁊ ficvidet q̃ fuit ad papā remissa istructa. ⁊ dic q̃ etiā si liqueat agētis adhuc est loc⁹ huic. c. qñ ostat q̃ actor fuit in culpa: vt hic. sciuit esse. ¶ Nō. cui scribebat papa hoc capl̃z vel scire debuit ab initio q̃ nō poterat ecclesiā vēdicare ex quo ipse vel sequester possidebat non milites: vt. §. in casu l. iij. §. si qs fundū. lz ostet reū nō possidere nō ostat q̃ actio fuerit inepta: q̃ nō ostabat q̃ actor sciuerat ab initio q̃ nō possideret. ⁊ pcedit hoc vbi reus scies se nō possidere obtulisset se liti. tunc esset condēnat ac si possideret de excep. aduersario. ff. de rei vendi. is qui se. ⁊ quo dicat se obtulisse dic vt ibi. ⁊ hec signa: q̃ maxime vtilia ⁊ per scribētes nō declarata. ¶ Nuero peto fundū dicēs ad me pertinere iure dōij vel quasi: ⁊ ppono ad hoc actionē ex locato. deinde pbo me dominū. dicit Inno. q̃ hec actio fuit inepta nō intētio. ideo obtinebo qd̄ est singu. ⁊ videt pcedere p supposita differentia iuris actionē qui tm̄ vere nō distinguit in effectu: vt. §. vnde formali? dicere q̃ hic ex libello colligit duplex actio. vna expssa ⁊ hec inepta. alia tacita sc̄z rei vēdicatio ⁊ hec apta. ⁊ ideo mirū si obtinebo vt itelligat res eo modo quo me lius valet. nam illa adiectio ex locato est superflua: ideo nō vitiat. ar. de ver. obli. qui extrinsec⁹. ff. de cōse. dist. iij. si nō sanctificat⁹. no. de baptismo. c. j. dicit tm̄ Cal. q̃ si reus ab initio exciperet de ineptitudine ⁊ actor nō corrigeret libellum expellereⁿ tanq̃ ex hoc habēs intētionē ineptā qd̄ placet. ar. hui⁹. c. ¶ Nuero circa hoc peto rem iure dōij vel qñ q̃ emi a tali q̃ erat dōs qd̄ lz nō tenerer expimere causam tm̄ ex quo expssi si nō probem etiā si aliunde pbem de dōio succūbā de re iud. abbate. li. vj. ⁊ de hoc per Jo. an. in Spe. acci. ⁊ ven. §. seqtur. ver. quicūq̃. † Nuero in eo qd̄ dixi
5 q̃ hoc pnūciat interlocutorie: an hoc sit verū q̃ sniā lata ª ppter ineptitudinē sit interlocutoria. videt esse q̃ sit diffinitiua. ff. de act. cū titia. vbi glo. dic q̃ imo interlocutoria. pōt esse ferri ante litē cōtest. q̃ nō posset si esset diffinitiua. ff. qd̄ met. cau. metū. §. si ex facto. ibi interlocutoria. vbi opter. q̃ si pnūciat de aptitudie est interlocutoria si de ineptitudine. Bar. in. l. cū titia. dicit q̃ est interlocutoria quo ad solēnitatē: q̃ pōt ferri sine scriptis. pro hoc de despō. ipu. ad dissoluēdū. sed in effectu est diffinitiua si pnūciatur ius agēdi nō cōpetere. sed hoc nō fert ꝓpter ineptitudinē. si nō fert ꝓpter ineptitudinē est interlocutoria vt hic. Ex hoc infert q̃ in casu isto si agereⁿ coram delegato ⁊ pnūciaret actionē ineptā nō erit functⁿ officio. lz poterit iterū cognoscere. de hoc in Spec. parte prima. de offi. iudi. §. deseruit. ver. qd̄ si ppones. ⁊ in eo qd̄ dixi de absolutoria ab absolutione iudici. dicit Bal. C. de iudi. sancim⁹. qd̄ hz vim diffinitiue per. l. si reus. ff. de. pcu. instit. de perpe. ⁊ tēpo. in fi. vñ fm eū ante lit. otest. nō potest ferri a delegato: sed solū ab ordinario monet per dictū pe. in. l. si reⁿ. dicētis q̃ ante lit. cōtest. delegat⁹ hz officiū solū quo ad condēnādū in expeñ. nō quo ad causam principalē q̃ nō hz iuris fundamētū. nā delegatus in illa nō habet minor potestatē q̃ ordinarius immo maior. cm. de offi. dele. sane. el. ij. de offi. leg. studuisti. poterit ergo ferri etiam a delegato. tm̄ in eo qd̄ dixi q̃ est interlocutoria. hoc no. Inno. ⁊ Pau. de dolo. finem. ⁊ ff. fi serui. vend. l. hoc. um.

a ¶ An sententia lata. adde Abb. in. c. auditis. in. iiij. not. de procura. Ab. in. c. ad dissoluendū. i prio no. de despō. ipu. paul. de cast. i. l. de vnoq̃. ff. de re iure. ō anc. ofil. xvj. incipiēte viso pcessu.

a ¶ An seq̃strum. adde Abb. i c. ij. de seq̃stra. posst. ⁊ fru. bal. in. c. cū olim de rescrip. Ludo. ro. in. l. interesse. ff. de acq. pos.

1 ¶ Templi preceptores possunt agere ⁊ defendere pro suis domibus.

1 Cum deputati. † Preceptores tēpli pro suis domibus agere ⁊ defendere possunt: nec ob. eis religio: vel q̃ sint ignoti. prima refert iniuriā q̃ fiebat preceptoribus. secō eā reprobat. secō ibi: ne qs. Po. q̃ re-
b ligio tollit omē maculā. qd̄ vt velle lra: dōmodo ostaret q̃ b ¶ Tollit omnē maculā. adde gio. i vbo fauore religionis i c. ij. de apostata. gio. in verbo dificile. in. c. quantū liber. xiv. dist. ditusse p Lar. Rlex. lvj. dist. in gi. summe.
essent religiosi ⁊ preceptores. tūc essi admittunt ad qd̄ dum nō obstāte exceptione q̃ sint inhabiles ex innatalib⁹ vel infamia. ¶ In gl. ij. ibi esse, procurator. de hoc dic vt no. de iur. calū. impator. ¶ In fi. e. glos. facit hec glo. cum hac lra ad questionē de plato agēte causam ecclesie an teneat ostēdere q̃ sit platus. ⁊ dic sufficere q̃ habeat pro plato. qd̄ dico de elec. nihil. de istis autem preceptoribus quale sit eorū officiū ⁊ an ex dolo vel culpa vel facto ipsorū teneat administrator: hic per Inno. ⁊ plenius per me.

1 Judices ecclesiastici laicis conquerentibus de clericis iustitiam exhibere debent.

1 Qualiter ⁊ quando. † Judices ecclesiastici laicis cōquerētib⁹ de clericis iustitiā debent exhibere. decidit de fi. c. qualiter. j. de accu. primo pcipit. secō remouet impedimentū ibi nō obstātibus. tertio rōnem reddit ibi: ne. Po. dictionē ibi oīno fieri phibemus. ⁊ sic phibet vniuersalr ex quo arguit clericū non posse trahi coā laico etiā in causa recōuētiōis. sz tenētes ō dicūt q̃ tūc nō trahit sz retrahit qd̄ nihil est q̃ nō accessit in causa recōuētiōis. Itē posset a quētiōe desistere si vellet ex toto renūciare liti. dico de causa pos. pastor alis. sed nō a recōuētiōe in qua cōpellit inuit⁹: q̃ iudicii reddit in inuitū de hoc. §. c. at si clerici. ¶ In fi. glo. fi. sic ergo ecclesiastic⁹ supplet negligētia seculare nō ecōuerso: q̃ ecclesiasticus superior superioris autem negligētia non supplet inferior ad hoc. ix. q. iij. cum simus.

Causam. Judex habēs osimile causam a iudicādo remouet. vel sic. Si iudex hz cām osimilē sibi cōmisse delegās loco eⁿ alij committit. primo recitat delegationē. secō cām remotiōis vni⁹ delegati. ⁊ aliū surrogat ibi: q̃ vo. ⁊ intellige q̃ sit magna similitudo: vt in lra ibi filis pene. i. q̃si. ⁊ pone casu vt q̃ archidiacon⁹ agebat dicēs sibi deberi certa iura in hoc monasterio sui archidiaconat⁹: q̃ sic erat de osuetudine in frācia q̃ archidiaconi haberēt talia iura in monasteriis suoꝝ archidiaconatuū. hec cā satis occurrebat archid. parisiēsem datū delegatū: q̃ psumit q̃ potiⁿ iudicaret p archid. q̃ ō tanq̃ fauēs osuetudini. Po. ibi pene. q̃ remouet iudex, ppt suspitionē etiā nō pcisa. ⁊ dicit Inno. qd̄ dicit pene. q̃ vir posset inueniri oīno filis. ⁊ an sit filis boni iudicis arbitrio relinq̃t fm eū. qd̄ no. ¶ In. gl. j. ibi ad oēs causas. si subaudis files nō cōpetit exēpla q̃ sequunt in gl. nisi dicam⁹ q̃ cā iurispa. ⁊ cā decima. ⁊ sunt files: q̃ vtraq̃ eccl'astica. sz hec est nimis lata exceptio. si aut nō subaudis files supfluū vī dictū gl. ⁊ imptinēs cū hic in lra dicat de cā filī. ibi ad surrogādū. no. glo. q̃ facilⁿ fit alterⁿ surrogatio q̃ recusatio. ⁊ differūt: q̃ recusatio ꝓponit coā iudice q̃ recusat. de offi. dele. suspitionis. surrogatio petit coā delegāte. Itē prima magis videt graiare opi. iudicis q̃ scda. quātū tm̄ ad exēplū qd̄ posui in casu. dic q̃ sufficeret etiā ad recusationē ppt suspitionē nimij fauoris. ⁊ hoc vī sentire lra ibi nimis fauorabilis.

1 Exceptio dilatoria dicitur preiudicialis.

Exhibita. Judex tenetur prius de preiudicialibus cognoscere si aliter facit: vt si lite nō conte. procedit licite appellat. primo petitio. secundo commissio. ibi: quia vo. ibi procuratorē. q̃ in eadem causa possunt esse plures procuratores. quod dic vt de procuratore si duo. in. vj. Item ibi forma qd̄ attenditur forma delationis. ⁊ si non obseruetur non tenet quod agitur. de rescrip. cum dilecta. Item ibi vocatis ꝛc. de hac clausula que est magis effectus: vt. j. dicet.

Item ibi agebant q illi qui se opponunt electioni dicunt agere: quod est ideo: quia sunt voluntarij. de hoc de exce. di lecti. Item q exceptio conspirationis repellit opponentē contra electū. de hoc in glo. z idem in excōmunicatione de quo etiam in glo. Item in verbo nolentes. q inquisitor nō tenetur recipere probationes. quod procedit in eo cui committitur inquisitio instructoria extraiudicialiter. de off. dele. c. fi. secus si iudicialis. vt hic. † Itē q exceptio dilatoria dicitur preiudicialis: q preiudicat processui in hoc q oportet eam prediscuti z interim nō procedit in causa de his preiudicialibus. j. de ordi. cog. tuam. Item ex hoc z ex litera valde singulari q ordo iudicij qui habet q preiudicialia prediscutiant non est de substantia. nam si omittitur oportet appellare vt hic. de hoc in. d. c. tuam. Item ibi quia ℣o. quod in dubio interpretamur. q potius quis fiet iudex q inquisitor. sic colligit Qin. z nescio alibi facit autem litera: quia lz in cōmissione ponatur verbū inquirerent. tamen fit hic interpretatio non vt intelligant inquisitiones extraiudiciales sed iudices. potest tamen dici q hoc operatur illa clausula vocatis vocandis. de hoc in glo. j. z cum ea dicam. Item q pluribus propositis ꝛc. vt in glo. vltima. Item literam ibi reuocato in irritum vsq ad fi. hic enim ponit hec clausula extense alibi in pluribus locis tm decise. de hoc dico de rescrip. significante. ¶ In fi. glo. j. z de hac clausula vocatis vocādis dic vt. j. super glo. iij. ¶ In glo. iij. ibi: sed in modū iudicij. non explicat glo. quare. dic vt. s. dixi q hoc operatur clausula vocatis vocandis. inquisitor enim nō tenetur reuocare cum pceda ex officio non ad instantiā. no. Spe. de inquisi. §. j. ver. quid si in litera. no. z de materia huius vide etiaz in ver. quid si in litera apostolica. in eo. §. qd procedit in inquisitione ppzie dicta que fit ex proprio officio. quandoqz tamen inquirit etiā ad instantiā. z q clā pdicta facit istos cēseri delegatos. decidit rota deci. ccclxxxviij Item si in cōmuni forma vbi dicit q executor cū tali clausula non est merus sed tenetur assumere partes iudicis. idē not. Zanduū. de rescrip. cle. j. vbi duo z hec signa. Ex hoc habes que fuit ratio dubitādi z q decidēdi. ¶ In glo. iiij. ibi: grauissimū crimen regulariter. nam in dubio conspiratio intelligitur illicita vt in iuribus sequentibus. quādoqz tamen ex causa potest esse licita. xvj. q. vij. sane. lxxix. d. c. ij. pro hoc quod no. Inno. de scismaticis in. c. j. z quod no. de ver. sig. c. ij. z in. c. coniurationū. alleg. in glo. vbi per Arch. facit auf. vt cum de appel. cogno. §. si quis autē. ¶ In glo. exceptio ibi audiendi non sunt. pro hoc qd dixi in notabilibus remittendo ad. c. dilecti. de excep. ¶ In fi. glo. penul. Oppo. q non debuerit admitti exceptio de omissione contestationis cū hec esset causa ptestationis z in talibus procedit ur li. non conte. co. titu. clemen. dispendiosam. Solu. hodie statur cōtrario. olim autem distinguebat an procederetur in hac causa nemine opponēte an aliquo opponēte. Item an electus esset cōtumax vel non. ¶ Oppo. z aliter q etiam nō debuerit fieri cōtestatio in casu huius. c. cū super existētibus non oporteat cōtestari. de offi. deleg. prudentiā. §. sexta. in glo. ex loco dic q hoc nō cōsideratur contentio respectu exceptionū: sed respectu principalis negocij vt in litera ibi super eodē negocio cōtesta. ¶ In fi. glo. fi. Oppo. q nō fuerit opus instituere appellationē. fuit enim appellatio nō necessaria ex quo pcessus non tenebat. Sotetiā ab actu nullo potest appellari. ff. de appel. si quis separatim. j. de appel. dilecto. z dicit Hosti. verū esse q hic non oportuit appellare: sed ob. litera que mādat iustificari appellationē. Hosti. supplet ibi appellatū maxime qd est exordiquere hanc literā. vel fm eum appellatio operat qd etiā si iudices bene pcesserint bene reuocabit. pcessus factus post appellationē. qd intellige ita tm q appellatio sit ratiōnabilis. z dic subtilius q pcessus hic tenuisset mero iure vbi fuisset appellatū vt dixi. s. §. item ex hoc. z ex litera z in notabilib⁹. nam iste ordo q iudicialia prediscutiant non est de substātia ita q reddat pcessum nullū: sed. oportet excipi. z si omittitur exceptio vel appellatio iudicū tenet vt hic. simile in alio ordine vt possessorij prediscutiat ante petitorij. de rescrip. cū dilecta. si vo ordo peruertit z nō excipitur vel appellat vel nō appellat non vitiat iudicij. ff. de mino. si mancipiū. §. j. ¶ In gl. idem esset. z idem tenet. C. cōdiuid. l. ij. quod nota.

Venerabilis. Legitur varie vt. j. sed fm commune lecturam hoc dicit. Instātia iudicij nō perit per lapsum triēnij fm canones. Cōis diuisio. secūda mādamus. de eodē facto. de testi. cogē. venerabilis. ¶ In glo. ij. ibi: hodie nō habet. ex hoc colligitur vna lectura fm quam summaui: vcz fz q canones nō habet locū. l. pperandum. lz glo. non expresse hoc dicat: sed hoc sentit. z pro hoc qd. j. dicitur in glo. ibi q illa. l. pperandum corrigat non colligitur hic. z hoc qd aliud fm canones. tenet Inn. de offi. dele. cōsuluit. z idem no. de dolo. c. fi. in glo. j. que hoc aperte dicit. nihil tamē allegat. sed videtur casus de priui. cum olim. el. ij. x. iudices. In hac tamen lectura non persistit glo. sed aliter dicit ibi sed ex hac. deinde glos. ibi quia licet. ponit aliam lecturā q lz instantia pereat non perit iurisditio. hec vera in se quam tenet Inno. sed non cōuenit litere ibi non obstante. nam exceptio cōcernebat instantiā ibi asserentis instantiā. z tm reiecit exceptio. tertia lectura colligit in glo. ibi sed ex hac. z in hac lectura nō persistit glo. vt in ea. vnde gl. ponit quartā lecturā ibi sed qd p subterfugia vel caualliationes instantia erat prorogata: ideo ꝛc. glo. tamen nō ponit hanc lecturā explicite. sed cum hoc dicit q hic nō erat lis cōtestata. ab hoc tm de contest. statim recedit. z sic videt persistere in hac lectura. z quid sit cauillatio. dicit. ff. de regu. iur. est ea natura. Et pro hac lectura est vt aduersarius nō habeat cōmodū de suo dolo. Itē facit. C. de tpe in inte, petende. ibi tm l oātur de causa resti. extra in qua si sumeret instantia fieret magnū preiudicij: q non posset eam agitare nouo. qd secus est in. l. pperandum. quinta lectura ponitur extra glo. fm Gof. qd hic in causa ecclesie que est priuilegiata sicut fiscus qd dico de in integ. rest. c. j. In causis autem fiscalibus non habet locū. l. pperandū. vt ibi dicit. sed nō est verum q in omnibus ecclesia comparet fisco. qd dic vt. d. c. j. sexta lectura ponit qd hic auditur ecclesia beneficio restōnis. cōmuniter tenet prima. de hoc in Spe. tit. j. §. restat. ver. sed hec instantia. ¶ Oppo. ad hanc primam: quia fm eam oportet dicere q hic ponatur ius nouum qd tamen nō apparet in litera que nō vtitur verbo statuim⁹. sed verbo mandamus. pro hoc qd not. in. c. ij. §. eo. Sol. in scholis als mihi hoc occurrit. z videtur per hoc funditus destrui hec lec. maxime qz non est verisimile q papa fecisset hoc ius nouū respectu cause huius que pendebat cum iura cōcernant futura z nō preterita vel pendentia. qd dic vt de consti. c. ij. et. c. fi. tamen qz minime sunt mutanda ꝛc. qd autem dicitur in. l. pperandum. fallit. C. vt oēs tam ciuiles q militares. l. j. vbi instantia finitur infra. xx. dies. sed ibi specialē quando in pcessu per quem sindicant officiales quo tamen casu absolutus in loco officij poterit in prima cōueniri. ff. ad. l. iul. repetū. l. ij. vbi per Bar. quod intelligo nisi in loco iudicij emanassent proclamata q qui vellet petere compareret infra tot dies. tunc enim si post terminū pronūciatur neminē amplius audiendū: non audiet etiam in prima. C. de remi. pigno. si eo tempore. j. qui mat. ac. po. c. fi. qd dic vt ibi dico. z sic obtinuit in facto. fallit etiam. d. l. prope randum. in aliquibus casibus. qd dic vt ibi.

1 Sententia lata super re concernente celeritatē exceptione feriarum indultarum non obstante executioni mandari debet.

Significauerunt. Sentētia lata super re cōcernēte fauorē publicū vel desiderante celeritatem mandat executioni non obstāte exceptione feriarū indultarū fauore hominū: vel vt melius cōueniat tit. tū acto: z reus sunt diuersi fori causa possessionis z ppietatis potest coram diuersis iudicib⁹ terminari. primo q relata. secūdo puisio ibi: mādamus. z. j. decidit q q iudices non pcedebāt abbas z monachi cōquesti sunt pape. ¶ No. ibi audituri postea. q ordo vt prediscutiat possessoriū pcedit etiam quo ad executionē vt sniis super eo lata mandet executioni antecē audiat petitoriū qd signa. Item ibi elabat q officia tēporalia vt potestatū z similiū sunt ad tps. qd late pseqtur Hosti. sed determinatū est in auc. de defen. ciui. §. fi. vbi dicit q regimē officialis nō potest in eadē persona cōtinuari vltra biennū qd semel fuit padue in facto cōtracto: ē vniuersitatis allegatū qui steterat in officio vltra biēniū. hoc aūt non pcedit in dignitatib⁹ z comitatibus et cōsimilib⁹. nam ille sunt perpetue z trāseūt ad heredes. de voto. lz q̄dam non trāseunt vt imperiū. de elec. venerabilē. z papatus. eo. titu. licet. ¶ In glo. j. ibi: fori rei. Item fm Vincen. hoc potuit fieri: quia agebatur possessorio. ex hoc videt sentire q si de iure spirituali agitur possessorio posset agi coram laico. pro hoc qz tūc causa nō est spiritualis: vt no. glo. de iura. cal. c. ij. sed videt sufficere qd est ecclesiastica

a ¶ An sentētia potest. Adde Spec. tit. de lib. ob. in. §. nunc dicēdū. x. xxv. arch. in. c. sicut. ij. q. j. doc. in. l. dies festos. C. de ferijs. Feder. de senis ꝓsil. cxxxix. incipiēte q̄stio nra.

b ¶ Quid sit forum. adde Hosti. in summa huius tituli.

* ¶ Foruū. addē materia fori per Spe. in ti. de cita. in fi. et p Barth. in discursu dictionis forus.

c ¶ Idē qd territoriū adde. l. pupill⁹. in. §. territoriū ff. de ver. sig. vñ tota diocesis dicit territoriū epi. vt i. c. oēs basilice. xv q. vij.

d ¶ Cōsiliū hoc sapit. adde Jo. an. ī regula nullus. de reg. iuri. vj. i mercu. Ab. in c. olim. in iij. colū. de arbi. Ly. in. l. id qd pauptib⁹. C. de epis. z cleri.

e ¶ Homine iudicē. adde tex. in Zriū in c. cū spāli. de appel. vbi tm cōprehendit iudex ecclesiasticus z non secularis appellatione iudicis idē habet in. c. apertissimi. C. de iudi. fa

a ¶ Forum an quis sortiatur ratione rei mobilis.

Sane. Rōne rei sortir q̄s forū. pars rubrice. de arbi. c. j. ¶ In fi. glo. fi. Oppo. q debeat potius attendi iudex ratione domicilij q̄ rei. de rescrip. dilectus. el. ij. vbi de hoc. C. de prescrip. lon. temp. l. fi. in fi. Hostie. dicit q qñ res litigiosa est alibi: iudex domicilij non est competens: vt in. d. c. dilectus. z dicunt alij cōtra. vt Inno. in. d. c. dilectus. z dicunt aliqui q est in optione rei coram quo cōueniatur. qd tenet Gof. in summa eo. §. item sortitur quis forum ratione rei mouet per quandā partem rubrice. c. vbi in rem actio. quā addit. sed hodie nō habent alij qd est in optione actoris. et hoc tenet Ly. C. vbi in rem actio. l. fi. z Jo. cal. hic. z hec vera. z pbatur in. d. l. fi. de prescrip. lon. tēpo. q autem iudex domicilij possit cognoscere, pbatur. j. c. fi. de iudice ratione

1 rei pbatur hic. ¶ Quero an ratione rei mobilis sortiat quis forum communiter dicitur q sic: vt no. in. d. l. fi. vbi in rem actio. vbi glo. z Ly. z. j. c. fi. vbi etiam glo.

1 Casus in quo actor recusat iudicem.
2 Delegatus ab ordinario non mandat suam sententiā executioni.

Si quis contra. Coram pprio episcopo debet conuenirī clericus: z si eps recusē dabit delegatū non suspectū. primo prouidet reo. secūdo actori ibi autem si. z ibi primo prouidet circa delegationē. secundo circa executionē. ibi: a quibus. ¶ † Nota casum in quo

1 actor recusat iudicē. qd dic vt. j. et est singularis. Itē q recusat⁹ habet iurisditionē in hoc q causam cōmittit. qd etiā

2 dic vt. j. † Item q delegatus ab ordinario nō mādat suam sniam executioni. ¶ In glo. ij. Oppo. qz nō datur executio nisi causa cognita. de re iudi. decetero. C. si cōtra ius vel vtili. publi. z si nō cognitio. metu. cōtrarij. glo. exponit executor ꝛc. ¶ In fi. e. glo. sunt alie opi. Tunc enim z Hosti. tenēt q ad archiep⁹: nec ob. omisso medio: qz mediū scz eps est extinctū preter recusationē. pro hoc de of. dele. si is cui. et. c. a subdelegato. lib. vj. hoc tenet Spec. de appel. §. nunc tractemus. in fi. j. col. pro hoc de appel. dilect⁹. z hoc videt sentire Jo. an. qui reprehēdit glo. in eo qd dicit ad appellādum ad epm vt cōmittat. poterit enim cōmittere magis suspectis q̄ sint primi: z tm nō licebit tertio appellare. Item si cōmitteret duobus z ferret diuersas sniias esset in optione epi approbare quā vellet. de re iud. c. fi. qd est preiudicij recusantis. Item contra glo. est qd no. glo. ij. q. vj. placuit. xj. q. j. psalmū. Alij distinguunt an sit pnunciata recusatio z appellabit ad archiepm: qz eps non posset cōmittere. de offi. dele. iudex. li. vj. an nondū pbata. z est vera glo. Jo. de lig. tenet glo. q̄nis enim sit recusat⁹ facit mediū. z hoc placet. sed qz ipse nō respōdet Zriis. dic primo q possit recusatus cōmittere qñ est ordinar⁹ pbat hic. z de appel. cū speciali. nec pcedit distinctio. c. iudex. que loq̄tur in delegato cui⁹ iurisditio facili⁹ tollit q̄ ordinario. Ad rōnes Jo. an. ad primā dic q nullum preiudicium si cōmittit deteriorem

b ¶ Quero quid est forū ‡. dic q accipit varie. quandoqz forum idem qd territoriū c. quandoqz idem qd mercatū seu nundine. quandoqz habemus in masculino hic forus. z tunc quandoqz dicitur locus vbi calcantur res. quandoqz locus vbi exercetur iudicium. de verbo. sig. forus. quandoqz pro spacio plano in parte superiori nauis vbi stant marinarij. quandoqz pro foramine quo emittitur remus. quantum ad propositum hic accipit pro territorio vt sciatur quid sit forum. i. territoriū competens vbi posset quis conuenirī. posset etiā accipi pro loco iudicij. sed prima acceptio videtur magis propria.

Si quis. Clericus oueniēdus est coram suo epo. ¶ In glo. iij. ibi: de licentia epi. vult ergo glos. q consilium hic sapit licentiā z sic consensum. pro hoc de offi. dele. venerabili. z nota. de elec. cum in veteri. ¶ In glo. fi. immo tenet in causa criminali epi: presbyteri: vel diaconi. xv. q. vij. si autem. de hoc in. d. c. iudicis. in glo.

Nullus. Si iudex secularis per se distringit clericum debet excōmunicari z habetur pro palea. xj. q. j. c. ij. primo dictū. secundo pena non parentis ibi: qd si. ¶ In glo. j. Oppo. qz litera ibi nullus iudicum. videt velle q clerici per nullum iudicem distringant. z sic crimina remanebunt impunita. metu cōtrarij glo. soluit. ex hoc videretur colligi q nomine iudicis intelligit de seculari. in contra. de sen. excom. si iudex laicus. lib. vj. als fruttratorie adderetur illud verbum laicus. tenendo tamen primū dic q procedit ex eo: qz cōmuniter iudices ecclesiastici sunt prelati: ideo non vocantur vocabulo iudex: sed eps vel archieps. facit pro hoc tex. c. decernimus. de iudi. et. c. qualiter. eo. titu. ¶ In glo. ij. ibi: scholares f. habet respectum ad ecclesias in quibus est de more q pueri discentes grammaticā cōuersantur in ecclesia z seruiunt tanq clerici: qd tamen dicam statim. j. ibi seruientes. etiam non clericos: vt vult litera. z sentit glo. qd intelligunt aliqui de conuersis. de senten. excō. paroch. dic idem de non cōuersis. dummodo sint seruientes perpetui. lxxxix. dist. iudicat. xj. q. j. c. ij. de hoc in Spec. de compe. iudi. ad. §. j. ver. xxvij. z de offi. dele. significantibus. facit de priuile. z per exceptionem. lib. vj. ibi perpetuo oblatus. ¶ In glo. ij. in fi. alle. quotidie hic glo. q argu. a contrario sensus non habet locum vbi reperitur contrariū in iure determinatū. de hoc de elec. publicato. z hoc vult hic glo. in eo qd dicit hic vacare hoc arg. per. c. significasti. quasi dicat q ibi cōtra dicit. potest etiam dici q non vacat argu. quia de permissu epi. i. ex delegatione eius inducat laicus de causa clerici. qd intellige vt. s. ti. j. decernimus. hic tū esset nimia restrictio. vnde intellige alterā de premissis. ¶ In glo. vbi ibi cōuentionis. dic vt ibi dixi. z facit hec litera pro eo qd ibi dixi q etiā in causa reconuentionis nō possit laic⁹ cognoscere de causa clerici: qz hic nō tm. phibet clericū trahi: sed distringi vel condēnari: que verba comprehēdunt etiā causam reconuentionis. ad hoc tū posset dici q hic videt loqui de crimine in eo qd facit distringere. sed contra facit ibi cōdēnari q cernit etiam causam ciuilem.

c. fi. si index laic⁹. de senten. excō. li. vj.

f ¶ Scholares. adde. c. non dubiū. de sen. excō.

g ¶ Argumentum a Zrio sensu. Adde gl. in ver. obseruare. in clemē. j. de sen. excō. z in. c. j. de eta. z q̄ti. libr. vj. in glossa. ij. z glos. in. c. sciendum. viij. q. j.

poterit enim pars que habet suspectū recusare ⁊ si grauabit appellare. nec ob. q̃ tertio non licet appellare: q̃ immo etiā milies super diuersis articulis. de appel. oirecte. et. c. ex parte. hic autem articulus est diuersus a precedētibus. Ad aliud quod dicit q̃ recusatus poterit appꝛobare quā sniam vellet. dic q̃ immo nō q̃ nō possit iudicare. ⁊ videtur iudicare alterū appꝛobādo sed potestatē appꝛobādi cōmittet nō suspecto. ex hoc verificat̃ glo. q̃d̃ est notabilis. q̃ licꝯ oꝛdinare sit recusatus etiā si sit. pbata suspitio ⁊ pnisciata nō desinit esse iudex quo ad hoc vt possit cōmittere. ¶ In glo. iij. in fi. Oppo. q̃ actoꝛ: nō possit recusare iudicē cum eo ipso q̃ eum adijt intelligit appꝛobare. de re iudi. inter. ⁊ quod ibi no. facit regula q̃d̃ semel. de reg. iu. li. vj. fol. intelligē q̃ recuset anteq̃ adeat cū effectu: vt q̃ ibit ad ep̃m. ⁊ dicet q̃ vult talem cōuenire. Sed q̃ eps est sibi suspectus petet causam cōmitti. Et si eps vult q̃ cognoscatur de suspectione. pcedet: vt in. c. cū specialiꝛ. ⁊ fm hoc intelligo q̃d̃ hic dicat̃ in glo. ⁊ hoc. pcedit fm primā expositionē huius glo. vel fm aliam expositionē ibi. vel sic intellige q̃ actoꝛ recusauit executoꝛē. intelligēdo q̃ erat datus sine suo cōsensu. ¶ In penul. glo. ibi nō credo. cū hac glo. tenet Innocē. de offi. oꝛdi. cū ab ecclesiarū. dans theoꝛicā. i. doctrinā q̃ delegatus potest exequi sniam per iurisditionē quā habet. sed nō quo ad ea que nō potest: vt est dare verā possessionē: vt in hac glo. Sxium tenet idē Inno. de arbi. innotuit. q̃d̃ cōmunius tñ tenet̃ per legistas. Bar. in. l. a diuo. alleg. glos. distinguit q̃ aut loquimur de interlocutoꝛia aut de diffinitiua. primo casu. pcedit primū. secūdo secūdū. Jo. cal. tenet cum glo. dicēs eam equā: maxime qñ delegās habet iurisdictionē vt delegatus qui forte reuocabit̃ ante causam finita: ⁊ sic si delegatus nō posset exequi oportet recurri ad appellationē: q̃d̃ esset graue. ⁊ ꝯ possum̃ hoc tenere de equitate alia tñ opi. verioꝛ: q̃ delegatus nō a principe nō exequitur ⁊ melius iure pbatur. pꝛo glo. tñ videt̃ facere de offi. dele. ex literis. sed ibi loquitur de delegato cui mandata est executio. dic vt ibi.

a ¶ Res clericoꝝ gaudent. Ad de glo. in xbo obligata. in. c. ex literis. de pigno. glo. in. c. si milit. rvj. q. j. Ant. de but. in c. j. de offi. ant. de hu. i. c. ñ min⁹. in. iij. not. de immu. eccle.

Si clericus. Laicus super reb⁹ ecclesie vel clerici quas dicit appꝛias debet cōuenirī coꝝam iudice suo. primo thema. secūdo determinatio. ibi: non debet. tertio ratio. ibi: cum actoꝝ. quarto exceptio. ibi licet. ¶ Nota primo q̃ actoꝝ: seq̃tur[a] foꝝm rei. ad hoc quotidie allegat̃ hic. ⁊ j. eo. cum sit. Item nota q̃ ex cōsuetudine potest variari foꝝm: vt hic in sim. ¶ Nota ibi nō ecclesia aut clerici a cōtrario q̃ si laicus cōuentus fateꝯ rem esse clerici vel ecclesie cōueniet̃ coꝝā ecclesiastico q̃d̃ dic vt. j. ¶ Nota q̃ res clericoꝝ gaudēt ⁊ eodē p̃iuilegio cū rebus ecclesie. de hoc de vita ⁊ hone. cleri. c. fi. ¶ Opponit̃ ad p̃dicta q̃ indistincte laicus debeat trahi coꝝā ecclesiastico ex quo asserit rem esse ecclesie vel suā: q̃ ratione rei soꝝtit̃ quis foꝝ. ñ. s. c. sane. dic illud. pcedere qñ non negat̃ rem esse ecclesie vel clericī. fecꝯ si negat̃: vt hic. ⁊ dicit Inno. idē sc̃z q̃ poterit agi coꝝā ecclesiastico si agatur ex legato vel locato vel similibus. q̃d̃ signa. Posti. dicit q̃ hoc cōtradicit litere nisi ratione primi legij vel cōsuetudinis aliud dicat̃. Jo. cal. dicit se nō credere q̃d̃ Inno. intellexerit cū agitur simpliciter ex legato vel locato cōtra laicū nisi allegaret̃ violētia vel fraus vel min⁹ legitimus Sctus: vt no. Inno. j. c. cū sit. Et q̃ scribētes nō explicāt̃ difficultatē. dic cōtra id q̃d̃ dicit Inno. de legato est: q̃ actio ex locato est personalis tanq̃ quē datur ex contractu ꝯtra obligatū. ff. de act. ⁊ ob⁹. i. l. actionū genera. §. ex ꝯtractu. pꝛo hoc q̃d̃ dico. j. c. ex parte. dic defendēdo Inno. q̃ pcedat applicando dictū suum litere: sc̃z in actione locati quā intētat clericꝯ cōtra laicū de rebꝯ ecclesie vel clericī. ⁊ laicus fateꝯ ita esse q̃d̃ est ecclesie vel clericī: tunc esset actio locati licꝯ personalis: tñ q̃ in rem scripta vult dicere: q̃ ad rem intentat̃: alꝯ diceret male simpliciter q̃ actio locati sit in rē scripta: q̃ de sui natura est mere personalis. ⁊ hoc. pbatur in exemplo sequēti qñ dicit̃ agi in rem pꝛo legato quo ad sortiendū foꝝū censet̃ realis. j. eo. ex parte. vbi pbatur fm ea que ibi dico. cum autem agitur reali de re ecclesie cognoscit ecclesiastic⁹: vt prediꝛi hic. pbatur. de eo autem q̃d̃ dicit Inno. de legato min⁹ dubiū: q̃ pꝛo re legata cōpetit actio in rem. C. cōtra dele. j. ⁊ sic si nō negat̃ legatū potest agi coꝝam ecclesiastico. ⁊ hoc nota: q̃ sepe accidūt ⁊ vidi magnas altercatiōes. ⁊ sic cōsului. ¶ Quero circa hoc eo casu quo laicus negat rem esse ecclesie quid fiet. videret̃ euꝝ standū dicto actoꝝis qui fatetur in prin. litis. de resti. spo. cum ad sedem. iii glo. dic cōtra. ⁊ quid de hoc discutiet̃ fm notata j. c. cum sit. ⁊ cum dicitur standum actoꝝi illud verum quo ad oꝝdinandā litem nō quo ad fundandā intentionē. ⁊ pꝛo eo q̃d̃ dixi q̃ de hoc an res sit ecclesiastica discutiet̃. hoc tenet ¶ Lincen. ⁊ pro hoc: q̃ iudex cognoscit an sua sit iurisdictio. de rescrip. super literis.

1 Dominus feudi iudicat inter vasallos.
2 Iudex aliquando non recusatur ꝯ sit dñs rei.

Et transmissa. Legitur varijs modis ⁊ surgit varietas q̃: nō apparet cui papa loquatur. Item nō apparet q̃ voluerit isti dare potestatē. surgit etiā varietas. ꝑpter verbū ecclesie tue: vt. j. dico. sed quo ad effectum principalē. h. d. Questio feudi debet per dñm terminari: vt hic etiā laicī etiā inter clericos: vt in. c. seq. Et si dominus feudi est negligens supplet oꝝdinarius. h. d. cū seq. primo thema. secundo decisio. ibi per dñm ecclesie tue. alia litera trecensis ecclesie. prima cōmunioꝝ. Nota ibi sub debito fidelitatis. de iureiuran. ego. A. et. c. veritatis. ⁊ tunc precipit̃ sub debito iuramēti vt facit rectoꝝ vniuersitatis quo casu nō parens potest oꝝdēnari tanq̃ violatoꝝ: iuramēti ꝯ nō incidat periuriū nisi in precepto expꝛimat̃ q̃ cōtrauenienes incidat. ¶ Nota q̃ oꝝdinarius assignat terminū dño feudi infra quē causam terminet: alꝯ ipse supplet. pꝛo hoc. §. ti. j. ceterū. ⁊ colligit̃ hoc intelligēdo q̃ iste cui scribitur nō fuerit delegat⁹. de quo. j. ¶ Nota casum in quo papa cōmittit causam ad instantiā clerici cōtra laicos ⁊ tollitur intelligendo quod videt̃ de quo in litera qui erat actoꝝ esset clericus. quod tamen hic non pꝛobatur. ⁊ potius videtur quod fuerit non clericus ex quo iſtud non expꝛimitur quod esset clericus. de transactionib⁹. ex literis. hoc tamen cessante adhuc colligit̃ q̃ papa cōmittit causam cōtra laicos. ⁊ de hoc in gl. ¶ Ho. q̃ dñs feudi[b] iudicat inter vasallos: vt in summario. ⁊. §. ti. j. ceterū. ¶ Ho. q̃ nō recusatur iudex ꝯ sit dñs rei. nam isti erāt milites ecclesie. et tñ prelatus ecclesie iudicat de causa. de hoc dic vt. j. vt lite nō cōtest. accedens. el secundo. ¶ In glo. j. in fi. hec glo. precedit intelligēdo q̃ iste cui scribit̃ factus fuerit delegatus q̃d̃ tñ nō colligit̃ ex lꝛa. neq̃ꝯ hic neq̃ꝯ in antiqua. ⁊ dicit Post. q̃ cognouit tanq̃ oꝝdinariꝯ. ⁊ fm consuetudinē anglicanā: que habet q̃ in qualibet causa laicus possit trahi coꝝam ecclesiastico. Item in eo q̃ glo. dicit q̃ forte iste. R. erat clericus. dic vt. §. q̃ potius litera innuit q̃ erat laicus. quedam alia circa hoc scribunt̃ hic ex q̃bus innoluit̃ intellectus. c. q̃d̃ dic vt in sequēti cōtrario. ¶ Oppo. ad hoc ⁊ ad literā q̃ papa non debuerit se impedire de iurisditione dñi feudi qui erat laicus. §. c. pꝛoxi. de appel. romana. §. debet. lib. vj. fol. litera legit̃ varie vt p̃misi. vno modo q̃ dñs de campis erat dñs istoꝝ militū seu superioꝝ ratione feudi: sed cū hic milites etiā erant vasalli ecclesie cui preerat iste cui scribit̃ ⁊ sic negligēte dño feudi immediate debet prelatus istius ecclesie tanq̃ superioꝝ dñs feudi supplere: vt sic sit sensus q̃ istud erat feudū subꝝdinatū: q̃ dñs de campis recognoscebat. pone multas villas in feudū ab isto prelato ⁊ infeudauerat aliquas de istis militibus ⁊ hic intellect⁹ planus sed diuinat. legitur ⁊ aliter q̃ milites nō erant vasalli ecclesie etiā mediati sed alia ratione erant subiecti ecclesie. pro hoc litera ibi militū ecclesie tue. i. in qua tu cui scribitur es prelatus. ⁊ tunc est sensus q̃ iste tanq̃ oꝝdinarius supplet negligētiā dñi feudi. alia tñ lꝛa ibi ecclesie tue est trecēsis ecclesie: vt dixi in tex. ⁊ tunc oportet dicere q̃ iste cui scribit̃ supplet tanq̃ delegatus: alꝯ nō potuisset se impedire: sed adhuc ob. q̃ cum isti milites essent laici nō debuerūt trahi coꝝam ecclesiastico. ad quod potest dici q̃ hoc procedit fm cōsuetudinē anglicanā: vt. §. et sufficit q̃ de hoc nō fit alter catio in litera. vnde verbū ecclesie tue potest dici q̃ erat de temporali iurisditione ecclesie quo casu iudex ecclesiastic⁹ cognoscit. de appellatione si duobus.

1 b Dominus feudi Adde. l. i. perialē de phi. feud. ali. p Fede. Inno. in. c. cū ab ecclesiarū. de offi. oꝝ.

Verum quoniam. Sūma vt. §. c. pri. primo thema. secundo dispositio in certum casum ibi: statuimus. tertio in alium ibi: alioquin. ¶ Nota. ibi propositum intelligendo q̃ esset clericus casum in quo laycus iudicat de clericoꝝ iure pꝛopꝛio. ⁊ hoc in causa feudi quod dic vt in seq. contrario. ¶ Oppo. ad hoc ⁊ ad literā q̃ papa non debuit p̃mittere clericum in causam duci coꝝam laico. quod tñ permittit. j. in fi. solu. §xium procedit intelligendo q̃ prepositus esset clericus: ⁊ tunc dic speciale ratione feudi. ⁊ est casus singularis vt prediꝛi. secundo modo legit̃ q̃ prepositꝯ erat laicus. ita intelligit hoc. c. Archi. de cleri.

c Laicus iudicat de clerico. ad de doct. in c. solite. de maioꝝi. et obe.

a ¶ An vacāte ep̃atu. Adde Abb. ⁊ Jo. de ana. in. c. ad abolendā. de here. Abb. in. c. tue. de cleri. nō resi. Ab. in. c. cū aplica. de his q̃ fi. a pla. Domi. in. c. j. in. ij. col. de ma. ⁊ obe. li. vj. Fed. de se ꝑsi. xxx. inci. an capl⁹ sede vac.

b ¶ Sacrilegi. Adde clemen. si q̃s suadēte. de pen. Inno. in. c. cū pꝛo causa. de sen. excō. Pe. de ancha. in. c. felicis. de pen. lib. vj.

c ¶ Dictio qui. adde l. vꝛoꝛi. ff. de dote p̃le. ⁊ i. l. mā cipia. ff. d̃ opt. lega.

d ¶ Q̃d̃ nō fit crimen ecclesiasticū. Adde gl. in vbo vsuris. in cle. dispēdio sam. de iudi. ⁊ ibi p Pe. d̃ ancha. ⁊ Jo. de imola Cardi. et Pe. d̃ ancla. i cle. j. de vsuris. Jo. mo. et bal. in. c. j. de vsur. li. vj. Zan. d̃ rod. i trac. vsuraꝝ. q. cxxj. Fe deri. de se. ꝑsi. xcvj. ī cipiēte apparet q̃dā lex. idē Fe deri. cōsil. ccxlv. ici. dño Andree vicario episcopi ꝯrani. idē Fede. ꝑsi. ccc. incip. factū tale est. obiꝯ pmisit ꝛc. Pe. d̃ ancha. consi. ccxxx. incipiēte in xp̃i nomīe amen. casus talis ē Jo. calde. ꝑsi. iij. sub titulo d̃ foro compe. Car. zab. ꝑsi. cxx. incip. titius obligauit sēp̃ onio. Bal. cōsi. xvij. incip. factū sup quo ꝑsiliū in. j. col. n̄. causa vsurarū. i. iij. volu. Raphael ful. ꝑsi. cxxxiiij inci. in q̃stione versa coram dño capitaneo trigesti. in vlti. col. ver. ⁊ fm doctrinā Alex. de imo. ꝑsi. xcj. incip. visis actis. in. ij. col. ver. cōstat enim. in. ij. volu.

e ¶ Sint dānate. Adde auk. de eccle. titulis. glo. ⁊ Bar. in auk. ad hec. C. de vsur. Bar. in. l. cūctos ppꝛos. C. de sum. tri. Jo. an. in regula peccatū. de reg. iur. li. vj. in mercu. Ange. ꝑsi. ccxix. incipiē. in dei noīe ⁊ sue matris genitricis gl'ose arbitroꝝ: dictam lucē v. col. Idē Ang. ꝑsil. cclxxij. incipiēte in dei noīe ⁊ sue matrīs virgīs gloriose qm̄ dictū pui legiū. Car dinā. zaba. ꝑsi. lxxviij. īcipi. amice ⁊ maioꝝ charissī me. Pet. de ancha. cōsi. cxxx. viij. incip. in cōne q̃ vtit̃. Ludo. roꝝ. ꝑsi. ccccxvij. īcipiēte in casu ꝯpositē ꝑsultatiōis in secūdo dubio principali versi. secdo videt̃ dum.

titur: vt in iudice contractus vel delicti: si negatur contractus vel delictum ibi celebꝛatū vel cōmissum: oportet discuti summarie. j. c. romana. §. contrahentes. libꝛo. vj. vbi nota. Innocen. et cum hoc interato cognoscetur de hoc principaliter ad alium effectum. scilicet obtinendi in causa de restitu. spolia. sollicite. de testibus veniens. el. ij. ⁊ sic intellige hoc q̃ non clare explicant scribentes: ⁊ aliter intelligendo subuerteretur iurisditio laicoꝝum. et fm quod prediꝛi in li bello debet fieri mentio de oppꝛessione vel fraude. quod tenet Innocen. tamen dicit q̃ pars aduersa hoc negat nihilominus procedetur in principali. tu dic melius q̃ de hoc summarie discutietur: vt nunc dixi. Ex dicto Innocen. arguunt aliqui Innocē. tenere q̃ in libello criminali fit opus concludere quod tamen non dicit Innocē. sed solum opus esse narrari crimen. quia super hoc fundatur iurisditio iudicis ecclesiastici. ibi: vsurarum. contra quod non fit crimē ecclesiasticum[d] cum vsure sint damnate[e] etiam fm leges: vt no. de vsuris. quia in omnibus. dic q̃ crimen dici ecclesiasticum potest intelligi stricte: ⁊ tunc illud tñ dicitur ecclesiasticum quod non est crimen fm leges: vt concubinatus. ff. de concubi. in rubꝛo ⁊ nigro. Item latius dicitur ecclesiasticum id de quo potest ecclesiasticus cognoscere. ⁊ cuꝝ hoc etiam seculare: vt sacrilegium. de quo vt hic in glossa. primo modo accipiendo ecclesiasticum contrarium vꝛ: get non secundo modo. videntur tamen scribentes hic dicere q̃ crimen vsurarum est ecclesiasticum primo modo. sed ad contrarium non respondetur nec formatur. et de hoc alꝯ mihi scripsit quidam doctoꝝ alibi legens cui consideratione habita respondi. quod ideo dicitur crimen ecclesiasticum: quia prohibitio vsurarum in distincte surgit a canonibus: nam per leges non prohibebantur indistincte: sed tantum vltra legitimum modum. C. de vsu. eos. sed canones indistincte. xlvij. distinctione. quoniam quod est niceni consilij. Et ꝯ loquatur tñ de clericis. tamē idem in laicis. xiij. q. iij. nec hoc. ⁊ tribus sequentib⁹. vnde per censurā ecclesiasticā laici prohibentur a talibus. de vsur. pꝛetera. incepit ergo esse crimen a prohibitione canonica que in hoc imitatur ius diuinum. per quod etiam prohibent̃ vsure: vt no. in reg. peccatū. li. vj. in. q. Item de iure ciuili non est pdictum remedium: nisi quando vsure excedunt legitimum modum: vnde etiam tenendo q̃ fm leges hodie indistincte prohibeantur. hec tamen prohibitio non inducit nouam speciem criminis. prohibētur cū fm. ll. q̃ imperatoꝝ pfitetur se velle obseruare quatuoꝝ consilia inter que est Niceni. vbi prohibētur vt. §. Ita no. glo. C. de vsu. auk. ad hec. Et hoc pcedit quando vertit̃ in dubium: an sit crimen vel non. alꝯ autem si solum esset q̃stio an fuerit solutum vel nō posset cognoscere secularis: vt no. Pau. de iudi. cle. dispendiosam. cōiter tamen obseruatur q̃ indistincte cognoscit ecclesiasticus ex eo q̃ raro euenit q̃n habeat de hoc discuti an contractus sit feneratitius vel nō. ⁊ hec signa. ibi: heresis. de quo secularis non iudicat de hereticis ad abolendam. et. c. vergentis. et eo. titu. vt inquisitionis. §. prohibemus. lib. vj. ¶ Ibi: symoniace. cum queritur an sit commissa vel non. de symo. per totum. ibi: periurij. j. c. fi. lib. vj. vbi de hoc. ibi: adulterij. cum agitur ad separationem thoꝝi. j. eo. ex tenoꝝe. ¶ In glo. ij. secus si ad penam legalem. de pꝛocu. tue. ibi: nouit. dic vt ibi: nō enim fm pliciter quodlibet peccatum dicitur ecclesiasticum: vt possit ecclesiasticus cognoscere directe: sed cognoscit per denunciationem. quod dic vt ibi.

1 Clericis iniuriantes dicuntur sacrilegi.
2 Sacrilegium vnde dicatur.

Cum sit generale. † Qui iniuriant̃ clericis sacrilegi sunt ⁊ in vtroq̃ foꝝo cōueniri possunt. primo regula. secūdo dictū cum causa ⁊ rationibus ibi: verū. ¶ Mo. ibi maluerint. q̃ cum quis habet plures iudices optio est actoꝝis coꝝam quo agatur. pꝛo hoc de epi. ⁊ cleri. l. cum clericis. in prin. de episco. audi. l. decernimus. fallit in auk. habita. C. ne filius pro pa. quod dic vt di co. j. eo. si diligenti. ¶ † Mo. q̃ sacrilegi[b] dicuntur omnes qui male faciunt ecclesijs vel clericis. ⁊ sic dicuntur quia ledunt sacra. dicitur enim sacrilegium quasi sacra ledium. j. c. conquestus. ¶ In glo. vlti. ibi raptoꝝes. vult dicere q̃ non indistincte potest clericus trahere laicum coꝝam ecclesiastico: eo quia dicat laicum sibi male facere: alꝯ hoc posset fieri pro debito pecuniario. sed debet fm glossam hic intelligi de malefactoꝝibus: quia ex hoc efficiuntur sacrilegi: puta qui rapiunt res ecclesie. ⁊ fm hoc in litera ibi quia sacrilegij. dictio quiē stat restrictiue. pro hoc quod no. de cleri. nō residend. c. vltimo. si autem poneretur pro quia: tunc litera probaret indistincte q̃ clericus possit trahere laicum coꝝam ecclesiastico. quod tamen dicit Innocen. intelligendū: quando clericus allegat fraudem vel illicitum contractum: alꝯ secus. ⁊ hoc in his in quibus ecclesia vtitur iure speciali: secus si vtatur tñ iure communi. ex hoc dicit Innocen. procedere quod dicitur. §. c. si clericus. Et quod dixi de iure speciali. dic vt quia propter fraudem subuenitur ecclesie: puta quia restituitur ex eo: quia comparatur minoꝝi. et sic iure speciali. de restitu. in integ. c. j. Ex hoc dic q̃ oportet in libello facere mentionem q̃ laicus sit malefactoꝝ ecclesie. et expꝛimere in quo vt sic possit inferri q̃d̃ est sacrilegus. et sic potest trahi coꝝam ecclesiastico. et hoc casu si laicus hoc negat de hoc tanq̃ pꝛeiudicialis oportebit discuti. nam id super quo fundatur iurisditio iudicis ante omnia prediscu-

a Res clericoꝝ gaudent

* Actoꝝ seq̃tur. Con coꝝ. tex. in l. fi. C. vbi in rē ac. in c. si diligēti. isto tit. q̃d̃ est verum in cōtentiosis. Pe. de ancha. in. q. ea q̃ fiunt a iudice. i l. fin. C. de emāci. lib. Itē veruꝝ siue actoꝝ sit clericꝯ siue laicꝯ nisi in certis casib⁹. Speculum. in ti. de competē. iud. adi. §. j. Itē veruꝝ q̃ ad dissolutionē cōtract⁹. l. ij. C. vbi et apud quē.

* Clericis iniuriantes dicuntur sacrilegi.

b Dominus feudi

est tractanda fm.ll.communes vel municipales non fm canones vt sequiť in glo.z signa eam:quia sing.z multū nota. a practicis.de hoc per Jo.and.in Spe.de consti.post prin. z intellige glo. vt statim dicam.fm hoc ergo dic q hoc.c.nō habet locum nisi parrhisius.vel nisi esset simul consuetudo maxime autem parrhisius:quia ibi non obseruantur.ll.nec legūtur.de priuile.super specula.z procedit hic intellectus etiam intelligendo vt prediqt q clerici agant contra alios etiā laicos:vt in glo.z dic clerici pp.ie.i.habentes ordinē clericalem.potest etiam exponi clerici idest seculares.quia vulgariter sic dicuntur ibi.vnde de multum literato dicitur talis est magnus clericus. ¶ Oppo.ad predicta in eo qd glo.dicit q cum clericus agit cōtra laicum obseruatur ius canonicum de ꝓsuetudine qua cessante obseruaťur ius ciuile q immo idem etiam cessante consuetudine.nam causa deciditur non fm ius fori sed litigantium:vt dicitur de consuetudine.quod no.Jnno.de consue.super rub:ica.dico de cōsuetudine.c.fi.scribentes videntur alibi hoc tenere dicētes q si laicus clericū agenti in foro seculari opponit prescriptionem oportebit q probet de prescriptione canonica.s. quadrigenaria:vt no.de consti.c.j.dic hoc verum in decisoriis.z sic loquiť hic ibi decidentis:sed in ordinatoriis procedit glo.tunc enim attendamus consuetudinē fori non litigantium:ex hoc colligitur alia lec.fm quam primo summaui q quando clericus agit contra laicum coram iudice laico causa deciditur fm ius canonicū. ¶ Quero clericus contraxit cum laico z in contractu promisit obseruare statuta ciuitatis:cōuenietur clericus in foro ecclesie.cōfuluit Bal. q obseruabunť statuta ciuitatis qd placet. hoc enim casu obseruantur non qa ligant ecclesiā:sed quia potuit clericus se obligare ad illa obseruāda quatenus concernitur suum interesse non ecclesie.

1 ¶ Laicus non potest conueniri per rescriptū pape nisi papa sit negligens.

1 Licet ex su. ¶ Laicus nō potest conueniri per rescriptū pape nec tenet rescriptū nisi iudex secularis sit negligens z talis a quo de consuetudine ad ecclesiasticum appelletur.h.d.vel nisi impetrās sit ꝑsona miserabilis:vt vidua quo casu rescriptū est in pendēti donec ostet de negligētia iudicis secularis:nisi causa sit ecclesiastica quo casu statim tenet. h.d.c.seq. primo dictum cum modificatione.scdo prouidet contra grauamina consulum.ibi:liceat.tertio circa recusationem ipsarum.ibi:si vero. Ao.ibi:ad tuam.z ibi: vel ad nostram.casum sing.in quo consuetudo extenditur: non consuetudo que erat hic q a iudice seculari appellaretur ad episcopum extenditur vt sit in optione appellantis an ad episcopum vel ad papam quod etiam.j.dico. Ao.ibi
a ¶ Vacante impio. adde doc. in.c.nouit s.de iudi. Bal.in.j. ostitu. C. Bal.in.l. executo:ē C.de exec. rei iud.lu do.ro.in suis sing.ī ver.iperiū z in v.vacāte.
vacante imperio ꝛc.q vacante imperio a papa succedit.ad hoc allegatur quotidie:non tamen omnino probat:sed solum ponitur hic ista causa ad inferendam maiorem necessitatem z rationabilitatem quod plenius.j.dico. Ao.q conseules z sic vniuersitas seu collegiū recusatur.de hoc.s.tit.j.c.j. ¶ Ao.q ex hoc ordinarius etiam laicus recusatur.contra.C.de iudi.l.apertissimi.z.l.cum specialis.no.de appell. cum speciali.dic q iste subordinabatur iudici ecclesiastico: scilicet epo z sic colligitur casus fm q ordinarius secularis cuius iurisditio subordinatur ecclesiastico potest recusari. pro hoc quia isto casu iudicatur fm canones.de appella.si duobus. ¶ In glo.j.ibi:in pendenti.contra est litera ibi irritas z inanes.que probat q litere sunt nulle.z hoc verius quod dico in.c.sequenti. ¶ In glo.pe.ibi:non inuenitur. Oppono.s.titu.j.nouit.quia non debet papa se impedire de laicis. Solutio hoc speciale cum vacet imperium.ita communiter intelligitur:posset tamen dici quod hic non probatur nisi quod tunc maxime potest ad papam recurri. s.in casu huius.z nam fm rationem glo.q etiam vacante regno succederet papa quando rex non recognoscit superiorem pro hoc qui fi.sint legi.per venerabilem.Jnno.tamen dicit q non potest se intromittere nisi per denunciationē: vt.s.titu.j.dicens q specialis cōiunctio est inter papam et imperatorem qa papa eum consecrat z examinat:z imperator;est eius aduocatus b z ei iurat z ab eo tenet imperiū.de elec.venerabilē.lxiij.di.ego.c.tibi domino.Et ex hac coniūctione incedit papa vacante imperio:vt hic Jnno.qd no.et quod dixi q imperator tenet imperium a papa:non intelligas ita q ab imperatore ad papam possit appellari:sed eo modo de quo dixi in.d.c.nouit. ¶ In glo.vlti.ibi:locale est.
b ¶ Impator: est eī aduocatū. adde.c.ecclesie mee. xcvij. dist. cle.j.de iureiu.in.§. dudū z ibi Car.in.x. no. Aug. de ancho. in trac.de ptāte pape.q.xxxv arti.vj.

Bof.dicit q hic additur eps per appellationē:vt quia consules recusat nihilominus procedebāt.pro hoc litera in fi. ibi sicut superius est exp̄ssum.s.aut est exp̄ssum de appellatione ibi maluerint appellare.vel additur eps fm Boffre. nisi recusati cadi committant.alij aliter soluunt.sed qz z sovidetur dicta z sol.alio:um patiuntur calumniam ideo stādum pro glo.pro qua facit litera ibi hactenus seruatū est.z in fi. ¶ Opp.quia hoc.c.irritas.contradicit seq.sol.ibi.

Extenore. Summa:vt.s.c.proxi.primo querela.secundo prouisio.ibi: nos. ¶ Ao.q vidua c non est ipso iure de foro ecclesie:vt hic.sed ita demum si est spoliata.j.eo. ex parte. ¶ Ao.q vidua etiam non spoliata lz non sit de foro ecclesie actuale tū z habitualem intantum q si impetrat literas a papa non statim sunt nulle sed pendent.quod dic vt.j.dicam in glo. ¶ In glos.ij.ibi:securiano. potest intelligi scdario:vt exponit glo.vel.i.in defectū iudicis secularis: quod dic vt in sequenti ꝛio. ¶ Opp.ad hoc z ad literā in hoc q hic litere sunt inpendēti.vnde ob.s.c.proxi.vbi decernuntur nulle glo.ista in.c.precedenti intelligit illud fm istud.z sic q etiam ibi sunt in pēdenti.z idem Post.nisi sint impetrate per surreptionē vt quia in.c.preced.dixit impetrans iudicem secularem esse negligentem qui non erat.hec sol.repugnat litere ibi:irritas. Item non est vera in eo q dicit de literis surreptitijs.nā litere surreptitie ad lites nō vitiantur ipso iure de rescri.super literis.aliter ergo z cōiter dicit q in.c.prece.decernuntur nulle:quia ibi fuerunt impetrate a laico quia non erat de foro ecclesie habitu nec actu. hic autem vidua impetrans erat de foro ecclesie saltem habitu.vnde dicit Jnno.q papa sup viduis hz iurisditionē: sed defert iudici seculari:vt non pcedat.nisi cum secularis est negligens:sed in alios laicos non habet iurisditionē ni si causa deferatur ad ipsum per appellationē:vt in.c.licet.et hoc de app.procedit vt dixi ibi quia consuetudo habebat q a consulibus appellaretur ad episcopū:z quia de iure canonico cum est appellandum pōt appellari ad papam omisso medio ita potuit ibi:sed contra hoc est:quia exquo eps ibi succedit in iurisditione seculari debēt de iurisditione iudicari ac si esset penes iudicem secularem.dic quod immo non nam propter translationem ad ecclesiasticū assumit naturam ecclesie.arg.de iurepa.c.vno.lib.vj.si a laico donatur ecclesie ius patronatus ecclesia hz sex menses ad presentandus sicut hz patron ecclesiastic nō qtuor tūm sicut hz patron laicus z hoc valde singulare z facit ad multa:z maxime procedit exponendo dictionē pfertim p maxime.alij autem exponunt p tūm qd est improprietatio. ¶ Ex pdictis habeť intellectus huius.c. z pce.sed qtū ad.c.pcedēs.ob. litera ibi: dūmodo ꝛc.que innuit q etiam ibi:sit in pedēti.Sol.cōter legiť ibi per subaudiū sic irritas z inanes subaudi z als ipe trari non posse dūmodo ꝛc.sz sine hac suppletione dic q decernunť irrite dūmodo ofsules exp̄ibeāt iustitie cōpimētū. i.dūmodo verū sit q tpe impetrationis erāt parati exp̄ibere:z sic psumiť nisi appareat de negligētia.vñ fm Jnno.ver. dūmodo.hoc vult q cū secularis fuerit negligēs ab eo pōt ad papā appellari z sup appellatione impetrari:z cū qriť an z qū lfe impetrate p laicū ad papā teneāt vel nō.dic com prehēdēdo dist. Cald.q aut hic hz ꝓsuetudo in loco z valet s.e.si clericī.s.ti.j.nouit.aut nulla est ꝓsuetudo:z aut causa de sui natura est ecclesiastica z vs.s.e.cum sit. j.c.conqstī.de excep.c.ij.li.vj.aut nō est de foro ecclesiastico:z aut locus est de tpali iurisditione ecclesie z vs.de app.si duob.de testa. Raynu.z Raynal.ne cle.vel mo.c.fi.lib.vj.aut nō est de tēporali iurisditione.z ptinet ad imperatorē;z vacat imperiū z valet:q papa succedit. s.c.pri.qd sic intelligiť.nō tū cum probat:vt ibi dixi.loqtur eīm solū de appellatione ad papā interponēdā vacante impio.bene tū facit ad hoc z minime sunt mutāda ꝛc.aut iurisditio ptinet ad aliū iudicē secularē vel si ptinet ad impatorē nō vacat imperiū.z aut litere sunt surreptitie z elidenť per exceptionē.de rescrip. sup literis. aut nō surreptitie:z aut impetrās est miserabilis:aut nō.si sic qñqz statim valet qñ.l.est de foro ecclesiastico habitu et actu.j.c.ex parte. qñqz nō statim sed sunt in pēdēti qñ.s.est de foro ecclesie habitu lz nō actu vt hic nō erat spoliata:sed in.c.ex parte.sic.qd etiā dicit in hac glo.si vo ꝑsona est non miserabilis decernunť nulle:vt in.c.licet. per hoc declarat est intellectus huius.c.z precedentis.z quod dicitur in hac glo.z.j. in glo.vltima.

c ¶ Quōvidua. adde glo.in.c.lz lxxxvij.di. Car.zab.ī c. significantib?.in ij.q.de offi.dele.

d ¶ Dictionem pfertim p maxime. Ad de doc.ī.c. ex lfis.de homi.Jo. an.ī addi. Spe.ti.d testa.ī.§.j. ver.itē excipiť q est impubes.

1 ¶ Clericus etiā voles coram iudice laico trahi non pōt.
2 Pactum contra legem iuramento non validatur.

Si diligenti.

1 Si diligenti. ¶ Clericus etiam volens etiam si hoc iuret nō potest trahi coram laico iudice. Primo cōsultātis falsa opinio. Secūdo impugnatio ibi immo. Tertio exclusio:ibi manifeste. Quarto soluit vnū obiectum:ibi cum non sit. Quinto aliud ibi:nec iuramentum. Nota ordinem disputandi seu scribendi seu recitādi: vt primo referantur false opiniones.secundo impugnētur. tertio ponatur vera cōclusio z probetur. quarto respondeatur ad cōtraria sic proceditur hic. Nota illud pacto priuatorū ꝛc. quod dic vt in glo.j.z cum ea dicam. Nota dispositionē concilio:um de quibus hic in versu cum non sit.q priuilegium super immunitate clericorum concernit vtilitatem publicam z ne.s.clerici retrahantur ab officijs diuinis.z ne de diuinita te cognoscat laicus.arg.C.de epis.z cle.auť.causa que fit cū
2 monacho. ¶ Nota q pactum contra legem non validať iuramento:z tunc dicitur iuramentum prestitum non inducere aliquod robur regula non est obligatorium.lib.sexto. ¶ In glo.prima. ibi.arg.§ hec vera que allegat gl.vsq; ibi super hac.preter.l.si quis in conscribendo.loquitur enim in iure nō publico:sed hic de priuilegio immunitatis clericorum quod est publicum:quia concernit publicam vtilitatez vt in notabilibus.vnde sicut clericus non potest renunciare clericatui:ita nec isti priuilegio quod conceditur sibi nō tanq̄ sibi:sed tanq̄ clerico z sic clericatui. ¶ Oppo.ad hoc quia macedonianum de quo in glo.concernit fauorē priuatum.s.patrūfami.z tamen ei non renunciatur:vt in glos. que pro so.distinguit:an sit ius seu priuilegium fauor:abile tantum.an fauor:abile z odiosum.quod dic vt in glo.z sic cōmuniter dicitur:sed videtur non procedere.nam inconueniēs est dicere q priuilegium sit odiosum cum iurisdictionē concedendi priuilegiū sit fauor eius qui priuilegiatur.ff.de legi. quod fauor:e.de priuil.sane.licet quandoq; per modum cause remote concedatur in odium alterius que causa remota nō attenditur:sed potius proxima.ff.rerum amotarum.si mulier. in prin.vbi glo.dico de elec.qualiter. Item non est verū in distincte q macedoniano non possit renunciari:quia immo potest per patremfami.quia fauor attenditur z etiam ipse filius factus sui iuris hoc potest.C.ad macedo. Xenodorus. verius ergo dic qd macedoniano non renunciatur.s.per filiumfa.quia tale beneficum principaliter emanauit in fauorem patrumfam.donec filij sunt in potestate.sed postq̄ sunt sui iuris:iste ipse fauor sequiť filios sicut z obligatio. Oppo.etiam ad id quod dicit glo.de velleyano:quia immo non possit renūciari. nam pura facilitate inducereturmulier ad renunciandum que inducitur ad intercedendum.z sic priuilegiū esset inutile.pro hoc.ff.de noua.doli.§. diuersum. Ja. de rauen. Pe.z Ly.C.de epi.z cleri.si quis in cōscribendo. stant isti rationi:z damnāt glo.ff.ad vell.l.j.§.penul.que tenet id quod hic glo.Et ad.i.fi.§.penul.ad vell.que hic allegatur.respondēt q ibi interuenit bina renunciatio: que valet.C.ad vell.similiter.ij.z auť.siue.Jo.an.dicit q in.d.§.penul.nō fuit bis renūciatuz:sed primo fideiussit.secūdo fusci piendo iudicū renunciauit quod est verū:vt ibi patet. Item verum ex ratione istorum cōcluderetur q ad.ij. vel.iij.renūciatio nō teneret:quia pari facilitate ꝛc.ad.l.doli. Respon. q ibi nō renunciauit:sed prius intercessit postea nouauit. z propter has varietates tollēdas obseruatur qd mulier iurat:z sic obligatur.de iureur.cū contingat.Bart.tamen in l.doli.tenet opi.predictorum.sed verior est glos.Et dic q sicut ex interuallo pōt mulier renūciare.o.l.si mulier.z auť.siue.ita z incontinēti dūmodo sit certior;ata:vt no.in.d.§. pe. sic dicimus q minor debet certiorari:vt no.de emp. z ven.c. pe.nec pcedit ratio q pari facilitate ꝛc.nam ex quo certiorātur habet causam deliberandi ibi si iudex ibi renunciauit ipso facto:vt restitutione sibi cōcessa.de hoc in Spe. parte sēda.de resti.in integ.§.qualiter.circa fi.ibi. Item z alia ratio.pro hac ratione facit hec litera.ibi de iura.calū.c.j.in fi. ¶ Opp.q immo clericus possit cōueniri coram laico.C.de epi.z cle.omnes.z auť.clericus.So.ille corrigitur per auť. statuimus.C.eo.que cōcordat huic.c. ¶ Opp.ad idem.de.l. si quis in cōscribendo.s.alle.in glo.quam omisi.ibi respondetur multipliciter z inter ceteras so.vna est q ibi loquatur in casu auť.habita.C.ne filius pro patre.vbi cōceditur priuilegiū scholaribus q habeant plures iudices.s. eīm loci vbi student:z doctorem suum.addit ibi glo.z tertius.s.presidem.i.potestatem.hodie etiam habēt quartū.s.rectorē vniuersitatis.vult ergo hec so.q clericī scholaris poterit velle litigare coram ptāte.sed quidam dicunt illā auť.pcedere in scholarib nō clericis:secī in clericis q tale priuilegiū esset contra canones:z cōtra dictaz auť.statuimus.quātum si est clericus.z si opponať.j.c.significasti.ibi clerici non possunt recedere a suo epo.dic illud de epo diocesano:nos autez loquimur de epo loci:vbi clericī studet.Et Arch.b quādo alia pulcra hic scribo. Ibi laicus nō.z aliud in eo q in clericos quia clerici sunt priuilegiati:vt hic. Item alie rationes reddunturxj.q.j.inolita. Ibi nō in criminali.idē not.in.c.inolita.contrarium not.glo.sub dubio forte.C.de iur.om. iudi.l. j.dūmodo iudex cuius iurisditio prorogatur habeat merum imperium.z hoc tenet de offi.deleg.p.z.g.z de hoc in Spe. de cōpe.iud.adi.§.j.ver.sed nūquid in iudicem.Et in fi. cuz queritur.cui iuri vel priuilegio possit renunciari.dic q aut illud ius est naturale z non renunciatur.ff.de pac.ius agnationis.quia naturalia sunt immutabilia.not.de consue.c.fi. aut est ius positiuum.z aut in fauorem renūciantis z alteri z non potest renunciari in alterius preiudicium.de arbi.cuz tempore.de sen.excō.contingit.z.ff.de pac.do.l.ij.z facit hoc c.aut est in fauorem renunciantis tantum.z aut illud ius nō est in potestate renunciantis z non valet renūciatio.ff. ad.l. aquil.liber homo.de preben.dilecto.ibi eo qd huius spūale ius diuidi negāt.z facit hoc.c.aut est in potestate renunciātis z contra bonos mores z non tenet.ff.de pact.l.fi.j.de fe. c.fi.de iureiur.quintaual.aut non est contra bonos mores: sed bene in potestate renunciantis.z aut per renunciationē inducitur alius ad delinquendū:z non valet.ff.de pac.si vn §.illud.de iureiuran.quemadmodum.aut non sic inducitur z regulariter valet:vt hic.z de constit.cum accessissent. fallit fm quod.not.in.l.si quis in conscribēdo.in quatuor casibus quos enumerat.dictamen quo ad hoc q quo ad predicta q indistincte potest quis renunciare iuri quod concernit eius fauorem tūm:ita tamen q per hoc non veniať contra bonos mores.ff.solu.matri.alia.§.eleganter.pro predictis qd not. glo.notabilis in auť.vt sine.phibi.matres.§.quia vero. vbi dicit q non valet pactum quod faciunt debitores de non p bando solutionez:nisi per instrumentum:quia testificari est vtilitas cōmunis nec probatio debet angustari.C.de hereticis quoniam:vt lite non contesta.qñ frequenter.nec ad vnā speciez cohartari.de renun.in presentia.de hoc in.d.§. quia vero.per Ja.debel.z in Specu.de proba.§. videndum. vert. pone.vbi etiam ponitur opinio contraria. ¶ In gl.sed nunquid.ibi Augutio contra verior opi. Jo.quam sentit glo.z idem no.in.l.in criminali.alleg.in glo.vbi hoc tenet glo.pe. Idem Jnno.z alij.pro hoc.C.de asser.tol.l.j. in fi.de hereti. l.quicunq; ante fi.z quod no.in regula in penis.lib. vj.z.C. ne filius pro patre.auť.habita.in glo.fi.z datur regula que imponūtur a iure requiritur sententia:nisi illa habeant sensum de presenti non trahibilem ad futurum:vt quia dicit sit priuatus sit excōicatus.quandoq; tamen etiam hoc casu impropriantur z exponitur sit.i.fiat.s.c.ij.in glo. vlti. quando autem verba possunt trahi ad vtrūq; sensum interpretamur in mitio:ē partē vt sit opus sentētia: vt si dicit priuetur: vel cadat a causa vel qd simile.de hoc in.d.l.in criminali.in glo. z.C.de sac.san.ec.iubemus.§.sane. ¶ In glo.e.ibi benigni sed primū verius.quia hic punitur trahens per citationem: aut quis trahitur:quia iudicium redditur in inuitum;p hoc l.q̄uis.de in ius vocā.alle.in glo.vbi casus fm veram lec. qz ibi remittitur pena si desistit ante contestationē.z est ibi speciale.ergo regulariter ꝓtrarium est ius cōmune.pro hoc qd dicitur in glo.precedenti.generaliter autem cum queriť an attendatur citatio:an cōtestatio vel sententia.distinguitur: quia quandoq; punitur vocans vel trahens:z procedit qd nunc dixi:q ante contesta.est locus pene per predicta.et ad idem.ff.de edi.edic.quid sit fugitiuus:quandoq; puniť petens:z attenditur contestatio:quia ante petere non dicitur l.amplius.alle.in glo.de ver.sign.ex parte.nec post contestationem est locus penitentie:quia iam quesitus est ius aduersario.facit de elec.ab.eo.lib.vj.quandoq; punitur accusans z potest penitere vsq; ad sententiam:vt in.l.pap.z in.l.auia. alleg.in glo.quasi.l.videatur cogitasse de effectu accusationis.ff.de do.lib.qui cum maior.§.accusasse. ¶ In glo.sacramentorum.ibi in fi.dic q habentur vt extranei.i.excōicātur nec absoluūtur nisi satisfaciant clerico z ecclesie cui facta est iuria.s.c.ij. ¶ In glo.sed quid in fi.sic ergo non refert an sententia feratur pro clerico aī contra:quia si pro nō tenet idest non potest vti si vult locum obtinere.i.nō deponi: si cōtra statur sententie in odium eius:vt in glo. ¶ In glo.ccce. ibi sic.dic q non est propria optio:sed est sensus q in ciuili clericus sponte litigans coram laico perdit quod euicit.et si facit resistentiam in soluendo vltra hanc penam perdit locum suum.z litera ibi si locum ꝛc.est quedam cōminatio.sicz

lle.l.xxxviij.dist.consequens. ¶ In glo.vlti.ibi quanto.dic vt in fi.glo.ibi debitores.dic vt ibi. Ibi.l.iij.sed dic vt in.d. c.debitores. Ibi creditrices.de hoc ibi.z de renun.sane. Et in fi.dic q̃ aut iuramentum accedit obligationi reprobat fauore singularium personarum z valet:vt in.c.cum contingat. z dic vt ibi.

1 ¶ Episcopus cognoscit de delictis clericorũ suo:um.
2 Iudicandi potestas acquiritur per cõsuetudinem.

Cum contingat. Solus eps iudicat de criminib⁹ clericorum sue diocesis non alij:etiã si clerici eis seruiant:nisi de iure spãli eis competat. Communis diuisio.secũda super quo pars de decimis cum ꝓtingat. no.ibi. Interdum emergunt z sic non frequẽter.quod dic vt de desponꝰ.impu.literas.no.q̃ solus eps fundat intentionẽ suam de iure cõmuni in sua dioce.ibi ad te:vt pote ordinarium.de offi.ordi.c.j.de rerum permu.c.vno.li.vj. ¶ Nota ibi maxime ª q̃ eps cognoscit ᵇ de delictis clericorũ suorum etiam alibi cõmissis:z hoc intelligendo maxime ꝑprie. glo.tamen intelligit partium.prima verior z expositio glo. est ꝑpria.z ex hoc colligitur q̃ iudex domicilij iudicat de delictis subditorum etiã in alia diocesi vel territorio cõmissis.de hoc de rapto.c.j.c.fi.not.ibi licet illos excõmunicare ꝛc.quod est dare iurisdictionẽ sine coertione:z est casus quem nescio alibi:quod tamen dic:vt.j. ¶ Not.q̃ per ius speciale etiam per consuetudinẽ acquiritur merũ imperium seu potestas iudicandi z puniendi crimina.de hoc.j.z in hoc etiam est hic casus singularis. ¶ In glos.j.ibi.i.tm melius ꝑprie.pro hoc quod no.de summa trini.c.ij.ad fi. Ibi deponit.not.glo.que est notabilis in hoc q̃d licet eps delicti iudicet de delicto.clericus tamẽ delinquẽs nõ potest deponi nisi a diocesano.multi tamen cõtra z verius quia potest punire delinquentẽ ꝓ omnẽ potestatem quam habet.forte autẽ glo.habuit respectum q̃ iudex delicti esset nõ eps. puta Archidiaconus.pro predictis de rap.c.j.z dic q̃ aut delinquẽs reperitur in loco delicti z potest eps delicti quomodocunq; punire.d.c.j.de re iudi.z cle.pastoralis.ver.q̃ si punitio.aut non reperitur ibi:z nõ potest iudex delicti procedere nisi de linquens sit citatus per iudicẽ z vbi degit ad literas iudicis delicti:vel de more remissus.d.ver.q̃ si punitio.si tamen haberet bona in loco delicti super eis posset procedi etiã si nõ sit modo predicto citat⁹ vel de more remissus. Ex predictis non procedit q̃d dicit glo.q̃ delinquens tm puniẽdus est a iudice delicti:nam hoc potest etiam iudex domicilij:vt hic.z d.c.j.de rap. Ad predicta qd no.j.c.pri.z.c.fi. Ibi postulasti.dic vt ibi. ¶ In glo.ij.ibi cõstitutione Federici.l.in auk. habita.C.ne filius pro pa.z dic q̃ id q̃d dicit glos.de magistro;pcedit in casu illius auk.q̃ ibi exp̃imit̃.alꝯ secus.ideo hic attenditur ius spãle.l.priuilegiũ vel cõsuetudo. ¶ Oppo.ad hoc q̃ merum imperiũ conceditur solũ a lege.ff.de offi.eius cui man.est iurisdi.l.j.circa fi. Nosti.dicit q̃ ꝓsuetudo hic dabat tm iurisdictionẽ nõ merum imperiũ q̃d nõ videtur:nã cognoscere de criminibus est merũ imperij ꝗ ea que dico de offi.ordi.q̃d sedẽ.ad q̃d dic q̃ hic cognoscebat ciuiliter ad instantiã querelantium.pro hoc litera ibi querelantibus.quid aũt si criminaliter an cõsuetudo possit hoc concedere.disputauit Frã.Accur.z nõ determinauit Jac.de are. postea determinauit q̃ nõ:etiã si sit cõsuetudo tanti tpis q̃ de cõtrario nõ sit memoria.de hoc per Ly.C.de emã.libe.l.j. vbi Jhe.z Ly.ꝯra multis rationib⁹.z hec verior.z ad rationes que inducũtur per Ja.de are.de quib⁹ in.d.l.j.hic respõdeo:precipue in eo q̃ dicit q̃ merũ imperiũ cõcedit tm a lege.pbatur esse hic q̃ etiã a cõsuetudine:nisi respondeat vt p̃ dixi q̃d ꝗ agebat ciuiliter. Ire dic q̃.d.l.j.de offi.eiꝰ.cui mãd. est iu.nõ dicit q̃ merum imperiũ detur a sola lege:sed q̃d datur a lege. Item etiã si hoc diceret nõ obstaret.nam cõsuetudo est lex.z vincit legẽ.ff.de leg.l.de quibus.C.que sit longa cõsue.l.ij.de cõsuc.c.fi.de his.per Bart.ff.de aqua plu. ar.l. j.in fi.vbi dicit Bar.q̃ quia merũ imperiũ dependet a principe:in ipo prescribendo requiritur patientia principis z p cõsequẽs scientia;ex quo videt inferri q̃ vacãte imperio succedit ecclesia.s.c.licet.z sic sufficit scientia pape q̃d non decidit ibi Bar.dic q̃ licet succedat papa:tamẽ quia imperium nõ habet suũ rectorẽ immediatũ dicitur vacare fm nota.per Jnn.de resti.spo.olim.el.j.decernit ergo ꝑscriptio.de ꝑscri. c.j.z.c.ex transmissa.vbi de hoc.hec inter laicos:sed inter ecclesiasticas personas etiã sine scientia principis ꝑscribit̃ merum imperiũ;vt cũ prestabit inferior eps ꝯra epm.z dic q̃d aut prescribit in alijs z potest.de prescrip.ad audientiã. aut in seipso z aut passiue.i.q̃ ipse prescribit̃ a tertio z põt. aut actiue:z nõ potest acephalus.i.sine capite.de prescript.cum nõ liceat.põt tamẽ collegiũ prescribere in singulis de collegio.de offi.ord.c.irrefragabili.§.excessus.;q̃ aliud collegiũ aliud singuli.per hoc cõsuluit Jo.de lig.q̃ ciuitas perusina potuerat prescripsisse merũ imperium in singulos ciues:q̃d est verũ per dictũ.§.excessus.q̃d tamẽ nõ allegauit. ¶ Oppo.in eo quod isti poterãt iudicare nõ excõicare vel coercere.debuerunt esse posse excõicare cũ excõicare sit actus iurisditionalis.de elec.transmissam. Post.dicit q̃ per cõsuetudinem nõ potest cõcedi persone potestas excõicandi;licet per priuilegiũ sic p hoc q̃d not.de offi.archid.cũ satis.dic q̃ immo etiam per cõsuetudinẽ.l.immo etiã per prescriptionẽ dũmodo prescribens sit clericus:vt no. Jnn.de resti.spo.olim. el.iij.ad hanc literã dic q̃ sic habebat cõsuetudo cui standus est sua forma. ¶ Oppo.ad hoc:q̃ fm hoc iurisditio fuisset frustratoria cuꝯ non haberent coertionem.ff.de offi.eius cui man.est iu.l.vl.de offi.dele.ex literis. Jde.z Abb.dicũt posse cõtingere q̃ sit iurisditio sine coertione.z hoc ex vi cõsuetudinis per hanc literam. cõiter tamen exponitur ibi coercere:q̃ nõ poterunt coercere magna coertione;qualis est excõicatio:sed exigua sic:vt per pignora vel quid simile:instit. de satisd.tu.§.penul.ff.de dam.infec.l.iij.§.iij.de ven.inspi. l.j.fm Post.vel fm eum ordinarius coercebit;vt.ff.de re iu. l.a diuo.sicut exequit sententias arbitralẽ.ff.de arbi.l.iij.§.j. z.§.ait pretor.not.de arbi.per tuas.z hoc vltimũ potest conungi cũ primo:vt dicatur q̃ isti habebant iurisdictionẽ sine vlla coertione:nec per hoc est frustratoria;quia supplebit ordinarius sicut alꝯ exequitur sententia sui delegati.§.eodez. si quis contra.z fm hoc est hic casus valde singularis. vt.§. in notabilibus.

Postulasti. Episcop⁹ delicti cõdemnat clericũ de delicto: sed nõ priuat beneficio alibi existente:sed hoc exequitur eps beneficij.h.d.fm vnam lec.que licz patiatur scrupulos:tamẽ põt defendi:vt.j. vel fm aliam sic. Eps delicti cõdemnat clericũ de delicto etiam priuãdo beneficio alibi existente:sed executio realis.i.ablatio possessiõis fit ab epo beneficij.z hec lec.est no.q̃d dicvt.j. Cõtra diuisio scda ibi ad q̃d. ¶ In gl.j.ibi.ideo q̃ eps delicti.z hec lec.est no.q̃d dicvt.j. Cõtra diuisio scda ibi ad q̃d. ¶ In gl.j.ibi.ideo q̃ eps delicti pnunciabit tm super delicto.puta q̃ iste cõmiserit furtũ vel homicidiũ: z eps beneficij exequetur.s.priuãdo beneficio vt in gl.se. Cõtra hãc lec.obstãt multa que statim dicã:ideo ponit alia lect.de qua in secũdo summario.q̃ eps delicti pnunciabit super delicto etiã priuãdo ipsum beneficio alibi existente si hoc exigit natura criminis.hãc ponit Jnn.in pcin.sue glo.dicens q̃ eps delicti põt suspẽdere perpetuo ab eccl̃ia sita in alia diocesi. pro hac lec.est litera ibi executio.quia si eps delicti non priuaret beneficio nõ dixisset executio sed priuatio.z q̃ eps de licti hoc possit;pbatur:quia iudicat de delinquẽte puniẽdo quocũq; modo.de rap.c.j.dixi.§.c.pri.nec per hoc preiudicatur epo beneficij:quia priuatio beneficij est personalis pena ī eo q̃ abdicaũ ab illo quia titul⁹ est quid incorporale ficz omnia iura.ff.de rerũ diui.l.j.§.incorporalis.ver.naꝯ ipsum ius.p hoc quod no.de iurepa.c.j.in glo.j. Secundo probaũ per.l.magis.§.illud.ff.de reb.cor.vbi preses decernit super alienatione minoꝝ de re existente extra suũ territoriũ.ad idẽ j.c.romana.§.ꝯrahentes.ibi decernere.vbi ibi no. Intelligitur esse q̃ iudex cõtractus decernit missionẽ in bona etiam alterius territorij z iudex bonorũ execuit mittendo in possessionẽ facti ad idẽ q̃d no.glo.z alij.ff.de iudi.heres.z bart. ff.de bo.aut.iu.pos.cũ vnus.§.is qui.vbi decernit̃ missio in bona cõtumacis:z si aliud nõ dicitur intelligit̃ de bonis existentibus in territorio iudicãtis:secus si exp̃imit̃: quia tũc potest decernere etiã quo ad bona alibi sita.pro hoc dictum c.romana.ver.sed tũc.z q̃d not.ff.de re iud.a diuo.§.j.de sententia mittenda executioni z fiet hic.ex istis instificatur hec lec.que etiã plenius.j.instificabit̃. Non instemus cõtra aliã lec.que habet q̃ eps delicti pnunciat tm super delicto. videtur esse nõ pcedere ꝑpter incõuenientia que possent cõtingere.finge enim q̃ in loco beneficij iste nõ habet domicilium:quia nõ semp ratione beneficij sortit⁹ quis domicilium q̃d dico de rescrip.dilect⁹.z.c.ij.de priui.ex ore.vbi per Jnn. qua cõsideratione licet hic in pcin.dicaũ q̃ iste habebat beneficiũ loco domicilij:tamẽ in decisione nõ repetit̃ de domicilio:hoc aũt presupposito si iste nõ accederet ad locum beneficij eps beneficij nõ posset eũ priuare beneficio cuꝯ ante priuationẽ requirãt citatio ꝑpter defensiones que possent

isti cõpetere

isti cõpetere pro hoc quod not.de app.ex ratione. posset esse dicere q̃ acquisiuit beneficiũ post sniam latam sup delicto: quo casu etiã si per sniam perdidisset beneficia que tunc habebat nõ tamẽ istud nouiter acquisitũ:q̃ ꝑfiscatio seu publicatio bonorũ nõ cõcernit bona postea quesita.ff.de testa.eiꝰ §.si cui.ff.mã.si mãdauero.§.is cuius.de penis felicis.§. verũ.lib.vj.q̃d dico de dolo veritatis.vel forte dicet sniam nullam q̃d potest apponi.C.de iur.z fac.igno.l.j.de re iud.decetero.de hoc de offi.del.cũ in iure.nõ poterit aũt citari extra territoriũ cũ agat̃ personali ad priuationẽ beneficij;quo ad hoc tamẽ forte diceret q̃ agit̃ personali in rẽ scriptã.z sic q̃ põt iudex beneficij cũ citare alibi existentẽ quo ad ꝑcedendũ super beneficio vbi de posse in rubro z nigro.§.c.fane.j.c.fi. sed succedit fortior ratio:fingere esse q̃ cõpareat et excipiat de nullitate prime sentẽtie z iudex delicti sit maior iudice beneficij;nõ poterit iudex beneficij de exceptione cognoscere. de cõstir.vtili.c.j.z.ij.z de offi.dele.pastoralis.§.quia vero.et q̃d ibi not.z sic oportebit per cognitã remittere ad iudicem delicti quod erit inuolucrus z circuitus ꝯra cle.auditor.de rescrip.z.ff.de q̃di.inde.l.dñs testamẽto.cũ preterea.cũ sententia quaꝯ fert iudex delicti sit circa incorporalia:vt predixi:potuit iudex delicti confiscare hoc ius etiã existẽs in alio territorio birrie:malũ terminauit q̃ iudex florentinus posset ꝑfiscare bona heretici damnati florẽtie existentis;bonoꝝ nie q̃ ponit Jn.de bere.cũ scõm.lib.vj.not.Archi.de sepul.is qui.li.vj.per.l.fi.C.de prescrip.lon.temp.Ex hoc dicimus q̃ eps excõicat subditum alibi existentẽ q̃d dico.j.c.fi. verior ergo videt alia lec.que nõ patitur circuitũ p̃missum z has rationes feci excellentissimo doctori dño Petro de ancha.hic repetẽti hoc.c.z tene mẽti p̃missam lec.pro q̃ induci tur.ff.ad turpil.l.j.vbi sufficit q̃ pnuncietur super crimine z pena intelligit̃ expssa.f.que de iure debent:sed illud ꝑcedit quãdo pena est ipso iure imposita: q̃d not. Arch.z Jo.and. de homici.c.j.li.vj.sed fm canones vt plurimũ ꝑ criminibus nõ est pena imposita permittit̃ epis dispensare.§.titu.j.at si clerici.ideo q̃ posset surgere dubitatio fm p̃missa saltẽ vtilius est q̃ iudex delicti etiã priuet beneficio:z hoc q̃ debeat priuari tenet Fede.in ꝑsi.xvj.pro hoc litera ibi ꝑsertim. id est maxime que ꝑbat q̃ hec litera ꝑcedit etiã in criminibus in quibus quis nõ priuatur beneficio z fm hoc sensus litere est q̃ iudex delicti pronunciabit super delicto.z ti natura criminis exigit priuationes beneficij z episcopus beneficij exequetur.s.de facto efficiendo istum a beneficio.

1 ¶ Persona miserabilis põt laicũ conuenire super interdictovndevi.coram ecclesiastico iudice.
2 Agens possessorio potest titulũ deducere.
3 Alternatiua an vitiet libellum.
4 Casus in quo de re feudali agitur coram iudice ecclesiastico omisso domino feudi.
5 Exceptio surreptionis sup eo q̃d cernit merita nõ admittit̃.

Ex parte B. ¶ Miserabilis ‡ persona põt laicũ conuenire super interdicto vñ vi coram ecclesiastico iudice etiam si res sit feudalis.pars de fide instru.ex parte.primo querela.scdo iudicũ instructio.ibi mandam⁹.prima subdiuiditur:q̃ primo cause cõmissio z rei citatio.scdo rei exceptio z actoris replicatio.ibi dict⁹.tertio alia rei exceptio:et ad illã rei replicatio.ibi idẽ q̃. ¶ Not.ibi ratiõe dotalitij:q̃ agẽs possessorio põt deducere titulũ:nec per hoc tenetur de ipso docere.nec reus audit̃ opponẽs de carẽtia ipius tituli.sic esse fuit hic.quia regula narrauit de ti.z tamẽ.j.in fi ne resciẽs exceptio de ipius carẽtia:q̃d est q̃ fm ius non habuit vidua necesse addicere q̃ ex cã dotalitij cũ etiam predo. de resti.spo.in literis. Not.q̃ vtile est agẽti possessorio allegare titulũ. ¶ No.q̃d actor agit reus excipit actor replicat z sic vltra.de excep.a nobis. ¶ Not.ibi vel eius cõplices. q̃ alternatiua nõ vitiat libellũ quãdo nõ resultat cõtrarius effectus:sic colligit aliqui z bene:sed melius colligit̃ de rescript.ex parte.§.vbi dico in notabilibus. ¶ No.casum in quo de re feudali agit̃ coram ecclesiastico iudice omisso domino feudi:vt.§.in summario:z esset hec fuerit allegatio: hic tamẽ fm eũ.j.decidit̃. Not.q̃ miserabilis persona est de iudicio ecclesiastico.xcvj.di.c.j.z.ij. ¶ No.ibi litigiosam rẽ esse q̃ cõputatio dictarũ fit a loco vbi res etiã si agat̃ personali in rẽ scripta:vt hic:q̃ agebat̃ vnde vi.de hoc.j. ¶ Nota ibi interdũ cõmodũ.q̃ habitatio nõ cõtinua seu nõ pro maiori parte inducit domicilium:q̃d.j.dico. ¶ No.q̃ exceptio surreptiõis sup eo q̃d cernit merita nõ admittit̃.de hoc in glo.

vlti. Ex hoc dic q̃ licz hic in fi.ponderet̃ q̃ agebat̃ possessorio.idẽ tamẽ etiã si petitorio:vt in.d.glo.vlti. ¶ In glo. vlt. in fi.ꝯra:q̃ soluto matrimonio donatio ꝑpter nuptias reuertitur ad virũ.de do.inter vi.z vxo.c.fi.nõ debuit ergo audiri vidua.So.intellige q̃ fuerat lucrata ex pacto vel cõsuetudine. ¶ In glo.iij.ibi consueuerat habitare.et hoc videt nõ procedere litera in eo q̃d cõsiderat q̃ iste habebat castra z redditus in diocesi Andegauen̄. sufficit esse q̃ ibi cõuersetur:vt in glos. In cõtrarium q̃d nõ sufficiat conuersatio; sed oporteat cũ hoc q̃d ibi habeat maiorẽ partẽ fortunarum.id est bonorũ.C.vbi sena.l.ij.vbi hec duo ponuntur copulatiue dic primũ verius per.l.municeps.ff.ad mun.z in.d.l.ij.copulatiua exponit̃ alternatiue.§.de rescrip.c.ij.vbi glo.vnde dicit Jnno.sufficere mansionẽ solam in loco.ff.de iud.q̃d legatur.§.j.q̃d tenet Bart.in.d.l.ij.z sentit glo.C. vbi de cri.l.ij. ff.de iudi.heres.sed Ly.in.d.l.ij.vbi sena.dicit requiri cõuersationem per decennũ ad hoc vt possit ibi cõcurri.C.de incolis.l.ij.que tamẽ cõuersatio nõ facit domicilium:q̃ põt habere animũ discedẽdi.q̃d tenet Bal.in.d.l.ij.vbi sena.dic q̃ hic cũ dicit mansionẽ que sit domicilium.i.domus seu loc⁹ destinatus ad perpetuo cõmorandũ.hic esse loquitur de mãsione nõ temporali.z dicit̃ tpalis.i.ad tempus animo recedẽdi sufficit autẽ q̃ habeat domicilium etiã si nõ cõmoretur pro maiori parte vt.§.in notabilibus.põt esse quos habere plura domicilia ad que cõstituendũ sufficit destinatio cõmorandi.ff. ad mu.eius.§.si quis instructus.alle.l.z ibi per Bart.z hoc ex cõiecturis apparet q̃ sit ibi cõmoraturus.z ex nulla coniectura apparet q̃ sit inde discessurus.p hoc litera ibi. Interdũ cõmorari.z sic nõ semp nec p maiori parte sic funt ꝑncipes qui sepe in pluribus locis habẽt domicilia.de maio.z obe.oẽs.vbi glo.z Jnno. Ex hoc arguit Abb.q̃ per literas impetratas ꝯra aliquos de diocesi poterit cõueniri ciuitatẽ sis qui in diocesi habet domũ ª vbi cõmoratur aliquo tempore anni.q̃d nõ procedit per.c.is qui.de sepul.li.vj.non esse dicitur hoc casu habere domicilium q̃ non animo ibi cõmorãdi:z vt ruralia exerceat:illuc accedit:secus si animo cõmorandi vt in principib⁹ in dubio aũt cũ nõ habeat cõiectura aũ sit perpetuo cõmoraturus;puto sufficere conuersationẽ: vt possit ibi cõueniri fm nota.in.d.l.ij.vbi de ea.sed si ex coniecturis apparet abscessurus:vt in scholaribus qui finito studio recedũt potest ꝑcedere dictum Ly.de mora decennij ex qua presumit̃ cõstituisse domi aliũ:nisi certũ sit q̃ cõmoratur animo redeũdi domũ:tũc esse quãtocũq; tpe stetit non dicit habere domicilium.ff.de le.iij.quesitum.in pcin.dico.§. in pro hemio. Ex his dic q̃ litera ibi z in eadẽ litigiosam rem esse. debet suppleri maxime:q̃d dic vt in se.cõtrario. ¶ Oppo.ad hoc:quia fm p̃dicta nõ debuit ponderari locus vbi erat res sed domicilium rei citati.de prescrip.statutũ.lib.vj.z quod ibi no.in glo.olim dicebamus:ponderat̃ esse ibi locus a quo q̃s trahitur:vt ibi in.§.cũ verũ.non trahitur aũt nisi de domicilio:z ꝑter hãc rationẽ glo.illa tenet q̃ hodie ponderet̃ tm locus domicilij.z idẽ ibi Arch.ego aliter dico.§.de rescrip. dilectus.el.ij.§.q̃d est in optione actoris an cõputatio fiat a loco domicilij:an a loco vbi est res;sed etiã q̃ ibi moraba⁹: z vt.§.dixi supple maxime:quia alterꝯ sufficiebat z p hoc z per dictũ.c.dilectus.non ꝑcedit quod dr̃ in.d.glo.olim dicebamus. quod plenius dico in.d.ca.dilect⁹.per hoc declarat glo.sequens.Et in ea ibi mobilis.idem not.j.c.fi.in glo.pe. z ibi de hoc.z in fi. ¶ Oppo.q̃d non debuerit hic attendi locus vbi erat res cum ageretur interdicto vnde vi.q̃d est personale.ff.de vi z vi arma.cũ a te.de resti.spo.cum ad sedem.z c.sepe.§.ti.j.q.v.so.licet sit personale z in rem scriptũ.vñ idẽ q̃d in reali.de rescrip.dilectus.el.ij.Jnn.alij ꝯra.primũ verius q̃d etiã sentit hec glo.z q̃d dixi.interdictum vñ vi.personale idem etiã in alijs interdictis.ff.de interdic.l.j.§. interdicta.z dicitur actio personalis in rem scripta ea que datur ꝯra aliquez nõ quia possidet:sed quia obligatus ex possessione.actio autẽ in rem dicitur que datur tm contra possidẽtem.§.ti.j.examinata.personalis vero nõ in rem datur contra obiectum nõ ex possessione:sed ex alio.de hoc in.d.§.interdicta.quia ergo interdictum vnde vi est scriptum in rem comparatur actioni reali in cõputatione dietarũ.hec faciũt ad ea que dixi.§.c.fi clericus. ¶ In glo.vlti.ibi.sic ergo intellige.Ex hac glo.videtur q̃ in possessorio nõ obstat exceptio q̃ dñs nõ fuerit requisitus:sed in petitorio sic.rationẽ nõ reddit glo.dic q̃ est quia vidua spoliata ceinsetur miserabilis persona z statim est de iudicio ecclesie habitu z actum dixi.§.c.ex tenore.z ideo nõ obstat exceptio q̃ dñs nõ fuerit requisit⁹.q̃d plenius dixi in.d.c.ex tenore. ¶ In ea.gl. ibi z illud.hoc q̃d dicit in glo.vsqz ibi sed quare.habet de lit.pte.

a ¶ Hab et domũ.ad de Post.i c.q̃d clericis.§.eod. Jo. an. in addi. spe. ti.de compe.iud. in §.ij. Arc.i c. primat⁹ lxxj.dist.

c.j.lib.vj.z dixi in notabilibus. Et in fi. ex hoc infertur q in
p̃inci. litere ibi quondam. illa dictio non est necessaria: z te
nementi glo.

1 Laici occupãtes res eccl̃ie per iudicem ecclesiasticum
compescuntur.
2 Jurisditio tpalis aliq̃ ſpectat ad eccl̃iam pleno iure.

a Pleno iure. Adō gl. j. i. c. cū inter nos. j. de re iu.
b Et cōmittit tribꝰ modis. Adde cle. si q̃s suadēte. ō pe. glo. i. c. de viro. xij. q. ij. z. p Jo. an. z Pe. de anc. i. c. felicis. de pe. libr. vj. Bal. i. l. si nōdus. C. de furtis.
c Tales sunt excōicati. Adō an tales sint ipo iure excōicati. dic q̃ ſic in violatore vel incendiario eccl̃ie: ſec̄ ī alijs vt i. c. tua. de ſent. ex. et p car. in cle. j. i. ij. q. de pe. ant. de but. i. c. cū p cā. de ſen. exc. et text. et ibi Jo. ō ana. in. v. colū. de furtis.
d
e
d Quod clerici dicūtur de p̃uīcia. Ad de Bñ. ca pra. in cle. vnica. ō re li. z ve. san. i. iij. col. v. not. q̃ appellatiōe clericoꝝ. Zu. ro. in ſuis ſin. in ꝓbo cler. vel alꝝ mu. ccccxxxix. Old. oſi. xxxij. inci. q̃ē. Pe. de anc. cōſi. cl. incip. Optimis Paul. de cast. consi. cxcvj. incip. ad p̃ri mū.

1 Onquestus. Laici occupãtes res eccl̃ie ſacrilegi per eccl̃iasticū iudicē cōpescuntur. primo querela ſe cūdo iudicuꝝ datio quā iuſtificat ibi cum autem.
2 Mo. q̃ iurisditio tpalis q̃ſpectat ad eccl̃iam pleno iure.a z exponeꝰ pleno iure: vt in glo. j. cuius tñ expositio non cōſonat litere in eo q̃ glo. dicit de ſpñali iurisditione: q: litera loquitur tñ de tpali: ſed dic pleno iure. i. quo ad merū z mixtū imperiū. z iurisdi. de quib̄ dico de offi. o. q̃ ſedē. poterat ergo eēs per ſeipꝰ iudicare: causas tñ ſanguinis nō q̃ ſeipm. de excel. pla. ex literis. no. ibi collata. z ibi relicta. differentiā inter hec. primū eſſi inter viuos. ſecundū in vltia voluntate. ff. ad exhi. l. j. in fi. In glo. ij. ibi quaſi poſſidenꝰ: z ideo in eis nō cōpetit interdictū vñ vi: vel vti poſſidetis. ſed quaſi vñ vi: z quaſi vti poſſidetis. ff. de ſerui. quos ſi ſeru. vē. l. ij. §. pompo. cōpetit etiā cōdictio ex canone. de hoc. de reſpo. ſepe. In glo. vlt. ibi ſacrilegi. z eſt ſacrilegiū ſacre rei violatio. vel vſurpatio: z cōmittit tribus modis.b vel cuꝝ ſacruꝝ accipit de ſacro vt caliꝝ. de eccl̃ia vel ſacrū de nō ſacro: vel ecōuerſo. gſialꝝ aūtēt ſacrilegiū oīs violētia illata ī res eccl̃iasticas etiā ꝓphanas: vt hic. etiā ſi violētia nō ſit expulſiua: ſed inquietatiua: vt hic. ibi ceſſare. z. p hoc de reg. iu. q̃ multotiēs. vbi de hoc. z q̃ nō t. §. c. cū ſit. Jbi excōicādi. contra q̃ immo ſint excōicati ſpo iure. de ſen. excō. cōquestus. z c. tua. ſo. q̃uꝝ fit violētia clerico in pſona vel in res adherentes perſone: z etiā in rem eccl̃iasticā etiā ſi fit ꝓphana: et tales ſacrilegi ſunt excōicati: vt in ꝓtrarijs. q̃uꝝ fit violētia in alias res eccl̃ie: z tales ſunt excōicādi: c vt hic: vt ſi libꝝū incaute dimiſſum in eccl̃ia abſtulit de furtis. c. fi. ibi eſſi de absolutione nihil mandatur. pro hoc. xvij. q. iiij. omnis. de ſenten. excom. cuꝝ pro cauſa. z dicto. c. conqueſtus. xj. q. iij. canonica. ibi conqueſtus. dic vt. §.

1 Caſus in quo clericus renũciat beneficio foꝝ.
2 Damnū z intereſſe etiā de iure canonico petiꝰ poſſunt.

Dilecti filij. Priuilegiaꝝ vt nō teneat: respōdere niſi certo loco ſi alio loco. p̃miſit ſoluere vel rñdere ibi poterit cōueniri. pro narratio. ſcdo decisio ibi verū. Mo ta ibi anglicis. q̃ p̃riuilegiū ocessum. p̃uincialib̄ ocernit et clericos: vt ſi ocedit anglicis vel lōbardis. p hoc q̃ not. de of. del. c. fi. li. vj. Ex hoc no. q̃ clerici dicūtur de p̃uincia d ſic etiā dicunt cives loci vbi habēt bñficiū. de rescrip. dilect. el ij. vbi de hoc. Mo. q̃ q̃ p̃mittit alicubi ſoluere pōt ibi conueniri. dic eſſi ibi ꝓxiſſe. de b in glo. ij. Mo. q̃ hec duo eq̃parātur q̃ q̃s p̃mittat ſoluere vel p̃mittat rñdere in certo loco. q̃d intellige quantū ad id de quo hic. z in ſi. nō tñ ſemper de hoc. j. Mo. caſum in quo clericꝰ renũciat bñficio foꝝ de hoc in glo. z pcedit b respectu foꝝ cōpetētis clerico iure ſpāli. ſecꝰ ſi de cōi. §. c. ſi diligēti. Mo. q̃ q̃ eſt de vno domicilio z ſcrit in alio pōt vtrobiq̃ ouenirī: vt in lſa ibi z vbi. et eſt in optiōe actoris: vt in glo. z facit ad id q̃d dixi. §. c. ex pte. de cōputādis dictis a loco domicilij vel a loco vbi eſt res arbitrio actoris. Mo. q̃ etiā ſm canones petiꝰ dāna z expēſe z intereſſe. de hoc in gl. In gl. j. ibi ſcūꝰ fuit. hoc nō apparet b ſi ops ita dici alꝝ nec p rescriptū nec coꝝ ordinario poſſet ſucceſſor ouenirī ex ſcto pdeceſſoris. de ſol. c. j. Mo. p. ad b q̃ indiſtincte nō poſſit ſucceſſor ouenirī q̃ cuꝝ rescriptū fuerit impetratū ꝯ pdeceſſore ſub noīe. pp̃rio z nō dignitatis: vt in lſa ibi §. r. dicit ad. ꝓiū. Mo. de iurisditiōe q̃ nō ſiegtingit eccl̃iam ſicut ſctus. vult dicere q̃ q̃ impetrat ſup ſcto: impetratio ocernit ſctū q̃ nō extinguit per mortē pdeceſſoris ex quo teneꝰ eccl̃ia. ſic ergo nō extinguit etiā rescriptū. ar. de of. del. ſi ſup gra. li. vj. z expſſio. pp̃rij nominis nō facit rescriptū pſonale ſicut de pctō. no. inſti. cū ve niſſet. §. ſi potꝰ vt expſſum. pp̃riū nomē cā demonſtrationis q̃ſi vō rescriptū impetrat ad plātū q̃ dat delegatꝰ expſſo. p̃rio noīe nō expimit cā demonſtratioīs ſ̄ affectiōis quā habuit delegās ad iſtū: ideo nō trāſit ad ſucceſſorē. d. c. q̃ſi abbas. q̃d plenꝰ dicit ibi. Jbi vna pſona intelligit. b dic vt di co ī. e. ſignificauit. j. alle. q̃d. c. ob. p̃miſſis q: ibi rescriptū impetratū ꝯ dignitatē nō trāſit ad ſucceſſorē: ſed ibi cōueniendus nō erat expſſus in rescripto. ſed exp̃imēdus ſub clauſula quidā alij. z q̃ ſit rō diuerſitatis: dic vt ibi. Mo. ad idez de iud. q. v. ſo. vt ibi. In gl. ij. ibi ad intereſſe. z talis q̃ pro mittit in certo loco ſoluere intelligit ibi ꝓxiſſe. ff. de ac. z ob. ꝓxiſſe. adeo q̃ ſctus intelligit z inter in loco in quo collata eſt ſoluto: z nō vbi fuit ibi inter. de hoc in. d. l. z. ff. de conſti. pe. eū qui. §. iul. ſed glo. ibi vacillat. de hoc etiā. ff. de bo. aut. iu. poſ. l. iij. de ſo. l. quero. in fi. Ex hoc ptz ratio quare iſte p mittēdo ſoluere extra angliā ibi ouenit nō obſtante p̃riuilegio: z ibi ſortit foꝝ rōne ſctus. j. c. fi. Et ſi dicas q̃ ex b indulgētia erit inutilis. q̃d dic q̃ imo vtilis: q: ea ceſſante poſſet ouenirī anglicus extra angliā: d tñ in loco nō diſtāte vltra dietā de rescrip. statutū. li. vj. Et ſi dicat q̃ nō eſt dare tale locū ꝯ pcedit respectu vbi ſoluere. nō aūt respectu vbi rñdere. z dicit Jnn. q̃ ſi ſolū p̃miſſet rñdere nō cogereꝰ ibi rñdere. ff. de iur. om. iu. ſi ouenerit. no. de offi. delegati. ſignificātibus. glo. no. iſta tenet ꝓtrariū. ſ. q̃ per hoc intelligitur renũciaſſe indulgētie: z hoc verꝰ eo respectu quo hic cōueniꝰ coram delegato z dicit Jnn. notādū q̃ ille q̃ p̃miſit alibi rñdere intelligit de rñdendo nō ſolū coꝝ ordinario: ſ̄ etiā coꝝ delegato: vt hic: ex his rñdetur ad ꝓium q̃d pōt fieri de. ca. nōnulli. de rescrip. z. c. ſtatutū. lib. vj. naꝝ quaten̄ iſte. p̃miſit ſoluere ouenir in loco vbi ſoluere. p̃miſit rōne ſctus: vt p̃di xi. quatenus autē. p̃miſit rñdere vt renũciaſſe p̃riuilegio cōceſſo anglicis. Jtem exceptioni de duab̄ dietis z hodierna vt in hac glo. In glo. pe. in fi. Mo. p. q̃ iſte nō potuerit conueniri coram iudice nō ſuo etiā eccl̃iaſtico dato q̃ cōceſſerit niſi intercesſerit licētia ſuperioris. j. p̃ri. ſo. hic trahebat coram iudice ſuo. diſtinguit Jo. cal. j. c. p̃ri. z dic aut coꝝ non ſuo laico aut eccl̃iaſtico: primo caſu regulariter nō eſt fallē cū definit habere p̃riuilegiuꝝ clericale. §. ti. j. cū nō ab homine. de bigamis. c. vnico. lib. vj. cū ſi. ſecūdo caſu aut eſt nō ſu omni ratione nō poteſt ibi ouenirī etiā ſi velit ſine licētia ſuperioris. j. c. primo. aut eſt nō ſuus non omni ratione. vt q̃ non ſuus ratione domicilij: ſed alꝝ ſuus. z aut ſumus in caſu p̃riuilegiato: vt in auf. habita. z ſta p̃riuilegio. z dic vt dico. §. ſi diligenti. aut ſum̄ extra illū caſum z poteſt vtrobiq̃ ouenirī arbitrio actoris: vt in hac glo. z ſi clericus vnius domicilij alibi ꝓtrarit: licet eſſi eppꝰ eſſe nō poſſit in aliū iudicē conſentire. j. c. p̃ri. tacite tñ poteſt vt ꝓtrahendo vel delinquēdo. §. c. poſtulaſti. In glo. fi. ibi. ꝓhabunt per iuramentuꝝ hoc pcedit de expēſis litis: ſed facte extra litē petiꝰ tur vt interesse. de fideiuſ. peruenit. z. c. ꝓſtitutis. z. ꝓhantur aliter q̃ per iuramētum ſm Boſ. p hoc. ff. de cdē. argentarius. §. cuꝝ autē. ad. l. aquil. l. in lege aquil. et ideo de iſtis dic vt dicit in glo. de dāniis z intereſſe. ſ. q̃ probabitur per teſtes. quod tñ debet intelligi de. ꝓhatione poſſibili. naꝝ expenſe facte z dāna z intereſſe quod iſte patitur in itinere in hoſpitijs z ſi. nō facile poſſent. ꝓbari per teſtes. ideo iudex arbitrabitur que ꝓbatio ſufficiat: vt no. de elec. vt preterite.

Significasti. Clericus nō poteſt ſine ſuū iudicē etiā clericū ſ̄ſentire. Cōis diuiſio. ſcda ibi inḡſitiōi. Mo. ibi iuriſ. q̃ noīe iurisditiōis debet ſuppleri ordinarie. ff. de iud. l. j. ibi aliā iurisditionē. ſ. ordinariaꝝ. delegata eſſi nō prorogaē ad alias perſonas. de offi. delegati. p. z. g. ſimile quia nomine dominij intelligit de directo. ff. ſi ager vecti. l. j. intelligitur eſſi vocabula in potiori ſignificato quod etiā dico de iureciur. veniēs. Mo. ibi foꝝ te e de hac dictione q̃ nō eſt hic nota ꝓubitationis. ſi. de procura. tue. In glo. ij. ibi. c. j. z. ij. cōtra quia cū laicus poſſit conſentire in iudicē nō ſuum. ff. de iudi. l. j. ergo z clericus neſit deterioris conditionis. ſol. ex hoc nō eſt deterioris conditionis: ſed melioris: vt denotet in eo maior obediētia reſpectu ſuperioris. Jtem ſufficit q̃ laico permittit clerico prohberi in foro tamē penitētiali etiā laicus nō cōſentit in ſacerdotem non ſuuꝝ ſine licentia. pp̃rij ſacerdotis. de pe. omnis. Mo pp. ad hoc. ij. q. vij. nos ſi. ſol. illud in papa qui ſe ſubijicit iudicio impatoris. z hoc ex humilitate vt ibi. vel ibi in foro penitentiali in quo ſe ſubijcit penitentiario. f Jbi non licet: p̃ro hoc q̃d ſequit in glo. z poſſet dici q̃ ex quo ſententia nō valet nō poteſt eēs eam habere ratā tanq̃ ſententiam: ſed in penā poterit arbitrari q̃ iſte teneatur ſtare ſententie et hoc inquātum aduerſarius fuerit ignoras q̃ iſte ſubeſſet alteri eēo. z ſm hoc intellige q̃d dicitur. j. in glo. Jbi epiſcop̄ vero z. Jbi ſi acceptilatū. hoc procedit quādo acceptilatio nō eſt omnino nulla. quādoq̃ eſſi acceptilatio eſt inutilis ratione materie. i. rei ſuper qua interuenit: vt quia ſuper ꝓtractu iuriſgentiuꝝ: z tñc valet iure pacti. z ſic intellige hāc glo.

ita not.

e Forte. Adde de iſta dictione. ij. de teſta. gl. i. c. niſi. de renun. Jtē adde q̃ ſi cōſultor in pſulēdo vtaꝝ ꝓbo forte non, ppter hoc p̃ſiliū eſt dubiū ſm Bal. z Ang. in. l. ſubditutō ff. de vulg. z pupil.
f In quo ſe ſubmittit penitētiario. ad de gl. in ꝓbo terminādā. in. c. ſane. el. ij. de off. del. glo. j. in. c. nemo. ix. q. iij. Noſti. in ſum. ti. de penitē. i. §. cui ꝓfitendū. vñ. ſi. cui papa. ant. de butr. in. c. oīs vtriuſq̃ ſexus. ō peni. z remiſſio.

a Arg. a contrario. Adde doct. i. c. ꝑublicato. ō elec.

ita not. ff. de accep. an. inutilis. in p̃rin. z in. c. q̃ in dubijs. alle. in glo. ibi clericū: nullus ibi vacat. ar. a contrario a: q: cōtrariū in iure reperitur. Mo. ad hoc. §. tit. j. decernimus. vbi causa clerici cōmittitur laico. dicit q̃ tunc cognoſcit autoritate epi: ſed ſi permitteret q̃ eēs poſſet in eum ꝓgare cognoſceret autoritate pp̃ria: quia iuriſditio prorogata eſt eadem cū p̃rima. de offi. dele. p. z. g. vbi de hoc.

1 Citatio eſt ſufficiēs vt dicatur cauſa initiata.

Proposuisti. Si citatus ad cauſaꝝ mutat foꝝ ſi non p hoc
1 declinabit iudicē. z in illa cā. Cōmunis diuiſio: ſcda potro. Mot. q̃ ſola citatio ſufficit vt dicatur cā initiata. z reus p̃euenit. facit ad notata. §. c. ſi diligenti. q̃ per ſolam citationeꝝ incurritur pena de qua ibi. Mot. ibi legitime: q̃ vt citatio operet p̃euentione: ops q̃ ſit legitima. Ex hoc dicit aliqui q̃ opus eſt trina: quia illa ſola dicit legitima ad conſtituendū q̃ contumacem in p̃rin. litis. de offi. delega. cū cauſam. z. c. cōſuluit. z vtrobiq̃ not. dic cōtra quantū ad id de quo hic. nam ſufficit vnica: q̃ per eam p̃euenitur iurisditio. de offi. deleg. licet. z quod dicit legitime. dic quo ad validitatem. In glo. ibi q̃ ergo cōuenitur: intelligit ergo glo. hoc. c. in reo. z ſic loquit. quid de actore: dic vt idē vt ſint eiuſdem cōditionis actor et reus. j. de mutuis pe. c. ij. p hoc. ff. de iudi. vbi acceptuꝝ. ff. de rescrip. diſpendia. lib. vj. Si ergo actor fecit te citari coram vno deinde coꝝ alio poteris excipere de hoc. c. z b niſi fueris cōtumax coram primo. tñc eſſi non potes de illo excipere: quia quātum ad te habet p nō empto. ff. de iud. z poſt. nota tat bar. de dam. infec. q̃uis. z ſigna p hoc de cenſi. olim. regula ex eo. lib. z. vj. Et in fi. quero de exemplis huius. c. pone vt quia laicus tract coꝝ laico efficitur cleric: de hoc tamē dic de obligatis ad ratioci. c. vno. vel pone in clerico foꝝ ſi qui habet beneficiū in certo loco: z ibi citatus poſtea acquirit aliud incōpaſſibile in alio loco vel renunciauit primo. et dixi de foꝝ ſi quia ſi foꝝtiret ibi domicilij dato q̃ renũciaſſet beneficio nō deſineret eſſe de illo foro. Jtem inter laicos pone mulier citata in loco domicilij miſit viro alterī? domicilij deſinit eſſi eſſe de foro originis et efficit de foro mariti b ff. de iuriſdi. om. iudi. cum quedam. z hoc quo ad onera non quo ad dñia. ff. ad mu. imperator. §. idez rescripſerunt. p hoc ſi dicit ſtatutum q̃ filia cum fratribus patri non ſuccedit nō comꝑhendit filiā alibi nuptā. q̃d vidi in ardua lite allegari.

b Et effi citur d foro mariti. Adde gl. i c. vos. xxx ij. di. Jo. d fant. in. c. clericꝰ. xj. q. j. Joan. an. i. c. j. de cle. pui. li. vj. i noue. glos. et ibi Jo. an. in c. is qui. ō ſepul. e. li.

c Clagabūdus. ad de gl. in. l. eī? q. in. §. fina. ff. ad muni. bar. i. l. j. C. vbi de cri. agi opoꝝ. ſpe. z ibi Joā. and. in ad di. tit. de cōpe. iud. in. §. j.

1 Modi quatuor ad ſortiendū foꝝm.
2 Foꝝm ſortiri pro eadem cauſa in pluribus locis quis pōt.
3 Papa eſt iudex immediatus omniū clericorū.
4 Jubemus eſt verbū mere citatiuum.

Excetratione. Breuis z vtilis. z hoc dicit. Romana curia eſt foꝝum cōpetens omniū clericoꝝ iuꝝ conuente. tamen quādoq̃ competit ius reuocandi domū. primo ponit quatuor modos ſortiendi foꝝum. ſecūdo addit vnum ibi quia tamē. quē modificat ibi niſi. Mota quatuor modos ſortiendi foꝝū. z addit vnū in ver. quia tamē: vt p̃ediri. z in eo quod dicit de domicilio: no. q̃ aliud domicilium aliud foꝝū. naꝝ domicilū eſt vna ſpecies ſortiendi foꝝū: vt hic. z expone foꝝuꝝ: vt. §. in rubrica. Mo. q̃ quis pōt pro eadē cā ſortiri foꝝū in plu
1 ribus locis: vt ſi cleric? vni? domicilij alibi ꝓtr vel deliquit: tñc eſſi ſortit foꝝuꝝ in loco domicilij z in loco delicti vel Sct? z in romana curia: vt hic: z tunc eſt optio actoris vbi agat vt
2 no. §. c. dilecti. in glo. pen. Mot. q̃ papa eſt iudex immediatus omniū clericorū. quia ſedes apoſtolica eſt mater omniū eccleſiarum: vt hic. z. xij. diſt. c. j. de ꝓſe. di. j. baſilicas. vnde etiam ad papam appellaꝝ omiſſo medio. de excep. dilecti. Mo. de iure reuocandi domū. de hoc in glo. vlt. Mota ibi ſi tunc allegaſſet q̃ ius reuocandi domū parit exceptionem dilatoriaꝝ. z ſm Jnno. debet ꝓponi in initio litis. C. de excep. l. fi. ad idem. de re iudi. inter. quādoq̃ tamen exceptio incompetentie iudicis parit peremptoriam: z poteſt opponi quandocūq̃: vt ſi clericus litigat coꝝam non ſuo eēo. §. c. ſignificaſti. z ratio ibi: quia non eſt in poteſtate clerici facere illuꝝ iudicē. quod tamē intellige: vt ibi: z hoc ſigna. In glo. j. ibi vel vbi inuenitur hoc. aliqui intelligunt in vagabūdo. de hoc de rap. c. j. z dic vt ibi. z in eo q̃d glo. dicit p̃ro delicto quem poſſe conueniri in loco domicilij. intellige etiam ſi delictum ſit alibi cōmiſſum. hoc enim vult glo. z idem not.

c qui non habet locum determinatū vbi cōuerſetur etiā ſi alibi habeat domicilium: vt ꝑnot. glo. ff. de dam. infec. l. iiij. §. ſed domū. licet alibi aliter dicat. ſed hec cōmunioꝝ. de hoc in dicto. c. j. de rap. Mo. p. ad hoc: quia extra territoꝝium ius dicenti z. ff. de iuriſdi. om. iu. l. ſi. de cōſtit. c. ij. lib. vj. nō poteſt ergo iudex domicilij procedere contra delinquentē alibi ſaltem cum eſt extra territoꝝium: quia nō poſſet euꝝ citare. quo vult. dic vt in ſe. q. z ad ꝓtrariū dic q̃ non dicit ius extra territoꝝium: ſed in ſuuꝝ ſubditum. Quero generaliter an iudex delicti domicilij vel cōtractus vel ratione rei poſſit citare extra territoꝝium: videtur q̃ non: quia extra territoriū z. vt p̃edixi. Jtem quia iudex qui citat eſtēt in alieno territorio debet ſcribere iudici territoriij qui citet. ff. de requir. reis. l. j. z. ij. ergo non per ſeipſum: pro hoc. §. c. poſtulaſti. vbi non exequitur iudex delicti: ſed beneficij. ad idem. j. c. romana. §. contrahentes. Item videtur caſus in p̃ealk. cle. paſtoralis. vbi vitiatur p̃ocessus imperatoris tāq̃ factus ſine legitimatione: quia citauit Regem cicilie extra fines imperij In ꝓtrarium quia iudex domicilij excōmunicat ſubditū exiſtentem extra territoꝝium: vt lite non contesta. tue. de appel. cum ſit. in fine. ergo etiam poteſt decernere citationem intra territoꝝium z nūcius exequetur extra territoꝝium. De iudice contractus vel delicti. ꝑbatur. C. de epi. z cle. l. omnes. §. ſi vero apparitor: alꝝ verum ſi apparitor. C. de offi. p̃. e. l. ij. z in d. §. contrahētes. De iudice ratiōe rei ꝑbatur. C. vbi in rem act. in rubro z nigro. §. e. ſane. Sol. in hac queſtione magna eſt varietas. z Jnnocē. multum ſe intricauit hic: nec apparet quid cligat: videtur tamē tenere q̃ iudex domicilij eſt ſolus ordinarius quātum ad afficiendam perſonam: ita q̃ ſi eius ſubditus alibi cōtrahit vel delinquit: licet poſſit ibi conueniri: tamen perſona nō poteſt cogi ibi p̃recise ad comparendū pro hoc quod ipe no. §. e. dilecti. Sed ſi inuenitur in loco cōtractus vel delicti poteſt cōtra eum procedi excōmunicando vel mittendo in poſſeſſionem. ſed ſi vocetur de extra licet poſſit procedi ad miſſionem in bonis que ſunt ibi. non tamē cōtra perſonam ad excōcitationem: quia ſi nō debet perſona cogi ire ad iudicem: ergo nec excōmunicari ratione contumacie. xj. q. iij. nemo. Refert tamen Jnn. alios aliter dicere q̃d hic ſcribo. Cyn. in. d. l. extra territoꝝium. dicit indiſtincte q̃ quilibet iudex poteſt citare extra territoꝝiuꝝ dūmodo decernat citationem in territorio et actus nuncij citantis poterit expediri extra territoꝝium. quia trahitur intra territoriū: valet ergo act? in loco non permiſſo qui refertur ad permiſſum Hoc tenet Gādinus in libello maleficioꝝum. rubrica de citationibus. ver. ſed pone q̃ titius p̃reallegato. §. in p̃rin. huius. c. z Bal. in. §. ſi vero apparitor. z Fede. conſilio. xvj. tenet cum Jnn. Idem Jo. mo. in. §. ꝓtrahentes. Idem Pau. in cle. paſtoralis. licet varie. z hoc dictum Jnno. poteſt ſuſtineri. concordando tamen p̃emiſſas opi. poteſt dici q̃ quilibet iudex poteſt citare extra territoꝝium dūmodo decernat citationeꝝ in territorio modo ſuperius dicto. Sed refert q: iudex domicilij citat etiam quo ad afficiendam perſonam et faciendum p̃ocesſum in perſona. dicta cleū. paſtoralis. verdenigq̃. inducendo: vt. §. Sed iudex delicti vel cōtractus vel ratione rei nō citat extra territoꝝium niſi quo ad afficiendū bona que ſunt in territorio vt contra. z hoc tenendo ad contraria cum dicitur extra territoꝝium ius dicenti z. dic q̃ nō dicit ius extra: ſed intra: ex quo actus in effectu cōſertur intra territoꝝium. Ad. l. j. z. ij. de requir. reis. dic q̃ loquuntur de citatione perſonali reali vt reus ducatur ad iudicem. talis enim apprehenſio nō poteſt fieri in alieno territorio: ſed ſcribitur iudici territorij vt eā faciat. aliud in citatione verbali que fit per nuncium vel literas: quia ex hoc non p̃reiudicatur iudici territorij. Ad cleū. paſtoralis. dic q̃ loquitur in iudice delicti vt erat ibi imperator: ideo non potuit citare regem alibi exiſtentem quo ad afficiendam perſonam vt fecit: quia condemnauit eum ad mutilationem capitis z hāc ſolu. ponit Federicus in dicto conſilio. xvj. z probatur in dicta cleū. ver. rurſus. Ad. c. poſtulaſti. §. e. dic q̃ ibi de executione reali que exigit miniſteriū iudicis vel executoris: ideo non poteſt fieri in alio territorio ſicut dixi. Ad. l. j. z. ij. de requir. reis. z per illud. c. poſtulaſti. tenuit hic Paul. vt refert Joan. de ligna. q̃ iudex domicilij non poſſit excōmunicare

alibi existentem cum excommunicatio sceuz trahat executionem quam facere non potest in alieno territorio per dictum c. ad quod respondet Joan. de ligna. quod. c. postulasti. loquitur de executione, que pcernit dimensiones locales. vult dicere qd̃ executio de qua ibi est facienda in res non indiuisibiles: sed extra animam z in facto consistentes et in loco vt est ecclesia de qua ibi: secus in excommunicatione que afficit animã, que est indiuisibilis et non quantitatiua. hoc non pcedit: nam excommunicatio afficit etiam corpus. de senten. excom. a nobis. el secundo. dic ergo quod. c. postulasti. loquitur in executione que exigit ministerium hominis seu iudicis. executio autem excommunicationis fit ipso iure. de ap. postulasti. ius autem concernit omne territorium. de consti. cap. primo. Item quantum ad dictam cle. dixit Lyn. in. l. extra territorium, qd̃ processit ex errore canonistarum. Et circa predicta plenius potest dici vt in decisione rote vltra qd̃ hic plenius prosequor. Ibi remittit. de qua remissione multe varietates nunquid enim in contractibus locuz habet. de hoc. j. in alia glo. In delictis autem videtur velle glos. quod in grauibus remissio fit de necessitate Pet. z Lyn. C. vbi de crimine agi oportet. auten. qua in prouincia. idem dicũt per

4 §. si quis vero. hic allega. in glo. quia ibi est verbum † iubemus [a] quod est necessitatis. non remittens. ergo poterit puniri a iudice delicti. Glo. in clemen. pastoralis. versi. deniq̃. in glo. que incipit: sed nunquid. z Barto. ff. de accusa. si agice delicti nisi sit superior illius. z hoc verius: sed non respondent ad dictum Lyn. dic quod in. §. si vero quis. verbum iubemus non refertur ad iudicem a quo petitur remissio: sed ad iudicem qui petit qui iubetur ibi eam petere quod nõ videntur considerasse Pet. z Ly. Item etiam si referretur ad iudicem a quo petitur ita quod non remittens iudex possit punirinon per hoc dat̃ ibi iurisdictio petenti remissionẽ sed deberet intelligi quod punietur per iudices domicilij. Posset dici quod nunq̃ tenetur remittere ad iudicem delicti. nã §. si vero quis. loquitur de existente alibi: non tamen in loco domicilij. dicit enim illum remittendum de prouincia in qua degit. Si autem intellexisset de prouincia sua ratione domicilij dixisset de prouincia sua. vt de rescrip. nõ nulli. ibi suam diocesim. z eodem titulo. statutum. libro sexto. vbi simile verbum sepius repetitur. z pro hoc est ratio: quia iudex domicilij potest puniri de delicto etiam alibi commisso: vt. §. dictuz est. ergo non tenetur remittere z sufficit quod iura non probantur. sed quidam dicunt quod verbum degit exponitur. i. conuersatur: z sic habet domicilium. hoc tamen tollitur: quia solã conuersatio non facit domicilium: sed aliud requiritur quod dixi. §. c. ex parte. z hodie tales remissiones non fiunt. Tamen vt habeas cõmunem sentẽtiam cõmunis opinio est quod de iure fieri debet per dictum. §. si vero. z hoc in grauibus criminibus vt puniatur quis vbi deliquit vt ex hoc alij teneantur. De hac remissione alsa plura scribuntur hic et in dicto. c. primo. de rapto. z in dicta cle. pastoralis. in glo. hoc nomen. ibi obligatio oritur. vt si quis gessit tutelam vel negocia alterius. Ibi illud illic remitti. pro hoc not glos. in. §. si quis vero compe. z. alle. vbi dicit q̃ quando contrahens alibi latitat debet mitti ad iudicez contractus. alibi dicit q̃ debet remitti quando renunciat priuilegio fori: vt not. ff. si quis in ius voca. l. prima. vbi glo. singu. z hec tenetur cõmuniter: quia intelligitur se obligasse de litigando in loco contractus: ita quod non alibi z procedit in laicis non in clericis qui non possunt renunciare foro suo. §. eodem significasti. als autem in contractibus non fit remissio nec procedit hec glo. nec glo. §. si quis vero non contrahens. quia non cõuenitur in loco contractus nisi quando ibi conuenitur vt in §. contrahentes. et dixi. §. ergo non habet locum remissio nisi dicamus quod etiam clericus per contractum potest se obligare ad aliud forum. §. eodem. dilecti. ¶ In glos. penulti. in fine. ibidem not. C. vbi in rem act. l. fina. z. §. eodem. ex parte. in glo. penul. alij tamen vt not. in dicta. l. fina. primum verius per. l. ff. de iudi. non alle. §. fina. z. l. quod legatur. z hoc si res est in loco manfura. als secus vt sunt merces que deferuntur de loco ad locuz. argu. ff. de pigno. debitor. de hoc in Specu. de compe. iud. adi. §. primo. ver. quid si quis. sub versi. ex. pro hoc. ff. de iudi. heres. §. nam vbi. dicit tamen Baldus in dicta. l. fina. quod merces poterunt sequestrari: quia vendicatio est ex presenti possessione quod procedit nisi satisdet vel als sit non suspectus. ff. qui satisda. cog. si fideiussor. ¶ In glo. vltima. ibi iusta causa et necessaria. idem si ex quasi necessaria: vt pro exercenda appellatione: vt. j. glos. secus secundum Jnno. si omnino voluntaria vt causa restitutionis: quia agitur de nouo non quasi de necessitate hoc nõ placet Hostien. nisi esset restitutio, que possit peti etiam ab alto q̃ a principe. secus si tantũ a principe. quia tunc est qua si necessaria vt causa appellationis. et hoc veri?. Jbi nisi tũc ibi contraxisset. Excipiũtur et alij casus quos prosequitur Jnnocẽ. dicens quod ius reuocandi domum non tollit quo minus interim dum sunt in legatione possint in patria conueniri. et si non defendantur patientur missionem in possessionem. ff. ex quibus causis in possessionẽ eatur. hec autez. C. de resti. mili. igno. de hoc de eo qui mit. in posses. cap. fina. z de hoc iure reuocandi domum multa scribuntur hic: sed leuia de hoc in Specul. de reo. versicul. item legati. et versicul. sequentibus.

a ¶ Verbũ iubemus. Adde gl. in cle. presenti. de cẽsibus.

¶ De libelli oblatione. Rubrica.

1 ☞ Actor debet libellũ in scriptis porrigere.
2 Libellus debet esse clarus.
3 Conciliũ z synodus p eodem accipiuntur.
4 Porrigens libellũ an debeat se subscribere.

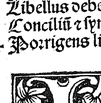

1 ¶ Actor debet libellum in scriptis porrigere. hoc dicit. c. j. Et rem quam petit si agitur reali exprimere. hoc dicit. j. c. si personali causam. hoc dicit. iij. primo factum. secundum ius ibi ignarus. non in eo quod non apparet quod fuerit exceptũ. et sic colligitur quod iudex ex officio repellit petentem sine libello. facit. §. titulo secundo. causam. quia posset esse iudicium fruftratorium. non enim posset ferri sententia que debet esse conformis libello. b de accusa. qualiter. el secundo. ¶ Nota ibi oportet. quod libellus est de substantia cum verbũ oportet c fit necessitatis. §. de hoc. j. ¶ Nota ibi declarare. quod libellus debet esse clarus: vnde propter incertitudinem reiicitur. j. ij. capitu. proximis. ¶ Not. ibi synodo. quod concilium et synodus accipiuntur pro eodem et hoc iuncta subscriptione ibi concilio. tamen receptum est quod concilium dicitur generale vel prouinciale synodus dicitur episcopi. ¶ Nota ex eodem verbo quod in synodo iudex est synodus et sic nõ archiepiscop?. xj. q. iij. si quis pfoyter. z. c. si quis episcopus. de preben. grauc. Jnnocen. Hostiẽ. dicit quod archiepiscopus et suffraganei simul congregati sunt iudices z hoc non contradicit Jnn. nam isti constituũt synodum seu cõcilium prouinciale. sic et in generali iudex est concilium vel potio: eius pars. de hoc alibi. ¶ Nota ex eodem verbo quod libellus est porrigendus iudici. et secundũ Jnnocen. hoc fit ne iudex possit negare se recepisse: non tamen secundum eum est de necessitate. nam potest offerri aduersario. iij. q. iij. offeratur. quod intellige in iudicio. ¶ In glo. ibi scriptura. et multa continet vt sequitur in gloss. versus. quis quid coram quo iure petat et a quo recte. quis qui libellus habet. de libello autem criminali dic vt de procuratue. ibi iudici. et porrigitur extra iudicium anteq̃ reus citetur. argumen. ff. de adul. miles. §. sexaginta. sicut dicitur de libello appellatorio postea reo veniente offertur sibi in iudicio: vt in gloss. Item quandoq̃ inferitur in citatione: quandoq̃ non. j. de dila. preterea. dic vt ibi. Jbi nõ requiritur vel ibi. quod cuz episcopus cognoscit inter suos familiares vel ibi fuit omissus tacite quod fieri potest: nõ enim libellus solennis est de precisa necessitate: sed tamen oportet quod in effectu offeratur per modum poste: vt not. glo. de verborum significatione. clemen. sepe. i. quod fiat posta. id est scriptura in actis que in effectu contineat quid petitur. ibi iure canonico. dic vt in dicta glos. in clementi. sepe. ibi ista enim. signa

4 glo. quia singularis. ¶ Et in fine. Quero an porrigens libellum debeat se subscribere: videtur quod sic per literam ibi vestris manibus roboratam. et in auten. de exhiben. re. §. sancimus. quod dicit Jnnocen. not. Hostiẽ. dicit sufficere quod tabellio subscribat diem porrectionis et dilationẽ datam reo. dic quod omnis litere est qd̃ in libello debet scribi quis porrigit. z quod dicit manibus vestris sub. maxime cum possit quis etiam per procuratorez litigare. vbi quero si prelatus agit quo nomine petet. dicit Vincen. q̃ nomine ecclesie siue petat per se siue per sindicum. argu. C. de episc. z cle. auẽ. sed hodie. pro hoc de dila. c. iij.

b ¶ Sentẽtia q̃ debz esse cõformis libello. Adde tex. in. c. lz hely. de symo. z abb. in. c. ad nostrã. de sponsu. Fallit in impato: e fm Arch. in. ca. ij. de resti. spol. lib. vj.

c ¶ Verbũ oportet. Adde gl. in vbo oportebit in. c. ij. de litis pres. li. vj. gl. in. c. cũ ab vno de re iu. li. glos. i. c. j. xxv. q. j. Arch. i. c. non oportet. iij. qõ. ir. ab. i. c. si q̃ testiũ. de testib?. bar. i. l. ad monendi. ff. de iure iur. bal. in prima constitu. C.

1 ☞ Libellus in reali actione debet exprimere rem que petitur,

Significantibus

1 Significantibus. Summa vt. §. ca. pri. primo narratio z cõmissio. ibi quo circa. ¶ Nota qd̃ libellus in reali actione debet exprimere res que petitur ita q̃ non possit intelligi de alia. sufficit tũ exprimere nomẽ proprium [a] si res habet tale nomẽ etiã nõ expresso appellatiuo vt si dicit peto terram que dicit de boscho. vel qd̃ si. sic etiam cũ petitur homo sufficit dicere peto titiũ quez tenes etiã non adiecto cognomine. ff. de rei ven. si in rem. §. q̃uis. immo etiã sufficit sic probare nisi reus. pbet plures res vel homines sic vocatos se habere. als nõ presumitur multitudo vt ibi quod signa pro hoc quod dico de fide instru. cũ Johãnes. z hec litera ibi cum plures terras haberẽ. Ex hoc nota q̃ hoc cessante sufficeret dicere peto rem meã quam tenes ex quo nõ potest esse incertitudo ex quo nõ habet aliam rem: puta predictũ. Jn glo. res ibi. §. incerte. põt eẽ legatari? petere legatũ dicens vendico tantã partẽ huius rei quãtam falcidia mihi permittit. ibi legatorius. quia nõ poterat actor declarare cũ nõ esset certus z gñaliter quãdocũq̃ incertitudo causatur ex facto aduersarij. pcedit libellus incertus. ff. quo. leg. l. j. §. qd̃ aũt. si pars here. pe. l. j. de in integ. resti. constitutus. nec mirũ fm Jnn. quia etiã sentẽtia generalis quãdoq̃ tenet. de sepultu. in vestra. in fi. que tamẽ debet esse clarior q̃ libellus vt in. §. curare. alle. in glo. Item in sententia est necessaria aliqua expssio que nõ est necessaria in libello. nam in sentẽtia debet exprimi quãtitas vel cõtineri in actis ff. de re iu. ait pretor. §. j. sic intelligitur. C. de sen. que sine certa quãti. l. ij. vnde fm Jnn. nõ valet hec sentẽtia cõdemno tea ad res que tibi obuenerunt a tali. secus in libello. de hoc dic vt no. de resti. spo. cũ ad sedẽ. Hosti. dicit q̃ etiã sentẽtia generalis valet: vt in vniuersalibus z generalibus iudicijs de quibus. j. in glo. z in accessorijs. nam fit condemnatio ad expensas in futurũ taxandas. de dolo finẽ. dic q̃ dictũ Jnno. procedit in iudicibus singularibus z in eo qd̃ principaliter petitur. ibi dominij. vel quasi. de hoc de re iudi. Abbate. lib. vj. ibi §. actiones. hoc qd̃ dicit glo. non esse opus exprimere causam in reali procedit quãtum ad causam remotã. sicut eẽ in omnibus creatis est duplex causa prima z remota. de hoc §. in phemio. ita z hic cũ agitur reali causa. proxima est dominiũ: z hec exprimitur: vt in glo. remota est modus per quẽ acquisiui rem. vt quia emi a titio qui erat dominus vel vsucepi: z hanc non oportet exprimi: vt in glo. in personali autẽ exprimitur causa proxima z remota: vt. j. in glo. ibi si autem agatur personali. ibi examinata. z hec est communis opinio q̃ agens reali expressa vna causa. puta quia vsucepit et succũbens poterit agere ex alia causa z sic terminatur de re iu. Abbate. lib. vj. Pet. C. de edendo. l. edita. ptra quia licz exprimã vnam causam intelligor omnes expressisse. ff. de app. scio. vbi appellans a diffinitiua vna causa expressa potest, psequi etiam causas nõ expressas: z si succumbit amplius nõ auditur. z dicit Ly. post Pe. in. l. edicta. q̃ Jnno. quartus q̃ apud quosdam canonistas maxime marchianos reputatur autor veritatis fuit autor erroris in. d. c. abbate. minus prudenter loquitur z contra ius ciuile z cõtra casum. l. si mater. §. eandẽ. ff. de excep. rei iud. z cõtra alia iura hic alle. in glos. Ad. l. scio. dic q̃ nõ facit: aliud enim in appellatione in qua cõsideramus appellationẽ nõ tanq̃ libellum: sed tanq̃ modum deuoluens causam ad iudices ad quẽ. q̃uis ergo expriatur certa causa: tamen iudex ad quẽ cognoscet de omnibus concernẽtibus acta in causa principali cum habeat cognitionem z reformationẽ totius cause. C. de app. eos. de fide instru. cuz Joãnes. aliud in libello cause principalis qui est medium expressiuũ intentionis agẽtis vt si sciat iudex de quo habeat cognoscere: quia super nõ deductis non cognoscit. ff. de iudi. non potest. de cau. pos. cum ecclesia. ibi tu tuis propterea dicũt doc. q̃ re? petens vt actor exprimat causam in reali percutit sibi pedez cum ligone. ar. d. c. abbate. ibi ar. ptra immediate dictũ. ibi. §. colonus. vbi si colonus 5 quem agebam locati ppter arbores quas ab eo dicebam succisas iurauit se nõ succidisse. si de eodẽ agam alia. l. vt aquilia. vel simili: tutus erit exceptiõe iurisiurandi. ibi iura predicta. hec in singularibus iudicijs: ideo sequitur in glo. in vniuersalibus z c. z ibi glo. incipit de vniuersalibus. et dic q̃ iudicum singulare cõcernit vt si ago reali ad predictũ vel obligationez singularem: vt si ago ad centũ: quia mutuaui z hoc casu specifice expriminitur que petitur. vniuersale autẽ iudicium seu generale sunt quãdo nõ petitur aliquid in specie: 5 in genere vel in vniuerso. z tunc specificatio rerũ fit tũ in executione: vt in iuribus. j. alleg. in glo. differũt autẽ iudicũ vniuersale z generale: quia vniuersale est quando petitur aliquod totuz cõplectere multa nõ tanq̃ species sed tanq̃ partes ex quibus constituitur: vt si peto gregẽ grex est totum completens capita gregis non tanq̃ species cũ sint indiuidua sed tanq̃ partes ex quibus cõstituitur grex: iudiciũ vero generale est cũ deducitur genus cõplectens plura tanq̃ species vt si petitur ratio tutele tutela est genus cõplectens administrationẽ salis grani vini z ſi. que administrationes sunt species. nam administratio particularis cõtinet sub se particulares administrationes in hoc factas et idem in ſi. de hoc. in d. l. edita. z per Jnnoc. de offi. or. cõquerente. vbi etiã dicit q̃ vniuerale iudiciũ cõplectitur vniuersum ius vt in hereditatis petitione continet omne ius defuncti: generale autẽ nõ sic sed in eo cõtinẽtur solũ capitula spectãtia ad illud genus qd̃ petitur sed primus modus clario: de hoc in Spe. de ac. z pe. §. ij. ver. sed z ſi ius. z ver. differũt. z ver. sed que est differentia. ibi vel corrigi. dic fm Jnn. q̃ aliud mutare aliud emẽdare. mutare est a prio recedere. emẽdare est de inepto aptuz facere. §. tit. ij. examinata. Item mutare fit dupliciter. vel circa substantiã: vel circa qualitatẽ. primo casu nõ licet. secũdo sic. ff. de nox. in delictis. §. si detracta ago ptra te ppter dãnum mihi datuz a seruo. si adijcio quod te sciente nõ possum mutare z dicere q̃ te ignorante: vt ibi. qd̃ q̃ dixi q̃ circa qualitatem admittitur mutatio. pcedit si qualitas nõ fuit expssa in libello: secus si expressa: vt ibi. Item generaliter dic qd̃ licet glo. dicat q̃ põrvsq̃ ad litem ptesta. libellus mutari de iure veteri liceat vsq̃ ad diffinitiuaz. ff. de iudi. z post. §. j. de iure nouo vsq̃ ad litem cõtesta. vt in hac glo. iure nouissimo licet anteq̃ reus citetur vel etiã anteq̃ veniat postea non vt in auẽ. qui semel. z in hac glo. in fi. z quod dixi.

a Expri mer nomẽ ppriũ. adde. §. in. e. ti. in. §. qd̃ sit libell?. i p. in. bar. i l. j. ff. de li. z posthu. bar. i. l. de mõstratõ. ff. de qdi. z demõ. diffuse p maria. de señ. in repet. c. qualr. z qñ el. ij. q. xj. arti. xxj.

¶ De mutuis petitionibus. Rubrica.

1 ☞ Conuentio z recõuentio nõ faciũt iudiciũ separatum.
2 Causa recõuentionis inductiua que dicatur.
3 Prorogatio an possit fieri in causa appellationis.
4 Conuentus in causa summaria an possit reconuenire super ordinaria.

1 Ex literis et infra. Etiam coram de legato potest fieri recõuentio. z si fiat de ciditur simul cũ principali. primo narratio. secũdo mãdatũ ibi mandam?. ¶ Nota ibi iustitiam postulẽt exhiberi. q̃ sufficit sic q̃ cludere in libello. de hoc de or. cognit. c. ij. no. modum cõtestandi litem in causa recõuentionis debet enim fieri incontinẽti post cõtestationẽ in principali. Ex hoc colligitur q̃ recõuentio debet fieri cũ effectu in ipsa

1 ptestatione. de hoc cum glo. ¶ Nota ibi vicissim. q̃ coinuẽtio z recõuentio nõ faciunt iudiciũ separatũ: sed debent vicissim. i. simul tractari z finiri. no. ibi cõcordia. z. c. vt in gl. vlt.

2 In glo. j. ibi reconuẽtio. ¶ Quero que sit causa inductiua reconuẽtionis hec questio presupponit aliã. quid est reconuentio b dic q̃ est mutua petitio rei cuius natura est vt simul tractetur z terminetur, cuz principali vt hic: q̃ per hoc differt a mutua petitione que nõ est recõuentio: vt si post ptestationem ex interuallo reus petit. tũc eẽ nõ terminabiẽ simul cuz principali. sed habet locum regula qui prior appellat prior agat. de ordi. cogni. c. ij. ibi delegato. cõtra de arbi. cum dilectus. sed aliud in arbitro. de quo ibi habetur qd̃ nõ procedit coram eo recõuentio. aliud in delegato. de quo hic habet cõtra. ex hoc colligitur q̃ arbitrium est magis strictum q̃ delegatio. ibi hodie. dic melius q̃. c. dispendia alle. in glo. cuz dicit eodem durãte iudicio quatenus refertur ad recõuentionem. debet intelligi fm alia iura que dicũt q̃ vsq̃ ad cõtestationem. de hoc in. d. c. dispendia. §. reus. si autez intelligatur ibi de mutua petitione que nõ est recõuentio nõ potest intelligi vt iacet fm predicta. Et in fi. ad alia iura alle. pro ptarijs: dic in eis speciale in scismaticis vel excõmunicatis: vel als inhabilibus ad agendũ: quibus etiam prohibetur recõuentio. Ad id quod. §. quesiuĩ quẽ fit causa productiua recõuentionis: dic vt. j. in glo. penul. ibi clericus teneẽ responderе. hoc procedit fm id quod not. glo. de iudi. at si clerici. 5 tenendo q̃ clericus non possit reconuenirі coram laico. qd̃ videtur verius hoc non procedere. z de hoc ibi dixi. ibi neq̃ in criminali. de hoc. ff. de pu. iudi. is qui reus. iij. q. j. negauda. z regulariter distinguitur an crimen sit receptum inter eos: an non. z dicitur receptum quãdo exclusis dilatorijs pronunciatum est procedẽdum esse. z tunc nõ admittitur reconuentio. als sic. quod tamen dic: vt ibi. ¶ Quero id de quo que-

a ¶ Verbũ iubemus. Adde gl. in cle. presenti. de cẽsibus.

b ¶ Quid est recõuẽtio. Adde Bal. in. l. si cõstante C. de compensa.

sui in prima glo. in principio: que sit causa productiua recōuentionis. quidam dicit q̃ causatur a tacita prorogatione. verius dic q̃ a legis dispositione: & hoc immediate: licet causa immediata sit prorogatio tacita. de hoc plenius in. c. sequē.

a ¶ In causa appellationis [a] possit fieri prorogatio. Inno. q̃ non: quia appellans habet ius reuocādi domū. ff. de iudicijs. l. ij. §. legatis. ff. eum qui appellat. l. j. no. de foro compe. c. fi. in glo. vlt. alij cōtra. dic aut appellatur a diffinitiua: & non est locus reconuentioni cum debeat fieri in ipa contestatione. aut ante diffinitiuam: & aut pendente articulo appellationis: & nō admittitur: quia ille articulus tanq̃ preiudicialis est prediscutiendus. de ap. romana. §. finautem. 2. §. fi. vero. lib. vj. c. iura que dicunt de reconuentione loquuntur respectu processus qui fit in principali. f. q̃ ille qui agit potest reconuenirl: vnde secus si coram iudice nō agitur principaliter sicut quando de iudice seculari remittitur articulus preiudicialis ad ecclesiasticum. de or. cogn. tua. tunc enim coram ecclesiastico nō habet locum reconuentio: quia propriie coram eo aut agitur aut etiam terminatur articulus appellationis et aut pronunciatur bene appellatum: aut male. primo casu locum habet reconuētio coram iudice ad quem: qui fuc cedit primo iudici quo ad procedendum in principali. de appel. vt debitus. secūdo casu locum habet reconuētio coram iudice primo si ad eum facta erat remissio cause vel coram alio si est alteri cōmissa. Ad id quod dicit Inno. de iure reuocandi domus. dic q̃ non competit in causa reconuētionis. d. l. ij. de iudi. §. si agam. ¶ Quero an indistincte in ciuilibus habeat locum reconuentio. Inno. videtur sentire q̃ non dicēs q̃ si iudex est inhabilis ad cognoscendus de causa principaliter nō poterit cognoscere etiam per reconuentionē. vt si coram laico fit reconuentio super spiritualibus. etiā no. Spec. de reconuentiōe. §. prio. post prin. 2. §. ij. ver. 2 trado. hoc intellige quando iudex est ex toto inhabilis ex natura cause. secus si respectu certe qualitatis vt quia non poterat cognoscere nisi de certa scientia. tunc enim per reconuentionē

4 potest cognoscere de maiori. C. de in. quotiēs. ¶ Ex hoc infertur ad illud. an conuentus in causa summaria possit reconuenire super ordinaria. de quo dic vt nota. de verbo. sig. cle. sepe. in glo. in verbo voluerit.

1 ☞ Conditio actoris & rei eadem esse debet.

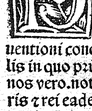

Rudentiam. Actor qui impetrauit rescriptum cum clausula appellatione remota tenetur in reconuentione respondere appellatione remota. vel generaliter reconuentio habet priuilegia conuentioni concessa ad instantiam agentis. & est casus notabilis in quo priuilegium extendit. communis diuisio. secunda

1 nos vero. nota quod dixi in summarijs. ¶ Nota q̃ actoris & rei eadem debet esse conditio. ¶ In glo. prima. in fine melius dic q̃ etiam hodie locum habet quod hic dicitur: quia clausula appellatione re. non est nullius effectus: immo alicuius. quod dic vt no. in. c. vt debitus. ¶ Op. q̃ reus nō potuerit vti clausula app. re. cum rescripta sint nō extendenda de offi. delc. Ph. 2. B. Solu. hec potuit esse ratio dubitandi. ratio decidendi est in litera quia actoris & rei &c. Ex hoc habes casum in quo priuilegium seu rescriptus extenditur. q̃d dic vt in se. glo. ¶ In glo. ij. ibi prorogata. videtur glo. velle q̃ reconuentio causetur a tacita prorogatione. ¶ Opp. ad hoc quia fm hoc sequeretur q̃ clericus paduanus agens coram epo triuisino nō posset ibi reconuenirl cum non possit iurisditionem illius in se prorogare sine licentia sui diocesani. de foro compe. significasti. Jo. cald. de iudi. at si clerici. videtur hoc fateri. dic melius q̃ immo poterit recōueniri p regulas generalem reconuentionis que nō reperitur in hoc vitiata. & dic q̃ reconuentio nō causatur immediate a tacita prorogatione: sed a lege vt dixi. 3. c. prori. licz prorogatio videatur esse quedam causa mediata: nō tamē omnino attendi tur: vnde sicut clericus cōtrahendo efficitur de iudicio non sui epi ita etiam non coram suo epo litigando efficitur de foro illius in reconuentione. ibi. 3. c. prori. ibi super suis questionib⁹: quia loquitur in plurali: & tamen non apparet q̃ actores agerent de pluribus. Ad. l. fi idem. ad quā glo. nō respōdet: dic q̃ ibi duplex litera secūdūvnam probat q̃ conuentus super certa summa potest reconuenire super minori: & tūc videtur obstare quasi immutat q̃ nō super maiori. alia litera habet maiorem: & illa verior: & tunc probat id quod etiam dicitur. C. de iudi. quotiens. quod dixi in preceden. c. ibi. ff. de excep. l. ij. ibi sicut reus excipit: ita actor replicat. pro hoc de excep. a nobis. sed dic aliud in replicatione que est defensio cōtra exceptionem. aliud quando actor deducit nouaz rem. nō enim potest dici reconuentio cū non sit conuentus: sed actor sed est potius noua petitio: ideo nō admittitur vt in glos. de hoc in Specu. de reconuen. §. j. ver. item pone. 2. §. ij. ver. vlt. Ibi non est. 3. signa glo. vsq̃ ad fi. Ex qua infert ad illud an conuentus in actione ordinaria de sui natura que facta est summaria per rescriptus possit petere q̃ procedatur summarie etiam in causa reconuentionis que als erat ordinaria. et distinguitur an rescriptus fuerit cōcessus motu ppio an ad instantiam. vt not. de ver. signi. cle. sepe. in glo. ad quam etiā remisi. 3. c. prori. infertur. etiam ad aliud quesitū priuilegiatus ne possit trahi per literas apostolicas extra suam diocesim impetrauit cōtra aliquē de diocesi extra diocesim an poterit ibi reconuenirl. distingue modo premisso. de hoc per Archi. de peni. dist. j. §. hec autem verba.

¶ De litis contestatione. Rubrica.

☞ Contestatio est de substantia iudicij.

Lim inter. ¶ Non per positiōes & responsiones ad eas sed per petitionem in iure propositam & responsionē secutam fit litis contesta. qua omissa processus non tenet. primo recitat processum. secundo irritat. ibi procuratorib⁹. Ter

1 tio rationem reddit ibi cum non. ¶ Nota quod contesta-
b tio [b] est de substantia iudicij. de hoc. 3. de libelli oblatione. c. primo. in glo. prima. ad finē. ¶ Nota ibi non propositiones &c. quod est: ideo quia in positionibus sunt verba enunciatiua que non disponunt quantum ad inferendus petitionem vel responsionem valent tamen positiones quo ad probationes vt facilius fiant. de verborum significa. clem. sepe.

¶ In glo. ibi sed nō est verum. que autem sit ratio: dic vt. j. in glo. ibi. & potest ibi facta narratio. dic & petitio & sic nō cōtestatur: immo detestatur litis. ff. de procur. si reus. C. de iudi. rem non nouam. §. patrom. Bui. in eadem. l. et alij plurimi ibi et hic tenent cum hac glo. que procedit seruata distinctione: de qua de elec. dudum. el secundo. ver. partib⁹. in glo. sed pone. ibi cumana. hoc procedit quando protestatur quādo non intendit contestari: tūc enim protestatio declarat eī animum et statur protestationi: pro hoc quod not. Inno. de constitu. cum. Ob. vbi etiam plenius dico. sed si dicit in contestatione litis: saluo iure modo licet videatur glo. velle q̃ non erit facta contestatio: tamen hoc non videtur quia per hoc non detegit q̃ nolit contestari. ibi & potest glo. hoc vult quia per positiones non apparet de animo agētis quod velit agere nec de animo rei quod nolit se defendere: ideo non fit contestatio pro hoc: quia contestatio est simultanea restatio: idest assertio actoris et rei actoris quod vult petere: & rei quod vult se defendere. expositionibus autem & responsionibus non habetur hec contestatio simultanea: immo videtur verba enunciatiua: vt etiam. 3. dixi. ideo non est facta cōtestatio. dicit tamen Hostien. quod est dare quod fiat contestatio vt si actor facit positionem in qua dicit narrata vera esse et petita fieri debere & reus respondet ad ipsas pro hoc quia hec non dicitur nuda positio cuz de subtilitate nō esset facta cōtestatio ex quo actor nihil petit. ibi quod nullus est

c processus. fallit secundum Innocen. coram papa: [c] de consue. cum dilectus. de causa posses. cum ecclesia. que non multum faciunt. tamen dictum communiter tenetur & est notabile vt dicatur quod coram principe valet iudicium omisso ordine iudiciario. Et in fine licet autem glo. 3. dicat quod contestatio fit iudice interrogante non est tamen de necessitate sed sufficit quod actor petat et reus respōdeat absente actore vt decidit rota decisione. lxxviij. Item si dato libello. pro hoc quia actor semper videtur petere id quod est in libello. vnde assertio illa prodest reo etiaz absenti. C. de liberali causa. cum peccium. notat Bartolus. ff. de confessis certum. §. si quis absentes.

¶ Et lite non contestata. Rubrica.

¶ Quia initium cause in litis contestatione consistit vt. C. de iura. calum. l. ij. in prin. ante initium ad sequentia causam procedi non debet hoc est ad testium receptionem & sententiam diffinitiuā. & ideo intitulatur hec Rubrica vt lite non cōtesta. nō pce. ad te. re. & sen. diffinitiuam.

Restitutionem

b ¶ Contestatio. ad de Lātā. in repet. c. qm̃ cōtra falsam. de proba.

c ¶ Coram papa. Ad de abb. in c. ī causis. in. ij. not. ō sen. & re in di. Zu. ro. in. l. si quis arbitratu in. iij. col. ff. de verb. obli.

1 ☞ Restitutionez coniugis petenti restitutio denegat si non cauet de impunitate mulieris.
2 Causa non censetur matrimonialis cum agitur ad thori separationem.
3 Dominus propter contumaciam procuratoris non excommunicatur.
4 Procurator si agit dolose non tenetur dominus.
5 Dolus procuratoris extra iudicium an noceat domino.

Dhocdeus. Si agitur ad separationem thori propter adulteriū lite non contest. ferri non potest diffinitiua: nec testes recipi. sed reus cōtumax pōt excōicari. cōmunis diuisio. secūda consultationi. Mo. ibi inducias sepe petendo &c. q̃ petens multas inducias videtur illudere iudici idest subterfugere iudiciū. ideo non dantur nisi cā cognita.

1 de dila. c. j. & ij. vbi de hoc. ¶ Mo. q̃ petenti restitutionē [a]
a coniugis denegatur restitutio si nō cauet de impunitate mu-
2 lieris. de hoc in glo. ¶ Mo. q̃ cuz agitur ad separationem thori cā non censetur matrimonialis: sed tunc tantum cum agitur de federe matrimonij. i. an sint coniuges vel nō. facit ad not. de iud. cle. dispendiosam. ¶ Mo. q̃ propter contu-
3 b maciam [b] procuratoris non excōicat dōs nisi sciat & nō pur-
get. de hoc in glo. ¶ In glo. si aliquis ibi contra fiscum. valet tamen lata pro fisco. ff. de iure fisci. non intelligitur. §. diuus. ¶ In glo. vlt. in fi. & plenius cū queritur an ex facto vel omisso per procuratorem teneatur dominus. distinguit Jo. cald. & adhuc plenius distingue: aut ad id faciendū vel omittendū habuit procurator speciale mandatū. aut non. si sic tenetur dominus. de resti. spo. cum ad sedem. de sent. excō. mulieres. ff. quod quisq̃ iuris. l. iij. §. si procurator. & facit hec litera in fi. Si vero non habuit speciale mandatū: aut dōs sciuit & ratum habuit. & idem regula ratihabitio. lib. vj. de sen. excō. cū quis. eo. lib. & hic aut non habuit ratum: & aut factuz vel omissum non pōt includi sub mandato. aut sic. si non potest includi non tenetur dōs. de offi. deleg. cū olim. & hic i gl. vt si procurator producit falsa instrumenta vel instituit caliniosam litem super contractu penali non tenebitur dōs sed procurator. q̃ non intelligitur habuisse mandatuz ad talia fm Inno. pro hoc q̃ illicita nonveniunt in mandato nisi expriman-
tur. ff. de condi. inde. si procurator. ver. quod si inde-
4 bitū. no. glo. ff. quod quisq̃ iuris. l. iij. §. j. ¶ Ex hoc sequitur q̃ si procurator agit dolose non tenetur dōs: q̃ non videtur mandasse q̃ dolum cōmittat. ff. mandati. l. creditor. §. lucius. & hoc extra iudiciū. in iudicio autem dolus procuratoris nocet dōo licet habeat regressum ꝗ procuratores. ff. de
5 dolo. & eleganter. §. si dolo. quod tū dic vt ibi. ¶ Item quandoq̃ etiā extra iudiciuz dolus procuratoris nocet domino. ff. de tribu. procuratoris. sed ibi non agitur de puniendo dominum. sed ne posset vti priuilegio quod hz ne teneat ex facto seruī nisi de peculio ad quod perdendū sufficit scientia & dolus procuratoris. vt ibi. glo. tū ibi intelligit q̃ erat procurator oīm bonorum cum libera: & sic poterat etiam alienare. ff. de procu. procurator cui libera. si autem factum vel omissum pōt includi sub mandato. aut incidit vel incidere pōt in delictum: aut non: si sic. aut ad illud faciendū vel omittendū dōs specifice tenebatur: aut non. si sic: tunc dōs eo casu quo propter casum contingentem non poterat excusari. ff. mandata. procuratorem. §. tutores. ff. de elec. si compromissarius. li bro sexto. hec extra iudiciū. de iudicialib⁹ probatur. ff. de arbi. non distinguemus. §. pe. vbi de hoc. puta mandatum fuit domino q̃ cōparere tali die & dedit procuratorem qui non comparuit tenetur dōs: q̃ potius cōuenitur ex facto suo q̃ ex facto procuratoris. secus esset si dōs posset excusari p procuratorem. tunc enim non tenetur. de pigno. significante. C. qui pet. tuto. cum a matribus. Si vero dōs specifice non tenebatur facere vel omittere: aut queritur de pena imponēda pro interesse partis. aut de mera pena. primo casu tenet dōs vnde condemnatur in expensis fm Inno. Item patitur missionem in possessionem etiam veram fm eum. C. de procur. l. iij. multi tū contra q̃ non fiat missio nisi ex primo decreto nisi dominus citetur. ff. de dam. infec. hoc amplius. §. fin. als. l. quamuis. tenendo primum potest dici q̃ in. §. fi. fit missio cōtra proprietarium propter contumaciam fructuarij tantum ex primo decreto: q̃ licet fructuarius censeatur procurator domini. non tamē est procurator verus. ideo aliud in procuratore quem dominus elegit. equius tamen est aliud dictuz. arg. huius litere. in fi. cum hic non excōmunicetur nisi sciēs de contumacia procuratoris. & ad. l. iij. de procu. dic q̃ nō p-

bat nisi de missione que fit contra indefensos: & talis est sola missio ex primo decreto. Si autem pena imponitur tanq̃ pena non vt interesse: aut est parui preiudicij & tenetur dominus. vt in missione ex primo decreto quod nunc dici. aut magni preiudicij. vt excommunicatio seu mulcta. & non tenetur vt hic in fi. potest etiam in hoc dici indistincte q̃ nō tenetur & ad illud de missione ex primo decreto dic q̃ nō semper est pena. nam quandoq̃ fit etiam contra nō contumacez. quod dico de eo qui mit. in posses. c. fi. Si vero factum vel omissio c
non incidit in delictū tenetur dominus. vt si procurator confitetur. contra dominum. vt hic in glo. vel nō appellat. potest enim esse q̃ sic expediebat domino recognoscenti bonamfidem. ff. quando appel. fit. l. j. §. biduum. ij. q. vj. biduum. ver. si aduersus istum.

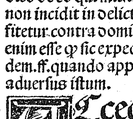

Ccedens. In causa restitutionis lite nō contestata non possunt testes recipi: nec diffinitiua ferri etiam pro ecclesia etiaz contra contumacem de hoc facto. de verbo. signi.

1 dilecto. primo processus. secundo eius cassatio & causa quare ibi cum igitur. ¶ Nota ibi & eum restituentes &c. q̃ per eandem sententiaz terminatur rescindens & actio rescissoria et sic potest intentari vtrunq̃ in eodem libello. de hoc de integ. resti. non tamen ex literis. ¶ Nota q̃ litere surreptitie non tenent. & fm Hostien. hic probatur q̃ sunt nulle. dic contra q̃ immo est opus exceptiōe quando sunt ad lites. de rescriptis. sup literis. nec contradicit hec litera: quia nec hic dicitur q̃ sint nulle: sed ob hoc potest appellari. ¶ Nota ibi
c forte. q̃ hec dictio [c] non semper est dubitatiua. de dubitatio. de fo. forte. ¶ Nota in fi. q̃ obtinens in causa potest petere aduersariū cogi ad tradendum sua instrumenta. sic enīz archiepiscopus hic habuerat instrumenta plebani occasione sententie. et est valde singulare. simile quia debitor qui soluit petit a creditore sibi soluī instrumentum debiti. C. de condic. ex. l. dissoluite. tenetur tamen tunc debitor facere instrumentum creditori quomodo soluit ex tali causa ne postea possit dicere se indebite soluisse. C. de fide instrumentorū. plures. ff. de furtis. qui tabulas. §. primo. & in casu nostro ratio est quia non interest eius qui succubuit instrumenta retinere. & victoris interest habere ne possit ei als lis moueri. sic in simili q̃nq̃ mādatur corrumpi priuilegium eius qui succubuit. de cōfir. vtili vel inuti. cuz dilecto. in fi. quod signa bene. ¶ In glo. illa ibi: sed hodie non teneret. videtur velle glo. c. quo ad hoc sit correctum. Sed obstat. 3. in prohemio. ideo dic melius vt sequitur in glo. Ibi nullum contrarium. hoc placet Inno. est vera: sed diuinat. & dicit Inn. q̃ plebanus appellauit: quia non admittebant exceptionem illam de literis surrepticijs. nam Veneti habebāt priuilegia a papa q̃ super ecclesia de qua agebatur conuenirl non possent ante recuperationē terre orientalis. & sic continetur in registro fm Innocentium. d
Ibi notoria. hoc non procedit: quia licet notoriuz excuset ab onere probandi non proponendi. vt notat glo. de appellationibus. clementina appellanti. quod ibi dico. et de noui operis nūciatio. capitulo penultimo. quarto solutur extra glossam. quod hic non tenuit appellatio. et sic standum contrario. sed hoc colligitur in litera ibi plebanum legitime appellasse. potest autem hec solutio etiam colligi ex hac glossa ibi sed appellari non debet. vsq̃ ibi et ita secundus antiqua dic etiam quod non fuit hic opus discutere de iurib⁹ appellationis. quia etiam si fuerit non legitima. tamen precedit q̃d hic dicitur. pro hoc litera ibi etiam si minus legitime appellasset. In glossa tertia in fine. ¶ Opponi. quia ad hanc restitutionem que fit iure minoris procedit contra cōtumacē ad diffinitiuam lite non contestata. autentica vt sponsalitia largi. §. ad hec. de hoc supra de officio iudicis. capitulo secūdo. in glossa. Solutio Innocentius instar recitādo varias opiniones in hoc quomodo egerit archiepiscopus. nam secundum aliquos intentauit vnde vi. secundum alios egit petitorio. secundum alios aliter. ipse vero Innocētius dicit q̃ doctor non tenetur assumere onus excusandi processum discreti iudicis. quia presumitur iustus. argumen. de procuratoribus. in nostra. in fine. de probationibus. quoniam contra. quod signa pro solutione multorum contrariorum que occurrunt in iure. Ad. §. ad hoc dic quod ibi quando cōtra neminem implōratur restitutio. C. si vt se ab here. abstineat. autentica si omnes. secus si contra aliquem. vt hic. In glos. hec est ibi. et licet ex iustis &c. signa hic glossam. ¶ In glossa quare dicit ibi ex superuenienti grauamine hoc non procedit. vt in clementina appellanti. de appellationibus. & quod dicit litera ex his. dic idest secundum hec. et non multum refert.

c ¶ Forte q̃ hec dictio. Addō glo. in ca. j. de testi. glos. in ca. ex parte. ō celeb. mis. Item dic q̃ vbicūq̃ legislator in assignatione caus se appōit istum verbum forte illa cā nō est finalis sed impulsiua. vt est glo. in verbo forte. ī cle. j. ō ap. quamvalde not. ibi Jo. d. imola in. ij. co. Ant. d. butrior Ab. in. c. quoniam frequenter. j. eo. ī. ix. co. et subtilis per Ulex. de imo. in l. in rōne. ī §. qd̃ vulgo ad leg. falcidiam

d ¶ Ls notorū excuset. Adde Phil. de perusio in ca. ad hec. el. j. de ap. in. j. colis. Barb. in c. cuz. Ra. canonic⁹. in. ij. nota. de offi. de leg. Barba. in ca. si duobus. ī ij. col. ō appel. Barba. ī repetitione rubrice de rebus ec. nō alie. in. iij. q. principali. Barb. ofil. xxxv. ī cip. sapiēter scribit paralipomenon capitu. iij. in ij. volumie

¶ Ele fraternitati. Si lite nõ cõte, reus est cõtumax fit ꝗ eum missio in possessionẽ si fieri potest. alꝯ excõicatur pars. de procur. de preben. ⁊ de spon. tue. cõis diuisio. secunda ibi consultationi. ¶ In glo. vlt. ibi criminalis. vel pone q agit de beneficio in titulum. de eo qui mit. c. vno. lib. vj. vel fm aliquos pone q agitur interdicto retinende. tunc enim non fit missio q actor possidet. quod no. Spe. de contumacia. §. sequitur. ver. sed pone ago. sed non procedit q ĩmo fit missio hoc modo: q precipitur reo ne molestet donec de cã constet. de hoc de eo qui mit. in pos. c. j. Et in fi. ¶ Oppo. q hic innuitur q ad excõicationẽ proceditur tunc tantũ qñ non potest fieri missio. videtur enim potius hoc esse in optione iudicis an mittat in possessionem. an excõicet. j. c. qñ. in fi. dic standum litere. quod no. Spe. de contu. §. sequitur. ver. ceterum ⁊ ver. dicunt autem. ⁊ hoc cũ agitur reali. vt hic. si autẽ personali potest dici q fit in optione iudicis. vt in cõtrario. eqꝯ tamen est q incipiatur a missione si fieri potest. arg. hic.

1 ¶ Testium receptio contra non contumacem ⁊ in cã matrimoniali non tenet.
2 Spoliatus ante omnia est restituendus.

1 **¶ Accedens.** † Receptio testium ꝗ nõ contumacem ⁊ in cã matrimoniali non tenet. primo querela. secundo cõmissio: ibi mandamus. ¶ No. ibi p districtũ q delegat potest assignare terminũ extra locũ cõmissionis. hoc tñ non oĩno colligitur hic. ⁊ dic vt de excep. olim. ¶ No. q ꝗ assignari locus tutus. de appel. ex parte. ¶ No. q etiã cum lĩs de conductu non tenetur quis se credere capitalibus inimicis, ⁊ est casus qui alibi non legit. vnde etiam colligit qõ licet non põt ꝗ eum procedi tanq̃ ꝗ contumacem. † Nota
2 q spoliatus ante oĩa [a] restituendus est. quod dic vt de ordine cogni. c. ij. In glo. vnde ibi non credo. qñq; tñ põt cõtingere q procedit recusatio. vt si duo de vna terra sunt in alio loco remotissimo a domo vbi forte se diligunt vt fratres. potest enim tanta esse amicicia q locum hꝫ recusatio. Et in fine. ¶ Quero an hec sit sufficiens cã recusandi t: stem ex eo q sit de terra eius pro quo testificat. fol. aut est de terra eiꝰ q ambo de eadem oriundi sunt ⁊ non hꝫ locum recusatio q. nec recusatur iudex. vt. ꝗ. in glo. aut est de terra eius. i. q̃ pertinet ad iurisdictionẽ illius. ⁊ tunc si esset iudex posset recusari. vt in glo. de teste autẽ videtur secus per id quod not. Ly. C. de testi. eos. ⁊ Spe. de teste. §. j. ver. sed nunquid vasallus vbi dicit q vasallus testificat [b] pro dño. pro hoc q facilior cã repellit iudicem q̃ testem. ꝗ. eo. c. ij. in glo. hec est. Jo. an. ĩ d. §. j. de teste dicit considerandas qualitates oñi ⁊ vasalli. ⁊ idem dicit in hac questione. põt enim esse talis dñs qui non presumitur cõminari vt ille testificet falsum. põt etiã esse talis qui presumit hoc facturũ ⁊ in hoc exuberat offiñ iudicis
b ¶ In glo. sed nonne: ibi quod dicit nimis fauens. vult dicere q opponebatur de indebito ⁊ immoderato fauore. et ad id quod preceedit in glo. q leues cause repellunt iudices. dic non tñ leuissime sed dicunt leues hoc respectu q talis cã repellit iudicem que non testes. ꝗ. eo. c. ij. in glo. hec est. Ex his dic q cum opponit q iudex fauet aduersario ꝯ addi nimis vt hic. sed nec sufficeret si in genere. sed oportet addi causaꝫ specificam. vt q: subditur aduersario. vt hic.

1 ¶ Regula dicitur ea que patitur exceptiones.
2 Casus in quo quis compellitur litigare.

¶ Cloniam. Famosum ⁊ vtile. ⁊ primo ponit regulam ex qua ostẽditur non posse procedi super principali lite non cõte. secundo ponit remedia ꝗ contumacem ante litem conte. in. §. in aliꝭ. prima subdiuidit. primo p̃mittit cãm regule. secundo ponit regulã ibi autoritate. tertio excipit ibi: nisi. ⁊ illa ĩ tres. excipit enim de. vj. casibus quos breuiter p̃sequar. secunda in. §. porro. tertia in. §. sunt ⁊ aliꝭ. ⁊ hoc dicit vsq; ad. §. in aliꝭ. Lite non contest. regulariter non recipiũtur testes super principali. fallit in. vj. casibus. s. cuꝫ timetur de morte testiũ vel absentia diuturna. vel si agitur de matrimonio spũali vel carnali. vel in cã inquisitionis vel publicationis. ⁊ in primis duobus recipiunt̃ testes etiã contra non contumacem ita tñ q infra annũ conueniat̃ is qui ꝗ quẽ. vel sibi nunciet̃ receptio. alꝯ nõ valet in secundis duobus ꝗ cõtumacem. procedit etiã ad diffinituã: hꝫ ꝗ non contumacem in spũali cõiugio ꝗcto seruanẽ antiqui canones in ꝗhendo expectat̃ per sex menses nisi iudex aliud arbitret̃ in carnali expectet̃ donec de eiꝰ morte cõstet. ¶ No. ibi frequẽter adaptantur ad ea que frequẽter emergũt. ff. de legi. nam ad ea. de despon. impu. literas. vbi glo. ¶ Nota ibi regulariter q
1 regula † dicit ea que patit̃ exceptiões. vnde de hoc in prohemio regulariter. lib. vj. qñ antẽ non patit̃ exceptiões. vt il la potẽtioribꝰ ⁊c. beneficiũ ⁊ simi. magis ppie dicit̃ principiũ seu ppositio vniuersalis. ¶ No. ordinẽ doctrine vt primo incipiatur a generalibꝰ ⁊ descendat̃ ad spãlia. sic etiã fit j. de pba. vbi p̃mittit de pbationibꝰ in genere. deinde prosequar in spẽ de testi. ⁊ ſi. ¶ No. quidendũ ne pbatiõis copia depereat. vnde ob hoc ꝓsideraẽ hic quõ vitent̃ casus fortuiti. ¶ † No. casum in quo ꝗs cõpellit̃ litigare: non tñ precise
2 sed inq̃tũ velit hanc receptionẽ nõ perire. ¶ In glo. illa in fi. plures casus ponit Spe. de teste. §. ij. ⁊ adde alios de off. ord. q̃uis. lib. vj. de homi. pro humani. eo. lib. de iud. cle. dispendiosa. ¶ In glo. tunc illi. in fi. ¶ Opp. q nõ debuerit pro uideri sup casu quo timet̃ de morte. ff. de verb. obli. inter stipulantẽ. §. sacrã. ibi casum aduersamq; fortunã ⁊c. fol. potest mens contingere etiã naturaliter. Jtẽ ꝗiũ loquit̃ qñ ꝗs est sine culpa mea ꝗ eũ q̃ est in culpa attendit̃ casus etiã non futurus naturaliter. ff. de neg. gest. diuortio. vbi gl. not. de hoc in. d. §. sacrã. ¶ Oppo. q nõ sit sufficiẽs cã recipiẽdi testes lite nõ ꝑte. ex eo q: sint se absentaturi. poterit enim mitti ad eos recipiendos vbi erunt. de fideiusso. cõstitut̃. C. de fi. instru. auf. apud eloquentissimũ. so. poterit cõtingere q nesciat̃ vbi sint. Jtẽ de absentantibꝰ plumit̃ q sint citi ꝰ moriturĩ. Jtẽ pcedit hoc qñ ppter absentiã receptio fit̃ difficiliorꝫ. secus si faciliorꝫ. vt si curia romana est rome ⁊ ibi vertit̃ cã: et aliquis se absentat: ꝫ vadit ad locũ ppinquiorꝫ em ipsi curie quo casu si scit̃ locus ⁊ sit talis qualiꝭ respectibꝰ receptio nõ reddat̃ difficiliorꝫ posset denegari receptio. ¶ Oppo. in eo qõ dicit de senib ꝰ cũ vario mõ dicat̃ ꝗs senex. qñq; septuagenarius. C. qui erate. l. j. qñq; centenari ꝰ. C. de sacrosan. eccle. l. vlt. ⁊ sic de simi. debuit ergo determinari dicit Jnn. hoc arbitrariũ: tñ ꝯ intelligi fm eũ q̃ sit citra. lxx. alꝯ non cogit̃ testificari. ff. de testi. inuita. j. ¶ Post. ꝗ: hꝫ nõ possit cogi. tamen nolens põt testificari. dic tñ q etiaꝫ Jnn. nõ ꝗdicit. In glo. ibi illi valebũt. dic ꝗ q: nõ pñt valere pro vno q̃n et pro alio. ff. de censi. cũ olim. ¶ In glo. testibus. ibi in. l. aqlia vbi fertur diffinitiua lite non cõte. sed differtur exactio ⁊legitur varijs modis illa. l. vt ibi. primo mõ exẽplificãdo sic eras debitor me ꝰ in. c. habebã cirographũ sup hoc. tu deleuisti. permittit. l. q etiã si debitũ sit cõditionale agã ante conditionẽ ⁊ recipiunt̃ testes ⁊ ferẽ sniã sed differẽ exactio vsq; ad euẽtum cõditionis. ⁊ tunc si deficiet cõditio nõ exigeret̃. alios modos quib ꝰ legit̃. dic vt ibi. iste eiũ sufficit q̃ est ad ꝓpositũ in hoc q ibi pceditur lite nõ conte. procedatur. hꝫ solũ q ꝓceditur ante euentũ conditiõis pronũciat̃ hꝫ differtur exactio modo predicto. ¶ In glo. elidentes. in fi. ¶ Quero an hec receptio possit fieri diebus feriatis. Spe. tit. de fer. §. ij. vſ. q̃d
c ¶ Mari me. Adde glo. vlt. in c. cum olim de testib ꝰ. Bart. in extraua gãti ad reprimendã in vbo maxime. Rapha. cum. cõsil. lxxxvj. incipiẽte Franciscus de la canipa. in fi. vlt. col. Item adde qõ ista dictio maxime quãdo iungit̃ cum vbis importantibus cãm finalem

si tũc. q̃ sic. ⁊ fm eum iudex faciet interrogatoria testiuꝫ loco absentis pro hoc q: supplet de facto pro absente. C. quo. et qñ iud. aut. qui semel. dixi. ꝗ. eo. c. j. ¶ dicit ¶ In. q per hãc receptionem non interrumpitur prescriptio. quod signa pro hoc q: non fit ad effectum probãdi. sed ne veritas depereat.

§. **Porro.** Summa vt. ꝗ. ⁊ primo tractat qñ agitur de coniugio spirituali vel carnali contra cõtumacem. secundo qñ contra contumacem. ibi si vero. ⁊ ibi primo de spirituali. secundo de carnali. ibi si autem de carnali. ¶ No. ibi in huius ⁊c. tex. fing. explicantem tres modos cõtumacie. vnde colligit̃ q cũ quis impedit citationẽ ꝗ sep uenire non est opus eum amplius citare. et ita not. de cõcel. preben. si capitulo. lib. vj. ¶ In glos. quero pro hoc. ff. quod vi aut clam. l. j. §. sed sic. ⁊. §. fina. ⁊ ibi Barto. ponit modum probãdi quod ipse diruit vt probetur quod ipse impediuit: vel alius eius factor. ⁊ videtur sufficere q eius cõsanguineꝰ impedierit quia presumitur quod eius voluntate. de testibus constitutis. el primo. hoc tamen casu licet non sit opus eum amplius citari vt predixi. vtile tamen est vt citetur in locis vicinis. arg. de electio. causam. quod vult etiam glos. hic in verbo impedit. et idem de eo q̃ se occultat vel impedit. ne ad eum perueniat citatio perquirẽtur domi qñ se occultat. ⁊ ibi citabitur. Si autem non põt ad domum accedi. vt q: impedit citabit̃ in locis vicinis. ⁊ similiter citabit̃ qñ domi nõ
c inuenitur. vt in dicta glo. ¶ No. ibi maxime [c] de hac dictione que sonat idem in alio casu accipiendo proprie. vt hic dicitur in glossa propzie. quoniam autem accipitur pro tantũ tunc in propzio. vt in eadem glossa. ¶ In glossa electi. in fine

in fi. contra in eo quod hic intelligitur fm glo. de matrimonio contrahendo. nam fm hoc videtur iste versus superfluꝰ per ver. j. quod si forsan. dic q aut agit̃ contra prelatũ q dicitur non habere ius in prelatura: ⁊ siue agat̃ de cõtracto: siue de contrahendo locũ hꝫ hic. §. q. poterit procedi ꝗ contumacem. vt hic dicit̃. Si vero petit̃ prelatũ remoueri propter crimen non procedet̃ lite non contest. xj. q. iij. rursus. Ex hoc infertur q hec glo. non procedit in eo quod restringit lĩam ad matrimoniũ contrahendũ. q: vt predixi procedit in contracto ⁊ contrahendo. Ad illud de supfluitate dic q hic loq̃tur qñ contra non contumacem ⁊ generaliter tantum queritur an in matrimonio spirituali vel carnali possit̃ pceedi contra absentẽ lite non contest. aut de iure ordinario ⁊ indistincte põt. de iudi. cle. dispendiosam. aut fm hec iura ꝓceedit quod hic dicitur. aut enim ꝗ contumacem: ⁊ aut in coniugio spirituali. aut carnali. primo casu aut in contracto et proceditur. §. si vero. aut in contrahendo et procedit. §. qõ si forsan. secũdo casu. s. in carnali: siue contracto: siue contrahẽdo pro cedit. §. si autem.

1 ¶ Episcopus si citat per edictum omnes clericos vt resideant in beneficijs suis an poterit non veniẽtes priuare beneficijs.

§. **Si vero aliter.** Jste. §. summatur cum princi. c. Et no. quod dixi in summario. ¶ In glo. de hac. cum queritur de ordine procedendi ꝗ clericũ super beneficio lite non contest. aut conuenitur a priuato super re priuata ⁊ non est distinctio inter clericum ⁊ laicuꝫ. vnde oportebit siue agat̃ ciuiliter siue criminaliter q obseruentur iura que tradita sunt ꝗ absentes. de dolo ⁊ contu. prout. ⁊. c. cãm. ⁊. c. finẽ. si tũ agens esset parochianus vel alius cuius interesset respectu ecclesie si tales agant ꝗ clericuꝫ q: nõ residet. dic vt in sequentibus. possunt autẽ agere secõndo. de testi. ex parte. in glo. j. aut proceditur ꝗ beneficiatum vel ex officio epi: vel ad instantiam ecclesie: vel alterius cui interest pro ecclesia. vt nunc dixi. ⁊ aut procedit̃ propter nõ residentiã. aut ex alia cã. primo casu aut nondum est habilis ad residendũ. vt q: nõ confirmat̃. ⁊ dic vt. j. §. quod si forsan. ⁊ melius. j. de elec. c. j. ⁊. c. q̃ fit. ⁊. c. vt circa. ⁊. c. cupientes. lib. vj. cum simi. ⁊eo. tit. cũ in cunctis. nã quo ad quosdã effectus qñq; isti citantur a iure. vt in dictis locis. secũdo casu qñ est habilis ad residendũ. aut beneficiũ non requirit residentiaꝫ aut sic. primo casu regulariter non potest cogi ad residendũ ⁊ sic non põt ad hoc citari. qñq; tñ cogitur. vt cũ subest̃ cã rõnabilis. de cle. nõ resi. c. pe. ⁊ hoc casu idẽ de isto quod est de beneficiato qñ beneficiũ requirit residentiã. ⁊ hoc q̃tum ad id quod queritur an possit cogi ad residendũ: ⁊ ad hoc citari differũt tñ in modo citandi quo ad quedã. vt in sequentibus dicit glo. de vtroq; qõ aut scitur vbi est beneficiat ꝰ: aut nescit̃. si scit̃ quo ad beneficiũ non requirens residentiã: scribentes nihil dicũt. dic q oportet q citetur ꝑsonaliter. d. ca. pe. ibi reuoces intelligendo q reuocabiliter p citationẽ personalem. sic videt̃ de mente illius litere. ⁊ dato q ibi nõ pro bareẽ. tñ ita est de iure. non enim sufficit citatio ad bñficium cũ ibi non censeatur habere domiciliũ ex quo residentiã nõ requiret. pro hoc quod dico de rescrip. dilectus el. iij. de priuile. ex ore. † Ex hoc infert̃ ad dubiũ quotidianũ eos citat per edictũ oes suos clericos ad residendũ in beneficijs. an poterit non veniẽtes indistincte priuare. vid et̃ q̃ non q̃ tum ad beneficia non requirentia residentiã: tñ q: nõ pñt cogi ad residendũ nisi ex cã specifica vt predixi. tñ etiã q: citatio per edictũ tunc tantũ videt̃ procedere qñ non cõstat ꝗs debeat vel possit noĩatim citari. qui matri. accu. pos. c. fi. vbi per Jnno. ⁊ de rescrip. in nostra. vbi p eundem in verbo plenam. ⁊ vtrobiq; dixi. de hoc etiã dico de cler. non resi. ex tue. q. xvj. sed si beneficiũ requireret residentiã maius dubium. ⁊ dic vt sequitur. de beneficio autem requirente residentiã qñ scit̃ vbi est beneficiatus. glo. dicit q citandus est ꝑsonaliter contra est de cle. non resi. ex tue. vbi sufficit q ad ecclesiaꝫ: hꝫ vario modo intelligit̃ illud. c. quod dic vt ibi: ⁊ videt̃ loq̃ qñ non põt ad absentẽ peruenire. quo casu saltem de maxia eq̃tate dicendũ q citandus est ꝑsonaliter. nã si p edictũ posset contingere q ad eũ non pueniret: ⁊ sic priuaret̃ sine culpa Et si dicat̃ q eo ipso q se absentauit videt̃ esse ĩ culpa. dic q licet sic videat̃ presumendũ. põt tñ esse secus. vt q: maxia necessitas coegit nec petijt licentiã: q: putauit se statim reuersurum. hec procedũt qñ non de difficili põt citari. nã si de difficili. vt q: est vltra mare perinde est acĩ nesciat̃ vbi sit. arg. qui filij sint leg. perlatũ. ¶ No. Jnno. in. d. c. ex tue. pro hoc in fra. §. si autẽ de carnali vt is q̃ de facilĩ vel in breui citari non põt non citat̃ ꝑsonaliter. hoc ergo casu qñ de difficili dic idẽ acĩ nesciat̃ vbi sit. ⁊ de hoc ĩ sequẽti mẽbro. qñ aũt nõ de difficili citabitur ꝑsonaliter. vt predixi ⁊ assignabit̃ terminꝰ arbitrarius considerata distantia. vt in hac glo. in fi. Si vero nescitur vbi sit. tunc quantum ad beneficiũ requirens residentiam fit citatio ad ecclesiam cũ termino sex menssũ. d. c. ex tue. q̃tuꝫ vero ad beneficiũ non requirens residentiã aut recessit a diocesi sine licentia epi: ⁊ citabitur ad domuꝫ habitationis: q: presumitur malitiose abesse. de cle. non resi. relatum. aut cũ licentia: ⁊ aut fuit concessa sine termino: ⁊ tũc nõ põt procedi ꝗ eum nisi constiterit q habeat beneficium pro derelicto. fm not. in. d. c. ex tue. aut fuit cõcessa cum termino: ⁊ non videtur opus alia citatione: q: terminus interpellat. tñ fm Jo. an. considerabatur an fuerit in licentia expressuꝫ sub pena priuationis ⁊ non erit opus alia citatione. aut nõ fuit expressum. ⁊ tunc secus. quod semper intellige quãdo appositus est terminus certus. vt vsq; ad duos menses. secus si in certus. vt q: permittitur ire ad conciliũ. vel quid simile. quo casu non procedetur sine citatione. vt videt̃ sentire glos. Si vero proceditur contra beneficiatũ ex alia cã q̃ propter nõ residentiam. aut per accusationem ⁊ requiritur citatio personalis. de accu. licet. ⁊. c. veniens. aut per inquisitionem ⁊ idẽ de accu. qualiter. §. debet. videtur tñ q cum agitur super beneficio quomodocunq; vel q: nõ residet. vel q: negat̃ habere titulum. vel ex quacunq; causa concernente titulum sufficiat citatio ad beneficium si erigit residentiam: q: videt̃ malitiose abesse. de eo qui mit. in pos. c. fi. dic vt ibi.

§. **Quod si forsan.** Et nõ summat aliter q̃ fuerit summatus. ꝗ. in prin. ca. Et nota quod dixi in summario. ⁊ dic etiaꝫ quod dixi in precedenti. §. vbi plene de materia huius. §.

§. **Si autem.** Nõ summatur aliter q̃. §. fuerit summatum. ¶ Nota ibi sine culpa a contrario q aliud qñ ex culpa. tunc enim videtur valere citatio de hoc in glo. ¶ No. ibi vt de facili ⁊c. ad id quod dixi in. §. si vero. q ille qui de facili vel in breui non põt citari non citatur ꝑsonaliter. ⁊ sic comparatur ei qui nescit̃ vbi sit. qõ dic vt ibi. ⁊ procedit qñ ex culpa abest. secus si sine culpa per hanc literam. ibi sine culpa. quod etiã dixi in. d. §. si vero. alia sunt in glo. ¶ In glo. arg. contra. ibi perlatũ. dic vt ibi dico ⁊ infra ea. glo. Et nisi. dic plenius vt dico in. d. c. j. ⁊ quantuꝫ ad hanc literam dic q proceditur qñ constat q̃ non malitiose abest. vt q: egritudine vel alio impedimento ⁊c. vt in litera. sed si non constat presumitur q malitiose. quod dic plenius vt in. d. c. j. ⁊ de eo qui mit. in posset. in. c. fi. ¶ Opp. ad hoc: q: si presumitur malitiose abesse. ergo indistincte potest citari ad domum habitationis fm not. in. d. c. fi. fol. litera non contradicit quo proceditur vt predixi qñ constat q̃ non malitiose. ⁊ licet aliqui distinguant an agat vxor ꝗ maritus quia non residet an alius. dic tñ q non refert an vxor an alius: hꝫ tantum refert sup quo agatur: an super matrimonio vel alio propter solam tamen absentiam non põt agi ad dissolutionem coniugij de presenti. sed in perpetuum expectat̃ ꝯiunx vt hic. ⁊ de sponsa. in presentia. secus in sponsalibus de futuro. de spon. de illis. vbi de hoc

§. **Sunt ⁊ alij.** Nõ summatur aliter q̃ fuerit summatus in principio. notabilia sunt in glo. ¶ In glo. hoc tunc. in fi. sunt ⁊ alie differentie: q: testes recepti fm formam de qua in prin. c. nõ valent nisi infra annum agatur. vel saltem aduersario nũcietur receptio. sed isti valent perpetuo. Item ibi contra non citatum. hic cõtra citatum. de testi. significauit. ⁊. c. albricus. citantur enim oes qui volunt se opponere. ⁊ si omittitur non valet receptio. vt not. in. c. albricus. ⁊ in hoc multi errant qui procedũt sine citatione. Item receptio de qua in princi. ca. fit ad instantiam actoris. ista regulariter ad instantiam rei. quod tamẽ dic vt in. d. c. significauit.

§. **In alijs vero.** Primo tractat de modo procedendi contra contumacem quã do agitur reali. secundo quando personali. in. §. si autem. primo subdiuiditur. primo dicit de reali qñ conuẽtus possidet nomine suo. secũdo quando nomine alieno. in. §. quod si sup ⁊ hoc dicit vsq; ad fi. c. Si reus est contumax et agitur reali si possidet noĩe suo fit missio cã custodie. sed venies infra annum rem recuperat prestita cautione de stando iuri ⁊ restitutis expensis post annum non auditur nisi super proprietate si possidet noĩe alieno nominat dñm in iudicio ⁊ statuit̃ tempus infra quod faciat dñm comparere: ⁊ domin ꝰ non veniẽs iterum citatur. ⁊ si est cõtumax fit ꝗ euꝫ missio in possessionẽ

veram. si autem agitur ꝑsonali fit missio. primo in bona mobilia. secundo immobilia. vel excõicatur contumax. ¶ No. q̃ possessio cã custodie etiã dicit tedialis ibi tedioz. ¶ No. q̃ vna ⁊ eadem possessio seu res possessa solo lapsu tꝑis variat formã ⁊ speciẹ. nã ante annũ possessio de qua hic est nõ vera. sed cã custodie post annũ est vera, quod dic plenius vt in glo. ¶ In glo. duo ibi in ꝑsona. sunt etiã quedaꝫ mixte ff. fami. hercisc. idem labeo. §. ij. vt interdictũ quod licet. sit ꝑsonale est in rem scriptũ. ff. de interdic. l. j. §. vlt. de foro cõpe. ex parte. B. ergo autoꝫ diminutus nõ dicendo de istis. dic quod dixit in effectu: q̃ mixta actio quatenus est in res censetur vt realis: quatenus in ꝑsonam vt ꝑsonalis. de hoc ff. de dam. infec. fi finita. §. iulia. ⁊ in Spe. de secundo decre. §. videndum, ver. quid in duplicibus ⁊ sequentib'. ¶ In gl. tedium. ibi rem cum fructibus. Sium no. in auk. de exhi. reis §. si vero administrasset. ¶ In gl. q̃ dicit q̃ missus etiaꝫ ante annum de consuetudine lucratur fructus. sed cõiter dicitur glos. non esse veram. de hoc in. d. §. iulia. ꝑ Bar. sed Bal. §. de offi. deleg. consultationibus tenet illam glo. dicẽs per eam valere statutum q̃ missus ex primo decreto lucret fructus. Ad rõnem. r. pro cẽtenario de tota pecunia: nec est vsura sed interesse quod maxime põt sustineri in terris viuentibus in mercimonio, cessante autẽ statuto standus cuꝫ eo q̃ dicit hec glo. q̃ passus missionem recuperabit fructus. Iteꝫ posset instari an ꝑmissum statutum valeat: sed hoc non expedit. hoc dicit alibi. Item statutum permissum procedit cã agitur ꝑsonali fit missio pro modo debiti declarati, j. §. si autem ⁊ in fi. ¶ Oppo. ad predicta in eo quod gl. dicit q̃ missus ex primo decreto non lucratur fructus. ff. ex quib. cau. in pos. ea, fulcinius. §. fi. sol. ille. §. legitur varie. vt ibi no. ⁊ illa videtur verior q̃ illud fuit speciale beneficiũ principis indultum misso ob nimiã contumaciam aduersarij. non tũ intelligas speciale in principe quin ⁊ aliius iudex hoc possit ex cã. vnde cõiter intelligitur ibi q̃ missus lucratur fructus ob nimiam contumaciã aduersarij iudice hoc expresse decernẽte. scilicet q̃ debeat fructus lucrari. inducitur. C. de bo. aut. iudi. pos. l. cum proponas. quod no. Spe. de primo ⁊ scõdo decreto. §. restat. ver. penul. ⁊ fi. que parum faciunt. sed dictum est verum. ⁊ erit sensus q̃ q̃si iudex hoc decernet erit quasi q̃dam mulcta. non tũ poterit hoc indistincte. sed q̃si subest nimia contumacia ⁊ de hoc debebit constare iudici. ¶ In gl. ex eo: ibi prestare dꝫ. Ex hoc nota casum in quo nomine cautionis a intelligitur de idonea. quod est ideo q̃ hec est cautio pretoria: ⁊ tales regulariter debent esse sufficientes. ff. de preto. stipu. l. j. §. cõcs. Post. vero dicit q̃ sufficit iuratoria. pro hoc quod not. de verb. sig. ex parte. ⁊ in Spe. de prio de creto. §. iam de effectu. ver. vlt. quod posset procedere si non posset prestare sufficientem. arg. de solu. odoardus. licet videatur imputandum isti qui non põt. tũ satis equum est q̃ tunc sufficiat iuratoria. ¶ Oppo. ad hoc ⁊ ad literã q̃ passus missionẽ non teneat indistincte prestare cautionem. põt enim esse q̃ possidet immobilia: ⁊ tunc non tenetur ad cautionem. ff. qui satisda. cog. sciendũ. Item põt esse clericus q̃ non teneꝫ cauere. auk. de sanctis. epi. §. si vero pro cã. ⁊. §. pro pecuniaria. fol. cõtraria procedunt in cautione que prestat ne actio sit frustrata: ia. ⁊ de hac dicit insti. de satisda. §. sed hec hodie. hic autẽ loquitur de cautione que prestat a cõtumace ad quã tenetur etiã si possideat immobilia etiã si sit clericis. de hoc in Spe. de primo decreto. §. iam de effectu. ver. fi. vlt. ¶ In glo. primo ergo. in fi. ꝑ de symo. ad aures. ibi ex cõicatus absoluit non solutis expensis. sol. ibi nõ teneꝫ solvere iudici: ꝫ aduersario teneꝫ pro suo interesse. vt hic. ¶ In glo. ergo ibi contra nos. verius quod sequitur in glo. et dic vt de dolo. contingit

a ¶ Nomine cautionis. Adde glo. in verbo sufficieti. in ca. ex publico. de conuer. coniug. doct. i ca. literas de rest. spo. doc. in. c. pestras. de dona. inter vir. ⁊ vro. bar. ⁊ bal. in. l. j. C. de procura,

1 ¶ Nominatio facit litem censeri quasi contestatam.
2 Casus in quo priuatus exequitur citationem tanq̃ nuncius publicus

§. **Quod si.** Summa vt supra summaui in. §. in alijs. q̃ summaꝫ cum illo. ¶ No. de noiatiõe in iudicio ⁊ in quibus. no. de maio. ⁊ obedie. inter quatuoꝫ. ¶ No. ibi idoneũ responsalem q̃ possidens noie alieno nõ censeꝫ illi? pcurato. alꝫ fructus noiaret. hoc tũ nõ pcedit in vsufructuario qui censetur procurator dñi. ff. de dam. infec. l. hoc amplius. §. fi. ¶ No. ibi ingeritur q̃ noiatio facit litem censeri quasi contestatã. ⁊ hoc quo ad quosdaꝫ effectus de quibus hic non vere: q̃ non põt procedi ad diffinitiuam sed ad missionẽ. vt hic. ¶ No. ibi summatim ꝛc. q̃ q̃si fit missio in possessione premittit summaria cognitio. de hac i gl. ⁊ pleni? dico. j. §. seq. In glo. secus ibi auk. in puincia. ¶ Oppo. de illa auk. vbi videꝫ q̃ nõ solũ ad missionẽ verã sed etiaꝫ ad diffinitiuã possit procedi ꝑ dñm noiatum ⁊ contumacem obstat ⁊ aliter q̃ noiatio ibi nõ excusat nominãtẽ quin possit cõueniri. so. illa auk. varie legit. cõiter tũ intelligit sic exẽplificãdo dñs dimisit colonũ in possessiõe in qua erat q̃ fecit de scia dñi. tunc conueniẽt colonus ⁊ noiat dñm quentiur etiã dñs nec ꝑ hoc absoluit colonus. zest casus specialis ibi q̃ procedit ad diffinitiuã. ⁊ sic noiatio ibi hꝫ vim contestationis indistincte. Ibi sed in rebus immobilibus. videꝫ ibi glo. velle ponere diuersitatem inter res mobiles ⁊ immobiles. non tũ ponit sed residet in eo quod dixit q̃ iste. §. locuꝫ hꝫ etiam in rebus mobilibus. ⁊ idem tenet glo. C. vbi in rem actio. l. ij. ⁊ Spe. de primo decreto. §. restat. ver. hinc etiã. cõtrarium tenet Inno. ⁊ alij plures q̃ posset cõuentus fugere cũ ipsa re. primum verius. ⁊ ad periculum predictum prouidetur sequestrando rem. ff. qui satisd. cog. si fideiussoꝫ. dixit autem hic de immobilibus ne tangeret dubiũ. quid de mobilibus. sed supple maxime per predicta: ⁊ ita cõiter tenetur in. l. ij. Ibi non prodest. vult ergo glo. generaliter q̃ habẽs ius in re non põt noiare dñm. tales autem habentes ius i re sunt vt emphiteota vasallus ⁊ similes non habẽtes ius sunt vt depositarius commodatarius vel colonus. ⁊ fm Innoc. isti non conuenirentur si ab initio constaret q̃ possiderent noie alieno ⁊ conuenti essent absoluendi. l. officium. in fi. ff. de rei vendi. quc sic intelligitur fm eum. Ex hoc inferꝫ q̃ si depositarius ⁊ commodatarius noiant dñm ⁊ sic contumax preiudicaꝫ dño ad id quod hic dicit: non tũ posset prosequi. item intantũ q̃ sua ꝑ eos lata preiudicet dño: q̃ obstat regula res inter alios acta ꝛc. ¶ Oppo. ad hoc q̃ immo sententia preiudicet domino scienti ⁊ non defendenti. ff. de re iudi. sepe. de re iudi. c. pe. fol. illa loquuntur quando conueniẽt is qui habet ius in re. ita q̃ põt rem in iudiciuꝫ deducere: licet primo loco spectet ad alium. f. dominum. sic loquunt omnia exempla. l. sepe. alle. sicut si conueniretur omnino extraneus sententia lata contra ipsum non preiudicaret domino etiaꝫ scienti ita q̃ lata contra euꝫ qui possidet nomine alieno nec habet ius in re: quia quo ad deducendũ rem in iudicio censetur extraneus. ¶ Oppo. ad idem in eo quod hic dicit de nunciatione faciẽda domino. nam si fit de lite non videtur necessaria nunciatio. regula eum qui certus. lib. vj. fol. ibi requiritur nunciatio cum ita iubeatur hic. ⁊ sic non sufficit sciẽtia. vt nota. in. d. regula. ⁊ de emptio. ⁊ vendi. c. fi. ⁊ sic consului pro boo spectet ad Bar. ff. de acqui. possef. l. peregre. §. q̃ bus. ⁊. d. l. officium. ⁊. C. vbi in rem actio. l. ij. licet Bal. in. d. l. ij. referat quosdam tenere q̃ sufficit scientia. per. l. sepe. primum verius ne frustra fit hic. §. ⁊. d. l. ij. in eo quod dicunt de denunciatione. Et in fi. Hosti. soluit q̃ bonus iudex hoc arbitrabitur. arg. de transac. c. fi. dic melius q̃ q̃siꝫ isti habentes ius in re conueniunt simpliciter sup re. ⁊ procedit glo. q̃ non nominat: q̃ etiam ipsi sunt principales. Idem ⁊ fortius si super suo iure. vt q̃ agens dicit se emphiteotam. sed si super dominio nominabunt. not. Io. an. in Spe. de primo decreto. §. restat. versi. sed nunquid. posset tamẽ indistincte. dici q̃ nominant quo ad id quod hic dicitur: et q̃ intereꝫ domini esse in iudicio: q̃ forte actor si obtineret negaret se habere ab isto domino. ⁊ hoc tenet Bal. in. d. l. ij. vbi in rem ac. et procedit quantum ad id. vt hic dicitur. sed ad euitandum iudicium procedunt predicta quod non nominat nisi quando agitur de directo dominio. ¶ In glossa per illum. in fine. Ex hoc nota casum singularem in quo priuatus exequit citationem tanq̃ nuncius publicus. ⁊ eum glo. idem Inno. vel fm Hostien. hoc fiet per iudicem. dic vt est nuncium a iudice deputatum. nam si colonus non denunciaret domino nõ constitueretur in mora. ff. de peti. heredi. item veniunt. §. petita. sed tenendo primum dic q̃ iste possidens censebit nuncius quo ad hoc. ¶ In gl. idest ibi suscipiat. sentit ergo gl. q̃ iste respondebit libello. Bar. in. l. ij. vbi in rem actio dicit q̃ dabitur nouus libellus contra dominum et absoluet nominans. quod procedit hoc casu. q̃ domin' citatur vt principalis. secus quando aliquis venit pro suo interesse vt assistat liti. tunc enim non datur nouus libellus. alꝫ non dicerẽtur assistere sed principaliter litigare. In eo autem q̃ glos. exponit excipiat. i. suscipiat. alij intelligũt propter: q̃ dominus contra libellum actoris formabit exceptiones ⁊ vtraq̃ expositio poteꝫ coniungi. ¶ In glo. f. ibi quasi contestata: ⁊ sic dicit per responsionem nominantis factam ad petitionem agentis interueniente denunciatione facta dño p quaꝫ detegitur cum quo debeat esse lis si dñs acceptauit nominationem quam tenetur acceptare, alꝫ ꝑ eum procedit tanq̃ ꝑ contumacem

contumacem. vt hic. ⁊ sic est acsi dñs respondisset. ¶ In glo. sic. c. ibi per iuramentũ videꝫ q̃ nõ sufficere iuramentum. sed q̃ producatur saltem vnus testis per actoreꝫ. vel si hꝫ instrumentum ostendat iudici. sic dicit Spe. se, seruasse de primo decreto. §. ij. in prin. dic q̃ q̃siꝫ fit missio cã custodie. vt in. §. precedenti. ⁊ sufficit iuramentũ actoris. C. de bo. auto. iudi. pos. auk. ei qui. sic intelligẽ hanc glo. q̃siꝫ fit in possessione veram. vt hic. ⁊ tunc sufficit iuramentũ: sed dꝫ constare semiplene. vt dicit glo. j. per vnum testem. vt predixi. vel ꝑ alias presumptiones. ff. de car. l. iij. §. cause. q̃siꝫ queritur de re distrahenda ita q̃ fit preiudicium in possessione ⁊ proprietate vt nota. de offi. dele. consultationibus. in glo. ⁊ tunc requiritur plena probatio per testes vel instrumenta continẽtia debitum. C. de bo. auto. iudi. possi. l. fi. §. finautem. ibi debiti. et ibi Bar. qui etiam not. ff. ex qui. cau. in posse. ea. fulcinius. §. j. not. ff. de bo. auto. iudi. possi. hereditario. ⁊ hec cognitio licet plena tamen dicitur summaria ex eo q̃ expedit lite nõ contestata ⁊ parte absente.

1 ¶ Iudicis est in optione an contra contumacem procedat per missionem: an per excommunicationem.
2 Pena duplici quis q̃siꝫ puniri dicitur.

§. **Si autem.** Et non summatur hic. §. summat? est cum. §. in alijs. ¶ Nota q̃ cã agit ꝑsonali fit missio ꝑ contumacem. primo in bona mobilia. secundo immobilia. ⁊ an hic ordo fit de substãtia. j. dicit. ¶ Nota q̃ in optione iudicis est an contra contumacem procedat per missionẽ. an vero excõicationem. quod dic vt dixi. §. ca. tue. ¶ Nota q̃ q̃siꝫ punitur quis duplici pena a ⁊ hoc ex causa. vt q̃ altera non sufficit. alꝫ secus. de iudic. atti clerici. ¶ In glo. hoc ordine. in fi. Quero an iste ordo fit de substãtia. videꝫ q̃ sic per hanc literam quę ponit hunc ordinem. facit. ij. q. vj. prolata. C. de sentẽ. prolatam. Abb. ꝑ ꝗtum ad iudicem ordinarium qui hꝫ facultatem dispensandi de penis: licet melioꝫ põt assignari ratio q̃ hic ordo est in fauorẽ debitoris. si ergo non seruatur valet processus nisi appellet. vt dicitur de ordine possessioꝝ. ad petitoriũ. not. de reseri. cũ dilecta. licet glo. ibi contra. ⁊ minus pro hoc fm Io. an. q̃ ꝗa hic loquitur alternatiue ⁊ regulariter alternatiue nõ sapiũt ordinem. regula in alternatiuis. lib. vj. licet q̃siꝫ secus. si autem hic ordo fuisset inuentus fauore reipublice non teneret ꝑ factum. de proba. q̃si contra. ¶ In glo. in libello. in fi. cõtra q̃ immo fiat missio i oia bona. ff. ex quib. cau. in pos. eaꝫ. l. j. fol. standũ est isti litere. Et ad contrariũ dic vt ibi. ⁊ dixit Albe. q̃ ibi q̃si fit missio ante lit. contest. sed in auk. ei qui iurat alleg. in glo. intelligitur q̃si post contestationẽ. sed potiꝫ deberet esse econtra: q̃ post lit. contest. maioꝫ est contumacia. ⁊ sic maioꝫ deberet esse pena. Item hec litera cõtradicit que loquitur ante lit. conte. vt in rubro. ⁊ per totum hoc. standũ ergo indistincte dicte auk. ⁊ huic litere. q̃ pro modo debiti declarati. ¶ In glo. vlt. ibi is qui hoc non procedit nec põt iure probari. ⁊. c. is qui loquitur in alio casu in eo. f. qui negauit solutionem ⁊ conuincitur de mendacio. quo casu tenetur probare solutũ fuisse debitus. Item hec opi. obligat quasi ad impossibile. nã pecuniã esse indebitã. i. nõ ita eẽ quod debereꝫ est quedã negatiua facti que non põt probari nisi ex confessione creditoris. de confes. c. j. lib. vj. quod raro fiet. ibi Lau. hec opi. nõ ponit similitudinẽ istus. §. ⁊. §. in alijs. Item in eo quod dicit donec fit prescriptũ iuri offerendi. innuit q̃ ꝑ debitorem prescribitur iuri offerendi. quod licet teneat glo. C. de pig. actio. nec creditoꝫ. aliqui tũ ꝑ respectu debitoris ius offerendi est quedaꝫ facultas non ius formatũ. ⁊ quid velint hec verba statim intelligas glo. nã ꝑdicta. l. nec creditoꝫ dicit q̃ etiam ꝑ debitorem prescribit creditor iuri offerendi prescriptione longissima non longa. quod etiam not. de prescrip. cũ non liceat. in glo. fi. ad fin. et hoc de longa oẽs tenent. sed de longissima aliqui tenent cõtra. vt predixi. sed creditor non prescribit nisi pignus interuertat incipiens possidere pro suo. pro hoc. ff. de vsuc. nõ solum. §. qui pignori. ⁊ hoc tenendo procedit quod predixi q̃ creditor nunq̃ prescribit contra debitorem. ⁊ vtraq̃ opinio est probabilis. cõiter tũ statur glo. iuri ergo offerendi, prezie non prescribit inter debitorem ⁊ creditorem: sed inter creditorem. hꝫ enim secundus creditor ius offerendi pecuniã debitam primo debitori ⁊ recuperandi pignus in quod p vim erat missus. ⁊ huic iuri prescribit primus debitor ꝑ secundũ spacio. xxx. annoꝝ. f. q̃ amplius non poterit offerre. vt in lege cũ notissimi, vbi de hoc. ⁊ hoc casu ius offerẽdi est ius forꝫ matum ⁊ lege concessum secũdo creditoriũ: ipsi autẽ debitori non est a lege concessum ius recuperãdi pignus: sed q̃ res est sua hꝫ facultatẽ recuperandi non ius formatũ a dñio distinctum: sicut in simili dñs non dicit habere vsufructuꝫ formaliter rei sue sed solum causalem. Et in fi. dic clarius quo tatur similitudo in hoc. q̃ sicut in. §. in alijs. veniẽs infra annum recuperat possessionẽ. vt in reali. vt ibi. ita ⁊ in ꝑsonali. vt hic. Item sicut ibi post annum non audit super possessione. q̃ lapsus anni hꝫ vim secundi decreti. ita hic si peruẽtum est ad secundũ decretũ non audit nisi prius discutiatur de principali ⁊ creditor facit interim fructus suos: ⁊ sic non auditur super possessione.

a ¶ Duplici pena. ad de text. et ibi Io. de santu. i. c. quid ergo xxiij. q. v.

¶ De iuramento calumnie. Rubrica

1 ¶ Papa dicitur leges interpretari.
2 Canones dicuntur habere vim legis.

Inherentes. In suprascriptione est Honorius et si habes tertius minus bene est. q̃ Honorius tertiꝫ fecit quintã cõpilationẽ: ⁊ hoc fuit in prima. dꝫ ergo primus vel secũdus. ⁊ hoc dicit. Clericus in cã ecclesie põt iuramentũ calumnie alij cõmittere ⁊ q̃ se iurare nõ cogit: nec dꝫ sine superioris licentia. primo premittit dictum generale ex quo elicit ratio. secũdo subijcit dubiũ surgens ex Dietate dictarũ legũ. ibi legibus. tertio diffinit ibi vt verbo. quarto moderat ibi verũ. quinto comminat ibi oribus autẽ. Verba sunt hec. hic cõtinuari dꝫ infra ver. preterea statuti. eius ita q̃. hec sunt verba pape vsq̃ ibi pterea zest interpretatio. ¶ No. q̃ grauioꝫ questiones ꝛc. vt in litera. 1 q̃ dicunt grauioꝫ q̃si de ipsis sunt varie opi. ¶ No. q̃ papa interpretat leges. q̃si. sint leg. per venerabilem. ⁊ 2 hoc maxime q̃si disponũt de ecclesijs ⁊ clericis. vt hic. ¶ Nota q̃ canones habent vim legis. de hoc in glo. ¶ No. casus in quo priuilegiũ extendit quod fit ministerio legislatoris. vt hic. alꝫ secus. regula priuilegiũ. lib. vj. ¶ In glos. arg. ibi so. hoc non videt procedere. nã etiã q̃si de iure cõi cõceditur priuilegiũ non extendit ad alios. de priuil. sane. dic ergo vt dixi in notabilibus q̃ hic extendit ministerio legislatoris. i. pape. vel si vis saluare glo. dic q̃ fuit ius cõe: ⁊ clerici constãtinopolitani fuerũt expressi cã exempli. ¶ In glo. hic colligitur. ibi ⁊ exercendis. vult dicere q̃ licet in quibusdam distinguatur causa criminalis a ciuili. non tamen in omnibus ¶ Oppo. ad hoc et ad literam quod non possit in criminali clericus per alium iurare cum non interueniat procura. de accusationibus. veniens. solu. Innocen. intelligit de tali criminali in qua possit procurator interuenire. hꝫ hec est nimia restrictio. dic etiam quod si non possit interuenire: tamen ad effectum prestandi iuramentum calumnie poteꝫ in hoc casu propter speciale priuilegium clerici. Ibi licitum est. ibi non dicitur quod sit licitum: sed quod ignoscitur ibi pro se. mar. contra hoc. C. de accusationibus. l. finali. primuꝫ cõmunius b ibi ad causas ecclesiarum. contra quia clericus gaudet b eodem priuilegio in bonis suis quo in bonis ecclesie. vt notatur de vita et honestate clericorum. capi. fina. illud regulare fallit in aliquibus. de hoc ibi dico. et hic est vna fallentia vt priuilegium concessum ecclesijs quod est correctium aliorꝫ vitium non extẽditur. et per hoc est glossa expedita sosq̃ ad finem. ¶ In glossa vltima ibi capi. vlti. vide et poteꝫ intelligi quod hic dicit de episcopo quãdo est immediate subditus pape. alꝫ videtur sufficere licẽtia immediati superioris ibi episcopum. hodie hoc seruatur quod clericus qui inducitur in testem c coram laico petit licentiam ab episcopo: et c tunc iurat non in manu laici. sed alicuꝫ clerici. ⁊ in alio non seruatur hoc capi. si enim clericus litigat aut per seipsum: ⁊ per seipsuꝫ iurat in foro seculari foritus in ecclesiastico. aut litigat per alium. et tunc iurat per procura. sicut faciunt alij c et quomodo iuret procura. dic vt infra de testibus. capitulo secundo. libro sexto. olim autem hoc fuit concessum clericis vt litigantes pro causa ecclesie siue non tenerentur iurare p seipsos: q̃ fuit forte ob reuerentiam sanctitatis que debet refulgere in clericis: et sic non videtur eis conuenire iuramentum. sed vt predixi hodie non seruatur nisi vt predixi.

§. **Literas ⁊ infra.** In spiritualibus causis de calumnia non iurat. hoc dicit. hodie iuratur. ⁊ hoc est correctum de iuramento calũnie. c. primo. §. fi. lib. vj. in glo. ibi. ⁊ nota. signa glossam quia singularis in hoc q̃ cum agit possessorio de causa spũali nõ dis-

b ¶ Clerico. Adde gl. i verbo obligata. i. c. ex literis. de pigno. glo. in ca. similiter. xvj. q. j. anto. de but. in. c. j. ô cõsue. idẽ in c. non minus. in. iij. no. de immu. eccles.

c ¶ Clerico qui inducitur in testem. Adde. c. ẽpe. ⁊ ibi doct. xiij. q. secũda. spe. in titu. de teste. in. §. sequit. vl. quid de ꝑ sbytero

citur cā spiritualis.z sic est sensus gl.q dicit spiritualis qñ agitur de titulo.simile.ff.tit.j.c.j.vbi qñ agitur ad separationem thori non dicit causa matrimonialis.

1 ¶ Negationes due faciunt vnam affirmatiuam.
2 Iuramentum dz prestari per eum qui est de causa instruct?.

IN pertractandis. Jurari pōt d calumnia per principales personas vel iconomos habētes facti noticiā. ¶ Nota ibi non nesciat.q due negationes [a] faciunt vnā affirmationē.quod dic vt de iureiur. z si christus.in prin. ¶ Nota ex hoc q iuramentuz dz prestari per eū qui est de cā instructus.alꝯ posset subire anceps periurium.pro hoc quod no.de iureiu.c.fi. ¶ In glos.vl.ibi in procuratore.facit ergo glo.differentiā inter [b] procuratorem z sindicū.ꝯ id de procu.petitio.dic vt ibi.licet enim promiscue accipiant? tñ differunt:q procurator dicitur qui dat a dño.sindicus a collegio.procurator autē iurat in aīa? propriam z in animam singulozuz de collegio.quod dic vt de testi.c.ij.lib.vj.vbi intelligitur singulozum de collegio.i.maioris z saniozis partis

a ¶ Due negationes Add̄ tex. in ca.j.de iureiur.li.vj.glos.in verbo nec non. i cle. j.de offic. leg. Bal. in.l.qui se patris. in iij.colū.C. vnde libe.
b ¶ Differentiaz inter. Adde Jnn. in.c. petitio.de procu.

1 ¶ Sindicus monasterij de calumnia iurare debet.

OPeratorum. In cā collegij non oēs de collegio:ſ sindicus iurat de calumnia.primo factum reprehensibile.secōdo improbat:ibi ad qd.tertio prouidet.ibi sed ne. ¶ Nota qd sindicus monasterij iurat de calūnia.idem in alijs personis habētibus legitimā administrationē.ꝯ.c.proxi. ¶ In glo.j.ibi secularibus.quasi secus in ecclesiasticis que dñia iure non probat. Ibi clericoz.hoc recidit in idem cum proxima solutione.vt predixi iure non probatur.z dic indistincte q collegium siue ecclesiasticum:siue seculare iurat per iconomum vel sindicum.vt hic.z hoc dñ per illos litigant:sed si superior collegij per se litigat ipe iurabit.vt in iuribus alleg.in glo. ¶ In glos.iconomus.in fi. hec que dicit glo.de iconomo constituendo nō sunt in obseruantia.sed superior collegij litigat pro collegio. de rescript. edoceri. ¶ In glo.vl.ibi.ꝯ.vlt.dic aut in procuratore ad negocia z non repellitur ob infamiā.q iure hoc non reperitur aut ad iudicia:z aut opponitur infamia facti ridem.sic intelligendum.ꝯ.vlti.z hoc ne tardetur lis in discutiendo.de hoc aut opponitur infamia iuris de qua constat per sniam.z hoc ad mittitur.sic intellige iura prealle.in glo.z quod not.de iudicū deputati.cessat enim ratio tardande litis.vnde cū de hoc facile liqueat. ¶ Quero in eo q sindicus hic iurat de calūnia etiam sine speciali mandato quid de procuratore clerici dicit Jnno.ꝯ.c.j.q in cā ecclesie in qua clericus non tenetur iurare per seipsum.d.c.j.poterit eius procurator etiam sine speciali mandato iurare.quod est singulare z regulariter.in fra.c.fi.lib.vj.propter quod.c.tutius est q habeat speciale.

ETerum. In causis propijs clerici in rant de calūnia:nec valet cōtraria consuetudo.h.d. ¶ In glo.ij.z qd medicamenta morbis ꝛc. Ex hoc z ex litera nota qd iuriste sunt medici negocioz in quibus habet consideratio ad regulandos mores.sicut ergo aīa prefertur corpori c.ita iuriste phisicis.primo Ethicoz. ¶ In glo.pe. ibi bonus. Nota glo.posset etiam dari ad litem de iudicijs. c.fi.lib.vj.nisi procurator haberet speciale mandatū ad iurādum.tunc enim ipse jurat.c.fi.lib.vj.licet Ly.C. eo.l.ij.dicat non posse dari speciale mandatū ad hoc.sed standuz est.d.c. fi.eo vero casu quo procurator non hz speciale mandatuz licet glo.dicat curatorem dandū.posset tñ etiam procedi contra dominū tanq̄ contumacem.z sibi imputet qui non dimisit sufficientes procuratores.sed si dñs esset nō nimis remotus videretur danda dilatio ad consulendū dñm. arg.ꝯ.ti.j. quoniā.§.quod si super.quod aliqui tenent hic contra.z ille §.loquitur de dñatione q̄ fit de dño in principio litis.aliud hoc casu.qz vt predixi est quid imputetur dño qui dedit procuratorem non sufficientem.de hoc in Spec.e.§.restat.vers. quid ergo fiet z sequenti.

c ¶ Alia prefertur corpori.adde ter.i.c.cuz firmitas. de pent.et remissio.

1 ¶ Juramentum calumnie prestatur post litē contestatā.

EIm causam. Procurator prelati i causa ecclesie:z procurator vniuersitatis etiā secularis iurat de calūnia.pars. de proba. licet.de testi.cū cām.prio factū.sedo mādatū.ibi nos. ¶ Nota ibi de rato.d de hac clausula que ponit in instrūs.z dic vt de transac.cōtingit. ¶ Nota.ozdinē pecendi in iudicio:q primo pozrigit petitio.sedo fit rei rūsio.postea fiūt interrogationes z rūsiones.deinde litis ꝛte.z iuramentū calū. de b de proba.qñ ꝯ. ¶ Ex hoc no.q iuramentuz cal.prestat post lit.cōte.statim.de hoc.j.c.j.lib.vj.ideo dicitur prestari in ipa contestatione. ¶ In glo.j.ibi.z etiā vbi de calūnia.hoc veri? z ita not.C.eo.l.ij.in gl.antep.pro hoc q: hz rūdeat ad credulitatē.tñ credulitas habet pro veritate in preiudiciū rūdentis.vt not.de iureiu.ex literis.in glo.fi.que est singu.z de testi.ex tenore.qd no. ¶ Ly.C.eo.l.ij.ꝯ.qd obseruari.et in eo qd gl.dicit q dz rūdere credo vel nō credo.dic aliud si dicit nō credo.aliud credo nō.Pā si interroger an rex sedeat:possuz dicere nō credo:q nō habeo credulitatem informatā super hoc.hz nō possuz dicere credo q nō nisi habeā pro hoc aliquā coniectura.pro hoc quod no.de testi.c.ij.lib.vj.Et in eo qd dixi q credulitas pīudicat sicut veritas.dicit Jnno.ꝯ. eo.li teras q sciētia versat circa pauciora q credulitas.plura esse credim? q̄ scim?.z ex hoc dicit q phibet ibi iuramentū i spiritualib? de calūnia.i.credulitate.vt pmittit iuramentū ōne leg.pro solut.vbi est in arbitrio iudicis expectare die sequentem.z si expectat facit gratiā:si nō expectat nō facit iniuriā vt ex hoc possit appellari.vt ibi.dic q qñq̄ cōmittitur arbitrio libero vel libere ptāti seu volūtati:z pcedit ꝯ.ium. simile quod not.de rescrip.statutū.§.assesso.ex.lib.vj.vbi glos. nota.que dicit q si aliquid cōmittitur conscētie alicui? non per hoc est in libera eius voluntate nisi hoc addat.z si additur nō audit pars ꝯdicens.de hoc per Jo.an.in Spe.de citatione.§.viso.ex.hz nunq̄ credit.in fi.fm hoc imbulare per lo cum vbi ius reddit.pro hoc quod not.de re iud.c.vlti.in gl. pe.primū tutius.maxime per.d.l.a procedēte.z in fi. ¶ Opponit.q nō teneat reus coram delegato nisi constet de delegatione.de offi.deleg.cū in iure.nec dicit costare licet miserit copiā rescripti cū sit priuata z non faciat fidem.So. Jnno. instat ponens multa pulchra.ex cui? dictis collige duas cōclusiones.prima vt citatio afficiat sufficit q appareter sit licita ita q presumptiue inferat de iurisditione citātis.z hoc si alꝯ erat iudex vt ordinarius.Ex hoc infert qñ ordinarius citat nō subditū quē dicit contraxisse in suo territorio:tenet cōparere.idem si expimat aliam similem cām in citatione.nā prima facie credit sibi cū non presumat calumniari.argū.de presum.c.fi. ¶ Secūda conclusio si citatio apparenter est il licita licet ex cā latenti possit esse licita non tenet citatus cōparere.Ex hoc infert q si citat quis ad petitionē seruī q est in citatione asserit seruus non tenet cōparere nisi expimat cā que sufficiat vt seruus possit esse in iudicio [d]. Idem ad petitionē excōicati vel ad locū inhonestū vel notorie non tutū. z de hoc vult.de appel.ex parte. ¶ Quero circa hoc si ozdinarius citat non subditū z dicens q ibi contraxit quod non erat verum.dic colligendo multa dicta Jnno.q aut citatus venit.aut non.si sic pōt excipere q non contraxit.z de hoc eo gnoscetur:q: iudex cognoscit an sua sit iurisditio. de rescri. super literis.si non venit.aut non fuit apprehensus z nō valebit processus iudicis ꝯ eum tanq̄ factus ab incompetenti de iudi.atq clerici.aut fuit apprehensus z poterit procedi ꝯ nonvenientem ad missionē vel excōicationē.q: in hoc iste est cōpetens iudex vt cognoscat an sua sit iurisditio vt predixi. super principali tñ questione dicit Jnno.procedi non posse nisi primo pronunciet se iudicem.dic q coipsoq̄ procedit in cā intelligitur hoc pronunciare.de appel.ex parte.hec procedunt in ordinario.in delegato vero si citat eum in quē nō hz iurisditionē z non veniat nō valebit processus ꝯ eum ſm Jnno.vnde si in veritate non erat delegat?.vt q litere erāt false non pōt cognoscere an sua sit iurisditio.quod plenius dicit Jnno.de rescrip.super literis.multi idez tenent.Ego ibi ꝯ q delegatus cognoscit an sua sit iurisditio.vt ibi.z hāc potestatem hz a lege.z sic valet processus si pronunciat se iudicem etiam si litere erant false.quod plenius ibi dixi.

a ¶ Negationes Add̄ tex. in ca.j.de iureiur.li.vj.glos.in verbo nec non. i cle. j.de offic. leg. Bal. in.l.qui se patris. in iij.colū.C. vnde libe.
b ¶ Differentiaz inter. Adde Jnn. in.c. petitio.de procu.
c ¶ Quod eps nō tā git. Adde glo.in verbo tactis. in cle. romani.dele ctio. glos. i verbo tacta.in cle. j.de here. doc.in ca. ego. Pā.de iureiurā.
d ¶ Seruꝰ possit cē i iudicio.ad de.l. vix.ff de iudi.z i l.j.C.si per viz vl alio mō. Car.i c. scilcitatus .in.iij. q.de resc. Card. i.c. constitut? eo.tit.i vl. co. Ab.in ca.tāta.de fimo. Fal lit in aliq̄ buscasib? vide p ber tachinum in vbo ser uus vbi ad de Spe.z glo.in ca. cum deputati.d iud.

quia contra formam:quia tunc semper potest agi.de electionibus.quia propter.vbi de hoc.

¶ De dilationibus. Rubrica

1 ¶ Appellari potest a grauamine iudicis.
2 Casus in quo quis dicitur grauari z appellare.

QIlecti filij. Si iudex in citatiōe ponit terminū nimis breue licite appellat.primo querela. secdo puisio ibi:q: vero. ¶ Nota qd a grauamine iudicis [a] pōt appellari etiā si prius nō petat gravamē renocari fm Jo.cal.z probat q: isti citati statis appellauerunt antequ venirent ad iudicem.pro hoc de appell.si a iudice.lib.vj. ¶ Nota.casum singularz in quo dicit q̄s grauari z appellare.pōt etiā in his que resident in arbitrio iudicis est q̄tum tps statuat pro dilatione.vt hic.z j.c.proxi. z tñ si nimis restringit appellat.vt hic pro hoc qd not.de accu.super his. ¶ In glo.in verbo arbitriū.z est rō.q: dz legitime arbitrari.de iureiu.veniēs.z.c.quintauallis.pro b qd not.de verb.sig.cle.sepe.in glo. ¶ Opp.ad hoc de offi.deleg.§.soluit.vbi est in arbitrio iudicis expectare die sequentem.z si expectat facit gratiā:si nō expectat nō facit iniuriā vt ex hoc possit appellari.vt ibi.dic q qñq̄ cōmittitur arbitrio libero vel libere ptāti seu volūtati:z pcedit ꝯ.ium. simile quod not.de rescrip.statutū.§.assesso.ex.lib.vj.vbi glos. nota.que dicit q si aliquid cōmittitur conscētie alicui? non per hoc est in libera eius voluntate nisi hoc addat.z si additur nō audit pars ꝯdicens.de hoc per Jo.an.in Spe.de citatione.§.viso.ex.hz nunq̄ credit.in fi.fm hoc imbulare per lo cum vbi ius reddit.pro hoc quod not.de re iud.c.vlti.in gl. pe.primū tutius.maxime per.d.l.a procedēte.z in fi. ¶ Oppo.q nō teneat reus coram delegato nisi constet de delegatione.de offi.deleg.cū in iure.nec dicit costare licet miserit copiā rescripti cū sit priuata z non faciat fidem.So. Jnno. instat ponens multa pulchra.ex cui? dictis collige duas cōclusiones.prima vt citatio afficiat sufficit q appareter sit licita ita q presumptiue inferat de iurisditione citātis.z hoc si alꝯ erat iudex vt ordinarius.Ex hoc infert qñ ordinarius citat nō subditū quē dicit contraxisse in suo territorio:tenet cōparere.idem si expimat aliam similem cām in citatiōe.nā prima facie credit sibi cū non presumat calumniari.argū.de presum.c.fi. ¶ Secūda conclusio si citatio apparenter est il licita licet ex cā latenti possit esse licita non tenet citatus cōparere.Ex hoc infert q si citat quis ad petitionē seruī q est in citatione asserit seruus non tenet cōparere nisi expimat cā que sufficiat vt seruus possit esse in iudicio [d]. Idem ad petitionē excōicati vel ad locū inhonestū vel notorie non tutū. z de hoc vult.de appel.ex parte. ¶ Quero circa hoc si ozdinarius citat non subditū z dicens q ibi contraxit quod non erat verum.dic colligendo multa dicta Jnno.q aut citatus venit.aut non.si sic pōt excipere q non contraxit.z de hoc eo gnoscetur:q: iudex cognoscit an sua sit iurisditio. de rescri. super literis.si non venit.aut non fuit apprehensus z poterit procedi ꝯ nonvenientem ad missionē vel excōicationē.q: in hoc iste est cōpetens iudex vt cognoscat an sua sit iurisditio vt predixi. super principali tñ questione dicit Jnno.procedi non posse nisi primo pronunciet se iudicem.dic q coipsoq̄ procedit in cā intelligitur hoc pronunciare.de appel.ex parte.hec procedunt in ordinario.in delegato vero si citat eum in quē nō hz iurisditionē z non veniat nō valebit processus ꝯ eum ſm Jnno.vnde si in veritate non erat delegat?.vt q litere erāt false non pōt cognoscere an sua sit iurisditio.quod plenius dicit Jnno.de rescrip.super literis.multi idez tenent.Ego ibi ꝯ q delegatus cognoscit an sua sit iurisditio.vt ibi.z hāc potestatem hz a lege.z sic valet processus si pronunciat se iudicem etiam si litere erant false.quod plenius ibi dixi.

a ¶ A grauamine iudicis. Add de ca. ois oppressus ꝯ.q.vj.zin c.ad nram z in.c.suggestuz .de ap.z vtrobiq̄ ap phi lip.de perusio z cardi. Alexā. Ab.in ca pi.sup eo. el.ij. d ap.
b ¶ Priuata scriptura. Adde Bar.in.l. nuda ratio.cir.me diuz.ff.de dona.bal. i.l.j.i fi.C. de edē.dif fuse z melius q̄ alibi q̄ Jud. ro.in repeti.l.admonēdi. in.z. col.ff.d iureiur. vbi examinat p trescol. z ibi pōit āplissimas remissiōes
c ¶ Quid sit dilatio Add̄ gos. z Host.in sum.huius tit.q̄ docto.in rubri.eo.tit. nostro.cq. in.l.j. in.j. q.C.d dil.

1 ¶ Appellari potest a grauamine iudicis.
2 Scriptura priuata facit fidem.

QReterea ad. Si reus per literas citatorias potuit plene istrui nō habebit inducias deliberatorias. cōis diuisio:secūda qz igit. ¶ Nota.q delegatus inserit rescriptū in citatione.i.copiā rescripti. ¶ Ex hoc no.q priuata scriptura [b] facit fidē quo ad hoc q citatus tenet cōparere acsi vere pstaret de delegatione.quod est singulare.ꝯ de fide instru.c.j.z.ij. Sol.priuata scriptura nō facit fidē quo ad plenū preiudiciū.vt ibi.alꝯ secus.vt hic.z pro hoc qz in dubio nō dz credi q̄ citās malignet dicēdo se delegatū cuz nō sit. ¶ Nota de iudicijs deliberatorijs que dant reo vt deliberet an velit cedere vel contendere.z hoc nisi ex citatione potuerit instrui. ¶ In glo.q: in literis.ibi dilatio dari non dz.z sic generaliter cū querit q̄d sit dilatio [c] q̄d est tpis limitatio ad q̄d agendū a lege partiū conuētione vel iudicis autoritate statuta. ¶ Quero quotuplex sit.dic q multiplex. de hoc i Spe. eo.in prin.z.§.j.ij.q.ij.in sum.est ēm dilatio expectatoria.ꝯ. c.proxi.Item deliberatoria.vt hic expectatoria.de exce.prestoralis.pbatoria.de testi.fraternitatis.z sic de simi.Ibi tñ vna dilatio.hoc regulare.ꝯ.c.proxi.z hoc in dilatione pbatoria.nā in expectatoria datur triua vel vnica cū trib? interuallis.de sentē.exc.cōstitutione.lib.vj.Ibi sine cause cognitione.ita obseruat q: iudices cū petit dilatio imediate eam dant.non tñ vere dicit data sine cognitiōe.sed cū leui cognitione.nā si iudex videret ea que ille vult pbare esse impertinētia nō daret dilationē.de offi.dele.cū contingat. obseruatur tñ q̄ admittit capitula saluo iure impertinentiū z nō admittendoz.d.c.cū contingat.z prima dilatio pbatoria cēsetur peremptoria:q: nō dabit secunda nisi impedito in prima.ff. d ferijs.l.fi.post primā dabit secūda cū maioz cognitiōe ꝛc. ibi sedēte.ꝯ.C.eo.a pcedēte.fol.immo facit pro.sed ꝯ est.ff. de interro.actio.voluit.vbi sufficit iudicē ambulare per locum vbi ius reddit.pro hoc quod not.de re iud.c.vlti.in gl. pe.primū tutius.maxime per.d.l.a procedēte.z in fi. ¶ Oppo.q nō teneat reus coram delegato nisi constet de delegatione.de offi.deleg.cū in iure.nec dicit costare licet miserit copiā rescripti cū sit priuata z non faciat fidem.So. Jnno. instat ponens multa pulchra.ex cui? dictis collige duas cōclusiones.prima vt citatio afficiat sufficit q appareter sit licita ita q presumptiue inferat de iurisditione citātis.z hoc si alꝯ erat iudex vt ordinarius.Ex hoc infert qñ ordinarius citat nō subditū quē dicit contraxisse in suo territorio:tenet cōparere.idem si expimat aliam similem cām in citatiōe.nā prima facie credit sibi cū non presumat calumniari.argū.de presum.c.fi. ¶ Secūda conclusio si citatio apparenter est il licita licet ex cā latenti possit esse licita non tenet citatus cōparere.Ex hoc infert q si citat quis ad petitionē seruī q est in citatione asserit seruus non tenet cōparere nisi expimat cā que sufficiat vt seruus possit esse in iudicio [d]. Idem ad petitionē excōicati vel ad locū inhonestū vel notorie non tutū. z de hoc vult.de appel.ex parte. ¶ Quero circa hoc si ozdinarius citat non subditū z dicens q ibi contraxit quod non erat verum.dic colligendo multa dicta Jnno.q aut citatus venit.aut non.si sic pōt excipere q non contraxit.z de hoc eo gnoscetur:q: iudex cognoscit an sua sit iurisditio. de rescri. super literis.si non venit.aut non fuit apprehensus z poterit procedi ꝯ nonvenientem ad missionē vel excōicationē.q: in hoc iste est cōpetens iudex vt cognoscat an sua sit iurisditio vt predixi. super principali tñ questione dicit Jnno.procedi non posse nisi primo pronunciet se iudicem.dic q coipsoq̄ procedit in cā intelligitur hoc pronunciare.de appel.ex parte.hec procedunt in ordinario.in delegato vero si citat eum in quē nō hz iurisditionē z non veniat nō valebit processus ꝯ eum ſm Jnno.vnde si in veritate non erat delegat?.vt q litere erāt false non pōt cognoscere an sua sit iurisditio.quod plenius dicit Jnno.de rescrip.super literis.multi idez tenent.Ego ibi ꝯ q delegatus cognoscit an sua sit iurisditio.vt ibi.z hāc potestatem hz a lege.z sic valet processus si pronunciat se iudicem etiam si litere erant false.quod plenius ibi dixi.

ITere tue. Per mutationem libelli per quam natura negocij nō mutatur reus nouas inducias non habebit.h.d.nō articulando duas lectu.nam legitur duobus modis in glo.Et ex his que infra dico pōt sic summari propter declarationē verbi gnalis z ambigui positi in libello nō dātur noue deliberatorie etiā si in declaratione expimat maioz quantitas q̄ esset petita in specie.z est casus fing.primo factū.secundo decisio.ibi nos. ¶ Nota ibi ecclesie suo noie. q prelatus agens pro ecclesia expimit in libello q noie ecclesie.alia notabilia dicam cum glo. ¶ In glo.j. ¶ Op.q debuerint dari noue inducie.per id quod dicit in gl.ibi si vero. sol.glo.intelligit q hic agebat vt isti pronunciarent cecidisse a iure suo ad quod sufficiebat biennū.vt in glo.ideo fuit superfluū petere declarari illud z vltra. Et ex hoc habet vna lectura.secundo tangitur ibi si vero.scilicet quod hic agebatur ad pensionem non solutam.et hanc dicit glossa non procedere.quia tunc debuerunt dari noue inducie.sed cōtra primam est quia secundum eum hec decretalis est in dubio. ¶ Item non videt presumendum quod si fuisset actū vt isti pronunciarentur cecidisse fuisset narratum de triennio cum sufficiat biennium.z sic videtur verior:secunda lectura quod petebant pensionem.et secundum hoc summa vt supra in secundo summario.et licet glossa dicat quod debuissent dari noue inducie.dic contra.et collige per hoc capitulum generalem doctrinam quod verba ambigua libelli possunt declarari ad libitum actoris etiam si velit dictionem de sui natura significantem minus ampliare ad plus.quod mirabiliter probatur hic.nam dictio vltra refertur ad modicum.vt in glos. et tamen actor sub illa conditione hoc declarauit de maioz quantitate q̄ esset prius expressa.pro hoc quia in principio litis fauetur actori.vt notatur de restitutione spoliatorum. cum ad sedem.nec ex hac declaratione dabuntur noue inducie vltra primas datas ad respondendū libello.quas debes intelligere hic datas fuisse.ideo aīt nō dabunt none qz rō potuit cogitare q actor poterat hoc expimere.z q̄tū ad di

ctionem vltra.dic q aut profertur a cõtrahentibus ⁊ ad mo
dicum referr̃.l.hec adiectio.alleg.in glo.⁊ intelligitur illud
modicũ arbitrio boni viri.aut in iudicijs:⁊ aut in partibus
⁊ põt extendi ad libitũ exprimẽtis per hanc literaꝫ.maxime
actoꝫis cui fauer̃ in initio litis.ff.de iudi.si quis intentione
⁊ predixi supra.aut a teste ⁊ nihil operatur:q dictum testis
dꝫ esse clarum.de testi.cum clamoꝫ.pro hoc qõ no.de inoffi.
testa.l.si quis in suo.Not.Bar.ff.de in litem iur.cum furti.
ibi tñ loquitur qñ testis dicit q res valet tantum ⁊ plus di
cens q illud plus nihil operar̃.Idem dic si dicit ⁊ vltra:q a
a subest eadem ratio.⁊ de hac dictione [a] not.idem Bart.ff.de
vsucap.celsus.Per hoc infertur q si testis in probãda pre
scriptione dicit q talis possedit.xxxix.annis.⁊.xj.mensibus
⁊ vltra non probat.aut profertur a iudice:⁊ idem qõ in teste
q sitia debet esse clara.C.de senten.que sine certa quanti.le
ge.j.⁊.ij.de verbo.signi.in his.

a ¶De hac dictõe. ad de glos.in cle.j.de vsuris.Ant o niuꝫ ō bu trio in ca. raynutij.i ix.colũ.de testa. Rapha. cum. consil.cxj. inci. ciuis quidã florentin⁹ le ganit in.j. columna.

¶ Papa pro subsidio romane ecclesie dicitur prelatos personaliter citare.

Exposuit. Si post vocationem ad cãm reus
ducitur peremptorium ⁊ reus nonas inducias obti
nebit de eodem facto.de maio.⁊ obe.de dolo ⁊ contu.c.fina
li.primo duplex citatio burdegalensis.prima non persona
lis.secunda personalis.⁊ comparatio in secunda.⁊ disputa
tio super prima.secundo sententia pape absoluens a prima
ibi nos.¶No.q archiepꝰ potest esse primas sup alios ar
chiepos de primate.de offi.ord.duo.¶Nota q papa ci
tat platos personaliter pro subsidio romane ecclesie.¶No.
q existens in curia ex cã necessaria hꝫ ius reuocandi domũ.
de foro compe.c.fi.¶Nota ibi saluis exceptionib⁹ formaꝫ
procuratoꝝ.de hoc infra.¶Nota ibi in persona proprijaꝫ.
q procurator censetur pro dño.hec tñ verba de quibus hic
non operant̃ q possit ea que exigunt speciale mandatuꝫ ni
si aliqua sint expressa.sed secuta clausula generali.de procu.
qui ad agendũ.li.vj.¶No.de duobus preceptis ocurrenti
bus.maius extinguit minus etiaꝫ si minus precesserit.ff.ad
fille.si quis in graui.de appel.cum parati.¶Nota q quan
doq; post vnã dilationẽ nonduꝫ finitam datur alia.⁊ hoc in
alia cã.quid in eodẽ.dic vt de appel.significãte.¶No.ibi
suffraganeis ⁊ alijs.q cum agitur de statu prelati cãm con
cernit totam prouinciam vel diocesim adeo q dꝫ procedere
requisito consilio subditoꝝ.vt hic.interest enim ipsoꝝ.nu
subijciantur pluribus.de hoc infra.¶Nota q id quod di
citur secundum mandatũ intelligitur sine preiudicio pri
mi non hꝫ locũ quando secundum est fortius.de hoc infra.
¶In glo.j.in fi.¶Opp.q burdegalen̄.non debuit citari ad
cãm cum bituricen̄.in hoc q bituricen̄.dicebat se habere iu
ra primatie in prouincia burdegalen̄.hꝫ debuerũt citari alij
prelati burdegalen̄.quoꝝ intererat.dic q bituricen̄.dicebat
se habere iura primatie non solum in prouincia burdegale.
sed etiam in ipso archiepo.vt ibi in eo ⁊ prouincia.Ite etiã
si diceret de sola puincia adhuc interest burdegalen̄.ne sub
diti sui alteri subsint.interest enim habere subditos locuple
tes.aut vt vidi sine quoquã suffragio.§.cogitatio.per mul
tos autem dominos plus grauantur subditi.¶In glos.iij.
ibi ad cautelam.pro hoc soluitur ꝛium sequens.¶Oppo
nitur enim q non valuerit hoc mandatum.procuratoꝝ enim
dꝫ esse idoneus ⁊ habere mandatũ per quod possit preiudi
care dño.vt lite nõ cõte.c.j.so.fm hanc gl.clausula saluis ꝛc.
nihil operatur.et sic non restringit mandatũ.¶Cincẽ.§.quia
qñ est clausula in mandato si omittit exceptiones non valet
iudiciũ:q facit ꝫ formam mandati.de rescrip.cũ dilecta.pri
mum verius per id quod dicit in glo.⁊ hec clausula cũ insit.
per id quod dicitur in glo.non inducit:si sapit monitionẽ
arg.de elec.significasti.⁊ quod ibi not.⁊ per Inn.de offi.de
leg.prudentiam.in princ.⁊ signa gl.q; singularis.¶In gl.
pe.an fi.de hoc in seq.glo.¶In glo.vlt.in fi.¶Oppo.q bo
na fuerit allegatio bituricen̄.q; secũda citatio debuit intel
ligi sine preiudicio prime ex quo de prima non fecit mentio
nem.arg.de rescri.ceterum.soluit Inno.q ibi in diuersis re
scriptis impetratis a diuersis:q; non presumitur papã da
turũ fuisse secundũ si sciuisset de primo.hic in mãdatis in q
bus etiã si fuisset memoria de primo fecisset secundũ ex cau
sa necessaria.Item in.c.ceterũ erant diuersa rescripta circa
idem.hic diuersa precepta circa diuersa:⁊ secundũ erat for
tius.ideo preiudicat primo.vt in notabilib⁹.⁊ aliter q bur
degalen̄ non fuerit excusatus propter citationem persona
lem.poterat enim etiam prime citatiõi satisfacere compare

do per procuratorẽ qñ mãdata sunt cõprehensibilia vtrũq;
est exequendũ.de appel.cũ parati.solu.non tenebat̃ hanc ar
duam cãm prosequi per procuratorẽ.de procu.c.ij.Item nõ
habuit tps instruendi procuratorem ⁊ consulendi suffraga
neos.vt in litera.qua de cã sibi licuit etiã finita legatiõe re
cedere de curia.⁊ dicit Inno.q arduitas negocij fuit legiti
ma cã reuocandi domũ vt posset deliberare.⁊ q si fuisset ve
ra replicatio bituricen̄.q potuisset deliberare ante secundã
citationẽ non fuisset excusatus.ff.de arbi.non distinguem⁹.
§.siquis cõpromiserit.quod vltimũ quidam reprobãt q; to
tum tempus cedit sibi lucro.⁊ hoc ver⁹.de ele.cõmissa.li.vj.

¶De ferijs. Rubrica.

Omnes dies. Die dñico mer
cari:litigari:iu
dicari vel iurari non dꝫ.h.d.¶In glo.j.
ibi:cõsuluit.Pe.⁊ Egi.dicit q ibi loq;
tur in diebus quib⁹ non sunt vigilie.cõi
ter stat̃ glos.Et in fi.¶Op.in eo quod
dicit die dñico cessandus ab ope illicito.
nullũ esse spãle in die dñico:cũ etiaꝫ alijs
diebus sit ab hoc cessandũ.de vita ⁊ hone.cle.cũ ab oi.so.op
po.qñq; licitũ dicit̃ illicitũ rõne diei.sic loquit̃ hic q; merca
tũ ⁊ alia de quibus hic licent alijs dieb⁹.Primum procedit de
illicito simplr.¶Op.ad illud de mãdato.pot enim fieri cã
pietatis.de emp.⁊ vendi.c.j.ergo licet etiã in dñica.so.intel
ligit de mercato nõ necessario qõ fit cã mercãdi qõ phibet̃:
q; ius est q nõ interueniãt mendacia.de penij.dist.v.mẽda
ciũ.⁊.c.qualitas.prohibet̃ etiã vt die dñico vacet̃ exactioni.
¶In glos.ij.in fi.Q; merces est punire malos.xxiij.q.v.q̃
malos.⁊.c.iudex.vnde scribit̃.beati q̃ faciũt iustitiã oi tẽpo
re.ergo hoc licet die dñico.pro hoc.C.e.prouinciarũ.de im
mu.eccle.inter.solu.lꝫ sit merces punire malos dꝫ itelligi tẽ
pore nõ phibito.de sacra.dist.v.nunq̃.de vsupal.c.pe.⁊ sic
ridetur etiã ad illud.beati ꝛc.Ad.l.prouinciarũ dic q loq;
tur in latrone publico vel nocturno depopulatore in quib⁹
spãle:q; multis nocet.sic etiã loquit̃.o.c.inter.de hoc de im
muni.eccle.c.fi.¶In glo.pe.in fi.Ex hoc.i.ex litera dic qõ
testis nõ pot̃ iurare die dñica:hꝫ si iurauit tpe idoneo pot̃ de
ponere testimoniũ in die feriata.vt in Spe.eo.tit.§.ij.versi.
qd si tũc.q; iste est act⁹ extraiudicialis.¶In glo.vlt.in fine
Quero an liceat studere diebus feriatis.quidã nimiũ sub
tilis cõsciẽtie nõ studẽt quoꝝ sciẽtiã deus acceptat.dic er
go q licet.phibet̃ esse tũc opus seruile.vt hic.et.j.c.iij.cuꝫ si.
ff.eo.diuus.vbi glo.secus in nõ seruili.vt in studio ad lumi
nandũ intellectũ.forte autẽ pro lucro secus.aduocati tamẽ
⁊ doctores in consulendo hoc non seruant.

Quoniam. Habet quatuor dicta.secun
dum in.§.diebus.tertium in
§.cõsecrationibus.quartũ in.§.preterea.¶In gl.
ij.ibi media nocte.Ex hoc arguit Arch.in.c.qd a
patribus.q si quis iurauit tibi aliquid dare die dñico non
est periurus si dat ante mediã noctẽ.¶In gl.arg.§:ibi sci
re.vbi reddit̃ rõ quare hoc tpe nõ fit genuflexio.¶In glo.
pe.in fi.fol.vt not.rj.dist̃.nolite.de sum.trini.c.vno.li.vj.in
glossa nota quod.

Ficettam. Propter necessitatẽ pmitti
tur in festis allecia.vel sic.p
pter necessitatẽ diebus feriatis in honorem dei
possunt fieri opus pertinent ad alimenta.vt piscaꝫ
ri ⁊ similia.¶In glo.j.ibi primũ diem.de hoc.lxxv.dist.qd a
patribus.Ibi nõ posumus.de baptismo.maioꝫes.ver.ab
sit.¶In glo.imputa.in fi.⁊ in die assumptiõis virginis.de
sentẽ.excõ.c.fi.lib.vj.¶In glo.vlt.ibi prediales.immo per
sonales ex quo in mari capiuntur.secus si in stagno.de hoc
de decimis.non est.hec tamen non soluuntur pro decimis hꝫ
pro elemosyna.

1 ¶ Modus cõputandi dies prohibentes tpa nuptiarũ.

Apellanus. Tres septimane quibus
canon prohibet nuptias
celebrari ante festum beati Joannis non conti
nuatur isti festo.sed intelliguntur de septimana
assumptionis cum duabus sequentibus.communis diuisio
secunda quia igitur.surrexit dubium propter.c.xxxiij.q.iiij.
nõ oportet.vbi dicitur de tribus septimanis ante festũ bea
ti Joannis.sed ibi alluditur vulgaribus.sicut dicit̃.de qua
dragesima beati Martini que tamen fit propter aduentuꝫ
sed sic

a ¶Cõtra canones. Adde Inno.in.c.fi. in fi.de po stu.prela. Spe.ti.de lega.in.§. sunt q̃.in fi. Archi. in.c.eccl̃ia hꝫ senatũ. xvj.q.j.ab. in. c.j.i.ij. col.de vo. idẽ Ab.in c.cũ ad mo nasterium in.ij.co.de sta.mona.

b ¶Concepta in originali.ad de Archi. i.c.firmissi me de ꝛse. di.iiij.⁊ p opi.Scoti.s.q non fuit conce pta.alleg. 1 Decreta 2 lem inco 3 gnitã do minis canonistis editam in ocilio Ba sileẽsi inci. sacrosanc ta editaꝫ sub anno dñi.M. cccc.xxxix. xv. kalen. apri. put refert glo. in v.beate dei geni tricis i ex trauag.in ei.vnigeni genit⁹ dei fili⁹.et ibi gl.dicit q legitur in quadã cronica q quidã doctor noie Panlus dicendo virginẽ Mariam cõceptam fuisse i pec 2 cato o:igi nali coꝫ aꝫ toto clero in Cracouia ciuitate Polonie expirauit in medio sermone.

c ¶An vꝫ citatio.ad 3 de glos.in c. c. placita. xv.q.iiij.

sed sic dicit̃ q incipit in die martini.¶Quero de modo
computãdi tempora prohibẽtia nuptias.dic q phibent̃ a
prima dominica de aduentu vsq; ad octauam Epiphanie
inclusiue.durat enim epiphania octo diebus:⁊ ideo quan
doq; dicitur epiphaniaꝫ.xx.q.j.deuotis.Item a lxx.vsq;
ad octauam pasche resurrectionis:vt hic ibi post octauas
pasche:⁊ sic non in octaua.Item a prima die rogationum
vsq; ad octauam Penthecostes inclusiue.⁊ si enim licet in
octaua non haberemus tres ebdomadas:de quibus hic et
in.d.c.non opo:tet.Item hic dicit post septimum diem fe
sti penthecostes quod caret octauis:ergo non in octaua
als dixisset ⁊ per sex dies post festum.sic computat Post.⁊
est tuta computatio.litera tamen est clara ⁊ q octaua pen
thecostes non sit prohibita.facit litera ibi q caret octauis
quod videtur dictum ad excludendum octauam.quod ta
men plus dixi magis consonat litere.obseruatur tamẽ ali
cubi q in octaua pasche ⁊ in octaua penthecostem fiunt nu
ptie ⁊ vbi est diuturna consuetudo ei standum.arg.de con
sue.c.fi.qua cessante tene primum.nec potest episcopus in
hoc dispensare contra canones [a].de temp.ord.dilectus.de
quo sepe fui interrogatus.¶Quero in eo ⁊ prohibentur
nuptie quomodo hoc intelligitur.quidam intelligũt de so
lẽnitate nuptiarum:tu intellige de consummatione matri
monij.d.c.non oportet.⁊.c.seq.⁊ sic etiam vidue que ducun
tur sine solẽnitate non possunt hoc tempore duci.multi ta
men non obseruant.¶In gl.vlti.ibi dilecti.dic vt ibi.sub
tilitas enim perniciosa reprobatur que tendit ad aliũ deci
piendum.subtilitas vero pro intellectu virium commenda
tur.Post.de hoc per Archi.

¶ Episcopus potest facere diem feriatam que nõ erat.
Partes non possunt renunciare ferijs in honorem dñi.
Citatio facta tempore feriato an valeat.

Onquestus. In ferijs in hono
rem dei nõ valet iudi
cium etiam de ꝛsensu partium nisi necessitas vel
pietas suadet sed fi in fauorem hominum valet
de partium consensu.primo tractat de ferijs in honorẽ dei.
secundo in honorem hominum.ibi:licet.¶No.ibi:iudicia
lis strepitus.q diebus feriatis in honorem dei non valet
iudicium quod fit cum strepitu:secus ergo si sine strepitu
vt in actib⁹ voluntarie iurisditionis:⁊ sic valet etiam transi
actio.C.eo.l.vlti.⁊ arbitramentum qõ censetur transactio
quod dico de iureiur.quintaqallis.¶No.ibi:natalis ꝛc.
qui sunt dies feriati in honorem dei.adde festum corporis
christi.de reli.⁊ vene.san.cle.vna.⁊ festum cõceptionis bea
te virginis.de hoc altercatio.glo.enim.de consc.dist.iij.c.j.
dicit non esse celebrandam ꝛceptionem:quia fuit concepta
in originali [b]. quod tenent fratres predicatores:alij q immo
sine originali quod tenent fratres minores.quod vide
tur ecclesia recepisse faciendo officiũ de conceptio.¶No.
ibi Inno.quia non dicit de duobus diebus qui sequuntur
ante festum sancti Siluestri de quibus vidi dubitari.dic
q non sunt feriati exquo hic non dicitur.arg.de presump.
nonne.¶No.ibi:omnium sacrorum.de hoc festo ⁊ quidaꝫ
opinantur q non habeat vigiliam ⁊ vulgo eam non obser
uant alicubi.propter prouerbium.qui seruit cõmuni seruit
nemini:sed q fic est tex.de ꝛse.di.iij.c.j.¶No.Inn.in rub.de
obseruantia ieiuniorum.¶No.q episcopus pot̃ facere
diem feriatã que nõ erat.Intelligit Bof. etiã canonizãdo
sanctum qui non erat.de conse.di.iij.c.j.dic contra per.c.j.
de reli.⁊ ve.san.lib.vj.⁊ quod hic dicit intellige de canoni
zatis ab ecclesia:quia de talibus potest facere diem feriatã
que non erat.¶No.in ver.quibus.q ferijs in honorem
dei non possunt partes renũciare.de hoc in summario.non
valet ergo iudicium etiam parte non excipiente:secus in fe
rijs fauore hominum:vt hic ⁊ valet parte non excipiente si
est presens:secus si absens.ff.eo.l.j.¶In glo.no.ibi:prin
cipis.he dicuntur repentine quia repente ⁊ inseperate fiunt
puta ob aliquã victoriã vel quid simile.⁊ has potest induce
re non solus princeps:vt dicit Spe.eo.ti.in p.in.sed etiaꝫ
alius iurisditionẽ habens.⁊ ita sol.¶Quero an istis pos
sit renunciari.glo.de verbo.signi.cle.sepe.q non.de hoc ibi
dico.q.xxviij.⁊ sic operantur ferijs in honorem dei pro hoc
quia videntur de iure publico,ergo non possunt per pactũ
de fo.compe.si diligenti.¶Et in fi.Quero an valeat ei
tatio [c] facta tpe feriato.hec questio potest varie intelligi.
primo an valeat citatio facta tempore non feriato ad diem
feriatam ⁊ sic in effectu dicitur facta tempore feriato.sed o

modo an valeat citatio facta tempore feriato ad diem non
feriatam.tertio an valeat tempore feriato ad diem feriatũ.
⁊ in hoc sunt varietates.Ad primũ dic q si fit cum dictio
d ne vsq⁹.puta q cõpareat vsq; ad talem diem ⁊ sic vsq; stat
inclusiue.si autem fit sine dictione vsq; tenet Inno.q valet
quia continet duo mandata.vnum de comparẽdo aliud de
comparendo tali die.arg.de deli.cum dilecti.ff.de arbi.cel
sus.§.sed ⁊ ipse.Quis ergo vitietur secundum tamen pri
mum tenet Pe.C.eo.dies hoc reprobat quia fm hoc teneꝛ
ret citatio sine die quod reputat absurdum.dic tamen q te
net.j.de ap.cum dilecti.quod ibi alius casus quod hic scri
bo ⁊ videtur difficile sustinere.d.Inno.nam exquo citatus
e est ad diem feriatũ nec tenetur venire illa die ergo nec alia:
quia quod potuit noluit ꝛc.de off.dele.cum super.⁊ sufficit
q non potest isti imputari contumacia sicut ⁊ alias quãdo
in termino iudex non sedet non dicitur contumax etiam si
non compareat.no.de dolo.c.fi.in glo.vlti.idem ergo hoc
casu et exquo q dies in qua cellata est citatio est inhabi
lis ad procedendum.pro hoc enim infertur q non tenet ci
tatio ex defectu citantis seu ex inhabilitate ipsius citatio
nis quia iudex non potuit citare ad illam diem.⁊ in.c.cum
dilecti.impedimentum non surrexit ex facto iudicis sed ab
extrinseco.Ad secundum de citatione facta tempore feria
to ad diem non feriatuꝫ.dic q aut queritur de actu iudicis
qui die feriata decernit citationem fieri ⁊ non valet quꝫ sit
actus iudiciarius:vt hic.aut queritur de actu nũcij ⁊ hic du
plex.primus cum exequitur citando:vt hic etiam videtur
non valere.C.eo.l.vlti.ibi horrida vox ꝛc.contrarium tamẽ
obseruatur ⁊ sustinetur quia non est actus iudiciarius.se
cundus actus nuncij est relatio q citauit quam facit apud
acta:⁊ hoc non valet in die feriata quia est actus extraiudi
ciarius.nam etiam oblatio libelliva'et tali die tanq̃ actus
extraiudiciarius.ff.de adulter.miles.§.seraginta.Ad ter
tium an valeat citatio die feriato ad diem feriatam:patet
ex predictis.

glo.i cle.j. de iudici. Cy.in.l.fi. C. de fer. Bar.i.l.j. in.§.nunciatio.ff.d no.op.nũ. Bal.i tra. de citatio ne.i. vij.q. ¶Dictio vꝫ.adde Arch.i.c. de illa.xxx iij.di. Rapha. cu. cõsi. xcix. incip. q̃dã possessio solita.

¶De ordine cognitionum. Rubrica.

¶Quero quid valeat hic titu:dic q tractat de ordine co
gnitionum.1.quis modus esset verus in cognoscendo de
causa cum aliquando cueniat q plures cause simul agitan
tur.j.eo.c.ij.quandoq; autem agitatur vna sola sed opponũ
tur exceptiones.quandoq; dilatorie.quandoq; peremptorie.
⁊ de omnibus his hic tractatur ad sciendum quo ordi
ne debeat procedi in cognoscendo ⁊ in sententiando.

1 ¶ Agenti de matrimonio obstat exceptio consanguini
tatis.
2 Testes super nouo articulo pendente ex veteribus publi
catis attestationibus recipiuntur.

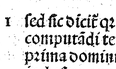

Intelleximus. ¶Iudex an
te sententiam
de incidenti cognoscit sed tantum super
principali pronunciat.primo questio.secũ
do solutio.ibi:inqsitioni.¶No.q agẽ
1 ti de matrimonio obstat exceptio ꝛsangui
nitatis ⁊ hoc si agitur petitorio:vt hic ibi peteret:hꝫ in pos
sessorio distinguitur vt de rest.spo.literas.¶No.ibi:elidi.
⁊ ibi:perimatur.quia exceptio perẽptoria elidit ⁊ perimit.
⁊ dic elidit in forma perimit in effectu.de hoc de exce.pasto.
¶No.q exceptio peremptoria ꝓponitur fundata inten
tione agentis.hoc tamen non omnino colligitur hic sed dꝫ
intelligi ⁊ satis colligitur quia publicatis attestationibus
cum vir timeret q mulier obtineret in causa opposuit de
consanguinitate ⁊ videtur minus prudens qui ante funda
tam intentionem aduersarij proponit exceptionem perem
2 ptoriam.de testi.C.de testi.in glo.fi.¶No.ex hoc q pu e ¶Publi
e blicatis attestationibus recipiuntur testes super nouo ar catis atte
ticulo pendente ex veteribus.i.pertinenti ad causam.de te stationib⁹
sti.fraternitatis.¶No.q hꝫ cognoscatur de peremptoria Adde.c.se
non tamen pnunciat̃ sed tantum de principaliv in summa ries.de te
rio ⁊ hic in fi.¶Op.ad hoc de iurib⁹ all'.in glo.ibi:martin. sti.⁊ i.c.iu
nus.fol.vt in ea ⁊ pro intellectu termino:q; q in glo.fit men rauit. de
tio de incidenti ⁊ emergenti.dic q quandoq; ista duo sunt proba.
sinonima.vnde dicitur quãdoq; emergens id quod concer
nit merita sed processus.f.an interfit opponentis.j.de testi.
veniens.el.ij.⁊ in.e.c.dicitur incidens id quod habet vim
peremptorie ibi tam super principali q̃ incidenti.quod ibi
dico arg.sic differentia que assignatur inter hec vocabula

est potius integralis q̃ iuridica.communiter tamen accipiuntur pro distinctis vt dicatur emergens id quod venit in vim dilatorie incidens qd̃ in vim peremptorie.z dicq̃ incidens dicitur quasi prius ortũ sed non incidens.i.cadens in litem.nam exceptio peremptoria etiam si oriatur pendẽte iudicio tamen quia concernit principale dicitur oriri ante litem seu extra litem.z dicitur oriri ante cum suo principali quia non nascitur ex iudicio nec principaliter nec accessorie emergens dicitur dilatoria:nam emergere idem est q̃ oriri.ipsa vo dilatoria oritur ex processu etiam si competat ex facto orto ante processum:z quia eras excommunicatus anteqũ ageres non tamen excoicatio dicitur exceptio nisi cũ opponitur quia priuatio supponit habitum.de despon.imp.ad dissoluendũ.cum ergo obstet,pcessui ꝓsupponit ipsum.Exceptio vo peremptoria bene habet quid perimat etiam ante motam litem.s.ipsum principale an obstat. arg.ff.de pac.si,pnus.§.pactus.Item p̃mittendum q̃ aliq̃d esse incidẽs varie intelligit̃.primo vt incidat quasi perimẽs z sic accipitur in glo.alio modo vt incidat tanq̃ p̃iudiciale z p̃discutiendum.z hoc vltimo non procedit illa distinctio q̃ quandoq̃ ciuilis incidat in criminali.quandoq̃ ecõuerso ꝛc.c.tuam.¶Item p̃mitte q̃ id quod queritur in glo.an sit pnunciandum in incidentiel emergenti potest intelligi duobus modis.vno modo an expediat q̃ pronunciet̃ saltẽ tacite.alio modo an oporteat q̃ expresse z comprehendẽdo quod dicit glo.pone tres conclusiones.prima super emergẽti z super incidenti potest ꝓnũciari nec potest iudex de hoc redarguí.pro hoc iura all̃.in glo.in quibus suit pronunciatum si conclusio super emergenti vel incidenti non expedit expresse,pnunciare sed sufficit tacite z de emergenti tacito pronunciatur procedendo adulteriora.de app.ex parte.m. de incidenti tacite,pnunciatur pnunciando in principali: vt hic z.C.de ord.iudi.l.ij.hoc regularitter fallit quando iudex non cognoscit de principali non potest cognoscere de incidenti:vt si coram laico agitur de hereditate excipit̃ de illegitimitate quo casu fit remissio ad ecclesiasticum z ipse cognoscet z pnunciet z ad hoc tenetur.j.c.tuam.qui fi.sint le.latos.z potest dici q̃tum ad ipsũ z hec cognitio est quid principale.Item pnunciatio iudicis laici super principali non potest tacite inferre,pnunciationẽ in incidenti in quo non potest pronunciare etiam indirecte per dicta,iura.vnde nisi pnuncietur,ecclesiasticus hoc incidẽs remaneret indecisum. Tertia conclusio super emergenti cõmuniter pronunciatur.j.c.pro ri.ibi interloquendo pnunciamus super incidenti communiter non pnunciatur:vt hic z in.d.l.ij.de ord.iu. Supfluum enim est pronũciare cum ipso facto pronuncietur,pnunciando in principali.s.conclusione,pri. superflua autem vt dicit Jo.cal.resecantur in sententia.lxviij di.eo ẽpi.s.in phemio z in iudicijs.de,pba.c.ij.z dicit bal. C.de ord.iu.l.j.q̃ si incidens est sufficiens ad decisionẽ cause redarguitur iudex qui super incidenti pronunciat.C.cõmi.vel epi.l.vlti.als pe.põt tamen ibi aliter intelligi q̃ prohibet interloqui.i.per interlocutoriũ fieri id quod d̃ pronunciari principaliter.z in eo quod dicit Bal.de incidenti q̃ sufficit ad decisionem cause.dic secus si non sufficit pro hoc quod no.Jnno.de elec.cum inter.R.quod ibi plenius dico z per ibi no.colligitur q̃ quando opponuntur plures exceptiones etiam peremptorie si de vna constat q̃ non obstat z non de alia.statim pnunciandum est illam non obstare. quod ergo dicit super incidenti communiter non pnunciari ꝓcedit quando potest venire ad decidendũ principale z sic loquitur hic als non potest habere naturã emergentis quod signa.Item in eo quod Bal.innuit iudicẽ redarguendum in casu premisso.vidi doctorem dubitantem an suia lata in incidenti valeat.z putabat q̃ non per.d.l.vl.dic contra q̃ immo valet z opus est appellare.de app.cle.vlti.z d.l.vl.solum probat q̃ id qd̃ per sententiam.s.diffinitiuã d̃ terminari non debet timere.i.causa cognita expediri.et sic vult ibi glo.z sic consului.per hec declarata est gl.z materia Et in hac glo.ibi:de qua re.iudex cognouit de ea,pnũciat. Ibi intra vtile vbi fm vnam lec.minor petebat se restitui dicens se minorem z lesum.z iudex pronunciabit super etate z sic super incidenti.Sed sunt z alie lect.fm quas non ob.z fm p̃dictam lect.dic q̃ ibi ex superabundanti pnunciatur. Item etas ibi non erat quid incidens sed pars intẽtionis agẽtis.Ibi.§.vlti.si q̃stioni.ciuili vel criminali incidit questio libertatis.cognoscit̃ an qui conuenitur sit liber vel seruus z pronunciatur:sed ibi illud incidens potest dici emergens.est enim tanq̃ ꝓparatorium p̃iudiciale z p̃discutiendum.j.c.tuam.ibi pedaneus.i.iudex qui non habet territorium deputatus ad cognoscendum de certis de,mẽte.c.pe. ibi:illa.de p̃uaricationibus.z quia so.glo.videntur diuinatorie.dic q̃ ibi illud est emergens seu incidens ꝓparatoriũ litis:quia anteqũ audiatur accusatio discutitur de p̃uaricatione ideo pnunciatur ad fundendũ iudicium.ibi:cum Johan.Sol.ibi illud non deducebatur incidenter sed principale an.s.venditio fuisset pura an ꝓditionalis.Item iudex ad quem quando ꝓnunciat ex nouiter actis contra primaz suiam expimit causam propter ꝓseruationem honoris iudicis a quo.ibi:cum dilecti.dic q̃ ibi ex superabundãti pronunciatur super etate.

1 ¶ Exceptio spoliationis est dilatoria.

Cum dilectus. Si exceptio spoliationis deducitur excipiẽdo ea probata repellitur acto: sed directe non restituitur:secus si agendo vel reconueniendo.communis diuisio.secunda ibi:nos.prima subdiuiditur.primo actoris petitio.secũdo rei exceptio.ibi:si circa.tertio rectoris replicatio.ibi:verum.secunda principalis etiam subdiuiditur.primo distinguit.secundo membra psequitur.Ibi cum ea no.
1 libellum generales admitti quod.j.plenius dico.¶Mo. in ver.ei.q̃ exceptio spoliationis est dilatoria z ante li.conte.proponẽda.¶Mo.ibi:progenitores.q̃ petens restituí seu excipiens de spoliatione allegat possessionem vetustã. pro hoc de proba.l.j.q̃tum tamen ad officium excipiẽdi vel restitutionem,psequendi hoc fit ex abundanti.sufficit enim q̃ possedit tempore spoliationis.de offi.dele.consultationi
a bus.¶Mo.ibi presertim.de hac dictione que,etiam.j.re- a ¶Presertim.adde c.per venerabilẽ.qui fi.sint leg. c.l.j.de fo. cõpe.c.nobis.de except.Lar. Alex.i.c. illud.in.ij. col.xij. di.
petitur z ponitur pro maxime.de hoc de exce.c.j.¶Mo.in ver.vernm.q̃ exceptio spoliationis nõ ob.nisi spoliãti audi vel mandanti vel ratum habenti.de rest.spo.cum ad sedem.¶Mo.reg.verum dominus ꝛc.quam.j.declaro.z intelige q̃ res sit reuersa sine dolo z violentia domini als contra ipsum competeret actio.de hoc.j.¶Mo.in ver.nos.in eo q̃ papa distinguit cum non esset necesse pro sol,pposite questionis.exquo infertur q̃ non est calumniãdus doctor qui est interrogatus in vno casu respondet in pluribus ad illã ptinẽtib̃.hoc tũ est psultũ doctori psulenti quia sepe determinat dubia pro quibus iterum partes fuissent ad eum reuerse cum salario.¶Mo.differentiam in modo petendi: nam quandoq̃ tantum excipitur z tunc in effectu non petitur nisi exclusio aduersarij.quandoq̃ agitur z aut reconueniendo z vtraq̃ causa vicissim tractat z terminatur:vt hic z de mu.pet.c.j.quandoq̃ non reconueniendo z tunc habet locum regula qui prior appellatur ꝛc.z est ter.sing.z si q̃rit̃ur quomodo cognoscetur an reconueniat vel non.videtur ter.velle q̃ debeat expimi ibi.in idem iudicium ambe deducte.q.d.q̃ reus reconueniendo deduxit z tene perpetuo menti.satis tamen potest dici q̃ si mutua petitio fit tempore contestationis intelligatur esse reconuentio vt fiat interpretatio ad commodum petentis.¶Mo.ex hoc z ex litera in eo quod dixi q̃ excipiens non petit ꝛc.exquo infertur q̃ actus agentium non operatur vltra ipsorum intentionem. ff.si cer.pe.non omnis.de offi.dele.cum super.de sent.excõ. cum voluntate.z ad hoc quotidie allegatur.¶Mo.q̃ probato crimine contra testem non ex hoc punitur pena ordinaria.de hoc in glo.volti.¶In glo.j.ibi:ab ordine rerum.i. in tertia parte bonorum z etiam aliter preall̃.l.j.z dicit̃ ius priuata quando propria autoritate sine autoritate iudicis secus si autoritate iudicis vel ex pacto. C.de pig.l.iij.Et in fi.¶Opp.extra glo.q̃ non procedit petitio abbatis.non debuit enim conuenire laycos in foro ecclesie.de iudi.nouit Sol.isti erant de temporali iurisditione vel conueniebant̃ tanq̃ inuasores rerũ ecclesie.de fo.com.cum sit.z.c.conquestus.¶Opp.ad idem quia hec petitio seu libellus erat in certus ex multis primo nobilibus iuris:non dicet quibus quia non expimit propria nomina que sunt expimẽda sicut nomen actoris.iiij.q.iiij.c.j.ij.z.iij.Item ibi:castra.non dicit que.Item ibi:predis animaliuꝫ.non dicit quorum. Item ibi:z alijs.non dicit quibus.Item ibi:iustitiam fieri non dicit quam.cum tamen possent hic competere plures actiones.s.vi bonorum raptorum.furti.interdictũ vnde vi. publicia.ex quo cum armis vt in glo.so.libel.hic non ponit̃ in forma z patet ex antiquo vbi propria nomina reorum expimuntur.Item ibi:in clausula alijs expimit̃ de captione hominum combustiones segetum ꝛc.Item iustificando hunc libellum q̃tum ad illud ibi dominis de Arone.dicit Jnno.q̃ valet libellus non expressis propriis nominibus

si conueniuntur

si conueniuntur vt vniuersitas:secus si vt singuli.arg.de fi. instru.inter.de deci.dudum.dic q̃ sufficit expsio per appellatiuum quando non surgit incertitudo.sic erat hic quia facile constat qui sint isti domini z hoc quando cõueniuntur in loco illo vel vicino:vt hic.pro hoc quod dico.de restitutione spoliato:um.cum olim.z de iureiuran.quintauallis. Quãtum ad illud ibi castra:z ibi animalium dic q̃ maior expressio fuit in libello vt in antiqua.Quãtum ad illud ibi alijs.dic eodem modo vt predixi.Dic etiã Jnno.q̃ admittitur talis incertitudo in his in quibus nõ est opus distincta probatione sicut hic:quia sufficit docere de violentia et de rebus amissis docebitur per iuramentum quod me.cau. c.fina.quod non videtur procedere:quia l.j spoliatus possit ꝓcedere per iuramentũ debet tamen res expimere.sed dic q̃ ꝓcedit hec incertitudo ex eo quia in accesso:ijs bene sufficit q̃ postea declarantur in processu.ff.de vi z vi ar.l.j. §.qui vi.de resti.spo.cum ad sedem.vt si dico me spoliatum domo z per hanc spoliationem perdidisse multas res que ibi erant sufficit quod iste res postea declarentur.in hoc tamen inuenitur Jnnocen.sentire contrariũ.aliter enim dicit hic aliter in cap.cum ad sedem.hic dicit vt predixi: sed in.c.cum ad sedem.dicit q̃ cum quis petit omnia bona Titij non valet libellus nisi aliter expimat.dic q̃ aut iudicium est vniuersale vel generale aut singulare.primo casu procedit petitio vniuersalis sic procedit qd̃ hic dicit Jnno. et apertius de libelli oblatione.c.ij.vbi dicit valere libellũ si quis petit fructus perceptos ex tali fundo vel res que de uenerant a tali.secundo casu aut req̃rit̃ probatio specifica vt requiritur expressio particularis.de li.ob.c.fi.sic procedit quod dicit Jnno.in.c.cum ad sedem.Quantum ad illud iustitiam.dic q̃ sufficit q̃ de incertitudine ipsi,libelli non fuit oppositum.ꝓcedit enim libellus nisi excipiatur.C.de anna.exce.l.fi.dixi de iudi.examinata.z cõmuniter hec clausula apponit̃ in libello z dicit est vtilis.vnde dicit Jo.cal. se obtinuisse q̃ ille qui narrauit id quod pertinet ad petitorium. deinde cõclusit in solo possessorio.addita ista clausula.s.,petens mihi iustitiam ministrari,possit ꝓcedere etiã in petitorio vt hec clausula concernat omnia narrata etiã non specifice conclusa vt fit alicuius effectus:als videretur bis idem repeti contra id de elec.in geneli.z hec signa.pro hoc quia interp̃tamur libellum ad commodum actoris:vt dixi de dila.c.iij.¶In glo.ij.in fi.z reg.exceptione. lib.vj. ¶In glo.iij.ibi:totius conuentus.signa gl.que quotidie allegatur z intellige q̃ consenserit conuentus communicato consilio.ff.quod vi aut clam.semper.§.ij.not.Bar.ff.de pe.aut facta.§.fi.Item intellige glo.in his que sunt in potestate prelati z capituli:als secus quod dico de fideiuſ.qd̃ quibusdam.¶In glo.v.in fi.¶Op.extra glo.q̃ non,ꝓcedit illud verus dominus ꝛc.nam si post p̃scriptionẽ res reuertitur ad primũ non poterit retinere:nam poterit ab eo petide preseri.ad aures.vbi dicitur q̃ p̃scriptio excludit omnẽ actionem z sic p̃scribẽs poterit vendicare.fol.in p̃scriptione longissima completa cum mala fide fm leges p̃scribẽs acquirit solam exceptionẽ z tunc si reus reuertitur ad dõm sine dolo potest vti retentione vt in iuribus all̃.in glo.z tũc procedit illud verus dominus ꝛc.ꝫ si p̃scriptio longissima potit cõpleta cum bona fide sunt opi.glo.in.l.fi quis emptionis.all̃.in glo.ver.ita tamen.dicit idem Pe.contra z videtur verius per ver.quod si mala.all̃.in glo.Ex hoc dic q̃ illud verus dominus ꝛc.non procedit in p̃scriptione longi temporis quia p̃scribẽs potest vendicare:vt no.glo.ff.de aqua plu.ar.l.j.§.fi.Item in p̃scriptione canonica non procedit per.d.c.ad aures.Itẽ illud verus dominus ꝛc.si p̃scriptio non erat completa.¶In glo.in ver.regulam.in fi. ¶Op.extra glo.d̃ enim pnunciari non pro eo qui prius petiit sed qui prius probauit iuxta regulam de qua re ꝛc.sol. sta contrario.Et quod dicit litera ibi prior appellat.dic cũ effectu.i.prius causam instruit.¶Op.in eo quod dicit q̃ in idem iudicium due actiones deducte vicissim terminant̃ finge enim q̃ contra reconuentionem opponitur excõicatio que obstat de exceptcum inter.forte non curabit absolui vt teneat actorem impeditum.dicit Jnno.q̃ vicissim terminãtur quando fieri potest bene fatetur q̃ hoc casu procedet̃ tantum super petitione actoris.arg.C.de comp.l.fi.¶Post. z alij plures contra per hanc literam.z de mu.peti.c.j. facit quod no.de ver.sig.cle.sepe.z in Spe.de re.conuen.§.j.et si iudex.primum verius pro hoc litera ibi vicissimq̃ tractare que probat q̃ vna sententia terminatur tunc tantum q̃ vicissim sunt tractate.quomodocũq̃ ergo ex impedimẽto adnersarij non possit super sua procedi ꝓcedetur super alia.

Item etiam cessante impedimento si super vna tantum proceditur z aduersarius non appellat tenetur iudicium pro hoc.ff.que sen.fi.ap.re.l.j.in fi.z quod ibi Bar.dic ergo q̃ iste ordo vt simul tractentur z terminentur non est de substantia sed ita demum si excipitur z appellatur.¶In glo. hic patet ibi per totum.alij contra q̃ etiam in criminali nõ obstat spoliatio nisi,deducatur excipiendo z hoc verius nisi in casu.de rest.spo.c.j.li.vj.¶Op.extra glo.in eo qõ dicit q̃ cum deducitur spoliatio excipiendo,pnunciatur non audiendum actorem nisi facta restitutione. nam ex hoc fertur suia sub conditione quod non debet fieri.quod dico de ap. preterea.el.ij.fol.hec conditio pendet ex voluntate condẽnati ideo nulla incertitudo:z sic nõ ob.quod plenius dico in.d.c.preterea.Ibi:non experiri. hoc verum q̃tũ ad onus probandi non autem vere ideo verius q̃ quod ꝓcedit in glo. q̃ non interrumpit̃ p̃scriptio.ibi:bonefidei.quod potest. ¶Quero circa hoc obiecta fuit exceptio rei iudicate ante li.conte.z opponẽs succubuit an poterit postea obuiare.videtur q̃ non:quia ad eundem effectum tendit vtroq̃ casu. pro hoc quod no.Jnno.j.c.fi.consului q̃ aut constat q̃ fuit obiecta peremptorie quod fieri potest ante contesta.tanq̃ priuilegiata.de lit.contc.c.j.lib.vj.¶Mo.Jo.an.in Spe. de dila.§.j.super ver.Item caute z amplius non audietur. aut constat q̃ fuit obiecta in vim dilatorie z iterum audiet̃ vt hic in glo.aut dubitatur z tunc ante li.conte.videtur opposita dilatoria pro hoc quod no.in.d.c.j.¶In glo.mag. ad fi.que dicit q̃ solum operatur id quod dilatoria quod est no.z tenet Fede.in consi.ccxv.Jo.cal.s.c.pro ri.q.v.aut post cõtestationem z intelligitur opposita peremptorie q̃ tunc nõ possunt opponi dilatorie.de exce.pasto.de re iudi. inter.Et in fi.¶Quero an interdictũ vndevi detur contra ecclesiam ex facto prelati.dic q̃ non per id quod no.s. in glo.iij.vnde etiam si ꝓlatus succubuit in interdicto intẽtãte nomine ecclesie.ad hoc idem ipsi tamen prelato agenti nomine proprio obstat exceptio spoliationis facte nomine ecclesie.econuerso secus p.d.c.j.ratio diuersitatis fm Jnn. q̃ spolians etiam nomine alieno tenetur hoc interdicto.ff. de vi z vi ar.l.j.§.quotiẽs.sed si alius q̃ prelatus spoliauit nomine ecclesie:ita q̃ tenetur ecclesia puto q̃ prelato agenti nomine proprio non obstabit hec spoliatio.d.c.j.quod sic intelligo.¶Quero an ho c interdictum competat contra successorem in dignitate.videtur q̃ non cum non detur nisi contra spoliãtem ꝛc.de resti.spo.cum ad sedem.Jnno.dicit contrariũ etiam si nihil peruenerit ad successorem pro hoc quia considerat̃ dignitas que non mouetur de reseri.si gratiose.lib.vj.hoc tenet Bar.ff.de pri.deli.l.iij.hoc non procedit in prelato ex cuius facto non tenetur ecclesia nisi quatenus ad eam peruenit.arg.ff.quod me.ca.si cum exceptione §.pedius.als.l. arbitrium.¶Post.pro hoc.d.c.j.de rest.spo. lib.vj.z quod,pri.dixi.secus dic in successore non in dignitate qui non tenetur nisi ad eum peruenerit vel ratũ habuerit.ff.de vi z vi ar.l.j.§.hoc interdictũ.Ex hoc no.differentiam inter successorẽ in dignitate z successorẽ non in dignitate etiam vniuersalẽ.quod dico de reser.signifi.¶In glo. pe.ibi:ex parte.dic q̃ ibi iudex suppleuit ex officio qd̃ potuit vel aliter:vt ibi.z ibi:ecce.illud verum q̃ñ legitime ostat z sic directe.ibi:cum super.dic vt ibi.ibi:per inquisitionem. dic q̃ ibi non apparet penam fuisse ordinariam.z dic etiaz vt ibi.z ibi.§.fi publico.ibi causam fuit deductum per reconuentionem.ibi potest dici pro hoc quia ad hoc vt quis euitetur propter excõicationem non requiritur plena probatio:vt in.d.c.cum desideres.als in glo.Ibi ad contraria de hoc dic vt dixi.s.e.glo.ibi:pingebat causam.qũo hoc,ꝓcedit.dico in.d.c.cum super.ibi:non prosiyrori cuius nomen iam erat receptum inter reos:ideo sibi nõ prodest exceptio lenocinij quo ad hoc vt supsedeatur in accusatione adulterij.Jn glo.vlti.ibi z opi.pro hoc.iij.q.v.pstituimus.z quod ibi no.in glo.ij.

1 ¶ Terminatio vnius cause facit ad determinationem alterius.

Clam non. Heretici hereditatẽ obstat exceptio illegitimitatis q̃ prius per solum iudicem ecclesiasticum terminabitur. vel sic ad idez.Questio illegitimitatis tũc p̃iudicialis.q.de successione ideo p̃discutitur z per solũ ecclesiasticum iudicem.primo vna diffinitionis causa.secũdo
1 alia.ibi:quia vo.tertio diffinit.ibi:si forte.¶Mo.q̃ quãdo terminatio vnius cause facit ad determinationem alte-

rius causa dicitur ꝑiudicialis ⁊ prius expedienda. ¶ Mo. rationem quare causa ꝑiudicialis prius expeditur. s. vt vitetur confusio ⁊ perturbatio iudicij. facit de sen. excõ. inter alia. de ver. sig. cum olim. ¶ Mo. ibi: requisitis. q̃ exceptio cause ꝑiudicialis debet opponi quod optime hic probatur ⁊ facit ad id quod dixi de iudi. exhibita. si ergo nõ fernetur iste ordo nec opponitur tenet iudicium. pro hoc. ff. de enict. si mancipium. §. si communi diui. vbi glo. no. ¶ Mo. ibi: finem accepit. q̃ super ꝑiudiciali pronunciatur. accipit enim causa finem per sniam de re iud. c. j. ⁊. ij. ⁊ hoc procedit quando principaliter deducitur sed si incidenter adhuc procedit eo casu quo iudex qui cognoscit de principali non potest cognoscere de incidenti: vt hic q̃d dixi. s. c. j. ¶ In glo. j. in fi. Quero qualiter deducta fuit causa natalitiũ. potest intelligi quando incidẽter. Item q̃ principaliter contra primum facit litera ibi incipere: sed hoc tenendo exponit. i. inceptam prosequi. ⁊ pro hoc q̃ causa esset incohata. facit litera ibi requisitis: ad quid enim requiritur si nondum procedebatur. q̃tum tamen ad iuris effectum non refert q̃ siue principaliter siue incidẽter deducatur causa natalium procedit quod hic dicitur. ¶ In glo. ij. ibi: ꝑiudicialis. pro intellectu glo. dic q̃ aliud esse alteri ꝑiudiciale potest intelligi varie. quandoq̃ quia ꝑiudicat extinguendo: vt in actionibus que se tollũt electione: ita q̃ vna electa distinguitur alia. ff. de tribu. quod in heredem. §. eligere. de postu. c. vno. li. vj. quandoq̃ ꝑiudicat non tamen extinguendo sed ledẽdo ⁊ in varie. quandoq̃ enim dicitur ꝑiudicialis q̃ magni preiudicij vt questio status insti. de act. §. ꝑiudiciales. ⁊ tũc non dicitur ꝑiudicialis quia preiudicat alteri cause ⁊ tunc quandoq̃ preiudicat ratione pemineꝯtie: vt si accusatus de crimine accusat de maiore. quod dic vt in glo. quandoq̃ ꝓ preiudicialis q̃ sententia lata in ipsa potest preiudicare in alio. ⁊ hoc vltimo modo cõmuniter dicitur causa ꝑiudicialis. ⁊ sic dicitur causa natalium ꝑiudicialis cause successionis: vt hic facit. l. quoniam alexandrum. ⁊. l. pses. all. in glo. ⁊ fm hoc pcedit dist. gl. q̃ quandoq̃ causa ciuilis ꝑiudicat ciuili ꝛc. dicit etiã quandoq̃ impropie aliquid ꝑiudiciale: quia preiudicat processui vt exceptio dilatoria. de iudi. exhibita. sed magis ꝓprie exceptio pemptoria ꝓ ꝑiudicialis: q̃ ꝑiudicat intentioni agentis. §. c. j. Ibi ꝑiudicat ciuili. C. si quis ali. te. probi. l. j. vbi petenti hereditatem objcitur q̃ testatorem compulit ad testandum. ibi preiudicat criminali vt si agenti de iniuria vel leui crimine objcitur homicidium vel aliud maius crimen. ¶ In glo. vl. ibi ⁊ hic hoc intellige quando agitur de natalibus quia queritur an quis sit natus de legitimo matrimonio: secus si queritur an sit filius an non: tunc etiam cognoscet laycus. ff. de li. ag. si quis a liberis. simile dicitur de contractu fiuario: nam si dubitatur an sit feneratitius vel non cognoscit ecclesiasticus tãtũ quod dixi de fo. compe. cum sit. sed si est questio de facto: vt quia creditor dicit se mutuasse centum: debitor q̃ tũ quinquaginta. ¶ Mo. de vsu. cle. vna. que tamen non sic dicit. ſz ponit aliud exemplum vt si est questio de soluto vel non: vt quia debitor dicit se soluisse vel satisfactum esse de fructib̃ pignoris. de hoc cognoscet laycus quia non attingitur qõ de vsura. sed in exemplo Bar. si constaret instrumentũ esse confectum de duplo. vnde pnunciandum esse: q̃ in fraudem vsurarum non posset pnunciare laycus de pig. illo nos. de emp. ⁊ ven. ad nostram. vbi cognoscit ecclesiasticus pro hoc quod dixi in. d. c. cum sic. Ibi in cõtrarijs ciuilib̃. q. d. aliud de iure canonico aliud de ciuili que differentia de iure non probat̃. dic melius q̃ iudex quandoq̃ cognoscit incidẽter de eo de quo non poterat principaliter vt in contrarijs. fallit quando ex toto est incapax vt est iudex laycus respectu cause spiritualis. xcvj. dist. pene. ⁊ hoc non sic autem erat in contrarijs. potuisset enim causa sibi committi. ¶ Opp. extra glo. q̃ exquo ad iudicium ecclesiasticum pertinet causa natalium debeat etiam pertinere causa successionum. arg. de donatione inter virum et vxorem. de prudentia. vbi ecclesiasticus cognoscit de dote tanq̃ accessoria numero soluto hoc non dicitur. contrarium tamen dic q̃ non habet ecclesiasticus cognitionem de hereditate. ⁊ ad contrarium dic q̃ causa hereditatis non est omnino accessoria natalibus sicut dotis numeratio. ¶ Quero eo casu quo coram layco agenti de hereditate opponitur de illegitimitate et fit remissio ad ecclesiasticum an dabitur libellus et contestabitur lis. Innocen. qui filij sint legitimi. lator q̃ non. dic vt ibi.

1 ☞ Exceptio est fauorabilior q̃ actio.

Super spolia. Agenti de spoliatione obstat exceptio spoliationis super qua etiam recõueniri potest sed non de alia questione. primo dictum. secũdo exceptio. ibi: nisi. tertio ratio. ibi: cum. quarto protestatio seu alia exceptio. ibi: q̃ q̃. ¶ Mo. q̃ priuilegium concessum spoliato q̃ non teneat respondere nisi primo sit restitutus. §. c. ij. operatur q̃ agens de spoliatione non potest reconueniri nisi de spoliatione qd̃ euenit: q̃ si reconueniret de alio posset excipere de spoliatiõe quã deduxerat ⁊ sic repelleret
1 recõuenientẽ ⁊ hoc subtiliter vult hec litera. ¶ Mo. q̃ exceptio ‡ est fauorabilior q̃ actio. nam agenti de spoliatione obstat exceptio spoliationis. ¶ In glo. ibi: fm illam regulam qui prior. ⁊ hoc procedit quãdo vna non deducitur ad aliã recõueniẽdo sed mutuo petendo. §. c. ij. ⁊ ideo non bene dicit glo: in eo quod sequitur ibi vna sniã debẽt terminari. principaliter enim terminabit̃ illa de qua prius constat. d. c. ij. vbi dixi. sed illud quod dicit glo. de vna sententia pcedit quando vna deducitur ad aliam per reconuentionem ⁊ tunc non habet locum regula qui prior. Ibi nisi primo fuerit restitutus. et sic interim tenebit rem aduersarij. et si aduersarius restituat tenebit vtranq̃ donec causa expediatur. hoc tamen consilium est de iure fori non poli. Ibi ex conquestione. dic vt ibi. Ibi exceptionem meam. hoc non procedit quia replicatio de spoliatione facta ab agente de illa spoliatione cum vtraq̃ replicatio possit esse vera: vt autem obstet replicatio expedit q̃ obstet exceptioni ita q̃ id quod dicitur in exceptione ⁊ id quod dicit in replicatione non sint cõpossibilia. de exce. a nobis. Jo. an. sed per alia verba dic etiam q̃ exceptio expoliationis de sui natura non excludit agentem sed solum ratione priuilegij: q̃ spoliatus non cogitur respõdere nisi fit restitutus. §. e. c. ij. hoc autem priuilegium non inuenitur cõcessum replicationi que etiam magis assimilatur quã coadiuuat q̃ exceptioni. Ibi: efficax. dic melius q̃ replicatio non obstat vt p̃dixi ⁊ sic stat quod p̃cedit in glo. non remanet conuentio ⁊ recõuentio inefficax si vtrãq̃ agitur ⁊ excipitur: sed si eyna parte tantum agitur ⁊ ex altera agitur ⁊ excipitur: vna conuentio remanet efficax ⁊ alia inefficax. ¶ Quero in eo qd̃ dixi §. q̃ ideo conuentus de spoliatione non recõuenitur nisi de alia spoliatione quia si recouenitur de alio posset excipere de spoliatione q̃ spoliator ante restitutionem non cogitur respondere an sit opus q̃ excipiat. videtur q̃ non: quia priuilegium concessum est petitio vt in litera ibi petitio. dic contra quia cum istud priuilegium cõcernat partis commodum. intelligitur concessum ita demum si pars vtitur quod plene dico de rescr. ceterum. si ergo non exciperetur procederet reconuentio ⁊ sic intellige quod p̃dixi. ¶ Quero circa hoc an excipiens hoc casu habet probare de spoliatione sicut si non egisset de spoliatione. Respondeo fm Innoc. q̃ non. sufficit enim q̃ dicat se non posse recõueniri cum agat de spoliatione ⁊ talis actio sit priuilegiata. alij tamen aliter pro quibus est: quia non inuenimus priuilegium concessum petitioni sed exceptioni. §. c. ij. ⁊ hoc subtilius nisi dicatur q̃ per hoc. c. concessum etiam petitioni per literam preall. ibi petitio ⁊ ibi intentans. ⁊ hoc satis equum cum aliud melius ius probatur.

‡ ¶ Exceptio. Adde q̃ exceptio dicit libell̃ rei. l. j. et ibi Bar. C. de his q̃ potit. prefe. Et est etiã actiõis exclusio. isti. de exce. in prin. ⁊ per Spe. in titu. de resc. pñ. §. iiij. ver. ſz pone. ⁊ in ti. de lit. pte. §. ij.

¶ De plus petitionibus. Rubrica.

1 ☞ Plus petens euitat penam de sistendo.

Consilium. ¶ Ponit ꝗtuor modos plus petẽdi ⁊ eorum penas. primo ponit vt predixi. secundo
1 exemplificat. ibi: te. ¶ Mo. q̃ plus petens euitat penam de sistendo. de hoc in glo. j. Ex hoc videtur q̃ exceptio contra plus petentem vt puniat̃ nõ ſz locum nisi post contestationem. de hoc. j. alia no. sunt in glo. ¶ In glo. j. in fi. sic ergo. d. l. vnica. loquitur in casu in quo plus deliquit q̃ solum in hoc quod plus petijt. in eo autem quod glo. dicit q̃ plus petens potest desistere ante lit. conte. videtur ex hoc q̃ exceptio contra plus petentem fit peremptoria. ⁊ post li. conte. opponenda. ¶ Opp. ad hoc q̃ immo prius: nam dilatoria sol. oppo. ante li. conte. ſz postea probetur. C. de proba. exceptionẽ. no. de exce. pasto. ⁊. c. exceptionem. ¶ In glo. j. so. quidãvt refert Innoc. videnꝯ stare ꝓrio. ⁊ in hoc etiam est varietas si contingat hanc exceptionem oppo: post contestationem quando liquet de debitor: tũc enim fm aliquos vt refert Innoc. condemnabit̃ conuentus sed

uentus sed duplicabitur inducie ad soluendum. dic verius q̃ hec exceptio respectu tpis opponitur est peremptoria quia solum post li. contesta. cum prius liceat desistere: vt in tex. ⁊ glo. sed in effectu est dilatoria: quia non perimit actionem nisi in casu dicte. l. vnice. C. eo. ⁊ exemplificando hoc. c. pone cum petis plus q̃ debebas in genere peto in specie post li. conte. excipies q̃ plus peto ⁊ absolueris ab instãtia ⁊ ego condẽnabor in expensis. ⁊ idem si debebas alternatiue ⁊ petij alterum tantum. idem etiam cum petitur plus re ⁊ hoc quando plus petens est in culpa cessante culpa nullo casu punitur plus petens vt quia succedit in ius alterius pro hoc quod no. in. d. l. vna. quando aũt petitur plus tempore: ſz als dilatoria sol. oppo. ante li. conte. vt p̃dixi. tamen exceptio plus petendi tempore ꝓponetur tantum post contestationem per p̃dicta non liceat ante protestationem desistere quo ad enitandam penam huius tituli qui tamen male petijt condemnatur alio iure ad expensas tanq̃ calũniose petens. ff. de iudi. cum quem temere. de pe. calũniã. quando autem petitur plus dic eodem modo ⁊ tunc minus dubium est q̃ in casu p̃cedenti. ¶ In glo. pe. ibi: penã tripli. hec pena fm Innoc. non pcedit de iure canonico fm q̃ nõ dantur sportule. de vi. ⁊ hone. cle. cum ab omni.

¶ De causa possessionis ⁊ proprietatis. Rubrica.

1 ☞ Sententia contra non citatum non valet.

Elsceptis. ¶ Causa possessionis ⁊ proprietatis subeodem iudice terminari dz. h. d. ¶ Mo.
1 q̃ contra non citatum seu inauditum non valet sniã. de hoc de consti. ex literis. ⁊ hic in glo. ¶ In glo. j. Opp. in eo quod hic dicit momenti. ⁊ fic non pertinet ad titulum meri ꝑij. glo. exponit. i. possessionis. ⁊ quare dicatur momentum seu momẽtanea. dic vt in gl. ⁊ dicitur etiam momentanea aptitudine non actu: quia apta durare momẽto ſz possit contingere q̃ diu. ⁊ dicit momentum quandoq̃ idem quod instans. qſiq̃ idem quod modicus tempus. vnde dies diuiditur in horas xxiiij. hora in. iiij. puncta. punctus in. x. momenta. quãdoq̃ momentum dicitur efficacia cum dicitur cõsuetudinem vel aliud melius esse momẽti. xj. q. consuetudinis. de offi. le. c. fi. lib. vj. de offi. ordi. c. ordinarij. in fi. e. li. hic autem accipitur pro exiguo tempore ⁊ est arbitrarium dit non appellat̃. qd̃ dic vt. j. tit. j. cũ ad sedẽ. in glo. sic patet ad fi. ¶ In glo. vltl. in fine. Opp. q̃ contra mandatum possit papa pnunciare cum sit supra ius. de con. preb. proposui. sol. ꝓrium procedit de potestate absoluta: secus de ordinata. i. q̃ si papa procedit de potestate ordinata fm quam vult seruare iura dz citare: sed quia solutus est legibus de hac potestate absoluta non tenetur hoc tamen non procedit q̃ q̃ quis debeat citari non procedit tantum a iure positiuo: immo etiam de naturali quod est immutabile. de re iudi. cle. pasto. ¶ Opp. ad hoc q̃ immo etiam inferior possit pnunciare contra non citatum. ff. de no. ope. nun. de pupillo. §. meminisse. vbi precipitur non citato qui non procedit in opere. sol. p̃ceptum. ibi: iustificatur per clausulam: q̃ si senserit se grauatum veniat responsurus. per hoc quod ibi no. ⁊ de ver. sig. ex parte j. in glo. fi. ⁊ per Jo. an. in Spe. de iurisdi. om. iu. in fi. talis autem clausula facit q̃ p̃ceptum habet vim monitionis nõ sniẽ. ⁊ per hoc iustificant̃ simlia p̃cepta que fiunt non citatis. dicitur autem hic p̃ceptum habere vim monitionis: q̃ si ille comparebit in termino non expedit q̃ petat preceptũ reuocari: nam ex vi tacite conditionis est reuocatum: sed si non venit tenet preceptum: ⁊ est perinde ac si factum esset a die contumacie ⁊ habet vim mulcte quam potest inferre iudex etiã delegatus. de offi. dele. de causis. vbi no. C. de spor. l. ij. et quod dixi non tenere sniam contra inauditum. fallit in sententia que fertur contra officialem reipublice per quã condẽnatur reipublice ad id quod apparet in rationibus suis eum cõuertisse in alium vsum q̃ reipublice. ff. de admi. re. ad ciui. pertl. l. ij. §. ij. vbi glo. ⁊ est fing. ⁊ est ratio q̃ non dicit indefensus cum sue defensiones colligantur in rationibus suis. vt ibi no. quod signa.

Vltimum. Si possessorio et petitorio simul est actum potest iudex prius diffinire possessorium. cõmunis diuisio. sed a vos aũt. notabilia sunt in summario ⁊ in glo. ¶ In glo. j. ibi: continentia. i. q̃ quãdo due cause sunt inuicem pertinentes ita q̃ expeditio vnius confert ad expeditionem alterius non debet continentia diuidi. i. iste cause non debent tractari diuerso tempore vel coram diuersis: sed continenter. i. simul. ¶ In glo. vl. in fi. ad to. c. cum dilec. pr. all̃. dic q̃ loquitur in conuentione ⁊ reconuentione. ⁊ quãdo vna causa non est magis priuilegiata q̃ reliqua: secus in petitorio ⁊ possessorio: nam possessorium priuilegiatum est vt prius expediatur. j. c. pastor. a. vbi plenius declaratur hec glo.

1 ☞ Electio per collegium fieri debet.
2 Electio debet esse concors.
3 Electio potest pertinere ad alios q̃ canonicos.

Cum ecclesia. Famosa ⁊ vtilis. ⁊. h. d. si spoliatus possessorio ⁊ petitorio simul agitur ⁊ probat possessorium non petitorio: iũ obtinet in possessorio ⁊ succumbit in petitorio. communis diuisio. secunda nos. prima subdiuidit̃. primo petitio. secundo recõuentio seu exceptio ibi: verum. tertio processus. ibi: partibus. quarto allegatio vnius partis. ibi: pars. quinto alterius. ibi: parte. secunda principalis subdiuidit̃. primo diffinit possessorium. secũdo
1 petitorium. ibi: verum. ¶ Mo. ibi: conuenientes in vnum q̃ electio fieri debet per collegium seu per singulos collegialiter congregatos. de hoc de elect. cum terra. non est tamen de substantia: vt no. in. c. quia propter. ¶ Mota ibi:
2 vnanimiter. q̃ electio debet esse concors. sufficit tũ q̃ fiat a maiori ⁊ saniori parte. d. c. quia propter. ⁊ dic vnanimiter. i. nemine discrepante. de postu. c. fi. in licentia tamen que datur examinandis quandoq̃ exprimitur vnanimiter ⁊ nemine discrepante ⁊ hoc causa maioris expressionis: sed sufficeret dicere vnanimiter: vt hic. ¶ Mo. ibi: a seipso cõfirmari. q̃ confirmatio electionis ad epatum fit per sedem apostolicam qd̃ procedit hic quia ecclesia Sutrina ⁊ Sicina vbi est immediate subiecta pape al̃s cessantib̃ reseruationib̃ que destruxerunt mundum deberet fieri per proximum su-
3 periorem. de elec. nihil. in ver. vnde clerici. ¶ Mo. q̃ electio potest pertinere ad alios q̃ canonicos. de consue. ibi: consueuerint. sed cessante iure speciali pertinet ad canonicos tantum. de elec. c. j. ¶ Mo. q̃ super iuribus incorporalibus potest agi petitorio ⁊ possessorio. sic egerunt clerici hic petitorio. ibi: consueuerint ⁊ possessorio ibi: retinentibus ⁊ exclusis. quod tamen dic vt. j. in versi. partibus. ¶ Mo. ibi: intentionem. ad id quod dicitur q̃ capitula seu positiones seu articuli super quibus fit probatio dicuntur intentio. de testi. presentium. li. vj. quandoq̃ assertio. j. e. c. quod dic vt in cle. sepe. ¶ Mo. ibi: vltro. q̃ agens de spoliatione debet docere de possessione tempore spoliationis. de off. dele. consultationibus. j. ti. j. olim. el. iij. ⁊ dic vt ibi. ¶ Mo. ex eo. ver. inuita. glo. iij. q̃ immediatum magis influit q̃ mediatum. ff. de exce. rei iud. cum de hoc. quod est singulare. alias concordantes ponit Jo. an. in Spe. super rub. de sepultu. pro hoc quod dico de elec. qualiter. ¶ Mo. ibi: vocem habuisse q̃ nõ sufficit interfuisse electioni. quo ad acquirẽdam quasi possessionem eligendi: sed oportet q̃ vocẽ habuerit. de ele. cumana. ¶ In glo. ij. ibi: sed dicas. ¶ Mo. glo. ex qua colligitur limitatio ad. c. fi. de ord. cogni. in eo quod ibi dicitur q̃ agens de spoliatione non potest reconueniri nisi de spoliatione. ꝓ enim intelligi quando agit tantum de spoliatione secus si cum hoc etiam deducit petitorium: vt in hac gl. que hoc vult q̃ clerici agebant petitorio ⁊ possessorio. ¶ Opp. ad hoc quia immo tantum excipiebant cõtra canonicos petentes electionẽ confirmari. sol. non ꝓposuerunt spoliationem excipiendo sed agendo vt ibi suam depositere querelã. Isti enim excipiendo non fuissent auditi fm Innoc. q̃ exceptio spoliationis competit tantum reo necessario. i. qui trahitur inuitus. quod no. ⁊ idem no. Innoc. §. titu. ij. cum dilectus. isti autem voluntarie se opponebant electioni. ¶ Et in fi. Opp. extra glo. q̃ immo clerici solum intentauerãt possessorium petentes electionẽ infirmari ad quod sufficiebat sola possessio. s. q̃ clericis existentib̃ in possessione non admissis celebrata esset electio. de elec. querelam. de iure patr. consultationib̃. dato enim q̃ clerici videantur narrasse petitorium ibi consueuerint. debet tamen potius attendi conclusio. de simo. ſz. ff. commu. diui. fundus. sol. vnde colligat̃ q̃ clerici deduxerint etiam petitorium. Instat Innoc. ⁊ non oportet referre. satis enim colligitur ex ver. consueuerint. ⁊ dato q̃ videantur exclusisse tantum in possessorio tamen vt refert Innoc. quidam dicunt q̃ petierunt expresse ius eligẽdi sibi adiudicari. hoc tamen est diuinare ⁊ satis potest dici

q̃ ad infirmandã electionem sufficiat possessio modo predicto. tamen potest deduci proprietas: ⁊ ita hic deducta est in modum cause. quo casu nisi pars protestetur q̃ vult deducere tantum possessorium si aduersa pars deducit petitoriũ vt hic: pronunciabitur etiam in petitorio. ¶ An autem sententia lata super eo quod deducitur in modum cause obstet agenti principaliter prosequitur Inno. et hic scribo. et de hoc etiam per eundem de ordi. co. c. fi. ⁊ per Bar. ff. de ver. obli. qui rome. §. duo fratres. ¶ In glo. iiij. ibi: ius non habere. vult ergo glo. q̃ petens electionem infirmari: quia dicit factam se exclusio debet probare q̃ tantum q̃ als interfuerit: sed ⁊ vocem habuit sed q̃ vsus fuit animo acquirendi ius: als in dubio p̃sumitur non animo acq̃rendi ius: sed de gratia fuerit admissus. contrarium dicit. j. in glo. pe. ad fi. que dicit q̃ admittens de gratia debet protestari. l. q̃ facit gratiam ⁊ sic in dubio p̃sumitur q̃ de iure sit admissus ⁊ illud verius. vnde fm Inno. quedam sunt que solent alijs cõicari de liberalitate vt si q̃s inuitat te ad prandiũ vel permittit q̃ per suũ fundũ vadas ad tuum. ⁊ non p̃sumitur q̃s ad hoc admissus de iure: nisi appareat pro hoc. ff. de iti. act. pri. l. j. §. hoc interdictũ. vbi ad acq̃rẽdam possessionem seruitutis itineris propriij vel actus requiritur q̃. xxx. diebus fueris vsus. ⁊ die. xxx. diebus etiam si tantum vna vice pro die: sed si etiam. xl. vicibus insises vna die nõ sufficeret. o. §. ¶ Quidam sunt qui nõ solent cõicare non habenti ius vt canonici non admittunt aliquem ad eligendum secum. ⁊ tunc non expedit q̃ doceat se vsum animo acquirendi ius: quia presumitur. ff. de aqua quo. ⁊ esti. l. j. §. item quesitum. ⁊ sufficit q̃ vna vice fuerit admissus. o. §. vbi sufficit q̃ vna vice duxisset aquam per fundum tuum vt cesear possidere oumodo te sciente. vnde quod hic dicit de tribus epis. dic maxime: quia sufficeret quod in vltimo q̃tum ad possessionem per predicta.

.s. Eos igitur. Mo. q̃ testes vacillantes non probant. et dicitur vacillans qui primo dicit vnum deinde ꝓrarium: talis tamẽ propie dicitur varians. vacillans autem dicitur qui tremendo loquitur. no. de test. co. preterea. ¶ Mo. q̃ negatiua est improbabilis. de hoc de ele. bone. ⁊ in hoc no. q̃ nõ refert an sit explicita vel implicita: puta per dictionem tantum. pro hoc ista litera. Ex hoc infertur q̃ practica que obseruantur non est vtilis nec in iure in eo q̃ capitulantes sup negatiua dicunt q̃ fuit absq̃ eo q̃ talis numerauerit vel quid simile. non essi plus admittitur q̃ si dixisset q̃ talis non numerauit. põderatur enim plus effectus q̃ verba. de ele. non resi. relatum. communiter tamen ita practicatur. nam etiam capitula mere negatiua admittũtur cum illa clausula saluo iure imperinentium ⁊c. vt no. de offi. dele. cum cõtingat. ¶ Mo. q̃ super iuribus incorporalibus quis dicitur spoliari eo ipso q̃ aliquis exercet nõ admisso possessore etiam si possessor verbo contradicat. hoc probatur ex eo q̃ clerici restituuntur a quasi possessione eligendi iuncto quod dicitur. s. ibi: retinẽtibus ⁊ exclusis. ¶ Mo. q̃ si de possessorio constat pro vno ⁊ de petitorio pro aduersario pronunciatur. primo in possessorio. secundo in petitorio. ⁊ videtur mirabile q̃ iudex restituit possessionem quam cõtinuo aufert. de hoc. j. ¶ In glo. ex hoc ibi in quasi possessione illius iuris. hoc procedit si queritur an iste prescripserit. ⁊ no. glo. q̃ quotidie allegat: sed ad inferẽdam solam possessionem sufficit q̃ semel elegi etiam si non diu steti in possessione. p hoc quod dixi in glo. iiij. Ibi nisi constet q̃ vi ⁊c. in dubio ergo p̃sumitur q̃ non vi. pro hoc quod dixi super gl. iiij. Et in fi. dic q̃ interdicto de itinere actuq̃ priuato. ideo dicitur de. xxx. diebus: quia hoc est de his que solẽt communicari ex liberalitate: ⁊ hoc de. xxx. diebus requiritur cum quis vult obtinere ne impediatur vti hoc iure: interim tamẽ tenebitur ille qui vult impedire pendente iudicio super hoc tenetur cauere de non molestando ipsum ex quo reperitur in possessione itineris. ff. de aqua quo. ⁊ esti. l. pe. ⁊ sic intelligitur: ¶ Op. in eo qõ glo. dicit q̃ in interdicto de itinere ⁊c. debet docere se vsum fuisse ⁊ seruitutem sibi competere. nam videtur sufficere q̃ doceret de secundo ad octo obtinebit si ageret confessoria. ergo superfluum est illud interdictum Rofff. vt refert Jo. an. in Spe. e. §. priuata. stat contrario. ⁊ idem ibi Jo. andr. dic q̃ immo non est superfluum. competunt enim aliqua priuilegia cũ agitur hoc interdicto sicut ⁊ in alijs interdictis. de hoc per Azo. in sum. C. de interdi. in fi. Item non ita exacte probationes requiruntur in hoc interdicto sicut cũ agitur confessoria ⁊ sic petitoria. ⁊ in eo quod glos. dicit q̃ hoc interdictum habet iustam causam. dic quia continet possessorium ⁊ petitorium. vbi cõsidera q̃ hoc interdictum habet duo capita. primum per quod agens petit ne molestetur et in hoc sufficit q̃ probet se vsum. xxx. diebus animo vtendi iure seruitutis. pbabit autem de animo docendo q̃ sic erat fama. de hoc in. o. l. j. §. hoc interdictũ. ⁊ hoc respectu et mere possessorium quia non oportet docere seruitutem constitutam esse ⁊ sibi competere. secundum capitulum est per qõ petit agens vt sibi liceat reficere. item et in hoc expedit q̃ doceat se vsum. xxx. diebus modo predicto ⁊ seruitutẽ constitutam esse ⁊ sibi competere et hoc respectu habet causam iustam: quia non est tantum possessorium sed mixtum ex petitorio ⁊ possessorio. ff. de iti. act. pri. l. iiij. §. ait pretor. ⁊. §. hoc autem a superiore que sic loquuntur. ¶ In glo. hoc ideo ibi: quasi possidentur. ⁊ ex hoc videtur q̃ pro incorporalib⁹ non competat interdictum vnde vi cum in eo requiratur q̃ probetur de possessione. de offi. dele. consultationibus. scl. quidam hoc tenuerunt vt no. ff. de vi ⁊ vi ar. l. iij. §. vnde vi. dic contra sicut enim incorporalia quasi possidentur ita pro eis competit interdictũ quasi vnde vi seu vtile. de hoc in. o. §. vnde vi. ⁊. ff. de iti. act. pri. l. j. §. hoc interdictum. no. Inno. de elec. querelam. Ibi reintegrãda ibi solum de rebus corporalibus mandatur fieri restitutio. pro hoc litera illius. c. ibi: substantiam. so. lz mandetur fieri restitutio super corporalibus non prohibetur de incorporalibus ⁊ q̃ super iuribus fiat restitutio. probatur. ij. q. ij. nullus. ij. ibi: iura. et ibi glo. pro hoc ista litera. ⁊. ff. de ser. l. pe. ¶ In gl. verbo. Op. quia sententia pape videtur similis donationi puerorũ qui quod donant immediate auferunt. sic enim papa restituit ⁊ statim possessionem aufert. Item videtur: papa seruire istis de vento cum tamen verba iuris ⁊ iudicis debeant esse cum ministerio. de elec. cõmissa. lib. vj. glo. stat contrarijs dicens q̃ restituuntur solo verbo sed non procedit quia immo cum effectu cum cassetur electio facta eis exclusis. dic ergo q̃ restitutio respectu preteriti est cum effectu: sed respectu futuri impeditur eius effectus propter suam que fertur in petitorio pro aduersario. proprietas enim absorbet possessionem. j. c. cum dilectus. vbi de hoc plenius. ⁊. j. c. proxi.

1 ☞ Electio de iure communi in cathedralibus ecclesijs pertinet ad clericos.

.s. Verum quam. Quoniam no. pro allegatione iuris ciuilis et est regula q̃ ius ciuile habetur pro canonico nisi inuenianmus contrarium in canone. x. dist. ⁊. c. suscipitis. Et pluriby alijs. c. ibi de, no. ope. nun. c. j. vbi de hoc. ¶ Mo. q̃ id venit in iudicium ⁊c. de hoc in glo. ⁊ in litera ibi sed id non venire audi tantum vt sit sensus q̃ omnia veniunt in iudicium de quibus actum est vt veniant ⁊ hoc siue expresse siue tacite. sufficit enim quod non est actum. i. protestatum ne veniãt. ⁊ quod dicit litera ibi: non solum. de quo actum est sub. expresse. sufficit enim q̃ tacite quia vt predixi sufficit q̃ nõ sit actum. i. protestatum ne veniat vt sequit in litera. ¶ Mo. q̃ in cathedralibus ecclesijs electio de iure communi pertinet ad clericos vt in litera. i. canonicos. de elect. c. j. sic ergo ius commune hic erat pro canonicis contra clericos conuẽtuales ⁊ tamen obtinuerũt clerici in possessorio non docto de titulo. quod dic vt. j. ¶ Nota ibi tertio. q̃ multiplicatio actuum non inducit ius nisi peruentum fit ad prescriptionẽ ¶ Mo. de perpetuo silentio. de hoc. j. c. cum olim. In gl. sic. ff. ibi: negatoria. de ista ⁊ de confessoria. de iudi. examinata. Et in fi. de hoc. s. in glo. iij. ¶ Op. extra glo. q̃ non debuerint audiri clerici agẽtes possessorio nec debuerint restitui nisi docto de titulo cum ius communẽ esset pro aduersarijs scz canonicis ⁊ contra ipsos: vt. s. dixi pro hoc proxi. de respo. ad decimas. li. vj. sol. Zium reputatur difficile: ⁊ Joan. an. multipliciter so. inter ceterea dicit q̃ non est contra ius commune q̃ non canonici admittantur cum canonicis ad electionem. lxiij. dist. obeuntibus. pro hoc. s. in. iiij. glo. sed contra ius esset si non canonici vellent eligere exclusis canonicis. h. d. Jo. an. hic in. o. c. ad decimas. quod non videtur procedere ad hanc literam quia hic non apparet q̃ clerici fuerint admissi per canonicos sed tantum q̃ interfuerunt. potuissent autem interfuisse inuitis canonicis. Item clerici volebant interesse de iure ⁊ vocem habere: tamen de iure soli canonici habebãt vocem. ergo clerici petebant cõtra ius commune. dic q̃ clerici docuerunt, de titulo. s. de patientia que in istis incorporalib⁹ habetur pro titulo: vt hic in glo. pe. ⁊ pro hoc. j. c. cum olim. ibi: sine reclamatione. vbi textus lz nemo alleget. hoc ergo casu sufficit q̃ interfuerint patientibus

patientibus canonicis ⁊ patientia habetur pro titulo quo ad iustificandam possessionem non quo ad proprietatem: quia non sequitur si semel canonici passi sunt istos vocem habere quod tribuant per hoc ius vocis in alijs electionibus nisi sequatur prescriptio vt hic. ⁊ si dicas q̃ de patiẽtia canonicorum hic nihil dicitur. dic q̃ eo ipso de patiẽtia apparet q̃ apparet eos interfuisse ⁊ vocem habuisse nec canonicos ꝛrisse. ¶ Op. de hoc de. e. c. ad decimas. vbi dicitur q̃ petens restitui ad decimas in alterius parochia ꝛ euidenter probare q̃ possessionem fuit legitime consecutus qõ non potest intelligi de sola patientia vel nullus alius titulus requireretur ad prescribendum sed sufficeret possessio sine ꝯdictione aduersarij qõ non est verũ: q̃ immo req̃rit titul⁹. de prescri. c. j. li. vj. Pau. de elea. vt inueni in quibusdã apostillis dixit q̃ sola patientia sufficit quando interuenit actus positiuus: vt hic in hoc q̃ canonici admiserunt clericos ad eligendum: secus si sola negligentia: vt in. c. ad decimas. ⁊. o. c. j. que sol. videtur pulchra non tamen procedit. nam pariter deberet sufficere patientia que ex negligentia. eadem enim est ratio taciti ⁊ expressi. ff. si cer. pet. cum quid. liiij. di. si seruus. scienter. de prescr. nonne. immo sepe licet tacite quod non expresse. de so. compe. significasti. ⁊. c. si diligẽti. vbi no. in glo. pe. ⁊ maxime hoc casu q̃ prelatus preiudicat ecclesie tacite permittendo prescribi. de pscr. c. j. de quarta ad aures. cum si. non expresse regula delictum. de reg. iu. lib. vj. cum fi. dic q̃ quandoq̃ patientia vertitur circa id qõ quis potest expsse ⁊ habetur pro titulo ⁊ ita hic quia canonici possunt expresse communicare non canonicis ius eligẽdi preall'. c. obeuntibus. de elec. cumana. nec oportet in hoc q̃ doceatur de admissione canonicorum sed sufficit docere q̃ interfuerunt ⁊ vocem habuerunt: vt hic qõ est contra sol. Pau. quandoq̃ patientia vertitur circa id quod quis non potest expresse ⁊ nihil operatur. sic est in. c. ad decimas. cum quis possideat decimas in parochia alterius cum enim platus non possit eas expresse concedere in preiudicium ecclesie. de transac. ventens. ergo nec tacite lz requiritur titulus legitimus: vt ibi ⁊ per hoc declaratur. o. c. ad decimas. ⁊. o. c. j. ⁊ hoc no. quia als non bene potest solui cõtrarium ⁊ scribentes non tangunt. ⁊ ad id quod predixi q̃ prelatus tacite preiudicat ecclesie patiendo prescribi. illud procedit quãdo contra pscribentem non est ius commune. o. c. ad aures. ⁊. c. si diligenti. de prescr. ⁊ qõ ibi no. ¶ In glo. hoc sumptũ ibi: fatuus fuit. f. recipiens vel agens q̃ prudentius est consilij agere ex causa speciali: vt no. de li. ob. c. ij. ¶ In glo. argu. in fi. immo arguit ab autoritate quia. l. hic alleg. dicit q̃ omnia veniunt in iudicium ⁊c. i. q̃ sufficit q̃ pars non protestatur de cõtrario. ¶ In glo. non ergo. ibi: consuetudinẽ de hoc dic vt no. de sue. c. fi. ¶ In gl. ⁊ ita. ibi: etiã si seme'. idem no. s. ¶ In gl. ex hoc. ibi: fm canones. fm quos sufficit pscriptio. xl. vt in. c. de quarta. als in glo. ⁊ dic vt ibi. Ibi habetur pro titulo. no. gl. que quotidie allegatur ⁊ eam declara per pdicta. Et in fi. hec declara vt. s. in glo. iiij. ¶ In glo. videtur in fi. ⁊ dicitur seruitus non esse in bonis nec extra bona: q̃ non est per se sine fundo dominante: ⁊ sic etiam non est extra bona: est ergo partim intra partim extra.

Cum super. Si duo coelecti inuicem deducunt in iudicium possessorium ⁊ petitorium. ⁊ pro altero constat de possessorio ⁊ pro neutro de petitorio obtinet in possessorio is pro quo de eo constat ⁊ in petitorio vter q̃ succũbit. ⁊ in hoc vltimo est casus mirabilis. primo factuz ex quo questio. secundo sol. ibi: eum qui. ⁊ ibi primo diffinit possessorium. secundo petitorium. ibi: verum. ⁊ pone q̃ cum. R. ⁊ P. dicerent se electos ad eandem ecclesiam ⁊ ob hoc esset questio inter eos. dicebat. R. se spoliatum per. P. ⁊ intendebat possessorium. Item petitorium vt pronunciaretur canonice electus. P. vero se defendebat in possessorio ⁊ principaliter intendebat petitorium vt pronunciaretur canonice electus ⁊c. ¶ Not. q̃ pro dignitate canonico potest agi possessorio ⁊ petitorio. ¶ Mo. q̃ in eodem iudicio intentat possessorium ⁊ petitorium ex vtraq̃z parte. quod dic vt. j. in glo. j. ¶ Op. q̃ ex quo iste. R. erat confirmatus per consequens habuerit titulum et pro eo debuerit pronunciari. de elec. nosti. nam confirmatio validat inualidum. de transa. c. j. de preben. quia diuersitatem. glo. metu contrarij dicit q̃ confirmatio nihil iuris tribuit si electio non est canonica ⁊ procedit regulariter. fallit in papa si confirmat scienter. de hoc de elec. cum dilecti. ⁊ sic loquuntur contraria. hodie tamen si confirmatio fit legitime iuxta formam. c. fi. de elec. li. vj. hz vim rei iudicate: ita q̃ postea non auditur opponentes. ¶ In glo. solo verbo. dic q̃ restitutio est cum effectu: vt dixi. s. c. proxi. super glo. verbo. ⁊ q̃tum ad hoc. c. pdest. quia qui obtinet in possessorio obtinebit sumptus litis tanq̃ victor. de pe. calumniam. ⁊ denicq̃ restitutio est cum pleno effectu respectu preteriti nõ respectu futuri: vt ibi dixi. Itẽ restitutio consequitur penitus damna ⁊ interesse ⁊c. vt sequitur in glo. ibi: si iudex. vbi si pronunciatur quem alimentandum tanq̃ filium nõ preiudicat suia quominus de filiatione iterum cognoscatur. vult ergo glo. inferre q̃ eodẽ modo lite pendente possessor: vtetur fructibus quia per hoc non preiudicatur veritati cognoscende in iudicio. Ibi. §. de inofficioso. ibi: concurrunt presumptio nature. q̃ non fuerit ingratus ⁊ p̃sumptio sententie per se late: nec ista sufficiunt nisi cõcurrat inopia. ⁊ aliter ibi pupillus ad instar eius. qõ dicit de monacho. de accu. ex parte. Ibi contrarium verum est. regularitcr est speciale in. §. de inofficioso. concurrentibus que predixi ⁊ quando litigant cum eo qui tenetur als ad alimenta: secus si non tenetur vt si litigat pupillus cum tutore interim non aliter de bonis tutoris. ff. de tu. ⁊ ra. dist. imperatores. sed de suis. ff. vbi pup. edu. de. l. fi. in gl. pe. ibi: alter tantum spoliatus. s. R. vt pdixi. ⁊ quomodo deduxerit petitorium ⁊ possessorium. s. dixi. Ibi: super vtroq̃. hoc non procedit: quia solum defendendo absolueretur ab impetitione actoris etiam non docto de titulo: sed intellige q̃ deducebat defendendo principaliter petitorium: vt. s. dixi. Et in fi. immo dicitur als non pronunciaretur. ⁊ dic vt. s. vel dic q̃ etiam si reus non deduxerit petitorium tamẽ quia sumus in causa in qua exuberat officium iudicis debuit pronunciari contra ipsum ex quo cõstabat de non canonica electione. ar. de app. oblate. ¶ In glo. vlti. possent addi et alij casus. ⁊ ratio patet in eis.

1 ☞ Parti succurrendum est cum aduersarius subtraxit facultatem probandi.
2 Interdictorum dicitur duplex natura.
3 Interdictum possessorium est triplex.

Astoralis. Famosum ⁊ reputatur difficilius omni alio. c. compilationis huius. primo questio. secundo responsio ibi: consultationi. ⁊ ibi distinguit ⁊ vnum membrum prosequitur. secundo aliud. ibi: si vero. prima secunde subdiuidit. primo decidit. secundo decisionẽ probat per locum ab autoritate. ibi: cum legati. tertio protestat. ibi: alijs Secũda secũde. ibi: si vo subdiuidit. primo decidit. secũdo rõnem reddit. ibi: ne lites. tertio excipit. ibi: nisi. quarto tradit generalem doctrinam. ibi: is igitur. ⁊. h. d. Agens petitorio potest ante conclusionem cause agere possessorio adipiscende vel recuperande post conclusionem non nisi admittatur a iudice ex causa iusta. ¶ Not. ibi: aliquando q̃ iura adaptantur etiam ad ea que aliquando emergũt et sic non frequenter. de hoc de despon. impu. literas. ¶ Mo. ibi: asserit spoliatam. q̃ quandoq̃ libellus formatur taliter q̃ põt concernere petitorium ⁊ possessorium quo casu cogitur actor declarare quo iudicio velit experiri sicut ⁊ als cogitur qõ ex facto narrato plures oriuntur actiones. quod dic vt de iudi. dilecti. ¶ Mo. ibi: requisitis. pro eo quod dixi in pri. no. ⁊ exponit glo. requisitis. s. a iudice. Ex hoc not. q̃ iudex ex officio potest facere declarari libellum incertum qõ pcedit quando propter incertitudinem contingere posset q̃ iudicium esset frustratorium. argumen. de iudicijs. c. causam. ¶ Nota ibi: incobare. q̃ licet aliquis narret in libello taliter q̃ possunt comphendi plures actiones tamen illa tantum dicitur intẽtasse quam elegit: nam vt predixi debet hic intelligi quod narrat erat factum taliter q̃ poterat comphendi petitorium ⁊ possessorium ⁊ tamen ex quo elegit petitorium dicitur non intentasse possessorium adeo q̃ si postea intentat dicitur incobare. ¶ Not. ibi: de recuperanda seu adipiscenda. de his duobus possessorijs: ⁊ videt dicendum de his excludere possessorium retinende quod tamen dic vt in glo. mag. ¶ Mo. ibi: renunciatiõ aut conclusum. differentiam inter hec quandoq̃ tamen in effectu idem important: quod. j. dico. ¶ Mo. de dclusione facienda in causis. de hoc in cle. sepe. ¶ Mo. ibi: legali. pro all'. generali. de hoc de cohab. cle. vestra. ¶ Mo. etiam pro all'. l. loco canonis. de hoc de no. ope. nun. c. j. ¶ Mo. ibi: alijs possessorijs ⁊c. q̃ iudicium possessorium est preiudiciale petitorio quo ad hoc q̃ possessorium debet prediscuti. de preiudicialibus dic vt. s. titu. ij. tua. no. in ver. si vero. q̃ cauendum est ne vna lis implicetur in alia: sed si de vna liquet debet pronunciari super

a ¶ Pro allegatione generali. Adde cardi. in cle. j. in. ij. nota. de fo. compet. Dñi. in. c. super eo. in. j. nota. de her. Anto. de bu. in. c. iij de pben. Ab. in. c. pposuit. ⁊ in. c. suggestuz. de app. Bened. capra in cle. j. de iureiur. in notabi.

ea anteq̃ alia implicetur.pro hoc de dolo finem. ¶ Nota quod non debet aperiri via fraudibus.de rescriptis.nonnulli.de rerum permutatione.cum vniuersorum.posset autem hic fraus fieri:quia videns se succumbere in petitorio intentaret possessorium solum vt differret sententiam in petitorio. ¶ Nota ibi:ex prospicuis indicijs.quod dolus probatur ex indicijs prospicuis idest claris.de renunciationibus.c.ij. libro.vj. ¶ Nota quod in arbitrio iudicis est an post conclusionem admittat transeuntem de petitorio ad possessorium,pro hoc litera ibi supra ibi viderit non est tamen in libera potestate iudicis:sed debet facere ex iusta causa vt in litera.pro hoc quod dixi de dilationi.c.j.

1 ¶ Nota succurrendum parti cui aduersarius subtraxit facultatem probandi.de hoc in glossa. ¶ Nota quod pro equitate seruanda.de hoc in glossa vltima.j. ¶ Nota ibi: conclusum.quod conclusio et renunciatio accipiuntur pro eodem.quod etiam dixi.s.et facit litera:quia supra dicit renunciatum aut conclusum.z hic tantum dicit conclusum. de hoc infra in glossa.ij. ibi:si de proprietate.vbi iudex datus super possessione non cognoscit de proprietate nec econuerso:sed ibi datus erat super vno tantum: vel erat functus officio.de hoc in preallegato.c.j.de sequestrationi. in glossa in fine.de hoc de iudicijs.dilecti. ¶ In glo.ad intelligentiam,diuide q: primo tractat de interdictis adipiscende recuperande et retinende.secundo declarat quod illorum possit pendente petitorio intentari.ibi:si ergo aliquis.tertio exponit literam.ibi:alijs possessorijs.ibi et de his interdictis.Et pro intellectu terminorum sciendum q interdictum est idem quod actio pretoria idest a pretore inducta.Et dicit interdictum quia per ipsum pretor interdicit seu prohibet aliquid fieri vel iubet fieri:vel dicitur interdictum:quia inter duos datur. instituta de interdictis.et.ff.de interdictis.l.j.de hoc.j.in glossa interdictum.

2 ¶ Interdictorum autem duplex natura.quedam concernit ius diuinum vt interdictum ne quid in loco sacro z similia. quedam ius humanum vt interdictum possessorium adipiscende et cetera similia. Interdictorum que concernunt ius humanum quedam sunt prodita ad commodum publicum vt interdictū ne quid in loco publico.quedam ad commodum priuatum.quando agitur de commodo particulariter per se.z hoc vltimum subdiuiditur:quia quandoq; habet naturam petitoriam vt interdictum de liberis exhibendis et similibus,quandoq; possessoriam vt interdictū adipiscende et retinende. quandoq; mixtam partim petitoriam partim possessoriam vt interdictum de itinere quando datur pro itinere reficiendo:vt hic in glo.dixi.s.c.cum

3 ecclesia.super glo.ex hoc. ¶ Item interdictum possessorium est tripler:adipiscende:recuperande:et retinēde:vt in glo. et dicitur adipiscende:quia competit pro adipiscenda possessione prius non habita et hoc tripler:quorum bonorum quorum legatorum saluianum. vbi vero quod quandoq; interdicta nominantur a natura interdicta vt interdicta nequid in loco publico z similibus.quandoq; a verbis edicti:vt quorum bonorum et legatorum.quandoq; ab inuentore vt saluianum,datur autem quorum bonorum heredi qui adiuit hereditatem pro adipiscenda possessione bonorum hereditariorum que detinentur ab alio.ff.quorum bonorum.l.j.quorum legatorum etiam datur heredi contra legatarios.qui autem propria sunt adepti possessionem legatorum vt sic heres consequatur possessionem legatorum z legatarij ab eo recipiunt saluianum datur domino vt res inuente in domo sua alij locata in ea conseruentur tanq̃ compothecate pro pensione de interdicto recuperande.dic quod quandoq; competit pro immobilibus et dicitur vnde vi.quandoq; pro mobilibus.et dicit glossa quod competit pro violentia: expulsiua sed inquietatiua.quod dico j.titulo.j.item cum quis.Dic ergo quod pro mobilibus competit actio vi bonorum raptorum.de interdicto retinende similiter distinguitur. quod aut pro mobilibus et competit vtrobi:aut pro immobilibus et competit vti possidetis.de his de probationibus.licet.et plenius de diuisione interdictorum.dic vt instituta de interdictis.et per Azonem in summa.C.de interdictis.et in Specula.eo.tit. §.j.ij.et.iij.Et in hac glossa ibi.et quod vi:aut clam.dic melius vt proxime dixi q non datur pro recuperanda sed magis pro retinenda non molestet.per.c.item cum quis.ibi:si ergo aliquis. ¶ Oppono extra glossam q non liceat transire de petitorio ad possessorium nec econuerso.tenetur enim actor persistere in lite incohata:et eo non persistente reus potest eam prosequi.C.quomodo et quando iudex.autent. qui semel.de dolo.causam.Sol.contraria procedunt quando fine causa quis desistit ab actione instituta:sed hic de petitorio transit ad possessorium.iuris autoritate ecōtrario. aut quid iuris infra subijcitur in glos. ¶ Oppono ad hoc quod immo etiam cessante iuris autoritate licet desistere indistincte ab actione.C.de pactis.l.postq̃.sol.aut desistit ex toto:quia renunciat liti et cause.et potest vt in.l.postq̃. aut non ex toto vt quia non prosequitur vel renunciat instantie non cause:et hoc non licet vt in iuribus de quibus in proximo contrario:nisi iuris autoritate:vt quia transitur de petitorio ad possessorium:vt hic.ratio primi quare licet ex toto desistere:quia ex quo actor renunciat liti z cause non agitur de preiudicio rei sed de commodo ne veretur que ratio cessat quando non ex toto desistit ibi et econuerso. contra eodem titulo. clementina vna.vbi permittitur transire de petitorio ad possessorium in odium spoliantis que ratio cessat quando econuerso.Solu.ibi:videtur casus specialis in causa beneficiali sed hoc non potest sustineri quia fm hoc oporteret hic restringi ad causam beneficialem.quatenus ergo ponit casum specialem in causa beneficiali.dicit ibi glossa quod speciale est in causa appellationis.contra est:quia causa appellationis est eiusdem naturre cuius est prima.C.de appellationibus.l.eos.de fide instrumentorum.cum Johannes.dic quod ibi speciale in hoc quod potest quis transire ad possessorium suspenso petitorio non solum a se sed etiam ab aduersario intentato et hoc in odium spoliantis inducit illa clementina:hic autem dicit solum quod qui intentauit petitorium potest transire ad possessorium.z dic idem econuerso.z hoc vt continentia cause non diuidatur.pro hoc.s.in glos.ij.Item quia talis cumulatio petitorij ad possessorium vel econuerso non est contra regulas impedientes cumulationem.Et hoc si vult transire ad vnum renunciando alteri.pro hoc quod notat glossa in dicta clementina:idem si vult transire vt supersedeatur in primo.hic dic q solum licet transire de petitorio ad possessorium suspenso petitorio non ecōuerso:quia hoc vltimum non reperitur iure permissum.et obstat,autentica qui semel.Item quod possit transiri ad possessorium suspēso petitorio.hoc verum de petitorio intentato a se.de testibus.significarunt.non de petitorio intentato ab aduersario:licet glossa de vi et vi armata.cum fundum.§.finali.hoc videatur sentire ibi tamen non probatur:sed hodie hoc inducitur per illam clementinam. que ponit casum nouum quod etiam post litem contestatam:vsq; ad conclusionem potest de petitorio transiri ad possessorium recuperande suspenso petitorio intentato etiam ab aduersario quod ante illam clementinam:alibi non probatur. Ibi de retinenda possessione non potest.hoc intellige respectu eiusdem generis possidendi:secus respectu diuersi generis vt si contra te possidentem naturaliter egiyendi.quod possum.ff.de rei vendicatione officium.notat glossa de iudicijs.examinata. potero rem ciuilem quam habeo transire ad vti possidetis. In contrarium tamen est hec glossa. et etiam litera que permittendo transitum ad possessorium adipiscendo et recuperando videtur prohibere respectu possessorij retinendi.dic quod in litera dicitur de adipiscende et recuperande:quia in istis indistincte permittitur transitus:sed pro retinende non indistincte:quia respectu possessionis eiusdem generis vt si contra te possidentem vendico ratione naturalis possessionis quam habes et pendente iudicio super eadem possessione ago vti possidetis non admittar tanq̃ mihi contrarius.et ita vult glossa ibi:qui igno:abat: vt quia successit alicui qui per alium possidebat.ff.de regulis iuris.qui in alterius.regula cum quis.de regulis iuris. libro sexto. Ibi secundam quasi possit vti contrarijs in diuersis instantijs et ex quo prima est sublata.C.de inofficioso testamento.cum qui.et.l.contra morem.de hoc in regula nullus pluribus.libro sexto.Ibi Johannes.hoc non procedit: quia interdictum retinende non est preparatorium:immo est iudicium distincta.ideo forte glossa transit ad aliam opinionem ibi reficere iter.nam respectu huius capitis dicit habere causam mixtam non respectu alterius quod competit ne impediatur vti seruitute quod dixi supra ecclesia.super glossam ex hoc. Ibi: ex castello dicitur locus vbi est multitudo aquarum congregata: que postea deducitur per riuos ad alia loca. ibi ordinarij. hec vera in se sed non conuenit litere que loquitur de interdictis possessorijs quale non est interdictum de liberis exhibendis:vel de tabulis exhibendis.pro hoc quod dixi s.in glos.ibi vel potest.hec vera ibi.l.j.de intellectu huius

nota.j.

nota.j.titu.j. in literis. Ibi implicatione. quasi inferatur q omnia possessoria preter interdictum adipiscende vel recuperande:z sic deducitur possessorium principaliter pro hoc nō tollitur natura interdicti possessorij que est vt expediatur incidenter z preparatorie ante petitorium.z fm hoc dic alijs:idest alio modo deductis.nam ex modo deducendi variatur natura deductorum. de testi. veniens.ij. ff. de excep.rei iudi.cum queritur.z.l.cum de hoc.z sic non excluditur hic possessorium recuperande z adipiscende de quibus.s.s.quia.s.loquitur quando alio modo deducitur:scilz principaliter.ex hoc dic q lz litera ibi que communiter exponatur:idest quorum quedam tamen potest intelligi vt iacet:quia de natura cuiuslibet possessorij est q potest deduci incidēter ante petitorium tanq̃ preiudiciale seu preparatorium.Ex his colligez ex litera q ante conclusionē potest agens petitorio trāsire ad possessorium:nec pro hoc tollitur natura possessorij que est vt prius expediatur.hoc enim procedit quando preparatorie deducitur.quo tamen casu qui succubuit in possessorio nō prohibetur adhuc deducere principaliter. argu. dicti.c.veniens. ¶ In glo.hoc sumptum.ibi:cum dilectus. Oppo.extra glos.in eo qō in litera dicitur renunciatum aut conclusum.z sic ponuntur pro distinctis:non tamen sunt distincta. nam renunciatio habet vim conclusionis.vnde in clemen.vna.eō.titu.solum ponitur verbum concluso.z similiter in dicto.c.cum dilectus.dic q quandoq; renunciatur allegationibus facti et iuris:adeo q neutra pars ampliꝰ auditur:nec de iure nec de facto.z hec habet vim cōclusionis.immo tunc fm Inno. dicit conclusum.de hoc in Specu.de renunciationibus.et conclu.in prin.versi.z nota pro hoc quod not.de probatio. quoniam contra.in glo.postq̃. quandoq; renunciatur tm probationibus testium.z hoc non habet vim conclusionis cum adhuc possint produci instrumēta que non producuntur post conclusionem.dicto.c.cum dilectus. hic autem debet intelligi de renunciatione primo modo.ibi aut conclusum.dic aut pro idest.idem dic ibi seu conclusum.z ideo ad finem litere ibi conclusum non repetitur de renunciatione. z quod dicit Innocētius de allegationibus iuris:non intelligas de allegationibus que fiunt super deductis:quia ille possunt fieri etiam post conclusionem.sed de allegationibus superducendis vt sit sensus q non potest aliquid produci de his que consistunt in facto.nec super hac productione q fieri possit allegari de iure. ¶ Oppo nitur ad hoc q immo possint post conclusionem deduci ea que consistunt in facto. nam quandoq; fit restitutio ad hoc de restitutione in integ.auditis. solut Innocen. q non dicitur posse fieri id quod fit per auxilium extraordinarium quale est restitutio quod est sui.z facit ad multa similia: quia dicitur impossibile quod fieri potest per vnum solum:puta principaliter.ff.de lega.j.apud iul. §.fina. notat Dy. in regula quod semel.de regulis iur. lib.vj.pro hoc quod notat Innocen.de condi.appo.super eo. ¶ In glo.nono.in fine melius dic vt in sequē.glo.et contra id quod dicitur in hac glo.est hec litera ibi pendente iudicio.z sic non extincto:id est suspenso.z apertius de testibus.significarunt. z dixi.s. super glo.ad intelligentiam. ¶ In glo.prima renunciato. ibi significarunt.de hoc in glo.s.proxi. ¶ In glo. interdictum dicitur.de hoc.s.super glo.ad intelligentiam. ¶ In glo.sed nunquid.ibi conditionē.z sic habet:intentare nouū iudicium in quo non sufficient probationes habite in possessorio cum ad aliud ageretur. ¶ In glo. ergo ibi pactū vel vsucapionem.hoc videtur sine intellectu.sed dic q sensus est q sententia lata in petitorio per vim consequentie nō preiudicat quominus possessorio principaliter agi possit si quod ius speciale in possessione competit vt ex pacto vel vsucapione:puta q: ex pacto debeo possidere rem certo tempore.vel quia vsucepi:puta iure feudi.tunc enim de tali iure poterit agi.Ibi succumbit in vtroq;.hoc non procedit indistincte:sed procedit eo casu quo reus assumpsit onus probandi in petitorio et probauit:alꝰ si probaut in possessorio pro actore z in petitorio reus absoluetur tanq̃ non probans.de hoc. ff.de acquiren.possessione. naturaliter.§.mhil.eo autem casu quo actor probat in possessorio et non in petitorio sed reus probat in petitorio succumbit actor in vtroq; non quia pronunciatur pro reo in possessorio:immo pro actore. s. eo. cum ecclesia. sed sententia lata pro reo in petitorio trahit ad se possessorium dicto.c.et.j. c.proxi.et fic actor in effectu succumbit in vtroq;.quando vero reus non probat in petitorio nec actor lz reus absolnatur in petitorio non per hoc hec sententia trahit ad se possessorium ex quo non pronunciat pro ipso reo in petitorio.sic intellige.j.c.proxi.z de hoc etiam ibi in glo.penul. ibi a tempore deiectionis.idem no. s.eo.cum super. in glo. super verbo.

1 ¶ Possessorium z petitorium se habent tanq̃ excedentia z excessa.
2 Possessorium an debeat preferri petitorio.

Cum dilectus. Si petitorium et possessorium simul deducitur vna sententia terminatur z premittitur possessorium pronunciando sed exequendo preualet petitorium.primo questio. secundo solutio.vel melius decisa consultatio z responsio ibi ad quartum. vel melius.primo decisum exordiū.secundo questio z solutio.

1 ibi ad quartum.tertio limitatio ibi:sed lz. ¶ No.q possessoriū z petitoriū se habent tāq̃ excedentia z excessa. ita no.glo.ff.de acquiren.possessione.naturaliter.§.mhil patet hic:quia pronunciando preferturpossessorium in exequendo petitorium. ¶ In glo.prima ibi:vt ibi.sed etiam datur possidenti contra molestantem.z sic exemplum est bonum ibi quia non sunt contraria.nam si essent cōtraria non possent cumulari:idest simul intentari.dic q omnia nisi obstet aliqua de tribus regulis.prima quando se tollunt electione.ff.de tributoria. qō in heredem. §.eligere de electione vt quis duas.lib.vj. Secunda regula quādo sunt contrarie actiones.C.de furtis.l.j.regula nullus pluribus.de regulis iur.lib.vj. Tertia regula quando sentētia lata in vno preiudicat vel preiudicare potest in reliquo.ff.de exceptio. fundi z fundum istis tribus casibus impeditur cumulatio: alꝰ premittitur.z hoc presupposito facile videtur que possessoria cum petitorio possint simul intentari. vnde in corporalibus indistincte admittiē z cursus petitorij cum possessorio quia nulla contrarietas.nam etiam possessori competit petitorius.de hoc de iudi.examinata. s.eo. cum ecclesia. in glo.sic. ff.respectu vo corporalium cumulatur petitorium cum possessorio adipiscēde vel recuperande. s.c. proximo. Item cum possessorio retinēde diuerso respectu vt ibi dixi super glo.magna. ¶ Oppo.ad hoc q non possit cumulari petitorium cum possessorio adipiscende vel retinende: quia sententia lata in peritorio potest preiudicare in tali possessorio.nam in interdicto adipiscende obstat exceptio dominij. ff.de exhiben.l.iij.§.ibidem. sic z in interdicto retinende quia obtinet qui iustiorem possessionem probat. de probationibus.lz metu contrarij.quidam moderni dicunt q non sufficit q sententia lata in vno preiudicet in alio nisi etiam sit econuerso per.l.ff.de exceptio.sed si antelicz autem sententia lata in petitorio preiudicet in possessorio adipiscende vel retinende.non sic econuerso ideo admittitur concursus.hoc repugnat.l.fundi. preallegate.vbi dicitur q si petitur fundus sine fructibus primo non potest postea cumulari.sed bene simul z cum momento potest peti fructus cum fructibus:z tunc non erit cumulatio petitio fructuum fundi:quia sententia lata in prima preiudicat in secunda:non tamen ita econuerso.dic ergo aliter negando q sentētia lata in petitorio preiudicet in dictis possessorijs.nam si obtinet reus in petitorio ex eo solum quia actor non probat pro hoc non fit preiudicium in possessorio.pro hoc quod dixi. s.c.proximo. super glo. antepenul. z quod no. in dicto.c.mhil. Item presupposito q reus assumat onus probandi in petitorio z probet adhuc non obsententia saltem in possessorio retinende licz in adipiscende secus:per dictum. §.ibidem.q non obstet in retinende patet quia non consideramus ibi titulum respectu dominij sed tantū possessionis vnde obtinet qui iustior em possessionem probat.dicto.c.licet.quod plenius. j.titu.j. audite. et de institu. cum venisset.z q non obstet exceptio dominij in vti possid.no.glo.ff.de acquiren.posses.l.si de eo.§.fi.ibi nullo modo hoc verum contradicente actore: alꝰ secus.j. titu.j.c.j. ¶ In glo.vltimo.ibi subortta.fol.vi ibi in glo.nota. z dic q ibi pronunciatur super possessorio:quia de eo plene constat z differt super petitorio:quia in eo non erat liquidata pro vtraq; parte sed tantū pro altera. vnde datur ibi facultas opponendi contra priuilegium per quod fun-

2 dabatur petitorium. Et in fine. ¶ Oppo. q possessorium non debeat preferri sed petitoriū tanq̃ dignius.arg. de maio.z obedic.c.j.xvij.dist.§.hinc etiam.ff.de albo scri-

BIBLIOTECA UNIV. GRANADA

bendo.l.j.fol.vt predixi petitorium ⁊ possessoriũ se habent tanq̃ excedentia ⁊ excessa. vel fm Jo.cal.non semper premittitur dignius loquendo de dignior ꝗtum ad potentiã immo aliquãdo poterius est vltimũ sicut vltima.l.⁊ vltimũ testamentũ ⁊ similia.sed quandoq̃ attẽditur dignitas fm denominationẽ ⁊ pcedunt cõtraria vt premittat dignius. ¶ Oppo.⁊ aliter q̃ nõ possint vnq̃ concurrere petitoriũ ⁊ possessoriũ.cum enim sententia in petitorio trahat ad se suam latam in possessorio fortius debet ad se trahere ius agendi possessorio.⁊ sic primo sententiã latam in petitorio non deberet audiri agens possessorio.cuius contrariũ dicit glo.c.proxi.ibi causa non decisa a contrario ⁊ ibi glo. sol.stat cõtrario q̃ agens petitorio ⁊ succũbẽs nõ admittitur postea agens possessorio.⁊ hoc tenendo videretur q̃ nõ possent pcurrere per id quod dixi super glo.proxi.per.l. fundi.dic q̃ dictum Jnno.nõ est verum.stat enim q̃ succubui in petitorio ⁊ q̃ possessoriũ in effectu tractum est ad petitoriũ respectu futuri ⁊ tamen non respectu preteriti quĩscz possim agere vt pseqar fructus a die deiectionis. ſ.c. proxi.in glo.penul.in causa tamen matrimoniali post latã sententiam in petitorio excludit agens possessorio.de offi. deleg.causam.vbi si tenuisset sententia diuortij mulier fuisset exclusa ab interdicto vnde vi.quod ibi optime pbatur. et.j.titu.j.ex conquestione.vbi no.Jnno.⁊ est fing.⁊ est ratio quo ad pteritũ tempus nõ possunt fructus matrimonij estimari.Item hoc casu notorietas carẽtie tituli facit presumptionẽ peccati cõtra petentẽ restitui.esset enim in peccato si restitueretur:ideo non auditur.⁊ idem in matrimonio spirituali de filijs presbyterorum constituti . quod dico.j.titulo.j.in literis.⁊ hoc quia in istis causis exuberat officiũ iudicis.de iureiurando.ad nostram.el secundo.⁊ ibi per Jnno.Et si dicatur q̃ mmo idem in alijs causis:vt in c.ad decimas.dic q̃ ibi excluditur petens restitui:quia ius cõmune sibi resistebat nõ tñ in petitorio sed in possessorio. vnde inferebatur possessionem esse illicitam nisi doceret de titulo.q̃uis autem tu succubueris in petitorio non ex hoc infertur notorietas carentie tituli respectu possessorij tibi competentis propter spoliationẽ que precessit sententiam latam in petitorio.⁊ sufficit q̃ non inferr incapacitas possessionis.quod plenius dico in.c.in literis.

1 ☞ Succumbens in possessione potest agere de proprietate.
2 Patientia habet vim tituli in incorporalibus.
3 Collatio beneficij ad hoc vt valeat sufficit collatorẽ fuisse in possessione conferendi.
4 Factum procuratoris preiudicat domino.
5 Sententie appellatione an intelligatur de diffinitiua.

1 **Cum olim.** †Succũbens in possessione potest agere de proprietate.vel subtilius ⁊ magis ad literam.Sententia lata pro vel contra eum cui collatũ est beneficũ super potestate collatoris tenet etiam quo ad collatorẽ in possessorio nõ in petitorio.⁊ est casus singularis fm ea que infra dico.primo factũ decisum. secũdo causa diffinitionis remotio obstaculi ⁊ diffinitio ibi:quomã.tertio ptestatio ibi;reseruata.etiam imponẽdo casum:non apparet aperte quis fuerit actor vel reus.⁊ in hoc variant glo.potest dici q̃ vterq̃ fuit actor ⁊ reus. Archid.enim egit petendo sibi adiudicari archidiaconatum canonici econuerso petendo pronũciari collationẽ ei factã non tenuisse ⁊ ad se spectare obtinuit archidiaconus:⁊ ideo imponitur silentiũ canoniçis reseruata questione pprietatis ⁊c. ¶ Nota ibi sine reclamatione.q̃ patientia habet vim tituli in incorporalibus.ſ.tit.j.cum ecclesia.vbi etiam no.in glo.pe. ¶ Nota q̃ vt valeat collatio beneficij sufficit collatorẽ fuisse in possessione conferendi.de hoc in.d.c.cum ecclesia.⁊ q̃uis in litera dicatur q̃ bis obtulerat sufficeret tamen q̃ semel. de hoc in glo.j. ¶ Nota ibi cõtinue ante ipsum q̃ attenditur immediata possessio.d.c.cum ecclesia.⁊ q̃ nõ sit interrupta probat verbũ continue. ¶ Nota q̃ factum procuratoris preiudicat domino.de hoc in glo. ¶ No.ibi diffinitiua sententiã, q̃ nomine sententie non intelligitur de diffinitiua nisi expimatur contra.de iureiuran.venientes.⁊ illud verius.⁊ hic expimitur ex abundanti. ¶ Nota q̃ adiudicatur beneficium.⁊ est sensus q̃ pronũciatur istum ius habere in beneficio. ¶ Nota de perpetuo silentio. de hoc in glo. ¶ Nota regulam res inter alios acta.de hoc in glo.⁊ ibi dico. ¶ Nota q̃ si agitur vno modo sentẽtia non preiudicat agenti alio modo. de testi.veniens. el.ij. ¶ Jn glo. ſ. ibi consultationibus.⁊ licz hic dicatur de vno actu sufficit vnus vt predixi.pro hoc.ſ.tit.j.cum ecclesia.⁊ quod ibi no. in glo.ex hoc quod dicit de duob' supple maxime.⁊ ꝗtum ad.l.vltimã prealleg. dic vt dico de prescrip.de quarta.ibi qui non est dominus. ¶ Nota glo.q̃ aliquis dat quod nõ habet.⁊ sic contra.de dona.inter virum ⁊ vxo.nuper. dic q̃ quis dat quod non habet formaliter:sed tamen casualiter sicut dominus qui non habet vsumfructũ formalem rei sue ⁊ tamen alij tradit;quia sufficit q̃ habet casualem:sic ⁊ hic canonici existentes in possessione eligendi habent titulum archidiaconatus casualis. ¶ Oppo.ad hoc q̃ etiam si nõ essent in possessione eligendi dummodo non constet alium possidere valeat electio canonicorum cum habeant fundatam intentionem de iure communi.de elec.c.j.fol.de iure cõmuni ad collegium spectat electio prelati non ad aliud beneficium.⁊ sic de archidiaconatu non fundant canonici intentionem de iure cõmuni.de hoc,tamen dic vt not.de elec. cũ ecclesia. ¶ Jn glo.ij.ibi:in antiqua.⁊ in registro Jnno. ibi per ipsam literam.ibi adiudicare curauimus.quia si archidiaconus fuisset reus non sic adiudicaretur sibi sed absolueretur.in contrarium tamen q̃ canonici fuerint actores est quod dicitur in duabus glos. sequen.⁊ dic vt. ſ. in princi.⁊c. ¶ Jn glo.antepenul.nota que dicitur esse singu. in eo quod dicitur q̃ reo nõ imponitur silentiũ sed actori. Et in fi.de hoc an canonici fuerint actores vel rei.dic vt.ſ. in prin.et dico super glo.seq. ¶ Jn glo.penul.ibi autorem suum.subaudi si res ad eum reuertitur per redhibitionem vel per pactum.l.cõmissorie vel ex alia causa;als re existente apud emptorẽ id quod fit cum emptorẽ preiudicat venditori qui tenet de enictione.ita no.in.l.ſi a te. ſ.vlti.alleg. in glo.fm lec.Jo.qui intelligit illum.ſ.quando res vertit ad venditorem sine titulo.sed glo.ibi dicit idem si ex titulo ⁊ reddit rationem quare pactum factum cum vẽditore pro dest ⁊ obest emptori:quia interest venditoris vt ita fit propter enictionem ad quam tenetur:secus econuerso:q̃ non interest emptoris vt pactum cum eo teneat quo ad venditorem.hec tamen ratio non procedit in omnibus vt in donatione in qua donator tenetur de enictione:vt no.de preben.inter cetera.⁊ tamen pactum cum donatore tenet quo ad donatarium.ff.de pac.si tibi.ſ.si pactum. Preterea dic q̃ aut reus reuertit ad venditorem taliter q̃ est ac si venditio non intercessisset:vt si per pactum.l.commissorie vel adiectionis in diem.quibus casibus rescinditur venditio ipso iure:vt no.ff.de dona.l.j.⁊ tunc factũ cum emptore nõ nocet venditori. ff.de in diem adiec. l.iij.ſ.sed ⁊ marcellus. vbi si res vendita sub pacto adiectionis in diem:puta si melior conditio oblata esset vsq̃ ad duos menses vel aliud tẽpus fuit interim per emptorem pignori datum conditione adueniente definit esse pignorata ⁊ sic pignoratio non nocet venditori.⁊ sic intellige glo.aut venditio non rescindit modo predicto vt in redhibitione que videtur noua venditio facta ab emptore venditori:⁊ pactum cum emptore nocet venditori.hoc vltimo casu procedit premissa lec.Jo.de hoc in dicta.l.si a te. ſ.vlti. ⁊ ꝗtum ad hoc.c.vult glo.dicere q̃ id quod fit cum archidiacono non prodest episcopo. Sed contra hoc est.j.de re iudi.c.penul.vbi sententia lata contra vnum preiudicat etiam ei a quo ille habuit causam. sic ergo hic debuit pũdicare vel prodesse episcopo qui contulerat isti archidiaconatũ. propterea forte ex hoc nõ persistit glo.in premissa solu.sed transit ad aliam ibi est ⁊ alia. ibi ratione possessionis.erat enim questio an episcopus esset in possessione conferendi an canonici:⁊ ideo sententia super hoc lata non preiudicat si postea agitur de proprietate iuris eligendi ibi inter alios acta.de hoc in seq. glo. ibi possessorio iudicio. satis dicitur actum possessorium: seu melius de possessione tantum modo proxime dicto. Et in fine.immo totam rubricam:quia hic queritur an sententia lata super possessione preiudicet in proprietate. Et respondetur q̃ non:vbi considerata q̃ licet quia archidiaconus non viderat egisse possessorio sed petitorio in hoc q̃ petijt sibi adiudicari archidiaconatum;tamen respectu episcopi cuius ius deductum est in iudicium egit possessorio: idest de possessione tantũ dicens q̃ erat in possessione conferendi.et propterea respectu episcopi hec sententia lata contra canonicos prodest in possessorio.⁊ similiter preiudicaret si esset lata pro canonicis:quia eadem ratio vtrobiq̃ Jtem dato q̃ archidiaconus deduxisset non solã possessionem conferendi sed etiam pprietatem:vt quia dixisset ad episcopũ de iure spectare potestatẽ conferendi:tamen sniã lata pro

a ¶ Nomine sententie. Adde Johã. de Imo.in rubrica. ff. de iud. Felynũ in rubrica de iudi. in.v. colũ. ver. scias etiã.

a ¶ Res inter alios acta. adde gl.in.c.pe. de ap.tex. in.c. inter dilectos . ad fi.de fi. inst. Jnn. in.c.audi tis. de rescrip.

lata pro vel contra archi.non pdest nec obest episcopo per regulam res inter alios acta[a].quod dic vt dico in sequen. gl. ¶ Jn glo.vlti.in fi. Oppo.q̃ hec ratio nõ fit ad propositum.nam respectu archidiaconi non potest dici alia persona cum archidiaconus habuerit causam ab episcopo de re iudica,c.penultimo.quia vt ibi dicit talis sententia preiudicat autori. Item si in proprietate non preiudicat: vt hic.ergo nec in possessione cuius contrarium hic videtur. Sol.contrarium est difficillimũ.⁊ scribentes non tangunt. glo.tamẽ proxi.circa hoc variat.dic vt dixi in prin.q̃ archidiaconus egit petendo sibi adiudicari archidiaconatũ.canonici contra.archidiaconus obtinuit ⁊ imponitur canonicis silentium.⁊ hec sentẽtia preiudicat canonicis in possessorio etiam quo ad episcopũ non in petitorio;quia quo ad episcopũ potuit archidiaconus deducere in iudiciũ ius possessionis tanq̃ qui habebat causam ab episcopo,d.c.pe nulti.nam collatio iustificat ex quasi possessione episcopi: vt in litera.⁊ similiter si sententia lata fuisset contra archidiaconũ. eo quia dicerẽt episcopũ non fuisse in quasi possessione conferendi preiudicasset episcopo etiam quo ad canonicos.dicto.c.penul.sed in petitorio archidiaconus nõ habebat causam ab episcopo ex quo ad validitatem collationis non attenditur pprietas cõferendi.ideo quo ad petitorium sententia lata inter archidiaconũ ⁊ canonicos dicit res inter alios acta.sic intellige literam ⁊ quod dixi.ſ. in scdo summario.⁊ fm hoc hic est casus valde singularis.

1 ☞ Verba sententie stricte intelligi debent.

In causa que. Petenti rem iure tituli non sufficit docere de possessione ⁊ succumbens super titulo ex vna causa audit ex alia. primo diffinitio decisa. secũdo reseruatio ibi:ad hoc.⁊ pone q̃ patriarcha egit de iure subiectionis petens solidos quinquaginta quos dicebat sibi deberi ad iudicium subiectionis.⁊ quia nõ pbauit q̃ de iure deberent succubuit.protestatur tamen papa q̃ si istos quinquaginta solidos petere voluerit ex alia causa audietur.⁊ fm hoc intellige glo.primã. ¶ Nota q̃ qui succubuit ex vna causa ⁊c.vt in summario. Jtem potest intelligi q̃ audiet volens petere ex alia causa.i.alio modo deducta:vt si principaliter vult petere solidos quinquaginta quos prius deduxit in vim cause.pro hoc q̃ not. Jnno.ſ. cum ecclesia.sed illud pcedit quando nõ surgit idem effect? hic autem surgebat idem:q̃ non solũ deduxit solidos in modũ cause:imo ⁊ principaliter petijt vt in litera ibi quos petijt.melius ergo est intelligere literam ibi alio iure.i.ex
1 alia causa:vt in glo.vlti. ¶ Ex hoc nota q̃ verba sententie debent intelligi stricte,arg.ff.de excep.rei iudi.si a te.c. si plures.de offi.deleg.

¶ De restitutione spoliatorum. Rubrica.

1 ☞ Ecclesia tenetur pro delicto suorum hominum.
2 Spoliatus potest renunciare suo priuilegio.
3 Casus in quo possessor agit de proprietate.

b ¶ Si ita est. Adde Car. in.c. signifi. de offi . dele. Abb.in.c. secdo requiris.de ap. Abb.in.c. cum olim. de rescri. Ab . in.c. ecclesia de ele. Abb. in.c.cũ dilecti.in ti. de dona. Bar.in.l. pro.la.ij. ff.vi bo.ra pto.

Licet multum. Petẽti restitutionẽ si nõ dissentit opponit de pprietate.qua proba ta repellit.primo cõquestio.secũdo puisio ibi:quid si. ¶ No.q̃ ecclesia admittit ad agendũ:vt hic.⁊ de censi. licet.⁊ hoc pro se ipso nõ pro alio.ff.de postula.l.j. ſ.casum.⁊ seq. ¶ No.ibi hoibus.q̃ quãdo plures cõueniunt vt vniuersitas sufficit q̃ expimat sub noie appellatiuo.qd̃ dicit vt de or.cog.c.j.
1 ¶ Nota q̃ ecclesia tenet pro delicto suo? hominũ:licet ⁊ als dñs pro delicto familie.ff.si fami.fur.fe.di.in rubro.et l.j.quod tñ intellige vt no.ff.de incen.rui.nau. l.ne quid. et in pposito intellige q̃ tenet ecclesia si mãdauit spoliationẽ vel ratam habuit.j.c.cũ ad sedẽ.vt no.in glo.penul. ¶ No. ibi:si ita est? b.de hac clausula que q̃ñq̃ expimitur in rescriptis:vt hic.tñ etiam si non expimit subintelligit de rescri
2 ptis.c.ij. ¶ Nota q̃ spoliatus potest renũciare suo priuilegio qd̃ habet vt ante oia restituat.i.anteq̃ discutiat de proprietate vt hic.si enim non pradicit admittit exceptio de pprietate. Ex hoc no.q̃ priuilegio pcesso in alterius odium potest priuilegiatus renunciare. Nam priuilegium premissum est pcessum odio spoliãtis.de causa pos. cle.vna. qd̃ est cõtra id qd̃ no.glo.de fo.cõpe.si diligenti.⁊ dic vt ibi dixi.⁊ de hoc cũ enim spoliaris in tertio anno ⁊ opposuissem multis auditoribus apparuit nouũ ⁊ dictũ est verum.⁊
3 id qd̃ dicit gl.in.c.si diligẽti.nõ pcedit.dic vt ibi. ¶ No. casum in quo possessor agit de pprietate.tũ potest hic intelligi q̃ de pprietate ecclesie fuit.pbatũ per modũ exceptionis.⁊ hoc casu possessor pbat voluntarie:⁊ sic non obstat qd̃ dicitur q̃ nõ tenetur possessor dicere titulũ possessionis.C. de peti.here.cogi.quia ly non teneat tamen potest. ibi a sua intentione discedat.q̃ cũ reus venit absoluendus sufficit pnunciare per hec verba sentẽtie sunt tamen pape mãdãtis ita sentẽtiari. ¶ Nota ibi alioqui.q̃ hec dictio est adiuersatiua.alibi de dictione aliter de testi.ex parte.

Sollicite. Videtur cõtradicere.c.seq.⁊ contrariũ soluitur varie:vt.j. sed inherẽdo litere hoc dicit.petenti restitutionem nõ obstat exceptio restitutionis post spoliationẽ facte:q̃ presumit nõ spõtanea:vt hic. sed si precessit spoliationẽ sic vt in.c.seq.primo cause cõmissio in genere.secũdo de articulat ibi:⁊ si.⁊ ibi primo mãdat exceptionẽ rei.⁊ secũdo rationẽ reddit ibi:q̃ non.tertio mãdat cognosci de principali ibi:sed testes. ¶ No.ibi:verisimile.pũmptionẽ iuris ⁊ de iure:quia vt dicit glo.penul.cõtra hoc nõ admittitur pbatio.de hoc de sponsa.is qui. ¶ No.casum in quo bis idem pbatur qd̃ est ad diuersos effectus. Nam primo cognoscit de spoliatione ad effectũ excludendi exceptionem renũciationis facte post spoliationem. postea cognoscitur ad effectũ faciende restitutionis. simile de testi. veniens.el.ij. ¶ Jn glo.j.ibi seq.in glo.ex hoc colligit vna sol.ad.c.sequens fm quam summaui ibi vt.ibi dictum est. q̃ ibi in vi compulsiua:hic in expulsiua. ¶ Oppo.ad hoc qd̃ idem est in expulsiua.ar.C.qd̃ met.cau.l.ij.vbi si promitto per metũ.deinde sponte soluo purgatur vitiũ metus.ita ergo hic qñ renũciat post spoliationẽ debet purgari vitiũ spoliationis; vt no.Jnno.in.d.c.super hoc.q̃ renunciatio nõ est ita vicina spoliationi sicut solutio promissioni.quod est notandum.⁊ dic vt ibi. Jbi agitur tñ possessorio. ex hoc colligitur secũda solutio q̃ agitur possessorio ⁊ petitorio. Itẽ posset alio modo intelligi glo.vt sit sensus q̃ exceptio renũciationis nõ excludebat hic nisi pprietatem:quia nõ potest intelligi q̃ renũciauerit possessioni quã nõ habebat sed in.c.seq.renũciatio cõcernebat possessionẽ ⁊ pprietatẽ: quia renũciauit tempore quo possidebat ideo ibi obstat. Jbi ⁊ in fine.immo non colligitur sed tñ q̃ non obstat fm priori.dicta in glo.⁊ in suppletione. ¶ Jn glo.ij.ibi q̃dam. ex hoc colligitur alia sol.ad contrariũ.c.sequentis. de quo etiam in.c.precedenti.⁊ in eo quod glos.dicit q̃ hic renunciauit non coram suo iudice hoc non apparet hic.sed quatenus dicit q̃ in.c.sequenti renunciauit coram suo iudice. vnde colligitur hoc in.c.seq.ibi coram eboracensi.et ibi taliter abiurauerit.pro hoc est quia cessat presumptio metus quando in iudicio.ff.quod metus causa. non est verisimile ibi constabit.immo non constabat sed mandatur inquiri.⁊ inq̃tum constitisset hec so.recidit in primam de qua in.glo. precedenti.Et in fine.alia sol.colligitur in.c.seq.in glo.ibi quidam.⁊ dic vt ibi.Extra glo.sol.⁊ aliter.quod hic solum dicit restitutionem faciẽdam anteq̃ audiatur exceptio renunciationis. Unde quod dicitur in.c.seq.q̃ auditur exceptio.debet intelligi post factam restitutionẽ. Posti.hoc est intricare hoc.c.Jo.an.aliter soluit q̃ hic petens restitui replicauit extra exceptionem renũciationis.sed in. c.seq.hoc diuinat ad.c.fe.⁊ dato q̃ ibi replicasset non fuisset auditus si renunciauit dum possidebat:quia predicta.ex his dic q̃ prima sol.fm quam summaui magis cõuenit litere.⁊ verior est.possunt tamen ⁊ alie saluari modis predictis.vtile tamẽ est coniungere secundam solutionem de qua in glo.preced. cum primam vt dicatur q̃ cõtra spoliatũ petentem restitui nõ obstat exceptio renũciationis si non negat:vel si negat sed discutitur ⁊ constat q̃ tempore renunciationis erat spoliatus ⁊ hoc per rationem de qua in litera:q̃ non est verisimile ⁊c.subest ⁊ alia ratio:quia ex quo non possidebat renũciatio concernit pprietatem seu titulum:sed non possessionem vt in predicta glo.sed ad hanc sufficit q̃ tempore renunciationis non possidet etiam si non fuerit spoliatus. ¶ Jn glo.vlti.ibi:fm canones.nulla differentia est in hoc inter.l. ⁊ canones.⁊ ad.c.reintegrande.dic q̃ loquitur cum agitur conditione illius.c.als procedit quod procedit in glo.

Excepta conque. Summa vt supra ⁊c.primo.primo querela idest processus. secũdo pronũsio ibi: mandamus. ¶ Jn glossa ibi dispensationes.hoc non procedit

neq; apparet ibi scilicet in.c.precedenti.immo ibi auditur de iure communi.

1 ☞ Juramentum obstat agenti vti possidetis.

Eldita quere. Si cõuentus sup petrat rescriptum super restitutione ⁊ presentat ante latam sententiam in primo iudicio proceditur per hoc rescriptum super restitutione.sed si post sententiam non reuocatur sententia ly rescriptum fuerit prius impetratũ. primo factum ⁊ vna commissio.secundo alia ibi:licet.tertio alia ⁊ mandatum ibi:quamen.⁊ intricatur casus quia litera non est clare dictata. sed dic q; in.T.clericum agentem et.H.rcum emanarunt tres commissiones.prima ad instantiam.Z.super vti possidetis ad Lundonensem episcopũ ⁊ clientem archidiaconũ ⁊ isti pronunciarunt contra.H.secunda cõmissio ad eundẽ archidiaconũ ⁊ big.episcopu; vt in suprascriptione.tertia commissio ad eosdem secundos:ly Inno.instet qualis fuerit forma secunde commissionis.dic vt patet in antiqua q; fuit illa de qua.S.c.sollicite.quod.c.fuit de hoc decisum.et sic super restitutione impetrauit etiam q; reuocaretur per secundos id quod esset attentatum per primum post arreptionem itineris seu nuncij missionem. ¶ Nota q; iuramentũ seu adiuratio obstat agenti vti possidetis. ¶ Op. ad hoc,j.de institu.cum venisset. fol.vt ibi in glo.antepe.in fine.⁊ melius vt ibi dico contrario vltimo.⁊ dic q; hoc obstat hoc modo:quia hic agẽs vti possidetis vincit si liquet q; aduersarius abiurauit.ergo eodem modo si cõstaret q; ipse abiurasset succumberet vt actoris ⁊ rei fit equa conditio.de mutuis peti.c.j.⁊.ij.et hoc procedit quando abiuratio fit ad commodũ aduersarij sicut hic.quia iurauit se nõ moturum questionem. Tunc enim infertur q; possidet vi clam vel precario aduersario:secus si non ad commodum aduersarij.qd̃ plenius dico in dicto.c.cũ venisset. ¶ Nota q; ly secunde litere sint reuocatorie primarum tamen non intelliguntur prime reuocate nisi quatenus impetrans secundas eis vtitur eas presentando vt hic.quod optime facit ad ea que dico de rescriptis.ceterum. in glo.ij.in fine.et quomodo agenti vti possidetis obstet exceptio abiurationis.dic vt.S.

1 ☞ Spoliato beneficio competit interdictum vnde vi,
2 Rigor quando q; preferatur equitati.

In literis. Spoliatus beneficio restituitur nõ obstãte exceptione minus canonici tituli vel nõ ponas verbum beneficio:quia litera non ponit. primo questio ⁊ sol.vel primo decisum exordium. secundo questionis respõsio ibi:super illa.tertio ratio ibi:quia predo. ¶ No. q; spoliatus beneficio petit restitui:⁊ sic competit ei interdictum vnde vi:etiam si nõ habeat legitimam possessionẽ: ⁊ly in litera non fiat mentio de beneficio satis tamen ex ea colligitur ibi de canonica institutione. ¶ No. q; predo ⁊c.
2 vt in litera. † Nota q; rigor a quãdoq; preferatur equitati,
3 ¶ Quod a rigor. ad de Posti. et Ant. de bu.in.c.di lecti.de iudi. Ly. in l.j.in fi.C, de legi, et dic rigor idest subtilitas.not.l.distinc.vt constitueretur. de hoc de trãslatio.c.fi. ¶ In glo.j.ibi.l.j.vbi si ago de possessione ⁊ tu me accusas de violentia criminaliter predicitur possessio.⁊ sic illa.l.non facit ad hoc.c.quia hic dicitur prius cognoscendum de violenta eiectione:idest de possessione violenta seu violenter ablata vt in glo.Et sic etiã hoc cognoscitur de possessione,habet tamen dicta.l.alios intellectus.potest tamen intelligi vt consonet huic litere:vt contra agentem possessorio recuperande non obstat exceptio dominij.sic intelligit Petrus vt ibi dicit Ly.⁊ sic loquitur ff.de iudi.si de vi. ¶ In glo.antepenul.in fi.de hoc.j.super glo.vlti. ¶ In glo.penul.ibi:petitorio.de hoc sup glo.seq. Et in fi.de hoc de immuni.eccle.rat. ¶ In glo.vltima ibi: bona fides.super hoc quod tangitur in hac glo.⁊ alijs precedẽtibus.an ⁊ quando agenti possessorio obstet exceptio tituli.multe sunt varietates ad quas tollendas dic q; ad contra agentem possessorio recuperande de dominio seu titulo de quo non constat. sed excipiens vult probare ⁊ nõ auditur exceptio.C.ad.l.iul.de vi pub.si quis ad se fundũ. et hic etiam si statim velit probare nisi in casu quo imminet periculum anime.j.c.literas.aut de dominio seu titulo constat.⁊ aut contra agentem obstat iuris dispositio seu inhabilitas ad possessionem:⁊ admittitur exceptio:nec restituitur nisi doceat de titulo per quem sit factus habilis.sic loquitur.j.c.ex transmissa.et.c.ad decimas.lib.vj. aut contra agentem non obstat iuris dispositio seu talis inhabilitas licẽ de dominio constet contra ipsum.⁊ aut is qui opponit est is pro quo non liquet de dominio,⁊ petens restituitur. ita no.glo.ff.de doli excep.ex dolo. pro hoc dicta.l.bona fides.alleg.in glo.ver.q; si ego.sic potest intelligi hic q; predo restituitur: scẑ contra non dominum. fallit in casu quo exuberet officium iudicis ita q; etiam nemine opponente posset querere de titulo sicut cum agitur de beneficio ecclesiastico.de offi.ordi.lib.vj.regula.j.eo.lib.quo casu excludtur.sic loquitur de filijs presbyterorum.constitutus.et hoc ne teneat cum peccato vt ibi declaratur.aut liquet de titulo pro eo qui se opponit.⁊ aut violentia non est commissa per dominum sed per titium sicut in casu.l.bona fides.et excluditur agens.vnde si predo depositum rem surreptam ⁊ agit contra depositarium si dominus concurrit.⁊ etiam repetit preferetur vt ibi.tamen ibi loquitur in actione depositi.⁊ sic loquitur etiam. ff.depositi.l.j. §.si predo. quasi videatur in ea secus.arg.tamen illorum iurium.idem dicit si agitur interdicto vnde vi.q; preferetur dominus.aut violentia dicitur commissa per dominum ⁊ tunc non excludit agens quin feratur sententia pro ipso que saltem valebit quo ad fructus medij temporis.S.titu.j. cum ecclesia. ly in effectu quo ad executionem respectu futuri petitorium abs[o]beat possessorium vt ibi.et eo.titu.cum dilectus. et quo ad hoc procedit quod dicit Inno.in.c.cum dilectus. cum dicit de spoliatione facta post sententiam latam in petitorio agi posse.pro hoc quia non licuit domino propria autoritate spoliare etiam si notorie liqueat de iure suo. de dinor. porro.quod.c.ly videatur contradicere.significasti.quando notorium est adulterium:vt.j.dico. tollitur autem similiter illa contrarietas per id quod dico in dicto. c.porro. per hoc non tollitur quin contra dominũ dicentem sibi ius possit competere conditio. l.si quis in tantam. sed ex quo non est actum ex illa procedit quod predicti q; petitorium in executione preferetur possessorio.⁊ hoc si dominus instat ad hoc.als iudex hoc tanq; de commodo priuati non suppleret ex officio.⁊ pro eo quod dixi de.l.si quis in tantam.est quod no.S.titu.j. pastoralis. in glos. sed nunquid. Item predicta non procedunt in adultera notoria quam maritus potest a se propria autoritate efjcere subtrahendo sibi debitum:vt no.glo.de adul.c.fi.vbi dico. hoc enim casu ex toto etiam ab initio excluditur mulier petens restitui.sic loquitur.o.c. significasti.quia non fecit contra ius eam reijciendo.

Item cum quis. Petenti restitutionem non obstat exceptio criminis.vel ad idem sic agenti interdicto vnde vi aut clam.nõ obstat exceptio criminis.questio ⁊ solutio ibi non occurrat. ¶ Nota ibi obijcit.⁊ ibi agere.q; agens dicitur obijcere:idest excipere quando actio est preiudicialis.⁊ de preiudicialibus. de ordi.cog.tuam. ¶ Nota ex hoc q; actio priuilegiata vt excludat aliam actionem:excludit etiam exceptionem de eodem facto.hic enim dicit q; non admittitur excipiens de crimine quod probat:q; nõ auditur accusans de crimine ad excludendum petentem se restitui. ¶ Nota q; nõ est amicus noster ⁊c.vt lite non contest.accedens.el.ij. ¶ In glo.j.ibi duobus casibus.sed in istis aduersarius non dicitur clam possidere: ly violẽter.ibi nulla exceptio. Fallit in quatuor: primo si excipitur qd̃ fuit edificatum de consensu possidentis.ff.qd̃ vi aut clam.l.prohiberi. §.sed si permiserint. secũdo si edificatum erat sublatum.eo.titu.alius. §.bellissime. tertio si edificans fecit causa arcendi incendium.quarto si annus erat elapsus:vt in.§.bellissime.⁊.l.semper.§.hoc interdictum.⁊ differunt vti possidetis.⁊ qd̃ vi aut clam.quia in primo oportet agentẽ probare de possessione.de probat. licet.ff.vti possi.l.j.in secũdo sufficit q; peto demoliri clam edificatum intra territorium ad me pertinens.ff.qd̃ vi aut clam.l.j.§.j.⁊ quod ibi nota.

1 ☞ Judex spoliãs aliquem sine causa tenetur ad fructus sicut spolians.
2 Episcopus dicitur pater clericorum sibi subditorum.

Conquerente. Restituitur spoliatus etiã a iudice sine iuris ordine.primo querela.secundo promissio.ibi:quia vo.tertio commissio ibi:restitutionem. No.

nem. ¶ No.ibi : spoliati.q; hoc verbũ sonat in vitium etiã si fiat a iudice.⁊ hoc cum fit sine iudicio:vt hic.vel secus de renun.q; in dubijs.de eta.⁊ quali. cum bone.de pac.cum;cle
1 rici. ¶ Nota q; si iudex spoliat aliquem sine causa tenetur ad fructus sicut priuatus.⁊ est casus notabilis. ⁊ quotidie allegat.facit de offi.deleg.cum causa.vbi etiam de hoc.
2 ¶ Nota ibi paterna.q; episcopus est pater subditorum precipue clericorum.⁊ dicitur pater spiritualis. ¶ No.q; fortius offendit qui defendere tenetur.ibi teneas de natis ex libe.ven.c.vno. ¶ Nota q; spoliator tenetur ad fructus j.c.grauis. ¶ Nota casum in quo reus impetrat rescriptũ ⁊ iudices super actione mouenda per actorem vt hic in fi. quod forte alibi non reperitur. ¶ In glo.vlti.ibi:pro sententia.sed hic non intercesserat sententia seu ordo iudiciarius vt in litera ibi,sine iudicio.⁊ in fi. ¶ Oppo.extra glo. in eo quod hic vt.S.dixi datur iudex actori ad instantiam rei.debuit enim non audiri pro alio ad impetrandum sine mandato.de rescrip.nonnulli. fol.hoc fuit quedam prouisio propter dubium quod poterat surgere:quia forte archiepiscop? dixisset:q; iuste spoliauerat ⁊ ordine seruato ideo mandatur si est ita scẑ q; spoliauerit ordine non seruato q; restituat. si autem sup hoc emergeret qõ an fuisset seruatus ordo poterit cognoscere delegatus vt vult hec glo.⁊ sic iste dicitur datus iudex etiam pro ipso reo.quod autem expimatur in litera q; coram isto poterit archiepiscopus proponere ⁊c.non fuit oportunum exprimere.nam als actor hoc potuisset.de mu.peti.c.j.

Ex transmissa. Petens restitutionem coniugis restituitur probato coniugio.consummata ⁊ prestita fide eo dubitatur idonea cautione de impunitate mulieris nisi nimia sit viri sentitia:quia tunc non restituitur sed sequestratur.primo prouidet de modo seruando quando potest fieri restitutio. secundo quando non potest ibi:si autem. ¶ Nota ibi:capitali.q; non sufficit quodlibet odium:sed oportet q; sit capitale ad hoc vt excludatur vir petens restitui vxorem.⁊ hec signa quia vidi quendam succumbere qui capitulauerat de odio ⁊ pbauerat:sed non de capitali odio.quod autem dicatur capitale. no.glo.ff. de arbi.licet.de accusa.cũ oporteat. ¶ In glo.j.ibi de present contra:quia si potest probare coniugium nõ plene pro hoc quod dixi super glo.proxi. ¶ Oppo.ad hoc quia nisi vere probetur coniugium non potest constare de possessione cum non possit haberi sine coniugio:q; liber homo non possidetur:vt.j.in glo.pro hoc quod no.de seruis nõ ordi. c.ij.sol.sufficit q; doceatur de coniugio presumptive:ita q; iustificetur possessio ⁊ talis psumptio facit quod dicit sufficienter cõstare de coniugio quo ad hoc.sed si postea principaliter agetur de coniugio oportebit plene probare. Ibi etiam seruitutibus non est bonum simile quia in seruitute de qua sequitur in glo.est alia ratio tamen potest tolerari similitudo in hoc q; etiam si agatur possessorio pro tali seruitute oportet docere de titulo. quod intellige vt dixi.S. titu.j.cum ecclesia.super glo.ex hoc.ibi sine iure. ¶ Nota glo.ex qua habes vnum casum in quo potes restitui. nõ auditur scẑ quando petit restitui coniugem ⁊ non docet de titulo.⁊ ratio colligitur ex glos.quia isti obstat inhabilitas ad possessionem:quia liber homo non potest possideri nisi ex aliquo titulo:puta coniugio. pro hoc quod dixi.S.in literis.sunt ⁊ alij casus in quibus negatur restitutio qui notantur in.q.j.in summa.in Spe.de petito.possef.§.fi.

1 ☞ Ecclesia duplici iure possideri potest.
2 Diocesanus ecclesiam loco religioso donare potest.

Cum venisset. Qui possidet ecclesiam per alium iure proprietatis liber ingreditur possessionem illo mortuo etiam sine autoritate diocesani.⁊ si ob hoc a diocesano spoliatus debet restitui. primo factum decisum ⁊ querela.secundo prouisio ibi:respondemus. tertio ratio ibi:cum sicut. et.j.decidit q; mortuo illo.B.intrauerunt possessionem sine licentia diocesani a quo fuerunt
1 spoliati:vt in glo.vlti. ¶ Nota q; ecclesia potest possideri duplici iure:scilicet iure tituli vt possidebat.B. Item iure
2 proprietatis vt possidebant canonici. ¶ Nota q; diocesanus potest donare ecclesiam loco religioso seu collegio: quia non dicit conuentu.pro hoc quod not.de electioni. ne pro defectu. Nota de possessione que acquiritur:⁊ tenetur per constitutum:idest per alium qui constituit se possidere nomine illi?.sic enim canonici hic possidebãt per istum.B. tanq; per constitutum:quia recognoscebat ecclesiam a canonicis tanq; proprietarijs ⁊ pensionem soluebat. ¶ No. illud is possidet ⁊c. In glo.j.ibi:collegio.q; non confertur collegio iure tituli quo casu loquuntur iura de quibus in prin.glo.sed iure proprietatis quod esse potest etiam altero remanente instituto dicto.c.consultationem.⁊ hoc casu non requiritur q; quãdo fit donatio iure proprietatis vocetur institutus.de rebus eccle.non alienan.clemen.fi vna. quia non agitur de eius preiudicio vt hic ⁊ ibi.Et in fine. ¶ Oppo.extra glo.ibi concessisset.⁊ ibi confirmasset.videtur enim inculcatio q; idem concesserit ⁊ confirmauerit. fol.hoc tollitur per literam que dicit q; confirmauit per rescriptum:idest q; id quod primo dederat verbo per scripturam postea facta confirmauit ⁊ roborauit seu firmius reddidit. ¶ In glo.ij.ibi:per hoc.idest per pensionem.contra quia pensio non potest de nouo imponi ecclesie. de censi. prohibemus. fol.immo potest ex causa vt ibi. Item non dicitur hic q; fuerit de nouo imposita.⁊ potest intelligi q; erat antiqua ⁊ soluebatur archiepiscopo.ibi tradite possessionis.contra de fide instru.inter.vbi pensio non probat possessionẽ.potest enim esse q; apparet alium possidere. ff.qui. modis vsufruc.amit.l.pomponius.in prin.vbi tex.notabilis.vnde in preiudicium possidentis preceptio mercedis possessionem nõ pbat.secus si nõ apparet alium possidere: tunc enim ex hoc probatur possessio quo ad percipiendum ff.de acquiren.possef. qui vniuersas. §.qd̃ per colonum.vbi glo.singularis.⁊ hoc saltem in preiudicium soluentis.de religio.domi.cum dilectus.vbi glo. et sic in casu isto cum canonici perciperẽt pensionem de consensu archiepiscopi ex hoc erat probata possessio ẽtum ad soluentem dum vixit. Item ẽtum ad archiepiscopũ qui cõsensit immo donauit.

1 ☞ Agens possessorio super matrimonio petitoriũ deducit.
2 Delegatus super petitorio cognoscit de possessorio.
3 Quis in iudicio esse potest partum per se partim per procuratorem.

Ex conquestione. Reputãt difficile ⁊ varie legitur.sed fm verum intellectũ. h. d. si intentato petitorio super matrimonio carnali super eadẽ re agit reus possessorio recuperande. post expeditur possessoriũ.⁊ est casus singularis hic.idem in matrimonio spirituali.de cau.pos.clemen.vna.primo querela.secundo pro
1 uisio ibi:ideoq;. ¶ Nota q; agens possessorio super matrimonio deducit etiam petitorium. nam hec mulier etiam dicebat de matrimonio contracto. ad idem.S.c. ex transmissa. ¶ Nota ibi remoto ⁊c. de clausula appellatione remota. de hac de appel. vt debitus. ¶ No.q; delegatus
a e super petitorio cognoscit de possessorio.vult enim hic q; delegati ad instantiam militis super petitorio debuerunt audire mulierem petentem restitui.de hoc dic vt.S.titu.j. pastoralis.in glo.ij.de sequestra.c.j. ¶ Nota ex hoc q; rescriptum ab vno impetratum efficitur commune:ita q; etiã reus potest vti de mutu.peti.c.j.et.ij.de hoc.j. ¶ Nota ibi negata q; appellatur a iudice si negligit facere iustitiam. pro hoc autem differentes iudices per totum.not.Barto. ff.de dãno infec. q̃uis posset tamen ꝑ intelligi q; negauerunt non solum negligendo sed immo expresse reijciendo.
3 ¶ Nota q; potest quis partum per se partim per procuratorem in eadem causa esse in iudicio.quod dic de procuratoribus si quem.lib.vj.et loquitur ibi restitui faciatis.et ibi postmodum ⁊c.casum singularem in quo possessorium deductum a reo habet vim preiudicialis:ita q; prius terminatur. quod dic vt.j.not.de clausula fine canonico ⁊c. de hoc in glo. ¶ In glos.ibi super eadem re.ficit erat hic. quia respectu eiusdem matrimonij intentabatur petitoriũ ⁊ possessorium.de hoc plenius dic vt.j.super eadem glo.ibi durante;eodem iudicio.hoc intellige cum distinctione an reconuenat an mutuo petat:quia primo casu ante litẽ contestatam vel in ipsa protestatione ⁊ tunc vna sententia terminatur.secundo casu auditur etiam post contestationẽ vsq; ad conclusionem sed habet locum regula qui prior ⁊c. de ordi.cog.c.ij.vbi dixi.⁊ de mu.peti.c.j.hec tamen fallunt in casu huius.c.quod dic vt.j. super eadem glo. Ibi qui hoc omisit videtur sentire q; hec mulier non debuisset audiri. sed glo.debet intelligi in alijs causis q̃ in causa matrimoniali.verum est quod proxime precedit q; spoliano in mo-

a ¶ De clausula appellatione remota. Adde bal.in.l.ij. C.de app. non recl. Angel. in l.fin.C.de sen.⁊ itẽ lo. om.iu. Zap.allegatione cxxj. in vlti.col.

dum actionis proposita debet prius terminari. glo. tamen in hoc non persistit; sed aliter dicit vt sequitur ibi sed hic ideo. Et in fine vult dicere q̃ in c. pastoralis. vnus ⁊ idem intentauit petitorium ⁊ possessorium ⁊ expeditur possessorium scz primo petitorium ⁊ eo suspenso trãsiuit ad possessorium. hic autem vnus petitorium ⁊ alter possessorium et expeditur possessorium suspenso petitorio aduersarij. sed tunc obstãt iura allegata. s. in glo. ad prin. ibi sed videtur. Ad que colligitur vna sol. vsq; ibi sed hic Jo. alia ibi sed hic ideo: scz q̃ iura que dicunt q̃ de spoliatione debet opponi ante litem contest. procedunt nisi excipiens fuerit diligens: ita q̃ per eum non steterit: secus si diligens vt quia institit ante litem contesta. ⁊ postea appellauit. hoc tamen non procedit: quia permittendo litem contestari intelligitur renũciare exceptioni de re iudi. inter. vnde oportet hic intelligi q̃ non per exceptionem sed agendo deducebatur spoliatio. quod etiam est consonum litere ibi restitui postulabat. sed tunc obstant alia iura que allegat glo. ibi sed videtur: quia non debuisset prius expediri possessorium. sed debuissent vna sententia terminari petitorium ⁊ possessorium. si deducebatur possessorium reconueniendo. si vero deducebantur mutuo petẽdo fuit locus regule qui prior appellat. de regu. iur. lib. vj. fol. colligi potest ex eo quod dicit glo. ibi. ⁊ ibi casu huius decretalis vt dicatur hic speciale q̃ super eadem re deducitur petitorium ⁊ possessorium. et hec vera vt. j. subijciam. legitur autem ⁊ aliter fm Hostien. qõ mulier excepit de spoliatione egit hec diuinat quia nõ apparet q̃ excepert. vel fm cum predicuitur possessoriũ; quia vir erat suspectus in hoc q̃ eiecerat vxorem qõ nihil est. pro hoc tamen inducit Hostien. s. item cum quis. sed ibi loquitur in criminali: quia non auditur agens de crimine contra spoliatum. quod intellige vt. j. c. j. lib. vj. vel fm Hostiẽ. restituitur mulier ante omnia. que solutio erat notoria qõ non procedit: quia si fuisset notoria non mandasset papa si ita; est: vera ergo lectura est q̃ hic deducitur spoliatio agendo: nec refert an reconueniẽdo an mutuo petendo. ⁊ predicuitur possessorium quia est preiudiciale petitorio cum circa eandem rem sit vtrũq; idest respectu eiusdem coniugij. hunc intellectũ sentit glos. ij. q. ij. c. j. ibi per Archidia. ⁊ glo. de ordi. cog. c. fi. ⁊ hoc in matrimonio carnali ⁊ idem in spirituali: vt probatur de causa pos. cle. vna. ⁊ sic summaui. ¶ Quero circa hoc que sit ratio predictorũ q̃ possessoriũ circa eandem rem sit preiudiciale modo predicto. scribentes non dicunt. potest dici q̃ quia petitorium trahit ad se possessorium. s. titu. cum ecclesia. cum dilectus debuit hoc induci vt possessorium circa idem expediant vt habeat aliquem effectum dum discutitur petitorium. nam si simul terminarentur sententia esset sine effectu. ⁊ si dicatur q̃ immo cum effectu propter fructus medij temporis: vt in c. cum ecclesia. vbi cassatur electio. ⁊. j. vt ibi. dic q̃ in matrimonio non possent estimari isti fructus. Item quia posset dici q̃ hoc cessat in causa beneficiali in qua poterit iste lucrari fructũ preteritos. ideo dic q̃ est alia melior ratio. nam videtur maius odium violenti cum agit petitorio circa illã rem in qua commisit violentiam q̃ si circa aliam. ⁊ sine iste rationes subsint siue alie siue nulle sufficit. ita scriptum ⁊ esse. vj. q. iij. scriptum. ⁊ dicit Jo. and. q̃ raro vel nunq̃ hoc practicabitur nisi in causa matrimoniali quando petitur pronunciari. non tamen matrimonium carnale vel spirituale: alꝯ enim conuentus petitorio cum presupponatur possidere. de iudi. examinata. de except. c. penul. non potest intentare possessorium cum possideat. dic q̃ bene potest dari casus in quo conuentus petitorio agit possessorio: vt quia fuit spoliatus lite pendente: sed tamen solum in causa matrimoniali locum habet quod dicitur hic ⁊ in dicta clemẽ. vna. q̃ possit intentãs possessorium suspendere petitorium aduersarij. cum enim hoc sit contra regulam reconuentionis vel mutue petitionis predictas non debet extendi. Ad exemplificandum autem dictam cle. sufficit quod predicti quando pendente iudicio petitorio actor spoliat reum. Aliud exemplum ponit Jo. and. in Spe. de peti. ⁊ pos. §. fi. de quo hic scribo plenius. ¶ In glo. fi. signa glo. in prin. de illa clausula fine canonico. Et in fine quero quia dixi in notabilibus q̃ rescriptum est commune quando incipiat esse commune. Innocen. ponit duas opiniones. vna q̃ a die date: ita q̃ potest reus cogere actorem ad exhibendum rescriptum. ff. ad exhiben. l. iij. §. j. ⁊. ij. Alia opinio q̃ a die presentationis: quia tunc incipit iurisditio. de app. super eo. et. c. debitus. ⁊ hanc secundam tenet Hostien. quando rescriptum concernit causam priuatam: secus si publicam. tunc enim procedit prima opi. ar. de accusa. cum oportet. vbi sublato eo qui prosequitur inquisitionem iudex procedit: nec attenditur persona impetrantis. ⁊ hec opinio communis. ratio tamen assignata nõ procedit in eo qõ dicitur q̃ iurisditio incipit a die presentationis: quia immo a die date. de rescrip. pastoralis. in fi. ibi enim ante expressionem exprimendorũ sub clausula delegatus habet iurisditionem lz non exercitium. ita ergo ⁊ hic a die date iurisditionẽ non exercitium. sed dic saluando premissam opinionem q̃ ante presentationem non habet iurisditionem cum effectu: ideo rescriptum non est cõmune. immo posset ipetrans lucrari ⁊ non vti sed post vsum efficit cõe. argu. de fi. instr. §. perpetuus. sic dicimus libellum communem: quia conuentus rei vendicatione potest assumere onus probandi dominium: ⁊ si probabitur absoluetur: nõ solum absoluetur sed etiam pro eo pronũciabitur super dominio. ff. de proba. circa. In hoc tamen instant scribentes: sed hoc est verius.

Rauis. Violentus detento: cum fructibus etiaꝫ qui percipi potuissent restituere: damna resarcire: ⁊ de iniurijs satisfacere compellitur. primo querela decisa. secundo mandatum ibi: mandamus. tertio iudicum instructio ibi: prouisuri. ¶ In glo. not. ibi: certum. quidam vt refert Ly. in illa. l. dicunt q̃ in bonefidei possessor tenetur ad fructus consumptos quatenus factus est locupletior. quod procedit in fructibus naturalibus quos quis non facit suos vt sequitur in glo. secus de indistrialib' quos bonefidei possessor facit suos vt in glo. pro hoc qõ notat glos. institu. de rerum diui. §. si quis a non dominio. in fi. §. j. lucratur enim possessor bonefidei industriales consumptos pro cultura ⁊ cura. dic q̃ aliud in extantibus: quia vt dicit in. l. certum. talis bonefidei possessor non facit suos cum effectu quia tenetur eos restituere vt in eadem. l. per quam posset argui q̃ sumpto argumento ab illo titulo de rei vendi. vbi est illa. l. vt sic dicatur q̃ lz bonefidei possessor faciat suos tamen commutabiliter: quia post lit. contest. desinunt esse sui. hoc tamen nemo tenet sed nec tangit. ⁊ cõmuniter dicitur q̃ petuntur officio iudicis. quod tenet glo. ff. de rei vendi. ex diuerso. in prin. ⁊ probatur insti. de offi. §. j. si dicatur q̃. ratione debet teneri ad consumptos quatenus est locupletior. arg. ff. si cer. peta. si me. vbi si de meo peruenit ad te teneris restituere. quod quidam videntur sequi: vt no. Ly. in. l. certum. dic contra quia ex quo bonefidei possessor cõsumpsit tempore quo non subiacebant restitutioni non est verum q̃ aliquid de alieno peruenerit ad ipsum. ⁊ si aliud diceret frustratoria videretur. l. dispositio dicens q̃ lucratur cõsumptos ex quo non cum effectu. quod notat: quia multi decipiuntur ⁊ scribẽtes non declarant pro predictis q̃ non teneatur ad consumptos etiam si sit locupletior. est glo. in dicta. l. diuerso. in prin. ibi ad eus peruenisse contra q̃ immo teneatur etiam de percipiẽdis per dictam l. certum. ad idem eo. titu. l. domum. ff. de lega. j. apud iul. §. j. de rei vendi. si nauis. in fi. vbi hoc tenet glo. si possidet sine titulo. idem no. xij. q. ij. non liceat. de offi. dele. cum causa. in fi. ⁊ in Spe. de fruc. ⁊ interesse. §. j. fallit in quatuor casibus quos notat glo. ff. qõ met. causa. sed ⁊ partus. et. l. si fundum. in glo. C. de rei vendi. in quibus etiam si possidebat cum titulo tenetur de percipiendis. sed per Ly. in. d. l. certum. dicũt q̃ certũ dicũt q̃ titulus nõ excusat malefidei possessorẽ a percipiẽdis per dictam. l. certum. ⁊ iura pro ri. alleg. que indistincte loquuntur. communiter tamen intelliguntur quando possidet sine titulo. ⁊ hoc preterq̃ ad dictã l. apud iul. §. j. vbi glo. non facit premissam distinctionem an cum titulo ꝛc. sed fm Dy. ⁊ Ray. ibi debet fieri. nam ibi loquitur de fructibus rei legate cuius dominium trãsit ad legatarium recta via ab adita hereditate. ff. de fruc. a titio. ideo habens qui retinuit tenetur etiam ad percipiendos quia possidet sine titulo. sed hec videtur diuinatio ibi. vnde potest teneri opi. Pde. et Ly. pro qua est quia creditor tenetur in sortem computare fructus etiam percipiendos de pigno. cum contra. et dic vt ibi dico. et hoc videtur verius. Alia tamen opinio communior quam tenẽdo respondeat. c. cum contra. vt ibi dico. Ibi de vsuris fruct. de materia glo. dic plene in Specu. prealleg. vbi plenius distinguitur.

1 ¶ Libellus contra ecclesiam concipitur nomine ecclesie non prelati.
2 Conditio in spiritualibus apponitur.
3 Dominium per retentionem pensionis non probatur.
4 Expulsus

4 Expulsus a possessione potest recuperare repellendo vim vi.
5 Dominium quid sit.
6 Possessio quid sit.
7 Possessio quotuplex est.
8 Detentio quid sit.
9 Possessio ciuilis ⁊ naturalis quid sit.

Qui in causam. Ei qui non possidet restitutio denegatur primo cõmissio. fecisse diffinitio. ibi intelligentes. ⁊. j. dicitur q̃ conclusio in causa remiserunt
1 negocium ad papam. ¶ Nota q̃ episcopus ⁊ capitulũ simul cõueniuntur vt in litera conjuncta superscriptione. quod intellige vt not. de rescrip. c. edoceri. ¶ No. ibi nomine terdonensis ecclesie. q̃ libellus contra ecclesiam concipitur nomine ecclesie non prelati. de hoc de dilatio. c. iij.
a ¶ In libello. Ad de Fely. i c. cũ accessissent. de consti. a ¶ No. ibi magistrũ ⁊ fratres militie q̃ sufficit in libello a exprimere nomen appellatiuum. de hoc de ordi. cogni. c. ij. ¶ Nota ibi: domo caluentie. q̃ sufficit vna circunstantia in expressione loci seu rei. quod procedit quando per illam sufficienter certificamur de re. ita dicit glo. de hoc nomine gallopressus. C. qui testa. fa. pos. l. hac consultissima. Idem de nomine quintauallis. de iureiurã. quintauallis. cũ simi. de hoc per Bartolũ. ff. de condi. ⁊ demon. demonstratio.
2 ¶ Nota q̃ in spiritualibus apponitur conditio. de hoc
3 in glo. ¶ Nota q̃ per retentionem pensionis non probatur dominium. vnde episcopus vltra retentionem pensionis etiam retinuit dominium. pro hoc de re iudi. cum bertoldus. de iure patro. preterea. ¶ Nota q̃ retinetur possessio per constitutum: sicut hic episcopus per fratres. s. e. cum venissent. ¶ Nota q̃ lz constitutus tradat possessionem non ex hoc constituens perdit. ⁊ hoc si tradit sub conditione vt hic. ergo a cõtrario secus si simpliciter. de hoc. j.
4 ¶ Nota q̃ quando constitutus tradidit alteri possessionem an non. ibi non inscius. ⁊ est tex. singularis ad id quod j. dico. ¶ Nota q̃ expulsus a possessione potest recuperare repellẽdo vim vi. ⁊ ad hoc quotidie allegatur. ¶ No. in ver. procuratore. de forma sententie ferende in procuratore. de hoc de electio. querelam. no. in ver. cernentes. vt in glo. vlti. ¶ In glo. j. in fi. Oppo. extra glo. q̃ solus episcopus debuerit conuenirí quia prelatus etiam sine capitulo agit ⁊ defendit pro ecclesia. de rescrip. edoceri. fol. quãdoq̃ prelatus expertitur cum capitulo: quandoq̃ sine. quod dic vt ibi. ¶ Oppo. q̃ magister militie nõ debuerit agere sed prelatus immediatus istius domi. de iudi. cum deputati. Sol. contrarium procedit: cum agitur de iuribus particularibus loci: secus si de statu seu iudicctione. tunc enim expertitur superior: qui pretendit sibi subesse. de hoc hic prosequitur Jnno. ⁊ inter cetera dicit q̃ lz superior possit expertiri pro membris: tamen mortuo prelato immediate dicitur ecclesia vacare dato q̃ ipsa superior possit agere qõ est singulare. pro hoc quod no. de elec. quia ppter. in prin. ¶ In glo. ij. ibi: forma. no. glo. q̃ vocabula improprianturad euitandam contrarietatẽ. Et in fine. Item fm Innocẽ. episcopus non oppositit conditionem rei spirituali sed traditioni possessionis. Item etiam si apposita fuisset in contractu non vitiaret quia non est cõditio symoniaca sed meritoria vt fiat oratorium ꝛc. Ex quo nihil applicat episcopo sicut licet tradere aurum vt fiat calix. ⁊ postq̃ est factus in nullius bonis. est. insti. de rerum diui. §. nullius. de seruis non ordi. c. ij. sic dantur tempora alia pro septimo ⁊ tricesimo de testa. §. fi. facit de condi. app. c. j. ¶ In glo. iij. in fi. Op. in eo q̃ isti debebant promittere obedientiam episcopo et successoribus. nam ex quo promissa est episcopo obligat etiam quo ad successores. de iureiuran. veritatis. solu. sta contrario si promittitur episcopo sub nomine dignitatis. et dic vt ibi. nec hic dicitur contrarium. obseruatur tamen q̃ renouatur iuramentum in persona successoris ad cautelam. ¶ Oppo. q̃ prior humiliatorum non possit promittere obedientiam pro se ⁊ fratribus: quia quis non iurat pro alio sine mandato speciali. de iura. calũ. c. fi. li. vj. fol. sufficit q̃ illi sciant ⁊ non contradicant. C. de iuramen. calum. l. ij. §. finautem dignitas. ⁊ seq. ⁊. §. hoc etiam. nam cum interfit eorum debent appellare si volunt contradicere. de maio. et obedien. dilecti. ¶ Oppo. in eo q̃ episcopus retinuit dominium loci: quia rei sacre nemo dominus. insti. de rerum diui. §. nullius. fol. retinuit quo ad protectionem vel quousq̃ locus fiat sacer vel etiã postea quo ad ea de quibus hic. sicut etiaꝫ habet episcopus episcopalia in ecclesijs. de offi. ordi. conquerente. ⁊. q. j. per totum. ¶ In glo. iiij. ibi contra humiliatos. Op. q̃ nihil potuerunt tradere cum tanq̃ religiosi nihil habeant. xij. q. j. nolo. ⁊. c. non dicatis. Innostat contrario si humiliati renunciauerunt proprijs quasi velit q̃ poterant renunciasse quod procedit ab initio ordinis quando non profitebantur religionem. hodie secus. vel fm Jnno si sint professi potuerunt singulariter se transferre ad religionẽ arctiorem. de regu. licet. sed hoc non est ad propositum: nec agitur de hoc hic. sed dic vt. s. qõ met. causa. cum dilectus. ⁊ dic q̃ hic solum queritur an potuerint vel noluerint tradere possessionem. ⁊ videtur hic q̃ potuissent si voluissent. glo. tamen dicit q̃ non preiudicat hoc episcopo. quod dic vt in glo. seq. ¶ In glo. qua nõ existente. hec glo. videtur sentire q̃ ideo non fuit tradita possessio: quia non existit conditio. ⁊ sic sentit: secus si simpliciter tradidissent. cuius contrarium dicitur in glo. precedenti q̃ preiudicassent sibi non episcopo. quod dic vt in glo. seq. et super ea. ¶ In glo. vt scias ibi adhuc retineo possessionẽ. hoc simpliciter est verum: sed cum distinctione de qua. j. Pro cuius intellectu est sciendum q̃ rerũ quas habemus
b triplex est modus habẽdi. primus modus est dominium b.
5 secundus dicitur possessio. tertius detentatio. ¶ Quero circa hoc quid est dominiũ. dic q̃ est ius libere de aliqua re disponendi per modos iuris non improbatos. C. mandati in re mandata. de sepul. de his. ⁊ hoc in rebus corporalibus. incorporalium enim non est proprie dominium. ff. de vsufru. l. iiij. in glo. pro hoc quod no. Jnnocen. s. eod. in literis. de actione. q̃ in ea possessio non distinguitur a modo. Quotuplex autem sit dominiũ. no. s. de libel. obla. c. ij. est enim dominium proprie. item quasi dominium. qõ non est proprie dominium: sed ad eius instar. de hoc de re iudi. abbate. lib. vj. Item dominium proprie subdiuiditur: quia aliud directum: aliud vtile. primum habet dominus in re secundũ habet non dominus qui habet ius in re in aliquo
6 simile domino: puta emphiteota si ager vec. l. j. ¶ Quero
c quid est possessio c. fol. multiplex diffinitur. ff. de acqui. posset. l. j. in prin. ⁊ ibi glo. ⁊ Barto. ⁊ Ly. C. de acqui. pos. lz mihi placet diffinitio Jo. que ponitur in dicta. l. j. q̃ possessio est ius tenendi rem. ⁊ hanc tenet Dy. vt dicit Ly. in l. licet. ¶ Oppo. ob hoc quia seruus potest tenere rem. ff. de acquiren. pos. q̃ seruus non tamen possidere vt ibi. sol. lz seruus teneat non tamen habet ius tenendi sed nude detentat: sicut asinus sellam: vt dicit glossa in. l. q̃ seruus. per hoc dic q̃ lz Bart. in dicta. l. j. diffiniat. q̃ possessio est ius insistendi rei non phibite possideri. tamen non differt hoc a premissa diffinitione. nam qõ dicit insistendi non differt a iure tenendi nisi verbaliter. vnde dicta. l. j. in prin. ponit hoc pro eodem. Item quod addit Barto. non prohibite possideri non est necessarium: quia si est prohibita possideri non acquiritur possessio. de prescrip. causam. Nos autẽ presupponimus possessionem esse ⁊ per premissam diffinitionẽ comphẽdunt nõ tãm res corporales sed incorporales que lz non proprie possideant tãm quasi possidentur. de foro compe. conquestus. ⁊ hec quasi possessio in omnibus habet effectum vere possessionis. pro hoc quod not. Innocen. de
7 elec. querelam. ¶ Quero quotuplex est possessio d. Jo.
d q̃ duplex. naturalis et ciuilis. Ajo ⁊ placentinus q̃ vna. qõ disputat Dy. in regula sine possessione. lib. vj. vbi concludit cum Jo. hec questio in iure non est necessaria. Idem iuris est siue dicamus q̃ sit vna possessio in substantia sed varietur per diuersas qualitates scilz ciuilem ⁊ naturalem: siue dicamus q̃ ciuilis ⁊ naturalis sint specifice differentes ita q̃ possessio ciuilis in substantia alia est a naturali. pro hoc quod no. de magistris. clemen. j. in glo. per quam que est singularis: tamen magis videtur iuri consonum q̃ sint due species licz possit dici omnis possessio naturalis. quia in acquirenda ⁊ admittenda possessione requiritur actus naturalis: lcz animus ⁊ corpus. ⁊ hoc casu naturale accipitur pro eo quod conuenit tãm animatis anima rationali et vtentibus ratione. nam carentes ratione vt bruta ⁊ vsu rationis vt furiosus ⁊ dormiens possidere non possunt. ff. de acquiren. pos. l. j. §. furiosus. similiter omnis possessio potest dici ciuilis: quia iure ciuili approbata. ff. de origi. iur. l. ij. in principio. de acquiren. posses. q̃ seruus. in glo. in verbo ciuiliter. hec ergo vocabula ciuilis et naturalis sunt inuenta causa significandi varios effectus. ⁊ dic q̃ proprie distinguitur: vt. s. q̃ aliud possessio et aliud detentatio: quia possessio est ius. detentatio factum. quod dic vt in se
8 quenti. ¶ Quero quid est detentatio. dic qõ est ipsa rei custodia: vt cum quis mittitur in possessionem causa custo-

b ¶ Quid est dñium. adde bar. in. l. si qs. in. §. differẽtia. ff. de acqr. pos. Bal. in. l. proprietatẽ. C. de proba.

c ¶ Quid est possessio. Adde doct. in. c. questus de fo. cõp.

d ¶ Quotuplex est possessio. adde bal. i. c. si qs. si de feu. fu. otro. i vsi. feudo.

die: vt lite non contesta. quoniã. §. in aliis. & dicimur detenere id quod est sub nostra custodia etiam si simus absentes: vt tunc detento seu detineo libros qui sunt in meo studio tanq̃ sub mea custodia & sub clauibus. Ex hoc vt dixi distinguitur detentatio a possessione: quia detentatio est factum etiam sine iure vt. in exemplo premisso de misso in possessionem causa custodie qui non possidet sed detentat seu custod. & possessio autem est ius quod variatur per varios effectus ex quibus colliguntur due possessiones seu duo vocabula possessionis scilz ciuilis & naturalis. de quibus in seq. ¶ Nuero quid est possessio ciuilis & quid naturalis. dic q̃ ciuilis dicitur ea que potest esse apta ad pariendum dominium quod ab initio fuit in qualibet possessione cum procedebat illud quodcumq̃ calcauerit pes tuus tuum efficitur. vnde dicit in. l. j. ff. de acquiren. pos. in prin. q̃ dominium ex naturali possessione cepit cuius vestigium. i. natura adhuc remanet in rebus liberis que celo et terra marique capiuntur vt auibus: piscibus: & feris. & quod dicit naturali concernit quod predixi omnem possessionem dici naturalem. talis tamen est ciuilis. dicit ergo ciuilis ea possessio per quam possumus vsucapere etiam si non semper: vt quia possidet quis mala fide. dicitur tamen ciuilis: quia potest producere effectus ciuiles respectu dominij acquirendi: vt si cessabit mala fides. pro hoc quod no. Dy. in regula sine possessione. de reg. iur. lib. vj. Bart. in dicta. l. j. naturalis est duplex. quedam vna que potest producere effectum ciuilem respectu alicuius iuris separati a domino vt possessio quam habet vsufructuarius si possidet naturaliter. ff. de acquiren. pos. naturaliter. & per hanc potest prescribere ius vsufructus. C. de prescrip. lon. tempo. l. vltima. in fi. Alia est naturalis que non potest talem effectum producere: sed habet solum effectum restitutionis & retentionis. hanc dicit Barto. in dicta. l. j. de acquir. pos. possessionem corporalez. sed tamen etiam est naturalis. hanc habet qui ingressus est possessionem me absente. talis enim non facit fructus suos. de hoc per Dy. in regula sine possessione. de reg. iur. lib. vj. tamen si molestatur a tertio. idest non domino vel non possidente habet vti pos. ff. vti possi. l. j. in fine. & si deijcitur habet vnde vi. ff. de vi & vi arma. l. j. §. qui vi a me. & §. deijcitur. & l. colonus. de acquirẽ. possef. l. clam possidere. ff. qui ad nundinas. per hec infertur q̃ si ingredior rem vacantem & que ad neminẽ pertinet acquiro dominium & possessionẽ ciuilem & naturalem & detentationẽ. sed hoc intendo & subest capacitas respectu mei & respectu rei. Si autem ab alio est detenta non possum acquirere id quod ille habet: nisi ille perdat: quia duo in solidum eandẽ rem possidere non possunt. de probatio. licet. Sed acquiro id quod ille non detẽtat. si ergo est absens & possidebat per se acquiro detentationem & possessionẽ que dicitur corporalis: vt in. §. qui ad nundinas. absens enim non potest per suum corpus conseruare detentationes vel corporalem possessionem cum tanto effectu q̃ non possit per alium acquiri. sed per hoc absens non perdit naturalem & ciuilem: nec ingressus acquirit nisi ille perdat: & ad illam retinendã sufficit animus. dicto. §. qui ad nũdinas. nisi nimis abesset ita q̃ non sit in conspectu rei: tunc enim si habebat ciuilem & naturalem retinet solam ciuilem. sed si habebat solam naturalem eam retinet. dicto. §. sed si quis possidet per alium vt hic si ille expellitur possidẽs principalis priuatur omni possessione. quod plenius. j. cum glo. dico. sed cum scit potest recuperare vt hic. hec prosequit: vt per Azo. in summa C. de acqui. pos. per glo. & Barto. in dicta. l. j. de acquiren. possef. & fm hoc intellige hanc glo. & procedunt predicta in possessione rerum immobiliũ. secus in possessione rei mobilis de qua dicitur. j. in glo. q̃ cum quis eam occupat possidens statim perdit. quod procedit etiam si possidens ignorat de occupatione. l. si rem mobilem. alleg. in glo. & hoc est quia talis possessio est vilis vel abiecta. & sic facile perditur dicta. l. si rem. in glo. ibi vel alij tradat. C. de acquiren. pos. l. fi. vbi ex facto coloni dominus non priuatur possessione. sol. multipliciter variatur intellectus illius. l. communiter tamen concluditur fm Jo. ibi q̃ autem colonus expellitur: aut tradit: aut recedit: aut moritur. si expellitur dominus perdit omnem possessionem: vt hic in tex. & glo. etiam ciuilem quam tenet per se: & etiam naturalem quam tenet per colonum: & competit domino interdictum vnde vi. ff. de vi & vi arma. l. j. §. si deijcitur. & §. q̃d si seruus. & in hoc vera est hec glo. in eo q̃d distinguit an quis possideat per se an per alium: quia cum per se ez alius ingrediatur non acquirit ciuilem quam habet absens: vt in. §. qui ad nundinas. sed naturalẽ sic quã ille perdidit se absentando ex conspectu rei. dicitur autem esse in conspectu etiam si distet per. x. miliaria: aut non. ff. de acqui. pos. l. j. & l. ij. & dic q̃ dicitur in conspectu quando non tã distat quin inde possit res cõspici & discerni. nam etiã nõ ingrediẽdo possessionẽ possiz eã acquirere. vt si vẽditor de possessione tua mihi ostendit predium q̃d vendidit. & q̃tũ in se est possessionẽ tradidit dico acquisiuisse possessionẽ aõ & corpore mediante sensu visus. ff. de acquir. pos. quod meo. §. si venditorem. & hoc quo ad possessionem a venditore qui tradit possessionez: sed ad acquirendam possessionez vacantem requiritur ingressus. ff. de acqui. pos. l. ij. §. neratius. no. glo. in. §. si venditorem. & ideo. §. qui ad nũdinas. loquitur de eo qui recessit a conspectu rei: quo casu si habet ciuilem & naturalem perdit naturalem & vacat donec alius ingreditur & retinet ciuilem. & hanc non acquirit ingressus ignorante absente. sed si absens habebat solam naturalem recedendo a conspectu rei eam non perdit. & sic naturalis que habetur sola equiparatur ciuili quo ad eam retinendam. & in eo quod dixi q̃ si colonus expellitur dominus perdit etiam ciuilem quã tenebat per se. ratio est quia colonus in hoc repræsentat personam domini: secus autem si expellitur dominus & non colonus: quia tunc dominus non priuatur possessione. ff. de vi et vi arma. l. j. §. non autem. potest tamen dominus inuito colono omnem possessionez alij tradere. dicto. §. vbi casus cum glo. singulari. Si vero colonus tradit possessionẽ adhuc dominus perdit. & in hoc vera est glos. vbi expellitur: vel alij tradat. vbi equiparat hec duo. & hoc nisi colonus perdat. i. infideliter agat: vt dicta. l. fi. quod tamen dic vt in sequenti membro. Si autem colonus recedit. aut si animo perdendi possessionem dominus perdit naturalem sed retinet ciuilem. ff. de acquiren. pos. fi de eo. §. j. quod dic per Barto. ff. de acqui. pos. l. peregre. §. quibus. vt statim. j. sed Pe. vt refert L. y. in dicta. l. fi. dicit idem quãdo tradit sicut quando perdit propter idẽtitatem rationis ne propter defectũ coloni preiudicetur domino qui in hoc prouidere voluit illa. & hoc placet Bar. de saliceto ibi. sed opinio Jo. que ponitur ibi in glo. & quam predixi vt fiat distinctio an tradat vel perdat cõmunio. & eam tenet ibi Jaco. bu. & Ange. de perusio. & tunc z factum coloni quando tradit preiudicet domino quia perdit possessionem: sibi tamen succurrit vt habeat conditionẽ ex illa. l. fi. ad recuperandam possessionem: quia nec potest propie dici spoliatus vt competat vnde vi cum non interuenerit violentia. hec tamen litera videtur velle q̃ dicatur intercessisse violentia: & q̃ potest repelli incontinenti: quia recipiens potuit suspicari dominũ possessionis non permissurum. & hoc placet eo casu quo ingressus sit possessionem ad alium pertinere vt hic est tex. singularis. ibi ad quos ipsam possessionem nouerat pertinere. dic ergo q̃ si colonus tradit ei qui scit possessionẽ ad alium pertinere dominus non perdit ciuilem. ar. o. l. fi. ne factum coloni preiudicet domino. & per hanc literam que permittit domino repellere vim vi statim cũ hoc scit q̃ non permitteretur si perdidisset omnem possessionem: quia hoc esset dicere sibi ius contra. l. si quis in tantam. nisi hoc facere ret statim a die detectionis nõ a die scientie. pro hoc quod

a ¶ Colon' tradẽdo. Adde. l. vlti. C. de acquiren. possef.

a no. glo. xij. q. ij. quisquis. dicens q̃ colonus tradendo[a] nõ priuat dominũ possessione. quam intellige modo predicto quando tradit ei qui scit de possessione alterius. sed si is cui tradit nescit possessionem ad alium pertinere potest teneri opi. Jo. q̃ dominus perdat omnem possessionẽ. & hec erit notabilis limitatio ad dictam. l. fi. & ibi no. & est nona. & ratio diuersitatis potest esse: quia quando ingressus scit de possessione alterius odiosius est q̃ factum coloni preiudicet domino q̃ quando ille ignorat. Item in casu in quo colonus recedit animo deserendi quod dixi dominum perdere naturalem verum est si ab alio occupatur: alas non dicto. §. qui ad nundinas. & l. vij. §. si seruus. & l. si de eo. §. j. et l. peregre. §. quibus. de acquiren. pos. Si autem recedit nõ animo deserendi dominus per eum tenet naturalem: nec interrumpitur vsucapio. ff. de acquiren. pos. si colonus. et in dubio presumitur q̃ non animo deserendi quia non presumitur dolus. ff. de proba. quotiens. §. qui dolo. de renũ. c. ij. li. dist. Si vero colonus moritur dominus perdit naturalem: sed retinet ciuilem nisi sit negligens in adipiscendo naturalem. sed si est negligẽs perdit etiam ciuilem. dicta. l. si de eo. §. j. & in eo quod dixi si colonus expellitur domino competit interdictum vnde vi. hoc procedit nisi colonus prius interuertisset possessionem tenendo pro se: quia tunc interdictum vnde vi competit ipsi colono contra spoliantem. ff.

a ¶ Si quis non potest. Adde Jnno. in. c. ij. de consue.

b ¶ Et in defectum iustitie. Adde Abba. in. c. j. de iud. in. xvij. col. Philip. in. c. quoniam. in. iij. col. de symo. idez Fely. in. c. preterea. el. j. in vltima col. eodem titulo

c ¶ Capere propria autoritate. Adde Bar. in. l. capite quinto. ff. ad legez iuliam de adult. bal. & auf. imo. C. de act. & obliga.

d ¶ Qui pot mouere bellum. adde. xviij q. ij. ptotũ Jnn. in. c. a sicut. & in reiu. Nostiẽ. & summa tit. de treu. & pa. in. §. quid b sit bellum per Mathesi. & ra c cta. de bello. Jo. de ligi. & tracta. de pugna. sctũs Tho. ij. ij. q. xl. art. j. d

tem. ff. de vi & vi arma. l. colonus. dominus tamen cum scit de interuersione potest repellere vim vi. vt hic. & predicta procedunt quantum ad hanc literam si isti tradidissent possessionem sine contradictione. sed quia tradiderunt sub conditione nullam possessionem transtulerunt. ideo licuit episcopo & capitulo repellere vim vi. sed etiam si sine conditione tradidissent hoc licuisset fm predicta. ¶ In glo. vlt. ibi incideruẽt in sententiam. hoc procedit si intulerunt violentiam personis. alas secus. & in hoc quando liceat potestate habere rem suã potest auferre equivalentez autoritate superiozis. quod est singulare & quotidie allegatur. & dic q̃ si nõ posset superior cõmode adiri hoc licebit etiam autoritate propria. id enim fieri nõ potest quod commode non potest. de iureiu. breui. & in defectum iustitie redimus ad ius naturale. vnde no. glo. prima dicens ius gen. & in defectum iustitie b potest quis propria autoritate rem suam auferre ab obtinente dumodo auferatur taliter q̃ surgat inde scandalum. pro hoc q̃ licet capere propria autoritate c debitorem fugientem. C. de decurio. l. generali. lib. x. vbi glo. ff. que in frau. credi. l. ait pretor. §. si debitorem. dixi de iudi. cum non ab homine. & quod fortius est potest etiam quis auferre rem equivalentem. & hinc surgit quod de pignorationibus seu represaliis de quibus de iniurijs. c. j. lib. vj. & per Bar. in tractatu represaliorez vt dicatur qei licet indicere represalias qui potest mouere bellum d iustum. & quis possit mouere. prosequitur Jnnoc. & dicit q̃ aut mouetur ad defensionẽ rei aut persone. & cuilibet licet in ipso actu: nec expedit q̃ expectet prius pcuti: licet alij qui contra. de hoc. C. vnde vi. l. j. ff. ad. l. aquil. scientiam. §. q̃ cum aliter. de homici. cle. si furiosus. aut ad defensionẽ rerum & licet etiam non in ipso actu dummodo incontinenti. vt hic & dicit incontinenti arbitrio iudicis. arg. de offi. dele. de causis. pro hoc de homici. significasti. & quod ibi not. in glo. vlt. Si vero ad impugnandum regulariter bellum iustũ mouet solus princeps vel alius qui sit loco principis. argu. qui filij sint legi. per venerabilem. & hoc quo ad effectum vt capti efficiantur serui & bona efficiantur capientium e. ff. de capti. nõ dubito. & l. hostes. & hec plenius dic vt hic scribitur.

e ¶ Et bona efficiãtur capiẽtium. Ad de glos. xxiij. q. v. ca. dicat. glosime. xxiij q. vij. glo. & Bar. in l. siquid in bello. & in l. hostes. & in. l. fi. ff. de capti. Nostien. in. c. quod sup his. de voto. & diffuse per hostiẽ. & summa in titulo de pen. i. §. quib?. versi. q̃d de rapina. et ver. sequẽ

f ¶ Etiam contra ius diuinum. Adde glo. in. c. non est. & ibi doct. de voto. Jnnoc. in. c. ij. de renun. Jo. an. in. c. de multa. de preben. Jo. de ana. in. c. j. de symo. Ab. in. c. cum venissent. in. v. col. de iudi. Abb. in. c. significasti. de elec. Ab. in dispu. incip. eps & quidam rector parmensis. et ibi innencies in istis locis q̃ si probatur dispensationem fuisse sine cã in his que sunt de iure diuino

f contra ius diuinum f potest ecclesia dispensare seu papa. notatur in regula actus legitimi. in questiõe. & in regula semel deo. in questione. lib. vj. dico qui filij sint legitimi. pervenerabilem. in principio. ¶ In glossa penultima. in fine. Nuero si non timet censuram et nullo modo vult cohabitare an possit aliter cogi vt procedat questio tam in viro q̃ in muliere. de qua videtur q̃ non possit precise cogi in tantum q̃ trahatur inuita de domo et ducatur ad virũ: quia materfamil. nõ potest realiter cogi. C. de offi. diuerso. iudi. l. prima. de iudi. capitulo primo. lib. o sexto. in textu et glo. que dicit q̃ etiam ordinarius non citat personaliter nisi in certis casibus. contrarium consuluit: quia cõmunter dicitur q̃ ordinarius potest precise et realiter cogere. C. quomodo et quando iud. lege consentaneum. Item sicut coniunx sequestrãt in loco tuto. supra eodem. capitulo et transmissa. de sponsa. cum locuz & hic in glossa vltima ita potest cogi realiter vt cohabitet cõiugi. nam si agitur criminaliter cogitur reus etiã mulier personaliter comparere. dicto capitulo primo. de iudi. ita ergo Et hoc casu quia fm Jnnocentium infra capitulo proximo vir agit condictione ex canone contra vxorẽ pro obligatione personali surgente ex matrimonio. q̃d est notandũ. Item

g pro executione pot ecclesiasticus iudex g innocare brachiũ seculare. de officio ordinarij. capitulo primo. ergo fi cõiunx per censuram non inducitur ad cohabitandum coniugi potest ecclesiasticus iudex vel per suam familiam: vel per innocationem brachij secularis realiter cogere. quamuis essi hic dicatur de censura ecclesiastica non tollitur aliud remedium et debet iudex eligere id quod sit efficacius. vt lite non contestata. quoniam. in fine. pro hoc quod dico de frigidis. capitulo finali. questione sexta. Ad legem primam. de offi. diuersorum iudicum. dic q̃ loquitur quando agitur ciuiliter et in casibus in quibus sufficit comparere per procuratorem. & in quib? potest aduersario aliter succurri q̃ per captionẽ persone. Ad capitulum primum. de iudicijs dic non esse verũ q̃ ordinarius non possit realiter citare: quia immo potest. d. l. consentaneum. nec illud capitulum contradicit. immo pmittit cum dicit ordinarium hoc posse quando subest alia iuris necessitas. nec procedit quod ibi dicit Hostien. q̃d vltra casus ibi expressos alius non occurrit: quia immo occurrit fm predicta. ¶ In glossa vltima in fine. Nuero de intellectu litere ibi alioquin. Jnnocentius exponit idest si est homo rectus et simpler: & timens deum. tunc enim fit restitutio etiaz si probationes sint prompte. dic alioquin. idest si vir est tantum seuerus q̃ non possit mulieri prouideri per cautionẽ vt sit sensus q̃ si est seuerus. pcedit premissa distinctio an probationes sint prompte vel non quomodo dicãtur prompte. dic vt nota. de appel. interposita. in prin.

1 ¶ Minor in matrimonio habet personam standi in iudicio.
2 Coniugis traductio non probat matrimonium.
3 Consensus sine verbis in matrimonio est sufficiens.
4 Possessorium in causa matrimonij habet causam mixtam
5 Actio preiudicialis vocatur exceptio.

Se parte. Petens restitutionem cõiugis habet probare cõiugium: & cum hoc possessionem & deiectionem. primo querela. secundo ratio iudicis. ibi quia igitur. ¶ Nota causam nolentis alteri nubere vt petat licentiaz ab episcopo quod est vtile vt declaretur non facta fore non inueniret cuz

1 quo cõtraheret. ¶ Nota q̃ in matrimonio minor hz personam standi in iudicio. idez in alijs spiritualibus. q̃d dic vt de iudi. capi. finali. lib. vj. ¶ Nota ibi prius q̃ possessorium recuperande in causa matrimoniali deductum etiã a reo habet naturam preiudicialis vt prius terminet. quod facit ad capitulum ex conquestione. supra eodem. ¶ Nota ibi nullo seu possessionis commodo q̃ contra petentem restitui obstat exceptio q̃ non possidet. ad idem supra eodem capitulo

2 tertio. ¶ Nota q̃ traductio coniugis non probat matri-
3 monium. ¶ Nota ibi sponsalia vel consensus. pro eo q̃d dico de sponsalibus. tue. q̃ ad matrimonium sufficit consen-
h sus h sine verbis. probat hec alternatiua. vt quod dicit spou

b ¶ Suffi cit consensus. Adde capitulum cum locuz de sponsalibus. & in capitu. sufficiatque simaseptima. q. ij.

5 ¶ Pot ecclesiastic? iudex. ad de Oldr. consi. lxxx ix. inci. episcopus in nocat.

D

4 sponsalia cōcernat matrimoniū verbis contractū. ¶ Nota q̄ possessor:iuū in causa matrimonij habet causam mixtā scilicet cum titulo:quia oportet probari de coniugio.vt hic
5 ꝛ.§.eodem ex transmissa. ¶ Nota ibi exceptiōibus.quod actio preiudicialis etiam vocatur exceptio.nam hic non excipiebatur de spoliatione.sed petebatur restitutio.ꝛ tamen in effectu dicitur exceptio:q̄ petebat p̄ius expediri.ad idem §.c.proxi.ꝛ in.c.preterea ibi q̄ talis obiectio. ¶ In glos.sic patet:ibi non impedit matrimonium.hec ratio est sufficiens quantum ad exemplum positum in glo.non indistincte.sentit tamen glo.indistincte q̄ in spiritualibus non potest minor petere se restitui.ꝛ idem not.glo.ff.de mino.ait pretor.in principio.pro hoc quod sequit̄ in glo.ibi ad hoc dicas.glo. in hoc stat q̄ minor qui renunciauit beneficio potest petere se restitui nisi agatur de alterius preiudicio.vt quia beneficium est alteri collatum.pro hoc quod not.de rescrip.quamuis.lib.vj. Hostien.dicit considerandum quid expediat ecclesie non persone.de electio.in causis.ne sede vacante. capitulo primo.quod tenet Archi.xv.q.iij.certis. Item q̄p ad eī instantiam non auditur:ad instantiam ecclesie.sic.sta cū glo. q̄ post collationem alteri factam nō fiet restitutio per inferiorem a papa.immo posset dici q̄ etiam si non est alteri collatum adhuc idem.restitutiones enim minorum sunt inuentē ne fraudentur in eorum patrimonio.hoc autē casu petēs beneficium certat de lucro.de prebend.dudum.ad finem.lib. sexto.vbi tex.singu.de hoc.de regula.cum vno.vbi Innocē. Eincen.tenet contrarium.sed primum verius. ¶ In glossa antepe.ibi rerum ecclesiarum.immo nullarum cum ñ sit capax bonorum cum omnia sua sint confiscata.de hereti.cū secundum.libro sexto.Ibi domini absentis.ꝛ tūc formabit libellum nomine domini ꝛ cauebit q̄ dominus habebit ratuz non autem de iudicato soluendo.quod dic vt nota.C.si pviz vel alio modo.l.vltima.quomodo autem auditur seru? pro possessione domini tributa.dic vt nota.de appel.cum teneamur.Ibi.§.deijcitur.ꝛtunc restituitur ad possessionem naturalem quam habuit:licet non possit restitui ad ciuilem quaz habere non potuit.sic loquitur.ff.de donationibus inter virum ꝛ vxorem.l.eum qui.dic etiam q̄ mulier nō possidet donata a viro in effectu:quia donatio non tenet.tamē vere possidet.de hoc in dicto.§.deijcitur ꝛ in fi. ¶ Opp. q̄ sufficiat petenti restitutionem coniugis fuisse in possessione etiam si non doceat de coniugio.§.eodem in literis.Sol.fallit i possessorio super coniugio:quia non potest haberi possessio hominis liberi.vt dicit glo.§.eo.ex transmissa. ad inferendum ergo capacitatem possessionis oportet docere de coniugio. vt hic ꝛ ibi.ꝛ in hoc Inno.recitat opiniones tandem dicēs q̄ petens restitutionem cōiugis debet probare aliquod genus sponsalio:nā interuenisse et matrimonium cōsummatuz quia si non interuenit consummatio licet sponsa possit peti officio iudicis:vel vendicari.quo casu admittet exceptio cōcernens titulum.puta nullitatez coniugij.de ord.cog.c.j.nō tamen potest peti restitutio:q̄ petens non habuit possessio
6 ¶ Spōnsa etiā de p̄senti. ad de docto. in.ꝛ. licet. de regul.
a nem coniugij.potuit enim sponsa etiam de presenti [a] libere recedere ingrediendo religionem.de conuer.coniug. ex publico.ꝛ si erat sponsa de futuro fortius potuit recedere cum nulli casus occurrant ex quibus sponsalia de futuro soluuntur.de iureiurando.quemadmodum.ꝛ hoc signa. Ex hoc infertur q̄ pro sponsa non potest peti restitutio:pro hoc quia ad inferendam possessionem debet doceri de actibus appropriatis illi actui:ita q̄ alteri non conueniant. nam actus appropriati dant cognoscere verum esse rei.ar.ff.de acqui.heredi.pro herede.§.papinianus.quod nota.ꝛ ideo etiā si aliquis aliquam tractauit vt coniugem et ab eo recedit nō pōt petere restitui tanq̄ cōiugē nisi docto de cōiugio.p hoc fm Inno.quia in matrimonio nullus actus possessionis interuenit qui non possit competere adulteris qui sepe tractāt se vt coniuges:nec in dubio presumuntur cōiuges. xxx.q.j.nostrates.secus dicit Inno.in canonicatu in quo interuenint actus qui non competunt alijs q̄ canonicis.vt q̄ tanq̄ canonicus habet vocem in capitulo.quod plenē statim dicaz. Ex his etiam infert Inno.q̄ si petitur restitutio concubine debet libellus lacerari.quod signa pro hoc quia non est possessio legitima:nec possessio cum non possit libere hō possideri vt predixi.ꝛ maxime cū inferr peccatū.ꝛ ideo dico generaliter quandocunq̄ apparet de incapacitate petentis restitutionem.vt in heretico ꝛ laico petere decimas ꝛc.vt ī gl. ¶ Opp.ad id quod, dixi de canonicatu.de nota.per Inn. in.d.c.in literis.vbi dicit q̄ petens non restituitur nisi doceat se institutum ab habente autoritatem.Soluit Inno.q̄ illa glo.non est vera.sed verius quod predixi. ¶ Oppo.ad hoc de fil.presby.constitutus.sol.vt dixi in.c.in literis.ꝛ dū essem scholaris ꝛ quidam doctor Bonoñ.repeteret.c.fin.de ord.cogni.socius, meus optimus dominus quondam Baptista concius cū eo cuncta cōicans dicit eandem studui in canonibus primam ꝛ postremam habui.nāvna die cepimus vna etiam presentati fuimus pro examinatiōe domino Jo. de lig.licet ipse me preuenerit in meliorē sortem.ipse igitur opposuit de dicto capitulo constitutus.doctor respōdit q̄ō ibi agebatur petitorio et possessorio.quod nō procedit. per notata hic.cum ergo replicasset socius meus ꝛ etiam ego q̄ō hoc non procedebat:quia ibi concluditur solum in possessorio.doctor quia non potuit se defendere postea repetijt capitulum constitutus.ꝛ posuit conclusionem q̄ petens, restitui beneficium restituitur docto de sola possessiōe. opposui quia beneficium non est nisi titulus. regula.j.lib.vj.ergo petens restitui ad beneficium petit restitui ad titulum.cum ergo non possit possedisse titulum quem non habet.arg.de de spon.impu.ad dissoluendum.opus est q̄ doceat de titulo.super hoc doctor fuit inuolutus.dic q̄ petens restitui ad beneficium petit restitui non ad titulum.sed ad commoduz beneficij vt possit administrare vt beneficiatus.ꝛ huius administrationis est capax sine titulo. Quantum autem ad dubiuz Jo.an.in Specu.eo.tit.in princi.dicit q̄ si quis petit restitui ad canonicatum.seu ad actus canonicales sufficit docere de quasi possessione ꝛ deiectione.ita intelligatur glo. Inno.hic.sed si petit restitui ad beneficium in genere nō ad singulas possessiones opus est q̄ non doceat de titulo.vt in capitulo literis.sed q̄ doceat se ingressum possessionem autoritate legitimi superioris.sic loquatur glo.Inno.in.c.in literis.Jo.de ligna.contra in primo membro:quia canonicat̄ est titulus beneficij.vnde non refert an ad beneficiuz: an ad canonicatum petatur restitutio.puto q̄ Jo.an.habuit hanc mentem:quia canonicatus non est totale beneficiū.ideo petens restitui ad canonicatum comparatur petēti se restitui ad aliqua singularia iura beneficij.puta ad possessionem de cimandi vel funerandi.ideo sufficiat possessio.sed quādo ad totum beneficium:quia tunc presumptio est q̄ nō possit habere nisi sit institutus teneatur docere de institutiōe. p hoc quod notat Specu.de teste.§.nunc videndum.ver.sed pone vbi dicit q̄ in bñficijs ecclesiasticis non fit restitutio nisi doceatur de canonica institutiōe.per.§.patet.iij.questione prima.ꝛ vt dicit ibi Specu.fit talis probatio ad iustificandam possessionem.pro hoc quod notatur de causa possess.cle. vna in gio.vlti.que est not.ꝛ dicit q̄ aliud est querere an petens restitui ad beneficium habeat docere de titulo. aliud querere an sit op? iustificare possessionē ex titulo vbi natura possessorij hoc requirit.ꝛ tunc dicendum q̄ sic.pro hoc ista litera comparando matrimonium carnale ꝛ spirituale.ferē Jo. calde.in scholis dixisse q̄ petens restitui ad beneficium nō tenetur ad instantiam aduersarij docere de titulo:sed superior de hoc potest se informare ex officio.ꝛ si inuenit eum carere titulo non restituet.hoc etiam dicit Bertrandus in dicta clementina vna. ¶ Opp.ad hoc de dicto capitulo in literis vbi etiam predo restituitur ad beneficium.sol.vt ibi.et videtur dicendum per illud capi.q̄ nō requiritur q̄ doceat de titulo.immo nec q̄ iustificet possessionem.ꝛ q̄ nec ex officio iudex possit se informare:q̄ in hoc suppletur de facto cōtra id.de postu.bone el.j.sed si constat de spoliatione tenet̄ restituere vt ibi nisi constet de carentia tituli.quia tunc non restituet.dicto capitulo cōstitutus.quod plenius dixi in capitulo in literis. ¶ Ex hoc dic q̄ non debet dari terminus spolianti ad probandum de carentia tituli postq̄ iudex restituerit poterit ex officio si est ordinari? cognoscere de nullitate tituli.ꝛ sic denegabit restitutionem cum effectu.et sedz hoc potest̄ procedere opinio Calde.ꝛ Bertran.pro hoc de electionibus.cum nobis.de hoc plenius dico supra ca.ex cōquestione.ꝛ repetitione in vltimo contrario .eo autem casu quo obstat̄ exceptio carentie tituli.vt in matrimonio carnali.dic q̄ habet vim peremptorij fm Cal.quia concernit principale.de litis cōtestatione.capi.primo.lib.vj.Ex hoc vide differentiam inter matrimonium carnale ꝛ spirituale quo ad petendum restitutionem.alie differentie notantur de spōsalibus.tue.

1 ¶ Intentio est medium concludendi
2 Dicto: in causa appellationis petit sniam confirmari
3 Crimen probatur per instrumentum.
4 Interdictum vnde vi ex quibus causis competat.

Cum ad

Cum ad sedem. Interdictum vnde vi non competit cōtra eum qui non spoliauit nec spoliari mandauit nec spoliationem ratam habuit. Primo processus. Secundo diffinitio:ibi nos priozis.prima subdiuidit̄. quia primo cause cognitio.secundo processus habitus coram delegato:ibi coram quo. ¶ Nota q̄ super eadez repotest vtraq̄ pars deducere petitorium ꝛ possessorium. de hoc in glo.j. ¶ No.ibi cum possessionibus ꝛ pertinentijs.q̄ ad mittitur libellus in quo petit̄ res modo predicto.de hoc infra.ꝛ ad hoc allegatur quotidie. ¶ Nota in ver.ad que.q̄ō sufficit ad lites conte.negare narrata per partem aduersaz. de hoc de litis cōte.c.vno. ¶ Nota q̄ episcopus fundat intentionem.de iure communi in ecclesijs sue diocesis.xvj.questione.vij.omnes.idem in hospitalibus.vt hic.j.de rclig.domi.de zenodochijs. Et hoc pcedit in petitorio nō in possessorio.patet hic quia episcopus probauit de possessione: seu saltem pars aduersa non diffitebatur:vel non oportuit eum probare quia erat reus.pro hoc.j.c.olim el.iij.vbi de hoc.q̄p hoc quia possessio est facti ꝛ facta non presumuntur. de offi.
1 delc.cum in iure. ¶ Nota ibi intentionem. q̄ intentio est medium concludendi.ꝛ videtur hic dici intentio id quod dicitur ex probationibus.melius tamē dic q̄ probatiōes fiūt ad liquidandum intentionem.idest id per quod vult ps cōsequi quod intendit. ¶ Nota ibi restitutionem predictorū. q̄ interdictovnde vi condemnatur victus restituere que spoliauit.dicit tamen Spe.eo.tit.§.j.competentius eum condēnari ad restitutionem possessionis rerum spoliatoruū.nam cōdemnare ad ipsas res sapit petitorium. ¶ Nota in ver. nos:quatuor modos probandi.ꝛ est textus notabilis ꝛglo. antepe.addit quintum.sunt ꝛ alij de quibus per Hostie.in
2 summa de proba.§.fi.ꝛ in Spe.de proba.c.fi. ¶ Nota in particula precedenti q̄ victor petit sententiam in causa appellationis confirmari.quod intellige vt not.de offi. delegati.cum contingat. ¶ Nota ibi instrumentum.q̄ per instru-
3 mentum probatur crimen [a].de hoc de maio.ꝛ obe.cum in ec-
4 clesijs.ꝛ in regula semel.lib.vj. ¶ Nota ex quibus causis competat interdictum vndevi.vt hic in summario. ¶ Nota q̄ quando iudex ad quem reuocat sententiaz iudicis a quo exprimit causam.de fide instru.cum Johannes. ibi tamē ex primitur propter honorem iudicis a quo.quia fit reuocatio ex nouis actis.hic ex antiquis.ideo hic non ex illa causa:sme presumatur q̄ iudex ad quem reuocauerit sine causa.ꝛ est textus singularis. ¶ Nota q̄ non presumitur pro sententia. nam hec allegatio hic reijcitur.quod procedit:quia hec sententia non transiuerat in rem iudicatam cum ab ea fozet appellatum.licet de appellatione non fiat mentio in litera.tamen fit in antiqua.ꝛ sic deciditur sub illo.ꝛ.j.ante ver.nuper ¶ In glo.secunda ibi vniuersitas est. Nota glo.quia singularis q̄ ecclesia censetur vniuersitas.ꝛ dicitur iudicium vniuersale si petitur ecclesia cum pertinentijs.ibi respondendo signa glo.vsq̄z ad fi.ad quaz quotidie remittimur.ibi initiū iudicis.idem in quacunq̄ parte iudicij de his que proponū tur per actorem.vt not.ff.de rei vendi.idem pompo.§. fina. Jo.cal.ꝛ dic q̄ tam ex pte actoris q̄ rei fit interpretatio ad commodum proponentis quantum ad hoc vt possint verba varie intelligi prout ipse declarat.pro hoc de dila.litere. sed quantum ad probationes oportet q̄ precise concludant.de proba.in presentia.ideo tunc fit interpretatio contra pbantem.ꝛ quod dixi q̄ quis potest declarare id quod proponit verum est in eo qui proponit.sed si moriatur eius heres non potest hanc declarationem facere.dicto.§.fi.vbi glo. singul. ¶ Et in fine quero quando petitur res cum pertinētijs modo polianti quid venit nomine pertinentiarum. Innoc.dicit q̄ veniunt communi statuto vel consuetudine pertinent. quidam vt refert dicunt q̄ omnia veniunt.de causa pos.cum ecclesia.quod dicit Inno.verum si possunt sub petitione cōprehendi.quod non sic est:hoc casu vult dicere q̄ si qua pertinent de iure speciali non comprehenduntur nisi exprimantur. Host.contra q̄ immo comprehenduntur.quia verbū pertinere est latum verbum.ff.de verbo.sig.illud verbum pertinere.pro hoc fm Jo.de lig.inducunt aliter.q̄ in transactione que est stricti iuris cum est generalis veniunt etiam non expressa.de hoc de transac.c.j.fortius ergo in libello ꝓ interpretatur ad commodum actoris.ipse autem Jo. de lig.distinguit q̄ aut petitur ecclesia cum pertinentijs.et tunc pcedit quod nunc dixi.aut ecclesia ꝛ pertinentie.ꝛ procedit dictum Inno.pro hoc.ff.de fundo instru.si cui fundum. que distinctio procedit in hoc quod refert an quid petatur principaliter an accessorie.sed per eam nihil infertur ad id quod dicit Inno.cum dicit comprehendi ea que de iure communi statuto vel consuetudine pertinent.non que de iure speciali. Est ergo pro hoc alia ratio quia libellus debet esse cert?.vt hic. in glo.non esset autem certus si comprehenderentur ea que sunt de iure speciali.cum hic sit facti ꝛ incertum.sed in his q̄ pertinent de iure cōmuni statuto vel consuetudine cessat incertitudo cum reus possit hoc scire.immo debeat.hec procedunt presupponendo q̄ cum petitur ecclesia sit iudicium singulare.sed si est vniuersale vt.§.in glo.verus est q̄ comprehenduntur etiam ea que pertinent de iure speciali.sicut cuz petitur hereditas.pro hoc quod not.de libel.obla.c.ij. Item procedunt predicta quando agitur petitorio.secus si possessorio fm Inno. Host.contra.primum verius.tunc enim debent specificari que petuntur.als cum possessio sit facti staret q̄ pertinerent.ꝛ tamen non fuissent possessa. ¶ Quero eximitur ecclesia cum pertinentijs videnē comprehendi oia que quomodocunq̄ pertinent etiā si sint alie ecclesie ifti subiecte. In contrarium quia p̄ iuslegium strictē intelligit̄ .de priuile.in his.primum tamen verius.arg.de priuil.q̄ circa. Sed oportet q̄ pleno iure pertineant ita q̄ censeantur esse in eius dominio.vt si subiecte sunt in spiritualibus ꝛ temporalibus.sicut est de priui.cum ꝛ plātare.§.in ecclesijs. secus si pertinent quo ad quid.per hoc enim non dicuntur de pertinentijs.ꝛ ita consului. ¶ In glo.iij.ibi non est arbitrariuz fm nota.per Inno.de elec.querelam.licet Dy.in regula sine possessione.lib.vj.dicat q̄ in ducendam desertionem possessionis attendatur decennium.de hoc dico in.d.cap. querela ¶ In glo.penul.ibi sepe.ꝛ dicit Inno.q̄ ex.c.reintegranda non competit specialis cōdictio vel actio quod metus causa vel de dolo.vel similis fm varias causas ppter quas possessio fuit perdita.dic verius q̄immo etiam competit specialis condictio.quod dicetur in.d.c.sepe.ꝛin eo quod dixiq̄ in capitulo sepe non agitur interdicto vnde vi.hoc etiaz dicitur infra in glos.ibi vel condictione ex illa decretali sepe.ibi sed hoc non est verum.facit ergo glo.differentiam inter familiā liberam et familiam seruorum.quod dic vt sequitur in glos. ibi ad ipsum, peruenit.ita tamen q̄ peruenerit ex facto familie.als secus.ff.de vi ꝛ vi arma.l.j.§.familie.et.§. si filius.vbi de hoc.quod tenet hic Inno.ꝛ tenet Bal.C.de epi.ꝛ cle.l.j. hoc esse singulare.quantum autem ad hanc literaz dicq̄ fuit probatum q̄ familia episcopi spoliasset.nec ad episcopū ex facto familie peruenisset.ibi.xv.q.vj.c.j.vbi notatur in glos. secunda q̄ qui per metum tradidit rem perdit dominiū.q̄ō non videtur verum per id quod notat Inno.de renuncia.ve niens.vbi dicit q̄ qui renunciat rei perdit possessionem non dominium.per.l.ff.de acquir.posses.si quis.in.§. differentia. dic q̄ Inn.loquitur quando is qui renūciat rei retinet possessionem.sic loquitur.§.differentia.nam solo animo non desinit quis esse dominus licet desinat esse possessor.d.§.sed si deserit rem secus quia tunc videtur habere pro dereliclo.q̄ō dico in.d.c.veniens. Idem si tradit etiam per metum:q̄ me
b tus non annullat [b] actum quod metus causa.c.ij.et pro hoc quod ibi dico de renunciante beneficium per metū.ibi aliud fm canones.pro hoc de sequestr.cle.vna.ad fi.vbi de hoc tū dicitur fm leges a momentanea possessione.dicit Archi.in §.sunt quorum.alleg.in glo.idem fm canones. Ad hoc cap. dicit q̄ causa erat coram papa aliter q̄ per appellationē.cōtrarium dixi.§.contineri in decisa.ꝛ quod appelletur fm canones probat in dicta clemen.vbi hoc etiam tenet glo.ꝛ idez Jo.calde.hic.de hoc in Spe.de appel.§.ij.ver.sexto ꝛ sequēti.vbi refert Jo.an.Guidonē de fuza dixisse q̄ si simul actū est petitorio ꝛ possessorio potest etiam fm leges appellari super vtroq̄z.ꝛ sic quod predixi non posse appellari procedit quando tantum possessorio.pro hoc quia quando vtroq̄z simul tunc causa petitorij est principalis. idest possessorij accessoria saltem in effectu.§.tit.j.cum dilectus. ideo sequitur petitorium.quod est singulare. Aduerte tamen q̄.l.vna.C.si de momen.posses.hic alleg.non dicit appellari non posse.sz quod propter appellationem non differtur executio.et hoc est ideo quia qui succubuit in possessorio potest sibi prouidere in causa proprietatis.vt dicit ibi glo.ex quo infertur.secū si non posset prouidere.vt quia per retentionem possessionis poterat aliqua cōsequi ad que non competebat actio .quia tunc etiam fm leges potest appellari.quod no.Barto.ff.de appella.non reci.l.ij.ibi vt in legatario.vt quia iudex mandat legatario q̄ restituat rem legatam heredi volenti detrahere falcidiam. Ibi creditorem qui per hypothecariam petit pignus vt iudex precipit creditori vt restituat. his duobus casibus non auditur appellans.dic tamen verius quod etiam si alio modo agatur de possessione q̄ per interdictum

a ¶ Per instrumentum probatur crimē. ad de Felx. i ca. denique de except.

b ¶ Metus nō annullat. Adde doctō. in ca. cum locuz de sponsalibus. bal. in.l.interpositas. C. de transa.

adipiscende nõ appellatur fm leges.dicta.l.vna.C.si de mo mentanea possessione.

1 ¶ Exceptio inopie impedit executionem sententie

Qlim nobis. ¶ Exceptio inopie impedit executionem sententie super restitutione. Primo mandatum ⁊ questio. Secundo prouisio.ibi verũ. ¶ In glo. ij.ibi cum ipse est soluendo.vult ergo glo.q̃ hic iste non pōt cōuiniri:non quia spoliatus:sed quia inops.naꝫ ex eo q̃ leēt spoliatus ab alio non potest se tueri contra illum quem spoliauit.vt.s. ¶ In glo.Et hoc cum agitur ciuiliter.secus si criminaliter.tunc enim si est spoliatus omnibus bonis vel maiori parte potest excipere:nec cogitur respondere nisi fit restitutus.j.c.j.lib.vj.⁊ in hoc quantum ad hanc literam nõ apparet an iste onetensis esset spoliatus super illis in quib' cõueniebatur.sed etiã si appareret.tamen posset conueniri ab eo quem spoliauit.vt in.l.cum a te alleg.in glo.⁊ valeret iudicium.sed in executione potest opponere exceptionem q̃ sit spoliatus.non quia obstet tanq̃ spoliatio.sed ita demum si est inops.vt hic.que exceptio inopie non impedit iudicium sed executionem.⁊ sic intellige hic.vnde notanter nõ dicit q̃ non cogatur ad restitutionem partis zamorensis diocesis: quia illa extabat.⁊ sic poterat restitui.sed dicit q̃ non cogatur ad restitutionem fructuum.scilicet que venit facienda in executione.vt quia fructus non extabant:sed tenebatur ad estimationem.vt in glo.ad quam non cogitur obstante inopia.⁊ hoc donec factus erit soluendo.vt in glo.ibi ⁊ hic.hoc non colligitur hic nisi intelligam' q̃ iste fuerit spoliat' parte diocesis zamorensis ab alio:sed tunc excusaretur etiam a restitutione partis.et tamen non excusatur hic:sed tantus a fructibus.vt proxime dixi.

1 ¶ Incorporalia an possint possideri
2 Possessorium recuperande super incorporalibus intentat.
3 Possessio per pactum negatiuum non acquiritur.

Qlim inter te. Petẽs restitui succumbit si de possessione sua ante deiectionem non docet et per excommunicationem nõ infertur excommunicatorẽ ꝫ possidere ius parochiale in obstantes. Primo factũ decisum, Secũdo diffinitio.ibi nos. ¶ No.ibi pro abbatia.⁊ ibi nomine parrhisiensis ecclesie.q̃ prelatus format libellum nomine ecclesie, de hoc de dila.c.iij. ¶ Nota ibi super possessiõe iuris. q̃ cũ petitur restitutio non petitur res restitui:sed possessionẽ rei. de hoc.s.c.proximo. ¶ Nota ex errore verborꝫ qd incorporalia possidentur.[a] quia dicit super possessione iuris parochialis:non tamen proprie:sed quasi possidentur.de foro competenti.conquestus. Ex hoc dic q̃ si agens de incorporalibus dicit se possidere non vitiatur libellus. pro hocꝫ si quis iurat ad se spectare vsufructum obtinet etiam si res sit talis in qua non potest proprie.sed improprie esse vsufruct' ff.de iureiurando.sed et si possessori.§.item si iurauero.et qd ibi notatur. Ex hoc dic q̃ etiam si testes dicunt aliquẽ possidere ius decimandi non vitiatur dictum.⁊ debet intelligi de possessione suo modo.scilicet improprio. ¶ Nota qd sup incorporalibus intentatur possessorium recuperande.vt hic ⁊.s.titu.primo.cum ecclesia. ¶ Nota ibi abstinuit.q̃ per pactum negatiuum non acquiritur possessio.quod est q̃ negatio non ponit sed destruit.vt nota.de consue.cuꝫ dilectus inducitur autem super negatiuis actibus consuetudo ⁊ prescriptio.quod dic vt nota.de consue.c.fi.de cle.coniuga. Johannes. ¶ Nota ibi prius.q̃ qui olim possedit hodie pluꝫ mitur possidere.de hoc.s.c.proxi.⁊ intellige:vt ibi de possessione recenti. ¶ Nota q̃ licet episcopus fundet intentionẽ de iure communi in sua diocesi.hoc est verus in petitorio nõ possessorio.quia oportuit hic q̃ probaret de possessiõe.⁊ colligitur hic intelligendo q̃ parochia de monte esset in diocesi parrhisiensi.⁊ est singulare.pro hoc.s.c.cum ad sedẽ. Ite ratio quia possessorium requirit actum facti.et sic non sufficit iuris presumptio.⁊ tene perpetuo menti. ¶ In glos.prima.in fine.de hoc supra in notabilibus. ¶ In glos.secunda. ibi non priuat ipsum possessione.hoc non videtur procedere.quia licet faciant timore ducti non ex hoc redditur actus nullus.quod metus causa.c.ij.⁊ dic q̃ glo.habet bonum intellectum.nam isti abstinendo a diuinis potuerunt hoc facere non animo obediendi.sed propter timorem excommunicationis.idest propter reuerentiam clauium.⁊ hoc sentit litera ibi timore sententie:⁊ tunc licet abstineant non pro hoc videntur fateri q̃ excommunicatoꝫ habeat in eos potestatẽ sed si ostenderetur q̃ fecissent animo obediendi secus.quod tamen procedit fm ea que dixi in.c.oliꝫ el primo.de possessione que tenetur per colonum quando perdatur. possunt enim subiecti in hoc comparari colono.non tamen per omnia.nã ⁊ si abstinerent animo obediendi per hoc non priuatur Ab bas possessione quam habet in eos nisi sciat ⁊ non contradicat.tunc enim fm Inno.ex quo scit ⁊ non contradicit videt deferre possessionem.ff.de acquirenda posse.l.possideri.§.si quis nunciet alleg.in glo.⁊.§.quod si feru'.de public.si ego §.primo.si seruitus vendi.⁊ si forte.§.primo. ¶ Quero circa hoc an in dubio presumantur isti abstinere animo obediẽdi.dic q̃ non.secus in actu positiuo.tunc enim eo ipso quod obediunt intelliguntur facere animo obediendi. ¶ Quero in eo quod dixi q̃ si abbas scit ⁊ non contradicit perdit possessionem.an per solam contradictionem.tenet Inno. q̃ fic. ¶ Oppo.ad hoc q̃ immo perdat eo ipso q̃ non accedit ad possessionem dubitans repelli.C.de acqui.posse.l. clam possidere.§.fi.⁊.l.si id quod.§.fi.s.eo.olim el primo.vbi pe hoc soluit Inno.q̃ aliud in rebus corporalibus de quibus procedunt contraria.aliud in possessione incorporaliũ.quod est singulare pro hoc quia incorporalia fortius inherent ⁊ difficilius auferuntur a nobis.ff.de peculio.l.quis ergo casus. pro socio.l.iij.⁊ quod ibi not.insti.de rebus incorporalibus in prin.⁊ de officio iudicis.in fine.vbi glo.facit hanc differẽtiam.sic ergo possessio incorporalium retinetur per solã contradictionem. ¶ Oppo.ad hoc de re iudi. suborta. vbi habens possessionem obedientie eam perdit si subditus denegat obedire.nec sufficit contradictio possidentis.So.vt ibi dico ex predictis ⁊ ex litera infertur q̃ potest acquiri possessio iurisdictionis in non subditos.⁊ quo ad hoc vt quis possit eos excommunicare. ¶ Oppo.ad hoc infra de peni.oẽs vbi non absoluitur quis nisi a proprio sacerdote.ergo necligatur.quidam vt refert Inno.stant contrario dicẽtes quod quis non acquirit in non subditos potestatem excommunicandi nisi als sit talis qui possit excommunicare.alij dicunt contrarium ⁊ verius q̃ etiam simplex clericus potest acquirere:pro hoc quia est capax ecclesie potestatis.pro hoc de foro compe.cum contingat.de his que fiunt a maiori par.cap. quesiuit.quod nota.ibi non preiudicat.contrariũ notat gl. quod metus causa.cum dilectus.communiter dicitur quod si excommunicatio est iusta non est iustus metus.⁊ sic loquit illa glo.si iniusta est iustus.sic loquitur hec glo.dic vt in.d.c. cum dilectus.

1 ¶ Ius canonicum cum agitur de peccato corrigit ius ciuile.
2 Restitutionis beneficium dicitur illud quod cõceditur per interdictum
3 Differentia inter condictionem ex lege et actionẽ de dolo
4 Differentia inter actionem in factum ⁊ condictionẽ ex lege.

Epe contingit. Famosus ⁊ varijs modis intelligit.⁊ potest summari in genere sic.Scienter recipiens rem inuasam tenetur spoliato eam restituere. vel fm communem lecturam que habet q̃ hic agitur condictiõe huius.c.hoc dicit.Condictione huius decretalis conuenit qui scienter recepit rem inuasam. Primo excessus. Secundo interserta ratione prouidet ibi vnde. ¶ Oppo,q̃ nõ debeat succurri spoliato cõtra istum qui recepit res inuasas ex quo non spoliauit nec mandauit ꝛc.s.ca.cum ad sedem.ff.de vi ⁊ vi arma.l.cum a te.metu Iniorum legitur varijs modis. primo q̃ hic succurritur per interdictũ vnde vi. ad Tria dic q̃ per hoc.c.extendit interdictum vnde vi.ad istum pro hac lectura est litera ibi per restitutionis beneficiũ.si per interdictum vnde vi.que litera etiam resumitur in fi.ad idẽ ibi non obstãte iuris ciuilis rigore vbi apparet q̃ hic vult saliter disponere.pro hac lectura est quod hic dicitur in glo.Et secundum hanc lectu.nota casum in quo interdictum vnde vi competit contra eum qui non spoliauit nec mãdauit ꝛc. ¶ Nota etiam q̃ ius canonicum corrigit ciuile cum agitur de peccato.vt pro hoc litera ibi periculum animo.⁊ de iudic.nouit. de prescrip.c.fi. ¶ Nota q̃ restitutionis beneficium dicit illud quod conceditur per interdictum vnde vi.hec lectura videtur fuisse de mente.per predicta.sed qꝫ per eam inducit iurium correctio [b] est vitanda.de elect.cum expediat. lib.vj. ideo communiter non tenetur.sed ponitur secunda lectu.qd hic agit

[a] Incorporalia possidentur.
[b] Iuris correctio.ad de Card. i.c. sacris. i. iij. opp. qd me.cã. l. illam.C. de coll.do cto.i.l.sancimus. C. de testa.

hic agitur condictione huius.c.quam sentit hic glo. antepe. immo expresse ponit in princi.⁊ idem Inno.⁊ alij.sed glo.su pra eo.cum ad sedem.sentit lectu.precedentem. ¶ Ex hac lectura no.q̃ quotiens per legem inducitur noua obligatio ⁊ non exprimitur que actio competat agitur condictione illi legis.ff.de condic.ex lege.l.vna.hic enim inducitur noua dispositio per verbum sancimus.pro hoc quod not.de iudi.decernimus.⁊ hanc lectu.plenius infra declaro. ¶ Oppo. ad hoc q̃ non competat condictio ex hoc.c.sed potius actio de dolo.qꝫ quando ex lege datur actio pro obligatione ex maleficio non condictio sed actio de dolo cõperit si alia ibi nõ exprimitur.ff.de dolo.l.j.⁊.l.eleganter.§.non solum.hic autẽ ex maleficio oritur actio in odium scienter occupantis alienum.vt in litera seq.nemo consideranit.dic q̃ hic inducitur obligatio ciuilis.vt occupans scienter rem inuasam obliget spoliato eam restituere.et potest dici q̃ obligatur ex tacito consensu.vnde agens ex hoc.c.non habet dicere de dolo occupantis:sed tantum de sua spoliatione.⁊ licet habeat dicere q̃ ille scienter occupauit.hoc tamen nõ dicit q̃ ille puniatur:sed vt sibi succurratur. ¶ Ex hoc nota differentiam inter condictionem ex lege ⁊ actionem de dolo:qꝫ actio de dolo competit qñ presupponitur dolus ⁊ lex disponit eum puniri:nec dicit qua actione condictio ex lege vel canone competit quando inducitur noua obligatio ⁊ non exprimit qua actione agatur. Ex hoc nota modum formandi libellum in condictione huius.c.s.vt agens dicat se spoliatum ⁊ reuꝫ recepisse rem inuasam scienter.i.cum sciret.de appel.⁊ licet q̃dam dicant q̃ dicere q̃ agit condictione huius.c.dic non necessarium.pro hoc litera in fi.ibi restitutionis beneficium que verba etiam ponuntur.s.⁊ ibi debent exponi pro interdicto vnde vi.hic autem pro condictione huius.c.fm hãc lectu. ¶ Oppo.ad hoc q̃ hic succurratur non condictiõe huius.c.sed officio iudicis.competit enim officium iudicis qñ subest equitas.ff.de annuis lega.quintus.§.pompo.arg.de offi.iudi.c.j.⁊.ij.hoc autem.c.fundat super equitate:ibi non obstante rigore.pro hoc qꝫ equũ est q̃ iste scienter succedẽs in rem inuasam non dicetur cum aliena iactura.regula locupletari.lib.vj.fol.iudicis officium cõperit quando subest eq̃tas.vt nunc dixi.⁊ vltima subest obligatio.hic autem subest obligatio fm superius dicta.Item in officio iudicis verba legis diriguntur ad iudicem:non ad partem.quod dico ca. ij.de offi.iudi.pro hoc quod no.C.de colla.si soror.vbi gl.nota.hic autem diriguntur parti cui succurritur per restitutionis beneficiuꝫ.⁊ permittitur q̃ pro hoc beneficiũ possit agere. ¶ Oppo.ad hoc qꝫ pinguius fuisset beneficiũ si succurretur per officium iudicis.tunc sufficit q̃ probem me possedisse ⁊ hodie alium possidere etiam si non probem spoliationem.vt not.de rescri.ex parte.s.de app.bone.hoc autem casu condictione huius.c.oportet dicere de spoliatione fm superius dicta.sol.hec remedia.s.condictio huius.c.officium iudicis quando competit pro restitutione se habent tãq̃ excedentia ⁊ excessa.nam officium iudicis est pinguius modo predicto.sed ex alio minus pingue.qꝫ condictio huius.c.habet priuilegia interdicti vnde vi.als non esset plene surrogata loco interdicti.quod tamen voluit hec litera.⁊ sic Ꝑ agentem hac condictione nõ obstabit exceptio tituli:sicut nõ obstat in interdicto.s.eo.in literis.Item venient fructus a die deiectionis.s.c.grauis.que priuilegia non sic haberẽt locũ in officio iudicis.quod non sic per omnia surrogatur interdicto. ¶ Oppo.ad hoc q̃ potius competat hic actio in factum q̃ condictio.datur enim actio in factum loco deficientis interdicti.insti.de interdi.§.fi.Goffre.stat contrario. hostien.dicit q̃ quis ante hoc.c.competeret actio in factum.d. §.fi.tamen quia dubitatur an peteret hoc declaratur hic.simile quod not.de vsur.q̃q̃.in glo.not.lib.vj.dic hic non cõpetit actio in factum:sed condictio.nam actio in factum pro prie competit in remedijs pretorijs.vt no.C.de rerum pmu. l.ex placito.sed remedium huius.c.non est pretorius.sꝫ inducitur a principe per hanc.l.Item hic immediate disponit inducendo obligationem super facto:non autem mediãte aliquo contractu.quo casu datur actio ex illo cõtractu:sicut in contractu emphiteosis quẽ inducit.l.de iure emphi.l.prima. quo casu agit ex emphiteosi.vt dico de loca.poinit. ¶ Ex hoc nota differentiam inter actionem in factum ⁊ condictionem ex lege.vbi etiam considera q̃ multiplex est actio in factum.quandoqꝫ enim stat in nomine sui generis .sicq̃ trãsit in nomen speciale ⁊ dicitur prescriptis verbis que competit quando in facto ex quo oriũtur verba interuenerunt.ff.de p̃scriptis verbis in gl.rubrice.et potest exemplificari in triꝫ contractibus innominatis.nam in quarto. scilicet facio vt des locum habet non actio prescriptis verbis:sed de dolo. ff.de prescrip.ver.naturalis.§.quod si faciaꝫ.de his dico de elec.cum inter. R.⁊ de actione in factum in dicta glo.rubrice de prescrip.ver.⁊ co.tit.ex placito.vbi per Ly.⁊ in Spec. de actio.vel peti.§.sequitur.ver.rursus.⁊ ver.breuiter.et sequentibus.⁊ de actione ex lege seu condictione. dic vt.ff.de condic.ex lege.l.vna.⁊ in Spe.versicu.precalleg.⁊ de obli.et solu.in fi.vbi etiam per Jo.an.⁊ in eo quod dixi q̃ hoc non est remedium pretorium.pro hoc quod dixi non surgit a pretore.sed a principe ex hac noua.l.per hanc ifi decre.non tollitur quin alia actione possit agi.nam condictio ex lege compatitur secum qualibet actionem dũmodo non surgat ex eadem lege.ff.de actio.⁊ oblig.introducta.nec eadem lege cautum est qua actione sit agendum.nõ ergo prohibet dari aliã actionem quando alia lege cautum est. ¶ Oppo.ad hec q̃ non competat condictio illius.c.ibi dixi.⁊ quantum ad ppositum ibi intellige in successore vniuersali qui tenetur interdicto vnde vi.ff.de vi ⁊ vi arma.l.j.§.fi.⁊.l.iij.hic autẽ de successore singulari. ¶ Oppo.ad idem q̃ dictio huius.c.sit superflua per.c.reintegranda.iij.q.j.Sol.de intellectu illi' ca. est varietas.Inno.enim.s.c.cum ad sedem dicit q̃ nulla specialis condictio competit ex ca.reintegranda.sed agitur ex causis innominatis.vt si perdidi per dolum de dolo si p metum actione quod metus causa.Alij dicũt q̃ competit cõdictio ex illo.c.quod Jo.calde.⁊ Jo.de lig.⁊ verius. sed tũc est videndũ in quo hec differt ab alia.dicit Jo.de lig.q̃ illa est plenior q̃ hec:qꝫ ibi sufficit probare deiectionem.⁊ possessionem detinentis etiam non docto de eius vitio.sed hic expedit docere de vitio.sed in alio illa est strictior:qꝫ non competit nisi pro rebus ecclesiasticis.Jo.calde.dicit q̃ etiã pro rebus clericorum.⁊ hoc verius per literam illius.c.ibi vel propriãs.⁊ adhuc dic q̃ differunt.qꝫ.c.reintegranda solum pro rebus ecclesie vel clericorum competit.hoc pro quibuscũq̃ rebus. Item condictio illa non habet priuilegia interdicti vnde vi:qꝫ non presupponit spoliationem.hec sic vt predixi. Et ad intelligentiam harum ⁊ aliarum condictionum dic q̃ omnis condictio est personalis actio.⁊ sic perpetua. de emptio.⁊ vendi.c.penul.in glo.fi.est autem duplex condictio ex lege siue canone.vna petitoria.altera possessoria. exemplum prime cum episcopus petit canonicam portionẽ condictione ex canone.de testa.effectum.⁊.c.requisisti.vel ecclesia parochialis petit quartam funerariam condictione ex canone de sepultu.certificasti.cum simili.de condictione possessoria dic q̃ reperiuntur condictiones possessorie de iure ciuili. vt condictio ex.l.conquerebatur.l.inuaso.⁊.l.minerim.et.l. non ab re.⁊.l.si quis in tantam.C.vnde vi.⁊.l.si coloni. C.de agri.⁊ censi.⁊ simi. Item de iure canonico est condictio. c.reintegranda.⁊ de premissis hic plene scribo.sed hec sufficiũt pro intellectu.c.tamen q̃tum ad.c.qꝫ do.dic vt predixi:quia ibi non condictio:sed interdictum competit. ¶ In glo.prima:ibi sed iudicis officio.ex hoc sentit glo.q̃ ante hoc.c.sub uenebatur iudicis officio.dic de hoc vt.s.dixi q̃ per hãc literam datur condictio ex canone ibi reintegranda.de intellectu huius.c.dic vt.s.ibi actio de dolo.dic vt.s. ¶ In glo. vlti.in fi.vbi dicitur q̃ peius est auferre q̃ non dare. sol.hic non operantur auferre ⁊ detinere quo ad omnia.sed aliquibus.vt quo ad effectum huius.c.pro hoc litera ibi non multum.quasi aliquid interfit.⁊ ibi quasi succedat.q̃ dictio quasi hic diminuit licet aliquando non minuat.vt nota.de dolo ⁊ contu.pronut.vnde etiam q̃tum ad hoc.c.non equiparant quo ad omnia.qꝫ inuaso: tenetur interdicto vnde vi.sꝫ scienter recipiens rem inuasam tenetur condictione huius. c.eq̃paratur tamen quo ad effectuꝫ.quia vt predixi hec cõdictio habet remedia interdicti vnde vi.

1 ¶ Absolutio dicitur relaxatio.
2 Spoliatus qualitate possessionis habet interdictum vsi vi.
3 Processus factus contra formam mandati est irritus.

Qlanis ac. Si mandatur restitutionem fieri sub certo modo necesse est non solum in facto:sed etiam in modo parere.als non valet quod agit.primo que rela.secundo diffinitio cum expressione motui ibi porro. ¶ Nota ibi dubietas oriretur q̃ per negationẽ res efficiatur dubia.C.quibus ad lib.r.procla.nõ licet.lege ij.ff.de peti.here.si debitor.de testi.cog.super eo. ⁊ intellige q̃ negatio sit probabilis.vt nota.de copa.cle.vestra. hic tamen nihil dicitur de negatione.sed satis presupponitur. ¶ Nota ibi sufficienti cautione.q̃ petens absolui a senten

tia censure prestat sufficientem cautionez.puta quia sufficit
1 iuratoria ꝛc.de hoc in glo. ¶ Nota ibi relaxaret.q absolutio dicitur relaxatio.differunt tamen hic.ꝛ no.quod me.cā c.j.lib.vj. ¶ Nota ibi affictum ꝛ pensionum possessio. q in iuribus competit possessio ꝛ interdictum vnde vi.ꝫ.ca.olim el.iij.vbi de hoc.ꝛ in eo quod dicit affictum ꝛ possessionum habet respectum ad vulgare tuscorum qui dicunt pensionez in domibus affictum in predijs als promiscue accipiūtur.
2 ¶ Nota q spoliatus non possessione sed qualitate possessionis habet interdictum vnde vi.vt hic mirabiliter probaꝫ et non est alibi. ¶ Nota ibi confessionem.q confessio facta in processu nullo tenet.sed singulariter hic probatur. qd intellige quando processus est nullus:non quia iudex sit non iudex:sed ex alia causa.vt qz procedit non seruata forma.vt hic:ꝛintantum valet confessio quod ex ea potest ferri sententia.quod not.Inn.de accu.qualiter.el.ij.ꝛ est singulare.ꝛ bene probatur hic. ¶ Nota q qſi quis spoliat alium ipso facto etiam si hoc non intendat.nam hic Pisani spoliauerāt ecclesiam Lucanam possessione plena ꝛ libera suozū iurium et tamen hoc non intendebant. ¶ Nota ibi fratruz nostrorum consilio.q etiam in iudicando papa procedit de consilio fratrum.[a] ꝛ hoc in arduis.pro hoc quod not.de here.super eo.lib.vj.per Jo.mona. ¶ Nota q processus fact⁹ cōtra formam mandati est irritus.de hoc in glo. ¶ In gl.prima.in fi.contra q debuerit sufficere cautio iuratoria.vt supra dixi per.c.ex parte.de verb.signi.dic q ſi intelligitur hic q excommunicatio fuerat lata pro contumacia iudiciali requiratur sufficiens cautio.de appel.qua fronte.vbi dico qd sic verisimile hic fuisset.als si extra iudicium sufficit iuratoria.vt in contrario.ꝛ si sic fuisset hic:tūc dic.q operaꝫ forma mandati vt requiratur sufficiens.ꝛ sufficit q isti non contradixerunt. ¶ In glo.hic expresse patet.ibi episcopo restituere.hoc non dicitur in litera.sed solum q debebant castra oino dimittere. ¶ Oppo.ad hoc ꝛ ad literam:q ex quo non constitit q ante occupationem Pisanorum episcopus posideret castra non erat sublata libertas episcopo ex occupatione Pisanorum.fol.multipliciter variatur modus legendi hoc.c.quidam dicunt q hec decisio fuit mera voluntas pape decedentis qui erat guelfus ꝛ fauit Lucanis contra Pisanos q erāt gebellini.pro hac solutione est q ciuitas Lucana adhesit ecclesie a tpe de quo non erat memoria vsq; ad annus.M.ccxiij.ꝛ sic tempore huius.c.adherebat. Sz cōtra hanc solu.est.ꝫ.in prohemio:q nihil iniustum reperitur in iure. Item de tanto viro quātus fuit Gregorius. ix. modo est ꝫ facile credendū.ꝛ precipue q tulit sententiaz de cōsilio fratrum.vt hic in fine. Item si sic fuisset successores non dimisissent hoc.c.in hac compilatione. ¶ Secundo soluitur per Pe.ꝛ Abbatem qui dicunt q in facto ita fuit q vicarij episcopi Lucani commisit custodiam quozūdam castrorum Lucanis vt ex illis possent se iuuare:ꝛ hec occupauerunt pisani.ꝛ sic ex facto Pisanoruz perdidit ecclesia Lucana possessionem castrorum:q prius tenebātur suo nomine. hec diuinat. Item non consonat:quia hic non constitit q ecclesia possedisset castra. ¶ Tertio soluitur fm Inn.q ante motā custodiam Lucani occupauerant castra.ꝛ sic ecclesie competebat interdictum vnde vi contra eos et non contra Pisanos.sed quia Pisani iniuste detinebant res ecclesie.valuit excommunicatio.xij.q.ij.quicunq.a qua non fuerint absoluendi nisi satisfacerent.de verbo.signi.ex parte.hec tollitur vt precedens. ¶ Quarto soluitur fm Inno.q tempore motu discordie quicunq possederit hec castra etiam si Lucani constabat q per occupationem Pisanorz minus libere poterat episcopus vti possessione sua:quia ante lucani tenebāt si impediuissent poterat episcopus tāq diocesanus eos coercere. Item cum minori familia poterat accedere vel mittere pro affictibus q nunc.ꝛ hanc lecturam apertius declarādo dic q constabat q pisani occupauerant post motam discordiam ꝛ non constitit q antea aliquis occuparet qui posset eque impedire libertatez episcopi.de quo si decreuissent pisani non esset verum q ex facto pisanorum aliquid fuisset immutatum.ꝛ sic non potuissent cogi ad plenam ꝛ liberaz restitutionem cum tempore discordie non fuisset plenior.de ꝫ de proba.licet.vbi super his que ecclesia rauēnas plene possederat imponitur silentium fauentinis nisi ostendant se iuste possidere.pro hoc etiam quod ibi not.Inno.dicens presumi omnem liberam.sic ergo hic presumiē ante occupationem pisanorum castra fuisse libera.et hoc multum iustificat factum episcopi.pro hoc etiam fm Jo.an.de decimis in aliquibus.vbi precipitur dominis prediorum q ea talibus colonis tradāt a quibus decime quiete soluantur.ꝛ hec vera.

a ¶ De cōsilio fratrum. Add de docto. in cap. ad apostolice. de re iudi. lib. vj. ꝛ diffuse p Fel. in ub. de consti.

Et ex ea nota subtilem dispositionem.et q multum interest habere subtilem aduocatum.quia vt predixi pisani docere si potuissent q ante suam occupationem alius possidebat qui poterant eam prohibere.Ex hac etiā lectura infertur quod etiam potest cogere dominos occupantes terras que prius erant libere ad eas dimittendas cum per eozum occupationem turbetur possessio ecclesiarum.ꝛ hec signa:quia valēt ad multa.ꝛ dic q potuit episcopus priuari libertate possidēdi retenta tamen possess.ꝛ si dicatur q ex quo pisani non possidebant pensiones non potuerunt possidere libertatem pensionum.quia non est qualitas sine subiecto.de celebra. missarum.cum marthe.ff.si cer.pet.l.eius qui in prouincia. de despon.impu.ad dissoluendam.dic q non dicebatur q pisani possiderent hanc libertatem:sed q per factum ipsoruz ecclesia erat peiorata hac libertate. Quinto soluit Inno. q sicut quis non potest noua castra fabricare ad emulationē seu p̄iudicium vel iniuriam alterius.C.de edific.prin. per.puincias.de fundis limi.quicunq.lib.xj.ꝛ ibi glo.ita etiā castra deserta ꝛ non habitata quis non potest de nouo munire ad emulationem vel iniuriam alterius.dictis legibus.ꝛ arg.ff. de operis pub.opus.ꝛ sic contra fabricantem vel munientez competit condictio ex illis legibus ei qui habet iura in illis locis.arg.de iudeis.consuluit.quod nota.sed non est multū ad propositum.ideo quantum ad hoc ca.sta lectu .precedenti.nec potest dici vt dicunt quidam q hoc operaꝫ forma mādati.nam hoc est quod disputatur an mandatuz fuerit iustū

De dolo ꝛ contumacia. Rubrica.

¶ Nota in eo quod dicit de dolo.quod nomine doli intelligitur de malo.nam per totum hunc titulum tantum tractatur de malo.reperitur tamen ꝛ bonus.quod metus causa.cū dilectus.ff.de dolo.l.j.ꝫ.non fuit.

1 Rigor in causis ecclesiasticis non obseruatur.
2 Clericus gaudet eodez priuilegio in bonis proprijs quo in boni s ecclesie.

A hoc cum. Reus qui mittendum in possessionē ad mandatum iudicis non admisit nō multatur ad canonicam equitatē.sed infra annum cauet stare iuri.communis diuisio.secūda ad quod nota summarius.Et ex hoc tollitur q iudex ecclesiasticus ex officio non punit eum qui cōtemnit sua precepta facta in fauorez aduersarij.patet hic:q
1 non ponit mulctam. ¶ Nota q rigor et districtio non ob
b seruatur in causis ecclesiasticis.[b] ꝛ multa alia notabilia colligi possunt in glo.penul.in fi.Dic q aut prelatus inuasit rē proprium.et locum habet.l.si quis in tantaz.C.vnde vi.ꝛ aut non cōicato consilio cum capitulo.et forte prelati non preiudicat ecclesie.regula delictum.lib.vj.aut cōicato consilio.et videretur secus per id quod notat glo.in dicta lege.ꝛ de ordine cogni.capitulo secundo.quod posset sustineri si prelatus cōicato consilio posset rem alienare.quod tamen nō potest si est immobilis vel mobilis preciosa.nisi seruata solemnitate.duodecima questione secunda.sine exceptiōe. de rebus ecclesie non alienandis.capitulo primo.libro sexto. saluando tamen glo.in premissis posset dici q hec est alienatio necessaria que fit a lege.per dictam legem si quis. Iura autem que dicunt de solemnitate procedunt in alienatione voluntaria.primum tamen equius et communius quod non preiudicatur ecclesie. ¶ Oppon itur ad hoc de prebendis. eum q̄
2 libro sexto.solu.ibi non agitur de preiudicio ecclesie. sed il-
c lius qui dicit sibi ius i beneficio. ¶ Ex his nota quod id quod dicitur quod clericus gaudet[c] eodez priuilegio in bonis proprijs quo in rebus ecclesie:non procedit quo ad oia. quod dico de vita et honestate clericorum.capitulo finali.et de pignoribus.ex literis. ¶ In glo.vltima.ibi ad interesse. dicit Joan.and.q non interest istius fuisse in possessione.ex quo cauetur per reum de stando iuri.dic quod potest interesse alio respectu.et sufficit q hic nihil dicitur de interesse.ſz solum de pena.pro hoc litera ibi pena mulctandi.

Ex literis. Secunde litere non facientes expressissimam mentionē de primis non reuocant primas.et qui eas impetrat et vtitur dolose condemnatur in expensis quas propter hoc fecit aduersarius.communis diuisio.secunda verum. ¶ Nota q cōtra contumacem fit missio etiam si agitur de ecclesia. qd itelligе iure proprietatis non tituli ne obstet de eo qui mittitur in possess.

b ¶ Nō obseruatur i causis ecclesiasticis Adde anto. de bu. i ca. ex lītis. ꝫ. de resti. spoliatoꝝ

c ¶ Clericus gaudet. Adde gl. in. c. similiter. xvj. q. j. anto. de bu. in. c. j. de consuetu. ꝛ quid de detinētibus bona clericorū an possint conuenire coram ecclesiastico iudice. dic qd sic fm Abbatem in. c. si clericus. i secūdo notabili. de foro cōpetenti.

in pos.eum qui.lib.vj.ꝛ dicitur agi iure proprietatis quando contenditur de subiectiōe ecclesie.vt hic. ¶ Nota ibi restitui.q petitur ecclesiam restitui.ꝛ sic vendicatur.de hoc de iudicijs.examinata. ¶ Nota ibi sequestrari causam singularem in quo propter contumaciam non fit missio:sed sequestratio.quod dic vt infra.alia notabilia sunt in summario ¶ In glo.prima.nota glo.de multplicī contumacia.et alij modi contumacie de quibus per Hostien.in summa sub rubrica de contumacia.ſ.qualiter deprehendatur.ꝛ in Spec. de contumacia.ſ.primo.ꝛ in hac glo.ibi obscure responden tis.de confessis.capitulo secundo.libro sexto.in glo.ij.in fi. ¶ Oppo.q hic non egerint iudices mitius.idest fauorabilius cum religiosis.nam fuisset fauorabilis? q forte facta missio.fol.verbum religionis potest referri ad canonicos q̄ forte erant regulares.et ita fuit.sed hoc non consonat litere qz tunc in litera ibi vt sic.sic saltem canonici.deberet dicere saltem ipsi.faciendo autē relationem ad monachos contrariū vrget.dic q fauent eorum religioni vt non appareant inuasores alienorum.Item fm Innocentium sequestratio in ali quo est fauorabilior q̄ missio:quia licet canonici veniant infra annum non reuocabitur missio tamen reuocaretur. et sicut non audirentur canonici facta missione nisi satisfacto de expensis.ita etiam facta sequestratione cū fuerint contumaces.sed in alio missio est fauorabilior.quia missus post annū efficitur verus possessor.secus quādo facta est sequestratio: quia non iure cautum.Inn.quod no.quantum tamen ad literam iuris est quod predixi q agitur mitius.idest min̄ dure cum canonicis.ꝛ hoc intuitu religionis modo predictovt non appareant inuasores ꝛc. ¶ In glossa tertia.ibi de gratia.sed infra de sequestra.capitulo secundo.dicit glos.qd de iure.et illa verto: vt iste fit casus singularis in quo pro missione fit sequestratio intuitu religionis.Joan. an.q hic nō discutitur de iuribus sequestra.sed in regula locupletari circa finem questionis dicit valuisse sequestrum:et semper vale re quando ex missione timetur scandalum.arg.de iurepatronatus.capitulo primo:secundo:et tertio.hic tamen non probatur nisi quando mittendi sunt religiosi. ¶ In glossa pen. ibi expressam.immo expressissimam:quia oportet q faciant mentionem de nominibus ecclesiarum:de quibus agitur.vt hic.et ad hoc quotidie allegatur hec litera.si tamen secunde impetrentur ad eosdem sufficit minor expressio. supra titulo primo.audito.

Causam que. Actore contumace instante reo ferē diffinitiua etiam lite non contestata.hoc dicit fm communem intellectum.legitur autez aliter.vt infra. Primo decisa petitio. Secūdo subauditio:ibi certus.pone casum vt ponit glossa prima et tertia. ¶ Nota ibi de anglia.q qui se absentauit extra prouinciaz per dicta in proximo notabili.qd tamen dic vt dico de eo qui mittitur in possessio. capitulo finali. ¶ In glo.penultima.ibi actore absente recipiuntur testes.contra q etiam non receptis testibus possit procedi vt absoluatur reus presens actore non probante.de probationibus.ex literis.quandoqz reus vult circūduci peremptoriū propter actoris absentiam.quandoqz vult absolui ab instātia.quandoqz diffinitiue.quandoqz q fm se pronuncietur si vult circūduci peremptorium.hoc consequetur etiam non citato actore.vt not.Inno.de officio delega. consuluit.si vult absolui ab instantia potest hoc petere etiā si non liquet de causa:nec sit lis contestata.sed oportet actorem citari trina citatione.C.de iudicijs.l.properandum.ſ.et si quidē.de hoc per Innocentium in dicto capitulo consuluit. per Bart.in dicto.ſ.si quidem.si vult absolui diffinitiue etiaz pōt hoc petere sed non absoluetur ex eo q actor non pbauit. Et ad ẑriū.c.ex lītis dic q procedit q actor habuit terminū ad probādum.dicto capitulo et siquidem.ꝛ ibi Cy.oportebit ergo q reus probet de iure suo.vt hic ibi receptis testibus.ꝛ est singularis.hic tamen non solum petebat reus absolui sed etiaz fm se pronunciari.dictum tamen est verum vt sic illa regula actore non probante ꝛc.intelligitur idest probare nō valente:quia tunc demum loquitur q causa pōt expediri pro reo absoluendo ipsum diffinitiue.ideo si actor recessit ante conclusionem ita q adhuc poterant fieri probationes nō absoluetur reus quia sufficit q forte actor pbasset si fuisset psens dicto capitulo et si quidem.quinde hoc probat pro hoc qd nota.infra capitulo proximo.et de appellationibus.p tuas ¶ In glossa que dicit q regula actore non probante ꝛc.debet intelligi cum ambo sunt presentes.qd tamen non est necessarium.sed sufficit respectu actoris q fuerit presens toto tempore quo probari debuit.ꝛ hoc quatenus reus velit absolui ex eo q actor non probauit.sed si vult absolui per suas probationes admittitur actore absente etiam ante litem cōtestatam.si autem non actor sed reus est absens dic vt.j.cap. proximo.si vero reus vult fm se pronunciari:tunc forte q expedit quando in casu precedenti q doceat de iure suo fm notata.ff.de probatiōibus.circa.supra titulo primo.ex cōquestione.et hoc signa quia non explicatur per scribentes.ꝛ pro parte fuerunt Recuperi de sancto Miniato ibi.sic loquitur etiam.Ex hoc colligitur quod dixi summando.ꝛ fm hoc est hic casus singularis in quo lite non cōtestata proceditur ad diffinitiuam.Alter intellectus ponitur in glo.ibi quidā: q hic erat lis contesta.ꝛ hoc tenet Innocentius dicēs se cōtineri de integra.contra hoc est:quia hic vnus iudicum fuit recusatus.de officio delegati.causam el secū do.q habet fieri ante litem contestatam.de re iudicata.inter.non postea nisi ex noua causa. Tertium intellectum ponunt quidaz extra glos.q hic erat causa in qua poterat procedi lite non contestata.vt lite non contestata.quoniam.ſ.pozro.hoc non procedit.quia hic non de coniugio.vt in.ſ.pozro.sed de legitimitate agebatur.

1 Contestatio fit per responsionem affirmatiuam.
2 Contumax de iure amplius citandus non est.

Quoniam. Lite contestata ꝛ reo contumace si de cā liquet ferē diffinitiua.si liquere non potest actor mittitur in possessionem veram.communis diuisio.secūda ibi ideoq;. ¶ Nota q fit contestatio per
1 responsionem affirmatiuam.vel melius q fit cōtestatio etiā si responsio rei non contradicat actori nisi per vim consequētic.et hoc sentit glossa quarta.de hoc in Speculo.de litis contesta.ſ.secundo.ver.sed nunquid.ꝛ de lit.contesta. capi.vno colligunt aliqui q per exceptionem fit contestatio.quod nō
2 procedit nec colligitur hic. ¶ Nota q contumax[a] de iure
a non est amplius citandus.citatur tamen ad conuicendā malicia.vt hic.sed solum semel.vt hic.et est singulare. vñ si vltra q̄ semel vellet iudex citare presens poterat contradicere ꝛ appellare. ¶ In glossa secunda.ibi appellare. Nota glos. pro hoc de appellationibus.ad hoc.el secundo.in glossa prima. Item quia qui appellat stat iuri.vt dicit glo.predicta.tenementi glo.ꝛ in fine. ¶ Oppo.q non debuerit iste prestare cautionem.per id quod dicitur in hac glo.in prin.glo.sentit hic in fine q non tenebatur.dic q propter contumaciam potuit cogi ad prestandam cautionem.vt hic etiam si sit re⁹. vt hic.quod nota.actor autem non audiē nisi sufficienter caueat ꝛ de expensis satisfaciat.infra eodez.capitulo primo.libro sexto. ¶ In gl.quarta.ibi litis contesta.facta. Et communiter intelligitur q respondit se non teneri adiecta causa quia possederat.xl.annis.dic q sufficiunt verba litere per id quod dixi notando.per que infertur istū contradicere actori in vim consequentie quasi ex quo possederat.xl. annis dicat se iuste detinere.ꝛ sic non cogenduz restituere.pro hoc de restitutione spoliatorum.cum ad sedem.ꝛ quod ibi notatur. et de litis contestatione.capitulo vno. Ex hoc nota q nō refert quid ex equipollētibus fiat.de hoc de iudicijs.capitulo primo.in glossa penultima. ¶ Nota glossam.ꝛ idem not. de decimis.parochianos. ¶ In glossa secunda.contra de eleq̄ia propter vsum.nisi de officio delegati.gratum.in glossa prima.dic vt in glossa. ¶ In glossa vltima.dic o:dinādo gl. cum queritur quomodo possit procedi contra contumacē q̄ aut actor est contumax.ꝛ dic.supra capitulo proximo.aut re⁹ et aut lis est contestata vel quasi contestata.aut non.si est cōtestata et liquet de causa pronunciatur diffinitiue.si non liquet nec potest liquere fit missio in possessionem verā. vt hic si quasi contesta.idem per omnia quantum ad missionem veram.sed quantum ad procedendū in principali idē ac si nullo modo sit contest.ideo dic vt in sequenti membro.si autem nullo modo est contestata:aut agere realiter aut personali.aut est causa in qua non potest fieri missio.vt si agitur de beneficio.de eo qui mittitur in possessionem.capitulo primo.libro sexto.et excommunicabitur contumax.vt lite non contestata tue.aut potest fieri missio ꝛ fit pro modo debiti declarati.vt lite non contestata.quoniam.in fine. Et nisi. ¶ Opp.extra glossam in eo quod dicit hic q diffinitiua fertur vel fit missio.nec dicit in cuius optione sit.et sic remanet hic incertitudo.dic q est in optiō actoris qui potest eligere an velit docere de iure suo ita q possit pro eo pronunciari.et pronunciabitur diffinitiue.an vero nolit et mittatur in possessione.pro

a ¶ Cōtumax. Add doc. in clemen. j. eo. tit. Card. in. c. quere. li. in. xj. q. d. pcur.

hoc quia in alternatiuis ꝛc.regula in alternatiuis. lib.sexto
Inno.tamen dicit ꝙ etiam si eligit ꝙ,velit probare ꝛ nõ,p
bat feretur diffinitiua:ſz fiet missio.vt hic.quod no. ¶ Op
po.ad hoc ꝙ immo si non potuit probare debeat reus absol
ui.C.de rei vendi.l.fi.de causa possef.cum ecclesia.de proba.
ex literis.soluit Inno.ꝙ qſi reus est contumax stat quod di
ctum est ꝙ etiam si non liquet de iure actoris;non absolue
tur reus:sed fiet missio.qz si reus fuisset presens.forte actor
probasset de iure suo per confessionem eius.quod signa.Ex
hoc enim habes singularem limitationem ad id quod dicit
ꝙ actore non probante reus absoluitur:quia non debet in
telligi de reo contumace.ꝛ idem not.glo.de appel.per tuas.
ꝛ in eo quod dixi.ꝛ quod hic dicitur de missione que fit qũ
do non liquet de causa.Intellige ꝙ nõ liquet sufficiẽter ita
ꝙ possit ferri diffinitiua.tamen liquet intantum ꝙ põt dari
possessio vera.nam anteq̃ detur debet de iure actoris cõsta
re quantum oportet quo ad hoc.quod dic vt dixi vt lite non
contest.quando.§.quod si super

1 ¶ Presumptio est iurantis ꝙ sit memor sue salutis

Finem litibus. Famosum ꝛ solet re
peti.ꝛ hoc dicit. qui
fundata intentione ptis aduerse obijcit exceptio
nem ꝛ deficit in probando non expectata senten
tia punitur in expensis. Primo constitutionis ratio. Secũ
do cõstitutio:ibi presenti.ꝛ interseritur impulsiua ratio.ibi:
quia frequenter. ¶ Nota principiũ quod quotidie allega
tur.ad idem de offi.ordi.vt litigantes.li.vj.¶ Nota ibi nolit:
de hoc verbo quod inducit expressam voluntatem seu repu
diationem ꝛ resistentiam.de sponsa.c.ij.vbi de hoc in glo.iij.
ff.ad tertul.filij mater.§.j.C.vnde liberi.qui se patris. secus
in verbo nõ velit quod potest verificari de eo qui deliberat:
quia ille non vult.scilicet adhuc.ꝛ similiter fit differentia in
ter non voluntarium ꝛ voluntarium.iij.Ethicorum. q̃tũ ta
men ad hoc.c.non refert an nolit:an non velit.nam etiã si ni
hil dicat locum habet quod hic dicit eoipso ꝙ non refert sta
tim probationes.sed in alijs casibus procedit premissa diffe
rentia.vnde verum est dicere dormientem non velle legere:
quia voluntas sua ad hoc non applicatur:sed non põt dici
ꝙ nolit quia non resistit.pro hoc etiam quod not.de offi.de
leg.prudentiam.§.sexto. ¶ Nota ꝙ potest euenire ꝙ q̃s cõ
demnatur in expensis in certa parte cause.non tamen tota.
immo in reliquo forte obtinebit expensas.vt si contingat ꝙ
iste qui non probat exceptionem ex alia cã obtineat in prin
cipali.tunc enim condemnatur in expẽsis factis in exceptio
ne.ꝛ tanq̃ victor obtinet in expensis factis in principali.
¶ Nota id de quo in glo.vlti. ¶ In glo.sed nunquid.dini
de quia primo tractat de expensis factis in exceptionib⁹ di
latoriis.secundo de expensis contumacie.ibi sed expẽse.ter
tio de expensis cause principalis:ꝛ immiscet in expensis fa
ctis in exceptionibus perempto:iis.ibi item ꝛ illud.quarto
de expensis appellationis.ibi sed in causa appellationis.q̃
expense sint restituende.ibi ꝛ nota ꝙ tantum.quinto de mo
do petendi expensas.ibi ꝛ nota ꝙ expense.ꝛ signa glo.quia
melior in sua materia omni alia vtriusq̃z iuris.ibi quidaz di
cunt.ꝛ hec opi.communis.de hoc in Spe.de expensis. §.iu
sta.ver.sed nunquid deficiens.vbi dicit curiam sic seruare.ꝛ
hoc tenendo omissa distinctione que sequitur in gl.pro hoc
de resti.spolia.c.j.lib.vj.de excep.c.j.eo.lib.quod ergo litera
dicit ibi exceptionem:intelligitur de peremptoria ꝛ dilato
ria.sed contra est qz tunc illa verba postq̃ intentionẽ sua ꝛc.
essent hic frustratoria.vnde videtur ꝙ licet is qui non pro
bat exceptionem etiam dilatoriam condemnetur in expẽsis
tamen non ex vi huius.c.quod requirit duo.scilicet ꝙ exce
ptio proponatur post fundatam intentionem alterius par
tis.ꝛ ꝙ excipiens nolit statim probare.ꝛ sic ad euitandã dis
positionem huius.c.sufficit ꝙ alterum deficiat.vel ꝙ nondũ
sit fundata intentio partis aduerse.vel qd̃ excipiens statim
offerat probationes.ꝛ intellige ꝙ offerat realiter producen
do testes vel instrumenta.vt dicitur not.de appel.interposi
ta.et quod hic dicit altera pars.dic siue actor.siue reus.
¶ Oppo.ad hoc ꝛ ad literam qz fm hoc constitutio ista est
frustratoria.nam si fundata intentione partis aduerse,ponꝰ
nitur exceptio ꝛ non probatur pars aduersa obtinet:ꝛ succũ
bens condemnatur in expensis tanq̃ victus quo ad totam
causam.de penis.calumniam,et sic etiam ad expẽsas factas
in exceptione etiam cessante hoc.c.seq.posset contingere qd̃
licet non probet hanc exceptionem.tamen obtinebit ex alia
causa ꝛ nihilominus cõdemnabitur in sumptibus factis in
exceptione per hanc literam. ¶ Oppo.ad idez:qz si erat fun
data intentio partis aduerse patet ꝙ erant publicate atte
stationes:ꝛ sic non debet admitti excipiens ad producẽdos
testes.de testi.fraternitatis.hoc contrarium tangit in glos.
prima.sed non explicatur.dic ꝙ potest esse qd̃ pars aduersa
aliter probauit q̃ per testes. ¶ Item dato ꝙ per testes.pos
sunt tamen produci super exceptione tanq̃ super nouo arti
culo pendente a veteribus.d.capi.fraternitatis. vbi de hoc.
¶ Oppo.ꝛ aliter ad predicta ꝛ ad literam que videtur vel
le ꝙ excipiens statim condemnetur in expensis sub cõditio
ne si non probauerit.ꝛ sic sententia est incerta cũ sit dubium
an probabit contra id.C.de senten.que sine certa quantita.
l.pe.ꝛ fi. Item fertur de futuro contra id.ff.de vsuris.l.j.in fi
ne.de sepul.in nostra. Item fertur conditionaliter contra id
ij.q.vj.biduum.Sol.quod hic dicitur intelligitur trib⁹ mo
dis.primo fm quosdam.qui vt refert Inno.dicunt ꝙ nõ,p
bans exceptionem condemnatur in expensis.f.tempore diffi
nitiue.quod reprobat Innoc.quia tũc ista prouisio nõ esset
sufficiens. Item repugnat litere:ibi ex tunc.Secundo legit
ꝙ fit condemnatio postq̃ defecerit in probando.hãc sequi
tur Hostien.Joan.and.et communiter omnes.huic obstat
litera ibi faciendas.sed exponunt faciendas.scilicet cũ pro
ponitur exceptio.sed factas tempore quo fit condemnatio.
et licet in hoc oporteat improprijari litera.potest tamen di
ci quod hic non ponuntur verbaliter verba sententie.p hoc
de testibus.significarunt.vbi petens quartam dilatione cõ
demnatur in expensis si nihil probat.debet enim intelligi ꝙ
condemnatur postq̃ constat quod non probauit non expe
ctata differentia.et ita hic. Tertio legitur quod statim pro
posita exceptione condemnatur sub conditione si defecerit
in probando.et hec placent Innocentio.et tenendo hoc tan
tum dic ad contraria. Ad primum de incertitudine dicit In
nocentius quod hoc est in odium prauie excipientis.vel me
lius hic potest sententia esse incerta.Innocentius quod nõ
pro hoc de procuratoribus.auditis.hoc tamen esset difficile
ad sustinendum generaliter. Tertio soluit Innocentius qd̃
super expensis potest ferri sententia incerta.C.de fructibus
et litium expensis.lege terminate.que lex dupliciter intelli
gitur.primo secundum quosdam.qui vt refert Innocẽtius
intelligunt quod ibi iudex non condemnauit ad expensas.
sed reseruauit parti potestatem agendi de ipsis.pro hoc li
tera illius legis.ibi super his querelã iuris competere. hoc
reprobat Innocentius.quia si peterentur post diffinitiuam
iure actionis non audiretur petens cuꝰ ad sumptus non cõ
petit actio directa.nec etiaz posset petere ex re iudicata que
hoc non continet.nec offo iudicis qd̃ est extinctũ i suia.ff.de
iudi.iudex.et lege pauius.instituta de officio iudicis.§.pre
terea.de appellationibus.cum appellationibus.libro sexto.
sed quidam respondent secundum Innocentium quod pos
sunt peti condictione ex lege terminato.quod nõ placet In
nocentio pro hoc quod dixi supra titulo primo sepe.quia cõ
dictio ex lege nascitur quando lex inducit nouam obligatio
nem.quod non facit lex terminato.nam et ante ipsa erat na
ta obligatio ad sumptus.propterea Innocẽtius intelligit
illam legem aliter.scilicet quod iudex tempore diffinitiue cõ
demnat in expensis reseruata taxatione.sic intelligit glossa
ibi.et sic etiam intellige de procuratoribus.auditis. et dicit
Speculator de expensis.§.postremo.in principio. versiculo
item scias hec seruari in curia.de hoc etiam de sequestratio
nibus.capitulo primo.et quamuis de cõsuetudine fit quod
primo fertur diffinitiua.postea fit condemnatio in expẽsis.
potest tamen fieri etiam econuerso.de priuilegijs. cum olim
el secundo.vbi casus singularis. ¶ Ex his videtur quod
taxatio que fit post sententiam ex interuallo non possit fie
ri per delegatum tanq̃ finitum officio.de officio delegati.in
literis.quod tenet Bartolus in.l.terminato.et hoc in dele
gato qui non potest sententiaz exequi.secus si potest.p hoc
quia taxatio videtur pars executionis.quod signa. Item
ad hoc contrarium premissum de incertitudine in eo quod
dixi quod valet sententia incerta super expensis.pro hoc qz
est sententia interlocutoria que non vitiatur ratione incerti
tudinis.quod dic vt notatur in dicto capitulo auditis. Ad
illud de tractu futuri tẽporis dic quod procedit quãdo ob
ligatio nondum est nata.hic autem est iam nata propter pre
sumptionem fraudis contra excipientem.vt hic.pro hoc dic
tum

tum.c.auditis. Ad illud de sententia cõditionali.dicit dic
co de appel.preterea.ij. Item hic fertur conditionaliter hoc
iure permittente. ¶ Ex his defenditur tertius intellectus
premissus secundum quem hic est casus multum singularis
in quo fertur sententia incerta et super futuro ꝛ conditiona
liter:sed quia iste intellectus in effectu nõ plus releuat q̃ se
cundus:ideo communiter tenetur secundus ibi sed expense
de his expensis contumacie dic quod veniunt non tantum a
die contumacie:sed a die citationis.j.c.proximo.vbi tex.no.
¶ Quero an oporteat contumacem vocari in hac conditio
ne.Innocen.de penis calumniam.quod not. ¶ Oppo.ad
hoc.j.c.eum qui.libro sexto.solu.contumax vnde citatur ad
alia facienda principaliter:vt ibi:non tamen ad condemna
tionem in expensis cõtumacie que venit accessorie. ¶ Que
ro si est causa in qua potest procedi cõtra contumacẽ.Com
postel.de electionibus.cap.primo.libro sexto.dicit quod in
hilominus contumax condemnabitur in expensis. Alij ali
ter:vt not.hic.C.de iudi.l.sancimus.et in Speculo.de expen
sis.§.iusta.versi.quid si talis.dic quod si actor est contumax
potest reus petere eum condemnari in sumptibus.de appel.
reprehensibilis.et.c.nihilominus.que licet loquãtur in cau
sa appellationis:tamen procedunt etiam in principali.ꝛ ta
men constat quod actore contumace ad instantiam rei po
test procedi.§.cap.causam.Si verò reus est contumax vide
retur secus quod non condemnabitur si potest proceedi cum
non interfit presentis.dic contra per.c.j.pori.in causa elec
tionis potest procedi absente electore:vt lite non contestata
quoniam.§.porro.et tamen contumax condẽnatur in expen
sis. Ad idem.j.c.veritatis.ibi condemnatur contumax in ex
pensis et nihilominus proceditur in causa.et ad id quod di
xi quod non interest presentis.dic quod immo quia forte si
reus fuisset presens posset per eum probare de iure suo vt p
confessionem eius.pro hoc quod dixi.§.cap.proximo.ibi ite
et illud.circa hoc quod hic glo.prosequitur de expensis que
prestantur victori a victo.dic quod aut queritur de causa cri
minali,aut ciuili.de prima dico in capitulo sequenti.de qua
tamen etiam tangitur hic in glossa.in versiculo.sed in crimi
nali.de ciuili locum habet quod dicitur hic in glossa reperi
tur etiam causa iusta.de procuratoribus.tue.et in illa. Idez
quod in ciuili per dictum capitu.tue. Quantum autem ad
has expensas.glo.distinguit an sit iuratum de calumnia vel
non:vt primo casu non condemnetur victus. secundo sic.et
hanc opi.tenet Bar.bri.ij.qd̃.prima.in primis.et glos.in
autentica de iudicibus.§.oportet.et Innocen.hic pro hoc.
quia multotiens succumbit habens iustitiam et dubius est
1 euentus litis.ff.de peculio.quod debetur. ¶ Iteꝛ presum
ptio est pro iurante quod non sit immemor salutis eterne;p
hoc etiam.ff.de legatis secundo.qui solidum.§.etiam. Item
quarto est ratione metu expensarum quis dimittat prosequi
iura sua.ff.de peti.heredi.illud.pro alia vero opinione que
ponitur in glo.ibi alij dicunt.que habet quod metu indistin
cte condemnetur inducitur:quia in criminali indistincte cõ
demnatur ꝛ tam etiam ibi iuratur de calumnia.de iuramen
to calumnie.§.primo.vbi de hoc quod tenet Speculator.de ex
pensis.§.non de expensis.in fine.prime col.vbi dicit indisti
cte condemnari victum.ꝛ in curia sic seruatur nisi iussus pa
pe vel alia iusta causa impediat.hoc etiam tenent Host.Jo.
and.per,c.calumniam.de penis.vbi dicitur victum condem
nari propter calumniam ꝛ temeritatem.q̃uis autem iuramẽ
tum excludat calumniam non sic temeritatem. Item ibi etiã
indistincte dicitur in causa pecuniaria victum condẽnari ad
sumptus.ꝛ tamen in ea iuratur. Item multotiens iuramentum
prestatur faciliter et inadueltẽter,litigantes enim sunt
prompti ad iuramentum.ꝛ hec opinio communiter quod iu
ramentum calumnie non excusat:sed oportet quod aliunde
habuerit causam probabilem litigandi:hec procedunt in ex
pensis que debentur officio iudicis propter victoriam:sed si
debentur ex contractu attendetur forma contractus.de pri
uil.porro.et posset esse sub tali forma que deberentur etiam
si probabiliter litigasset.sed de legatis tertio.si mulier.§.si
rem.quod dicitur victum condemnari ad sumptus litis in
tellige preterq̃ in sumptibus quos obtinuit in particulari
articulo.puta in exceptione:vt hic.illas enim non recuperat
victor:quia ea soluit sua culpa:vt in Specu.prealleg.§.nũc
de expensis.ver.ceterum. Ad contraria dic ad illud qd̃ mul
totiens succumbit habens iustitiam.dic quod sepius obti
net et ad ea que raro euenium ꝛc. Ad illud quod non presu
mitur immemor ꝛc.dic quod hanc presumptionem excludit
presumptio sententie faciens pro actore.sicut ꝛ alꝭ vna pre
sumptio aliam excludit.ff.de iureiurando.nam ꝛ postea.§.si
damnetur.de electionibus cum inter.¶.de crimine fal.acce
dens.ꝛ dicto.ca.calumniam. Ad.l.qui solidum.§.etiam.dic
quod ibi pro victo erat causa rationabilis aliter probata q̃
per iuramentum. Ad.l.illud.dic quod loquitur de metu esti
mationis damni contingentis casu fortuito vt possessor bo
nefidei non teneatur si lite pendente res casu perijt ne,pter
talem metum dimittat ius suum:hic de metu condemnatio
nis ad expensas ꝛ interesse propter presumptionem malitie
que surgit eoipso quod succumbit vel saltem subest presum
ptio temeritatis:vt predixi per.d.c.calumniam. ¶ Quero
circa hoc que sit causa rationabilis excusans metum ab ex
pensis. Hostien.exemplificat in eo qui inuenit instrumentũ
debiti in archa paterna ꝛ nesciebat de solutione. vel secun
do si victus probauit de sua intentione aliqualiter:sed non
plene.de iureiuran.mulieri.de calumnia.c.ij.vel.ij.si est per
sona religiosa vel alꝭ ita honesta quod non presumitur ca
lumniari.de noui oper.nuncia.c.ij.ꝛ quod ibi not.quod vltı
mum non procedit nisi absint alie coniecture que toliant for
te coniecturaz que est contra eum:quia succubuit.tene ergo
precedẽtia maxime primum in eo qui successit in ius alteri⁹.
ꝛ sic habet probabilem coniecturam.ff.de regulis iuris. qui
in alterius.regula cum quis in ius.libro sexto.ꝛ hoc in reo.
sed in actore:secus quia debuit a principio plene deliberare
per notata in dicta regula qui in alterius.dic tamen idez in
actore si desistit statim cum sibi constitit de iure rei.ff.de iu
di.desistitisse.vnde colligitur notabilis cautela pro actore:vt
publicato processu si videt se non probasse desistat a causa vt
euitet condemnationem expensarum.C.de iudi.properãdũ.
§.finaiitem ex gestis.prealleg.c.calumniam.in fine.quod sic
intelligitur cum dicit de absente:id est contumace.possent in
uenirl etalia exempla de probabili ignorãtia.ibi sed in cau
sa appellationis.hec particula vsqz ibi:ꝛ nota quod tantum
est expedita per dicta in proxima particula.nam tenendo ꝙ
metus teneatur ad expensas in principali non facta distinc
tione an sit iuratum de calumnia vel non fortius hoc proce
dit in appella.vt hic in glo.vbi quero fm hanc vltimam opi.
que ratio diuersitatis inter causam principalẽ ꝛ appellatio
nis.Innocen.dicit quod in principali potest esse error facti
vt quia putabat posse probare quod nõ potuit.sed in appel
latione est error iuris cum procedatur ex actis antiquis qd̃
est notandum.ꝛ idem not.glo.in regula ignorantie.libro se
xto. Ex hoc dicit Innoc.quod si in appellatione fiant noue
probationes vt fieri potest.de fide instrum.n.cum Joãnes.
distinguendum erit:vt in principio an sit iuratuz an non.qd̃
procedit tenendo illam distinctionem.alꝭ non. ¶ Quero
si appellans pro parte obtinuit ꝛ pro parte succubuit. dicit
Innocen.quod si sententia continet plures articulos et in
vno obtinet in alio succumbit fiet hincinde compensatio. ſz
si vnum articulum indistincte condẽnabitur.de hoc in Spe
culo.de expensis.§.nunc videndum.in fine.secũdum hec dic
quod etiaz in principali ille qui pro parte temporis habuit
probabiles causam litigandi pro parte non.sicut dixi.§. per
legem destitisse.condemnabitur in expensis secundum datã
temporis:pro qua probabiliter non litigauit.ff. depositi.l.
si quis inficiatur.vbi casus singularis.et ibi Bartolus ibi
et nota quod tantum.hic est quinta particula.et in eo quod
dicit quod veniunt tantum expense necessarie et vtiles.qui
dam dicunt quod tantum necessarie.ita notat glossa secun
da.questione prima.in primis.et Sincen.ꝛ Innocen.hic.ꝛ
videtur casus de eo qui mittitur in possessionẽ.c. cum venis
set.in fine.et hoc verius nisi vtiles accipias pro moderatis
ita quod habeant instar necessariarũ. pro hoc litera ista ibi
moderatas.ibi et notata qd̃ expense quantum ad hanc par
ticulam in eo quod glos.dicit quod expense facte ante litem
contestatam.petuntur iure actionis.communiter dicitur qd̃
iuno officio iudicis.quod notat Cynus.C.de iudicijs .sau
cimus.questione nona.possunt etiaz peti condictione illius
l.secundum aliquos quod procedit de expensis contumacie
vt notat Innocen.de appella.sepe.pro hoc.ff.si quis ius di.
non obtem,l.vna.de hoc in Specu.de expensis.§.ij.in prin
cipio.ꝛ hec etiam ante lit.contesta. debeãtur officio iudicis
etiã not.C.de fruc.ꝛ lit.expen.terminate.ꝛ hoc nisi subsit ali
quod remedium extrinsecum ex quo debeantur vt si quis in
instrumento debiti se obligauit ad soluendũ sumptus litis
si hac occasione surgeret lis.tũc eũ possunt iure actiõis etiã
si iudex nõ condẽnet in suia.ff.de le.iij.si mulier.§.si in rẽ.vbi
glo.no.dicit ꝙ expense que debẽtur ex instrumento possunt
peti post sententiã etiam ex interuallo. ¶ Quero an iudex

posſit ex officio condemnare metum ad expensas si non fuit petitum. Dy. quod sicin. l. iiij. §. hec autem. ff. de damno infecto. dicit tamen quod si officium non fuit implorratum et iudex non condemnauit non poterit puniri quando non agitur de causa concernente pietatem quod est signanduz z no tanduz. est aut consuetudo in libello petere expensas factas quas exprimūt cōpetere etiā faciendas sub his verbis peto expēsas hucusq factas que sunt de duobus ducatis vel q̄d simile et eas quas fieri contigerit. ibi prius taxabitur. mos est iste quia iudex in sententia condemnat in expensis quarum taxationem sibi reseruat postea taxat: z facta taxatione facit iurari q illa vere expendit.

1 Contumax condemnatur in expensis a tempore citationis.
2 Terminus quando est vnicus non dicitur peremptorius.
3 Citatio per nūcium fieri dicitur.

1 Cum dilecti. Contumax condemnatur in expensis a tempore citationis. primo processus. secundo interlocutio. ibi. quapropter. subdiuiditur. primo ponitur comparatio nunciorum electi et aduersariorum et decisa commissio. Secundo ibi q̄uis electi prima contumacia. Tertio ibi volentis electi citatio. Quarto ibi expectantibus absentia electi z excusatio. Quinto ibi sed contra excusationis impugnatio. Nota in versi. q̄uis. q̄ appellatus potest prosequi appellationem interpositam extra iudiciuz. Nota quod si appellans etiam extra iudicium nō habet vim citationis. bene hic licet appellatus prosequeretur ad huc oportuit citare appellantem. z hoc est quia talis appellatio est prouocatio ad causam. idest inuitatio que non stringit de necessitate. de appel. cum sit. fallit de elec. c. j. cum simi. lib. vj. Not. in ver. volentes. q citatur quis ad dominicā talem. z sic ad diem feriatazz. a sed dictio vsqz b tenetur exclusiue. quod dixi de ferijs. c. fina. Nota ibi pro peremptorio. quod quando terminus est vnicus non est peremptor nisi exprimatur. pro hoc de senten. excom. constitutionem. li. b. o sexto. Nota quod non veniens expectatur post terminum. non solum die sequenti: vt hic. hoc tamen est de vrbanitate. quod dic vt de offi. delega. consuluit. Ro. ibi nūcium. quod per nūcium fit citatio. c vt in glo. z dicit Abbas quod potest fieri etiam per nuncium citati. dic immo z citatis: quia iudex potest sibi hoc committere. ff. de furtis. eum qui. §. epistola. vbi Barto. qui etiam notat. ff. de acquirenda possessione. iuste. z Cy. C. de procur. eum qui. in hoc enim attenditur electio iudicis et iuramentum nuncij. et hoc dic quod potest committi citatio etiam ipsi ad cuius institiam fit per predicta. Nota in ver. preterea. quod mandatum vnicum resoluitur in duo. z hoc quando est qualificatum: vt si mandatur alicui quod compareat tali die intelligitur mādatum quod compareat item tali die. et q̄uis cesset vltiur. um non cessat primum: vt hic. Ex hoc nota quod propositio qualificata non falsificatur cessante qualitate. quod procedit in mandatis propter bonum obedientie. sic loquitur hic in alijs secus de probationibus. licz. quod signa et nota. Et hoc facit ad id quod dico de ferijs. capitulo fin. Respondendo ad istud. c. Nota ad finem quod expense veniunt cōtra contumacem a tempore citationis emisse: vt in summario. in glo. prima. ibi cum. Ro. vbi de hoc in gloss. prima. Et quantum ad hanc literā non procedit hoc: quia isti non erāt consortes cum causa contra electū fit pupillaris in qua quilibet admittitur pro seipso. et melius expeditur per vnum q̄ per plures z forte hoc respectu dicit glo. in fine. quod isti habebant mandatum: et hoc probat in litera. ibi literas de rapto: idest mandatum cum clausula de rato ibi in criminali: dic quod non erat causa criminalis: opponebantur enim crimina non vt iste punireturz: sed vt repelleretur ab electione. de hoc de procurato. tue. ibi propie communis. immo popularis: vt predixi in glo. secunda. in fine. Opponitur quod non debuerit audiri excommunicatio criminum contra istū cum esset confirmatus et nihil peteret. excommunicatio autem est actionis exclusio. de exceptionibus. a nobis. Item iste erat confirmatus quod colligit ius ex litera que vocat eum electum. pro hoc quia communiter ante consecrationē etiaz post confirmationem tales dicuntur electi. de re iudicata. inter. de accusa. meminimus. soluit Innocen. quod speciale est vt contra electum nihil petentem admittantur exceptiones termini. sed quare est quia specialitas non videt̄ habere rationem: dic quod habet rationez ex eo: quia ex quo persistit in electum intelligitur petere cum sit de proximo periturus. Alij dicunt quod audiuntur isti non tanq̄ excipientes: sed denunciantes: quod not. Archidia. de electionibus. ca. primo. libro sexto. sed non placet Innocen. quia nō dicitur hic quod denunciauerint. Alij dicunt quod accusabant: quod etiam non procedit: quia tūc non admitteretur procurator. Alij dicunt quod prosequebantur appellationem: quod im probat Innocen. quia ipsi non appellauerāt. sed electi. Nostien. tamen hoc tenet et placet per literam ibi prosequebantur. prosequentibus. licet appellans nō prosequatur appellatus prosequi potest: vt. §. in notabilibus. et de appella. oblate. de electionibus. c. primo. z. c. q̄uis. libro sexto. in glo. simile. §. in fine. Opponitur extra glo. quod non eque potuerit mittere procuratorem sicut nuncium cum procura. de beat esse instruct. et possit domino preiudicare. quod secus in nuncio: vt notat Innocen. de accusa. veniens. solu. quantum ad rationem de qua in litera. de discrimine viarum eque poterat mittere procuratorem sicut nuncium in glo. hic sumptum. ibi sicut. fol. ibi: nā ibi de obligatione contrahenda infra certum tps: tunc essi is per quē non stetit intra terminuz post terminū nō tenet hic. et in l. celsus. de iā contracta. quia licet non satisfaciat in termino tenetur postea quod plenius dico in dicto. c. sicut. Ad alia iura que sequuntur in glo. dic per notata in dicto capitulo sicut. et maxime quantum ad. l. si quis ita institutus. dic quod nō contradicit. sed potius cōcordat. quia is qui non parum conditioni infra tempus propter impossibilitatem etiam tenetur: et sic notatur in illa. l. Et in fine glo. oppo. quod post terminum non tenetur comparere si fuit legitime impeditus in termino. naz per hoc cir cūductus fuit terminus. ff. de iudi. et post. si autem non fuit impeditus censetur contumax nec per comparitonez sequētem purgatur cōtumacia quin teneatur ad expensas. soluit Innocen. quod papa hoc dicit allegando vel inquātum potest ius. dicit hoc procedere quando iste scit aduersariū permanere coram iudice et maxime in causa electionis vbi periculum est in mora. de electionibus. cum inter vniuersas. alias si nescit ad quid iret. et ad. l. celsus. dicit Innocen. quod loquitur in obligato ad soluendum qui soluendo etiam post terminum liberatur. secus in obligato ad comparēdum qui etiam post terminum comparendo non purgat contumaciā: vt predixi. Alij aliter dicunt et vario modo dic quantum ad id quod dicit Innocen. quod papa allegādo dicit quod immo decidēdo. quia super hoc fundatur ibi quapropter. que est dictio illatiua. Et ex hoc dic quod impeditus in termino tenetur comparere postea q̄ primum potest per hanc literam. Ad. l. et post edictum. dic quod loquitur quando actor in termino est absens et reus presens. quia tunc circūducitur edictum hic econuerso. Joan. de ligna. distinguit. aut citatur quis ad totā causaz et procedit hec lectura. aut ad certum articulum. et aut potest expediri in absentia citati vt receptio testium. de testibus. capitulo secundo. et si fuit impeditus non tenetur amplius venire. aut non potest expediri: z tenetur venire dum tamē aduersarius persistat in iudicio si tamen fuit contumax licet postea veniat non excusabitur contumacia. hec procedunt nisi presens fuerit contentus q̄ ille puniretur tanq̄ contumax z non persistit in iudicio: tūc enim citatus non tenetur venire. et hec distinctio est equa. et pro ea facit in primo membro hec litera. quia hic citat̄ erat ad totam causam: et aduersarij persistebant: vt in litera: ibi expectantibus. et secundum hoc vnde inducitur. l. celsus. p hoc: quia ex quo citatus est ad totam causam constat quod etiam si venisset in termino non potuisset causa tota in termino expediri. et sic talis citatio intelligitur facta etiam ad dies sequentes ad terminum qui tot sufficiant ad expeditionem cause. q̄uis ergo si fuit impeditus sit circūductum peremptorium quo ad illam diem. non tamen quo ad sequentes. et hec signa: quia scribentes non bene explicant hec. In gloss. ex hoc. ibi Clineen. hec solu. non procedit in eo quod dicit quod tenetur mittere procuratorem. quia sic fuit expressum in citatione. nam hoc esset dicere quod citatio fuisset iniusta. ibi dicas. de hoc qd tangitur in glo. vsqz ad fi. an z qsi impeditus teneatur mittere procuratorem. dic vt dico de p cura. querelam. ibi secus est in papa. hec distinctio non probatur iure. Et in fine dic quod in causa electionis tener impeditus mittere procuratorez. de appella. oblate. etiā si causa sit ardua. de electio. cupientes. §. insuper. libro sexto. z sic erat hic. In gl. z sic in fi. dic vt ibi. z. xviij. dist. ppter. z de purgatione more in regula moza. libro sexto. in glo. iuxta illud. in

lud. in fine. ibi de gratia excusatur. facit quod not. de iureiuran. si vero. Oppo. extra glo. q debuerit excusari ppter timorem insidiarum. de senten. excom. decetero. soluit Clincen. q hoc non fuit probatum. mclius dic fm Innocen. q excusaretur si fuisset citatus personaliter. hic autem erat citatus per se vel per procura. quod procedit nisi insidie essent communes etiam procuratiom. pro hoc quod not. de elec. bone. el primo. sed non sic erat hic cum mississet nunciū. In glo. penultima. ibi expectatur. vtrum expectetur vel non hic non exprimitur. Et in fine. nota ex glo. iuncta litere quod contumax a condemnatur in expensis etiam si causa possit procedi contra contumacem quod dixi. §. ca. proximo. z hec signa in glo. vltima. ibi siue criminalis. et sic non bene colligitur hic. dictum tamen est verum. z sic licet in criminali fit locus pene tallionis. de procura. tue. pro hoc non euitatur condemnatio in expensis que prouidet pro interesse partis. pena autē tallionis fit propter calumniaz et applicatur fisco. et sic vna non tollit reliquam. C. quando ciui. ac. cri. preiu. l. vna. no. de elec. c. primo. libro sexto. In glo. hanc penā. quod autē dicitur hic de condemnatione expensarum locus habet in causa inquisitionis secundum glos. de quo dic quod aut aliquo prosequente. z ille condemnatur: si succumbit. vt in Spec. de expensis. §. primo. in fine aut iudex procedit ex officio. z aut precedente infamia z dato quod absoluat reum non tenetur iudex ad expensas: quia ex necessitate processit. de symo. licz z hic. aut non precessit infamia z tenetur: quia videtur calūniosus quod not. Ly. C. de iudi. sancimus. q. xv. pro hoc de senten. excom. sacro. Et in fine. Oppo. quod non debuerit condemnari in expensis a tempore citationis: sed contumacie. tunc primo interfuit aduersariorum. de procur. auditis. quidam stant contrario. Nosti. dicit literam procedere quādo de contumacia citati prius constabat. idem Jo. andr. dic standum litere: quia ex quo non venit interest istorum a die citationis cum citatio fuerit fructratoria quantum fuit in citato. de hoc de ꝓcura. auditis. z sic summaui.

1 Litere prelatorū faciunt fidem.

1 Cum olim. Dno. In causa electionis proceditur cōtra contumacem etiam ad diffinitiuam et contumax de misericordia citari potest et audiri. primo factum. secundo commissio. ibi nolentes. prima z secunda possunt subdiuidi in plures. Nota q̄ litere prelatorum b faciunt fidem quod procedit quando non agitur de alterius preiudicio. de hoc in glos. prima. Nota ibi nullus apparet. z. quod facilius expeditur quis si non habet contradictorem. hinc est quod si quis petit se pronunciari dominum sufficit quod probet quod tali tempore possidet rez pro sua nemine contradicente. z est optimus modus probandi. ff. de acquiren. pos. rem que. vbi Barto. Nota ibi propter qd z. quod pluribus concurrentibus ad idem petendus predisciutur ius exprimi. arg. de ord. cogni. c. ij. Nota quod post cōsecrationem audiuntur opponentes si dicunt cum obtinuisse per surreptionem. Nota ibi preferre. quod pluribus concurrentibus sufficit pronunciari ius alterius preferendum. z facit ad practicam cum quis petit pronunciari se habere potior a iura. in vers. cum que. Nota ibi testimonio et ibi assertione. quod in electione admittuntur testimonia non iurata. z. de hoc tamen dic vt infra. Nota ibi autoritate apostolica. quod delegatus exprimit in sententia quod autoritate delegantis pronunciat. Nota ibi non elegisse. quod negatiua non coarctata probatur. de hoc infra. Nota ibi acceden. quod arreptio itineris habet vim appellatiōis. z hoc de ap. vt debitus. in vers. volentes. Nota casum singularem in quo appellans remittitur ad iudicem a quo. de hoc infra. Item in quo post confirmationem auditur collectus. Item in quo citatur contumax. Item in quo prefingitur tempus ad appellationem finiendam. de his infra. in glos. prima. ibi preiudicium. Ex hoc nota quod cum de nullius preiudicio agitur sufficit probatio minus plena. pro hoc. §. in notabilibus. z dic quod non fiebat hic preiudicium alijs ex quo non erant citati. ideo audiuntur etiam post consecrationem z in hoc instat Innocē. quomodo audiantur z quomodo opponentes contra electum confirmatum quod hic. prosequor: et non expedit instare: quia hodie stamus. c. fina. de elec. lib. vj. In glo. secunda. in fine. sentit glos. qd processus iudicum non valuit et sic potuit. D. audirt de iure: qd dic vt. j. in glo. tertia. ibi de gratia. dic vt infra. In glo. sic ergo ibi facta fuit hec glo. contradicit glo. ij. §. et dic vt infra. in glo. argumen. ibi extra prouinciam. de hoc dic infra titulo primo. c. finali. In gloss. sed qualiter. ibi appellauerat quasi arreptio itineris habuerit vim appellationis. et in eo quod dicit gloss. de vj. mensibus. pro hoc solutum est contrarium illud ibi dō dicit quod ideo hoc expectant: quia non obstabat an appellatio teneret vel non. ibi et qui potest. not. glo. quia singularis quod iudex ad quem prefigit terminū appellanti ad finiendam appellationem. hoc tenet Lappus de appella. clem. si a iudicibus. et dic quod procedit solum in papa vt dico in illa clemen. q. xvij. ibi ex misericordia. dic quod immo de iure in hoc quod causa remittitur ad iudicem a quo. quando dubitatur an sit appellatum vel non. sicut hic dubitabatur an arreptio itineris habuerit vim appellationis. Item etiam que hic dicuntur possunt de iure tolerari. in hoc dubio specialiter autem procedit quod hic dicitur in causa electionis quia olim non seruabatur ordo iuris in confirmatione. hodie secus per. c. fi. de elect. prealleg. in eo tamen quod hic dicit quod citatur cōtumax. hoc bene est de misericordia: vt in litera. z ad conuincendam eius maliciam vt hic etiam in litera. Itē in eo quod dicit de testimonio cleri z populi in hoc statur testimonio: quia vt predixi olim non seruabatur ordo iuris. Item posset intelligi q̄ legitime deposuerunt et in eo quod hic probat negatiua non coarctata. vt. §. dic hoc ideo quia deponebāt de facto suo vel nō facto. de hoc de pbatio. tertio. et dic vt ibi.

1 Capitula sup quib̄ testes examinātur dicunt̄ articuli
2 Innocatio spi p̄mittitur in sentētijs.
3 Depositio per inquisitionē fieri potest.

Veritatis est. Si agitur de crimine p inquisitionem vel denunciationem contra reum contumacem lite non contestata. possunt testes recipi z diffinitiua ferri. hoc dicit fm cōmunem intellectum. legit ur enim z aliter in glo. primo pont de nunciationem criminuz spi. z tres delegationes super ea factas z delegatorū pcessum. secūdo depositionē spi z reuocationem alienatorū per eū ibi nos igitur. Ro. principiū. zqd hic dicitur q dentur habetur de scismaticis. c. vno. lib. vj. in glo. ij. Nota q canonici denūciant spm pro hoc: quia sua interest. arg. de testi. ex parte. de accu. olim. Ro. q cum agitur de dilapidatione cōtra prelatū inter dicitur sibi alienatio in prin. litis. hoc colligitur in princ. in decisa iuncto fine litere ibi post inhibitionē sedis apostolice. de hoc de offi. dele. venerabili. de accu. c. fi. Ro. q cum proceditur super crimine cōtra spm primo suspenditur postea excōicatur. hodie primo interdicitur ingressus ecclesie. de offi. dele. c. ij. li. vj. ille tamē ordo nō est de substantia: vt ibi not. in glo. fi. Not. ibi partibus citatis. q in causa inquisitionis procedit iudex etiam nemine instante etiā si sit in eo acta inquisitio ad alteri denunciationem. hic enim iudices citarunt vtrāq partem: sic et in accusatione. p sequitur iudex accusatore nō prosequente. de collusione. c. ij. vbi de hoc. z. ff. de accu. libello. §. fi. Nota ibi nec per responsalem idoneū quod cuz agitur de crimine per inquisitionez admittitur procurator. hoc etiam colligit glo. antepenultima. in verbo defendendo. sed melius colligitur hic. quia ibi de defensore qui bene admittitur in criminali. de hoc de accusa. veniens. vbi teneo quod etiam in inquisitione non admittatur procurator. z respondeo ad hoc. cap̄.

1 Nota ibi quemlibet articulum. q capitula super quib̄ testes examinantur dicuntur articuli. de hoc de verbo: cum' significatione. clemē. sepe. Nota ibi celebrare presumpsit. qd aggrauatus sententia ex delicto superueniente pendente iudicio quod. j. dico. Nota ibi in nomine domini. pro inuocatione c diuini nominis et precipue in sententijs: vt hic hinc est quod seruatur qd in sentētia premittitur christi nomine inuocato vel quid simile. ad hoc: de re iudica. c. primo. z. c. ad apostolice. li. vj. Ro. ibi presentes spū q cōtumax habeat̄ p presente in sui p̄iudicium. C. de iudi. l. pperandū. §. finautem. z ad hoc quotidie. Nota. ibi perpetue depositionis q quādoq exprimitur quod in est. de ele. significasti. nā de sui natura depositio est perpetua. Not. q per inquisitionez potest fieri depositio. de hoc in glo. magna in fi. z. j. Nota qd sufficit iudicem pnunciare super pena etiam non pnunciato super criminib̄ fm Inno. hic esū papa deposuit z nō pronūciauit crimina esse vera qd signa. Ro. ibi tā pontificali q̄ sacerdotali. q hoc officium plura cōtinet pro hoc quod not. de cle. excō. si celebrat. de excess. prelato. c. fi. Nota

c Innocatione. Add̄ ter. i ca. in noie dñi. xviij. dist. z in. c. i noie dñi. d̄ testi. c. lz xxvj. q. v. text. i auk. de armis. in prin.

ibi sine spe restitutionis. quod licitum est iudicem cum pronunciat contra criminosum exasperare in verbis. nã illa verba non videntur hic aliud operari. de hoc infra. ¶ Not. quod gesta per excommunicatum prelatum non tenent. de hoc infra. ¶ In glos. prima. in fine. de hoc infra. in glossa magna. ¶ Oppo. extra glos. ibi polluit. quia que facta sunt ꝛc. de coha. cle. vestra. solu. polluit quantum in se fuit. ¶ In glos. hic patet ibi de destinatione. hoc procedit quãdo agitur ad destitutionem ratione carentie tituli de eo qui mit. in possessionem. cum qui. libro sexto. secus de crimine vt puniatur et priuetur titulo vt hic. ꝛ sic hec solu. non procedit. ibi contra apparitores: quis sit apparitor. dicitur de homicidio tua. ad finem. ibi annotantur idest scribuntur. ꝛ formam annotationis ponit Speculator de accusa. §. vltimo. ver. sed qualiter. hodie tamen propter contumaciam non annotantur nec publicantur bona immobilia: sed mobilia tantum. ꝛ. collatione. de pace tenenda. §. si vero pacis. not. Jaco. de beluiso. in autentica: vt nulli iudi. ad finem. et hoc nisi sit accusatus de tali crimine. ff. quod si damnabitur bona publicabũtur: tũc enim fit annotatio. C. de requiren. reis. l. prima et secũda. de hoc per Ly. in dicta. l. prima. qui dicit ideo alio casu nõ esse locum annotationi et confiscationi ne fit maior: pena per interlocutor: iam q̃ sit futura per diffinitiuam. eo autem casu quo fit confiscatio veniunt bona que ille habet tempore cõfiscationis non postea questa. ff. mandati. si mandauero. §. is cuius. de testa. l. eius. §. si cui. de penis. felicis. §. verum. libro sexto. pro hoc quod dico de foro competenti. postulasti. ibi in cauſis. Ex hoc nota quod non presumitur papã velle facere contra ius. sed oportet quod appareat. ¶ In eadem glo. ibi vel meli⁹. hec vera: ꝛ sic summaui. Ex hoc habes. quatuo⁹ solu. quinto soluitur extra glo. quod sicut contra apparitorem proceditur lite non contestata. vt. §. in glo. sicꝛ contra dilapidatorem: vt hic. hoc not. glos. tertia. q. ij. quia ea. et est glo. singularis. male tamen potest iure probari. sexto solu

a ¶ Mori iste tit. excõicatiõe per annũ. An excõicat⁹ pseuerãs i excõicatõne p annũ debeat haberi p qui ctor an oz a fuari i bñ ficio vl re putet⁹ heretic⁹. vid Host. si ti. devoto. in sum. idẽ in ti. de here ti. Pe. de anch. in. c. fl. ō penis Ab. in. c. j. de iudi. in xi. col. idẽ Ab. in. ca. grauez. in ij. not. de penis. diffuse p Cõstã. in. c. j. de sen. ex. li. vj. in. ij. col.

uitur quod fuit priuatus: quia stetit in excommunicatione per annum. per. c. rursus. et quicunq; xj. q̃. tertia. hoc repugnat litere que dicit quod fuit priuat⁹ propter crimina opposita que fuerunt probata. ibi propter homicidium. vult dicere secus in alio crimine: vt in. c. inquisitionis. alleg. in glo. ibi. et quia celebr; auerat. Ex hoc nota quod dixi. §. quod. propter causam contingens pendente iudicio criminali dependens ab his super quibus est iudicium augetur pena ex eodem iudicio quod est mirabile. pro hoc de iureiran. c. finali. libro sexto. ¶ In glo. quilibet. ibi veniens. dic vt ibi. ꝛ. §. in notabilibus. quod plenius dico in dicto. capit. veniens. ¶ In glos. penultima. in fine. ¶ Oppo. extra glos. ibi sine spe restitutionis aliqua. superflua enim est hec adiectio. cuꝝ de sui natura depositio sit perpetua. l. distin. ca. primo. et sic etiam superfluitas ibi perpetue depositiõis intelligatur de perpetua. solutio. hoc exprimitur causa exaggerationis seu exasperationis. vt. §. in notabilibus. pro hoc in euangelio. Jte maledicti ꝛc. b dic tamen quod vt hec verba aliq̃d operentur si iste peteret restitui facta mentione de sententia: et non de his verbis non valebit restitutio. argumen. de rescriptis. ceterum. in glo. idem quasi hec verba habeant vim. clausule derogatorie. arguſſi. ff. de legatis tertio. si quis. in prin. testamenti. vbi de hoc. de excess. prelatorũ. c. vno. libro sexto. quod signa. ¶ In glos. vltima. in fine. hic cadit materia an gesta per excommunicatum c teneant. et quando sic ꝛ quando non quod hic prosequor. et de re iudicata. ad probandũ. Et quantum ad hoc. ca. dic quod post excommunicationem non valuerunt gesta in rebus ecclesie cum esset publice excõmunicatus per sententiam hominis pro hoc dictum. c. ad probandum. Idem in sententia canonis si constat eum incidisse. de excessibus prelatorum. c. finali. secus si est excommunicatus non publice. dicto. c. ad probandum. Item hic non valuerunt gesta: quia post inhibitionem pape. Item secundum Inno. quia fiebat inquisitio de dilapidatione. nam tali inquisito non licet alienare. de offi. deleg. venerabili. de ac cusa. c. fi. ꝛ dic vt in eis.

b ¶ Jte ma ledicti. ad de Mat. xxv. c.

c ¶ An gesta p excõicatũ. Adde Inn. in c. pia. d ex cept. li. vj. Inn. in. c. exceptione. de exce. Ant. d bu tri. in. cap. scisciter⁹. de rescrip. Bal. in. l. j. in. v. cõsũ. de iur. ꝛ fac. igno.

¶ Canones ꝛ leges in mittitur equitati.

1 Possessio aliquando acquiritur sine actu corporeo.

2

Contingit. ¶ Missus ex primo decreto lapsu anni fit verus possessor: etiam si prius possessionem apprehẽdere non potuit ex facto aduersarij. primo ponit casum quandoq; contingentem. in secundo

1 pronidet ibi ne igitur. pars de arbi. contingit. ¶ Not. ibi canonica equitate. quod canones innituntur equitati sic⁹ et leges. C. de iudi. l. placuit. sed maxime canones. argumentũ

2 hic. de hoc de transact. c. finali. ¶ Nota casum mirabilem in quo sine actu corporeo quis acquirit possessionem. et sic est possessio que hoc casu habꝝ plus iuris q̃ facti. de concess. preben. cum nostris. simile de confuc. ex literis. ibi: tamen interuenit aliquod corporeum licet extrinsecum vt scotatio vt ibi. ¶ In glo. prima. ibi legitas. quod tenet Ly. C. vbi in rem. l. secunda. Barto. in. l. tertia. ff. de acquirenda possessione. §. finali. Specu. de primo decreto. §. iam de effectu. versi. sed vt cum missus. sta cum glo. per hanc literam ibi causa rei seruande. que, probant quod ante annum est custos non possessor. ad idem ibi rem custodiendam. et ibi verus constituatur elapso anno possessionis. ergo nõ prius nec procedit ex positio vt dicatur verus. idest incommutabilis. quia est extorsio. Ad. l. si quis emptionis. §. penultimo. allega. in glos. dic quod verbum prior possessor. ibi non infert quod passus missionem non possideat: sed quod non plene possidet cum effectu. ¶ In glo. secunda. ibi non credo. pro hoc quia sufficit quod dictum Jo. iure non probatur. dixit etiam Joã. qõ persistens in excommunicatione per annum cadit a proprietate. ita not. vt lite non contestata. tue. dic contra secundum ibi notata. ¶ In glo. quarta. ibi in personali. Restringit ergo glo. l. q̃uis ad actionem personalem. Sed. §. c. proximo. dicit glo. per illam. l. idem in reali. Ex hoc videretur hoc. ca. superfluum cum tamen sit inductiuum non iure vt ibi sanciuus. dic quod. l. q̃uis facit non admissum censeriverum possessorem non simpliciter sed quo ad aliquos effectus. ꝛ facit non verum possessorem sed fictum. hic autem fit simpliciter possessor: et verus. pro hoc litera ibi verus. Et hec differentia facit ad multa: q; si delectus in casu legis. q̃uis vellet intentare interdictum vnde vi forte non posset. difficile tamen est exemplificare quem possit dici. notatur tamen in dicta. l. quod talis delectus habet condictionem ex. l. vltima. C. de preto. pigno. de qua. j. in glo. vltima. ad finem. ¶ In glo. nõ determinatur ibi secundum decretum. de primo ꝛ secũdo decreto hic prosequor ꝛ varie diffiniuntur. glo. enim in. l. si finita. §. iulia. ff. de damno infecto. dicit quod primum decretum est primus iussus seu prima missio in possessionem. secũdum est secundus iussus ꝛc. de hoc per Jnno. j. titu. primo. c. primo. vbi dicit quod decretum est idem qõ iussus. ff. de dãno infecto. l. iiij. §. j. ꝛ. §. duas. et. d. c. iul. contra hoc intuitur per Barto. in. d. §. iul. in quo non oportet insistere. verus est enim quod primum decretum est primus iussus seu adiudicatio per quam iudex decernit aliquem mitti in possessionem causa custodie et committit nuncio vt inducat. secundum decretum est iussus ꝛc. et dicitur decretum a decerno ⁊ quod idẽ quod iubeo: quis autem iudex interponat et quid requiratur vt possit interponi et de effectu primi et secundi decreti: de multis circa hoc hic prosequor. ista materia non est difficilis nisi in terminis.

Venerabilis. ¶ Si non inuenitur prelatus sufficit citationem publice proponi ad suaꝝ ecclesiam. primo ponit formam citandi per commissariũ ibi nos vero de eodem facto. de maio. et obedien. c. fina. de dilatio. c. fina. Notabilia collige: vt. §. de dila. c. fi. ¶ Nota ibi procuratorem idoneũ sufficienter instructum. quod est differentia inter hec. et dic idoneum qui habet sufficiens mandatum. §. c. cum dilecti. Instructum. i. informatus. ¶ In glo. penultima. in fi. Op. extra glo. quod ex quo papa citauerat per literas superflue cõmiserit istis q̃ citarent. soluit Innocẽ. quod commisit quia potuissent litere ad hũc non peruenisse vel soluꝝ hosti potuisset literas occultare. dic quod etiam hoc est vtile ad conuincendam contumaciam. §. c. prout. ꝛ. c. cum olim. vel melius est vtile ad sciendam respõsionem citati. quia forte dicet se nolle venire ex quo habebit⁹ pro contumace. de senten. excom. cum venerabilibus. §. sec⁹. lib. vj. que contumacia nõ eque detegeretur per citationem pape. ¶ Op. in eo quod permittitur isti q̃ compareat per procuratorem cum tamen esset causa liberalis in qua nõ ad mittitur procurator ad defendendum. C. de assertio. tolle. l. j. in prin. ij. q. vj. si quãdo. sol. contraria procedunt cum agit de libertate hominis: hic cũ de libertate ecclesie, pro hoc qd not. de resti. in integ. c. penulti. Item primo casu distinguitur an sit actor an reus. primo casu admittitur procur, vt cum dominus vendicat serum. ff. de procur. non solum. §. si status, secũdo casu aut est in possessione libertatis ꝛ admittit procura.

quia

quia habetur pro libero. aut seruitutis ꝛ non admittitur: qꝛ seruus regulariter non constituit procuratorem nisi ad negocium peculij. ff. de procur. seruum quem in principio. ¶ In glo. vltima. in fine. pro hoc. ff. de eo per quem factum erit. l. finali. §. sed si stipulatus. de arbi. arbiter Kalendõ. not. Jnno. de penis calumniam. ꝛ de offi. deleg. venerabili. ꝛ Specu. titu. de expensis. §. postremo. ver. tulautem. ꝛ de arbitro. in fi. ¶ Et nota hanc glos. quia singularis. Quid si iudex sedit sed actor et reus abfuit. dic, quod compensabitur contumacia et est ac si non fuisset terminus assignatus. j. c. actor. lib. sexto. vbi not. in glo. ¶ Nota ergo quid in citatione de qua qui matri. accu. possunt. c. fina. de electio. c. fi. libro sexto. cuꝝ citantur qui volunt se opponere: sed in termino nemo se opposuit sed nec comparuit qui citari fecerat videtur post terminum quemlibet audiendum ex quo non fuit accusata contumacia in termino quod vidi in facto pro hoc quia etiam si fuisset accusata tamen audirentur nisi iudex pronunciauerit neminem deinceps audiendum. dicto. c. fi. qui matri. accusa. si autem in termino comparuerunt se opponentes et non is qui fecerat citari an terminus circũducetur. quod videtur si cut quando reus venit non actor. de hoc. §. e. causam. dic cõtra. quia non tenet locum actoris: sed rei ꝛ citati locum actorum sicut in casu. C. si vt se ab heredita. abstineat, autentica omnes. de remif. pigno. si eo tempore. ꝛ videt⁹ cis datus terminus ad agendum sicut fit de despon. impube. ad dissoluẽdum. ff. de accusa. cum titia. pro hoc quod no. ff. de verborũ obligatione. qui ante Kalendas.

¶ De eo qui mittitur in possessionem. Rubrica.

1 Actor missus in possessionem post annum efficitur verus possessor.

1

Constitutus. Actor missus in possessionem post annum efficitur verus possessor licet infra annum voluerit reus prestare cautionem quam tamen nõ prestitit. primo factũ. secũdo interlocutio ibi ideoq;. ¶ Nota quod si agitur iudicio possessorio fit missio ibi super possessione. pro hoc quia si agitur interdicto vnde vi. licet sit personale: tamen est in rem scriptũ ꝛ comparatur reali. de foro competenti. ex parte. B. ꝛ quod ibi dixi. posset tamen intelligi q̃ agebatur reali. idest reiuendicatione et si non obstat arg. dictum tamen est verum. Item ibi causa rei seruande q̃ missus ex primo decreto est custos non possessor. §. titulo primo. contingit. Item q̃ voluntas q̃ non adimpletur ex defectu volentis non habetur pro impleta. Item formam interponendi secundum decretum ibi decernimus ꝛc. ꝛ est rex. singularis. Item ibi possessionem. qõ nomine possessionis a intelligitur de vera: quia non addit b vera. ꝛ quando loquitur de non vera exprimit vt. §. ibi causa rei seruande. ex hoc dic quod cũ fit missio ex primo debet ex primi causa rei seruande vel qd simile. Item ibi petenda ecclesia quod si conceditur alicui ius petendi rem intelligitur ratione dominij quod facit ad multa. vnde cum agitur possessorio petendo rem restitui vnus apte dicitur sed debet peti quod restituatur possessio. Item quod circa idem ꝛ ab eodẽ concurrunt datio ꝛ confirmatio. nam hic papa qui tulit sententiam eam confert. ¶ In glo. non tamen. ibi non sufficit sine effectu. de hoc an voluntas habeatur pro facto multa seruntur ꝛ per intellectum. sciendum q̃ licet in anima rationali ponantur diuerse potentie: tamen quo ad propositum ponuntur duo. s. intellectus ꝛ voluntas. intellectus dirigitur in speculationem rei ad cognoscendum an vera vel falsa voluntas dirigitur in rem sub ratione operationis: vt quia deliberat apprehẽdere si placet vel fugetur si displicet. ꝛ in hoc nota qõ operationũ alia naturalis: b alia voluntaria. naturalis non potest aliter se habere sicut si millies iactatur lapis sursum non ex hoc efficitur habilis ad ascensum: sed naturaliter descendit tanq̃ quid graue: ꝛ de hoc ponitur exemplu; etiam in voluntate: tamen presentatur sibi aliquid sub ratione boni: quia fm multos nõ potest nõ appetere de operatione voluntaria. exemplum in actibus indifferentibus de quibus potest esse dubium an sint boni vel mali: ꝛ ideo cum deliberatione vel eligimus vel fugimus: et in hoc reperitur duplex operatio voluntatis. quedam intrinseca que in mente tenetur. quedam extinseca que exterius declaratur: ꝛ hec est quandoq; cum effectu: quandoq; sine. hoc premisso cuꝝ queritur an voluntas habeatur pro facto potest inquiri de voluntate in bonum ꝛ in malum: vt in glo. de quo dic qõ aut de operatione naturali ꝛ non est demeritum vel immeritum: vt in primis motibus qui non sunt in potentia nostra. ff. de pe. dist. j. cogitationis. que sic loquitur. aut de operatione voluntaria. ꝛ aut quo ad ecclesiam triumphantem vel militantes. primo casu habetur pro facto: pro hoc qd dicitur hic in glo. ꝛ hoc si est cum pleno affectu. als habetur pro non voluntate. arg. hic. ꝛ de pe. dist. prima. iuxta prin. ibi de hoc. ꝛ. xxxvj. distin. non satis quo ad ecclesiam militantem: aut ad nullu; extrinsecum progreditur ꝛ non prodest vt hic. aut progreditur ꝛ aut perficit actum ꝛ meretur iuxta actus qualitatẽ. aut non perficit: ꝛ aut noluit seu per nolentem stetit ꝛ non pdest vt hic: ꝛ aut per impotentia;. aut impotentia surgit ex facto nolentis: ꝛ idem aut ex facto aduersarij ꝛ habetur pro facto vt hic. ꝛ aut ex facto tertij cuius non interest vel casu. si ex facto tertij non habetur pro facto: sed contra impedientẽ agitur ad interesse. ff. de eo per quem fac. argu. l. j. §. si reus. et si non est soluendo habetur pro facto ad cuitandam penaꝝ. ff. de dolo. ꝛ eleganter. §. penultimo. ꝛ not. de appel. ex ratione. si autem casu impeditur non habet⁹ pro facto nisi quo ad euitandam penam. de pigno. significante. quod sic loquitur. ff. si quis cautio. l. ij. de voluntate autem in malu; dic q̃ aut stetit in prima operatione naturali seu in primis motibus ꝛ nõ meretur penam. o. l. cognitionis. aut processit ad actum voluntarium ꝛ aut in foro iudiciali aut contentioso. primo casu aut processit ad leuem consensum ꝛ tenetur tanq̃ pro veniali: aut ad consensum plene deliberatum: vt si est tale quid quod commissum mortale tenetur tanq̃ pro mortali sicut si perfecisset. vj. distin. sed pensandum. que est palea. de pe. dist. prima. nunquid. ꝛ. c. preterea. ꝛ. c. super tribus. si in foro contentioso: aut non egreditur ad actum extrinsecu; aut sic. primo casu est ac si non esset: quia paria sunt non esse ꝛ non apparere. de offi. deleg. cum in iure. ꝛ de occultis non est iudicium. vj. q. prima. sed omnia. de senten. excom. a nobis. el secundo. fallit in pena que imponitur in genere: sicut quando canon suspendit pro mortali. de tempo. or. c. fi. de hereti. cle. j. c. verum. in glo. hic patet, que est singularis. de offi. or. que est singularis. fallit etiam secundum aliquos in hereti. quia sola credulitas constituit quem hereticum. de hereti. excommunicamus. §. credentes. sed licet sit heretic⁹: tamen ex quo non constat ecclesie habetur pro heretico. si vero progredit⁹ ad actum extrinsecum: aut perficit crimen ꝛ punit iuxta qualitatem criminis. de his que fiunt a maiori parte capi. quesiuit. aut non perficit intentum sed aliud: ꝛ aut illud est remotum a crimine intento vt volens curari fregit iannam remotam a loco ꝛ punitur tantum de hoc non de intento. ff. de fractoribus. per totum. de extraordi. crimi. l. prima. fallit in seruo corrupto. ff. de seruo corrup. l. prima. §. persuadere. et. l. si quis seruum. ibi tamen punitur: quia consulẽdo perfecit crimen: quia corrumpit seruum. aut illud aliud est propinquu; crimen: vt in. l. si quis non dicam. C. de epis. ꝛ cleri. ꝛ aut impeditur: quia destitit velle ꝛ non tantum. ff. de fur. si ea mente. vbi gl. de falsis qui falsant. aut impeditur ex facto extrinseco: ꝛ aut est impedimentum iuris: vt in casu. l. inter omnes. §. penultimo. als fina. ff. de furtis. ꝛ non punitur. pro hoc qõ not. de senten. excom. in audientia. vt si quis volebat tibi furari lib: um ꝛ donasset. aut est impedimentum facti. ꝛ aut queritur de pena iuris ꝛ non punitur de elec. perpetue. lib. vj. nisi aliud sit expressum in. l. vt in. l. si quis non dicam. C. de epi. ꝛ cleri. de hoc in regula in penis. iij. q. libro sexto. aut de pena hominis seu iudicis. ꝛ dicit glos. in dicta. l. si quis non dicam. quod in atrocioribus punitur ac si perfecisset in alijs mitius. alij dicunt quod etiam in atrocioribus punitur mitius. quod notat Cynus in dicta. l. si quis non dicam. ꝛ hoc equius. de materia in dicta. l. ꝛ parẽdum. xvij. questione prima. §. si ergo. per Joan. cald. hic per Hostien. in summa. de pen. §. que omnib⁹. sub. §. illud. In glos. ibi opus est facto. c hoc est petere principium. hoc enim quod querimus quando voluntas habeatur pro facto; ideo dic vt dixi. §. ibi vel aliter. glo. c. hoc non procedit: pariter enim videtur dicendũ de merito et de immerito seu de voluntate bene faciendi vel d male. contrariorum b eadem est disciplina. dic ergo quantũ ad literam quod voluntas non sufficit cum non steterit per aduersarium: sed per debentem cauere: ideo habetur pro non voluntate. et dic plenius: vt supra. iij. distinctio. et in eo quod ibi distinxi de voluntate in bonum vel in malum illud facit pro glo. ¶ In glo. si vero. ibi non imputaretur. ex quo fecisset quicq̃ in eo fuit ibi meritoria. glo. capitu. vel obliga

a ¶ Nomine possessiõis. Ad de. l. stipulatio ista. i §. j. ff. d v. obl. ꝛ in. l. j. in. §. hoc quoq;. ff. de acquir. pos.

b ¶ Operationum alia naturalis. Ad de not. i. l. si nõ fortẽ in. §. libertus. in gl. mag. ff. de odi. inde. Ly. in. l. liberti libertes. C. de op. liber.

c ¶ Opus est facto. Adde gl. fi. in. c. cuꝝ iter. de ele.

d ¶ Cõtrariorum. Ad de glos. in clem. fi. de ap. et i. l. j. ff. d his q̃ sunt sui vel alie. iur.

bit se ad perdendam rem quam recuperat. de elec. cum dilecta. vel ad aliam pecuniariam penam. de presump. literis. ibi absente. glo. c. tamen citata. de hoc in Specul. de primo decre. §. iam de effectu. versicul. ante penul. & vltra in fi. ea. glos. ¶ Oppo. extra glos. in eo quod hic dicit de missione: q̃ nõ debuit fieri missio cum ageretur de ecclesia. eo. titulo. eum q̃. libro sexto. Solu. vt no. in. c. contingit. §. titu. primo. in glo. magna. quomodo hic ageretur de ecclesia non explicatur in litera ibi super possessione ecclesie. & potest tripliciter intelligi. primo. quod petebatur ecclesia remedio possessorio. secundo quod vendicabatur. potest enim vtroq̃ modo peti ecclesia pro hoc vltra dixi. de iudi. examinata. et his casib̃ fit missio. §. titu. primo. c. secundo. Tertio potest intelligi quod petebatur ecclesia ratione iurium sicut potest episcopus ratione iurium episcopalium. Archi. ratione archidiaconatus: & sic de similibus. de maio. & obedien. inter. vbi de hoc: & secundum hoc nota quod petuntur iura: locũ habet missio in quo instat Innocen. hic quod aut de iuribus agit personali aut reali. primo casu fit missio ex primo decreto causa custodie & post, annum hoc secundo in possessionem veram et ante secundum semper auditur veniens. C. de bonis auto. iudi. pos. l. & qui iurat. ff. de dam. infecto. l. si finita. §. si quis autem. facit vt lite non contesta. quoniam. §. fin. secundo casu aut actor est in possessione iuris. vt quia agit confessoria. aut nõ, si fit missio in possessionem est in veram. sic loquitur. ff. de no. operis nuncia. l. sed iudex. et Bartolus ibi. vnde reus postea nõ audiatur nisi de proprietate nec rescinditur primum decretum nisi ex magna causa. ff. de minori. si ex causa. in principio. ratio q: agitur de modico preiudicio reiq̃ cum prius non possident incumbebat onus probandi: et sic decretum non trãsfert in eum hoc onus sed hoc tãtum quia de reo efficit actor quod dic vt no. in dicta. l. si prius. si vero actor nõ erat in possessione; aut reus est; contumax post litem contestatam: vel quasi. et idez quia fit iniuria. §. titulo primo. prout. C. vbi in rem actio. l. secunda. C. quomodo et quando iudex. l. consentaneum. vt lite non contestata. quoniam. §. quod si super. aut lis non est contestata. nec quasi contesta. et idẽ quod in aliis corporalibus quasi missio ex primo est tantum causa custodie: sed per lapsus anni efficitur verus possessor ita q̃ alius veniens non auditur nisi de proprietate. C. de prescrip. xxx. an. si quis. §. sed & si quis. et sic posset loqui. l. si prius. ¶ In glo. vltima. ibi dubitabatur. ex hoc habes casum in quo cuz agitur reali est locus secundo decre. vel dic quod hic ex abũdanti fuit interpositum. Et in fine eadem glo. ¶ Oppo. extra glos. in eo quod papa diffinivit et confirmavit. videtur enim confirmatio superflua. Solu. expono patrocino: idest sigillo. Item fit confirmatio ad magis robur saltem apparentis. §. titulo secundo. cum venisset. ff. de iurisditione omnium iudi. l. sed quia.

Qvm sicut. ¶ Si non stat per passum missionẽ quominus caueat actor per lapsum anni non efficitur verus possessor. primo factum. secundo commissio ibi dis. ve. ¶ Nota quod si per me non stat &c. de hoc in glo. ¶ In gl. secunda ibi tutor qui. §. primo. dic aliud in tutore: quia licet sint plures quilibz habet ptãtem insolidũ et ibi vertit fauor pupilli. ff. de administratione tutorum. si plures. de tutel. et ra. distra. l. prima. §. nunc tractemus. secus in delegatis qui si sunt plures non habent iurisditionem insolidum sed effectu. de officio delega. prudentiam. in principio. et. c. causam. Item de delegatis est odiosa. ¶ In fine glo. vltime. inducitur hec litera cum hac glo. ad questionem. dicit statutum q̃ vicini teneantur capere malefactorez pro maleficio facto in vicinia et punire non capientes. vicini occurrerunt vt caperent sed non potuerunt: quia malefactor erat sociatus armatis vel alio impedimento. dic quod non tenentur ad penam ex quo fecerunt: quicquid in eis fuit. ff. ad sylleianum. l. prima. et ibi Bartolus: similem questionem vidi in facto. dicit statutum Padue quod si quis impetrauerit inhibitionem fieri iudici seculari per ecclesiasticum infra quindecim dies teneatur causam expediri facere ĩ foro ecclesiastico sub certa pena: impetrato: fecit quantum in eo fuit: sed pars aduersa ipso resistente impetrauit dilationes longiores. dicq̃ etiam presupposita validitate statuti non incidit in penam predicta. pro hoc de appella. ex insinuatione. et dixi. presupposita validitate: quia videtur contra libertatem ecclesiasticam indirecte. de immu. eccle. c. fi. li. vi.

1 ¶ Laicus aliquando conuenitur in foro ecclesie.

2 Consuetudo laicorum an astringat clericos.

3 Clericus cum agit contra laicum etiam in foro ecclesie seruatur consuetudo laici.

Qvm venissent. ¶ Si passus missionem docet se non fuisse cõtumacẽ non cõdemnat ad expensas. vel plenẽ si passus missionem repetens possessionem allegat se nõ fuisse contumacem restituitur prestita cautione et dilata condẽnatur in expensis quam euitat si postea constiterit eum non fuisse contumacem. et est casus singularis secundus hoc. primo factum. secundo commissio. ibi nos quantitatem. et ibi deciditur quod causa deuoluta fuit ad papam: et non apparet an per querelam vel appellationem. ¶ Nota quod laicus conuenitur in foro ecclesie. de appellationibus. si duobus. §. primo. Item ibi secundum ius et consuetudinem q̃ quando circa idem conformiter concurrunt ius et consuetudo: tamen non colligitur hic. poterit enim esse consuetudo preter legem. Item quod consuetudo restringit clericos. de hoc infra. ¶ Item ibi dicit quod terminus anni ad recuperandam possessionem predialem potest prorogari. de hoc infra. Item quod si appellatus comparet coram inferiore nõ per hoc renunciat appellationi vbi comparitio recipiatur vt est hic casus singularis in glos. tertia. de hoc infra. Item casum in quo passus missionem recuperat possessionem non satisfacto de expensis et hoc quando scit se non fuisse contumacem. Item quod appellatio legitima facit quod appellans non censetur contumax ita quod si passus est missionez recuperat possessionem etiaz non satisfacto de expensis prestita tamen cautione et in hoc videtur onerari: quia tenetur cauere. de hoc infra. in fine prime glo. ¶ Oppo. extra glos. quod non potuerit legatus committere causam contra laicum. Solu. vt supra. quia hic in terris ecclesie et potest committere quia habet ordinariam in prouincia. de officio legati. c. primo et secundo. libro sexto. dicit tamen Goffre. quod in terris imperij licet vacante imperio possit adiri papa. de foro competenti. licz. primo. nõ sic legatus fi est in partibus quod tenet Specula. titulo secundo. §. nunc ostendendum. versiculo. xix. et signa. et est ratio quia legatus habet ordinariam. in his que pertinent ad papam iure communi non speciali si dicimus de Cal. quod succedit episcopo modo p̃dicto. de maioritate et obedientia. cum olim. ¶ Oppo. q̃ debuerit appellari ad legatum non ad papam. de officio legati. super questionum. §. porro. fol. ibi in delegato qui subdelegauit non in totum hic de ordinario. ¶ Opponitur q̃ isti iudices ab alio q̃ a principe nõ potuerint mittere in possessionem cum non possint interponere decretum. ff. de officio proconsulis. nec quicq̃. §. non decretum. Solu. possunt mittere ex primo. ff. de damno infecto. l. quarta. §. duas. nota: ex secundo vt ibi: licet Innocen. contradicat quod etiam vel secundo. de verborum significatione. dilecto. primum verĩ. de hoc per Hostien. in summa. de officio delegati. §. que delegari. versiculo delegantur aliquando et sequenti. ¶ Opponitur ad idem quod non valuerit missio: quia sub conditione et actis legitime &c. regula actus legitimi. libro sexto. Solu. illa verba ibi ita quod &c. non faciunt conditionem: sed modum. de hoc de condi. appel. verum. et si esset conditio potuit opponi: quia de iure inest. de electionibus. significasti. Item etiam si non inesset non diceretur missio ad regulam actus legitimi subaudi quidam. nam regula est in cõtractu quod omnes actus legitimi preter quosdam recipiũt conditionem. de hoc infra. ¶ Opponi. ad idem ibi dicit q̃ non potest iudex mutare terminum datum a iure sine hominis ministerio. de appella. cum sit. vbi de hoc. Solu. hic non disputatur de hoc. an autem & quomodo hoc possit fieri. dic

2 vt ibi. ¶ Oppo. ibi consuetudo. nam consuetudo laicorũ non stringit clericos. de constitu. ecclesia. de rebus eccle. nõ alienan. ca. finali. Solu. Barto. C. de summa trinitate. cunctos. qõne. v. per hoc. c. et quedam alia iura dicit quod consuetudo laicorum non preiudicans ecclesie cõprehendit clericos. quod non procedit: vt plene dico de constit. que in ecclesiarum ad hec. et dic quod erat consuetudo terre vt in litera. et sic erat mixta non tantum laicorum sed etiam clericorum. pro hoc quod notat de foro competenti. dilecti. Item etiam si esset tantum laicorum non ligabat hic habilem: sed per laycum qui erat reus. in decisoriis autem obseruantur consuetudines litigantium. de foro competenti quod clericus: vt ibi dico. Item forma mandati potuit hoc includere: vt etiam Abbas stringeretur non ex vi constitutionis

sed

sed mandati. nam etiam posset legatus hanc cõsuetudinẽ reducere in constitutionem que ligaret clericos. de offi. lega.

3 c. finali. ¶ Ex predictis nota quod cum clericus egit contra laicum etiam in foro ecclesie seruatur consuetudo laici. Ex hoc infertur ad questionem. dicit statutum quod extantibus masculis filie vel ex eis descendentes non succedant. decessit annus relicto filio ex filia defuncta qui erat clericus consultum fuit per magnum doctorẽ vt refert Haspar Cal. quod non excludetur per masculos: quia non ligatur statuto laicorum pro hoc quod not. Cyn. C. que sit longa consuetudo. l. ij. in fin. Jo. an. in regula fine culpa. libro sexto. iij. q. in fine. vbi dicit quod consuetudo laicorũ que habet quod primogenitus in totum succedat alijs filijs exclusis non habet locum si secundogenitus est clericus quod non videtur procedere per predicta: et quia potuit statutũ disponere super hereditate ad quem deuoluueretur cum hoc non sit principaliter contra libertatem ecclesie: quod plenẽ dico: de sententia. excom. perpendimus. q. iiij. ¶ Oppo. ad predicta in eo quod dixi quod hec constitutio laicorum obseruatur in foro ecclesiastico: quia inducebatur contra laicum qui erat reus. videtur enim quod in foro ecclesiastico in decisoriis debeat obseruari consuetudo ecclesiastica seu ius canonicus per ea que dixi de foro competenti. quod clericus intelligendo gl. ibi in ordinatoriis. et quod secus fit in decisoriis. Solu. varie dicitur in hoc: et plene dico de consuetu. c. fina. §. primo. vbi concludo quod attenditur cõsuetudo illius fori de quo est ille contra quem inducitur: & sic si clericus agit contra laicum in foro seculari et allegat se prescripsisse rem quam petit obtinebit probata prescriptione secundum ius ciuile vel municipale ipsius laici: puta. x. vel. xx. annorum: licet de iure canonico sola quadragenaria currat. pro hoc quod not. de prescrip. sanctorum. x. c. illud. Si autem in premisso quod clericus dicit rem suaz esse & laicus excipit quod non sufficit q̃ probet prescriptionem. x. vel. xx. annorum &c. secundum ius ciuile. vel si esset consuetudo laicorum de minori tempore adhuc illud sufficiet: et licet illud exemplificauerit in prescriptione tantum. multa tamen alia exempla dari possunt per que colligitur quod predixi quod in decisoriis attenditur ius commune vel municipale illius contra quem allegatur. ¶ Oppo. quod non valuerit condemnatio iudicum in. xxx. libr. quia debuit premitti taxatio glossa. ij. stat in contrario. dic etiam quod ex alio dicebatur non valere: quia post appellationem et dubitabatur an teneret appellatio. quod dic vt in glo. sequenti. ¶ In glo. tertia ibi dicas. signa glo. vsq̃z ibi: quid ergo. quia singularis & nescio alibi & in effectu vult quod id quod dicitur quod appellans comparendo coram inferiore renunciet appellationez de appel. sollicitudinem. de offi. delega. gratũ. procedit quãdo comparitio nõ reijcitur a iudice nec a parte: secus si reijcitur. tũc enim non potest aduersarius se iuuare ex eo quod impugnat. ff. de re iudica. sunt qui. et consequenter de censi. cum olim. regula ex eo quod. libro sexto. Et fit talis comparitio quo ad commodum non acceptantis habetur pro non comparitione. prodest tamen ipsi comparenti: vnde vt dicitur in glo. hic fuit interrupta prescriptio. dantur et alie solutiones ad dictum. c. sollicitudinem. et. c. gratum. & inter cetera dicit Abbas quod presupposito quod renunciauerit appellationi: tamen de ipsa cognoscit ad sciendum an fuerit cõtumax ita vt valuerit missio: quia si appellauit legitime licet postea renunciet interim non fuit contumax. hoc tenet Joã. andr. per. c. licet. de senten. ex com. libro sexto. ¶ Oppo. ad hoc: quia. c. licet. in sententijs censure. als regularter si deseritur appellatio fingitur non appellatum. ff. de infami. furti. facit dictum. c. sollicitudinem. et. c. gratum. et de appella. directe. Solu. vt not. in dicto. ca. licet. in glo. quarta. que dicit. l. furti loqui cum est appellatum a diffinitiua, c. licet. quãdo ab interlocutoria: sed nõ apparet ratio diuersitatis. ideo

Joã. andr. ibi in nouella dicit idem siue a diffinitiua siue ab interlocutoria. quo presuppposito ad legem furti. dic quod sententia a qua est appellatum et deserta appellatio fingitur valida quo ad effectus qui ex sententia directe surgunt. Item etiam quo ad ea que fiunt per iudicem ad ipsius sententie executionem: vt si condemnauit in decem: et pendente appellatione cogit ad soluẽdum. si postea pronunciatur male appellatum: vel deseritur appellatio: tenebit executio facta. ff. de appella. cum. l. ex causa. a contrario. quia ibi reuocatur executio ex eo quia appellans obtinuit. sed quo ad ea que non surgunt ex sententia: nec sunt directa ipsius executioni. secus est vt si post appellationem excommunicetur appellans: licet postea deseratur appellatio: tamen si appellatio tenuit pronunciatur excommunicationem non tenuisse. dicto. c. licet. pro hoc quod not. Johannes mona. de appel. non solum. libro sexto. vbi dicit quod ex quo deserta est appellatio vel pronunciatum contra ipsam non tenet executio medio tempore facta. quia adhuc esset faciendа: vt ergo cuitetur circuitus. de rescriptis. clemen. auditor. ideo statur tali executioni. per hoc confirmatur solu. Abba. quia condemnatio de qua hic: fuit facta post appellationem tanq̃ contumacem et non est directa executio: sed quoddam extrinsecũ. ideo etiam si deserta fuit appellatio tamen illud attentatus pronunciatur non tenere per dictum. c. licet. ¶ In fine glo. quarte contra quod non potuerit. Pp. cogi cauere cum non fuerit contumax: vt dictum est super glo. precedenti. dic q̃ cogitur cauere: quia noluit deficere donec esset cognitus an bene appellasset. quo cognito secundum Joan. andr. non teneretur cauere. ¶ Oppo. quod immo cogeretur per id q̃ notat Innocen. j. c. proximo. vbi dicit quod non contumax passus missionem volens recuperare non tenetur ad expensas: sed ad cautionem sic. solu. Joan. andr. dicit quod illud procedit quando fuit iudex sine culpa: secus si fuit: quia tũc etiam non cogitur cauere. vel dic melius: vt dico in. c. sequẽ. ¶ In glo. penultima. ibi etiam si non expediebat. contra facit litera ibi necessarias. dic tamen glo. esse veraz. et in q̃ q̃ hic dicit necessarias. idem de vtilibus vel etiam non vtilib̃ dummodo putauerit esse necessarias: vt in. l. preto. ait, allegata in glo.

1 ¶ Citatio ad domũ videtur procedere ꝓtra absentem.

Qvm aduersarius. ¶ Contra absentem qui non dimisit procuratorem facta citatione domi nullo defendente fit missio. vel secundus lecturam quam propono contra citatum qui se absentans procurator nondum fit facta citatione domi nullo defendente fit missio. pri

1 mo factum. secundo responsio ibi iure. ¶ Nota ibi remota. quod citatio ad domum videtur procedere contra absentez tunc tantuz quando est in loco remoto. dic tamen melius vt infra. Item ibi procuratorem. quod si absens dimisit procuratorem non habet locuz citatio ad domum quod procedit si constat de procuratore. als in dubio valeret citatio. Item ibi legitimus quod requiritur quod procurator: hoc casu fit legitimus. dicitur tamen legitimus si solum habet generale mandatum etiam respectu eorum que requirunt speciale cuz hoc casu admittantur non habentes mandatum ibi non apparet qui defendat. ff. de procuratoribus. l. non solum. §. finali. vbi rex. not. Item ibi domi. de citatione ad domuz que valet adhuc vt possit fieri missio an vero ad alium effectum infra dicitur. Item ibi non apparet quod tunc ad domũ possit fieri missio quando iudici constat de contumacia absentis. hoc tamen non omnino hic probatur sed bene probatur ff. de bono. auto. iud. pos. hec autem. §. primo. ibi liquere pretori. et ibi de hoc. Item ibi custodie. quod missus non possidet. de hoc supra titulo primo. contingit. ¶ In glos. prima. in fine. hoc tenent omnes. sed est destruere literam que cum ministerio dicit post citationis edictum. dic quod quantum ad missionem causa custodie vera est suppletio glos. cum dicit maxime. sed post per lapsuz anni quod hec commissio debet facere missum verum possessorem. litera stat proprie. talis enim missio in veram non fit nisi contra vere contumacẽ: sed causa custodie fit etiam contra non contumacem. de hoc in. c. consultationibus. alleg. in glo. et per Innocẽ. de verborum signi. dilecto. vnde missio causa custodie fit etiam cõtra absentem causa reipublice: vt no. in dictis locis. & hic per Innocentium. et secũdum predicta declaratur secũdus summarius. de quo. §. proxime dictis. q̃ non debeat suppleri maxi

me est quia omnia verba litere sunt posite cum magno ministerio et sunt verba pape et non partium allegantium in fine glo.ij. De hac citatione ad domum[a] varie scribitur quãdo sufficiat et ad quid et multotiens in hac materia dubitaui propter magnas varietates iuriũ ꝛ doctoriũ. ꝛ. poterat autem breuiter dici quod nunq̃ sufficit nisi quando inuenitur iure expressum quod sufficiat per id quod not. Innocen. de testibus. significauit. ver. denunciationibus. sed hoc tenendo multa causatur inuolutio propter iura dicentia de tali citatione in quibus iuribus non apparet quod ponatur ratio specialitatis. ad intelligendas ergo varietates dic quod aut scitur de aliquo vbi est. aut nescitur. primo, casu aut est in loco valde remoto: ita quod nõ poteſt facile citari. ꝛ est perinde ac si nesciatur vbi scit: vt lite non contestata. §. si autem de criminali, et sic idem in eo sicut quando nescitur vbi sit de quo. j. aut non est in loco ita remoto quoniam citari possit sine tanta difficultate, et aut impedit citationem ad se peruenire: et hoc sufficit vt habeatur p citato. dicto. c. quoniam. §. porro. aut non impedit et citari debet ad domum. de dolo ꝛ contumacia. causam. in glo. vltima, in principio. et not. ff. de libe. agno. l. prima. §. primo. Si vero nescitur vbi sit aut constat quod malicioſe latitat: aut constat quod non malicioſe abest. aut est dubium si constat quod malicioſe sufficit citatio ad domum. dicto. §. porro. ad effectum vt possit fieri missio in possessionem vt hic: non tamen deuenitur ad distractionem bonorum vbi constat quod latitet causa fraudandi creditores. ff. ex quibus causis in possessionẽ eatur. l. fulcinius §. primo. not. ff. de offi. delega. consultationibus. hoc tamen casu citato personalis. argumen. dicto. §. porro. et eorũ que subiicio. Si constat quod non malicioſe non sufficit citatio ad domum etiam contra coniugatum. dicto. §. si autẽ de carnali. si tamen est causa desiderans celeritatem vt cum damni infecti citatione facta domi fiet missio contra eũ. ff. de damno infecto. l. iiij. §. preterea. et hec nõ sunt magni preiudicij: immo quasi nullius quia non ad aliud contra tales proceditur nisi ex aliqua causa speciali quasi inueniatur in iure expressum. sic potest intelligi quod dicit Innocen. in dicto. c. significauit. et in eo quod dixi de coniugato: an idem in beneficiato. et videtur quod non. dicto. cap. quoniam. §. si vero aliter. Item quia dictus. §. si autem de carnali. loquitur tantum in carnali. dic tamen idem in spirituali: ex quo non est cõtumax per predicta. Si vero dubium est an malicioſe vel non malicioſe. aut non tenetur adesse: et presumitur non malicioſe regula presumitur. lib. 2o sexto. aut tenetur adesse vt coniugatus et beneficiatus et presumitur quod malicioſe quod plenius hic scribo. Item in non coniugato vel beneficiato pri tamen citato qui se absentauit non relicto procuratore. arg. hic et in auten. de exhiben. et introdu. reis. §. si vero quidaꝫ. tenet rota decisione. liij. ¶ Quero circa hoc quomodo constabit de aliquo quod nesciatur nisi sic. dic quod facta perq̃sitione in ciuitate si non inuenitur nec aliunde dicitur iudici quid sit de ipso dicitur nescire vbi sit. dicto. §. si vero quidaꝫ. ff. de verborum significatione. absentem. videtur tamẽ quod debeat attendi conditio loci ꝛ persone. sunt enim alique ciuitates in quibus commorantes egrediuntur ad agros colendos et tunc fiet perquisitio etiam in territorio. Item si est causa ardua et prima est magni status posset dici quod fiet perquisitio in prouincia. arg. §. tit. primo. causam. ibi de anglia. et. c. cum olim. ibi in hybernia. generaliter tamen dic q̃ fiat perquisitio in ciuitate per dictam. l. absentem. et. §. si vero. intelligendo de ciuitate pro quoliber loco vbi consueuerit commorari siue sit ciuitas siue castrum vel vicus. de foro competenti. ex parte. ibi consueuerit cõmorari. ꝛ hec est mẽs predictorum iurium. et hec est ratio quia si erit in locis vicinis verisimile est qd̃ ibi scietur. in omnibus autẽ casibus in quibus sufficit citatio ad domum intellige quod est ac si nõ fuisset citatus personaliter: nisi sit casus in quo non requiratur detegi contumacia: vt in causa desiderante celeritatem: tunc enim citatio ad domum non habet effectum citationis personalis: et tamen habet aliquem effectum: quia fiet missio vt predixi etiam contra pupillum et etiam contra absentem causa reipublice per predicta si non deuenietur ad missionem in possessionem verã secundum supradicta. ꝛ per hec declaratur quod non. Jo. andr. in regula presumitur. lib. 2o sexto. in mercurialibus. q. ibi querit an citatio ad domũ sufficiat vt possit procedi ad receptionem testiũ. in quo distinguit et eius dicta aliqualiter calumniatur, Bartol. in, l. iiij. §. preterea. in eo quod dicit ibi Joan. andr. quod in receptione testium que fit ad eternam rei memoriam non sufficit citatio ad domum: quia ibi requiritur vera cõtumacia citati. ad idem. l. si quis. C. de testibus. vbi optime probat Bartolus contra quasi agitur de modico preiudicio sufficit talis citatio. dicto. §. preterea. quod procedit quando ex trauenienti specialiter fit receptio. tunc enim sufficit proclama generalis si quando contra certam personam. verius est quod dicit Jo. an. per. d. auk. ꝛ de testi. significauit.

a De hac citatione ad domũ. Addes pecu. ti. de cita. in. §. sequitur. v. sed nũqd sufficit. hosti. i. c. causam. de dolo ꝛ contu. doct. i. cle. causaꝫ. de cle. doc. in cle. j. de iudicijs.

b Ut lite pendente[b]. Rubrica.

b Ut lit. pendente. Adde qõ rubrica incipiens p vt est summariũ nigri fꝫ barba. in rep. rub. de fide instru. ii. col.

¶ Ne crederet aliquis quod circa status cause penden. aliquid possit immutari sicut immutatur contra absentem per contumaciam: ideo ꝛc. Hostr. imp. propria cõmutatio est. ideo dic quod supra prouisum est contra eos qui preiudicãt cause non veniendo nunc contra eos qui preiudicant faciendo: scilicet aliquid innouando. ¶ Quero quando dicitur lis pendere vt sit locus huic titu. dic q̃ post citationem quem peruenit ad noticiã citati vel per eum stetit ne peruenire et per quam scit super quo citatur. c. ti. cle. ij.

Ad memoriam. ¶ Lite pẽdente reũ nõ debet commodo possessionis sue priuari. primo decisa querela. secundo prouisio ibi statuimus. ¶ Nota ibi priuilegiorum. quod rescriptuꝫ non preiudicat priuilegio nisi faciat mentionẽ. de rescriptis cum ordinem. sic nec consuetudinem. de constitu. c. j. libro sexto. ratio fm Innocen. quia rescripta debent consumari iuri. de rescriptis. causam. de transla. c. fi. Item ex codẽ ver. quod cessante priuilegio archiepiscopus non facit sibi deferri crucem ante se extra prouinciam suam. de vsupal. ex tuarum. ¶ In glo. iij. ibi possidens. hec colligitur ex ver. cõsueuisti. quod implicat quod erat in hac possessione vel qua si ibi suspectus. glo. c. de hoc. de accusa. c. fi. de offi. deleg. venerabili. fallit etiam hoc in casibus in quibus fit sequestratio. j. tit. primo. c. ij. vbi glo. Jn fi. e. glo. ¶ Oppo. extra glos. quod non debuerit attendi consuetudo vel priuilegium cuꝫ sufficeret sola possessio. j. c. proxi. Jnno. stat contrario. ꝛ fm hoc quod dicit litera ibi consueuisti. procedit etiam si cõsuetudo non sit completa regulariter tamen intelligitur de cõpleta seu prescripta. de electionibus. cumana. ¶ Oppo. extra ad hoc de priuilegio cum persone. §. penultimo. libro sexto. ꝛ quod ibi not. in glo. in ver. turbentur. Solu. aut possidens allegat titulum et conseruatur in possessione donec appareat an posset docere de titulo: vt in dicta glo. que est singularis et sic intellige dictum Innocen. §. aut non allegat titulum et tunc si alteri de iure communi competit ius de quo est questio. ille non impeditur vti iure suo: licet non debeat spoliare possessorem etiam violentum. de restitutione spoliatorum. in literis. c. sexto. si quis in tantam. sed si turbat non competit turbato: remedium ex hoc edicto: vt lite pendẽ. ex quo ius commune agitur contra id. dicto. c. persone. in fine. vbi permittitur ordinario liberevti iure suo que signa quia singulariter limitant dictum. ca. ¶ Quero circa hoc. petit quis restitui ad possessionem beneficij: quia titulo litis mote possidebat et ea pendente fuit spoliat?: vnde intentat hoc edictum: aut excludetur si possidẽs vult docere de colore sue possessionis. rota decisione. xvij. quod sic: obscure tamen et indirecte loquitur ibi. sed contra est quod nunc dixi. dic qõ iste est alius casus: quia hic non concurrit petens cum alio qui fundet intentionem de iure communi sicut in casu. c. per se concurrit. ¶ Oppo. quia titulus iste non sit necessarius: quia si lite pendente spoliatur possidens habet interdictum vnde vi. quod est pinguius remedium q̃ istud. Sol. potest molestari etiam sine spoliatione. Item certo respectu hoc remedium est pinguius: quia vt dicit Hostien. non requiritur libellus sed iudex ex officio reuocat. de constitu. cuꝫ. Ad. de despon. impub. ad dissoluendum. j. c. fina. de accusa. c. finali. quod secus est in interdicto vnde vi. non requiritur ordo iuris. de officio delega. consultationibus. Item in interdicto oportet probare possessionem et deiectionem. in hoc autem interdicto seu remedio sufficit probare possessionem tempore mote litis. pro hoc quod not. Innocen. de rescrip. ex parte. §. de hoc etiam not. in clemen. ij. eodem titulo. in glo. fina. ibi per speciale priuilegium. sentit ergo secus in consuetudine. cuius contrarium innuunt litere, Hostien. dicit valere cõsuetudinem per quam hoc ius acquiratur ecclesijs non personis: et quando de contrario non est memoria. de verborum significatione. super quibusdam. quod vltra probatur. de prescrip.

scrip. c. j. lib. vj. cum ius commune sit in contrarium.

1 ☞ Carnale commercium lite pendente super coniugio non interdicitur coniugibus.

1 Audabilem. † Lite pendẽte super coniugio non interdicitur coniugibus carnale commercium. primo questio. secundo solutio. ibi ad quod. in glo. ibi. Solu. vt ibi. ¶ In glo. finali in fi. ead. glo. Oppono. j. de spon. cum locum. Sol. ibi: non erat matrimonium consumatum. et sic alter non erat in possessione alterius hic sic vt in litera ibi: respondeo quod habet scilicet respectu quasi possessionis.

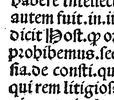

Eclesia. Hec decre. ꝛ sequens. ꝛ. §. de cõfti. eccle. funt de facto ꝛ propter decisas in eis intricatur factum sed totum ordinate ponitur in gl. j. hic. ꝛ dicit Jnno. q̃ sufficit habere intellectũ lꝫ nesciamus qualiter fuit factum. in reg. autem fuit. in. iij. compila. de fo. comp. c. fi. de resti. spo. c. j. et dicit Host. q̃ ordo est vt legatur primo hoc. c. vsq̃ ad versi. prohibemus. secundo decretalis sequẽs tota. tertio. c. ecclesia. de consti. quarto versi. prohibemus. vsq̃ in fi. et. h. d. c. qui rem litigiosam alienauit ita q̃ rehaberi non potest cogitur equiualentem sustinere quam alienare non poterat ꝛ censebitur eo iure quo alienata si alienatio non intercessisset. primo factum decisum. secundo pape. phibitio. ibi: prohibemus. ¶ Ro. casuꝫ in quo interdicitur alicui alienatio rei sue sicut hic interdicitur monasterio ne alienet possessiones surrogatas primusq̃ surrogate erant monasterij. de donatione veritatis. potest tamen dici q̃ per surrogationem desinunt esse ipsius monasterij in casu quo. s. essent monasterij sancte Marie. quod plenius. j. dico. Item q̃ iudex prouidet ex officio ne iudicium sit frustratoriũ. de iudi. causam. Item ibi de vitio litigiosi ibi de proprietate quod ea re cõpetunt diuerse actiones: ꝛ tunc electio est actoris. reg. in alternatiuis. lib. vj. ¶ In fi. glo. ij. dic q̃ quandoq̃ surrogatio est plena ꝛ procedit quod hic dicitur. quandoq̃ nõ plena ꝛ procedit ꝛ. ium: vt qnãdo iuramentũ sub forma transit in aliam formam. tunc enim formatum non est plene surrogatum vt. j. cum sit alia forma. sic loquitur. §. vlti. alleg. in glos. vt pecunia que habetur ex venditione rei furtiue non est furtiua. ¶ Oppo. q̃ non debuerit prohiberi monasterio alienare possessiones suas pen. vt ar. §. duobus. c. soluit Jnno. q̃ puidit monasterio quod specialiter est sibi subditum ne sua immobilia perdere posset. ex hoc sequere q̃ hec prouisio foret facta fauore ecclesie: vt hic in fi. alij vt refert Jnno. dicunt q̃ quia iste possessiones fuerunt surrogate loco rei litigiose censentur. e. iure. ꝛ hoc etiam sentit glo. ꝛ apte hoc vult litera ꝛ fm hoc no. literam ibi: de proprietate ex qua colligitur q̃ ecclesia poterit vendicare istas possessiones quas nunq̃ apprehendit ꝛ que non erant sue ante surrogationem. ꝛ hoc operatur surrogatio vt quasi per quandam fictionem sint facte sue quod est mirabile. posset tamẽ dici q̃ ecclesia aget de proprietate. s. respectu primarum et tenetur monasterium lꝫ non possideat qz delisit dolose possidere ꝛ fiet executio in istis surrogatis. sed tamen etiam qõ predixi potest sustineri. ¶ In glo. pe. ibi. l. vlti. dic plenius q̃ quandoq̃ vterq̃ contrahentium. s. alienans ꝛ recipiens ignorat rem litigiosam ꝛ restituitur res recuperato precio: quia iusta ignorantia excusat vtrumq̃. d. l. fi. in prin. quandoq̃ ambo vel alter sciunt si ambo recipiens si soluit precium perdit ꝛ applicatur fisco ꝛ vltra hoc tenetur rem restituere ꝛ alienans tenetur tantundem soluere fisco. Si vero alter tantum scit: aut solus alienans ꝛ recipiens restituit rem recuperato precio et alienans tenetur ad tantundem cuius due partes applicantur fisco tertio ignoranti. d. l. vl. si econuerso. fit solus recipiens perdit precium et restituit rem: ꝛ due partes precij applicantur fisco tertio alienanti: sed videtur non admittẽdam ignorantiam in tradente per no. in. d. l. fi. quia in facto proprio non admittitur ignorantia. de rescri. ab excommunicato. dic de hoc vt. d. l. fi. vbi gl. dicit q̃ admittitur ignorãtia quod intellige ex causa rationabili: vt quia iste successit alteri. reg. cum quis in ius. li. vj. Jnno. glo. ibi: siue actiones tunc tamen non fit res litigiosa sed actio: ꝛ requiritur li. contesta. C. de litig. l. ij. sed quando agitur de dominio vel quasi dominio rei sufficit litem esse motam: vt dixi in rubro. ¶ In glo. fina. vbi. ne delictum persone. vult dicere q̃ licꝫ prelatus desierit dolo possidere non preiudicatur ecclesie vt teneatur rei vendic. quod non procedit hic quia totum monasteriuꝫ hoc fecit ꝛ sic tenetur ecclesia: vt no. de ord. cog. c. ij. ¶ In glo. iij. ꝛ tunc ad cõtraria de quibus. §. in gl. dic q̃ hic succurritur executioni que non potuisset fieri cessante hac surrogatione. per id quod dicitur. §. in glo. ij. ꝛ procedit hec surrogatio etiam presupposito q̃ monasterium non teneatur deuitio litigiosi sed solus. Jo. quia per hoc non preiudicatur monasterio cum habeat possessiones equiualentes. no. tamẽ glo. in eo quod dicit q̃ rem vend. non procedit contra eccle. dato q̃ prelatus desierit.

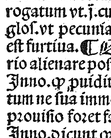

Eclesia. Summa in prece. dolo possidere. primo decisa petitio. secundo reuocat gesta per inferiores post reuocationem pape ad se. ibi: nos. tertio surrogat possessiones alias loco alienatarum. ibi: verum. quarto eas a creditoribus liberari facit ibi quas. ¶ Ro. ibi: irritum. quod postq̃ papa reuocauit ad se negocium non tenet quod fit ab inferiori. de consti. cum. Ad. Item de arbitrio boni viri qõ interponit super estimatione rei. ¶ In fi. j. glo. ꝛ sic ibi: propter periculum anime. quod plenius dic vt in. d. c. signi. ¶ Oppo. ad idem q̃ debuerit valere quod gestum fuit per iudices inferiores cum essent layci de quibus non se impedit ecclesia. de iudi. c. nouit. Solu. hic erat questio inv: be que est de patrimonio ecclesie. de elec. fundamẽta. li. vj. ¶ Oppo. q̃ dato q̃ papa reuocauerit ad se nihilominus teneat factũ ab inferiore ordinario per id quod no. de iurepatrona. cle. j. Sol. ibi: in alio casu quando aliquid geritur contra formam mandati quod dic vt ibi. ꝛ dico de consti. ex parte. de reseri. cum dilecta. hic quando inferior procedit postq̃ papa renunciauit a se: quo casu gesta non tenentur: vt hic ꝛ de app. vt nostrum. quod intellige quando inferior scit de reuocatione alias valeret eius processus. de app. si duobus. ¶ In glos. ij. ibi: hanc penam non est proprie pena tamen habeat equiualentes. ¶ In glo. fi. in fi. no. glo. ꝛ idem not. ff. de pac. l. iij. lxxvj. dist. hunc numerum.

1 ☞ Ecclesia parochialis fundat intentionem suam de iure communi quo ad decimas sue parochie.

Olectus. Priuilegium impetratum li. penden. non preiudicat liti nisi faciat de ipsa mentionem. primo querela. secundo prouisio. ibi: ideoq̃. ¶ Ro. ibi: sue parochie. q̃ ecclesia parochialis fundat intentionem de iure cõi quo ad decimas sue parochie. de deci. cum contingat. et. c. cum in tua. ¶ In glo. ibi: veritate tacita. tamen quo ad hoc c. non consideratur an dolose vel sine dolo. ¶ In fi. c. glo. Oppo. q̃ etiam cessante indulgentia debuerint monachi obtinere. cum de iure non teneantur ad decimas noualium de deci. ex parte. el. j. Sol. non indistincte debentur eis iste decime sed tantum de noualibus que colunt proprijs sumptibus vt in contrario. hic autem indistincte concedebantur. ¶ Oppo. q̃ pena litis non debuerit hic attendi quia non agebatur de dominio rei vel quasi sed de iuribus decimarum. pro hoc quod no. §. c. ecclesia. el. j. ¶ In glo. iij. sol. Hoffre. q̃ hoc operatur preuentio quia monachi erant preuenti per ciuitatem. de fo. comp. proposuisti. hoc non tollit contrarium. dic etiam q̃ quando agitur de iuribus lꝫ res non efficiatur litigiosa tamen ipsa lis dicitur pendens post citationem. eo. titu. cle. ij. quia pend. verisimile est q̃ si papa sciuisset de ipsa non dedisset priuilegium vni parti contra reliquam pro hoc iura allegata in hac glo. in prin. lis enim debet decidi per iura que erant tempore quo fuit incohata. in auk. in medio litis. §. si vero. autenk. vt cum. de appel. cogno. j. responso. de hoc de constitu. c. ij. ꝛ finali. de electio. licet canon. libro. vj. priuilegium ergo impetratum lite pendente non preiudicat liti sed expeditur lis ac si non esset impetratum. hoc tamen limitat Jnnoc. in quadam additione quam pauci habent dicens hoc verum quando impetratur a communi domino vtriusq̃ litigantis: vt hic. secus si a nõ communi domino. ꝛ in hoc fm Innocentium. est differentia: quia si a non communi domino valet lit. finita. ex hoc sentit Jnno. q̃ si a communi domino non valet etiam lite finita quod tamen non dicitur hic immo potius contrarium solum enim dicitur hic q̃ non obstante indulgentia proceditur in negocio ꝛ sic innuitur: secus in alijs super quibus lis non est incohata. Item est differẽtia an communi domino vel non communi. nõ probatur iure. quid autem de alio iure superuenienti pendente lite. dic vt de re iudicata. ab bate. libro. vj.

1 ¶ Ro. ibi: sue parochie. q̃ ecclesia parochialis fundat intentionem de iure cõi quo ad decimas sue parochie. de deci. cum contingat. et. c. cum in tua.

GRANADA

De sequestratione possessionis ⁊ fructuum. Rubrica.

1 Causa per prelatum incohata continuatur cum successore.
2 Iudex an possit sibi reseruare condēnationem in expensis.

Ad hoc. Propter contumaciam rei res petita sequestrari non debet. vel sic. q̃ res in quam facta est missio sequestrari non debet. primo factum. secundo pronunciatio. ibi: in eum. ⁊ ibi primo reuocat sequestrationem. secundo iubet expensas restituī ⁊ caueri. ibi: ne autem. ¶ Mo. ibi: predecessor. quod

1 causa incohata per prelatum [a] continuatur cum successore. de fo. comp. dilectis. de iudi. c. fi. Item q̃ diuersa est natura

a ¶ Incohata per prelatum. Adde. l. oratione. in. §. illud ff. de fe. fa cit. c. qm̃ abbas. de offi. dele.

petitorij ⁊ possessorij: ⁊ q̃ de vno pronunciatur [b] omisso reliquo. de cau. possef. pastoralis. cum dilectus. cum simi. Item ibi: indistincte id de quo in glo. iij. Item ibi: suo arbitrio q̃ sequestratio non fit arbitrio iudicis. i. quandocunq; venit vnde hic reuocatur sed fit ex causa. de hoc. j. c. prori. ¶ In glo. j. ibi: ⁊ vno. e. tempore. hoc videtur cōtradicere ei quod prori. dixi. sed habet respectum ad id quod dicitur in prin. glo. ⁊ ibi: continuatur. ¶ In fi. eius. glo. dicit Inno. q̃ vno omisso puta proprietate non venit aliud nisi per reconuentionem: sed per reconuentionem sic etiam fm aliquos finita

b ¶ Quod de vno p. nūciatur, Adde. l. ij. ff. de iurisdict. om. iud. ⁊ in. l. ad rē mobilem. ⁊ in l. ad legatum. ff. de procu.

lite super altero si reconueniens prius fuit protestatus. C. de senten. auē. ⁊ consequenter Inno. ⁊ melius: quia lite finita super commisso quod erat principale effugit ipsum principale cognitione iudicis ergo ⁊ accessorium. prout not. de rescrip. c. j. lib. vj. in glos. ij. quod signa. quia facit ad multa. per hoc dicit Bal. C. de iudi. l. sancimus. q̃ finita lite non possunt peti expense per edictum si quis ius dicēti. cum expēse sint quid accessorii. ⁊ sic extincto principali per sniam extincta est expeñ. petitio. pro hoc de app. cum appellationibus. lib. vj. ¶ tum autem ad id quod dicitur in glo. de petitorio ⁊ possessorio. dic q̃ aut causa committitur absolute ⁊ vtrunq; comprehenditur: vt in tex. ⁊ in hac glos. aut super altero tantum. ⁊ aut super possessorio ⁊ non venit petitorium fm glo. que sunt separata: aut cōuerso. ⁊ dicit Inno. q̃ terminato petitorio non est amplius querendum de possessorio. contra dico de cau. possef. cum ecclesia. ⁊ hoc casu intelligitur possessorium commissum tanq̃ ꝓparatorium. ff. de iudi. si de vi. C. de rei vendi. ordinarij. si a non compe. iud. si de proprietate. de hoc etiam dixi de cau. possef. pastoralis. super glo. ij. ¶ In glo. hoc ideo. ibi deponatur. contrariū no. glo. de iudi. examinata. dic vt ibi dixi in glo. fic. §. in fine.

2 ¶ † Quero an iudex poterit sibi reseruare cōdēnationem in expeñ. Spe. de exce. §. viso. ver. quod si reus. sentit. q̃ sic. sic etiam reseruat taxationē. pro hoc. ff. de solu. modestinus. Item talis reseruatio est quedā protestatio que operatur q̃ postea factum trahitur ad diem protestationis. ff. de here. instit. a secato. de app. c. fi. ff. fami. hercis. item labeo. §. ij. ver. sed si pure. vbi videtur casus iuncta glo. singu. ibi que dicit q̃ si in sententia iudex dicit saluo quod. j. dicam. postea pōt alia dicere. dic contra. per. c. cum appel. de appel. lib. vj. ⁊ q̃ functus est officio per sententiā ad. l. modestinus. dic q̃ loquitur in contractib⁹ ⁊ non in sententijs. sic etiam. l. a se loquitur in testamento. Item ibi in testamento fuit facta institutio: quia dixit testator: instituo heredem quem declaro. uero in codicillis. vnde potius facit pro q̃ iudex bene pōt in sententia condēnare in expensis ⁊ reseruare in taxatione que est quedam declaratio. Ad ver. sed si pure. dic q̃ debet intelligi quando postea incōtinenti iudex dicit id quod reseruauit dicendum. ⁊ dic incontinēti vt dicit in. d. c. cum appel. de hoc per Ly. de fruc. ⁊ li. expen. terminato.

Qlectus. Si missus in possessionē cauſa custodie fructus dissipat dissipati reuocantur ⁊ alij sequestrantur. primo querela. secō⁹ prouisio. ibi: quocirca. ¶ In gl. fi. ibi: executore. quare autem non fit quando appellatur a iudice. dic q̃ quando ab executore presumitur fieri causa differendi executionem sententie que trāsiuit in rem iudicatā. sed quando a iudice appellatur extinguit vel suspendit pronunciatum per Hosti. in sum. eo. ti. ibi: suspecta est. ⁊ surgit suspitio ex his que no. glo. ff. qui satisda. cog. l. si fideiussor. §. vlti. vt quia conuentus super re mobili non possidet immobilia vel possidet pauca ⁊c. vt in. d. glos. ibi: separatur dos. hec non est ꝓpria sequestratio ⁊ fit etiam ex alia causa propter inopiam viri: vt si maritus efficitur furiosus. ff. fol. ma. si cum dotem. §. sinautem. ⁊. §. seq. de do. post diuo. restit. c. per nostras. ibi: senatus. quia cum iudex non possit cognoscere sed differatur in tempus successoris ideo fit sequestratio. ibi: ex literis. dic vt ibi. ¶ In fi. e. glo. sunt et alij casus quos prosequitur Spe. eo. tit. j. in prin. ⁊ versi. sed numquid in omnibus autem casibus in quibus permittit sequestratio si pars vult euitare satisder: vt dicit Ly. C. de proh. seq. l. vna. pro. l. litibus. C. de agri. ⁊ censi. vbi ponitur forma satisda. quod no. ⁊ diceruum quando fit sequestratio ad prouidendum idēnitati partis: secus si ex alia causa: vt eo. titu. clemen. vna. tenetur enim non euitatur per satisdationem. quanq̃ autem sequestratio regulariter sit prohibita vt hic. tamen permittitur descriptio bonorum et fructuum et hoc ad faciliorem probationem. ff. de ven. in posses. mitten. l. j. §. penul. vbi tex. not. ⁊. §. fi. ⁊ ibi: Bar. qui etiam no. ff. de app. imperatores. ⁊ est valde vtile in practica.

Beo. Breue sed per alia verba appellatione pendente si dissipant fructus possunt sequestrari. ¶ Ro. casum singularē qui probat q̃ post appellationem a diffinitiua res non est per omnia in illis terminis in quibus ante diffiniti nam: quia si appellatus dissipat fructus seqstrantur: vt hic. quod non fit in principali. simile. ff. de inof. test. si instituta. §. de inofficioso. vbi nepos qui dixit testamentum mori inofficiosum ⁊ obtinuit habet alimenta ab hereditate pendēte appellatione pro hoc quod ibi no. glo. ⁊ de ca. posses. cum super. in glo. ij. ⁊ quo ad hoc. c. idem dicitur. ff. de app. imperatore. vbi dicit de' equitate fieri sequestrationem hoc casu. f. cum fructus dissipantur penden. appella. pro hoc quia presumptio fortior est cōtra istum post diffinitiuam quam ante. ex hoc aperte infertur q̃ appellatio non extinguit nec suspendit pronunciatum quo ad omnem effectum. pro hoc etiam dicitur hic in glo. quia si consummabit sententia fructus erunt restituēdi a tempore litis contestate. hec tamen ratio concludetur. idem in principali tamen precedens melior. ¶ Quero quomodo scietur q̃ dissipet. dicit Inno. si conuertit fructus in vsus suos vel distrahit. §. c. prori. idem videre ex quacūq; causa non ꝓseruata. d. c. §. prori. sed ibi non. de possi. sed missio causa custodie qui dicitur male versari coipso quod non conseruat hic de possidente qui app. pen. potest vti fructibus nec fiet sequestratio nisi dissipet. i. publice depopuletur fructus. ff. de app. imperatores. in fi. no. glo. in. l. ab executore. all. in gl. ⁊ intelligitur publice depopulari quod versatur aliter in eis q̃ ipse soleat et q̃ soleat vt est paterfamilias.

De confessis. Rubrica.

1 Confesso crimen ꝓprium an credatur contra alios.

Cum monasterium.

1 ‡ † Confesso crimen ‡ proprium non creditur contra alios quos dicit criminis suggestores preterq̃ in crimine lese maiestatis. illud tamen si infamati sint indicia purgatio. primo regula negatiua. secunda eius ratio. ibi: q̃ tertio dictum affirmatiuum ⁊ quasi limitatio regu. ibi: si tamen. ¶ In glo. ij. ibi: latronis. ⁊ sic fm glo. quod dicitur in litera de crimine lese maiestatis habet locū etiam in latronib⁹. ideo etiam dicit confessionius latronis contra alium valet ad presumptionem per. l. prouinciarum. allegat in glo. sed glos. sentit q̃ simpliciter valeat q̃ magis consonat illi. l. vbi ponitur hoc pro speciali ad similitudinem criminis lese maiestatis. dicitur enim ibi q̃ per tormenta latrocinia querenda sunt proditio sceleratorum ⁊ consiliorū quod vltimū potest intelligi eo respectu q̃ talia ꝓsilia sunt ꝗ maiestatem: sed ratio que ibi subijcitur obstat: quoniam etiam latrocinio multorum salus procuratur. vnde possunt stare cum glos. ⁊ q̃ idem in latrone quod in crimine lese maiestatis ibi; istis. signa glo. vsq; ad fi. quia singularis. ex qua colligitur q̃ licet criminosus testis non probet vt hic. tamē facit presumptionem vt hic ⁊ nescio alibi. ¶ In fi. glo. vlti. Oppo. q̃ ex dicto preb̃yteri criminosi non debuerit indici prorogatio. de purga. cano. cum in iuuentute. Solu. potest esse q̃ infamia aliunde pullularet vel si ex dicto preb̃yteri tamen peruenerat ad graues. de purga. cano. cum dile. in glo. vlti. ij. q. v. omnibus. in glo. contrarium loquitur de infamia que non est apud graues. ¶ Oppo. ad idem. quia etiam si preb̃yter fuisset nō criminosus non debuit stari dicto eius

‡ ¶ Cōfesso crimen. Adde qd ꝓfessus delictuꝫ pōt interptari suam ꝓfessionem nō aūt aduersarij scōm Bald. in addi. ad Spe. in titu. deposit. ver. potest q̃s interp̃tari ⁊ ver. lz ponens i. c. dilecti. de accusa. Bal. i terminis. i. c. j. §. si vasalus. vlti. col. de contro. inuest. vbi dicit q̃ etiaꝫ ex interuallo pōt interp̃tari ⁊ mouet per. d. c. cum dilecti. Bal. i l. ij. in fi. C. de cu. reo. ⁊ in auē. §. q̃ ꝓpriam. C. de non nume. pe. Alexā. de imol. cōsi. ccl. vj. ici. viso, pcessu mq̃sitionis seruate. Tamē dubitādū est de hac decisione ⁊ dicerē eā nō esse veram et q̃ non possit interptari moueor p decisionēs Bar. in. l. aureli⁹. §. idēs q̃ssit. ff. de li. le. vbi vult q̃ si q̃s ꝓfitetur in iudicio simul ⁊ semel fecisse homicidiū lz q̃ fecit ad sui defensionēs q̃ pōt vigore cōfessionis ꝓdēnari p iudicē. Et sic vī decisionē balnō esse tutam.

cto eius cum sit vnicus. de testi. veniens. el. j. Sol. tunc staretur saltem ad faciendum indicium ad torturam. de regu. iur. cum in contemplatione. ¶ Oppo. q̃ stetur testi criminoso. de testi. c. j. lib. vj. de hereti. in fauorem. e. lib. Sol. ibi: ponuntur duo alij casus speciales. §. in symonia. d. c. j. et in hereti. d. c. in fauorem. in quibus idem quod in crimine manifestatis. sunt ⁊ alij speciales quos ponit Spe. de accu. §. j. versi. item repellitur qui fuit. ¶ Oppo. ad idem de testi. c. iij. de adulte. significasti. Sol. vt in eis.

Cum super. Qui in iure confessus est se simoniacum ab officio ⁊ beneficio deponi vel plenius sic de crimine constat per confessionem coram ordinario confessus potest puniri pena ordinaria etiam si directe nō agebatur cōtra eum. h. d. ⁊ nescio alibi. legitur enim varijs modis: vt. j. primo motiuum. secundo sententia. ibi: nos. ⁊ continuatur ad. c. cum super. de cau. possef. ¶ Not. q̃ quādoq; causa [a] ponitur in sententia. hic tamen non ponitur sententia in forma. ⁊ communiter causa non apponitur. de hoc de re iudi. c. sicut. Item penam simoniaci quia deponit. ¶ In glo. j. ibi: ⁊ coram iudice. sentit glo. q̃ verbum in iure exponatur. i. in iudicio. de hoc. j. c. prori. ibi: q̃ fit graue. de hoc dic vt ibi dixi in. d. c. at si clerici. Inno. glo. ibi: per inquisitionem. hec diuinat ⁊ non ꝓsonat litere que dicit q̃ questio erat inter. R. ⁊ P. ⁊ sic non cum isto. Cl. ibi: dominus papa. sic glo. intelligit q̃ sit speciale in papa: tunc nō apparet ratio specialitatis. Si vero intelligit quod fit in odium criminis simonie. tunc enim sol. que incidit cum ea de qua. j. c. glos. ⁊ ibi: in odium criminis et siue vno modo siue relique intelligat obstat litera que nec sentit specialitatem in papa nec in crimine: pro hoc litera ibi prosequi volumus vt debemus. f. de iure. ¶ In. e. glo. ibi: contingit principale hec cōmunis ⁊ fuit Inno. quod tamen intellige quando cōstat de crimine per confessionem: secus si per testes vel alio modo. dic melius vt. j. ibi: ⁊ in odium. glo. c. hic potest colligi quarta sol. cui obstat quod. §. dixi contra. secundam ibi: sic ⁊ matritus. melius continuaretur ante illam particulā prori. precedentem. ibi: ⁊ in odium. ¶ In fi. e. glo. ex glo. ergo colliguntur quatuor lectu. huius. c. j. quod agebatur directe. fecūda q̃ papa puniuit ex officio. tertia q̃ iste punitur q̃ crimen contingebat principale in crimine symonie. secundam ponit Hos. q̃ hec pena non fuit ordinaria. ⁊ exponit litera ibi deponendum. i. defendendū. hic exponit bouem ex equo sextam ponunt alij vt Host. quod speciale in clerico q̃ sine accusatore puniatur si confitetur crimen sicut ⁊ als quādo publice de crimine gloriat. de exes. prela. q̃ fit. hoc non consonat litere. nec facit. c. q̃ fit. quia ibi illa gloriatio est crimē communiter approbatur tertia q̃ hic punitur. quia crimen contingit causam. ⁊ de hoc Io. an. de excep. c. j. dicit q̃ si de crimine testis q̃ contingit causam qualitercūq; cōstet punitur pena ordinaria ⁊ in hoc adheret glo. quia indistincte hoc dicit. sed Inno. vt predixi hoc intelligit quādo constat per confessionem. ⁊ de hoc. j. si vero non contingit causam. dicit ibi Io. an. q̃ si constat per confessionem punitur pena extraordinaria. de exce. c. j. Si alio modo constat nullo modo punitur quod nō videtur procedere per. d. c. vbi si testis confitetur vel conuincitur de crimine quod non contingit causam non punitur quia repellitur a testimonio. et in hoc non ipse sed ille qui producere dicitur in hoc puniri: vt no. de testi. testimonium. in glo. vlti. non ergo procedit. ⁊ dicit Io. an. q̃ si confitetur punitur extraordinaria. dic ergo de premissis ponendo tres cōclusiones. Prima pro nullo crimine testis de quo constat aliter q̃ per confessionem etiam si contingat causam non punitur siue ab ordinario siue delegato nisi quia repellitur a testimonio. de ordi. cogni. c. ij. in fi. d. c. j. in fine. de excep. Ex hoc infertur q̃ non est vis q̃ tum ad testem an crimen cōtingat causam vel non. pro hoc d. c. j. ibi: preferim[b] exponendo pro maxime: vt ibi exponit Inno. ⁊ pro hoc de despon. impu. continebatur. in glo. fi. ff. de libe. ad exhiben. l. iij. in prin. iuncta glos. non autem per tantum vt exponit Io. an. quia est expositio impropria. de simo. per tuas. el. j. vbi glo. singu. in versi. preferim. de eo qui cogno. consan. c. districtionem. in glo. in ver. preferim. pro hoc etiam. quia non potest crimen adeo cōtingere causam quin ex quo distinctum est a principali censeatur diuersum tanq̃ concernens aliam personam cum qua non est lis ⁊ cui non preiudicat diffinitua. ff. de adulteri. denunciasse. sed obst. §. si publico. all. in glo. ad quod dicit Inno. q̃ ibi per accusationem fuit deductum lenocinium non per exceptionē. ⁊ hoc tenet ibi glo. vel fm Inno. ibi: speciale, vt vxor accusata de adulterio possit accusare de lenocinio. Bar. autem in. d. §. tenet illam solu. q̃ ratio hec euenit quia crimen contingit causam prout patet per predicta sustineri nō potest. ⁊ in eo quod dicit glo. q̃ iudex examinans. elec. inquirit de meritis eligentium. dic q̃ non principaliter nec respectu eligentium: sed ad sciēdum an valuerit electio. de elect. ecclesia. ij. quoquo. Si de crimine testis constat per confessionem coram ordinario siue cōtingat causam siue non potest imponi ordinaria: quia confessio facit crimen notorius ⁊ sufficit ad punitionem etiam sine processu. arg. de restitu. spo. c. fi. vbi dixi ⁊ sine sententia vt dicit Inno. de verb. sig. ex parte. el. j. ⁊ est singulare. pro hoc quod no. ipse Inno. de elec. per inquisitionem. pro hac conclusione est hic casus fm summarium quem sibi dedi. ¶ Oppo. ad hoc de excep. c. j. vbi etiam confesso imponitur pena extraordinaria. Solu. si ibi intelligitur q̃ causa erat coram delegato cessat obiectio. dicit coram ordinario. si vero intelligitur q̃ coram ordinario. dic q̃ ex vi processus non potest imponi sibi pena extraordinaria: vt ibi pro hoc quod dico in. §. contrario. lz ex officio potest ordinarius propter notorietatē punire ordinarie modo predicto et sic fuit hic. ibi: nos quoniam ⁊c. quasi dicat ex officio. ¶ Oppo. ad idem de eo quod nota. glos. iij. q. vj. hoc quippe. que dicit q̃ debet considerari ad quid agitur principaliter. Sol. Bal. C. de episco. ⁊ cleri. l. presbyteri. per illam glo. dicit q̃ iudex non punit testem cōfessum. dic verius vt predixi nec illa glo. ob. q̃ debet intelligi fm predicta. Tertia conclusio de crimine testis cōstat coram delegato ⁊ per confessionem etiam si contingat causaꝫ non potest delegatus punire ordinaria sed tātum extraordinaria. sic intellige. C. de testi. l. nullum. pro hoc quod prædixi. ¶ Oppo. ad hoc q̃ immo etiam delegatus possit punire ordinarie. de fideiusso. c. ij. in fi. vbi delegatus pro periurio de quo constitit coram eo suspendit ab officio ⁊ beneficio: ⁊ tamen ibi non agebatur ad illud. pro hoc quod not. ibi Inno. dicens q̃ si aliquo se defendente constat de eius crimine vt quia conuincitur potest ordinarius ⁊ delegatus punire. ⁊ de hoc cum repetitione. Bos. ai. fi clerici. in prin. ⁊ posuissem has conclusiones. oppositum bone memorie do. Anto. de butri. ⁊ fortius obstabat quia ibi Inno. loquitur etiam de conuicto non tamen de confesso. Solu. pena que ibi imponitur non est ordinaria. Item Innoc. loquitur qm̃ aliquo se defendente. ⁊ sic sentit q̃ principaliter sit in iudicio. conclusio vero loquitur quando, tanq̃ testis. item presupposito q̃ pena fuisset ordinaria ibi fuit imposita de mādato pape. prima tamen solutio stat clarior.

a ¶ Mq̃ꝫ causa. Ad de Hosti. i. c. ex parte de ꝓcess. phē. doc. i c. in pistia de renun. Bar. in. l. ait ptor. i §. ignomi nie. ff. de his q̃ no. infa. Ly. i l. pperandus. i. §. fi. de iudici. Bal. in. l. q̃ rome. in §. duo fratres. ff. de ver. obli.

b ¶ Preferim. adde doct. in. c. literas. de homi. Io. an. in add. Spe. i ti. de testa. in §. j. vñ. itē ercipit q̃ est impubes.

1 Cōfessio per errorem facti non nocet si ante finitum negocium de errore doceatur.

Ex parte. † Confessio per errorem facti non nocet si ante finitum negocium de errore docetur. primo factum. secundo determinatio. vel primo questio. secundo solutio. interserta ratione. ibi: cum igitur. ¶ In glos. j. ibi: post litem contesta. immo ⁊ ante contest. j. c. j. lib. vj. in glo. j. sed est alia differentia quia citatus de interro. act. non simpliciter habet locum: sed quia interrogationes fieri possint. dic vt de iura. cal. c. penul. in glo. vlti. q̃uis autem ti. iste potuisset cadere ante titulum de lite conte. fm predicta tamen quia cōiter post contestationem fiunt positiones et responsiones. ideo ponitur hic ⁊ precipue differentia inter hunc titulum ⁊ titulum de interro. est quia interrogatio fit per iudicem. ⁊ per illam non infert actorem peti: lz non petat interrogari. ⁊ fit etiam quandoq; interrogatio officio iudicis. de fi instru. cum Johannes. et proprie titu. de interro. concernit preparatoria ante litem. in confessione autem que fit ad positiones aduersarij. noster aduersarius ꝓfitetur q̃ ponit de iureiuran. cum in positionibus. lib. vj. ibi: minor: restituitur glo. e. idem in ecclesia. de resti. in inte. c. ij. lib. vj. ibi: ex certa causa. glo. e. hoc procedit in confessione obligatoria sed liberatoria valet etiam sine causa. ff. de pac. tale. in prin. Item de obligatoria dicitur q̃ in reali valet etiam sine causa: vt si confiteres domum quam possides meam esse pro hoc q̃ in libello in reali non requiritur causa de li. obla. c. ij. sed in personali procedit glo. de hoc de fide instru. si cautio. tamē Mar. de fano: vt refert Specu. eo. titu. §. iij. versi. sed numquid. dicit q̃ facit semiplenam ⁊ est singulare lz difficile ad sustinendum. quidam tamen saluant quando cōfessio est sepius repetita ⁊ coram pluribus. per. l. j. C. de agric. ⁊ censi. cum simus. ⁊ quod ibi no. gl. quia tunc faciat notorium. qd

signa. inducit etiam Martinus. C. de proba. l. instrumēta. ibi: alijs adminiculis. et ibi Ly. ibi: certum. §. fi quis. quid de confessione extra iudicium aduersario absente: vt si confiteris te debere Titio absenti centum ex causa mutui: vel si confiteris Titium tibi soluisse. glo. ff. de libe. leg. l. non solum. §. fi liberationis. dicit q nascit doli exceptio. z est glo. signanda. z communiter tenetur in confessione liberatoria non in obligatoria. Bar. ff. de iureiur. l. admonendi. dicit q facit semiplenam: per. c. fi. de succes. ab inte. sed in. §. fi liberationis. dicit q nulla. de hoc per Fede. consi. ccj. dic in liberatoria equum qd dicit glo. in. §. fi liberationis. in obligatoria: secus per id quod no. glo. de fi. instru. fi cautio. Ad c. fi. de succes. ab inte. dic vt ibi. Jn fi. eius. glo. z videtur speciale fauor libertatis vt non sterur cōfessioni cum quis dicit se seruum in alio iudicio q̄ de causa liberali. est et aliud speciale fauor matrimonij q confessio coniugum non prejudicat matrimonio. de eo qui cog. consan. super eo de vno q̄. eo. ti. §. in ver. quarto. ¶ Jn glo. fi. in fi. cum queritur. an confessio possit reuocari: aut quis confitetur verum: aut falsum: aut circa preparatoria: aut circa decisoria. primo casu aut scienter: aut ignoranter. si scienter aut aduersario sciente z non preuidicate. nec ante li. conte. nec post fm Spe. ti. de interdi. que fi. ante li. conte. §. fi. versi. hoc quoq. no. dignum. ff. de rei vendi. l. is qui se obtulit. vbi qui se obtulit li ti sciente aduersario cum non possideret non tenetur tanq̄ possidens: aut aduersario ignorante: z tunc si non surgit capitio aduersarij potest reuocari. ff. de interrog. act. de etate. §. fi. si surgit nō. Et est captio vt quia actor petiturus erat ab alio z iste se obtulit. ff. de rei vendi. l. finautem. in princi. quando autem non est captio admittitur reuocatio ante li. conte. postea nō. d. l. is qui se. vide glo. super ver. eadem die. z ibi doc. in. c. cum causam. j. de appel. si vero ignoranter reuocare potest in omnibus casibus in quibus potest quando scienter. Jn alijs autem casibus aut habuit iustam causam erroris aut non. si ficiant de iure communi aut per restitutionem. si de iure communi reuocat vsq̄ ad sententiam postea non: vt hic nisi sit error qui reddit iudicium nullum retro: vt in exceptione falsi procuratoris. de pcu. in nostra. C. de procu. licet. si per restitutionē auditur etiam post sententiam vsq̄ ad quadragesimum. o. l. de etate. §. ex causa. ff. eo. l. cum fideicommissum. si autem non habuit iustam causam erroris sed fuit in culpa aut lata et non reuocat. o. l. de etate. §. qui iusto. aut leui vel leuissima z reuocat vsq̄ ad sententiam probato errore: vt hic z. C. de iu. z fac. igno. l. error. ff. de confes. non fatetur. z dicitur culpa lata si errat in iure quando ius est certum: secus si sunt opi. tunc enim excusatur etiam si eligit falsam opi. ff. de re iudica. l. cum prolatis. Mo. glo. C. de legi. l. leges. Jo. an. de postula. c. vno. lib. vj. z de culpa lata leui z. dico de commo. c. vno. ¶ Quero circa decisoria: aut scienter fuit confessus z non reuocat. ff. eod. l. qui stichum. z. l. iulianus: aut ignoranter: z aut non vult vel non potest probare contrarium z non reuocat. C. de li. cau. l. iubemus. aut vult et potest. et aut in causa que crescit per inficiationem z non reuocat. ff. e. l. si is. vt si is contra quem agitur actione. l. aquil. cōfessus fuit se occidisse seruum quē non occidit: si tamen est occisus ab alio. confitens tenetur. sic dicit glo. C. de iur. z fac. igno. l. error. Jntelligendam illā l. si is. mihi videtur q ipso volente docere de errore cōfessionis debet audiri cum distinctione que sequitur. z. l. si is. intelligitur in scienter confitente: vel in eo qui non vult docere de errore. opi. tamen predicta communio quam tenet Bar. in. d. l. non fatetur. z Bal. in. d. l. error. aut in alia causa que non crescit per inficiationem z aut errauit sine culpa z ante sententiam reuocat probato errore: vt hic z in. l. error. post sententiam non nisi remedio restitutionis que potest concedi ex clausula generali. d. §. ex causa. z. d. l. cum fideicommissum. aut errauit ex culpa z aut lata z non reuocat. d. §. qui iusto. aut leui vel leuissima z idem ac si sine culpa. vnde reuocat ante sententiam postea non vt nunc dixi. et hoc nisi a sententia sit appellatum: tunc enim idem quod ante. ideo notanter hic dicitur negocio nedum finito. pro hoc de censi. olim. z quod ibi no. z dicit Spe. e. titu. §. fi. ver. pe. sic obtentum. z quod dixi post sententiam idem post conclusionem in causa fm Jo. mo. qui hoc no. de in integ. resti. c. ij. lib. vj. quod signa. pro hoc de fi. instru. cum dilectus. de pro cu. auditis. ff. de eui. l. si rem. in fi. C. de adul. l. q̄uis. pro hoc etiam quia post conclusionem habetur negocium pro finito quo ad probationes pertinet per dicta iura. z sic resultat mirabile q auditur reuocatio post diffinitiuam a qua est appellatum z non ante diffinitiuam post conclusionem.

et est ratio quia appellatio rescindit seu suspendit non solū diffinitiuam sed etiam conclusionem cause z cetera ordinatoria iudicij. ¶ Opp. q reuocans non habeat probare de errore: sed contra q dicit se errasse sibi debeat credi: q presumitur ignorantia regula presumitur. li. vj. dic q aut reuocat confessionem propriam z tenetur probare de errore fm predicta: quia in facto proprio non presumitur error. de rescrip. ab excommunicato: aut confessionem alienam vt adnocati vel procuratoris: z aut incontinenti. sufficit q dicat se errasse. ff. de manu. testamen. l. stichus. z dicitur incontinēti infra triduum. C. de erro. aduoca. l. iij. no. de sen. olim. aut non incontinenti et oportet probare errorem. C. de errore aduo. l. j. per Ly. C. e. l. vna. q. xviij.

¶ De probationibus. Rubrica.

1 Probatio quid sit.
2 Probatio vnde dicatur.

1 ¶ † Quero quid est probatio. dicit glos. C. eo. super rubrica q est rei dubie per argumenta extensio. ¶ Oppono ad hoc de verbo. significa. forus. vbi distinguitur inter probationem z argumentum. dic q glo. accipit argu. large pro omni specie probationis. in. c. forus. stricte sicut in dyaleti-
a ca. Hosti. aliter diffinit q probatio est[a] rei dubie legitime facta declaratio. adde in iudicio quia extra iudicium non fit probatio que pateat effectum. et forte Hostiensis hoc
2 voluit. in versiculo legitime. ¶ † Quero vnde dicitur probatio. Placentinus quod a probe aduerbio. probe enim faciunt proba. vel dicitur quasi propalatio seu manifestatio eius quod erat dubium. ¶ Oppono ad respon. quod fit superfluum. tamen infra tractetur de specieb⁹ probationum. Sol. sunt alique species de quibus non continetur in sequentibus rubricis: vt probatio de virginitate per aspectus. j. eo. proposuisti. z. c. causam. vel super limitatione finium per coniecturas. j. eodem. causam. z similes. ideo et omnia comprehenderentur. de proba. in genere.

a ¶ Quod probatio est. Adde doc. i rub. C. de pba. doct. in. l. indicia. C. de reiven.

1 Reus actori propria instrumenta edere non tenetur.
2 Pacta inita per imperatorem cum subdito sunt per successores seruanda.

b ¶ Ex epis. adde quid opet epla regis. vid Bal. in. c. cum venissent. de iudi. Bal. i l. certū. C. vt agni. in q̄b⁹ iurib⁹ h̄ q̄ habēt vl legē sec⁹ ī regi b⁹ cognoscēt⁹ superio: et tūc nō habēt vim legis fm rapha. ful. et Alexā. de imol. ī. l. j. ff. de fer.

b 1 2 Ex epistole[b]. ¶ † Reus actori propria instrumenta edere non cogitur. primo petitio. secūdo repulsio. ibi: sed ad hoc. ¶ † Mo. q pacta inita per imperatorem cum subdito sunt seruanda per successores. ad hoc allegat Lynus. hanc decre. C. de legibus. l. digna vox. z talia pacta z contractus principum habent vim. l. C. de donatio. inter virum z vxorem. l. penultima. idem in alio qui possit legem condere. ff. de publica. l. vectigal. §. cesar. Nota Bar. ff. si certum petatur. ciuitas. quod signa. ¶ Jn fine glosse. Oppono extra glo. in eo quod papa de se loquitur in finlari z sic contra de crimine falsi quam grauī. Solu. beatus Gregorius hoc fecit ex humilitate. vel hic loquitur fm anti qua tempora. similia de testamentis. filius. Jtem hic non loquitur dando rescriptum. quo casu procedit. c. quaꝫ grauī. sed loquitur condendo decre. ¶ Jn glossa secunda. Opp. quia is qui allegat instrumentum tenetur edere. C. de eden. auf. si quis in aliquo. Solu. hic non apparet q imperator allegaret instrumētum. Et qñ z qūo debeat fieri editio. dic
c vt. j. Jtem si reus petit ab actore q edat instrumentum[c] ad fundandam exceptionem rei cogitur actor edere. C. de edē do. non est nouū. z. l. iustum. z forte metu contrarij dicit glo. nulli: scilicet reo. ibi: coram. glo. eadem. z fm Jnnocentium
d dicuntur communia[d] quia eque pertinent ad me sicut ad aduersarium: vt quia communiter obuenerunt beneficio testamenti: vel propter successionem in eadem hereditate. argumen. l. ij. ff. ad exhibendum. Jo. an. vel alio modo. ff. familie hercisc un. si que. Jtem communia dicuntur ratione natu re negocij vt quia est nummularius z argentarius. quorum volunt officium hodie non est in vsu eo modo quo antiquitus. de hoc. ff. de edendo. l. j. z. l. argentarius. §. j. z. l. in fraudem. allegat in glo. alicubi tamē videtur in vsu sicut Genetijs in banchis descripta dicuntur etiam communia quia plurium cautionem continent idest que fiunt ad cautelam plurium vt mei et tui. ff. de edendo. pretor. §. j. Jtem et alijs

modis quos

c ¶ Quod edat instrumēto. adō doc. i rub. C. de fide instru.

d ¶ Dicunt cōia. adde Spe. i tit. de instru. edi. ī. §. dicēdum restat. versi. ex premissis.

modis quos prosequitur Jnno. Jn fi. e. glo. de hoc quando
a ¶ Si debeat fieri. adde spe. ti. de istru. edi. Bal. z doc. in. l. fina. C. de edē. Bal. ī. l. j. §. j. ff. eodem.
r at editio. dico in glo. fe. ¶ Jn glo. vlti. ibi: de rationibus communibus. dic melius q aut actor petit a reo ad fundandam intentionem z non fit editio: vt hic. aut econuerso reus ab actore. z tenetur actor edere ad fundandam exceptionē. secus ad fundandam intentionem: vt not. glo. vlti. in. c. B. perpetua: quia in facto proprio non presumitur error. de rescrip. ab excommunicato: aut confessionem alienam vt adnocati vel procuratoris: z aut incontinenti. sufficit q dicat se errasse. ff. de manu. testamen. l. stichus. z dicitur incontinēti infra triduum. C. de erro. aduoca. l. iij. no. de sen. olim. aut non incontinenti et oportet probare errorem. C. de errore aduo. l. j. per Ly. C. e. l. vna. q. xviij.

ante litem contestatam etiam si concernat merita. et hoc vt aduersarius possit deliberare. vnde si actor dicit eum teneri ad. c. vt in tali instrumento potest reus statim petere instrumentum matrimonij vt possit deliberare q̄ non. dicit tamen Jo. calder. q si actor petit instrumentum pronunciari simulatum ipse non cogitur edere quia non est presumptio que fit penes se: sed potius creditorem. cessante autem tali cōiectura procedit quod dixi si habet in promptu vt in hoc q non habeat in promptu scribitur iuramento hoc dicente: vt in decisione Rote. xxxix. Item videretur q eo casu quo actor in libello petijt tantam mentionem de instrumento q reus potest liberare non quia conditio in. d. decisione quod no. Bar. ff. de reg. l. nomi. caue postq̄. §. dies. quod tamen non videtur procedere. nam melius potest deliberare viso originali an velit aliquid opponere. Preterea quādo delegatus mittit copiam rescripti tenetur venienti edere originale si petit. pro hoc de fide instru. accepimus. z. c. contingit. z quod ibi no. et in Specu. de instru. editio. §. nunc dicamus. versicu. quid si aliquis. ¶ Oppono ad hoc. quia hic petebantur instrumenta que dicebantur esse in cartophilatio. z sic in loco publico vnde debuit fieri editio sicut dictum est de argentario. Solu. intellige quod erat locus prius in quo propria instrumenta imperatoris custodiebātur sicut si fuisset custoditus a persona publica: tunc fieret editio: quia talia valent quo ad omnes. pro hoc de offi. ordinarij. ad reprimendam. ff. de edendo. is apud quem. fm vnam lecturam. nota Barto. ff. de iure fisci. l. ij. §. diuus. el secundo. ex hoc in litera ibi nulli subaudi primato vel considerato vt est primatus sicut hic imperator: consideratur. et ibi instrumenta subaudi propria seu priuata z quod dixi de loco publico fieri editionem. pro hoc de fide instrumento. cum. P. de prescriptio. ad audientiam. z hoc etiam si persona publica non sit iuder. dicto. e. z. ff. de edendo. l. argentarius. C. de fide instrumento. l. illata. ex hoc dicit Hostien. libum censualē edendū cōtra imperatorē et contra fiscum in defectum probationis. nō als. ff. de edendo. l. iij. idem dicit de registro.

b ¶ Actore nō phāte. Adde gl. j. i. c. mulieri. de iureiur. dic q b̄ est regulare qd intelligenisi p actore fit ius cōe q̄ tūc etiā si nihil probaret iudex d̄z ser re suiam. p eo fm glo. in. c. esi ecclesia vulterana. de ele. z ī. c. j. vt ecc. bñ. j. doc. ī. l. q̄ accusare C. de edē. doc. in. l. si cut in. §. fs si q̄rat. ff. si ser. vēd. doc. in. l. si prius. ff. d no. op. nū.

Sicut consul. Actor qui plene probauit non compellitur iurare: vel plenius post plenam pbationem non cogitur quis iurare etiam si consuetudo hoc habeat. primo factum. secundo improbat. ibi: nos. ¶ Nota ibi: intentionem fundauerit. quod per probationem legitimam fundatur intentio: quia cum ante probationem locum habet regula. dicenti incumbit probatio.
b Jtem alia regula quod actore non probante[b] reus absolutur. j. c. proxi. ideo ante probatam intentionem non dicitur intentio fundata. Jtem quod nomine probationis intelligitur de legitima z que sufficit. quod enim hic dicit intentionem fundauerit instrumentis aut testibus. infra intelligit quod legitime ibi cum alie legitime. Jtem quod q̄ tum ad effectum probandi equiparantur instrumenta z testes. de hoc. j. c. iij. Jtem in eo quod premittit de instrumentis: z quod probatio instrumentorum prefertur probationi testium. d. c. nij. Jtem ibi: suffragium. quod probatio per iuramentum est subsidiaria. de iureiuran. c. fi. z hoc in glos. j. Jtem quod quis non est onerandus superfluis probationibus. de hoc. j. Jtem quod consuetudo canonica contra ius non valet. ¶ Jn glo. secunda. ibi: contra ordinem iudiciorum. qui habet vt plene probatur per testes vel instrumenta. ¶ Jn fine eiusdem glosse. hec ratio non procedit: nam dato quod sit iuratum de calumnia. tamen iuratur de veritate ad complementum probationis cum dicitur. iuramentum decisorium. de iureiuran. c. finali. est ergo alia ratio quia in iure nihil debet esse superfluum. §. in prohemio. vnde etiam dicitur quod natura nihil facit frustra: et sic nō debet quis onerari superfluis probationibus. Jtem repugnabat hec consuetudo iuri diuino z etiam positiuo quod
c non permittit iurare nisi ex causa. de iureiurando. et si christus. ¶ Oppono ad hoc quod immo per consuetudinem possit induci q exigatur plenior probatio. sicut. l. hoc iudicit in testamentis. j. titu. j. et canon in depositione: vt. ij. q. iiij. c. j. et. ij. ergo et consuetudo[c] que. l. equiparatur. de consuetu. c. finali. Solu. Gaspar. Calderi. q non equiparatur consuetudo. l. in omnibus. plus enim potest lex q̄ consuetudo. lex enim quandoq̄ improbat consuetudinem non econtra. vel aliter quod hic non valuit consuetudo quod in omni causa etiam post probationem legitimam differretur iuramentum: quia nec. l. valeret. esset enim hoc in totum

b ¶ Consuetudo. Adde tex. i. c. consuetudo. j. dist. isti. de iu. natu. in. §. ex nō scripto Cardi. in. c. cū satis. in. j. opp. de offi. archidia.

a ¶ In ore duoꝝ. Add de.c.si peccauerit.ij.q.j.et in.c.nouit .de iudic. o:ri ginaliter. Deutero nomij.xix. ¶ Mathe. xviij.ij. ad Corinth. xiij.

a tollere ius diuinum in ore duorum ꝛc.[a] ꝗ.l.non potest licet possit distinguere et interpretari. dicit ergo quod etiam hic valuisset consuetudo in aliqua specie probationis: sed non sic generaliter vt ista erat. quod est notandum. per hoc infertur ad questionem an valeat consuetudo ꝗ ad probandum requirantur tres testes. dic quod non sicut non valet quod vltra probationem factam per duos testes addatur iuramentum vt hic. quod iuramentum habet vim vnius testis: vt dico de iureiuran.c.fina. fm hoc debet hoc intelligi et valet ad multa.

b ¶ Heli et tum. adde bar. i.l.qm[r]. et i.l. argẽto ff.de qu.et arg.lega. Car.aler. in. c. quo iure.i. iiij. co.viij.di.

Ex literis. In iudicio communi prodant actor: et reus et ceteris paribus absoluitur reus nisi actor foueat causam fauoraḃilem. primo questio. secundo solu. ibi: ad qd. tertio antipophora. ibi: nam possessori. ¶ Ho. ibi: prebendas. uncta superscriptione si in ea habes episcopo ꝛc. quod episcopus habet prebendam et potest contingere de iure speciali. de concess. preben. postulatis. communiter tamen hodie in superscriptione non apparet cui loquatur. Item quod loquatur episcopo. dic prebẽdas idest redditus seu possessiones ex quibus perueniunt redditus. vnde etiam hic dicitur; habere prebẽdam. communi tamen consuetudine domini prebende tamen canonicales. de preben. in rub. Item ibi fundi tui. quod clericus dicitur dominus possessionum beneficij: qꝛ meum et tuum[b] denotant dominium. de verbo. signi. sicut. lib. vj. de preben. si tibi absenti. eo. lib. ꝛ dic vt not. de cau. posses. cum super. Iuno. autem exponit tui: idest in prebendam tibi assignari. Item ibi ad cognitionem iudicis et ibi fidem sibi faciendam. quod probatio debet fieri iudici. ff. eo. l. quinquaginta. j. e. in nostra. quod est contra quosdam aduocatos qui cum allegant magis aspiciunt assistentes q̃ iudicem vel consultorem. ¶ In glos. ibi: vsumructum. ad hoc an clerici sint vsufructuarij[c] vel vsuarij. et quod ius habeant in fructibus beneficiorum dico de pecu. c. fina. In fine eius. glo. hec dicit Iuno. quando clerici eiusdem ecclesie agunt inter se: sed si cõtra extraneos debet cõsentire tota ecclesia cui potest deperdi si succumberet agens vel defendens vel fm eum etiam contra extraneum agere possent sine consensu ecclesie si habent administrationem ab episcopo vel ex constitutione vel consuetudine. Nam qui habet administrationem potest rem in dominium deducere. ff. de pactis. l. nam et nocere. et plus dicit Iuno, ꝗ eo casu quo habent administrationem si concurrat prebendarius et procurator ecclesie. in agendo preferetur prebendarius: nam prebenda potest habere iura distincta sicut abbatia: vel alia dignitas vel administratio. Iuno. quod signa. ¶ In glos. secunda. ibi: si consul. vbi de hoc. dico de electioni. cum in iure. ¶ In glo. v. tuma. in fine Oppono quia prescriptio potest obiici etiam a non possidente. C. de preseri. triginta annorum. l. si quis. Sol. nemo potest obiicere nisi possederit rem sine possessione. lib. 10. vj. bene posset contingere quod tempore quo obiicit non possidet quod ergo dicit litera qui possidet dic idest possedit tanto tempore quod prescripsit.

c ¶ In clerici sint vsufructuarij. ad de glo. xv. referuari. q̃ est magistra in ista materia. i c. psiti. de offi. or. li. vj. glo. fi. i c. cũ olim. ō re. pmu. et ibi abb. glo. fi. i. c. quã sit. de elec. li. vj. Hosti. i. c. requisiti. de resta. abb. in repe. §. qꝛ vo. i. c. extirpãde de pbend. Io. ō imo. in cle. gre. de reseri. Cald. ofi. ij. i rub. de pe. cle. Io. de ana. of. lxxxvij. ici. circa dubium de q̃ agitur.

¶ Probatio virginitatis quam facit mulier per suum iuramentum et testimonium. vij. matronarum preferitur iuramento viri deponentis contrarium.

Proposuisti. †Probatio virginitatis quam facit mulier per suum iuramentum ꝛ testimonium. vij. matronarum preferitur iuramẽto viri deponentis contrarium. communis diuisio ibi: videtur. Ho. ibi. vij. casum in quo de iure canonico non sufficiunt duo testes quod quia agitur de probando virginitatem que non est per sensum omnino perceptibilis sed per experientiam. ideo adhibentur matrone in hoc perite. de frigi. fraternitatis. ¶ In fine. j. gio. Oppono quod petitio mulieris fuerit reiicienda cum ageret personali nec expressit causam remotam vt fieri debet. de libel. obla. c. iij. quia non dixit quare non potuisset cognosci. Solu. forte propter hoc supplet glo. quod propter frigiditatem vel maleficium. per hoc tamen nõ solutur contrarium nisi glo. intelligat quod hoc fuit expressum in libello. dic tamen ꝗ exprimi non oportet. de frigi. c. vltimo. vbi dico et hic satis fuit expressa causa remota scilicet impotentia. copule. causa vero proxima est inhabilitas ad matrimonium non ergo oportuit quod diceret ex qua causa esset impotens. sicut cum ago causa mutui non oportet exprimi ex qua causa mutuaui: quia hoc esset dicere causam cause sic finite. ¶ In glo. vlti. ibi in fine. Oppo. quod non debuerit credi testimonijs mulierum: quia nõ testimonijs sed testibus creditur. de cohabi. clerico. tua. Sol. contrarium vꝛget intelligendo testimonijs non iuratis vt intelligant quidam dicentes hoc casu credi. quia super re imperceptibili per sensum super virginitate vt predicti. dic tamen melius quod deberent iurare scilicet de credulitate. Nam in. d. c. fraternitatis. Io. an. videtur dicere quod pariter in aliqua arte non tenetur iurare: quia testimonia dicuntur sine iuramento: vt in. c. tua. de cohabi. cleri. concludit tamen post Hostien. quod isti periti in arte sua debent iurare de credulitate non de veritate. ita dicit Barto. in prohemio. ff. et ita concor. glo. contrarie. vna in. l. comparationes. C. de fide instrumento. que dicit iurari debere. alia in. l. j. ff. de ven. inspi. vt not. de frigidi. fraternitatis. ¶ In glo. vlti. ꝛ quod dicit litera ibi potius potest intelligi comparatiue. melius tamen electiue vt sit sensus quod creditur mulieri hoc casu q̃ viro idest non viro.

1 ☞ Sigillum reddit scripturam autenticam.

Tertio. Reprobatur instrumentum super contractu cum ecclesia confectum: sed clerici qui dicuntur tanq̃ capitulum instrumento consensisse contradicunt et est casus singularis. primo questio. secundo solutio. ibi: sed quoniam.

1 † Ho. quod sigillum[d] reddit scripturam autenticam. nam hic staretur nisi fuisset reprobata. de fide instrumento. c. ij. Item ꝗ sigillum non debet esse adulterinum vel furtuum. et dic adulterinum idest non verum. furtuum idest furtum subtractum; tamen verum: vel ibi adulterinum vel furtuum

e expone vel pro idest[e] prima melior. Item casum in quo probatur negatiua non cohartata. de hoc. j. ¶ In glo. j. ibi indirecte. hoc non videtur. quia hic non fit probatio inducta immo directa cum in instrumento diceretur eos consensisse et ipsi negabant. indirecta autem dicitur que non immediate sed per quoddam medium infertur: vt in. c. ex tenore. alleg. in glos. vt si probas quod tali die tecum contraxi Padue et ego volo probare quod ego illa die eram rome: infertur contrarietas per predicta. medium scilicet quia non potuissem ea die esse vtrobiq̃. Iuno. dicit negatiuam hic probari per presumptionem: quia cum fratres contradicerent presumebatur contra instrumentum. cui presumptioni statur nisi probetur contrarium pro hoc quia et alꝭ reprobatur instrumentum per eos qui scripti sunt tanq̃ testes. de fide instrumen. cum Iohannes. contra hoc est. quia probatio presumptiua non esset preferenda probationi vere facte per instrumentum. arg. titu. j. ꝛ in. c. iniuria. Iohan. an. de electio. bone. el primo, dicit negatiuam hic fuisse coarctatam. contra hoc est litera ibi quotiens: sed pro ipso fa

f cit quia cum in instrumento debuerit esse dies[f]. de fide instrumen. inter. sufficiebat quod non consensisset illa die. ꝛ ex his inuoluitur intellectus huius cap̃. et in eo quod. §. dixi quod hec probatio fuit indirecta. Innocen. j. titu. j. cum literis. in glo. cum potest dicit quod directa et verius. et dic generaliter ex hoc colligi quod negatiua non coarctata loco vel tempore potest directe probari quandoq̃ de facto. vel non facto negantis et quando ipse testificari potest. et dicitur satis coarctata respectu deponentis qui de suo facto vel non facto certus est. sicut enim tibi constat que facis ita et que non facis. arg. de excess. prelato. inter. versicu. preterea. vbi probatur de quadam clausula ꝗ non fuit inserta in litera de conscientia iudicum. et debet intelligi qd̃ per ipsos iudices qui testificantur de sua conscientia. facit quod no. j. titu. j. presentium. in glos. iij. et[e] videtur casus de re iudi. clemen. pasto: alis. ver. vt illud. ibi: nequaq̃. vbi glo. singula. hoc autem casu potuerunt isti testificari quia non erat causa sua sed necessaria. j. titu. j. insuper. et. c. cum nuncius. quidam auditor meus cum alias audiuisset a me hunc intellectũ dicebat quod hic deposuerunt affirmatue quod quotiens fuerat mẽtio in capitulo fuit vox vnanimis quod nolebat et sic expresse contradixerunt: quia nolle est expresse repudiare et contradicere: vt dixi de do. fratrem. pro hoc litera ibi vox quod sapit factum affirmatiuum quod est subtile dicere attenta dispositione isto: um: sed attento eo super quo inducebantur illud fuit negatiuum quia procurator asseruit de consensu conuentus non fuisse confectum instrumentum et hoc erat probandum. et sic adhuc stat intellectus premissus.

d ¶ Sigillũ adde spe. ti. de pba. in. §. videdũ. v. r. idẽ spe. tit. de pcu. in. §. rõne autẽ forme vertẽ q̃ non est sigillũ. rota deci. lvij. i antiquis.

e ¶ Vel p idest. Ad de gl. ij. in l. si mater. ff. de ipen. Car. in. c. cumana. i v. opp. de elec. idẽ in c. fi. in fi. j. q. de tẽ. or. idẽ i. c. ad §. i. j. opp. de offi. iu. idẽ in. c. q̃ to. i. v. q. d̃ off. or. idẽ i. c. pasto. i j. col. de iudicijs.

f ¶ In instrumento debuit esse dies. adde Spe. ti. de istr. edi. §. istrm. ver. qd g̃. gl. in ver. situlẽ. in. l. ij. i. §. idẽ labeo. ff. de aqua plu. arcẽ. ꝛ ibi Bar. i iiij. oppo.

lectus premissus. quod hic probatur pura negatiua. alter autem audito: dixit ꝗ illi de capitulo: non deponunt de facto capituli. f. ꝗ non consensit et hec consideratio procedit consideratis fratribus tanq̃ singulis: sed quia ipsi omnes ita dicebant ipsi directe dicunt de facto suo vel non facto ꝛ de facto capituli vel non facto cum ipsimet essent centum. ¶ Opp. ad hoc: quia ex hoc isti erant singulares cum quilibet diceret de suo non consensu ꝛ sic non probant. de elec. bone. j. Sol. actus dicebatur factus capitulariter. erant ergo contestes: qꝛ si fuisset factus omnes qui dicebantur consensisse simul interfuissent: sed in contrarium fuit factum cõcernens singulos singulariter. de hoc per Bar. ff. de regu. iur. l. si librarius. ¶ In glo. fi. ibi: ad minus. iiij. dic melius quod sufficiunt duo boni: vt dico de fi. instru. cum Io. et respondeo ad glos. hic ibi subscripti. quia testes communiter non se subscribunt sed notarij eos inscribunt. ibi. l. vlti. ibi: speciale in instrumento inuentarij publice confecti vt non admittatur probatio testium contraria per solẽnitatem inuentarij. ibi: in cõfessione. nam si mulier velit dicere ꝗ nihil accepit non auditur ex quo non negat instrumentum. et in eo dicitur eam confessam se accepisse: sed si diceret instrumẽtum non esse verum admitteretur ad reprobandum. in fine eiusdem glos. sunt et alij casus in quibus non admittuntur testes contra instrumẽta vt in contractib̃ celebratis in scriptis. de quibus de censi. c. j. lib. vj.

a Arauit[a] Legitur varie. sed fm lectu. quam teneo. b. d. cum agitur de matrimonio contrahendo publicatis attestationibus per quas de impedimento probatũ est non recipiuntur testes et est casus singu. communis diuisio ibi rescripto. v. prohibitio ante. c. de consangui. non debet.

¶ In glos. ibi: non tenebat. glo. j. hoc dicit Alin. in princi. appara. sed in secundo se correxit ꝛ contra eius sol. hic positam. est. §. in prohe. ibi: iam contracto. glo. est cõtra: quia videtur idem in contrahendo cum idem fit in preparatorio et preparato. ff. de sponsa. oratio. de offi. dele. de causis. forte metu contrarij glo. reddit rationem que sequitur qꝛ in iam contracto imminet periculum si dissoluitur verum matrimonium: vel si non dissoluitur cum subest impedimẽtum: sed in contrahendo non est periculum si non coniunguntur qui poterant coniungi. h. d. Io. cal. intelligendum quando probatum est de impedimento: sed si probatum esset de non impedimento subesset periculum si iungerentur impediti ideo tunc idem in contracto ꝗ in contrahendo et hec signa. ꝛ ꝗ hoc quia cum in causa matrimonij a regula. c. fraternitatis propter periculum non debet ergo recedi nisi vbi periculꝫ imminet vt cessari ratione ꝛc. argu. de transla. c. ij. de testi. licet ex quadam ex hoc colligitur quod dixi summando vt dicatur ꝗ hic est locus regule. c. fraternitatis. vt etiam in causa matrimonij cum agitur de contrahendo probato impedimẽto p testes pub. atte. nõ admittant̃ testes sup nõ impedimento: secus econuerso ratione predicta ꝛ hec signa. ibi ratio illa. glo. Item hec sol. est contra. d. c. series. ibi ideo non auditur glo. ea. pro hac solu. est hic litera ibi: quidam alius probare velit subaudi legitime. s. per testes nõ tantum per se. ¶ In fi. e. glo. ex glo. habes. iiij. so. ꝛ lec. extra glo. ponũtur ꝛ alie quas non expedit referre. sufficit enim. secũda sol. premissa declarata: vt. §. et dic ꝗ aut agitur de matrimonio contracto ꝛ indistincte cessat regula. c. fraternitatis. aut de contrahendo et aut per testes probatum est de non impedimento ꝛ idem: aut de impedimento ꝛ tunc non cessat regula per hanc literam per rationes declaratas.

Post cessionem. Publica et allegabilis et habet materiam vtilem sed valde intricatam per scribentes que. j. explicabitur. Statur literis ordinarij de excommunicatione donec probetur contrarium. primo decisa questio. secundo sol. cum ratione. ibi: cum igitur. no. ibi: probetur contrarium. ꝗ vna probatio pro alia tollit̃. §. duobus. c. proximis. Item ꝗ literis ordinarij non indistincte statur donec probetur contrarium. de hoc. j. Item ibi: assumpsit ꝗ actus denominatur a termino agẽdi quod est dicere. quod attenditur principium. de elect. on dum. el. j. Item ꝗ excommunicatus non est ydoneus procurator. et communiter intelligitur ꝗ sit incapax huius officij. arg. de re iudi. ad probandum. ꝛ eorum que no. de dona. veritatis.

¶ In glo. ibi: testium, subscriptionem melius inscriptionẽ quia in instrumento non expedit quod subscribantur sed sufficit ꝗ instabatur. i. ꝗ tabellio dicat tales interfuisse. ibi

a ¶ Iurauit. Adde duo necessaria i isto ter. primo ꝗ publicatis attestatiõib̃ bbi q̃s vult detegẽ peccatum aliqd̃ nõ ob. publicatio testius. scdo transire in rẽ indicata. surgit ex tacito consensu partiũ. vũ vbicũq̃ vitiũ suie nõ est remissibile p partes nunq̃ trãsit in rẽ iudicata: vt in. c. tempor. de re iud. qꝛ trãsitus in rẽ iudicata. ꝑ quas est lata sniã: vt in. c. cũ bertold̃. de re iudi. Si vo vitiũ est remissibile p ptes tunc sniã non trãsit in rẽ iudicata. ꝛ hoc ideo qꝛ partes nõ pñt acq̃escere: qꝛ sniã i causa mr̃imoniali non trãsit in rẽ iudicata: vt p Hos. i sum. ti. d̃ testi. in. §. ꝛ vtrũ. ver ficu. verũ absoluẽd̃ Ang. ofi. ccvj. inci. in. q. ppo sita. Aud. roma. ofi. ecclxvij. in cipi. circa pmũ cõsultatiõis articulũ.

b ¶ Literis epi. Adde Inn. i. c. j. de fi. instru. Fallit nisi cõsuetudo haberet ꝗ eis idistincte staret̃ fm Iuno. in. d. c. j. et Bal. i rubri. C. de fi. instru.

b Hug. glo. e. hec opi. non explicat totam difficultatem: quia Hug. loquitur tantum de literis episcop[b]. ibi: sigillo epi. litera vero generaliter dicit de literis ordinarij. sed ex hac opi. quidam dicunt idem in literis alterius ordinarij de maio. ꝛ obe. cum in ecclesijs. de dolo. veritatis. maxime si sunt prelati collegiatarum ecclesiarum. de solu. li quoundã. hoc tenet Host. hic ꝛ in summa eiusdem. §. fina. versi. iiij. ꝛ inducit de purga. cano. c. penul. versi. his igitur. de fide instru. c. j. ꝛ quod no. Iuno. de fi. instrumen. c. ij. Item quia videtur absurdum ꝗ credatur instrumento notarij qui quandoq̃ est persona vilis et non literis episcopi. ibi alij glos. ea. hec fuit Bernar. Hispani ꝛ hanc tenendo respondetur ad hoc c. ꝛ ad alia iura de quibus. in prin. glo. ꝛ similia. quod procedunt quando est consuetudo ꝗ credatur vel quando litere episcopi habẽt inscriptionem testium cum sigillo. de fide instru. c. ij. Item ad hoc. c. dicit etiam aliter vt. j. ibi dicas glo. ea. hec fuit Io. ibi precipue. in sententia excommunicationis. glo. ea. hoc intellige vt. j. In fi. e. glo. extra glo. sunt et alie opi. nam Iuno. de fide instrumen. c. j. tripliciter variauit. Item aliter dicit ibi in. c. ij. alij etiam aliter et multipliciter: vt hic scribo. Achi. vj. q. ij. placuit. ꝛ de elec. vt circa lib. vj. tenet opi. de qua in glo. ibi. alij. idem Joh. an. tamen de excommunicatione distinguit ꝗ aut sunt litere testimoniales: vt si episcopus scribit ꝗ excommunicauit Titium ꝛ non probat: aut sunt dispositiue vt quia dicit excommunicamus ꝛ probat. pro primo inducit: quia posset surripi sigillum et falsum apponi: sed hec ratio etiã procedit in dispositis. Io. cal. tenet etiam opi. premissam ibi alij. ꝗ. ꝗ non creditur literis plati sine inscriptione testium et sigillo, fallit in excommunicatione propter periculum communionis vt in. c. cure. alꝭ. in glo. ꝛ in hac glo. in fi. Item in leuibus vt in commendatitijs. de cleri. peregri. c. j. Item. contra ipsum scribentem creditur. ff. de procura. l. si procuratorem. de sol. si quoundam. Io. de lignano. improbat hoc. dicens probationem non alterari ex qualitate eius quod est probandum sed ex modo probandi. j. titu. j. c. veniens. ꝛ sic vult ꝗ non fit aliud in leuibus q̃ in aliis. dic ꝗ immo alteratur probatio etiam ex qualitate eius quod est probandum. maior essi probatio requiritur cum agitur de maiori preiudicio vt in criminalibus. C. de proba. l. sciant. ꝛ in ciuilibus graubus in quibus non differtur iuramentum si habens vnum testẽ licet regulariter contra. quod dico de iureiuran. c. finali. vt autem pdictorum habeatur determinata notitia. dic quod aut queritur de iudicialibus et non creditur literis ordinarij siue episcopi siue alterius; vt in glo. debent enim acta cõfici per tabellionem vel duos viros. j. eo. quoniam. quidam tamen meus auditor voluit sustinere. ꝗ etiã in casu. c. quoniam posset fieri probatio per literas ordinarij: puta episcopi habentis inscriptionem testium et sigillum. ꝛ pro tũc allegaui de fide instru. c. ij. Ex quo colligitur ꝗ litere sigillate sigillo autẽtico cum testium inscriptione habent vim publici instrumenti ꝛ est valde singulare. ꝛ ad. c. qm̃. dic quod non prohibet alios modos probandi immo permittit in fine. ꝛ videtur fortius credendum talibus literis in iudicialibus q̃ extraiudicialibus. quia in primis admittitur instrumentum tabellionis sine testibus non insertis: vt no. in. d. c. quoniam. ex hoc posset dici pariter standum hoc casu literis episcopi cum sigillo etiam sine testium inscriptione. dic tamen contra quia sine inscriptione non habent vim publici instrumenti: sed quando cum inscriptione sic ꝛ tũc potest optime sustineri quod predixi et est nouum: aut loquimur in extraiudicialibus: ꝛ aut litere sunt pure notatiue aut dispositiue aut mixte. exemplum primi ꝛ secundi. §. dixi. exemplum tertij cum variatur in literis episcopi quod excommunicauit Titium ꝛ mandat eum vitari: vel contulit beneficiũ et mandat possessionem tradi denotantis. dic ꝗ non creditur nisi pape cui creditur de facto suo quod dic vt eod. titu. cle. literis. contra hoc est capitulum cure. ita qd̃ requiritur probatio necessario concludens. argu, d. cle. in eo quod ibi speciale in papa: sed si agitur de modico preiudicio ita ꝗ sufficit probatio presumptiua creditur. sic loquitur. c. cure. et hic. naz ad hoc vt vitetur excommunicatus sufficit quod presumptiue constet de excommunicatione. de senten. excommu. cum desideres. §. sedem. vbi sufficit fama que tamẽ facit tantum semiplenam; vt no. de appel. c. j. et hoc semper intellige de literis habentibus tantum sigillum autentícum: secus si habent etiam inscriptionem testium; quia tunc vt predixi comparantur instrumento publico. Ex hoc habes verum intellectum huius. c. ꝛ causam quare creditur li-

teris.intellige cum sigillo autentico etiam sine inscriptione de dispositiuis.dic quod probato quod sint litere disponentis:vt quia non negatur creditur sine aliqua solemnitate:sed si negatur non creditur nisi cum inscriptione testium cum sigillo vel vbi agatur de modico preiudicio; vt in casu precedenti.et quod dixi credi.intellige vt.j.statim.de mixtis.dic idem quod de dispositiuis in eo quod continent dispositionem sed in eo quod continent narrationem idem quod de narratiuis vt hoc compositum conseruet natiuam componentium.ne sede vacante.c.j.in glo. ¶ Oppono ad hoc quod etiam dispositiuis vel mixtis non credatur etiam si constet eas emanasse a disponente:nam sequeretur absurdum quod posset episcopus vel alius ordinarius aliquem iniuste supplantare.Finge enim.B.impetrasse beneficiu a papa Kalendis Decembris .Episcopus qui tunc non contulerat poterit facere confici literas qualiter contulit in Nouembri.z iste prefertur apostolico.de preben.si a sede lib.vj.Sol.Rota decisione.xxv.dicit non credi literis episcopi in preiudicium impetrantis:quia episcopus testificaretur de facto suo cum presumatur optare suam collationem tenere in qua habet liberalitatem in cui dando.de preben.relatum.secus dicitur ibi in decisione de literis confectis super permutatione facta coram episcopo quia ibi cessat ratio premissa cum eps sit omnino necessarius.quod signa.ex hoc dic q dispositis vel mixtis quo ad dispositionē habentibus sigillum siue inscriptionē creditur quando nullum interesse disponentis vertitur.quod est no.sed si sunt cū inscriptione indistincte creditur. ¶ In glo.vlti.in fi. ¶ Oppo.q nō obtinet excōmunicatio cum excommunicatus possit esse in iudicio.de iud.intelleximus.Solu.potest esse pro se tanq̄ reus non pro alio:vt hic. ¶ Oppo.in litera vbi non diximus admittendū:quia negatiua nihil ponit.j.c.ad nostram.de despon.impu.ad diffoluendum.Sol.expone.i.ou rimus repellendū.sic pronunciatur de simo.per tuas.j.ver. ceteras.pro hoc.quia in sententia attendimus effectū magis q̄ verba nec curatur quid ex eq̄pollentibus fiat.de ver. signi.in his.secus in probationibus que non possunt fieri super negatiua factum.puta,d,c.ad nostram.quia non possunt testes talem negatiuam percipere sensu. ¶ Quero in eo quod litera consideratur q̄ iste erat excommunicatus tē pore quo assumpsit officium.quid si tempore cōstitutionis erat excommunicatus z tempore assumptionis absolutus. Item quid econuerso.dic vtroq̄ casu hunc repellendū hoc tamen pendet ab alio an.f.excōicatio faciat,peuratore incapacem officij.Inn.q non pro hoc litera hic:quia fuit opposita executio z iste repulsus.Spe.de procur.in prin.dicit q̄ si est publice excommunicatus processus est nullus et sic vult quod est incapax.pro hoc quia officium procuratoris est actus legitimus z a talibus ipso iure repellitur publice excōicatus.de re iudi.ad probandum.de sen.excom.licet.li. vj.z hoc cōmuniter tenetur de occulte excōicato.distinguit Jo.cal.q̄ aut constituens scit eum excōicatum.z non valet cōstitutio.aut ignorat z valet quouscq̄ repellatur.de hoc de procu.c.fi.z hec distinctio maxime procedit in iudicijs ecclesiasticis in quibus repellitur procurator etiam propter infamiam:vt no.de iur.cal.impera.idem tamen etiam in iudicijs secularibus:quia etiam nullis dz̄ q̄itari excommunicatis.de excep.c.ij.lib.vj.ex his soluuntur.q.premisse.

a ¶ Si excōicatus possit.ade de Felv.ī c.iter pro rē.de exce. in.vij.col. ver.opor. et enim.

a ¶ Probatio dubia non releuat probantem.

a ¶ In presentia. † Dubia,pbatio non releuat probantē. vel ad idem probatio que non infert necessario non releuat.z ad hoc allegat.primo processus.secūdo auditoris diffinitio.ibi:dic.tertio confirmatio.ibi:nos prima in quatuor.primo actoris petitio.secūdo reorum rēsio z reconuentio.ibi:verum.tertio actoris replicatio.ibi:ad hoc.quarto reorum duplicatio.ibi:verum ad hoc fin dicus. No.ibi deuoluerentur.q̄ pater etiam paganus.i.non miles substituit filio etiam impuberi per verba cōmunia quale est hoc verbum deuoluatur.ff.de ali.z cibaria.leg.l.ij.vbi de hoc.z de vulga.z pupilla.l.centurio.C.de iure deliber.si infanti.de testamen.si pater.lib.vj.dico de testamen. Raynutius. Item ibi q̄ de bonis.q̄ non expedit specificare bona in petitione vniuersali.de libel.obla.c.ij.Item q̄ respectu diuersorum bonorum potest quis plures actiones intentare.sic enim patrui hic respectu bonorum detentorum a monasterio agebant forte hereditatis petitione vel ex testamēto quondam.A.pro bonis autem que ipsi possidebant intentabant vti possidetis.Item in ver.verum.q̄ reus etiam proponit ibi proposuit.quod procedit quando reconuenit:vt hic.als solum respondet seu excipit.et dicitur actor agere reus excipere.postea actor replicat reus duplicat et sic vltra de excep.a nobis.Item not.ibi:cum constet.quod non presumitur pluralitas actuū.nisi enim probatum fuisset de duplici oblatione sufficiebat probasse quod tempore oblationis erat minor quatuordecim pro hoc.ff.de rei vendica.l.pomponius si frumentum.in fi.et valet ad multa.hec procedunt vbi ius exigat quod probetur singularitas.sic in probanda copula cum d: quod talis fuit vilus cum tali non sufficit nisi addatur q̄ solus cum sola.de presumptio. iij.et hoc signa.hec plenius dico.de fide instrumen.cum Johannes.Item ibi potuit extitisse.quod probatio als necessaria destruitur si ex aduerso probatur aliquid per quod reducitur ad possibilitatem non excludendi.z ex hoc quoti die alle.hic quod debet concludere necessario.Item in ver si.preterea quod probatio dubia non releuat.Item quod verbum duplicis significationis in dicto testis accipitur in significationem que est contra producentem.de hoc in glo. sed nonne.Item ibi:sine herede decedere.quod ingrediens monasterium intelligitur decedere non sine heredibus seu liberis.et ex hoc euanescit substitutio sibi facta si absq̄ liberis decedat:vt hic z.C.ad trebell.auf.nisi rogati.z quod dixi de ingrediente intellige cum effectu quia profitetur.C. de sacrosan.eccle.auf.ingressi.vt hic.secus de non professo. de regu.beneficium.lib.vj.de senten.excommunica.religioso.eo.lib. ¶ Ex hoc infertur ad questionem si aliquid legatur nouitio idest existenti in probatione religionis:vel ex quacunq̄ causa sibi acquiritur in qua consultus sibi respondit aut intuitu persone et non transit in monasterium.argumen.dicto.iurium.aut intuitu monasterij:et tunc secus.argumen.ff.de vulga.z pupilla.sed si plures.§.in arrogato.de testamentis.requisisti. ¶ In glos.prima.ibi naturales.contra.C.de institutionibus et substitutionibus.generaliter.vbi dicit de iusta sobole.Solu.vt ibi nota.glossa. et dic quod aut filij nascuntur sine vllo matrimonio et procedit contrarium:aut matrimonio configurato idest apparente licet inualido.et procedit glossa de hoc in.l.ex facto. §.si quis rogatus.alleg.in glossa de baptismo.clementina presenti.in.glossa comprehendit.et in Speculato.de loca. §.nunc aliqua.versicu.lxvij.et.lxxij.vbi dicit quod si conceditur emphyteosis b tibi et filijs an veniant naturales vel legitimi colligitur ex coniecturis Innocentij glossa ibi:soli filij.et alij descendentes non collaterales vel heredes extranei per.l.ex facto.§.vltimo.que sequitur.et per illum.§. dicit ibi glossa quod si feudum vel precarium conceditur alicui ex heredibus intelligitur de liberis:alias nunq̄ posset reuerti ad dominum cum semper quis habeat heredem cum saltim fiscus sit heres.l.vnica.C.vnde vi.De emphyteosi autem nihil dicit illa glossa:sed Speculator.de loca ti.§.nunc aliqua.versiculo.ij. Tertio dicit quod si conceditur ab ecclesia emphytheosis nomine heredum c non veniunt extranei.autentica de non alienan.§.emphytheosis. sed secus si a priuato.Jacobus de rauena.et Petrus.C. de operis liberto.liberti.dicunt indistincte quod nomine heredum veniunt etiam extranei per.l.ff.de verborum significatione.heredis appellatione.dicunt tamen contrarium fuisse iudicatum Parisius et male.et ad.§.emphyteosi.dicunt aliqui q̄ est correptus.per auf.de alie.z emphyt.3cti. §.licentiam.q̄ not.glo.in auf.de non alie.auf.pmutari.§. alienationis.Jo.andree.dicit quod est correptus quo ad tempus et numerum successorum non autem quo ad qualitatem ipsorum.ita nota.hic et in Speculato.dicto versicu. secundo.tertio vult dicere quod quia in.§.emphytheosi.diſponitur quod non possit fieri emphyteosis vltra quam in duobus heredibus . Item ibi requiritur quod sint filij. postea .§. licentiam.dicit quod emphytheosis possit fieri perpetuo . Et in hoc corrigit .§. emphytheosis quo ad numerum successorum:quia potest fieri vltra duos.Item quo ad tempus; quia potest fieri in perpetuum:sed non corrigit quo ad qualitatem heredum de qua in illo.§.ibi requiritur vt prediri q̄ sint filij vel de viro ad vxorem vel econuerso. Bar.ff.de liberis z posthumis.l.gallus. §.etiā distinguit. z q̄tum ad casum nostrū videtur stare cum opi. Jaco.de ra.et Pe.q̄ nomine heredis veniūt etiā extranei. z hec opinio videtur verior.nam de mente.§.licentiam fuit indistincte corrigere.§.emphiteosis,in hoc q̄ vult.§.licentiam.q̄ emphiteosis possit perpetuari qd̄ non facile posset si nomine heredum veniant soli liberi cum multi sint nō habentes liberos.verior ergo videtur glo.d.§.alienationes. z ad.l.ex facto.§.vlti.dic q̄ ibi alia ratio q: substitutio esset sine effectu si nomine heredū intelligeret etiā de extraneis que ratio cessat in emphiteosi.z ad id quod.§.dicitur q̄ intelligendo de extraneis reus nunq̄ reuerteret ad dōm.dic immo quia multi sunt casus a expressi in contractu in q̄bus emphiteosis erat minor quatuordecim pro hoc.ff.de rei vendica.l.pomponius si frumentum.in fi.et valet ad multa.hec procedunt vbi ius exigat quod probetur singularitas.sic in probanda copula cum d: quod talis fuit vilus cum tali non sufficit nisi addatur q̄ solus cum sola.de presumptio. iij.et hoc signa.hec plenius dico.de fide instrumen.cum Johannes.Item ibi potuit extitisse.quod probatio als necessaria destruitur si ex aduerso probatur aliquid per quod reducitur ad possibilitatem non excludendi.z ex hoc quoti die alle.hic quod debet concludere necessario.Item in ver si.preterea quod probatio dubia non releuat.Item quod verbum duplicis significationis in dicto testis accipitur in significationem que est contra producentem.de hoc in glo. sed nonne.Item ibi:sine herede decedere.quod ingrediens monasterium intelligitur decedere non sine heredibus seu liberis.et ex hoc euanescit substitutio sibi facta si absq̄ liberis decedat:vt hic z.C.ad trebell.auf.nisi rogati.z quod dixi de ingrediente intellige cum effectu quia profitetur.C. de sacrosan.eccle.auf.ingressi.vt hic.secus de non professo. de regu.beneficium.lib.vj.de senten.excommunica.religioso.eo.lib. ¶ Ex hoc infertur ad questionem si aliquid legatur nouitio idest existenti in probatione religionis:vel ex quacunq̄ causa sibi acquiritur in qua consultus sibi respondit aut intuitu persone et non transit in monasterium.argumen.dicto.iurium.aut intuitu monasterij:et tunc secus.argumen.ff.de vulga.z pupilla.sed si plures.§.in arrogato.de testamentis.requisisti. ¶ In glos.prima.ibi naturales.contra.C.de institutionibus et substitutionibus.generaliter.vbi dicit de iusta sobole.Solu.vt ibi nota.glossa. et dic quod aut filij nascuntur sine vllo matrimonio et procedit contrarium:aut matrimonio configurato idest apparente licet inualido.et procedit glossa de hoc in.l.ex facto. §.si quis rogatus.alleg.in glossa de baptismo.clementina presenti.in.glossa comprehendit.et in Speculato.de loca. §.nunc aliqua.versicu.lxvij.et.lxxij.vbi dicit quod si conceditur emphyteosis b tibi et filijs an veniant naturales vel legitimi colligitur ex coniecturis Innocentij glossa ibi:soli filij.et alij descendentes non collaterales vel heredes extranei per.l.ex facto.§.vltimo.que sequitur.et per illum.§. dicit ibi glossa quod si feudum vel precarium conceditur alicui ex heredibus intelligitur de liberis:alias nunq̄ posset reuerti ad dominum cum semper quis habeat heredem cum saltim fiscus sit heres.l.vnica.C.vnde vi.De emphyteosi autem nihil dicit illa glossa:sed Speculator.de loca ti.§.nunc aliqua.versiculo.ij. Tertio dicit quod si conceditur ab ecclesia emphytheosis nomine heredum c non veniunt extranei.autentica de non alienan.§.emphytheosis. sed secus si a priuato.Jacobus de rauena.et Petrus.C. de operis liberto.liberti.dicunt indistincte quod nomine heredum veniunt etiam extranei per.l.ff.de verborum significatione.heredis appellatione.dicunt tamen contrarium fuisse iudicatum Parisius et male.et ad.§.emphyteosi.dicunt aliqui q̄ est correptus.per auf.de alie.z emphyt.3cti. §.licentiam.q̄ not.glo.in auf.de non alie.auf.pmutari.§. alienationis.Jo.andree.dicit quod est correptus quo ad tempus et numerum successorum non autem quo ad qualitatem ipsorum.ita nota.hic et in Speculato.dicto versicu. secundo.tertio vult dicere quod quia in.§.emphytheosi.diſponitur quod non possit fieri emphyteosis vltra quam in duobus heredibus . Item ibi requiritur quod sint filij. postea .§. licentiam.dicit quod emphytheosis possit fieri perpetuo . Et in hoc corrigit .§. emphytheosis quo ad numerum successorum:quia potest fieri vltra duos.Item quo ad tempus; quia potest fieri in perpetuum:sed non corrigit quo ad qualitatem heredum de qua in illo.§.ibi requiritur vt prediri q̄ sint filij vel de viro ad vxorem vel econuerso. Bar.ff.de liberis z posthumis.l.gallus. §.etiā distinguit. z q̄tum ad casum nostrū videtur stare cum opi. Jaco.de ra.et Pe.q̄ nomine heredis veniūt etiā extranei. z hec opinio videtur verior.nam de mente.§.licentiam fuit indistincte corrigere.§.emphiteosis,in hoc q̄ vult.§.licentiam.q̄ in positionibus qd̄ in probationibus. contrarium tenent per auf.de his qui ingrediuntur ad appella.§.penul.z.C. de iuramēto calumnie.l.ij.§.quod obseruari.z hoc verius. d nam que non prosunt ꝛc.d de presumptionibus. literis.et c.iij.et quod hic dicitur q̄ probationes debent necessario concludere.procedit habito respectu ad tempus disputationis post contractum:non autem ad tempus quo fiunt tunc enim producuntur testes successiue:nec potest stari an probēt vbi publicato processu positiones autem fiunt ante contractum.sufficit ergo q̄ sint non impertinentes etiam si parum adminiculentur dum tamen aliquid als reijcerentur.de officio delega.cum contingat.in fine.e.glo.no.glo. z dic plenius vt dico in dicto.c.cum Johānes. ¶ In glo. finali.ibi vbi rogati.pro hoc quia quando est rogatus restituere in pias causas par fauor:vtrum excludit priuilegium monasterij vt prior: fauor: preferatur qui debetur substituto tanq̄ priori. C.qui potio.in pignore habe. l.finali. de prebendis.cum causam.not.Speculum.titu.de statu mona. §.finali.ver.xv.z duobus sequentibus.per hoc scilicet per §.sed hoc presenti.alleg.in glo. ¶ Solutum dominus Franc. de albergo.de aretio q̄ licet ab ecclesia non trahatur falcidia e auf.de eccle.ti.§.si autem heredis.tamen si ecclesia est heres detrahit ab alia ecclesia falcidia vt priuilegiū eccle sie non tollatur ex priuilegio alterius.dicta.l.assiduis.pro hoc glos.xij.questione.iij. pontifices. ¶ Oppo.ad hoc q̄ ecclesia contra ecclesiam restituitur.de in integ.resti.auditis.Sol. in restitutione consideratur nō solum priuilegiū ecclesie sed etiā grauamen.in premisso autem casu de falcidia solum priuilegiū.quod signa.ibi exiguntur duo.glo.e. pro hoc quia auf.vbi rogati non dicit de ecclesia seculari z non debet extendi ad alium casum vt sequitur in glo. ¶ In glos.ibi ad alium casum nec ad alios terminos.fm Bar. sill. vt pone dicit testator si decessero sine liberis instituo tales.deinde superuiuens ingreditur monasterium. Bar. dixit q̄ monasterū non admittitur:quia regula iuris est q̄ nomine liberorū intelligitur de natis per propagationē naturalem z nō venit filius legitimus. ff.de leg.ij.si ita quis. ab hac regula recessus est in casu.auf.vbi rogati.que loquitur quando datur substitutus per verba premissa vnde nō debet extendi ad alios terminos.not.Jo.and.in Spec.de statu mona.ver.xv.idem Bar.ff.de verbo.obli. si ita quis. §.ea.l.lz glo. ibi aliter. ¶ Quero si quis ingreditur mona f sterium f mendicantiū. Sol.in hoc multe opi.sed cum de facto contigisset Lap.de castil.cōsuluit q̄ aut ingrediens offert se z sua expresse.z bona debent monasterio vt vendantur propter intentionem offerentis vt valeat oblatio eo in re quo potest.aut simpliciter profitetur z tunc veniunt succedentes ab intestato. pro hoc quia fingitur mortuus. C. de episcopis z clericis.l.deo nobis. z quod notat Barto. in tractatu minorica.circa finem.z illi consilio subscripserunt Johan.de ligna.Bald.z Franciscus de albergo.sed non videtur differentia inter primum casum z secundum. nam etiam quando simpliciter profitetur videtur velle q̄ bona veniant ad monasterium eo iure quo possunt.vnde videtur verius q̄ indistincte perueniant ad effectū vt vendantur.quando enim quis prohibetur capere sine suo delicto licet legatum non teneat omnino tamen debetur estimatio.ff.de legatis.j.l.apud iulianum.§.finali. z ibi Bar. et Baldus.C.de leg.cum questio.ad finem. ¶ Oppo. ad hoc de verborum significationibus.clemen.exiui.§.cupientes. vbi indistincte dicitur q̄ sunt incapaces successionum. dis q̄ loquitur in fratribus minoribus g.in alijs procedit quod prediri pro hoc quod no.glo.de religio.domibus.c.j.lib.vj.in ver.dominus.de ipsis autem fratribus minorib q̄ si dantur aliqua in particulari conuertenda ad eorum vsum sunt capaces sed non successionum:vt in dicto.§.z sic nolenti ingredi ordinem minorum consilium est qd̄ disponat de suis bonis titulo particulari conferēdo monasterio:als si ingrederetur monasterium non posset capere successorem etiam vt vendat licz equum videretur q̄ posset fauore religionis.pro hoc quod not.Archidi.xviij.q.iij.quia.sed hoc tollitur per dictam clementinā.§.ceterum.z.§. cum vo.vbi probatur q̄ fratres minores non possunt habere de bonis ingredientis vbi ipse ante ingressum eis contulerit loco elemosyne.z in quarto notabili.z sic non facta dispositione de bonis suis profitetur bona vadunt ad venientes ab intestato.quod etiam dico in dicto.§.cum vo.z ad glo.c.j.de religiosis domi.z ad.l. apud iulianum.§.fina. dic q̄ tum ad fratres minores debent intelligi de legato eis facto q̄ valet.de verbo.signi.exist.§.ad hoc.lib.vj.quod dico in di-

a ¶ Multi sunt casus. adde doct.in.c. potuit.de loca.

b ¶ Cidi de facto magnos viros. adde qd̄ ista materia Ly. ī auf.si q̄s ruinas volut q̄ si res sint ruinose. possit dari ī pretuū.si non est ruinosa ecclesia ostātinopolitana poterit tū cedere vsq̄ ad tertiā generationē alie eccle ī perpetuū.

c ¶ Nisi, profitens sit pubes.ade glo. in verbo ad q̄rtūdecimū. in.c.si in q̄libet. xx.q.ij.gl. in.v.obligauit. ī c. hortantur parentes. xxxij. q. ij. glo.in verbo etate.ī cle. fin. de regula.

b ¶ Quid si cōcedit emphyteosis. Adde Bar.in.l. gall? in.§. q̄dā recte. ff.de lib.z posth.bar. in.l.qd̄ dz. ff.de verb. obli.

c ¶ Note heredum. adde ang. osi.ccxviij. inci. egregie.

d ¶ Nā que nō psunt. adde.l.ij.ī §.fin.ff.de excu.tuto.

e ¶ Ab ecclesia non detrahat falcidia. adde doc. i.c.raynu? d testa.

f ¶ Si q̄s ingreditur monasteriū. adde Bald. in auf.ingressi.C.de sa. san. eccle. Lud. ro. sing.cccxviij.incip. phibetur. Ang.osil. ccxxij.inci pie.ex the mate predicto cōsidera duo. Lar.zab. osil.lxviij. incip.statuto ciuitatis.

g ¶ In fratrib? minorib?. adde Barto.et Jo.de lig. in trac.minoricarū. z Fed. de senis osil. xxvij.inci. q̄dā est ingressus. z presessor dinem fratrū minorum.

eta clemen. §. proinde. q. ij. quantum autem ad alios mendicantes etiam videretur non deberi estimationem bonorũ ingredientis qui prius non disposuit. argu. ff. de ver. obli. multum. cum ibi no. Solu. per illam. l. cum sua glo. videtur q̃ licẹ quando legatur incapaci nõ sua culpa debeatur estimare. dicta. l. apud iulianum. ẹ. l. sequẽti. tamen secus inter vnos vt in stipulatione que nullo modo tenet hanc. d. inter contractus ẹ vltimas voluntates. sentit glos. in dicta. l. multum. ẹ tenet Barto. ẹ Dy. et alij ibi contra de hoc ibi. ẹ in proposito dic q̃ bona transeunt per ingressum quo ad hoc vt debeatur estimatio: nec dicunt transire per contractum sed tanq̃ in heredem ẹ tanq̃ filium vt hic. ẹ in auf. de sanctis. episcopis. §. sed hoc presenti illa. d. inter cõtractus ẹ vltimas voluntates non probatur iure hoc casu. ẹ ratio d. l. apud iulianum cum sequitur probat contrarium: vt sic res valet eo modo quo potest. arg. de verbo. sig. abbate. in fine. ẹ sic in facto respondi.

1 ☞ Licet est dictio aduersatiua.

2 Publicatis attestationib⁹ q̃ non recipiantur testes qualiter intelligitur.

Licet causam. Interdicto vti possidetis obtinet q̃ iustitiõẽ possessionẹ probat. primo pcessus decisa narratio. secõ fauentino: ſ̃ exceptio contra testes. ẹ ecclesie responsio. pape interlocutio ẹ interlocutionis ratio ibi: porro. tertio corruptionis ẹ falsitatis noua exceptio ẹ admissio ẹ reprobationis ẹ reprobationis commissio ibi: post hec. quarto impugnatio testiũ fauentinorũ. primo probatoriorum. secundo reprobatoriorũ. ibi: quanq̃. quinto congregatio pro ecclesia ẹ pronunciatio ibi: ex premissis. de hoc facto de iuramento calũnie. cum causam. de testibus. cum causam. q̃ deciditur de hoc principaliter. ẹ quia tex. prolixus faciemus tres partes in prosequendo. ¶ In tex. ibi. ẹ. j. deciditur q̃ lit. cõte. coram papa ipse commisit receptionem testium episcopo placẽsi. coram eis. ẹ ibi in tex. deciditur q̃ vtraq̃ pars produxit testes ẹ causa fuit remissa ad curiam. ¶ † Nota de dictione licet[1] que est dictio aduersatiua que hic ponitur pro q̃uis ẹ denotat idem esse a ꝓio sensu. C. de legi. non dubium. in glo. magna. ff. de verborum obliga. quodcũq̃. §. ij. vbi nota. Item ibi de iure q̃ agens vti possidetis. proponit de titulo ad iustificandã possessionem. pro hoc. j. ad finem. Item ibi publicatis. ẹ ibi cum infra trium mensium q̃ publi. attesta. potest opponi in personas testium ẹ probari per testes. hic enim iste repellitur non propter publicationem sed propter lapsum termini ad hoc assignati. Item ibi fieri non debere q̃ super executione fit contest. dic tamen non esse necesse vt not. de offi. dele. prudentiam. §. sexta. Item de sindico vniuersitatis et de iconomo ecclesie in effectu tamen non differunt hec nomina de procuratoribus petitio. Item ibi decernimus. q̃ super emergenti pronunciatur. quod dic vt de ordi. cogni. c. j. Item in ver. post hoc. q̃ exceptio corruptionis cum falsitate contra testes auditur etiam post sententiã de hoc. j. Item ibi de singulis ꝛc. demum examinandi testes. ¶ In glo. j. in fine. Oppo. q̃ coram episcopo placẽsi. de quo indecisa nõ potuerint produci vbi testes probatorij non reprobatorij vbi expresse fuerit sibi commissum cum delegata iurisdictio non extendatur. de officio delega. cum olim. el. j. sol. Innocen. intelligit q̃ fuerat sibi commissum. als fateturq̃ non posset recipere reprobatorios sed bene posset recipere protestationem de reprobando iuxta formam. c. de testibus presentium. quia hoc est accessorium receptioni quod no. ẹ idem no. Spec. de teste. §. qualiter. ver. sed quare componitur. ¶ In glossa. ij. ibi cum venerabilis. dic plenius q̃ aut de falso fuit cognitum quarto iudicio. aut non. si sic non auditur opponens post sententiam nisi a sententia sit appellatum vt in glo. pro hoc. C. si ex falsis instrumẽtis. l. j. allega. in glo. ẹ de fide instrumen. l. j. in fine. vbi casus cum glo. Cynus tamen ibi aliter intelligit primum verius. quod no. Zapus de excep. clemen. vna. vbi dico. q. vj. si vero non fuit cognitum. aut deducitur falsitas agendo. aut excipiendo. si agendo: aut criminaliter vt per accusationem ẹ auditur vsq̃ ad viginti annos: quia hoc est tempus accusationis. C. de falsis querela. de exceptio. c. cum venerabiles. aut ciuiliter ẹ vsq̃ ad triginta annos. quia hoc est tempus ciuilium accusationum. institu. de perpe. ẹ tempo. actio. per totum. aut officium imploando vt petendo restitutionem ẹ vsq̃ ad quadragesimum. de restitutione in integrum. c. j. lib. vj. sine restitutione autem non videtur locum habere officium cum officium iudicis extinguatur in sententia. C. deposi. l. vni. notat Jaco. but. in. l. querela. posset iudex ex suo officio nõ imploẹato inquirere. ẹ tunc perpetue: quia crimina vndecunq̃ claruerint sunt punienda: non obstante lapsu termini. xxiij. questione. iij. ecce de consuetu. c. finali. not. Archidia. vj. questione. iij. episcopus. si autem excipiendo perpetuo auditur quia annua ad agendum ꝛc. de doli exceptione. pure. de rescriptis. si autem. vbi de hoc. ¶ Oppo. ad hoc quia videtur minus prudens qui petit restitui cum habeat exceptionem perpetuam. dic q̃ plus operatur restitutio: quia per eam rescinditur sententia ẹ resti. absoluitur. ẹ sic qui primo obtinuerat amplius non auditur obstante absolutoria. sed quãdo per exceptionem tunc repulso agente ex sententia poterit iterum agere aliter probando. not. Jo. and. in dicto. c. cum venerabilis. Barto. ff. de re iudi. d. diuus. ¶ In glo. ibi. C. de transac. l. si ex falsis. Innocentius dicit q̃ ante sententiam sufficit probare falsum indirecte. j. titu. j. ex tenore. ẹ post: sed post sententiam directe non sufficit probare falsum sine corruptione. vel vbi probetur q̃ testis dolose dixit falsum: puta odio vel amore. C. de falsis. nec exemplum pro hoc inducit: quia publi. attesta. regulariter non recipiuntur alij testes. j. titu. j. fraternitatis. quod dictum non est bene clarum. et in eo quod dicit q̃ post sententiam non sufficit probare falsum sine corruptione. contrarium dicitur in hac glossa. et in. c. veniens. per. l. querela. et. c. cum venerabilis. alleg. in glo. sed pro Innocen. facit hec litera. ẹ. ff. de re possit. d. diuus. ad que dic q̃ in illis se astrinxit ad probandũ vtrũq̃. ẹ ita nota. j. ver. quãq̃. in glos. et sic videtur q̃ arguit ex eo q̃ hic se astrinxit quo hoc cessante sufficit alterum probari. quomodo autem hic se extenderit dico in dicto versi. quanq̃. † Et ad id quod dicit Innocentius q̃ publicatis attestationibus[b] non recipiunt̃ testes. illud procedit super eisdem articulis. vel directo contrarijs. dicto. c. fraternitatis. et. c. j. clemen. testibus. sed quod dixi post sententiam posse probari de sola falsitate intellige indirecte per. c. j. tit. j. nota in dicta clemen. in glos. in verbo contrarijs. que dicit q̃ super directo contrarijs non auditur probatio de falsitate vbi adijciatur de corruptione. Barto. C. eod. auf. at qui semel. sed videtur indistincte standũ illi clementine que dicit super directo contrarijs non admittẽdos testes et q̃ sic debeat hoc intelligi: scilicet q̃ indirecte probabitur per dictum. c. ex tenore. si tamen velles saluare glo. dicte clemẽ. dic q̃ quando opponitur falsitas cum corruptione excipiens videtur facere nouum. c. scilicet super corruptione. ẹ sic cessat dicta clemen. hoc tamen non bene potest sustineri quia licet respectu corruptionis sit nouum capẽs ẹ non sic respectu falsitatis etiam cum corruptione non indirecte pro hoc dicta glossa sic videtur que tenet q̃ hic probabiliter indirecte. ¶ In glossa ibi per iura predicta. vult ergo glos. q̃ non sufficit probare corruptionem nisi probem iudicem secutum dicta corruptorũ. Sed si hoc probetur hoc sufficeret. ẹ idem dic in falsitate. ẹ ex hoc non videtur distinguere inter hoc. dic q̃ ante sufficit probare de falso vel de corruptione etiam alio non probato sed post sententiã. sta cum glo. q̃ nõ sufficit alterum probare nisi cum hoc probetur iudicem secutum dicta falsorum vel corruptor. ẹ ratio diuersitatis: quia ante sententiã tenditur solũ ad repulsionẽ testis sed post sentẽtiã attendit̃ ad eam infringẽdã ad quã proferẽdã potuisset iudex aliũde moueri q̃ per testes: ideo oportet q̃ probetur iudicẹ secutũ modo predicto. pro hoc q̃ ante sententiam sufficit probare de corruptione. inducit Jo. andr. quia si testis est corruptus: ergo periurus cum iuret q̃ non precio. et. c. j. titu. j. fraternitatis. in glossa vltima. iiij. questione. iij. Item in criminali ver. item. l. iulia. ff. de testibus. l. iij. §. lege. pro hoc quod nota. j. titu. j. c. presentium. in glossa. ij. sed in eo quod dixi q̃ sufficit post sententiam probare de corruptione probando iudicem secutum esse. Innocen. contra dicens non sufficere nisi etiam probetur de falsitate. pro hoc. C. de testibus. sicut. de re iudicata. cum. J. et. A. ẹ. C. si ex falsis instrumentis. l. falsum. j. verius. nam si docetur iudicem secutum infertur q̃ iudicauit ad dictum eorum qui erant periuri quibus non creditur. j. titu. j. testimonium. Bart. ff. de re iudicata. diuus. dicit post sententiam sufficere q̃ probetur de sola corruptione siue falsitate si fuit corruptus pecunia: quia ex hoc infertur falsus de falsitate. l. j. §. j. non sic si fuit corruptus ex alio.

b ¶ Publicatis attestationib⁹ Adde. c. iurauit. §. eodem.

ex alio. dic q̃ probando testem corruptum etiam pecunia licet inferatur q̃ fuit falsus quantum ad hoc potest puniri de falso. dicto. §. j. non ex hoc infertur q̃ dixerit falsum vnde videretur q̃ post sententiam non sufficit opponere de corruptione etiam si probetur iudicem secutum nisi in causa matrimoniali. j. titu. j. seq. de quo tamen dic vt ibi. pro hoc quia non inuenitur iure expressum q̃ post sententiam posset opponi nisi de falsitate. de corruptione autem non sic habetur nisi quando opponitur cum falsitate vt hic in fine. e. glo. dic q̃ aut sententia est lata contra minorem: et tunc propter falsitatem testium vel instrumentorum redditur nulla. C. si ex falsis instrumẽtis. l. j. et. iij. et. C. si ex falsis allegationibus. l. j. et. ij. aut contra maiorem ẹ aut presentẹ: tenet mero iure vt in hac glossa que sic loquitur. aut absente. ẹ aut fuit lata sine dolo aduersarij ẹ idem. aut ex dolo aduersarij ẹ est nulla. ff. de iudicijs. l. pretor. §. marcellus. inducitur hec litera ad questionem fuit opposita exceptio falsi post conclusionem dicebatur q̃ erat audienda per hanc literam cum etiam post sententiam audiatur vt hic. pro hoc. ff. de iureiurando. l. admonendi. fm lecturam Dyni. contrarium dixi quia regula est q̃ post conclusionem non admittunt consistentia in facto. de fide instrumẽ. cum dilectus. ff. de ferijs. l. finali. in glos. magna. Ad fi. c. de dilationibus. c. cum nobis. ad hanc literam dic q̃ licet audiatur post sententiam hoc ideo quia tunc fit noua instantia que non cessat post conclusionem. Ad. l. admonendi. dic q̃ non est contra fm ibi not. ¶ Oppo. ad predicta in eo quod prorme dixi q̃ corruptio sola non potest opponi post sententiam: q̃ sinmo quia si testis fuit corruptus ergo falsus: quia iurat non prece nec precio. j. titu. j. c. fraternitatis. in glo. vltima. Sol. verius videtur per hanc rationem quod etiam post sententiam audiatur exceptio corruptionis etiam sine falsitate et non solum si fuit corruptus pecunia: vt dicit Bartolus sed etiam si alio modo et ad id quod. §. dicitur q̃ non sequitur testis tenetur de falso: ergo falsum dixit hoc tollitur: saltem enim dixit falsum iurando q̃ non precio ꝛc. Item ex quo tenetur de falso stat quod hic dicitur q̃ etiam post sententiam de hoc potest queri. et ex hoc dic q̃ si queritur de exceptione corruptionis que consideratur in seipsa procedit quod prius dictum est. sed si fuerat eam infertur falsitas habet locum quod nunc dixi. et ex hoc ad id quod dicitur. ff. de falsis. l. j. §. j. de corrupto per pecuniam. dic q̃ illud ponitur gratia exempli. et idem si alio alio modo: vt nota. glo. ff. de re iudicata. diuus. ver. quãq̃.

1 ☞ Exceptiones sex que opponuntur testibus.

1 **§. Quanq̃.** † Nota sex exceptiones que opponuntur testibus. prima de contradictione q̃ vnus ẹ idem testis sibi contradicit. secunda de singularitate. tertia de contradictione vnius testis ad alium eiusdem partis. quarta de mala fama. quinta de leui opinione. ẹ hec differunt: quia potest esse leuis opinio quando est male fame. sexta q̃ non probat id ad quod inducitur. Item ibi se astrinxit videlẹ ꝛc. q̃ qui opponit testibus q̃ corrupti falsa dixerunt intelligitur se obligare ad probandum vtrunq̃. quod plenius dico cum glo. sic videtur. In glossa non tamen ibi nulla. cõtra facit litera que equiparat nullam ẹ modicam. et dic q̃ equiparantur ad effectũ probandi non tamen ex toto. ẹ hoc vult glossa quod nota. in fine. e. glo. scilicet in crimine excepto. ¶ In glossa sic videtur ibi falsa. dic q̃ hec iura loquuntur in alijs casibus quando non se astrinxit. hic autem se astrinxit vt dicitur in glossa. ¶ Opponitur ad hoc quia nõ apparet hic q̃ se astrinxerit. dic q̃ immo apparet ex forma ꝓponẽdi. Nam opponunt sub vna oratione q̃ corrupti falsa dixerant. pro hoc. ff. de re iudicata. l. diuus. ẹ melius hic. si enim non probatur corruptio non pro hoc infertur verum esse q̃ corrupti falsa dixerint. similiter si probatur falsitas non per hoc infertur q̃ illa oratio sit vera cum implicẽt duo contrictim: scilicet q̃ fuerunt corrupti. ẹ q̃ falsum dixerunt. simile. ff. ex quibus cau. in possessionẽ eatur. l. fulcinius. §. cum hoc. vbi non sufficit probare q̃ quis latitet nisi probetur q̃ in fraudem creditorum. ẹ intantum videntur hec vera q̃ etiã si opponeret clausulam consuetam non astringens me ad probandus nisi id quod sufficit ad victoriam tamen adhuc oportebit q̃ probet vtrunq̃ vt possit verificari oratio prolata sub vno cõstructu modo predicto. secus si proponere tur copulatiue: vt q̃ testes fuerunt corrupti ẹ falsum dixerunt. tunc enim clausula de non astringendo se ꝛc. operatur q̃ copulatiua resoluitur in alternatiuam. et est clausula vtilis ẹ in iudicijs consueta. quod tamen dixi q̃ clausula predicta, non prodest quando proponit sub vna oratione procedit magis de subtilitate q̃ de equitate seu veritate iuris quod magis ponderat effectum q̃ verba. ¶ In glo. ibi indirecte. hac glo. alleg. §. super glo. fic. §. ibi vel penul. glo. eo. hec sol. sentit quando opponitur corruptio cum falsitate possit fieri, pbatio directa. de quo dic vt dixi super. d. glo. fic. §. non tamen expresse hoc vult hec glo. Inn. glo. ibi secus signa glos. vsq̃ ad finem. ẹ facit ad intellectum. c. ex parte. alleg. in ea.

§. Ex premissis. Nota ibi plures q̃ ceteris paribus plures testes preferuntur paucioribus. ex hoc nota q̃ due rationes vincunt vnam. xiij. distinc. duo. in glossa finali quod procedit vt prediximus ceteris ꝛc. als quandoq̃ vna ratio tanq̃ melior vincit plures. de electionibus. innotuit. Item q̃ ponderatur in testibus vera similitudo. ibi vbi proximiora. j. titu. j. preterea. Item etiam quod ponderatur q̃ dicant ea que pertineant negocio ẹ ob hoc reijciũtur capitula impertinẽtia. de officio delegati. cum contingat. ẹ per hanc literam dicit Innocentius de p̃scripti. auditis. q̃ si testes fuit hincinde contrarij preferuntur illi qui dicunt consona iuri communi quod signa. ¶ Item ibi a sexaginta annis ẹ citra. et ibi quinquaginta anni ẹ citra: quia in illa est copula in secunda non. de hoc. j. item ibi duo insimul ꝛc. Item presumitur pro possessore antiquiori. ẹ est tex. singularis qui quotidie allegat̃. Item ibi imperatoris ẹ romani põtificis ꝛc. q̃ presumitur imperator. ẹ forte ob hoc quia priuilegia imperatoris erant antiquiora ẹ non refert in hoc. Item q̃ probatio tituli iustificat possessionem. Item ibi in interdicto superior. q̃ in interdicto vti possidetis si vterq; probat de possessione superior est idest obtinet qui probat de longiori ẹ iustiori possessione. Item ibi alijs de sententia generali q̃ est fm Innocentium quia petitio fuit generalis per hoc de restitutione spoliatorum. cum ad sedem. Item ibi actum est q̃ licet in libello narretur de titulo per hoc non dicitur agi petitorio si concluditur tamen in possessorio. ẹ intelligitur narratus titulus ad iustificandum possessionem. Item formam pronũciandi in vti possidetis quando constat alterum non possidere. ¶ In glossa bene dicit in fine. Oppo. q̃ fauentini probauerint terminũ cum probauerint de possessione quinquaginta annorũ cum tamen contra ecclesiam prescribatur spacio quadraginta annorũ de prescripti. de ea. Solu. non probauerunt de possessione iusta ẹ que sufficit ad prescriptionem. ẹ potius videtur q̃ non probauerũt ad possessionem sed detentationem. nam si ecclesia possedit cum omni onere ergo nõ fauentini: nisi forte clam ẹ ex hoc non dicitur perdidisse possessionem. si autem non clam tunc sua possessio fuit violenta ẹ sic neutro casu sufficit. Item probauerunt hoc solum q̃ a quinquaginta annis citra possederant seruitia ẹ hoc verificatur si solum semel possederint cum tamen in prescriptione requiratur contumacia possessio. dicto. c. de quarta. ẹ considera quod dixi notando quia ecclesia probauit q̃ a sexaginta ẹ citra cum copula: fauentini q̃ a quinquaginta citra sine copula. ẹ referunt quia vt prediximus quãdo non est copula nõ infertur cõtinuatio possessionis. secus quando est copula. de prescrip. ad audientiam. de verb. sig. abbate. ff. de aqua quotidiana. l. j. §. qõ autem. ẹ ibi Barto. qui etiam no. ff. de vsucapio. celsus. ẹ ad hoc euitandum solet in capitulis dici q̃ a tot annis et citra ẹ per ipsum tempus: quia dictio per[a] denotat perfectionem ẹ continuationem. ff. de verbo. signa. vrbana. §. pernoctare. de accusa. si constiterit. ẹ hec signa. ẹ dicit Goffre. q̃ in probanda prescriptio. si testes dicunt q̃ talis possedit a sexaginta annis ẹ citra non probãt quia non inferunt prescriptionem fuisse completam ante lit. contesta. qõ est opus. dicit ergo q̃ debent dicere a quadraginta citra ẹ vltra. que dictio refertur ad modicum: et comprehendit tempus tantum q̃tum est id quod effluxit a die contestationis. hoc non procedit: quia dictio ẹ vltra in dicto testis[b] nihil operatur cum debeat concludere necessario. §. c. proximo. ff. de vsucapionibus. l. celsus. vbi Bar. pro hoc quod dico de libel. obla. c. iij. debet ergo dici q̃ a quadraginta annis ẹ citra vsq̃ ad tale tempus q̃ precesserit cõtestationem. ¶ In glo. sed quasi. vbi nec vi nec clam. hec verba exponuntur de prescrip. veniens. ibi lite contest.

a ¶ Dictio per. Adde Bar. in. l. quinquagita. ff. de excu. tut.

b ¶ Dictio et vltra in dicto testis. Adde Jo. calde. ẹ doct. in c. litere. de dila.

pro hoc quod dixi.s.glo.precedẽ.in fi.ea.glo. ¶ Oppo. quia non sequitur si ecclesia possedit omnem honorem q̃ non potuerit commune possidere seruitia.non ergo debuerunt excludi testes communis sed reduci ad concordiam cum alijs.j.tit.j. cum tu.z quatenus dicatur q̃ ex dicto testium ecclesie dicentium de omni onere ꝛc. infertur q̃ commune nihil possedit:quia qui omne dicit ꝛc.de maiori.ita.et obedien.solite.tunc videntur testes ecclesie astruere negatiuam contra id de elect.bone.el.j.j.eo. ad nostram. Solu. ad.r.cum tu.dic q̃ hic non potuerunt reduci ad concordiã vt patet ex sequentibus.ad aliud de negatiua. Inno.instat ponens glo.difficilem z intricatam ex qua ponunt duo modi intelligendi.prim? q̃ commune contradicebat ecclesie solum respectu seruitiorum. alter q̃ contradicebat in omnibus dicens q̃ non ecclesia sed ipsi possederant omnem honorem ꝛc. quantum ad primum dicit Innocen.q̃ testes ecclesie deposuerunt super vniuersali affirmatiua:ideo admittuntur.et aliud quando super negatiua.in hoc tamen non persistit.z contra facit quod predixi. quia vniuersalis affirmatiua in effectu hoc casu infert negatiuam.dicit ergo Innocentius aliter q̃ si commune probasset per bonos testes etiam duos tantum obtinuisset in seruitijs:quia reprobat Innocen.quia ecclesia preferitur propter possessionem antiquiorem z sic possessio ecclesie est incompassibilis cum possessione seruitiorum pro communi.z hoc prosequitur Innocentius declarando vt hic in glossa:quia infertur possessionem communis tanq̃ retentionem esse violentam clandestinam vel precariam.sed tunc stat contrarium de negatiua. Hostien. dicit q̃ licet inferatur negatiua non ex hoc reprobantur.et aliud quando expresse super negatiua deponunt: vt. s. in prima solutione.quia expressa nocent non expressa nõ, pro hoc quod no.de electionibus.significasti.aliud est difficile sustinere.nam ex quo in effectu inferunt negatiuam videntur repellendi scribentes non vltra progrediuntur.dic q̃ negatiua hic erat probabilis scilicet q̃ commune non percepisset iuste illa seruitia:quia est negatiua qualis. Item q̃ est facti vt si simpliciter negetur commune esse in possessione seruitiorum adhuc est probabilis.quia coarcetur ad certa loca z certas personas in illis habitantes.quod nota diligenter pro hoc quod dixi.s. c.iij.et dic q̃ quantũcunq̃ probabilis est vniuersalis affirmatiua probabilis est etiam negatiua que ex ea resultat: quia de equipollentibus idem iudicium. de verborum signifi.in his. Item intellectus fuit q̃ commune contradicebat in omnibus z fm hunc non variatur.ar.z adhuc procedit proxima solu.z dicit Innocentius q̃ contra commune facit:quia quelibet res presumitur libera.de restitutione spolia.c.fina.quod dic vt ibi dixi.ff.vti possi.l.j. §.est ergo. et.§.ait pedius.z hoc facit pro intellectu dicti.c.vltimi.cũ ergo constaret de possessione ecclesie vetustiori presumebatur pro ecclesia q̃ commune iniuste possedisset tanq̃ super re ab alio possessa.sed si commune possedisset seruitia anteqũ ecclesia possideret honorem ꝛc. non teneretur probare terminum:quia non esset presumptio contra ipsum. ex hoc infertur q̃ vti possidetis competit possidenti non solũ super eo q̃d specifice possidet sed etiam q̃d possidet in genere sicut hic ecclesie que possidebat omnes honorem ꝛc. competit contra commune super seruitijs:que tamen seruitia nunq̃ possederat ecclesia.z hoc ex eo:quia cõmune perripiendo seruitia turbat ecclesiam in possessione iurisdictionis ꝛc. ¶ Quero in eo quod dixi.s. de copulatiua z cum dicitur a.|x.z citra vel fine copula an includitur ante sexaginta.z pone fuit in facto.citati fuerunt per bullam pape omnes de ordine minorum magistrati a decem annis citra vt comparerent in capitulo generali suo tunc proxi.celebrando ibi iterum examinãdi.queritur an magistrati iam lapsis nouem annis teneãtur.videbat q̃ non si dictio.B.a stat exclusiue sicut sepe dies termini non computantur.contrarium respondi quia ly quandoq̃ apponitur tempus indiuisibile vt dies stet quandoq̃ exclusiue. de quo dico de or.ab episcopo qui renun.c.j.vt si dicitur a tali die citra.secus quando adijcitur tempori diuisibili vt z annus qui diuiditur in menses;septimanas:z dies.tunc etiam necessario stat inclusiue vt si dicitur a quindecim diebus:vel quindecim mensibus: vel quindecim annis.citra enim non est maior ratio quare annus quindecimus excludat q̃ alius cum denoteur certa mensura annorum:mensium:vel dierum:als resultaret prianus intellectus.debet ergo intelligi a decem annis citra idest de quibus verum est ad suum magisterium citra non sunt completi decem anni.pro hoc dico in dicto.c.j.de eo qui renun.episco. ¶ In glo.vij. Oppono quia videtur litera sibi contradicere. nam primo dicit q̃ non fuit locus interdicto vti possi.et tamen postea super hoc pronunciat.Solu.vt in glos.que hoc vult q̃ non fuit locus huic interdicto vt pronunciaretur vti possidetis ita possideatis cui sententie locus est quando ambo possident.z dic vt.j.in glo.sed bene fuit opus huic interdicto vt pronunciaretur pro possidente z contra iniquitatẽ ne molestet.Innocen.glos.ibi.§.ij.contrarium not.glo. de causa possess.cum dilectus.ibi dicit q̃ datur tantũ inter duos qui contendunt se possidere sed hec verior vt etiam ibi dixi.et illa glo.debet intelligi sine tm.Innocen.glo.ibi nõ tamen ita confuse dic o:dinando glo.cum queritur de modo pronunciãdi in hoc interdicto.aut enim agitur contra iniquitatem.aut inter duos qui contendunt se possidere.primo casu pronunciatur possessorem non molestandum:vt.§.in glo.et fm Innocen.dicit iudex hoc modo circa hanc possessionem vim fieri prohibeo.C.vti possi.l.vna.secundo casu aut duo contendentes dicunt se possidere diuersis qualitatibus.alter ciuiliter.alter naturaliter.et si de hoc constat pnunciatur pro vtroq̃:non tamen ita confuse vti possidetis possideatis.sed distinguentur qualitates possessionum vt in glo.aut contendunt se possidere non distinctis eisdẽq̃ qualitatibus:vt quia vterq̃ naturaliter vel vterq̃ ciuiliter vel vterq̃ naturaliter z ciuiliter.et aut probationes nõ sunt pares:vt quia alter melius probat.z ideo obtinet.aut sunt pares z fm quosdam pronũciabitur vti possidetis;ita possideatis.quod reprobat glos.et etiam Inno. quia hoc esset dare materiam litibus.dic ergo q̃ aut pro altero constat de titulo z ille obtinet tanq̃ habens iustiorem possessionẽ vt hic.aut pro neutro.vel pro vtroq̃.aut constat quis pronocauerit ad iudiciũ z succumbit quia actore non probante ꝛc.b.§.c.ex literis.aut non constat z fm aliquos iudex supersedebit donec partes tedio affecte veniãt ad concordiam.fm aliam opi.forte dirimetur.et hanc sentit glo. et pro hoc de sortile.c.fi.z hoc tenet Hostien.z procedit in causis non beneficialibus z partibus cõsentientibus.nam si vterq̃ dissentit non est locus sorti. C.communia de leg.l. si duobus.secus si altera cõsentit vt ibi.de quo no.in dicto c.fi.et dixi de non beneficialibus:quia in beneficialibus: non est locus sorti:vt no.de eo qui mit. in posses.eius qui. lib.vj.z tunc si neuter docet de titulo vterq̃ succumbit si alter ipse obtinet. Si vterq̃ preferitur qui docet de meliori titulo.et si omnia sunt paria succumbit actor.et ad cognoscendum potiorem titulo recurritur ad. c. duobus. de rescrip.lib.vj.et de prebendis.si a sede.eo.lib.Ex his remanet dubium in non beneficialibus si vtraq̃ pars dissentit sorti. quo casu dicunt aliqui q̃ pronunciabitur pro vtro q̃ pro indiuiso.z hoc vitat vitas.z fm Innocẽ. non potest sic pronunciari cum non fuerit petitum. Speculo.de peti.et posses.§.j.ver.z nota diligenter.dat cautelam q̃ alter accedat ad possessionem armatus z sociatus z denunciat alteri q̃ accedat si vult.nam si non accedit perdet possessionem et possessor obtinebit quod non procedit quia ex hoc alter spoliaretur z obtineret in possessorio recuperande.nec iste posset obtinere in vti possidetis tanq̃ possidens ab aduersario vt hic. tutior ergo videtur opinio q̃ supersedebitur sententie:vt.§.et hanc tenet Speculo.in dicto.c.j. ver.z nota q̃ cum querit de hoc per Ly.C.vti possi.l.j.dic tamen melius q̃ actor succumbit nec facile potest contingere q̃ non constet quis ad iudicium pronocauerit. nam etiam si vterq̃ pronũciauerit.vterq̃ succumbit z sic non pro altero sed contra vtrũq̃ pronunciabitur.z hec disputatio est potius de subtilitate q̃ de necessitate.q̃ enim pariter probetur ab vtroq̃ de possessione non videtur bene contingens cum etiam non possint insolidum eodem modo possidere vt hic. sed tamen contingit q̃ pariter probent:nec constet quis pronocauerit.verum est quod predixi supersedendum sententiecum iudici non constet pro quo vel contra quem sit pronunciandũ.z est casus mirabilis. Inno.glo.ibi pro iuribus incorporalibus.z dicitur quasi vti possidetis.i.vtile vti pos.z dicitur vtilis actio que venit per interpretationẽ directa que surgit ex verbis vel mẽte sine interpretatione. sed videt q̃ vsufructuario detur interdictũ directũ: vt not. glo.ff.vti possi.l.fi. dic q̃ ad conseruandam possessionẽ rei verum est q̃ vsufructuario competit directum interdictum possident enim naturaliter.ff.de vsufruc. l.mi. de alijs iuribus vt seruitutibus nota.ff.vti possi.l.j. et dic q̃ competit saltem vtile

a ¶ Dictio adde.c.de his.xxviij dist.c.vlti. l.xxviij.di. c.ante triẽniũ.xxxj. distin. c. a subdiacono. xxiij. dist.z in.l. ratio.i. §. fi.ff.de ac. emp.

b ¶ Actore nõ pbante. Adde glo.j.in.c. mulieri.de iureiuran. vbi glo.allegat eos cordãtes.

saltem vtile interdictum per predicta etiam non solum pro iuribus realibus:sed etiam pro;prestationibus personalibus.de hoc de elec.querela.

1 ¶ Probatio coniecturalis est sufficiens ad probandũ filiationem.
2 Probatio non concludens necessario an valeat.

Certuas. Ei qui aliquem nominauit z non tenuit pro filio non creditur in iudicio cõtrarium dicenti etiam cum iuramento.communis diuisio.secundo ibi:quia vo. Mo.illud q̃ sua voce quisq̃ ꝛc.Item id de quo in glo.vlti. z cum ea dicetur.Item cautelam quam multi obseruant vt cum dubitatur ne testes varient fidem facias eos coã aliquibus dicere q̃ sciunt et vtile est q̃ scribat:nam postea in iudicio si contradicunt non statur per hanc literam de hoc ff.de fal.eos.z procedit nisi primum. quod dixerunt extra iudicium dixerunt in fraudem ne cogerentur testificari.tũc enim creditur secundo dicto de accu.inquisitionis.§.tertio vbi est casus singularis z ibi dico. ¶ In glo.ij.ibi:secundo dicto matris.precipue quia constanter hoc asserebat:vt in litera z potuit esse certa:sed hoc tollitur per id quod dicit in litera quia non fuit audienda contra id quod primo dixerat.s.hunc filium.z ita reputauerat.z per hoc excludunt alia que videntur obstare.nec oportet dicere vt dicit glo.q̃ hoc dicit fauore filiationis.non videretur enim fauendum hoc casu cum non esset proles legitima.argu.de eo qui dur. in matrimonium.c.cum haberet.verius ergo q̃ hic non attenditur odium nec fauor filiationis sed contrarietas dictorum matris materq̃ contraria deciditur ibi standũ primo dicto.z hec plenius declarantur in glo.seq. ¶ In glos. fi.ibi:matrimonium. † No.fingu.tex.cum glos.hac ex quo colligitur q̃ sufficit probatio coniecturalis ad inferendum de filiatione z per consequens de consanguinitate etiam ad effectum dissoluendi matrimonium z procedit hoc intelligẽdo quod hic erat contractum matrimonium.pro hoc litera ibi non potest habere.non dicit accipere. ¶ † Opp.ad hoc quia probatio non concludens necessario non valet.s.e.in presentia.Sol.hoc casu probatio coniecturalis habetur p necessaria quia non potest necessario probari. filiatio a eũ ex parte patris est improbabilis nisi indirecte.de fi.presby. Michael.de purga.cano.accedens.dicunt tamen aliqui q̃ posset probari directe:vt vir et mulier diligenter custoditi intantum generant filium:sed tamen talis probatio difficilis est:quia custodes non semper vigilant.vnde infamibilis dicitur de rore q̃ per hymbrem auream cecidit in gremium danes.i.custodibus auro corruptis. ¶ In fine glos.ibi:ad petitionem.dic vt ibi. ¶ In fine eiusdem glosse. Quero an semper sufficiat ad probandum filiationem q̃ fuit sic nominatus et reputatus.Bartolus.ff.de questionibus.l.j.§. ad questionem.q̃ sic.dic tamen q̃ si quis peteret se pronunciari filium oporteret quod probaret ea de quibus. ff.de his qui sunt sui vel alieni iuris.filium.propterea obseruãt q̃ nolens obseruare filiationem facit capitula qualiter talis natus fuit in domo talis ex tali sua coniuge z scientibus vicinis z q̃ fuit nominatus habitus z tractatus a parentibus pro filio z sic communiter reputatus. ¶ Quero quidam natus ex coniuge.B.viui z sic reputatus pro filio ab ipso.B.defuncto.B.per matrem fuit datus.C.pro filio z ab alio pro tali tractatus.iste petit hereditatem.B.agnati opponunt.dicit Io.de ligna.quod incumbit eis probatio. nam pro ipso petente facit proprietas filiationis seu filiatio probata modo predicto dic hoc procedere nisi iste extraneus maior permiserit se tractari pro filio.tunc enim nõ auditur contra factum suum vt hic.secus si non erat in etate q̃ sibi hoc non potuit preiudicare:vt quia non habebat cõsensum.tunc enim procedit quod predixi maxime q̃ ius agnationis non potest immutari.ff.de pac.ius agnationis.

1 ¶ Notarius dicitur persona publica.
2 Sentẽtia lata si pars dicat se non fuisse citatam nec inuenitur in actis citatio z notarius dicit q̃ omisit scribere an valeat sententia.

Cloniam contra b Practicum et allegabilem ordinem iudiciorum melius explicat omni alia.l.ciuili vel canonica.h.o.Iudex debet habere notarium vel duos viros ydoneos qui scribant acta iudiciaria:als si quid difficultatis emerserit per superiorem punietur nec creditur ei super processu nisi quatenus per legitima documenta constabit.primo constitutionis causam.secundo constitutio.ibi:statuimus.tertio penam. ibi: iudex.

1 ¶ † Nota principium. Item ibi publicam.q̃ notarius est persona publica.gerit enim officium publicum quia datur sibi de publico a principe vel a b alio habente principis autoritatem.et dicitur seruus publicus c.ff.rem pupilli.l.ij. dicitur etiam scrinearius.de prescrip.ad audientiam.de heretics.si aduersus.z tabellio de fide instru.cum.Jo.et notarius.de symo.c.j.et tabularius. C.qui testamenta facere possunt.l.hac consultissima.§.sed quia.C.de tabula.l.j.lib. xij.et scriba.vt ibi.z de diuersis nominibus et officijs istorum ibi no.in respon.et a quo constituatur z eius officio. dic vt in dicto.c.cum.Jo.ne clerl.vel mona.c.sicut. Item q̃ persona publica d et duo viri equiparantur quo ad id de quo hic. Item de ordine iudiciario ibi:citationes ꝛc.vsq̃ ibi z omnia.et in hac parte colliguntur ꝗplura notabilia de quibus in glo. Item z ibi partibus tribuantur.q̃ de actis datur copia vtriq̃ parti. pro hoc quod nota.§.eodem. c.j. Item q̃ originalia remanent penes scriptores vt ex ipsis posset haberi veritas si dubitat de copijs seu simpth?.C. de eden.aut.fi quis in aliquo.z sic statur originalibus et hoc nisi contrarium probetur per testes qui fuerunt presentes.ar.de sen.exc.sacro.Item ibi quatinus.z ibi ꝗten? z dic quatinus pro;ut quatenus:idest tantum ꝗtum. Item differtur iudicibus dum tamen honestis et discretis.de appellationibus vt debitus. Item prouidendum ne iudex iniquus subuertat iustitiam.§. in principio. Item in verbo iudex penam iudicis non seruantis hanc constitutionem z habet locum pena solum quando emergit difficultas ex non obseruatione: vt hic. Item quod non presumitur pro iudice nisi quod constat ex actis et sic a contrario statur actis.pro hoc quod no.Cynus.C.de iudicijs.l.sancimus. ¶ In glossa secunda ibi delegato vel arbitro coram quo proceditur.sic in iudicio.z scribuntur acta coram eo.C.de arbi.l.penultima. ¶ In glo.quarta ibi tribus.de hoc an notarius equipaleat duobus vel pluribus. ff.de testamen. l.hac consultissima.§.sed qui ia.quod etiam est querere an computetur in numero testium instrumẽti vel non.de quo ibi et regulariter.ummo nunq̃ computatur nisi inueniatur expressum sicut in.d.§.sed quia.oportet eũ q̃ numerus necessarius idest de quo iura dicunt talem numerum testium requiri nõ omittatur. aut ergo querit de probando actum per instrumentum z non computatur notarius in numero testium.aut de probando per testes z tunc potest testificari sicut ceteri qui interfuerunt.quantum autem ad hanc literam hic computatur pro duobus non tanq̃ pro duobus testibus sed in hoc q̃ scripture facte per eum statur sicut facte per duos non notarios:sed si essent acta probanda per testes quod fieri potest:vt.§.in glos.vltima. notarius non probaret nisi tanq̃ vnus ibi iuratus.glo.c.et dicitur persona publica:quia habet officium publicum:vt.§.in notabilibus Inno.glos.ibi. §. sanctius. melius in.§. si vo abfuerit a contrario:quia ibi dicit quo ad hoc idest quo ad casum.de quo ibi scilicet vt in iuramento in quo requiruntur testes:ergo sec? in alijs.pro hoc. C.de dona.in donationibus.de prescri.ad audiẽtiã. Itẽ creditur tabellioni qui solus examinat testes.dicto.c.et hoc tenet Innocentius.sed hoc dicit speciale in examinatione testium q̃ debet fieri secreto.j.titu.j.c.venerabili.quod non vt;get intelligitur secreto respectu partium vel aliorum non respectu examinatorum qui possunt esse plures:z ita obseruatur saltem in arduis.inducit etiam Hostiẽ.z de elec.scriptũ.in prin. quod non facit.inducit etiam aut.de instrumẽtor? fide.§. si quis igitur.z.§.sed z quis aut mutui.z.§.fiõ.illa tamẽ loquuntur non in actis sed in alijs instrumentis.inducit etiam hanc literam ibi personas z intelligit generaliter etiã de personis testium:sed Inno.exponit melius de personis iudicũ z litigatorum z illorum de quibus acta loquuntur non autem testium.quod magis consonat litere referẽdo ad precedentia.in hoc tamen dubio sunt multe varietates sed iure melius probatur q̃d dicitur in glo.q̃ in actis non expedit testes inscribere.quod bene probatur in.d.l.in donationibus.et.d.§.si vo abfuerit.licẽ glo.ibi nitatur respondere ad d.§.obseruatur tamen in lit.contest.z interlocutionibus z diffinitiuis q̃ inscribantur testes z alicubi in oibus actis z hoc tutius vt etiam dicit glo.z in eo q̃d glo.dicit de testiũ subscriptione melius diceret inscriptione. ¶ In glo.iiij. ibi iure isto.hic nõ dicitur aliquid de nuncio sed q̃ citatio

a ¶ Probari filiatio. Adde hic quõ sit p banda filiatio. vid Inn.Jn. d bu.Bb. z alios in c.ex transmissa. qui filij sint legi. doc. in c.sup eo.d eo qui cogno. ofan gui. vxor? sue. Speculu.de notorio cri.ĩ §. iam de notorio. Bald. in l.j.§.p cõtrariũ.ff. d li.agno. Paul. de cast.consi. clxxiij. incipiẽ. viso casu.z allegationib? sup:ascriptis.

b ¶ Qm̃ §. adde de materia isti? decretalis diffuse et melius q̃ alibi per Zanfran. de bixia i sua famosa repetitione isti? capli.

c ¶ Dicitur seru? public?. adde c.q̃ de causa.ij.q.iiij. z in.c.quã q̃.de iure iurã. li.vj.

d ¶ Quod psona publica. adde Spec.tit. de instrucẽti.i. §.restat. versi. quero. Alberi. in.l. cum plres. C.de pba. Bal.i.l.j. in.§. fi. ff. de verbo. obli.bald. insti.c.tit.

a ¶ Credat̃ a nuncio. adde Bar. ī l.j.in.§.cura carnis. ff. de offi. pcfe. vib. Bar. in. l. tres denũciationes in fine. C. q̃o et q̃ iud. Bar. in extrauaganti ad reprimendã. in verbo per nũcium.

debet redigi in actis. an autem credatur nuncio [a], dic vt in glo. quod creditur nuncio iurato per. c. cum parati. allega. in glo. quantũ autem credatur communiter dicitur esse arbitrium. de hoc in. d. c. ¶ In glo. z sic in scriptis hoc nõ colligitur hic sed solum q̃ debet redigi in scriptis. dictũ tamẽ est verum per. l. C. de iudi. apertissimi. ¶ In glos. exemplo ibi in scriptis. idem not. de offi. deleg. prudentiam. §. sexta. in glo. ex loco. dic vt dixi in glo. proxima. hic non probatur q̃ exceptio fit danda in scriptis sed q̃d est reducẽda in scriptis. poterit autem offerri non in scriptis. ¶ In glo. ideo ibi in scriptis hoc non probat̃ hic vt dixi. s. duabus proximis glo. sed probatur in clemen. sepe. de verb. sig. ver. verũ. z dic vt ibi in glo. ij. ¶ In glo. que debent. Oppo. quia videtur inordinate hic procedere. premittitur enim respõsiones interrogationibus metu contrarij. glo. hec z sequens exponunt q̃ dicit responsiones vt intelligatur de his que fiunt ad petitionem actoris. z q̃ dicit interrogationes id est positiones vt sic primo loquatur de respõsionibus que fiunt libello vt sic verbum responsiones concernat verbum petitiones. q̃d precedit autem interrogationes concernat interrogationes quas facit actor facindo positiones ad quas petit respõderi. dicit etiam glo. sequẽs aliter sed hoc sufficit. ¶ In glo. z taciturnitas. ibi si seruus. z de confes. c.ij. lib. vj. ¶ In glo. vt sciatur vtrum. in fi. Quero an describetur sola productio instrumenti an totus tenor. videt q̃ sola productio per hanc literam. z ita est verum q̃ sufficit sic scribere: puta tali die. D. produxit quoddã instrumẽtum signatum. A. et apponit notarius literam. A. in exterior parte instrumenti. z hoc casu. pcedit. z dicit Innocen. de offi. dele. cum in iure. q̃ sola productio est de actis. quãdoq̃ ꝯo totus tenor describitur in actis. vel de verbo ad verbum. vel saltem in effectu. z tunc fm Inno. non expedit q̃ amplius producatur. de hoc in Spec. de instru. edi. §. vi dendum. post principiũ. quod procedit si mandante iudice z aduersario presente seu saltem citato hoc fit. quia tunc fiunt fidem tanq̃ originalia. idem si fuit de certa copia partis nec aliquid oppositum. C. de arbi. tute. l. vlti. §. finaurem ibi. neq̃ enim homo ita simplex inuenitur vt contra se aliquid scribi in inuẽtario patiatur. idem ergo in actis. z hoc tenet ¶ Hosti. hic. z Bal. C. de testa. nostra. pro hoc quia de actis sumitur copia autoritate iudicis. C. de appel. eos. §. super his. de relatio. l. fi. de fide instru. aut̃. ad hec. quod fieri nõ posset nisi haberet vim originalium: alꝯ esset sumptũ de sumpto z sic nõ faceret fidẽ. C. de eden. aut̃. si quis. sic intelligo. C. de fide instru. l. fi. Bar. tamen. ff. de admini. tut. chirographi. s. in prin. dicit oportere totum tenor. describi. quod sentit etiam glo. ibi. dic melius q̃ sufficit descriptũ esse effectum. z plus dico q̃ etiam si non appareat q̃ iudex mandauerit notario q̃ describeret. tamen eo ipso q̃d descripsit intelligit̃ fecisse iudicis autoritate. sufficit enim q̃ per iudicem deputatus est ad acta scribenda quod nota: quia sepe accidit. dicitur autem descriptũ instrumentũ in effectu quando tm̃ est positum quod apparet de effectu instrumẽti etiam ¶ Hostien. si non sint ibi nomina testium tabellionis. nam talia non eduntur nisi cum est redarguendus de falso: vt no. de fide instru. intricatum tamen est q̃ describatur totus tenor. per id quod not. glos. de offi. delega. cum in iure. ¶ Quero cum proceditur cõtra venientẽ: vt. j. qui matri. accu. pos. c. fi. tunc instrumenta registrata in actis habeant robur tanq̃ originalia si postea de hoc negocio agat̃ pronunciari in facto q̃ sic. quia hoc casu iudex succedit loco absentium z de iure ipsorum debet allegare. C. quomodo z quando iudex. aut̃. qui semel. not. de postula. bone. el. j. ad idem. C. de appel. amplioẽ. §. j. quod not. z hoc verius. per id quod no. Inno. de offi. deleg. cum in iure. ¶ Quero an hec procedant in mandato delegati vel procuratoris: vt si sint descripta in actis habeãt vim originaliũ. Inno. sentit q̃ sic z obseruatur q̃tum ad delegatum quod facit literas delegationis registrari in actis z pronunciat perpetuã fidem adhibendam: z si pars non contradicit amplius non audietur: z statur actis. quantũ autem ad instrumentũ procuratoris dic eodem modo. z fortius dicit Inno. fm quosdam q̃ delegationes z mandata procuratoria probantur per sigilla delegantium vel constituentium. z sic indicauit papa fm Inno. z sic obtinuit: vt not. Spec. de instru. edi. §. nunc dicamus. ad fi. et signa. z est sensus q̃ si de delegatione apparet per literas delegantis cum sigillo statur etiam si litere non sint publice z idem in procuratorio pro hoc q̃ non agitur de alterius preiudicio. facit quod dixi. s. c. post cessionem. ad dubia tamen tollenda obseruatur q̃ fiunt publica instrumenta. ¶ In glo. fi. ibi dixit Inno. dic plenius vt. j. in fi. Inno. glo. ibi per testes. idem Inno. z hic z Jac. but. C. de re iudi. l. gesta. pro hoc litera hic ibi documẽtis. nam nomine documentorꝫ continentur testes. ff. de fide instru. l. j. de testi. co. peruenit. el. ij. no. glo. C. de heret. l. penul. z dicit Spec. de sen. prob. §. iusta. ver. sed pone q̃ si constat iudici z tabellioni litem esse contest. potest pronunciare in der: quia si de hoc dubitabitur in alio iudicio iudex z tabellio hec probabunt tanq̃ testes. pro hoc. j. ti. j. cum a nobis. z quod dixi. s. c. post cessionem. in ea. glo. ibi Inno. iiij. hec fuit additio z signa glo. z complendo dictum Innocen. dicit ipse q̃ si iudex tulit sententiam a qua non est appellatũ pars non poterit eam impugnare dicens iniustam nec petere vt aduersarius exhibeat acta. z si exhibeantur z constet de iniustitia per hoc non retractabitur: immo si iudex dixit in sententia q̃ per. A. et. B. testes erat probatum: et sic non erat stabitur sententie propter presumptionem pro sententia. argu. ff. de re iudi. l. cum prolatis. de renunciatione. c. in presentia. z hoc etiam in sententijs super spiritualibus vt in excommunicatione: quia etiãs in illis debet seruari ordo. de senten. excom. c. j. lib. vj. ¶ Oppo. ad hoc de eo quod sequitur in glo. quia taciturnitas partis non potest validare sententiam nullam. Jo. and dicit Innocẽ. solum loqui de iniustitia z non de nullitate z q̃ quando oponitur nullitas auditur opponens etiam qui non appellauit: vt no. Innocen. de offi. deleg. cum in iure. quo tamen casu ibi dicit q̃ opponenti incumbit onus probandi negatiuam. quod dic vt in dicto. c. cum in iure. sed Compost. de elec. bone. el. j. idem dicit si opponitur nullitas q̃ non auditur opponens qui non appellauit per. l. fina. C. de sen. que sine certa quãtitate. z. ij. q. vj. §. diffinitiua. q̃d dicit Jo. cal. posse procedere in facto antiquo. z q̃d dicam antiquum est arbitrarium. z in eo quod dixi q̃ opponenti incumbit probatio. hoc fallit fm Jo. calde. C. de appel. l. hi qui. vbi probat appellatus non appellans. sed dic q̃ Joan. calde. dicit in alio casu quando est appellatum quo casu habet probare victor: vt in glo. fallit in illa. l. nisi habet probare appellatus. z hoc quia pro appellante erat ius commune contra appellantem qui nolebat se teneri a muneribus ad que de iure communi tenetur quilibet ciuis. ff. ad municipales. l. incola. pro hoc de his que fiunt a maio. parte capi. c. j. facit de prescrip. c. j. lib. vj. z pro eo quod dixi de facto antiquo pro hoc quod no. Cõ. C. de fide instru. l. emancipatione. et est equum. sed tamen non probatur omnino iure ex his cũ queritur an statur sententie. dic aut fuit appellatum z non statur nisi quatenus iustificatur ex actis sic loquitur hic. aut non fuit appellatum z aut opponitur iniustitia z non auditur opponens: vt. s. quia res iudicata habetur pro veritate. de re iudi. cum inter. aut opponitur nullitas z auditur vt in glo. fina. nisi forte dicatur secus in facto antiquo per predicta. sed dubium est an probatio incumbit opponenti an pro eo qui stat pro sententia. z dic q̃ opponenti per predicta. vnde etiam si dicit nullam tanq̃ latam a non
2 iudice habet probare hanc negatiuam: vt not. Innocen. de eo qui fur. innotuit. et nescio alibi. et hec signa. ¶ Quero post latam sententiam pars dicit se non fuisse citatam: nec inuenitur in actis citatio. notarius dicit q̃ omisit scribere z vult supplere. consului q̃ non poterat: quia acta debent scribi dum pendet iudicium vt hic. quia dicit q̃ stabitur actis iudicij: idest dum aguntur. q̃d sentit hic Inno. z glo. C. de re iudi. l. gesta. debent enim scribi per tabellionem ad hoc deputatum vt hic. z ex hoc obtinui q̃ si non apparet de deputatione non stabitur actis. et dicit ¶ Hostien. tutum q̃ de deputatione per alium notarium conficiatur instrumentũ. dic sufficere q̃ iudex non contradicit. nam eo ipso q̃ nõ apparet ꝯtradixisse censet̃ deputasse. ¶ Quero in instrumento sententie cõtinetur qualiter lite contest. iurato de calumnia z cetera narratis oibus actis an per hoc pbentur acta. Inno. q̃ non. q̃ instrumentũ facit fidẽ solũ de his que agitata sunt tempore quo fuit confectũ z coram eisdẽ testibus q̃d singulare est z valde vtile. pro hoc. C. de iure haste fiscalis. l. j. li. x. z sic si in tali instrumẽto dicit̃ q̃ tali die fuit lis cõtest. nõ pro hoc statur: q̃ in hoc est narratorium. ¶ Jo. distinguit inter instrumẽtũ testimoniale z narratoriũ. Testimoniale vocat q̃ in instrumẽto dicit̃ q̃ tali die ipso pẽente fuit lis cõtesta. z tali die facta talis cõfessio. nã si notarius se subscribit in instrumẽto dicens se interfuisse oibus z singulis statur instrumẽto quo ad omnia. narratorum vocat quando nõ asserit se interfuisse: z tunc nõ probat. pro hoc de priuile. si papa. in prin. lib. vj. z quod not. de censi.

a ¶ Per libros antiquos. adde Spe. ti. de pba. in. §. videndũ. ver. cũ per libros.

censi. cum olim. in glos. ij. q̃d procedit q̃tum ad id q̃d dicit de testimoniali presupponẽdo q̃ statur scripture notarij sine testibus quo ad pbãda acta: vt. s. in glo. iij. Eo vero casu quo requirunt̃ testes oporteret q̃ diceret me pẽsente z talibus testibus. z tunc instrumentũ habet vim tot instrumentorum quot sunt acta. arg. ff. de verbo. obli. l. scire. de testa. raynutius. et. c. raynaldus. in eo q̃d dicunt de sentẽtia continẽte diuersa capitula. de arbi. cũ tempore. in glo. ¶ Pohec pcedunt quãdo a sentẽtia fuit appellatũ. si enim transiuit in rem iudi. quãq̃ nõ pbentur acta: tamen statur instrumento sentẽtie z pẽsumunt̃ omnia legitime acta: vt no. Inn. de elec. bone. el. j. de offi. dele. c. cum in iure. Spec. de instru. edit. §. restat. ad fi. ver. in summa. z de sen. perlatis. §. vt autem. ver. z nota fm quosdã. z ibi per Jo. an. z per Ly. C. de fide instru. emãcipationẽ. de eden. aut̃. si quis. per Bar. ff. de re iudi. acta. quãdo appellandũ fit. l. j. in fi. z sic obtinui. z quod dixi standum sentẽtie que transiuit in rem iudicatã pcedit quãdo fuit lata ꝯra presentẽ: idem si cõtra absentẽ cõtumaciter de cõtumacia. tamen debet sufficiẽter constare: nec sufficit q̃ in sentẽtia narretur eum citatũ cum citatio non fiat tempore sentẽtie sed ante cum debito interuallo. z q̃ fit peremptoria. docto autem sufficiẽter de ꝯtumacia stabitur sentẽtie nõ facta distinctione an factum sit recens an antiquũ. que tamen pcedit quo ad aliũ respectũ. de quo. s. pro hoc q̃d idem fit in sentẽtia lata contra contumacẽ: sicut si contra presentẽ est: q̃ contumaciter absens habetur pro presente in suũ preiudiciũ. C. de iudi. pperandũ. §. cũ autẽ. de dolo z contu. veritatis. q̃d etiam dico de offi. dele. c. cum in iure. nõ tamen per omnia: q̃ sentẽtia per falsas obligationes lata ꝯra presentẽ tenet̃ fed rescindit̃ per restitutionem si is qui obtinuit sciuit de falsitate. sed lata ꝯra absentem etiam cõtumacẽ est nulla. ff. de iudi. si pretor. §. marcellus. ad euitandũ autem omnẽ scrupulũ obseruat̃ q̃ omnia acta separatim scribuntur. ita q̃ de quolibet potest confici publicum instrumentũ. z hec signa: quia per scribentes nõ declarata.

Dnostram. Probatio negatiue non auditur ad effectum vt habeat̃ pro plena: z excludat probationem affirmatiue cõtrarie. vel sic negatiua pura est improbabilis etiã si consuetudo hoc habeat. vel sic si pbari potest reum deliquisse eius probatio q̃ non deliquerit admittẽda non est. z hec cõmunis. primo refert primã cõsuetudinẽ. secũdo eam pbibet ibi: volentes. in fi. prime glo. z fm hoc colligit̃ vna lectura hic q̃ ideo nõ valuit cõsuetudo: q̃ permittebat purgationẽ per quoscũq̃ esse vilem. pro hac litera ibi: quoquo modo. exponendo vt in ista glo. lecture pbantur in alijs glos. ¶ In glo. ij. ibi appareat accusato. Ex hoc colligitur alia lectura q̃ cum purgatio fiat precedẽte pbatione non plena: vt in glo. sed tamen sufficiẽti ad infamandũ. ratio hic nõ valuit q̃ admitteretur esse quãdo in ꝯtium offerebat̃ plena pbatio. ¶ In glo. fi. in fi. pro hoc q̃d dixi super glo. proxi. Tertiam lectu ram ponit Inno. q̃ cõsuetudo habebat q̃ si accusatus offerebat se, pbaturum negatiuã non audiret̃ pbatio affirmatiua: z ideo nõ valuit. sed si permisisset, pbari affirmatiue z negatiue bene valeret dum tamen accusat̃ probet negatiuã aliter q̃ per suum iuramentũ. q̃ hoc casu nõ est differendũ scs in iure: vt no. de iureiuran. c. fi. pro hoc litera ibi probari pro testibus possunt quare nõ admittit̃ probatio negatiua. Quartã ponit ¶ Hosti. q̃ consuetudo habebat q̃ accusatus se purgaret per seipsum tm̃ cum tamen debeat z per alios de confes. c. j. z omnes iste quatuor lecture possunt coniungi vt dicatur q̃ hic nõ probet simpliciter, pbari negatiuã cum, pbari possit saltem indirecte vt in glo. sed, pbibet imperfectã, pbationem preferri perfecte. litera ibi in huiusmodi, pbationi negatiue: idest negatiua probata modo predicto. z dicitur q̃. l. de qua hic q̃ est illa quam isti dicunt se habere a Karolo q̃ si fur etiam habens rem furtiuã sub chlamide vult iurare cõtrarium sufficit ad exhonorationẽ. ¶ Oppo. ad hoc in eo q̃ pbibet hanc. l. seu consuetudinẽ. tanq̃ rationabilẽ z sic videtur q̃ si fuisset rationabilis valuisset etiam quo ad clericos vt hic. z sic contra. de consti. ecclesia. Sol. q̃d dicit legi regni dic idest ꝯsuetudini. z q̃ erat cõmunis clericorꝫ z laicorꝫ. pro hoc de eo qui mit. in possef. cum venissent. z quod ibi dixi.

Em causam. Fines diocesium pbatur per libros antiquos [a] testes z famã z alia adminicula. primo cõmissio. secundo iudicũ instructio ibi: mandamus. de eodem facto de, pcuratoribus auditis. ¶ In glo. prima ibi: ad audientiam. contra quia possent illi libri esse descripti a parte non debet autem stari pro scribẽte. de fide instru. c. j. et. ij. alꝯ posset contingere absurdum si rector ecclesie iam centum annis scripsit de hominibus parochie q̃ erant censuales quilibet in tantũ. ¶ Hostien. intelligit de libris in loco publico conseruatis. dicit tamen q̃ cum alijs adminiculis posset credi libris priuatis: vt quia scripti a sancto viro z inueni mutu scripture in muro hec dicentes vel quid simile. z dicit se hoc vidisse in facto et est ergo arbitrium. z hoc vult hec litera. ¶ In gl. fi. ibi singula idest singulariter sumpta. ibi multa idest simul sumpta. z intellige q̃ sint talia que possint coniungi ad inferendum. idem vt si probauit per vnum testem de mutuo z probauit famã
b esse. q̃ tibi mutuauit. iste due imperfecte probationes [b] faciunt vnam plenam. secus si non coniunguntur ad idem inferendum probaui per vnum testem de mutuo per alium q̃ confessus fuisti me tibi mutuasse: ex his duabus non fit plena probatio cum contingat duo facta separata et si essent etiam mille tales separate idem per hoc quod not. glo. ff. de excusa. tuto. l. ij. §. j. C. quib. mo. tute. l. j. Bartº. ff. de conquesti. l. j. §. idem. z melior in fine. e. glo. ¶ Oppo. q̃ superflue hic dubitetur cum dioceses fuerint distincte tempore apostolorum. l. xxx. distinc. c. j. de his que fiunt a prelapsto: alis. per apostolos autem fuerunt distincte prouincie: vt dicit glo. in dicto. c. j. xcix. distinc. hec tamen diuisio alteratur: vt quia vnus episcopatus destruitur alter erigitur vel quid simile. ¶ Oppo. ad idem quia debebat preferri qui possidebat cum vacantia occupanti concedantur. institu. de rerum diui. §. ferre. Item territorium de quo erat captum ab hostibus z sic factum capientium. institu. de rerum diuisio. §. preterea. Soluit Innocen. q̃ ille due regule non habent locum in spiritualibus que non sunt occupãda nisi autoritate christi vel eius vicarij qui aliquando concedit occupationem. xvj. q. vj. placuit. de prescrip. c. j. q̃d signa. et dic rationes quia spiritualia respectu dominij non vacant. sunt enim christi vel eius vicarij: vt no. de causa posset. cum super. sed bene vacant quo ad titulum: vt no. de restit. spo. olim. j. ¶ Quero in eo quod hic dicitur de diuisione petit quis medietatem fundi pro indiuiso probat medietatem pro diuiso ad se pertinere. Fede. dicit in consi. ciiij. q̃ absoluetur reus quia actor aliud petit: aliud pbat. qui enim petit pro indiuiso dicit se habere partem in aliqua minima particula. ff. sicut pe. nam z si fur. §. penul. z sic probando q̃ pro diuiso pbat pro alia re: idest de parte diuisibili. z pars diuisa censetur alius pendente sola naturꝫ animi destinatione fundus diuiditur in plures. ff. de leg. j. q̃d rerum. in §. penul. z. l. placet. §. fi.

c ¶ Laureolam. adde q̃bus per sonis dat̃ laureola. vide p archi. in. c. fi ad tp̃s. xj. q. iij. tho. in quarto sen. distin. viij. q. j. arti. ij. idem Tho. ī ꝗto. distin. xlviij. q. v. arti. j. ij. iij iiij. et. v. Astesan. ī sua sũma. li. ij. ti. xlv. arti. iij. et an mulieres virgines q̃ fuerũt p vim corrupte a barbaris pdiderũt laureolã. vide p augustinũ ō ancona in tracta. de ptãte pape. q. xcvj. arti. iiij. et de hoc est glo. sũme. xxxij. q. v.

1 ¶ Matrone per quas probatur virginitas an possint reprobari.
2 Virginitatis laus.

1 Causam. † Reprobari possunt matrone per quas virginitas puelle probatur. Cõmunis diuisio. secũda ibi: mandamus. ¶ In glo. j. ibi: se virginẽ. nec ex aduerso apparebat de cõpula. z sic non constitit q̃ vir fuisset in possessione eius tanq̃ vroris. pro hoc quod no. de restitu. spo. lex per te. ¶ In glo. iij. in fi. solu. ibi Oppo. q̃ ex quo probata erat virginitas per matronas non debuerunt alie assumi. arg. s. c. ij. non erat pbatũ plene cum opponereẽ cõtra mulieres. quod dic vt in glo. ij. z dic q̃ matrone hic nisi assumunt̃ officio iudicis. pro hoc litera ibi: volumus. z. que dirigitur iudici. ex hoc dic q̃ quando dubitatur de fide inductarum iudex ex officio alꝯ assumit. z hoc quia in causa matrimoniali exuberat eius officium: vt not. de iureiuran. ad nostram. el. ij. ¶ In glo. fi. ibi que sola. i. per se solam nõ q̃d sit sensus q̃ per alias virtutes hoc fieri nõ posset. quia immo potest longe melius per alias: maxime per charitatẽ sed est census q̃ sola. i. sine suffragio aliarum virtutum: intellige tamen q̃ non subsint peccata que plus ponderent. Item cum virtutes sint connexe. de renun. vbi ad fi. ibi est vera virginitas infertur z alias virtutes subesse. s. in pro
2 hemio. z dic sola. i. attento merito ipsius solius. † Item datur hec laus virginitati. iuxta illud apocalip. iij. fciꝫ virgi
c nes sequunt̃ agnum. ꝛc. ibi laureolam [c]. glo. e. ad instar laurus que semper est virens. z ob hoc ex ea olim coronabant̃ imperatores. poete autem ederat: sic debent virgines laureolam. i. coronam ad instar lauri. i. quendam splendorem

a ¶ Hereticus idistincte. Adde glo. j. i. c. si hereticus. ij. q. vij. z. i. c. in fidei fauore. d. de re. lib. vj.

b ¶ Q: est excõicat?. adde. c. sicut. el. j. de her. z in. c. excõicam? el. j. eo. tit. gl. j. i. c. cũ ẽps. eo. ti. gl. iv. d. xo. i. c. j. xxiiij q. j. ray. in sũma. ti. d sen. ex. j. §. z ẽ sciẽdũ.

c ¶ De ieiunio. adde gl. ī. c. decreuit. xxvij. q. v.

d ¶ Per inuocatiõez diuini nominis. adõ c. ī noiẽdo mini. xxiij di. z i. c. lz. xxvj. q. v. z i. phe. isti. ī rubro. iũcta. glo. j.

e ¶ Contumax hꝫ p psite. adde l. ppandũ ī. §. finaũt zibi doc. d iud. Lar. i. c. vitat. ī viij. no. de do. z otu.

f ¶ Et. xx. ī crīali. adõ l. i testimoniũ. z in. l. inuiti. vbi gl. ff. de testi. tũ i defectũ pbationũ admittũt minores fm Zn. d bu. ī. c. tertio loco. s. de pba. alex. d imo. ofi. lxiiij. icip. viso themate z de bijs i. j. vo.

g ¶ Furiosi vl mẽtecapti. adõ. l. q testõ in §. nec furiosus. ff. d test. spe. ti. de teste. in §. j. v. itez q ẽ furiosi?

per quem distinguuntur in celo ab alijs tanq̃ digniores. de hoc etiam dico de desponsa. impube. continebatur. q. v.

Cum bone. Acta coram iudicibus faciunt fidẽ coram surrogatis. z ponit diuisionẽ bimembrẽ. secundũ membrum ibi: alioquin. ¶ Acta ibi apud priores vt in glo. j. Item ibi non reuocetur in dubium de contestatione q̃ acta. p bantur aliter q̃ per scripturã: vt per confessionẽ vtriusq̃ partis vt hic. s. c. quoniã. ¶ Oppo. ad hoc de eo quod no. Jnno. tertius. cum causam. j. titu. j. Item q̃ acta coram vno iudice producuntur coram surrogato. hec tamen oratio colligitur hic sed facit litera ibi inquirentes z maxime in hoc q̃ iudices iubentur cum omni diligentia inq̃rere si hoc melius. pbatur. ff. de pcura. imitari. vbi glo. dico de offi. deleg. qñ abbas. Item fm Hosti. q̃ instantia nõ peryt triennio quia causa fuerat incohata tempore Celestini z cõtinuata per Hono. qui vixit vltra triennium et adhuc pendebat coram Gregorio. ix. hoc tamen q̃ causa non expiret. pbatur de iudi. venerabilis. Item ibi de compositione id de quo in glo. vlti. z allegatur quotidie q̃ ante omnia debet iudex laborare vt componat inter partes. de hoc in glo. ibi in vno iudicio. glo. j. dic q̃ idem non aliud est iudicium coram surrogato. ff. de iud. motuo. de offi. delega. quoniam abbas. als coram solo obstaret publicatio quẽ nõ obstat coram primo: vt hic in glo. ij. de primo tamen an publicatio attestationũ in vno iudicio obstet in alio. dic melius vt dico. j. titu. i. fraternitatis. ¶ In glo. iij. dl inuiniri. vel etiam si inueniuntur: sunt tamen talia que non faciunt fidem vt quia non confecta fm formam. c. quoniam. §. eodem.

¶ De testibus. Rubrica.

¶ Oppo. ad rubricam: quia dicit de testibus in plurali. nam sufficiebat dicere de teste. Sol. hoc arbitrium. ad hoc de rescrip. si quando. vel dixit in plurali q̃ nõ sufficit vnus testis. j. c. veniens. el primo. quandoq̃ tamen sufficit. j. eodem. super eo. primo responso. ideo precedens melior. ¶ Op. quia videt superfluitas ibi de attestationibus qõ non ponitur. C. z. ff. et in aut. Sol. potuit omittere z nihilominus de attestationibus tanq̃ de pertinentibus ad rubrum tractare vt in contrarijs. sed obiecit congruenter q̃ aliud testes: aliud attestationes. z. j. de testi. quasi per totũ. j. de attesta. licet. et. c. in causis. et. c. p̃ sentium. de vtroq̃. j. fraternitatis.

Iacuit. Testes non idonei non reciũ corrupti vel non. hec tria dicta. secundum ibi: z vt quicũq̃. tertium ibi: at nullus. ¶ In glo. ij. in fi. ¶ Oppo. quia datur precium testibus iure permittẽte. iiij. q. iij. §. venturis. de rescrip. statutum. in fi. lib. vj. Sol. pro expẽsis z interesse licet vt in cõtrarijs. nõ vt sic testificenẽ vt hic. ¶ In glo. penul. ibi si hereticus. contra de. d. c. ibi: hereticus contra hereticũ testificatur. glo. ibi dicit q̃ immo hereticus indistincte a repellitur. z pro hoc de hereticis ex eo. et. c. fi. q̃ est excõicatus b z infamis: vt ibi. z tales repelluntur. j. c. testimoniũ. de nõ hereticis als infideli dic q̃ potest testificari in extraiudicialibus. super actis vo iudicij. non de hereticis. l. penul. in glo. fallit quãdo agitur de cõuincendo christianũ qui transiuit ad ritũ iudeoz. tunc enim iudeus admittit in testem de hereticis cõtra christianos. lib. vj. in glo. fi. in fi. aliqui dicunt hic loqui in regionibus vbi non ieiuni sunt incompotes. i. ebrij. dic q̃ si intelligit de ieiuno c idest qui nihil comederit. glo., pedit. si vo de ieiuno. i. sobrio. pedit hec opinatio nãq̃ quare nõ ieiunus non admittit esse videtur q̃ nõ sobrius z sic rationis nõ compos in iudicijs autem nõ considerabimus ieiuniũ primo modo. sufficit enim quacunq̃ hora iudiciũ exerceat. de offi. dele. cõsuluit. facit. C. de trãsact. l. non minorẽ. Quantũ autem ad misse celebrationẽ debet sacerdos esse ieiunus: idest nihil comedisse q̃ non sit digestum. de cõse. dist. ij. tribus. z dist. j. sacramẽta. ¶ In glo. j. de accu. si constiterit. dum tempestiue venirẽ semel ad scholas in quadragesima vidi quendã pulsare ad tabernam vt sibi aperiretur ecclesia.

☞ Testium receptio contra non citatum est nulla.
1 Iudex quandoq̃ per seipsum mouet: quandoq̃ per nuncium.
2 Contumax habetur pro presente.
3

1 **In nomine domini.** † Receptio testium contra non citatum est nulla. primo decisum exordium. secundo dictum ibi: qõ autem. tertio probat ibi: ne postea. quarto excludit ibi: ecce legeals legis. prima cõmunior. z dic lege cõstitutionis nouelle.

d ¶ Nota q̃ per inuocationem diuini nominis quelleg.
2 quotidie in Spec. de instru. edi. §. ij. in prin. ¶ † Item ibi admonito a iudice. q̃ iudex quandoq̃ monet per seipsum quandoq̃ per nuncium. vnde litera ibi defensore. exponit Jnno. idest nuncio. z plus vrget monitio iudicis q̃ nuncij. C. quomodo z quando iudex. l. cessante. no. de offi. dele. con suluit. † Item ibi voluerit venire iuncta glo. q̃ contumax
3 e habetur pro presente. pro hoc litera ibi ipso presente. z de dolo veritatis. Item ibi contra. l. qõ gesta cõtra legẽ sunt nulla. de hoc dico de postula. c. fi. ¶ In glo. ij. ibi conditio. vt q̃ sit liber nõ seruus. iiij. q. iij. §. liberi. C. eo. quoniam. de verbo. sig. foxus. sexus. q̃ mulier regulariter non admittit. d. c. foxus. quandoq̃ tamen sic. j. c. pro xi. etas vt sit maior
f xiiij. in ciuili. z. xx. in criminali. f. iiij. q. iij. c. j. ver. in testimonium. z in Spec. titu. de teste. in. §. j. ver. item excipitur. qõ
g est impubes discretio: q̃ furiosi vel mentecaptis non recipiunt. iij. q. vij. §. tria. fama. q̃ sint bone fame. j. eo. testimonium. j. titu. j. c. preterea. fortuna. vt nõ sint pauperes b. iiij.
h i q. iij. §. item. ver. item testium fides. z quis dicatur pauper ī est arbitrium: q̃ non est iure expressum qõ dico de consti. que in ecclesiarum. fides q̃ nõ sit hereticus. quod dic vt. §. c. pro xi. ¶ In glo. iiij. ibi: dictũ suum. qõ tamẽ tenet glo. ij. q. j. in primis. sed Brix. ibi contra intelligẽdo ibi vt sequitur in glo. z hoc verius. sed pro glo. Jo. facit quia aduersarius potest interrogare testes de circunstantijs: vt. d. c. in primis. sed respondetur q̃ facit interrogatoria: quia tradet examinatori. de his. j. c. per tuas. j. eo. c. ij. lib. vj. no. C. eo. si quãdo. in glo. z in Spec. eo. §. nunc tractãdũ. z ibi in addi.
¶ In glo. si enim. ibi nõ valent. ¶ Nota q̃ sint nulle attestationes sed non valent in preiudicium absentis: q̃ veniens audietur opponens in personas ac si fuisset presens z protestatus in forma. j. c. in presentia. not. Jo. and. hoc magis presumitur. lib. vj. in questione. z est singu. qõ ergo dicit q̃ valẽt ac si ille fuisset presens intellige modo predicto. nam etiam si fuit contumaciter absens adhuc auditur in personas: lz enim contumax habeatur pro presente non tamen per omnia: vt dixi. §. titu. j. c. quoniam cõtra. ad fi. pro hoc quod dico in dicto. c. in presentia.

1 ☞ Mulier cum agitur ciuiliter contra clericum testificari potest.

1 **Quoniam.** † Mulier testificatur contra clericũ cum de crimine ciuiliter agitur in fi. prime glo. contra q̃ etiam in causa criminali admittatur mulier in testem.
de testi. ex eo, xv. q. iij. ex eo. dic illud de iure ciuili fm q̃ ad
k mittitur preter q̃ in excep. secus de iure canonico k vt not. glo. in. c. foxus. de verbo. sig. z Spe. eo. ti. §. j. ver. item q̃ est mulier. z seq. vbi Jo. an. refert Jaco. de are. tenuisse q̃ etiã de ciuili iure in criminali repellitur: q̃ repellitur in testamentis. ff. de testamen. qui testamento. §. mulier. ergo foxtius cum agitur de salute hominum. Jo. and. ibi contra. q̃ dicta. l. ex eo resistit. z de facto seruatur. z dicit equum mulieres admitti quando per viros probari nõ potest. ¶ In glo. vlti. ibi prescriptionẽ. signa glo. pro hoc qõ no. de confes. c. j. in glo. ij. vel ad literam ibi: cum quib?. dic idest quibus scientibus. sed est extorsio.

In omni negocio. Is qui denunciat per dictum suum z alterius probat se premonuisse ponit dictum quod probat duabus autoritatibus. ibi: qõ patenter. ¶ In glo. penul. ibi: melius. dic q̃ ad quẽlibet pertinet monitio z denunciatio facienda ecclesie: sic procedit prima opinio. sed correctio vt denunciatus cogatur penitere pertinet tñ ad prelatum. de hoc plenius dico de iudi. nouit.

Cotiens. Dicit quales esse z qualiter iurare debeant qui super cõsanguinitate deponũt. vel sic testis debet iurare q̃ non odio: non amicicia: non pro commodo sed pro veritate deponet. habet duo dicta. secundum ibi: probatio. in fine prime glo. ¶ Hostiẽ. exponit cognationem idest cognitionem: quia consanguinitas est cognita. i. nota

quod non

b ¶ Cut non sint pauperes. adõ q̃ hoc hꝫ locũ in suspect: vt ī c. i. primis viij. q. j. z ī c. si testes. iiij. q. iij. lꝫ paup. als honest? nõ repellit a testificãdo imo hꝫ privilegiũ vt ad eũ mittat? si ẽccũ dat exire ppt nimiã pauptatẽ. fm spe. ti. de teste. in §. j. v. itez q̃ ẽ paup. itellige iura dicẽtia q̃ paup repellit a testificãdo ī crīali fm Lãcr. i. c. si q̃ testiũ. ī eo. dicit bal. ī. d. c. si q̃ testiũ. q̃ si paupi fuerũt sibi publicata bona ppt crimẽ q̃ talis nõ pot esse testis.

i ¶ Quisdicat? paup. adde gl. ī auf. de re. z fal. gl. i v. iparẽ. isti. de exc. tut. gl. i. v. pauptatẽ. z ibi Do. de scto ge mi. i. c. phi bet. ij. q. j. Archi. i. c. paup. xj. q. iij. Pe. de ancha. i. c. ij. d male. Jo. de imo. i. c. q̃ ī eccl'ia z. d cõsti. Ab. i. c. qõ sup his. in. iij. no. d voto

k ¶ Sec? de iure cano. Hosti. in tī. de teste. ī §. qs posit esse testis. Jo. d imo. ī. l. q testõ. ī. §. mulier. ff. de testam.

Fallit ī casu. c. tanta de symo. ī quo casu mulier de iure cano. potest esse testis.

i ¶ Quod amicitia. Adde gl. summe. iij. q. v. bal. ī l. eos. C. d testi. spec. ti. de teste. in prin. et ibi Jo. an. in add. Inno. cõsilio cccv. inc. quero pro posita.

quod non procedit quia immo quãdoq̃ est cognita nisi sint in primo vel secũdo gradu. de diuo. pa. ro. Item hoc est in propiatio. ideo sta cum glo. ¶ In glo. testis enim ibi amicitia. cõtra. xxxv. q. vj. de parentela. Sol. Jnnoc. q̃ amicitia carnalis impedit testem: vt hic non caritatiua: vt in contrario. dic sic cõmuniter dictum Jnno. qui tñ non dicit hoc expresse. sed dictum est verum. pro hoc litera ibi priuato odio. i. irrationabili, seu carnali. als nõ repelleretur: vt si odimus aliquem rationabiliter: vt q̃ malus. lxxxvj. dist. odio. z fic etiã ibi nec amicitia subaudi priuata. ex hoc dic q̃ si testis interrogatur: an sit amicus eius. p quo deponit respondet sic: q̃ bonus non imperficitur dictũ eius qõ est singulare.

1 ☞ Legatarius an possit esse testis in causa testamenti cõtinentis legatum.
2 Venditor: an possit testificari p emptore.
3 Procurator: an gñaliter nõ admittitur in testem.

1 **Nisi super** Prelati z clerici ī causa sue ecclesie quã non pcurant testificari possunt. Primo dictum. Secũdo limitat ibi dũmodo. ¶ In gl. j. ibi ecclesie sue hoc colligitur hic iuncta sup: ascriptione ibi:
2 priori z fratribus. de hoc in Spec. de teste. §. j. ver. sed nunquid rector. z seq. z. j. e. cum nũcius. ¶ In glo. ij. in fi. z eo. ti. si duo. lib. vj. ¶ In glo. vltima. ibi duplex officium incõpassibile: vt sic actor: vel reus z testis vt hic. ibi singula. glo. ea. vbi de hoc. z. s. tit. j. ex literis. in fi. ea. glo. ¶ Oppo. q̃ clericus etiã qui est pcurator ecclesie nõ repellatur a testimonio quia potest nõ exercere officium pcuratoris. j. c. dilecto. Sol. hic intellige de exercentibus z in litera ibi institutis subaudi cuz effectu. z hoc intelligit Jnno. qõ dixi non repellendũ qñ nõ acceptauit officium vel reintegra renũciauit. Jo. an. dicit cõsiderandum an possit habere. resumer: vt in casu. d. c. si duo. z repellentur an vero nõ possit: admittetur. cõcludit tamẽ suficere q̃ potest nõ resumere quod est verius. z sic dummodo nõ exerceat admittere. ¶ Oppo. ad hoc quia cõstituentes possunt testificari: vt hic. ergo et cõstitutus. vt in regula qui per alium. lib. vj. Sol. Jnno. q̃ cõstituentes testificãtur tãq̃ singuli. isti autem dicũtur cõstituti nõ a singulis sed ab ecclesia. z causa dicitur ecclesie nõ singulorum. xij. q. ij. qui manumiserit. z in hoc subest ratio: quia isti qui pcurant videnẽ habere affectionem ad obtinẽdum. ¶ Quero eps pervicedominum vel pcuratorem litigat an potest testificare. Jnn. qõ non. quia nomine epi intentatur actio. ¶ Quid si eps p se agit an eius pcurator vel vicedñs potest testificari. Jnno. q̃ sic. nam alio agente testificari pot. Abbas pro monacho vt hic. z de iure eiur. z si eps. potius ergo vicedñs vel iconomus. Hosti. dicit Jnno. sibi cõtrarius in hac. q. z prece. in eo qõ dicit agente vicedño epm repelli. z agente epo vicedñm admitti cũ tamen vicedñs censeatur eadẽ persona cuz epo z faciat idem cõsistorium. de offi. vica. c. j. li. vj. de ap. romana. in prin
ci. e. li. z dicit Hosti. q̃ agente vicedomino admittet eps in testem: quia causa nõ est ppria epi sed ecclesie. Jo. an. distinguit q̃ aut vicedominus agit causam singularem mense epi z precedit dictum Jnno. z repellitur eps. aut causam cõem ec clesie z procedit dictũ Hosti. qõ no. j. c. ij. lib. vj. Jo. de lig. te net cum Hosti. indistincte: quia etiã si causa sit mense epi nõ tamen ppria eius cũ nõ sit dominus. de dona. c. ij. Jo. de fantu. dicit q̃ distinctio Jo. an. pot procedere quo ad clericos seculares: sed quo ad regulares qui nõ habent ppriũm. pcedit dictum Hosti. indistincte: sed huic distinctioni obstat q̃ hic nõ repellũtur monachi in causa pecuniaria. cui? non sunt capaces. sed ne fungat officijs incõpassibilibus: sed q̃ pmũtur habere affectionẽ ad causam vt dixi. Item z pro. Jo. an. est quia per eũ nõ habetur ratio quare appellat eps agẽte vicedomino. z nõ econuerso. ideo dic q̃ ideo agente vicedomino repellit eps: quia causa est ppria epi etiam si sit causa ecclesie. dicit eũ epi quia nomine agit. vt sicut ageret eps nõ posset testificari vt hic. ita idez qñ agit per vicedñm: quia ipe dicitur agere. arg. de pscrip. si diligenti. secus ecõtra qñ agit eps agit eũ suo nomine nõ vicedomini seu vicarij. nam vicedñs pot testificari: quia nec testificat vt vicedñs sed vt ipe tanq̃ Joãnes vel Paulus z nihil pertinet ad euz de cõ. Item nõ est verũ q̃ epi vel vicedomini seu vicarij sint in omnibus idem cõsistorium de officio vicarij. c. j. z. ij. libro sexto.

¶ Quero an legatarius a possit esse testis in causa testamenti cõtinentis legatum. Jnno. s. c. qñ. q̃ sic. quia principaliter ad legatariũ nõ pertinet cõmodum ex validitate testamenti: non enim sequitur testamentum. valet ergo legatum debetur. C. ad. l. falc. l. iij. nec econuerso. C. de liber. pter. aut. ex causa. z in eo quod dixi principaliter hoc dic vt. j. alij aliter. dic vt no. insti. de leg. §. legatarijs. z per Bal. C. de testa. l. dictantibus. aut essi causa est inter heredẽ z aliũ z admittitur si protestetur q̃ ex suo testimonio nõ intendit sibi parari cõmodũ. ¶ Ex hoc infertur ad. q. agitur ptra vsurariũ. z ad pbandum q̃ sit vsurarius. pducũtur hi a quibus extorsit vsuras. dic enim q̃ admittentur cum protestatione premissa qõ not. in practica. videtur tamẽ hec protestatio superflua quia
b res inter alios acta. z c. b dic q̃ quedam sunt cause in quibus sentẽtia prodest omnibus. no. de re iudi. c. penul. qui filij sint legi. causam. z quo ad vsurarium q̃ predict admittãtur. faciũt quia cõuincũtur vsurarij per coniecturam de vsuris. cum in diocesi. z de protestatiõe pmissa dic q̃ saltem est vtilis ad euitandũ deuolutiões. z quo ad illud de legatario q̃ admittatur. facit quod predixi etiam sine protestatione: quia causa legati est separata a testamento. quia vt predixi nõ sequit
2 testamẽtum nõ valet: ergo z legatuz nec econuerso. ¶ † Quero an venditor c posset testificari pro emptore vel econuerso.
c Jnn. q̃ nõ: quia secũdario iure si alter utrius. ¶ Ex hoc nota q̃ repellitur testis cuius interest nõ solum principaliter: sed etiam si secũdaria in vim cõsequentie quod est sing. z intelligitur in vim cõsequentie: ita qõ sit tale ius consequendi q̃ ius competat sibi. als non dicitur tale interesse q̃ repellat a testimonio. vnde admittũtur canonici in causa ecclesie: vt hic. z. j. eo. cum nũcius. licet aliquo modo in hoc sua intersit. hoc plenius dico in. d. c. cum nũcius. ¶ Pro hoc soluuntur
d similes questiones de fideiussore d an possit testificari, de cõ
e fideiussore. de socio e in causa socij. de donatore pro donata
f rio f de cedente. p cessionario: quod hic psequo. z de vltimo in Spec. de pcura. in fi. vbi cõsuluit q̃ qui nõ potest pro bare nisi per vnum cedat actiones: z ipe poterit esse alius, te
3 stis quod signa. ¶ † Quero in eo qõ hic pcurator non admittitur in testem an sit verum generaliter. glo. ff. de pcur. l. fi. q̃ sic. cõtrarium. ff. de iure fisci. deferre. §. item decreuerũt in quo varie dicit. dic q̃ aut queritur de procuratore ad iudicia aut ad negocia. Primo casu aut queris an posset esse testis contra dominum an pro dño. Primo casu glo. in dicta. l. fi. de testi. dicit eum admittendũ: q̃ cessat suspitio. idez no. glo. j. c. fi. lib. vj. Jo. an. in Spe. eo. §. j. ver. nũquid aduocatus. ptrarium no. glo. ff. quãdo appel. sit. l. ij. in prin. z in d. §. item decreuerũt. vbi dicit Bar. z hoc verius z sic conclusum: quia sicut dominus nõ producitur in testem cõtra se. ita nec procurator: quia sunt officia incõpassibilia: vt hic in, tex. iũcta glo. vlti. fateor q̃ sicut dominus teneẽt respõdere positionibus ita z procurator. z nõ solum in animã domini: lz etiã propriam. C. de iudi. rem nõ nouam. ff. de pcura. l. nõ solum. in prin. z ibi Bar. syl. z Ja. but. z alij pro hoc. j. c. ij. li. vj. vbi Abbas respondet iurãdo in animã suam z illorum de collegio: sed facit ptra in eo quod ibi findit monasterij interrogatur sine iuramento: z illud procedit quando aduersarius vult q̃ principalis persona respondeat positionibus: quia tunc nihilominꝫ potest procurator interrogari sine iuramento ad quãdam instructionem: vt ibi: sed quãdo ipe procurator respondet procedit quod dixi vt solum in animã domini sed etiam suam respondeat. fm hoc optime pcedit qõ dicit in. §. item decreuerunt cuz glo. notabili. ibi q̃ procurator nõ
f interrogatur ibi vt testis sed vt dominus: z hoc signa: quia scribentes nõ aperiunt z est necessariũ. Si autem pro domino aut causa pendente. aut finita. si pendente: aut in alia causa z potest: quia nihil resistit. pro hoc ibi ī causis in quib? zc. ergo secus in alijs. aut in eadez causa z nõ potest vt hic. z. d. l. fi. eo. ti. Si vero causa est finita: aut pducitur super gestis in causa in qua non fuit procurator z admittitur per proxime dicta. simile in familiari qui desijt esse familiaris qui testificatur pro antiquo domino. ff. de questi. l. j. §. si seruus. auf. de gestis. in causa in qua fuit procurator. z dic idez imp: procurator ad iudicia sicut ad negocia. de pcura. auf. negocia. aut pertinet ad eum cõmodum vel incõmodum z nõ admittitur. C. e. l. omnibus. Colo probare q̃ tibi mutuaui centuz
g per procuratorez vel nuncium qui dicit se portasse tibi pecuniam non admittitur: quia se exoneraret. tenetur enim mihi si tibi non dedit. no. Bar. in dicto. §. item decreuerũt. z. l. omnibus. aut nõ pertinet ad eum cõmodum vel incõmodum. et aut pro domino z nõ admittitur nisi aduersario volẽte sicut dicitur in proseneta seu mediatore. auf. de testi. §. penul. not. glo. j. c. fi. lib. vj. aut cõtra dominum z admittitur per not. in dicto. §. item decreuerũt. Quid de aduocato. g Lyn. C. in. l. quoniã liberi. dicit idem qõ in procuratore quod cõmuniter

bro z nig.

c ¶ Anyẽdito. Ad de gl. z ibi p archi. in §. si testes in §bo itẽ null?. idoneus. iiij. q. iij. glo. z bar. ī. l. omnib?. C. de testi. bar. ī l. ab execu tore. in. §. alio ꝑdem nato. ff. de appel.

d ¶ De fideiussore. Adõ Jo. an. ī addi. spe. de iudi. deleg. ī. §. superest. v. fꝫ nũquid fideiussor. ange. in. l. ab executore in. §. j. ff. d app. ang. psil. cccv. inci. visis attestatio nib?. alex. de imo. cõ sil. lxxviij. inci. in cãtite verten te iter bartholomeũ prio vol.

e ¶ De socio. Adde gl. in. l. qñ liberi. C. d testi. Jnn. in. c. qñ. §. e. Jo. an. ī addi. spec. ti. de reste ī. §. j. v. fꝫ nũqd socius. flo. ī l. null?. ff. de testi.

f ¶ De donatore p donatario adde saly. ī. l. z fi a te in fi. C. ad leges cor. de fal.

g ¶ Quid d aduocato. adõ gl. j. in. c. fi. d testi. li. vj. gl. fi. in. c. statuendũ ij. q. vj. ale xã. d imol. o. cxxxiiij. inci. in cãtite verten te inter al bertinum in. ij. volu.

tenetur.pro hoc glo.singu.quia scribentes nõ.no .ff.de iure fisci.non intelligitur.§.diuus.que dicit idẽ iuris. de vtrocq; contrarium consului.refert nãq; inter procuratorem ⁊ aduocatus.quia procurator censetur dominus ⁊ tanq̃ dñs respõdet positionibus vt in proxima.q.fecus in aduocato qui nõ respondet positionibus ⁊ respõdendo nõ preiudicaret parti.licet ergo aduocatus nõ possit testificari pro clientulo.j.c.fin.lib.vj.contra ipm tamen potest produci quo ad ea que scit vt priuatus:quia nulla iura resistũt.⁊ de ipo vera est gl. in.d.c.fi.licet enim nõ cogatur ꝓfulere in causa in qua est aduocatus.ad hoc tamẽ possit alij cogi.C.de aduocatis diuerso.iudi.§.sancimus.⁊ quod not.C.de proxi.sacro.scrini.l.ij. lib.xij.⁊ per Bar.ff.que in testa.delcntur.,prime.aliud ꝗamẽ in testificatione.possunt essi alij consultores inueniri non sic alij testes.ff.d.de iudice ⁊ teste.not.de offi.deleg. cum.℟.in glo.ij.de his autem que scit vt aduocatus que pars sibi reuelauit non tenetur testificari sicut nec facerdos que scit in cõfessione.no.Jnno.de pen.omnis.⁊ est singulare.Jtem pena falsi est aduocato si predicta reuelat.ff.de falsis.l.j.§.is qui.⁊ si dicas cessabit pena.quia ad mandatum iudicis deponet dic ꝙ mãdatum hoc non excusat in illicitis.de temp.ord. ad aures.regula ea que.lib.vj.Jtem ꝙ hoc destrueretur officiũ aduocatorum.⁊ licet hoc sit nouum est tamen valde vtile.⁊ si dicas ꝙ deberet remoueri ab aduocando sicut iudex a iudicando.j.e.dilecto.dic aliud in iudice qui nõ potest esse testis ⁊ iudex aliud in aduocato qõ nõ inuenitur ꝓhibitum.

Exparte eade. ¶ Famosa et difficilis ⁊ hoc dicit fm ab. exceptio cõtra testes post publicationem attestationum proponẽda est:hec summatio nõ procedit per.c.presentium.j.eo.vbi ante publicationem proponitur licet postea probetur.Jtem nõ est consona litere:vel sic probatio exceptiõis cõtra testes differri potest post publicationem attestationum.fm Jo.and.hoc non colligitur hic:quia non dicitur de publicatione.sed colligitur ex glo.huius.vel sic exceptione proposita cõtra testes et non admissa ex hoc appellatur et in causa appellationis de ipa cognosci debebit.hoc dicit quo ad terminum.hec tamen summatio non tangit difficultates.c.de quibus .j.fm quas posset variare summatim.sed non pertinerent ad terminum primo querela presbyteri.secũdo dat iudices ibi mandam⁹. prima diuiditur in quinq;.Primo presbyter querelando iustificat causam principalem.Secundo narrat formas rescripti cõtra se impetrati.ibi nullis.Tertio narrat processus ex vi secutum.ibi tandẽ.Quarto sentẽtiam latam per illud ibi eidem absenti.Quinto id quod euenit post sententiam. ibi quam nunc.secunda principalis in tres.primo instituit iudices si narrata per presbyterum sunt vera.secũdo si non sunt vera.ibi si vero.tertio submittit clausulam cõsuetam circa testes.ibi testes.Nota in ver.mãdamus.ꝙ innouata post appellationẽ ab interlocutoria vel grauamine reuocãtur tanq̃ indebite attentata:vt lit.pen.c.fi.j.eo.cum venisset.vbi priuilegium lit.pen.impetratum nõ valet.⁊ idem hic de literis ,cõfirmatiõis:immo plus|qõ etiam diffinitiua post appellationem lata retractatur tanq̃ attentatum.quod forte alibi non eque ꝓbatur.Jtem illam clausulam testes aũt ⁊c.que regulariter apponitur in rescriptis.fallit in.xvi.casibus de quib⁹ in Spec.eo.§.de testium.ver.illud autẽ.¶ In glo.j.ibi parochianus vel patronus.Nota glo.ad quã quotidie remittit.pro hoc quod no.de accu.qualiter.el.ij.in glo.in fi.de nõ parochiano autem|vel patrono.Damasius disputãdo dixit eum non admittendum.⁊ ad hoc.c.respondet qõ hic nõ dicitur pro vel cõtra:quia non fuit oppositum.⁊ per hanc gloss.

a ¶ Parochianus. Adde anto.de but. in.c.ex frequentib⁹. de institu.

a Fede.cõsilio.xcviij.dicit ꝙ parochianus [a] potest agere contra rectorem ecclesie coram eo ⁊ doceat de titulo nisi cõstet eum institutum ab ordinario:tunc enim agenti incumbit ꝓbatio defectus tituli.¶ In glo.iiij.ibi ciuiliter agebat vt remoueretur.¶ Nota glo.singulariter ꝙ cum agitur ꝓtra beneficium vt ꝓmetur dicitur agi ciuiliter:cõtra quia quãdo pena etiam pecuniaria applicatur fisco causa est criminalis. insti.de iniur.§.in summa.no.Jnno.de accusa.qualiter.el secundo.dico de presump.literas.hic autem beneficium applicabitur fisco ⁊ ecclesie.dic ꝙ immo non applicabitur:sed vacabit nec potest eos sibi retinere|sed debet alium instituere. vel fm Jnnoc.ad id quod dicit glo.ꝙ causa erat ciuilis. dic idem sed criminalis vt admittatur procurator nõ ad totã|item sed ad certum articulum.vt productionem testiũ:vel qd simile.quod nõ procedit quo ad procuratorem legitimũ qui defendit allegando causas cause sicut eũ repellit a tota causa ita a parte.argu.de offi.deleg.pastoralis.§.item cũ totus dico de accu.veniens.¶ In glo.huius ibi post receptiones, contra facit litera ibi recipiendos nisi exponas cum effectu idest nõ dandam eis fidem.in fi.ea.glo.Ex hac glo.infertur ꝙ exceptio ⁊ probatio contra testes regulariter differt post publicationem.fallit in duobus casibus positis in glo.⁊ clarius.j.c.cum causam.in glo.j.additur tertius in excommunicatione ꝓpter periculũ cõmunionis.de sen.excom. decerminus.lib.vj.⁊ in Speculo.eo.ti.§.j.ver.sed quid si dicitur testis excommunicatus,⁊ duobus sequentibus.in hoc tamen sunt varie opin.⁊ dic ꝙ auf.si dicatur.als si testis.de qua in glo.⁊ in corpore vnde sumitur.solet dici ꝙ super exceptionibus contra testes nõ expedit ꝙ statim iudicetur nisi in duobus casibus ibi exceptis vt si opponatur testi,ꝙ est odiosus quia causam criminalem habet cum eo contra quem producitur vel ꝙ est seruus.⁊ ipse dicit se libertum. quibus casib⁹ statim de eis iudicatur.extra hos casus seruatur in tempus disputationis quod tamen necessario intelligendũ quo ad iudicandum super eis:sed non apparet quare excipitur contra testes ⁊ eius probatio non statim admittatur cum volenti probare mos gerendus sit.⁊ est morem gerere.idest sustinere mores illius seu sibi complacere.si ergo iudex nõ admittit sed reseruat videtur grauare.dic tamen ꝙ cum non sit iure expressũ ꝙ teneatur statim admittere probationes.ideo fm Jo.an.dic ꝙ exceptio statim est audienda.j.c. presentiũ. ⁊ si non admittitur potest appellari.sed si offertur probatio in arbitrio iudicis est statim admittere vel differre nisi in casibus exceptis quos premisi.⁊ si admittit probationes non grauat ex quo illevult.si differt etiãs non granat. forte enim testes contra quos excipit nihil probabunt.similiter nõ grauat aduersarium recipiendo testes eius dilata reprobatione:quia complacet illi.Item recipiendo reprobationes nõ grauat:q; si reprobabit testes eius vtile est sibi non produxisse.in hoc autem arbitrio considerabit iudex an excipiens sit suspectus ⁊ differet.item quod sit maius,periculum an referre an recipere:⁊ quia periculum est in excommunicatione statim recipiet:vt.j.ex his.⁊ ex glo.dic ꝙ aut dat⁹ termin⁹ ad ꝓducendũ probationes ⁊ reprobationes: ⁊ statim admittitur reprobatio.§.ti.j.licꝫ.aut datus est terminus solũ ad ꝓbandum:⁊ aut opponũtur exceptiones in tribus casibus.§. exceptis vel aliquo eorũ.⁊ idem per predicta.aut alias exceptiones ⁊ aut excipiens non offert probationes nõ cogitur probare ante aperturam testium.j.ca.presentium.aut offert:tunc exceptio debet statim admitti sed probatiões potest iudex statim admittere secundum predicta.in fine glos. argumen.contra.dic vt de appella.non solum. lib.vj. ¶ In glo.ad hanc.ibi cum.idest dic idem si se nõ obtulisset ex quo appellatum erat a sententia.pro hoc quod;not.in .c. denicq;. j.allega. ¶ In fine glo.ibi saltem.per obliquum. not. gloss. singulariter.⁊ dic quod dicitur peremptoria per obliquum quia si reijciuntur testes ⁊ is qui produxit aliunde non probet succumbit.dicitur autem peremptoria non directe: quia iste potest aliter probare:ibi vnde non sunt contraria.gloss. ea.hec est differentia inter dilatorias ⁊ peremptorias non ꝓcedit.nam.c.interposita.loquitur indistincte.⁊ in eo qõ glo. sentit quod ratio diuersitatis sit propter maius preiudicium quod imminet in peremptoriis.hoc tamen non vrget ꝗuis enim reiectio probationũ iustificet appellationem|non tamen sufficit ad obtinendum in causa:vt si opposui pactũ de non petendo et obtuli probationes que fuerunt reiecte hoc probabo licet iustificetur appellatio|vt iudex ad quẽ cognoscat de presenti non propterea absoluor nisi vere probez de pacto.not.Archi.de appella.roma.libro sexto. Joã.mona. eodem titulo non solum.quod signa,pro hoc:quia probationes ad vnum effectum nõ sufficiunt ad fortiorem.j.c. veniẽs el secũdo.⁊ sic cessat ratio dicte glos.Dic ergo quod quo ad hoc non refert inter dilatorias et peremptorias:quia etiam in dilatoriis reiectio probationum licet iustificet probationes non tamen facit quod in causa appellationis censeatur probata exceptio.¶ In eadem gloss.ibi preterea.hic colligitur secunda solutio.quod :quia post appellationem lata fuit sententia|per iudices primos non sufficit reiectio probationum vt retractetur sententia nisi doceatur de veritate exceptionum:secus si sententia lata non fuisset.⁊ ex hoc multum restringitur.c.interposita.sed hoc non procedit. nam si appellatio presbyteri fuit legitima innouata post appellationem sunt nulla tanq̃ facta a non iudice vt not.hic Joan. andr.per multas rationes vt nõ sit in hoc differentia an ante sententiam an post appelletur ad reuocandum attentata nisi in hoc.quia quando a sententia retractantur.nam cõstito quod appellatio sit legitima:secus quãdo ante sententiã,

de appel.

de appel.non solum,libro sexto.ꝙ hoc quia excõmunicatio lata post appellationem|ab interlocutoria est nulla.de offi. delega.cum olim.j.ca.j.cum contingat.de appella.dilecti.j. ⁊.ij.nec apparet ratio quare nõ idem in alia sententia vtro ꝗ casu subest eadem ratio:scilicet defectus iurisdictionis in dicis a quo:immo fortior in alijs:quia appellatio sequens non impedit effectum excommunicationis.de appel. pastoralis.sed aliarum sententiarum sic.vt ibi.pro hoc de senten. excom. licet.libro sexto. cum ibi nota.⁊ quod innouata post appellationem ab interlocutoria sint nulla probatur a parte.de offi.delega.super questionum.in fine.¶ In fin.e. glos. ex dictis.§.tollitur vtraq; solu.de qua,in glo.Tertio soluit Boffr.quod presbyter hic probabit veritatem grauaminis eoipso quod docebit se obtulisse probaturum ⁊ non admissum.⁊ sic statur contrario.c.interposita.sed hoc videtur contra hanc literam ibi non fuerit legitime ⁊c.que vult quod ꝓbetur illos testes fuisse minus legitimos.dicit Boffr.ꝙ iste se ad hoc astrinxit quod est diuinare.Guil.naso.sol. Quarto quod presbyter hic grauatur in vno:quia tenetur probare contra.c.interposita.sed in alio releuatur;quia non auditur aduersarius volens probare contrarium:immo defenditur presbyter in possessione beneficij.hoc nõ procedit: quia immo audiretur aduersarius volens probare contrariũ.j. c.licet.Quinto soluit Jo.an.ꝙ tempore huius.c.nõ emanauerat.c.interposita.quod patet per autores vtriusq;.ex hoc sentit ꝙ istud.c.sit correctum ⁊ sic contra.§.in phemio.Sexto soluitur quod licet appelletur ob reiectas exceptiones non sufficit ad iustificandum appellationem nisi appelletur a reiectione probationum.pro hoc quod not.de yo.cle.vna. in gl.magna.in principio.que sentit ꝙ si iudex reijcit appellationes tanq̃ friuolam oportet a reiectione appellare. als teneret pronunciatio iudicis ⁊ appellatus haberetur pro cõtumace:quod est singulare.pro hoc quod dico de accu.ad petitionem.de offi.delega.prudentiam.vbi per Jnnocẽ.ex hoc dic quod licet presbyter appellauerit ⁊ probationes obtulerit ⁊ fuerint reiecte:non tamen apparet quod a reiectiõe appellauerit.cõtra hoc est:quia non dicitur quis grauatus si reijciuntur exceptiones nisi sint vere.de offi.delega.cum cõtingat.ergo etiam reiectio probationum non grauat nisi exceptiões sint vere.pro hoc quod dixi.§.glo.huius exceptiones sunt manifeste false.⁊ procedit.c.cum contingat. vt non audiatur volens probare.et si reijcitur a probatione oblata non ex hoc iustificatur appellatio.aut exceptiones non sunt manifeste false sed probabiles.et procedit.c.interposita. qõ videtur hic sentire Zap.premittendo quod nunc dixi quod non reiectio exceptionum sed probationum iustificat appellationem:immo consuluit quod solum appelletur a reiectione probationum.quia etiam si exceptio non sit legitima :tamen solum reiectio iustificat appellationes:sed obstat quod dixi per.c.cum contingat.nisi intelligas vt statim subijciam audiui quendam egregium virum aliter dicentem quod oblatio probationum reiecta est grauamen sufficiens ad iustificandam appellationem ad effectum vt deuoluat non ad effectum vt reuocentur attentata:nisi probetur veritas exceptionum.quod non procedit:quia eoipso quod appellatio deuoluitur infertur quod est legitima.de appel.cum appellationibus.libro sexto.vbi in casu illius.c.cum iudex defert appellatum non legitime quo tamẽ casu etiam habetur pro legitima:vt ibi.si ergo appellatio censetur legitima ergo iurisditio primi iudicis deuoluitur ad iudicem ad quem.de offi.delega.pastoralis.§.quia vero.⁊ sic processus primi iudicis non tenet:immo est nullus secundum ea que.§. dixi.pro hoc quod not.Jnnocen.in dicto.c.interposita.vbi dicit qõ appellatio iustificata ex reiectione probationis oblata inducit reuocationem attentatorum.pro predicta tolluntur.pxime dicta;non tamen tollitur quod dixi hic non apparet ꝙ a reiectione fuerit appellatum.sed illi so.obstat dictum.c. cũ cõtingat.inducũ vt.§.⁊ dic quod quia hic respectu istarum probationum cõtra testes erat in arbitrio iudicis an statim admitteret|vel differret post aperturam:vt dixi in glo.huius exceptiones. ideo hic non admittendo non grauauit: ideo hoc nõ sufficit ad iustificandas appellationes;sec⁹ in alijs exceptionibus in quibus non est in arbitrio iudicis admittere vel differre:tunc enim non admittendo grauat.et ex hoc iustificatur appellatio.de appel.interposita.Soluunt etiã alij qui quod.c.interposita.procedit quando probationes realiter offeruntur producendo instrumenta vel testes coram iudice.⁊ ita ibi not.hic autem solum verbaliter obtulit vt in litera ibi diceret non dicit offerret.et hec in se vera.sed tamen precedens subtilior.per hoc ad prealleg.c.cũ contingat.dic quod eoipso quod,tu excipis ⁊ offers te probaturum grauaminis nisi sit casus in quo resideat arbitrio iudicis admittere vel differre.⁊ in hoc.c.cuꝫ contingat.non facit contra:immo pro hoc etiam quod ibi not.in glo.penultima. ¶ In gl. ex hoc ibi expriimitur in literis.pro hoc litera ibi ipinq; ⁊c. ⁊ quod not.Jnnocen.de prebendis.pro illorum de clausula contradictores ⁊c.⁊ de clausula tuearis in possessionẽ ⁊c.in fine eadem glo.pro hoc quod not.vt lite non contestata.c.ij. in glo.arg.de dolo.c.j.in glo.ij. ¶ In glo.penultima. ibi cõtra illum hec exceptio est vera.et vt bene intelligatur oppone aut enim appellatio erat legitima et sententia erat retractãda tanq̃ quid innouatum post appellationem:vt dixi.§. super glo.ad hanc.aut minus legitima et debuit remitti ad primos:vt sequitur in glo.metu contrarij.glo.dicit quod remittitur de gratia.dic melius vt in sequentibus.⁊ quo ad ꝑmissa dicit Jnnocẽ.quod presbyter recessit post appellationem ⁊ dicebatur postea latam sententiã per minus idoneos testes.ideo mãdatur eꝫ nõ restitui si per minus idoneos ⁊c. vsq; ibi si vero.ibi autem debet supple quod confirmet sententia si fuerit iusta.⁊ hanc solutionem sentit glo.hic in fine. ⁊ reprobatz bene.Item in eo quod dicit Jnnocen.ꝙ supplebitur ibi quod confirmetur sententia.dicit idem Jnnocen. hoc procedere si sentẽtia reperietur lata:secus si reperietur non lata:vel testes non male receptos:⁊ hanc sentit glo.iiij. fol.sed tunc obstat quod premisi:quia tunc appellatio esset iniusta ⁊ deberet remitti ad primum.dicit Jnnocẽ.quod potuit ex alio iustificare appellationem ⁊ nõ procedit.quia appellatio ab interlocutoria nõ iustificatur nisi in causis in ea expressis.de appella.clem.appellanti.Ex his inuoluitur lector huius litere ibi si vero. Hostien. exponit duobus modis quod omittor:quia ambo inuoluunt literam.Jo.and.approbat primam expositionem glos.cui obstat quod predixi de remissione:sed queritur quid fit de hac remissione hic nõ tenditur.⁊ ideo videtur vera hec expositio.si vero aliter. id est quia non est verum quod per minus idoneos fuerit spoliatus:quia nec spoliatus.⁊ tamen verum est qõ minus idoneos admittebat ⁊ sic legitime appellauit⁊ quod.§.dicit ibi non fuerit legitime:melius diceret fuerit non legitime. nam preponendo negationem verificarẽ litera etiãs si sententia lata non fuisset:⁊ tamen hic presupponitur quod fuit lata.ex hoc nota in eo quod dixi de transpositione negatiue non qõ licet apud logicos fiat magna distinctio an preponatur vel postponatur negatio.tamen in iure quandoq; non curatur. exponimus enim ad sanum intellectum;vt hic in glo.fi.in fi. dic vt.j.titu.primo.dilecto.

a ¶ Si qui testiuꝫ. de materi. istiꝰ de retalis. adõ rot. decis. cxvij.in nouissimis. Zu. ro. in suis sing. in vbo pri uilegiũ.

a **Si qui testium.** [a] Mittitur ad examinãdos testes qui venire nequeunt. ¶ In glo.prima.ibi egregias pro hoc.ij.q.ij.c.fina.Boffre.dicit quod ad tales mittitur de gratia.ff.quis ordo in bono.possel. seruetur.l.ij. §.si preses.sed ibi in alio casu ⁊ verius quod dicit hec gloss. quia in.l.ad personas alleg.in glo.pondera verbus oportet sunt ⁊ alij casus in quibus mittit̃ ad testes.si fuit testis pauper vetuliusq; remotus debilis egregius:aut qui,pducit egenos vt testentur.ibi debebit mittere iudex.hos exponit specu.eodem titulo.§.qualiter.ver.potest.de vltimo tamen quãdo producens est egenus.dicit Clincẽ.quod ordinarius debet facere expensas.auten.de man.princi.§.sic tibi.rij.qõ.ij. aurum.de vita ⁊ honestate clericorum.cũ ab omni.de excel. prelatorum.licut pro hoc;quia talibus pauperibus etiã pro uidetur de aduocato.de postulando.c.primo.⁊ fin.ibi apud eloquentissimum.glos.eadem hoc non videtur procedere in criminali [c] quo casu testes debent esse in presentia iudicis. dic quod ille qui mittetur erit loco iudicis ⁊ in eo quod glo. dicit quod iudex loci qui examinat testes remittit dicta sigillata.sis cautus quod quando reportantur tu qui produxisti facias signari coram iudice ⁊ coram parte aduersa vt nõ possit postea negare istas scripturas esse illas quas misit iudex nam propter hanc admissionem quidam in causa succubuit. ¶ In glo.fin.ibi potest dici.alij intelligunt de paupertate ꝑducentis.quod dic vt dixi.§.glo.proxima. sed nõ consonat litere ibi paupertate deprehẽsi in eo quod precedit ibi si qui testium.materia ergo glo. ¶ Oppo.ad hoc quia producens habet facere sumptus.iiij.q.iij.§.veteranꝰ.de rescriptis.statutum.§.penultimo.libro sexto.hoc contrarium soluitur in glo.quia iste propter paupertatẽ ⁊ impedicbatur non in hoc quod posset venire:sed quia verecũdum erat sibi venire coã iudice:vt in glo.ibi alia persona honesta.glo.ea.not.glos.ex qua colligit̃ quod qui opponit paupertatẽ testi debet addere quod propter paupertatem est ita vilis quod non curat

b ¶ Egregias .adõque dicat egregia ꝑ sona. vide ꝑ Spe.ti. de teste.in §. sequit̃. v̄. quid de pbytero. Pe.ō anchar.cõsil. lxxxij.inc. ꝑ facilioꝫ

c ¶ Nocũ videt̃ peccdere in criminali.ad de glos.in c.j.de test. cog. ⁊ ter. ⁊ ibi doct. in.c.ij.d in di.lib.vj.

de verecundia: vel non timet dicere mendacia. vel quod propter modicam suam utilitatez facile deieraret. non sequitur pauper. ergo non idoneus. In fin. eiusdē glo. ¶ Oppo. ad literam quod nō posset committi receptio testium tanq̃ nudum ministerium. z sic indelegabile. de offi. deleg. is cui. lib. sexto. Solu. potest esse non nudum. nam commissarius quādoqz habet punire vacillitatem z refrenare multitudinem z aliqua similia. pro hoc quod not. de offi. delega. cle. vna. pōt etiam esse nudum ministerium vt si committitur sola examinatio. z tunc licet iste cuius eligitur industria non possit alteri committere dicto capitulo finali. under tamē totius causē hoc potest etiam si sit delegatus non a principe, de re iudicata cum Bertoldus.

1 Testes corrupti z periuri ad testimonium admitti nō debent.
2 Sententia in matrimonio nō transit in rem iudicatam.

¶ Sicut. De materia istū de creta. adō gl. in sho reparādā, in. §. qz ergo. xxxv, qō. ij.

1 2 Sicut[a] ¶ Corrupti z periuri ad testimonium admitti non debent. sic communiter summatur. vel magis attingendo difficultatem capituli. Exceptio corruptiōis opposita cōtra testes maxime in causa matrimoniali etiam post diffinitiuam auditur z ea probata sententia retractatur. Communis diuisio, secunda ibi non sunt. ¶ In glo. secunda. in fine. vult dicere quod delictuz precedens non aggrauatur per sequens: quia sunt duo delicta separata: sed bene aggrauatur pena: quia punitur etiam de sequenti. de hoc etiam dic vt in dicto. c. inebriarunt. z dic quod aut dat quis operam rei illicite z procedit glo. aut rei licite. et tunc secus. pro hoc quod not. de homici. decetero. j. q. j. placuit. el tertio. z. c. hi quoscū q. quod dic vt in glo. sequenti. ¶ In glos. ij. in fine. de hoc etiam. in glo. proxima. ¶ Oppo. quod non debuerit credi testibus dicētibus se corruptos. sed potius primo dicto. §. titulo primo. per tuas. Sol. vt. j. in glo. vltima. in glo. penultima. ibi maxime. idem Innocen. et Hostien. pro hoc quod not. xxxv. q. ix. in summa. et. §. quia vero. z secundum hoc distinctio litere an migrauerint ꝛc. solum operatur quod quādo migrauerunt vterqz vel alter ad secunda vota difficilius retractatur sententia. Item quando neuter migrauerit imponitur penitentia quantum de periurio. ¶ Oppo. ad hoc in eo cum mandat inquiri de sola corruptione que tamen sola sine falsitate non videtur sufficere ad retractandam sententiam secundum not. §. titulo primo. licet. Joā. an. dicit quod in causis non matrimonialibus procedit quod not. in dicto cap. licet. in matrimonialibus hec litera est distinctione sua. scilicet quod si neuter transiuit ad secunda vota reuocatur sententia probata sola corruptione quod secundum Innocen. videtur dicere hec litera quod tunc secundus eum fit renocatio per in integrum restitutionem vel per conditionem ex hoc. sed si vterqz vel alter transiuit ad secunda vota oportet probari falsitatem. als non fit secundi matrimonij secundum Jo. an. z secundum hoc est casus mirabilis qui non reperitur alibi quod etiam in matrimonio transit sententia in rem iudicatam. nec retractatur. z hoc quia concurrit duplex fauor. scilicet primi z secundi matrimonij. dic quod de falsitate hic nihil dicitur in decisione: sed solum de corruptione vbi dicas quia dicitur implicite per illa verba predicte corruptionis, z. §. dixerat de corruptione cum falsitate. Itē trāsitus ad secunda vota non debet obstare quin possit sententia retractari cum transitus censeatur illicitus presupposito quod non erat verum quod illi essent consanguinei. et quod dixi de duplici fauore non procedit: quia locum habet ceteris paribus. hic autem non sunt cetera paria. quia aliud primum aliud secundum. de prebendis. si a fede. lib. vj. ¶ Itē

b ¶ Nō in mrimonio Adō tex. ī c. cum dilecti. ī fi. de ele. gl. j. in fi. in. c. j. ō occl. phē. Hosti. in sum. in ti. de teste. in §. quot sit eī spēs. ⁊. 2 Iz nūquid b Dom. i. c. ordinarij, ī. §. j. ō of. ordi. li. vj. gb. ī. c. con querēte. ī ij. col. ō rēsti. spo. ab. ī. c. eū bertoldus. in rj. colū. ⁊. ex hac lec. habes de re iudi.

an probata falsitate attestatiōis puniatur. videtur quod sic §. de electionibus. cum dilecti. z quia statur tabellionis scripture. §. titulo primo. quoniam. Speculū. de instru. edit. in. §. restat. ver. sed quid si vnus. dicit in examine suo. omnes docto. in contrarium conuenisse vt ex quo agitur criminaliter non sufficit scriptura tabellionis cum requiratur probationes clarissime. pro hoc quod dixi in dicto. c. quoniam. de obseruantia iudiciorum: vt in actis preiudicialibus tabellio inscribat testes. est ergo ōsil. quod in criminalibus vel ciuilibus arduis que equiparantur criminalibus secundum ea q̃ dico. de iureiurando. c. fi. tabellio inscribat z in examine testis que fit secreto. §. ca. secundo. adhibeantur plures tabelliones quod signa.

1 Socius criminis etiaz in crimine symonie non admittitur in testem.

1 Veniens. ¶ Socius criminis et muneris nō admittitur in testem etiam in crimine symonie. et dictum vnius nō sufficit. primo petitio. secūdo exauditio z causa ibi. §. nos vero. ibi promisisse. quod sola promissio[c] inducit symoniam: cōtra: quia symonia causatur aliquo datoel retento. de symo. c. primo z penultimo. z per to. dic immo etiaz ex sola promissione. nam etiam sole preces quandoqz inducunt symoniam de etate z qualitate. tuam. vbi de hoc. Ad. ca. penultimū. dic vt ibi. nam sibi remissa fuit obligatio anteq̃ esset: z sic potius ibi impediter varietas. z ideo ibi non fuit vera symonia. hic autem promisit remittere obligationem non natam z ea nō vti. z sic parochiani statim habuerunt commodum ex pmissione. ¶ In glo. prima. ibi dare intelligitur. contra quia qui remittit nihil tribuit. C. ad velleya. l. etiaz. ff. quibus modis pig. vel hypo. fol. l. prima. §. cum venditor. que in frau. cred. l. vltima. in principio. Sol. sta cum glo. z dic quod aut ex remissione parti applicatur aliquid lucri z remittens videtur donare: vt in glo. vt si remitto pactum de non petēdo. vel dilatoriam solutionis. aut non applicatur aliquid lucri. z tunc secus. d. l. vltima. in principio. vbi Bart. vt si remittitur declinatoria fori vel similis exceptio. z quod dixi quando applicatur aliquid lucri ꝛc. procedit quando illud est liquidum als remittens potius dicitur facere q̃ dare. vt si remittis dubium euentum litis vt in transactione. C. de nau. siue apud acta. vbi Butrig. Jaco. z Bal. licet ibi glo. contra primū verius. pro hoc quod not. e. titulo. l. actionem. ¶ In glos. prima. ibi persuas. de hoc etiam. j. in glo. iiij. z dic vt ibi. ibi nō est verum. pro hoc quod dixi. §. c. proximo. ad finem. ibi in ciuili glo. c. not. glo. ex qua colligitur in ciuilibus[d] facit semiplenam probationem non in criminalibus. z secundum hoc intellige quod no. de appel. c. j. iiij. q. iij. item sepe. z in Spe. de noto. crimi. §. vt autem. als incipit fama. ver. quid si agenti. generaliter autem cum queritur an fama probetz quando sunt varietates. dic quod aut sum? in casu in quo sufficit cōmunis reputatio: vt de electio. querelam. cum similibus. z fama plene probat: aut sumus in casu vbi requiritur veritas. z aut non est possibilis probatio necessaria et sufficit fama. ff. de flumi. l. prima. de verborum significatione. super quibusdam. pro hoc quod not. j. c. preterea. aut est possibilis. et aut fama est ex clamore populi siue ratione: z nō probat. de pen. l. decurionum. de electio. ca. ofius. z coadiuuat. aut procedit ex verisimilibus coniecturis z aut in criminali: z non facit semiplenam: vt in glo. aut in ciuilibus z aut in exiguis. et probat. C. de sen. ex peri. reci. auten. vbi aut in non exiguis. z facit semiplenam per Barto. ff. de questi. l. de minore. §. rozmēta. ¶ In glo. quarta. ibi non admittitur. dic plenius: vt. j. c. primo. libro sexto. aut enim agitur criminaliter. z socius criminis symonie non admittitur. aut ciuiliter z admittitur nisi sit socius muneris: vt ibi. de crimine autez heresis dic vt de hereticis. in fidei fauorem. libro sexto. ¶ Ad. c. si quis papa allegatum in glo. dic quod ibi admittitur. quia concurrebāt duo crimina: scilicet heresis z lese maiestatis. ibi de eo qui vuente papa committit symoniam vt fit papa: vel ibi de emendato vel aliter vt ibi. ¶ In glo. vltima. in fine. dic quod nō creditur dicto vnius: vt in tex. z gl. z hoc regulariter fallit in casibus specialibus alleg. in glo. z tunc statur vni quia testator voluit ei credere statur ei vt in glo. vt quia si certo sibi dixit suam intentionem z sic alia probatio est impossibilis nec ibi proprie est testis sed commissarius. Ad. ca. nobilissimis. dicibi speciale: quia nō agitur de preiudicio tertij. Item ibi creditur legato propter eius excellentiam. de appellatione.

constitutus.

b ¶ Nō in mrimonio Adō tex. ī c. cum dilecti. ī fi. de ele. gl. j. in fi. in. c. j. ō occl. phē. Hosti. in sum. in ti. de teste. in §. quot sit eī spēs. ⁊. 2 Iz nūquid b Dom. i. c. ordinarij, ī. §. j. ō of. ordi. li. vj. gb. ī. c. con querēte. ī ij. col. ō rēsti. spo. ab. ī. c. eū bertoldus. in rj. colū. ⁊. ex hac lec. habes de re iudi.

c ¶ Solus p missio. ad de doc. in c. ex parte el. j. de off. deleg.

d ¶ In ciuilib?. adde Spe. ti. ō pba. in. §. videndum. ⁊. vj. arch. in. c. si duo xxv. q. vj. Ly. in. l. fina. C. de q̃sti. Jo. de imol. in. l. fi. in vlt. colū. ff. de here. insti.

cōstitutus. ad. cap. tanta. dic vt ibi. facit ad predicta. de spōsa. preterea.

1 Attestationes in vno iudicio inter easdem personas faciunt fidem in alio.

1 Causam. ¶ Attestationes facte in vno iudicio faciunt fidem. in alio inter easdem personas. ¶ Oppo. primo de. ca. veniens. nisi etiā coram eo iudice attestationes nō faciunt fidem in alio articulo. Sol. aut agit? ad eundem effectum in secūdo iudicio vtin primo z procedit hic. aut ad diuersum z procedit contrarium. ¶ Oppo. ad idez: quia in secundo iudicio attestationes primi iudicis sunt recepte li. nō contestata. z sic contra vt lite non contestata in rubro. et per totum. solu. Inno. quod sufficit contestatio facta coram recipientibus. argumen. c. presentata. z. C. eodem. l. fin. ¶ Oppo. quia acta in vno iudicio non faciunt fidem in alio. dic qō immo vt hic inter easdem personas: z quando. ad idem agitur: distingue tamen secundum Inno. an sint acta ordinatoria aut decisoria. z plenius dic quod aut sunt ordinatoria: vt lit. contestata. z iuramentum calumnie. z similia. aut decisoria vt sententia seu concernentia factum vt testes. z instrumēta. quo presupposito. aut queritur de probando sic actum et faciunt plenam fidem in quocunqz iudicio. vt si procurator instrumentum qualiter in tali causa fuit lis contestata vel lata sententia. C. de re iudica. l. gesta. §. titulo primo. quoniaz. aut queritur an faciant fidem vt habeantur pro actis in iudicio. z aut de ordinatorijs z secundum Innocen. quatenus respicūt ordinē peremptū perempta instrumenta. ff. iudicatum solui. cum apud nisi qui fideiussit in primo iudicio non tenetur. in secundo autem respiciunt effectum iam inductuz perpetuo durat. vt si per contesta. interrupta est prescriptio perpetuo durat interrupta. C. de prescrip. xxx. annorum. l. cū notissimi. de ann. prescrip. l. prima. z. l. fina. aut de actis concernentibus factum. vt de testibus z instrumentis. et aut in ciuili z perpetuo valet inter easdem personas vt hic. fallit si coram arbitro sunt recepta: tunc enim datur optio de qua. j. c. presentata. C. e. l. fi. z tradit Innocen. regulam quod prosunt z preiudicant omnibus quibus prodest vel preiudicat res iudicata. z dicit Innocen. j. c. Albericus. hoc verū etiā si attestationes non fuerunt publicate in primo iudicio: cuius contrarium tenuit Jac. de are. z minus bene. de hoc per Bartoluz. ff. iudicatum solui. l. prima. aut in criminali. z aut ad solutionem z valet. C. de pig. l. preses. vi bono. l. ij. §. primo. aut ad condemnationem. z dic vt not. in dicta. l. ij. iudicatum solui. aut de actis decisorijs. vt est sententia. z dic vt. j. de re iudica. c. penultimo. de confessione videtur hic quod continetur nomine actorum z concernentium factum et ea dicitur quod in quocunqz iudicio probat contra confitentez de predictis in dicta. l. ij. iudicatum solui. et per Lynum. C. de eden. is apud quem. z de iudi. properandum. §. primo. de verborum signi. cle. sepe. in ver. legitime.

1 Clerici in causa ecclesie testificari possunt.
2 Causa propria quando dicatur.

1 Emnuncius. ¶ Clerici pōt in causa ecclesie testificari. primo dictum. secundo exceptio. ibi. in fine. ¶ In glo. ibi satis. videtur sua: immo nō est sua per id qō sequitur in glo. ibi alij dicunt. hec canoni. nec oportet distinguī vt distinguit Hostien. an sint liberti ecclesie vel non. quia illa distinctio iure nō probatur. ibi non est ppria clerici. ¶ Quero quando dicitur causa propria. a dic qō quando commodum vel incōmodum est alicuius: ita qō est estimabile. l. j. §. in propria. ff. quando appellandum sit. per hoc soluuntur questiones sequentes. agitur de pascuis que villa dicit ad se pertinere: ita q̃ singuli de villa pōt ibi pascere animalia sua. dicit Ly. C. eo. parentes. q̃ isti non possunt esse testes. b pro hoc ratio premissa quia agitur de commodo singulorum. alia questio collegium scholarium viuentium de redditibus cōmuniter attributis collegio agit pro his redditibus an poterunt singuli de collegio testificari: videtur quod non ratione premissa in contrarium hec litera z sic consuluit: quia nulli ipsorum licet aliquid sibi applicare de predictis. z sic non est interesse estimabile. cuis enim possit contingere qō pinguius viueret. poterit etiam non contingere: vt quia recipietur alij in collegio propter auctas facultates. arg. de institu. c. primo. non ergo dicitur causa propria singulorum ex quo singulis non competit ius aliquid prequendi. z hec est ratio huius. cap. ¶ Aut autem plenius liqueat cum queritur an singuli de vniuersitate[c] seu collegio testificari possint in causa collegij. dic quod aut cōmodum vel incōmodum applicatur singulis. aut vniuersitati. primo casu quilibet repellitur quia in causa propria nemo idoneus testis. C. e. l. omnibus. facit de senten. excō. si sententia. li. vj. z quod not. Spec. eo. titu. §. primo. ver. item quod habet. paria sunt enim q̃ agatur de cōmodo particulari. vel q̃ de vniuersali diuidendo in singulos: vt lit. pen. c. fi. vbi optime probatur: quidam tamen putant q̃ in his que fiunt per vniuersitatem alijs remotis etiam hoc casu possint singuli testificari quia per alios probatio impossibilis. j. eo. veniens. in fin. arg. j. titulo primo. c. fina. C. de repu. l. consensu. §. penult. ne subtrahatur probatio. arg. j. eo. dilecto. quod non procedit: quia stat regula qō nemo idoneus testis in facto proprio p predicta z est quid imputetur collegio si non admittit alios testes. secundo casu quādo commodum vel incommodum applicatur vniuersitati. aut in ciuili z admittitur quilibet vt h quia causa non est singulorum: vt in glo. z per predicta. z hoc etiam si contingere possit q̃ aliquod commodum applicabitur singulis sufficit enim quod non competit singulis ius h petendi per predicta. aut in criminali. z aut agitur causa collegij z idem quia singuli admittuntur. aut agitur inter illos de collegio z aut inuicem z quilibet de collegio admittitur. quia par affectio tollit suspitionem. facit quod not. de offic. delega. cum. R. ¶ In glo. ij. z in Specu. eo. titulo. §. primo ver. sed nunquid in causa. z de accusa. ex parte. de symo. licz. aut non inuicem. vt quia vnus de collegio accusat alium de extra collegium vel econuerso. z tunc dicit Specu. in. d. ver. sed nunquid. quod admittuntur illi de collegio in defectuz. Pau. melius dicit q̃ si collegium est exiguum non admittuntur. quia videntur domestici. xiiij. q. ij. super prudentia. facit iij. q. v. accusatoribus. de accusa. repellantur. secus si non exiguum. quia tunc cessat hec ratio in quo dic attendendas cōiecturas. nam etiam in exiguo collegio possunt esse non domestici. §. c. insuper. per hec infertur quod in causa monasterij indistincte admittuntur singuli nisi aliud obstet. §. c. insuper. non enim potest dici causa singulorum cum non sint capaces: sed. j. de statu mo. cum ad monasteriū. licet. quandoqz de bonis monasterij fiant portiones diuidende in singulos monachos: vt not. qui cle. vel vouen. insinuante. de quo. j. de prebē. dilectus. el primo. per hoc enim nō habent singuli ius petendi illas portiones.

Aper eo. Crimen nunc probatur repellit testem etiam als de crimine nō condemnatum. Communis diuisio ibi. rñ. ¶ In glo. prima. in fine. videtur tamen quod ex quo hic est determinatuz etiam secundum leges hoc sit tenēdum. arg. eius quod not. de no. oper. nunci. c. primo. cōmuniter tamen statur glo. qō aliud fm. l. z.

1 Laicus in crimine nō testificatur cōtra clericū.
2 Sui qui dicantur.

1 Decetero. ¶ Laicus nō testificatur in crimine contra clericum. accusat tamen pro sua vel suorum iniuria. primo regula. secūdo exceptio. ibi nisi. tertio limitatio ibi nec
2 tunc. in glo. ij. ¶ Quero qui dicuntur sui. a So. vt not. gl.
d C. ad turpil. l. penulti. aliter tamen dicit glo. ff. de accusa. l. ij. z in hoc varie dicitur dic q̃ sui dicuntur qui possunt experiri sine mandato pro alio vt coniuncta persona. de rescrip. nō nulli. ad fi. ff. de pcura. sed hec.

1 Dilationes tres ad pducēdū testes dari possunt.

1 In causis. ¶ Tres dilationes ad producendum testes dari pōt quarta nō sine solennitate legali. hoc dicit vsqz ibi z super. habet duo dicta. scōm ibi z super. ¶ In glo. prima. ibi dilationem. ex hoc colligitur vna lectura fm quaz summani. alia ibi. itē alia colligitur. in glo. ibi vel dic. prima melioz. nam inter vnam dilationem possunt fieri plures productiones testiū nec in quarta productione vel vlteriori exigitur solennitas legalis. q̃nuis autem dentur dilationes ad probandum: tamen probationes facte non data dilatione tenent. ff. de adul. l. crimine. de questi. l. vnus. §. cogniturum. z vtrobiqz Bar. sed si data est dilatio non valent probationes facte extra dilationem.

c ¶ An singuli d vniuersitate. Adde archi. xij. qō. ij. in sum. Archi. in c. sup prudētiā. xiiij. q. ij. Alex. de imo. cōsi. xliij. inc. visis z pōderaf his q̃ otinent in pcessu ī iiij. vo. idē Alex. sibi Zius ōsil. lxviij. inci. visoznondū. piscuso. pcessu cause ī l. ij. vo. ab. ōsi. xvj. inc. ad clarā decisionē pscentis dubij ī primo vo.

d ¶ Qui dicātur sui. Adde gl. fi. in. c. studeat. l. diffi. bar. in. l. si ita. ī. §. ea lege. de ⁊. obli.

si tamen testes iurant inter dilationes possunt postea examinari. ff. de dam. infec. damni. §. sabini. vbi Bar.

Tsuperdictis. Quero ō ratione dubitandi. vi debatur forte q̃ sicut testes i secreto deponūt ē. c. ij. ita etiam secreto super eorū dictis esset disputandum. contrarium deciditur. non eim posset disputare nisi sciretur quid dixerint: ideo publicātur.

Cmtu. Si fieri poteſt concordari debēt dicta testium que videntur cōtraria. vel sic. ⁊ magis ad literam si testes vnius partis dicunt aliquid actum ante appellationem ⁊ testes aduersarij q̃ post preferturpobatio prima ⁊ actus iudicatur non tenere. primo factū decisum. secundo diffinitio. ibi cum constet. ⁊ narratur casus quia quidam vt Hoffr. dicunt q̃ archiepis agebat petens excommunicationem cōfirmari. alij vt Hosti. q̃ agebant canonici petentes eam pronūciari nullam. dic q̃ non refert quis agat prosequētia. ¶ Nota casum singularem in quo presumitur pluralitas actuum vt hic pluralitas ap. quod dic vt. j. Item q̃ cuꝰ testes discordant fit interpretatio vt reducantur ad concordiam. ⁊ quotidie allegatur. de quo in glo. ¶ In glo. ibi pro reo. Ex hoc sentit q̃ canonici erant rei pro hoc quod predixi. alij tamen dicunt q̃ immo actores vt prediximus. dic q̃ non refert. Nam si agebant vt excōtcatio pnunciaret nulla. archiepis excipiēs q̃d immo validat in exceptione fit actor nec obtinet nisi doceat q̃ ante omnem appellationem cū per canonicos doctū esset post appellationem perquirit probationē probatio archiepi remanet dubia, non enim sequitur ex hoc fit valida cum potuerit esse lata ante appellationem secundam ⁊ post primā. et si ponis q̃ archiepis egerit fortius hoc procedit. ¶ Oppo. ad hoc in eo quod fit interpretatio q̃ pluries fuerit appellatū. quia non presumitur pluralitas. ff. de rei ven. pomponius. si frumentum. in fi. So. non presumitur nō suffragantibus cōlecturis: hic autem suffragantur ne testes notentur de periurio. de fide instru. cum Joānes. ⁊ fm aliquos hic fit interpretatio non vt testes probent sed vt periurium euitent. p hoc quod not. Bart. ff. de libe. et posth. l. gallus. §. ille casus. dic q̃ immo etiam vt probent. nam hic remanet intentio canonicorum fundata ⁊ pronunciatur excōmunicationes non tenere. ⁊ ad illud quod nō presumitur pluralitas. dic q̃ etiam nō presumitur vnicitas seu singularitas: quod dico in. d. c. cum Joannes. ⁊ hoc quia hic erat probata pluralitas ex quo alij qui testes dicebant q̃ ante appellationem. alij q̃ postea. aut ergo oportet. q̃ duplex appellatio intercesserit. aut q̃ alteri falsum dicat. q̃d vltimū nō est dicendū nisi aperte cōuincantur. stat ergo primū q̃ debet intelligi de diuersis operationibus vt hic quod est singulare. procedit autem hoc interpretatio in testibus diuerse partis vt hic. secus si eiusdēꝫ vt no. Jnno. de offi. delega. cum contingat. licet glo. contra. j. e. in nostra. quod male potest poni in practica cū respectu testiū eiusdem partis videatur faciendā interpretatio contra producentem. ē. titu. primo. in presentia. pecdit etiam interpretatio huius. c. quādo testes vtriusq̃ partis sunt pares hinc inde. secus si nō pares; vt quia plures ex vna parte q̃ ex altera. no. glo. ⁊ Jnno. in. d. c. cū ptingat. ⁊ Bar. in. d. §. ille casus. contra tamē videretur: quia etiam si hic testes archiepi essent plures tamen ex quo fit interpretatio de diuersis appellationibus remanent testes archiepi ⁊ canonicorū tamq̃ duo separata. primū tamē placet ne nimiū extendat huic. c. que facit vt testes archiepi ⁊ canonicorū censeātur duo separata. alꝰ si nō fieret interpretatio de pluribus appellationibus hoc cessaret. ⁊ hec signa per que declarat intellectū huius. c. per scribentes nō bene explicatū. Et si dicas q̃ potius debuit interpretari de duplici excōmunicatione. dicit Host. q̃ sic placuit principi. q̃d nihil est. Jo. an. dicit q̃ hoc fuit: quia solet multiplicari appellatio etiā ab eodem. de ap. d. i. lecto. ⁊ in spicitur q̃d consuetum est reg. Ex predictis sis cautus cum vis pbare excōicationem nō esse nullam nec latam post appellationē q̃ capitules q̃ tm semel fuit appellatū: quo confessato vel pbato cessat interpretatio huius. pro hoc dictuꝫ c. cum Joānes. ibi multi. ij. q. j. de sen. excō. c. j. li. vj. sed illud in foro penitētiali: secus in iudiciali. In primo eim duriores interpretatio cēsetur benignior de scrutinio. c. vno. ¶ In glo. vltima. secus in secūdo. arg. de sen. ex. per tuas. ibi ne de periurio. not. contra. hic tamen nō solum fit interpretatio vt cuiuent periurium: sed ⁊ remanet probatum pro altera parte: q̃ pronūciatur pro canonicis. ⁊ hoc euenit ex necessitate cōsequentie: quia ad intentionē canonicorum obtinendam sufficit q̃ excōmunicatio sit lata post aliquam appellationē. sed ad intentionem archiepi nō sufficit q̃ ante aliquaꝫ appellationē: sed oportet q̃ ante quālibet appellationē p̄ dicta.

1 ¶ Nona capitula que dicūtur.
2 Attestationibus publicatis an admittantur testes super capitulis nouis vel antiquis.
3 Jnstrumenta an possint pduci publicatis attestationibus.

Maternitatis. Famosum ⁊ practicum publicatis attestationibus in causa principali super nouis capitulis dependentib⁹ a veterib⁹ testes nouī ⁊ veteres in causa appellatiōis recipi possunt super nouis: tū non pendētibus vel super antiquis nō. h. d. cū glo. primo dupler questio. secūdo vtriusq̃ vnica so. ibi tibi. ⁊ ibi primo respondet. secūdo limitat ibi receptis. ¶ No. ibi renūciatum. q̃ licet renūcietur pductioni testium in causa principali produci possunt in causa appellationis. de hoc. j. e. cū venisset. Jtē ibi si noua ꝯigerit id quod dixi summādo. Jtem ibi per iā receptos. q̃ semel pductus in testem cōtra me pōt iterum pduci. de quo in glo. ij. Jtem ibi credimus. q̃ hoc verbū sufficit in iudice decidente. de deci. pastoralis. ⁊. ff. de arbi. quid tamen. §. j. Jtem ibi super nouis. q̃ aliquibus repetit idem. hoc eim prius dixerat ibi si noua ⁊c. ⁊ hoc fit ad maiorem expressionem. Item q̃ testis pductus in principali ⁊ reproductus in appellatione iterū iurat q̃d est: quia iuratū cōcernit instantiā ⁊ capitula super quibus iurauit. ⁊ sic non capitula noua super quibus nūc pducitur. p hoc. ff. de dam. infec. l. q̃ bona. §. si quis stipulatus. Jtem de iuramēto testis. ⁊ q̃d cōtineat. dic vt in glo. vlti. ¶ In glo. j. ibi attestationes. Jtem dato q̃ sit renūciatum possunt testes pduci super nouis capitulis in causa appellatiōis. quia renūciatio cōcernit instāntiam cause principalis appellationis. cōsiderari tamē debꝫ sub qua forma renūciatum est. posset enim ita expressa esse renunciatio q̃ nō admitteretur, pductio vlterior. de hoc. j. c. cū venisset. retulit autē hec litera se ad id, q̃d cōiter fit: quia solet renunciari pductioni super capitulis propositis. ¶ In glo. ij. ibi inimicus. ex hoc videretur idem dicendū in ciuili. de re iudi. cū. J. ⁊. A. Dic ergo melius vt dicit glo. in. l. pduci. hic alle. ⁊ Spe. eo. ti. §. j. ver. ītē q̃d in alia. ⁊ dic q̃ semel pductus qui dixit falsum nō pōt pduci nec cōtra eundē; nec cōtra aliū tanq̃ periurus. j. eo. testimoniū. sed si nō dixit falsum aut se obtulit et nō admittitur etiā in primo testimonio tanq̃ suspectus. aut fuit cōpulsus ⁊ admittitur etiaꝫ secūdo nec pcedit distinctio glo. inter causam criminalē ⁊ ciuilē: q̃z facilius repellit in criminali. j. eo. testimoniū. ⁊ fm hoc dic q̃ in. l. pduci reū. i. falsum vt sic is qui primo falsuꝫ testimoniū dixit ꝯtra aliquē postea ampliꝰ non admittat. ¶ In fi. e. gl. ¶ Oppo. in eo q̃d hic format duplex questio ⁊ dat tm vna so. ⁊ sic fuit autor: diminutus. So. per vnicā so. satisfit vtriusq̃ questioni. in quo aūt differāt prima questio a secda instāt scribentes. dic q̃ tā prima q̃ secda forma respectu cause appellationis. ⁊ primo querit de testib⁹ nō pductis in principali. secūdo de antiquis. i. pductis in principali. ⁊ de vtrisq̃ respōdetur q̃ ⁊ per nouas ⁊ p veteres possunt in appellatione pbari noua capitula: q̃q̃ aūt pponens distinguer et inter testes nouos ⁊ veteres: tū quia nō subest ratio diuersitatis: iō autor cōiungit. ¶ In glo. iij. Oppo. q̃ sup nouis capitulis nō audiatur pbatio. oportet eim actorē persistere in causa in cohata. C. quō ⁊ qñ iudex. auē. qui semel. forte metu cōtrarij glos. intelligit de nouis pendentib⁹ ex veterib⁹. q̃d dic vt in
1 q. seq. ¶ Quero que dicātur noua capitula. dic q̃ nouum dicit capitulū q̃d nō fuit faltē in illa forma. de iudeis. iudei. ⁊ sic dicit nouum capitulū q̃d nō fuit amplius pductum. antiquum q̃d fuit alꝰ pductuꝫ. Jtem nouū est duplex. quoddā q̃d est dependens autoritatibus. i. cōcernēs causam. ⁊ p cōsequens pertinēs ad vetera capitula seu dependēs. quoddā nō pertinēs ad causam. exemplū vendicās rem in cā principali vult pbare q̃ emit a Petro in appellatiōe q̃d a Mar. hoc est capitulū nouū non dependens a veteribus ⁊ non admittitur tanq̃ sibi cōtrarius. de ap. sollicitudinem. fm Jnn. Host. dicit aliud esse ex parte rei qui non phiberetur vti cōtrarijs defensionibus. de cen. cuꝫ olim. reg. nullus pluribus. de regu. iuris. lib. vj. dic hoc: ideo quia non est capitulū omnino independens: immo dependēs. sufficit enim reo qualitercūq̃ excludat intentionem agētis. Ex parte autem actoris videtur. ⁊. independens. quia ex quo in principali se restrinxit ad certū modū est ac si egisset ex causa speciali. ideo postea varians nō auditur. arg. de re iudi. abbate. lib. sexto.

Aliud

Aliud exemplum ⁊ clarius ex mutuo. ⁊. c. q̃ mutuo. publicatis attestationibus vel in principali vel in appellatione capituli q̃ cōsensus est mutuū hoc est nouū ⁊ dependet a veteribus: quia pertinet ad cām. de hoc in Spe. eo. §. satis utiliter. ver. illud aūt. ⁊ per Host. in summa eo. ti. in fi. Ex his habes q̃d est capitulū antiquū ⁊ q̃d nouū. Jtem de capitulo nouō q̃d dependeat a veteribus. vel nō. ¶ Hoc presupposito.
2 ¶ Quero an publicatis attestationibus admittātur testes super capitulis nouis vel antiquis. so. colligit ex ter. et ex glo. q̃ super nouis admittūtur ⁊ intellige dependētibus a veteribus. vt in glo. super antiquis nō. ⁊ de antiquis ex emplū. j. eo. series. ⁊. c. cum in tua. cū multis alijs. c. ibi cū Joannes. glo. e. ⁊ ibi exemplū de capitulo nouo dependēte a veteribus seu pertinēte ad causam. ibi per hāc. ibi aliud exēplus ¶ In fi. e. glo. sunt ⁊ alie opi. extra glo. quas nō expedit referre cum litera sit clara ⁊ hodie clarius supplet. j. eo. cle. testibus. Et ex hac litera iuncta hac glo. ⁊ dicta cle. eliciuntur tres cōclusiones. Prima publicatis attestationib⁹ nō admittuntur testes super capitulis antiquis. i. prius pductis sup quibus facta est pductio vt hic. nec super directo cōtrarijs vt in dicta cle. ⁊ ratio vtrobiq̃ ppter periculū subornatiōis
3 vt in glos. ¶ Ex hoc infertur q̃ publicatis attestationib⁹ possunt pduci instrumenta etiā sup antiquis capitulis: quia cessat metus subornationis: et idē super directo cōtrarijs. ex ratione. p hoc de fid. instru. cum ō lectus. ⁊ q̃d ibi in gl. j. Secunda cōclusio super capitulis nouis dependentibus a veteribus. i. pertinētibus ad cām admittūtur testes vt hic in ter. ⁊ glo. secus sup independentib⁹ per p̄dicta. ⁊ per. l. per hanc alle. in glo. Tertia cōclusionē ponit Jnno. q̃ sicut nō admittūtur testes super antiquis capitulis post publicatas attestationes ita nec super inclusis: vt si produxi testes ad pbā dam prescriptionem ⁊ publicatis attestationib⁹ volo pobare titulū nō admittar. ⁊ debet hoc intelligi de prescriptione titulū requirēte. alꝰ esset imprudēs qui capitularet de titulo. quādo aūt requirit titulū tunc capitulū dicit antiquū tāq̃ inclusum sub antiquo. nam qui capitulauit de prescriptione titulū requirēte intelligitur capitulasse de titulo. ¶ Oppo. ad hoc. j. e. ex tenore. vbi post publicationem pducuntur testes super loco ⁊ tpe cōtractus. Soluit Jnn. q̃ locus ⁊ tēpus nō includuntur sub contractu sicut titulus sub prescriptione titulū requirente q̃d est subtile: ⁊ est ratio quia titulus est pars substantifica prescriptionis titulū requirentis. sꝫ locus ⁊ tempus nō sunt cōtractus sed accidentia. pro hoc q̃z sunt in cōcomitantia cuiuslibet pducti. quicquid enim, pducitur habet concomitātiam loci ⁊ temporis quia sine his nō producitur. de re iudi. abbate. lib. vj. quod signa. per hoc dic q̃ publicatis attestationibus super cōtractu admittūtur testes super loco ⁊ tempore. eqsimiliter super alia cōcomitātia cōtractus. de fide instru. cum Joannes. vbi post publi. attestationes super contractu producūtur testes super cōditione contractus. Et si dicas q̃ conditio est pars cōtractus cōditionalis. dicit Jnno. q̃ immo nihil habet cōmune natura liter cū cōtractu cui opponitur. immo est extranea. dic ideo quia potuit esse non cōditionalis. secus in prescriptione titulum requirente. q̃ sine titulo prescriptio est nulla. ¶ Oppo. ad idem, nam sicut non admittūtur testes super titulo p̄ scriptionis modo predicto: ita non deberent admitti super etate si prius capitulatum fuit de professione cuꝫ etas requiratur ad professionem. de reg. c. j. libro sexto. ⁊ similiter videretur in matrimonio in quo etiam requiritur etas. argu. de despon. impuber. c. vno. lib. sexto. ⁊ tamen cōtra predicta est ē. tit. primo. in presentia. Jo. andr. dicit q̃ titulus magis in est prescriptioni q̃ etas matrimonio vel professioni. nam pbans professionem obtinet etiam non docto de etate q̃d tamen dicit dixi in dicto. c. in presentia. ⁊ similiter in matrimonio nisi negetur: secus in prescriptione titulum requirente in qua doctus de prescriptione nō obtinet nisi doceat de titulo. dic vt p̄dixi de loco ⁊ tempore q̃ etas non est pars substantifica professionis vel matrimonij licet necessario cōcurrat: sed titulus est pars substantifica prescriptionis titulum requirentis. ¶ Quero quare plus timetur suboꝛnatio super capitulis antiquis q̃ super nouis. dic ideo quia fiunt interrogatoria testibus, vt not. j. c. cum causam. de quibus nō potuit instrui productus. ⁊ per illa interrogatoria quandoq̃z conuincuntur testes de falsitate. exēplo daniel. ē. c. ij. et sic volens producere post publicationem esset instructus de q̃ bus deberet informare testes: que ratio cessat super capitulis nouis. Et dato quod nō sint facta interrogatoria subest alia ratio quia ille qui nō probauit videtur pronocatus. argu. ff. de bonis liber. qui cum maior. §. si libertus. ⁊ magis p sumitur contra eū de subornatione q̃ p illo. Jtem statuēda fuit meta seu mensura productioni ne infinitum liceret producere. j. c. licet. iij. ¶ Quero an premisse conclusiones indistincte procedant quo ad id quod dicitur in eis q̃ publicatis attestationibus non admittuntur testes super antiquis capitulis. dic q̃d procedit regulariter. excipiuntur aliqui casus. q̃d dic vt hic scribitur. inter cetera excipitur casus quādo peremptā est instantia: quia in noua instantia que est omnino noua. id est non in causa appellationis sed in alia principaliter mota hoc licet. vt communiter dicunt hic scribentes. Stephanus. e. ti. cle. testibus contra. ⁊ videtur verius: quia peremptā instantia non pereunt testes. ē. c. causam. ⁊ sic subest metus subornationis. hoc tenet Bar. ff. iudicatum solui l. ij. vi bono. rapto. l. ij. §. ij. dico in dicta cle. in glos. vltima. in fine. Jtem quando iurant q̃ tenebunt secretum dictum suuꝫ vsq̃ ad publicationē. iiij. q. ij. Jtem in criminali. ver. qui falso. de hoc in Spe. eo. ti. §. sequitur.

1 ¶ Jurans testimonium non dicere compellitur ad testificandum.

1 **Atimauit.** ¶ Qui iurauit testimonium non dicere testificari compellitur si attestationes non sunt publicate. Cōis diuisio. ibi ideoq̃. ¶ In gl. ij. in fine. p hoc quia ille qui induxit istos ad iurandum non potest de hoc iuramento excipere: quia repelleretur de replicatione doli fm Jnnocen. pro hoc de adulte. c. primo. ⁊ fin. Item contra proximam lecturam ibi aliud est quia tunc non obstaret publicatio attestationum. naꝫ hoc. c. esset nouum. ſ. de conspiratione. ⁊ dic q̃ isti coguntur testificari non simpliciter: sed si necesse fuerit vt in litera. idē quādo per alios non potest haberi veritas. alꝰ deberet seruare iuramentū. eo autē ipo q̃d iudex compellit ad testificandum videtur, pnūciare iuramētum nō obstante.

Ausamqꝫ. Publicatio vel renunciatio testium in vno capitulo non preiudicat volenti producere testes in alio. primo pactum. secundo pronūdet sicut principali ibi iudicibus. tertio super emergenti. ibi quia vero. de. c. facto. de mutu. peti. c. primo. ¶ Nota in fi. q̃ priuilegium ap-
a pellantis quod videtur obuium [a] rationi remittitur ad papam. remittitur etiam ipe impetrans. de rescrip. c. ij. etiaꝫ in uictus: vt ibi. ⁊ si etiam hoc seruaretur magnū remediū esset contra calumniosos impetrantes. ¶ In glo. prima. ibi consulta. cōmunius hoc procedit cum consulitur princeps sup processu nōdum completo. secus si fit relatio post conclusionem cause seu processu completo: vel si committitur consulēda iurisperito. tunc enim intelligitur conclusum nec amplius possunt produci probationes facti. de dila. c. cum nobis. ibi ⁊ de hoc verius glo. dic q̃ etiam verum est. j. ⁊ potest intelligi litera ibi alijs capitulis vtroq̃ modo. ⁊ hoc respectu publicationis. sed respectu renunciationis: dic vt. j. ca. cum venisset. ¶ In glo. ij. ibi non valet. quantum ad illam litem. secus quo ad aliam. ⁊ dic vt not. vt lit. penden. clem. ij. in glo. in ver. citatio. in glo. iij. Hostien. vero intelligit hoc secuta presentatione. de appella. super eo. el secundo. ⁊ citatione. de offi. delega. gratum. vel saltem q̃d peruenerit ad notitiam aduersarij. de alie. mutan. iudi. cau. fac. c. j. de appel. meminim⁹. Jo. cald. tenet primum argu. de re iudic. cum olim. verius vi detur quod dicit Hosti. nam anteq̃ impetrans inceperit vti preueniendo per citationem potest aduersari libere impetrare. de appella. vt debitus. Ad. c. cuꝫ olim. dic q̃ ibi precesserat sententia pape contra quam non presumitur papa velle venire. secus in rescripto q̃d non habet vires quo ad impediendam impetrationeꝫ aduersarij nisi pars inceperit vti dicto. ca. vt debitus. vel forte fuerat causa commissa de assensu vtriusq̃ partis quo casu neuter hoc tacito licꝫ impetrare. de rescriptis ceterum. ad finem. ¶ In glo. vltima. ibi. vnde sic. signa glo. ex qua colligitur q̃d nomine rationis intelligitur de equitate rationabili seu de cōmuni cursu. ¶ In fi. e. glo. Oppo. q̃ episcopus Florentinus non habuit intimare id de quo hic cum sua non iuris esset. Sol. forte fecit ad instantiam plebis. de electio. c. innotuit. de do. cum olim. ⁊. c. veritatis. vel ex officio cum esset preiudiciuꝫ honoris sedis apostolice. ⁊ sic tenebatur intimare ratione iuramenti quod epi prestant pape. de iureiur. Ego. F. flor.

a ¶ Nōvt obuiū. ad de. abb. in c. ex pte. el j. de off. de lega.

Ersonas. ¶ In testimonio repellitur cōsimili modo laborans. pars de appella. personas. ¶ Oppo. in eo quod dicit mo-

bo.mo:bosus,enim non reperitur prohibitus a testimonio: dic mo:bo:idest crimine.tamen in iure sumitur pro defectu. de rescriptis.ad audientiam.el secundo. ¶ Oppo.ibi cum similiter quia est dictio relativa.z tamen nullum simile precessit.quidam dicunt consimilt.s.producentis.et pro hoc facit sententia.melius tamen esset sine hoc verbo cuz simili. sed forte opponitur q minus crimen,sufficit ad repellendum testem quando producens tenetur mo:bo cõsimili.vel dic con simili mo:bo.idest causa:vt in glo.z in ea ibi sic et iudex.non est omnino bona similitudo inter iudicem et testem. facilius enim repellitur iudex:vt not.de offi.delega.cum.R.In autem,similitudo cause repellat testem sicut iudicem.Spec.eo. titu.§.j.ver.item quod habet.videtur velle q fic.dico hoc arbitrarium.ex coniecturis tamen vt predixi facilius repellitur enim iudex.

1 ¶ Christianus ptra iudeum in testem admittit.
2 Casus in quo seruitus inducitur de iure canonico.
3 Iudeus doctor fieri nõ potest.

1 **Iudei.** ¶ Christianus admittitur cõtra iudeum in testem.pars de iudeis.iudei. Primo excessus.Secundo pena ibi.et anathemate.Tertio cause,reddditio ibi cuz. ¶ Nota ibi subesse casum in quo inducitur seruitus de iure canonico.Inno.pro hoc de iudeis.ita quozũdam.sic z alle. xv.q. vltima.cum mulcte. ¶ In glo.prima.ibi in testimonium repellitur.ergo ab'oneribus z a dignitate.contra.ff.de decur. l.generaliter§.fina. vbi iudei permittuntur fungi honoribus. ¶ Sol.inter se possunt nõ inter nos.vnde nõ posset
3 a iudeus fieri doctor a fm Bar.in.d.§.fi.qõ not.

a ¶ Iudeus fieri doctor.Addõ doct. in.c. quãto. de magi.ab.i c.j.z i.c. in dei.z in.c. cũ sit.d iudeis.bar.i l.fi.C.d iudeis.

1 ¶ Presumptio nõ modica est presumptio semiplena.

Super eo. Mater pro matrimonio filie petentis virum superiorem se non admittitur in testem.hoc primo.Super consanguinitate admittitur.z ad dictum solius matris impeditur contrahendum:sed non dirimit ias ptractũ. habet duo dicta.secũdũ ibi sup.z cõmunis,diuisio vtriusq;. ¶ In glo.prima.ibi vt litera dicit.s.a contrario sensu ibi nõ est admittendus.z in eo quod dicit,de diuitijs.exemplũ patz de nobilitate. dic generis.de preben.c.penulti.ibi potentia subaudi amicoruz vel territorij.honore:vt quia iudex vel doctor vel in magno officio.z ponit hic alternatiue.quia sufficit alteruz. ¶ Quero an cessante suspitione premissa mater pro filia facit semiplenam vt possit esse locus iuramento iuxta.ca.fi.de iureiuran.hec questio supponit aliam an in causa matrimoniali sit locus premisso iuramento quod dico de iureiuran.mulieri.sed pro nunc presuppositio qõ fic.quidam dicunt qõ hoc casu non deferetur: quia vt sit locus delationi propter vnuz testem oportet q sit omni exceptione maior quod dico in dicto.c.fi.iure autem non est huiusmodi vt no. glo.singularis.ff.de proba.l.etiam.z Jo.and.in Spec.de teste.§.primo.ver.item qõ est parens.sic vidi allegare in facto. In contrarium videtur hic litera:quia mater cuz alia mulier plene probant.ergo sola semiplene. ¶ Oppo.ad hoc: q: etiam si vir non sit superior diuitijs ꝛc.tamẽ videtur subesse alia suspitio:quia mater videtur intelligere incrementum z honorem filie vt hic. honor autem est iubere.ff.de conditio. z demonstra,l.titio.§.primo.z.§.titia,vbi Barto.solu.videretur standum.quero hic tamen litera multum facit pro primo modo predicto z suspitio premissa non videtur considerandа cum hic solum excludatur mater quando vir est superior aliquo de modis hic expressis.z hec not.quia vidi in facto.ex his dic quod nõ quelibet leuis suspitio fecit quod testis non censeatur omni exceptione maior:quod plenius dico in dicto.c.fina.ibi vel modica etiam excellentia.hoc facit pro eo quod proxime dixi vt nõ consideretur quelibet leuis suspitio.pro hoc quia de modico non curatur.de rescriptis. si proponente.ibi iura predicta.parentes enim et liberi nec pro se nec contra se admittuntur in testes.C.eodem.l.parentes.z ibi not.speciale.ergo hic in matrimonio vt admittantur cessantibus suspitionibus de quib' hic. ¶ In fi.eiusdez glo.quero in litera ibi affidasse.quid velit.quidaz intelligit de matrimonio. Hosti.intelligit etiam quo ad sponsalia de futuro. Jo.and.dicit z bene q in sponsalibus minus suspectum est testimonium matris. ¶ Quero in eo quod hic dicitur de matre.z glo.idem dicit de matre.quid in alijs consanguineis.dic quod admittuntur indistincte:quia edictum de testibus prohibitorium est:quod not.j.eo.expliteris.z notanter dicitur hic de matre z filia.quia facilius repellitur mater q pater ardentius diligat honorem filie.argu.huius litere. in hoc tamen attendentur coniecture. ¶ In glo.vlt.in fine. Quero quid vult litera ibi presumptio non modica.dic id
3 est vehemens.vel melius vt dico de suspicione.literas. ¶ Et nota singulariter literam:q presumptio non modica est probatio semiplena:quia fit per vnuz testem:vt hic vt dico in dicto.c.literas.

Licet. ¶ Judeus nil probare potest minus Primo causa dicti.Secundo dictuz.ibi mandamus.Tertio illud probat autoritate ibi iusta.solut obstaculum ibi quia et olim erat in secunda compilatione.de foro competenti.c.fina. ¶ In fi.j.glo.de hoc de elect. cum in cunctis.z nota ex glo.iuncta litera q christiani sunt priuilegiati super non christianis. ¶ In glo.penulti.ibi p̃sul.dic q ibi in cardinali contra quez requiruntur plures testes.vel ibi de suspectis:vt dicit ibi in.§.sequenti. ¶ In gl. vltima.ibi preiudicium.quando alter alteri non fit preiudicium sufficit semiplena.no.Inno.de consecra.eccle. vel alta. super rubica.z not.j.eo.nuper.in glo.vltima. ¶ In glos.fi. e.glo.de hoc.§.c.veniens.

In literis. ¶ Testes quos quis de sua familia producit nõ sunt idonei. Communis diuisio ibi rñ. ¶ In glo.ij.ibi domesticus:idest qui moratur in eadem domo z iste non testificatur pro superiore domus.sed vn' de vna domo bene testificatur pro alio eiusdem domus qui non'est testificanti superior.de hoc.C.eodem.l.ij. ibi patire. vel dominice potestatis non dicit iudiciarie.z sic secus in eo qui est superior tanq̃ iudex:de quo tamen dic vt.§.vt lite non contestata.c.accedens.el secũdo. Quid de eo qui est gestor negociorum cum salario z habitat extra domum.dic q non prohibetur testificari pro dominojex quo non est domesticus.de hoc per Ly.in.d.l.ij.z pcedit quod dixi de domestico donec stat in domo.ideo datur consilium vt si non potest probare nisi p familiares eos licentiet de domo.de hoc in.d.l.ij.z in Speculo.§.primo.ver.item excipitur q est domesticus.z ver. sequen.z ibi de pluribus si.questionibus.de hoc etiam p bart. ff.de testa.qui testamento.

Cum venisset. Donec publice sunt attestationes vel testium productioni renunciatum possunt produci testes.postea vero non super eisdem capitulis sed super alio sic.hoc dicit quo ad titulum. Primo querelã. Secundo dat iudices ibi.mandamus.z ibi tria mandat.secundũ ibi questiones.tertiuz ibi.si que.not.vt glo.ij.z dic vt in ea. ¶ In glos.secunda.ibi de consensu partium.hic,enim consideratur an iste qui appellauerat er ea causa:quia mortuus erat delegans post appellationem comparuit coram delegato.z hoc presupposito non admittitur exceptio de morte mandantis:vt hic.z sic potest pars renunciare.ibi quidaz vt Goffre. Phili. Innocen. et Bart.in venereali .queritur vtrum.z idez Innocen.de offi.delega.gratum.pro hoc quia secundum eum,hic in rescripto inspicitur data.de rescriptis. c.eam te.vult dicere quod a die,date delegatus habet iurisditionem.de hoc.de,rescriptis.pastoralis.ad finem.de restitutione spoliatorum.ex conquestione. Item secundum Innocen.per presentationem perpetuatur iurisditio.de appel. super eo.el secundo.in fine.vt amplius non possit rescriptũ elidi per aliud rescriptum hoc non procedit per id quod dixi.§.c.causam.el secundo. Item secundum Inno.partes possunt prorogare iurisditionem iudicis non sui sed his nõ obstantibus cõmuniter tenetur:quod sequitur in glo.ibi cõtra dico.z illa fuit opi. Cin.z glo.in.l.eius qui in prouincia.ale. in glo.ver.nam z si tibi.pro,hoc in glo.de preben.dudum. lib:o sexto.z hoc tenet Hostien.qui dicit sic consultum in facto per doctores Bonoñ.idem Spec.tit.primo.vbi ipo iure expirat officium conseruatoris morte mandantis re integra,conseruator aut est delegatus.de offi.delega.c.primo.libro sexto.vbi not.ff.de iurisditione omniũ iudi.z quia dicit q morte mandantis re integra soluitur mandatum.z sic ipo iure.z hoc idem tenet ibi Bartol.z ad hanc literam respondetur.j.in glo.ibi.et quod dicit postea in eo quod glossa dicit:scilicet post appellationem.z obscure loquitur.sensus est q si ob hoc appellatur z appellans postea comparuit coram iudice a quo,intelligitur renunciare appellationi.z si dicas q hoc fecit pro prima opi.forte glo.hoc credidit.ideo trãsit ad scõam.So.ibi z intellige nec scribentes vltra dicit. Tu autem

a ¶ Filius sine cõsensu patris. Adde card. in. c.accedens.in vj.q.de,procuratori.
b ¶ Ad'reprobãdaz cõsanguinitatẽ. ad de doc. in c.non debet.de cõsangui. et affinitate.
c ¶ Cõsuetudo contraria canonibus. Adde gl. i verbo canonicis. i c.ad nfam de cõsue. Car. in.c. non satis in.j. nota. de offi.archidia.

autem dic hoc verum q renunciat appellationi.nec per hoc infertur iurisditionem non esse extinctam.sed ẽtum ad appellantem qui renunciauit appellationi habetur pro nõ extincta.nam eo ipso q comparuit tanq̃ coram delegato non potest dicere eum non iudicem.cũ hoc dixerit non audietur quo ad hoc vt pronuncietur appellationem non esse deserta immo pronunciabitur deserta.ẽtum enim in eo fuit comparuit tanq̃ coram delegato:z comparendo intelligit appellationi renunciasse.de appel.sollicitudinem.z in glos.z ex hoc potest iustificari quod dicit Inno.q partes possunt prorogare iurisditionem talis delegati.non q valeat prorogatio tanq̃ prorogatio cum presupponat existentiaz iurisditionis quam non habet iste vt predixi.z si dicas q saltem in dubio iurisditionem vt cognoscat an sua sit iurisditio.de rescri.pastoralis.videtur dicendum q talis non est prorogabilis. qa per hoc non censetur habere iurisditionem quo ad partes. tamen si opponitur de morte delegantis z iudicatur contra opponentem si non appellat amplius non audietur dicens sententiam nullam hoc pretextu.nam etiam si opponitur q rescriptum est falsum:qz non emanauit a concedente z iudicatur contra opponentem:nec appellat amplius non audietur.vt dico in.d.c.super literis.z ex hoc potest defendi q potest fieri prorogatio iurisditionis hoc casu:que etiam si non valeat tanq̃ prorogatio saltem valet autoritate iuris pmittentis q in dubio cognoscat z iudicet an sua sit iurisditio.z ex hoc in effectu saluatur opi.prima tamen in veritate iuris necessario est secunda.z ad id quod dicit Inno.q a die date competit iurisditio.dic q immo non competit in effectu ita q perpetuetur nisi ceperit vti.de offi.deleg.licet.nec dicitur cepisse vti per presentationem:sed per citationem.vt dico in dicto.c.ibi z intellige.dic vt predixi.glo.ponit secundam solu.que est indubitata.sed diuinat.potest tñ adaptari Ifeq̃a ex quo pars appellauit a iudicibus presupponit q fuit gravata:z sic q erat citata.z pro hoc est expedita facultas cap. ¶ In glo.vlti.ibi non est vlterius admittenda.hec plenius prosequitur Inno.z dic q aut quis renunciat generaliter p ductioni testium non habito respectu ad certã cãm:aut specialiter super certis causis.primo casu aut expirmit qõ amplius in ista causa non intendit producere;nec in principali;nec in appellatione.z clarum q amplius nõ audiet: quia renunciantibus iure suo.vt in glo.z fund.de regu.statuimus C.de tempo.appel.l.fi.ff.de feriis.l.j.aut non sic expressit:z simpliciter renunciauit productioni testiũ:z protestatio cõcernit instrumentum cause principalis fm Inno.pro hoc.§. c.fraternitatis.vbi non obstante renunciatione auditur p ducens in causa appellationis.idem dicit Inno.de renũciatione cause.s.q concernit instantiaz.z sic dato q in principali sit contractum poterit in appellatione fieri productio.sivero renunciatio fuit specialis quo ad certa capitula preiudicat etiam in appellatione.j.c.de testibus.z.c.constitutus.in fine a contrario.hec enim renunciatio non concernit instantiam.sed illos articulos fm Inno.quod est notan. ¶ Quero eo casu quo quis excluditur a producendo propter renũciationem an potest admitti per restitutionem.Inno.et sic Tan.per restitutionem ex causa speciali.vt qz minor vel ecclesia.de in integ.resti.auditis.q̃ etiam ex causa generali ex clausula si qua iusta.arg.in auc.e.§.quia vero multi.vbi etiã post conclusionem admittitur.que tamen magis videtur obligare q̃ renunciatio.pro hoc.ff.de eden.l.si quis ex argẽtarijs.§.fi.z.l.seq.quod est notandum.licet quidã vt refert Inno.contra q solum ex causa speciali.primum verius.z sic obtinuit in facto.

1 ¶ Filius in causa matrimonij sine consensu patris agit z defendit.

Series. Publicatis attestationibus potest falsitas priorum testium probari.hoc fm glo.vel vt communit.r intelligit: publicatis attestationibus in causa matrimoniali possunt testes produci super eodẽ capitulo seu directe cõtrario.cõmunis diuisio.ibi presenti. ¶ Nota ibi filios.q filius sine † consensu patris a agit z defendit i
a causa matrimonij.quod dic vt de iudi.c.fi.lib.vj. Itez ibi fal
b sum esse.q ad reprobandam consanguinitatem b sufficit destruere vnum gradum.hic negabatur solum primus gradus fm Inno.pro hoc q: negato principio negatur consequentia.arg.de accu.ad petitionem.de offi.deleg.preterea. Item q admittitur volens probare testes falsum dixisse.quod intellige vt dixi.§.tit.primo.licet.in prin.z dicit Cincen.qõ p duos testes possunt reprobari plures q̃ duo quo ad personas.sed quo ad dicta requiritur q probantes sint plures q̃ qui reprobantur.j.eo.in nostra.vbi de hoc.dicit tñ Inno.q iudex circunstantias considerabit qui melius probet.d.c.in nostra.§.tit.primo.ex literis.xxxiij.q.j.si quis acceperit.pro hoc quod nota.infra eo.cum in tua.in Speculo.eo.§. qualiter ver.sed opponitur. Item ibi fm formam canonum q in matrimonio consideratur consanguinitas fm computationem canonum.quid in alijs.dic vt in arbore.et communiter dicit
c secus. Item in fine q consuetudo contraria canonibus c nõ valet.de consue.c.fi.z dicit Inno.q non valuit quia nõ erat introducta de certa scientia legislatoris.pro hoc quod not. de cogna.spiri.super ea. ¶ In glos.prima ibi primo gradu. scilicet a fratribus.vt in litera.z idem Inno. ¶ In glo.secũda.ibi sed indirecte.pro hoc de presumptio.illud.sed tãc nõ facit fidem pro hoc quod notatur supra titulo primo.qñ cõtra.de probatio.dic q saltem facit presumptionez.d.c.illud. z sic videtur hic.vnde vltra instrumentum producebant testes.fm Host.posset confiteri instrumentum directe sup natalibus qualiter tali die talis nata est ex talibus.C.de ingenuis.l.penultima.ff.quod metus causa.l.isti quidem. que parum faciunt.dictum tamen est verum q potest sic cõfici sicut et alis super maleficio.de hoc de maioritate z obedientia. cum in ecclesijs.vel forte erat confectum super matrimonio. sed hoc non sufficit ad inferendum de consanguinitate. Itẽ quo ad prohibendum matrimonium non curatur an sint nati ex matrimonio.an ex incestu.vt in arbore consanguinitatis.z de eo qui cogno.consan.discretionem.z.c.penul. z quaeliter fit de isto instrumẽto non oportet instare:q nec instat litera. ¶ In glos.vlti.ibi non erat decr.ex hoc colligit vna lectura q hoc.c.fit correctum.hoc non procedit.§.in prohemio. Item Cincen.hoc dixit in primo apparatu qñ hec decre.erat in secunda compilatione que nõ fuit papalis. vt notat.in prohemio.cum autem vidit hanc compilationez mutauit z dedit varias solu.quas non expedit referre.q nõ tangunt.c.ibi.quia agitur de falso.Ex hoc colligitur secũda lectura fm quam primo summaui.z hec non procedit. quia licet possit probari falsitas non tamen directe.vt hic.sed indirecte.j.eo.ex tenore.z in cle.testibus.de testi.dixi.§.titu.primo.licet ibi quidam §.Tamẽ ex hoc colligitur tertia lectura que est communis fm quam secundo summaui vt dicat speciale in matrimonio cum non probatur aperte hic.quia hoc non dicitur esse de publicatione sed probatur infra eo.cũ in tua.ibi iurauit.Solu.ibi contrahendo quod ibi dixi.z infra etiam sentit glo.z idem Jo.an.hic cum agitur de contracto. quia cuz pars vult producere post publicationem stat p matrimonio.pro hoc quod.§.dicitur in glo.ibi fauore mrimonij.Jo.cal.dicit z melius.idem si stat contra matrimoniũ.nã sententia lata in matrimonio.siue pro.siue contra non transit in rem iudicatam.vt nota.in.c.lator.de re iudi.

1 ¶ Copula carnalis probatur per testes de visu.

Preterea. Carnalis copula probat p testimonium de visu:vel de auditu cum fama vel coniecturis.cõmunis diuisio.secunda ibi recepimus. ¶ † Nota q copula pba-
1 d tur d per testes de visu.de hoc cum glo.Item q non probat
e copula per testes de auditu nisi suffragentur adminicula.et inter adminicula connumeratur fama.z de hac dixi.§.ca.venientes.Item ibi presumptionem violentã.q presumptio violenta hic non habetur pro plena.alibi contra de presumptionibus.c.ij.dic q| varie accipitur quod dixi de presumptione violenta.quod dico de presumptio.literis.Item que non p sunt.Item vt in glo.Item ibi circũspectus ꝛc. vnde colligit q an probatio concludat vel non resident in arbitrio iudicis et hoc quando procedit ex coniecturis.vt hic. ¶ In glos.j. in fine,vel forte admiserant istos rubinos suos.quod reprobat Hosti.quia tunc non possent testificari.vt in autẽ.de leboni.per totum.supra capitulo personas.z capitulo veniẽs dic quod cum testis dicit se conscium.idest acsi diceret,se scire.quo casu non concludit.vt hic.Innocentius tamen videt contradicere.pro quo facit:quia si testis dicit vera esse contẽta in.c.z non interrogatur de causa.nec respondet valet.infra.c.cum causam.dic q aliud cum dicit se conscium.tunc eñ non deponit super pacto.sed de sua scientia que põt haberi multis modis et per varios sensus.o.c.cum cãm.ideo si non dicit quomodo scit non probat.posset enim opinari se scire: qz peperat per sensum etiã si non appropriat.qõ tñ nõ sufficit.§ qñ dicit vera esse cessat hec rõ.ideo si nõ interrogat ẽ

d ¶ Copula probat Adde gl. fi.in. c.nihilominꝰ. iij.q.ix.io. an.i addi. Spe.i tit. de teste.§. iam de interrogatorijs.versi. quid sivn' Bal. in.l. testiũ. circa fi. C.de testibus.

a ¶ Per auditum eū ad miniculis Adde gl. singul. fm Ang. i. l. j. ff. de va. et extraord. cog. glos. i l. qd ait. ff. de adulte.

causa scientie stabitur eius dicto. ⁊ hec signa. nam in hoc est tex. fingu. q̃ si testis dicit se conscium seu se scire non probat ¶ In glo. ij. in fi. ℣ q̃ copula non videtur perceptibilis per sensum visus. nq̃ posset vir esse frigidus vel mulier arcta. solu. non presumuntur impediri. ideo solum testimoniuꝫ devisu sufficit. ⁊ quod sequitur in litera ibi: vel etiā de auditu ⁊ p̃ sumptionē ⁊c. illa verba ⁊ presumptionē ⁊c. referunt tantum ad id quod dicit de auditu. ¶ In glo. fi. ibi cōmisceri. cōtra q̃ copula non percipitur auditu sed visu. ℣ autez testis deponere de sensu appropriato. als non probat. j. c. cuꝫ causaꝫ Sol. regulariter non admittitur probatio p alium sensuꝫ q̃ appropriatum. sed q̃ copula difficulter pōt probari per visum cum ad eam soleant querilatebre. ideo permittitur q̃ p auditum non simpliciter sed cum alijs adminiculis. ibi so. ex hac solu. ⁊ ex seq. ibi vel potest infertur q̃ si agitur de matrimonio dirimendo non hz locum probatio copule per auditum cum adminiculis. Jo. an. dicit q̃ talis probatio sufficit quo ad omnem effectum. quod videtur verius propter difficultatem probande copule. vt proxime dixi. fi. ℣. tit. j. p tuas pro hoc litera ibi que dicit q̃ accusabatur ⁊ nō dicit ad quē effectum. vnde etiam si agitur de adulterio ad penaꝫ sufficit probatio copule per conjecturas. ar. hic no. Bar. ff. de adul. l. ij. in fi. ⁊. l. capite. Ex his ⁊ ex litera dic q̃ copula probatur per auditum cum adminiculis [a] ad omnem effectum. que autem adminicula sufficiant arbitrabitur iudex. vt hic in fi. secus ⁊ als vbi probatio est difficilis admittitur probatio als minus sufficiens. vt dixi per. c. per tuas. ponitur etiam exemplum in facto antiquo. ff. eo. l. iij. §. j. ⁊. ij. de proba. l. fi arbiter de verb. sig. super quibusdam. ⁊. c. veniens. lib. vj. pro hoc dicit Hosti. q̃ in probādo maleficio commisso in loco siluestri sufficiet vnus testis cuꝫ fama. et in hoc nō posset tradi certa doctrina cuꝫ vt predixi sit in arbitrio iudicis que adminicula sufficiant, non tñ debet in hoc arbitrio recedere a dispositione iuris. vt hic ⁊ in similibus.

a ¶ Si scribit testimonium suū. Adde an to. de but. in ca. hz ex quadaꝫ. j. eodem

Ita nobis. Uni iudicis verbo non creditur: nec eius scriptura facit fidem sine testibus. ⁊ potest per testes reprobari. fallit in papa. habet tria dicta. secundū ibi nec scriptū. tertium ibi falsa. ¶ In fi. glo. iij. Jo. calde. distinguit plenius. ⁊ adhuc plenius dic cuꝫ queritur an sit stādum verbo vel literis iudicis [b] aut de papa [c] aut de alijs.

b limita pri c. pno nisi sit psona hoēsta ⁊ nota in illis partibus que als es set functa allo offo legationis. vt in. d. ca pi. nobilissimus. Limita secūdo, nisi esset cardinalis fm cardi. in. §. eo ipso. i cle. ne romani. de elec. ⁊ per Jn hoc. in ca. cum dilecti. in ver. responsione. de acc. Limita ⁊ tertio si esset vir magne probitatis scḋz Abba. in c. cum oliz el. j. de priuileg. in q̃ bus creditur sine literis

Primo casu aſſtetur verbo eius. ⁊ dic q̃ fic. xix. dist. in memoriam. de rescrip. si qſi. quod tñ dic vt ibi. Pōt tamēſic dici q̃ quandoq̃ ipsum fallit obliuio. xxiij. dist. preterea. d. c. si qſi. de in integ. restit. cum ex literis. ⁊ de hoc. j. in glo. vlti. aut queritur de literis eius. ⁊ dic vt de proba. cle. literis. Si autem queritur de alijs citra papam: aut cardinali. ⁊ si est legatus d dei creditur in non preiudicialibus. xcvij. dist. nobilissimus. de appel. constitutus. vbi de hoc. aut non est legatus ⁊ habetur pro priuato. consuetudo tñ habet q̃ sibi credit cum asserit aliquid sibi cōmissum a papa oraculo viue vocis. hec proceddunt cum queritur an credatur verbo Cardi. sed de literis eius dic de fide instru. quod super his. Aut queri de alijs inferioribus. ⁊ aut de literis. ⁊ dic vt. ℣. tit. j. post cessionem. aut de verbo an sit credendum iudici tanq̃ testi. et aut super principali: aut super accessorio. primo casu aut fuit remotus a iudicando: aut non. si sic ei credit. j. c. dilecto. et dic vt ibi. Si vero non fuit remotus non potest deponere quia fungeretur duplici officio incompassibili. j. eo. romana. li. vj. ⁊ hoc coram se. coram alio cessaret hec ratio. sed subest aliud per. c. statuendum. alleg. in glo. per quod dic q̃ nō credit ei q̃ presumitur q̃ vellet defendere factum suum. sicut dicitur de aduocato. j. c. fi. lib. vj. ff. de assesso. l. vlt. in fi. ideo cū est necessarius in testem remouetur a iudicando. d. c. dilecto. si vero super accessorio: aut deponit vt iudex ⁊ non creditur nisi quatenus constet per acta. ℣. tit. j. quoniam contra. C. de arbi. l. ne in arbitris. §. sinautem. qui sic potest intelligi. aut, vt testis: ⁊ aut de actis coraꝫ se. aut per se. primo casu licet non possit deponere coram se ne fungatur duplici officio p̃ dicta. tamē coram alio potest. vt in hac glo. ideo si sunt plures cis stabitur. vt in glo. Si vero de actis per se dicit Jo. cald. q̃ statur eius testimonio: non per se nisi q̃tum ad p̃sumptionem. sed contra se fic. de arbi. c. ij. quod est notandus. ⁊ de hoc ibi dico in glo. non per manum. ibi tabellionis. intelligit ergo glo. verbum nec scriptum ⁊c. de scriptura iudicis. contra q̃ tali scripture non statur. vt in glo. seq. ⁊. ℣. tit. primo. quoniam contra. dic vt in glo. seq. ibi adminus. quatuor. melius dic, vt dico. j. de fide instru. cum Joannes. ibi non poterit reprobari. hoc repugnat litere, ⁊ dic vt in glossa sequenti, ⁊ potest dici q̃ glossa vult intelligere literaꝫ vt iacet. vt sit sensus quando scriptura iudicis est munita testibus non potest reprobari per duos. sed tantum per quatuor. sed hic intellect[a] non est bonus. ⁊ dic vt dico in glossa sequenti. ¶ In glossa

c ¶ Dictō nisi. Adō Archi. i. c. primo. de consti. lib. vj. Jo. an. in. c. decet de immu. eccle. li. vj. in nouella Paul. de elea. in clem. j. de sum. trini. Bar. in. l. titia. in. §. lucius. ff. de pig. ac.

e et fic. ibi idest quamuis. hec est extorsio. nam dictio nisi [e] et dictio quamuis habent contrarium significatū. quia nisi remouet effectum dispositionis. regula peccatum. libro sexto. non sic dictio quamuis. immo ponit eundez effectū in vtroq̃ casu. de rescriptis. quamuis. libro sexto. cum similibus notatis. C. de legibus. non dubium. in glossa magna. in fine. Jnno. forte propter contraria de quibus in hac glossa ⁊ precedenti intelligit aliter verbum nec scriptum. scilicet non scriptura iudicis sed tabellionis. et exponit eoruꝫ scilicet tabellionum. et tunc non obstant iura que dicunt non credendum iudici. sed tunc obstat aliud. quia etiam si sit scriptura tabellionis etiam cum adminiculo testium adhuc potest q̃ duos testes reprobari. dicto capitulo cum Joannes. sed dic q̃ hic vacat. argu. a contrario. quia contrarium iure reperitur expressum. scilicet in dicto capitulo cum Joannes. ⁊ rationem diuersitatis quare credatur scripture tabellionis cum testibus ⁊ non scripture iudicis. reddit Jnno. quia tabellio habet in hoc publicum officium. iudex autez licet habeat publi cum officium in iudicando. non tamen in scribendo. sed contra hūc intellectum est quia dictio eorum est relatiua. ⁊ sic refertur ad precedentia. supra autem dixit non de tabellione: sed de iudice. sed pro Jnno. est quia supra dixit de vno iudice. vnde si dictio eorum refertur ad iudicem esset incongruitas. vnde posset dici q̃ habetur respectus ad superscriptionem: ibi consulibus. Jtem fm Jnn. in partibus illis. scilicet beneuentanis. non tamen appellantur iudices. dic ergo q̃ in ver. nec mutat casum. omissis tamen his volutionibus potest legi litera exponendo eorum primo modo. scilicet iudicium. ⁊ licet supra dixerit tantum de vno iudice. tamen habetur respectus ad querentem per que sunt generaliter an credetur iudici vel iudicibus facit supraascriptio que dirigit pluribus. ⁊ si dicatur q̃ non creditur iudicibus aliquid scribētibus. Per predicta dic q̃ immo credatur si scriptura habet testes cum sigillo. de fide instru. c. secundo. dixi. ℣. tit. primo. post cessionem. vel si hoc habet statutum vel cōsuetudo. de fide instru. cum dilecti. C. de emanci. filio. l. prima. no. bar to. ff. de stipu. seruo. seruus communis ipse. ¶ In glo. vlt. in fi. not. glo. singulariter. ⁊ ita olim seruabatur q̃ se subscribebant i priuilegijs papaꝫ cardinales. ⁊ erat laudabile ad ostendum q̃ papa fecerat cum consilio fratrum. ipostea pontifices vsurparunt ampliorem potestatem. que vsurpatio fuit occasio multorum malorum. ⁊ tamen oportuit q̃ reformaret.

Et testibus. Testi qui iurauit super exceptione opposita aſſlit. contest non creditur sup principali: nec cogitur super eo deponere. secus si lite contestata. tunc enim cogitur iurare etiam super principali. hoc dicit fm glo. vel fic. testi inducto ad probandaꝫ dilatoriam non creditur super principali: nec cogitur deponere. sed si super peremptoria potest cogi vt iuret deponere super tota causa. ⁊ vterq̃ summarius bonus. cōmunis diuisio scilicet decisa consultatio ⁊ responsio. ibi taliter. illa in duo dicta. secundum ibi si vero. seu distinguit secundū membruꝫ ibi si vero. ¶ In glo. j. in fi. innuit ergo glos. secus si dilatoria proponitur post lit. contest. Et ex hoc colligitur rō decidendi vt dicat q̃ aliud in dilatoria q̃ in peremptoria: q̃ regulariter prima ponit ante lit. conte. seda post Jo. and. indistincte stat litere q̃ etiā si dilatoria pponatur post contestationem non cogēt testis iurare deponendo in principali: q̃ dilatoria nō concernit principale. hz processum. peremptoria verero eque. vnde etiā dilatoria facit p̃iudiciū processui de iudi. exhibita. peremptoria vero facit preiudiciū q̃tum ad cāz. de ordi. cog. c. j. ⁊ hoc videt tute tenendū vt sic intelligat litera in prin. indistincte. ⁊ in eo quod dicit q̃ si inductus sup dilatoria deponeret sup principali deponeret nō iuratus. dic q̃ etiā non pōt cogi vt iuret. pro hoc litera sequēs q̃ dicit eum ad hoc cogendū cū inducit sup peremptoria. sed ergo in dilatoria. ⁊ de dilatoria que pponitur post lit. cōte. pōt exemplificari qſi post contestationē ozitur. de offi. dele. insinuate. vel in dilatoria solutionis qui licet opponat post conte. probatur vt no. de plus peti. c. vno. de excep. pastoralis. ⁊ ex hoc saluatur secundus summarius qui est subtilior q̃ primus. licet etiā primus possit sustineri. nam licet dilatoria nō cōcernat principale. tñ ex quo pponit post contest. ⁊ sic eo tempore quo discutit principale videt admittēda ps petēs q̃cogat iurare ⁊ deponere etiā sup principali. sicut etiā posset ipz pdu

cere nisi

cere nisi sit exceptio impediens processum: tunc enim si excipiens instat q̃ predicutiat procedit quod predixi q̃ inductus super dilatoria non cogitur deponere super principali ⁊ in eo quod dicit q̃ non valet testimonii non iurati. hoc intellige vt. j. c. nuper. ⁊ de hoc in Spe. eo. tit. §. sequitur. ad fi. ¶ In glo. vlt. ibi pōt obijci. hoc colligitur ex litera in eo qō dicit q̃ testis inductus ad probandam peremptoriam cogit deponere super principali nisi publicate sint attestatiōes in principali. permittitur ergo hic q̃ etiam publicatis attestationibus in principali proponatur ⁊ per testes probet peremptoria: ibi stultum. ¶ No. glo. que quotidie allegatur. ⁊ procedit presuppositā cōmuni opinione q̃ publicatis attestationibus nouus articulus possit probari per testes. de ℣ ℣. c. fraternitatis. ¶ In fi. eius. glo. quero in eō quod hic dicitur de teste inducto ad probandum exceptionem an oporteat q̃ testes verbo deponunt. quid enī si scribit testimoniuꝫ suum [a] ⁊ tradit examinatori. ⁊ vidi in facto. dic q̃ non pbat qui matri. accu. pos. a nobis. fm verum intellectum. ⁊ signa: ⁊ procedit hoc si mittat scripturam iudici per nuncii: siue tradat per se. not. Hosti. in summa. e. §. super quibus. ver. quid si testis scribit ⁊ sequen. debet enim presens verbo deponere vt iudex possit considerare eius constantiam impellendo arg. ff. de questio. de minore. §. ij. v. q. ij. relatum. fallit in muto in quo sufficit scriptura. no. Spe. eo. tit. §. nūc tractandū. ver. quid de muto. ¶ Quero generaliter an testis inductus super vno possit cogi ad deponendum super alio. dic qō aut est separatum ⁊ non cogitur. vnde inductus super possessione non cogitur deponere super proprietate. q̃ vt dicitur in glo. j. ⁊ si deponit non valet. pro hoc q̃ separata est possessio a proprietate. de eau. pol. postoralis. aut illud facit ad cām. ⁊ aut ante lit. contest. ⁊ non cogitur super alio. vt hic in glo. prima. aut post. ⁊ aut iurauit tamen super vno et non valet super alio tanq̃ testis non iurati. vt hic in princ. aut pars petijt q̃ cogeretur iurare de deponendo etiam super alio: ⁊ super principali: ⁊ fm, quod dicitur in glo. j. cogitur. sed de substitutate iuris distingue an inducatur super dilatoria ⁊ nō cogetur super principali si excipiens instat q̃ predicutiat dilatoria per predicta. aut super peremptoria ⁊ cogitur.

a ¶ Si scribit testimonium suū. Adde an to. de but. in ca. hz ex quadaꝫ. j. eodem

1 ☞ Attestationes quandoq̃ deponuntur inter partes

Constitutus. Publicatio attestationū ad petitionē tertij fieri nō debet: ⁊ attestationes in vna causa producte nō prejudicant in alia: ⁊ ad producendum testes non admittitur is apud quem attestationes fuerūt deposite si potuit videre illas percunctari. h. d. cum glo. prius factum secundo pape p uisio ibi nos. ⁊ pone casum vt dicit glo. per. c. post electionē. de concess. preben. ⁊ de hoc facto etiam loquitur de sup. neg. prela. licet. impetrasse. super appellatione aut non emiserat a iudicibus illis. Jnno. postulabat coram papa Jnnoc. testiū coram q̃bus, pducti fuerint non dicit hic nec est verū. Jnno. dicebat ⁊ benevertebat olim coraꝫ alijs iudicibus ⁊. j. addebat. H. q̃ si papa nolebat istos aperire saltē reciperent de nouo: quia illos intendebat pducere. sed, pcuratoꝫ. R. dicebat contrarium cū etiam ipse. H. pdurisset testes super. e. c. quorum dicta habuerat penes se ⁊ fuerat percunctatus. ad qō primo respondetur eas depositiones factas inter. R. ⁊ archiepm eboracen. causam principalem nō illam an essent ille aperiende: q̃ iam decisa est per se q̃. H. videns causam inter archiepm ⁊. R. tanq̃ tertius se opposuit pro sua institutione ⁊, dupit testes ⁊ deinde, psequens causam coraꝫ iudicibus ad quos per appellationem vel alio modo cā erat deuoluta. testes quos primo produxerat iterato volebat, pducere. R. contradicebat cum iam testificati essent coram primis super ea causa. ad quod rñdetur in litera attestationibus. de attestationibus inter archiepm ⁊. R. quia de istis iam respondit de negādo. H. audientiam. sed de attestationibus inter. H. ⁊. R. q̃ vt pdixi. H. tanq̃ tertius pduxerat testes ⁊ istis debet esse contentus. ⁊ intellige q̃ erant super principali. als si super emergentiis an sua interfit nō impediretur, pducere sup principali. j. c. veniens. apud eū. H., vel alium. s. legatum qui causam delegauerat. prima melior exteris. literam aliquin. i. si apud eum non fuerant deposite: ⁊ sic non fuerat percunctatus. ¶ Nota ibi canonice. q̃ petens restitui ad beneficium dicit de canonica institutione. de restitu. spolia. in literis. ⁊. c. ex parte. ¶ Oppo. q̃ debuerit audiri. H. petens aperiri, attesta. inter, archiepiscopum ⁊. R. quia ex talibus poterat. H. se iuuare cum etiam sententia lata p archiepiscopo prodesset ipsi. H. ex quo erat questio an ad archiepiscopum an ad capitulū spectaret collatio archidiaconatus vt dicit glo. tiij. pro hoc de re iudica. c. penulti. vbi de hoc. ⁊ de causa posset. cum olim attestationes omnibus profuntvel obstat cuius res iudicata: vt not. ℣. c. causam. Solu. hic solum derogata fuit ꝗa tertio. hic enim nō debuit fieri nisi ad instantiam archiepiscopi vel. R. inter quos erat lis super qua receptione ⁊ sic non potest. H. pere re aperiri als posset preiudicare archiepiscopo volenti adhuc producere testes. Jtem in hoc dubio inter. R. ⁊. H. nō debent aperiri hz in iudicio inter archiepiscopum ⁊. R. Ex hoc nota q̃ est dare casum in quo aliquid prodest vel obest alteri: etamē super eo non auditur quod est rationibus predictis. ¶ In gl. inter archiepiscopum. ibi inter easdem personas. dic melius vt propre dixi q̃ hic bene faciebat fidē etiam quo ad hoc sed nō debuit. H. audiri petens eas aperiri rationibus predictis. ¶ In glo. super causa. ibi ipsum qui tanq̃ tertius assistebat liti pro suo interesse mote inter archiepiscopum ⁊. R. vr. ℣. dixi. ¶ In glo. eo ipso. in fin. im moueriūs quod dicit glo. in princip. q̃ etiam si non sunt publice non auditur pars apud quam fuerunt deposite volēs iterum producere: quia presumitur percunctata: ⁊ hoc si fuerunt deposite non sigillate. sed si sigillate ⁊ ex sigillo apparet integrum cessat hoc lis de offic. delega. cum olim. ij. ⁊ fic

1 admitteretur. ¶ Ex predictis ⁊ ex litera nota q̃ attestationes quandoq̃ deponuntur inter partes: quod fm Jnn. sepe fit. cōmuniter tamen obseruatur vt remaneant in actis apud tabellionem vsq̃ ad publicationem. ar. ℣. tit. j. c. fin.

1 ☞ Negatiua probatur per iuramentum.

Presentium. Publicatis attestationib nō opponitur in personas testium. fallit in tribus casibus. primo dictuꝫ ⁊ vnus casus exceptus. secundo duo alij casus excepti. ibi nota. tertio quedam doctrina seu determinatio. ibi certum. ¶ Nota

1 ibi ex malicia non procedat. q̃ † negatiua probatur [b] q̃ iu

b ramentum. ⁊ ratio quare hoc casu statur iuramento isti p̃ nitur in glo. iij. ⁊ dicit Spec. q̃ si iste qui iurat q̃ non ex malicia ⁊c. defecerit in probando exceptiones: tamen, ppter iuramentum euitat condēnationem expen. in spec. e. tit. §. j. ver. quid si admissius. contra est qō no. de dolo et contu. finem. Jtem ibi si quid pro ipso. q̃ testes deponunt pro vtraq̃ parte. ad idem. ℣. eo. c. de testibus. ¶ In glo. j. ibi bene potest dicere si per alias reprobat quis sententiam iudicis in quem consenserit. de offi. dele. super questionum. §. verum. ¶ In glo. fina. in fin. e. glos. de hoc de excep. cum venerabilis. ⁊ in spec. de instr. edit. §. instrumentū. ver. item opponit q̃ aduersarius. ⁊ idem Jo. an. idem no. Arch. in. §. si qs testib. alle. in glossa. in fine glo. ij. ⁊ plenius in spec. de teste. §. j. ¶ In glo. iij. ibi probatur per iuramentum non tamen semper sufficit iuramentum vt in casu cle. si quis suadente. de penis in fin. ⁊ ibi glo. in ver. commode. ⁊ not. glo. que alle. quotidie q̃ quis testificatur de facto suo qō est per id qō dicitur. j. in gl. se. in fin. e. glos. dic vt de iura. calum. c. ij. lib. vj. per quod dic veriozem esse secundam opi. de qua. ℣. ibi quidam. ¶ In gl. hoc difficile. contra quia non videtur posse probari q̃ quis de nouo didicerit. nam hoc non cadit in sensum testis metu contrarij glo. dicit q̃ hoc probatur per iuramentum hoc dicentis. ⁊ facit ad id quod dixi in gloss. precedenti. ¶ In gl. per hanc. ibi. i. nullo modo. ⁊ non videtur procedere per id quod dicitur in. c. quantum licet. alleg. in gloss. vbi aliter ponitur. ⁊. l. di. quicunq̃. j. ⁊. §. sed illud. sed pro gloss. est. iij. q. ij. c. iij. §. j. de verborum significatione. notionem. §. instrumentorum. ⁊ in spec. eo. titu. §. j. ver. item q̃ his tribus sequentibus. ibi vel intellige. gloss. ibi videtur velle ponere secundū modum intelligendi verba premissa non de facili. tamen hic modus in, idem, recidit cum modo sequenti ibi vel de facili. propterea glo. in fine dicit q̃ hoc dupliciter exponitur extra glossam. dantur ⁊ alij modi quos non expedit prosequi. sed dic secundū Jnno. q̃ aut protestatio fuit generalis aut specialis. primo casu non procedit hec litera que loquitur in eo qui publi. attesta. vult obijcere in personas testium qō pōt in tribus casibus de quibus hic inter quos est iste quando id fuit protestatus. ⁊ dic id. i. specifice id, qō obijcit. procedit ergo hec litera non in hoc casu sed in sequen. ⁊ de protestatione generali extremū: quia dixit protestor attestatiōes meas saluas mihi fore in psonas ⁊ dicta: quo casu si deponunt pro protestante credit cessat cū ratio de qua in casu sequenti. q̃ non presumit q̃ testis hoc timore ductus deposuerit p illa

b ¶ Negatiua pbat Adde an. de but. i. c. vestra. de coha. cler. ⁊ mul. cy. l. Lacto. C. de proba. doc. in. l. p̃ senti. C. d hisqui ad eccl. cōfu.

multa enim possunt obiici que non inferunt crimen. vt parẽtela. vel interest talis: aut protestatio fuit specialis. vt q; dixit q intendebat testibus opponere crimina: z fortius si specificauit crimina. z tunc procedit hec litera: qõ si quid dixerint pro isto non facile creditur. z dic non facile vt in vltimo modo quem ponit glo. j. non oino vel non fine alijs adminiculis. z hodie in iudicijs cõiter observat primᵐ modus. et fic raro vel nunq; practicatur quod hic dicitur. si tñ cõtingeret q aliquis protestaretur ita specifice: tunc standum est istl litere. videlicet q non facile credetur. i. non sindistincte. sed attendentur coniecture de quibus in glo. z sic erit arbitrarius quod no. Arch. xxxvij. dist. si quid verius. z dicit Goffre. q si vnus tantum testis hoc casu deponeret pro protestante non posset ipsi protestanti deferri iuramentum in defectum probationis. pro hoc q: iste testis non vtiq; omni exceptiõe maiorẽ. quod no. de iureiur. c. fi. ¶ Oppo. q non valeat protestatio exceptionis nisi specificentur. de excep. pastoralis. in glo. iij. Sol. Inno. q iudex posset facere specificari. dic q in c. pastoralis est ali⁹ casus. z de hoc ibi. z dic q si fit protestatio generalis modo premisso non est necessaria specificatio. sed si fit specialis modo premisso. vt q; dicit; q vult opponere crimina: z non dicit quᵗ: tenetur specificare non tpe. quo opponit. sed quando vult probare. j. c. ij. lib. vj. no. Jan. de ele. ele. constitutionem. §. j. ¶ Opp. ad predicta q protestatio premissa non iuuet nisi consentiat pars aduersa. de elect. cumana. Sol. ibi in protestatione extraiudiciali. hic in iudicia li que non requirit consensum partis aduerse. z sufficit q iudex eam recepit. ¶ Quero in eo qõ hic non facile credit testi cuᵗ deponit pro protestante. quid in casu quo fiiit replice Innocen. format z vult dicere de replicis. i. de quibuscunq; breuibus scripturis summantibus dicta testiuᵗ. vt q; scribitur primus testis probat sic pro parte mea z habet contestẽ talem. z sic vlterius. vel dicitur primus nõ probat q: sibi cõtrarius in tali parte. vel contrarius tali testi. z sic vlterius. z in curia iste replice danᵗ a iudice. z dicit Inn. q si ptestans fecit replicas ex dictis illoᵗum testium pro se videtur renunciare protestationi. secus si facit rubricas cõtra ipsos testes z eorum dicta: q: non approbat. hec questio parum practicatur alibi. z posset dici q faciendo replicas non solum renunciat probationi. sed etiam reprobationi iam facte. quod videtur posse. quia potest malos acceptare. j. c. cum causas. sed illud verum in suum preiudicium. vnde hoc esset difficile ad sustinendum.

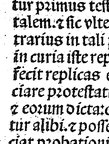

¶ In nostra. Si testes producti a diuersis deponentes cõtraria sunt equalis honestatis statur minori numero. alᵗ poterit preualere pauciorum autoritas. primo factum z diffinitionis causa secundo mandatum. ibi mandamus. ¶ No. literam ibi ad multitudinem tantus ꝛc. Item, ibi motũ sui animi. de hoc in glo. ¶ In glo. j. nota glo. q: magistra: z quotidie ad eam remittimur. z plenius perficiendo et ordinando dic cum queritur de contradictione testium q aut testes cõtradicunt instrumento. z de hoc. j. tit. ij. cum Joãnes. aut cõtradicunt testibus: z aut vnus vni: aut vnus pluribᵗ. aut plures pluribus. si vnus vni: aut sibi z nihil probat. vt in principio glo. aut alteri. z aut alterius partis. aut eiusdem. si alterius: aut dicta sunt incompassibilia: z neuter pbat. vt si vnus dicit de mutuo: z alius probat contra aliũ. Si vero sunt cõpassibilia potest vterq; probare. vt si vnus dicit de mutuo. alter de pacto non petendo. poterit enim iste esse talis q deferetur iuramentum in supplementum. de hoc de iureiu. c. fi. Si vero eiusdem partis. aut pars neutrum reprobat z inuicem se tollunt. ẽ. tit. j. licet. aut alterũ reprobat in dicto. quod potest. vt in glo. z. ẽ. c. pori. in glo. j. z alter remanet validus Si vero vnus contradicit pluribus preferunt plures. vt in glo. z hoc si alᵗ sunt idonei. Si vero plures pluribᵗ: aut possunt concordari z debent. ẽ. c. cãm. quod intelligit glos. nõ solum in testibus diuerse partis. sed etiam eiusdem. Inno. vero dicit illud procedere solum in testibus diuerse partis. qõ dicᵗ vt dixi in. c. cum tu. aut non possunt concordari. z aut alteri sunt non idonei. z alteri preferuntur. aut omnes idonei. z aut pariter z preferitur numerus. z si est par vterq; absoluitur reus preterq; in casibus de quibus in glo. z plures ponit Spe. eo. tit. §. postq;. ad fi. aut sunt idonei non pariter. z aut magna est excellentia ex vna parte. z potest esse tanta q preferitur numero. vt in glo. vlti. aut non est nimia excellentia. z aut numerus multum excedit. vt quia duplo maior z preferitur. argu. de elec. si quando. libro sexto. aut non sic multũ excedit: z preferitur autoritas. vt in litera. z similiter preferũtur qui dicunt verisimilioꝛa. quod dic vt supra titu. primo. licet. pro hoc glo. quarta questione tertia. si testes. not. Hostiẽ. in summa eo. titu. §. z diuersitates. z Specu. in dicto. §. postq;. z in his multum valet arbitrium iudicis. vt in litera motum sui animi. per hoc est expedita glo. vsq; ibi: si autem neuter. ibi indiuisibilis. siue naturaliter. vt equᵗ. seu homo: vel aliud viuens. de presumptio. capitulo secundo. siue etiam fit indiuisibilis ex prohibitione iuris. vt si petuntur duo viri cõuges. argu. C. communia vtriusq; iudi. l. possessionum. ibi gratificare. z sic est casus in quo iudex non possit gratificari poterit gratificare remvni: z alteri seruare suppleri medietatem predij. institu. de actionibus. §. quedam. ibi diuidatur idest iudicet. z dicit Hostien. q quandoq; potest iudex rem retinere. arg. de decimis. quoniaꝛ. sed illud in episcopo pro quo ibi erat ius commune. ea vero que dicit glo. procedunt quãdo est questio de rebus concernẽtibus iura partiũ. ibi equaliter probant. quidam dicunt non possibile. dic q immo possibile licet raro contingens. q: ex multis causis probatiões redduntur inequales. vt patet ex premissis. quod dico supra titu. primo. licet. ad finem. ibi cui consentit. argu. de rescript. capitulo penultimo. lib. sexto. ibi cleros. facit arguendo de spirituali matrimonio ad carnale. de hoc plenius q Innocẽtium de sponsa duo. super rubri. dic melius q neuter dabit: sed sententia differetur fm ea que dixi in dicto capitulo licet ad finem. ¶ In fine glo. vlti. dic vt supra super glo. prima. z in dicto capitulo cum tu. ¶ In glo. vltima. ibi in canonicis. dicit Clincen. q magna excellẽtia autoritatis equiparatur multitudini. dic vt dixi supra super glos. prima. et vt ibi dixi multum in hoc versatur officium iudicis. quod etiaꝫ dicitur in hac glossa.

1 ☞ Femine et laici ad probandus impedimentũ electi ad mittuntur.
2 Deficiens in probatione habetur pro conuicto.

1 ¶ Tam literis. † Ad probandum impedimentum electi laici z femine admittuntur. hoc dicit quo ad terminus. ps prima. de accu. z de penis. super his. primo refert quid probarunt testes contra electum. secundo prosequitur articulum bigamie. ibi quia vero. tertio ponit penam archi
2 presbyteri z sacriste. ibi archipresbyterum. ¶ † Nota inver. si vero. q deficiens in probatione habetur pro conuicto. qõ intellige vt dico de accu. accedẽs. ¶ In glossa prima. ibi eo casu. scilicet cum agitur de probãda copula. quod dic vt hic.

a Item ibi testimonium de auditu ª non fuit solus. sed cũ alijs coniecturis. z intellige de testimonio de auditu secundo. secus de auditu auditus. quod nõ valet. infra capitulo licet ex quadam. ¶ In glossa secunda. nota glos. q: singularis. Ex qua infertur q causa mere ciuilis z causa criminalis mota ciuiliter non equiparãtur quo ad delationẽ iuramenti in supplementis. et in ea ibi non tamen defertur. hoc colligitur ex eo quia hic erat probata fama que facit semiplenam. vt dixi ẽ. c. veniens. z tamen non defertur iuramentum: ibi reus absoluitur. facit ergo glo. ad id quod predixi q hec cã non comparatur ciuili in qua defertur iuramentum. posset tamen dici q hec glo. non multum facit. nam nec in omni ciuili defertur iuramentum. vt in causis de magna summa. z quod dico in. d. c. fi. de iureiu. sed saltem probat hec glo. q causa sup crimine licet ciuiliter mota cõparatur criminali quo ad dilationem iuramenti. vel saltem ciuili ardue. z in hoc contra est. de procu. tue. vbi cã mere ciuilis z criminalis mota ciuiliter eq; parantur. sed dic q non per omnia. vt in hac glo. quã nescio alibi. ¶ In glo. iij. ibi singulares. velᵗ fm alios. i. cãm sui testimonij nõ reddentes. iiij. q. iij. §. solum. tene glo. ¶ In gl. corrupta. in fi. Oppo. q nõ debuerit audiri probatio bigamie cum publici essent testes. vt. ẽ. in prin. Solu. auditur probatio: quia fuerat impedita propter probationem aduersarij. vt in litera. z fm Inn. q: appellatio fuit frustratoria. ideo audiitur probatio. quod nota. ¶ In glo. fiiia. ibi absentias fratrum. z sic probabiliter inducto: vt in. c. ex tenore alleg. in gl. Inno. autem dicit q est probabilis directe quod procedit. quia ipsi idem canonici testificantur de suo non facto. quod dico infra titulo primo. ¶ Tertio in fi. glo. Oppo. q non debuerint isti puniri sine accusatore. ij. q. j. de manifesta. ff. ō mune. z bono. l. rescripto. §. fi quis accusator. Jo. octauo. Sol. papa fuit motus ex processu. vel quia per hoc illudebatur sibi. quo casu iudex punit. de penis. dilectus. et in eo quod mandat eos denunciari suspensos. intellige quod prius fuerant suspensi

a Testimoniuꝫ de auditu. Ad de glos. in §. de his. iij. q. nona Dy. z bal. in. l. si arbiter. C. ō p bationibᵗ

a ¶ Locus securũ. ad de Archi. in. §. fi. iij. q. ix. doc. i c. accedẽs el. ij. vt lit. non contesta. doc. in ele. pastoralis. ō re 1 iudicata a
b ¶ Maxime. de hac dictiõe. ad de q quãdo ista dictio adiũgitur cum verbis importanti bus cãm finalẽ tũc abundat: nec stat z plicatiue. vt est text. iuncta gl. in vbo maxime. in. c. si qs episcopus dãnatur. xj. q. iij. z i ca. cum cõtingat iũcta glo. j. ō foro cõpc. z p Jo. an. Ant. ō bu trio et alij i. c. ad abolendaꝫ. de fil. presbi. z p Alex. de imo. cõsi. lxxvij. incipi. visis dubitationibus ele gãter formatis. i vlti. colũ. in iij. volu.
c ¶ Ut cã nonicᵒ pl ecclia. ad de gl. i ca. ex parte ō cõcel. preben. Domi. i. c. ad decimas. de rest. spolib. vj. rot. decisione clxxxiiij. i antiquis.
d ¶ Omine sententie. Adde Cardi. in c. cuꝫ olim in. j. colũ. de cã poss. z proprie. Jo. ō imola in rub. C. de sent. z interloc.

1 ☞ Iudex ex officio debet partibus prouidere de loco securo.
2 Testes senes z valitudinarij lite non contestata recipiũtur.

¶ Cum olim. Cum agitur de libertate ecclesie lite non cõte. possunt testes contra cõtumacem recipi. primo de cisum factum. secundo mandatum. ibi mandamus. z ibi primo mandat testes recipi secundo prouidet quid agendum reo cõtumace. ibi verum. z pone casum vt in glo. j. ¶ † Nota ibi locum securum ª z idoneum. q iudex ex officio ᵭ partibus prouidere de loco securo z idoneo. de fide instru. accepimus. de appel. ex parte. Itẽ ibi anglia. z ibi conuallia. q testes non coguntur exire prouinciã. arg. de fide instru. constitutis. Itẽ ibi maxime. de hac dictione ᵇ quᵉ denotat idem in alio casu. quod dicam cum glo. vlti. Item ibi terminũ. q z cõtumax citatur statuto sibi termino ad audiendam sententiam: et procedit non sit contumax appellando. de do. cum qui. lib. vj. de hoc in Spe. de cita. §. viso. ver. item licet. Item ibi peremptorium. q requiritᵉ citatio peremptoria. de hoc de offi. deleg. cum causam. z in. c. consuluit. ¶ In glo. ij. ibi contradicentibus. No. glo. q coniuncta persona non ratione sanguinis. vt canonicus pro ecclesia ᶜ admittitur etiam contradicente eo pro quo: secus cum admittitur persona coniuncta ratione sanguinis que nõ admittitur pro contradicente. z dic q ratio est hic q: non agit pro prelato contradicente. sed pro ecclesia. ¶ Oppo. extra glo. q non debuerit audiri archidiaconus. aut enꝫ vacabat ecclesia mẽsi. aut non. si sic non debuit audiri: nec lis moueri. ne sede vac. c. fi. si autem non vacabat: non archidiaconus sꝫ prelatus vt archiepsᵒ: vel epsᵒ debuit agere. de rescript. edoceri. Sol. intelligendo q ecclesia vacabat. dic q auditur archidia. ne ecclesia trahatur in peiorem statum. vt in glos. Si vero intelligis q non vacauerit tunc intellige q prelatᵒ erat negligens fm Inno. quod etiam sentit glo. licet non aperte pro hoc. ij. q. vij. quapropter. alleg. in glo. cum si. ibi allega. z dicit Inno. q hoc casu archidiaconus conficiet libellum nomine ecclesie tanq; pro pueris: non tanq; procurator. sicut pater cum procurat cãm filij. C. de bo. que lib. i. cum oportet. et l. cum non solum. ibi. §. quotiens. ibi cã est cõis pluribus vt singulis. hic vt collegio. ratio ibi vnus ex patronis nõ agit sine mãdato alioꝝm: vt libertus ingratus renocet in seruitute. ¶ In glo. vlt. ibi fauore libertatis. ex hoc colligit summarius q in hoc. c. est casus specialis in quo fauore libertatis recipiuntur testes z fertur diffinitiua. ¶ Ibi diffamaui. hec glo. sentit aliam lecturam. §. q archidiaconus licet tentauit condictionꝫ ex hac. l. petens archiepo qui dicebat meñ. ecclesiam sibi subditam. z sic diffamabat prefingi terminum infra quem probet. alᵗ contra ipsum pronunciabitur. z hãc lecturam magis implicite ponit Inno. z improbat: q: nõ est verisimile fm eum q archiepsᵒ diffamauerit cum possideret. tamen vera est in se. ibi interlocutoriam. Ex hoc colligit tertia lectura qõ hic potuit procedi ad summam. §. interlocutoriam. hoc improbat gl. ij. vera si papa vellet z. z signa ibi gl. q: singularis. ex qua colligitur q noie snieᵒ intelligit de diffinitiua. de iureiu. veniẽs. ff. qñ app. tit. l. j. §. biduũ. vbi glos. Item nõ est verisimile hꝭ papa sibi reseruauerit interlocutoriam. ¶ † Ibi sed multum. ex hoc colligitur quarta lectura q hic recipiuntur testes lite non contest. §. senes z valitudinarij. quod dic vt hic in glo. huic obstat litera ibi maxime: q probat idẽ in alio casu. de sum. tri. z fide catho. c. ij. ad finẽ vbi dico. ff. de dona. inter virũ z vxo. l. si qs pro vxore. ẽ glo. soluit z exponit maxime pro tantum. sed est improprietio. ẽ ex predictis prima lectura q speciale in cã liberali melioꝛ.
¶ In fi. c. glos. extra glo. ª. ponitur quinta lectura q hic agebatur per inquisitionem. z tunc potest procedi ad receptionem testium lite non contestata. vt lite non contest. quoniaꝫ §. sunt z alij. hanc ponit Inno. z est notã. q hoc casu. §. q supstatu ecclesie potest procedi per inquisitionem. z tunc nõ. qõ cum proceditur per inquisitionem ad instantiam prosequentis fit litis contestatio reo presente. vt hic. ¶ Potest poni z sexta lectura q hic proceditur lite non contesta. qñ aliqs de ecclesia contradicit prelato male alienante et petit reuocari rem alienatam. vt lite non contest. qñ. §. sunt et alij. vbi hoc no. Inno. sed diuinat hic: q: non apparet de reuocanda alienatione. ¶ Septimam lectura alᵗ posui qñ aliquis admittitur rõne publici interesse. vt hic archidiaconus ad commodum ecclesie possit procedi lite non conte. quasi hec sit cã popularis. contra hoc tñ archidiaconus hic constituit. Secundus est ergo tenere primam q hic speciale in causa liberali: z non intelligas indistincte: sed cum agitur tantum de libertate ecclesie. vt hic. q: cum sit hoc. c. contra regulas iuris debet intelligi in suo casu tantum. regula que a iure. lib. vj. z est casus singularis in hoc.

a ¶ In statutis in q bus vba. Ad ō car. in. c. cũ dilectᵒ. i. xiij questione de consetu. nisi in statuto tractẽ de fauore publico. quia tũc tractetur ad casum proprium fm Barto. in l. quemadmodum. C. de agric. z censi. li. xj.

¶ Extenore. Publicatis attestationibᵒ potest falsitas priorum testium in directe probari. vel ad idẽ sic. publica. attestatio. põt contra dicta testium super nõ capitulatis fieri probatio. cõis diuisio. secunda ibi q:. ¶ Nota ibi cognitam tradurit. z. ẽ. ibi q ipsam duceret in vxorem. qõ hec sint distincta. matrimonium: consummatio et traductio. Ex hoc infertur ad questionem facti. dicit statutum q vir habens filios ex alia vxore non possit cõstituere dotꝫ secunde postq; fuerit ducta nisi realiter dotem receperit: coipso q: cũ secundᵃ Sctum est matrimonii de presenti. z maxime si est consummatũ. locus est statuto. quidam allegabãt q sic. quare hic esset traductio in effectu. dic ᵭ vt aperte hic probat cuꝫ hec distinguantur vt. ẽ. z maxime procedit hoc in statutis in quibus verba ᶜ intelligunt in proprio significato. de iniur. i nostra. de consti. que in ecclesiarũ. et vtrobiq; dico. Item id de quo in glo. ij. z in glo. iij. z ex illa colligit cõis obseruãtia iudiciorũ. solum enim reus dicet nego narrata. z non narrantur ꝛc. z inᵗ: tum essent vera dico q non obstant talibᵒ rationibus. z hec optime sciunt. z procuratores. facit regula exceptionem. lib. vj. licet autẽ fm gl. dicat q debes instaurare ꝛc. hostien. tñ dicit tale consilium non esse tutũ: q: veritas nullo modo neganda est. de falsa. c. j. dic q immo est tutus dummodo qs non faciat contra conscientiam scienter negando veritatem. Itez: ibi septimana paschali. q tempore feriato quo nõ permittuntur nuptie celebrari. tñ potest matrimonium contrahi. de fer. capellanus. Itẽ ibi fuerat semp. modũ probandi falsitatem testis probando absentiam Jhentis a loco cõtractus. de hoc. j. Itẽ ibi determinantes tps z locũ. q testes deponunt de tpe z loco. valet tñ dictũ si nõ interrogantᵗ z respondent. j. eo. cum cãm. vel si dicunt se non recordari. j. titu. ij. cum Johãnes. Dicit tñ Host. q si oẽs ita dicerẽt possent repelli tanq; cundẽ premeditatũ sermonẽ proferentis. ff. eo. l. iij. quod tñ dicit arbitrariũ z bene. Et quod dixi q valet testimonium etiã si testes nõ dicant de loco z tpe procedit nisi probatio loci et tpis fuerit necessaria. vt hic. ex parte mulieris ibi q eo tpe. Itẽ ibi illud articulũ. q publicatis attestationibus sup nouis articulis peñ. a veteribᵒ admittuntur testes. ẽ. eo. fraternitatis. z hoc volunt hec verba licet nõ oino aperte. ¶ In glo. iiij. ibi consanguinei. Itẽ q diceret se prius fuisse cum alia non inferebat turpitudinem adulterij: q: nõ apparet q illa esset cognita. nec secunda. licet de secunda allegaretur qõ sic. Item etiã si esset turpitudo ibere cum duabus. hoc potius obstaret secundo matrimonio q primo.
¶ In glo. fi. ibi sup nouo articulo. quomodo hoc procedat. statim dicam. z pro hoc quod dixi in vlt. nota. ibi sup eodem articulo. vult dicere qõ miles ex eo quod prius probauerat se cum alia fuisse in tali loco si modo. §. publicatis attestationibus vult probare qõ illo tpe quo testes dixerũt euꝫ fuisse ipse fuit presens in loco admittit̃ ad effectũ excludendi probationes mulieris sup absentia ab illo loco. z hec plenᵗ declara vt. j. statim subijciã. ¶ In fi. e. glo. opp. qõ non debuerint audiri testes mulieris ad probandũ absentiã. q: nõ audiuntur testes post publicationẽ super. c. eodẽ vel directo cõtrarijs. eo. tit. cle. testibᵒ. hic autẽ admittenẽ sup fuisse. Solu. hoc. c. varie legit̃. vna lectura colligit̃ ex hac glo. qõ iste erat nouus articulus. z hoc videt̃ difficile ad sustinendũ cum potius videatur directo fuisse fm predicta. qõ dic vt infra. secũdo legit̃ qõ hic est speciale in cã matrimonij. j. eo. cum in tua. z hec vera sed non conuenit litere que non videt̃ considerare qõ fuerit cã matrimonij. ẽ q: erat nouus articulus. Item fm hanc lecturam hec litera seruiret de exiguo euꝫ satis hoc alibi sit prouisum. tertio legitur qõ licet sup capitulis directo contrarijs non admittant̃. dicta cle. secus tñ si indirecte. z hec cõis. sed maxima difficultas est prospicere qõo hic fuit fuisse indirecta z non directa. z scribentes nõ aperiũt. dic qõ directa dicitur affirmatio de vno: z negatio de eodem. vt cum hic miles capitulasset z probasset de Sctu euꝫ. B. mulere si in capitulo posuisset qõ tali loco et die. si mulier diceret non esse verum qõ tali loco z die cum illa contraxisset. Indirecta vero contrarietas est per quoddam medium. et cum in exemplo premisso mulier dicit qõ illo tpe vir erat absens a loco ita qõ non potuisset esse ibi vbi dicebatur celebrat̃ contractus. Sed contra hoc est. quia etiaꝫ hoc vltimo casu subest eadem ratio prohibẽdi testes recipi. f. metus subornationis. Sol. fo: te propter hoc Innocẽtius hic intelligit quod

miles nõ capitulauerat de loco ⁊ tempore: sed sui testes hoc dixerunt. pro hoc litera ibi determinantes tempus ⁊ locum: ideo post publicationem admittit mulier que ante publicationem non potuit instrui per capitula. pro hoc quod no. in c. fraternitatis. Et hanc glo. Inno. ponit Io. an. in Spe. de teste. §. sepe testes. in prin. ⁊ ver. pozro. vbi examinat intellectum huius. c. Ex hoc videtur destrui tertia lectura predicta ⁊ per hoc surgit magna intricatio. nec scribẽtes vltra dicũt. dic q̃ hic solum probatur q̃ post publica. possum ꝓbare falsitatem dictoꝝ testium super non capitulatis. vbi considera q̃ miles bene expresserat hic tempus sed non certũ in eo qõ dixerat se prius contraxisse cum alia. testes autem determinaruntquantum prius scilicet ante festum purificationis. et hoc attento pro intellectu dicte clẽ. dic q̃ directa contrarietas est ea per quam infertur contrarietas inter ipsa capitula: siue immediate: siue mediate. i. per quoddam medium. habito tñ respectu ad ipsa capitula tantũ. exemplum qñ immediate capitulasti qõ mutuasti mihi centum tali die et probasti si publicatis attestationibus. c. qõ non mutuasti illa die. Exemplum qñ mediate. si in exemplo premisso de mutuo. c. q̃ illa die eram absens a loco ita q̃ fuit impossibile me fuisse in loco mutui: ⁊ vtroq̃ casu non admittar. est enim quid imputetur mihi qñ ante publicationem hoc non probaui. Indirecta vero contrarietas est qñ vnum capitulum non contradicit alteri nec mediate nec sinediate habito respectu ad ipsa capitula tantum: sed tñ habito respectu ad cãm contrariant indirecte. i. per quoddam medium surgens ex actis. puta ex dictis testium. vt q̃ restrinxerunt. c. determinando tempus. vt si capitulasti q̃ mutuasti centum ⁊ testes probarunt q̃ tali die mutuasti post publicationem potero capitulare ⁊ probare q̃ tali die fui absens a loco. ⁊ dicitur hoc capitulum cõtrarium primo non directe: sed indirecte: q̃ non est cõtrarietas surgens ex ipsis capitulis: sed surgit iuncto eo quod dixerunt testes. ⁊ ita fuit hic. ⁊ in hoc dic q̃. c. determinate formatum licet in effectu contineat sub antiquo indeterminate formato. tñ dicitur nouum. j. c. cum cãm el. ij. vbi casus singularis: ⁊ nescio alibi. pro hoc quo not. Inn. §. c. fraternitatis. vbi quo ad hoc dicit q̃ locus ⁊ tempus non sunt pars cõtractus: sicut tempus est pars prescriptionis. s. titulus requirẽtis. pro predictis etiam quod dico. j. tit. ij. cum Johãnes. Et ex his declarant summarij. Ex his dic qõ hic id quod capitulabat mulier erat. c. nouum: q̃ de loco ⁊ tempore presenti non fuerat capitulatum. quod patet ex predictis et ex litera que sic aperte loquitur. Ex his infertur ad questionem probatum est homicidium contra aliquem post publicationem: vult probare absentiam a loco maleficij. dic q̃ admittet fm predicta. Item si vult probare q̃ die commissi maleficij fuit semper cum talibus ita q̃ non potuisset committere quin vidissent. de hoc. lxxxj. dist. cleri. in auk. de heredi. ⁊ fal. §. si vero abfuit. in glo. non testimonium vero. C. de contrahen. ⁊ commit. stipu. l. optimã. ¶ Oppo. ad hoc: q̃ in crimine oportet probari ⁊ capitulari de loco ⁊ tempore. de procu. tue. ff. ꝏ accu. l. libello. ergo non est locus huic. c. Sol. nõ expedit q̃ exprimatur determinatum tempus ad certam diez. sed sufficit q̃ ad mensem dictis iuribus. si autẽ fuit capitulatũ de mense ⁊ testes determinarunt diem post publicationem poterit probare absentiam a loco illa die. fm predicta sic respõdi in quodam examine. Ex hoc etiam infertur ad aliam questionem. pars petijt testes examinari super libello nullis factis capitulis: ait post publicationem admitteretur aduersarius super aliquo effectualiter comprehenso in libello. vel sup eĩ contrario. dic primo qõ regulariter non seruatur practica p̃missa q̃ examinentur testes super libello. sed de consuetudine causarum fiunt capitula. de verb. signi. cle. sepe. sed si contingat q̃ hoc fiat dic q̃ super determinate comprehenso vel directe cõtrario non admittetur. secus si indeterminate. per predicta.

Significarunt. Si sine cã denegatur quarta dilatio petita cum solẽnitate legali licite appellatur. vel ad idem sic. iudex tenetur dare quartã dilationẽ petitã cũ solẽnitate legali. pro factum commissum. secundo cõmissus. ibi mandamus. ¶ Nota. ibi intentarunt. iuncto fi. c. q̃ post congregationem factã in petitorio põt transiri ad possessorius suspenso petitorio. qõ est valde singulare. ⁊ colligitur ex eo quod mãdat terminari vtrunq̃ simul de petitorio liquet. non potest aut liquere nisi post congregationem. vt hic in glo. penul. hec intellige fm ea que dicuntur de causa posses. pastoralis. ad fi. ¶ In glos. sic patet. ibi retulerunt. pro hoc litera in princi. ibi significarunt. hoc tamen non omnino probat. vel dic q̃ iudices detulerunt appellationi. ⁊ sic etiam si essent friuola desierunt eẽ iudices. de appel. cum appellationibus. lib. vj. ⁊ hoc vera ꝗ diuinat. vel dic melius q̃ litera ibi si in probatiõe defecerit intelligitur si defecerint in probando id ad quod petierunt dilationem. cum hoc stat q̃ potuit appellatio eẽ insta. Ex hoc colligitur hic q̃ sicut excipiens post fundatam intentionem aduersarij: ⁊ non probans condemnatur in expensis. de dofinem. ita petens quartam dilationem cum solennitate legali: ⁊ postea nihil probans debet statim in expensis condemnari. quod nota quia singulare.

1 ¶ Testes extra prouinciam non trahuntur.
2 Testes probatorij ⁊ reprobatorij simul inducuntur.
3 Testimonium de auditu an valeat.

Cum causam. Diligenter examinandi sunt testes de singulis circunstantijs: ⁊ qui eos impediunt puniendi: ⁊ testium multitudo est p iudicem refrenanda. habet tria dicta. secundum quod si. tertium nolentes pars. §. tit. j.
1 licet. de iura. cal. cum cãm. ¶ Nota q̃ testes non trahũtur extra prouinciam. nec coguntur venire ad iudicem valde remotum. sed cõmittitur examinatio vicinis. vt hic. et de fideiusso. constitutus. ¶ Item q̃ simul producuntur testes p
2 batorij ⁊ reprobatorij. Item de diligentia adhibenda in examinandis testibus; ⁊ in quo consistit dicitur in litera. s. vt diligenter examinentur de quibuslibet circũstantijs: ⁊ maxime
3 de expensis. vt hic. ¶ Item ibi auditu q̃ valet testimoniũ de auditu. §. ca. preterea. ⁊ dic auditu. s. propzio. iij. q. ix. §. de his. secus de auditu alterius nisi in casu. j. c. licet ex quadam Item ibi visu. q̃ testis deponit de visu. quod intellige ĩ his que visu percipiuntur. an autem sufficiat q̃ dicat sic mihi videtur. dicvt de iura. calum. cum causam. Item ibi conscribat q̃ iudex per seipsum examinat testes ⁊ scribit testiũ. pro hoc litera. §. ibi parentes. potest tantum examinatio cõmitti nõ iudici. de offi. deleg. cle. vna. ⁊ dicit Post. q̃ diligentius examinabuntur laici q̃ clerici. arg. lxxvij. dist. monachus. dic ꝗ arbitrariũ. potest enim honestior esse laicus. Ex predictis ⁊ ex litera infertur contra id quod dicit Io. fauen. ij. q. viij. libellorum. dicens testem non teneri ad dicendus nisi sup narratis in libello. quod tamen potest procedere si non interrogetur. vt in glo. cãm enim. sed si interrogatur tenetur respondere de circunstantijs ⁊ causis. vt hic. ⁊ in eo quod dicit ⁊ respondet de scientia ⁊ credulitate. quod dicit scientia intellige de illa que percipitur per sensum corporeum. qõ dicit credulitate potest procedere in casibus. vt. §. eo. preterea. tertio ibi credere. als credulitas nil operatur in testem. pro hoc qõ no. Inno. de iura. calum. c. fi. In fi. glo. j. ⁊ dic plenius vt ibi. ¶ In glo. iiij. ibi sicut. de hoc ibi in glo. iij. pro hoc q̃ testis non debet esse verbosus. vt not. glo. C. eo. l. iij. si tamen pars dedit interrogatoria ⁊ super illis non fit examinatio nõ valet nisi iudex reiecisset interrogatoria. quod potest ex causa. de hoc. j. c. per tuas. Propterea datur cautela q̃ pars faciat interrogatoria in actis redigi licet secreto ⁊ tenentur secreta donec aperiuntur attestationes. ⁊ si tunc apparebit q̃ fm interrogatoria non sunt examinati testes poterũt repeti. dicto. c. per tuas. ⁊ fm hoc intellige glo. C. eo. l. iij. iiij. q. iij. §. itẽ sola. de hoc in Spe. eo. tit. §. iam de interrogatorijs. ad finẽ. ver. item caute. ¶ Quero circa hoc in eo q̃ testis ds respondere de causis. vt in litera. ⁊ in glos. de quibus causis. dic qõ de causis scientie. s. de perceptione facta per sensum appropriatus ei de quo queritur. vt si inducitur ad probandũ pondus de tactu: si saporem de gustu: si colorem de visu: si sonus vel vocem. puta stipulationem de auditu. si odorẽ de olfactu seu odoratu. de hoc per Inno. hic. ⁊ in Spe. eo. tit. §. nũc tractandum. ver. vt autem. ⁊ sequen. ⁊. C. eo. titu. l. testium. p Lynum. ¶ Quero circa hoc quid si res percipitur sine perceptibilis est tantum per intellectum. dicit Inno. q̃ non valet testimonium si testis non reddat causam scientie etiam non interrogatus. ⁊ fm hoc quod dicitur in glo. procedit de perceptibilibus per sensum in quibus valet testimonium si non reddit causam: dummodo non interrogetur. exemplũ de perceptibilibus intellectu tantum. ponit Inno. vt si dicit. testis quem obnoxium: vel iracundum: vel dominus talis rei. secus si dicat quem possidere: vel q̃ gerit se pro domino. vel q̃ aliqua est arcta. vel q̃ aliquis frigidus. hec essi percipiunt sensu. ⁊ in hoc dicit Innocentius quod solo sensu corporis nõ comprehẽditur quẽ esse dominũ. ideo non valet dicti testis

dicentis

dicentis scio talem esse dominum. nec bene dicitur vidi ipm esse dõm. arg. ff. de interro. actio. l. plerunq̃. vbi dicitur quia difficilis est probatio adite hereditatis. preto: astringit eus dicere an sit heres: ⁊ pro qua parte. vt. d. l. cum seq. et reddit ibi glo. rationem: q̃ aditio inuudat ⁊ occulta voluntate constitit. Ex his infertur q̃ in premissis ⁊ similibus in quib⁹ difficilis est probatio debet testis etiam non interrogatus reddere cãm dicti sui. als nõ probat. sis ergo cautus vt habeas examinatorem instructum qui petat de cã: vel q̃ testis sit instructus assignare cãm: ⁊ ita cõiter tenet. quod als non probat. hoc tñ oino non probat iure. Et ex hoc etiã tenendo videtur dicendũ q̃ si testis nõ fuit interrogatus de cã nec reddit cãm poterit producẽs iterũ producere cũ non sit q̃d sibi imputetur. argu. j. c. per tuas. quod signa. quia nemo dicit. ¶ Quero circa hoc testis inductus ad probandam famam vel notorium non reddit cãm. sed dic verum esse quod est notorium de fama videtur non ꝓbare quare hec sint perceptibilia solo intellectu. contrariũ dic q̃ id quod no. Spe. de notorium. crimi. §. fama. in fi. ⁊. §. vlt. ⁊ Bar. in tractatu de testibus. in prin. ⁊ dic q̃ esse in perceptibilibus per intellectũ cuꝫ modico discursu valet dictũ testis non reddentis cãm si non interrogatur. vt dicit Bar. in dicto tractatu. que autẽ sint faciliter perceptibilia que colligunt ex natura eoꝝ que sunt p banda: ⁊ generaliter põt tradi doctrina q̃ valet dictũ testis nõ reddentis cãm nisi sint oino difficulter perceptibilia. vt ĩ exemplo de odiio: ⁊ de odioso ⁊ similibus. ⁊ si dicatur q̃ faciliter percipit quẽ esse odiosum ex gestis extrinsecis. dic qõ posset esse ex alia cã. vt q̃ tremens vel paralíticus. quid si testis interrogatus an talis sit amicus vel inimicus titij dicit q̃ sic nec reddit cãm. dicit Bal. C. qui accus. non poss. l. data q̃ non probat: q̃ hec percipiunt intellectu. qõ non videtur. quia percipiuntur facile p actus extrinsecos. ¶ Quid si testis deponit sup mutuo q̃ ibi tanta fuit q̃ritas. Ia. de are. ⁊ Butri. C. eo. l. testiũ dicunt hoc peceptibile tantũ per intellectum idem dicunt de tempore quod fuit tali die celebratus cõtractus. Io. de lign. dicit q̃ non intellexerunt principia phica: q̃ numerus est obiectũ sensus. ⁊ dicitur obiectũ seu sensibile cõe: q̃ cõuenit oibus sensibus. sicut etiã quies motus magnitudo ⁊ figura. secũdo de aia. hec tñ duo vltima sunt communia tñ: visum ⁊ tactũ. vt dicit ibi cõmentator. vnde considera q̃ vltra quinq̃ sensus est in hoie sensus cõis ad omnes istos quinq̃. ⁊ iste p phificos ponitur in principio cerebri. ⁊ est tanq̃ iudex alioꝝ. ideo dicit cõis de sensu: cõibus enim perceptis per illos sensus iste iudicat ⁊ per ipsum sentimus non videre gustare. ⁊ sic de similibus. ij. de aia. ⁊ non inuoluẽdo nos in istis stemus regulis q̃ valet dictũ testis nõ reddẽtis cãm. vt in glos. ij. hoc posset indistincte sustineri. sz ꝓpter autoritatem scribentiũ in eo quod dicunt q̃ in perceptibilibus tñ per intellectũ oportet reddi cãs. dic vt predixi hoc p cedere qñ non facile percipiunt. tunc licet testis non probet tñ indistincte parte repetet ibi nõ tenet rũdere. idem no. In no. de accu. inquisitiois. põt tñ iudex generaliter interrogare testẽ an sit talis qui possit testificari. vt not. ij. q. v. querelam. facit. viij. q. iij. artaldus. ibi. §. finautẽ dubius. ⁊ ibi glo. q̃ solum in tribus casibus hoc oportet q̃ cognoscant personas. de hoc in Spe. eo. tit. §. j. ver. testimoniũ autẽ. ⁊ ibi per Io. an. ibi exhibendi. pro hac exhibitione. ff. de publica. cuꝫ si exhibuissent. als si cum. §. j. ⁊ ibi Bart. ff. de fal. eos. ¶ In glo. q̃ si. ibi nihilominus. hecvera. sequentes tñ expositiões etiã possunt sustineri. ibi mora. ¶ Nota glo. pro hoc qõ no. v. q. v. §. vlt. vbi dicit glo. not. q̃ testis repentine loquens videtur mendax: ⁊ morosus videtur dubius. ¶ In glo. antep. in fi. dic q̃ aut impedit per partem aduersam vel eius amicũ ⁊ procedit glo. de syno. sicut. ⁊. c. nobis. aut per inimicos vel extraneos. tunc secus. vt in. c. q̃ presulatus. ⁊ licet in primo casu fm glo. habeatur pro producto. dic melius q̃ licet impediens testem presumatur fouere iniustam causam: non tamẽ hocipso perdit cãm. j. tit. j. peruenit. el. j. ⁊ sic etiã videt. q̃ testis non habeatur pro producto. sed contra impedientẽ vel ipsum qui non vult deponere cõpetit actio ad interesse ⁊ iudex procedit contra eos. vt hic. ¶ In glo. vlt. ibi presentata ibi de testibus receptis coram arbitro. ⁊ sic videtur secus hic oportet tñ hic intelligi q̃ attestationes non valuerũt in hoc iudicio. als nõ daretur actio partibus vt possent habere vel non habere raptas. Ex hoc nota q̃ attestationes que nõ tenent possunt ratificari p partes. hoc procedit fm Innocen. in hoc ⁊ in alijs que pendent a potestate partium. vt sunt, pbationes. secus in concernentibus ordinẽ iudicij. vt lite contesta. ⁊ similia. tunc enim non sunt in potestate partium. sz in iris. quod nota. ⁊ sic si iudicium est nullum ex defectu talis nõ possunt partes ratificare vt valeat tanq̃ iudicium. ¶ Oppo. ad hoc. s. titu. primo. c. fina. vbi lite conte. probatur p cõfessionem partium. Sol. quod predixi q̃ partes non pñt ratificare. procedit quando constat talia defuisse. sed si dubitatur possunt probari per confessionem modo predicto. qõ signa pro predictis. quod no. de re iudicata. c. fina. lib. sexto. Ibi quod primo dixit. ¶ Nota glos. que quotidie allegat: et non refert primum dictum fiant in iudicio vel extra iudicium. §. eo. tit. j. per tuas. vbi de hoc. quod no. infra capitulo proximo. in glossa. et in regula sine culpa. in questione. libro exsto.

Veniens. Variato modo agendi possunt produci post publicationem sui per eisdem capitulis: ⁊ excommunicati absoluuntur vt testificari possint cum sunt ad testimonium necessarij. primo processus. secundo interlocutio: ibi nos igitur. tertio causaꝫ committit. ibi quocirca. ¶ Nota ibi p subdiaconos. q̃ auditur tertius pro suo interesse ad impediendum executionem sententie. de re iudi. cum super. Itẽ q̃ hoc casu quo quis petit se admitti pro suo interesse ante oia debet docere q̃ sua interfit. ⁊ debet docere incontinenti. vt ĩ litera. sic intelligit Archi. iij. q. ij. in summa. dic verius fm Inno. quod est arbitrarium. ⁊ dicit etiam Inno. q̃ in hoc sufficit q̃ iste doceat apparenter sua interesse. nec discutiẽ an habeat bonus ius vel non. als non posset incontinenti. Ex hoc infertur ad questionem. quidam edificabat ecclesiam inter limites alterius ecclesie parochialis. quidam monachi se opposuerunt dicentes sua interesse. cum ecclesia parochialis esset vnita monasterio. ⁊ pduerunt instrumenta vnionis. opponebantur multa q̃ vnio non valebat. fuit in facto. defendi q̃ erant admittendi per predicta. Ex quib⁹ collige generaliter doctrinam. quod vt predixi sufficit qõ appareat doceat terti⁹, sua interesse. pro hoc q̃ agitur de modico preiudicio vt admittatur. quod valet ad multa. ⁊ signa. Item ibi sup ar
a ticulo incidenti q̃ dicitur incidens [a] id qõ est emergens seu preparatorium. sicut hic articulus de interesse. quandoq̃ tamen dicitur incidens id quod habet vim peremptorie. de ordi. cogni. c. j. pro hoc litera ibi tam super principali q̃ sup incidenti. subaudi illis. s. sententia lata inter archidiaconum ⁊ capitulum que opponebatur in vim peremptorie. hec faciũt per id quod dixi de ordi. cogni. c. j. q̃ emergẽs ⁊ incidẽs sunt verba generalia ⁊ varie accipiuntur. ¶ In gl. ij. dicebat. oppo. q̃ debuit reici exceptio archidiaconi in eo q̃ noluit admittere procuratores. c. nec allegauit cãm que debet allegari. arg. de rescrip. si qñ. metu. Ziij glo. supplet de cã et in ea ibi integra. sed in antiqua non patet. et non videtur procedere quod dicit glo. q̃ excommunicati potuissent hic se defendere etiam per procuratores cum esset causa appellationis. vt in glo. preec. per hoc de excep. cum inter. ⁊. c. venerabilem. dicit ergo Inno. q̃ aliud opponebatur. s. q̃ isti non erant procuratores: vel nõ erant legitimi. ⁊ dic q̃ sufficit quod de isto non discutitur. ¶ In glo. sed queritur. ibi qui sciebat. hic videtur diuinatio ⁊ non videtur procedere. nam si sciuit ⁊ non appellauit deberet stari sententie que transiuerat in rẽs iudicatam cuꝫ vt supra dicitur procuratores capituli fuerint exclusi a prosequendo appellationem. quidam vt refert Inno. aliter soluunt q̃ auditur tertius. vt hic. sed non impedit executio. ⁊ fatentur isti q̃ ad impediendam executionem oportuisset istum appellare. hoc non videtur procedere. frustratorium enim videretur ipsum audire si non impediretur executio. sed tunc potius ageret recta via: nec oporteret q̃ aĩ oia doceret de iure suo. vt hic oportuit. Item. Pd. hic contradicebat executioni dicens Archi. qui cum petebat non audiẽdus et pronunciatur pro audiendus. et per consequens executionem deferendas. Tertio posset dici quod iste nesciuit item agi. sed ꝗcito sciuit contradixit. ⁊ forte glossa habet hãc mentem. et pro hoc quia non presumitur scientia. regula presumitur. libro sexto. Innocẽtius vero soluit aliter dicẽs speciale in beneficijs vt impediatur executio etiam per non appellantem. ratio specialitatis quia maior diligentia est adhibenda in beneficijs q̃ in alijs. et hanc solam solutionem dicit Innocen. videri tolerabilem. ⁊ sicut communiter tenetur sed non procedit. quia in beneficialibus quo ad ipsos beneficiatos sententia transit in rem iudicatam. sicut in alijs causis. vt notatur de concessione prebende. capitulo primo. notat Innocentius de sponsa duo. super rubrica. vbi dicit nõ impediri executionem ad instantiam tertij. remanet ergo cõtrarium non clare solutum. ego scholaris aliter soluebaꝫ: q̃ cum diceretur hic aliter appellatum per capitulũ ante suiam q̃uis repellãtur procuratores. C. nõ idonei. Tñ q̃ obstãte

a ¶ Quod dicit incidens. Ad de glossa. z doc. in. c. suscitata. de resti. in integrum

appellatione sententia non transiuit in rem iudicatā potuit P. & debuit admitti in causa appellationis: sicut admittere iur in principali. de re iudi. cum super. & hoc videtur peti nō scrupulus. Item subtilius dic q inter C. archidiaconū non fuit deductū ius. P. q nō apparet q. C. ideo se opponeret archidiacono: q diceret se elegisse. P. & forte simpliciter resistebant dicentes q archidiaconus non habebat ius in decanatu: & sic intelligendum etiaꝫ si. P. sciuerit legitime agi non tñ sibi preiudicat sententia nec in petitorio: nec in possessorio. de re iudi. cuꝫ super. vbi dico. nec expediuit q appellaret. auditur tamen se opponens executioni: q nō eque facile consequeretur decanatum possessum sicut vacantes. pro hoc quod dicō de re iudi. c. pe. & et fol. not. quam plenius de claro in d. c. pe. & c. super. & tenendo hanc oportet presupponere precedentem. scilicet q sententia non transiuerat in res iudicatam. vt quia pendebat appellatio. ¶ Opp. ad hoc q non deberit audiri. P. ad impediendam executionē de in integ. resti. scisscitata. Sol. ibi quando se opponit is contra quem est lata sententia & quando est presumptio q malicios faciat ad differendum. hic quando tres ibi sententia transiuerat in rem iudicatam. hic non per predicta. ¶ Opp. ad idem. ff. de rei vendi. is a quo. & l. seq. Sol. Inno. q aut petitur executio in rem non vacantem & procedunt cōtraria. aut in rem vacantem & procedit hic. quando enim non in remvacantem sed possessam non interest tertij q non fiat executio: quia ita poterit consequi ab isto sicut ab alio. secus quando res vacat. facilius enim fit executio in rem vacantem vt predixi. vel aliter ille leges loquuntur quando duo agunt contra tertium: & aliter. primo obtinet hic quando duo inter se litigant & lata sententia tertius se opponit executioni. prior tamen sol. subtilior. ¶ Opp. ad hoc. ff. de re iudic. a diuo. §. super rebus. & §. seq. vbi impeditur executio etiam in res nō vacantem. Sol. fm Inno. aut petitur executio in rem petitā & procedit quod proxime dixi quod non impedit. aut in rem non petitam & procedit contrarium. vt si obtinui in personali & oportet fieri executionem in bona. hoc etiā casu nihil fuit cognitum de iure agentis respectu illarum rerum. secus quādo in rem petitam. & hec sunt dicta aurea. & de his etiam per Bar. in. d. §. super rebus. Ex his cum queritur an tertij impediat executionem & audiatur. aut lis pendet. vel in cā principali & appellationis: et auditur de principali. probatur de re iudi. cum super. dic fm predicta: aut non pendet. vt q sententia transiuit in rem iudicatam. & aut tertius sciuit de lite. et an & quando sibi preiudicet. not. in. d. c. cum super. eo. tit. c. pe. & q hic auditur. P. si presupponit si sciuerit. dic rationem vt prius dixi. aut ignorauit. & aut petitur executio in rē vacantem & auditur. vt hic. aut in non vacantem: et aut petitam & non auditur. d. l. is a quo. cum seq. aut non petitā & impeditur executio. d. §. super rebus. cum seq. ibi nō credo. idē nota. S. c. proxi. & ex hoc datur cautela q testis secūdo inductus curet videre primum dictum ne contrarium dicat in secundo. & si non poteſt videre quod in secundo dicat qd quartus diceret contrarium primo. vult q stetur primo. et hoc vt euitet penam falsi. de hoc. ff. de fal. l. eos. licet autem hec glos. & S. c. proxi. in glo. fi. dicant standum primo contrario. tamē debilitatur primū & secundum. ita notanter dicit Inn. infra tit. primo. Preterea ex quo videtur q iste non est omni exceptione maior. & sic ad dictum eius non potest differri iuramentum. de iureiur. c. fi. & quod ibi not. ¶ In glo. vl. ibi. iiij. q. j. c. j. vbi de hoc in summa. & c. testimonium. ibi post appellationem. Inno. dicit q absoluuntur quia nō poterat aliter haberi veritas. pro hoc litera ibi vbi per canonicos. vel fm eum fuit specialis & gratiosa prouisio. & dicit Hosti. q similis absolutio fit de ambasiatoribus excommunicatis [a] eum tibus ad papam donec exponunt ambasiatam & eis recedentibus reincidunt in eandem excommunicationē. & ex hoc cōmuniter dicitur per hoc ca. q indistincte testes necessarij ad testimonium absoluuntur ad cautelam donec testificentur. & post testificationem reincidunt in eandem excōicationem

a ¶ Ve ambasiatoribus excōmunicat. Adde abba. in ca. si qſi. de sen. exc. Jo. de ana. in rubri. de cle. excō. min.

¶ Monachi in causa monasterij testes esse possunt

1 Quis. Etiam religiosi debēt iurare cū sint testes. vbi aperte remittatur pars. de appel. tuis. primo dictuꝫ. secundo exceptio: ibi nisi. ¶ Nota q monachi possunt esse testes in causa monasterij. quod dic vt. S. eo. insuper. & c. cum nunctius. ¶ In glos. ij. ibi dicit q daꝫ. hoc est ap probatum de vna calumnia. c. j. §. j. li. vj. ¶ Quero an pars aduersa possit remittere iuramentum testis contradicēte eo qui produxit. videtur q sic per literam in fi. Jo. an. contra verius. & quod dicit litera parte aduersa. subaudi & non contradicente eo qui producit. interest enim vtriusq partis cuꝫ debeat de vtroq deponere. S. capi. de testibus. regula quod omnes. lib. sexto.

1 ¶ Aduocatus an possit cogi ad testimonium contra partem suam

Dilecto. Judex necessarius in testem remouetur a iudicando. primo q̄ rela. secundo pronūcio. ibi neg. ¶ Nota ibi sacerdotalium. q prebende potest esse annexū sacerdotium. quod potest intelligi dupliciter. vel quod non poteſt conferri nisi sacerdoti. vel quia promotus ad illam tenetur infra certum tempus fieri sacerdos. de hoc de preben. ei cui. lib. vj. ¶ In fi. glo. ibi non fuit necessaria protestatio: quia illa verba non sapiunt contestationeꝫ. ¶ Oppo. extra glo. q comitissa non fuit capax collationis prebēdarum. de elec. sacrosancta. & c. massana. Sol. quod dicit lra ibi donationem. potest exponi id est presentationem. & sic cessat contrarium. laicus enim & mulier possunt habere ius presentandi. xvj. q. vij. filijs. & ca. frigentius. cum simi. vel dic donatione. id est collatione. & tunc obstant contraria. sed intelligē q de iure spālī [b] vt ex priuilegio apostolico hoc sibi competebat. lxiij. distī. adrianus. & c. in sinodo. & in Spec. de preben. nisi. de preben. is cui. lib. vj. not. de elec. quod sicut. & hoc procedit etiam si sit ecclesia collegiata. de iurepa. nobis. vbi de hoc. ¶ In glo. ij. ibi adhuc credo. & potest dici q arbitrabitur iudex. ibi delictorum. dic vt ibi. Ibi adhuc credo. contra sentit Hosti. sed gl. est verior: per id quod sequitur ibiq precibus &c. ibi non debet remoueri. nec poterit pars dicere sibi non credendum: quia non potest euꝫ reprobare quēvult producere. arg. iiij. q. iij. si quis testibus. de don. inter virum et vxo. per vestras. C. eo. l. pe. Inno. pro hoc quod no. S. cap.

b De iure spāli. Adde gl. in. c. imperiū. x. dist.

1 presentium. ¶ † In glo. iiij. ibi iudicet. Nota glo. & facit ad id quod dixi. S. c. insuper. q aduocatus potest cogi a testificando contra partem suam de his que scit non vt aduocat: sed vt ipse. ibi satis honestum. pro hoc q & quo desijt eē iudex est tanq̄ priuatus. ex hoc dic glo. procedere qñ in totuꝫ commisit. sed si non in totum poteſt procedere opi. Jo. tamē etiam hoc casu posset sustineri glo. q licet delegatus procedat nomine delegantis. sufficit tamen q inter delegantem & delegatum est distinctio personarum. pro predictis de offic. deleg. iudex. lib. vj. & vltimo casu qñ cōmisit non in totum. licet de subtilitate posset defendi quod nunc dixi. tamē tutior est opi. Jo. in fi. ea. glo. per hoc. iiij. q. iij. si res. & est ratio quia testificatur vt priuatus & officialis habet ordinariam ita qd facit suo iure. ¶ In glo. vlt. ibi de facto. pro hoc quod met cau. c. vno. lib. vj. vel fm Host. dic relata proprie. q: aſi hoc c. hic casus non erat iure expressus & scribebatur iudicib? cū clausula appellatiōe remota. ideo tenuit suspensio etiā post appellationem: sed debuit retractari per officiuꝫ superiorīs de appel. pastoralis. hoc non videtur: q: hec nō est noua dispositio: nec hic apparet q hic esset clausula appellatione remota. verior: ergo videtur sol. glo. & remittitur cā ad iudices a quibus de consensu partium fm Inno. vel fm Abb. q: nō grauarunt ex mente. vt q: putarunt sic esse de iure. hoc nō precedit: q: iste fuisset error iuris qui non excusat. regula ignorantia. lib. vj.

Significauit. De probationū copia deperea t citato aduersario testes recipiunt & publicant. primo petitio. secōd admissio. ibi quocirca. ¶ Nota in superscriptiōe. ibi iudici sabini. q hec publicatio petit coā ordiario j. eo. Alberic?. Item ex ea supraescriptione q iudex laicus pōt cognoscere de cā inter beneficiatū & fundatorē sup liberatione a iurepatro. dicit eē iudici hic nec dicit esse clerus. nec p̄sumit. de trāsac. ex literis. not. de rescri. cū adeo. & si dicat qd de cā patro. tñ cognoscit iudex ecclesiasticus. de iudi. quāto dic q hic nō de patronatu: ſz de libertate a patro. cognoscebatur. Item ibi dixerūt q p verba enunciatiua inducit libera tio. ff. de pac. l. tale. in prin. vbi glo. sec? si ad obligandū. de fide instr. si cautio. hic tñ nō fuerūt verba tñ enunciatiua: sed etiā dispositiua. ibi nolētes. ſz dictū est verū & bene facit lra. Item ibi denūciādo q in hac opꝫ aduersariū citari i quo multi erāt hoc omittētes. & nota cautelam de citatiōe cōficiatur instrm. vt si qſiq negat interuenisse possit pbari. ¶ In glo. ij. ibi statim publicant. hoc reprobat Spe. eo. ti. §. nūc tractemus. ver. als tñ. poterit enim pducens nolle qd publicentur

ne pre

ne precludatur via vlteriori productioni. S. c. fraternitatis. ad quod posset dici saluando glo. q non precluditur via vlteriori productioni que poterit fieri variato modo agendi. S. c. veniens. el. ij. si tamen contingeret q parte presente recipiente videtur procedere. d. Spe. & quicqd scit tutius est q non incontinenti publicentur ad hoc vt producens non excludatur ab vlteriori productione si super hoc contingat litem fieri. communiter tamen obseruatur quod statim publicantur & hoc est in potestate producentis vel statim petere publicari vel differre. ibi non est verum. idem Host. in sum. vt li. non conte. ante medium. & Hos. in. c. sum. post prin. in eo q non ponunt premissam differentiam. dic q si aduersarius tempore receptionis comparuit & non opponunt procedit. d. Clin. Si vō fuit absens: aut non contumaciter & poterit opponere. in dicta: secus videtur quo ad personas: nam habetur pro presente in suum iudiciū: dic tū ō: q: ls habeat̃ p pñte non tñ pro pſentiente seu approbāte personas. pro hoc qō no. S. c. presentiuꝫ ibi. ibi: secus. alias differentias ponit Inn. quia hic recipiuntur solum ad instantiam rei. ibi: etiam actoris. hoc etiam tangitur. j. in glo. et ibi dicetur ibi in. l. aquil. de intellectu huius. l. not. in. c. quoniam. in prin. vt li. non conte. ibi: in actore. videtur glo. q hoc. c. procedat etiam in actore. Inno. contra vt predixi. actori enim non expedit hoc remedium cum possit agere. auf. de testi. §. z hec vero. auf. item si quis. vbi dicitur hanc receptionem fieri ad instantiam eius qui ab alio patitur. de hoc per Bar. in. d. auf. item si quis. dic q aut queritur de reo & sibi competit hoc remedium fm omnes. quod procedit etiam si habeat modum agendi: nam expedit potius sibi non agere. & per hoc colligitur. j. quod formatur q non debuerit iste audiri cum posset agere condictione. l. C. de li. cau. l. si quis datam. vbi libertus intentat condictionem illius. l. vt patronatus sibi faciat instrumentum manumissionis. dicit enim quod vtilius est vti remedio huius. c. q: non tenetur litem producere ad fi. sicut tenentur in condictione d. l. aut tenentur de actione. & aut impeditur agere vbi procedat talis receptio & potest vti hoc remedio. eras institutus heres de testamento non constat per instrumentum vis quod recipiantur testes super testamento & publicenē potens quia ante non audiens vt heres: aut non impedit agere & aut est causa in quaverq̄ est actor & reus: vt. S. titu. j. c. ex literis. & vtriq̄ competit hoc remedium per id quod dixi proxime de reo. potest enim vterq̄ eligere viam defensionis: aut est causa in qua alter tantum est actor: nec pōt eligere viam defensionis & nō competit sibi hoc remedium: vt. S. In op. Inn. ¶ In glo. pe. ibi: officio iudicis. vel potest dici quod intentat̃ ꝓditio huius. c. ¶ In glo. ibi vbi denunciatio. & fm Inno. debet fieri denunciatio personaliter non ad domum. ¶ Opp. ad hoc de cleri. non resi. ex tue. de eo qui mit. in pos. c. fi. Solu. Inno. q sunt casus speciales. ex hoc no. sing. q citatio ad domum non sufficit nisi in casibus specialibus a iure expressis. sic all. Inno. hic in. d. c. fi. & de citatione ad domum etiam ꝗtum ad officium receptionis de qua hic dico in. d. c. fina. ¶ In fi. e. glo. Quero de practica huius. c. Sol. comparebit nolens producere testes narrabit factum & petet examinari testes & tales qui interfuerūt iudex citabit aduersarium & si venerit siue non examinabit testes super capitulis productis per producētem & postea aperiet attesta. & mandabit redigi in publicum instrumētū et pronunciabit perpetuam fidem adhibendam. Si autem veniret aduersarius audiretur. & si vellet statim agere dicit Clin. non esse locum huic receptioni. pro hoc quia tunc cessat periculum de quo in litera ibi de processu temporis &c. ¶ Oppo. ad hoc & ad illam literam q in casu huius. c. non esset periculum ne testes periurent: quia exquo per eosdem probanda erat fundatio si periuret non oporteret presbyterum timere ex quo non poterat probari de patronatu nisi per illos. Sol. Hos. quod poterat esse q per alios poterat probari de fundatione. dic quod etiam forte poterat aliter probari q̄ per testes vt per instrumentum. ¶ Oppo. ad id quod dixi & quod hic dicitur de citatione aduersarij. de confir. vti. c. cum dilecta. So. ibi quando innouat̃ priuilegium ab eo qui concessit. ita no. Inno. j. c. albericus. quod procedit quando ex certa scientia ita quod. vult quod valeat etiam non interueniente citatione. & tunc videtur de nouo concedere et valet vt ex nunc: sed si ex hoc non exprimit videtur velle procedere de iure ideo cita vt in. d. c. cum dilecta. et si omittitur non valet: vt hic. quia tunc princeps non intelligitur velle recedere a iuris dispositione nisi hoc exprimat. C. de leg. digna. argu. de elec. ecclesia. ij. & hec signa.

Cum causam. Publicatis attestationib? potest. c. nouum probari per testes. primo decisa petitio. secunda commissio. ibi: cum ergo. pars de emptio. & vendi. cum causam. ¶ In glo. ij. ibi: plus. de. xx. vult ergo quod deceptio vltra dimidiam iusti precij est idē quod deceptio de tantundem: sed melius exemplificat glo. de emp. & vendi. cum causam. ibi vel aliam certam quantitatem. ex hac glo. & ex litera colligitur quod dixi. S. ex tenore. quod licet aliquid includatur sub alio genere: tamen dicitur. c. nouum & publicatis attestationibus admittentur testes: nam hic erant publici super excessu & admittuntur super quantitatibus excessis tanq̄ super. c. nouo sic. & in. c. ex tenore. qd dic vt ibi. Et est hic casus valde sin. pro intellectu. d. c. ex tenore. ibi: sed communi estimatione. & dicit Bar. in tract. de teste dicens rem tantum valere & non reddens causam etiā non interrogatus non probat fm eum. dic melius vt dixi. S. c. causam. ¶ Quero quid si testis dicit quod tātum daret. videtur non probare quia debuit dicere q̄tum communiter daretur: vt in. l. precia. alleg. in glo. dic auct onstat quod habet specialem effectum ad rem vt quia sibi vicina et non probat. aut dubitatur & dixit Pic. de matarell. quia res tñ valet [a] q̄tum vendi potest. & idem hic Jo. calde. contra hoc est: quia probatio debet concludere necessario. S. ti. j. in presentia. & dubia non releuatyt ibi. Dic q hic nō est dubia: q: in dubio nō presumitur affectio & sic ex quo de ipsa non cōstat & si non haberet affectionem. Quid si dixit quod non tantum daretur interrogatus quomodo scit. dicit sic mihi videtur dic quod prabat. ff. de li. causa ordinata. vbi Bar. et est sing. Et licet obstet quod predixi: non intelligitur habere specialem affectum. ¶ In fi. e. glo. & propter varietatē predictam probandi valorem rei: & propter difficultatem prolationis vt predixi percipitur intellectu tantum. si agitur de re cuius valor ex multis cōstat vt de hereditate vel beneficio cautum est capitulare de valore rerum singularū: puta q beneficium habet tot pdia & tale valet sic tale sic &c. alias poterit euenire q testes non reddant bonas rationes vt vidi in facto aliquem succumbere in quadam ardua lite pro hoc.

a ¶ Res tātum vs. Adde. l. ij. in. §. si nauis. & §. se. ff. ad legē rho. de iagl. i. l. mortis causa. ff. de do. cau. mor. Jo. an. in addi. spe. tit. de exe. sen. i. §. sequit. ñ. qd si filius.

Ubericus. Idem dicit in effectu quod c. significauit. primo factū. secundo mandatum. ibi: ideoq. ¶ In glo. j. ibi: in scriptis. dic contra per clem. dispendiosam. de iudi. & de ver. sig. cle. sepe. in quibus expedit quod in scriptis sed non expedit quod sint publica. et sic forte fuit hic: quia non fuerat redacta in publicam formam. ¶ In gl. vl. in fi. Opp. quia hic non mandatur aduersariū citari. quod tamen fieri debuit. S. c. signifi. Sol. sta contrario & hoc supple per illud. quid si non apparet de speciali aduersario. dicit Inno. quod citabuntur omnes per publicum edictum. ar. de clan. desp. c. fi. qui ma. accu. pos. c. fi. quod signa. multi enim errant facientes insinuari instrumēta. i. in alia instrumenta renouari: vt quia consumuntur vetustates: vel quia volunt habere plura exempla & vti in pluribus locis nec faciunt aliquem citari & talis insinuatio nihil valet. arg. d. c. signi. ¶ Quero an presumatur citationem interuenisse. dic q non: immo debet probari. d. c. signifi. vbi de ipsa conficitur instrumentū. Post. tamen dicit q in facto antiquo presumitur interuenisse non in recenti. dic quod indistincte nō presumitur etiam si in insinuatione diceretur q interuenisset: quia nō potuit interuenire tempore insinuationis idest quando iudex precipit redigi in publicum instrumentum: sed debuit premitti. d. c. signi. pro hoc. ff. de iu. ha. fis. l. j. li. x. & quod no. Inno. S. ti. j. quoniam contra. vbi glo. fin. & de solēnitate cum queritur an pñumatur: aut de ipsa non fit mentio in instrumento & non presumitur: quia facta non presumuntur. de offi. dele. cum in iure. aut fit mentio quod interuenit: aut intrinseca & presumitur: aut extrinseca & non presumitur. & dicitur intrinseca: quia insurgit ex significato vocabuli vt sic dicit notarius publicauit presumitur q fuerit rogatus q: hoc nō fit per non rogatū: secus si dicat scripsi: quia hec potest fieri per nō rogatum. ideo propter hoc additur publice: per Bar. ff. de ver. ob. sciendum. ex his infertur ad. q. in instrumento super ordinibus dicitur talis eps de commissione talis qui est dictus. P. ordinauit. P. fuit in facto dixi q per instrumentum probabam commissionē interuenisse cum possit interuenire tempore ordinationis: secus si non posset per predicta. de hoc etiam dico de tempore di. translationem. & quando & quomodo presumatur solennitas: etiam no. de re iudi. sicut. de eo qui fur. ordi. re. in-

notuit. ¶ Quero cora quo iudice petitur hec publicatio. dic coram ordinario: vt dixi in .c. signifi. et coram eo qui posset principaliter de causa cognoscere. ff. de transa. l. cum infra. §. transactionis. ⁊ ibi Bar. ⁊. ff. pro so. l. fi societate. §. arbitrorum. pro hoc. C. de vsu. pup. l. fi. de arbi. exposita. et quod ibi dico. s. coram quo petatur traductio ad arbitrium boni viri. ¶ Quero si insinuatum fuit instrumentum cum solēnitate premissa an iterum poterit insinuari. quidam putant q̃ non: quia non valet sumptus de sumpto. C. de eden. auk. si quis. dic quia contra ex quo solēnter est sumptum facit fidem tanq̃ originale. et quod dicitur q̃ non valet sumptum de sumpto. dic sumptum. ⁊. solenniter. requiritur autē solēnitas q̃tum ad hoc vt faciat fidem q̃tum ad omnes: sed inter partes valet sumptum sed non solēne: vt si de consensu vtriusq̃ partis notarius exemplificauit instrumentum procurationis vel delegationis ⁊ se subscribit dicens q̃ de consensu partium volentium q̃ staretur isti exemplo stabitur inter partes etiam non interueniente citatione vel autoritate iudicis ⁊ est subtilis practica.

1 ☞ Attestationibus publicatis in causa matrimonij possunt testes recipi super eisdem capitulis.

Quin tua. ✝ Publicatis attestationibus in causa matrimoniali possunt testes recipi super eisdem capitulis vel directo contrarijs. h. d. fm verum intellectum: licet glo. etiam aliter. communis diuisio. ibi: quanq̃. ¶ No. modum qui seruatur cum aliqui debent contrahere matrimonium de quibus dubitatur an sint cōiuncti probabito. recipiunt enim testimonium attuentium q̃ plurim: vt hic ⁊ facit de cland. desp. c. fi. qui ma. ac. pos. c. fi. Item ibi non immerito. quod laudatur questio que tamen erat non questio respectu terminorum in quibus proponebatur q̃ sacer vt respondens laudet argumenta etiam non omnino concludentia vel saltem non calumnietur. non erat autem ista questio dubia ex eo quia cum primi deposuissent extra iudicium frustra querebatur an fides per eos facta deoganet fidei posteriorum testium qui deposuerant in iudicio. dicta enim istorum sunt separata: ⁊ sic de vno non refertur ad reliquum: propterea non respondetur ad id quod queritur: ſs ad id quod queri poterat. quid si primi ſin iudicio iterum dicant id quod dixerunt extra iudicium. Item ibi testimonia prevalere. q̃ ceteris paribus preferetur maior numerus testium. de hoc. §. e. in nostra. ¶ In glo. j. ibi: diuersum modum. hoc plenius declaratur in glo. seq. ⁊ q̃tum ad positionem pce. hoc non infertur quia glo. §. posuit q̃ primi extra iudicium secundi in iudicio deposuerunt vnde secūdis non obstat publicatio primorum non ppter diuersum modum agendi: sed quia primi non fuerunt iudicialiter producti. glo. tamen bene habet hanc mentem quasi primi fuerint producti non omnino extraiudicialiter: sed cum ageretur per modum denunciationis fm glos. ibi. cum sit alia causa. quod dic vt proxime dixi. ⁊ cum dicitur quod numerus maior testium preferetur maiori. hoc intelligitur in .c. causa. de hoc. §. c. in nostra. ¶ In glos. fi. ibi: de falsitate priorum testium. hoc non procedit: quia hic probatur falsitas directe qd̃ alꝭ non permittitur: sed tantuꝫ indirecte. §. e. ex tenore. ibi vel sic est. tertia expositio. ⁊ de hac. §. glo. proxi. ⁊ nō procedit ad literam que hic in fi. habet respectum non ad depositionem primorum primo factam sed ad depositionem secundo factam: ⁊ hoc erat in hac ea. causa et super capitulis directo contrarijs. quia cum tres vel quatuor dixissent consanguinitatem subesse isti inducebantur ad id quod primo inducti fuerant. s. consanguinitatem non subesse ex his destruuntur secundus ⁊ tertius modus ⁊ remanet pars vt dicatur speciale in causa matrimoniali ibi non valet dictum eius vt vtrobiq̃ dixi ibi: alia tamen expositio videtur glos. se referre ad proxi. precedentē. dic alia. i. prima per p̃dicta.

Constitutus. ✝ Di de quibus timetur ne impediant testes excommunicantur sub conditione si impedierint et denunciari testes non teneri ex iuramento de veritate dicenda et punitur pars cuius consanguinei testes impediunt. primo factum decisum. secundo accusatoris protestatio. ibi: ceterum. tertio prouisio. ibi: nos. Et ibi primo prouidet contra impedientes volentem testes producere. secundo contra iuramentum de veritate dicenda ibi: illos. tertio contra partem cuius cōsanguinei testes impediunt. ibi: si quis. ¶ No. ibi: a principio protestationis. quod cautum est accusatori protestari de impedimento probationum. hoc enim est vtile ad euitandam calūniam si defecerit in probando. Item ibi: in nostra presentia quod in causa matrimoniali debent testes exhiberi coram iudice. §. c. fi qui. Item ibi: ex officio. q̃ iudex ex officio prouidet ne pereat probatio: vt lit. non conte. cū casum. in quo fertur excommunicatio pro futuris excessibus. quod procedit quando culpa precessit: vt hic. secus de sen. exc. romana. §. caueant. li. vj. Item ibi: verisimile. q̃ nō presumitur quis fauere alteri inuito: ⁊ specialiter hoc procedit in cōsanguineo: vt hic. pro hoc quia nō presumitur quis iactare. de renun. super hoc. de homi. sicut dignum. §. quia vero. Item ibi: iniquam ostendat. iuncta glo. vlti. q̃ gl. loquens de subtrahente aduocatum habet etiam locum in subtrahente testes quod signa. ¶ In glo. j. ibi: vbi de hoc. vel fm Inn. hic admittitur contra archyepm in cuius fauorem iurauerat: per Archi. vj. q. ij. quicunq̃. vel dic q̃ denunciantur non teneri iuramento vt in litera. ⁊ sic iuramentum de veritate dicēda non tenet ratio. pondera. ¶ In glo. quia occultare veritatem est mortale. dic tamen q̃ non debet Iuenire sine autoritate superioris: vt hic. ⁊ de elect. venerabilem. ad fi.

Constitutis. Qui testificata non dicit nec renunciauit productioni testium potest producere super antiquis capitulis. primo factum. secundo mandatum. ibi: mandamus prouocari. et. j. deciditur q̃ princeps impetrauit iudices super confirmatione sententie diuortij. mulier autem impetrauit alios contra illam sententiam et etiam contra processus secundorum iudicum ⁊ coram iudicibus mulieris producti fuerunt testes propterea insurrexit dubium: an alij possent produci fm Inno. alij aliter. prima communior. ¶ In gl. ij. ibi: processu cause matrimonialis. vult dicere q̃ hic non agebatur coram de matrimonio: sed de processu archyepi ⁊ de processu secundorum iudicum an valeret ⁊ non ⁊ hoc casu habet locum regula. c. fraternitatis. secus vt sequitur in glo. si ageret de consanguinitate vel alio impedimento. s. matrimonij. ex hoc colligitur verus intellectus. c. ⁊ col. contrarij sequentis. ¶ Opp. enim hic a contrario hic innuitur q̃, ppter dicicita testificata non admitterētur testes. ⁊ tamen agebatur de matrimonio. ⁊ sic §. c. cū in tua. Sol. non agebat principaliter coram secūdis iudicibus de matrimonio: sed de validitate duorum processuum precedēs. vt nunc dixi: ſz in vim consequēde ageretur de matrimonio quod ergo dicitur in .c. cum in tua. procedit quando principaliter agitur de matrimonio. ⁊ hec est sing. limitatio ad illud. c. ⁊ ratio huius. c. est q̃ cum agitur de validitate processus hoc videtur de iuris apicibus ⁊ sic procedit de stricto iure. ideo locus est regulis. c. fraternitatis. alij dicunt hic vacare arg. a contrario. prima melior. ¶ In glo. fi. ibi: altera pars videtur. hoc procedit fm Jo. an. quādo parte sciente ⁊ contradicente fit publicatio: alꝭ secus vt no. Spe. eo. tit. §. vlti. ver. antepe. ⁊ de teste. §. satis vtiliter ver. quid si publice. vbi refert Clementem terminasse cōtra hanc glo. per. c. §. C. de testi. ⁊. c. cum venissent. ⁊. c. cum causam. sed intellige cum. d. premissa. ideo aliqui volentes posse producere testes quandocunq̃ non consentiunt publicationi nec petunt copiam attestationum.

Licet. Ad probandam consanguinitatem vel affinitatem in causa matrimonij admittitur testimonium de auditu concurrentibus. xij. de quibus in tex. primo causam constitutionis. secundo constitutio. ibi: statuimus. tertio antipopho: a. ibi: tolerabilius. ¶ No. q̃ in testibus deponentib⁹ de consanguinitate requiruntur. vj. respectu dictorum que iurantur ibi testes. ⁊ de primis sex. primum ibi: persone graues. secundum ⁊ ante lit. conte. tertium ab antiquioribus. quartum vtiq̃. quintum nec, ab infamibus. sextum si vnus. de secundis. vj. primum ibi: deferendum testimonium. scdm̃ personas. tertium ab vtroq̃. quartum in suo. quintum credere. sextum sed nec tales. ¶ In gl. non intelligas. ibi: qui non sunt leues. vt sic dicantur graues. i. solidi. ⁊ qui non facile dicerentur ad variandum vel ad dicendum mendacia. ¶ In gl. quia ille. ibi obiectio. vult dicere quod testes non tenentur dicere nisi a quibus audiuerunt: non autem a quibus audiuerunt illi. ibiq̃ fm hoc iretur in infinitum quod est vitandum. de rescri. cum in multis. lib. vj. sed si dicant a quibus illi audiuerunt et illi audiuerint ab vno. isti vltimi non probant: vt in glo. Post. contra quia non possunt facile scire a quibus illi audierunt. dic hoc nō refert ⁊ q̃ ex quo dicunt illos audiuisse ab vno non probant. sic ⁊ alꝭ licet testis non

stis non teneatur dicere suum crimen: vt no. §. eo. cum causam. tamen si dicant non pbant ibi a pluribus. ſa duobus. ¶ No. dicit plus q̃ non sufficit q̃ vnus audiuerit a pluribus ⁊ alter ab alijs pluribus. sed opꝭ q̃ ijdem plures ab eidem pluribus. Inno. ⁊o dicit sufficere q̃ plures sint principium auditionis ⁊ q̃ nō est necesse quod q̃libet audiuerit a duobus. dicit tamen tutius q̃ audiuerit a duobus. pro hoc q̃ ⁊ alꝭ in iurisditione probanda sufficit q̃ vnus dicat de vno actu alter de alio. de accu. qualr. el. ij. Item pro hoc q: vnica est consanguinitas sup qua deponunt. vnde sicut in pbāda copula sufficiunt testes qui successiue viderūt: vt dixi. §. preterea. ita q̃ in pbanda ꝭsanguinitate ꝭz audiuerint a diuersis sufficit q̃ concordent respectu eiusdem ꝭsanguinitatis. ¶ In fi. e. glo. quia non per accusatorem sed per testes crimina pbantur. de fimo. ꝭz. in fi. pro hoc quod dico in glo. §c. ¶ In fi. gl. atq̃ contra q̃ ꝭz audiuerint ab infamibus non repellantur: quia vitia personalia non comitantur successores. Sol. testis non est hic successor: immo non p̃sentat personam eius a quo audiuit. ⁊ ideo dictum eius mensuratur a fide illi⁹. ¶ In gl. pe. ibi Jo. idē no. xxxv. q. vj. parētela. ⁊ Inn. §. c. series. ibi de hac lra ibi abvtroq̃ latere ⁊ idē Jo. ⁊ Bzi. in .d. c. parētela. Jo. an. dicit q̃ aut deponūt de visu vel scientia. ⁊ procedit op. Jo. aut de auditu ⁊ pcedit gl. dic meli⁹ pōderādū modū capitulādi. si ei capitulaꝭ q̃. A. ⁊. B. sint consanguinei tertio vel quarto gradu procedit gl. quia nisi testes dicant de vtroq̃ latere non inferunt veritatē: sed distincte capitulatur consanguinitas ex vno latere distincta ex altero procedit opi. Jo. oportet tamen per hanc literam ibi saltem in vno ⁊c. q̃ testes conueniant in aliquo gradu. dic quod oportet quod conueniant respectu primi gradus alꝭ probatio non concludetur.

1 ☞ Malicia ⁊ negligentia equiparantur.

✠ ¶ Ibi malicia. Adde q̃ malitia sup plet etatē. l. si alteri⁹. C. si maio. fact. se mi. dix. nisi in casu pfessionis que pfessio nō ꝑ fieri nisi pfecta eta te discretiōis. s. in masculo. xiiij. an. et in femina xij. annorꝫ pfectorꝫ fm glo. in cle. eos de regu. hinc est q̃ malicijs hoīn via nō est aperiēda. l. cū hi. §. sed cū lis. ff. de trās ac. l. in fundo. de rei ven. Spe. i tit. de of. om. iud. §. vj. v̄. fi. Et quod malicia et dolꝰ eq̃parant̃ vide bal. i l. q̃ fortuitis. C. de pig. act.

1 ✠ ¶ No. ibi malicia ✠ vel negligentia. q̃ hec duo hic eq̃parantur. alibi contra de cri. fal. ad falsariorꝫ. in fi. de ele. nihil. pro primo. de rescr. plerūq̃. dic q̃ maior pena debetur doloso vt in xiij̃s. sed ad effectum de quo hic equiparant̃. ⁊ idē in .c. plerūq̃. ¶ In gl. ibi: ⁊ iudex. hoc qd̃ dicit hic gl. etiam dic. j. ad fi. ⁊ pro hoc. §. ti. j. in pnītia. in. iiij. gl. in auk. §. illud. glo. immo videt̃. Ex hoc colligitur vtile habere iudicem fauorabilem. de offi. dele. consuluit. q̃q̃ autem sit in potestate iudicis interrogare vel non: tamen eo non interrogante si pars appellat ob hoc iudex ad quem poterit interrogare. non enim quicquid recidet in officio iudicis est in eius libera potestate: sed intelligitur commissum sibi arbitrio boni viri pro hoc quod dixi de dilat. c. j. ⁊ fm Inno. in hoc quod iudex ex officio interrogat hec non est suppletio factiꝭ iuris. Ex quo colligitur ex actis q̃ sic debet fieri quod signa pro hoc quod dico. j. ti. ij. cum Jo. ⁊ ex hoc est declarata gl. quasi tota ibi cuꝫ sit aliud. c. j. nouū. q̃uis enim fuerit prius productum tamen ex quo testes super eo non deposuerunt censetur adhuc nouum. c. ⁊ hoc casu sine dubio procedit qd̃ dicitur in litera si quando. super. c. fuit recepti aliqui testes glo. dicit q̃ post publicationem nulle fient interrogatiōes. ⁊ sic vult q̃ nec testes qui deposuerunt interrogabūtur nec alij producentur. Dic verius q̃ si per malitiam vel negligētiam non omnes fuerunt examinati: vel si fuerunt examinati non fuerunt diligenter interrogati repetentur. qd̃ probat litera indistincte loquens. ⁊ sic est hic casus exceptus a regu. c. fraternitatis. ⁊ ex illo potuit hic oriri dubitatio rationis decidendi ne omissum a iudice preiudicet partibus ⁊ quod dixi q̃ etiam examinati non diligenter interrogati super omnibus repetentur. procedit nisi iudex reiecisset interrogatoria. quando enim dantur interrogatoria per partes contra quā, pducuntur testes dantur iudici secreto. i. q̃ is q̃ producit testes ea non videt ⁊ iudex examinat ⁊ resecat que sibi videntur non admittenda super alijs interrogantur testes q̃ si hoc omitteretur testes essent repetendi. arg. huius c. no. Spe. e. ti. §. nunc videndum. in fi. ideo is qui producit interrogatoria debet ea facere scribi in actis vt pub. attest. possit videri an testes fuerunt diligenter interrogati. de his tamen interrogatorijs dicit Inn. q̃ id quod dixi testem repetendum qui non fuit interrogatus: procedit quādo omittitur interrogatio super principali: vt si erat capitulatū. de prescri. c. requirente. ⁊ iudex interrogauit de sola possessione repetentur super toto. pbant ibi a pluribus. ſa duobus. ¶ No. dicit plus q̃ non sufficit q̃ vnus audiuerit a pluribus ⁊ alter ab alijs pluribus. sed opꝭ q̃ ijdem plures ab eidem pluribus. Inno. ⁊o dicit sufficere q̃ plures sint principium auditionis ⁊ q̃ nō est necesse quod q̃libet audiuerit a duobus. dicit tamen tutius q̃ audiuerit a duobus. pro hoc q̃ ⁊ alꝭ in iurisditione probanda sufficit q̃ vnus dicat de vno actu alter de alio. de accu. qualr. el. ij. Item pro hoc q: vnica est consanguinitas sup qua deponunt. vnde sicut in pbāda copula sufficiunt testes qui successiue viderūt: vt dixi. §. preterea. ita q̃ in pbanda ꝭsanguinitate ꝭz audiuerint a diuersis sufficit q̃ concordent respectu eiusdem ꝭsanguinitatis. ¶ In fi. e. glo. quia non per accusatorem sed per testes crimina pbantur. de fimo. ꝭz. in fi. pro hoc quod dico in glo. §c. ¶ In fi. gl. atq̃ contra q̃ ꝭz audiuerint ab infamibus non repellantur: quia vitia personalia non comitantur successores. Sol. testis non est hic successor: immo non p̃sentat personam eius a quo audiuit. ⁊ ideo dictum eius mensuratur a fide illi⁹. ¶ In gl. pe. ibi Jo. idē no. xxxv. q. vj. parētela. ⁊ Inn. §. c. series. ibi de hac lra ibi abvtroq̃ latere ⁊ idē Jo. ⁊ Bzi. in .d. c. parētela. Jo. an. dicit q̃ aut deponūt de visu vel scientia. ⁊ procedit op. Jo. aut de auditu ⁊ pcedit gl. dic meli⁹ pōderādū modū capitulādi. si ei capitulaꝭ q̃. A. ⁊. B. sint consanguinei tertio vel quarto gradu procedit gl. quia nisi testes dicant de vtroq̃ latere non inferunt veritatē: sed distincte capitulatur consanguinitas ex vno latere distincta ex altero procedit opi. Jo. oportet tamen per hanc literam ibi saltem in vno ⁊c. q̃ testes conueniant in aliquo gradu. dic quod oportet quod conueniant respectu primi gradus alꝭ probatio non concludetur.

1 ☞ Malicia ⁊ negligentia equiparantur.

Per tuas. Post publica. testes interrogari non debent super antiqs capitulis nisi dolo vel negligentia fuerint examinati super eis. ⁊ hoc ad instantiam partis sed ex officio iudex potest. h. d. cum glo. cōis diuisio. ibi: nos. ✝ ¶ No. ibi malicia ✠ vel negligentia. q̃ hec duo hic eq̃parantur. alibi contra de cri. fal. ad falsariorꝫ. in fi. de ele. nihil. pro primo. de rescr. plerūq̃. dic q̃ maior pena debetur doloso vt in xiij̃s. sed ad effectum de quo hic equiparant̃. ⁊ idē in .c. plerūq̃. ¶ In gl. ibi: ⁊ iudex. hoc qd̃ dicit hic gl. etiam dic. j. ad fi. ⁊ pro hoc. §. ti. j. in pnītia. in. iiij. gl. in auk. §. illud. glo. immo videt̃. Ex hoc colligitur vtile habere iudicem fauorabilem. de offi. dele. consuluit. q̃q̃ autem sit in potestate iudicis interrogare vel non: tamen eo non interrogante si pars appellat ob hoc iudex ad quem poterit interrogare. non enim quicquid recidet in officio iudicis est in eius libera potestate: sed intelligitur commissum sibi arbitrio boni viri pro hoc quod dixi de dilat. c. j. ⁊ fm Inno. in hoc quod iudex ex officio interrogat hec non est suppletio factiꝭ iuris. Ex quo colligitur ex actis q̃ sic debet fieri quod signa pro hoc quod dico. j. ti. ij. cum Jo. ⁊ ex hoc est declarata gl. quasi tota ibi cuꝫ sit aliud. c. j. nouū. q̃uis enim fuerit prius productum tamen ex quo testes super eo non deposuerunt censetur adhuc nouum. c. ⁊ hoc casu sine dubio procedit qd̃ dicitur in litera si quando. super. c. fuit recepti aliqui testes glo. dicit q̃ post publicationem nulle fient interrogatiōes. ⁊ sic vult q̃ nec testes qui deposuerunt interrogabūtur nec alij producentur. Dic verius q̃ si per malitiam vel negligētiam non omnes fuerunt examinati: vel si fuerunt examinati non fuerunt diligenter interrogati repetentur. qd̃ probat litera indistincte loquens. ⁊ sic est hic casus exceptus a regu. c. fraternitatis. ⁊ ex illo potuit hic oriri dubitatio rationis decidendi ne omissum a iudice preiudicet partibus ⁊ quod dixi q̃ etiam examinati non diligenter interrogati super omnibus repetentur. procedit nisi iudex reiecisset interrogatoria. quando enim dantur interrogatoria per partes contra quā, pducuntur testes dantur iudici secreto. i. q̃ is q̃ producit testes ea non videt ⁊ iudex examinat ⁊ resecat que sibi videntur non admittenda super alijs interrogantur testes q̃ si hoc omitteretur testes essent repetendi. arg. huius c. no. Spe. e. ti. §. nunc videndum. in fi. ideo is qui producit interrogatoria debet ea facere scribi in actis vt pub. attest. possit videri an testes fuerunt diligenter interrogati. de his tamen interrogatorijs dicit Inn. q̃ id quod dixi testem repetendum qui non fuit interrogatus: procedit quādo omittitur interrogatio super principali: vt si erat capitulatū. de prescri. c. requirente. ⁊ iudex interrogauit de sola possessione repetentur super toto. pbant ibi a pluribus. ſa duobus. ¶ No. dicit plus q̃ non sufficit q̃ vnus audiuerit a pluribus ⁊ alter ab alijs pluribus. sed opꝭ q̃ ijdem plures ab eidem pluribus. Inno. ⁊o dicit sufficere q̃ plures sint principium auditionis ⁊ q̃ nō est necesse quod q̃libet audiuerit a duobus. dicit tamen tutius q̃ audiuerit a duobus. pro hoc q̃ ⁊ alꝭ in iurisditione probanda sufficit q̃ vnus dicat de vno actu alter de alio. de accu. qualr. el. ij. Item pro hoc q: vnica est consanguinitas sup qua deponunt. vnde sicut in pbāda copula sufficiunt testes qui successiue viderūt: vt dixi. §. preterea. ita q̃ in pbanda ꝭsanguinitate ꝭz audiuerint a diuersis sufficit q̃ concordent respectu eiusdem ꝭsanguinitatis. ¶ In fi. e. glo. quia non per accusatorem sed per testes crimina pbantur. de fimo. ꝭz. in fi. pro hoc quod dico in glo. §c. ¶ In fi. gl. atq̃ contra q̃ ꝭz audiuerint ab infamibus non repellantur: quia vitia personalia non comitantur successores. Sol. testis non est hic successor: immo non p̃sentat personam eius a quo audiuit. ⁊ ideo dictum eius mensuratur a fide illi⁹. ¶ In gl. pe. ibi Jo. idē no. xxxv. q. vj. parētela. ⁊ Inn. §. c. series. ibi de hac lra ibi abvtroq̃ latere ⁊ idē Jo. ⁊ Bzi. in .d. c. parētela. Jo. an. dicit q̃ aut deponūt de visu vel scientia. ⁊ procedit op. Jo. aut de auditu ⁊ pcedit gl. dic meli⁹ pōderādū modū capitulādi. si ei capitulaꝭ q̃. A. ⁊. B. sint consanguinei tertio vel quarto gradu procedit gl. quia nisi testes dicant de vtroq̃ latere non inferunt veritatē: sed distincte capitulatur consanguinitas ex vno latere distincta ex altero procedit opi. Jo. oportet tamen per hanc literam ibi saltem in vno ⁊c. q̃ testes conueniant in aliquo gradu. dic quod oportet quod conueniant respectu primi gradus alꝭ probatio non concludetur.

1 ☞ Testium reprobationes dicuntur odiose.

Licet dilectus. Testes super principali reprobare ꝭz ⁊ reprobatorios reprobare vlterius non de hoc facto. ne se. vac. c. fi. ⁊ dicit Jo. an. nouū id quod inducit hoc. c. ⁊ nullo iure prouisum. primo processus. secundo commissio. ibi: mandamus. ✝ ¶ Not. q̃ reprobationes testium sunt odiose ⁊ restringende. ⁊ dicit Inno. q̃ dilationes reprobatorie dantur cum grandi cognitione ⁊ breues §. ti. licet. nam etiam super principali non datur dilatio sine cause cognitione de dila. c. j. ⁊. ij. ergo fortius in reprobatione. pro hoc habetur vna ratio decidendi. s. odium reprobationis. Secundus est vitatio infinitatis. de rescr. cum in multis. li. vj. Tertiꝰ est eq̃litas seruāda in iudicijs. hic enim vtraq̃ pars est equalis quod dic vt dico super glos. ¶ In glo. ij. ibi: inferior. idem in arbore. ibi solus reus probauit in principali ⁊ non propie dicitur inferior cum vterq̃ semel produxerit reprobatorios ⁊ sic in reprobatorijs est eq̃litas. quod ꝭz seruari in iudicijs. de mu. peti. c. j. et. ij. ex hoc poterit deuenire q̃ infames ⁊ criminosi non poterunt reijci a testamento. contra id. §. c. personas. j. eo. testimonium. ex quo contra reprobatorios reprobatoriorum nō admittitur reprobatio. dic q̃ non excluditur officium iudicis qui poterit tales reijcere. de excep. exceptionem. ⁊ hoc si constat alꝭ in dubio admittentur ⁊ habent̃ pro ydoneis. Item fm Jo. an. possent reprobari per instrumentum. sed contra est hec litera ibi probationes admittere ⁊ sic excludit omne genus. ¶ Quero quod hic dicitur an habeat locum cum reprobātur dicta testium. videtur q̃ non per literam ibi personas quod bis repetitur. ⁊ hoc videtur sentire. Jo. an. j. c. ij. li. vj. licet non firmus. Jo. cal. hic contra ⁊ melius per multas rationes potissima est: q: subest ea ratio. s. vitāde infinitatis.

1 ☞ Compromissum factum a prelato prodest successori.
2 Acta coram vno iudice an valeant coram alio.

Presentata. Attestatiōes recepte coram arbitris valent in iudicio si testes sunt mortui: sed sic viuunt in optione est eius contra quem an valeant an de nouo producantur. primo petitio. secundo commissio. ibi: dist. v. ✝ ¶ Not. ibi: predecessorem. qd̃ compromissum factum a prelato prodest successori quod procedit si factum fuit nomine ecclesie alꝭ extinguitur. de arbi. c. fi. ⁊ cum autoritate superioris alꝭ est personale. de transa. veniens. ⁊. c. decetero. Item ex hoc quod prelatus potest compromittere. dico de arbitris. cum tempore. Item ibi: clericos. ⁊ super causis clericorum compromittitur tantum in clericos. dic tamen melius vt de arbi. dilecti. ⁊. c. ꝓtingit.

Itē ibi:redactis in scriptis.quod de actis dz fieri scriptura.quod tamē dic vt.ſ.ti.j.quoniam ſ.nam ſcriptura poti?
2 eſt ad vtilitatem q̄ ad neceſſitatem:vt ibi dixi.¶ Item q̄ acta coram vno valent coram alio:quia hec acta coram arbitro valent coram iudice.z hoc inter easdem perſonas.et de actis factum concernentib? de hoc.ſ.c.cauſam.¶ In fi. glo.j.dicit Pe.q̄ in.ſ.ſacerdotiū.mutatū erat foꝛ q;layc erat factus clericus ideo non cogitur p iudicē laycum que ratio ceſſat hic:quia ille prius erat clericus quod no.pro intellectu.d.ſ.¶ In glo.iij.Op.in eo q̄ hic dz arbitrium expiraſſe.cum tamen nondum eſſet latū metu ſ.xij.gl.exponit arbitrium.i.compromiſſum.z ſic ad euitandam abſurditatē quandoq; improprianť termini.poſſet etiam exponi arbitrium.i.arbitrādi potestas.¶ In glo.fina.Poſt.dicit hāc q.fol.in litera ibi vtroq; caſu.glo.eſt verior.z verbū vtroq; caſu exponiť vt.ſ.in hac glo.¶ Quero ſi coram arbitratore recepti ſunt teſtes an habeat locum quod hic dicitur Ja. bu.Bar.C.eo.l.fi.q̄ ſic ſi proceſſit in forma iudicij. argu.ff. pro ſo.ſi ſocietatem.ſ.arbitrorum.ſed non facit ad hoc qd̄ dicant de forma iudicij:ſed facit alio modo:q; arbitrator eſt arbiter vt ibi.vbi dicitur q̄ arbitrorum duo ſunt genera vnū eoꝝ quoꝝ ſtiie ſtatur metu pene.aliud eoꝝ quoꝝ dictū reducit̄ ad arbitriū boni viri.cum ergo hic z.C.e.l.fi.loquatur ſimplr de arbitris per oſequēs locū hz etiā in arbitratoribus qui vt pdixi ſunt arbitri.z hoc quouſq; petatur reductio.nec videť curandū an pceſſit in forma iudicij vel non.

Aperto nō creditur.z ſic dicit idem cum c.tuis.ſ.eo.cōis diuiſio.ibi rſi.¶ In glo.fi.ibi: qñq; tñ.ſigna glo.vſq; ad fi.z.p ea eſt litera ibi ſi in alterius piudicū.¶ In fi.e.glo.Op.rj.q.j.quicūq;.vbi credit̄ teſti non iurato,Sol.Jnno.q̄ illud fuit p:uilegium epis pceſſum ab impatore qd̄ valet in foꝛo ſeculari nō eccleſiaſtico.qd̄ no.de re.ec.non alie.c.fi.de deci.tua.ne cleri.vel mo.ſicut.vel illud.c.hodie non tenet.

Venerabili. Diligenter et ſingulatim examinandi ſunt teſtes:z cum imminet canonizatio dz inq̄rī de vita z miraculis canonizādi.primo petitio.ſecdo cōmiſſio ibi,di.v.¶ In glo.j.ibi:Simon magus.idē dz de Mahumeto.idē dicūt Aſtrologi.q̄ aliqui naſcunť ſub talib? aſtellationib? q̄ videnť facere miracula. Item quedā videnť, miracula que non ſunt.¶ In glo.ij,ibi:vnus inſtrueret alium vel poſſent ad iudicē altercari z poſſent voces audiri a partibus z ſic adiceret teſtificata.Pō tñ glo.ſ.melioꝛ.Audiui quēdā fratrē de domo mea antiquū qui dixit ſe cognouiſſe quēdā fratrē credo,pauī mei q̄ dū volebat piſcari habebat vnum piſcē quē,piſciebat in aqua z omnes alij piſces veniebant ad comedēdū ipſum:poſtea tēdebat retia z omnes piſces quos volebat capiebat. Itē dū legiť de Mahumeto[a] dz q̄ dum ſtaret in foꝛo Julio nutriunt quoſdā colūbos qui dum volebāt comedere ibant ad aures ipſius.vnde ipſo ſemel pdicāte in plateis relictus fuit vnus de illis colūbis q̄ fameſcebat z dum videret ipſum pdicantē acceſſit ad aures ſuas q̄rēdo aliq̄d ad comedēdū:z illi aſtātes dicebāt eſſe ſpiritū ſanctum ei alloquētē.multi dicūt eſſe miracula z videnť que tamen non ſunt.

a ¶ Legiť de mahumeto.Ad de gl.in v. mahumetuz.i cle.j. de iudeis.

Amclamoꝛ. Iterū examinādus eſt teſtis qui obſtare depoſuit z ſpecialius in cauſa inq̄ſitionis z poſt publi.recipiunt teſtes.primo queſtio.ſcdo determinatio.ibi:mandamus:alꝭ ibi:verum.¶ In glo.ij.ibi:ex officio ſuo:ſec? ſi ad petitionē alterius:vt ſequit̄ in gl.qd̄ dicit plenius;vt.j.ſtatim.ibi z precipue.hic?o agebatur per inq̄ſitionē.inno.er go gl.idem qualitercūq; pcedať.ſ.ex officio pōt iudex etiā poſt publicationem repetere teſtes:vt declarēt pdictū ſuum. Ex pdictis infertur q̄ ſi iudex pcedit per inquiſitionem ad inſtantiam alterius non hz locum quod hic dz.in hoc tamē Jnno.ponit duas opi.inuicē ſtias z videtur tenere q̄ etiā ſi ad inſtantiam alterius proceditur per inq̄ſitionē habeat locum hoc.c.nam pſecutoꝛ non efficitur dominus litis vt li. non conte.quoniam.ſ.ſunt z alij.nec poteſt appellare:quia ſua non intereſt cum deputetur a iudice z mutari pōt.de accu.olim.qui mutari non poſſet ſi eſſet fact? oñs litis.de,pcu. c.ij.li.vj.Jo.dicit hoc verum quando pſecutoꝛ inq̄ſitionis dat̄ a iudice.ſecus ſi per ſeipſum pſequit̄ vel ſi datur a ſocijs.tūc enim datur libellus z fit preſtatio.de pur.ca.cū dilectus.argu.de iudi.exhibita.qd̄ no.z dic q̄ aut proceditur ad inſtantiā partis pro ſuo intereſſe z ſtat regula.pub.atte.zc. ſ.c.fraternitatis.aut pceditur non pro intereſſe partis ſed publice.z aut ex officio z locum hz hoc.c.fm pdicta quando ex officio puro z libero per neminē implorato aut ex officio implorato vt cum fit inq̄ſitio altero pſequēte.z aut fuit datus a iudice.z idem ac ſi iudex ex puro officio pcederet:aut non fuit datus a iudice z tunc ad inſtantiam partis non repetentur teſtes publi.atte.ſed ex officio poterit iudex repetere:vt hic.hec pbantur ex pdictis.z eſt ratio eius qd̄ dixi: q; iudex ex officio pcedens etiam poſt publicationem pōt repetere teſtes:quia quo ad iudicem non pſideratur publicatio:nam etiam ante publicationē ſibi conſtāt dicta teſtiū. z ſic in eo non conſideratur metus ſubornatiōis z hoc ſing. inducit hec litera.z ſi dicatur q̄ ex quo attestationes non erant clare debuit ſtari communi ſignificationi.de ſpon.ex literis.dic ſtuz eſſe verū ſi poſſet apparere quid voluerint dicere teſtes ſed non apparebat vt in litera ideo repetūtur non vt nouiter deponant:ſed vt declarent q̄ dixerūt.z declarare non eſt addere.ff.de teſta.l.heredes.ſ.ſiquis.de appel.paſto.Ex his ſoluuntur arg.facta.in prin.glo.que pcedunt cum pceditur ad inſtātiā partiū pro ſuo intereſſe.

1 ¶ Modi probabiles ad hoc vt teſtis reprobetur.
2 Criminoſus quilibet an repellatur a teſtimonio.
3 Nemo ſine crimine vinit.
4 Juramentum in dubio habetur pro licito.
5 Teſtis an poſſit conſtituere procuratoꝛem ad iurandum.

Eſtimonium. Famoſum z principale in ti.h.d.perſeuerans in crimine indiſtincte repellit̄ a teſtimonio.emēdatus vo;nō infamis admittit̄ in ciuili z in criminali mota ciuiliter.fallit in piuro:ſed in criminali repellit̄.primo tractat de perſeuerante in crimine.ſcdo de emendato.ibi:ſi vo.z ibi primo de emendato qui pducitur in teſtem in ciuili cauſa vel criminali mota ciuiliter. ſecūdo qñ in criminali,ibi in criminali.¶ No.tertio regu. que colliguntur,ex ſummario.primo pſeuerans in crimine[b] indiſtincte repellitur a teſtimonio.ideo ponitur in glo.j.eſt etiā ratio quia ex quo infidelis eſt deo pſumitur eſſe infidelis hominibus.ij.q.vij.non poteſt.ſecunda regula.emendatus crimine ciuiliter agitur.fallit in periurio ex hoc infero duo
c coꝛrelaria.primū q̄ infamis indiſtincte[c] repellit̄ a teſtimo
d nio.de quo.j.ſcdm q̄ periurus[d] etiam poſt penitētiam a teſtimonio repellitur.de hoc etiam.j.tertia regula emēdatus etiam non infamis z non periurus repellitur a teſtimonio
1 in criminali.¶ No.quatuoꝛ modos probandi crimen ꝛ teſtē vt repellat̄ in criminali:vt in ver.hic in criminali.primus modus ibi quictus.ſecundus ibi:confeſſus.tertī? ibi:
2 communicat̄.quartus ibi:grauata.¶ In fi.glo.j.quero an
e quilibet criminoſus[e] repellatur a teſtimonio.Jnno.q̄ ſic ſiue ſit crimen publicū ſiue priuatum:ſiue ſit dānatus de crimine ſiue non:ſiue irrogeť infamia ipſo iure:ſiue per exceptionem:ſiue non irrogeť.¶ Opp.ad h:q: nemo ſine cri
3 mine
f vuit.xxv.di.in prin.ergo nec poterit eſſe teſtis.Sol. qd̄ dicit litera ibi crimē intellige de graui.qd̄ importat verbum crimē:vt no.in reg.peccatum.li.vi.de ver.ſig.foꝛus.et cōiter intelligit̄ q̄ ſit crimen mortale.¶ Op.ad hoc.q.mēdaciū eſt mortale.xxij.q.ij.primū.z tñ non repellit a teſtimonio.de accu.inq̄ſitiōis.ver.zan fides.Sol.cōiter dz nō qd̄libet mortale ſed mortale graue repellit.ar.j.c.fi.ſ.q̄ ſit tale qd̄ impediat promotionem z inducat depoſitionē:vt ibi cū ibi no.lego in repeti.huius.c.q̄ ſcholaris repetij Bonoñ. curam oſtēdere.idē dicēdū in qualibet mortali tum q; litera loquit̄ generaliter.tum q; ſubeſt ratio:q; per mortale q̄s cēſetur infidelis deo z ſic non pſumitur fidelis hoibus:vt dixi.ſ.z hoc tenendo ad.c.inq̄ſitionis.dic q̄ non omne mēdacium eſt mortale.xxij.q.ij.ne quis.z facit.d.c.j.c.diſt.vel aliter q̄ in.d.c.inq̄ſitionis.non repellit̄ in odium ſe ſubtrahentis a teſtimonio.j.ti.j.c.j.ſed q; edictū de teſtib? eſt,phibitoꝛium.ſ.c.j.in gl.melius videtur tenēda opi.cōis quod opoꝛtet qd̄ ſit crimen graue:z hz ſcribētes non declarēt hoc tñ pſiderať q̄ de iure ciuili non repellit̄ teſtis ,ppter crimen niſi ſit dānat?.ſ.eo.ſup eo.z dānatus iudicio publico.ff.eo. l.iij.ſ.l.iul.in quo dānatus efficit̄ infamis.ff.de pub.in.l.iij famē.de iure aūt canonico non expedit q̄ ſit dānatus hz ſufficit q̄ pbetur crimē per exceptionē.d.c.ſup eo.z hic ibi crimen opponit̄ z ibi vel nunc per exceptionē cōicatur z ſic in hoc recedit̄ a iure ciuili ergo in ceteris ſtetur vt etiā de iure canonico non poſſit excipi contra teſtē niſi de crimine.de q̄ ſi accuſareť eſſet iudicū publicum et que ſint talia dicitur. ff.de pub.iud,l.j.z.ij.z per totum.pro hoc eāſtas ne ſi intelligamus ample

b ¶ Perſeuerans in crimine.
Adde gl. z ibi arch. iij.q.vij.in ſum.Jo.ō imol.in.c. ſciſcitat?.i v.co.de re ſcr.Pau. de elea. in c.fi.de cle. ex.miniſt. Ab.i.c.cū ſup.de of. delega.
c ¶ Infamis indiſtincte. Adde .c.te ſtes.ij.q. vij.z p Jnno.in.c.cū te.de re iu dica.
d ¶ Periurus.adde c.quicūq; ſcies.vj.q. j.z.i.c.litera.de p ſump.ſpe. ti.de teſte i.§.j.v.itē qd̄ eſt per iurus.
e ¶ A qb? crimino ſus.adde arch.in.§. cui? i agēdo.iij.q. viij.
f ¶ Nemo ſine crimine.Adde c.qz tua,l. di.iterať. de oſe.di. ij.z in.c.ſepties.de peni.di.j.

gamus ample etiam pro alijs criminibus minus anguſte. pbatio z hec ſigna.z dic q̄ de iure canonico poteſt dici crimen publicum etiam ſi de iure ciuili non ſit publicum et hoc quando in canone exprimitur:ſicut in periurio qd̄ fm cano nes infamat.iij.q.v.coſtituimus.non ſic indiſtincte fm.l.et de hoc.j.¶ Opp.ad hoc z ad literam que videtur velle q̄ propter crimen reprobetur teſtimoniū.z ſic.j.de reg.faciuz legitime.lib.vj.¶ Nam ſi z alꝭ poſt latam ſententiam probať iudicem eſſe criminoſum et alꝭ inhabilem ad iudicandum. per hoc non reprobantur ſententie prius per eum late donec tolerabatur:vt no.gl.iij.q.vij.in ſum.xxiiij.q.j.§.his autoꝛibus.z Jnno.de offi.dele.cum ſuper.z hoc in ordinario: vt hic z ibi no.z de reſcr.ſciſcitatus.ſecus in delegato.d.c. ſciſcitatus.Sol.aliud in iudice ordinario propter publicū officium.C.de li.cau.l.ſi filium.vbi glo.tamen teſtis nō redit teſtimonium propter publicum officiū.no.Jnno.de ele. nihil.z eſt ſingulare.Item agitur de maioꝛi peiudicio in teſte q̄ in iudice cum iudex iudicet fm acta.z poſſit corrigi ſi errat.Item q̄ criminoſus ſit iudex procedit attento merito eccleſie,que eum tolerat non attēto meritovite.que ratio ceſſat in teſte.Item dictum teſtis non dicitur latum in effectu vſq; ad concluſionem cauſe et dicitur potius in fieri q̄ in facto eſſe donec iudex acceptet teſtimonium.z ſic nō obſtat regu.factum legitime.¶ In glo.ij.ibi:ſub nota infamia.ex hac glo.hic vsq; ibi item poteſt.z ex litera videtur q̄ infamia indiſtincte repellat a teſtimonio.¶ Opp.ad hoc.j.eo. c.ver.vbi dicit eum cuius grauata eſt opi.admitti in ciuili. Sol.communiter dicitur q̄ id quod dicitur hic in ver.ſi.vo intelligitur de infamia iuris que iudicem repellit.hz in ver. q̄uis de infamia facti de qua de reſcr.ſciſcitatus.ex hoc colligitur q̄ infamia facti repellit a teſtimonio in criminali nō in ciuili.¶ Op.ad hoc.quia propter infamiam teſtes cenſentur viles z tales repelluntur etiam in ciuili.ſ.eo.c.ij.Jo. an.diſtinguit q̄ aut cauſatur infamia facti a crimine et repellit etiam in ciuili.Si de crimine non eſt emendatus:aut cauſatur ab alio vt quia carceratus fuit vel ex conſimili cauſa z non repellitur niſi in criminali.Ad primum eſt:quia teſtis debet eſſe bone opi.ſ.titu.j.licet.ver.quidam.ſ.e.licet. el.ij.z.c.in literis.j.ti.j.preterea.de exce.c.j.hoc non videtur procedere.nam ſi infamia facti ſurgens a crimine repellit non emendatum.pariter debet repellere emendatum quia emendatio non tollit infamiam:vt in glo.Item fruſtra poneretur an ſit emendatus cum non queratur de repellendo ipſum pretextu criminis ſed pretextu infamie.videť tamen Jo.an.habuiſſe hanc mentem q̄ infamia ſit maioꝛ quando perſeuerat in crimine q̄ ſi eſt emendatus:z q̄ ſit infamia ſurgens non a crimine.hec tamen opi.tollitur per literaz in ver.ſi vero.que loquendo de emendato dicit eum admitti ſi eum non comitetur infamia.ergo ſi comitatur repellit̄ etiā emendatus.Bar.C.de ſum.tri.l.j.dicit q̄ infamia facti repellit indiſtincte in criminali per hanc literam niſi in ſubſidium tales admittantur.ff.de pe.qui vltimo.ſed in ciuili nō repellitur ſed facit minus credi teſti ſic intelligit glo.d.c.j.z quod no.ff.ad carb.l.iij.§.cauſe.niſi ſit multum vilis.poſſet enim eſſe ita vilis q̄ eſſent neceſſaria tormenta.auť. eo.§.ſi vero.in prin.Bal.z Bar.de ſaly.in.e.l.j.verſi.j.ad primum membrum dicunt talem admitti in ſubſidium vt perueniať ad torturam non ad ferendam ſententiā in principali.Alij aliter z varie dicunt in.d.l.j.Ego in repetitione poſui contrarium q̄ infamia facti indiſtincte repellit a teſtimonio.p hoc glo.z hec litera que indiſtincte loquitur.z.ff.de ſenato. l.caſſius.iuncta glo.de his qui no.infa.l.ij.§.miles.vbi gl. z hoc tenendo ad ver.q̄uis.di.q̄ non loquitur de infamia: ſed de grauata opi.inter que eſt differentia.nam vt quis ſit infamis requiritur q̄ apud tot qui ſufficiant ad inducendā famam ſeu infamiam z ſic apud maioꝛem partem loci.de accu.cum opoꝛteat.niſi de hoc z.e.ti.inquiſitionis.ſed vt gratuetur opi.ſufficit q̄ apud aliquos ſit rumoꝛ contra eum pro hoc de eo qui co.conſan.ſuper eo.z ibi glo.diſtinguens inter rumoꝛem z famam.z eſt caſus ſingu.iuncta glo.qui melius probant hanc differentiam omni alio iure.ſic etiam eſt differentia inter famam z ſcandalum.de homi.ex literis.el j.z quod ibi no.ex his dic q̄ is cuius grauata eſt opi.repellitur in criminali non in ciuili.vel cum de crimine ciuiliter agitur z per premiſſa differentiam inter infamiam z grauatam opi.eſt aperte hec litera z ibi infamia z ibi grauata op. que ponit hec pro diſt.z cōſideratur q̄ in litera exprimitur cauſa grauandi opi.ibi pro eo q̄ quandoq; fuit repulſus q̄ cauſa poſſet eſſe ſine infamia.Item etiā ſi ſit nota multis et tot qui ſufficiunt ad famam poteſt eſſe q̄ non inducitur infamia:vt quia ſurgit ex cauſa ita leui q̄ nō ſufficit vt maioꝛ pars male loquatur tanq̄ de infami.ſed tamen ſufficit ad grauandum opi.i.ad faciendum q̄ non eſt integ.eſtimationis.z ſic in criminali repellitur quia requirunť teſtes omni exceptione maioꝛes:in ciuili non vt hic.tamen minus creditur.ideo ad dictum vnius non poſſet deferri iuramentum. pro hoc quod no.de iureiu.c.fi.pro predictis quod infamia facti indiſtincte repellat eſt q̄ nomine infamie ita intelligitur de infamia facti ſicut iuris pro eo quod dixi de grauata opi.eſt quia hic dicitur in glo.pe.an autem infamia facti repellat tabellionem ita q̄ inſtrumentum non valeat. dicit Bal.in.d.l.j.de ſum.tri.q̄ ſi eſt notoria repellit per auť.de tabel.§.pe.vbi glo.no.ſecus ſi non notoria.z quod dixi infamem repelli a teſtimonio.fallit.j.ti.j.preterea.§.j. ſed ibi non propie de teſte ſed de officiali:quia ibi de teſtibus ſynodalibus qui ſtantes in officio non repelluntur ab officio propter infamiam contractam anteq̄ eſſet in officio:vt ibi. ¶ In fi.e.glo.quia ibi in crimine excepto.Jn glo.iij.ibi:vt hic.z colligitur propter dictionem preterq̄ que hic ſtat exclusiue z ſic ponitur regulariter:vt no.Jnno.de cle.dudum. el.ij.ad fi.quandoq; tamen includit de quo dico in.d.c.dudum.z illud procedit in caſibus exceptis.de hoc etiam dico de ſum.tri.cle.j.in prin.¶ Opp.ad hoc q̄ periurus nō repellatur a teſtimonio.ſ.eo.intimauit.z.c. conſtitutus.Sol. vt in illis.z dicit Jnno.q̄ illa loquitur de teſtimonio cōtra illum qui fuit particeps temerarij iuramenti.z hoc in odiū eius qui induxit ad iurandum de hoc in dictis iuribus. ¶ In fi.e.glo.ex hac.l.videtur q̄ periurus non ſit indiſtincte infamis:ſed tunc demum cum violat tranſacta iuramēta.pro hoc litera hic ponendo preter excluſiuet predixi.ſ. enim dicit emendatum non infamem admittendum in teſtē preter periurū.ergo periurus eſt non infamis alꝭ exceptio non eſſet de regula.¶ Opp.ad hoc q̄ immo ſit indiſtincte infamis.iij.q.vij.infames.z ibi no.z.v.q.conſtituimus. q̄dā dicunt q̄ eſt infamis infamia canonica que irrogať a quolibet peccato.ſic intelligitur.c.infames.hoc no.glo.ſ.vj.q.j. quicunq.z hec infamia canonica ſm Jnn.non repellit poſt penitentiam:ſecus infamia iuris.vj.q.j.c.j.vbi de hoc quod no.Quantum autem ad primum dicit Poſt.q̄ ſi iuramentum eſt illicitum violans non eſt infamis.de iureiu.ſicut no ſtris.ſecus ſi licitum in dubio cum dubitatur an ſit licitum vel non dicit eum infamem.hoc vltimum non videtur procedere quia in dubio debet eligi quod eſt mitius z ſic quod non ſit infamis.reg.odia.li.vj.z reg.in penis.ſed forte poſt.
4 ¶ intelligit q̄ in dubio iuramentū habetur pro licito.ita q̄ non eſt contraueniendum ſine ſuperioꝛis licentia.de elec.venerabilem.z in eo quod dixi q̄ omne crimen infamat infamia canonica ſed non infamia iuris.z q̄ infamia canonica non repellit poſt penitentiam ſed iuris.ſic dic q̄ de iure ciuili licet non ſit infamis tamen tenetur crimine.no. Jnn.de reſcri.c.fi.in fi.z ibi dico z de elect.cum vintoñ.Quantum autem ad illud de periurio an ſit infamis.Ja.but.in.l.ſi q̄s maioꝛ.C.de transac.dicit q̄ violans iuramentum non eſt infamis:ſed violans contractum iuratum ſic per.d.l.hoc enim vltimo caſu committit dolum.Alij aliter de quo in.d.l.ego in repetitione tenui q̄ violans iuramentū licitum etiā non preſtitum ſuper contractu eſt infamis:non tantum infamia canonica ſed etiam iuris per iura inducta pro contrarijs. maxime per.d.c.conſtituimus.vbi tex.pro hoc quod no.gl. de iureiur.querelam.de fideiuſ.peruenit.in glo.vl.z Arch. vj.q.j.quicūq;.poſſet tamen hoc intelligi verum de iure canonico.ſecus de ciuili fm q̄ videtur vera opi.Ja.bu.z ſi vis tenere q̄ etiam de iure canonico.idem fit.dic ad.c.conſtitutus.q̄ debet intelligi de infamia canonica.hoc tamen difficulter poteſt ſuſtineri:quia illud.c.loquitur ſimpliciter.z ſic verior videtur opi.q̄ indiſtincte ſit infamis hz alia mitior. tenendo autem q̄ indiſtincte ſit infamis ad hāc literam.dic q̄ procedit ex eo:quia non diſtinguit an violet iuramētum licitum an illicitum z quatenus habetur ſecundus ad illicitum non eſt infamis per predicta:ſed ſic intelligendo non procederet exceptio illa in litera ibi preterq̄ pro reatu per iurij;quia eo caſu quo quis eſt periurus violando iuramentum illicitum nō repellitur a teſtimonio.d.c.intimauit.z.c. cōſtitutus.z proxime dixi.Dic ergo aliter q̄ hic fuit apposita hec exceptio non ad inferendum periurum non eſſe infamem ſed ad decidendum de periurio fm omnem opi.et non admittitur in teſtem etiam preſuppoſito q̄ non ſit infamis Item quod dixi quod violans iuramentum illicitum non repellitur a teſtimonio.d.c.intimauit.z.c.cōſtitutus.poteſt intelligi in caſu illoꝛum.c.fm id quod.ſ.dixi.fm Jnno.re

spondendo ad illa.c.f.q loquuntur quando iurauit non testificari vt tunc admittatur in odio exigentis iuramentum secus in alio iuramẽto illicito in quo stabit regula vt repellatur a testimonio:vt hic. Ex his apparet hũc articulũ non esse omnino clarũ.tamen vt predixi a parte dicitur in.c.constituimus.q periurus est infamis.z sic tutius videtur non recedere ab illa litera.an autem ex iuramẽto detur actio.de eo insti.cũ venisset. ¶ In gl.pe.ibi:inde orta.vult dicere q non repellitur propter repulsionem factam in alio iudicio: ita q hec sit causa immediata repellẽdi:sed causa immediata est grauatio opi.orta ex illa repulsione.pro hoc de elect. super eo.quod ibi not.in glo.j.z sic dato q fuisset repulsus si ex hoc non est grauata eius opi.non repelleretur. ¶ In glo.vl.ibi eius opi.z sic glo.refert illa verba in hoc casu non ad omnes.iiij.casus hic positos in hoc.ver.in criminali.sed tantum vltimum.ibi aut grauata.ibi:pro sacerdote.hoc nõ videtur procedere.arg.licet per sacerdotem probetur de in iuncta penitentia non tamen de peracta:sed hoc probatur per familiares si fuit manifesta:sed si occulta ei creditur.potest tamen saluari glo.quia emendatus dicitur quis statim cum est confessus quia non potest amplius dici perseuerãs in crimine.z sic cessat ratio quare repellit de qua.s.in glo.j.z super ea.sed si deberet probari quis emendatus.i.satisfecisse de crimine procedit quod nũc dixi ibi directe non agitur.signa glo.quia sing.ex qua colligitur q exceptio cõtra testes magis proprie dicitur opposita cõtra producentem q̃ contra testes.idem no.Inno.de fo.compe.verum.potest tamen testis ad consulendum fame sue velle probare se esse bone fame.de hoc in Spe.e.ti.§.j.Item opp.q est crimino sus.z ver.seq.ibi personas illud non facit contra.nam ibi repellitur quis a testimonio propter crimen.z hic non dicitur contra.in glo.que autem. ¶ In fi.e.glos.q aut crimina repellant dic vt dixi.s.e.c. ¶ Quero in eo quod in hac gl.

a ¶ An excõicatus. Adde tit. de testi.in §.j.ver.itẽ q est excõmunicat̃ si si est testis descriptus in instrumento vs fz Inn. i.c. pia.de excep.li.vj z p Card. i.c.ex lfis. in.iij.opp. de trãsac.

a dicitur nisi esset excommunicatus.z.an excommunicatus post absolutionem repellatur a testimonio.Inno.q non z est casus quod no.s.c.veniens.el.ij.in fi. ¶ Opp.ad hoc.ff. de his q̃ no.insa.l.ij.§.ignominie.So.Inn.q ibi de remisso causa ignomine.i.de eo qui remittit.i. excluditur ab exercitu.vel ibi de exautorato quia in talibus z similib⁹ delictum est causa prorima remotionis ab exercitu vel a fenatu vel exautorationis excommunicatio aut fertur pro contumacia non pro crimine q̃tuncunq̃ grauí.xj.q.iij.certum. ¶ Opp.ad hoc quia etiam excommunicatio quãdoq̃ fert̃ propter crimen.vt cum fertur a iure pro reiectione manuũ. xvij.q.iiij.si quis.So.Inno.quod talis non per hoc debet repelli a testimonio postq̃ est absolutus.z hoc ex vi excommunicationis:quasi vellet q posset repelli non quia fuerit excõmunicatus sed tanq̃ criminosus sic:fz oporteret q doceretur de crimine.z dicit Inn.de excommunicato ab hoie q non sufficit probare q fuit excõicatus etiam si in excõicatione fuit expressa causa criminis.z hoc si est emẽdatus nisi esset tale crimen q ipso facto infamet alꝭ acta penitentia cessat infamia canonica qõ no.z hoc etiam.s.dixi.z de hoc plenius hic prosequitur Inno.z not.iiij.q.j.in sum.sed hoc sufficit quod predixi q post absolutionem non sufficit probare de excõicatione etiam lata ex causa criminis:quia per hoc non infertur bene probatum de crimine cum crimen sit causa immediata:vt predixi. ¶ Quero an testis possit constituere procuratorem ad deponendũ z iurandum pro ipso dic q non.nam etiam ipse presens non potest deponere per scripturam:vt dixi.s.c.de testi.debet enim deponere verbo vt iudex possit existimare quanta fides ei sit adhibenda.ff. eo.l.iij.de fideiuſ.constitutus.no.Bar.ff.de dam.infe.l.qui bona.§.si alienum.quod no.

1 ☞ Infinitas est vitanda.
2 Presumptio malicie excluditur per iuramentum.

b ¶ De hac dictione. adde glo. in cle.j.de vsu.raph. cu.qsi.cxj. inci. ciuis q̃dã Florẽtinus legauit.i.j. col,

b tra de hac dictione b que no.excessum de rescrip.nõnulli.de
1 excep.c.j.lib.vj.iij.q.vj.vltra. † Item infinitatem vitandam de rescrip. cum multis. lib.vj. z dilationes breuiãdas z restringendas seu non multiplicandas. C.de dila.l.j.iij.q.iij.
2 §.spaciũ. † Itẽ q per iuramẽtũ excludit̃ p̃sumptio malicie de hoc in glo.ij. Item ibi:neq̃ per aliũ q q p alium facit ꝛc. Item reg.qui per alium.lib.vj. Item ibi:nequiuit.q securi impedimento per quem non stetit regula imputari.lib.vj.

¶ In fi.glo.ij.z videtur hoc iuramentum posse comparari iuramento malicie quod non excluditur per iuramentũ calumnie.de iur.cal.c.j.lib.vj. ¶ In glo.fi.in fi. Quero in eo.q non datur quarta dilatio ꝛc.an post elapsas omnes dilationes possit pars probare per confessionem aduersarij. Inno.q sic.quod no.nihil allegat pro hoc de confes.c.j.lib. vj.pro hoc consului q publicatis attestationibus possunt fieri positiones etiam super his super quibus non possunt produci testes:quia poterit esse q pars cõfitebitur vel probabit aliter q̃ partes.s.instrumentum.

1 ☞ Accusatio : testimonium : et ordo equiparantur.

¶ On debet. Non admittitur in testem in criminali is contra quẽ
1 pendet accusatio.primo regula cũ exceptione.secundo ratio.ibi:cum. † Nota.q accusatio testimonium z ordo equiparantur.quod dic vt in glo. Item q repellitur testis etiam nondum damnatus de crimine.hic enim repellitur ex sola pendentia accusationis. ¶ In gl.j. in fi. Oppo.q non procedat litera:quia per eam erit prata fraus nolenti trahere copiam probationũ accusatori quia testes per quos poterat conuinci accusabit de crimine. Solu.hec non presumitur facturus iniuste propter penam tallionis.de procu.tue.dicit etiam Jo.an.q dato q sit accusatus poterit deponere.et seruabitur dictum eius in euentum quod an probetur accusatio cui finiende poterit assignari terminus per iudicem.arg.u.de restitu.spolia.c.j. lib.vj.hoc videtur contra hanc literam que dicit hunc indistincte repelli a testimonio.vnde verius videtur quod statuetur terminus ad finiendam accusationem et differetur receptio.si tamen vis saluare Jo.an.dic q testis non dicitur recipi cum effectu nisi quando per iudicem admittitur dictum eius tanq̃ idoneí. ¶ Oppo.in eo quod parificantur accusatio ordo z testimonium.aliquis enim admittitur ad accusandum qui non admittitur ad testificandum.nec ad ordines.de accusa.cum. Jo.Sol.non per omnia parificantur:vt dicit Innoc.de accusa.inquisitionis.de hoc.ij.q. vij.ipsi apostoli.dic q particĩcitur quo ad id de quo hic subest enim idẽtitas rationis quia sic ordinandus vel accusator debet esse sine suspitione criminis ita et testis inductus super crimine.

¶ De testibus cogendis. Rubrica.

1 ☞ Testes in causa matrimoniali sunt cogendi.

¶ Ausam. † In causa matrimo-
1 niali cogendi sunt testes. communis diuisio. secunda ibi : ideoq̃. ¶ In glossa secunda in fine. Oppono quod non solum testes qui se subtrahunt: sed z alij sint cogendi ad testimonium cum tacere veritatem sit mortale: vt in glossa precedenti. Solutio vario modo in hoc distinguitur quod dic vt.j. cap. dilectus.

¶ Am super. Per suspensionis excomunicationis et depositionis sententias cogendi sunt testes . primo precipit.secundo punit.ibi:si vero.tertio penam aggrauat.ibi:z si. ¶ In glos.iij.ibi:plures citationes cum varijs terminis successiue datis:vt hic.ad vnum autem terminum. ¶ Nota pro hoc quod nota.de offi.delega. consuluit.nisi essent aliqua plura compassibilia : quia tunc ad omnia posset dari vnus terminus:vt nota.ff.de re iudicata. l.ij.vbi Barto,maxime.iij.questione.ij.et signa glo.quia singularis et quotidie allegatur ad hoc. ¶ In glo.vltima.ibi sacro. Nota glos.z de hoc plenius de officio delegati.cap. P.et.B. Quidam dicunt vt Hostien.quod aut excommunicatio a papa.et procedit glos.aut ab alio.et aut est impedimentum necessitatis et procedit glos.aut incommoditatis et requiritur vera absolutio.dic q non refert inter papam et alium.nam vt ipse iudicat debent et ceteri iudicare. de re iudicata.in causis.sed secunda pars.d.est vera.quod aut fuit precise impeditus et procedit glos.aut non precise et requiritur vera absolutio. de hoc. iiij.q.v. c.j.et dicto c.P. et.B.

1 ☞ Notorium non indiget probatione.

Super eo.

¶ Super eo. In causa criminali non co-
1 guntur testes ne timore par
tis impediantur testificari.communis diuisio. ibi:consul.z ibi:primo dictũ.secundo exceptio.
1 ibi:nisi.tertio antipophora.ibi:licet. † Nota.q notorium
a non indiget probatione a.de iureiur.ad nostram.iij.Itẽ ibi negauerit.q per negationem res efficitur dubia.z quod dicit factum.dicit Inno.a delictum.contractus enim vt plurimum non sunt notorij.pro hoc quod no.de coha.cler.nostra. Itẽ ibi:interfuerunt.q si testis interrogatus de causa scientie dicit quia interfuit sufficit.z ad hoc no.istam literã quod sufficit sic dicere non facta.d.de quo sensu deponatur vt interrogatus an vinum vẽditum fuerit dulce.dicit q sic. quia interfuit.intelligitur q de vino illo gustauit.

1 ☞ Instrumentorum appellatione continentur testes.
2 Probationes aduersario subtrahens dicitur autoritatẽ iudicis eludere.

¶ Eruenit. Testis compelletur detegere fraudem eius qui copiã pro-
1 bationum subtrahit aduersario.primo factum.
secundo instructio iudicum.ibi:nos. † Nota q
b appellatione instrumentorum b continentur testes.ff.de fi. instru.l.j.de verbo.signi.§.instrumentorum. † Item q qui
2 subtrahit probationes aduersario dicitur eludere autoritatem iudicis z presumit̃ contra eum:vt in glo.iij. Ubi quero an hoc ipso debeat perdere causam. Ph.q non.contrarium no.Inno.s.titu.j.intimauit.facit quod no.s.ti.j.cum causam.in glos.antepenul.z hic in glo.vlti. in eo q̃ dicit q testis quem aduersarius subtrahit habere pro producto.et sic ac si deposuisset pro aduersario.dic q si quis subtrahit instrumentum creditur iuramento eius qui volebat producere vel deferre arbitrio boniviri.C.vnde vi.l.si quando.de proba.si de possessione.vbi Cy.quod met.cau.c.fi.sic etiam videtur si aduersarius subtrahat testem meum mihi deferatur iuramentum arbitrio iudicis quasi testis habeatur pro producto ſm predicta quod no. ¶ In glo.fi.ibi:pro producto.de hoc dic vt pro xi.dixi ibi z nihilominus super principali.hic intellectus est bonus nec litera contradicit.precedens tamen melior.ſm proxime dicta.non expedit eũ producere iterum cum habeatur pro producto.

¶ Eruenit. Super iniuria clerici cogun-
tur testes.communis diuisio. ibi:consul.pars de sen.excom.peruenit. ¶ Nota.q quandoq̃ ad questionem specialem datur responsio generalis. Querebatur enim an super iniuria clerici eorum essent cogendi testes.z respondetur q cogunt̃ super rebus ecclesiasticis.de hoc in glo. ¶ In glo.ibi:negare videtur . ecclesiasticis compelluntur fortius super personis ecclesiasticis:quia per prius priuilegiate sunt persone.de fo.compe.si diligenti.de vi.z hone.cle.c.fi.ibi:vel dic.hec vera z fuit addi.a tempore Inno.ibi:ordini clericali.sed semper intelligitur facta ordini cum sit persone clericali.de sen
c ten.exc.contingit. el.j.ex his.z ex glo.no.q iniuria clerici c
c ¶ Iniuria clerici. adde bar. in.l.j.in.§. honorãde ff. qua.re. act.nõ da.

censetur res ecclesiastica.z q verbum rei est generale z comprehendit ius agendi.dicitur enim iniuria clerici ideo res ecclesiastica:q ecclesie pro hoc competit actio ratione persone lese.xj.q.j.§.ex his.z de verborum significa.super quibusdam.

¶ Eterum. Super consanguinitate proban-
da coguntur testes in causa matrimoniali.

1 ☞ Testis indistincte an possit se incontinenti corrigere.

¶ Reterea. Testes synodales qui coram
ordinario deposuerunt non debent compelli coram alio iudice per iuramentum deponere.hoc primo z hi propter superuenientem infamiam compellunt non propter precedentem. hoc secundo testis potest incontinenti corrigere dictum suum.habet tria dicta.secũdum ibi:huiusmodi.tertium ibi: quorum. ¶ In glo.j.in fi.z dicuntur publici vt in litera:q in publico synodo constituuntur:vel quia sumunt publice vtilitati cuius interest ne crimina maneãt impunita.de sentẽ.excom.vt fame. ¶ In glo.ij.ibi:officio.vult ergo glo.q per iuramentum prestitum tempore assumpti officij deponunt.quod etiam sentit Inno.dicens q p̃sentant officium non testium sed officialium vel denunciatorũ.Alium etiam intellectum ponit Inn.q ibi iurauerunt quando deposuerunt testimonium coram ordinario.vnde non debent postea compelli in publico ferre testimonium super eo.negocio quando alij non inueniuntur.vult ergo Inno.q per iuramentum quod prestant tempore assumpti officij non excusat quin teneantur iurare quando deponunt:vt si dicam quod ex hoc videtur primum iuramentum superfluum.dic q immo non superfluum.prestatur enim vt pro eis presumatur q̃tum ad exercitium generale super suo officio:sed quãdo emergit causa specialis que ventilatur iudicialiter debent iterum iurare cum deponunt super illa z hic intellect⁹ melius conuenit litere ibi super causa matrimonij.coram te ꝛc. tamen etiam primus saluari potest.tertium intellectum posuit Goffre.intelligendo hic ſm id quod dicitur.s.tit.j. presentatam.c.cum causam.in fi.vbi datur optio an stetur prime depositioni an iterum producantur.quod non procedit:quia hic non datur optio. ¶ In fi.glo.in hoc glo.facit pro eo quod dixi super glo.preced.z potest esse sensus litere q tempore quo assumuntur iurant fideliter officium exercere.z si postea contingit q deponant testimonium non expedit q amplius iurent.z hoc vult hec glo.excipit litera ea sum.quando causa vertitur coram delegato nec poterit sibi fieri fides aliter z tunc coguntur iurare vt in litera.z potest intelligi q non poterat fieri fides delegato:quia attestationes primo recepte coram ordinario non poterant habe ri:nam si possent haberi sufficerent coram delegato inter easdem personas. ¶ Quero an oportet q isti testes synodales premoueant anteq̃ deponant super impedimento matrimonij.Spe.titu.qui matri.accu.pos.in fi.q non.quia coniuges non possunt se inuicem dimittere sine iudicio ecclesie.quod signa. ¶ In glos.no.ergo.in fi. Oppo.q propter infamiam postea contractam isti non debeant repelli cum propter infamiam quis non repellatur a denunciãdo. ij.q.j.si peccauerit.Solu.aliud in denunciatione ad quam quilibet admittitur non perseuerans in crimine.s.ti.j.modi.aliud in testimonio a quo infames repelluntur.s.titu.j. testimonium. ¶ Oppo.per contrarium.q isti debeant repelli propter infamiam etiam precedentem.non enim tollitur per assumptionem officij.ij.q.iij.§.hinc colligitur.Sol. videtur saltem cum est dispensatum q̃ semel approbat̃ amplius non reprobatur nisi ex causa noua.xxvij.q.v. horrendum. Post.tamen distinguit.an infamia esset manifesta tẽpore assumptionis z procedit hoc quasi videatur dispensatum. an occulta:et tunc secus. videtur enim imputandum eis qui tacuerunt tempore assumptionis. de corpo.vitia. c.exposuisti. Jo.an.dicit hic non probari quod testes synodales propter precedens delictum non possunt remouẽri ab officio:sed q in officio manentes non repelluntur a testimonio.z hoc verius non attenta distinctione premissa an infamia sit occulta vel manifesta cum hic indistincte loquatur.ex hoc habes casum in quo infamia non repellit a testimonio quod est:quia isti non sunt proprie testes sed officiales z valent gesta ratione publici officij donec tolerãtur in officio. ¶ In fi.glo.vlti.ibi:enim loquitur de alienatione facta indebite per prelatum quam ipse reuocat et eius successoris etiam ex interuallo.est enim hic alius casus cum queritur de alienatione rei et an quis possit venire contra factum suum.de hoc de rebus eccle.non alie.si quis.in eo autem q glo.ponit.s.duplicem intellectum.versi.incontinenti.primus videtur verior.i.anteq̃ loquatur partibus.et idem Inno.quia postea timetur subornatio:vt in glos.pro hoc.s.titu.j.sicut.z licet ibi loquatur quando post publicationem dicit contrarium eius quod primo dixit.idem tamẽ
1 et ante publicationem si ex interuallo:vt hic. † Quero an indistincte possit testis se corrigere incontinenti.i.anteq̃ recedat a conspecta iudicis.Inno.q non.sed attenditur modus correctionis.de accu.cum dilecti.et an se corrigendo variet vel vacillet vel sit sibi contrarius.argu.de testi.c. de testibus.z.l.qui falso. ¶ Quero tunc quid est variare: quid contradicere:quid vacillare.dicit Inno.quod variare dicitur qui primo dicit vnum deinde contrarium nulla assignata causa variationis.contradicere dicitur qui semel dicit duo in compassibilia vt se interfuisse contractui z se ea die fuisse alibi in loco incompassibili.vacillare dicitur qui dubitando z tremendo loquitur et qui varie loquitur.ff.de fal.l.eos.et.l.qui falso.z horum omnium testimonium non valet. C.de testi.l.nullum.Inno.de hoc in Specu.de teste. §.j.versi.item quod testis.no.de cleri.excom.c.apostolice. ¶ Quero si testis ex interuallo se corrigit.dic q̃ non põt

vt hic ⁊ sic stabitur primo dicto. dicit tamen Inno. q̃ primum debilitatur quod signa. ⁊ hoc etiam dixi. s̃. titu. j. veniens. el. ij. ¶ Quid si testis incontinenti addit dicto suo. dicit Inno. q̃ creditur sed minus in auf. eodem. §. quia vero.

Si per his. Super vitio falsi ⁊ super falsa electi cum per inquisitionem proceditur coguntur testes. decisa cõsultatio ⁊ responsio. ibi: ceterum. ¶ In fi. glo. vltr. vel fm Inno. quia delictum fuit commissum li. pen. ideo fauore iudicum ne illudatur sue iurisdictioni coguntur testes. arg. de iudi. si pretor. quod no.

1 ☞ Testes coguntur in crimine falsi literarum pape.

1 **Cum contra.** † In crimine falsi literarum pape coguntur testes. communis diuisio. ibi: nos. ¶ In glo. ibi si quando. vbi glo. etiam dicit in criminib̃ testes cogendos. pro hoc. s̃. eo. super eo. vbi; indistincte dicitur q̃ de iure ciuili coguntur. de iure autem canonico quid iuris dicitur in. c. seq. vbi exponitur hoc. c.

Dilectorum. In criminibus testes non compelluntur. primo factum. secundo mandatum cum inclusa exceptione. ibi: testes. et. j. deciditur q̃ episcopus reconuenit capitulum ⁊ fuit lis conte. coram papa qui commisit causam iudicibus qui dubitarunt de modo cogendi testes ad quod respondet in glo. hec glo. tractans de compulsione distinguit inter causam ciuilem et criminalem. secundum membrum ibi in criminibus. tertio ponit ad vltimum ibi contrarium. ⁊ soluit ibi sed ibi. quarto ibi. super hoc distinguit vltimum membrum de criminibus. quinto contra distinctionem opponit ibi ſz hinc. ⁊ prosequitur in hoc q̃plures particulas. deinde ibi dicas respondet ſz̃ijs quibusdam opi. Tan. ⁊ Cin. deinde ponit contrariam opi. ibi alij. ⁊ est illa opi. de qua. s̃. in glo. ibi: super hoc. deinde prosequitur intellectum huius. c. ibi dic ⁊ quedam. refert circa hoc. c. que olim dicebantur ⁊ que improbat. deinde ibi ſz magis concludit. vltimo ibi Inno. ponit opi. Innoc. ⁊ fuit addi. Hunc autem dicit titulum magis ordinate q̃ glos. prosequendo. dic q̃ aut in ciuili aut agitur de crimine. primo casu aut est persona non priuilegiata ⁊ indistincte compellitur ad testimonium. C. eo. si quando. ⁊ hic. s̃. c. ij. ⁊. iij. et per totum. hoc tamen. c. ⁊ q̃plura alia huius titu. videntur velle q̃ etiam in ciuili non compellãtur nisi quando se subtrahunt. s̃. c. j. ⁊. c. peruenit. el. ij. ⁊. c. ceterum. vel quando testimonium eorum est necessarium. s̃. eo. c. ij. i. quando veritas haberi non potest. ⁊ hoc sentit glo. hic in prin. ⁊ in fine. sed dic q̃ eo ipso q̃ monitus non venit ad testificãdum nec allegat causam rationabilem presumitur se subtrahere cessante priuilegio. ⁊ hoc vult glo. in prin. ibi vnde monitione premissa ⁊c. si tamen iudex videret numerum testium producendorum sufficere non cõpelleret alios nisi forte diceretur qõ melius scirent veritatem ⁊ sic in effectu non compelluntur nisi quando se subtrahunt gratia odio vel timore vel quando necessarium est eorum testimonium. Aut est persona priuilegiata ⁊ de his. iij. q. iij. §. in criminali. ver. item. l. iulia. ⁊ in nobis seq. ⁊ versi. item inuicti. ⁊ tribus seq. et de his dicit Jo. cal. q̃ non compelluntur sed volentes admittuntur. iij. q. v. §. j. et hoc fm leges. at fm iura canonica distinguit aut potest aliter haberi veritas ⁊ non compelluntur aut nõ potest aliter haberi ⁊ compelluntur etiam priuilegiati. dic q̃ si se subtrahunt odio gratia vel timore coguntur: vt hic ⁊. s̃. c. j. ⁊. c. peruenit. ij. sed dicenti q̃ se subtrahunt incumbit probatio. alꝭ enim presumuntur hoc facere innitentes priuilegio. et in hoc erit differentia inter priuilegatos et non priuilegiatos: quia non priuilegiati eo ipso q̃ non veniunt nec allegant causam presumuntur se subtrahere. s̃. eo. c. j. ¶ In glo. in fi. ⁊. c. super eo. in glo. fi. ⁊ hic in prin. glo. priuilegiatus autem non videtur se subtrahere nisi aliter constet sed innititur priuilegio. Aut non se subtrahunt et aut de mediatoribus ⁊ isti non coguntur immo nec admittuntur nisi de consensu vtriusq̃ partis: vt eo. §. quoniam qui. vt dicit hic glos. loquitur de mediatoribus. et quod dixi q̃ non admittuntur nisi de consensu vtriusq̃ partis ratione propter affectionem quaꝫ presumuntur habere vel propter premium quod expectant re perfecta vel etiam sine premio quia quilibet affectat: vt sui actus habeant affectum. C. de assesso. l. fi. in fi. facit de testi. c. fi. lib. vj. aut de mediatoribus. ⁊ aut potest veritas aliter haberi ⁊ non coguntur ad hoc vt priuilegium aliquid operetur. iiij. q. iij. §. in criminali. versi. item inuicti. cum seq. aut non potest veritas aliter haberi ⁊ coguntur nec prodest priuilegium: quia committeretur mortale in tacendo veritatem. xj. q. iij. quisquis. de crimi. fal. c. j. facit de consue. c. fi. de deci. suggestum. Si vero agitur de crimine: aut indirecte: aut directe: si indirecte: aut ad effectum repellendi non autem puniendi sicut quando contra testem vel accusatorem vel procuratorem ⁊ non coguntur testes ne cogantur aliquem infamare. vj. q. j. ex merito ⁊ tribus sequentibus quod tamen intellige dummodo aliter possit haberi veritas: aut fit obiectio ad effectum puniendi crimen vt contra promouendum vt repellatur de accu. super his. ⁊ tunc coguntur. s̃. eo. super his. ne presicantur indigni et ne crimina remaneant impunita. Si vero crimen deducitur directe aut ciuiliter aut criminaliter. primo casu coguntur. dicto. c. super his. ⁊. c. peruenit. el secundo. ⁊ per hoc non procedit opi. Tancredi et Vincentij. de qua in glo. Si vero criminale dicit Jo. cal. q̃ in foro ecclesiastico indistincte compelluntur. s̃. c. proximo. ⁊. c. peruenit. el. j. Dic melius q̃ aut potest aliter haberi veritas ⁊ non cogitur vt hic nisi timore partis aduerse se subtrahant: quia tũc coguntur. s̃. eo. super eo. vbi de hoc. aut veritas aliter haberi non potest ⁊ coguntur dictis iuribus ⁊ hoc in foro ecclesiastico. in seculari vero aut pena non infert irregularitatem ⁊ non coguntur vt in proximo casu infert. ⁊ aut in clericis ⁊ non coguntur. argu. xxiij. q. viij. his a quibus. ne clericis. vel mona. sententiam. de raptori. c. in archyepiscopatu. aut de laycis. ⁊ aut voluit fieri clerici ⁊ equum est. fm Jo. and. q̃ non cogantur ea ratione quia non coguntur clerici. facit quod no. de rescrip. cum adeo. aut volunt clericari ⁊ aut veritas aliter haberi non potest ⁊ coguntur: vt hic. aut potest ⁊ non coguntur. Ex his dic q̃ siue agatur ciuiliter siue criminaliter siue sint persone priuilegiate siue non si veritas aliter haberi non potest indistincte compelluntur per predicta ⁊ hic in fine glo. ⁊ propter hoc in vtroq̃ foro indistincte compelluntur: nam eo ipso q̃ producuntur presumuntur necessarij. et quod aliter veritas haberi non possit fallit quando timetur de irregularitate per predicta. sed si constaret q̃ aliter posset haberi veritas procedit. o. premissa: sed quia hec difficulter potest aperire anteq̃ testes deponant ⁊ quia creditur producenti in eo quod dicit testes sibi necessario. ideo communiter coguntur.

Venerabilis. Ad detegendam coniurationem compelluntur etiam qui iuranerunt non deponere seu socij ⁊ iurati. primo petitio. secũdo exauditio. ibi: ideoq̃. ¶ Nota ibi: quondam [a]. quod hec dictio ponit de preterito ⁊ remouet de presenti. ff. si cer. peta. eius qui postulan. l. cui eorum. §. affinitates. dico de offi. deleg. cum olim. el primo. Item ibi presumpserunt coniurationem facere. quod coniuratio est actus illicitus propter verbum presumpserunt. de hoc in glo. secunda. quandoq̃ tamen fit ad bonum. xvj. q. vij. sane. Nota de iudicijs. exhibita. ¶ In glos. secunda. ibi: venerabilem. hec vera quando dubitatur an sit illicitum vel non. de hoc in dicto. c. et sic forte dubitatur hic. vel fm Innocentium. papa hic absoluet vel isti delegati.

a ¶ Quondam. adde glo. ⁊ doc. i. l. nec emptio. ff. de hẽ. emp. glo. Bar. ⁊ doc. i. l. j. in. §. hẽ aũt edicto. ff. de no. op. nũ. doc. in c. cũ s̃. de pig. doct. ĩ c. olim. de rescr. ang. i. l. si arborem. ff. de ser. vr. p̃d.

De fide instrumentorum. Rubrica.

1 ☞ Instrumentum quid sit: et quot modis sumatur.

1 † Quero quid est instrumentum. dic quod multipliciter sumitur quandoq̃ pro instrumento fundi idest apparatu quo fundus exercetur. i. colligitur. ff. de fundo instructo. in responso. ⁊ in glos. quandoq̃ generaliter pro quacunq̃ re per quam de vna deuenitur ad aliã quasi prima instruat ad secundam. Quandoq̃ specifice pro scriptura instruente causam seu faciente fidem. sic sumitur hic per Archi. xij. q. ij. si quis. de clericis.

Si scripturam. ¶ Breue vel per alia verba non autẽtica fidem non faciunt. ¶ In glo. j. ibi: autentica scriptura. de hoc etiam j. c. seq. in glo. j. ⁊ ibi dicetur. ¶ In glos. fi. ibi: iudicis autoritate. contrarium tenuit Albericus de porta Rauennata dicens per solum notarium hoc fieri posse per auf. vt fratrum filij. §. illud. coll. ix. vt sicut tabellio potest conficere ita ⁊ exemplare. verior est glo. per iura que allegat. ⁊ pro hoc. s̃. titu. ij. significauit. et. c. albericus. ⁊ fm hec iura intelligitur. §. illud. sed refertur q̃ cum albericus in iudicio defenderet suam opi. ad sustinendum exemplum quoddam productũ fuit productum originale in quo erant multi defect? qui non erant in exemplato: ideo mutauit opi. quando fidem notarius rogatus de instrumẽto facit de protocolo aliud publicum q̃ potest fieri ex causa. et tunc non exemplatum sed originale ibi dicas. de hoc in Spe. de instru. edi. §. videndũ. ver. sed quid ecce pro hoc quod no. j. c. inter.

1 ☞ Scriptura publica dicitur autentica non econtra.
2 Scriptura publica facit fidem etiam si decesserint testes inscripti.
3 Sigillum publicum reddit scripturam autenticam.
4 Scriptura sumpta ex archiuo an sit autentica.
5 Scriptura publica quid sit.
6 Scriptura priuata quid dicatur.

Scripta. Scriptura non dicitur autentica quo ad faciendam fidem nisi altero de modis hic expressis. habet dictũ cum inclusa exceptione. ibi in fine. Nota q̃ non sequitur scriptura est autentica: ergo facit fidem. quidam tamen exponunt literam ibi: autentica. i. que allegatur esse autentica. sed non est nisi vt sequitur. ⁊ hoc videtur verius accipiendo autenticam prout conuertitur cum publica: vt cõmuniter accipitur. ⁊ de hoc. j. ¶ † Item q̃ in plus se habet scriptura autentica q̃ publica. omnis enim publica est autentica non econuerso. de hoc tamen dic vt. j. ¶ Item q̃ scriptura publica dicitur que fit per manum publicam ⁊ dicitur publicum instrumentũ. ¶ † Item q̃ talis scriptura publica facit fidem etiam si decesserint testes inscripti. idẽ si tabellio probatur vtrũq̃ in auf. eo. §. si vero moriantur.

2 ¶ Sigillum publicum. adde Jo. an. in c. ij. de foro compe. li. vj. in nouel. ⁊ glo. in vbo sigillo. ĩ clementi. statutum. de electio.

3 ¶ † Item q̃ sigillum publicum[a] reddit scripturam autenticam. ita tamen q̃ sint testes inscripti. pro hoc litera ibi testes inscripti. ⁊ quod dico de proba. post cessionem. ¶ Itẽ ibi non videtur ⁊c. q̃ scriptura non publica manu facta vel non habens sigillum autenticum etiam si sint testes inscripti qui decesserint non facit vllam fidem. de hoc tamen plenius. j. ¶ In glo. j. pro intellectu glos. ⁊ litere quia fit hic mentio de scriptura autentica. Item de publica. Item de priuata. ¶ Quero quid sit dicere autentica. dicit glos. j. s̃. c. proxi. q̃ est illa que fit per manum publicam vel per iudicem cum trium testium vel ad minus duorũ subscriptione. vel que habent sigillum autenticũ: vel que fit etiam per priuatum in presentia trium testium. quod vltimũ intelligẽ si testes viuunt: secus si decesserint vt hic. ⁊ videt̃ de mente illius glo. q̃ dicitur autentica ea que facit fidem. et in eo quod dicit de scriptura facta per iudicẽ. dic melius vt dixi de testib̃. cum a nobis. ⁊. §. sed instrumenta. que alleg. glo. predicta loquitur de scriptura confecta per tabellionem. Item in eo quod dicit de scriptura facta a scribanto cum tribus testibus. Innocentius dicit q̃ licet faciat fidem vt in §. si tamen quisq̃. allegato in dicta glos. non tamen est autentica: ⁊ hec videtur communis. potius enim dicitur priuata: quia nõ facit fidem si negetur nisi iuuetur a testibus qui interfuerint. auten. de instrumen. can. §. sed si quis. aut mutui. et vltra hoc fit comparatio. de qua. j. et dicit Inno. s̃. c. proximo. q̃ cessante consuetudine omnis scriptura dicitur priuata preter scripturam notariorum ⁊ actorum iudicialium. sed per consuetudinem priuata fit autentica. j. c. cum dilectus. quod nota. Ex hoc infertur q̃ scriptura que alꝭ sumitur simpliciter ex archiuo idest camera actorum extraiudicialium seu scrineo dicitur priuata. ⁊ hoc accipiẽdo scripturam priuatam pro qualibet non publica: siue sit autentica siue non. et tamen scriptura ex archiuo est autentica: quia facit fidem. C. eo. auf. ad hoc. vbi glos. de hoc. de prescrip. ad audientiam. no. Inno. de procuratoribus. c. j. ¶ Ex hoc infertur q̃ si scriptura debite sumpta est ex archiuo. valet etias si in ea non sint anni domini sicut nec alꝭ requiruntur in scriptura priuata. ff. de pignoribus. cum taberiam. §. idem quesiit. nota glo. xxv. questione. ij. si et Ly. C. de diuersis rescriptis. l. si qua. Barto. C. eodem. auf. ad hoc. nota. j. c. inter. ver. sed conta. dicitur autem scriptura debite sumi ex archiuo quando sumitur ab officiali archiui. ⁊ iste debet esse persona publica ad illud deputata non q̃ expediat qõ sit alꝭ publica idest notarius: sed sufficit q̃ habet publicum officium super archiuo. dicta auten. ad hoc. et dicto. c. ad audientiam. pro hoc quod not. Inno. in dicto. c. j. de procura. verius tamen dic q̃ debet esse persona alꝭ publica vel saltem duo viri. argumẽ. de probatio. quoniam contra. quia nõ est alius modus per quem quis dicatur habere personam autenticam ad scribendum nisi fit tabellio vel duo viri. dicto. c. quoniã. vel nisi hoc habeat consuetudo. j. c. cum dilectus. dicit tamen Barto. in dictis autentica ad hoc. q̃ etiam si talis scriptura nõ habeat subscriptionem notarij rogati de ea ⁊ publicationem si tamen apparet manu publica facta sufficit. pro hoc glos. in dicta auf. que dicit sufficere q̃ magistratus cõfiteretur eam esse in archiuo. vel q̃ in ea sint talia signa qualia fieri solent scz manu commentariẽsi. ff. de iure fisci. l. in fraudem. §. quotiens. ⁊ exponitur ibi cõmentariẽsi. idest officialis cui acta commissa sunt. aliter accipitur. C. de custo. reo. ad commentariẽsi. † Ex his videtur q̃ scriptura sumpta ex archiuo est autentica non tamen publica ex quo nõ habet formam publici instrumenti. vnde vt predixi non oportet q̃ habeat annos domini. Item licet in instrumento publico debeant inscribi testes in scriptura tamen archiui sufficit q̃ habet testimonium eius qui est super archiuo. Ex his concluditur q̃ scriptura dicitur autentica quando facit fidem per seipsam etiam si aliunde non iuuetur: non tamen per hoc dicitur publica. de hoc tamen dic vt in sequenti questione.

4 ¶ † Quero quid est scriptura publica. glos. ij. hic sentit q̃ est illa que fit per manum publicam. glo. tamen precedens non videtur distinguere inter autenticam ⁊ publicam. Innocentius tamen distinguit: quia omnis autentica est publica non econuerso. vel fm eum habẽt se fuit excedentia et excessa. primum videtur verius quod etiam dixi in notabilibus. ⁊ videtur hic probari quia premittit de autentica ⁊ subijcit de publica specie autentice scz de confecta manu publica ⁊c. cõmuniter tamen publica ⁊ autentica accipiuntur promiscue vnum pro reliquo. ¶ † Quero que dicitur scriptura priuata. Innocentius. s̃. c. proxi. dicit q̃ illa que fit a personis non publicis nec per se habent autoritatem nisi conficiens confiteatur. vel nisi habeat subscriptionem testium ⁊ probetur per collationem idest ad comparationẽ alterius scripture tam aduersarij q̃ testium. C. de proba. l. exceptio. et. l. instrumenta. dicit etiam Innocen. vt. s̃. dixi omnem scripturam dici priuatam preter scripturam notariorum ⁊ actorum iudicialium. ⁊ hoc modo priuata capit̃ magis large vt comprehendat omnẽ non publicam: siue sit autentica siue non. sed in precedenti modo sumitur scriptura priuata magis stricte et sic magis communiter accipitur. ⁊ sex modos quibus dicitur instrumentum publicum et in species priuate scripture. no. Specula. de instru. edi. §. nunc. ibi nituntur. loq̃tur glo. de instrumento publico idest confecto per manũ publicam vt in glo. sequen. ibi priuata vbo. hic accipitur scriptura priuata pro ea scriptura que nõ facit fidem per se sine alio adminiculo. puta testium: vt in glo. ibi: actione personali ⁊ ibi in reali. sensus est q̃ scriptura priuata sine subscriptione testium facit fidem in actione personali contra scribanto cum tribus testibus. Innocentius dicit q̃ licet faciat fidem vt in §. si tamen quisq̃. allegato in dicta glos. non tamen est autentica: ⁊ hec videtur communis. potius enim dicitur priuata: quia nõ facit fidem si negetur nisi iuuetur a testibus qui interfuerint. auten. de instrumen. can. §. sed si quis. aut mutui. et vltra hoc fit comparatio. de qua. j. et dicit Inno. s̃. c. proximo. q̃ cessante consuetudine omnis scriptura dicitur priuata preter scripturam notariorum ⁊ actorum iudicialium. sed per consuetudinem priuata fit autentica. j. c. cum dilectus. quod nota. Ex hoc infertur q̃ scriptura que alꝭ sumitur simpliciter ex archiuo idest camera actorum extraiudicialium seu scrineo dicitur priuata. ⁊ hoc accipiẽdo scripturam priuatam pro qualibet non publica: siue sit autentica siue non. et tamen scriptura ex archiuo est autentica: quia facit fidem. C. eo. auf. ad hoc. vbi glos. de hoc. de prescrip. ad audientiam. no. Inno. de procuratoribus. c. j. ¶ Ex hoc infertur q̃ si scriptura debite sumpta est ex archiuo. valet etias si in ea non sint anni domini sicut nec alꝭ requiruntur in scriptura priuata. ff. de pignoribus. cum taberiam. §. idem quesiit. nota glo. xxv. questione. ij. si et Ly. C. de diuersis rescriptis. l. si qua. Barto. C. eodem. auf. ad hoc. nota. j. c. inter. ver. sed conta. dicitur autem scriptura debite sumi ex archiuo quando sumitur ab officiali archiui. ⁊ iste debet esse persona publica ad illud deputata non q̃ expediat qõ sit alꝭ publica idest notarius: sed sufficit q̃ habet publicum officium super archiuo. dicta auten. ad hoc. et dicto. c. ad audientiam. pro hoc quod not. Inno.

paratione:sed requiritur ꝙ etiam per testes.C.eo.auk.et si cõtractus.z hec de scriptura confecta ab aduersario.sed si a tertio facit coniecturam z semiplenam ꝓbationem:vt dicit glo.ff.de iureiuran.l.admonendi.quod tamen iure nõ ꝓbatur z nõ videtur ꝓcedere per.l.rationes.als in glo. potest tamen dici ꝙ si est cõfecta a persona publica lz nõ in forma publica facit semiplenã.z hoc videtur approbare cõsuetudo.z sic intellige glo. d.l.admonendi. z. C.de iureiur. l.in bonefidei.z auk.de instru.§.si tamen quisq̃. de hoc per Bar.in.l.admonẽdi.ibi tamen solũ dicit de libro rationũ. sed idẽ videtur in alia scriptura priuata modo nunc dicto scripta seu saltem nõ multũ refert.z ita cõsului pro hoc qd

a ¶De libro rationũ.adde Jo. de imo.in clemen. j. de vsur.bal.z saly.in.l.j. C.de edẽ. Bal. in.l. rationes. C.de pba. Paul. de cast.consi. cxxxviij.incipien. ad bene examinandũ dubia. in ij.col.

j.subijcitur. ¶De libro rationum dic aut negar esse ꝓducentis z oportet ꝓbari:sed sufficit sola comparatio sine testibus:vt.j.aut non negatur esse scribẽtis z aut ꝓducitur cõtra scribentẽ.z plene ꝓbat. ff.de ꝓba. l.cũ de indebito.§.fi.pro hoc quod dicit hic in glo.aut pro scribẽte:z aut in his que cõsistunt in mera dispositione cõsentiẽtis libri.z ꝓbat.ff.de neg.gest.l.nesennius,aut in alijs que nõ cõsistunt in mera dispositione sua z nõ ꝓbat.l.rationes.z.l.exempla.z.l.instrumenta.allega.in glo.sed q̃nq̃ facit aliquã ꝓsumptionẽ vel suspitione. arg.dictarũ.ll.et alicubi habet cõsuetudo ꝙ stetur vsq̃z ad dictã quantitatẽ. aut cõtinetur aliquid in libro pertinens ad tertiũ.z aut tenens librum scripsit ex necessitate officij.z plene ꝓbat vt olim in nummularijs. ff.de eden.quedã.§.nũmularios.facit de ꝓescrip.ad audientiã.z potest exemplificari Genetijs in campsoribus qui tenẽt banchum descripta.i.quia in libris scribit gesta per mercatores qui faciunt ibi notari suos cõtractus.aut nõ ex necessitate officij z non facit plenam sed semiplenam:vt.§.dixi. ¶Quero in eo qd dixi de comparatione qualis debet esse scriptura ex qua fit comparatio.dicit Jnno.ꝙ habeat quatuor testes inscriptos.auk. eo.§.si quis ergo.ita habeẽt per omnes cõmuniter.z ita refertur a scribentibus sed corrupte.nam in.§.si quis ergo.dicitur sufficere tres testes.idẽ dicit. C.eo.comparationes. z dic plenius ꝙ aut queritur de scriptura ad quam.i.pro cuius veritate habẽda fit comparatio.z illa nõ requirit subscriptionẽ testiũ.C.eo.auk.z ſi cõtractus.z quod ibi no.sed bene requirit inscriptionẽ testium:als non posset per comparationẽ iustificari seu ꝓbare. auk.eo.§.sed z si quis. aut mutui.C.qui po.in pig. auk.si quis vult.z dicunt testes inscripti quãdo scribit ꝙ ꝓsentibus talibus.subscripti quãdo se subscribunt.aut de scriptura ex qua.i.que ꝓducitur ad ostendendũ ꝙ scriptura que negat de manu aduersarij per comparationẽ.ꝓbetur.C.de manu sua.z hec debet habere subscriptionẽ testium cum hac tamen intentione.aut enim est publica vt publicũ instrumentũ z nõ requiritur subscriptio testiũ qd als est instrumẽtũ solẽne. Idem in actis iudicij que dicunt forenses.i.que dicũtur facta in foro seu prætorio.d.l.cõparationes.aut est nõ publicũ modo predicto.z aut est als autentica que facit fidẽ per se sine alio adminiculo:vt in scriptura ex archiuo.z hec etiam sufficit ad comparationẽ sine subscriptione testiũ.aut nõ est publica z aut aduersarius fuit ea vsus z sufficit sine subscriptione. dicta.l.comparationes.z auk.ad hec.aut nõ fuit vsus z requiritur subscriptio triũ testium.d.§.si quis ergo.aut mutui:z sic ex quinq̃ generibus scriptura fit comparatio ex instrumẽto publico ex actis z ex archiuo. Item ex scriptura priuata sine testiũ inscriptione si aduersarius vtitur verbo ex eadem scriptura priuata testiũ subscriptione quãdo nõ vtitur aduersari?.hec colligunt in dicta.l.comparationes.z dicitur ibi non aliter fieri comparationẽ.ex hoc infert Bar.C.eo.auk.z si cõtractus.ꝙ pars non potest cogi ad scribendũ vt fiat comparatio q: nec sufficeret illa scriptura. Item ꝙ scriptura priuata etiam si aduersarius eam cõfitetur non sufficit ad comparationẽ.z in hoc videt corrupte scriptum.z aliqui aliter habent hec enim sunt contra tex.in auk.eo.§.si quis ergo.nam quando constat scripturam esse scribentis contra ipsum habet vim publici instrumenti,prealleg. l.cum de indebito.§.fi. z ꝙ possit cogi ad scribendũ subest ratio ad faciliorẽ expeditionẽ iudicio. arg.C.de iudi.l.pperandũ.de dolo z cõtu.c.finem.propter quã causam etiam iudex interrogat ex officio. j. c.cum Jo. in fi.glo.vl. ¶Quero aliqs dedit alicui cartã albam sigillatam suo sigillo an stabitur scripture postea ibi facte contra sigillantẽ.Jnno.multũ instat concludit ꝙ non:q: sigillum debet opponi carte scripte:als possent sequi multe absurditates:maxime quia posset teneri illa charta vsq̃z post obitum sigillantis z postea scribi contractus magni preiudicij.dic contra vt habet obseruantia z est de iure non est ac si sigillans dedisset mandatum generale.z hoc oũmodo cõsteri:quia ad hunc effectum tradita fuit vt ille posset scribere.quodcũq̃ vellet.z qd tradens promisit obseruare stabitur tamen non solum quo ad ea que possunt comprehendi sub generali mandato per hoc tollitur illud de absurditatibus:quia non stabitur quo ad ea que ille non fuisset in specie concessurus.z de iureiuran.veniens.et.c.quintanalis.z hec signa. ¶Quero si producitur instrumentũ z negatur conficientẽ fuisse notariũ.dicit Jnno.ꝙ probabitur per testes vel per instrumentũ confectũ vt per concessionẽ officij.sufficit etiam fm cum probare ꝓ publice fungebat officio.ff.de offi.prætoris.l.barbarius.de elec.querelam. cum simi.idem si apparent multa instrumenta eius quibus communiter datur fides.z credunt aliqui vt refert Jnno.ꝙ nõ sufficiant duo:sed debent esse tot ꝙ bene appareat eum officium pro omnibus gerere.Postien.dicit hoc arbitrium. arg.de offi.dele.de causis.hec procedunt quando est questio inter partes.secus si inter notoriũ z partem.tunc enim expedit ꝙ probet titulũ tabellionatus z non sufficit possessio.no.Jnnocen.de verbo.sig. veniens.lib.vj.z est singulare in Spec.titu.de ꝓba.§.fi.ad fi.ver.verum.licet probatio z seq.Marsi.disputando tenuit etiã inter partes oportere ꝓbare titulũ ad.l.barbarius.dicit ꝙ ibi constitit de titulo:q: habuit autoritatem ab habente potestatẽ.de hoc per Jo.and.in spec,titu.de instru.edi.§.restat.ver. z scias. z ver.illud autem.z per Bzo.in summa.eo.titu. per Cy.C. eo.l.comparationes.Bar.in.l.barbarius.in lectura tenet cum Jnno.ff.de decu.herẽtius.z in repeti.d.l.barbarius. tenet cum Mar.non tamen allegat eum. sed Guil.de cu. qui hoc tenuit per.l.actuarios.C.de numera.z actua.li.xij. idem Bae.C.de testa.l.j. Ego consului stando simpliciter dicto Jnn.ad.l.actuaros.dic ꝙ loqtur in suo speciali casu quod etiam dicit Bar.in.l.barbarius.in lectura. z Guil. ff.de adop.nec enim.z responsio Mar.ad.l.barbarius.nõ ꝓcedit per id quod dico de elec. nihil.ad finem. pro predictis est quia scripturã esse publicaz facit etiam cõmunis reputatio loci etiam sola.j.eo.cum dilectus.etiam sine inscriptione testium vt ibi notabiliter dicit Jnnocen. Item stando alteri opi.ruerent multa instrumẽta.pro hoc quod no.Cy.in dicta.l.comparationes,pro hoc etiam facit obseruãtia:quia cum ꝓducitur instrumentũ in alieno foro iudex loci per suas literas attestatur ꝙ conficiens est tabellio z pro tali reputatus in loco z hoc sufficit. ¶Quero circa id quod dixi.§.de comparatione:an quando negatur scriptura.z ꝓbatur per comparationem sufficiat hec ꝓbatio.dic aut queritur de libro rationũ z sufficit.l.comparationes.prealleg.not.Bar.C.eo. auk. z si contractus. quia nihil in hoc est immutatum per auk.et si contractus. z sic locum habet.l.comparationes.que dicit comparationem sufficere.aut queritur de alia scriptura vt apodissa.et aut habet subscriptionẽ vtriusq̃z partis z trium testium.et idem.C.qui po.in pig.scripture. no.Barto.in dicta auk.et si contractus.z ꝓbatur in.l.scripture. quia ibi scripture priuate que habent subscriptionem trium testium statur tanq̃ instrumento publico.pro hoc qd hic dicitur in glo.j. qd ergo dicit auk.et si contractus.solam comparationẽ nõ sufficere procedit in scriptura priuata non habẽte subscriptionem predictam.z sic loquitur an.e.§.oportet.vnde limitur dicta auk.et si contractus.hoc ergo casu in scriptura tali non habente subscriptionẽ vltra comparationem requiritur ꝙ etiam testes eam iuent. in auk.eo. §. si quis igitur.et.§.sequitur.et hoc si contractus excedit libram auri:als secus dicta auk.si contractus. Et si dicas ꝙ si testes mutant scripturam superuacua est comparatio. dic ꝙ non expedit ꝙ testes ꝓbent contractum:quia tunc superuacua esset comparatio:sed ꝓbabunt scripturam esse de manu scribentis. dicto.§.si quis igitur.ibi ipsis presentibus subscripsit.nec sufficiunt soli testes ad ꝓbandum ꝙ scriptura sit manu illius.sed requiritur ꝙ etiam fiat comparatio quia possent testes falsi.ita not.glossa in auk.e. §.sed his qui depositum.licet ibi in.§.si tamen quisq̃.litera faciat contrarium.sed debet intelligi vt ibi dicitur. z de materia comparationis per Cy.in.l.comparationes.prealleg. per Barto.in dicta auk.et si contractus.

c ¶Cartã albã sigillatã. adde Johã. de imo. in. c. si quorũdam. in.iij. col.de sol. Ang.in.l. si ita stipulat?. in. §. grisogonus. ff. de ver.obli.

1 ☞ Rescriptum apostolicum propter rasuras in loco non suspecto non censetur vitiosum.
2 Notarius an possit abradere in instrumento per se facto.
3 Rasura in vna parte an vitiet totum rescriptum.

Ex literis

1 ¶Ex literis. †Rescriptũ apostolicũ propter rasuras in loco nõ suspecto nõ censetur vitiosum.z dicitur locus nõ suspectus vbi sunt verba narratoria. b.d. fm communem intellectũ. Cõmunis diuisio ibi:dicimus. ¶Nota ꝙ rasura in narratione facti nõ inducit suspitionẽ falsi contra rescriptũ vel priuilegiũ quod innuitur hic si non est rasura in verbis dispositiuis.quod tamen fallit in dispositione fauorabili vt in legato liberationis. ff.de his q̃ in testa. delẽtur.l.prozi.in fi. vbi Bar.idem dicit in legato ad pias causas.C.de testa. l.si vnus.Jtez ibi z priuilegia.rationẽ a fortiori ponit.fortius enim deberet rasura vitiare in priuilegijs que cõtinẽt gratiã q̃ rescriptũ iustitie. pro predictis est qd hic dicit in glos.vlti. ¶In glo.ij. ibi ꝓbetur. z dicit Jnno.intelligendũ siue sint litere cõtentiose siue de gratia qd dicitur in sequẽti ꝓtrario. ¶Oppo.ad hoc z ad literã z magna fraus posset fieri in noibus possessionũ. Sol.vt in seq.glo. ibi clause.idem de crimi.fal.licet in glo.iij. z in eo qd glo.dicit de eadẽ manu.dicit Jnno.ꝙ per cãcellariũ vel officiales curie potest fieri abrasio in literis apostolicis nõ per alios. ¶†Quero circa hoc an notari possit abradere vel addere vel mutare in instrumẽto per se efecto dic ꝙ nõ postq̃ est reductũ partib? z hoc sine autoritate in dicis.auk.de equali.doti.§.primũ.ibi qd initio.z ibi Jz.de belui.facit.ff.de fal.l.eos.§.titu.j.preterea. ¶†Quero an rasura in vna parte vitiet totũ rescriptũ. dic ꝙ nõ vt not. Bal.C.de edic.diui adri.l.vlti. oppositione.iiij.secus dicit in dicto testis ꝙ ex toto vitiat si est in vna parte falsum ꝙ testis reddit periurus qd signa.z illud de instrumẽto procedit qũ instrumentũ habet capitula separata sic.j.c.cõtingit.z qũ falsitas est cõmissa in loco separabili ab alijs.sec si in loco nõ separabili vt in subscriptione notarij q̃ cõcernit totũ instrumentũ cũ autoritas instrumẽti pendeat a tabellione.no.j.c.cũ Jo.sic intellige qd not. Jnno.de hereti.fraternitatis.z ibi etiã dico. ¶In glo.fi.ibi possessionũ.ꝓtraq̃ potest fieri magna fraus in hoc. argu.de rescrip.ad aures.z in.c.fedes.in.c.pastoralis.c.significante.z in.c.rodulphus.eo.titu.Sol.Jnno.intelligit qd hic dicit de priuilegijs cõfirmatorijs.secus in originalib? vel in instrumẽtis donationũ vel alioꝝ contractuũ qd videtur ꝓcedere in literis de gratia:secus si de iustitia.Jnno.tũ dicit ꝙ siue in cõtentiosis siue in gratiosis si potest esse fraus abrasio vitiat. sic intellige qd dixi fm cum super glo.prozi.z pro hoc qd no.in.c.inter.ver.sed contra.sed qd aliud sit in cõtentiosis facit de cri.fal.accedens.Bof.intelligit literam de modica rasura:als vitiaret.exemplũ primi.in rasura litere vel syllabe.exemplũ secũdi si raditur totũ nomen.dic ꝙ etiã rasura syllabe vel litere in verbis dispositis quandoq̃z vitiat.j.c. ex parte.z dic ꝙ litera ista ꝓcedit in priuilegijs cõfirmatorijs:vt.§.fm Jnno. Item in originalib?. Jtẽ in rescriptis siue gratie siue iustitie. q̃nq̃z abrasio est in narratione facti quo casu etiã non modica non vitiat per rationẽ de qua in glo.precedẽti:q: non statur narrationi tituli:als ꝓbentur. quod intellige saluo qd dicitur de ꝓba.cle.literis.z exemplificat vt q: dicebat in priuilegio eximimus tale monasterium cũ oĩbus possessionib? quoꝝ noia sunt hec, possessio de tali villa.ista noia possessionũ posita narratiue nõ ꝓbant ꝙ possessiones illi monasterij vel qd sint ille:sed priuilegiatus habet ꝓbare vt no.j.c.inter.ideo abrasio nõ curatur:q: nec presumit ꝙ nõ agat de preiudicio aduersarij: sed etiam in verbis dispositis nõ facile presumit in literis apostolicis cõtra rasurã:sed presumit facta per officiales propter bullam que apponit per quam tollit suspitio.no. Jnno.j.c.ex parte.z signa.et lz loquat ibi in defectu literarum tamen fecit etiam quando est rasa.

a ¶Per cãcellarium adde doc. in.c.ad fal sariorũ de cri.fal.

b ¶An notari possit. Adde Jo.an.sup dcta.vj. lib.in mercu.Bal.ĩ l.ambiguitates.ĩ fi. C.d testa. cald. in ti. de fi. istr. ꝓsilio.j.

c ¶An rasura ĩ vna parte. adde Pe.de anch.ofi. ccccxxxij. inci.in xpi noie amẽ ꝓmissa ꝛc.

1 ☞ Instrumentũ in quo litere in loco preiudiciali sunt delete non probat.

1 ¶Inter dilectos. †Instrumenta in quib? litere in loco preiudiciali vel scripture sigillorꝝ sunt delete non probant hec quo ad titulũ quo ad casum actore non probante reus absoluitur.primo questio z processus.secundo diffinitio ibi ad fi.cum autem.prima subdiuiditur.primo petitio abbatis continens tres articulos z sex species probationũ facte per abbatem.secundo obiectio contra iura abbatis ibi:sed cõtra.z illa in plures particulas que patent in litera pars de sequen.c.j.lucesi.als ticinesi.idest papiesi.quia papia est supra titinum flumen. ¶In glo.ij.ibi:procuratoris nomine ecclesie.sic concipitur stipulatio in personam alicuius nomine alterius vt q: stipulatur tibi. c.oanda titio et acquiritur vtilis titio. ff. depositi.l.publia. in fi. de procura. in cause. not. Guil. ff.si certum pe.l.certi cõdictio. §.si nummos.hec extrajudiciũ. in iudicio non curatur forma stipulationis quia alteri per alterum queritur vt per procuratorẽ domino.arg.hic.ex hoc infertur ad.q.in tuscia fiunt instrumenta varenusiata.z dicitur guarentisia preceptũ quod facit tabellio partibus vt obseruent z sic guarentent contenta in instrumento z hec faciunt ibi notarij ex forma statuti.vnde fuit consultum ꝙ talia instrumẽta habentur ac si essent facta in iudicio quasi notarius in illo precepto habeat pro iudice.z sic de stipulatione ibi contenta iudicabitur tanq̃ in iudiciali. ¶In glo.iij.in fi. Nota ꝙ plura possunt peti in libello sicut hic ponitur ꝛc.vt in litera que erant tamen diuersa.de hoc de capel.mona.dilectus.no.etiam ꝙ aliquando in libello pre

Ex literis

ne pars aduersa possit venire cum numero z violenter auferitur priuilegiũ.arg.de priuilegijs cũ persone.lib.vj.et qũ imminet istud periculũ est cautela ꝙ primo iudex insinuet solẽniter z ꝙ fiat sumptũ vel saltẽ legat z per alios idoneos legi faciat antẽq̃ edatur vt si aduersari? corrũperet possit ꝓbari de priuilegio. cũ olim.j. ¶In gl.j.ibi criminaliter. hoc tenet glo.in.o.l.vnica.que dicit ꝙ etiam si sit iuratũ de calũnia iterũ iurar?:q: hec est alia causa sez criminalis. dic idem si ciuilis vt seqũtur in glo.ibi q̃dam.z dato sit iuratũ de calũnia iterũ iurar?:nec hec dicit calũnia sed valeat.arg. de iura.calũ.c.ij.lib.vj.in fi. ¶In glo.ar.in fi.ibi tũ nõ solut.dic ꝙ hic nõ vacillat quo ad effectũ prius inductũ.scilz quo ad suiam latã antẽq̃ opponerẽt de falso.Zium loqtur de effectu nõ ꝓsummato sez de testimonio ferẽdo.Jtẽ aliud in teste cuius persona cõsideraẽ.ij.temporis quo fuit confectum.j.c.inter.in fi.glo.vlti. ¶†Quero si in ꝓsentia iudicis aduersarius lacerat instrumentũ partis.dic ꝙ statim punir arbitrarie.ff.de publica.l.licitatio.§.qd illicite.aut expediat se lusisse autoritate iudicis.§.ti.j. peruenit.z potest iudex punire ex officio per dicta iura.hoc iduri als ad q.reus in presentia iudicis lacerauit libellum actoris ꝙ iudex debebat punire ex officio.Item ad alia dum esset questio inter vniuersitatem iuristarum z medicorũ z rectoꝝ medicorum vellet exigere iuramentum de doctorando in medicina z rectoꝝ iuristarum vellet exigere dicens se in possessione dixi ꝙ cancellarius ex officio debebat ꝓhibere exactionem illi qui non erat in possessionem:sed tũ questio per pre dicta fuit illa vniuersitas a iuristis separata.

¶Contingit. Instrumento quo quis vtitur debet aduersario integraliter legi coram iudice: sed soluz illud.c.de quo agitur edi dz.cõis diuisio. ibi consul.not. summa. z dicit Jnno.ꝙ ideo totus tenor recitatur vt audientes intelligãt an in alijs capitulis cum imaginaẽ aliq̃d per quod illud.c.de quo est questio sit renocatum vel limitatum.ff.de eden.l.j.§. edenda. Post.contra primum est approbatum.de priui.cum persone.li.vj.j.responso.Item ibi: tantummodo z ibi solummodo.de his dictionib? que sunt taxatiue z sic negant in alijs.ff.ad treb.lucius.§. que habebat.de causa posse.cum ecclesia.ff.si quis ius dicen.l.vna. ¶In glo.vlti.Oppo.ad hoc z ad literam ꝙ immo totum priuilegium debeat edi.ff.de edendo.l.argentarius.§.edi. glo.ista allegat hanc pro concordante z ideo intellige ibi de editione quo ad citationem non ꝙ detur copia et hoc nisi sit aliud capitulum siue quo non plene possit intelligi capitulum de quo est qõ.tũc enim etiã illud editur.pro hoc quod dixi.§.fm Jnno.z.ff.de leg.l.qui filiabus.in princi.z ibi Barto.vna enim oratio restringitur vel ampliatur per aliam de app.ij.requi.quod signa.

1 ☞ Instrumentũ in quo litere in loco preiudiciali sunt delete non probat.

1 ¶Inter dilectos. †Instrumenta in quib? litere in loco preiudiciali vel scripture sigillorꝝ sunt delete non probant hec quo ad titulũ quo ad casum actore non probante reus absoluitur.primo questio z processus.secundo diffinitio ibi ad fi.cum autem.prima subdiuiditur.primo petitio abbatis continens tres articulos z sex species probationũ facte per abbatem.secundo obiectio contra iura abbatis ibi:sed cõtra.z illa in plures particulas que patent in litera pars de sequen.c.j.lucesi.als ticinesi.idest papiesi.quia papia est supra titinum flumen. ¶In glo.ij.ibi:procuratoris nomine ecclesie.sic concipitur stipulatio in personam alicuius nomine alterius vt q: stipulatur tibi. c.oanda titio et acquiritur vtilis titio. ff. depositi.l.publia. in fi. de procura. in cause. not. Guil. ff.si certum pe.l.certi cõdictio. §.si nummos.hec extrajudiciũ. in iudicio non curatur forma stipulationis quia alteri per alterum queritur vt per procuratorẽ domino.arg.hic.ex hoc infertur ad.q.in tuscia fiunt instrumenta varenusiata.z dicitur guarentisia preceptũ quod facit tabellio partibus vt obseruent z sic guarentent contenta in instrumento z hec faciunt ibi notarij ex forma statuti.vnde fuit consultum ꝙ talia instrumẽta habentur ac si essent facta in iudicio quasi notarius in illo precepto habeat pro iudice.z sic de stipulatione ibi contenta iudicabitur tanq̃ in iudiciali. ¶In glo.iij.in fi. Nota ꝙ plura possunt peti in libello sicut hic ponitur ꝛc.vt in litera que erant tamen diuersa.de hoc de capel.mona.dilectus.no.etiam ꝙ aliquando in libello pre

a ¶ In valunt dona tio cõstantini. adde textũ in c. fundamẽta. de elec. lib. vj. tex. iñcta glo. in ver. constãtinũ. in cle. j. de iureiurã. z ĩ extranag. Benedi. viij. incip. ynã sctã. Old. ofi. clviij. inci. a ex pẽsenti themate. Car. zab. of. cxxxvij incipiẽ. redemptor oim q rex est regum Abb. ofi. lxxxiij. incipiẽte cõditor oiz. in. iij. duhio. i. j. vo lu. Ab. of. lxxx. inci piẽ. circa eiusdẽ matris. in. ij. col. in eo. vol. Pau. de cast. cõsil. lxxiij. ici. q fru stra. in. v. col.

b ¶ Appo sita indictio. adde bal. in. l. j. C. de isti. Bar. in. l. noiati. de de cõdi. et demõ. bal. in. l. impera tor. ff. de sta. homi.

c ¶ Anni domini. addõ glo. in verbo ex tpe. in cle. j. de sum. trini. bal. ĩ phe. Gzego. in prima col.

d ¶ Sine die. adde Spe. ĩ ti. de instru. edi. in. §. instrm. v. quid ergo Car. in. c. tertio lo co. de pro ba. Bar. ĩ l. ij. ĩ. §. itẽ labeo. in d iiij. oppo.

mittitur ogregatio sicut hic abbas petijt restitui portu ꝛc. vt si dicat peto titium condẽnari ad. c. quod debet ex causa mutui obseruaẽ tamen q̃ pmittitur narratio. ¶ In glo. sed. si. in fi. dic q̃ hic abbas egit rei vendi. in qua venit restitutio. ff. de rei ven. l. officiũ. z in eo quod dicit glo. q̃ nõ debuit audiri si possidebat. dic q̃ erat electus de sequestr. c. j. vel dato q̃ obtinuisset non apparebat facta executio vel a principio intentauit petitoriũ z possessoriũ z finito possessorio prosequebaẽ petitoriũ q̃d poterat. de cau. possess. pastoralis. et. c. cum dilectus. ¶ In glo. dicunt ibi ad cautelam. ex hoc no. q̃ clausula predicta est superflua. de hoc in Spec. de libelli concepti. §. nunc ostẽdamus. circa fi. communiter tamen apponitur. ¶ In glo. tanq̃ ibi dñs. dicunt aliqui q̃ confirmatio henrici respicit vtile dominiũ vasalli in quo transferendo licentia domini erat necessaria collatio vo directum. dicit Jnno. q̃ non est credendũ q̃ per hec verba voluerit a se abdicare directum: nec fm Hosti. forte posset. arg. ff. de offi. presi. l. legatus. z dicit forte vt euitetur questio an valuerit donatio cõstantini[a] vel similis. ¶ In fi. glos. Oppo. extra glo. q̃ non valuerit donatio luitardi qui cum esset prelatus non potuit alienare nisi seruata forma. xij. q. ij. c. fine exceptione. Sol. donauit tanq̃ comes: vt in ver. comitis. actus enim denominaẽ a qualitate principaliter posita. vel sic licet sequatur epi ꝛc. attendemus ver. comitis. ar. ff. de institoria. l. fi. per hoc quod dico. j. ver. ceterum. z hoc sentit gio. ista in prin. ibi tanq̃ dñs dicti comitis. ¶ Oppo. ad hoc quia cum iste esset eps nõ debuit vocari comes cum dignitas retineatur per illũ solũ qui succedit in hereditate vt primogenitus. de voto. licet. vbi nota. Sol. poterat esse q̃ iste successerat. Item quãdoq̃ omnes de domo vocantur comites. hoc nõ tamen ppte. vel posset dici q̃ erat comes ratione episcopatus vt sunt multi epi: sed tunc staret contrariũ precedens. z quicquid sit de hoc non disputatur hic. ¶ Oppo. ad idem q̃ cum luitardus donasset videtur priuilegiũ henrici superfluũ in eo q̃ confirmabat vel cõferebat. Sol. vt in hac glo. in fi. ¶ In glo. z hoc ibi nitebatur. quasi dicat q̃ non sic erat. quod enim videtur non semper est. ff. de acqui. posses. l. naturaliter. in prin. regulariter tamen facit affirmationẽ. ff. de arbitris. l. quid tamen. §. si arbiter. z hac de causa: q̃ testes nõ probant de ipsis. j. non dicitur. similiter nec de fama que non apparet fuisse probata. Item fama non sufficit. de testi. veniens. j. z in eo quod dixi q̃. j. non fit mentio de testibus. dic q̃ id quod dicitur. j. ibi nec attestationes. loquitur de alijs testibus. ¶ In glo. cõsumptio. ibi iudicum z partiũ inter quas est litigium z rerum super quibus z alio: num: q̃ discretus iudex intuebiẽ. arg. de crim. fal. c. licet. dicit etiã Jnno. iudicem debere attendere an cõtra has presumptiones sint alie. d. c. licet etiam q̃ rasura reddit maiorẽ suspitionẽ q̃ consumptio. hec intellige fm ea que dixi. §. eo. c. iij.

¶ In glo. indictio. ibi nomen imperatoris vel pape. z alicubi vnum alicubi reliquum seruatur ibi consule. ponebaẽ enim quõdam in instrumẽto quibus existentibus consulibus factum esset q̃ a multo tempore non est seruatũ ibi lustris: idest. xv. annis. nam quinq̃ anni faciunt vnum lustrũ. ff. locati. item queritur. §. qui impleto. z de hac indictione no. in auẽ. nomen imperatoris. prealleg. nisi in princi. q̃ in primo quinquẽnio dabatur tributũ ferri romanis seu imperatori. secundo argenti. tertio auri. ad hoc. C. de iustini. C. confirmando. l. j. in fi. primũ scz ferrum pro armis. secundũ pro stipendio militũ. tertiũ seruandũ pro republica. de hoc de iureiuran. clemen. romani. §. porro. ibi si non est ibi talis ꝛc. Hy. consuluit contrariũ dicens potius presumendũz notariũ errasse circa indictionẽ in qua facilius erratur q̃ in annis dñi. idem Bar. ff. de reg. iur. l. si librarius. et sic licet glo. dicat q̃ si indictio non est talis vt debet, falsum est instrumentũ. verius dic q̃ ex hoc non vitiatur: quia appositio indictionis est actus pertinẽs ad notariũ non ad partes quibus imputari non debet vitium notarij. de hoc super data. vj. lib. in questione ibi tres appone: adduntur isti tres: quia tẽpore natiuitatis domini erat indictio tertia.

b quid si in instrumẽto non est apposita indictio[b]. Jo. an. in dicta. q. super data. dicit q̃ valet per not. in hac glo. nisi ex alijs appositis in instrumẽto possit poni indictio. ex hoc videtur sufficere q̃ ibi sint anni dñi[c]. quod facit ad id quod proxime dixi de indictione non vera posita in instrumẽto.

¶ In fi. c. glo. de materia glo. in Spe. de instru. edi. iij. col. ver. ceterum. ¶ Quero si pducitur instrumentũ procuratorium cum sigillo constituentis sine die[d] et consule. dicit Spe. de procura. §. iij. ver. quid si immediate. q̃ non valet.

idem Hosti. quia debet apponi dies z consul vt hic in glo. z inducit alia iura similia. Jtez tollere defensio. aduersario pbandi q̃ tempore quo fuit cõstitutus pcurator fuerit incapax. ¶ Oppo. ad hoc. ff. de pig. l. j. §. j. Hosti. solum tripliciter. sed q: due prime non sunt bone omitto eas. tertio dicit q̃ ibi de literis priuatis. z hec vera per id q̃ dixi. §. c. j. nam in priuatis scripturis tempus z locus non est de substãtia vt ibi dixi. secus in publicis vt in hac glo. z de re iudi. abbate. §. prefatus. li. vj. z q̃ ibi no. vel quarto dic q̃ in. l. penul. scriptura pbat in preiudiciũ scribẽtis. ff. depositi. publia. §. fi. xxvij. q. j. oẽs femine. nõ in preiudiciũ tertij sine alijs adminiculis. C. de pba. l. instrumẽta. z. l. rationes z. l. exemplo. hanc ponit Jo. an. in. d. c. abbate. z hec est etiã vera pro hoc q̃d dixi. §. eo. c. j. z quod dixi in instrumẽto publico esset de substãtia q̃ apponaẽ dies z consul. i. anni dñi dicit glo. in auẽ. vt preponaẽ nomẽ imperatoris. post prin. in ver. autores. q̃ hoc solũ est de consue. dicit tũ q̃ si nõ apponatur instrumẽtũ nõ valet. Et est singularis glo. ¶ In fi. glo. no. dicunt Jnno. z Hosti. q̃ hec inducũt suspitionẽ z onerant aduersariũ ad pbandum verũ esse q̃d in instrumento continet. ¶ In glo. scz. v. in fi. Oppo. q̃ nõ debuerit vitiari priuilegiũ cuius essent delete due litere vel tres in ver. luitardus. j. eo. ex parte. Sol. quandoq̃ ex hoc potest causari varietas vocabuli z inducit vitiũ vt hic est casus singularis z signa. quãdoq̃ nõ inducitur varietas z nõ vitiat vt in cõtrario. q̃d etiam ibi dico. ¶ In versi. eadem. no. ibi nec erat publica manu confectũ. vel q̃d habeat sigillum autenticũ. q̃d vltimũ dic vt. §. c. ij. z Jnnocen. q̃ si vtrũq̃ interuenit. s. q̃d est manu publica. z habet sigillũ autenticũ lz perdatur sigillũ remanet instrumentũ validũ q̃d signa vt sis cautus q̃ priuilegio doctorat[e] vel simili vltra sigillũ apponaẽ subscriptio notarij. z q̃d dixi perdito sigillo remaneret instrumentũ validũ. procedit fm Hostiẽ. vbi partes voluissent vtraq̃ cõcutere. vt dicitur fides iustior. ar. C. e. l. contractus. Item ibi ex media fere parte consideratur quanta est osumptio sigilli: q̃ enormis vitiat vt hic. posset enim fm Jnno. in alia medietate aliud cõtineri. secus dixi si lesio fuisset modica q̃d tamen dicit Hosti. arbitrariũ. ¶ In fi. glo. j. cõfitebatur ex hoc. z ex litera nota. q̃ non vitiaẽ instrumentũ lz sit de alia manu q̃ notarij nisi notarius dicat se scripsisse. pro hoc q: potest scribere per aliũ q̃d dico. j. c. cum. Jd. tunc tamen ad euitandũ incõueniens debet dicere q̃ impeditus alteri cõmisit q̃d ibi dico. ¶ In fi. glo. sic. j. Oppo. q̃ sentẽtia debuerit preiudicare archiepiscopo cum sciuerit litẽ agi tanq̃ qui tulit sniam. de re iudicata. c. penul. Sol. per hoc sibi nõ preiudicaẽ de re iudi. suborta. q: potest esse q̃ nesciuit. nam fm Jnno. ex aliqua causa potuit ignorare. Item etiaz si sciuerit nõ preiudicat sibi sentẽtia cũ eam format ex necessitate officij. ff. de mune. z bono. munerũ. §. iudicandi. z idem in teste q̃d est etiã necessitatis z officiũ suũ nemini debet esse dãnosum. secus si voluntarie etiam iudicio vt tanq̃ procurator vel aduocatus. de transac. ex literis. Item potest esse q̃ hec nõ spectabant tunc ad archiepm. Item fm Hosti. etiam si sciuerit nõ debuerit factũ eius preiudicare ecclesie mediolanẽ. regula delictum. lib. vj. ¶ In glo. arg. in fi. no. ex glo. z ex litera q̃ ex forma petitionis que exprimiẽ in priuilegio parificantur verba cessionis. pro hoc q̃d no. de dolo z cõtu. cle. vna. in glo. magna circa medium. ibi sed. vt ibi dicit glo. z inducit illa glo. ibi hanc literã ad pbandũ q̃ respõsio debet conuenire narratis. ¶ In fi. glo. si ergo. dic vt no. in regula vtile z in regula cõtra eũ. li. vj. z per Ly. C. qui testa. fa. pos. l. codicillum. ¶ In glo. z ita. no. glo. q̃ singularis. tales tamẽ glo. melius starent abrase: q: sunt grauiores q̃ ter. sicut et alibi dicit glo. consequentia tollit ꝛc. et hec glo. istud intẽdit q̃ qñ aliquid dicit de alio debem̃ illud intelligere fm istud quia predicatum: idest id quod de alio dicitur qualificat subiectum idest id de quo dicitur. sic ergo vult q̃. c. res. non potest donari z confirmari: q: si de ea re respectu ejusdem diceretur q̃ etiam donata z cõfirmata duc qualitates contrarie verificarentur de vno. nam si donatio tenuit non potest confirmari. Item donare presupponit quod alꝰ illa res non esset illius cui donatur post confirmare presupponit contra: vt in litera: quia ergo de ea re non potest verificari q̃ sit donata z cõfirmata: ideo fit interpretatio de qua in litera. z vult dicere glo. q̃ hec interpretatio fit: quia cum oporteat q̃d de subiecto verificetur predicatum. z hec duo predicata donare z confirmare non possint verificari de. c. ideo fit interpretatio premissa vt talia sint subiecta qualia predicata permittunt: idest q̃ intelligamus ista duo predicata donare

ff. de aqua pluuia. arcenda.

cata donare z cõfirmare non respectu. c. rei. cum non possit de vna re verificari z sic predicata hoc non permittunt: sed respectu diuersarum rerum. ¶ In glo. videtur ibi: in nomine domini. illud non facit. nam ibi solum, pbatur q̃ ipsa res in papam administrat sine confirmatione. z est speciale in papa. sic etiam dic ad. c. in sinodo. quod procedit quia ibi improprie ponitur confirmatio ibi: cum inter. ibi non probatur quod idem potest donari z confirmari. sed q̃d idem potest dare z confirmare tanq̃ alius. de elec. incerta. lib. vj. de resti. spo. cum venisset. de eo qui mit. in posses. c. j. ¶ In glo. sic insti. ibi vnum genus possessionis. Alij dicunt pura genera. de hoc per Hy. in reg. iij. lib. vj. dico de resti. spoliatorum. el. j. z quod dicit glo. possessionem posse haberi ex pluribus causis. verum est respectu diuersarum possessionum: quia ciuilis ex vna causa naturalis ex alia ibi exceptio. pro hoc quia reus potest vti defensionibus cõtrarijs. quod dic vt in regula nullus pluribus. lib. vj. z ex hoc vtile est beneficiato si dubitat collatorem non potuisse conferre q̃ obtineat etiam ab alio ad cautelam incptum prima collatio nõ valeat. quod probat dictum. c. post electionem. ¶ In glo. istud. ibi: specialia. dic q̃ non sunt specialia sed in eis accessorium non est omnino accessorium testamento enim etiam sublato testamẽto. C. de libe. preteri. auẽ. ex causa. ¶ Oppo. extra glo. q̃ ex quo q̃ non valuit donatio luitardi debuerit valeare donatio Henrici vt fiat interpretatio quatenus melius res valere potest vt in litera. Sol. Jnnocen. q̃ non fuit intẽtio Henrici donare de dono incptum donatio luitardi non valuisset. intentio autem est necessaria. instit. de dona. §. in summa. ¶ Oppo. ad hoc. q: de intẽtione Henrici non apparet nisi per verba. ipse autem apposuit q̃ donabat z confirmabat. ergo stat arg. dic q̃ litera presupponit q̃ Henricus non intendebat donare vt ibi. cuius ex forma petitionis ꝛc. Si autem essem̃ in dubio. dic q̃ illa verba donamus z confirmamus videntur intelligenda vnum fm reliquum. z sic si prius ponitur donamus dicerem donare tantũ si prius confirmamus dicetur confirmare tantum z sic fuit hic vt. §. in litera. in prin. ibi confirmabat vel etiã conferebat. pro hoc. ff. de stipula. seruo. si seruus cõmunis. z hoc videt posse sustineri de subtilitate. de veritate tamen iuris dic q̃ quando fit relaxatio ad aliam donationem vt hic verbũ donamus stat, improprie quasi ad quoddã maius robur: quia in dubio quis non intelligitur donare. ar. de renun. super hoc. ff. de proba. cum de undebito. z hoc si in secunda dispositione non ponũtur alie res q̃ in prima. secus si alie. tunc enim verbum donamus ad alia refertur. et hoc vult litera quod signa. ¶ In glo. sed hoc. ibi de eo. §. j. pro hoc quod not. glo. de relig. domi. c. cum dilectus. Item hic allegabatur instrumentũ locationis non contra conductorem sed contra tertium. ¶ In fi. e. glo. hec iura inducũtur ad questionẽ q̃ scholaris recedens possit loco sui aliũ ponere in societate z in camera. dicit tamen Spec. de iudi. §. ij. ver. circa hoc. q̃ hoc non potest inuitis socijs. argu. ff. commu. diui. §. ij. ver. circa hoc.

1 ¶ Litere super voti absolutione per cruce signatũ impetrate tacita veritate non valent.
2 Cruce signati qui dicuntur.
3 Stilus curie facit ius.

1 Quod super his. †Non valẽt litere super voti absolutione per cruce signatum impetrate tacita veritate vel expressa falsitate. Communis diuisio ibi: ad quod. ¶ † Nota de cruce signatis. z dicũtur cruce signati hi qui vouent se ituros in subsidium terre sancte vt vult hec litera generalis. tamen dicimus cruce signatos etiam si non specifice in subsidium terre sancte vouerant dũmodo in subsidiũ christianorum: vt si cõtingat apud alias partes bellũ imminere cum infidelibus vt apud pruzenos. dicuntur autem cruce signati: quia consuetudo habet q̃d assumũt in signum crucem. quandoq̃ tamen ad aliam causam assumitur vt per peregrinantes ad sanctũ Jacobum. Item etiam in bellis quandoq̃ per illas ciuitates que crucem habent pro insignio vt hic z alie plures. Item q̃ super tali voto quod fit in subsidium terre sancte non dispensat nisi papa. hoc tamen non omnino probatur hic: sed probatur de voto ex multa. Item de sigillis cardinaliũ. z intelligẽ quod asserebant hoc sibi cõmissum a papa oraculo viue vocis vt fieri solet: alꝰ officium cardinalis ad hanc absolutionem non extenditur. arg. pro hoc de elec. clemen. ij. Jtez stilum curie qui seruatur in absolutione voti predicti: quia curia non absoluit sed cõmittit his qui possunt melius scire veritatem super impedimentis. z idem fit etiam in alijs negocijs consistentibus in facto in quibus difficile esset veras informationes habere in curia. ¶ † Ro. ex hoc q̃ stilus curie[a] facit ius vt hic. z de cõsti. ex literis. de crimi. fal. q̃ graui. Item etiam singulariter q̃ presumitur contra literas quẽ deuiant a stilo curie. z hoc forte nõ alibi meliꝰ probatur. Item q̃ absolutio per surreptionẽ obtenta est nulla an autem idem fit in excõmunicatione surreptitia. nota de offi. ordina. ex parte. Jtem q̃ non solum litere beneficiales propter surreptionẽ vitiantur ipso iure sed etiam alie gratiãe vt super absolutione vt hic. habent enim instar priuilegij q̃ etiã vitiatur ipso iure. C. si contra ius vel vti. publi. l. z si cognito. secus in literis ad litem que nõ ipso iure sed super exceptione. de rescrip. super literis. pro predictis est hec litera ibi carere volumus impetrationẽ z fic ipso iure. Jtem q̃ sigillum nõ validat literas quin possit opponi de surreptione. z fm hoc limitatur. §. c. ij. ¶ Quero que fuit ratio dubitandi forte videbatur stãdum sigillo cardinalis etiam vnius. xcvij. dist. nobilissimus. ratio decidendi quia literis surreptitijs non statur per supradicta. z q̃d dicitur credendum cardinali. dic vt no. de appel. cõstitutus. ¶ In fine glo. iij. z plenius dic q̃ aut sigillum est pr̃ iuratum z statur in preiudicium sigillantis tantũ. §. c. ij. a cõtrario. Aut autenticũ z aut notum z statur vt hic. ¶ In fi. glo. vbi possit aliquid opponi literis: puta de surreptione vt hic. vel vbi sigillum sit vitiatum vt quia obsuscate litere z caracteres procedit vt in glo. z redditur suspectum vt in hac glo. z §. c. pro xi. aut est ignotum: z aut requiritur plena probatio z nõ sufficit: quia probatio dubia non relenat. de proba. in presentia. aut sufficit probatio minus plena. aut etiã nomẽ sigillantis est ignotum z requirunt quinq̃ sigilla. de clericis peregri. c. j. z sufficiunt quo ad id de quo ibi. aut nomen sigillantis est notum z potest stari sigillo ignoto quando nõ agitur de preiudicio tertij sic videt intelligere hoc Jnno. z facit litera a contrario ibi ignota. secus ergo si nota fi non apponeretur subiectio. z lz dicat de pluribus sigillis idem tamen in vno: quia hic non considerat verum. Item videt habere respectum ad diuersas absolutiones. ar. de priuile. vt priuilegia.

a ¶ Stilus curie. adde Jo. de imo. in cle. ij. d sup plen. neg. pla. Abb. i. c. ad hec. de sen. ex. Abb. i. c. q̃ graui. d crimi. fal. Lap. alle. lxj. z Ange. in. l. fi. C. de iniu rijs.

Astoralis. Si allegatur decretum gans iuri cõsona iudicatur fm illam. si dissona consulitur papa habet duo dicta sed secundũ ibi verum. decre. extrauagans vt not. §. in prohemio in glos. antepenul. in fine. ¶ Po. ibi allegatur.

b q̃ extrauagans[b] debet allegari. z dic cum effectu quia non verbo sed opus est q̃ producatur: secus in dispositione iuris communis quod sufficit allegare. z si non allegetur iudex supplet. de postula. bone. el. j. z producitur extrauagãs sicut alia instrumenta sic z iustantis que producuntur in alieno foro sed in proprio sufficit q̃ allegentur. z hoc. ff. de iusti. z iure. l. omnes populi. per Barto. z cum producitur extrauagans apostolica debet produci cum bulla apostolica vel officij cancellarie apostolice: alꝰ non staretur nisi tanq̃ scripture priuate. ¶ Nota ex hoc q̃ licet sententia lata contra ius commune sit ipso iure nulla. de re iudicata. c. j. ff. de re iudi. cum prelatus. non sic si lata est cõtra extrauagantem. notat Bartolus in. l. ratio. pater ex predictis. quia non facit ius commune cum posset de extrauaganti dubitari vt hic. dicit etiam Bartolus ibi idem in sententia principis que licz habeatur pro leui. de re iudicata. in causis. non tamen per. l. communi. sed extrauaganti. ideo sententia lata contra sententiam principis non est nulla. pro hoc glos. in dicta. l. idem dico de decisionibus rote de quibus dic q̃ oportet q̃ producatur vt predixi de extrauaganti. z dato q̃ sic producantur non tenetur iudex fm eas iudicare quia non sunt approbate per papam. z sic statur eis tanq̃ decisionibus magistralibus. pro hoc quod no. de postula. prelatorum. c. j. in glo. nota q̃. ¶ In glos. j. ibi presumitur q̃ sit decre. z sic lz sit iuri dissona non reijcitur sed consulitur papa. ¶ Oppo. ad hoc et ad literam: aut enim producitur extrauagans sub bulla vt predixi. et non potest de ea dubitari. aut non sub bulla z non est standum scripture priuate. §. c. j. Solu. etiam si producatur sub bulla potest dubitari vt quia repetitur diuersa litera in diuersis extrauagantibus idest vna posita in diuersis instrumentis seu bullis seu diuersis extrauagantibus in eadem dispositione. de elec. nemo. lib. vj. in glo. penul. ¶ Oppo. ad idem q̃ oẽs extrauagãtes sunt reuocate in pheemio. vj.

b ¶ Nõ extrauagãs adde Archi. xviij. dist. i sum ma. z Lardi. consil. lxxiij. inci. oẽs a me charitaẽ. i fine.

in fine. Solu. immo non omnes vt ibi in tex. Item post illā opinionē emanarunt alie. ¶ Oppo. ad idem quia eo casu quo est dissona iuri debet statim reijci vt fit in rescriptis: vt §. in princi. glo. Solu. aliud in rescripto ꝗ in extrauagan. sic sentit glos. ⁊ colligit ratio diuersitatis ex glo. quia pro rescripto non est presumptio: sed pro extrauaganti sic. ex quo inter alias decre. allegatur. ¶ Oppo. ad idem quia non debuisset hec decre. poni hic sed. §. de consti. Sol. etiā cadit hic: quia queritur an stetur scripture extrauagantis ibi. §. diuus. de hoc. §. sic forte contrarium. de constitu. c. j. lib. vj. ⁊ ibi glo. tenet id quod dicit hec glo. scilz ꝗ in illo. §. ius commune derogat iuri municipali. quia ibi apparet de mente principis. ⁊ hanc multi tenent in dicto. c. j. et. d. §. diuus. alij aliter quod dico de constitutionibus. c. que in ecclesiarum.

1 ¶ Testes possunt produci publicatis attestationibus vsqz ad conclusionem.
2 Sententia dicitur calculus.

1 **Cum dilectus.** † Publicatis attestationib⁹ vsqz ad conclusionem possunt testes produci. hoc primo cōsuetudo loci facit instrumentum authenticum. hoc secundo. Secunda ibi: super tertio. ¶ Nota ibi vsqz. ꝗ hic ponitur exclusiue. de hoc de
2 or. ab episco. c. j. † Item ibi sententie calculum. ꝗ sententia
a dicit calculus[a]. habet ⁊ alia significata. ver. Calculus est ratio numerus sententia carbo. Item ꝗ in causa concludi-
tur. de hoc dic vt no. glos. de verborum signifi. clemen. sepe.
¶ In glo. ij. no. singulariter quando dicatur in causa con-
b clusum[b]. ¶ No. ex eadē glo. cum tex. ꝗ post conclusionem non possunt fieri probationes in facto consistentes. et ad hoc quotidie allegatur ⁊ melius probatur ꝗ alibi. et hoc procedit parte resistente: sed si parte non contradicente iudex post conclusionem admittit probationes super facto, als si facit aliquid de his que non solent fieri post conclusionem intelligitur reuocare post conclusionem. quod dico in. c. sequenti. ¶ In glo. penul. ibi ꝗ als non esset. et sic est hic casus singu. in quo scriptura priuata propter consuetudinem censetur publica. ¶ Quero an talis consuetudo sufficit quo ad clericos vt stetur talibus instrumentis etiam super spiritualibus. Hostien. ꝗ nō. quia de talibus laicus non habet potestatem. argu. de arbitris. contingit. de iudicijs. decernimus. dic contra: quia nō infertur ex hoc ꝗ laicus iudicet de ecclesiasticis ⁊ hec autoritas vt credatur talibus scripturis est quid extraiudiciale. vnde etiam dicimus in electione prelati posse interuenire tabellionem laicum: vt no. de electionibus. quia ꝓpter. pro hoc de procuratoribus. c. j. lib. vj. ¶ Quero si consuetudo habet ꝗ stetur instrumento alicuius priuati etiam sine subscriptione vel inscriptione testium. dicit Innocentius ꝗ stabitur quod est not. pro hoc quod dico. §. c. ij. et sic potest operari consuetudo ꝗ maiorem autoritatem habebunt instrumenta priuati idest non tabellionis ꝗ tabellionis: cum instrumentis tabellionis non stetur sine testium inscriptione. et si dicatur ꝗ hic non de priuato sed de rege. dic quod habetur pro priuato quo ad hoc vt stetur eius instrumentis sicut dixi de iudice. de testibus cum a nobis. et hoc facit ad id quod dico. §. c. j. de modo probandi per communem reputationem de tabellionatu. ¶ In glossa finali in fine. no. ex hoc ⁊ ex litera ꝗ psona dans autoritatem in instrumento debet esse honesta ibi tante honestatis presumitur tamē honesta nisi probetur contrarium. j. titu. j. c. finali. ex hoc infertur ꝗ si tabellio est infamis nō valent eius instrumenta. argumen. de hereticis. excommunicamus. §. credentes. in contrarium. ff. ad legem iul. repetun. e. §. hac. l. vbi dicit Bartolus ꝗ valēt inter partes sed non valent acta ab eo confecta nec alia que haberet facere ratione alicuius officij qō ceuseē dignitas. ⁊ per predicta solet probari de fama vel infamia tabellionis.

1 ¶ Probatio necessario concludere debet.

Cum iohannes. Falsitas instrumenti vel id qō deest in instrumento per testes probari potest. primo processus cause principalis. secūdo processus appellationis. ibi: cum igitur. tertio decisio ibi: de cōsilio. ¶ Nota ibi ex causa mutui. ꝗ agens personali debet exprimere causam remotā. de libel. obla. c. iij. Item de compensatione de hoc cum glo. Item ꝗ emptor petit rem precise tradi. ⁊ de hoc etiam cum glossa. ¶ In glos. ij. in fine. Oppo. ꝗ non debuerit audiri Jo. petens domuꝫ vacuam tradi sed debeat petere tradi: vel si non traderetur interesse. C. de act. emp. l. si traditio. Sol. in hoc magna varietas vt nota. in dicta. l. et. ff. de act. emp. l. j. quidam enim stant contrario pro quibus est quod not. Innocentius de censi. olim. vbi dicit ꝗ quando quis tenetur ad rem vel ad interesse solum interesse venit in sententia. hic tamen Innocen. non consistit in hoc. alij vt Oar. in dictis. j. dicunt posse agi precise vt res vendita tradatur. de hoc in Speculo. de emptione ⁊ venditione. §. prius. in principio. vbi Jo. and. tenet hoc vltra. ⁊ idem glo. institu. de contrahen. emptione. et Archidia. j. questione. j. studet. et Jaco. de san. Pet. et Cy. in dicta. l. si traditio. primum tenent communiter glossatores. Bul. Jaco. Azo Hugoli. ⁊ Accur. in dicta. l. j. de actio. emp. ⁊ dicta. l. si traditio. Barto. ff. de verbo. obliga. l. stipulationes non diuiduntur. tenet vltimum. vbi considera ꝗ quandoqz tenetur quis ad dandum: ⁊ tunc precise cogitur dare. ff. de verborum obli. vbi autem. in fi. nam dare est accipientis facere. quandoqz tenetur ad tradendum ⁊ regulariter non compellitur precise tradere cum hoc sit factum ⁊ in obligationibus facti succedit obligatio ad interesse. ff. de re iudi. l. si quis ab alio. ex hoc videtur ꝗ cum venditor agat ad tradendum vt hic in litera verio: sit opi. prima. fed dic ꝗ in emptione tradi sapit naturam dandi: quia si emptor est dominus transfert dominium. si non dominus dat causam vsucapiendi. ff. si certum peta. l. certi condictio. vbi glo. pro hoc. ff. de actio. emp. l. ex empto. in prin. vbi dicitur ꝗ in primis debet res tradi. non ergo est obligatio alternatiua vt tradat rem vel interesse sed est alternatiua ordinis. si tamen contingeret ꝗ venditor obligaret se precise ad dandum non esset precisa venditio sed potius contractus innominatus. ff. de condictione ob causam. l. fi. fm lectu. Jo. et Azo. ¶ Oppo. ad predicta ⁊ ad literam ꝗ non valuerit sententia super domo quia non erat in domo aliquid petitum et fm formam libelli debet pronunciari. de accusa. qualiter. el. ij. Sol. debet intelligi ꝗ fuit petitum. pro hoc litera ibi super hoc et quibusdam alijs articulis. ¶ In glossa si enim. ibi: per hāc. dic plenius vt in dicto. c. fraternitatis. ibi: scio. hoc verum cum appellatur a diffinitiua: secus si ab interlocutoria. de appellationibus vt debitus. et clementina appellanti. ¶ In fine. e. glosse Oppo. ꝗ non debuerit audiri. Ad probandum venditionem domus esse conditionalem. hoc enim capiz erat directe contrarium antiquo cum Jo. asseruisset domum venditam pure ⁊ sic erat pronunciatum super capitulis autem directo contrarijs post publicationem attestationum non admittuntur testes. de testibus. clementi. testibus. dicunt aliqui ꝗ quia Jo. solum probauerat per instrumentum potuerunt testes produci. Innocentius dicit ꝗ non debet considerari quid includat petitio sicut hic petitio Jo. includebat venditionem fuisse puram: sed debēt attēdi quid capituletur. Ex hoc nota differentiam an aliquid ponatur in petitione: an vero in capitulis: an etiam si Jo. hic in petitione dixerit venditionem fuisse puram et super petitione produxerit testes qui hoc probarunt tamen post publicationem admittetur aduersarius ad probandum ꝗ nō pura sed conditionalis. et ad clementi. testibus. dic ꝗ solum prohibet super capitulis directo contrarijs. ⁊ que dicantur directe cōtraria. dixi in. c. ex tenore. de testibus. ratio predictorum: quia quandoqz specifice aliquid capitulat facilius potest fieri subornatio: ideo magis timetur si admitterentur super capitulis contrarijs ꝗ si admittantur super contrario eius quod est in petitione. ¶ Oppo. ad hoc quia super capitulis inclusis non admittuntur testes[c] post publicationem: vt no. in. c. fraternitatis. de testi.
c non debuit ergo admitti volens probare venditionē fuisse conditionalem: quia conditio est pars venditionis. dic vt dixi in. c. fraternitatis. dic ꝗ non est pars substantifica sed accidentalis. secus in prescriptione titulum requirente. ¶ In fine glos. sed quere ⁊c. dicit Hostiensis ꝗ Jo. videtur dedisse piccium nepotibus. arg. ff. de conditione ⁊ demon. l. quod quis. ¶ Oppo. extra glos. quia venditio non fuit conditionalis sed modalis ⁊ sic minus bene dicit litera ꝗ esset modalis. Sol. conditio accipitur hic de modo. ad idē de conditionib⁹ app. verum. vbi de hoc. ¶ Opponitur in eo ꝗ testes dixerunt se non recordari de anno ⁊c. et sic videtur ꝗ non probent contra instrumentū qō dicebat

c ¶ Nō admittuntur testes. ad de. c. iurauit. et ibi docto. de proba.

dicebat de venditione facta certo tempore. Sol. vt. j. in litera ibi verum. ¶ Nota ꝗ valet testimonij licz testes non recordentur cōtractus. ⁊ ad hoc allegatur quotidie ⁊ procedit nisi oporteat probare tempus vt in casu. de testibus. ex tenore. ¶ In verbo dictis. nota ꝗ tabellio quando ducitur in testem ad corroborandū instrumentū. C. de fal. l. si quis decurio. ¶ In verbo porro. nota ꝗ eandē vim habent testes ⁊ instrumenta. C. eo. in exercēdis. de cleri. pere.
a c. tue. Item ꝗ instrumentū[a] potest reprobari per tres testes. ⁊ quod dicit de tribus. dic maxime per id quod dico. ¶ In glo. et ita. ibi sed in casu isto vult soluere contrariū si opponatur predictis de hac litera que dicit sufficere in capitulis. sed hoc non procedit per id quod statim subijcio ibi sed adiuit. hoc non tollit contrariū. cum enim venditio pura sit aliud a venditione conditionali: ⁊ in instrumento dicatur de pura. ergo si probatur cōditionalis reprobatur instrumentū. ⁊ sic est hic casus contra glo. ꝗ tres testes sufficiunt ad reprobandum instrumentū. ⁊ ratio glo. non procedit cum dicet ꝗ autoritas tabellionis[b] equiualet duo
b bus ⁊c. nam glo. competat his idem instrumentū enim totum tollit quatenus est quid consistit ex autoritate tabellionis ⁊ ex testibus inscriptis hoc totum equiualet duob⁹ testibus per regulam de qua hic eandem vim obtinent testes ⁊ instrumenta. duo autem testes probant. de testi. veniens. el. j. ergo instrumentū totum nō habet vim nisi duorum. ex hoc patet quod dixi ꝗ glo. competat his idem cōputando tabellionem pro duobus testibus: ⁊ postea testes inscriptos pro alijs duobus sic vt puer qui volebat probari patri tria ouia esse ꝗnqz. arguēdo duo ⁊ tria faciunt quinqz. hec sunt tria ⁊ sunt duo ⁊c. sed pater accepit tria ⁊ dimisit illi duo de quibus probauerat. Item fm glo. sequereē ꝗ si in instrumento essent descripti. c. testes ad reprobandū requireētur. c. ⁊ tres: vel saltem duo communiter ita ꝗ nō tenet glos. ⁊ Innoc. ⁊ multi tenent in. l. in exercendis. et instrumentū potest reprobari per duos testes deponentes contractum fuisse aliter celebratum vt hic. ⁊ quod dicit litera de tribus supple maxime. ⁊ forte hoc dixit: quia cum instrumentum equiualeat duobus cum in contrarium probatur tm̄ per duos poterit dubitari quia fides sic preferenda an instrumenti an testiū sicut quando ex vna parte sunt duos testes ⁊ ex aduerso duo. iuxta no. de testi.
ideo tantum est producere plures lz enim per duos possit reprobari instrumentum: non tamen facile: sed considerabitur an sint valde honesti ⁊ tunc poterunt preferri instrumento: quia vox viua preferē mortue. Item subtilius probatio instrumenti est ex presumptione surgente ex autoritate notarij. de prescrip. ad audientiam. probatio vō testiū est de recto contrarijs post publicationem attestationum non admittuntur testes. de testibus. clementi. testibus. dicunt aliqui ꝗ quia Jo. solum probauerat per instrumentum potuerunt testes produci. Innocentius dicit ꝗ non debet considerari quid includat petitio sicut hic petitio Jo. includebat venditionem fuisse puram: sed debēt attēdi quid capitulet. Ex hoc nota differentiam an aliquid ponatur in petitione: an vero in capitulis: an etiam si Jo. hic in petitione dixerit venditionem fuisse puram et super petitione produxerit testes qui hoc probarunt tamen post publicationem admittetur aduersarius ad probandum ꝗ nō pura sed conditionalis. et ad clementi. testibus. dic ꝗ solum prohibet super capitulis directo contrarijs. ⁊ que dicantur directe cōtraria. dixi in. c. ex tenore. de testibus. ratio predictorum: quia quandoqz specifice aliquid capitulat facilius potest fieri subornatio: ideo magis timetur si admitterentur super capitulis contrarijs ꝗ si admittantur super contrario eius quod est in petitione. ¶ Oppo. ad hoc quia super capitulis inclusis non admittuntur testes[c] post publicationem: vt no. in. c. fraternitatis. de testi.
c non debuit ergo admitti volens probare venditionē fuisse conditionalem: quia conditio est pars venditionis. dic vt dixi in. c. fraternitatis. dic ꝗ non est pars substantifica sed accidentalis. secus in prescriptione titulum requirente. ¶ In fine glos. sed quere ⁊c. dicit Hostiensis ꝗ Jo. videtur dedisse piccium nepotibus. arg. ff. de conditione ⁊ demon. l. quod quis. ¶ Oppo. extra glos. quia venditio non fuit conditionalis sed modalis ⁊ sic minus bene dicit litera ꝗ esset modalis. Sol. conditio accipitur hic de modo. ad idē de conditionib⁹ app. verum. vbi de hoc. ¶ Opponitur in eo ꝗ testes dixerunt se non recordari de anno ⁊c. et sic videtur ꝗ non probent contra instrumentū qō

a ¶ Instrumentū. ad de glos. in c. in nra. de testib⁹. glo. in. c. si testes. iiij. q. ij. paul. de ele. anto. de bu. ⁊ Abb. in c. tertio loco. de proba. Spec. et Jo. an. i addi. spec. tit. de instru. edit. i §. restat. vō ficu. lz qro ꝗ testes. Anto. de bu. in. c. cū a nobis. ō testi. Jo. de imo. dif fuse in. l. j. in. §. si qs neget. ff. quēadmo. testa. ape.
b ¶ Autoritas tabellionis. adde Car dina. in. c. qm̄ cōtra. de pba. in j. col. Alberi. in. i. cū pcibus C. de pba. Bal. i. l. j. in. §. fi. ff. de ver. ob. Bal. isti. eo. titu. in prin.

nota. in dicta. l. j. in fine. Si vō sunt plures qui contradicunt instrumento duo testes possunt esse adeo idonei qō per eos reprobatur instrumentū. quod dic vt proxime dixi
1 in ver. ad hoc. ¶ † Nota ꝗ probatio debet concludere necessario. hic enim succubuisset. Ad. nisi fuisset facta interrogatio ⁊ responsio ꝗ vnica fuerat venditio. ex hoc colligitur ꝗ lz non presumatur actuum pluralitas non presumit etiam vnicitas. nisi enim Jo. fuisset confessus ꝗ venditio fuerat vnica probatio. Ad. non concludebat. quod dic vt statim plenius dicetur. ⁊ hoc signa: quia iste est textus singularis. ⁊ forte non est alibi. Item de interrogatione facienda. de hoc cum glossa. ¶ In glo. vnde in fine dic ꝗ nō pronūciatur pro excipiente si stat in terminis exceptionū. hic autem. Ad. non stetit in terminis exceptionis immo petijt pronunciari quod satis colligitur. §. in ver. cum igitur. ¶ In glossa propter quod. in fine hoc procederet nisi Jo. fuisset confessus ꝗ venditio fuerit vnica. ¶ In glossa sic patet ibi quandocunqz visum fuerit etiam post conclusionem vsqz ad sententiam vt in litera. et dicit Innocentius in additione hoc verum quando interrogat circa dubia eorum que acta sunt ante conclusionem. ⁊ ꝗ de alijs querere non potest lz aliqui contra fm eum. quod signa. quia communiter ignoratur: nec alibi reperi. ⁊ intellige ꝗ post conclusionem iudex interrogat ex officio non ad partes vt in glo. ⁊ hoc in ordinarijs. in summarijs autem etiam interrogat ad partis instantiam fm notata. extra de verborum significatione. in clementi. sepe. in glos. in verbo interrogabit. Item etiam instrumenta nouiter reperta producit etiam post conclusionē. ff. de iureiurando. admonendi. fm lecturam pillei. ad hoc de exceptio. pastoralis. Item si post conclusionem producitur aliquid consistens in facto ⁊ iudex admittit videtur recedi a conclusione vt in decisione rote. v. quod etiam dixi. §. c. proximo. Item cum iudex procedit ex officio possunt fieri probationes etiam post conclusionem: vt si queritur de idoneitate impetrantis vel an sigillum sit verum vel an qui scripserit instrumentum sit notarius. c. decisione. vbi nota. hoc dico vt videas ꝗ etiam post cōclusionem potest fieri interrogatio de qua hic. cum etiam aliqua alia permittantur vt in predictis. et dic in eo ꝗ interrogauit an venditio fuisset vnica lz videatur interrogare non circa dubia eorum que acta sunt sed de nouo. dic tamen ꝗ non omnino de nouo cum veniat ad declarationem veterum. sic intellige quod nota. in auten. de testibus. §. illud. vbi glo. dicit ꝗ non potest interrogare vt addat sed vt rationem dictorum reddat. et est glossa singularis. ¶ Opponitur ad hoc ⁊ ad literam ꝗ interrogatio ista fuerit superflua. et ꝗ etiam sine ipsa. Ad. obtinuisset: ꝗ quis enim in instrumento diceretur domum venditam non negabatur quin potuisset interuenire conditio. Solu. ista videtur sentire glo. §. que incipit et ita. ⁊ fm hoc videtur standum contrario. dic vt super ea dixi Inno. etiam fateri contrarium dicens ꝗ vtilis fuit interrogatio sed tamen sine ipsa fuisset facta interpretatio de qua hic. dic contra quia probatio instrumenti inferebat intentionem Jo. ꝗ venditio fuisset pura ex quo non apparebat ꝗ conditionalis nec facta presumuntur. de officio deleg. cum in iure. ⁊ probatio. Ad. non reprobasset instrumentum sine hac interrogatione cum probatio debeat esse sufficiens vt in glossa precedenti. ⁊ si dicas eo ipso ꝗ Ad. probauit venditionem fuisse conditionalem intelligitur probasse de illa de qua in instrumento cum non presumatur pluralitas actuum. ff. de rei vendicatione. l. pomponius si frumentum. in fine. dic vt dixi. §. ꝗ lz non presumatur pluritas. non presumitur etiam vnicitas seu identitas nisi probetur. de prescrip. auditis. et de in integrum restitutione. c. auditis. pro hoc quod dixi de testibus. cum tu. per quod. c. cessante interrogatione de qua hic debuisset iudicari ꝗ due fuissent venditiones. vna pura: alia conditionalis. ⁊ hoc aperte vult litera in ver. verum. ¶ Ex his infertur ad arduam litem productum fuit instrumentum testamēti aduersarius produxit testes ad reprobandum qui dixerunt se non interfuisse ⁊ dicebant nominari nominibus quibus nominabanē inscripti in testamento. consulu ꝗ non erat reprobatum instrumentum: quia non erat probatum ꝗ isti essent illi qui erant descripti in instrumento cum reperiatur multi qui vocantur eo nomine. pro hoc dictum. c. auditis. ⁊ qō ibi nota. vnde fuisset opus probare ꝗ inducti ad reprobandum essent illi ijdem. nam etiam licet diceretur quod sic vocabantur ꝗ non erat probatum et potuissent sibi mutare nomen et dicere se sic vocari cum aliter vocarentur.

ꝛ licet hoc non presumatur non etiam presumitur ꝙ sic vocentur: ꝛ qõ sint illi precipue in casu iam arduo in quo tenditur ad reprobationem instrumenti: ꝛ maxime testamenti quod fit cum multa solēnitate. ꝛ hec lꝫ videantur niti multa subtilitate nituntur etiam veritate. ꝛ p hantur hic ꝛ signa. ¶ In glo. penul. ibi vbi de hoc. ꝛ dic vt ibi. nam ibi reddit ratio quare hic pnuncietur ibi an sententia reuocetur ꝛ sic apponitur causa in sententia contra id de re iudi. sicut. et hoc fit ad conseruandum honorem iudicis a quo: ꝛ ab hoc pronunciat in incidēti. ¶ Nota literam ibi de consilio ꝛc. ꝙ etiam in causis priuatorum papa pronunciat de consilio fratrum quod facit ad similia vt saltem in arduis non procedat sine hoc quod alibi plenius dicitur. ¶ In glos. vlti. in fi. dic ꝙ hic fuit appellatū ꝛ in causa appellationis habet locum regula non oppositū opponam ꝛ non probatum pbabo. C. de tempo. appella. l. per hanc. ꝛ hic. ꝛ ad hoc quo tidie allegat pro hoc quia appellatio extinguit vel saltem suspēdit sententiā. de iureiuran. venientes. ff. ad turpil. l. j. in fi. nec econuerso facta in causa principali obstat in causa appellationis: vt no. de testib⁹. cum venisset. no. Archidia. xxiiij. q. iij. de illicita.

1 ☞ Defectus litere vel syllabe an vitiet rescriptum.
2 Falsa latinitas an vitiet rescriptum.

1 **Exparte.** † Defect litere vel syllabe per quem sensus non mutatur non vitiat rescriptū. hoc dicit cum glo. fm intellectū quem. j. dico. primo querela. secundo pronisio. tertio ibi: mādamus quatenus. pars. de foro competen. ex parte. ¶ In glo. ibi syllabe. hoc non probatur hic. secundo videtur pbari contrariū in eo ꝙ solum dicit de affectu litere. ꝛ sic secus in defectum syllabe. argu. de presump. nonne. dic tamen standum glo. immo idem dicit Innocen. in defectu inditionis vel orationis dūmodo bene comprehendat intellectus pape: q: per bullam tollitur suspitio ꝛ oculus officialium sepe fallitur. arg. de proba. cum causam. Aliꝫ vt refert Inno. dicunt ꝙ etiam defectus litere reddit literas suspectas cum multi sint officiales in curia qui examinant literas licꝫ aliquando tollantur vt hic. Postien. distinguit ꝙ aut sunt litere iustitie ꝛ procedit primum argu. s. c. iij. de crimi. fal. c. penul. aut gratie ꝛ tunc minus defectus vitiat. dic ꝙ lꝫ ꝙ loquatur de literis iustitie ꝛ ꝛ vera sit pmissa distinctio inter literas iustitie ꝛ gratie; tamen quod hic dicit procedit etiam in literis gratie ex quo sensus non mutatur propter quod dic vt in sequenti ꝛrario. ¶ Oppo. ad hoc s. c. inter ibi Initardus. vbi defectus litere vitiat. Solu. hic deficiebat vna litera ibi plures. ꝛ ex his surgit varietas. potest enim hic intelligi ꝙ peditur ex vi secundi mandati ꝛ tunc contraria cessant. sed fm hoc istud. c. de nihilo pronideret. potest etiam intelligi ꝙ ex vi mandati ꝛ hoc cõsonat litere ibi hoc non obstante. ꝛ dic tunc ad contraria ꝙ aut ex defectu mutatur sensus ꝛ vitiat: vt in. c. inter. quia ibi lutardus poterat dicere lo tarius: aut non mutatur sensus et non vitiat defectus litere nec syllabe vt in tex. ꝛ glo. si loquitur hic, pro hoc quod no. de consecra. distinc. iiij. si non sanctificatur. in glossa magna. verbum enim spliarunt sine. o. non immutabat sensum ꝛ tunc puto verum intellectum. c. si sic summaui. de defectu autem dictionis vel orationis videretur idem dicendum ex quo non mutatur sensus. ibi tamen plus dubij propter hoc quod dicitur hic in glo. quia cum multa maturitate trāseunt ꝛ pperea apostolica ꝛ per hoc infertur ad questiones sequentes. ¶ Quero quidam impetrauit plebanatū sancti Pacracij loco c primi erat ꝛ ꝛ sic dicebat Pantracij: videretur vitiari per predicta. consultum tamen fuit contrarium: quia ex alijs in rescripto expressis apparebat de qua plene intelligebat: alꝫ secus per predicta. ¶ Quero mandatur executori vt inducat in corporalem ꝛ deficit possessionem fuit obtentum ꝙ non vitiarent: quia in rescripto erant verba ꝛ defendas inductū per que apparebat de mēte: alꝫ secus per predicta. ¶ Quero papa concessit quandā indulgentiam ꝛ in fine erat clausula presentibus perpetuis temporibus duraturas. opponebatur de falsa latinitate ⁂. consului contrarium quia ex cursu pēne poterat esse quod apparebat. a. Item sicut defectus litere non vitiat vt hic. ita nec appositio vnius litere pro alia vt predixi in ver. pancracij. ꝛ hec pars equa precipue: quia dicitur ꝙ hodie non admittitur in curia exceptio false latinitatis. multi tamen forte consulerent contrarium per. c. ad audientiā. de rescrip. ꝛ per id qõ dicit hic in glo.

1 ☞ Clicarius ecclesie agit pro ecclesia.

Q. Perpetuus. Instrumenta cōmunia debent edi aduersario. primo factū. secundo cōmissio. ibi: ideoq;
1 ¶ † Nota ꝙ vicarius perpetuus ecclesie agit pro ecclesia. argu. de preben. extirpande. §. qui vo. censetur enim pro prelato adeo ꝙ dispositio. c. cum ex eo. de electio. lib. vj. permittens dispensari cum obtinētibus ecclesias in forma de qua ibi comprehendit etiam vicarios perpetuos vt no. glo. singularis de offi. vica. clemen. vna. in ver. sacerdotium. Ex hoc infertur ꝙ vicarius obtinet ecclesiā. potest ergo pro ea agere. cui? Sciū sentit hic glos. j. in eo ꝙ dicit ꝙ iste habebat mandatū qõ procedit in vicario temporali. de quo de appel. peruenit. non in perpetuo de quo nunc dixi. ¶ In glos. j. ibi iusiuran. hoc verum in vicario perpetuo. ideo potest agere sine mandato dñi. secus in temporali. et hoc procedit qõ sequitur in glo. ibi: sed intellige. ꝛ hoc etiā s. dixi. et dic ꝙ si prior ꝛ cōuentus de quo erat q̃stio erant domini nõ fuit locus nominationi: q: non deducebat ius domini in iudiciū: sed ius ꝓpriū ipsius vicarij. sed si esset questio inter vicariū ꝛ tertium. aut super iure vicariatus et adhuc non est locus nominationi ex quo conuenit actione personali: vt no. vt lit. nõ conte. quoniā. §. penul. ꝛ hoc etiā facit ad membrū precedēs. aut est questio super iure ecclesie: ꝛ tunc est locus nominationi ne per factum vicarij preiudicetur domino. d. §. penul. vt lite non contest. cum ibi not. facit de eleç. querela. de confir. vti. cum dilecta. ¶ In glo. fina. ibi de proba. c. j. ꝛ dic vt ibi dico quando habeat locū editio instrumentorū. ibi arguere instrumentū de falso quo tamen casu iste debet prius se inscribere. C. eo. l. fina. ibi in scriptionum pagina. ꝛ est tex. singularis. ꝛ sic non se inscribens non auditur petens edi cum die ꝛ consule. ¶ In fine e. glo. de hoc in Specu. de instru. edi. §. nunc videndū. ver. sed cum dies. vbi dicitur ꝙ etiam editur dies quando non potest apparere dies solutionis nisi edatur dies confecti instrumenti: vt quia promisisti soluere infra tot menses. ¶ Quero in eo quod glo. dicit ꝙ si vtor instrumento proprio efficitur commune: an eo ipso ꝙ ostenditur iudici fiat commune. glo. ff. de eden. l. j. §. editiones. sentit ꝙ sic. ꝛ sic vidi allegari in facto. dic ꝙ debet intelligi ꝙ ostendat cum effectu: vt quia fuit depositum in actis: alꝫ non efficitur cōmune. pro hoc quod no. Spec. de instru. edi. §. nunc videndum. ver. quid si aliquis. postq̃ autem est depositū in actis est factum cōmune ꝛ hoc vbi aduersarius cōtradixerit productioni vt quia dixi me presente ꝛ ꝓtradicente. tunc enim pducens potest renocare productionem: nec potest aduersarius contradicere quia nõ potest vti instrumento quod impugnauit. de censi. cum olim. ideo cōmuniter seruatur ꝙ aduersarius dicit tali presente ꝛ contradicente: q: est contra ipsum ꝛ est quod per seipsum pducente. idem si est ꝓsens ꝛ nihil dicit q: adhuc non potest renocari productio. instrumentū enim factū est commune per vsum. d. c. editiones. in tex. ꝛ glo. vbi de hoc. ꝛ hoc nota in practica.

Imputari. Imputatur pducenti scripturas contrarias in hoc: q: inuicem sibi derogant. primo dictū. secundo ratio ibi: cum. ¶ In glo. ij. ibi de non petendo. hec tamen non sunt contraria: immo compassibilia. sed glo. habet respectū ad intentionē agentis: q: succumbit ex secūdo instrumento pacti de non petendo ibi: rome. ꝛ in vtroq; dicebatur ꝙ tibi presenti fuit facta promissio: alꝫ vtraq; fuisset possibilis, vna tibi: altera tuo procuratori. ꝛ de contrarietate directa vel indirecta dic vt dixi de testi. ex tenore. ibi: optimam. in fi. dic cum queritur de producente contrarias scripturas[a]. ꝙ aut cōtrarietas est in vno ꝛ eodem instrumento: aut in diuersis. primo casu aut potest reduci ad concordiā ꝛ reducitur. ar. s. eo. inter. ver. ceterū. de testi. cum tu. aut non potest reduci ꝛ inuicem sibi derogat. ar. hic ꝛ. ff. de regu. iur. ibi: repugnantia. secundo casu in diuersis scripturis. aut pducitur a diuersis ꝛ statur digniori vt hic in glo. aut ab eodem. ꝛ dicit glo. C. eo. scripture. idem scilꝫ standum digniori. ꝛ ꝙ ceteris paribus inuicem sibi derogant. dic melius ꝙ indistincte inuicem sibi derogant vt hic ꝛ imputet sibi producēs qui potuit prouidere vt hic, secus in testibus vt sequit in glo. de hoc per Ly. in. l. in exercendis. C. eo. ¶ Oppo. ad hoc quia saltem reus potest vti cōtrarijs scripturis. arg. regule nullus pluribus. lib. vj. Sol. potest non simpliciter sed cōditionaliter pducendo vnam ꝛ in ꝓtum non releuet pducendo aliam. pro hoc quod no. in dicta regula.

a ¶ De producēte ōrias scripturas. adde bar. ꝛ bal. in. l. scripture. C. qui po. in pig. ha.

in dicta regula. ꝛ. C. de fur. l. vlti. per Bar. Ex hoc dicit glo. xiiij. q. j. c. fi. ꝙ si assignatur terminus reo ad faciendū defensiones si producit vnam defensionem nõ precluditur via q̃n detur alius terminus si vult producere cōtrarium. quod videtur pulchrum. dic tamen contra q: potuit in primo termino producere vtranq; sub conditione predicta.

a ¶ Quod stetur confessiōi. adde glo. i. l. j. in fi. ff. ō inter. acti. Bal. in. l. illud. i pe. col. C. ō sacrosan. eccle. Bal. ī l. fi. in fi. C si cer. pet.

Scautio. Instrumentum debiti sine cā secundum ibi sed si. ¶ In glo. puta. ibi de cōfes. c. vlt. ¶ Oppo. extra glo. ꝙ stetur cōfessioni [a] sine causa sicut valet libellus non expressa causa. de libel. oblatione. c. ij. Solu. ibi in reali. secus in personali: q: tunc requiritur causa. de libel. obla. c. vlt. ꝛ hic loquitur in obligatione personali. vt. s. in glo. ¶ Oppo. ad idem. ff. de pac. tale pactum. in prin. auf. de testi. §. ꝛ vt licet. Sol. ad obligandū nõ valet sine causa. vt hic. ad liberandum sic. de hoc in. d. §. et vt licet. vbi videtur glo. velle ꝙ cōfessio ad liberandū etiā parte absente valeat. de hoc infra statim. ¶ Oppo. ad idem. ff. de leg. ij. lucius. §. quisquis. Sol. ibi de confessiōe in vltima voluntate. hic inter viuos. ꝛ dic vt ibi. ꝛ de succes. ab intest. c. fi. ¶ Oppo. ad idem de his que no. in. l. cuꝫ de indebito. in glo. j. Sol. aut dicitur in instrumento ꝙ talis fuit confessus se accepisse ꝛ procedit hic. aut dicitur ꝙ accepit ꝛ stabitur instrumento. vt ibi. ¶ Oppo. ad idem. ff. de dona. hoc iure. §. sed he. Solu. illud in stipulatione que si est sine causa intelligitur ex causa donatiōis: ꝛ causa est ipsa liberalitas. de hoc not. glo. C. de non nume. pecu. l. qualiter. ꝛ Bar. ff. de consti. pecu. l. atteius. ꝛ de doli excep. l. ij. §. circa. hic autem de cōfessione. ¶ Oppo. ad idem. ff. de seruit. l. si cui. in prin. de seruit. rusti. predio. certo grauī. §. si locus. vbi valet concessio domini ꝙ possis ire per fundum suum etiam si non dicat p quam partem. Sol. vt vtrobiq; not. ꝛ est casus diuersus. ꝛ intelligitur ibi concessum ꝙ per quālibet partē fundi possis ire. Ex his cum queritur an confessio sine causa preiudicet. dic aut in iudicio quasi contrahitur. ff. de interro. actio. l. de ætate. et confessus habetur pro conuicto. de confes. c. j. ꝛ per totū. aut extra iudicium: ꝛ aut ad liberandum ꝛ valet. d. l. tale pactum in prin. aut ad obligandum. ꝛ aut in reali ꝛ valet. d. c. ij. de libel. obla. aut in personali. ꝛ aut in vltima voluntate ꝛ valet. d. c. fi. de succes. ab intest. ꝛ aut inter viuos: ꝛ aut cum stipulatione ꝛ valet. d. l. hoc iure. de dona. aut sine stipulatione ꝛ nõ valet. vt hic. quidam tñ dicunt ꝙ facit semiplenam. no. Specu. de confes. §. videndum. versi. sed nunquid. de hoc dico de confes. c. vlti. in fi. ciuf. glo. Lotra notatur. j. q. vij. quotiēs. j. in gl. iiij. qua est singula. ꝛ dicit ꝙ de iure canonico valet. immo dicunt quidam idem de iure ciuili. no. Ly. de non numerata pecu. generaliter. q: confessio fit non ad obligandū: ſz ad probandum cum fiat per verba enunciatiua communiter statur isti. ergo tam in iudicio q̃ extra. per. l. ff. de confes. certum. §. si quis absente. sic ergo cum aliquis confitetur se deberi tibi absenti debet fieri confessio alicui presenti recipiēti pro te. dicit tñ Bar. ff. de iureiu. admonendi. ꝙ facit semiplene per. c. fi. de succes. ab intestato. sed non probatur ibi vt ibi dico.

Qum. Autoritate ordinarij potest notarius notas notarij mortui i publicam redigere. ¶ Nota quinq; requisita ad hoc vtrū tabellio publicet notas alteri? primo mortui. primus q: ad instāriam quorum interest. ibi ad petitionem. secundum ꝙ autoritate ordinarij ibi autoritate. tertium ꝙ iste fit tabellio: ibi poteris iuncta suprascriptione. ibi Jo. tabellioni. quartum ꝙ fideliter publicet. ibi fideliter. quintum ꝙ in formam publicam: ibi publicam. addunt aliqui sextum ꝙ vocentur quorum interest.[b] arg. de testi. significauit. sed ibi alius casus. et dic secus. hic em tabellio defunctus poterat redigere in publicam formam non vocatis quorũ interest. ꝛ ita iste illi fuit rogatus. caute tamen est qñ fit confessio isti vt possit publicare notas alterius notarij defuncti ꝙ generaliter vocarentur quorum interest. alicubi tñ non vocantur. nec obst. cap. significauit hic aliud exemplare. d. c. significauit. primū tamē verius. eo autem casu quo fit alteri tabellioni concessio cautum est de ipsa confici instrumentum per alium tabellionem ꝛ alicubi seruantur certe solennitates. vt padue. q: fit cōcessio in consilio per iudicem anciano rum. ¶ In glo. ibi in protocollo. contra. xij. q. ij. cum redemptor: ibi dicamus. ꝛ in aten. de tabel. §. antepe. ꝛ penul. coll. iiij. de instr. cau. §. in his. not. Hosti. in summa. e. §. fi. ver. quid si tabellio. dicꝫ aut notarius vult committere alteri qui ex toto perficiat instrumentum nõ licet nisi ex causa ꝛ autoritate ordinarij. vt hic. sic loquitur hec glo. ibi completionem instrumenti. aut facit per alium scribi ꝛ ipse se subscribit dicens ꝙ de predictis fecit p alium scribi cum esset impeditus ipse fuit rogatus. ꝛ valet in strumentum etiam sine autoritate ordinarij etiam si scribēs non fuerit tabellio. sic loquitur contraria. ꝛ de hoc in Speco. titu. §. restat. ver. quid de hoc quod faciunt. ꝛ per Bald. C. de eden. auf. si quis in aliquo. pro hoc q: non est electa autoritas tabellionis in scribēdo. sed vt fideliter redigat in publicam formam. ¶ Quero an in protocollo expediat imponi signum notarij. videtur ꝙ non q: hoc non videtur iure cautum. ꝛ hoc videtur tenere Jo. an. in Spe. eo. tit. §. breuiter. ver. in fine autem. solent tamen notarij apponere. vt not. Ly. C. eo. l. contractus. Bar. ff. de testa. testium. §. si quis. dicit in hoc standum consuetudini. sed. ff. de eden. si quis ex argentarijs. §. si initium. dicit ꝙ est de substantia. per. l. fi. C. de assess. vidi librum protocollo defuncti de quo nullibi erat signum. ꝛ tamen consului standum instrumentis inde relevatis propter autoritatem iudicis qui commiserat prelevari. ſz ante commissionem dic standum consuetudini per predicta. in publico autem videtur habere generalis consuetudo qõ non valeat sine signo.

1 ☞ Instrumenta exemplata autoritate ordinarij habent vim originalium.
2 Instrumentum coram delegato exemplari non potest.
3 Instrumentum de consensu partium an possit exemplari sine iudice.

1 **Jinstrumenta.** † Instrumenta exemplata autoritate ordinarij habēt eandem vim cū originalibus. ¶ † Nota ibi delegato specialiter. ꝙ
2 instrumentum non potest exemplari coram delegato nisi specialiter sit datus ad hoc. hoc tamen non seruatur. q: delegati faciunt delegationem exemplari in actis et pronunciant eandem fidem exemplato. vt nota. de offi. deleg. cum in iure. nec posset dici ꝙ illud est propter autoritatē actorum. sed alꝫ si coram delegato exempletur instrumentū etiā pertinens ad causam delegatam non valet nisi sit ad hoc datus. vt hic. ꝛ sic vno commisso non committuntur omnia accessoria. contra id de offi. deleg. c. preterea. sed dic ꝙ exemplatio non est accessoria delegationi cum sine exemplatiōe possit causa expediri. Item ibi diligenter inspecta. ꝙ iudex debet diligenter inspicere originalia cum sint exemplāda. obseruatur tamen qõ committitur tabellionibus et communiter adhibentur meliores. legitur tamen originale ꝛ exemplatum: seu auscultatur coram iudice. Item ibi publicaꝫ ꝙ exemplatio debet fieri per publicam personam. de hoc cum glos. ¶ In glo. ibi de facto. vt quia expedit habere vnum instrumentum in pluribus locis. ¶ In fi. eiusd. glo. Quero an sint in exemplatione citandi quorū interest. dic ꝙ sic. pro hoc de confir. vti. cum dilecta. de primi. ex parte. C. eo. l. fi. no. Archi. centesima dist. c. contra morem. ꝛ Innoc. hic qui tamen dicit ꝙ si imminet periculum perditionis in expectando absentes poterit statim exemplari. hoc tamen casu dic ꝙ cum venerint quorum interest possunt petere exhiberi originale ꝛ excipere si qua legitima exceptio competit. facit. d. c. cum dilecta. ver. nos igitur. ¶ † Quero an de consensu partius possit instrumentum exemplari sine iudice. Innoc. ꝙ non. quod procedit quatenus exemplatum debeat valere tañ originale. tamen in preiudicium ipsarum partium stabitur exemplato si partes in exemplatione confitentur originale verū esse. pro hoc quod not. C. de eden. auf. si quis. vbi Bar. ¶ Quero tabellio in instrumento dicit quandam sententiam l. tam in tali forma prout in instrumento publico manu talis notarij vidit contineri. an per hoc instrumētum probetur de illa sententia. similis questio fuit in facto. Quidam procurator dedit substitutum ꝛ in instrumēto substitutionis dicebat notarius talis procurator vt constat in instrumento talis notarij a me viso ꝛ lecto substituit ꝛc. dic fm Innoc. ꝙ non. pbatur de alio instrumento vel de contentis in illo: q: notarius videtur in hoc testimonium reddere non vetusta exemplare seu autenticare. ꝛ signa: quia sepe accidit. Jn ꝓtrariuꝫ allegatur Spe. de instru. edi. §. restat. ver. penul. ꝛ. §. fi. versi. ij. sic vidi allegari. sed ibi aliter loquitur. s. cum queritur an faciat fidem inter partes inter quas conficitur secundū instrumentum. vt si dicit notarius talis fuit confessus se debitorē titij presente ꝛ recipiente occasione venditionis de qua in tali instrumento a me viso ꝛ lecto. tunc non expedit producere instrumentum venditionis: quia etiaꝫ si causa esset falsa tenet obligatio. potuit enim pars sibi in hoc preiudicare. qõ autē

b ¶ Quorum interest. Adde rotā decis. xiii. fuit dubitatuꝫ Spe. titulo d instr. edit. in. §. ostēso. ver. si. qualiter ange. in. l. quedaꝫ. ff. de edē. cardi. dñi. lxx. iiij. inci. titius nunc sunt ij tertio dubio

prius dixi procedit quando notarius dicit de alio instrumẽto de quo si non fecisset mentionem opus fuisset illud producere. tunc enim non statur ꝗm predicta. Ex hoc dic ꝙ si procurator alium substituit adversario consentiente non expedit producere originale. vt in dicto Spe. ¶ In glos. fin. ibi quoniam. signa glo. videtur tamen non procedere. nam cap. quoniam loquitur in actis scribendis. hic autẽ in exemplatione instrumentorum in qua non est recedendum a litera q̃ dicit de persona publica nisi dicamus ꝙ cuz exemplatio fiat coram iudice videtur habere vim actoris. & sic poterit salvari glo. que est singularis

¶ De presumptionibus. Rubrica.

1 ☞ Ludus noxius fraudis presumptionem inducit

1 Sicut. †Ludus noxius inducit presumptionem fraudis. vel ad idem sic. quod alteri nocet presumitur prauo animo fieri. ¶ In fi. glo. vlt. vbi contraria presumptio preualeat. ff. ad legem aquil. item si obstetrix. §. fi. & l. seq. & l. itẽ mella. in principio. xxij. q. ij. quod ait. & c. ne quis. de consecra. dist. iiij. solus. sed ex ipso ꝙ constat de prauo actu presumitur de praua intentione nisi doceatur de bona per contrarias conjecturas. ver. Si video: ludo: si nõ ablata recludo.

Afferte. Ex presumptione violenta fertur diffinitiua. primo factum. secundo diffinitio: ibi respondit. ¶ Nota ibi & date. ꝙ coram iudice presumitur multitudo esse cum loquatur assistentib' in plurali. Item ibi date. intelligendo ꝙ referantur ad Salomonem. quod quandoqz loquendo vni vtimur plurali. & hoc facit contra illos qui dicunt hanc consuetudinem incepisse sub Julio cesare. Salomon enim multo tempore precessit: ꝯ posset hic referri verbum date ad ministros vt cõcordet illi

a & date dimidiam partem vni[a] &c. Item ibi hoc est iuncta gl. ylti. ꝙ presumptio que sufficit ad probationẽ censetur veritas. ¶ In glo. j. ibi tacendo. pro hoc quod not. de app. cum cessante. In fi. eiusd. glo. de hoc. xxij. q. ij. quamvis & in. d. capi. hoc quippe. ¶ In glo. ij. oppo. ꝙ ex quo ista mulier consenserat filium dari alteri mulieri renunciauerit iuri suo: nec debuit: amplius audiri. de elec. eum inter. R. Sol. Cincen. qõ protulit hec verba timens mortem pueri. ideo sibi nõ preiudicat: sicut nec confessio facta metu tormentorum. de accusationibus. si constiterit. pro hoc ꝙ mors filij est iustus metus. ff. quod metus causa. isti quidem. ¶ Oppo. ad idem qz ex quo pronunciauerat infantem diuidendum erat functus officio: & sic non valuit secunda sententia. Sol. colligitur ex gl. precedenti: qz non dixit diffiniendo sed tentando. & per hoc ꝗm Inno. instruuntur iudices in similibus. ¶ In glos. pen. ibi violenta. de nominibus presumptionum dico. j. c. literas ¶ In fi. eiusd. glo. oppo. ꝙ sententia ista fuerit diminuta. debuit enim puniri mulier que sub traxerat filium alteri[a]. Sed. vt eleganter dicit Inno. j. c. quia verisimile quando ferẽ sententia per presumptionem iudex debet eam mitigare: nec de facili imponere penam vel mulctam. quod signa. Ex hoc dic ꝙ licet presumptio hic sufficiat in causa ciuili vt reddere tur filius: non tamen vt pronunciaretur super crimine vt imponeretur pena. ¶ In glo. fi. in fi. pendente enim lite habet pro filio eius que eum possidet. vt lite penden. c. j. & ij. p totũ

Exstudijs. Conversatio adolescentis facit presumptionem de senectute. vt generalius de conversatione presumitur de minoribus alicuius. ¶ Nota ibi. intellige exponendo vt glo. vlti. ꝙ hoc verbum est presumptionis. Item ibi auditiõis sapiẽtum. ꝙ pueri debent conversari cum perfectioribus ad hoc vt fiant meliores. quod documentum debent habere scholastici precipue in principio quando incipiunt studere

1 ☞ Fuga facit presumptionem

Ellus. Presumitur contra eum qui dilationibus subterfugit iudicium. ¶ Nota ꝙ fuga

a b facit presumptionẽ. & videtur ꝙ fugiẽs habeatur pro confesso. vt in tex. iuncta glo. communiter tamen dicitur ꝙ fuga non facit probationem: sed presumptionem. de hoc not. ff. de iureiu. admonendi. dico. j. tit. j. c. finali. ¶ In fi. glo. fi. in o. glo. ibi tripliciter &c. qz sing. & adde quartum modum ex negatione alterius illatorum. j. c. proximo

b ¶ Et date dimidiam partem vni. Addõ ꝙ ista verba habentur originaliter. iij Reg. iij.

b ¶ Fuga. Addõ bar. i. l. legecornelia. ff. ad ille.

Nonne bene. Is qui tacet presumit consentire. vel melius, duorum illatorum alterius negatio de confessione alteri[a] presumptionem inducit. ¶ In glo. vl. ibi seruus communis vbi si vnus trium fratrum habens vxorem presentibꝫ fratribus predium commune dedit vxori valet donatio quo ad partes fratrum non contradicentium. & ibi ꝗm hanc glo. hoc operatur vicinitas. i. proximitas. & sic secus hoc cessante. ¶ In eadem glo. ibi vendere rem meam: sed non obligare. vt si obligatus pignori me presente & tacente tunc videor consentire. qz si contradixisses obligatio non valuisset. secus in vẽditione de qua in glo. qz me presente & contradicente potes vẽdere rem meam. non ꝙ possis eam transferre in venditionẽ: sed obligaris actione personali. pro hoc quod not. ff. tit. j. cũ Jo

c annes. in prin. pro hac diuersitate est quod not. C. ad velle. l. si sine. ff. de contrahen. emptio. l. rem alienam. Quidã tamen dicunt ꝙ. l. si sine loquitur ad coniunctos. l. cum maritus fauente coniuge dat pignori rem vxoris. secus inter extraneos ff. quibus mod. pig. vel hypo. sol. sicut. §. non videtur. nisi tacendo fraudem adhibeat. C. si res aliena pigno. data sit. l. ij. & eo casu non iuuatur mulier per vellejanum: qz dolus cã excludit. vt in. d. l. si sine. & hec communis vt dicatur ꝙ me presente potest vendere & obligare rem meam in tuum preiudicium: non in meum. Verba tamen glo. sunt vera. & dic cum queri[a]

c an tacens habeatur[c] pro consentiente. aut in fauorabilib' & intelligitur consentire. ff. si man. remunerandi. §. si ipassus. & l. qui patitur. no. Inno. de elec. in genesi. aut in preiudicialibus. & aut agitur de modico preiudicio: & presumitur consentire. C. de acqui. pos. l. ij. aut de non modico. & aut in obligatione personali & regulariter habetur pro contradicente. ff. de procu. l. filius. §. tinitus. aut in reali & procedit dictum glo. ꝙ aut per condictionem poterat prohibere & ex hoc procedunt in tacente: non per contumaciam. nam si per cõtumaciam habetur pro confesso. ff. de interr. actio. de etate. §. qui tacuit. de confes. c. ij. lib. vj.

Andata. Ex preterito presumitur circa futura. primo exordium. secũdo narratio. ibi proinde. tertio limitatio. ibi quas. quarto ratio: ibi quia. ¶ Nota ex superscriptione. ibi. Ho. epo. ista litera ibi quas non loco &c. Ad questionem si cã commititur. Ho. epo Paduan. intelligitur cõmissa dignitati. alias illa protestatio quas &c. fuisset superflua. de hoc dico de officio deleg. quoniam abbas. colligũt aliqui ꝙ papa habet potestatem in insula Sicilie. commisit enim solũ ecclesias. vt in litera. sed alibi probatur ꝙ Sicilia est de patrimonio eccle-

d sie[d]. xciij. dist. c. j. & q. iij. relatum.

e Eosdem. Nota ibi credo[e] iuncta gl. ꝙ istud est verbum presumptionis. ¶ In glossa vltima ibi ad deliberandum. dic melius vt notatur de iuramento calumnie. causam

Elanto. In glos. ibi si qui clericorum. ibi nõ presumptione iuris: nec ibi probi-

f betur probatio in contrarium. & dic vt ibi & ibi circa ¶ Nota glo. vsqz ad fi. de multiplici presumptione[f]. qõ plenius dico. j. eo. literas. & dicit Inno. j. c. quia. ꝙ presumptiones quas aliqui dicunt probabiles. alij vocant violentas. & ꝙ non est vis nisi in verbo que est pertinacibus relinquẽda. Ex hoc nota ꝙ vocabula presumptionum vt alia dicat violenta &c. non inducunt distinctas species & sepe ponunt promiscue vna pro alia. quod dico. j. c. literas.

Scribam. Nota arg. ꝙ qui negligit studium in vna scientia non presumitur esse diligens in vna alia.

1 ☞ Beneficiorum inequalitas an vitiet permutationem.

Alia verisimile. Requirit probatio efficacior si ꝗs vult probare non verisimile. vel sic. non admittitur quis ad probandum contra verisimile nisi aliqua presumptio pro eo. hoc dicit notabiliter. primo ponit quandam specialem causam & finalem. secundo prouidet: ibi prouideas. tertio ponit causam impulsiuam: ibi quoniã. ¶ Nota quod dixi in vltimo summario. pro hoc de hereti. filij. lib.

1 vj. de nouo ope. nuncia. c. ij. de procur. in nostra. ¶ Ho. ad

g questionem an inequalitas beneficiorum[g] vitiet permutationem. & dic ꝙ non vitiat ipso iure. vt hic. sed presumit contra ipsam. ¶ Oppo. ꝙ indistinete debuerit iste audiri ad probandum: quia voleti pbare mos gerẽdus est. ff. de proba. l.

circa. facit

d ¶ Sicilia est de patrimonio ecclie. Add de doct. in cle. romani. de iure. Abb. in. c. qz in insulis. de regu. Ab. in. c. si dilgenti. ō pscrip. Ab. in. c. veritatis. ō in reiu. Ab. i. c. nouit. ō iudi. Ab. in. c. in archiepatu. de raptor. Barb'. in c. quod ad consultationes. de offic. dele.

e ¶ Credo Adde gl. & doct. i. c. quotiens. de testib'. Cardi. in c. sacris. i vj. not. qõ met. cã.

f ¶ De multiplici presumptione. Adde anto. de hu. i c. tertio loco. de proba. Pe. ō anch. in regula semel malus. de reg. iur. li. vj. Bart. in. l. admonẽdi. ff. de iureiu.

g ¶ Inequalitas beneficiorum. Adde Joan. ō imo. in. c. super hoc. de renuncia.

circa. facit de proba. licet. Sol. non admittitur hic ne admittatur ad probandum quod probatum non relevat. de off. de le. cum contingat. nisi per aliam presumptionem iuretur per quam prima eludatur. de purga. cano. cum. P. iij. q. iij. §. itẽ in criminali. ver. eos testes. & facit hoc. c. ad id quod not. j. de iudi. tenor. ꝙ licet contra sententiam latam in causa matrimoniali audiatur quis. non tamen incontinenti nisi premissa summaria cognitiõe an moueatur ex causa rationabili. facit etiam ad id de quo de testi. veniens el. ij. ꝙ ante ꝙ admittatur tertius pro suo interesse summarie de hoc prediscutiẽ.

1 ☞ Maritus vxorem suam vendicare potest
2 Anulus facit presumptionem matrimonij

Aud. Per nominationem: cohabitationem & famam probatur coniugium maxime

a si apparent instrumenta dotalia[a]. communis diui

1 sio. secunda ibi verum. et fuit in prima cõpilatione. ¶ Ho

b ta ꝙ maritus potest vendicare vxorem[b] & econuerso. de hoc

2 de resti. spolia. ex parte. el. iij. ¶ Item ꝙ anulus facit presumptionem pro matrimonio. de hoc cum glos. Item ꝙ vna presumptio eliditur per aliam. nam ad elidendam presumptionem anuli mulier allegauit quod deferebat de more illarum &c. j. c. literas. Item ibi de more illarum. ꝙ actus presumitur fieri ꝗm intentionem quam habent alij similia facientes & nota presumptionem ex arte. Item diffinitiones coniugij. & ad hoc quotidie allegatur. ¶ In glo. iij. ibi. §. similiqz modo. vbi si dominus apud acta seruum nominat filium efficit liber. ¶ In glo. dos ibi super matrimonio. facit de sponsa. c. penul. vt quare dicitur in instrumento ꝙ talis vir dixit tali mulieri accipio te in coniugem & econuerso. Inno. autẽ dicit aliquos dicere & non male ꝙ instrumentum donationis propter nuptias: vel etiam dotis non probat matrimonium si alij matrimonio fit preiudicium. & in hoc glos. non contradicit. sed de instrumento dotis contrarium dicitur in autẽ. vt fratrum filij. §. j. vbi tex. singu. ꝙ instrumentum dotis insinuatum apud acta probat matrimonii. quod intelligit bal. C. de eden. auk. si quis. quo ad ipsos contrahentes vel habẽtes ab eis causam. non in preiudiciũ tertie persone. & sic etiã voluit Inno. in dicto precedenti in eo quod dixit ꝙ non statur tali instrumẽto in preiudicium alterius matrimonij. pro predictis in auk. vt lice. matri & auie. §. ꝙ vero. insti. de nup. in fi. & faciunt hec ad id quod dixi de instrumẽto confecto super matrimonio: & licet alicubi non seruetur ꝙ fiat instrumẽtum: alicubi tamen seruatur & est tutum. de instrumento autẽ donationis propter nuptias dic vt dixi de instrumento dotis. & dic ꝙ inter coniuges statur instrumento dotis vel donationis propter nuptias etiam quo ad probandum matrimonium etiam si non sit insinuatum apud acta. vt plene probatur in. d. auk. vt fratrum filij. §. j. sed insinuatio facit quod etiam perdito instrumento originali statur insinuationi. dicto. §. j. & ad hanc literam que videtur probare ꝙ non stetur instrumento tali. dic ꝙ hic considerantur alia adminicula. qz contra instrumentum fuit probatum aliquid ex quo instrumentum non remanebat integrum testimonij. als stare[c] quo ad contrahentes vel habentes ab eis causam per predicta. non in preiudicium tertij vt alterius matrimonij. sed si est cõfectum super matrimonio statur quo ad omnes. vt in glo. et hec signa quia communiter non bene declarata. ¶ In glos. nota. in fi. alius casus est. xv. q. vlt. cum multe. in glo. j. ¶ In glo. hec assertio. in fi. Item hec assertio diminuebat fide instrumenti confecti super donatione propter nuptias. vt dixi. §. super glo. dos. ¶ In glo. nota. ꝙ si ibi ad presumptionem. f. pro matrimonio. quod dic ꝙ magis attenditur anuli impositio q̃ delatio. de despon. impu. capi. fin. & hic probata fuit sola delatio. quandoqz etiam datur anulus non pro matrimonio: sed pro signo inuestiture. de his que fiunt a maio. parte capi. ex ore. quandoqz pro signo dignitatis. C. de iure anulo. aureo. l. ij. alicubi vt Padue datur anulus quãdo cõtrahitur matrimonium de presenti. ¶ In glo. nota ꝙ in talibus ibi coadiuuant. & sic fama per se non sufficit ad probationem. de testibus. preterea. & c. sicut. hic autem suberãt alie presumptiones. puta de instrumento donationis ꝓpter nuptias. & quia nominauerant se coniuges. & quia cohabitauerant. ¶ Oppo. ad idem quod dixi de instrumento qõ nihil debuerit prodesse cum esset vitiosum. vt in litera. Solu. mulier hec opposuit sed non probauit: & pro instrumento presumitur per rationem de qua hic in litera in fi. quare. In fi. gl. sed que. idem not. in. d. l. vnica. dicit illam. l. correctã per auk. quib. mo. natu. effi. legi. §. qui. vbi dicit ꝙ probari dꝫ ꝙ coha-

bitabat vt vxor. & hoc si probaret solum sufficere. vt etiã sentit Inno. licet non firmius. sed pro hoc ꝙ matrimonium perficitur consensu etiã sine verbis etiã intersoni valetes. quod dico de spon. tue. dic ergo ꝙ aut probatur cohabitatio qualificata. vt qz cohabitarũt tanq̃ coniuges. & hoc solũ sufficit aut non probat hec qualificatio & procedit glo. qz ꝗm. l. ffor. presumebatur matrimoniũ. secus de iure canonico vel autẽticorũ inducit hec litera ad questionẽ. Aliquis possedit beneficium multo tempore an sufficit probatio de hac possessione vt obtinebat petendo beneficiũ. Inn. dicit si agit petitorio: qz dꝫ probare titulũ. secus si possessorio. quod signa. hostien. distinguit ꝙ aut factum est antiquus & sufficit possessio cum fama. aut recens & acquiritur probatio. quod etiã signa & facit quod no. Jo. mo. & Jo. an. de sen. cxc. si iudex. lib. vj. et quod dico de cleri. peregri. c. ij. hec questio raro videt habere practicam cũ ordinarij sepe requirant de tituliis beneficiorum. de offi. ordi. lib. vj. & sufficit beneficiatio si ordinari' pnunciauit eum habere canonicum titulum. ¶ Opp. ad hoc in eo quod dixi talem possessionẽ non sufficere in peritorio obstabat enim quod proxime dixi ꝙ si probata fuisset cohabitatio tanq̃ coniugum sola suffecisset. & tamẽ hic agebatur petitorio. Sol. talis cohabitatio infert ad titulum. qz vt predixi ex tacito consensu surgit matrimonium. secus in possessione beneficij. ¶ Oppo. ad idem in eo quod dixi possessionem vetustam sufficere. nam si alius probabit titulum erit p̃ ferendus. arg. reg. j. lib. vj. Sol. sta contrario & dic ꝙ sufficit possessio vetusta qñ alius non docet de titulo. sed ordinari' petit ꝙ ostendat titulum. sed si tertio petit beneficiũ et probat titulum preferetur possessori tanq̃ habens potiora iura arg. de proba. licet. in fi. & sic consului. & faciũt predicta ad q̃stionem de prelato armenie contra quem agentẽ in curia excipitur ꝙ non est in possessione prelature. de hoc de elec. nihil. ¶ In glo. vlt. ibi presumitur. pro hoc ꝙ quis non presumitur delinquere cum quilibet presumitur bonus. j. eo. c. fi. & allegatur quotidie hic ꝙ presumitur pro officiali ꝙ fideliter adimpleuerit officium. de prescrip. ad audientiam.

Itere. Per violentam presumptionẽ probatur carnalis copula. hoc dicit cuz seq. cõis diuisio. ibi cũ. ¶ In glos. ij. no. glo. iuncta litera ꝙ testis deponit de credulitate. & hoc sufficit in his que non possunt directo probari. ad id ex. j. c. proxi. & ibi etiam dicã. ¶ In fi. glo. iij. no. literam ibi certa suspitione. nam suspitio hic est plena probatio: alibi non plena. j. eodem literas. & ibi dico

Ertio. Summa vt. §. c. proximo. cõis diuisio. secũda ibi nos. ¶ Ho. ibi pro certo credere. ꝙ testis deponit de credulitate. Et hoc sufficit in his que directo pbari non possunt. vt h. & c. proxi. vbi etiã dixi. & ibi etiã deponit de intentiõe alterius ibi ea vt credebãt. tũ ꝗm Inn. tale testimoniũ non sufficit hic ad probandũ concubinatũ: qz concubinatus est pbabilis. ideo requirunt alia adminicula. regulariter autem testis dꝫ deponere de credulitate. sed de veritate. de testi. cum cãm. si tũ postq̃ deposuit de veritate interrogẽt an credat vera esse que dixit. & respõdeat ꝙ sic. per hoc non destruit eius testimoniũ. vt in Spe. §. iam de interrogatoriis. in fi. qõ. no. & vidi in facto ꝙ aduocatus partis aduerse formauerat interrogatoriũ generale vt interrogarent singuli in fine sui dicti an crederent vera esse que dixerũt. & sic fuerunt interrogati & responderũt ꝙ sic. arguebat ꝙ non probabant: sed tollit ar. qz hec est quedã cauillatio & sufficit ꝙ debite respõderũt. nam etiam sunt multi qui non distinguũt inter scire & credere[c]. ¶ In glo. vnde. ibi non confiteret. statur ergo cõfessioni coniugũ contra matrimoniũ. & sic contra. de eo qui cognoscan. super eo. xxxv. q. vj. si duo. Sol. hic non statur soli cõfessioni. sed continebant alie presumptiones. pro hoc litera ibi testimoniũ vicine. Itẽ ꝗm Inn. hic fama coadiuuabat in contrario rumor. & aliud est rumor. & minus q̃ fama. Inno. c. quod signa. pro hoc quod dixi de testi. testimoniũ. dixi ꝙ in contrario erat rumor. dic scilicet in. c. sup eo. Ad. c. si duo dic ꝙ loquit ꝗm antiqua tpa. vt no. in. d. c. sup eo. ¶ In glo. pe. ibi non prosunt. innuit glo. ꝙ debeant cõcurrere oẽs conjecture de quibus hic. Innoc. vero dicit sufficere ꝙ fuerũt. vtiq̃ p̃ inuia. & ꝙ hoc solũ inducit violentã presumptionẽ. & sufficit ad suam. xxxv. q. vj. ab isto. §. c. proximo. alij vt refert Inn. tenent ꝙ oẽs requiranũ. & sic cũ glo. & dic hoc tuti? et magis consonũ litere que loquit copulatiue. arg. de rescri. c. ij. ꝙ hoc qz regulariter pbatio dꝫ concludere necessario. de pbatio. in presentia. fallit in pbanda copula. ꝓpter difficultatẽ pbãdi. cũ ergo iste casus deuiet a regula qz sufficit pbatio per con-

c ¶ Tacẽs habeatur. Addõ docto. in. l. is qui tacet. de reg. iu. lib. vj.

a ¶ Instrumenta dotalia. Ad dean ꝙ in strumẽta dotalia p̃ sumat matrimoniũ. vide textũ iuncta glo. i verbo cõtubernia. i c. alit. xxx. q. v. & tex. i l. donationes in cõcubinã. C. de dona.

b ¶ Maritus potest Adde docto. in. c. fi est. de spõsa. doct. in c. inter q̃tuor. ō mato. & obed. doc. in. l. j. in. §. ꝙ hãc ff. ō rei vẽ.

c ¶ Inter scire & credere. Adde. c. cũ oliui. ver. credim. ō reiu.

secturas debemus stare litere prout ratum. quod tene menti nam vidi aduocatum deficere in probanda copula: q; capitulauerat de aliquibus ex istis coniecturis de quibus hic. ⁊ non de omnibus. ⁊ inter cetera nota q debet probari de etate que faciat presumptionem ad copulam. pro hoc litera ibi inuenis. Quidius. A iuuene cupido reddatur creditaviro

1 ¶ Compromitti an possit in crimine heresis

Literas. Propter presumptionem etiaz violentam non debet quis de graui crimine condemnari. cōis diuisio. secunda ibi nos. ⁊ibi primo dicit papa quid sibi constitit. secundo super plenior executione causam cōmittit. ibi quo circa. et infra. decidit q̄ frater istius postea fuisset diffamatus ⁊ ei indicta purgatio. iste. B. cū purgauit q̄non esset hereticus. ¶ Mo. q̄ in causa heresis potest cōpromitti. ō q̄ de crimine non cognoscit arbiter. de resti. in integ. c. pe. de arb. cuz dilectus. Sol. illud cum agitur criminaliter. hic autem agebatur ciuiliter. nā vt dicit Jnno. eps denunciabat istum de heresi vt eoz bona publicarentur. Sed contra hoc est q; etiā q̄ venit imponenda pena pecuniaria applicanda fisco dicit agi criminaliter. insti. de iniur. §. in summa. vbi glo. not. Jnno. de accu. qualiter. el. ij. Sol. sta contrario. ⁊ oportet hic intelligi q̄ pena nō applicatur fisco sed parti. quo casu dicitur agi ciuiliter. vt i. d. §. in summa. hodie autem cum bona hereticoz ª applicētur fisco. de hereti. c. cum scōm. lib. vj. Agendo contra hereticuz ad talem publicationem dicitur agi criminaliter. Item scōs Hosti. pōt dici q̄ eps istos impetebat ex officio. vult dicere q̄ ad coz rectionem tendebat non ad penam. Item ibi cōmisit iudeum. q̄ iuramentum obligat deo ⁊ simliter periurium de iudi. nouit. vbi dico. ⁊ plenius de insti. cum venisset. Jtez ibi verisimilis. q̄ in coniecturis stamus verisimilio ⁊. Item ibi suspitionē. q̄ suspitio est species presumptionis. als hec decre. non faceret ad titulum. pro hoc. §. in prohemio. ⁊. ff. de iudi. ad iectionem. l. imperator. Item ibi vehementem. q̄ ve hemens presumptio non facit plenam fidem: sed facit semiplenā. de testi. super eo. §. j. ibi non modicam. i. magnā ⁊ vehementem: quod signa. ⁊ facit ad id quod dicit Spe. eo. titu. §. ij. ver. sed pone. Jd. minatus. vbi dicit q̄ licet probetur quez natum alteri de occidendo licet ille reperiat postea occisus: ergo non sufficit contra minantem. ⁊ intellige q̄ non sufficit ad probationem. pōt tū dici q̄ sufficit ad presumptionem vt subisciatur tormentis. de quibus not. deposi. c. j. de reg. iur. cum in contemplatione. ¶ In fi. glo. hoc est. dic q̄ si presumptiones sunt hinc inde pares procedit contrarium. sed si impares procedit hoc. de cri. fal. c. pe. ¶ In glos. pe. ibi. l. ij. ibi decreti fuerunt deuiare leui argumento. Sol. verbuz leui argumento refertur ad verbum deuiare: non ad verbum decreti. vel dic leui. i. quod de facili probari pōt. est tū non leue. vt q; non vult iurare dicens hoc peccatum. de heretic. excōicamus el. j. §. antepe. prima verio ⁊ licet etiam fecīda possit stare. ibi nec etiā oino violenta. hoc videtur ō id. §. c. ij. ⁊ q; sepe dubitatur an ⁊ q̄ū presumptio faciat plenam probationē et q̄ū non plenam: ⁊ quam dic vt in fi. glo. ¶ In fi. eius. glosse quero q; hic fit mentio de suspitione: ⁊ alibi de similibus vocabulis que accipiuntur pro presumptione que ⁊ quot sint hec vocabula. ⁊ de ipsorum effectu. dic q̄ō reperitur ar. iudicium. suspitio. fictio ⁊ presumptio. ⁊ forte reperiuntur et alia similia vbi considerata q̄ aliqua vere sciuntur. aliqua nōvere. probatur hec diuisio de senten. excōd. a nobis. el. ij. vbi de his que vere non scimus dicitur q̄ habemus opinionē. ⁊ de his que vere scimus. q̄ñq̄z scimus aliqua esse vera sicut sunt prima principia q̄ totum maius sua parte. q̄ñq̄z scimus ea falsa. vt ea que contrariantur primis principijs: ⁊ neutro casu est opus probationib̄. sed tū circa falsiz q̄ñq̄z ius fingit vt habeatur pro vero. ⁊ de hac fictione dico de sponsa. is q̄. plenius de elect. vt circa. de his autez que opinant q̄ñq̄z opinio est cum quadā certitudine. vt in his que percepim̄ sensu in quibus pōt esse error: cum sepe fallatur oculus. de proba. cām. ideo dicūtur potius opinari q̄ scire. talis tamē opinio certo respectu vocatur scientia. ⁊ de hac deponūt testes. de testi. cum cām. q̄ñq̄z talis opinio non est cuz tanta certitudine ⁊ hanc generali vocabulo possum̄ vocare presumptionem. ⁊ sic accipit hic in eo quod in rubrica tractetur de speciebus premissis. s. de suspitione ⁊ similib̄. oēs ergo spēs probationum que non sunt cuz certitudine premissa. s. p sensuz vocantur generali vocabulo presumptiones. ⁊ licet posset probatio diuidi per infinitos gradus. tū q̄tuz pertinet ad intellectum iuris inueniuntur tres gradus q̄tū pertinet ad hūc

a ¶ Bona hereticoz Adde cavergēte. ⁊ ad abolendam. ⁊ vtrobiqz per doc. d̄ here. i antiquis.

titulum. Quedam est presumptio que non sufficit ad inclinandum animum prudentis. ⁊ hec dicitur temeraria ⁊ reiciēda. ō. c. quanto. vbi glo. de senten. excō. in quisitioni. q̄ñq̄z potest inclinare animum prudentem ⁊ hec variatur p variauocabula. que vt dicit Jnno. ō. c. q; verisimile. ff. magistralia. et ideo q̄ñq̄z vnum accipitur pro alio. vbi dic q̄ pōt considerari presumptio rōne materie seu cause ex qua surgit. ⁊ fm hūc modum procedit illa diuisio presumptionum. aliqua ex preterito circa futurum ⁊c. quod dic vt. §. scribam in glo. quandoqz consideratur respectu cause efficientis seu inducentis. ⁊ fm hunc modum procedit alia diuisio presumptionū. alia iuris tantum. alia iuris ⁊ de iure ⁊c. de sponsa. is qui. in gl. ⁊ presumptio iuris ⁊ de iure dicitur vehementissima. de renuncia. post transactionem. ver. cum ergo. q̄ñq̄z ⁊ secundo consideratur presumptio rōne effectus quē inducit. i. q̄tū ad effectum probandi. ⁊ sic accipitur in hoc titulo. ⁊ dic q̄ presumptio q̄ñq̄z facit presumptionem plenā. ⁊ hanc cōiter dicimus violentam. ō. c. ij. non semper tū violenta facit plenā. ⁊ ī hac glo. de testi. preterea. q̄ñq̄z presumptio facit semiplenā. ⁊ hāc aliqui vocant opinionē. vt Bar. in. l. admonendi. ff. de iure iurando. quod non procedit q; opinio importat noticiā magis cōem quē distinguitur contra scientiam vt predixi si possumus hanc vocare vehementem. q; ex dicto vni̇ testis surget. de testi. super eo. §. j. ibi non modica. q̄ vehemens. ⁊i hoc no. q̄ hic suspitio accipit pro presumptione. ibi suspitionem alibi ⁊ cōiter dicit minus. de hereti. cum contumacia. lib. vj. ⁊ ibi optimus tex. ⁊ glo. q̄ñq̄z ⁊ tertio presumptio facit probationem minus semiplenam. ⁊ hanc possumus vocare iudicū pro hoc quod not. ff. de proba. cū probatio. vbi glo. singularis dicit q̄ iudicium est min̄ q̄ semiplena probatio. possent fieri ⁊ alie diuisiones: sed hec sufficiant. q; hec iura suspitionum non habent certos limites. ideo cum iudex procedit ex presumptionibus debet moderare sententiam. vt dixi in ca. asserte. Item non debet se fundare super presumptionib̄ nisi sint a iure approbate. pro hoc q̄ō dixi. ō. c. proxi. ¶ In gl. vlt. no. de dictione preter q̄ fm glo. hic ponitur exclusue: fm alios inclusue. ⁊ verius per. c. accusa. §. licet. de hereti. lib. vj. vbi etiam periurus cogitur iurare. quod dic vt ibi. et de hac dictione preter. de testi. testimonium. de elec. dudum.

1 ¶ Senes presumuntur continentes.

Cum in iuuentute. Qui fuit cōtinens in iuuentute presumitur in senectute non incontinēs. maxime si est literatus. primo exo: dium. secundo delatio episcopi. ibi licet. tertio delationis repulsio. ibi quia tū. quarto inquisitionis cōmissio. ibi sed vt. quarto inquisitorum delatio. ibi qui nobis. ¶ Nota q̄ ex vita preterita presumitur de presenti. pro hoc. ō. c. ex studijs. Item ibi pallio. q̄ pallium q̄ñq̄z conceditur eposz hoc de gratia ob meritum persone. vt hic ibi meruerit. als soli archiepo conceditur. de vsupal. nisi. † Item q̄ pro senibus presumitur q̄ sint continentes. de hoc in glo. Item ibi fetozes libidinis. cōtra illud vitium. ⁊ dicit fetozes q; nullum videtur aliud vitiū p quod homo magis comparetur iumentis q̄ per illud. Jtez ibi q̄s preterea ⁊c. q̄ presumitur pro literatis q̄ sint continentes. q̄ō est ex eo q; occupati literature non incumbūt ocio quod est cā oīm vitiorum. de renuncia. nisi. ver. verum. Item q̄ per literaturam eleuantur in mente vt cis lordeant vitia maxime libido. Item q̄ propter proximitatem seu consanguinitatez tollitur suspitio incontinentie. de hoc in glo. iiij. Itē ibi rex. q̄ non statim credendum est delationi principis facte de clericis. ⁊ hoc quando sunt presumptiones in contrariū. vt hic auditur tamen princeps q; sua interest. vt in suo regno sint prelati honesti. arg. j. tit. j. petitio. ⁊ quod notat de testib̄. ex parte ade. Item ibi rescripserunt q̄ statur literis prelatozū. quod dic vt in glo. vlt. ⁊ de proba. post cessionem. In glo. pe. ibi indicenda. sed in contrariuz facit litera. dic q̄ hic nō fuit inducta purgatio. sed fuit quedam indagatio quaz sacit papa ad tollendam suspitionem si qua orta erat contra eēm

Ecdum. Is pro quo beneficiando scribitur cuz clausula si idoneus fuerit non tenetur se probare idoneum: q; idoneus presumitur. primo querela. secundo dat iudicē ibi causam. ¶ In glo. j. ibi ex persona. vbi qui dicit aliquem esse soluendo probat q̄ in preterito fuit solūdo. ⁊ tunc talis etiam hodie presumitur. Joā. an. dicit q̄ō aut constat de numero qui est in ecclesia ⁊ inter numerum presumitur q̄ facultas sufficiat ⁊ neganti incumbit probatio. pre

sumitur

sumitur enim pro numero. aut non constat in ecclesia eē certum numerum ⁊ presumitur ecclesiam sufficere duobus. de vita ⁊ bone. cleri. vt quiqz. sed ultra duos affirmanti incumbit probatio. quod signa. facit cū ad multa. maxime ad questionem sequentem. Ex hoc dic q̄ hic incumbebat probatio isti neganti ecclesiam sufficere duobus. per hoc patet so. ad. l. ex persona: q; non contradicit. sed cōcordat. quod plenius declaro in sequenti questione. de hoc in regula semel. lib. sexto ¶ Quero circa hoc. quidam impetrauit plebem sancti. A. cui̇ fruct̄ ⁊ cetera. c. florenū. summāvt asseris nō excedūt. possesso ⁊ excipit q̄ est maiozis summe. Sol. fuit in facto. argue batur exceptionem non admittendaz: q; falsa cā non vitiat cum de cozpoze constet. hic autem constabat cum esset impetratum certum beneficiuz quod presupposito q̄ esset admittenda dicebatur q̄ impetrans eoipso probabat q̄ non probabatur contrarium. ff. de proba. cum de lege. vbi si dico. patrimonium non valere nisi centū eoipso probo q̄ non probatur contrarium. In contrarium inducebam pro possessoze q̄ esset exceptio admittenda per. c. de prebē. cui dem. lib. sexto. nisi si mandatur prouideri de beneficio certe summe non potest prouideri de beneficio minozis summe. quod est fortius ergo nec de maiozi. respondebatur q̄ illud. c. loquitur in generali impetratione ad beneficium: q; est tunc variatio summe vitiat ex eo q; certificatio beneficij debiti non pōt haberi nisi ex hoc q̄ sit tante summe quanta est expressa. secus cū impetratur certum beneficium. tunc enim etiam si sit erratuz in summa ex quo constat de quo beneficio mandatur error cause seu qualitatis non vitiat. C. de testa. si quis in nomine. insti. de lega. §. si quis in nomine. not. de reseri. significante. replicabam q̄ō causa vel qualitas habet vim conditionis in gratijs apostolicis cuz subintelligatur clausula si preces ⁊c. de rescrip. c. ij. Causa autem vel qualitas adiecta in vim cōditionis si est falsa vitiat. ff. de condic. ⁊ demon. demonstratio. §. j. de consang. ⁊ affi. q; circa secundum intellectum quez ibi pono. Item quantum ad illud cui incumberet probatio. dicebam q̄ impetranti tanq̄ affirmanti. et ad. l. cum de lege dicebam illud procedere propter presumptionem iuris. presumitur enim nihil esse in patrimonio sicut quis presumitur non soluendo. vt no. in dicta regula semel. sed hec p̄sumptio cessat in beneficijs. presumitur enim aliq̄d esse in beneficio: ⁊ q̄ sufficiat saltem in duobus. vt dixi per. c. vt quiqz. sublata ergo presumptione iuris de qua in. d. l. cum de lege. remanet regula q̄ impetrans debet probare id quod asseruit. ⁊ sic in vtroqz puncto consuluerunt doct. Boñ. pro hoc quod notat Jo. an. de lit. contest. c. j. lib. vj. ⁊ in regula insamibus. eo. lib. ⁊ quod dico de elec. cum nobis. ⁊ sic decidit rota decisione. cccr. quando in rescripto sunt verba premissa. c. florenū. ⁊c. sicut asseris. secus si dicit vt asseritur: quia tunc falsa cā non vitiat. tamen in hoc vltimo videtur idem sicut cum dicitur vt asseris non debet subaudiri vt asseritur per impetrantem.

¶ In glo. pe. in fi. Jnno. hic ponit longam glossam ⁊ vtilem de clausulis que cōsueuerūt apponi in rescriptis. vt est clausula si est idoneus. als si est doctoz. vel si tibi constiterit q̄ sit idoneus: vel si tibi cōstiterit q̄ sit doctoz. vel si tibi diligenter inquisitionem constiterit ⁊c. de his clausulis de offi. delegati. cle. vna. in glo. de concel. preben. cle. vna. ⁊ dic q̄ est clausula existentie aut cognitionis. ⁊ dicitur existentie illa q̄ fit p verba si ita est. cognitionis dicit que fit per verba si tibi constiterit q̄ sit similia. de prima dic q̄ aut sonat in monitionē. ⁊ licet clausula non sit vera non vitiatur rescriptum. arg. hui̇. c. vnde si mandatur prouideri tali si est idoneus valet prouisio facta non idoneo: q; clausula illa non facit conditionem. aut sonat in conditionez ⁊ vitiatur prouisio si clausula nō est vera. ⁊ si mandatur prouideri. Jd. si est doctoz. tunc cū facit cōditionem ⁊ dat formam mandato. ⁊ sic non tenetur cōtra factum. de rescript. cum dilecta. Si vero clausula est cognitionis: aut agitur de preiudicio tertij ⁊ oportet eū citari. als nō tenet prouisio fm aliquos, alij contra. ⁊ hoc vltimum seruat̄. quod tamen dic vt infra. aut nō agitur de preiudicio alterij ⁊ tenet prouisio nemine citato: q; intelligitur sibi cōmissum: non vt cognoscat tanq̄ iudex. sed vt se informet tanq̄ bonus vir. ideo vt predixi obseruatur q̄ executoes conferunt beneficia nemine citato. inquirunt tū de clausula ⁊ pronunciāt veram esse: als non valeret quod faceret per dictam cle. vnā. de concessione prebende. quamuis autez teneat collatio nemine citato: tamen si debet dari possessio ⁊ beneficium sit occupatum necesse est citari occupatozem ⁊ audiri suas defensiones. de preben. licet. ij. lib. vj.

¶ De iureiurando. Rubrica

1 ¶ Creditoz iuramentum sibi prestitum de vsuris sibi soluendis relaxare cogitur.
2 Juramentum homini prestitum ab homine relaxatur.

1 **Ex administrationis.** † creditoz cogitur relaxare iuramentum prestitum de vsuris sibi soluendis. ¶ In gl. j. ibi debitozes. op po. de illo. c. q; non tenet. p̄missio de vsuris soluendis. vt ibi. ergo nec iuramentum tanq̄ accessoziū. Sol. hic tenet accessoziū ª sine principali: q; in accessorio est ratio specialis. s. metus periurij. pro hoc. ff. de eo qui cer. loco. l. certum. de fundo instruc. l. si cui. naz dispositio specialis de rogat ei que virtute iuris vel vi verborum intelligitur inclusa. ff. de vulg. ⁊ pupil. l. coheredi. §. qui patrem. C. de pac. conuen. l. fi. no. Dy. in regula accessoziū. lib. vj. Ly. de luitione pigno. intelligitur de hoc in. d. c. debitozes. ex hoc dic q̄ iuramentum non est omnino accessoziū. ¶ In glo. fi. ibi de delegati. hoc dicit glo. habito respectu ad subscriptionem antiquam in qua erat omnibus christianis. sed illa hodie nō habetur. ideo verius quod sequitur in glo. q̄ tanq̄ ozdinarij vt sic dicatur cogatis. s. vos iudices competētes. ¶ In fi. eius. glo. quero an possit iudex ecclesiasticus coram quo petit relaxatio iuramenti hoc facere parte non citata. dic q̄ non. vt not. Fede. de testis in consiliis consi. cccx. pro hoc quod not. Jnno. quod met. cau. ad aures. vbi dicit q̄ eps anteq̄ absoluat a iuramento per metum extorto cognoscet an fuerit metus qui potuerit cadere in constantem. pro hoc quod notat Jnno. j. eo. debitozes. Idem Spe. tit. ij. §. nunc ostendendū. ver. xxxiiij. ⁊ ver. hoc quoqz. debet ergo aduersari̇ citari. als cognitio non teneret. de consti. ecclesia. in glo. vlti. Est enim actus iudicialis ex quo agitur de preiudicio alterius: et q̄ō requiratur citatio. tenet Jo. an. in Spe. co. ti. super rubrica. in fine. Videtur casus de foro compe. c. fi. li. vj. cū ibi citetur iurans anteq̄ cogatur obseruare. ergo ⁊ is cui iuratur citari debet anteq̄ iurans absoluatur. q; actoris ⁊ rei debet esse equa conditio. de in integ. resti. c. j. ⁊ difficilius debet procedi ad absolutionem q̄ ad cogendum q̄ obseruetur. j. eo. si vero. nec potest hoc casu eps procedere ex officio. vt no. Joan. an. in. d. c. fi. de fo. compe. pro hoc quod no. Jnno. j. eo. ad nostram. ij. ⁊ sic consului. ⁊ in hoc multotiens erratur. ¶ Quero in eo quod dixi q̄ hec relaxatio fit per iudicem ecclesiasticum. quid si florentinus iurauit Boñ. soluere vsuras poterit ne florentinus petere ab epo florentino relaxare iuramētum. Sol. fuit in facto ⁊ consultū q̄ non: q; florentinus non est iudex creditoris boñ. vbi contractus fuerit initus florentie ⁊ adhuc non est iudex nisi creditoz ibi inueniatur. de foro compe. c. j. §. contrahentes. lib. vj. est ergo iudex cōpetēs eps Boñ. vbi quero an possit ordinarius creditozes absoluere iurantem inuito creditoze. videtur q̄ non: q; ibi solū p̄mittitur q̄ cogat creditozem ad relaxandum per districtionem ecclesiasticam. In contrarium quod not. Jnno. j. eo. debitozes. vbi dicit q̄ si nullo modo pōt creditoz induci ad relaxandū iudex relaxat tanq̄ illicitum. xv. q. vj. autoritate. de testi. cogen. c. j. ⁊ in. c. cum quidam. j. eo. vbi iudex relaxat illicita iuramenta. Jd. iuum tutius. nam iuramentum de soluēdis vsuris non est illicitum ex parte prestantis. vt. §. in glos. prima. ¶ Quero quid si creditoz nō est presens: nec potest iudicī constare q̄ ex causa vsuraria fuit iuratum. dicit Jnnocen. in dicto. c. debitozes q̄ iudex non potest absoluere. is debitoz soluit ⁊ postea repeteret. d. ca. debitozes. dic vt predixi in alia questione q̄ non potest fieri relaxatio nisi causa cognita ⁊ ab aduersario relaxata. ¶ † Ex his ⁊ ex litera colligit q̄ iuramentum homini prestitum ab homine relaxatur. ⁊ sic videtur q̄ ex tali iuramento etiā extraiudiciali oriat actio. cōtrarium tū notaui de insti. cum venissent. ⁊ dic vt ibi dico vbi etiam respondeo ad istud. c.

a ¶ Dicte net accessoziū. Ad de regula accessoziū de reg. iu. lib. vj. gl. i vbo astrigi. in. c. q; plerique. de off. ord. li. vj. ⁊ ī. l. cū principal. ff. d̄ re. iur.

1 ¶ Juramentum prestitum a prelato de rebus ecclesie nō repetendis non valet.
2 Prelatus res ecclesie suas dicere potest

1 **Eruenit.** † Non valet iuramentuz prestitū a prelato de rebus ecclesie non repetendis. hoc dicit fm glos. vel inherendo litere sic. Juramentum non voluntarie prestitum relaxat a papa. primo factum. secundo decisio ibi cognita. ¶ In glo. j. ibi ecclesie sue. ex hoc colligitur vna lectura q̄ hic loquitur de iuramento prestito per prelatum de non repetendis rebus ecclesie. ⁊ fm hāc procedit summarius ⁊ primus. ¶ † Ex hac no.

a ¶ Cōpārat vsufructuario. Addō gl. i. vbo referri i. c. p̄senti ō de. or. lib. vj.

b ¶ Prelatꝰ nō pōt. Addō doc. i. c. nulli licet, de rebꝰ eccl. nō alie.

c ¶ Fidem seruādam Adde gl. in. c. iter v̄ba. xj. q. iij glo. i. c. q deo. xxxiij q. v. gl. an. ō bu. z do. i. c. cū iter. de elec. gl. z bal. in. l. vt risus. C de trāsac.

d ¶ Ēpi nō seruantes canones. Adde gl. in. c. sacerdotes. ij. q. vij'. q̄ vult q a plato nō seruante canōes pōt recedi sicut recedit ab ex cōicato et ab alio pēiso ab eccle sia. z illam gl. sequit Lod. ro. singulari. cccc. c. incipiente curialis. ista ītellige de nō seruāte ex ptēptu Fz Ab. i. c. nō liceat. i j. col. de p̄scrip. Ab. i. c. sciscita. z v̄ i. ij. co. ō rescrip.

e ¶ Sufficit vna vocatio. addō Zāfrā. i re pe. c. qm̄ ō falsaz de p ba. i. xiiij. eolum.

f ¶ Tāgere euangeliū. Adde gl. summe xxij. q. j.

q prelatus res ecclesie potest dicere suas: pro hoc q compa
a ratur vsufructuario [a]. vt no. de pecu. c. fi. z vsufructus est ps dominij. ff. de vsufru. l. iiij. de illa tamen comparatione an cō paretur vsufructuario z in quo dic vt dico in. d. c. fi. ¶ Op. po. ad hoc: quia si loquitur hic de rebus ecclesie iuramentuz non tenuit. z sic non p̄cedit litera ibi absoluimus. Sol. vt in glo. vltima. sed q̄ hec lectura videtur improbare literam: ibi rebus suis. ideo ponitur secūda lectura q hic iurauit de rebus suis non repetendis z iuramentum tenuit in suuz pre
b iudicium. sed q̄ fuit coactus ad iurandum absoluitur. quod dic vt in glo. sequenti. Ex hoc colligitur. secundus summari z vtraq̄z lectura bona. ¶ In glo. ij. ibi nō tenet. sed litera facit in contrarium. s. q tenet z est opus absolutiōe. z fic verior. est sequens opinio. ibi de rebus ecclesie. de hoc. s. glo. proxi. z pro hoc q̄ prelatus non potest [b] alienare de rebus ecclesie nisi seruata forma. xij. q. ij. siue. sed si valeret iuramentum eēt tanq̄ quedam alienatio. dicit tamen Inno. q̄ ipse prelatus qui iurauit nō repetet. sed dabitur curator bonis. de hoc curatore in. c. fi. lib. vj. de iudiciis. z ipse prelatus constituet. p curatorem qui nomine ecclesie repetet. pro hoc de insti. cum venisset. si tū per alium nō possent res ecclesie recuperari dabitur prelato licentia contrauenendi: q̄ instrumentuz non posset seruari sine interitu salutis eterne. j. eo. si vero. z. c. tua z. c. sicut nostris. nisi talia iuramenta potius dicunt piuria.

1 ¶ Fidem frangenti fides est frangenda

Peruenit. Qui iurauit non tenetur ob
a uiranti z non obseruanti. vel bz eius. Frange
ti fidem † fides etiam frangatur eidem. primo
ratio. secundo dictum: ibi nec tu. et varie potest
exemplificari q̄ etiam liquebit ex infra dicēdis. ¶ In glo.
c fi. ibi innocens. ibi non creditur fidem seruandam [c] cē fran
genti fidem: sed fidem seruandam etiā si per fraudem fit ex
torta. pro hoc q̄ non bz iurans secunda autoritate contrane
nire sed superiorib. de elec. venerabilem. ibi. c. q̄ deo. dic q̄ ō
ibi votum castitatis emissum a viro z vroze concernit deum
z non ipsos iurantes principaliter. ideo dato q alter violet
tū aliter tenetur implere. alꝯ stat regula litere. frangenti fi
dem. z. z procedit in obligatione circa idez. secus si circa di
uersa. C. de pac. l. cum proponas. vbi not. Pet. pro hoc. ff. de
co per quem factum erit. l. fi. §. pe. qñ enim circa diuersa rum
patur in vno. c. mihi non possuz rumpere in alio nisi essent. c.
coniuncta in vna obligatione. tunc enim habent vim vnius.
facit de spons. sicut, de penis. constitutus. de app. ij. reqris

1 ¶ Episcopi non seruantes canones veniunt cōtra suum iuramentum.

2 Episcopus cum iurat an debeat tangere euangelia.

Bo. N. episcopus. Ponit formā
iuramēti q̄ ō p
lati prestant pape. z fuit in prima compilatione. de
elect. non diuiditur. q̄ continet vnum. ¶ † Ho. ibi
1 regulas sanctorum patrum. q episcopi non seruantes cano
nes [d] veniunt contra suum iuramentum. z hoc si iurarunt in
d forma de qua hic. z communiter sic iurant. item ibi vocat ad
synodum. z. q non accedens ad consilium. z nō prepeditus
e est periurus. z hoc quādo est vocatus. z sufficit vna vocatio [e]
xviij. dist. si episcopus. in glo. vlti. pro hoc quod nor. de here
ti. cle. j. in glo. in ver. requisierit. z quod dico de offi. dele. cuz
2 causa. z. c. consuluit. ¶ † Itē ibi hec sancta euangelia. quod
episcopus cum iurat tangit euangelia. quod probat demon
stratiuum hoc. z procedit qñ iuratur sub hac forma. secus in
iuramento calumnie. vel qñ iurat vt testis. xj. q. j. non flagi
tetur. de iura. cal. c. fi. vbi de hoc. de elec. vt circa. lib. vj. in gl.
per hec. z nota q̄ hoc casu debet tangere euangeliū [f] nec suf
ficit tangere aliud corpus propter expressionem euangelio
rum de qua hic. de hereti. cle. j. §. porro. ¶ In glo. vt no. in fi
ne. z nescio alibi. z sic fcei sepe seruari. quando autem q̄s te
netur iurare: sed non dicitur q̄ iuret tactis euangelijs suffi
cit tangere aliud corpus. ¶ In glo. fm qd. no. ex glos. in cta
litere q̄ qui iurat alteri fidelitatez tenetur saluo honore suo
licet enim hoc exprimatur hic. tamen etiam si non exprimat
subintelligit. arg. j. c. petitio. z per hoc declaratur glo. p̄cedens
que intelligit de consilio honesto quam aliqui redarguunt dicentes consilium pape semper honestum: sed dic q̄ ō
sic debet esse. Item etiam alꝯ honestum non teneꝯ tenere se
cretum contra honorem suum. vt in hac glo. ibi honorē alꝯ

ordinem. z vtraq̄z bona. ¶ In glo. si constiterit. ibi nobilissi
mus. de hoc ibi. z de priui. cum olim. el. j. ¶ In glos. vlti. ibi
nullo medio. idem si sunt non immediati dummodo sic iura
uerint.

Allus. In superscriptione est vrbanꝰ ter
tius. debet dicere secundus per id
quod habetur. j. c. cum quidam. in superscriptio
ne bz eue. vel per alia verba. Clericus non habēs
administrationem non tenetur iurare epo. ¶ In glos. ij. ibi
fm istud. vel in hoc stetur consuetudini. dic tamen meli? stan
dum glo.

1 ¶ Iuramentum z promissio qualiter differant.

2 Vsure sunt indebite de iure diuino z canonico.

3 Soluens scienter indebitum an repetat.

Ebitores. Allegabile multum z bz diffi
a cilia in glossis. Qui se obli
gauit ad vsuras soluendas soluere non cogit nisi
iurauerit. quo casu cogit sed repetit. bz tria dicta
1 secundum ibi si vero. tertium z cum. ¶ † Ho. differentiaz in
ter promissionem z iuramentum. de hoc infra. ¶ Itē ibi do
mino. q̄ iuramentum est prestitum homini seu ad commodū
hominis obligat deo principaliter. ad idem. s. titu. j. literas.
ibi periurium in deum. contra. s. c. j. dic vt dico de insti. cū ve
g nissent. z ex hoc infertur q̄ ex iuramento [g] non oritur actio.
quod dic vt dico in. d. c. cum venissent. Item casuz in quo va
b let accessorium [b] sine principali. de hoc infra. z. dixi. s. c. pzio.
¶ In fi. glo. j. ibi est seruandum. cōtra q̄ inter promissionez z
i iuramentū [i] non fit differentia. xxj. q. v. iuramenti. So. deus
non habet differentiam. vt in contrario. sed iudiciuz ecclesie
militantis sic. vt hic. plus enim punitur z plus peccat transgresso iuramenti. xxiij. q. v. non affcramus. dic etiam q̄ in
ter promissionem z iuramentum non est differētia. q̄ vtrūq̄z
seruandum: z vtroq̄z casu violans peccat. z sic in hoc conue
niunt sed differunt in quātitate reatus: q̄ magis peccat violato iuramēti. ¶ In fi. cius. glo. dic vt dixi. s. c. j. z dicit Inno. de pac. plerīq̄. q̄ regula accessoziu procedit in pactis,
contra. l. non preter iegē. quod not. glo. C. de pac. pacta' que
contra. Hostie. dicit q̄ q̄ iuramentum potiꝰ obligat deo q̄ homini. valet etiam si promissio non valeat: q̄ est quid prin
cipale. z dic plenius q̄ ideo tenet hic accessorium sine princi
pali: q̄ in accessorio est specialis ratio seu promissio vel dispositio. s. metus periurij. quod dixi. s. c. j. vnde dic q̄ qñq̄z ac
cessorium oīno dependet a principali et procedit regula accessorium. qñq̄z non oīno. vt. C. de luitione pigno. intelligit
vbi obligatio hypothecaria est accessoria obligationi personali. non tamen oīno. tollitur enim personalis manente hypothecaria. d. l. intelligere. z tunc non bz locum regula accessorium. qñq̄z accessoriū ex sui natura alteri accedit nullo modo dependet a principali. vt hic. z tunc adhuc multomin? locum habet dicta regula. hic essi promissio est nulla z iuramētum: z accessorium tenet. sed magis proprie dicitur principa
le licet alꝯ posset esse accessorium. ¶ In glo. ij. §. placent. dicit Hoffre. q̄ hic non competebat exceptio. q̄ creditor non agebat. quod nihil est. pone enim q̄ iurauit debitor soluere ad certum terminum. interest sua ne permittat labi terminū etiam si creditor non petat ne sit periurus. Alij aliter. dic q̄ regula cui damus actionem. z. c. procedit qñ circa idem cōpetit actio z exceptio. secus si circa diuersa. vt hic. actio euiz ad repetendum non competit nisi post solutas vsuras. exceptio autem si competeret opponeret prius. z tunc subest metꝰ periurij qui cessit post solutionem. pro hoc quod no. in regula q̄ ad agendum. lib. vj. ibi. §. dolo facit. dic q̄ hic non dicitur q̄ admittatur petens vsuras: sed q̄ iurans cogit soluere vt euitet periurium. Item etiam si presupponatur q̄ audiatur petens vsuras. dic q̄ potius consideratur timor periurij. z tor
te non erat iuratum expresse de soluendis vsuris. sed implici
te. vt q̄ creditor mutuauit centum et exegit iuramentum de soluendis. cc. z hoc plenius infra dico. Itē tpe quo petuntur nō est debitor i orta actio ad repetendū. bz demū oriꝯ post solutionē. nō. pcedit ergo regula dolo facit. q̄ adhuc nō est verum dicere q̄ creditor teneat restituere. Item illa regula locum bz qñ nō subest aliud incōueniens qd hic subest. s. metꝰ periurij ibi indebitū. So. vt. j. in glo. ibi ad hec. dicas q̄ hec vult q̄ ideo repetit q̄ nō sponte soluit. bz coactus metu iuramenti. aliter etiā solpit glo. qd vno iure soluit alio iure repe
2 tit. q̄ vsure sunt † indebite de iure diuino [k] et canonico. qd
l no. z quod dicitur q̄ soluēs scēter indebitū. pcedit nisi repe
riat ius hoc permittens. tunc enim q̄uis videat donasse sol

uendo

g ¶ Ex iuramēto. addō Archidi. i c. nos i quē quā. ij. q. j. An. ō bu. i. phe. gregō. in. xiij. col. An. ō bu. i. c. cuz vēissent ō insti. i. xj. col. diffuse p io. ō imo. i repet. c. p tuas i. xxx vj. colū. de arbi.

b ¶ In quo vz accessoriū. Adde Pe. dāch. in repe. regule accessoziū ō regu. iu. li. vj

i ¶ Inter p missionē et iuramēto adde Arc. i. c. j. de sepul. lib. vj. Ab. i. c. q̄liter de pac. Car. i. c. ad aurel. i. iiij. q. q̄ met causa.

l ¶ Vsure sunt indebite ō iure diuino. Adde tex. in. c. qz i oib? ōvsurs. c. qñ mlt. rlvij. di. gl. j. i. c. supe. de vsuris. Tho. ij. q. lxxvj. alias. lxxviij.

uendo renunciasse: q̄ iuri futuro non renunciatur. ff. de reg. iur. non potest. not. de decimis. ex multiplici. in glo. ij. et pro hoc quod nota. j. eo. ad nostram. el. ij. in glo. antep. Item qd dicitur q̄ soluens scienter indebitum non repetit. procedit qñ tute z licite contra petentem potuit opponi de indebito. alꝯ secus. sicut fuit hic: q̄ non tute potuit excipere ne incurreret periurium. pro hoc quod not. Ly. C. de condi. indebiti l. j. z Bart. ibi. z. ff. quod vi aut clam. l. j. §. denique. ibi qui hominem. §. vlt. sed ille leges loquūtur in efficaciter obligato. z obligatione non vitiosa ex parte creditoris. Itē iste soluit consilio iuris. ideo remanet sibi saluum ius repetendi. arg. j. c. proxi. de sponsa. commissum. Item ille leges loquunt qñ solutio taliter fit q̄ dñium non transit in creditorez: sed si fic liberatur creditor: licet alio iure hoc consequatur vel repetat. ff. de solu. si quis duos. hic autem transfertur dominium sed alio iure repetitur ibi non petunt absolui: sed pauci aut nulli essent qui non peterent. z fic raro vel nunq̄ locus esset huic. c. q̄ debent soluere. sed dic q̄ potest esse q̄ debitor petist creditorem cogi ad relaxandum iuramentum: sed nō potuit cogi q̄: non curauit de censura ecclesiastica. z si dicas q̄ tunc posset episcopus absoluere debitorez a iuramento. dic q̄ licet Inno. hoc sentiat hic. tū etiam hoc presupposito possibile est fm Inno. q̄ non potest fieri absolutio. vt q̄ creditor non est presens: nec iudici constare potest q̄ ex cā vsurarum sit iuratum. quod dic vt dixi. s. c. j. Item videtur difficile sustinere q̄ iudex aliquo casu possit absoluere a iuramēto isto cum non reperiatur iure permissum. sed soluz q̄ cogitur creditor per censuram ecclesiasticam ad relaxandum. d. c. j.

¶ In fi. eius. glo. opp. q̄ debitor non sit cogendus implere iuramētū ō soluēdis vsuris. est esti illicitū q̄ sit debitor a iuramento absolui. j. c. cum quidam. Sol. debitor non petijt absolui. vt in glo. vel dic vt proxime dixi q̄ etiam si petat nō absoluere sed creditor relaxare. z si non potest cogi debitor tenetur seruare iuramentum qd licet sit illicitum ex parte creditoris: non fic debitoris. j. c. j. in glo. j. Itez ex eo quod proxime dixi fm Inno. q̄ non poterat constare qd ex cā vsurarum potest explificari litera qñ debitor iurauit soluere vsuras non explicite: sed implicite. vt q̄ creditor mutuauit centum: z debitor iurauit soluere ducenta dicens sibi mutuata ducenta vt cōiter fit. z qd dicit litera ibi soluendas vsuras. intelligit ad quas se obligauerat modo predicto. s. implicite z sic intelligendo cessat contrarium: q̄ iuramentuz in apparentia erat non illicitum tunc respectu creditoris. bz si p natur q̄ iurauit reddere vsuras explicite. vt q̄ iurauit redde re centum pro capitali z quinquaginta pro vsuris videt qd si creditor peteret fit libellus lacerandus tanq̄ cōtinēs peccatum. pro hoc de fil. presby. constitutus. z quod ibi dico. et quod not. Inno. de offi. vica. c. j. posset tū dici q̄ habetur magis respectus ad debitorem ne incidat periuriū. z sic q̄ vtaꝯ consi. huius. c. quod ad creditorem. z sic intelligendo erit casus mirabilis hic q̄ libellus ex pte petētis vt hic non reijcit vt euitetur peccatum maius respectu rei. s. periurium. vt hic clarius tū procedit hec litera exemplificata vt primo modo. ¶ In glo. si hanc. declara per dicta. §. proxima. fm propositum. alꝯ est sub. c. ita ne. ¶ Quero si lapsus est termin? quo debitor iurauit soluere vsuras an, post terminum audiet petens absolui a iuramento. Fede. consi. ccxc. q̄ nō. q̄ frustra l. auxilium. z. de vsur. q̄ frustra.

1 ¶ Iuramentum debet impleri in forma specifica.

2 Excommunicatus non absoluitur nisi prestita sufficiēti cautione.

Dnostram. Debitor q̄ iurauit sup
re pignorata non infer
re grauamen creditori donec soluit pecuniā nō
auditur repetens rem ante solutionez pecunie
etiaz si ex fructibus perceptis a creditore forz
sit estimata. et est casus singula. cōmunis diuisio. ibi ideoqz.
1 ¶ † Nota q̄ iuramentum debet impleri in forma specifica
Bartol. z quod infra declaro. Item q̄ conditio bz impleri etiā in for
2 ma specifica. quod etiam infra dico. † Item q̄ excōicat [a]
Baldum in. l. sanci mus. C. de verbo. sig. Bal. in. l. prima. in princ. C. ō procuratoribus.
a ab absolutus ab excōicatione qui postea nō paret ecclesie reducitur in eandem excōicationem. z dic eandez in genere. de senten. excō. eos qui. lib. vj. de offi. ordi. ad repetendā questioni. sicut illud. mulier damnauit que saluauit. ¶ In glos. secunda. in fi. de hoc de appel. qua fronte. in glo. in ver. cautione. z dic vt ibi dico. no. etiam de senten. excō. ad hoc. in gl.

a Cautione Adde qd veniat nomine cautionis. vi de glo. iij. in. c. de benedicto. z xxij. q. j. z i l. habere. i §. cautum ff. de ver. signi. glos.

fi. ¶ In glo. ea. in fi. opp. aut enim. P. appellauit ab archiepiscopo. aut non. si sic non debuit ad eum remitti cū appellatio fuerit iusta. de appel. c. accepta. si non appellauit sentētia archiepiscopi transiuit in rem iudicatam. de re iudi. cum inter. nec debuit audiri. P. Sol. fm Inno. P. non appellauit nec pape constitit sententiaz archiepiscopi fuisse iniustā ideo exigitur a P. sufficiens cautio ante absolutionē q̄ alꝯ non exigeretur si excōicatio fuisset iniusta. de rescrip. c. ab ex cōicato. vel fm Inno. dic q̄ non fuit appellatum z fuit excōmunicatus pro contumacia. et hoc fuit iustum. ideo prestat cautionem. sed sententia restitutionis rerū fuit iniusta. ideo contra ipsam mandatur debitori vt restituat res creditoribus. tū q̄ iudex mandauit de rebus occupandis excusat debitor: a pena constitutionis si quis in tantam. de hoc in glo. b ¶ Nō cō putantur in sortem. adō. l. fructus z ibi Bar. ff. solu. mat. z ī l. fz si hoc. in. §. q̄daz. ibi Bal. ff. de cōdi. z demon.

vlti. z dicit Inn. hoc plus sibi placere. dic q̄ nō apparet hic q̄ archiepꝰ mādauerit res restitui. z in litera ibi. ppter hoc dic non tū apparet propter quid. Item non apparet q̄. P. appellauerit. z pōt intelligi q̄ sine appellatione conquestus fuit: quo presupposito papa mandat absolui ab excōicatione tanq̄ iusta: q̄ sufficit q̄ non apparebat iniusta. Item mādat restitui res propter iuramentū: q̄ non apparebat in cōtrarium de sua que transiuisset in rem iudicatam. potest tamen esse q̄. P. iuste fuit excōicat [b]. z q̄ debitores iniuste sub traxerunt res. ¶ In glo. iij. ibi quā dedit. hoc declaratur in fra in glo. sed in casu isto vsqz ad fi. colligunt duo modi tēlligendi ex hac glo. P. q̄ debitores tenent soluere integram pecuniam etiam si creditor percepit aliquos fructus. z scōm
b hoc fructus hoc casu non computantur in sortem [b] qd operatur iuramentum. vt in glo. fm quam debitores tenent soluere integram pecuniam. i. totam sortem mutuatam: z postea repetet id quod recipiet creditor de fructibus tanq̄ indebitum. secundum modum intelligendi ponit glos. ibi vel donec q̄ solueret creditori pecuniam computatis tū fructibus in sortem. primum videtur tenere glo. z cōiter tenetur. sed in eo quod glo. dicit q̄ hoc operatur iuramentum. alij dicit q̄ hoc ideo est: q̄ fructus non possunt cōpensari cuz sint tanq̄ species: z de specie ad quātitatem non fit compensatio. ff. de pigno. actio. l. si conuenerit. de deposito. c. bonafides. erant autem fructus tanq̄ species: q̄ extabant. secus in consumptis. tunc enim compensari possunt vt quantitas si de hoc liquet. vt not. glo. C. de compen. l. qui propter. z plenius. ff. solu. matri. l. diuortio. §. si propter donationes. hec fuit solutio Phi. z est vera. z q̄ fructus extarent: eo ipso apparet q̄ non docetur eos consumptos. Alij vt Tan. z Cyn. dicunt q̄ nō potest liquere de fructibus. quod est diuinare. sed hoc p̄sup posito hec sol. est vera: q̄ non liquidi ad liquidum non fit cō
c pensatio. [c] vt no. in. d. c. bonafides. Alij vt refert Innoc. dicit q̄ locus est cōpensationi qñ creditor agit. sed hic nō agebat. quod nihil est: q̄ etiam si non agat. tū si obstaret cōpensatio audiretur volens compensare. nec a iudice cogeret solue re quatenus satisfactum esset per compensationem. z ipse etiam Inno. non stat huic sol. sed tenet id quod glos. q̄ hoc operatur iuramentum. z dicit q̄ ideo iuramentum hoc q̄ in rarunt non molestare nisi soluerent. licet autem sit satisfactū ex fructibus. non tū est solutum proprie loquendo. sec? si debitor iurat non molestare nisi satisfecerit. tunc enim si satisfactum est de fructibus non tenetur ex iuramento. z hec signa. z fm hoc quod dicit glo. ibi donec creditori fuerit satisfactū melius diceret solutum. z si dicas q̄ hec differentia Jo. and. videatur verbalis: q̄ si est satisfactum: ergo z solutum. dic q̄ ex hoc possumus stare illi solu. q̄ non fuit locus cōpēsatio ni. illa tū non conuenit litere que cōsiderat iuramentū. vnde defendendo differentiam Jo. an. dic q̄ isti non solū iurarūt non molestarre nisi soluerint: sed nisi soluerint pecuniam. sci licet mutuatam. nō enim potest de alia intelligi. fuit ergo iuramentum sub hac conditione receptū. conditio vero debet adimpleri formaliter. de condi. z demon. meuius. de verb. obliga. qui rome. §. flauius. z. l. quidam cum filium. in prin. et si non potest impleri de iure debet impleri de facto. d. l. meuiꝰ. z sic specialitas huius. c. magis est respectu conditionis formaliter implende q̄ respectu iuramenti nisi hoc respectu qd cessante iuramento repellerentur creditores agentes ex promissione. §. c. proxi. sed obstante iuramento non audiunt debitores volentes probare fructus perceptos qui estimāt sortem ne sint periuri cū iurauerint non molestare nisi soluerint pecuniam. tenentur ergo soluere pecuniam vt satisfaciāt conditioni saltem de facto. d. l. meuuis. etiaz si creditori fit satisfactuz. quod est singulare. z sic summaui. z hic probatur apte z procedit in conditione voluntaria qualis fuit hec. secus in necessaria cōditione ad ipsum actum. vel ad effectum ipsius

actus: q: tunc sufficit q impleatur in effectu: z non refert qd ex equipollentibus fiat. ff. de libe. z postha. l. gallus. §. zqd si tantum. exemplum primi qñ requiritur ad ipsum actũ in substitutione vulgari que vt habeat locum requiritur q institutus non sit heres; modo si exprimitur vnus casus per quem potest non esse heres po: rigitur ad alium similez. d. §. z qd si tantum. exemplum secundi qñ conditio est necessaria ad effectum actus si relinquit filiola. ad hoc vt effectualiter habeat requiritur q sit sui iuris. modo si exprimitur vnus casus qd sit sui iuris po: rigitur ad alium similez. ff. ad trebel. l. mulier in princi. C. de insti. z substl. l. si mater. de hoc in. d. §. z quid si tantum. per Pe. z Bar. pro hoc q: vt passus missione recuperet possessionem expedit q caueat. z sic ista conditio si cauerit est necessaria. sufficit autem q per eum non stet. de eo q̃ mitti. in pos. c. ij. z sic non oportet q impleat formaliter. ⁊ in effectu. z hec signa. ¶ In gl. ff. ibi extat edictũ. sed ibi de creditore occupante pignus. hic de debitore. ibi autoritate iudicis. hanc tenet Inno. ibi vel aliter. pro hoc q: ad papaz nõ pertinet de possessione nisi q̃tum ad prohibitionez vsurarũ z periurij. facit de foro cõpe. c. fi. lib. vj. ¶ In fi. eiusd. glo. z q̃libet predictarum solu. potest tolerari

Si vero. Si iuramentum per metum extortuz potest seruari sine interitu salutis eterne seruandũ est. ecclesia tñ romana consuevit absoluere a tali iuramento. cõmunis diuisio: tibi. ¶ In glo. ij. ibi temporalis. vt de salute corporis ibi seruandum est. si tamen phisici iudicarent eum mortuum si ibi moram traheret non teneretur obseruare: q: videretur non occasionaliter ꝓ vitecte, verbigratia in interitum salutis temporalis. i. vite. pro hoc quod notat Archi. de pac. c. ij. lib. vj. Et qd dicit litera ¶ interitum. alibi dicit dispendium. j. c. cũ cõtingat. d. c. ij. de pac. z dicit dispendium. i. detrimentum. z hoc etiam sufficit. vnde, nõ tenetur obseruare. j. c. quanto. z dic q̃ nunq̃ est contrauenienda propria autoritate etiam si vergat in interitu: z vel dispẽdius salutis non precise sed occasionaliter. ita. s. aliquo casu pot esse licitũ. d. c. quãto vbi pro obseruatione iuramẽti cuditur moneta: consimilis antique z obseruatur iuramentũ in effectu licet non in forma. secus si precise vergat in interitu: seu dispendium salutis. i. q: nullo casu pot esse licitũ. z hoc vult glo. ¶ In glo. arg. ibi. l. j. hec potius facit cõtra: q: gesta metu tenent: sed rescinduntur. de hoc quod met. cau. c. ij. z sic iuramentum metu extortum [a] obligat sed fit absolutio. vt ꝓdicit ibi alia. hec opinio pot procedere in foro penitẽtiali vbi creditur confitenti: non sic in iudiciali. de sponsa. tu. ibi est obligatorium. z hec vera. vnde requiritur absolutio. vt in litera z pro hoc de elec. venerabilem. ver. pe. z. j. c. verus. ibi asserto rium. i. affirmatorium. z prestatur de presentivel de preterito quo casu etiam per metum non dz quis iurare falsum. ⁊ potius dz oia mala pati ꝛc. vt in glo. ibi promissoria que prestãtur in futurum. vt cum quis iurat se non molestaturum ꝛc. et ſ. c. proxi. z hoc vt dicit glo. non obligat subaudi in effectu. q: fit absolutio. sed interim obligat vt. ſ. in glo.

a ¶ Iuramentũ metu extortũ Adde gl. z Archi. i c. autoritatem. xv. q. vj. Inn. in c. veniens j. e. Arch. i. c. qui sacramento xxij. q. iiij. Spe. ti. de lega. in. §. nunc ostendũ. x. xxiiij. tho. ij. ij. q. lxx. arti. vij.

¶ Iuramentũ est ifamis. Add c. quicũq. vj. q. j. gl. i verbo periurium. in c. venerabilẽ. d. ele. glo. in verbo periurio in. c. fi. de iureiur. li. vj. glos. in l. lucio. ff. de his q̃ not. infamia.

c ¶ Si piuro conferatur. Adde Host. i. c. inter dilectos. d. excess. prela.

¶ Monachus obligatur ex iuramento.

Rescripto. Monachus qui iurauit p debito monasterij stare in obstagio. z fideiussor: qui iurauit credito: em seruare indemnem iuramentum seruare cogitur. cõis diuisio. ibi idcoq. ¶ Nota q monach[o] obligat ex iuramẽto. ex hoc colligit ꝓm aliquos q ex naturali datur actio. q: monachus non pot obligari ciuiliter. de hoc dico de pac. c. j. z pot dici q hic non ꝓbatur q: monachus de licentia abbatis z pro vtilitate monasterij potest efficaciter obligari. de accu. ex parte. Item q maritus et vxor: obligantur in eo contractu. ſ. C. ad velle. aut. ſi qua. de hoc in Spe. de oblig. z solu. §. j. ver. sed pone. z seq. Sol. potest hic intelligi q non in eo instrumento ⁊ in diuersis se obligat. ¶ In glo. j. ibi illo: um. s. monacho: z. Itẽ etiam cuvoluntate abbatis. z sic non proprie detinebant: ⁊ voluntarie stabant pro obsidibus. z ex hoc nõ pot dici q detinẽtes sint excõicati per. c. nuper. de senten. exc. vbi vt ius constituatur in eo. vult dicere q non pot dare obsides cum hoc q̃ creditor cẽseatur habere ius in eis vt pignoribus. dic q obsides proprie non dantur inter priuatas personas: sed tantum inter eos qui possunt indicere bellum iustum. z tunc fiunt seruii ita q testari non possunt. ff. de testa. l. obsides. ⁊ inter eos qui non pñt indicere tale bellum. vel inter priuatas ꝑsonas dantur obsides improprie. z hoc est vsurpatuz. i. vsu receptũ no. Azo in summa. C. de pat. qui fil. subtra. z glo. in. l. ij. illius ca. pot tñ dici: i hoc nulla est vsurpatio irrationalis exquo non violatur ius. q: isti non fiunt seruii: nec in aliquo mutãt eo: status. z de talibus hic z in. c. vt pridem. alle. in glos.

1 ¶ Violans iuramentum voluntarie ab ecclesia remouet.
2 Beneficium si conferatur periuro collatio dicitur nulla.
3 Periurus remouetur ab administratione beneficij

Clerelam. † Qui voluntarie violat iuramentum ab ecclesia remouetur. primo querela. secũdo dat iudices. ibi qñ. ¶ In gl. prima. in fi. sentit glo. q̃ iste tenebat ecclesiaz iure emphiteosis. quod non videtur consonum litere: ibi non merent ecclesias regere ꝛc. de hoc. j. in glo. vlt. z super ea. ¶ In glo. ij. ibi b sunt enim infames. nota glo. q̃ periurus est infamis. [b] z dic 2 vt dico de testi. testimonium. ¶ † Quero si periuro confer- c tur [c] beneficium. Fede. cõsilio. l. dicit q̃ collatio est nulla cuz sit infamis. quod procedit hoc ꝓsupposito q̃ sit infamis. nã collatio facta infami nulla est. de excess. prela. inter. vbi dico. secus eo casu quo periurus non est infamis: quia tunc nõ est incapaz beneficij. quando autem sit infamis necnon. dixi in dicto capitulo testimonium. ¶ In glossa vltima. ibi arg. cõtra. non ad proxime dicta. sed ad text. ibi. c. ij. vbi nõ punitur quis de crimine de quo fuit conuictus si ad hoc non agebatur ibi prelatus esset. vult ergo glo. q̃ iste non habebat titulum in beneficio. sed erat conductor. idem dicit supra in glo. prima. sed obstat quod dixi super dicta glo. quia in litera dicitur quod non merentur ecclesias regere ꝛc. sed hoc tenendo dic regere idest gubernare. ſm hoc nota quod periurus 3 non solum † remouetur a beneficio quod habet in titulum. sed etiam ab administratione beneficij quam habet vt cõductor. hic tamen sensus non multum conuenit litere: nec videtur verum: quia si est simplex conductor nõ habet ius q̃ censeatur nomine dignitatis. z sic nõ obstat regula infamibus. lib: o sexto. sed habet ius obligationis ex contractu. tale autem cadit etiam in excommunicatum vel alis inhabiles ad dignitates. vt notatur de dolo veritatis. vnde verior videt intellectus quod iste habebat ius in beneficio tanq̃ vicarius. quod etiam infra dicitur in glossa. ibi conductor seu vicari[o] z talis vicarius comparatur prelato quando est vicari[o] perpetuus. de officio vicarij. clementina vna. et quod dicit glossa conductor. dic improprie. sed sic dicebatur propter pẽsionem quam habebat. ad quam tamen non tenebatur tanq̃ ex contractu. sed potius ex natura beneficij cui hoc onus erat impositum. arg. de preben. de monachis. z hic etiam tenebatur ratione iuramẽti. z ſm hec litera ibi regetur stat proprie: z videtur verius.

b ¶ Periurus est ifamis. Add c. quicũq. vj. q. j. gl. i verbo periurium. in c. venerabilẽ. d. ele. glo. in verbo periurio in. c. fi. de iureiur. li. vj. glos. in l. lucio. ff. de his q̃ not. infamia.

c ¶ Si piuro conferatur. Adde Host. i. c. inter dilectos. d. excess. prela.

Clanos. Qui iurat presentanti ad beneficium augere antiquum cẽsum et postea instrumenti iurat Zium debet ab ecclesia remoueri. cõmunis diuisio ibi tue. ¶ In glossa secunda: ibi item et alio iuramento. sentit glossa quod iste non punitur: quia prestiterit secundum iuramentum cõtrarium primo. quia secundum fuit licitum: sed punitur q: primum fuit temerarium. alij dicunt q̃ punit q: primũ sapit symoniam: sed hoc non consonat littere que ponderat periurium non symoniam: vnde primum verius: z dic q̃ quandoque quis iurat temerarie z nihil aliud iurat: z ex hoc nõ punitur tãq̃ de periurio. j. e. sicut el. ij. de testi. intimauit. z. c. cõstitutus. quandoq: post iuramentum temerariũ prestat non temerarium illi contrarium et punitur de periurio. vt ꝓpter affectionem cum opere subsecuto. argumen. de bigamis. nuper. quamuis enim primum esset temerarium. non tamen de buit secundo iurare contrarium cum non potuerit ꝓpria autoritate contrauenire primo. et accipitur primum tanq̃ licitum in suum preiudicium. Item hic primum non fuit omnino illicitum cum certo casu possit esse licitum augere pensionem. vt cum subest causa rationabilis et cum autoritate superioris. de censibus prohibemus. vbi etiam nota. Item soluere maiorem pensionem non est peccatum; nec iuramentuz de soluendo ipsam preiudicat ecclesie: sed soli iuranti. de transactionibus. veniens. tenet ergo iuramẽtum et expedit quod obtineatur absolutio an possit contrauenirí. de censibus. significauit. Ibi peccat mortaliter. de hoc. xvij. questione quarta. in summa. vbi glossa distinguit de modis q̃ quos iuramentum censetur licitum vel illicitum.

1 ¶ Episcopi de periurio grauius sunt puniendi quam alij.

Cum

1 **Cum quidam.** † Episcopi de periurio grauius q̃ alij puniendi pars de tempo. ord. cum quidã. ¶ In glo. prima. ibi. Sol. dic plenius q̃ quandoq: delictum augetur ex dignitate z tunc etiaz augetur pena. C. de epi. z cle. l. penul. z hic quãdoq: minuitur ex dignitate: z tũc etiam minuitur pena. C. de summa trini. l. nemo. sicut disputare de fide q̃ licet aliquib[o]: puta prelatis z clericis nõ alijs indoctis. quãdoq: nec augetur nec minuitur ex dignitate et distingue in glo. nisi q̃ aut de pena cõporali. z magis punitur minor q̃ maior. ff. de penis. in seruorum. aut de pecuniaria: z eo merso magis punitur diues q̃ pauper. ff. de offi. p. fi. l. illicitas. de hoc in. d. l. nemo. ibi quãtitate contentis. dic q̃ mensuram delicti consideramus ex circũstantijs. de symonia. z si questiones. de transac. c. fina. in glo. penul. de hoc in Specu. de accusatore. §. sed o loco. vbi dicit q̃ duoruz delinquentium circa idem: quãdoq: alter magis punitur z de circũstantijs datur ver. ¶ Quis cum quo per quod ad quid cur quõ quãdo. ¶ Quis respectu pslone an sit in dignitate vel nõ. cum quo respectu instrumenti vt an cuz armis per qd̃ posset idem importare vel exemplificando in iuramento cõsideraẽ per quid iurauerit an per creatorem an per creaturam. j. c. et si xps. ad quid. idest ad quem finem. cur. idest causa. quomodo. idest modus. quãdo. idest tps. ex his augetur vel minuitur delictum. z surgit maior vel minor contemptus. z ſm hoc procedit quod dicit glo. vbi considera q̃ delictum dicit quasi derelictio boni. de hoc in regula peccatũ. lib. vj. ſm hoc delictum dicitur tanto maius quanto apponitur maiori bono vnde cum caritas seu amor dei sit summũ bonũ: odiũ dei est summũ delictũ z sic de alijs. z inter cetera etiã ꝓsideraẽ an delictũ sit perniciosum exẽplo vt in litera eorũ exẽplo ꝛc.

a ¶ Infra annũ ꝓdie Add ter. z ibi bal. i cap. j. quo tpe miles in vsibus feu. Cald. ꝓ. vij. inc. an feudatari[o]. in ti. de feu. pe. de ancha. ꝓ fi. clxviij. inci. Dñs lazari[o] fuit inuestit[o] ad quodã feudo. Card. zaba. cõsi. xxxiiij. incipi. circa primũ duobium duo principaliter sunt videnda. ab. ꝓ fi. lxxxiij. inci. Addito ris omniũ postulato suffragio. in. ij. col. i j. vol. abb. ꝓ fi. iij. inc. nitar in p̃senti. in. ij. vo. Jo. de ana. cõsil. xxxij. inci. vltra alia dubia. lu. roma. ꝓ fil. xxvij. inci. viso Themate mihi ꝓposito. i prin. pau. de ca. ꝓ fil. clxij. inci. circa id de quo queritur. in pe. colum.

1 ¶ Iuramentum est illicitum de non prebendo auxilium personis coniunctis.

Illud quoq. ¶ † Illicitum est iuramentuz de auxilium personis cõiunctis vel fratri. idem de alijs coniunctis personis: quia subest eadem ratio: licet maior: subsit respectu fratris humanitatis. puta alimenta. ¶ Po. summarium ex quo infertur contra iuramentum quod prestitit Pe rodes propter quod fecit mutilari. ¶ In gl. de facto. ibi ad cautelam. Inno. dicit absolutionem necessariam quia iuramentum poterat seruari sine interitu salutis eterne. pot esse quis non loqui patri vel non prebere subsidium ex causa rationabili. ¶ Oppo. ad hoc. j. c. proxi. So. ibi non in monacho qui iurauit non morari in claustro quod exire nõ potest sine licentia superioris: z sic iuramentum nõ poterat seruari sine interitu salutis eterne. Jo. de lign. distinguit. aut iurat non prebere subsidiuz z procedit glo. quia primũ seruari potest sine interitu salutis. nõ secũdum cum etiam non propin quo teneamur ad subsidium. lxxxvj. distin. pasce. pro hoc q̃ dixi in litera. ver. humanitatis. hec distinctio videtur contra literã quod ponit hec pro partibus. dic ergo melius sine distinctione quod verum est quod dicit Innocen. q̃ tale iuramentuz potest seruari sine interitu: vt quia pater nõ indiget ad hoc vt iurans non possit propria autoritate contrauenire sufficit quod aliquo casu potest esse licitum vt quia pater est hereticus z filius non vult cohabitare.

Sicut ex literis. ¶ Non valet iuramentum monachi claustrum abiurantis. et de hoc grauis pena imponitur. Communis diuisio ibi rñ.

Veritatis. ¶ Clasallus qui iurauit prescessori in dignitate. Communis diuisio. ibi rñ.

¶ Nota quod iuramentum prestitũ existenti in dignitate est reale ex parte eius cui prestatur z obligat: non tñ illi cui prestatur sed etiam successori. ex parte vero prestãtis est personale. patet ibi iurauerunt. z ad hoc allegaẽ quotidie q̃ ex iuramento vnius non tenetur ei[o] heres: z sic oportet q̃ heres iterum iuret. non ex hoc quod scholaris qui iurauit rectori non tenetur iurare successori. contrariũ tamen seruatur forte ad cautelam: quia potest dubitari an iurauerit. Item principium veritatis amica simplicitas z sic cõmẽdatur simplicitas. nõ tamẽ intelligas. i. ruditas sed. i. nõ duplicitas. de hoc. xvj. q. j. si cupis. ¶ In glo. fin. §. preterea. in l. imperialem. de probi. alie. feu. vbi nõ maior. xiiij. annis non petit inuestituram a nouo dño infra annum z diem [a] perdit feudum z reuertitur ad dominũ ibi indulgentia hoc destruit c. hoc. non enim apparet hic de hac gratia ibi et successoribus. videtur sentire q̃ sic fuit iuratum hic z qd̃ alis non excusaretur quin teneretur iurare successoribus. sed hoc tollitur ex litera que dicit q̃ si iuratum est vni pontifici non expedit q̃ iuretur alijs: z sic etiam sili iuramẽto non sit expressum de successoribus adhuc nõ tenetur pro hoc quod predixi: quia iuramentum prestitum dignitati ex parte eius cui prestatur est reale. dignitas esñ non mortiur. de rescript. si gratiose. li. vj. z hoc verius. secus vt predixi respectu prestantis. non esñ potest esse reale: quia dignitas non iurat sed existens in dignitate iurat: sed bene potest iurari dignitati: vt hic. ex hoc infertur q̃ successo: vel heres iurantis si violat non est periurus. arg. j. c. clericus. j. q. iiij. iam itaq. z. c. seq. quod esñ quis obligetur ex iuramento hoc est propter religionem quaz iurans habet ad eum: et in hoc obligat animã suam: nec potest obligare animam heredis vel successoris. sed bene potuit se obligare dignitati. idest cuilibet habenti dignitatem: z non solum sibi sed successoribus: ex hoc euenit q̃ si aliquis se obligat z iurat obseruare licet obligatio etiam stringat heredẽ C. vt actiones ab heredibus z contra heredes in rubro. z. l. vna. de sepul. c. fi. tamen secus in iuramẽto. quod plenius dico in. d. c. fi. ex hoc videretur q̃ in casu quo obligatio firmatur iuramento: vt. j. e. cum contingat. nõ teneretur heres. dic tamen cõtra: quia ex quo firmata est stringit heredem: ⁊ heres non teneatur de periurio. ¶ Posti. tamen sentit q̃ etiaz ex parte prestantis iuramentum est reale per. l. ff. si ser. ven. harum. quod non procedit per predicta. pro hoc. ff. de pac. z be redi. ¶ Restat respondere ad contraria glo. dic ad. c. sepe. z. c. longinquitate. q̃ ibi non dicitur de fidelitate iurata sed de professione siue iuramento. Ad. §. preterea. dic q̃ ibi nõ fuit iuratuz seu prestita fidelitas dignitati. ¶ Postien. dicit quod aliud in clericis qui non tenentur renouare iuramentum vt hic. aliud in laicis qui tenentur. dictis. c. sepe. z longinquitate. quod non procedit. quia hic loquitur de laicis. ſ. de iuramento regis: vt. §. dixi. ex his dic quod aut quis iurat nõ habenti dignitatem z iuramentum debet renouari in personaz noui domini: quia iuramentum prestitum persone extinctuz est. sic loquitur. §. preterea. aut iurat habenti dignitatem. et aut habito respectu ad personam. z idem quod in casu precedenti. aut habito respectu ad dignitatẽ: z aut iurat tibi z successoribus. vt. §. c. ego. ¶ A. z non tenetur renouare. aut nõ dicitur de successoribus. et cautum est quod fiat renouatio sic possunt intelligi. ca. sepe. z. c. longinquitate. vel intellige aliter: vt. §. sed non est necessariuz quod renouetur vt hic singulariter probatur. ¶ Opp. in eo quod dicit debet absolui. secũdo decernit qd iuris si ꝛtrauenint nõ absoluti. ſ. q̃ puniũtur nõ tanq̃ pro mortali. Jo. cal. §. e. si vero. z Archi. xxij. q. prima. habemus. dicunt q̃ peccat mortaliter z punitur tan-

1 ¶ Ecclesia romana a iuramento p metũ extorto absolure consuevit.

1 **Verum.** † A iuramento per metuz extorto ecclesia romana consuevit absolvere z eius transgressores tanq̃ p mortali nõ punire. habet duo dicta. ibi ceterũ. pars de sen. excõ. cum non ab hoie. ¶ Ro. ibi inuiti. q̃ ille qui per metũ cogitur ad volendũ dicitur inuitus. z dic. i. nõ plene seu liberevolẽs. simpliciter autem est volũtarius: q: coacta [b] volũtas est voluntas. xv. q. j. b merito. Itez ibi vita z rebus. q̃ periculũ vite vel rerũ est metus cadẽs in constantẽ. pro hoc q̃ hic dicit in glos. ij. Item ibi absoluerũt. q̃ iuramentũ per metũ extortũ obligat. qd̃ tñ dic vt in glo. Itẽ qd̃ qui violat iuramentũ extortũ per metũ peccat: sed nõ mortaliter. punitur eñ tanq̃ p mortali. qd̃ tñ dic vt. j. ex hoc infertur qd̃ non tenetur de periurio. periuriũ enim est graue z mortale. z infert. §. eo. querelam. ¶ In glo. quidam. in fi. Idem Innoc. dicens quod per illa verba si ea non attenderint datur licentia cõtrauenicndi: z qd̃ alis non licet. vbi quero si contrauenint sine licentia an peccẽt mortaliter. dic vt. j. super glo. vltima. ¶ In glo. penulti. ibi periurio. pro hoc qd̃. §. dixi. In glo. vlt. ibi parũ obligat. z dicit Jo. an. q̃ cõtrauenies etiã sine licẽtia nõ peccat mortaliter: sed veniaiter p hãc literã que pro dicit q̃ debẽt absolui. secũdo decernit qd iuris si ꝛtrauenint nõ absoluti. ſ. q̃ puniũtur nõ tanq̃ pro mortali. Jo. cal. §. e. si vero. z Archi. xxij. q. prima. habemus. dicunt q̃ peccat mortaliter z punitur tan-

b ¶ Coacta voluntas. Add ter. cũ gl. in. c. maiores. de bap. z ĩ l. si mulier ĩ. §. si dos. ff. qd̃ met. causa.

q̃ pro mortali in foro penitẽtiali. secus in iudiciali. ⁊ hoc tenendo dic quod non obstat litera que dicit q̃ non puniũtur tanq̃ pro mortali. loquitur enim in foro iudiciali: ⁊ hoc videtur saltem tutius: hec faciunt ad. q. sequentes. ¶ Quero eo casu quo si quis venit contra constitutionem voluntarie peccat mortaliter. an sic etiam peccet si per metum: videtur qd̃ non per predicta. et hoc quo ad forum iudiciale. ¶ Op. ad hoc quod metus causa. c. sacris. vbi licet metus culpam attenuet non tamen excludit. vnde non euitat excõmunicationem qui per metum cõmunicat excõmunicatis: vt ibi. dic qd̃ ibi alius casus. hic enim loquitur de actu licito facto per metum. ibi de actu illicito quando quis iuste erat excõmunicatus cui per metum cõmunicasti. primo enim casu cum actus possit rescindi non obligat ad mortale eum qui contrauenit secundo casu. secus quia debuit potius omnia mala pati ⁊c. dic tamen vt ibi.

1 ¶ Compromissum super iniurijs valet.
2 Iniuria per conuicium irrogatur.
3 Iuramentum ciuiliter intelligi debet.

Tenens. ¶ Si is cuius mandato stare iurauit aliquid precipit contra iuramẽtum prius per me licite prestitum obseruare non teneor. Primo querela. Secundo prouisio ibi verũ. ¶ Nota q̃ super iniurijs compromittitur ⁊ videtur quedam satisfactio ex hoc fieri vt in litera ibi satisfactione. pro hoc: quia sufficit qualitercunq̃ satisfiat voluntati eius qui passus est iniuria. insti. de iniurijs. per totum. ¶ Item ibi conuicia. q̃ per conuicia irrogatur iniuria. ff. de iniur. ite ⁊ apud. §. ait pretor. Item q̃ per iuramentum quãdoq̃ nescitur seu firmatur ⁊ compromissum. de hoc. j. e. quintauallis. Item per fecit dum iuramentum intelligitur sine preiudicio primi. facit. j. c. proximo. ⁊ quod ibi not. ¶ Item q̃ iuramentum debet intelligi ciuiliter ⁊ generaliter quelibet dispositio debet sic intelligi vt non contineat illicita. de hoc in glo. j. ⁊. ij. ¶ In gl. prima ibi arbitratores. non apparet vnde glo. hoc colligat: sed pro hoc: q̃ iste non permisit stare laudo: sed obedire mãdato. ⁊ ex hoc not. singulariter hanc literam iuncta hac glos. q̃ quando sic compromittitur seu iurat ur ille intelligit̃ non fieri arbiter sed arbitrator. in contrarium facit de arbi. exposita. ⁊ dic vt ibi dico. ¶ In glo. ij. ibi intentionem iurantis. non vt sit in libertate sua exponere verba vt vult. sed qd̃ debet attendi intentio quam verisimiliter presumimus eu̅ habuisse. arg. c. quintauallis. cum si. j. alleg. ¶ In glos. fina. ibi priori iuramento. ⁊ sic si fuisset obligatus ecclesijs non p iuramentum teneretur ad obseruantiam istius iuramẽti. qd̃ tenet Inno. Hosti. vero dicit q̃ sufficit q̃ repugnet priori obligationi etiam non iurante. quod videtur verius si erat obligatio efficax quod non videtur cogitasse de dissoluẽdo talem obligationem q̃ nec poterat: ⁊ sic ad hoc tanq̃ illicitum non debet extendi iuramentum quod procedit in iuramẽto generaliter prestito vt hic. sed si iurasset in specie secus ⁊ dicit Inno. q̃ iuramentum specifice prestitu̅ in foro anime interpretatur fm intentionem iurantis. j. e. quanto. ⁊. c. ad nostram. vt in iudiciali. secus fm ius. j. e. venientes. quod signa ⁊ dic quantum ad hanc glo. ⁊ precedentes cum querit̃ quando ⁊ qualiter quis obligetur ex iuramẽto: aut iuratur p modum illicitum vt per dolum vel metum ⁊ contraueniens non obligatur pro mortali. j. e. c. ⁊ si xp̃s. aut per modum licitum ⁊ aut generaliter ⁊ seruari debet in preiudicium iurantis nõ in preiudicium alterius. j. c. veniẽtes. ⁊ hoc in foro iudiciali. sed in penitentiali statur intentioni iurantis vt predixi. hec tamen magis propie procedunt de iuramento specifice prestito q̃ si generaliter prestetur. sed quando generaliter aut p iudicat priori iuramẽto ⁊ restringitur vt intelligatur sine p iudicio primi: vt hic aut non preiudicat priori iuramento: et aut preiudicat priori obligationi. ⁊ idem quia nõ tenetur ex secundo iuramento sed restringitur modo predicto. aut non preiudicat priori obligationi: ⁊ idem quia non tenetur ex secundo iuramẽto: sed restringitur modo predicto: aut non p iudicat priori obligationi ⁊ seruandum est iuramentum in p iudicium iurantis duntamen nõ enorme vt intelligatur iuramentum ciuili modo.

1 ¶ Difficultas excusat a periurio.

b **Reui.** ¶ Qui iurauit ecclesiam defendere ⁊ requisitus absq̃ iusta causa recusat periurus est nec eum defendit a populo. Communis diuisio. ibi. rũ. ¶ Nota ibi sub iuramenti debito. pro eo quod obseruatur: quia recto: scholarium precipit scholaribus sub debito prestiti iuramẽti. ⁊ est sensus q̃ sine causa re
1 cusans obedire sit periurus. ¶ Item qd̃ difficultas excusat a periurio. de hoc in glo. Et oppo. cum ea. de. l. cõtinuus §. illud melius. §. item qui in insulam. ⁊. §. sequen. ff. de verborum obligatione. glo. soluit quod difficultas excusat a periu d
a rio [a] sed non a pena conuentionali. rationes diuersitatis nõ reddit. pro hoc de pig. significante. ⁊ pro hoc in dicto. §. qui in insulam. ⁊ sequen. et communiter dicitur quod aut subest
b impossibilitas et illa excusat. quia impossibilium [b] nulla obligatio. de pac. c. fina. aut difficultas et est debite quantitatis et regulariter nõ excusat dictis. §. aut specie: ⁊ aut ex forma contractus apparet speciem statim solui non posse. vt q̃ est in loco remoto et excusat et intelligitur concessa tanta dilatio quod sufficiat ad speciem educendã. vt si promitto dare padue hominem qui est rome: aut ex forma obligationis hoc colligi nõ potest ⁊ datur dilatio a iudice facta de hac fide. quantum autem ad penam periurij difficultas excusat vt hic in glo. sed nunquid. ibi huiusmodi litere. dic attendendã formam conuentionis. ff. depositi. l. prima. §. si conuenerit. regula contractus. libro sexto. de hoc in Specu. de loca. §. primo. ver. sed nunquid. ⁊ sequenti. ibi subtraxit. hoc intellige si tota ecclesia. secus si solus prelatus. pro hoc quod not. de ordi. cogni. c. secundo. in glos. iij. ibi pro periurio. Hostien. dicit attendendam conditionem persone. dic standum glo. nisi appareant coniecture propter quas habet conscientiã rationabiliter inferrer tam contra ecclesiam.

1 ¶ Intentio iurantis consideranda est.
2 Moneta qualiter dicitur defraudari.

Quanto. ¶ Princeps qui iurauit certam seruare monetã: si sciebat illam pondere defraudatam puniendus est. q̃ iuramentum fuit illicitum ⁊ sic non seruandus. si vero ignorabat tunc seruat iuramentum facta reductione monete ad legitimum pondus. Communis diuisio. secunda ibi super quo. ¶ Nota ibi immo de hac dic
c tione [c] que stat correctiue. Item ibi assensu populi. q̃ rex d
non debet disponere de pertinentibus ad populum vel concernẽtibus preiudicium populi sine consensu populi. ex hoc arguit Hostien. q̃ super damnis datis tempore guerre non potest nisi solus rex disponere de hoc per eum in summa de penis. §. fin. sub. §. vltimo. ver. sed pone. facit quod not. de in
1 iur. in nostra. ¶ Item considerandam intentionem iurantis. quod dic vt dixi. §. e. veniens. Item q̃ obseruatur iuramentum quandoq̃ non in forma sed in effectu: quia hic conseruatur moneta de qua erat iuratum non illa in specie: sed alia melior. ¶ In glo. prima. ibi punit̃ capite. Refert Hostien. Io. cremosi. defendisse quendam qui falsauerat monetam Bononie q̃ puniretur capite ciuiliter cum pena capitalis [d] sit multiplex ⁊ pene sint moliende. regula in penis. libro sexto. hodie per statuta cessat ⁊ tales cõmuniter exurunt. ibi radit minuendo. ibi cingit: puta eis vt appareat aurum. ita not. glo. in. l. quicunq̃. ⁊ ibi eadem pena puniur ille qui fingit, idest qui fabricat falsam monetã. ¶ In fi. e. gl. ij.
2 ¶ Quero quo dicit̃ moneta defraudari. dic q̃ in moneta quatuor attendũtur. s. materia vt sit metallicus: forma publica. item pondus. itẽ cursus. hec tamẽ vltima conditio est extrinseca. ff. de sol. l. paulus. als creditorem vbi de hoc. ¶ In glo. ij. ibi de iure naturali. i. diuino. ¶ In fi. e. glo. dic aut est obligatio que pot̃ dissolui a papa vt professio religionis ⁊ a iuramento super tali obligatiõe prestito potest papa absoluere sicut potest obligationem tollere. pro hoc quod not. dicta mo. cum ad monasterium. aut obligatio nõ est dissolubilis per papam ⁊ procedit distinctio glo. pro primo: quia non
e solum papa potest absoluere a iuramento [e] in illo casu: immo etiam eps dissoluere ⁊ sic summatim̃ est super voto qd̃ potest eps commutare per consequens poterit a iuramento absoluere. ⁊ in eo qd̃ dicit Hug. quod hoc est cõtra ius naturale. dic illud verum quando iuramentum concernit deum tantum. sed si hominem totaliter ab homine. §. c. primo. quando autem concernit deum tantum. tũc non potest papa sine causa absoluere: quia hoc esset contra ius naturale: idest dominium: vt in gl. sed ex causa sic. quia potest distinguere ⁊ interpretari ius diuinum. vnde etiã a decimis eximit ex causa. de decimis. a nobis. ⁊ quod ibi not. in glo. hoc ideo. ibi tria exiguntur. de his dixi super glos. prima. et addidi quartum. ibi sane. vbi sub dubio dicit̃ per descriptiones libri constare de

tit̃. i. §. c̃ti
immo. ff. de pac. ⁊ in. l. põponi. ff. de neg. gest.

d ¶ Cuius pena capitis sit multiplex. adde pc. de anc. i cle. pastoralis. in. ꝛ. no. de re iudi. ab. i. c. at si clerici. xx. co. de iu. Io. de ana. i. c. j. in. ij. col. de homic. Io. de imo. i. l. ij. in. v. colũ. ff. de pub. iudi. Angel. de are. i trac. maleficio rũ. in v̄bo caput. ale. de imo. of. cxvj. inci. i cã inquisitiõis. i. ij. vo. idẽ ale xã. of. cix. inc. viso p cessu cause in. iiij. vol.

e ¶ Papa pot̃ absoluere a iuramẽto. Add de gl. ⁊ ibi Archi. i. c. autoritatem. xv. q. vj. Spec. ti. de leg. i §. nũc ostẽdendũ. x̄. xxiiij. Domi. i. c. ij. de renũ. card. sancti fixti in trac. de pt̃te pape. q. xxxviij. Aler. de imo. cõsil. xxxviij. incip. visa petitione Antonij. i iij. vol. idẽ Aler. of. il. xxxix. inc. viso statuto. i. iiij. volu. Tho. ij. ij. q. lxxxix articul. ix. ⁊ diffuse ⁊ melius q̃ alibi p archiepisco. florẽ. in. ij. pte sue sũme. tit. x. c. quinto.

autoritate eius. pro hoc. xvj. distin. c. j. ⁊. ca. clemen. dic quod inscriptio non plene probat in alterius preiudiciũ. Item ad contrarium de quo. §. in glo. dic quod fiet inscriptio taliter quod non committetur falsitas vt quia apponitur nomẽ patris nec dicetur quod fecerit cudi. sed dicet̃ fic. B. rex aragonie: ⁊ licet ex hoc presumatur quod ipse fecerit cudi nõ tamen est argumentum necessarium. ⁊ sufficit quod nulla falsitas committitur. ¶ In glo. fi. in fi. Oppo. ad literam. in v̄. verum. quia videtur superflua per prius dicta. Sol. legitur duobus modis. vno modo vt sit pars primi membri ante v̄. si vero. ⁊ tunc videtur stare contrario. sed dic quod nõ est: su perfluus: quia primo dicit isti penitentiaz iniungendam. in hoc autem ver. monet vt confiteatur peccatum et satisfaciat. secundo legitur quando putauit defraudatum ⁊ non erat et hoc in se verum. sed si intelligendo non bene continuatur ad precedentia in quibus solum loquitur quando moneta erat diminuta ⁊ fm hunc intellectum non teneri de periurio eum qui putauit iurare falsum ⁊ iurauit verum. argu. xxij. q. ij. homines. ⁊. c. sequen. ⁊ facit ad questionem. debito: iurauit nõ exire districtum certi loci ante solutionem ⁊ exiuit ignorans solutionem ab alio factam. Joã. cald. disputauit ⁊ incipit ex octo studentibus. ⁊ determinauit ipm̃ esse periurum.

1 ¶ Superioris autoritas in iuramẽto intelligit̃ excepta.

Tenientes. ¶ Iudex qui iurauit sentẽtias exequi infra cerum tempus hoc non obstante tenetur appellationi deferre. Primo consulus reprehensio. Secundo ipo rum excusatio ibi verum. Tertio excusationis reprobatio. ibi quia vero. Quarto mandatus speciale ⁊ communicatio
1 ibi cum igitur. ¶ Nota quod in iuramento [a] intelligitur
a ¶ In iuramento. Adde gl. i c. of stitut. d̃ rescript. glo. i. c. de forma. xxij. qõ. vlti. gl. pe. i. c. que d̃ mores. viij. di stin.
autoritas superioris excepta: et ad hoc quotidie allegatur. Item quod iudex iurat iudicare fm legem: et quandoq̃ fm consuetudinem. Item modum arguendi in ver. quia vero. et ibi fm leges fm quas sententia executioni mandatur infra quadrimestre tamen cessatur ab executione propter appellationem. ⁊ propter hoc non potest iudex grauare subditos idest appellatos: sed non grauat iure permittente: sic arguitur istos cessare debuisse ab executione cum non plus obligat lex q̃ consuetudo. Item quod consuetudo debuit intelligi de sententia que transiuerit in rem iudicatam. secus si appellatur: quia tunc appellatio tollit effectum sententie ⁊ extinguit pronunciatum vt in glo. Item quod innouata pendente appellatione reuocantur: quod dic vt de appel. nõ solum. lib. vj. si tamen petenti aliam reuocationem apponitur de desertione de qua notorie constat ex actis non auditur vt in prima decisione rote in gl. no. ibi de feudis de prohi. alie. feu. imperialem. ¶ In fi. e. glo. Oppo. extra glo. ad literam cum dicit quod fm leges grauati appellant: quia de iure ciuili non appellatur a grauamine. de appel. super eo. ij. Sol. hic dicitur quod grauati per sententiam fm leges appellãt: ⁊ nomine sententie intelligitur de diffinitiua. ff. quando appel. fit. l. j. §. biduum. vbi gl. ⁊ ita etiaz probatur hic. quia qd̃ dicit sententiam oportet intelligi de diffinitiua. quãdoq̃ tamen etiam fm legem appellat ante sententiam: quod dico in dicto. c. super eo. ¶ Oppo. in eo quod dicit q̃ iudices iurãt iudicare fm leges quod immo conscientiam. iij. q. vij. postulatus. ff. de arbi. quales. dic quod debet iudicare fm conscie tiam legibus informatam. idest fm allegata. de offi. delega. pastoralis. §. quia vero. ¶ Oppo. quod debuerit stare consuetudini preiudicium appellantis cuz consuetudo habeat vim legis. So. consuetudo debuit intelligi de sentẽtia: quia transiuisset in rem iudicatam: vt hic. sed etiam si hoc habuisset quod etiam si esset appellatum ita fieret non valuisset p̃ iudicium superioris per hanc literam: licet enim possint partes per conuentionem renunciare appellationi. C. de temp. ap. l. vlti. §. fi. statutum tamen vel consuetudo remouens appellationem non valet. vt not. de appel. c. fi. lib. vj. ⁊ procedit quando appellatio erat interponenda ad alium superiorem q̃ ad illum qui est in loco vbi est statutum vel consuetudo: secus si est in illo loco vt in ciuitatibus habẽtibus iura imperialia in quibus non appellatur extra locum sed ad aliquez iudicem ad hoc deputatum. de hoc per Bar. ff. de aqua. plu. arcen. l. vltima tunc enim priuilegium vel statutum non tollit ius alterius. ¶ In glo. penulti. ibi extinguitur. melius dicere ret suspenditur. de offi. delega. pastoralis. §. preterea. vbi de hoc. ¶ In fi. glo. fi. Oppo, quod non debuerit attendi consuetudo quo erat super debitis personalibus vt ibi mutuis

cum tamen hic ageretur reali ibi rerum. de quib̃ questio vertebatur. Sol. potest intelligi q̃ q̃ executione quia non suberant mobilia deuentum erat ad immobilia: vt lite non contesta. qm̃: in fi. ⁊ ideo exponе. questio vertebatur. s. nũc. qz di
b cebat appellatus qd̃ fuerat electus appellatione pendente.

A nostram. ¶ Difficile ⁊ dubiũ explicatuz p scribentes. hoc dicit. ei qui iurauit vsuras non repetere subuenitur officio iudicis qui de vsuris cognoscit ⁊ restitui facit etiam nomine petentẽ. Communis diuisio. secunda ibi mandamus. ¶ Nota causam in quo iudex officio procedit in causa cõcernente fauorem priuatuz: quia hic facit restitui vsuras istis. quod dicvt infra. Item etiam casum in quo non precedente infamia procedit̃ per inquisitionem. de hoc etiaz infra. ¶ In glo. prima. oppo. aut enim isti fuerunt conquesti pape ⁊ videntur venisse contra iuramentum. aut non ipsi sed alij hoc iudicarũt et non debuit audiri cum eorum non interesset. de elect. cum inter. R. glo. in eo quod supplet quod hic non dicit per quẽ hoc peruenerit ad papam videtur sentire quod non refert p quem. ⁊ tunc dic quod audiuntur etiam quorum non interest. s. ad denunciandum ad effectum vt isti non restituẽtes peniteant ⁊ restituent. de cogna. spiri. tua. pro hoc quod dicitur in glo. sequen. Si autem intelligitur quod ipsi iurantes iudicarunt. dic quod non faciunt ex hoc peruri: quia iurauerant non deponere questionem si tamen denunciare potuerunt: vt in dicta glo. ¶ In glos. ij. ibi denunciat. pro hoc quod dixi. §. glo. pro ri. ibi illud denunciet. sentit glos. quod potest denunciare ad effectum: vt sibi restituãtur vsure. Hostien. dicit quod non ad effectum vt restituãtur sibi sed pauperibus. dicit etiam quod licet iurans nõ repetere velit seruare iuramentum, creditor tamen vt heres cogitur officio iudicis restituere pauperibus quod non videtur procedere eo casu quo debitor sponte iurauit non repetere. nam p hoc videtur vsuras remisisse. vnde nulli restituende. secus si liberaliter. quia tunc ipsi debitori fiet restitutio. pro hoc quod not. in regula peccatuz. libro sexto. ⁊ quod ibi dico. ¶ In fine eiusdem glo. Oppo. ad hec et ad literaz quod debuerint iurantes hic audiri iure actionis quando enim testator legat id contra quod si ab eo peteretur habet exceptionez. intelligitur legare remissionem exceptionis. ff. de liber. leg. si creditor. et. l. legaui. et hoc si soluta erat pecunia: vt hic. si vero non soluta intelligitur legare liberationem. ff. de liber. legata. l. iij. Solu. hoc contra cadit etiam ad glo. sequentem melius et ibi dicetur. ¶ Oppo. ibi seu etiam seculare. videtur
b enim velle quod coram iudice seculari [b] possint vsure repefi. et sic contra. de iudi. clemen. dispendiosa. in fine. Solu. vt ibi not. in glos. non repetuntur. ¶ In fine glos. ibi soluit. et dic etiam vt dixi de foro competenti. cum sic. ¶ In glos. videtur ibi remissum. pro hoc. l. legaui. ⁊. l. si creditor. alleg. super glo. precedenti. Innocen. vero dicit quod per illa verba omnibus qui probarent ꝛc. nihil fuit legatum vel remissum quod videtur verius. et hoc sentit glos. ibi. nisi velis ꝛc. quod hoc sentit quod possumus intelligere quod legauit vsuras restitui omnibus qui probarent se deesse. idest qui iuste possent hoc probare ⁊ vsuras repetere: et sic secus in istis qui irrabant. ⁊ ed glo. in hoc non persistit: sed dicit vltimas voluntates interpretãdas largius: et quod isti iure legati possunt repetere. et secundum hoc stat contrarium. de quo super gl. proxima. de dicta. l. si creditor. et. l. legaui. dic quod hic testator non legauit vsuras his quibus deberentur: sed his qui probarent se soluisse. si enim primo modo legasset̃ videtur precedere id quod dicit Innocentius quod nihil intelligatur legatum vel remissum. debet enim intelligi de vsuris que deberentur efficaciter nulla obstante exceptione. ff. de except. si his. §. finali. quia verba generalia debent intelligi ciuili modo. §. cap̃. veniens. sed in secundo modo videntur legare vsure dummodo probentur solute etiam si efficaciter poterant repetire: et sic legatum aliquid operatur: ⁊ sic standum est contrario dictarum. l. si creditor. et. l. legaui. ad idem. instituta de legatis. §. econuerso. et quod not. Federi. cõsilio. cixxvij. et idem dicendũ est in legato speciali. vt si dicit precipio vsuras restitui. J. ⁊. H. quas ab eis exto: si que fuerunt. C. tunc enim intelligitur remisisse exceptionem iuramenti. ff. de conditionibus ⁊ demõstrationibus. quibus diebus. §. domiñ. sed fm hoc succedit fortius contrarium. ⁊ dic vt in sequenti contrario. ¶ Oppo. ad hoc quia secũdũ proxime dicta nõ fuit hic opus officio iudicis. quod videtur contra literam. Soluit Hoffre. qd̃ isti non attentabant repetere moti qua-

b ¶ Coram iudice seculari. ad de glo. i v̄bo vsuris. i cle. dispẽdiosaz. de iudi. et ibi doct. pau. de eleaz. ⁊ Car. i cle. j. de vsur. Joã. mo. ⁊ bal. i. c. j. d̃ vsur. li. vj. Archi. i. c. qd dicam. xiiij. q. iij. Zan. d̃ bu. zab. i. c. cũ sit gñale. d̃ fo. cõpetẽ. Zap. alle. lv. et. lxx. Jo. d̃ ana. i. c. post mi serabilẽ. d̃ vsu. Zan. d̃ rodul. in trac. vsurarũ. q. cxxxj Fed. d̃ se. of. xcvj. in cip. apparet quedãler. idẽ fe. of il. ccclv. inci. Dño andreevicario epi vulteran. idẽ Fede. of. ccc. inc. factũ tale est d̃ bitor pmisit pe. de anc. of. ccxxxv. in cip. casus talis ẽ. cal. of il. iij. sup ti. de foro cõp. Car. zaba. fil. cxx. inci. titius obligauit sem pmio. bal. of i. xvij. in cip. factuz sup quo cõsiliũ. i. j. co lũ. i. iij. vo. Rap. fil. of. cxxxiiij. incip. i. q. versa coã dño capitaneo tri gesti. in vltimo. cõsi. xcj. inci. visis actis in. ij. vo. in ij. col.

dam subtili reuerentia iuramenti sicut. C. de fide instrumentorum. l. vlti. verius videtur q̃ iuramentum obstat ꝛ q̃d verba testatoris nihil induxerant. quod plenius. j. dico. sed tũc obstat: quia si hoc est ergo frustra ponderatur hic in regula pctñ. libro sexto. ꝛ per Jo. and. in Specu. de vsur. in princi. per Fed. in dicto consilio. non debent ergo mandari q̃ istis restituerentur: ꝛ sic potius videtur q̃ verba testatoris induxerunt remissionem iuramenti: ꝛ tamen opus fuit officio iudicis in dubio. dubitabãt enim isti forte ne probare nõ possent se soluisse ꝛ sic ne incideret periurium. pro hoc quod no. Innocen. quod metus causa ad aures. vbi dicit quod nõ debet quis absolui a iuramento cum potest aliquid prouideri. ꝛ sic potius debuit hic succurri officio iudicis vt procederetur potius per inquisitionem q̃ fieret absolutio iuramenti. hec procedunt presupposito quod iuramentum domino repetende fuerit libere prestitum: ꝛ sic tenuerit. sed si dicitur q̃ fuerit exactum a creditore durãte principali obligatione vel ex alia causa apparet non libere prestitus vt communiter fit tunc cessant predicta. ꝛ hoc an sit libere prestitum colligitur per coniecturas. pro hoc quod not. Jo. and. de emp. ꝛ vendi. ad nostram. in Specu. de vsur. in princ. ꝛ sic intelligendo q̃d hic fuit non libere prestitum. litera procedit planius et verba testatoris non videntur induxisse legatum: quia nõ est verisimile quod per verba generalia voluerit remittere ius sibi competens: sed soluꝫ mandaret de eo ad quod tenebatur pro hoc quod predixit: quia verba generalia ciuili modo intelligũtur. ꝛ ad id quod predixi quod ſm hoc hic frustra ponderatur testamentum. dic quod factum hic refertur forte ad arguendum, factum heredum non restituentiũ. ꝛ ſm hoc saluatur vt predixi ſm Innocen. q̃ hic nihil legatum intelligitur nec remissum. ꝛ ad. l. legaui. ꝛ. l. si creditor. patet solu. ex premissis: quia loquitur quando legatur certe persone in specie: puta. C. item debeo secus in genere: vt hic. fuit. emi dispositio generalis respectu quantitatis ꝛ respectu persone que not. diligenter quia scribentes nõ explicant. ¶ Oppo. ad hoc. quod immo per verba testatoris intelligatur legata actio ad repetendum. ff. de legatis tertio. si mulier. §. si rem. vbi glo. notabilis dicit quod si alicui legaui id quod sibi debetur, officio iudicis intelligitur illi legata actio. Solu. hanc oppositionem fecit quidam meus auditor: et est bona sed soluitur quod legatum hic non fuit purum. sed si parentur solute et in hoc dubio fuit. secus officio iudicis: vt ſ. hoc procedit tenendo quod verba testatoris inducant legatum: sed tenendo contrarium cessat contrarium dicte. l. si mulier. ¶ Oppo. ad idem quod hic non debuerit officio iudicis prouideri pro interesse priuatorum cũ iudex non suppleat in facto. de postulatione prelatorũ. bone. el primo. solu. Innocen. quod succurritur istis officio iudicis: q̃ erant oppressi per iuramentum. dic quod etiam erat causa concernens pietatem vt prouideretur anime defuncti in causa pia iudex prouidet ex officio etiam non imploratio. C. de administratione tutorũ. sancim?. l. j. ff. de offi. procon. nec quicq̃. §. aduocatos. ꝛ hoc si sibi constat de facto: vt hic cõstitit papeals iudex excusatur. ff. de magistra. conuenien. l. prima. §. primo. de hoc. ff. de dam. infec. l. iiij. §. hec autem. per Barto. Ex his infertur ad questiões facti. precipit testator vsuras restitui omnibus debentibus recipere. dicit Federi. consilio lxiij. quod pro hoc non fatetur se vsurarium: quia hec verba nihil inducunt: vt. ſ. dictum est. dic melius vt in questione sequẽti. pone precipit testator vsuras restitui quas extorsit videtur quod ex hoc non fateatur se vsurarium sed intelligũtur quas: idest si quas. ꝛ sic conditionaliter. argu. ff. de lega. primo. l. stichum qui meus erit. ꝛ quia relatiuum qui restringit: vt not. de cleri. non resi. c. fin. dic verius quod illud quas est hic demonstratiuum nec facit conditionem cum adijciatur verbo preteriti temporis. secus si futuri. dicta. l. stichum qui meus erit. sed si diceret si quas extorsi. tũc procedit illud quod non intelligitur consiteri se vsurarium: et sic in hoc vltimo consuluit: sed in duobus primis modis iudices ecclesiastici hoc non reciperent. nam pure videtur confessus se extorsisse. ꝛ si dicas quod verba generalia nihil inducunt: vt. ſ. dictum est. dic quod non inducunt legatum: vt. ſ. dixi. cum hoc stat quod inducat confessionem. ¶ Quero an possit iudex ex officio prouidere. Innocen. prosequitur et tradit regulã quod in quolibet impedimento canonico: puta super cõsanguinitate: quia domini cõtrahentes matrimonium impediti potest iudex ex officio prouidere: quod signa. dic etiam q̃ ex officio inquiritur de iuribus principis. C. de bono. vacã. l. j. penultima ꝛ vltima. libro decimo.

1 ¶ Quando iuris in notorijs nõ seruatur.

Ad nostram. Qui iurauit in omni causa ordinẽ iudiciarium obseruare non tenetur obseruare in his in quibus de iure seruari nõ debet: vt in notorijs. ¶ Communis diuisio. secunda ibi verum.

1 ¶ † Po. q̃ in notorijs [a] nõ obseruatur ordo iuris: nõ tamẽ
a per omnia. peditur sine iuris ordine: sed nõ seruatur ille ordo qui in alijs causis seruatur. hoc vult litera inver. verũ. in princ. ꝛ ibi nõ seruari per omnia. de hoc in glo. Item ibi in mẽte. q̃ in dubio non presumitur quis venire ꝑtra iura. facit regula semel. ꝛ q̃d ibi no. li. vj. Et quia quilibet presumitur bonus [b]. ſ. tit. j. c. fi. Item q̃ dispositio vniuersalis restringit vt nõ deuiet a iure. ad idem. ſ. c. veniẽs. j. c. quintauallis. Item q̃ licet iuramentũ debeat seruari in forma specificata. ſ. c. ad nostrã. el. j. vbi de hoc. tamẽ cũ generaliter prestat: nõ intelligitur gñaliter si talis intellectus repugnat iuri: sed restringitur, vt cõsonet iuri. Item ibi in manifestis ꝛ notorijs. q̃ hec quãdoq̃ accipiũtur pro eodẽ. ppzie tamẽ differũt: vt not. de
c coha. cle. nostra. ꝛ ideo exponẽ ꝛ pro idest. [c] Item ibi approbatum intellectũ. q̃ debem? intelligere dispositiones seu iuramenta ſm approbatũ. i. rationabilẽ intellectũ. ¶ In glo. j. ibi nõ reneri. q̃: vbi est extorsio subestvioletia: ꝛ sic nõ oritur obligatio efficax. de suer. cõiug. accedens. de priuilegijs. cũ
b olim. el. ij. dic q̃ hic nõ dicit per extorsionẽ sed quasi per extorsionẽ ꝛ dictũ quasi diminuit alibi vnitatem importat. no. de dolo. put in glo. expressiuꝫ. de deci. parochianos. Et exponit Inno. quasi per extorsionẽ. i. quasi ꝑtra ꝓsilium vel defide rium tuũ. facit de elec. quorũdam. li. vj. in princ. de reli. do. c. ij. li. vj. Et ostitutio Jo. execrabilis. in prin. Si aũt fuisset hic iuramentũ omnino extortũ: aut perinde precisam: ꝛ nullatenus obligat: vt quia manus alicuius ipo renitente ponitur super euangelia: aut per vim nõ precisam vt per metũ: dic vt ſ. c. verũ. ¶ In glo. ij. ibi ex toto. quasi dicat q̃ non per omnia seruatur: sed in aliquibus sic. ꝛ hoc vult litera ibi non per omnia. quod dixi in notabilibus ibi citari. dic vt dico de cohabi. cle. vestra. vbi concludo q̃ semper citatio est necessaria etiam in notorijs nisi sit adeo notorium q̃ constet nullas defensionem subesse: tunc enim non requiritur citatio. de re iudicata. cum olim. ꝛ etiam ibi dico ibi ꝛ sententia ferri. de hoc etiam dico in dicto. c. vestra. ꝛ propie nõ requiritur sentẽtia aliud q̃d habeat vim sententie. vnde dicit Inno. de verbo. signi. ex parte. j. q̃ in notorio potest iudex punire sine alia sententia. ¶ In glo. sed nõne. ibi de elec. bone. el. j. ſ. ibi ad cautelam obseruaꝫ ordo. Item ibi non agebaꝫ de alterius ꝓiudicio. ¶ In glo. vlti. ibi intelligendũ. de hoc. ſ. in notabilib?.
¶ In fi. e. glo. dic aut est eadem ratio omniꝫ contentorum sub genere ꝛ peedunt cõtraria aut nõ: ꝛ pcedit hic. pro hoc de cõiug. leprosos. qñ. in glo. pro hoc.

1 ¶ Iudex secularis quandoq̃ prestat ecclesie iuramentũ fidelitatis.

Ante. Qui iurauit cui non debet iurare compellitur. primo exordiũ. secundo narratio ibi sane. tertio cõclusio ibi cũ igitur.

1 ¶ † Po. q̃ quãdoq̃ iudex secularis seu dñs temporalis prestat ecclesie iuramentũ fidelitatis ꝛ hoc in terris ecclesie. ꝛ sic cõmuniter intelligitur hic q̃ iudex callaritanus erat vasallus ecclesie. ꝛ dicit Host. q̃ si vasallus alteri q̃ domino prestat iuramentũ fidelitatis ratione feudi perdit feudum quia videtur alienare. de probi. alie. feu. imperialẽ. Item ibi saluo se. apo. honore. q̃ protestatio hic non prodest alibi contra. de elec. cumana. dic q̃ hoc. c. non prodest quo ad hoc vt iste excusetur a iuramẽto prestando se. apo. prodest tamẽ q̃ iste non cadit a feudo vt caderet si iurasset alteri sine protestatione: vt predixi. per hoc q̃d dico de feu. c. ij. cõtrario. iij. Item ſm quosdam protestatio hic est contraria facto: ideo non iuuat: quod dic vt dico de consti. cum. ⊗. ꝛ refert Host. in simili de iudice qui fecit quendam suspendi saluo iure appellandi. ꝛ facit ad illud. si quis dicit alicui tu mentiris q̃ nõ excusatur quin teneaꝫ iniuriarũ. quãtum tamẽ ad ꝓpositũ verius est q̃ hec protestatio excusaret q̃ iste non dicit incidisse in cõmissum. nam illa verba saluo ap. se. honore. debẽt intelligi. idest q̃ per tale iuramentum non preiudicetur iuramento prestando se. apo. potest autem vasallus sine preiudicio domini etiam prestare alteri fidelitatẽ. ¶ In glo. j. ⊗ Oppo. quia nõ augetur debitum per solutionẽ factam ei cui nõ debetur. hec enim so. est tanq̃ quid separatuꝫ ꝛ de separatis nõ est illatio. de transla. c. ij. metu cõtrarij. dicit glo. q̃ augeꝫ idest plus grauatur debitor in facto: quasi dicat q̃ debitum primũ manet in sua natura. ¶ In fi. e. glo. cõtra quia primo liberetur soluens alteri q̃ cui debet. ff. de solu. q̃d stipulatur. Sol. ibi solutur ei qui fuerat adiectus in stipulatione: vt si stipulo: dari mihi aut titio ꝛ soluitur titio. hic autem loquiẽ quando soluitur alteri cui ex toto debetur. ¶ Opp. ad idẽ ff. si certum petatur. eius. Solu. ibi fuit solutum procuratori reuocato de cuius reuocatione non constabat. per hoc q̃d not. de rescrip. ex parte decani. ¶ Oppo. ad idem. ff. de depositi. l. j. §. si rem. so. ibi liberatur depositari? qui restituit depositum non habenti mandatum qui putabatur habere q: sufficit quod restituens nõ est in dolo. ¶ In glo. ij. ibi cum socio quia constituit diuitiorẽ causam restitutionis minus peccat q̃ si non parcitur.

1 ¶ Arbitramentum an sit sententia.
2 Differentia inter arbitrum ꝛ arbitratorem.

Quintauallis. Valde allegabile hoc dicit. Qui iurauit stare mandato alicuius non tenetur parere sed precipit illicita vt quia filium exheredet ꝛ vxorem abijciat. vel breuius iuramentũ nõ validat arbitramentum iniquum. Communis diuisio. secunda ibi quo circa. ¶ Nota ibi quintauallis. de hoc nomine proprio. ꝛ ponit sine appellatiuo. alibi contra de fide instru. cuꝫ. Jp. tabellio. sed hoc est hic. quia est singulare nomẽ communiter nõ solutum imponi. simliter dicit. B. de gallo presso. C. de testa. l. hac cõsultissima. quod etiã dico de restit. spo. olim. ¶ Po. bar. ff. de cõdi. ꝛ demon. l. demonstratio. cũ reperirentur plures talis nominis expimere circũstantias ff. de rei ven. pomponius si frumentũ. in fi. ver. licet in petendo. Item ibi per offensa. q̃ super iniurijs cõpromittitur. et dicunt quidaꝫ vt refert Inno. q̃ si cõdemnatus nõ paret arbitramento cogitur stare per actionẽ iniuriarũ quod procedit si compromissum non est vallatum stipulatione vel pena vel iuramento: tunc enim succurritur ei pro quo latum est arbitramentum si non obseruatur vt agat prestina actiõe nisi cõpromissum sit vestitum coherentia cõtractus quia tunc agit actiõe ex eo cõtractu pro implemẽto arbitramenti. ꝛ de isto arbitramento coherentie cõtractus dico de pac. c. j. ¶ Oppo. ad hoc q̃d actio iniuriarum non competat quia nõ competit de interesse sed ad vindictaꝫ q̃d est in bonis nostris. ff. de iniur. iniuriarũ actio in bonis. ꝛ sic non videtur competere ad id in quo ille est damnatus. puta in. ca. inno. in hoc refert varias opiniones hic quo ad illud q̃ actio iniuriarũ nõ est in bonis nris: illud verum ante lit. conte. post lit. contest. sic. ante lit. enim contest. non est transmissibilis ad heredem postea sic institu. de perpe. ꝛ tempo. actio. §. si heredibus. tamen donec viuit passus iniuriã est in eius bonis quo ad hoc q̃ potest eam exercere per se ꝛ per procuratorem. ff. de iniur. sed si vnius. §. idem ait. ꝛ potest etiam ante lit. contest. cedere. C. de hereditate vel actione vendita. l. si nimis. ergo si potest actione iniuriarũ petit id ad quod condẽnauit ꝛ non petit tanq̃ interesse sed rationem vindicte. psit etiã damna venire in actiõe iniuriarũ ratione cõtumelie. C. de iniur. dominũ vbi dominus agit pro atroci iniuria serui. ꝛ habeẽ ratio dãni in condemnatione non tanq̃ damni sed tanq̃ cius q̃d est causa cõtumelie. Item ibi carũ. q̃ põt cõpromitti in aliquẽ in causa propria cũ hic fuerit cõpromissum in mulieres passas iniuriã si. supra eo. veniens in suprascriptione ibi. ⊗. q̃. ⊗. ibi fuit passus iniuriã vt litera. ibi enim intelligatur de alio. ⊗. sed quicquid sit ibi hic aperte probatur. ꝛ est verũ q̃ potest cõpromitti tanq̃ in arbitratorem vt hic. ꝛ. ff. de operis liberto. si libertus. non tanq̃ in arbitrũ. ff. de arbi. l. pe multi. quia arbiter cõparatur iudici ꝛ quis non potest esse iudex in causa propria. C. vt nemo in rubro ꝛ nigro. not. de iudi. cũ venisset. Item q̃ est dare litem in qua non sunt nisi due persone quia eadem persona est arbitrator et aduersarius. In iudicio vero requiruntur tres. iudex, actor. ꝛ reus. de verbo. signi. c. fœtus. sed dictũ arbitratoris non est sententia nec processus eius est iudicialis. Item ibi mandato. q̃ dictum arbitratoris dicitur mandatũ: ꝛ sic non sententia. pro hoc istud verbũ mandato q̃ non sine ministerio quinquies repetit. ꝛ dicit glo. singularis, in auẽ. vt diffe. iudi. in prin. q̃ habet instar transactionis. non est tamẽ proprie transactio cũ transactio fiat aliquo dato vel retento. C. de transac. trãsactio. de transac. super eo. vbi de hoc, sed est transactio generaliter accepto vocabulo. ff. de iureiur. l. ij. not. Jo. an. in Spec. de arbitris. §. j. ver. arbitrator. Item ex hoc q̃ arbitrator non tenetur obseruare ordinem iudiciarũ ꝛ in hoc differt ab arbitro qui ad hoc tantũ. assimitur esse arbiter ad iudicendas ꝛ habet instar iudicis. C. de arbi. l. j. de arbi. per tuas. arbitrator: autẽ assimitur ad vniendũ contractũ cõpositionis vt hic. ꝛ. C. de contraben. emp. l. fi. insti. de cõtraben. emp. §. precii. reperitur etiam amicabilis cõpositor. et dicit Spec. de arbi. §. j. ꝛ fm eum sumitur ad componendũ inter partes tam circa lites q̃ circa contractus. dic q̃ non potest assignari differentia inter arbitrator. em ꝛ amicabilem compositorẽ ꝛ ideo accipiuntur pro eodem ꝛ dictũ Spec. nullibi probatur ꝛ sic amicabilis compositor seu mediator seu communis amicus seu quocunq̃ alio vocabulo varias omnes isti dicuntur arbitratores. Item ibi iuramentũ. q̃ compromissum quãdoq̃ valeat iuramento. quo casu dicit Innoc. q̃ obtinuerit agit officio iudicis vt aduersarius cogaꝫ soluere id in quo est dãnatus. ꝛ sic videtur velle Inno. q̃ hoc casu arbitramentum habet paratam executionem. contrarium not. Bart. ff. pro socio si societate. §. arbitrorum. dicens q̃ non oritur ex iuramento actio nisi quando est decisorum litis ꝛ q̃ non petitur executio arbitramẽti propter iuramentũ sed agitur ex stipulatione si intercessit in compromisso vel ex eo contractu ad cuius implementum venit cõpromissum pro primo. de arbi. per tuas. vbi dicunt aliqui casum q̃ ex iuramẽto compromissorio oritur actio quantum ibi non probatur. ꝛ debet intelligi q̃ procurator qui iurauit conuenirí per officij implorationem. et sic etiam loquitur quod dixi ſm Inno. dic ergo q̃ cum interuenit iuramentum potest imploriari officium iudicis ecclesiastici vt cogat iurantem adimplere. de foro competenti. c. fi. libro sexto. an autem ex iuramento commissorio detur actio. dic vt dico de insti. cum venisset. Item ibi si quãdo. quod arbitramentum fieri potest sub expressione suspensiua et vincta. nam vt predixi habet vim contractus qui potest fieri conditionaliter. ff. de condi. modestinus. de condi. app. de ill. reg. act. legitimi. libro sexto. secus dicitur in sententia. quod tamen dic vt dico de app. preterea. el. ij. Item in eo quod peccedit ibi sub debito iuramenti modum pronunciãdi per arbitrationem. sic ꝛ alꝫ precipit sub pena compromissi. ꝛ ita seruatur. puto tamen hoc subintelligendum etiam si
a non adijciatur. Item ibi filij vel filie. q̃d nomine filiorũ [a] non cõtinentur filie sed cõtra facit quod sequitur ibi filios: quia non repetit filias. ꝛ pro hoc quia masculinũ concipit femininum. pro hoc. ff. de ver. signi. l. j. dixi de elec. cle. j. probatur. ff. de testa. tu. si quis ita. in princ. de lega. ij. si ita sit scriptum. in prin. ꝛ de ver. signi. filij. ꝛ. l. iusta. hoc tamen nõ est ex ꝓprio significato: sed per interpretationem ꝛ extensionẽ. d. l. iusta. vbi dicitur q̃ iura interpretationẽ sepe filij interpretatione cõtinetur filia: ꝛ sic nõ semper: ꝛ sic consuluit q̃ nomine filij non venit filia instituta. Item ibi mandatũ illicitũ. q̃ arbitramẽtum illicitum nõ tenet. pro hoc de arbi. c. ij. vbi equitate subnixum. secus ergo si iniquũ seu illicitũ. hinc dicitur q̃ arbitrator nõ potest condemnare ad id in quo quis verisimiliter nõ se obligasset in specie. ſ. c. veniens. ff. de ope. liber. si libertus. pro hoc q̃d dicit hic in glo. j. q̃d dicit bar. ff. de transact. cũ aquiliana. q̃d nõ potest arbitrator precipere parti q̃d faciat quitantiã de omnib?. i. finẽ generalẽ cum talis quitãtia sit captiosa: vt in. e. l. vbi habuit eam potestatẽ a partibus vt faciat hoc expzimi in cõpromissis ꝛ in eo q̃d dixi q̃ arbitramentũ illicitũ seu iniquũ nõ tenet. pro hoc litera ibi pronuncies nõ tũ nõ dicit absoluas. ꝛ. d. l. si libert?. ibi nõ aliter honoratũ arbitriũ. i. arbitramentũ. de arbi. c. ij. ibi absoluas. i. absolutũ esse ostendas. ſ. c. veniẽs. ¶ In fi. ibi denũciet non seruandũ. ꝛ q̃d hic mandaꝫ mulieribꝫ vt reuocẽt intellige de
1 facto. ¶ † Po. ex hoc q̃ arbitramentũ nõ est sniã. nam sentẽ
b tia iniqua [b] nõ est nulla. de re iud. cũ inter. nec est arbitrium seu laudũ: q̃ etiã hoc nõ est nullũ, ppter iniquitatẽ. ff. de arb. l. ne. §. stari. de arbi. per tuas. nec est, ppzie cõtractus: q̃ cõtractus iniquus nõ est nullus. potr? ergo hic dicitur mandatũ ꝛ habet instar trãsactionis. q̃d dic vt. ſ. ¶ † Quero in eo
2 q̃d feci differentiã inter arbitrũ ꝛ arbitratorẽ si vt cõiter fit cõpromittit in aliquẽ tanq̃ arbitrũ ꝛ arbitratorem et cõem amicũ ꝛc. an dictũ eius censebit arbitriũ an arbitramentuꝫ. dicit Inno. q̃ hoc colligit ex forma pcedendi: q̃: si seruatur ordinẽ iuris censebit arbitrium si nõ seruat arbitramentũ censebitur idem bar. ff. in. d. l. si societatẽ. §. arbitrorũ. ꝛ Bal. C. de testa. nõ codicillũ. vbi dicit q̃ in dubio si non apparet an seruauerit ordinẽ vel nõ censet, pcessisse vt arbitrator vt potius res valeat ꝛc. q̃d signa. ꝛ dic q̃ attendit ptãs sibi tradita. si cũ dictũ est q̃ possit pnũciare de iure ꝛ de facto omni-

a ¶ Nõ in notorijs. Adde gl. i c. sup eo. d testi. cog. Inn. i. c. expte. d ꝓ. si. Jo. an. i. c. vsa. de coha. cler. et mu. Car. i c. veniẽs. i iiij. op. de fil. ꝓsoyte. doc. i. c. fi. de re iudi. lib. vj.

b ¶ Nulli bet ꝓsumitur bon?. Adde gl. i c. nõ nos. xl. di. ꝛ i. c. de? oipotẽs. ij. q. j. ꝛ in. l. si vo. in. §. j. ff. q̃ satisf. co.

c ¶ Et p. i. Adde doc. i. c. monasteria. di. ꝛ ho. cle. ꝛ in. l. j. ff. de iur. do. ꝛ i l. j. in. §. fi. C. d nouo codi. compo.

a ¶ Nomine filiorũ. Adde doc. i. c. raynaldus. de testa. Cy. in l. quicũq̃. C. d ser. fugi. bar. i. l. si ita scriptũ. ff. d legatis. ij. abb. 2ñ. xxxvij. inci. Chisti eiusdẽ mis presidio. i. ij. colũ. in. j. vo. Alexã. de mo. 2ñ. lv. inci. põderatis hisque in the mate narrãtur. i. iij. volu.

b ¶ Sentẽtia iniqua Adde Fede. de sẽt. 2ñ. cxxviij. ꝛ. cclxix.

pro est arbitrator.ff.de arbit.qd de meis.§.recepisse.z qd ibi
not.nota arbiter enim tantum de iure pronunciat:vt ibi. po
test tamen esse arbiter etiam si in cōpromisso sit dictū q̄ pos
sit procedere de iure z de facto:sed pronunciare de iure po
terunt enim partes denunciare solēnitati ordinis iudiciarij
quod tenet Bar.in.§.arbitror.ii.pro hoc quod no.de re iud.
c.ii.lib.vj.Contra predicta facit quod no.Spc.de arbitro.
§.ii.ver.quid si compromissum est in aliquem.vbi dicit qd si
processit vt arbiter non potest pronūciare vt arbitrator:.nec
econtra.dic cōtra:quia potuit procedere ex vtraq̄ potestate
si erat assumptus vt arbiter z arbitrator:.pro hoc qd no.Jnno
no.de p̄scrip.cū ex officij.z bar.hoc tenet in.§.arbitrorum.z
ff.de fur.si dñm.z bal.in.d.l.nō codicillum.z tenebit sentētia
prout melius valere poterit.de ver.signi.abbate.

1 ¶ Coniuges inuicem se abiurare nō possunt.

1 **Clanos.** ¶ Coniuges non possunt in
uicem se abiurare. Communis
diuisio.secunda ibi nos. ¶ Jn glos.prima.ibi ve
niait.ꝛtrarium sentit glo.per id qd sequitur ibi:
immo adminus ꝛc.z dicit Jnn.q̄ punītur tanq̄.p mortali.
xxj.q.iiij.qui sacramēto.de hoc dic vt.§.c.ii vero.z.c.verū.in
glo.nō tamen ibi qd deo patri.dic vt no.de conuer.cōiug.ex
parte. ¶ Jn ii.glo.penul.z hoc quia iuramentum hic erat il
licitum ex quo nō continebant.

1 ¶ Jurans contrahere cum aliqua propter fornicationem
potest eam repellere.
2 Juramentum viri de nō accusando vxorē an valeat.

1 **Clemadmodum.** ¶ Clir q̄ iu
ranit cū mulie
re contrahere ꝓpter fornicationem vel defor̄mi
2 tatem superuenientē pōt eam repellere propter p̄
cedentem nō .hoc primo. ¶ Temerarium est iuramentū vi
ri de non accusando vxorem pro nullo crimine in genere.sed
si in specie:vt in adulterio tunc eam non debet accusare:sed
denūciare potest.tres habet partes,vt,xiij.sunt questiones.
secūda ibi illud,tertia qd ii.prima subdiuiditur. Primo in
ducit simile solutioni faciende. Secundo soluit ibi ita si q̄s
Tertio probat absolutionem per cuitationem absurdi z per
rationem ibi aliquin. Quarto respondet obiectioni iura
menti ibi non obstante. ¶ Jn ii.glo.ij.de hoc per Archi. de
spon.c.vno.lib.vj.z facit ad hunc ii.de elec. significasti.z qd
ibi not.in glo.iiij.ibi debitores.dic vt ibi. ¶ Jn glo. antepe
nulti.in fine.sed si stetur solutioni quaz dat illa glo.infertur
contra hanc literam q̄ etiam non valeat iuramentum de nō
accusando vxorem de adulterio.dic ergo q̄ seruando hoc iu
ramentum non tenditur contra publicam vtilitatem cū pos
sit denunciare:vt in litera. ¶ Oppo.ad hoc z ad literam q̄
non debeat distingui inter accusationem et denūciationem.
argu.de accusa.super his. So.illud facit pro z contra diuer
so respectu. Jnno.dicit quod tenet iuramentum de non accu
sando vxorem de adulterio:quia excludit rem familiarē. Iu
ramentum vero de non nunciando non tenet:quia excludit
fauorem anime.dicit etiam Jnno.quod per denunciationem
precipiet iudex viro vt non cohabitet vxori nisi poeniteat:nec
per hoc venit cōtra iuramentum de non accusando quia nō
iurauit cohabitare sed non accusare.si autem iurasset coha
bitare etiam cum impenitentem non est seruandum iuramē
tum fm Jnno.z hoc etiam vult glo.vlti. ¶ Jn glo.ii.ibi tue.
z regula cum quid.lib.vj.z dic vt vt robiq̄ not.ibi castigare
moderate.ff.ad.l.aquil.preceptores:vel non licet.C. de repu
di.consensu.fm Jnn.z aut.sed hodie.ibi sicut.vbi not.de po
testate viri ad vxorem.in fin.e.glo. Quid si iuratus curauit
non denunciare.dic q̄ poterit facere per aliū denunciari.de
insti.cum venisset,vel melius nō tenebitur seruare iuramen
tum.§.c.ad nostraz.el.ij.in glo.ij. Quid si per denūciationē
nō sufficienter puidetur:vt quia mulier nō potest induci ad
penitentiam.dicit Jnno.q̄ tūc maritus poterit accusare qd
not.ex hoc.dic q̄ aut iurat de nullo crimine accusare z nō te
net iuramentum:vt in litera.z in glo.nam illud.aut non accu
sare de certo crimine:puta de adulterio et non potest primo
capite accusare:sed denunciare:vt hic ad finem.sed si per de
nunciationem non sufficienter prouidetur poterit accusare
vt nunc dixi,pro hoc litera ibi tutius que non indistincte p
hibet accusationem.

1 ¶ Monachi licite iurāt cū sunt testes in cā monasterij.

1 **Tsi christus.** ¶ Monachi z con
uersi licite iurāt cū sunt
testes in causa monasterij. Primo tractat in ge
nere an z quando liceat iurare z qualiter. Secū
do cōcludit ad casum propositum ibi licet.prima subdiuidi
tur. Primo respondet autoritati euangelij que videtur pro
hibere iuramētum.Secūdo autoritati Jacobi ibi iacobus.
Tertio probat multis autoritatibus ibi angelus. Quarto
reddit rationē quare aliquādo phibetur iurātibus ibi qui
a dam eteni. ¶ Jn ii.glo.ij.dic q̄ hic due negationes a non in a Due negationes. Adde.c.j. de iureiu. li.vj.gl. in vbo nec nō. in cle. j.de off.le. tex.in.l.ex duob' ver bis.ff.ō v̄. obli. Car. i.c. iniuste in.j.no.de pcur. car. in.c.i pertractādis. in.j.no.de iura. calij. bal.in.l. q̄ sej p̄ris. in ij.colū.C. vsi liber.
ducit affirmationē:quia nō referuntur ad idē quo casu loq̄
tur.l.duobus.sed ad diuersa vna respicit verbuz cordis alia
verbum oris.quandoq̄ etiam licet referantur ad idez nō in
ducunt affirmationem sed altera abūdat.ff.de verbo.obl.l.j.
§.si quis ita.de dam.insec.fluminum.§.j.q̄ signa. ¶ Jn gl.
iij.ibi.vbi ex primitur in iure.signa glo.quia sing.z idem no.
xxij.q.j.si aliqua.z vltra modos positos in glo.habes aliuz
de frigi.fraternitatis.in p̄in.vbi quis iurat per fidem suam
z dicit Jnno.q̄ maior contemptus z maius peccatuz est fal
lere iuramentum factuz per increata vel per sanctiores crea
turas q̄ per min' sanctas.quod not.in glo.z ita in ii.ex hoc
z ex litera.nota q̄ omne iuramentuz qd fit p̄ter necessariū
est temerariū.sic tenet glo.singularis per hanc literaz.lxxxv.
distin.Florentinum.z incipit.videtur ergo. ¶ Nota in lite
ra ibi per quodcūq̄ aliud.q̄ verba generalia etiam cū signo
vniuersali restringūtur per precedentia vt includāt tm̄ simi
lia precedentibus:quia ista verba quodcūq̄ aliud intelligū
tur aliud creatum:vt in litera:quia de creaturis processit.ar
gu.ff.de re.dub.quidam relegauit.arg.ff.de verbo.signifi.ti
tia.§.j.de ap.secundo requir.z.c.inquisitioni. ¶ Jn glos.i.
sine defectu ibi assertionis.alibi exponitur:idest fiat.de ofe.
dist.ij.reuera.facit ad questionem de aliqua fui interrogat'.
qd plus importat an dictio amēt an dictio inueritate.z vide
tur dictio amen.quia importat vtraq̄z non econuerso. ¶ Jn
glo.iii veteri.ibi viuit deus.idest forte eum viuentem. arg.j.
q.j.iudices. ¶ Jn ii.e.glo.melius.c.quotiens.j. ¶ Jn glos.
quedam enim ibi sic quedam ꝛc.signa glo.z idem not.j.q.iij.
saluator:.de pac.cum p̄idem. ¶ Jn glo.nota qd aliquis ibi.
§.illud.vbi valet pactum qd non agaz depositi in quo venit
remissio doli:tamen non valet pactum de remittendo doluz
futuruz.de hoc in dicto.§.illud.z dic q̄ regulariter id quod
nō permittitur expresse nec tacite.fallit in illis iuribus z ibi
redditur ratio. ¶ Jn glo.de cōse.dist.ij.ibi virtutum. signa
glo.Ex hoc not.q̄ si abstinentia vel instantia orationis vel
aliquid aliud quod fiat ad cultū dei noceat corpori ad exer
citium virtutum temperandus est.debemus enim ita vacare
talibus vt non reddatur corpus infirmū ad exercitiuz virtu
tum. ¶ Jn glo.propter quam.ibi excludendā.vult dicere q̄
ad excludendum periurum prohibetur hic frequentatio iu
rameti z cessante causa cessat effectus.idest prohibitio.z hoc
est ideo quia hec est causa finalis ibi habendam,ff.de postu
lan.l.j.§.ferum.z in iuribus alleg. ¶ Jn glo.que videtur lo
qui de causa impulsiua qua cessante nō cessat effectus,z tam
hec verba glo.obscura z non vtilia ibi Clincen. fuit addi. et
est mēs quod cessante causa cessat dispositio quo ad effectuz
non consummatū.z sic quo ad alias personas in quibus dis
positio non habuit effectum consummatum:sed quo ad ean
dem personam non cessat effectus.de fil.presbyte.tua.ibi ad
noxam.quod dic vt in.c.suggestum.als in glo.z quantuz ad
illud.c.suggestuz.dic vt ibi. ¶ Jn ii.e.glo.dic quod assigna
tur quatuor cause quod dico in prohemio:scilicet materia
lis finalis efficiens z formalis.cessante materiali ꝓprie sum
pta cessat effectus.materiam enim de iure dicimus substan
tiam quā cessante cessant accidentia.vnde sublato ferro de
struitur cultellus.pro hoc.de electionibus.super eo.et quod
ibi not.non cessante causa finali proprie sumpta cessat effe
ctus:nec oportet distinguere:vt in glo.de causa ꝓpter quaz
excludendam ꝛc.quia sunt verba intricata. dixi autem pro
prie sumpta:quia sumpta improprie causa impulsiua dicitur
finalis.et ea cessante non cessat effectus.pro hoc quod dixi
§.ex hoc dic quod causa finalis et ea cessante quare prohibe
tur frequētatio iuramenti est vitatio periurij hec cessat quā
do nimis frequentatur sed iuratur ex causa necessitatis vel
vtilitatis:et sic cessat etiam prohibitio z permittimus iura
re vt hic de causa efficienti,dic qd ea cessante cessat effectus
si est efficiens et conseruans vt deus respectu mundi:quia si
deus subtraheret suaz gratiā mundus rueret.secus si est tm̄
efficiens et non seruans vt domificator:respectu domus vel
condentis statutū respectu statuti.eo enim mortuo vel dimit
tente iurisdictionē tollit statutū.de offi.leg.c.ii.de causa forma
mali

mali.dic q̄ si est forma substātifica ea cessante cessat effectus
ff.de transac.cum hi.§.ii pretor.de elect.quia propter. secus
si non est substantifica sed de quadam electione vocatus ab
sentat qua non facta electio non est nulla.de electione quod
sicut.z.c.venerabilem.z.c.ecclesia.el secundo.de hoc.ff.de do
na.l.ij.§.titia.per Bartol.C.de epis z cle.l.generaliter. per
Bal.ex predictis z ex litera not.arg.a causa cessante.de ap
pella.cum cessante.z vt predixi.hic loquitur de causa finali z
dicimus finalē eam que mouit ad faciēdum z sine qua dispo
nens non erat dispositurus impulsiuā illam que impedit ad
faciendus sine qua tamen ille als est dispositus facturus. de
hoc not.de renun.post translationem. ¶ Jn glo.argu.est et
ibi etiam dico alibi arguitur a consequenti destructo:vt de
struatur antecedens.ff.de pactis.quod dictum.de pactis.q̄
uis.libro sexto.vbi tollitur prohibitio.l.disponentis. quod
filia non paciscatur de non petendo bona paterna ex eo:q̄
ibi destruitur consequens:quia tale pactum non vergit in
dispendium,salutis.

1 ¶ Juramentum prestitum contra vtilitatem ecclesie non
tenet.

1 **Sicut nostris.** ¶ Non tenet iura
mentum prestitū con
tra vtilitatem ecclesie. Primo refert iuramentū
Secundo punit iurantem ibi pro iuratiōe. Ter
tio committit causam ibi quia vero. ¶ Nota ibi iniquita
tis.quod super iuramento non licito seu quod dicitur nō li
citum proceditur per inquisitionem.pro hoc quod not.§.c.
ad nostram.el.ij. ¶ Jn glos.prima.ibi z est contra illud. dic
quod verum est quod procedit in glo. quod not. quod licet
mortale repellitur a promotione.secundum Jnnocen.debet
esse magnum z publicum.pro hoc.c.vltimū.de testibus.co.al
le.in glo.z que crimina inducant depositionem remittit Jn
nocen.de tempo.ord.c.ii.z.d.c.ii.de testi.co. ¶ Jn glos.vlti.
ibi posset reuocare.nec hic cōtra dicitur z de hac reuocatio
ne.de rebus eccle.nō alie.si quis.

1 ¶ Mulier contra alienationem rei dotalis nō auditur.
2 Donatio inter virum z vxorem an validetur iuramento.

1 **Cum contingat.** ¶ Sepe alle
gatur:z hoc dicit
non auditur mulier contra alienationez rei dota
lis vel donate propter nuptias cui sponte cōsen
sit z non contrauenire iurauit. Communis diuisio. secunda
ibi nos autem. ¶ Nota ibi dotalibus rebus z donationib'
propter nuptias.quod hec equiparantur quo ad hoc quod
prohibita est vtraq̄z alienatio non tamen per omnia. nam si
donatur res donata propter nuptias licet consensus mulie
ris primo prestitus non validet ipsam alienationem tamē si
secundo consensit post biennium validatur:vt in glo.ij.vltra
medū.secus in re dotali de qua nō reperitur iure expressum
Item ibi soluto matrimonio.q̄ constante matrimonio non
auditur mulier super re dotali vel donata propter nuptias.
fallit.C. de iure dot.vbi constante matrimonio maritus ha
bet actionem.C.de rei ven.dote.fallit in dicta.l.vbi. Jtez qd
non debet aperiri via periurijs.§.c.ii vero.cū ii. Item ibi hu
ius iuramenta.qd hic non dicitur q̄ per iuramentum valide
tur alienatio sed qd mulier tenetur seruare iuramentum. de
hoc.j. Item ibi sine vi cuz dolo sponte prestito a ꝓtrario sen
su.secus esset si per vim vel dolum.et videtur q̄ tunc mulier
ipso iure non teneatur.de hoc.j. Item quod iuramentum nō
preiudicat tertio.de hoc in glo.vlti. Item regula q̄ omne iu
ramentum est seruandus quod seruari potest sine dispendio
salutis eterne.de hoc.§.ca.ii vero. ¶ Jn glo.ij.ibi vides. de
hoc an qd fit ꝓtra leges sit nulluz.dico de postula.c.fina.ibi
nec accessoriuim.ad hoc respondi.§.c.debitores.ibi sit dam
natus.hoc tollitur in litera.z.j.in glo.stat enim qd cōtract'
est condemnatus:z tamē si est iuratus debet seruari iurame
tum.§.e.debitores.z.j.in glo.ibi non sit vinculum iniquita
tis.sed hec non videtur iniquitas cuz potuerit mulier in hoc
sibi per iuramentū preiudicare cum non vergat in dispēdiuz
salutis eterne ibi in temerarijs iuramentis.sed hic nō fuit te
merarium sed ex proposito prestitum nō vi ꝛc.ibi si ei nō solu
atur.ad hoc respondetur statim.j.ibi sed illud ibi tacita cō
ditionez.qd secus est hic:quia nō subintelligitur cōditio ibi
turpe.sed ibi nō fuit turpe ibi ꝓtrarium legi. hoc pcedit q̄si
lex aliquid damnat quod cōtra bonos mores.de foro cōpe
tenti.si diligenti.et tunc etiam iuramentum nō tenet regula
non est obligatorium.lib.vj.ibi perpetua vidnitas.ibi alius
casus z non similis isti ibi vtilitatem anime.quod prefertur
corpori.C.de sacrosan. eccle.l.sancimus .xij.q.ij. precipim'.
ex hoc not.differentiam inter finem.l.ciuilis. et.l. canonice.
Prima considerat bonum humanum temporale. Secunda
eternum.de hoc.§.in prohemio ibi non est perpetua.de hoc
quomodo lex quandoq̄z habet perpetuam causam prohibi
tionis.quandoq̄z temporalem.no.de spon.duo.c.penulti.in
glo.de verbo.obliga.si stipuler.dico in dicto.c.penulti.z de
postula.c.vlti.ibi significante.de hoc ibi. ¶ Jn fin.e.glo.ex
hac tota glo.videtur quod hoc casu contractus non tenuit:
vt in litera nec validatur iuramento sed iurās obligatur ad
obseruantiam iuramenti.pro hoc quod dicitur in notabili
bus et est vnus modus legendi hanc literam. ¶ Oppo. ad
hoc quia mulier iurauit non venire contra talem alienatio
nem ergo si est nulla iuramentum nihil operatur. argum.de
despon.impub.ad dissoluendum:dic quod sufficit qd aliena
tio facta fuit de facto.debet enim iuramentum obseruari in
forma specifica.§.c.ad nostram.el.j.et qd ibi dico. secundus
modus legendi hic est q̄ iuramentum validat cōtractū pro
hoc de pac.c.q̄uis.lib.vj.ibi iuramento firmatuz.licet ibi lo
quatur de aliquo pacto fz est casus ii.pro hoc quod ibi not.
¶ Jn glo.vlti.in eo quod dicit qd preiudicat heredibus et
quod ibi no.Jo.an.in nouella.in ver.firmatū. dic tamen qd
nō refert vter istorum,intellectuum teneatur. nam etiam si te
neatur primus dicendū est q̄ obligatio trāsibit ad heredes
ac si alienatio tenuisset.nam iuramentū operat qd ꝓtra alie
nationem non potest opponi de nullitate z videtur satis de
mente huius.c.q̄ validatur cōtractus ad qd bene facit.d.c.
q̄uis. ¶ Jn glo.penul.ibi non est seruādum cōtra.§.c.verū.
Sol.vt ibi:z videtur hoc casu posse dici q̄ metus reddit iu
ramentum nullum.ad hoc enim vt iuramentum obliger hoc
casu requiritur q̄ sit sponte prestitus:vt in litera.similiter in
iuramento minoris.C.si aduersus vendi.auf.sacramēta.vbi
etiam dicit de iuramento sponte prestito.secus ergo si non
sponte.z quia obstat.c.verum.saltem dic q̄ de hoc pōt exci
pi qd non sponte sed per dolum vel metum z hoc probato ex
cluditur petens iuramentum obseruari. Ex hoc infertur ad
q.dicit statutū q̄ contractus fundi dotalis fiat presentibus
quatuor proximioribus mulieris:vel eis deficientibus pre
sentibus quatuor viris a iudice deputatis approbantibus
cōtractum z dicentibus q̄ mulier sponte consentit :als cen
seatur dolo inducta.an stabitur cōtractui iurato sine hac so
lemnitate.videtur quod sic per hanc literam que indistincte
loquitur:nec videtur standum statuto laicorum contra iura
mentum.cum iuramentum sit de foro ecclesie.de foro cōpe.c.
ii.li.vj.cōrrarium consulit:quia potuit statutum priuatiue
statuere de modo contractus z de modo probandi dolum:z
hoc tenet Bar.ff.de iusti.z iur.omnes populi.licet Rayne
rius ibi contra.primum placet.nam etiam lex ciuilis potest
remittere iuramentum et habet vim appellati.ff.de iure pa
tronatus.adigere.§.fina. ¶ Jn glo.nota quod est singula
ris.nec per hoc venitur contra id quod dixi.q̄ iuramentum
est de foro ecclesie.quia debet intelligi.idest qd cognitio su
per iuramento an teneat vel non pertinet ad iudicem eccle
siasticum:quod dic vt in.d.ca.vlti.per hoc non tollitur quin
valeat dispositio.l.cum.l.habeat vim canonis,z.dist.in plu
ribus capitulis.de nouī oper.nuncia.c.j.Jtez pro hac deter
minatione est quia hoc.c.est restringendus tanq̄ deuians a
cōmunibus regulis z,ꝓter absurda que possunt sequi:quia
mulier facile inducitur a marito ad consentiendum z iuran
dum nec est facile probare q̄ dolo vel metu. Item emens nō
seruata forma statuti est in dolo.quia contra leges mercaē z
scienter.C.de agricol.z censi.quemadmodum.de iure patro
cura.vbi de hoc in glo.ij.Et licet ex hoc videatur aperiri ia
contra hoc.c.tamen vtilius est ita permittere q̄ dare causaz
vt p̄iuetur dote.qd poterit esse causa vt soluto matrimonio
vinat inhoneste.tanq̄ non habens vnde alatur vel nubat.

2 ¶ Quero an donatio inter virum a z vxorem que de iure
a non validetur iuramento. Fede.de senis in consilijs suis.cō
sil.cxxxv.quod sic per hoc.c.z de pactis.c.ij.lib. sexto.z.c.pe
multimo.eodem titulo z libro. Contrarium videtur verius p
id quod dico in.q.sequenti. Hone donatio vltra quingen
tos aureos non insinuata nō tenet.C.de dona.si quis argē
tum.an validatur per iuramentum.Jo.an.in Spe. de instr.
edit.§.porro.ver.item no.qd donationes.sentit quod sic.li
cet non fierent.Bal.contra.C.de sacrosan.eccl.illud qd pla
cet.nam illud de insinuatione nō est tm̄ fauore dona. vñ non
potest renunciari.d.l.si quis.notat Barto.in dicta.l.mode
stinus.Ex hoc etiam dic in sequen.q.qd non validatur do-

a Donatio inter virū. Adde ab.in.c.ii. de dona.inter virum z vxo. doc.i c. licet. de pact.li.vj. bar.in.l.ii p eo.ff.de fideiusso. Bar.in.l. scius z aut gerius .ff. ad.l. falcı.

tiatio per iuramentum. Ad hoc.c.7 ad alia allegata ad istaz questionem dic quod loquuntur in suis casibus. nec debent extendi per ea que, §. dixi. cū veniant indirecte ad coruptionem eorūz que. §. dixi. ¶ Quero an mulier possit petere ab solutē se a iuramento. fuit in facto. allegabatur quod sic. §. c. debitores. pro hoc quod dicitur in glo. precedenti. in eo qd allegat illud, c. debitores. pro singulari ad istud. Jn contrarium; quia iuramentum debet seruari vt hic in fine. 7. §. ca. si vero. dic quod si mulier simpliciter petit absolui non allegata causa rationabili nō audietur sed allegata causa rationabili; sicut quia non sponte vt hic. ¶ Jn glo. vltima. ibi filiorum. contrarium not. de pac. Quis. libro sexto. in glo. vltima que est verior. per quam dic quod mater potest indirecte p̄iudicare filijs quia si tenet alienatio non succedent in illa re sed directe non potest. 7 sic intellige hanc glo. eo casu quo directe veniebat in p̄eiudicium filiorum.

1 ☞ Fides iurata seruanda non est ei qui fidē nō seruat.
2 Accepta in bello iusto an efficiātur capientium.

1 **Sicut ¶ infra.** ¶ Fides etiam iurata seruanda non est ei q̄ fidem non seruat. Primo decisa querela. Secundo prouisio ibi si constiterit. 7 illa in duo dicta ibi iuramentum. 7 pone casum quod. P. iurauit aliquid datum. A. si eum non molestaret. 7. B. molestauit 7c. ¶ Nota quod ad ecclesiam pertinet etiā inter laicos iudicare de bello an sit iustum. quod dicit glo. j. procedere ratione pacti.

2 a ¶ Jtem quod accepta in bello[a] iusto efficiuntur capientium. de hoc in glo. ij. ibi iustum. 7 quinq̄z modis dicitur iustum b not. xxiij. q. ij. in summa. 7 de bello iusto vel non. notat Jnnocen. de restitutione spoliat. olim. el primo. 7 hic not. de homi. c. primo. libro sexto. per Hosti. in summa de treu. 7 pace. §. quid sit iustum. per Tho. secunda secunde. q. xl. articulo primo. ibi sue. hec procedunt in bello iusto moto a principe. ff. de captiuis hostes. 7 tunc etiam capti efficiuntur serui; vt ibi. secus si monetur ab inferiore nisi habeat iura principis. potest tamen etiam priuatus mouere bellum ad suaz defensam. d. c. olim. j. sed tunc nec capti efficiuntur serui nec bona efficiuntur capientium. ¶ Jn glo. vltima. ad fi. dic vt dixi. §. c. peruenit. ij. ibi de hoc in glo. ij.

a ¶ Accepta in bello, Adde gl. in. c. dicat. xxiij. q. v. doct. i c. ius naturale. j. dis. Hosti. i. c. q̄ sup his devoto. in vlt. q. bar. in. l. si qd i bello. 7 in l. hostes. 7 in. l. fin. ff. de capti.

1 ☞ Dominī temporales an fundent intentionem suam de iure communi.

Jmis. ¶ Clerici non tenentes temporalia a laicis non tenentur eis p̄stare iuramentū fidelitatis. Primo excessus. Secundo prouidet ibi quia vero. ¶ Not. ibi diuino. q̄ ius canonicum c diuinuz equiparatur. dic enim diuino idest canonico secundum Host. pro hoc de accus. qualiter el secundo de eta. 7 quali. a multis. 7 quotidie ad hoc allegatur. ¶ Jn fin. glosse. j. de statu reg. c. vno. libro. vj. 7 tunc cum clerici tenent temporalia a laicis sunt; minores illis quo ad illa 7 sic possunt eis tanq̄ maioribus iurare. pro hoc de app. romana. §. debet. libro. vj. ¶ Querit Hostiensis an dominī temporales fundent intentionem suam de iure communi. 7 non est questio multum pertinens dicit autem ipse q̄ non. quia in temporalibus multa sunt bona libera seu allodia. dicit tamen quod fundant intentionez quo ad iurisdictionem. ff. ad municipa. incola. de ceysi. l. forma. et hoc quo ad laicos dic qd respectu laicorum et iurisdictionis temporaliuz solus princeps fundat intentionem de iure communi 7 idem in alijs de quibus in. l. disponitur. vt est vniuersitas quo ad illos de corpore. de offi. or. ab ecclesiarum. Alij aut dominī de quorum iurisdictione nō dicitur iure non fundat intentionem de iure communi sed speciali ex cessione principis vel quia non recognoscunt principem. qui filij sint legitimi per venerabilē. sed in rebus ecclesiasticis papa fundat intēctionez de iure communi quo ad omnes catholicos. de so. compe. c. fina. episcopi vero in suis dioc. de offi. or. c. j. 7 idem in alijs de quorum iurisdictione disponitur in canonibus vt est legatus. de offi. legati. c. ij. libro. vj. quid de archidiacono. dico de offi. arch. ad hoc ceteri fundant tantum de iure speciali vt per consuetudinem. de foro compe. cum contingat.

Petitio vestra. Qui iurauit non esse contra aliquem in negocijs ecclesie 7 propriis contra eum esse communis diuisio ibi interpretatione. ¶ Not. q̄ in generali locutione persona loquens intelligit excepta. ¶ Jn glo. j. ibi non est seruandum. non tamen potest quis propria autoritate contrauenire. sed autoritate ecclesie. §. c. verum. 7 fm hoc dic q̄ iuramentum hic qd erat metu extortum obligabat ad id de quo in fin. litere vt non essent contra principem aliquid machinando 7c. non tamen obligabat adeo vt cōtrauenētes peccēt mortaliter. d. c. verū. sed qd esset extortum per vim vel metū nō dicit hic. 7 pōt intelligi qd extortū sez per magnā instantiā nō tamē per d olū vel metū sufficientem. 7 p̄supposito q̄ nō fuisset extortū sed voluntarie p̄stitū adhuc peedit qd hic dicitur q̄ nō obligat pro causis ecclesie vel p̄priis. pro p̄dictis qd. j. dico sup alijs glo. ¶ Jn fi. e. glo. nec colligit p̄prie hic q̄ iuramentū p parte tencat; p parte nō: immo ex toto hic tenet sed colligitur q̄ iuramentuz generaliter p̄stitū recipit interpretationē per quā possit obseruari sine absurditate. pro hoc. c. quāto. als in glo. 7. §. eo. veniens. cū fi. ¶ Jn glo. ij. ibi de feudis. de phi. feud. alie. c. imperialez. in fi. e. glo. 7 est ratio vt quis in seipo seruet qd vult in alio seruari. de pacti. cū oēs. 7 facitū hec ad. q. an eps liget suo statuto de qua de rapto. c. j. de pacti. c. ij. li. vj. regula cui licet. e. li. ¶ Quero quid vult litera ibi spālibus vestris. quidam intelligūt nostris. §. paris. dicētes ex hoc qd etiā p suis cōiunctis poterūt esse otra istum 7 dictū videt verū. arg. de rescrip. nōnulli. ad fi. cū fi. tamē litera nō habet hunc sensum; sed dic nostris. §. iuribus 7 honorib qd precedunt. nam hec dentia intelligūtur repetita. de ap. c. sedo requiris. ¶ Quero si istū iurassent q̄ nō essent cōtra istum in aliqua causa. dic idem vt in litera. naz idē importat iuramentū. de quo hic ibi nō esset. i. per nulla causa essetis. quia negātio totū negat. de p̄sue. cū dilectus. vbi glo. sed si expressissent q̄ etiaz p causis ecclesie vel p̄priis nō esset otractū. tunc respectu causarū ecclesie nō tenuisset iuramentū tanq̄ illicitus. §. c. sicut. el. ij. sed respectu p̄priarū causarū nō potuissent cōtrauenire.

Eliteris. Si in principio cause omissuz est iuramentū de veritate dicēda iudex in p̄cessu poterit illud exigere. Communis diuisio. ibi neg. ¶ Mo. q̄ si quis petit rem pignoratā restitui: quia dicit ex fructib satisfactū. de sortes valet libellus etiā si nō exprimat determinatā quātitatē sortis probatur hic ex eo: quia defertur iuramentū ex eo quia non sufficiebat p̄batio per factuz. ergo secus si plene p̄bratum esset ab eo qui habebat famā. §. qd perceperat sortem. et amplius. pro hoc q̄z ad obtinendum in causa; nō expedit q̄ p̄betur quātitas perceptorum ex quo nō repetit id quod perceptum est vltra sortem sed pignus tm. si ergo sufficit p̄batio indeterminata sortius p̄cedit libellus indeterminat per id quod allegatur. not. Jnno. de re iudi. abbate. lib. vj. et dic q̄ talis p̄batio non est dubia: sed certa ex quo p̄bat id quod sufficit ad obtinendum. §. q̄ satisfactum est de sorte. Jtez qd in causis quasi specialibus iuratur de veritate talis dicitur causa vsurarum. de hoc in glos. j. 7 dic vt ibi in glo. j. scio vel nescio. 7 sic est iuramentum assertionis nō credulatis. ibi credit vel estimat. in hoc tamen idem operatur credo in p̄eiudicius respondentis ac si diceret scio: vt dicitur. j. in glo. vltima. dicit autem Jnno. quod per iuramentum de veritate respondetur nō solum de eo quod scit per sensum corporeum: vt in teste. de testi. cum causam. sed quomodocunq̄z habeat notitiam: vt de Christo passo. de Constantino 7 Justiniano quod fuerunt imperatores. pro hoc quod not. Jnno. de iuramento calumnie. c. fina. dicit Archi. quod hec nō fuit glo. Jnno. sed q̄cquid sit dictū est verū. 7 in eo quod hic dicitur de iuramento de veritate dic plenius vt in glos. vltima. j. 7 in fi. lib. vj. ¶ Jn glo. secunda. ibi quasi notorium. et sic non notorium: vt dictio quasi diminuat. §. c. ad nostram. el. iij. 7 ibi quod dixi. si enim esset notorium non requireretur alia p̄batio. dicto. c. ad nostram. 7 in quātum fama p̄bett: dic vt in. c. veniens. de testi. el primo. ¶ Jn glo. fina. ibi quasi spiritualis non dicit spiritualis. alibi dicitur quod spiritualis quod not. de iudi. c. fi. libro sexto. in glo. in ver. infante. Jo. and. ibi dicit quod est spiritualis large: idest ecclesiastici fori 7 sic intelligit iliam glo. secundum istam que dicit q̄ est quasi spiritualis cum sit ecclesiastica. dic tamen quod gl. dicti. c. fi. non p̄cedit in eo quod vult quod minor in causa vsurarum admittatur ad agendum sicut in spiritualibus. qz illud. c. fi. ponit casum specialem contra iuris regulas que p̄hibent minorem agere. de procurato. qui generaliter. lib. vj. debet ergo intelligi de causis spiritualibus propie 7 stricte ibi: immo vtile esset: 7 sic hodie determinatum est de iuramēto calumnie. cap. j. in fi. lib. vj. ibi. 7 eque p̄eiudicat. pro hoc quod. §. dixi super glo. prima. 7 dic quod eque p̄eiudicat respectu

spectu respondentis. 7 ideo cum ad positiones respōdetur credo idem operatur hoc idem vt si diceret scio. ¶ Jn fi. e. glo. de iura. cal. c. j. rfi. li. vj. Quero ad quid agebatur hic. videtur q̄ de vsuris per id quod dicitur. §. in glo. ibi 7 quia causa vsurarum 7c. sed fm hoc non videtur procedere litera in eo q̄ non approbat quae quantitas vsurarum esset exacta Host. dicit q̄ agebatur pignoratitia vt computatis fructibus in sortem restitueretur pignus: sed tunc obstat quia inter laycos non debuisset iudicare ecclesia ad quod dic q̄ indicat ne contingat q̄ exigantur vsure et sic satis agitur de vsuris. §. prohibentis. vel fm Host. iudices processerunt ex officio sicut. §. c. ad nostram. el. ij. sed illud p̄cedit alio casu q̄ tum. §. ad eos qui deponunt vt testes. hic vero de iuramento partium vt in litera ibi a partibus. 7 ibi partes. nec litera hic innuit quod p̄cedetur ex officio sed potius contra. quia causa fuit commissa pro. B. 7 sic ad eius instantiā. 7 in eo q̄ hic dicitur q̄ iuratur de veritate cum vt p̄dixi hic loquatur de iuramēto partiū non p̄cedit hodie hoc. c. cum etiam in spiritualibus iuretur de calum. p̄eall. c. j. de iu. ca. lib. vj. sed p̄cedit fm hec iuratur fm que in spiritualibus iurabatur tantum de veritate. de iur. cal. c. ij. 7 in hoc equiparatur hic causa vsurarum causis spiritualib: vt. §. in glo.

1 ☞ Rex alienationes in p̄eiudicium regni facere non potest.

a ¶ De donatione cōstātini. ad de ter. i. c. fundamēta. de elec. li. vj. ter. 7 ibi Arch. i. c. placuit el. j. xvj. q. iij. text. in extrauag. vnij. incip. vnā sctam Jnno. i. c. qd in dubijs de renūciatio. Johā. an. i add. spe. in ti. de instru. edi. in §. nūc aūt. n. fi. Bal. i. c. abbate sane. d̄ reiu. li. vj. ar chiepis floreñ. i. ij. pte ij. partis sue summ. tit. xxxiij. inci. de donatione facta ecclie p̄ostātinū Aug. de ancho. in tracta. de ptate pape. q. xlij. ar. j. oldr. cōsi. clviij. ici. ex pñti themate. Car. zab. osi. cxxxvij incipi. redēptoris oim q̄ est rex regū. Pau. de ca. osi. lxxiiij. inci. qz frustra.

Intellecto. Si quis iurauit non alienare deinde alienauit 7 iurauit non contrauenire poterit contrauenire vt fecit primo iuramento. vel sic si q̄s iurauit duo contraria primum censetur licitum. secundum censetur illicitum 7 ideo non seruandum. primo factum. secundo mandat corrigi. ibi: nos. ¶ Mo. ibi intellecto. non dicit per quē q̄ in hoc potest iudex ex officio procedere. pro hoc qd no. §. c. ad nostram. el. ij. in glo. j. † Jtem q̄ rex non potest facere alienationes in p̄iudicium regni. facit ad. q. de donatione Constantini[a] facta ecclesie q̄ non tenuerit. dic contra de iureiu. cle. romani. §. porro. in glos. disputant et ibi de hoc. dic 7 soluitur hoc ar. 7 alia. Jtem q̄ ex duobus contrarijs si vnum est bonum seu licitum aliud malum seu illicitū. ¶ Jn glo. j. ibi: 7 non nubere. sed illud diuersis respectibus. eodē autem respectu non potest vtrunq̄z contrarium esse bonum vel esse malum. sed fm hoc procedit quod dicit p̄ius glo. eo autem casu quo attenditur diuersus respectus non est contrarietas. contraria enim sunt que opponuntur respectu eiusdem. ¶ Jn fi. glo. j. idem no. glo. ff. e. l. iij. §. quacunq̄z. sed Arch. xxvij. q. j. viduas. 7 Host. hic dicunt hoc arbitrarium per. c. attestationes. de desp. imp. q̄ non facit. quia ibi de iuramēto tollende p̄sumptionis non supplende p̄bationis. qd dic vt ibi. 7 per glo. facit ratio quam sentit glo. q̄ causa matrimonij non dicitur modica. vult dicere q̄ est de grauiorib̄z in quibus non est locus delationi iuramenti decisorij: vt dico. j. c. fi. 7 sic consului. 7 q̄ causa matrimonij sit arduano. de offi. archi. ad hec de p̄oba. c. j. in fi. vnde alibi equiparatur criminali. de resti. in integ. c. pe. in fi. in qua criminali non defertur hoc iuramētum: vt dico. j. c. fi. 7 propter arduitatem cause matrimonialis curia cōsueuit eam committere folis ep̄is. no. de offi. dele. causam. 7 in ea requirūtur testes

b omni exceptione maiores b. de consan. c. j. 7 qd dicantur tales ibi no. in glo. ibi que est singularis. Jtem cum in canonibus fiat mentio de multis causis matrimonialibus si deficeret iuramentum difficile facit quin alicubi de hoc fieret mētio. 7 q̄ fit non deferendū aperte innuitur. de testi. super eo. §. j. vbi ad dictum vnius non separatur matrimonium. hoc dicitur ibi q̄ possit deferri iuramentum q̄ non fuisset omissum si de iure fo: tus sic nō omittitur de p̄ocu. ex insinuatione. j. c. fi. §. sane. de testi. c. fi. lib. vj. nec potest dici q̄ in. c. super eo. petens separationem non potuisset iurare se consanguineum quasi hoc sibi non constet. hoc enim casu sufficit q̄ p̄o tali habetur de testi. licet ex quadam. versicu. sed nec. hoc autem plene sibi constat an habeatur p̄o cōsanguineo 7 abscq̄z dubio habenti peritiam canonum facile constat q̄ non fuit mens canonum q̄ hec causa terminetur iuramēto. ¶ Jn gl. ij. ibi. §. nihil. 7 sic ille qui dicebat vnum in iudicio postea auditur dicens contrarium ibi ratione dominij. cui non dicit contrarium intentando postea vti possidetis. potuit enim vendicare ratione possessionis naturalis quam habebat aduersarius 7 potest agere vti posside. ratione diuerse possessionis. dico de ca. pos. pastoralis. ibi ratione seruitutis. cuius contrarium dicit petendo licentiam contrahendi cum alio 7 ex hoc apparet repugnatio. Elincē. ¶ Jn fi. e. glo. Mo. p. q̄ ecclesia non possit procedere vt hic dicitur cum tempore matrimonij mittantur banna 7 nemine cōparente datur licentia contrahendi de clan. desp. c. fi. qui maiccu. po. cum in tua. Sol. per talem licentiam non dat positiua licentia sed potius remouetur p̄hibitio. cautū tamē erit q̄ iudex p̄otestetur q̄ non expresse denegat nec expsse concedit sed permittit relinquendo ipsam sue conscientie vt hic. ex his patet modus p̄cedēdi hic 7 maxime no. hoc c. ad id quod. §. dixi. q̄ audiur quis contra confessiones in iudicio reiectam 7 in hoc est casus sing. nec alibi equiparatur 7 quotidie all.

1 ☞ Juramentum stricte est intelligendum.

Clericus. Qui iurauit seruare statuta edita 7 per illud iuramentum p̄omittit seruare edenda vigore iuramenti ad edenda non tenetur. primo questio. secundo sol. ibi: 7z. vel aliter. Qui iurauit seruare statuta edita 7 postea per illud iuramentum p̄omittit seruare statutum nouiter factum licet non seruet non est periurus. ¶ Mo. q̄ iu-
1 c ramentum debet intelligi stricte p̄out iacet nec ex voluntate iurantis pōt extendi ad ea que in iuramento non comprehendunt. ¶ Jn glos. ibi: postea statuetur. non tamen sic respondit hic sed p̄ius iurauit seruare statuta edita postea factum nouum statutum 7 p̄omisit per iuramentū p̄ius p̄stitum hoc statutum seruare ibi. C. de testi. 7 dic plenius q̄ quandoq̄z quis iurat statuta edita 7 edenda 7 tenet ad omnia: dummodo licita. j. c. j. lib. vj. quandoq̄z iurat edita tantum vel edenda tantum: 7 tenetur fm formam iuramēti et non vltra vt hic. eo tamen casu quo iurat edita si sine interuallo permitteret de edendis etiam perinde ac si iurasset edita 7 edenda: quia que incontinenti fiunt 7c. de elec. offi. cij. ex hoc dic q̄ hic loquitur quando post iuramētum super editis ex interualio p̄omisit de edendis. p̄o hoc litera ibi postmodum. quandoq̄z iurat statuta non adito edita vel edenda. 7 tenetur de omnibus etiam futuris. de p̄iui. quia circa. C. que res pig. obli. l. fi. ¶ Jn fi. e. glo. no. glo. 7 dic q̄ inter simplicem loquelam seu p̄omissionem 7 iuramentum facit deus differentiam. §. quo ad genus delinquendi quia vtroq̄z casu violans delinquit: sed bene est differentia q̄tū ad speciem delicti: quia vt dicit glo. plus punitur contrauenens iuramento 7 sic delinquit. arg. §. c. debitores. 7. c. cum quidam. no. Archi. in. c. iuramenti. all. in gl. ¶ Mo. p. ad hec 7 ad literam q̄ iste teneatur ex debito iuramenti ad obseruantiam statuti postea editi. iuramentum enim p̄ius p̄stitum est quedam creatura 7 si iuratur per creaturam debet obseruari 7 non obseruans est periurus. §. c. 7 si christus. Sol. Jo. cal. q̄ hic non dicitur hunc non teneri ex iuramento sed non teneri ex debito p̄stiti iuramenti. §. primi. 7 di-

b ¶ Omni exceptione maiores. Adde gl. in v. ydoneos. isti. de inu. sti. Alexā. de mol. cōsi. xviij. inci. viso. p̄cessu cause vertentis inter Antonū quōdā Johannis betini in. j. vol.

c ¶ Juramentū dz intelligi. Adde gl. in. c. venētes. §. eo. Sanctuz Tho. ij. ij. q. lxxxix.

cit hoc videri mirabile quibusdã canonistis. dic q̃ hoc procedere posset si promisisset obseruare statutum nouum iurãdo q̃ primum iuramentum: sed si pmisit non in forma iuramenti potius videtur velle extendere primum iuramentum q̃ præstare nouum z̃ sic non reperitur nisi vnum iuramentũ z̃ hoc vult hec litera ibi quod promisit: z̃ sic no. promissionẽ non iuramentũ: sed vt autem p̃dixi inter hec est differẽtia z̃ hoc p̃cedit quando promisit ex interuallo vt p̃dixi.

1 ¶ Iudex si procedat ex officio an possit sibi an supplementum phationis deferri iuramentum.

2 Delationi iuramenti in quibus casibus sit locus.

Iuramentum. Famosum z̃se summat. tamen in. §. sane. h. d. actore non pbante reus etiam nihil probans absoluitur. sed si pro actore est semiplene probatum ad implendam phationem defertur iuramẽtum actori vel reo attentis circunstantijs. primo tractat de relatione z̃ recusatione iuramenti. secundo de delatione cui sit deferendum. prima subdiuiditur in tria dicta. scõm q̃uis. tertium nec liceat. secunda principalis etiam subdiuiditur quia primum dictum generale. secũdo ab eo excipit z̃ ponit aliud dictum ibi presumptione, tertio excipit. argu. ibi: nisi. No. de duplici iuramento iudiciali. de vno prosequit vsq̃z ad. §. sane. z̃ ibi de alio z̃ ex hoc habentur due species, quia quoddam iuramentum dicitur iudiciale. quoddam necessarium. qõvltimum est etiam iudiciale sed h̃ proprijam spẽm. ponit dicta glo. de iuramento extraiudiciali. de hoc nõ habetur hic sed. §. per totum titulum. z̃ hic etiam tangit̃ a contrario sensu ibi in iudicio. innuit etiam q̃ extra iudiciũ præstatur. Item q̃ actore non pbante z̃c. Item ibi pſumptione iuncto id quod. dr. ¶ In glo. vlti. ad fi. q̃ pſumptio dr̃ semiplena. phatio. z̃ de multiplici intellectu pſumptionum z̃ de earum diuisione dixi. §. titu. j. c. literas. Item ibi reum scõm aliquos. q̃ quando semiplene pbatum est per actorem ceteris paribus potius defertur iuramentum reo q̃ actori. qz hic pmittit de reo. dic tamen contra vt. j. Item ibi videat q̃ est in arbitrio iudicis cui deferat attentis circũstantijs. qõ dic vt. j. z̃ videtur etiam esse in arbitrio iudicis an deferat vt in litera ibi potest. dic tamen q̃ immo tenetur quod dic: vt. j. ¶ In glo. j. ibi: aliud iudiciale. hec diuisio colligit̃. ff. eo. in rub. z̃ potest etiam aliter diuidi. tamen ad eũdem effectum: quia iuramentum aliud extraiudiciale: aliud iudiciale. Extraiudiciale[a] diuiditur inter pmissorium z̃ assertoriũ de hoc. §. c. fi vo. iudiciale diuidit̃ inter iuramentum quod remanet in suo genere z̃ dr̃ iudiciale. z̃ iuramentum qõ recipit nouam spẽm dr̃ necessariũ. z̃ dicunt aliq̃ quod vltra hoc reperitur iuramentum consummatoriũ. §. c. cum contingat sed hoc comp̃henditur sub extraiudiciali assertorio. ibi nihil dicitur hic principaliter sed tangitur incidẽter ibi in iudi. dixi. §. ibi: defectum probationis. melius diceret supplementum. tamen glo. etiam habuit hunc sensum ibi z̃ potest approbari z̃ hoc cum defertur a iudice: secus si a parte. tunc enim non potest recedi vt. j. ¶ In glo. ibi: z̃ non z̃c. z̃ ibi dicam ibi manifeste z̃ ibi delata. de his duabus. ll. est magna altercatio z̃ multe opi. videntur enim ille. l. §. dicere huic litere in ver. q̃uis. communiter dicitur q̃ ex causa potest iuramentum iudiciale delatum a parte parti recusari z̃ referri. sic intelligitur ille ver. q̃uis. z̃. C. eo. generaliter. §. finaũt sine causa. non. d. l. manifeste. z̃ delata. dic q̃ immo etiã sine causa: vt in hoc versi. q̃uis. ibi licite quod sonat idem quod libere. pro hoc quia dictio q̃uis[b] est aduersatiua z̃ sic aduersatur in facto z̃ in iure. ff. ne quis eum qui in ius vo. l. ij. C. de fi. fami. l. j. sed in principio ponuntur verba illa vbi in sta de causa. z̃ in ver. q̃uis ponitur verbum licite z̃ sic est sensus q̃ l̃z iuramentum delatum a iudice non possit recusari nisi iusta de causa: secus tamen si defertur a parte parti in iudicio: qz tunc licite. i. libere etiam sine causa potest recusari z̃ referri. pro hoc quod no. in. d. §. finaut̃em. exponit hoc l. necessarium. z̃ sic quod ibi dicit litera q̃ l̃z recusari ex causa. glo. intelligit de necessario: secus ergo de voluntario. et habet ille. §. duas partes. primo dicit q̃ iuramentum delatum a parte vel a iudice potest recusari. quod intellige vbi iudex instet q̃ vult. ibi secunda pars que videt velle q̃ non possit recusari nisi ex causa z̃ ideo dicitur necessariũ. ex his infertur q̃. l. manifeste. z̃. l. delata. non p̃cedunt in iuramento in diciali delato a parte parti anteq̃ sit suspectus vel a iudice approbatum. z̃ q̃q̃ etiam sit suspectus tamen potest referri in iudicio. d. l. generaliter. §. omne. secus in iuramento conuentionali q̃ pars defert parti: quia illud nõ potest referri. ff. eo. l. iusiurandum qõ ex conuentione. z̃ sic in cõuentionali etiam non p̃cedunt. l. manifeste. z̃. l. delata. ex hoc relinquitur q̃ procedunt solum in iuramẽto necessario z̃ hoc iudex non defert nisi factis p̃bationibus: vt in. §. sane. alicubi tamen per statuta permittitur q̃ cause exigue summe decidantur per iuramentum petentium. si fiunt mercatores et habent libum in quo continetur de debito. tunc tũ põt dici q̃ liber facit semiplenam. pars autem potest deferre iuramentũ parti in quacunq̃z parte iudicij. et tunc si iudex ex causa approbat delationẽz aduersarius cogitur iurare vel deferre. d. l. manifeste. z̃. l. delata. z̃ de hoc an ex causa approbauerit cognoscet iudex ad quem. pars autem que nõ vult iurare nec deferre potest appellare. p hoc quod. §. dr̃ in glo. et obtinebit sine causa iudex approbabit als̃ succumbet. d. l. generaliter. ver. ipse autem. z̃ hoc no. quia vidi in examinibus dari. l. generaliter impunitis z̃ vidi discuti cuẽ magna disputatione. que vo sit causa sufficiens quare iudex ante factas probationes possit iuramẽtum deferre vt hic in pn. vel a parte delatum approbare colligitur ex coniecturis facti z̃ hic dic q̃ id quod dicitur. j. §. sane. q̃ actore non pbante absoluitur reus. procedit vbi sit locus delationi iuramẽti: vt quia actor semiplene probauit. idem si ante factas probationes actor deferat. tunc enim reus cogitur iurare vel referre si iuramentum suscepit vel si iudex approbauit z̃ idẽ si iudex detulit per p̃dicta quod signa: quia non bene explicata per scribentes ibi nouas p̃bationes. z̃ est casus sing. in. l. admonendi. iter cetera querit̃ de epistola de libro rationũ de cõparatione literarum. quod dic vt dixi de fi. instru. c. ij. ibi quãtitatẽ cause. de hoc dic vt. §. ibi qualitatem pſone. l. vter sit iustior vt p̃dixi. Itẽ ofiderabit̃ an interfuit facto vel non. nam si non interfuit sibi non defert̃: vt dicit glo. in. l. in bonefidei. C. eod. quod not. z̃ est ratio qz nõ põt deferri nisi illi qui scit negociũ taliter q̃ possit esse testis. secus si non esset factum proprijũ. fit eiã ad supplemẽtũ. pbationis facte per vnũ testẽ z̃ sic iuramẽtũ h̃z vim vnius testis non põt aũt testis dicere nisi de his que p̃cepit p sensum. de testi. cum causam. Ex his habet̃ cautela vt q̃ iudex pnunciat sacramẽtũ esse deferẽdũ aduersario habeas vnũ testẽz per quẽ pbes de nõ ydoneitate aduersarij vel testis. et põt hec pbatio fieri etiã post ꝛclusionẽ cause. sicut ipm iuramẽtum tũc deferr̃. nam defer̃ in snia. zqñqz post. vt qz iudex p nũciat parti si iurauerit. de hoc. C. e. l. gñaliter. turi' tũ est q̃ talis pbatio fiat anteq̃ labantur tpa. pbãdi in principali. ¶ Quero circa p̃dicta actor. pbauit plene reus semiplene. dic q̃ aut plena z̃ semiplena sunt incõpassibiles z̃ stat̃ plene de testi. in nostra. vt si actor probat debitũ per duos testes reus per vnũ se fuisse alibi tpe ꝛctus: aut sunt cõpassibiles: vt qz pbat actor debitũ per duos reus per vnũ de solutione z̃ tũc poterit seruatis que hic dicunt̃ deferri iuramẽtũ reo[a]. quod tenet hic Jo. an. z̃ Ly. C. e. in bonefidei. in vl. q. z̃ bar. in. l. admonẽdi. qõ signa p̃ hoc qz als̃ actore pbãte tollerẽt̃ reo defensio. ¶ Quero in eo qõ p̃dixi q̃ iuramẽtũ põt præstari etiã vasallo quo ad sniam an hoc sit verum. dic q̃ sic. C. eo. l. antepe. que sic intelligit̃ per. l. generaliter. j. rũso. C. eo. vbi dicit Ly. q̃ etiã si appellet̃ a snia post appellationẽ ꝛcõtinẽti post sniam poterit deferri: vt pone q̃ iudex pnũciauit reũ debere si actor iurauerit z̃ talis ꝛditio põt apponi in snia tãq̃ non extrinseca. d. l. cum iudex. vbi glo. nec dr̃ iudex innouare post appellationẽ deferẽdo iuramẽtũ qz delatio cẽsetur pars snie. z̃ ex hoc dic q̃ ꝛsultor põt ꝛsulere pro nũciãdũ pro altera parte si iurauerit. z̃ iudex etiã põt sic pnũciare. no. in. d. l. generaliter. in prin. ¶ In glo. in ver. imponere. quod signa de quo fui sepe interrogatus. z̃ qõ dixi q̃ dr̃ tũc deferr̃ incõtinẽti post sentẽtiã. dic idẽ si nõ incõtinẽti vbi aliud obstet. glo. tũ in. d. l. cũ iudex. dicit q̃ dr̃ iurari nõ multo post sniam. qõ dic vt in seq. q. ¶ Quero circa hoc iudex absoluit reũ si iurauerit se nõ debere tpe snie: ergo nõ erat pñs. z̃ fm formã statuti finiebat̃ istãtia die late snie post. vj. dies reus iurauit. dicebat̃ nõ valere cum reperirẽt̃ iuratũ finita instãtia. ꝛsului contra vbi ꝛsidera q̃ etiam cessante statuto p̃dicto instãtia fuisset finita per sniam quo ad oẽm effectũ: immo snia ꝛditionalis h̃z statum quẽdã effectũ q̃ extinguit instãtiã z̃ oĩa ordinatoria. z̃ expedit q̃ appellet̃ infra. z̃. dierũ a die late snie. ff. qñ app. sit. l. j. §. biduum. z̃ sic qñ. puñciat sub ꝛditione si iurauerit si iurat etiã die sequẽti reperit̃ iuratũ finita instãtia. Item in casu pmisso ex quo reus erat absens tpe snie nõ potuit iurari nisi ex interuallo d. l. generaliter. §. his de pñtib'. z̃ sic nõ expedit q̃ iurẽt statim idest sine interuallo. l̃z Ja. bu. z̃ Bal. aliter dicãt in. d. l. cũ iu-

agatur. de iureiurã. z̃ ibi vide pau. de ca. z̃ elegãtissime. per Bar. in. l. marit'. v̄. vlt. q̃ro. ff. de q̃stio.

e ¶ Quid ĩ causa monachationis. adde glo. i. c. vidua. de regu. q̃ glo. cõiter dãnat̃. Zap. all. l. xxxvj. Arch. qui arguit p z̃ ꝛ̄ i. c. si q̃s p̃bytер. ij. q. v. ¶ Post. i fum. ti. de iureiur. in §. z̃ sup q̃bus. versi. q̃d de causa mona chatiõis.

f ¶ Causa ardua. ad de Jo. an. in. c. q̃relã. de pcura. Arch. i. c. si q̃s egrotãs. ij. q. iij Bal. in. c. edoceri de rescri. bal. i. c. ex rõne de appel. Anto. de but. i. c. ad h̃. in. ij. co. de offi. archydia.

g ¶ Que dicat̃ magna causa Adde ho. in. c. fi. de crimi. fal. z̃ ibi p Jo. de anania post ¶ Car. i cle. nõ põt. in xj. q. de p̃cu. abbas post glo. i c. de appellationib'. de appell'. Anto. de bu. i. c. si p debilitate i. ij. col. de offi. dele. glo. z̃ doc. in auk. nisi bzeuiores C. de sent. ex peri. re. Bar. in. l. leuia in fi. ff. de accu.

non distinguitur. ibi de hoc cui deferatur an actori vel reo maxima ꝛdẽtio z̃ hinc pẽdẽt. ll. z̃ pphete videt̃ aũt hic hec literaveelle q̃ potius reo qz de ipso p̃mittit in ꝛ̄ iũ. de testi. romana. lib. vj. ibi p̃mittit de actore. z̃ hoc tenẽdo ad hanc literã rñdent aliq̃ vt Zappus exponẽdo sicut pſumptione vo faciẽdo p illo. ſ. actore capias ibi nisi iudex inspectis circũstãtijs actoris z̃c. expone. nisi. i. si non. z̃ tũc pmittit̃ de actore vt sit sensus pſumptione faciẽte p actore si iudex inspectis circũstãtijs viderit nõ deferendã actori deferat reo: sed hec est extorsio. nec est necessaria q̃uis eiã pmittat de actore tũ qõ. j. dicitur de circũstãtijs deferẽdis ad actorẽ reo. et sic deferẽt̃ reo vel actori. put viderit iudex ex circũstãtijs. i. vtri eorũ sit iustior. ceteris tamen paribus dic deferendum actori per. d. c. romana. z̃ sic obseruat̃. z̃ sic videt̃ casus. r. co. de ꝛsue. recti feudi. c. sacramẽta. vbi dr̃ q̃ deferẽt̃ ei pro quo aliq̃d moueat. ad idem de pcuratore ex insinuatione fm ea que ibi dico q̃ si circũstãtie mouebũt iudicẽ ad non deferẽdum actori poterit deferri reo ad ostẽdẽdã suã innocẽtiam. quod p̃cedit in certis causis. vbi iudex põt supplere de facto vt in causa matrimonij. de desp. impu. attestationes. Est z̃ alius casus in iudice qui accusat̃ q̃ accepit pecuniã vt diffiniret causam tunc etiam si nihil. pbet̃ tenet̃ iurare q̃ nihil accepit. auk. vt liti. iu. col. r. idẽ si reperiat̃ alius casus. alias etiã si nõ iuret est absoluẽd' actore non pbante ibi bonum z̃ honestũ testẽ. z̃ sic oportet q̃ sit omni exceptione maior. et quis dicat̃ talis sepius dixi z̃ no. de ꝛsan. c. j. in gl. illud. hic querit̃ de multis ad sciẽdũ que faciãt semiplenã pbationẽ. de his in. l. admonẽdi. iter cetera querit̃ de epistola de libro rationũ de cõparatione literarum. quod dic vt dixi de fi. instru. c. ij. ibi quãtitatẽ cause. de hoc dic vt. §. ibi qualitatem pſone. l. vter sit iustior vt p̃dixi. Itẽ ꝛsiderabit̃ an interfuit facto vel non. nam si non interfuit sibi non defert̃: vt dicit glo. in. l. in bonefidei. C. eod. quod not. z̃ est ratio qz nõ põt deferri nisi illi qui scit negociũ taliter q̃ possit esse testis. secus si non esset factum proprijũ. fit eiã ad supplemẽtũ. pbationis facte per vnũ testẽ z̃ sic iuramẽtũ h̃z vim vnius testis non põt aũt testis dicere nisi de his que p̃cepit p sensum. de testi. cum causam. Ex his habet̃ cautela vt q̃ iudex pnunciat sacramẽtũ esse deferẽdũ aduersario habeas vnũ testẽz per quẽ pbes de nõ ydoneitate aduersarij vel testis. et põt hec pbatio fieri etiã post ꝛclusionẽ cause. sicut ipm iuramẽtum tũc deferr̃. nam defer̃ in snia. zqñqz post. vt qz iudex p nũciat parti si iurauerit. de hoc. C. e. l. gñaliter. turi' tũ est q̃ talis pbatio fiat anteq̃ labantur tpa. pbãdi in principali. ¶ Quero circa p̃dicta actor. pbauit plene reus semiplene. dic q̃ aut plena z̃ semiplena sunt incõpassibiles z̃ stat̃ plene de testi. in nostra. vt si actor probat debitũ per duos testes reus per vnũ se fuisse alibi tpe ꝛctus: aut sunt cõpassibiles: vt qz pbat actor debitũ per duos reus per vnũ de solutione z̃ tũc poterit seruatis que hic dicunt̃ deferri iuramẽtũ reo[a]. quod tenet hic Jo. an. z̃ Ly. C. e. in bonefidei. in vl. q. z̃ bar. in. l. admonẽdi. qõ signa p̃ hoc qz als̃ actore pbãte tollerẽt̃ reo defensio. ¶ Quero in eo qõ p̃dixi q̃ iuramẽtũ põt præstari etiã vasallo quo ad sniam an hoc sit verum. dic q̃ sic. C. eo. l. antepe. que sic intelligit̃ per. l. generaliter. j. rũso. C. eo. vbi dicit Ly. q̃ etiã si appellet̃ a snia post appellationẽ ꝛcõtinẽti post sniam poterit deferri: vt pone q̃ iudex pnũciauit reũ debere si actor iurauerit z̃ talis ꝛditio põt apponi in snia tãq̃ non extrinseca. d. l. cum iudex. vbi glo. nec dr̃ iudex innouare post appellationẽ deferẽdo iuramẽtũ qz delatio cẽsetur pars snie. z̃ ex hoc dic q̃ ꝛsultor põt ꝛsulere pro nũciãdũ pro altera parte si iurauerit. z̃ iudex etiã põt sic pnũciare. no. in. d. l. generaliter. in prin. ¶ In glo. in ver. imponere. quod signa de quo fui sepe interrogatus. z̃ qõ dixi q̃ dr̃ tũc deferr̃ incõtinẽti post sentẽtiã. dic idẽ si nõ incõtinẽti vbi aliud obstet. glo. tũ in. d. l. cũ iudex. dicit q̃ dr̃ iurari nõ multo post sniam. qõ dic vt in seq. q. ¶ Quero circa hoc iudex absoluit reũ si iurauerit se nõ debere tpe snie: ergo nõ erat pñs. z̃ fm formã statuti finiebat̃ istãtia die late snie post. vj. dies reus iurauit. dicebat̃ nõ valere cum reperirẽt̃ iuratũ finita instãtia. ꝛsului contra vbi ꝛsidera q̃ etiam cessante statuto p̃dicto instãtia fuisset finita per sniam quo ad oẽm effectũ: immo snia ꝛditionalis h̃z statum quẽdã effectũ q̃ extinguit instãtiã z̃ oĩa ordinatoria. z̃ expedit q̃ appellet̃ infra. z̃. dierũ a die late snie. ff. qñ app. sit. l. j. §. biduum. z̃ sic qñ. puñciat sub ꝛditione si iurauerit si iurat etiã die sequẽti reperit̃ iuratũ finita instãtia. Item in casu pmisso ex quo reus erat absens tpe snie nõ potuit iurari nisi ex interuallo d. l. generaliter. §. his de pñtib'. z̃ sic nõ expedit q̃ iurẽt statim idest sine interuallo. l̃z Ja. bu. z̃ Bal. aliter dicãt in. d. l. cũ iu-

dex. pro hoc dictus. §. biduũ. vbi conditio apposita in snia non hzvim vere ꝛditionis nec suspẽdit̃ snia et toto sicut suspendunt̃ alij actus ꝛditionales. ff. de excu. tuto. l. j. §. snia vo suspẽdit̃ solũ quo ad effectũ suũ principalẽ vt ꝛdẽnationis vel absolutionis: sed quo ad effectũ nõ principalẽ. ſ. finiẽdẽ litis nõ suspẽdit̃ immo operat̃ ac si esset lata pure: als̃ non esset opus appellare infra. r. dierũ. Contra. d. §. biduũ. ex hoc sing. no. per illũ. §. q̃ snia ꝛditionalis quo ad hoc habetur p pura qõ est qz nõ dr̃ esse in pẽdẽti quo ad ordinẽ iudicij seu instãtiã. ff. de iudi. nõ quẽ ad modũ. ¶ In glo. vlti. q̃ hoc dicit nota. z̃ hec signa. qz nõ tãgunt̃ p alios scribẽtes ex qb' dic q̃ etiã si snia fit lata p pñte si iurauerit si iurat ex interuallo ꝛ̄ nisi sit appositũ tpe: vt si iurauerit ifra triduũ z̃ iurauerit postea z̃ sic haberẽt̃ casus in q̃ pbationes fiunt post sniam: qz iuramẽtũ est pars pbationis. vnde ob. de fi. instru. cũ dilect'. h̃z ibi de pbationib' factis. iuramẽtũ autẽ an sit deferẽdũ z̃ cui potiũ est iuris q̃ facti. iudex. esũ in hoc p̃cedit causa cognita fm circũstãtias: vt hic z̃. r. col. de gradib' succedẽtiũ ĩ feu. c. vno. ad fi. vbi ẽt dicit glo. no. q̃ iudex in hoc dr̃ attẽdere eqtatẽ. ex hoc dicũt aliqui q̃ hec delatio magis innitit̃ equitati q̃ rigori. p hoc qz est remediũ subsidiariũ: vt hic. z̃ dic q̃ qñcũq̃z pstat̃ iuramẽtũ post sniam tractitur ad diẽ snie. arg. d. §. biduũ. z̃ sic est perinde ac si in ipsa sententia fuisset iuratum.

¶ De exceptionibus. Rubrica.

1 ¶ Exceptio vnde causatur.

¶ Oppo. q̃ rub. debuerit p̃cedere titu. de li. conte. cum reperiant̃ aliq̃ exceptiones vt dilatorie que aũ ꝛstationẽ expediunt̃. j. c. pastoralis. So. potuisset ibi poni. sed qz etiam sunt alie pemptorie q̃. pount̃ post ꝛstationẽ de li. ꝛtest. c. j. li. vj. ideo potuit etiã hic poni z̃ fuit arbitriũ. ar. eius qõ no. de rescri. si qñ. vel qz pemptorie sunt efficaciores dilatorijs iõ potius fuit habit' respect' ad ipsas. ¶ Quero vñ causat̃ exceptio dic ab eqtate. instit. c. in pn. ibi: iniquũ. j. c. cũ inter. ibi: eqtas iudicãtis. no. Azo in sum. C. eo. in fi. z̃ dicit Spe. in. phe. §. sane. q̃ exceptio[b] habuit ortũ in Paradiso delitiarũ. vbi Adam correctus a deo excepit q̃ erat seductus ab Eua eius vxore.

1 Vitium corporis repellit a testimonio.

2 Acta in vno iudicio faciunt fidem in alio.

Deniq̃z. ¶ Si testis de crimine per exceptionẽ q̃uincat̃: vel als̃ ꝛuict' apparet a testimonio repellit̃: h̃z de crimine nõ punit̃ ordinarie: pertim si causam nõ tãgit. h̃z tria dicta. scõm q̃ si. tertiũ ceterũ. ¶ Mo. ibi macula. q̃ vitiũ corporis seu defect' repellit a testimonio. Cõtra qz nõ dr̃ addi afflictio afflicto[c]. de cle. egr. c. pe. cũ sepe causet̃ defectus iste sine sua culpa. Sol. qõ dicit macula põt intelligi de macula aĩe z̃ sic de crimine: h̃z si intelligit̃ de macula corporis vitiat' repellit̃ ab ordinẽ ita a testimonio[e] in. tali causa. arg. ij. q. vij. ipsi apostoli. de testi. c. fi. ¶ In gl. si fuerint. ibi egit̃ se penitẽtiã. vel fm Jnno., pbabũt se innocẽtes. i. nõ deliq̃sse pſumptiue. arg. de pſumpt. c. fi. hoc pcederet si aliud nõ obstaret. sed hic als̃ erãt ꝛuicti vel ꝛfessi crimẽ. z̃ sic cessauerat pſumptio. d. c. fi. vel fm alios aliter: sed sta cũ glo. ibi p sacerdotẽ. dic vt dixi de testi. testimonii. sup glo. vltl. ¶ In fi. e. gl. ¶ Mo. ex litera q̃ acta in vno iudicio[f] faciũt fidem in alio. qõ etiã colligit̃ in versi. seq. contra de fi. instr. inter. de re iud. c. pe. Sol. q̃tũ ad verbũ ꝛfessi dic q̃ stat̃ ꝛfessioni in quocũq̃z iudicio. de elec. p inq̃sitionẽ. q̃tũ ad verbũ ꝛuicti. dic vt no. i. d. c. testimonii. ¶ In gl. ex eo. ibi: optimũ ar. dic q̃ nõ dr̃ colligit̃ b q: nõ dr̃ q̃ teneant̃ rñdere h̃z si rñdẽt̃ z̃ ꝛfitent̃ dr̃ hoc qd iuris: z̃ an z̃ qñ teneant̃ rñdere. dic vt no. de ꝛfes. c. ij. p Jnno. ibi z̃ est arg. signa glo. ibi: veritatẽ. p hoc. C. de pe. iudi. q̃ male iudi. auk. nouo iure. ver. h̃z si. no. Archi. de of fi. dele. ab arbitris. li. vj. ibi. §. si publico. ¶ In glo. vl. Jnn. exẽplificat si aliq̃s accusat̃ de symonia z̃ ipse p se inducit testes q̃ ꝛfitent̃ se symoniace aliq̃d dedisse vel recepisse z̃ sic esse symoniacos. z̃ vt Jnno. velle q̃ etiã si p alia causa sint symoniaci tũ crimẽ tãq̃ simile dr̃ attingere causam. ¶ Post. dicit q̃ tũc tñ ꝛtigit causam qñ cõmissum fuit in facto de quo agit̃ sicut de ꝛfes. c. ij. z̃ hoc veri' per. d. §. si publico. z̃ qõ ibi no. ¶ Quero eo casu quo crimẽ cõtingit causam an testis punit̃ pena ordinaria, vt q̃ sic p hãc literã in fi. a Azio z̃ pro-

a ¶ Deferari iurẽ reo Adde bal. in. c. cũ ecclesia Sutrina. de cau. pos. z̃ ppzu. abb. i. c. in oĩne gocio. de testi. Lud. ro. i repe. l. admonẽdi. i. rxix. col. ff. de in reiu. v̄. vltio restat aĩ aduertẽdum.

b ¶ Excepti o. adde Ange. de are. iñti. de excep.

c ¶ Nõ dr̃ addi afflictio afflicto. Adde c. cũ pcussio. vij. q. j.

d ¶ Repellit̃ ab ordine. Adde c. ip si. iuncta glo. ij. q. vij.

e ¶ Ita a ꝛtimonio. adde Jnno. in. c. cũ Jd. i fi. gl. mag. de accusa.

f ¶ Acta in vno iudicio. Adde Anto. de bu. z̃ Boder. i. c. at si clerici. d iudi. Ly. z̃ doc. i. l. his apud quẽ. C. de edẽ. Bar. in. l. cũ lite mota. ff. iud. sol. Bar. i l. d iu'. ff. d cust. z̃ exhi. reo.

eedit arg. exponendo pſertim. i. tantum: vt exponunt Boſ. Poſt. ⁊ Jo. an. ⁊ ſentit hec glo. ibi: ſed etiam punitur. alijvt Jnno. exponit pſertim. p maxime ⁊ hec verior. pro hoc de deſp. impu. ꝓtinebat. in fi. de elec. ou. ii. ij. ad fi. ⁊ exponēdo p tiſi eſt impropriatio q̄d dico de pfeſ. c. ij. poſui ꝓclusiones ſm quas oz hic intelligi vt dicat q̄ ſi de crimine teſtis ꝓſtat per cōfeſſionē aut coꝝ delegato ⁊ punit extraordinarie. C. de teſti. nullū. aut coꝝ ordinario etiā pōt puniri pena ordinaria non ex vi pceſſus ſed ꝓpter notorietatē. ſi vo ꝓſtat q̄ fuit ꝓuictus nō punit niſi qz repellit a teſtimonio. de ordi. cog. c. ij. ſiue crimē ꝓtingat causam ſiue nō q̄d pbat hic exponendo pſertim pro maxime. dic vt ibi.

1 ☞ Excōicato cōicans incidit in minor excōicationē.

a Nobis. Excipiēti de excōicatione non obſtat replicatio cōionis. cōis diuiſio. ibi: nos. ¶ † Mo. q̄ cōicans[a] excōicato incidit minor excōicationē. Item q̄d actor agit reus excipit actor replicat: vt hic. Item reus duplicat et ſic vlterius. ¶ In glo. j. ibi: minuti toleramus. ⁊ ſic nō oz iſti imputari q̄ cōicauerit. ſz ſ q: nō pōt cōpelli ad cōicādū. quod me. cau. c. ſacris. dic vt ibi ⁊ forte ꝓpter hoc glo. trāſit ad ſe. ſol. ibi: pterea. ſigna gl. p intellectu illi? regule q̄d ſemel approbaui ꝛc. ibi: ſiue et maior. ⁊ ium vi dicere lra ⁊ de hoc. j. ¶ In glo. ibi: maxime. ex hoc dic q̄ vitat hic arg. a ſ. ⁊ io ne ſurgat abſurditas correctionis alior iuriū. ¶ In glo. vlt. in fi. ⁊ q̄libet iſtarū ſol. pōt ſuſtineri q̄d dic vt in. d. c. ſigni. ⁊ in aliꝭ iurib? all. in glo. ¶ Quero. ſi excōicat? maior excipit ſ excōicatū minor. i. videt nō audiēdus: qz excōicat? minor non repellit ab agēdo. Sed tenet Jnn. etiā in caſu forriori q̄ excōicatus maior excipit ſ excōicatū minor. i. nam ſm eū repellit accuſator: qz criminoſus. ij. q. vij. ipſi apoſtoli niſi in exceptis criminib? ij. q. ij. in prin. hoc pcedit exēplificando in accuſator ⁊ ponēdo q̄ p excōicationē minor: cū incideritmor tale q̄d quo pcedat no. q̄d me. cau. ſacris. ſz agēdo ciuiliter nō repellit excōicatus minor. i. ¶ Opp. ad hoc ⁊ ad literā q̄ excipiēs de excōicatione debeat repelli p replicationē cōionis: qz ſicut ſe hz exceptio: ad actionē ita replicatio ad exceptionē. in ſti. de repli. in p. in. vbi: q̄ replicatio eſt allegatio p quā ſoluit exceptio. dic q̄ replicatio differt in hoc ab exceptione qz venit ad coadiuuādā actionē. facili? aut repellit agēs q̄ excipiēs. nā exceptio eſt defenſio vt dixi in rub. ⁊ cuilibet reſeruat defenſio etiā ſi ſit criminoſus vel excōicatus. j. c. cū inter cum multis. C. de here. l. ſi aduerſus. ⁊ ſufficit q̄ exceptio obſtet perſone agētis etiā ſi nō ob. ipſi actioni vt hic replicatio. arg. tūc tūſi. pcedit q̄ elidit exceptionē. p hoc q̄d no. Spe. eo. tit. §. j. ver. itē q̄rit. q̄ro an ſiup replicatione fit. pnūciādū. dic q̄ nō. opz ſicut nec ſuper exceptione. q̄d tū dic vt de ordi. cog. c. j.

a ¶ Cōicās. adde c. a nobis. el. ij. et ibi docto. de ſen. excō.

b ¶ Excōicat? minori. Adde Bal. in. l. creditoribus. C. de ſer. pi. dama. Bar. i. l. ſernos. ff. de accu.

c ¶ Per excōicationē minorē. adde Arch. i. c. rogo. xj. q. iij. Jo. an. ⁊ Ant. de bu. in. c. ſacris. quod me. ca. dōii. in. c. ſtatuimus. de ſenten. ex. lib. vj.

1 ☞ Jnueſtitura aliq̄n ſumit pro collatione.

Cum eccleſiaſtice. Habēs plura bīficia ſ aliū. de pluralitate nō excipit vel ſm intellectū que. j. pone ſic. reus nō neceſſarius ab excipiēdo repellit per replicationē pariſ criminis vel obiectus. ꝓmo deciſuz exordiū. ſcdo mādatū. ibi: mādam?. ¶ † Mo. ibi inueſtitus. q̄ inueſtitura hic accipit p collatione. alibi aliter de hoc de ſcef. pb. n. c. ꝓpoſuit. Item q̄ paria delicta[b] pari cōpēſatione tollunt. de hoc. j. c. dilecte. ¶ In gl. j. ibi Clin. hec op. videt ſ literā q̄ nō diſtinguit an opponeret hāc exceptionē pluralitatis noīe ſuo an vo noīe eccleſie. Itē nō pcedit etiā ex alio vt. j. ſtatuz ſubijcio ibi ſciēter ꝓtulerat. i. ſciēs eū habere plura bīficia. hoc tū nō oz in litera ⁊ ſciēter factū fuerit. ibi Tan. ⁊ Jo. hoc nō pcedit p id q̄d. j. oz. ¶ In glo. ibi: tue. ſed illud q̄ſi aliq̄d. phibet ſimpliciter. ſec? ſi phibet attēto modo. hic aut hz iſti nō admittant hoc nō eſt qz exceptio nō obſtaret: ſz qz nō erāt ydonei ad excipiēdū vt in lra ſtet ergo vt pcedit in glo. q̄ ſaltum debuerit audiri: vt in gl. qz delictū pſone ꝛc. ibi: diuites clericos hoc nō vrget: qz ad pluralitatē nō ſequtur copia diuitiarū. poſſent eū eſſe plura bīficia exigua vt in appulia. Itē magis attēdit in clericis virtus q̄ opulētia. ar. de pbē. venerabilis. ibi. l. ij. in pn. hoc nō vrget. nō eū ſ̄ textu pluriū debet aliꝭ impediri intereſſe eccleſie ibi hz ex qua dā. hec ratio nō pcedit: nā diuiſio eſt in pfecta. pōt eū eſſe q̄ plurales nō elegerūt alios nec fuerūt electi ab illis ſz ab alio ſupiore ibi debitores. hoc non pcedit qz etiā ſi excluderet repelleret eū cui nō cōpeteret actio; conſtat autem q̄ ſi reſcriptum beneficiale eſt ſurreptitium non tenet. de reſcr. ad audiētiā. ⁊ ſic nemine opponēte iudex ex officio oz excludere agētē: vt eſt. j. c. exceptionē. ¶ In fi. glo. ex his apparet q̄ non pcedit opi. Tan. c. Jo. ſed etiam cōtra opi. Clin. ob. que. ſ. dixi: circa prin. glo. ex hoc remanet difficultas hic. videt enim q̄ iſti debuerint audiri ſaltē noīe eccleſie: per ea que. ſ. dicunt in glo. Item videt q̄ etiā nomine pprio quia contra excipientē de crimine non obſt. replicatio criminis. j. c. dilecti. vbi de hoc. aliter ergo dicunt alij extra gl. q̄ non audit exceptio quia hic. j. erat ſecutus ius in re. qz inueſtitus a celeſtino. ⁊ vt dixi notādo inueſtitura hic accipit pro collatione que tribuit ius in re. exceptio aut criminis non repellit puiſum. de appel. cōſtitutus. ⁊ in hoc inſtat Jnno. ſed dic vt in. d. c. ꝓſtitutus. dicit etiā Jnno. q̄ etiā pluralis pōt obijcere contra reſcriptū impetratum a plurali dicens q̄ eſt impetratū per veri ſuppſſionem. dicit etiam q̄ hec exceptio. pponitur contra reſcriptū ⁊ nō cōtra pſonā q̄d no. ⁊ ſic ſentit. ſecus etiā ſi contra pſonā. dicit etiā q̄ pluralitas hic nō obſtat vt crimē ſed obſtat. ꝓpter intentionē pſone qui ſicut non pceditur reſcriptū habēti beneficiū ad aliud bīficiū. de reſcri. ad aures. ita etiā nō oferret ⁊ reſcripta bīficialia mēſuranē ex itētis. pcedētis. de ver. ſig. dilecto. Jnno. q̄d ſigna. p hec iſert Jnn. q̄ ſi pluralis eligit valet electio niſi ſit tanta pluralitas q̄ ſit repellēd? tāq̄ ambitioſus. de pbē. q: intiū. ⁊. c. cū ia dudū. p hec multū inoluit intellect? hui?. c. nō eſſi nō apparet q̄ iō iſte admittat qz eſſet caſus i q̄ non erat admittēda exceptio ſz ſolū q̄ excipiētes nō erāt ydonei. ⁊ ſic vī ex lra poſſe inferri q̄ idē fuiſſet ſi iſte nō habuiſſet ius in re ſz ad rē tūſi. Itē vī minabile q̄ replicatio pluralitatis excludat exceptionē pluralitatis cū ſ̄ ſint circa diuerſa: q̄ de vno ad reliquū nō fit compēſatio. de adul. c. pe. z. c. fi. ff. ſo. ma. l. viro atq; vxore. ſz hoc vl. ſo. Jnn. q̄ hic erat vnicū delictū. ſ. neglectus deſeruiētie in hoc bīficio. vult dicere in hac eccl'ia ⁊ ſic oz ꝓiderari diuerſitas bīficiorū q̄d no. ſz adhuc ſtāt alia ſ̄ria ⁊ alia pla q̄ fieri poſſent dic ergo q̄ idiſtiete lra q̄ iſti nō fuerūt audiēdi nec noīe pprio nec eccle ſiue dicat q̄ pluralitas iſerat crimē ſiu ⁊ nō. ⁊ hoc q: erāt rei volūtarij quo caſu re? tz locū actor: ⁊ is. nō audit aut accuſator ſup crimine quo ipe eſt hētic?. de accu. c. j. q̄ aut eſſent volūtarij pt. z. q̄ non petebat aliq̄d ab eis ⁊ ſic poterāt ſi voluiſſent nō ſe opponere p hoc tollit illud dū oz p ꝓtextu criminis q̄s nō excludit ab excipiēdo. ſ. c. pxi. illud eū. pcedit i reo neceſſario cui? pſona coipo eſt legitima q̄. i. q̄ iuit? trahit. re? aut volūtari? q̄ vt pdixi tz locū actoris aū oīa hz legitimare pſonā ſuā. ſicut q̄ q̄s vult audiri p ſuo intereſſe. de hoc ꝓmo diſcutit an ſua interſit. de teſti. veniens. el. ij. q̄d dico. j. c. cū inter. ⁊. c. dilecti. ⁊ ſm hoc ſummaui ⁊ litera eſt plana ⁊ non patitur ſcrupulum.

1 ☞ Tps a iure ſignatū pōt iudex breuiare.

Doſtoralis. Judex oz aſſignare terminum ad dilatorias pponēdas poſt quē nō audit excipiēs niſi in caſib? hic exp̄ſtis. primo deciſum exordiū. ſcdo ratio motiua. ibi: q̄m. tertio deciſio. ibi: inq̄ſitiōi. a q̄ tertio excipit vnū
1 caſum. ibi: q̄s. q̄rto duos alios. ibi: niſi. ¶ † Mo. q̄ tps aſſignatū a iure pōt p iudicē breuiari. nā ad pponēdas dilatorias aſſignat a iure termin? li. ꝓt. j. c. cū inter. ⁊ tūſi hic breuiat: ſz hoc fit iure pmittēte alꝭ ſec? q̄d pleni? dico de appcū ſic. Itē in fi. caſum in quo q̄s plene pbat p ſuū iuramētū q̄d eſt iō: qz pbat de ſua ſciētia ſeu ſciētia. p hoc q̄d no. gl. de teſti. pitiū. Itē hic nō agit ō magno iudicio. ¶ In gl. j. ibi: pempto: rijs. hoc pōt itelligi duplr. primo ſec? i pempto: rijs. ſ. q̄ termin? ad pponēdas dilatorias nō pcludit viam pempto: rijs. ⁊ hoc idubitarūt alio mō: ſec? i pempto: rijs. i. q̄ hz ad pponendas dilatorias poſſit ſtatui termin? non ſic ad pponendas. ⁊ ſic itelligendo multi ō: vt no. Jnn. ⁊ Poſti. h ⁊ Spe. e. ti. §. dicto. vſi. verū. ¶ Dy. i reg. idultū. dicit q̄ cauſa cognita pōt aſſignari etiā ad pempto: rias ſine cognitione. no. ff. de re iud. l. ij. ⁊. l. iiij. §. ſi q̄s. ⁊ h cōiter tenet. ¶ In fi. e. glo. idem Poſt. ⁊ Spe. e. §. ij. vī. hz numq̄d pñt. Jnno. ō. pmū eſt approbatū. e. ti. cle. excōicatiōis. ¶ In glo. ſic etiā. ibi, ſz actio non pdit q̄ cōpetit ex facto exquo poterat excipi ⁊ ſic plus durat actio q̄ exceptio q̄d eſt qz exceptioni fuit pſtr? termin? nō actioni. alꝭ aut ſtat regula ſ̄ria q̄ ad agendū. de reg. iu. li. vj. de reſcr. ſi aut. vbi de hoc. ¶ In gl. pe. ibi: iſinuāte. ſi? q̄ format de pempto: ria q̄ oriē poſt litis ꝓte. ⁊ oz q̄ pōt opponi: vt no. ff. de excep. l. j. ⁊ ad. l. ſi poſt acceptū. ff. de rei vend. q̄d vī obſtare rūdet ibi q̄ de exceptiōe odioſa ⁊ eſt caſus ſpecialis.

p ¶ Paria delicta. adde gl. j. in l. ij. ff. ne q̄s eum in ius. gl. ij. i l. viro. ff. ſol. matri. doc. i. c. pe. et fina. de adulte.

caſus ſpecialis. ¶ In glo. fi. ibi: quidam. hoc tenet Boſ. in ſum. e. §. ſ̄ hoc. ⁊ Jnno. de offi. dele. prudētiā. Arch. iij. q. vj. §. exceptio. ⁊ hoc veri? q̄ q̄d ſequtur in glo. ſaluādo. tū gl. dic q̄ nō faciliter credit iuramēto iſti? dicētis ſe neſciuiſſe. de hoc per Jo. mo. in reg. in generali. lib. vj.

1 ☞ Excōicatus omnē legitimā defenſiſionē facere pōt.
2 Exceptio cauſat ab eqtate.
3 Recōueniens oz agere.
4 Caſus in quo phibet recōuentio.

1 Cum inter. † Excōicat? appellare excipe ⁊ oēm defenſionē legitimam facere pōt ſz recōuenire nō. cōis diuiſio. ibi: iniq̄. ⁊ illa poſſet ſubdiuidi. ¶ Mo. ibi: maxime. de hac dictione q̄ denotat idē i alio caſu. de ſum. tri. c. ij.
2 ad fi. † Itē ibi: ſz eqtas. q̄ exceptio cauſat ab eqtate. q̄d dixi ſup rub: o p h q: exceptio eſt defenſio ⁊ ſic, eſt de iure naturali. de re iud. cle. paſto. ad fi. Itē ibi q̄ rōne ⁊c. vt glo. pe.
3 † Itē q̄ recōueniēs oz agē. ⁊ q̄ cui, phibet agere, phibet recōuenire. ⁊ facit q̄ ſicut laic? nō agit ō clericū coꝝ ſecularī
4 Itē q̄ nō poſſit recōuenire de iudi. ac ſi. † Itē, vnū caſum in quo, phibet recōuētio. alij caſus no. de arbitris. cū dilect?. ¶ In glo. j. ibi: i iudicio: ſec? i arbitrio. vt no. ſpe. ti. de arb. §. reſtat. ad fi. q̄d pcedit i volūtario cōpromiſſo. ſm Jo. an. dic ſec? in neceſſario. arg. C. de arbi. ⁊ q̄d ibi no. de offi. dele. li. vj. ibi dicit Jo. q̄ pcedit q̄ſi agit excōicato: qd dic vt de reſti. ſpo. c. j. li. vj. ⁊ ponit opi. Jo. ij. q. ij. nullus. facit q̄d no. i. ⁊xxiiij. oi. q̄ſq̄s. ibi tū excipe pōt. h pcedit ſm Jnnodo. q̄ſi eſt re? neceſſari?. ſec? ſi volūtari?. nā ꝓmo caſu coipo q̄ueniē hz legitimā pſonā. ſec? in ſecdo caſu q̄d, pſecēt h Jnn. dixi. ſ. c. cū eccl'iaſtice. p h ſoluunt multe qones an ſ electū audiat excōicat? excipiēs. vī q̄ nō p pdicta: qz i h eſt volūtari?. dic vt dico de ma. ⁊ obe. dilecti. ⁊ ſic oz ꝓiderari diuerſitas bīficiorū q̄d no. ſz adhuc ſtāt alia ſ̄ria ⁊ alia pla q̄ fieri poſſent dic ergo q̄ idiſtiete lra q̄ iſti nō fuerūt audiēdi nec noīe pprio nec eccle ſiue dicat q̄ pluralitas iſerat crimē ſiu ⁊ nō. ⁊ hoc q: erāt rei volūtarij quo caſu re? tz locū actor: ⁊ is. nō audit aut accuſator ſup crimine quo ipe eſt hētic?. de accu. c. j. q̄ aut eſſent volūtarij pt. z. q̄ non petebat aliq̄d ab eis ⁊ ſic poterāt ſi voluiſſent nō ſe opponere p hoc tollit illud dū oz p ꝓtextu criminis q̄s nō excludit ab excipiēdo. ſ. c. pxi. illud eū. pcedit i reo neceſſario cui? pſona coipo eſt legitima q̄. i. q̄ iuit? trahit. re? aut volūtari? q̄ vt pdixi tz locū actoris aū oīa hz legitimare pſonā ſuā. ſicut q̄ q̄s vult audiri p ſuo intereſſe. de hoc ꝓmo diſcutit an ſua interſit. de teſti. veniens. el. ij. q̄d dico. j. c. cū inter. ⁊. c. dilecti. ⁊ ſm hoc ſummaui ⁊ litera eſt plana ⁊ non patitur ſcrupulum.

quod tamen intellige: vt dico in. d. c. cū ad ſedem. ¶ Scdo oppo. q̄ eccl'ia nō potuerit vēdicari tāq̄ q̄d ſpīale: cū ſpīalia nō ſint in bonis nr̄is. iſti. de re. diui. §. null?. Sol. potuit vēdicari per ēpm quo ad ſpīalia ⁊ tpalia. ⁊ ſm Jnn. q̄libet habēs ius in eccl'ia pōt eā vēdicare rōne ſui iuris. ff. de ſhē. emp. q̄ tabernas. de iudi. examinata q̄d ſigna ⁊de hoc ibi. in fi. glo. ij. hoc plen? declarat. j. in glo. h regula. ¶ In glo. q̄ ſint ibi pignor atitia directa vel ſ̄ria ibi hēditatis petitio ⁊ actio ex ſtipulatu. p dote: vt ibi ſequit ibi bona fides ⁊ hoc reſpectu oēs ſ̄ctus dicunt bone fidei. xxvij. q. j. c. ij. ibi viſure ex more. hoc ſm. ll. ſecus ſm canones. ⁊ idē pdic dicit aliq̄ ſm. l. de hoc de vſu. qz in oīb?. ibi nō venit intereſſe. i. nō liberat pſtādo intereſſe ſz ex quo, pmiſit dare tenet trāſferre dominiū rei ibi rupta vt arena cricta ⁊ ſimilia ibi ceſa: vt arbores ceſe ⁊ carbones. ⁊ dic q̄ fundo vel edib? vēditis h nōveniūt qz nō ſunt partes rei ex quo ſunt ſegregata. ff. de ſhē. emp. l. in fundo. §. fi. ⁊ ſi empto: hz reuocat ab eo: vt ibi ⁊ in §. ſi rupta. alt. in glo. ⁊ hec nō ſunt acceſſoria ſz q̄d ſeparatū de p ſe ibi cū eccleſia. ſol. vt ibi. ¶ In glo. hoc io. in fi. ¶ p. q̄ etiā ſi de permutatione ꝓtitiſſet nō debuiſſet ſtari, ꝓpter ineqlitatē: qz de vna eccl'ia cū pluribus. Itē qz de re ſpīali cū tpali? q̄ eccl'ia cū aliꝭ reb?. de re. pmu. ad qōnes. et. c. queſitū. Sol. ad primū dic q̄ ineqlitas nō vitiat pmutationem ipſo iure. de hoc in. d. c. q̄ſitum. ⁊ ex hac lra infert ad. q.
b an vna eccl'ia[b] poſſit permutari cū plurib? iure titu. nā iure ꝓprietatis. pbat hic q̄ ſic ⁊ arg. hui? lre idem dic iure titu. ⁊ hoc ſm Jo. cal. niſi eſſent plures eccleſie qz tenerent ex diſpenſatione. tūc eſſi diſpenſatio nō. pdeſſet alteri. vij. q. j. petiſti. facit regula p iuuilegiū. li. vj. ad aliud dic q̄ potuit permutari eccleſia cū aliꝭ reb? ita tū q̄ non fiat cōmiſſio ſpīaliū cū tempo: alib?. q̄d dic vt in. d. c. ad qōnes. ¶ Opp. etiā in eo q̄ dicit q̄ permutatio fit cū diſ. vel cū eo q̄ eſt loco dñi nā q̄ſq̄ habens ius permutat cū non habēte ius. dic q̄ tūc nō ⁊ pmutatio. ar. hui? lre: qz ſi loquat de pmutatiōe eccl'ie facta iure, ꝓprietat tū arg. hui? lre oz idē ſi iure ti. ⁊ ſic dic q̄ ſi habens titulū bīficij permutat cū eo q̄ non hz legitimum titulū in alio bīficio non tz permutatio. q̄d dico in. d. c. q̄ſitum. in vſi. itellexim?. ¶ Mo. q̄ exceptionem obijciens non fa
2 tet de itētione aduerſarij. de hoc in glo. † Itē ibi non dicat eps Sabiñ. q̄ q̄ſi plat? ſ̄bit noīe eccl'ie oz ex primi ſpecifice titul? plature: alꝭ vī ſhere iure, ꝓprio. p hoc facit. ff. de iſti. l. ſi. de admi. tuto. cū poſt. §. j. no. Bar. ff. rem pup. ſal. fo. l. ij. Item q̄ non ſtat in ſcripto ſz originali ⁊ ſi aliter eſt i duo q̄ in reliquo arguit ⁊ pdicatū eſſe falſum ad hoc q̄d no. de fide inſtr. cū. ¶ Item ibi: nimis exceſſit. q̄ graue delictū eſt falſum committere. ¶ An aut ex hoc q̄d q̄s falſat inſtrm c cadat
c a cauſa tāgit in glo. Item q̄ epiſcop? obtinet quo ad ſpīalia ō eccl'iam ſitā in ſua dyoceſi etiā ſi nihil, pbet ⁊ ſi fundat intentionem de iure communi quo ad ſpīalia non ſic quo ad tempo: alia. ⁊ eſt tex. ad fi. ⁊ eſt ſing. Item q̄ allegationē iuris oz iudex ſupplere etiā parte nihil dicente. non eſſi apparet h q̄ epiſcop? Sabiñ. alt. p ſe q̄ eccl'ia ſita eſſet in ſua dyoceſi. tū qz de hoc ꝓtitit. p ipſo, pnūciat. p hoc de poſtu. bone. el. j. Item ibi per aut. ſcripta non dicit q̄ q̄ vz ſuia iſicta. q̄d tū dic meli? vt. j. ¶ In glo. hec regula. h tota gl. ⁊ pliꝭ hoc ſolūvult. excipiēs non fateē de intētione aduerſa
rij quod pcedit q̄ſi ſtat in terminis excipiēdi ⁊ tūc per exceptionē non fit ꝓteſtatio: vt in gl. ij. ⁊ maxime pcedit q̄ſi excipit ſub forma de qua in glo. ſz non eſt hec forma bīi tuta qz q̄ſq̄ ſic dicēdo diceret medaciū ſz etiā ſi non dicat ſub forma de qua in exēplis glo. adhuc excipiēs nō fateē vt ſi pcurator hic diriſſet preſuppoſito q̄ eccl'ia iſta q̄ſq̄ fuiſſet ēpi nūc nō eſt obſtāte pmutatione. per hoc eſſi nō fateē q̄ q̄ſq̄ fuerit ēpi ⁊ ſic oppoſuit hic, pcurator ibi ⁊ ſi dicta eccl'ia ⁊c. i. pſumptio ⁊c. nō ſtat aut in eo q̄ per, pprie rūdit qz debuit expectare q̄ fundata eſſet itētio agētis. de teſti. c. de teſtib?. ⁊ in hac glo. q̄ ꝓfiteē vnū vult dicere q̄ ꝓfitebat pmutationē ꝓfitebat dñiū pmutātis. ⁊ hoc reſpectu fundata erat itētio ēpi quo ad tps pmutationis q̄ tūc fuiſſet o dñs: ſz inſtrumētum pmutationis fuit reprobatū de falſo: vt hic. ⁊ ſi nō fuiſſet reprobatū adhuc q̄ tū ad tps pſens ſuccubuiſſet ops ob
d ſtāte pmutatione. ¶ An aut pducēs inſtrumētū videat ꝓfiteri ꝓtenta in eo. pſeqtur Jnno. ⁊ facit lra q̄ ſic. de hoc hic ſcribo. ex pdictis inferē ad practicā q̄ſi pcuratores dicunt pſuppoſito ſed non pceſſo. nā ⁊ ſi nō dicerēt ⁊ nō pceſſo non intelligunt ꝓfiteri pdicta ⁊ ſic illa verba ponunt ad cautelā. ¶ In fi. glo. hoc ipſo. vult ergo glo. q̄ ſi hec non fuiſſet cauſa eccleſie falſans inſtrumētū hoc ipſo ſuccubuiſſet. pro hoc de teſti. in inte. tum ex l. fis. ff. de iu. fiſ. in fraudē. §. quotiens. ſz Bar. ibi itelligit de eo q̄ cōmittit falſum circa acta

a ¶ Permutatio ē Sct?. adde glo. i v. ex pmutatione. inſt. de act. i. §. actionū. gl. j. et. ij. et ibi Cy. i. l. ex placito. de re. pmu.

b ¶ In vna eccl'ia. ad de Rota deci. lx. in nouiſſimis ⁊ p Fede. de ſenis i tract. pmutationum. q. xij.

c ¶ Falſat inſtrz. adō l. diu?. ff. de re iu. bal. i addi. ſpe. i ti. de exce. Barb. in c. olim. in xiiij. co. de reſcrip.

d ¶ An pducēs inſtrumētū. adō Jnn. i. c. cū olī. ō cēſi. bar. i. l. poſt legatū. in. ij. col. de his q̄b? vt idi. Bal. in. l. ſcripture. C. de fi. inſtru. Zap. all. cxix. in do. ro. ſi. cccxxix. ad fi. ici. pñs ꝓſultatio. idē lud. of. eccl. ici. in caſu. ppoſte ꝓſultationis.

per tex. illius. §. secus si circa testes vel instrumenta. ff. de re iudi. diuus. & hic tu etiam dic q. §. quotiens. loquitur quando falsantur acta in causa quæ est cum fisco & sic cum sit ibi dispositio penalis illo casu non debet extra suū casum extēdi. vidi tamen psulentes q idem in alijs causis: quia quæ dicuntur ibi de fisco intelliguntur dicta de iure communi. C. de pe. here. l. j. nisi appareat q in alijs psonis ꝓium de iure sit dispositū: vt no. in. d. l. & hoc satis poteſt teneri per hāc glo. & per glo. seq. alia tamen opi. q. §. quotiēs. restringatur ad suum casum equio: & hec in causis non beneficialib⁹: sed in beneficialib⁹ committens falsum hoc ipso cadit a causa: vt in. c. olim. als in glo. vbi imponit sibi silentiū super bificio. non tamen obtinet aduersarius nisi doceat de titulo: vt ibi. ¶ In glo. rusio. dic vt in preced. glo. ¶ In glo. antepenul. ℳ ppo. q non solum vsq ad. xx. an. immo vsq ad. xxx. an. potuerit agi de falso cuꝫ hic ageretur ciuiliter. q enim dicit hic de. xx. an. pcedit quando agitur criminaliter per. l. querela. alk. in glo. Sol. propter hec in psilio Vienen. duo docto. institerunt vt corrigeretur hic dum dicit. xx. vt diceret. xxx. sic inuenit in quadam apostilla. dic q non est necessaria correctio. quia hic se non retulit papa ad actionē de falso qualiter intentaret: q nec intentabat & verificatur litera quando agitur criminaliter vt sit sensus q non potuit dici q nō esset audienda exceptio falsi forte quia renunciatū erat probationibus nam etiam post sniam vsq ad. xx. potest de hoc queri quod ꝺ intelligi fm alia iura. l. si agitur criminaliter videtur autem sentire litera q etiam post cōclusionem possit opponi exceptio falsi. quod tamen dic melius vt dixi de proba. l. ꝛ hec litera non omnino facit. ¶ In glo. pe. ibi: ut eas. dic plenius q aut snia fertur per falsa instrumēta iurisditionalia & est nulla pro hoc quod no. glo. de sequest. cle. j. quandoq per falsa instrumenta pcuratoria. et idem vt hic. ¶ In glo. in fi. quandoq per falsa instrumēta. pbatoria & l. glo. hic dicat q est nulla. dic contra: immo tenet vbi sit lata contra absentem dolo psentis. ff. de iudi. si pretor. §. marcellus. & sic loquitur ppie litera ibi retractari. ¶ In fi. e. glo. quia snia hic fuit lincta ibi: per autoritatem scripta nō dicit que. Sol. Jnno. q l. hic non exprimant ꝺ intelligi q exprimebant sufficit q illa. c. erat scripta: & sic sufficit. ff. circa et indubitata. ex hoc infertur q snia fertur iuncta etiam si ex teno: e eius non est certa dummodo referatur ad certū. ff. de ꝓben. emp. l. hec venditio. §. penul. & quod dico in snia idem in alijs de quorum natura est q fuit certa. pro hoc qō no. glo. de pben. cle. j. in versi. animarum. Bar. ff. de re iudi. §. j. dicit q si iudex condēnat hoc modo condemno te ad id quod debes ex talibus actis sufficit q certa quantitas cōtinetur in actis siue sint pbatoria quod vltra non videt procedere nisi aliunde causa sit instructa als esset sententia lata sine medijs contra id quod no. de consti. ecclesia. ¶ In glo. vlti. vbi dico. debet ergo. d. Bar. intelligi sane. sed si iudex dicit condēno te ad id quod debes nec retulit se ad certa acta si in actis pbatorijs est expssa certa quantitas vt in dictis testium vel instrumentis. sic intelligitur gl. ff. de arbi. quod tamen. §. pompo. secus si certa quantitas continetur tunc in actis assertorijs vt in libello vel positionib⁹ nec est aliter pbatum sic intelligitur glo. C. de sen. que si. cer. quan. l. penul. que videtur ꝺdicere glo. in. §. pompo. sed concordātur hoc modo fm Bar. in. d. §. j. de leg. j. l. ait pretor. ex his qui no. infa. dic ad literam q hic non ponitur teno: sententie & q debet intelligi q erat circa modis predictis vel similibus. ℳ ppo. q etiam quo ad tempora alia debuerit pronunciari pro eo cum ecclesia esset in sua dyoc. pro hoc iura alk. in hac glo. Sol. Jnno. q eos fundat intentionem non quo ad tempora alia sed quo ad spiritualia. quod etiam dixi no. & bene probatur hic & etiam de reli. do. cum venerabilis quod figura. & circa hec dicit Jnn. q si ecclesia non est in parochia alterius nec est collegiata eos ponit ibi ministrum. ex hoc arguunt aliqui q si est in parochia alterius puta plebis plebs fundat intentionem meam de iure communi. contra no. Jnno. de capel. mo. c. ij. & illud verius. & dic quod hic dicit non facit contra. dicit enim si non est in parochia alterius quia quando est in parochia ecclesia ℳatrix [a] qñq habet presentare. de eccle. edi. ad audientiā. & sic episcopus non potest libere conferre. ex hoc dic q episcopus de iure communi habet conferre beneficia sue dyoc. non collegiate quod dic vt de elec. ecclesia.

a ¶ Eccla ℳatrix. Adde que dicat ecclesia matrix vide gl. in ℳ. matricē in cle. j. de sen. ex. tex. i. c. cū venerabilis. de ꝓ. sig. abb. i. c. ex parte. ꝓ. de rescriptis.

Quinetinfra. Exceptio inferēs nullitatem suie etiam coram executore auditur ad effectū vt si veram esse cognouerit supersedeat & si non audit et ob hoc appelletur iudex ad quem pronunciat supersedens. h. d. fm glo. & est casus no. primo querela. secdo prouisio. ibi: discretionī. & j. deciditur q non obstāte appellatione Treneri. tulit sniaꝫ excōicationis suspēsionis & interdicti in. v. vj. & vij. impetrauit iudices super appellatiōe. l. sabbatē sancti Laurentij & coniudices. aduersarius ꝺo impetrauit illos de quibus in sup: ascriptione super executione sniarum latarum contra. v. generalis. & j. dicitur q cum dicti executores de quibus in superscriptione pcesserūt. v. opponunt exceptionem nullitatis sniarum de qua dubitarunt & cōsuluerūt papam. ¶ Mo. q si coram executore opp. contra sniam de nullitate cognoscit vt non pnūciet sed vt se informet & supersedeat executioni. no. de offi. dele. pasto. §. q ꝺo. in glo. & est casus sing. ¶ In fi. gl. j. & hoc dūmodo delegat⁹ non exeat locum commissiōis tunc pcedit quod ꝺ: in gl. q l. iudex sit datus vltra duas dietas sufficit q eiret ad locum non distātem vltra dietas duas. & qō dicit de duabus: dic hodie vnā de rescri. statutū. li. vj. vbi pbatur etiam quod nunc dixi in §. q: ꝺo. ¶ In fi. glo. ij. dic q aut appellatur a diffinitiua. & dic vt de app. non solum. li. vj. q: non expedit causam exprimere [b]. ff. de app. scio. & cle. appellanti. de app. & sic nec pbare. aut appellat⁹ ab interlocutoria vel grauamine: vt hic. et aut obtulit se probaturū veritatem exēplis coram iudice a quo & non fuit admissus & non expedit coram iudice ad quē pbare veritatē causē quo ad iustificādā appellationem. de app. interposita. sed ad obtinēdā in principali sic. de testi. ex parte. & aut non obtulit se pbaturum & aut negatur veritas causē & oportet pbari an sit casus in quo pbetur eo ipso q non pbatur ꝓium. de offi. dele. cū causam. ¶ In glo. pe. ibi: ut non negatur veritas exceptionis. & tūc non expedit pbare. de app. dilecto. & iste est effectus gl. magis ordinate. ex hoc dic q q negabitur veritas exemplis nec iste obtulit se probaturum cogit⁹ pbare coram iudice ad quem. & forte posset dici q idem si se obtulisset coram executore quia non videt posse de hoc cognoscere de re iudi. de cetero. ꝺ: tum tamē puto vt dixi. & possit se instruere de exceptione inferēte nullitatem snie: vt hic. ¶ In glo. fi. ibi: vt debitus. dātur ad hoc varie sol. extra glo. quas non expedit referre: q: sufficit sol. glo. recte intellecta. & hoc vult q. c. vt debitus. pcedit qñ sumus coā iudice ad quem q non sic erat hic. nam hic erat qō coram his de quibus in superscriptione q vt dixi super tex. & dicitur hic in gl. erant executores super sentētijs latis per Treuereñ. & coā eis dicebatur snias non exequēdas quia erant nulle tāq late post appellationē & de hoc cognoscunt an appellatio fuerit legitima. & tunc q: per hoc inferr⁹ nullitas sniarū post appellationē latarū supersedens executioni & iudices interptati per. v. super appellatione. pcedēt: vt in pzin. gl. & sic intelligēdo plana est que solet multū difficilis reputari. Item ad. d. c. vt debitus. dicunt Jde. & Abb. q pcedit regul⁹ quod ibi dicitur. fallit quando excipitur de inualiditate rescripti q: dicit⁹ obreptitiū [c]. & ob hoc appellat⁹. tunc enim iudex ad quem cognito q appellatio fit legitima non pcedit sed supersedebit idem si appellat⁹ q: dicitur q impetrans fuit abusus rescripto & ꝺ carere eius cōmunio. de rescr. ex teno: e. & c. quia nonnulli. pro hoc de off. dele. si a subdelegato. lib. vj. ¶ ppo. ad hoc de app. ex parte. ℳ. & c. significāte. ppter hoc ꝺdam vario modo dixerūt. dic q vera est sol. pzima non solum in exceptionib⁹ positis & generaliter qñq exceptio est talis q si esset vera tollit & impeditur pcessus iudicis a quo. tunc enim cum iudex ad quē succedat loco iudicis a quo cognito deveritate cause appellationis non pcedit sed supersedebit pro hoc quod nor. de rescrip. significante. & hec no. ꝓtum tamen ad hoc. c. vera est sol. declarata modo predicto.

b ¶ Mō expedit cām exprmere. adde hoc. i. c. ex parte de pcef. pbē. doc. i c. in psitia. de renun. doc. i. c. sicut. de re iudi. Ly. i l, pperādū in. §. fi. de iudi. bar. i l. aut pto:. in. §. igno minie. ff. d bis q not. ifa. bar. i. l. q rome. in §. duo fratres. ff. de ver. obli.

c ¶ ℳ: d: obreptitiū Adde qd sit rescriptū obreptitiū. vid per Bal. i l. iij. d epi. aud.

1 ☞ Electio in vna ecclesia potest pertinere ad canonicos alterius ecclesie.

Electi filij. Reus necessari⁹ excipiēs pro defensa sue ecclesie nō repellit⁹ ptextu replicationis de excommunicatione vel periurio. primo factū. secundo dat iudices. ibi: quocirca. ¶ Mo. ibi: canonic⁹ Gratiaces. q electio in vna ecclesia potest pertinere ad canonicos alterius ecclesie & hoc de iure speciali. de consue. cum dilectus. Itē q non audit⁹ quis ad pbandū quod non relevat: vt hic & de offi. de le. cum ꝓtingat. Item a cōtrario q replicatio ꝺ pbari ante pbatam exceptionē. valuisset enim interlocutio hic si replicatio fuisset legitima. hoc tamen pcedit si replicans vult pbare: als non cogitur pro hoc quod no. de testi. c. de testibus. & ō. eo.

bus. & ō. eo. a nobis. ¶ In glo. iij. ibi: tam se. quod ergo ꝺ: hic in lra de ecclesia subaudi maxime. & sic etiā intellige sum mariū. ¶ ℳ ppo. q nō debuerit isti audiri. ꝺ in q. petebat se ofirmari & sic isti videbant volūtarie se opponere. arg. de elec. c. fi. li. vj. debuerūt q excludi obstātib⁹ exceptionib⁹ hic ppositis. ō. eo. cū ecclīastice. dic q imo erāt necessarij. p hoc lra ibi traxisset & ibi se defendēdo. nā voluntar⁹ re⁹ nō trahit imo se offert iō nec ppie defendit ꝫ agit. d. c. cū eccla. & hec plenī declarant ī glo. se. & ibi sup ea. ¶ In glo. fi. signa ad quā q tidie remittimur. & de b in Spe. eo. ti. §. j. vñ. ꝫ nū q d. & plenius q glo. dicat dic q aut exceptio doli est gñalis aut spālis: si gñalis: aut replicatio doli est spālis aut gñal⁹: pro casu admittit replicatio q: spēs derogat gñi reg. spēs. li. vj. de rescri. c. j. & c. pasto. ff. de do. exce. apd. §. ō senat⁹. vbi si debito: pnēt⁹ a creditore excipit q est filiussa. excludit⁹ p replicationē: q: dixit se esse sui iuris & sic decepit creditore. Si ꝺo replicatio est doli gñalis ō exceptionē gñalē vl⁹ si est doli gñalis ō exceptionē spālē vel doli spālis ō exceptionē spālē aut vtercq stilī excipiēs & replicās sunt ī par causa vt q: vtercq certat de dāno vitādo vel vtercq de lucro captādo & nō audit⁹ replicatio ne replicās remaneat supio: in dolo: vt ī gl. & sic est hic. aut vtercq nō est ī pari cā vt q: alter de lucro alter certat de dāno: & aut excipiēs certat ō dāno & replicās de lucro & nō admittit⁹ fortior: ī rōne vel saltē eadē de q ī glo. ne remaneat supio: & iste ppe est casus hic: q hic excipiēs certabat de dāno vitādo ne ledere⁹ eccla replicās ō lucro vt ofirmare⁹. sic loq̄t⁹. §. marcell⁹. alk. ī gl. aut eēs excipiēs certat de lucro replicās de dāno & audit⁹ replicās & pcedit re gula pia delicta mutua cōpēsatione tollūt. sic loquunt⁹ iura de qb⁹ opp. gl. sic qñ marit⁹ repetit⁹ ab vxore excipit ō adulterio & ipsa replicat de adulterio: vt ibi: tūc marit⁹ certat de lucro vt repellat vxorē ad petitionē. ipsa ꝺo de dāno ne repellat⁹ iō audit⁹ replicatio: vt ī glo. ex hoc soluit⁹ qō: bānit⁹ ō bānitū agit nūēt⁹ excipit q ñ audiēd⁹ agēs p statutū q dispōnit⁹ bānito ius ñ reddi replicat acto: q tūc re⁹ ē bānit⁹ ñ audiet⁹ p ꝑdēa p b q ō no. i. d. §. marcell⁹. & ff. fo. ma. cū mulr.

1 ☞ Moia collectiua iungunt cū vbo plurali & singulari.
2 Acto: appellās in appellatione ꝺ: defensor.

Apostolice. Si p exceptionē suspēsiōis replicat de nullitate ordinatio eccle retardat fit absolutio ad cautelā. ps de ele. ex aplice. primo ponit exceptionē. secdo replicationē. ibi: q̄s. tertio cām relaxatiōis. ibi: ne tū. q̄rto relaxationē. ibi: snias. & est diuisio ad intellectū: q: formal⁹ nō diuidit⁹: q: tota lra plana. ¶ In glo. j. in fi. & fm Jnno. ēt si tpal⁹ sint amotī a bificijs nō audiunt p eccl'iavt b ī lra ibi: amotiōis. s. tpalis. & h. d. no. dignū. b tū q b itelligat de amotione tpali nō ꝺ: h ꝫ dictū est vex: q: talis amor⁹ est iteri ꝓuat⁹ cōmodo bificij & tractat tāq nō bificiat⁹: iō nō audit⁹ p eccl'ia: ppterea ꝫ fit relaxatio. ¶ In fi. glo. vlti. ℳ p. de sen. ex. sol⁹. li. vj. vbi solū ī duob⁹ casib⁹ fit absolo ad cautelā: vt qñ ꝺ: exceptionē nullā: q: latā app. pē. vel q: tinet error: e itolerabile. Sol. fm Jnno. ēt pōt fieri absolo ad cautelā q̄cūq mō dicat snias nullā. & h. d. veri⁹ q̄ qd no. i. d. c. sol⁹. q̄tū tū ad hāc lra ꝫ nō de excōicatiōe: ꝫ de suspēsiōe & amotione & sic nō ob. c. sol⁹. nisi dicat id qd ibi ꝺ: de excōicatiōe. pcedit ī suspēsiōe cū eq̄paranf. de app. ad h qñ. ꝫ respectu. pmotiōis ō q̄ hic nō pcedit b eq̄patio p ꝑdicta. no. ex b. c. q ī casib⁹ ī qb⁹ admittit q̄s p eccl'ia tāq ibi bificiat⁹ ꝺ: itelligi cū effectu. i. q gaudeat bificio. & iō si ēt ad tps si gaudet vt q: suspēsus vl⁹ ad tps amot⁹ nō admittit: & ē singl'are.

1 ☞ Exceptio excōicationis non repellit a prosecutione appellationis.
2 Rescriptū impetratū ab excōicato an teneat.

Flecte. Per exceptionē excōicatiōis a prosecutione appellatiōis q̄s ñ repellit⁹. pro appellāt⁹ narratio. secdo appellatiōis ꝓmissio. ibi: quocirca. de b facto de priui. dudū. ¶ In fi. gl. fi. Est q̄ ꝺ: do q si decano q̄rto iudici ostabit bñ appellatū p monales a tertijs iudicib⁹ pcedit iuxta teno: ē tertij rescripti: vt ī hac glo. cognoscēdo an appellatio monacho: iterposita articulis iudicib⁹ fuerit legitima: necnō & si viderit q sic, pcedet si viderit q mīn⁹ legitima remittet ad sedos q cognoscet. & appellatiōe pria. Si aūt decan⁹ viderit monales a tertijs iudicib⁹ male appellasse remittet ad tertios iudices q cognoscet. & si videt bñ appellatū a sedis, pcedēt iuxta scdm rescriptū. si male remittēt ad sedos q sil⁹. pcedēt respectu primo: ¶ ℳ p. ex gl. q si valuerit pria ipetratio monialiū sup pria appellatiōe cū, nō fecerit mētione de excōicatiōe ī eos lata. de rescr. dil. j. ꝺ: ei fieri mētio de pcessu iudicis a quo: vt ibi cum si. Sol. ꝺ: fieri mētio de processu qui precessit appellationē de sequeñ. nō ꝺ: de ofir. vti. bone. ¶ † ℳ p. ad idē q: rescriptū ipetratū ab excōicato nō ꝺ: de rescr. c. j. li. vj. Sol. fallit id qd ibi ꝺ: qñ ipetrat sup appellatiōe: vt. j. & j. c. fi. fallit ī alijs casib⁹. qd dic vt ī d. c. j. ¶ ℳ p. ad b: q: si valuit appellatio & ipetratio monialiū nō debuit admitti appellatio monacho: q̄ appellauerāt: q: ñ admittebat exceptio excōicatiōis ō monials. So. Jnn. q: monachi ob: epserūt papē dicētes exceptionē min⁹ legitime reiectā: nec dixerūt monales appellasse. ¶ ℳ p. ad b q: monacho: ipetratio fuit surreptitia nō debuisset mādari fm eā pcedi. Sol. ꝺ: rescriptū q̄tū ad hoc fit surreptitiū nō tenebat q̄ten⁹ ī eo mādabat q tertij iudices cognoscerēt an scdī repulissent exceptionē excōicatiōis eo casu quo erat admittēda an eo casu quo erat repellēda. & fm Jnno. nō ostabat adhuc q lre monacho: essent surreptitie. iō q̄rt⁹ iudex pcedit iuxta tenorē illarū. dic vt ad hoc vt iustificet vltima appellatio monialiū expedit docere q appellō monacho: fuerit min⁹ iusta & eo: ipetratio surreptitia: & tū tal' cognitio ñ sufficit vt pnūciet rescriptū monacho: esse surreptitū: imo pcedit ꝺ: illō q: iudices tertij ñ fuauerāt forma rescripti. & q: h ꝺba videt inolutra: dic q monales iustificabūt vltima appellationē coipso q docēt q scdī iudices nō admiserūt suas defensiōes: quo facto q̄rt⁹ iudex pcedet iuxta formā tertij rescripti: nō p hoc tollit q̄n tertio rescripto possit opponi de surreptione si nō est lapsum tps ad opponēdū dilatoriās. ar. ō. c. pasto. dato q iustificata sit fēda appellatio monialiū nō p hoc, pbatū est qd rescriptū impetratū per monachos fuerit surreptitiū.

1 ☞ Significauerūt. Idē dicit quod pcedēs sed addit q est acto: originari⁹ non repellit⁹ p exceptionē excōicatiōis a pscutiōe. pro q̄rela. secdo istructio iudicū. ibi: māda mus. ¶ Mo. ibi: significarūt. & ibi appellarūt. ad fi. q nomina collectiua iūgunt cū vbo p̄lali & singulari: & sic rescriptū nō ꝑt argui vitiosum si altero de dict modis loq̄tur: vel q: dicat. & significarūt & significauit. ¶ In glo. j. ibi quare. imo p: iuratos denūciare si elegerūt scīēter id ignū. de elec. cū ī cūctis. & c. ppetue. li. vj. ¶ In gl. pe. ibi q̄re rei. itelligunt h ꝺa. ponunt & alij modi intelligēdi hoc. c. & scdm modū ponit glo. ibi ī casu isti⁹. c. s. q excōicatio erat h min⁹ legitima: q: lata post appellationē. hoc tū nō expsse dic, glo. & est diuinare ponit⁹ extra glo. terti⁹ itellect⁹ q hic fuit nūētio & reconēntio & audit⁹ caplm q: succubuit ī reconēntione ī q tenebat locū rei. hic itellect⁹ nō pcedit p lram q dic q lata fuit snia sup petitiōe. c. pti. p. & ptim ō capl'm. verior: ꝺ: dō. fm⁹ itellect⁹ q etiā acto: originari⁹ pōt appellationē. pscq nō obstāte excōicatiōe: q: ī hac pscutiōe ꝺ: locū rei & ī hac glo. qd no. & plenī q̄ glo. & ꝺ: dinari⁹. dic q aut excōicat⁹ appellat a diffinitiua aut ab iterlocutoria. pro casu audit⁹ ar. hui⁹. c. glo. tū ista dicit q audit⁹ solū ad hoc vt casset⁹ iniq snia: non vt aduersari⁹ sibi ꝺdēnet⁹. p b iducit Jo. cal. q̄ ꝺ: pnūciatio q pria snia fit iūq videat pnūciati p appellāte tū ī odiū excōicati supsedebit iudex ad quē expsse pnūciatiōi p appellāte & nō ꝺdēnabit applatiūt vt si excōicat⁹ agit ad. c. & succubuit & appellauit docto de iūctate. pnūciabit snia iūqua & cassabit ꝫ nō ꝺdēnabit⁹ appellat⁹ ad. c. h vz nimia subtilitas tāq separat ī separabilia. nā seq̄t pnūciatū est prima snia iūqua g pnūciatū ē appellātē. dic q̄ ver⁹ q ēt ꝺdēnabit⁹ aduersari⁹ & hoc opat ī separabilitas. nisi eī ꝺdēnaret nō diceret⁹ pfecto pnūciasse: sic & als. ppt⁹ īseparabilitatē q als, pbibet⁹. de sepul. sacris. ō his q̄ fi. a ma. par. c. ex ore. ī glo. magna vltra mediū. ne se. va. c. j. ¶ In gl. ij. C. de rei vr. ac. l. vna. ī pri. cō. dele. l. ij. & j. Jnn. euenire vnū mirabile: q: excōicat⁹ in principali ab agēdo repellit⁹ vsq ad ꝺclōnē. & si appellat audit⁹: vt h. Si ꝺo fuit appellatū ab iterlocutoria audit⁹ appellat⁹ q̄ erat acto: & cā donec discutit⁹ termin⁹ appellatiōis. & si, pnūciat⁹ bñ appellatū nō audiet⁹ vlteri⁹, pseqēs ī cā coā iudice ad quē sic nō audiret⁹ coā iudice a quo. & est rō diuersitatis iter appellationē ab interlocutoria & a diffinitiua q: qñ ab iterlocutoria p̄discutit⁹ termin⁹ applatiōis & si, pnūciat⁹ bñ applatū, pcedit⁹ ī principali. & tūc appellās nō ꝺ: āpli⁹ se defendere: ꝫ qñ a diffinitiua nō p̄discutit⁹ applatio ꝫ sil⁹ cognoscit⁹ ō applatiōe & de iūctate. C. de app. eos. ō. fi. istr. cū Jo. † Ex his no. q acto: appellās ī appellatiōe ꝺ: defensor: vt ī gl. & in lra ibi legitima defensio. & hoc facit ad libellū q̄ cōiter po: rigit⁹ in appellatiōe dico snīam nullā: & si q̄ est appello. admittit⁹ eī ꝫ videat cō-

2 ☞ Flecte. † Per exceptionē excōicatiōis a prosecutione appellatiōis q̄s ñ repellit⁹. pro appellāt⁹ narratio. secdo appellatiōis ꝓmissio. ibi: quocirca. de b facto de priui. dudū. ¶ In fi. gl. fi. Est q̄ ꝺ: do q si decano q̄rto iudici ostabit bñ appellatū p monales a tertijs iudicib⁹ pcedit iuxta teno: ē tertij rescripti: vt ī hac glo. cognoscēdo an appellatio monacho: iterposita articulis iudicib⁹ fuerit legitima: necnō & si viderit q sic, pcedet si viderit q mīn⁹ legitima remittet ad sedos q cognoscet. & appellatiōe pria. Si aūt decan⁹ viderit monales a tertijs iudicib⁹ male appellasse remittet ad tertios iudices q cognoscet. & si videt bñ appellatū a sedis, pcedēt iuxta scdm rescriptū. si male remittēt ad sedos q sil⁹. pcedēt respectu primo: ¶ ℳ p. ex gl. q si valuerit pria ipetratio monialiū sup pria appellatiōe cū, nō fecerit mētione de excōicatiōe ī eos lata. de rescr. dil. j. ꝺ: ei fieri mētio de pcessu iudicis a quo: vt ibi

nere contraria. sic enim reus potest conditionaliter vti contrarijs defensionib⁹. reg. nullus plurib⁹. lib. vj. ita ⁊ appellans. de hoc plenius dico de app. d lecto.

1 ☞ Iudex ex officio repellit inhabilē ab agēdo.

Exceptionē. In q̃libet pte liſ obijciēs ex ceptione acto:i audit: ſed ſi maliciose diſtulerit opponē pdēnaſ ī expēſis. ⁊ l3 ſi excipiat iudex ex offo repellit excōicatū ab agendo. h3 tria dēa. ibi: q̃d ſi. tertū excōicat. ¶ Po. ibi: ſpālr. q̃ exceptio excōicatiōis l3 ſit dilato:ria ī effectu: tñ ī mō. pponēdi h3 naturā pēpto:iev poſſit qſcūq; pponi. ⁊ b̄ ſpāle ī ipſa. ppē periculū aie: vt ī lſa. ⁊ Itē ī ſi. q̃ iudex repellit ex offo ihabilē ab agēdo: ⁊ quotidie ad b̄ allegat. p b̄ qd no. de offi. vic. c. j. ¶ In glo. ⁊ ſi ibi nō valebit. attēto tpe hui⁹. c. hodie fec⁹ vt ſeqtur in glo. dic tñ q etiā hodie eſt dare caſum in quo pceſſus reddit retro nullus. ⁊ qñ pcedit per reſcriptū ab excōicato impetratū. de reſcrip. c. j. lib. vj.

Duerſario. Exceptio rei iud. nō opetit reo abſoluto: q: nō poſſidebat ſi hodie poſſidet. p:io thema ⁊ qō. ſcdo ſo. ibi: ti bi. ¶ In ſi. glo. j. de re iud. abbate. li. vj. ¶ In glo. ij. ibi: vel dic. hec verio: q: p ſumit dolus ppter rōnē: de qua in glo.

1 ☞ Reſcriptū ipetratū ab excōicato ſup. pſecutione appellationis valet l3 de excōicatione nō fiat mentio

Enerabilē. ¶ l3 reſcriptū ipetratū ab excōicato ſup. pſecutiōe appellatiōis l3 de excōicatiōe nō faciat mētionē. p:io dictū. ſcdo rō. ibi: q:. ¶ In gl. ij. ibi: ſignificarūt. Op. q: b̄ capl⁹ vī ſupfluū. p illa q̃ dicit Hb. qd. c. cū iter. loq̃t de excōicato q̃ agit noie ſuo tñ. c. dilecti. d defendēte ecclīā. c. dil. de excōicato li. pē. ⁊ poſt appell⁹ onē. c. ſignificarūt. de originario acto:e. b. c. de excōicato. p alia cā ⁊ ab alijs iudicib⁹ qd etiā ſufficit q id qd hic dr nō erat ita ſpecifice in illis maxime reſpectu impetrationis reſcripti.

¶ De preſcriptionibus. Rubrica.

1 ☞ Paria ſunt q ecclesia nō habeat prelatum vel quod habeat inhabilem.

Lacuit. Eps ꝛ epm locū p ſe ad fidē euerſum pſcribit triēnio l3 ſi ecclīa vacat vel eſt ī ſciſmate ſi pſtabit ꝛ ipa:. p:io dictū. ſcdo limitat ibi: ſi tñ. tertio aliū caſum addit ibi: itē ſi. ¶ Po. crimē ī quo d iure canonico currit pſcriptio minor. xl. d b̄ cū gl. ⁊ Itē q̃ paria ſūt q ecclīa nō hēat platū vl hēat ihabilē. de trāſla. c. ij. ſi cū paria reputāt q ecclīa careat plato: vl q plat⁹ ſit ſciſmatic⁹. ¶ In glo. ſi. ibi: legitimis defenſo. dic q ēt ſi yconom⁹ poſſet agē ⁊ ueniri adhuc pcedit qd h dr nō ecclīa dr vacare ſi nō h3 platū imediatū l3 nō habeat aliū defenſorē. no. Inno. de reſti. ſpo. oli. j. Itē l3 pupill⁹ habeat admiſtrationē vt, tutorē: nō tñ pſcribit ꝛ eū. C. de pſcr. xxx. an. ſic. ecclīa aūt in b̄ cōparat pupillo[a] ſi tñ q oīa q pupillo ipo iure ñ currit pſcriptio: vt pdixi: nec ē neceſſaria reſtō. C. q. ex ea. i. ite. re. eſt nel. fi. ſec⁹ in ecclīa cui currit l3 poſſit petē ſe reſtitui. j. c. audiſ. ⁊ b̄ qñ ecclīa h3 platū imediatū nō ihabilē: l3 ſi vacat vl h3 platū ihabilē ipo iure ñ currit: vt b. ¶ In fi. e. glo. Op. q ꝛ ecclīa currat pſcriptio nō ob. q plat⁹ ſit ſciſmatic⁹ exquo ecclīa nō oino vacat. Sol. hī pvacāte: q: vt dixi notādo paria ſunt q nō habeat platū vl hēat ihabilē. ¶ Pp. ad idē q: melio: eſt additio plati hētici q̃ nō hereticī: q: ꝛ pmū nō currit pſcriptio. ꝛ ſcdm ſic. vtrūq; pbat b. So. nō ꝛſideraē hec pſona epī: ſed etiā ꝛ quā pſcribit: q: vt pdixi cenſeē vacare cum prelatus eſt ſciſmaticus.

1 ☞ Scādalū operatur q platus rem ecclīe ſine peccato non poſſit repetere.

Ibil. Taciturnitas plati nō nocet ecclīe niſi cōpleat pſcriptio. vl ſic ī reb⁹ iuaſis nō currit pſcriptio. vl meli⁹ p pteſtationē iudiciale interrupit pſcriptio ꝛ illū q nō pt de facili ueniri. ⁊ eſt caſus no. ⁊ facit ad multa. p:io repetit Gregō. qd oli ſcripſerat. ſcdo pteſtat ibi: ſi aliud. ⁊ pone caſum p:itia de q̃ iuris ſcriptiōe tenebat res ecclīe. Gregori⁹ ei ſcripſit q eas redderet ipſa reſpondit ſe paratam ſtare iudicio: ſed quia iudicium nō poterat fieri ſine ſcādalo. ideo Gregō. ei reſcripſit ⁊ pte ſtat: vt b. ¶ Po. q ppter ſcādalū pōt plat⁹ nō repetere rē ecclīe ſine pcto. nō ſi fuiſſet peccatū omittere beat⁹ Gregō. nō omiſiſſet. p b̄ q dic qd gl. j. Itē ibi: poſt me. q qñq; papa ī ſe loq̃t in ſingulare. hodie eſſet ſcādalū. ¶ In fi. gl. j. dic vt ibi. ⁊ dic q nō omittit ſ:itas doctrine. ſ3 pleni⁹ dic vt ibi no. ¶ In glo. ij. ibi: cūrca pri. Po. de ca. poſ. cū ſup. ⁊ dic q pauperū q̃tū ad ſuſtētationē: vt ſeqt ī glo. qd ēt no. i. d. c. ¶ In glo. ſi. ibi: p. c. ānos. ex hac ſo. ſentit glo. q tpe Gregō. currebat pſcriptio l3 nō fuerit cōpleta. ⁊ ex b̄ colligit prim⁹ ſummari⁹. ſ3 tūc obſtat lſa q̃ dicit q taciturnitas Gregō. nō pīu dicat futuris pōtificib⁹. nā tenēdo q incepit pſcriptio tpe Gregō. b̄ nō eſt ſine aliquo pīudicio. Ꝑ ceterea gl. fortē trāſiuit ad aliā ſol. ibi inaſcerat. Ex hoc colligit ſcdo ſummari⁹. ſ3 q̃ iſta inaſiſſet nō dr in lſa: iō fortē gl. nō ſtetit ī hac ſol. ſ3 dicit aliter ibi ⁊ b̄ pteſtatio. ⁊ ibi colligit terti⁹ ſummari⁹ ⁊ ſigna ibi gl. ibi: priceps principi. q̃ſi ppter ipedimētū ueniē di: q: nō facile poterat iſta ueniri. p hoc. l. vt pſecti⁹. j. all. ⁊ j. c. pri. alꝭ nō ſufficit pteſtatio ad interrūpēdū: ſ3 reqrit li. ꝛte. niſi eo caſu quo q̃s ipedit ſine ſuo facto litē pteſtari: vt dicit glo. i. c. ſe. ¶ Op. ad hoc q imo idiſtincte ſufficiat pteſtatio: vt no. glo. de app. c. fi. Sol. illa glo. pcedit ī caſu pdicto cū q̃s ipedit pteſtari alꝭ nō ſufficit pteſtatio: q: etiā p exceptionē oppoſitā ī iudicio nō fit iterruptio. no. Inn. de or. cog. c. ij. Archi. xvj. q. iij. §. pſcriptionū. niſi ſit pteſtatio ꝑtiōalis. i. facta de ꝛſenſu aduerſarij. illa ci ſufficit ad interruptionē. C. de pſcri. xxx. anno. cū notiſſimi. §. ſed ⁊ ſi q̃s.

Auctor. Per q̃etā poſſeſſionē. xxx. anno. pſcribit ecclesia ſ3 ecclīaz de iure antiquo: vt hic. hodie per. xl. vt in. c. ſe. ¶ In glo. ij. ibi: pteſtari. dic vt dixi. ſ. c. pri. ſuper glo. vlti.

1 ☞ Quarta decimaꝝ ⁊ funeraliū debenē epo d iure cōi.
2 Hic allegās ſe pſcripſiſſe q̃rtā decimaꝝ q̃d. pbare debeat.

Equarta. Cleric⁹ ꝛ eps ſpacio. xl. annoꝝ cū titulo pſcribit q̃rtā decimarū ⁊ funeraliū. h. d. cū gl. p:io dictū. ſcdo excipit. ibi niſi. tertio corrigit ius ātiquū. ibi: nā. ¶ Po. q q̃rta decimarū ⁊ q̃rta funeraliū debenē epo de iure cōi. de deci. dudū. de offi. or. ꝛq̃rēte. ī qb⁹ dr de q̃rta decimarū: l3 de q̃rta funeraliū. de ſepul. certificari. ¶ In gl. ſi. ibi cām pſcribēdi. q. d. q qſcūq; titul⁹ nō eſt ſufficiēs de per ſe ⁊ tñ ſufficit ad dandam cauſam pſcribēdi. ⁊ hoc. j. dr aptius. ¶ In glo. ib: ēpī: tñ. ſigna glo. q̃ quotidie allegat q titul⁹ minus iuſt⁹ b dat cauſam pſcribēdi: ſicut qñ aliq̃d pcedit ab epo ſiue capitulo. ſi. glo. de ꝛſue. cū dilectus. de iure pa. cura. j. eo. c. j. lib. vj. Cōtra. no. glo. de his q̃ ſi. a pela. c. ij. dicēs q talis poeſſio nihil operat. dic illā glo. pcedere qñ in actu epī reqrit q interueniat capitulū intantū q ſine capitulo actus non tenet ſic vt in inſtitutionib⁹ ⁊ deſtitutionib⁹. de his que fi. a pla. nouit. in fi. l3 reqratur ꝛſenſus capituli: tñ ſi nō interuenit actus non eſt nullus cū poſſit ꝛſenſus etiā ex poſtfacto interuenire. no. Inno. de ꝛſue. cū ꝛſuetudinis. ⁊ glo. de re. ecc. nō alie. c. j. lib. vj. ⁊ tūc poceſſio epī dat cauſam pſcribēdi: vt in hac glo. ⁊ ſi. ¶ In ſi. e. glo. Quero. q̃d h3 pbare clericus q̃ dicit ſe pſcripſiſſe quartā decimarū. dic q h3 pbare poſſeſſionē cum titulo: vt in hac gl. vel ſaltē cōem opi. vel famā q nō ſoluerit ſpacio. xl. anno. vt not. in reg. ſine poſſeſſione. li. vj. ¶ Quero an ius decimādi quod dr quedā ſeruitus habeat cauſam ꝛtinuā. Inn. q ſic. p hoc q ſemp pōt terra aliq̃d pducere ⁊ hoc quo ad decimas pdiales. Itē pōt q̃s alꝭ ꝛtinue aliq̃d lucrari. nā etiā decimies vel furioſus ex ſua pecunia quā alius adminiſtrat pōt quid lucrari ⁊ hoc quo ad perſonales. ⁊ ſic pōt ꝛtinue decima deberi. de ceteris autem ſeruitutib⁹ qñ dicanē habere cauſam ꝛtinuā vel diſcōtinuā ⁊ quāto tpe pſcribanē pſequīē Inno. ⁊ ego hic plenius.

1 ☞ Bona fides de iure canonico an requiraē in actione preſcribenda.

Igilāti. Poſſeſſor malefidei nō pſcribit. p:imo dictū. ſcdo diſpō. l. ſ:rie. ibi: p heſi⁹. tertio ei⁹ correctio. ibi: nobis. ¶ Po. ibi: vigilāti ſtudio. p ſolertia vigiliaꝝ quo ad ſtudētes. ar. ff. q̃ in fra. cre. l. pupill⁹. de homi. c. j. li. vj. ¶ In gl. ij. ibi: res nō eſt ſua. tenendo q propter preſcriptionē canonicam acq̃ratur dñium. de quo. j. c. pri. ibi: q̃dam. vt Algu. ⁊ hec opi. pcedit ſi faciē ſibi ꝛſcīctiā: q: nō dr facere ſibi ꝛſcīctiā. de reſti. ſpo. literas. ſed

1 ☞ Exceptio preſcriptionis dicitur peremptoria.
2 Preſcriptio ſicut excludit actionem an ita exceptionem.

Daures. Una ecclesia preſcribit decimas in parochia alteri⁹ per ſpaciū. xl. an. et ſatis eſt poſit⁹ caſus i. c. de quarta. §. eo. ¶ Po. ſummariū ⁊ ſic in pſcribēdis ſeruitutib⁹ habētib⁹ cauſaz diſcōtinuā q: vt dixi in. c. de quarta. ſeruit⁹ decimādi h3 cauſam cōtinuā. qd aūt qñ habēt cauſam diſcōtinuā reqrat tpe duplicatū dicit in multis iurib⁹ que allegant in. d. c. de decima. de hoc. ff. de aq̃ quoti. ⁊ eſti. l. hoc iure. §. ductus aque. C. de ſerui. l. ij. vl ſaltē reqrat tpe cui⁹ ꝛij nō fit memoria dictis iurib⁹. Itē q pſcriptio prorſus excludit omnē actionē. ⁊ dic prorſus. i. ex toto. de offi. ordi. c. ordinarij. in fi. li. vj. vbi de verbo penit⁹. qd ibi ſic exponit Archid. ex hoc videē q per preſcriptionē de iure canonico acq̃rit dñium. ¶ In glo. ij. ibi neceſſari⁹. dic ſtandū ꝛtrario ⁊ dr hoc ſuppleri ad literā: q: ex quo ecclīa preſcribebat decimas in parochia alterius ecclesie ius cōe erat ꝛ preſcribētē ⁊ pro aduerſario. p:io hoc. j. c. j. li. vj. ¶ In glo. vlti. ibi actione excludit. ſic ergo is ꝛ quem preſcribit caret actiōe. ⁊ ſic videē q ſi agat q preſcribēs nō excipiat de preſcriptione: iudex tñ ex officio debeat eum repellere. de iudi. examinata. dic ꝛ q iudex nō dr ſupplere de facto. de poſtubone. el. j. iſte aūt agens caret actione ꝛtertu pſcriptionis. ⁊ ſic opꝭ de ipſa excipi: alꝭ valet iudiciū: q: nō excipiēs videē velle vti pſcriptione acq̃rit dñium. ſenſus eſt litere videē iſte q preſcriptio excludit oēm actionē. ſ. qua habebat is cōtra quē ⁊ acq̃rit preſcribēti ⁊ hoc de preſcriptione canonica. ⁊ dic q acq̃rit vtile dñium ꝛmo mere: qd etiā directū ſm canones per hāc literā ſed ſm. l. acq̃rit vtile. ¶ Po. gl. C. de bo. maternis. auē. niſi. ⁊ hoc in preſcriptiōe lōgi tpis vel lōgiſſimi. ſed cū mala fide tñ exemplo Pe. aūt ⁊ Ly. in dicta auē. dicit q ex preſcriptione lōgi tpis vl lōgiſſimi cū bona fide acq̃rit directū. p:imū cōius de iure ciuili. l3 de iure canonico videē hic caſus pro iſta opi. q vſucap. aūt acq̃rit directū. C. de pac. l. traditionibus. no. glo. in. d. auē. niſi.

1 ¶ Ex predictis etiā nota q exceptio preſcriptionis eſt peremptoria: an aūt poſſit opponi ante litē cōteſt. ſicut exceptio rei iudi. no. de lit. cōteſt. c. j. li. vj. ¶ Quero an ſicut preſcriptio excludit actionē ita ⁊ exceptionē. Azo in ſuma C. eo. q nōvideē ſdicendū de iure canonico per hanc literā ⁊. §. c. de quarta. vbi preſcribēs h3 exceptionē cōtra dñm: ergo nō ecōuerſo. ⁊ ideo in preſcriptiōe canonica nō h3 locū illud verus dñs ⁊c. de or. cog. c. ij. ⁊ dic vt ibi dixi. dictū aūt Azo. intellige de preſcriptione longiſſima cū mala fide de iure ciuili.

1 ☞ Laycus decimas poſſidere non poteſt.

Ausam. Laicus decimas non pſcribit. ¶ Po. q laycus[b] nō pōt decimas poſſidere. ⁊ ad hoc quotidie allegat. Itē q ſine poſſeſſiōe nō pcedit pſcriptio. regula ſine poſſeſſione. ⁊ reqritur poſſeſſio nō tale detētatio. p:o hoc q̃d dico in ſequēti notabili Itē ibi detinere. q qui nō pōt detinere nō pōt preſcribere ⁊ dic detinere. i. poſſidere. ſi eſſi intelligereē de nuda detentione que ſapit factū nō pcederet. laic⁹ eſſi de facto pōt decimas detētare, ppter tñ detētatio diſtinguit ꝛ poſſeſſionē vt detētatio ſit facti poſſeſſio iuris. de hoc. ff. de acq̃. poſſeſſ. l. j. dico de reſt. ſpo. olim. j. ¶ In glo. j. in ſi. ⁊ q̃d litera dicit de cōceſſione eccleſiaſtice pſone intellige citra papā. papa

enim pōt decimas cōcedere laycoꝝ vt no. de deci. a nobis. et hoc ſentit glo. iſta glo. in eo q̃d exēplificat de epo. ¶ Pp. ad hoc. xj. q. j. c. penul. ⁊ fi. Sol. Inno. q̃ decimas non pōt concedi in titulū. ⁊ hoc etiā ſentit glo. cū dicit q nō pōt cōcedi in feudū ſed in alimoniā cōcedi pōt vt ꝛ ijs ſm Inno. ⁊ dic alimoniā vt l3 cōcedanē fruct⁹ nō ius decimādi. ¶ In gl. ſi. ibi ciuiliter. p:o hoc q̃d dixi in notabili⁹. ⁊ ex hac glo. colligit q ad preſcribēdū reqrit poſſeſſio ciuilis nec reqrit naturalis. de hoc in regula. iij. li. vj. ⁊ hoc etiā dicit. j. in glo. ibi nō cadit. Quid ſi laycus poſſidet decimas per tpꝭ cui⁹ ꝛij nō eſt memoria. dic q nō ſufficit l3 hoc tpꝭ habeat vim tituli. j. c. j. li. vj. non tñ facit capacē cū qui nō eſt capax. ⁊ ſic oſtulit p b̄ qd no. Io. an. ⁊ Io. monachi de phē. c. ij. li. vj. ⁊ ſigna q: multi ī b̄ errarūt: ibi germinat; alꝭ geminat vt pſt ſenſus vt geminat cauſam reqrit. ſ. poſſeſſio ⁊ bona fides. p:ima cōmunior. ⁊ dic geminat pro lē. i. effectū dñij qd acq̃ritur per vſucap. vel etiā per preſcriptionē canonicā. qd tñ dic vt dixi. §. c. p:oximo.

Ulud aūt. Si pponit q̃dragesimalis pſcriptio ꝛ ecclīā ꝛ ꝛ preſcriptionē interruptio vtraq; pbat ⁊ pbata iterruptione excludit pſcriptio. h3 duo dicta. ſcdm verum. ¶ In glo. iij. ibi: ſpacio. xxx. anno: ſū. ſ. fm. l. immo. etiā ſpacio decē annoꝝ inter pſentes ⁊. xx. inter abſentes. C. de pſcr. lon. tēp. per to. de ſa. ſan. ec. auē. quas actiones. in auē. de eccleſia. titu. §. cum tpali. cum enim primatus ꝛ primatum preſtabat predicto modo ergo ⁊ eccleſia contra prelatū eodem modo ne ſit deterior: is cōditionis q̃ ſit primatus. ⁊ hic procedit qd dicit aliqui. §. c. ſanctorum. intelligētes ibi de preſcriptione ꝛ primatū. hic cū intellect⁹ nō ueniē illi litere que dicit de preſcribēdis poſſeſſionib⁹ ptinētib⁹ ad prouincias ⁊ ſic ad epos vel archiepos. Itē q̃ eccleſia pſcribit contra primatū ſufficit ſpaciū. x. annoꝝ vel. xx. modo pdicto ergo non reqrit q. xxx. poſſet tamen dici q cum in preſcriptione. x. vel. xx. annoꝝ reqrit bona fides ⁊ terminus per iura. §. all. poterit eccleſia preſcribere hoc modo: ſed ſi non h3 terminum tunc ſicut laycus contra laycum preſcribit ſpacio xxx. annorum etiam cum mala fide. C. de preſcri. xxx. anno. ita ⁊ eccleſia. eo vero ſpacio preſcribet contra primatum tamen cum bona fide ⁊ ſic poterit ſaluari predictus intellect⁹ c. ſanctorum. ſed non conuenit litere. Item etiam inter laycos non admittitur preſcriptio cum mala fide. ⁊ ſi. ¶ In glo. xo ibi ⁊ expulſionē. ⁊ hec dr naturalis interruptio q: fit per actum naturalē factū tanq̃ a primato non tāq̃ a iudice. ⁊ dic q quandoqꝭ preſcriptio pcedit vt q: preſcribit q̃s poſſidendo incōcuſſe. i. ſine interruptione ⁊ bona fide ⁊ tpe legitimo. §. eo. de quarta. ⁊. c. ad aures. quādoqꝭ nullo modo pcedit: vt in iuribus impſcriptibilibus. j. c. cum non liceat. quandoqꝭ procedit ſed non perficitur ⁊ hoc dupliciter: vel quia interrumpitur: vt hic: vel quia ſuſpenditur ſeu dormit vel differtur: vt tempore hoſtilitatis. j. c. ex trāſmiſſa. ⁊ eo ca ſu quo interrumpitur oportet de nouo incohari preſcriptionem: ſed quando ſuſpenditur tunc ceſſante impedimento tempora ſequentia continuantur cum precedētib⁹. quod dico in. d. c. ex tranſmiſſa. ibi: qui conuenire non poteſt: dic vt dixi. §. c. ij.

Alia indicante. Fines pdioꝝ eccleſiaſticoꝝ. xl. an. ſpacio preſcribunē fines aūt parochiarū diocef. vel puinciarū cū de eis oſtat nō preſcribunē. h. d. cū gl. p:imo dictū. ſcdo illud exequēdū cōmittit, ibi: portamur. q p hoc verbū daē iuriſditio. de hoc de teſta. c. j. ⁊ ſapit mandatū vt ibi. Itē q qñq; iudex pcedit vt p:iuat⁹ accedēdo ad locū. de hoc cū gl. ¶ In glo. j. de hoc in Spe. de paroch. ver. et q: de limitib⁹. ¶ In gl. ij. ibi nō fm allegata. dic q l3 iudex ſubierat locū oculis: tñ non facit vt p:iuat⁹ l3 vt iudex. ⁊ de hoc an fm allegata. dic vt de offi. deleg. paſtoralis. §. q: vo. ¶ In glo. vlti. ibi ſup hoc. dic ꝛcludēdo glo. ⁊ pleni⁹ q̃ gl. q aut q̃rit de finib⁹ pdioꝝ ⁊ preſcribunē q: iura nō reſiſtūt. ⁊ ſic pōt intelligi lſa vt in ſumario. aut intelligim⁹ de ꝛfinib⁹ diocef. ⁊ parochiarū. ⁊ aut q̃rit an poſſit pſcribi inter limites quo ad ea q̃ nō adherēt limitib⁹. ⁊ dic q ſic vt in hac gl. ⁊ aut an ipſi limites vel ei⁹ adherētia pſt pſcribi: ⁊ aut de ipſis nō oſtat. ⁊ dic q ſic vt in glo. aut oſtat ⁊ tūc nō pſt preſcribi: vt etiā dicit glo. qd intellige iure finiū. i. q vbi limes erat in vno loco ſic in alio. ⁊ hic inducit iura ad cuit. ādā cōfuſionē ne īmutenē termini parochiarū q̃ de iure ſunt indueti. de his q̃ fiūt a pla. paſtoralis. ⁊ ſic p primatos nō pſt immutari. de teſta. reqiſiti. alꝭ poſſet euenire q aliq̃ dioceses ex toto deſtruerenē: vt q: vna dioceſis extēderet ſuos limi-

a ¶ Ecclīa in hoc cōparat pupillo. Adde glo. fin. fm Bar. ī c. inq̃rēdū inver. com paruerit. de pe. cle.

a ¶ Titul⁹ min⁹ iuſt⁹. Adde gl. in ꝛ. iuſt⁹ titul⁹. i. c. ſi diligēti. de pſcri. et in. c. cū dilectus. de ꝛſue.

a ¶ Ob laicus. adde Domi. in c. ij. de preben. li. vj.

b ¶ An poſſit preſcribi inter limites. Adde glo. in c. quicūq; xvj. q. iij.

tes pscribēdo limites alteri⁹ diocesis ⁊ vltra illos. ⁊ aut q̃riē an possit pscribi iure, pprietatis. dic q̃ sic. in hoc esse nō repugnat ius vt sit sensus q̃ stātib⁹ limitib⁹ in suo roboze pscribit vn⁹ eps. qd vo id qd erat loco limitis puta aliqua ecclesia que erat cōis ambob⁹ erit tota de iurisditione prescribētis. hoc enim casu cessat ratio ꝓfusionis predicta. de hoc, xvj. q. iij. quicunq; in glo.

1 ¶ Prescriptio tempore hostilitatis currere nō dicit.
2 Ecclesie matrici debentur iura parochialia.

1 **Et transmissa.** † Tpe hostilitat nō currit pscriptio. primo q̃rela. secdo dat iudices dis. ne. ⁊ olim erat de
2 sta. regu. ¶ † No. ibi matrici. q̃ ecclesie matrici debent decime ⁊ oblationes ⁊ iura parochialia in tota parochia seu plebanatu: ⁊ sic nō capellis. dic tñ de decimis melⁿ vt dico de deci. cū ꝓtigat ⁊ eo mō dic ⁊ aliꝭ iurib⁹ parochialib⁹. Itē ibi ius pochiale pter ius funerādi q̃ ius funerādi
a est de iure pochiali: q̃ exceptio ⁊ esse de regula[a]. no. ¶ Ex. in rubrica de reg. iur. li. vj. phat. ff. de regu. semp specialia. ¶ In fi. glo. j. de hoc de success. ab intesta. c. vlti. de vbo. sig. inter. de nouo ope. nun. c. j. de elec. querelā. ¶ In glo. fi. ibi; subducit. ⁊ sic nō interrupit pscriptio sed suspēdit seu dormit. qd dixi. s. c. illud qñq; aut currit pscriptio sed succurritur ꝑ edito per restōnem: vt si pscribit ꝑ absentē cā reipublice. l. ab hostib⁹. alleg. in glos. ⁊. ff. ex q̃. cau. ma. ab hostib⁹ §. sed q̃ simplr. ⁊. l. neq; nō. §. si q̃s scp⁹. ⁊. l. §. ⁊ fi. C. de resti. militū. q̃ tpe. de in inte. resti. c. j. li. vj. ⁊ cle. vna. e. ti. ¶ Uero eo casu quo tps subducit vt ꝓpter hostilitatē nō possit fieri interruptio. Inno. q̃ sic. ¶ Ꝓ. ad hoc q̃ cū interruptio fiat ꝑ litis ꝓte. no. s. c. illud. apparet ergo q̃ ꝓpter hostilitatē nō impediebat agere ⁊ sic nō debuit tps subduci, qd esset hic dicit de hostilitate intelligit Inno. q̃ est tāta q̃ ius nō reddit. So. ꝓt esse q̃ ꝓpter hostilitatē nō impedit cōtestari: ⁊ tñ nō ꝓt agere cū effectu. i. ꝓducere cām ad fi. vt q̃: hz ꝓducere testes q̃ sunt loco hostiū vel similū: ⁊ tunc hz duo remedia. vnū etiā si litē nō ꝓtestet vt hic. scdm q̃ ꝓt interrupere litē ꝓtestādo ⁊ ꝓcurrit vtrūq; remedū: q̃ vtrūq; ⁊ si etiā ordinariū vtrūq; esset extraordinariū. ad huc idem. cū vnū sit pingui⁹ reliquo: q̃ interruptio ex toto extinguit pescriptionē. hostilitas tñ suspēdit ꝗm ꝓdicta. ¶ Ꝓ vo in eo qd dixi q̃ ꝓ absentē cā reipublice nō currit pscriptio sed cōpetit restitutio. an hoc indistincte procedat. Inno. dicit q̃ ꝓcedit qñ cōpleta est pscriptio in absentia vel modico tpe post reuersionē. qñ aut reuersus stetit multo tpe anteq̃ cōplere pscriptio nō restituet q̃ nō est lesus ob tps absentie. ⁊ in hoc Inno. sentit opi. ¶ Mar. de qua. C. de resti. militū. l. qd tpe. sed Bul. ibi dicit q̃ ⁊ imo cōpetit restitutio ad tps absentie etiā si cōpleta fuit pscriptio post multū tps a die reuersionis. ⁊ hec cōmunior. ⁊ p ea maxīe facit ꝓdicta. l. necnō. §. si q̃s sep⁹. de hoc in. o. l. ab hostib⁹. §. hz qd simplr. dicit aut Bul. in. o. l. qd tpe q̃ tps qd fluxit post completā vsucap. corrodit tps absentie. ⁊ ad tantū min⁹ fiet restō. ⁊ si q̃s dicit Inno. velit tenere hoc non opz diuersificare inter inte. resti. ⁊ deductionē tpis. vult dicere q̃ sicut si hostilitas viguit per biēniū: ita etiā si fuit absens per biēniū. q̃ si biēnio stetit ꝑsens cōplebit pscriptio quasi hoc biēnū ꝑsentie corrodat tps absentie. i. faciat q̃ non ꝓt ꝓtextu absentie petere restōnem. ⁊ in hoc Ziū terminat. de resti. in inte. cle. vna. vbi inter quadriēniū competit restitutio aduersus lapsum tpis etiam si fuerit minus quadriēnio.

a ¶ Exceptio dz esse de regula. Adde Cardi. in c. q̃ ppt. in §. nisi. de electi. Car. in. c. fi. iii. j. opposi. de tē pori. ordi. Car. in. c. cū contingat. de os. deleg.

Accedentes. Procuratio q̃ debet nūciis aplicis nō prescribi. primo q̃rela. secdo datio iudicū ibi: volētes. de eo facto de cēsi. cū instātia. ⁊. j. decidit allegatio canonico ꝓ q̃ allegabāt pscriptionē. ¶ No. ibi indici ⁊ ꝓcurator: es. q̃ hec vocabula accipiunt ꝓmiscue. ⁊ facit ad id qd obseruat qd dicit in instro. Ad. ostituit per ꝓcuratorē sindicū factorē ⁊c. ibi ꝓiuilegiū. q̃ p ꝓiuilegiū apostolicū pōt q̃s exīmi a ꝓcuratōib⁹ nunciorꝫ aplicorꝫ. ⁊ in hoc surgunt multe lites. nā legati in lr̃is suarū ꝓcurationū faciūt apponi clausulas nō obstātib⁹ ꝓiuilegijs ꝓcessis ⁊c. et ipsi qui habēt ꝓuilegia etiā habēt clausulas derogatorias ⁊c. et q̃riē q̃ que q̃bus derogēt qd opz diffinire inspecta vi clausularū. arg. de ꝓiuile. po. ro. per Fede. ꝓsi. c. et. xxvj. Item illud qd oīb⁹ imminet ⁊c. ex hoc inferr q̃ ad expedi. ꝓsecrationis ep̃i tenent oēs clerici de diocesi: nec pōt allegare pscriptionē ꝗm Hosti. dic melⁿ vt de elec. mpterite. Itē casum in quo nō ꝓcedit prescriptio etiā cū lōgissimo tpe. ⁊ dic longissimo etiā si de Zio nō sit memoria: tñ hoc fit impscriptibile. ¶ In glo. vlti. q̃ro an clerici aliqui possint pscribere ꝗ clericos: vt non teneant ꝓtribuere in ꝓcurationib⁹. Jo. de lig. q̃ sic. ⁊ dicit q̃ phibet hic pscrip. ꝓtra legatos: q̃ ceteri solūt tota q̃ diminueret, ꝓcuratio: sed p prescriptionē ꝗ clericos nō diminuunt. hoc videt ꝗ literā: q̃ hic erat qd nō inter legatū ⁊ ordinarios: hz inter clerum ⁊ ordinarios: ⁊ tñ hic dz pscriptionē nō ꝓcedere. dic q̃ aut prescribētes sunt tot quot reliqui nō pñt soluere tota ⁊ nō ꝓcedit pscriptione diminuat ꝓcuratio: aut non sunt tot ⁊ ꝓcedere vt dictū. Jo. de lig. cū per ꝓiuilegiū possint aliqui eximi ita q̃ reliq̃ tenent ad tota. ita indistincte vt phibere pscriptionē. sed qd ꝓdixi ꝓcedit de quada subtilitate. ¶ Quero q̃tum ad ꝓiuilegiū si tot sunt ꝓiuilegiati quot reliqui nimiū grauātur. dic q̃ poterūt appellare ꝗ legatos vt nō grauent ad totum ⁊ tñc nō erūt seruāda ꝓiuilegia tāq̃ tendētia ad notā quod plenⁿ dico de censi. ꝓsenti. q. xiij. ⁊ signa: q̃ sepe accidit ⁊ sic consului.

Cum non liceat. Subdit ꝗ prelatū obedientiā nō prescribit. primo excessus. secdo iubet corrigi ibi: ideoq̃. ¶ In glo. j. ibi in heresi. vel ibi incisiua. Rō hoz duoꝝ casuū est ꝓpter cōmoditatē criminis. de symoniaco aut ⁊ fornicario notorijs. dic vt in. c. nsa. j. de cohabi. cle. ⁊ mulie. ⁊ in glo. ¶ In glo. vlti. ibi inobedētia. hoc ꝓcedit respectu obedētie q̃ debet eire cōi: sec⁹ si iure spāli. tunc esset etiā pōt tolli p ius spāle. s. prescriptionē. not. j. eo. cū ex officij. ¶ Ꝓ. ad hoc ⁊ ad literā q̃ etiā obedientia q̃ debet de iure cōi possit tolli de ꝓiuilegio cū persone. lib. vj. So. illud rōne ꝓuilegij. ⁊ hoc vult hec gl. ad fi. ibi ar. q̃ ꝗ obedientiā. de pscriptione aut dic q̃ nō pōt subditus prescribere obedētiā actiue. i. q̃ prescribat seipsum. i. q̃ nō sit subdit⁹ epi sui passiue sic si vt prescribat seipsum q̃ vbi erat subdit⁹ vn⁹ epi sit subditus alteri⁹ prelati. ⁊ hoc potⁿ est pscribi q̃ pscribere. qd etiā hic no. Jo. cal. ⁊ in hac glos. ibi prescribit pignus. dic vt no. vt lit. nō conte. qm. in fi.

Da audientiam. In feudo romane ecclie ꝗ ipam ecclesiā ⁊ vasallū currit sola cētenaria pscriptio. h. o. de qua deducit tps scilicet, hoc adducit. c. sequens. primo processus. secdo diffinitio ibi: nos. scda subdiuidit. primo petitio actoris. secdo rñsio. ibi: sed ea. tertio probatio actoris ibi: ad qd. quarto ꝓpugnatio. pbationū ibi:
b sed inter. ¶ No. de libro censualib⁹ qui. phat qd est q̃ erat
c sumpt⁹ de archiuo. qd dic vt not. de ꝓcura. c. j. dico de fide instru. c. j. Itē q̃ ꝓiuilegiū perdit⁹ per non vsum. qd dic vt no. de cōstitu. cū accessissent. Itē ibi camerariⁿ. de camerario pape. ⁊ dicit glo. viij. q. j. c. j. q̃ eius officiū est vt eroget tpalia paupib⁹. de hoc de elec. cle. romani. §. j. Item in eo qd supplet papa allegationē de pscriptione cētenaria. ⁊ sic q̃ iudex supplet ī facto potⁿ tñ hec est suppletio iuris. ¶ In glo. hoc sic esset ibi ex archiuo. ꝗ q̃ videt scriptura ꝓiuata: ergo nō est standū. de fi. instru. c. j. dic q̃ imo dz publicū instrmētū vt sedet vt ī gl. vbi q̃ro an oporteat citari quoꝝ interest qñ sumit instrm de archiuo. i. accipiat. dic standū cōsuetudini loci q̃ pōt opari q̃ scriptura alꝭ ꝓiuata censeat publica. de fi. instr. cū dilect⁹. cessante aut ꝓsuetudine tuti⁹ videt q̃ fiat citatio nō tñ est necessariū. Nā si scriptura est sumpta modo debito: pinde est ac si notariⁿ esset rogat⁹ de suo, ꝓtocolo publicū scribere instrm: quo casu non expedit aliquē citari: q̃ hoc nō dz exēplatū sed originale. deputat⁹ aut sup archiuo vt rogat⁹ oibus tabellionib⁹ quoꝝ scriptura reponunt in archiuo. vñ sic qñ scriptura tabellionis defuncti alteri notario cōmittunt nō expedit qñ publica sunt citari absentes. q̃ dico de fi. instru. cū. Ꝓ. ita qñ notarius sumit ex archiuo. q̃ signa. vidi. esset ardua q̃nem de hoc. de iureiur. cle. vna. in fi. ⁊ in eo qd gl. dicit q̃ scriptura sumpta ex archiuo dz esse signata manu ꝓmētariⁿ. i. tabellionis. dic q̃ etiā sufficit q̃ nō sit tabellio dūmodo fit ad illud offiū de putat⁹. C. de fi. instru. aut. ad hec. dico de fi. istru. c. j. ⁊. ij. nā eoipso q̃ est ad offiū publicū deputat⁹ cēset ꝑsona publica. ¶ In fi. glo. sic ergo. Nota glo. cum tex. ad. q. talis dicit se aliter dixisse q̃ tabellio scripserit. dic q̃ creditur tabellioni arg. hic. ⁊ no. Spec. de instru. edi. §. restat. ver. sed quid dū. ⁊ duobus seq. nisi notarius sit suspectus. vel nisi agatur de falso cōtra testē. tñc esset nō statur vt ibi no. ¶ In glo. pe. in fi. ¶ Ꝓpo. q̃ etiā cētenaria pscriptio hoc casu locū nō habuerit: q̃ ꝗ tributa nō pscribit. C. de pscrip. xxx. annoꝝ cōperit. Sol. aliud in cēsu de quo hic. aliud in tributo de quo in Zio. tributū esset prestat in signū subiectionis. d. l. ⁊ ꝗ tributū non

b ¶ De libro cēsuali. Adde Bal. in. l. fi. C. sine cēsu vel reli.

c ¶ Priuilegiū perdit. adde glos. ⁊ ibi Anto. de bu. ⁊ Ab. in. c. abbate. de verbo. signi. Jo. and. in. c. iohānes. de clerico cōiuga.

butū nō prescribit. s. c. pri. census aut prestat respectu alicuius rei tpalis q̃ tenet ab alio: ⁊ sic cessat rō pdicta. q̃ vo cēsus ⁊ tributū sepe accipiunt ꝓmiscue. de censi. c. ij. dic q̃ aut cēsus pstat ꝓ re particulari. ⁊ pōt pscribi vt hic. aut nō pōt ꝓ hoc q̃ nō. de deci. tua. ij. in glo. f. j. dico de censi. significauit. q. ix. Itē hic simplr dicebat se pscripsisse q̃ castrū ad se spectaret nec agebant: hz etiā de aliꝭ iurib⁹. de h in. d. l. cōperit. ¶ Oppo. ad idē q̃ indistincte debuerit repelli distinctio: q̃ erat ꝗ obedētiā ⁊ sic cōtra. s. c. pri. Sol. cōtra obedētiā que debet de iure cōi nō pscribit vt ibi. fecus si de iure speciali vt hic. qd etiā dixi. s. c. primo.

Cum nobis. Suma vt. s. c. pri. primo dictū qd secdo limitat ibi: tēpora. ¶ In gl. hec pscriptio. ibi: nulla. hoc ꝓcedit si velit q̃s pscribit in capellis cessat rō huius. c. ⁊ hec signa. ¶ In glo. sic ergo. ibi subdistinctione. per hec regula nullus plurib⁹. lib. vj. dic etiā q̃ pscriptio et ꝓiuilegiū qñq; nō sunt ꝗ ia: imo ꝓiuilegiū qñq; parat viā prescriptioni per hoc qd dicit in glo. ꝑcedēti. in eo qd dicit q̃ abbas habuit quale ꝓiuilegiū. i. tale qd dedit cām prescribēdi. de hoc qño pscriptio ⁊ ꝓiuilegiū ꝓcurrāt. j. c. veniens. ¶ In glo. celestin⁹ ibi obtinebit. ex hac glo. ⁊ ex tex. nota qd dixi in notabilib⁹. q̃ dz pbari idētitas rerū. facit ad id qd dixi de fi. instru. cū iohānes. qñ testes qui dicūtur descripti in instro dicūt se nō iterfuisse: q̃ opz pbari q̃ sint illi ijdem q̃ sunt descripti. Inducit etiā Jno. ad similē. q. Quidā cōmodauit equū cūti flo. eñ. repetebat: dicebat cōmodatari⁹ equū mortuū ⁊ pbauit q̃ equus quē exhauerat erat mortu⁹ naturali⁹. Jo. an. allegauit hāc literā q̃ nō suffi ciebat q̃ idē equus esset accōmodat⁹. inducit ad fiēm. q̃. hz nō est necesse ponere multa exempla. ⁊ signa ⁊ tene mētⁿ: q̃ multi decipiunt. ¶ In glo. sed Zium. in fi. pro hoc nō solūtur formali⁹ ꝗ. dic clari⁹ qñq; querim⁹ aliq̃b⁹ separatis et de vno nō inferr ad aliud. de transla. c. ij. qñq; de ꝓnexis seu indiuisibilib⁹. ⁊ aut q̃riē de iure cōi ⁊ ꝓcedit qd dicit glo. q̃ aurem tetigit ⁊c. et sic ep̃s exercēdo vnū ius ep̃ale intellige re possidere oia ep̃alia. ⁊ hoc vult glo. pro hoc qd nō. de resti. spo. in lr̃is. aut q̃riē de iure spāli: vt si q̃s prescribit ep̃alia ⁊ tunc prescribēdo vnū ius nō per hoc acq̃rit reliq̃. sola eñ illa pscribunt q̃ possident. regula sine possessione. li. vj. ⁊ idē de interruptione vt hic. ⁊ qd dixi de indiuisibilib⁹. pro hoc de ꝓse. eccle. qd in dubijs. ⁊. c. vno. li. vj. de ꝑbē. q̃ sepe. de sen. excō. si ciuitas. eo. li. no. de reli. do. c. j. de app. c. vna. ⁊ dic q̃ hz iura ep̃alia sint cōnexa hoc respectu q̃ ꝓtinentur sub hoc gñe ius ep̃ale: vt. s. in glo. hic ergo. nō tñ sunt indiuisibilia: imo pñt diuidi de iure spāli: vt q̃ prescribunt aliq̃ ⁊ alia nō. ¶ In glos. vlti. ibi. s. c. nihil. dic vt ibi: q̃ ibi fuit
c prestatus. ⁊ dic q̃ delictū prelati seu negligētia in hoc prejudicat ecclesie q̃ cōtra eā prescribit. j. c. fi. Ibi semp currit. qñq; tñ ipso iure nō currit. s. c. ex trāsmissa. ⁊ dic vt ibi infra q̃dragesimis. de resti. in integ. c. j. li. vj. melⁿ. eo. ti. de. vna.

a ¶ An impubes. ad de glo. i. c. itaq̃. de ꝓse. di. iiij. glo. iij. i. §. ipuberes. insti. de testa. Abb. i. c. fi. de sen. ex. Ja. sochus. in. c. fi. i. vj. no. q̃ ma. acc. pos.

Et mox officij. Procuratō q̃ debet ordinario visitā
ti pscribi non pōt. primo facti ⁊ allegatio reoꝝ. secdo allegationis reprobatio ⁊ processum factum ꝓtra eos seruari ꝓcipit. ibi: nos. tertio alias allegationes. ibi: sicut. ¶ No. q̃ qñq; pñciat interlocutorie sup incidēti sicut h papa rejecit allegationē reoꝝ. de h de o. cog. c. j. Itē q̃ idē iuris in accessorio q̃ in ꝓcipali. sicut esset nō pscribit ꝗ visitationē: ita nec ꝓcurationē q̃ dz rōne visitationis. ex hoc no. sec⁹ esse de illa q̃ debet alia rōne puta de iure spāli. Itē illud q̃ specialia seminat. Itē ⁊ q̃ nemo cogit suis stipēdijs militare. ⁊ dic cogit. i. cogi non dz. Itē q̃ militare qñq; dicit ꝑ quolibet exercitio. vñ in vita hoīs dz militia. Itē q̃ sunt iura lata ex vna causa nō ꝓiudicat in aliꝭ. Itē ibi de metropolitica ꝓsuetudine. ñecta lr̃a q̃ erat ī antiq̃: q̃ dicebat tā autoritate nostri rescripti q̃ de metropolitica ꝓsuetudine. et sic colligit q̃ duplici autoritate pōt iudex ꝓcedere. de hoc j. ¶ In glo. ij. ibi: litib⁹. dic q̃ solū tps nō tollit nec inducit obligationē hz cū alio sic. xviij. q. ij. seruitū. de censi. puenit. vbi de hoc. ⁊ de intellectu. l. litib⁹. no. de iude. c. ij. ¶ Ꝓ. extra glo. ibi necesse. si esset ex necessitate declinauit ad hec loca ⁊ sic ad sui cōmodū nō debebat ꝓcuratio que debet cū visitat ad commodū visitatoꝝ. dic necesse ratione officij visitandi: vt. s. in prin. litere. si aut ex necessitate, ꝓpria tunc si negaretur hospitiū dicit Inn. q̃ negātes possent punīri non ab archiepiscopo sed a suo episcopo. de emp. ⁊ vendi. c. j. ¶ In glo. q̃dā. ibi: hz non est verū. dic vt de cēsi. c. j. ⁊. c. exigit. ⁊. c. felicis. lib. vj. ⁊ dic q̃ pōt eps remittere ꝓcurationē dūmodo nō remittat totā: sed remanet tāta q̃ per hec nō impedit vi-

b ¶ Prorsus. d hac dictione. Adde cardi. i. c. sup lr̃is. in. ij. not. de rescriptis.

c ¶ Delictū plati. Adde reg. de delictū. de regu. iu. lib. vj. glo. i. c. ij. de dila. Inn. in. c. cū dilect⁹. de ordo. c. doc. i. l. in hem⁹. C. d sacrosanc. eccle.

stratio. ¶ In glo. fic. s. in fi. de pcuratione aut q̃ debeat nõ rõne visitationis. dixi. s. notãdo q põt pscribi. pro hoc q nõ debeat de iure spãli. põt etiã per ius spãle remitti. ita q etiã hic dicit de pcuratione debita rõne visitationis. intellige qñ est debita de iure cõi. de cẽsi. c. j. li. vj. secus si de iure spãli. ¶ In glo. pe. ibi imo z de iure cõi. z sic duplici iure, p hoc qd dixi notãdo. z hoc q ds possit vti duplici autoritate plene, pseqr Jnno. z quotidie huc remittimur. inter cetera dicit hoc verũ q ds põt vti duplici autoritate si ordinaria z delegata vel arbitraria. de phen. nisi. de corpo. vitia. significauit. de psump. lras. nec cogit eligere q z autoritate pcedat dictis iurib⁹. de hoc per Bal. C. de fur. l. j. i fi. dicit etiã Jnn. q si vna parte pcessus pcedit ex vna autoritate ĩ alia parte ex alia valet. p hoc qd dixi de iureciur. q̃ntaual⁹. q is qui est arbiter z arbitrator: si pcessit vt arbiter põt pronũciare vt arbitrator: pro hoc qd etiã q: ds fieri interpretatio vt res valeat. de verbo. signi. abbate.

1 ¶ Possidens nomine alieno non prescribit.
2 Prouincia sardinie est de ppietate ecclesie romane.

1 ¶ Si diligenti. Possidens noĩe alieno nõ pscribit. Idẽ si noĩe pprio nisi habeat bonã fidẽ z tit. qñ psumptio est ꝗ ipse pars. de fo. cõpe. si diligẽti, primo indicit vnã rõnem ꝗ archiepm. secdo reprobat eĩ excusationẽ p locũ a diuisione ibi: nos. de hoc etiã facit de iureiuran. eã te.

2 ¶ Nota. q prouincia sardinie est de ppietate ecclesie romane. idẽ de sicilia ds de psump. mãdata. idẽ de ysbe z q̃busdam aliis regionib⁹. lxiij. di. tributũ. et. c. ego. xcvj. di. pstãtin⁹. de ele. fundamẽta li. vj. Itẽ ibi nullo mediãte. de his vbis q̃ sapiũt immediatã subiectionẽ: z sic plenã exẽptionẽ. de prinile. li. vj. Itẽ ibi ver. nos. arg. a sufficiẽti partiũ enumeratione. Itẽ q is possidet cui⁹ noĩe possidet z sic q q̃ noĩe alieno possidet non pscribit q pcedat ꝗ pscribẽ vult iure pprio. poterit tñ pscribere vt faciat tanq vicari⁹ vt in simili no. de phendis. c. in lateranensi. sed in dubio non videtur habere animum prescribẽdi. z qd dixi tãq vicarius. p hoc quod no. Jnn. in. d. c. in lateranensi. z dico de offi. arch. cum satis. Itẽ ibi posset inferri q plat⁹ q̃ iurauit pape pseruare iura romane ecclie vt periur⁹ si possidet iura ecclie romane aio pscribẽdi. ¶ In glo. illud. ibi semp psumit nisi sit psumptio ꝗ pscribẽte: vt q: ius cõe facit, p aduersario. j. c. j. li. vj. ibi ab vtraq parte exigit. de b de re iu. abbate. li. vj. ¶ In glo. iiij. ibi nunq. ij. vbi iuris ignoratia nõ excusat in lucro in quo acqrẽdo agit ad alteri⁹ munera vt in vsucap. tñc eñ siue poterit psulere peritiores siue nõ: nõ excusat. not. Dy. in regula ignoratia. li. vj. ¶ In glo. fi. ibi venerabiliũ. hodie. c. j. j. e. li. vj. ¶ In fi. e. glo. Quero extra glo. in eo q dicit solã cẽtenariã pscriptionẽ currere ꝗ eccle. roma. an hoc pcedat quo ad oia iura ecclie romane. dic q sic qb⁹ agat de excludẽdo ius ipsi⁹ ecclie romane. sec⁹ si agerẽt de excludẽdo ius subditi ipsi⁹ ecclie romane. vñ ꝗ monasteriũ exẽptũ pscribit spacio. xl. annorũ: vt no. de capel. mona. cũ dilect⁹. ¶ In glo. pe. oppo. ad hoc. s. c. ad audiẽtiã. dic q poti⁹ facit pro q: ibi negabat ius ecclie romane. sec⁹ si dictũ fuisset q ius fendi nõ spectabat ad illũ q̃ petebat sed ad reũ. tunc eñ suffecisset pscriptio: q: suffecisset iter laicos. dicunt aũt res ecclesie romane siue spectẽt ad ecclesiã lateranen. cuius papa est eps b: siue ad patrimoniũ scti petri quocũq modo vt hic. de hoc per Archi. eo. ti. c. ij. li. vj. Ex his q̃ dixi posse prescribi ꝗ subditũ ecclie romane inferẽ ad qõnẽ facti. Ciuitas perusina q̃ est de pãmonio ecclie dicebat se pscripsisse merũ imperiũ in singulos ciues. psuluit Jo. de lig. q valebat quia nõ erat pscribere ꝗ obediẽtiã, p hoc q etiã capitulũ pscribit iurisditionẽ in singulos de cap⁹. de offi. or. irrefragabili. videret tñ per pdicta q reqrit tps cẽtenariũ. vbi q̃ro an habẽti, pbare tpis cẽtenariũ sufficit, pbare tps de cui⁹ ꝗ rio nõ est memoria. vt q nõ exquo determinatũ est tps. alias tñ respectu plus vt, pbare de tpe cui⁹ ꝗ rij nõ est memoria q̃ de cẽtenario: q: pro casu tps habet p titulo. j. c. j. li. vj. Secdo casu nõ vt hic qd est notãdũ. hic eñ reqrit q p hẽt tps cẽtenariũ z tñ per titulo. ꝗ posset dici hoc, pcedere quo ad ecclesiã romanã: cui⁹ respectu tps cẽtenariũ nõ habet pro tpe cuius ꝗ rij ꝛc. q: succedit loco tpis quadragenarij. de hoc dic vt in. d. c. j.

a ¶ Ar. a sufficiẽti partiũ enumeratione. ad de. c. dilecto. de prehen. Car. alex. in. c. quo iure. in princi. xiij. dist.

¶ Olim. Abbas in capellis põt pscribere epalia: obtinet tñ in his tñ que pscripsit. primo actoris petitio z iura ei⁹. secdo iura rei ibi: ad elidendã. tertio diffinit ibi: q. et. j. decidit. z allegabãt etiã pscriptionẽ. ¶ No. ibi vniuersa spiritualia. q eps ‡ fundat. itẽtionẽ de iure cõi in capellis sue diocesis quo ad spãlia. sec⁹ quo ad tpalia. s. tit. j. cũ super spãlib⁹. z hoc in clericos vt hic. de arbi. ptingit. z in Spe. de arbi. §. seqtur. ver. ꝗ nũq̃ abbas. Itẽ q cõpromittẽtes intelligunt recedere a iure sibi cõpetẽti si latũ fuerit laudũ. laudo eñ standũ est vt hic. z de arbi ptingit, vñ hic primilegia q̃ pcesserũt laudũ nõ psunt monasterio vt in glo. Item ibi alio z q̃. q primilegiũ impetratũ tacito iure spãli cõpetẽti aduersario nõ valet in piudiciũ illi⁹ iuris. hic eñ primilegia impetrata tacito de laudo nõ psunt monasterio. simi. psului q nõ valet primilegiũ post rẽ iudicatã tacito de illa. p hoc de deci. ex multiplici. z de hoc etiã. j. Itẽ ibi videbat de hoc vbo q titulus repetit. z est exẽptum veritatis. alibi aliter. Itẽ q pscriptio, pdest solũ in his q̃ pbant pscripta. Itẽ ibi officijs celebrãdis. q ecclesia in offo diuino ds se cõfirmare cũ ecclesia maiori cui subest. facit qd no. de celebra. missarũ. cle. j. in glo. pe. Itẽ ibi iuxta tenorẽ arbitrij. q qñq snia ferẽ gñalis facta relatione ad instrm nisi specifice ptinent q̃ veniũt sub gñe. hoc tñ non oĩno hic colligit. z dic vt dixi de excep. cũ venerabilis. ¶ In glos. ij. ibi. ꝗ ẽpm. dicit Hosti. q hoc potuit abbas q: erat exẽpt⁹. dic meli⁹ vt dixi in. c. auditis. ¶ In gl. fi. ibi. cũ tpe. dic vt ibi. z dic q ds hic intelligi q laudũ fuit validũ: q: sic psupponit in lra ibi ex multiplici. dic meli⁹ qd nõ ds hic q alia primilegia nõ valuerint: nec hoc, pbat. c. ex multiplici. ꝗ solũ q nõ preiudicãt iuri de quo nõ faciũt mẽtionẽ: z sic nõ vitiant hic primilegia impetrata post laudũ tanq surreptitia. laudũ eñ parit exceptionẽ pempto: riã. z de tali nõ põt excipi per modũ subiectionis. de fo. cõpe ex parte. vbi de hoc. de lit. cõte. c. j. li. vj. si nõ piudicãt laudo cũ de ipso nõ dixerint ibi nõ tãgit illa capl'a. vel si tãgit intellige q abbas iste nõ fuit ille cui⁹ tpe laudũ erat z sic potuit eẽ bone fidei: vt q: ignorabat de laudo. ¶ In fi. e. glo. Op. ad literã ibi excõicãdo z interdicẽdo, nã talia vident cõpetere eĩ nec posse prescribi: vt not. ¶ Post. de fo. cõpe. cũ tãgat. Sol. dictũ illud nõ est verũ p hac literã z de hoc etiã ibi ex hoc habes hic q ius excõicãdi z interdicẽdi potest per inferiorẽ episcopo prescribi.

‡ ¶ Episcopus. adde qd idem ds in. c. auditis. §. eo. in primo notabili.

¶ Eniens. Qui prescriptione completa impetrat priuilegiũ ꝗ iuz z eo vtitur prescriptioni renũciat. z si nõ erat cõpleta nullã fidẽ hz z nõ prescribit. primo quẽtio abbatis. secdo recõuẽtio epi ibi: prefat⁹. tertio snia ibi: christiana quarto soluit vnũ obstaculũ ibi: non obstãte. quinto aliud ibi: nec. z. j. decidit q etiã petebat eps vt clerici dictorũ locorũ cõpellerẽtur ab eo recipere ecclesiastica sacra. Abbas vo dicebat q hoc facere, non debebant sine eius licentia. et q de eius mãdato poterãt recipere a quo epo vellent. z ad hoc induxit primũ. paschalis Alexan. et Clemen. in super suprascriptionẽ. z de hoc in glo. iij. z minus bene fuit decisa. simi. de app. c. j. li. vj. ¶ No. ibi nõ impediat. iuxta glo. j. q agens vti possidetis, pponit libellum negatiue. de hoc. j. Item q super iuribus cõpetit vti possidetis. Item ibi parochia vel comitatu. q hec accipiunt promiscue. z dic z pro vel quãdoq parochia per diocesim vt pe. quãdoq pro ecclesia parochiali. de paroch. c. ij. de eccle. edifi. c. ij. simi. no. de pnũcia. de rapto. c. j. z q̃ dicit comitatu. dic. i. districtũ. hec tñ differũt vt no. de elet. vbi periculũ. li. vj. z clemẽ. ij. §. sane. de elec. in glo. Item q eps fundat intentionẽ de iure cõmuni in decimis sue diocesis idest in quarta decimarũ. de offi. ordi. cõquerẽte. ¶ In fi. glo. j. Oppo. quia si intentabat vti possidetis nõ fuit opus allegare tit. quem tamen allegauit ibi sicut in primilegio. Jnno. soluit q ex superabũdanti. Hosti. dicit q immo necessario habuit, pcedere primilegiũ cum fundarem super eo. de libel. obla. c. iij. de fide instru. cum inter. sed hoc nõ repugnat dicto Jnno. nam nõ dicit Jnno. de productione sed delegatione. vel fm Jnno. abbas intentauit cõfessoria: z tunc directe allegauit titu. ¶ Oppo. ad idem q nõ debuerit admitti libellus negatiuus: q: negatio nihil ponit. Sol. admittitur in vti possi. z negatiua resoluit in affirmatiuã vt nõ molestet. i. a molestatione, phibeat. de, pba. licet. si autem teneat q hic egerit vti possidetis: siue q pfessoria nõ referũt. de hoc enim. j. nõ decidit ur, pseqtur enim Jnno. aliqua pulchra de vti possidetis exponẽdo qd dicit in vti possidetis obtinet qui nõ vi nõclã nõ pcario possidet ab aduersario. i qb⁹ abis exponẽdis laborat Ab⁹o. C. vti pos. ꝗ Jnno. exponit vi possideo a te: q: tibi p vim abstuli. z sic de alijs. ff. vti pos. l. j. i fi. Itẽ fm Jnno. si ꝗ agẽtẽ vti possi. obijcit q vi possidet audit si ante li. pte. sec⁹ si postea. de or. co. c. fi. Bar. ĩ. d. l. j. vti pos. dicit se nõ videre

c ¶ Et pro vel. Adde c. ex tua. de fil. presby. l. sepe. ff. de ver. sig. l. titio fundus. ff. de vsufr. leg. doct. in. l. titia. in. §. fi. ff. de legat. ij.

nõ videre eq̃lr illud. c. pbet q exceptio spoliatiõis sit, pponẽda aũ lit. pte. dic q: pbat qd ibi ds q exceptiõe spoliatiõis opposita repellit actor ab agẽdo. z sic opz itelligi q nõdũ erat lis pte. tñc eñ nõ posset repelli ab agẽdo. i. nõ agat cũ iã agere cepit. dic tñ q hz exceptio spoliatiõis, gñaliter sit dilatoria. tñ qñ opponit ꝗ agẽtẽ vti possi. põt opponi pempto rie: q. d. l. j. dicit q nõ vincit possidẽs vi ab aduersario: q̃ exceptio violẽte possessiõis ocernit merita. z sic est pẽptoria. z dic q aut agẽs vti possi. possidet nõ vi nõ clã nõ pcario ab aduersario: vt q: nec illũ spoliauit ꝛc. z obtinet. ds tñ pbare de possessiõe tpe lit. z test. isti vti possi. §. hodie. z hoc qd dixi q obtinebit. pcedit ẽt si possideat vi ab alio nõ aduersario. hz ẽt locũ qd dicit lis quo ad te liberas edes habeo. ff. si fuit⁹ vẽ. loci. §. cõpetit. aut possidet vi z c. ab aduersario. z aut re⁹ deducit spoliationẽ recõueniẽdo z pcedẽ ĩ vtroq. z qd dt. d. l. j. q agẽs nõ vicit itellige ĩ effectu: q: snia lata, p reo sup violẽta possessiõe trahit a se sniam latã pro actore ĩ vti possi. z ĩ effectu re⁹ nõ phibebit molestare actionẽ. imo restituere: z sic als snia ĩ petitorio trahit a se sniam ĩ possessorio. de or. cog. c. ij. de cã pos. cũ eccl'ia. aut re⁹ excipit qd vi ꝛc. ct aut aũ lit. pte. z excludit agẽs exceptione violẽtie. de or. cog. c. ij. aut post lit. z test. z regl'arit nõ audit hec exceptio ĩ aliꝗs iudicijs cũ sit dilatoria: ꝗ hz ĩ ꝗ audit q: vt pdixi hoc casu est pẽptoria. ¶ In fi. gl. ij. ꝗ hoc est ꝗ hãc lram ꝗ pterea dt Jnno. q valuit hic primilegiũ regis sup decimis q: fuit sanct⁹ vt in lra z legat⁹ sedis apl'ice. ex hoc dic q pnt spãlia pferri p laicũ apl'icũ: vt si laic⁹ est legat⁹ apl'ic⁹ põt etiã dici q primilegiũ regis nõ erat sup decimis: nec hoc dicit lra: ꝗ fo. te erat sup comitatu simagien. z fi dicat q ĩ dubio eligẽda et via tutior. ex hoc iferẽ q sit iterrupta pscriptio ibi significabit. illi poti⁹ videt q ds primilegio capl'o. vel supio: z q̃ licẽtia eo: q ad quos ptinet eã tribuere rẽ restituat. tñ qd dicit gl. q plat⁹ significet ei cui⁹ ẽ res pt sustineri: imo vt q sol⁹ plat⁹ possit dimittere rẽ quã z sine bona pscientia. de hoc. lii. dist. gñalis. de postula. bone. ij. in fi. e. glo. de testi. psentiũ. lib. vj. et no. glo. hic in fi. que quotidie allegat. An et qñ pfessio seu factio prelati preiudicet ecclesie.

b ¶ An z qñ confessio. Adde gl. in. c. dudũ de electio. Ly. in. l. j. C. de pfes. in. xv. q. Bar. in. l. certũ. ĩ. §. ꝗ aũ ipos ff. de pfes.

¶ De sententia z re iudicata. Rubrica.

¶ Sententia. Breue hz per alia verba snia lata ꝗ ius cõe nulla est. No. ibi leges canones ve. q leges premittunt canonib⁹. alibi ꝗ. de iudi. cleri. ꝗ nõ semp attẽdit or. do. de iudi. c. j. ¶ In glo. ij. ibi: vt hic pts. sed hec exẽplicatio hz vera non tñ videt de mẽte. z melior est sequẽs ibi exprimat. hoc, pcedit qñ ius cõe est clarum. pro hoc qd no. Jnno. de of. dele. p. z. g. ꝗ ꝗ dubiũ: vt q: sunt opiniones, varie de itellectu. l. z iudex seqtur opi. alterã etiã nõ verã snia nõ est nulla. ff. de iudi. cũ plat⁹. z de postul. c. vno. li. vj. z pone exẽplũ qñ exprimit: vt q: iudex, pnũciat puberẽ esse sub tutela vel minorẽ etiã lesum nõ posse petere restitui vel q̃d file' ibi. §. falsus. dic q ibi ratificatio dñi piudicat sibi: ita q nõ audit opponẽs per id qd seqtur in glo. nam snia lata ꝗtra falsum, pcuratorẽ nõ est dñno nulla: hz nõ piudicet dño sed tenet in piudiciũ, pcuratoris. no. de arbi. per tuas. dñs itaq appellãdo videt fateri qd sibi piudicet z sic approbat eã tanq validã hz impugnet tãq iniustã. z videt hic, pcedere qñ dñs simpl'r appellat. sed si appellat sub forma snieta dico nullã. z si q̃ est appello. volui defendere in quodã examine nõ habere locũ dictũ. §. cessat eñ rõ pmissa. z hoc casu quo dñs intelligit approbare factũ falsi, pcuratoris intelligit hoc in suũ piudiciũ nõ in suũ cõmodũ. C. in q. cau. in integrũ resti. nõ est necesi. tutor. vbi glo. z Ly. ꝗtra. no. ff. de excep. rei iud. si matri. §. hoc iure. in glo. z ibi eã tenet Bar. z in. l. si tutor. z verius pro hoc q exquo põt approbare in suũ incõmodũ: ergo z cõmodũ ne sit paritas in iudicijs. de mu. pe. c. ij. z ne idẽ act., p parte teneat. no. de arbi. cũ tpe. et no gl. de hoc. §. falsus. q: alibi nõ habes in hac cõpilatiõe.

c ¶ Eqtas z rigor. ad de Cardi. in. c. fi. de pfue. Cardi. in. c. j. i. vj. no. de alie. in. z ĩ l. placuit. C. de iudi.

1 ¶ Equitas z rigor: circa idem cõcurrere dicuntur.

1 e ¶ Argantium. Breue et forte fuit exordiũ alicui⁹ suie vel instructio alicui⁹ iudicis. ¶ Nota ibi eqtati z rigori. q eqtas z rigor: e pcurrũt circa idẽ alibi vident cõtrariari. de transac. c. fi. z dic vt ibi.

1 ¶ Delegatus ab ordine an retineat caracterem.

On potest. Breue in glo.j.ibi epor. ꝓcorditer, fieri. Add de tex.i.c. quā fit. in ver.ꝓcors fratrū sen tētia.xviij q.ij.tex.in c.cū nobis olim. in v̄bo ꝓcorditer. de ele. gl. in v̄bo singulis. i c.vbi peri culū.in.§. idē q̄. de elec. li. vj. Cara ꝛer ē idele bilis. adō scrīm Thomā in. iij. ꝑte.q.lxiij ar. v. ꝛ.iij. di.iiij.q.j. ar.iij.

Dicit g a in glo.ibi tūc ꝓcors.d: ergo ꝓcorditer fieri[a] qd fit a maiori parte collegij:etiā si alij ꝺdicant.ex hoc vī q aliud fit ꝓcorditer:aliud vnanimiter.nā cū dr vnanimiter vī intelligendū nemine dissentiēte.de postu.c.fi. de cau.po. cū eccl̃ia. vbi dico.posset tū dici idē in ver.vnaniniter. qd in v̄bo corditer.ꝛ ad tollēdū dubietates addit nemine discrepāte qd facit pro licentia examinādo:ibi pastor:alis.dic vt ibi. ¶ Op.extra gl.q̄ possit sacerdos deponi p cpm sine alijs b cpis.de here.c.j.li.vj.So.fallit i cā heresis. ¶ Quero an degradar' ab ordine retineat caracterē.vī q̄ nō p iteratī ibi a sacerdotali gradu submouere.ꝺiū no. de penis.c.ij. li.vj. b in gl.vl.qꝛ caracter est idelebilis'.ꝛ illud cōmodi'.ꝛ expone submouē a sacdotali gdu.i.ab habilitate exercitij illi' gd'.

c **Aque.** Breue ꝛ fuit forte exordiū aliqui ius papalis cōstitutionis.

Executor merus nō cognoscit de executione fraudis contra sententiam.

Ecetero. †Merus executor nō cognoscit de executione fraudis cōtra sniam sz remittit ꝛ supsedit. primo regulā negatiuā.sedo instruit ibi sz.nota ibi executor.i.qd noie executoris iteligit de mero.mixt' eīm magis ꝑprie dr delegar' q̄ executor.de hoc de offi.deleg.pastoral'.§.q̄ v̄o. ¶ In gl.j.ibi vbi solā executionē. ad q̄d aūt cognoscat' an sit mer' executor.i.mere ꝛ pure habēs exec̄ aliquā cognitionem:an v̄o sit mixt'.i.p̄ns cū ꝑtē exequēdi admixta ꝑtē cognoscēdi.dic vt in.d.c.pastoral'.§.q̄ v̄o. ꝛ coiter dr mer' qñ cōmittit executio act' plene cognuit:vt si mādat q̄ mittat' snia executiōi q̄ trāsiuit in rē iudi.i.ꝛ si nō cognitio.als in glo.q̄ habet'.C.si ꝺ ius vel vtil.pu.qñ aūt cōmittit cognitio actus nō plene cognuit:tunc nō dicitur merus.

Pignoris datio an sufficiat ad executionē snie.

Im aliquibus. Et breuius. †Ad executionē snie nō sufficit datio pignoris.

Snia lata ꝺ matrimoniū nō trāsit in rem iudicatā.

Ator presentium. †Snia lata ꝺ mrimoniū nō trāsit in rē iudi.vñ reuocari pōt qñcūq̄ ostiterit ecclesiā deceptā:et si nō fuerit appellatū. h.d, cū.c.tenor ꝛ sanguinei.pro factū.sedo dat iudices ibi nolētes. ¶ In glo.pe.ibi ex alia cā.ꝛ forte ex ista q̄ fuit pbata sz esset falsa. ¶ In gl.fi.ibi nō dr.ꝛ i hoc spāle i snia lata i cā mrimonij qꝛ retractat' et si p allegatiōes de nouo reptas pt ostēdi eā fuisse iniquā:vt i iurib' palk.sec' i alijs sentētijs.j. c.cū iter.ꝛ dic q̄ iudex et ꝑte iuita pōt pcedere ad retractā dā snīam latā i mrimonio.qd innuit lra i eo q̄ retractat' snia q̄ fuit lata de ꝓsensu ptiū:saltm tacito seu dissimulato.ꝛ sz i principio appareat q̄ vir istabat ꝑ retractatiōe:idē tū si nō instat:qꝛ i talib' iudex pcedit ex offo etiā nō postulato.de diuor.pro.ro.ad fi.no.de iureiur.ad nras.el.ij. ¶ In fi.e.gl. q̄ro si appellat' in cā mrimonij:an fatalia currāt vī q̄ sic p iura q̄ distincte statuūt appellationib' fataliū annū vel ex cā iuuenū ad faciendā appellationē.j.ti.j.ex rōne in ꝺium:qꝛ illa statuunt' vt snia trāseat in rē iudi.sz in cā mrimonij nō trāsit.ꝛ ob hoc Inno.tz de of.or.significauit. dic ꝺ vt stent iurib' idistincte statuētib' fatalia.ꝛ qd dr q̄ snia i cā mrimonij nō trāsit i rē iudi.itellige q̄ nō oīno trāsit sicut i alijs sentētijs:tū trāsit suo modo.nō eīm post rē iudicatā indistincte audit' volēs venire ꝓtra snīam:sed audit' p̄missa summaria cognitione.no.Inno.j.c.tenor.ꝛ ibi dico.

Sed in cā mrimonij. Adde glo. pe. in c. causam mrimonij. de proba. gl. in v̄bo restituim' in, c.ex literis. de i ꝛeg, resti.

Eōsuetudo ciuitatis sz locū etiā quo ad clericos.
Snia ꝓtinens errorē etiā ꝓfirmata per aliam reuocatur.

Im causa. Snia lata iniq̄ ꝓsuetudinis reuocat'. pro factū. sedo diffinitio ibi:nos. ¶ †No.q̄ ꝓsuetudo ciuitatis sz locū etiā quo ad clericos.qd dic vt.j. † Itē q̄ snia ꝓtinens errorē etiā ꝓfirmata p aliā snīam reuocat' tāq̄ iualida.ꝛ sic sz feranī' mlte snie circa idē:si tū oēs ꝓtinēt error ē nō p hoc ꝓfirmat' prima.ꝛ i hoc est hic tex.sing. sec' si sedā snia nō cōtineret error ē:tūc eīm p eā prima ꝓfirmarē' q̄ et als nō tenebat. ¶ In glo.ij.ibi forte talis. Alij alī' exēplificāt.ꝛ pōt exēplificari p.c.ꝓstitur'. de in ꝛeg.rest.de fo.cōpe.c.ij.li.vj. sz sufficit extra gl. ¶ In fi.e.gl.iūcta lra allegāt aliq̄ hoc.c. q̄ ꝓsuetudo laicorꝛ nō monachalis ligat clericos.de hoc.C. de sūma tri.l.j.p Bar.q.v.dic ꝓt dico de ꝓsti.q̄ i ecclesiarꝛ. ꝛ hec lra nō facit.nā hic erat ꝓsuetudo nō laicorꝛ tūm sz ciuitatis Ueron'.vt i lra.ꝛ sic poterat eē mixta tā clericorꝛ q̄ laicorū.p hoc q̄ nō.de fo.ꝓpe.dilecti. Itē dato q̄ hic teneret snia lata iuxta ꝓsuetudinē laicorꝛ rōnabilē.p hoc nō inferī q̄ ꝓsuetudo liget clericos sz poti' iudex ecclīastic' sp̄te eā seq,.p hoc q̄d dico de eo q̄ mit.i pof.cū venisset.ꝛ q̄d etiā plenī' dico i.d.c.q̄ i eccl̃iarū.de ꝓsti. ¶ In gl.vlti.i fi.oppo.q̄ nō debuerit renocari snia cū nō appareat ab ea appellatū. Sol.i snia ꝓtinebat' error: qꝛ iudex ꝓnūciauit p̄m ꝓsuetudinē veronen.ꝛ illa erat ꝓria iuri vt i executiōe. de quo i gl.ij.

Inter ceteras. Breue ꝛ breuius snia inq̄ retractat'. vel sic. snie q̄ est nulla nō stat'. vel sic.snia ꝓtinēs manifestā iniq̄tatē nō tz.pars de rescrip.ꝛter ceteras. ¶ In glo.j.ibi appellatū fuit ab ea.ꝛ tūc expone literā ibi:euacuauit.i.retractauit ibi de facto. Ex hoc no.q̄ verbū vacari pōt exponi de iure ꝛ de facto.nota etiā q̄ manifesta iniq̄tas reddit snīam nullā.de hoc.j.c.cū bertoldus.ꝛ in seq.glo.

Desponsatio per anulum infert matrimonium.

Enor. Sūma vt.§.c.lator.vel gñalius sic. snia ꝺ absentē nō ꝓtumacē lata nō tz.Cōis diuisio ibi:ideoq̄. ¶ No. q̄ sz debeat fieri i rescripto mētio de pcessu.de rescri.dilect'. el.j.si tū ē null' nō expedit.hic eīm mulier i lris tacuit de absolutoria ꝺ ipsaꝛ lata:ꝛ tū lre ex hoc ipugnant:q̄ illa absolutio nō tenuit vt.j. ¶ Itē ibi sz q̄ nocte sequēte.q̄ ꝺ̄ hīt mrimoniū ꝛ ꝓfirmat p̄sumit' nō firm'.hic eīm reijcit allega ꝓfirmitatis ex hac cā. Itē ibi ostēdit lras q̄ snia pbat' p lras iudi.qd itellige ꝑm not.de pba. post cessionē. † Itē q̄ despōsatio p anulū ifert mrimoniū:vt i glo. Itē q̄ lit. pen. agitata nō valēt:ita q̄ nō licet vti possessiōe lit.pen.acq̄sita vt hic i gl.j.ibi sequēda.§.ꝓsumatio mrimonij statiz secuta. qd dic vt.§.p hoc qd dr i glo.seq. ¶ In glo.j.ibi p̄sumit' p mrimonio.ex hac gl.colligit' q̄ pbata despōsatiōe p anulū inferī.pbatū p mrimonio qd tū nō pcedit idistincte vt possit anul' dari ob aliā cām.§.i signū spōsalio.de futuro.sz glo. pcedit vbi anul' nō deē nisi tpe mrimonij vt pdue fit.de h̄ pleni' dico de despō.ꝓpub.c.ff.q.x.vbi an facto vel v̄bo.hec glo.sentit q̄ solo ꝓsensu sine v̄bis possit ꝓhī mrimoniū.qd pleni' dic vt de spō.tūc. ¶ In gl.pe.ibi nulla est.ex hoc colligit' sūmari' de quo.§.ibi nō renocareē.fallit i cā mrimonij §.c.lator.ꝛ sic cū hic eēt cā mrimonialis ēt si fuisset lata ꝺ p̄sentē vel absentē ꝓtumacē adhuc audireē ꝺdicēs. ¶ Op. ad hoc.j.c.pri.Sol.ꝑm Inno.nō audit' idistincte ꝺdicēs:sz p̄missa cognitiōe sūmaria ꝛ si apparet cā rōnabilis audieē. de resti.in ite.ex lris.als nō vt ibi.ꝛ.j.c.pri.p hoc de p̄sum. qꝛ visile.ꝛ qd ibi dico.ꝛ hec signa.facit eīm ad id qd dixi.§. c.lator.q̄ etiā i causa mrimoniali si appellat' currūt fatalia. ¶ Quero circa hoc qd dixi de sūmaria cognitiōe q̄tr expedieē.dic Inno.q̄ ēt nō citato aduersario.q̄ signa. Ex hoc inferī q̄ si nō p̄missa tali cognitiōe iudex audit petētē renocari nō poterit aduersari' de hoc opponē.supior tū poterit iudicē ex h̄ punire.ꝛ pōt ēt dici.q̄ poterit aduersari' opponere ꝛ appellare.ōt tū ¶ Post.q̄ i dubio iudex poti' audet petentē renocari q̄ omittat.de app.cū spāli.i fi.§ ꝑm Inn.nō dz i hoc eē facilis q̄ signa.sic g̃ qd dr q̄ mrimoniū nō trāsit in rē iudi.itellige oīno.nā suo mō trāsit:qꝛ nō idistincte audit tur ꝺdicēs p pdicta. ¶ Jo gl.fi.ibi res.i.ipse.R.ꝛ no.gl.q̄ nō solū cū agit' reali res efficit' litigiosa sz ēt de ꝑsonali.puta de mrimonio cū diīx vēdicat ꝓugē poti' agit' reali q̄ ꝑsonali.p hoc facit hec lra cū hac glo.ꝛ no.etiā glo.in alio q̄ id qd dicit' q̄ lit.pen.nō est q̄s p̄iudus sua possessiōe. pro cedit in possessione acquisita ante lit.contestatam.

Diuortij sententia rescindi petens non auditur.
Sententia censure an transeat in rem iudicatam.

Onsanguinei. † Petēs rescidi sententia diuortij sine cā rationali nō audit'. Cōis diuisio.sedo ibi:fraterni. ¶ No.summariū

¶ No.summariū ꝛ facit ad not.§.c.,pri.q̄ indistincte non audiat' petēs snīam latā in mrimonio renocari ꝑm p̄missa cognitione summaria. ¶ In glo.fi.in fi. † Quero an snia cēsure[a] trāseat in rē iudi.videē q̄ nō sicut nec snia in mrimonio.§.c.,pri.ꝛ.c.lator.Hosti.dicit q̄ ꝓtū ad p̄iuatū interesse trāsit sicut alie snie.j.c.cū inter.nō aūt ꝓtū ad interesse publicū.sed snia in mrimonio nō trāsit etiā quo ad p̄iuatū interesse.§.c.pri.ꝛ.et.c.lator.quod signa.

a ¶ An sententia censure.adde Felyn. hic in prima co.vbi dat multas fallentias.

1 Innuestitura dicitur fieri per anulum.
2 Nominatio habet vim collationis.
3 Archidiaconat' cōferri non dz ei qui est subdiaconus.
4 Thesaurarius in ecclesia an habeat duplicē vocem.

Im olim. Si papa ꝺ suā snīam confert beneficij de nouo.tūc tacito collatio tāq̄ surreptitia non tz. primo factū. sedo cōmissio ibi:nos. ¶ No.ibi duplici voce.q̄ q̄s pōt h̄e duplicē vocē de hoc in glo,.p hoc qd dico de of.dele.c.licet. † Itē ibi inuestiuit.q̄ p anulū fit inuestitura.de hoc de ꝓcef.pbē.ꝓpo. 1 sūt.de his q̄ fi.a ma.par.ca.ex ore.de ꝓsue.c.ij. † Itē ibi nominare.q̄ notatio hz vim collatiōis. Alibi aliter sumit' de 2 postul.bone. el.j. † Itē q̄ nō dz ꝓferri archidiaconat' ei q̄ nō est subdiacon'. Itē q̄ snia etiā appellata surreptitie nō tz. Itē q̄ ꝺ̄ absentē etiā nō citatū qñq̄ p̄uciat'.q̄ dic vt.j. ¶ In glo.j.ibi stipēdiorꝛ.vt si rōne ꝓpositure haberet duplicē portionē vnit' ꝛ ꝓfirmat' q̄d dicit glo.q̄ pluralitas titulorꝛ ecclesiasticorꝛ repr̄obat' in eadē ꝑsona. de pbē. cū nō ignorꝛes.ꝛ.c.cū iam dudū.Sol.vt in gl.q̄ dicit q̄ potuit esse de ꝓsuetudine:vt hic in p̄m.gl.vel q̄ ali' sibi cōmiserat vices.ꝛ ex hoc q̄d dicit de ꝓsuetudine.dicit Inno.nō esse absurdū q̄ q̄s habeat duplicē vocē si hz duplex bñficiū.ꝛ vtri 4 q̄s cōpetit vor.de elec.cū inter.el.ij. † Ex hoc inferī ad.q.in eccl̃ia florētina fuit creata thesauraria.cū ex hoc q̄ thesaurari' haberet vocē in capl̃o.deīde vn' canonic' eā obtinuit retēto canonicatu.ꝓsuluit Jo.an.q̄ haberet duplicē vocē p pdicta:qꝛ geminatio causarū geminat effectū:marie in u rib' realib' sicut debeē duplex decima.de deci.pastoral'.sec' dicit si aliq̄s habeat bñficiū cui debebit' duplex stipēdiū sicut alibi archipbr̄i habēt duplicē portionē ad singulos canonicos.tūc eīm nō habebit duplicē vocē cū sit vnū bñficiū sīlis q̄ fuit i eccl̃a terdētina i ꝓposito terdētino q̄ erat etiā canonic'.sz vltra q̄rebat' an deberet habere duplices distributiones. videbat' q̄ nō:qꝛ distributiōes sunt alimēta.de cleri.nō resi.decetero.ibi victualia.ꝛ.c.vno. li.vj.in.c.v̄o.sz alimēta nō debent' nisi semel. ff.de vsufru.leg. oīs. §.fi.de alt.ꝛ ciba.leg.alimēta.§.basilice.p hoc.C.de leg.cū q̄d. vbi dicit Ne.c Ly.q̄ si relinq̄t' prior ꝛ fratrib' certū stipēdiū in alimētis sz prior etiā sit frater nō debeē nisi semel. ꝺ consuluit Bal.ꝛ ego.ꝛ dic q̄ distributiōes nō sunt alimēta.p p̄rie sed accessio ad ius canonicale.de pben.dilect'.el.j. vel ad aliud bñficiū cui' rōne debent'.d.c.j.ꝛ q̄ vocētur victualia est ex vulgari locutione ibi nuncupant'.ꝛ q̄ ꝑter gemi nationē iuriū debeat' duplex vox ꝛ duplex stipēdiū. facit q̄ geminatio iuriū in ea ꝑsona cōputat' sicut in diuersis.ff.de his q̄.vt indig.tutorē.de annu.leg. l.titia. §.q̄ marcho. als est.l. vbi casus testatorꝛ essī ibi legauit vni dari cētū postea legauit titio seruo suo.c.ꝛ tit' hz postea.cc. pro hoc qd no. Jo.mo.de homi.c.ij.li.vj.ꝛ p illū. §.q̄ marcho.vidi si.q̄nes publice terminari. ¶ In gl.ij.in fi.ex hoc no.q̄ qñq̄ possimus allegare etiā ea q̄ nō v:gēt qd tū nō est ꝓsultū.ꝛ poti' videē intelligēdū hic ꝑm antiq̄ iura.lx.di. c.ij.ꝛ tūc nō emanauerat.c.a multis.alle.in glo.ꝛ hodie etiā nō subdiacon' pōt ꝓmoueri ad diaconatū dūmodo sit talis q̄ possit fieri diacon'.de elec.cū in cūctis.§.iferior.a. ¶ In glo.ij.ibi interlocutoria sua. ¶ No.glo.ex q̄ iuncto tex.decidit qd.iudex aliq̄d iterlocutor:deīde nō habita itētione de primo iterlocuit.ꝺ̄ iū p hoc nō est renocata p̄ima interlocutoria:qꝛ hz potuerit nō tū p̄sumit' potuisse.sz nō meminisse.qd no.ff.de re iudi.qd iussit.de app.cū cessante.ibi circūuenit papā.rdicit Inno.q̄ hec est violēta p̄sumptio adeo q̄ pbatio in ꝺ̄ iū nō valet.qd no. ¶ Op.ad hoc qꝛ in lra nō dr q̄ fuerit circūuēt' sz credit papa.dic q̄ credere accipit' p scire.p hoc qd no.de iureiur.ex lris. ¶ In glo.fi.de iura.cal.c.fi. p Inno. ¶ Op.ad idē q̄ surreptio nō debuerit vitiare factū celesti ni cum ꝓsenserit aduersari'.§.magoleñ.eps. Inno.soluit q̄ act' surreptiti' nō valet:etiā ꝓsentiēte aduersario qd est singulare.pcedit tū qñ act' ꝓcernit publicū interesse vt collatio bñficij.sec' si p̄iuatū.dic q̄ etiā hic ꝓsenserūt oēs quorꝛ ītererat.qꝛ nō canonici sz sol' eps ibi in audiētia.§dictaꝛ.

¶ In glo.antepe.ibi fuit citat'.hoc nō apparet in lra ibi decepit papā.nō intelligas spāle in papa.sz dic gñali' q̄ficū q̄ ꝓstat plene de aliquo puta ,ppt notorietatē pōt p̄uniciare ꝺ absentē nō ꝓtumacē qd intellige vt.j.ꝛ dicit Hosti.q̄ qñ agit' ꝺ notorie occupātes bona eccl̃e;valet snia ꝺ nō citatos.,p hoc qd no.de pur.vulg.c.ij.ꝛ dicit Inno.q̄ hic cōstitit de surreptiōe ipsi pape qꝛ erat tarꝺ.ipe ꝓcessionis facte a celestino. Alij dicūt q̄ pōt p̄uniciari sup notorio ꝺ nō citatū: qñ pcedit nō ad penā. de hoc de of.dele.c.j. li.vj.qd nō pcedit:qꝛ q̄locunq̄ agat' de p̄iudicio alteri' dr citari. Itē h̄ agebat' ad penā magna eīm ē pena puari bñficio forte multi vigiliis acq̄sito.de renū.sup h̄.sz dic q̄ tūc pōt p̄uniciari sup notorio ꝺ nō citatū: qñ de hoc constat iudici vt iudici adeo q̄ nulla pōt subesse excusatio:tūc eīm frustratoria est citatio cū nō debeat q̄s audiri sup eo exquo nō reuelat'. de offi.dele.c.j.ꝓtingit.sic fuit hic.qꝛ pape ꝓstitit collationē celestini nō tenuisse ꝑpter surreptionē:nec potuisse isti ab alio ꝓfirmari bñficiū cū spectaret ad collationē pape iuxta snīam celestini.ꝛ est casus singularis quē quotidie ad hoc allego.pro hoc etiā de app.ꝑpofuit.in fi. et.c.rēphēsibilis. in p̄m.vbi de hoc in glo.ij.ꝛ vtrobiq̄ dico.ꝛ sic intellige glo.hic in fi. sic ꝛ als valet snia ꝺ officialē reipublice ad redendū p id qd apparet eū puertisse in aliud q̄ reipublice.ꝛ etiā ꝺ absentē nō ꝓtumacē sup rōnib' suis p quā ꝺēnatur reipublice.de admi.re.ad ciui.ptinē.l.ij.§ qd de frumētaria ꝛ est rō:qꝛ in rōnib' seu libris rōnum apponunt' accepta ꝛ data:ꝛ sic oēs defensiones.vnde frustra ampli' audiretur. ¶ Jo glo.vlti.ibi maiorꝛis partis.no.glo.cum tex.q̄ de vno collegio potest dici q̄ oēs ꝓsenserunt si maior cōsensit.pro hoc qd no.§.c.nō potest.ꝛ quod ibi dixi.

1 Sententia lata contra ius litigatorꝛis an valeat.
2 Monasterium quandoq̄ dicitur ecclesia.

Im inter. † Valet sententia lata ꝓtra ius litigatorꝛis si ab ea infra decēniū nō fuit appellat': nec retractat' si p instrm postea pducta docenr' iniqua.primo pro 1 cessus.sedo diffinit causaꝛ p̄missam.ibi:quis. ¶ No.ibi pro ecclesia nra.q̄ qñq̄ monasteriū dicit' ecclesia. qñq̄ vo monasteriū dicit' totū qd cōtineē intra septa.§.ecclesia cum claustro ꝛ cellis ꝛ alijs. Itē ibi sup subiectione.q̄ valet libellus generalis sup subiectione nō tū oīno colligit' q̄.§. specificant' species subiectionis.dic tū q̄ etiā sine specificatione pcedit.sed ꝑm Inno.in pbatione dr specificari quilibet articulus subiectionis. Itē multas species subiectionis ecclesie ibi institutione ꝛc. Item ibi p̄uilegia ꝛ cōfirmationes.differētia inter hoc.de hoc.j. Item in ver.q̄uis. q̄ si nō tenet donatio nō tenet ꝓfirmatio quē ei innitit' seu ab ea originē accipit. facit regula accessoriū.lib.vj. Itē q̄ snia que trāsiuit in rē iudicatā habeē ꝓ veritate.ꝛ ad hoc quotidie allegat'. Itē q̄ snia lata cōtra ius ꝓstōis exp̄sse non tenet.ꝛ qd dixi exp̄sse dic vt dixi.§.c.j. Item q̄ si plura petunt' ꝛ de aliq̄bus tūm ꝓbatur ,pnunciat' sup illis tūm. hic sup fidelitate ꝛ obedētia fuit ꝓnunciatū tūm cū plura tamē fuissent petita. ¶ In glo.ij. ¶ Oppo.q̄ nō debuerit admitti libellus de quo hic tanq̄ generalis ꝛ incertus.de libel. obla.c.ij.ꝛ.iij. Sol.vt dixi.§.ꝑm Inno.sufficit q̄ fiat specificatio in ꝓbatione ꝛ obtinebit abbas solū in specificatis. de offi.or.cōquerēte.dic q̄ etiā in libello dr fieri specificatio qñ agit' de subiectione per eū qui nō fundat intentionē de iure cōi.ꝛ ideo abbas hic specificauit.ꝛ clausulas his similib' nō inducit.ver.similitudinē. ar.de ꝓcura.q̄ ad agendum.lib.vj.pro hoc qd no.de cōmo.c.j.de specificādis casibus.sed si agit is qui fundat intentionē de iure cōi vt ep̄s: tunc ꝑm Jo.de lig.admittit' libellus generalis.pro hoc qꝛ tunc nulla incertitudo cum de iure clarū sit in q̄bus cōsistat hec subiectio.de offi.or.cōquerēte. ¶ Oppo.ad idē ꝛ alio modo:qꝛ pro hoc que hic specificant' nō inferī plena subiectio.nō eīm inferī abbas institutionē habet in tali ecclesia ergo sibi sufficit pleno iure.idē in destitutione ꝛ in alijs hic specificatis.soluit Inno.q̄ licet hec singula nō sufficiāt tū simul iūcta inferūt subiectione qd ꝛ nota.qꝛ hic ponunt' alia que inferunt subiectionē in spiritualib': vt institutio ꝛ similia.quēdā in tēpo:alib': vt fidelitas ꝛ fil'ia. ar.ix.q.iij.p singulas.dicit etiā Inno.q̄ habēs institutionē habet ecclesiam pleno iure in spūalib'.ꝛ habēs fidelitatē habet plenā in tempo:alib': deinde aliter dicit Inno.q̄ hec potest sustineri quādo habet plenā institutionē.i.plenā institutionē ꝛ destitutionē.sec' si solā institutionē vel collatorꝛ titu.seu

autorizabilē. ¶ Oppo. q̃ suscepcio crismatis non potuerit pertinere ad abbatē. lxviij. dist. q̃uis. Sol. mens litere est nō q̃ abbas conficiebat crisma. sed ꝓfectū ab eo ꝛ per se susceptū tradebat isti ecclesie: ideo hic dicit susceptionē. ¶ Oppo. in eo q̃ nō cōsideranť infra ꝓcessiones de q̃bus ibi. ad quod, pbandū ꝛc. saltē enim debuisset valere ꝓcessio romanoꝝ pontificū. sol. nō erat principalis sed accessoria tanq̃ cōfirmatoria. ideo. j. ver. q̃uis. dicit causa quare nō cōsideranť q̃ habebāt originē a donatione epi que nō tenuit vt. j. ¶ In glo. q̃ donatio. Oppo. ibi priuilegia ꝛ cōfirmatiōes. videť eēm incōculcatio. soluit Jnno. q̃ differūt. dať eēm priuilegiū causa cognita ꝓfirmatio nō semp. q̃d̄ nō. ponit Jnno. ꝛ alias differētias ꝛ potest exponi. ꝛ pro. l. vt sit sensus priuilegia ꝛ ꝓfirmationes. i. priuilegia ꝓfirmatoria. sed litera noluit sentire differētiā inter hec modo predicto: sed hoc ꝑsupposito q̃ priuilegiū esset ꝓcessum causa cognita debuisset stari. Sol. non statur: q̃ videnť obtenta surreptitie. ar. eius q̃ dicit. j. ver. q̃uis. ¶ In glo. potest ibi subscribere. attendit aūt hec subscriptio ad inferendū q̃ eps qui fuerat archipresbyter subscribēdo videat fuisse plene informat: sed hoc nō obstat q̃ nō potest etiā expresse alienare sine ꝓspēsatione. xij. q. ij. siue. ¶ In glo. qui delegatus. in fi. Oppo. q̃ eps nō fuerit secutus. Cardi. pronūciauit solū super obedientia. Cardi. aūt sup fidelitate. patet autem q̃ papa sic cū fuerat. Sol. fm Jnno. deficit litera ibi obedientiā reprōmitteret. ꝛ supplet Jnno. de registro credens etiā q̃ testes vere deposuerint q̃ de fidelitate coram ipso manifestis testimoniis. ptulerint. idem ꝛ ipse sil'r diffiniuit. ¶ Oppo. ibi q̃ vel archipresbyter. q̃ nō valuerit snia alternatiua tanq̃ incerta. Sol. fuit alternatiua nō extrinseca: sed surgēs ex actis ꝛ lz ferri nō debeat alternatiue tū lata tenet vt hic. ꝛ. j. c. ij. fm vnū intellectū, no. de cleri. excōlatores. ¶ In glo. penul. ꝛ litera sonat hoc inq̃tum archipresbyter velit tenere ecclesiā reprōmittat obedientiā. ¶ In fine glo. fi. Oppo. q̃ nō valuerit snia pape q̃ de pluribus agebať: ꝛ tūc de duob' pnūciatur. ꝛ sic nō est ꝓformis libello. ꝛ. cōtra id de accu. qualiter. el. ij. Itē de qua re ꝛc. de cau. possel. cū super. soluit Jnno. q̃ q̃ oīa petita claudunť sub vno genere. pnūciando in alijs intelligiť facta absolutio: ꝛ sic cū hic includereť sub ꝓhiectione censeť de oibus pnūciatū. secus fm Jnno. si plura capitula speciaľr ꝛ singulariter petant: ꝛ tunc eēm iudex poteſt hodie pnunciare sup vno cras super alio. arg. ff. de minꝰ. l. etiā. j. c. cū. J. et. A. ꝛ pronunciādo sup vno nō intelligiť absoluere sup alio. sil'r fm Jnno. si petitur magna summa vel vna res si pnūciať sup parte nō intelligiť fieri absolutio nec ꝓdēnatio in residuo. ff. si cer. peta. l. q̃dam. no. glo. ff. de ꝓexcep. rei iudi. si ex testamento. ¶ Oppo. ad hoc. nam mirabile videť q̃ q̃ petuntur plura contēta sub vno genere facta ꝓdēnatione in aliquibus intelligať facta absolutio in alijs ꝛ nō sic q̃ petiť vna summa vel res cū tū maior sit vicinitas parť sub toto q̃ specierū sub genere. Sol. q̃dam stant cōtrario dicentes aliter vt not. C. si aduer. rem iudi. l. j. et cōter dicitur q̃ aut vnū est capl'm q̃d̄ debet pnunciari super toto absoluendo vel ꝓdēnando: alās nō valet snia super parte, facit q̃d̄ no. de cōuer. coniug. placet, aut sunt plura. ꝛ aut onera. ꝛ idem q̃d̄ in vno de ꝑhen. q̃ sepe. lib. vj. ff. de edil. edi. l. j. §. eiusdē. aut separata ꝛ valet snia vno: tot enim sunt snie quot capla. pro hoc dictū. c. placet. pro hoc in Spec. de sen. platis. §. qualiter. ver. quid si peto. facit de testa. raynutius. et. c. raynaldus. ꝛ dic q̃ hic obediētia ꝛ subiectio videnť cōprehēdere totū genus subiectionis fm ea que superius diximus. ꝛ q̃d̄ predixi fm Jnno. q̃ ꝓcordando in istis intelligiť absoluisse in alijs. dic hoc ideo q̃ cū sub vno genere ꝓtineanť. ideo pronūciādo sup his videať alia excludere. tū cōsiderata litera ibi veritate gestoꝝ apparet q̃ in alijs absoluit: q̃ non habuit q̃ in illis esset, pbatū. ex his inferť ad. q. petebā. ꝛ. iudex ꝓdēnauit in. xx. videť valere in. x. de arbi. c. j. lib. vj. contrariū cōter teneť: q̃ iudex debet pnūciare sup petitorio nō sup alio. C. q̃ ꝓnouo. non est necesse. i. certa ratione, de re iudi. res iudicate. ꝛ q̃d̄ ibi not. licꝫ eēm videať tenere Zium tū debet intelligi vt nō ꝑdicat glo. alteri. ff. de muris. om. iudi. l. fi. q̃ dicit q̃ si pnūciat sup pluri q̃ extendať sua iurisditio nō tenet snia etiā in eo in quo hꝫ ptātem. ꝛ cōcordando dictas glo. dicit q̃ aut capl'z est vnū vt q̃ petunt. c. ex vna causa: ꝛ tunc si pnūciat super pluri vel paucioꝝ snia nō tenet. ff. famil. hercis. l. in hoc iudicio. q̃ ꝑ sup toto pronūciari vt ibi ꝛ nō vltra. Item q̃ pnūciaret super nō petito. nam si peto. c. que nō mutaui ꝛ pbo de. xx. est idē ac si nō pbasses de mutuo. c. aliud. c. aliud. xx. aut capla sunt plura vt si petunt. l. ex vna causa. ꝛ. l. ex alia ꝛ potest separatim pnūciari. ꝛ sic pcedit glo. l. res iudicate. in casu aūt primo pcedit glo. dicte. l. fi. ad. c. j. de arbi. dic q̃ lz is qui ꝓdēnauit in. xx. videať ꝓdēnasse in. x. nō tū inferť cōtra pmissa. ꝑ eēm ibi intelligi q̃ petitio nō erat limitata. vel q̃ ꝓtinebat plura capla ne obstet. l. in hoc iudicio. ꝛ dic q̃ lz ratitas sit dū visibilis tū cum reducť ad vnū. c. fit indiuisibilis per id q̃d̄ predixi. ꝛ per dictā. l. in hoc iudicio. ꝛ que not. in. d. c. placet. ¶ Oppo. in eo q̃d̄ dicit q̃ snia lata cōtra ius ꝓstōnis non tenet. videť eēm q̃ ꝓfirmeť fi nō appelleť: q̃ snia etiā nulla pōt per ꝓsensu partiū ꝓfirmari famil. her. l. diuisionē. Sol. ex tacito consensu puta nō appelládo nō ꝓfirmať vt hic ex expsso ꝓfirmari pōt vt in Zrijs: q̃ tunc valet vi pacti.

Sufficit ad ꝓfirmationē snie nihil ꝓtinētis iniquū q̃ ꝑ ipsaꝝ aliq̃d nō, pbať. primo ponit, pcessuū delegatoꝝ snia ꝛ appellationē allegationē appellātis motiuum suū ꝛ ꝓfirmationē snie ibi: licet. ¶ Ao. ibi de cōi partiū assensu. q̃ si causa est cōmissa iudici de cōi partiū assensu citi' pslumiť pro ipsa ꝛ nō eque faciliter audiť ꝑdicens. potest tū appellari ab eo vt hic. ꝛ hoc inferť ad q̃dē si snia lata est de ēritnullus: vt finge q̃ mandatū nō erat speciū ꝛ limitatū: tunc etiā si fiat preter mandatū excedendo modū nō dicitur fieri. eo autem casu quo appellatur ab executore quia modū excedit debet exprimi causa rationabilis ff. de appel. ab executore. vbi de hoc no. Spec. de executore sentē. §. sed nūc dicendū. vel nūquid in totuꝝ. ꝛ de appel. §. in quibus. ver. v. vbi per Jo. an. ꝛ ratio quare debet exprimi causa poniť in. d. l. ab executore. quia si non apponiť pslumitur appellatio calumniosa. ꝛ sic nō tenet. dic etiam aliā rationem: quia snia executoris est interlocutoria. no. Jo. an. in d. ver. v. ꝛ est singulare. ꝛ hoc est quia in vna causa essent plures diffinitiue. cōstat autē q̃ in appellatione ab interlocutoria debꝫ inferi causa ꝛ hec signa. ꝛ q̃d̄ dixi q̃ in vna causa: nō possunt fieres in scripto q̃ si per testes, pbaret se electū a maioꝝ parte. c. pro eo iudicareť q̃ ipse, pbauit per duos viles et subornatos. ꝛ iudex pnūciauit hoc cū opponebať q̃ cōtra formā rescripti feť nō erat verum pro hoc q̃ forma abiecta sup his que ocernūt, pbationē non ocernit ius publicū seu ius litigatoꝝ. no. Jnno. de offi. dele. prudentiā. in prin.

1 ¶ Sentētia transit in rem iudicatam si infra decennium non fuerit appellatum.
2 Tempus appellandi currit a die late sententie.
3 Tempus assignatū a lege potest arctari ꝛ prorogari.

Quod ad cōsultationem.

1 † Snia trāsit in rem iudicata si infra decēniū nō fuerit appellatū. hoc primo. Quadrimestre q̃d̄ datur ꝓdēnato in actione personali ex causa pōt arctari et
2 prorogari. Habet duo dicta. scōm sed nec. † Nota ibi a cui' pbatione q̃ ꝑs appelládi currit a die late snie ꝛ est ꝓtinuū tū legitime impedito currit solū a die sciētie. no. de pcura. c. ij. facit. ij. q. vj. anterioꝝ. Itē q̃ qui nō appellat per imperationē iuris censeť ꝓsensisse snie. ꝛ sic nō videť vere cōsen
3 sisse. pro hoc. ꝑ. c. cū inter. ad fi. † Item q̃ ꝑs assignatū a lege pōt arctari ꝛ prorogari. q̃d̄ dic vt. j. tit. j. cū sit. Itē q̃ ab
b executione^b nō appellať nisi modus excedať. de hoc cū gl. ¶ In fi. gl. prime. ex hac glo. colligiť q̃ hic fuit duplex causa. vna sup crimine. alia sup pecunia. alio modo exēplificat Jnno. ꝛ nō est bis. ponēdo aūt casuꝫ vt ponit glo. litera est plana: sed inter exēpla q̃ ponit Jnno. inter cetera dicit q̃ agebať de crimine ciuil'r. puta furti iudex ꝓdēnauit ad solꝫ nēdū duplū tanq̃ pro furto nō manifesto nisi se purgaret infra. xx. dies. ꝛ tūc colligiť hic q̃ etiā si snia sit lata sub cōditione dꝫ appellari infra. x. dies a die late snie. ¶ Oppo. ad hoc. j. ti. j. pterea. Sol. ibi spāle in snia cēsure. ꝛ dic vt ibi alās regulariter pcedit q̃d̄ dixi. ¶ Oppo. ad idē q̃ actus suspendiť in euētu ꝓditionis. d. c. pterea. Sol. in ꝑtib' hoc pcedit q̃ ꝓditio suspēdit. secus in iudicio. ꝛ dic q̃ snia lata sub ꝓditione statim hꝫ aliquē effectū purū: q̃ finit iudiciū. sed est diffinitiua. q̃d̄ dico de iureiur. c. fi. ¶ In glo. ij. in fi. Itē q̃d̄ dicit hic de causa nō expssa, pcedit ītelligēdo q̃ snia sup purgatione fuerit ĩterlocutoria: ꝛ ponēdo vt dicit Jnn. q̃ hic fuerit duplex snia. vna q̃ se purgaret infra. xx. dies. ꝛ hec fuit ĩterlocutoria. alia diffinitiua: vt q̃ pruabať ecclesia vbi se purgaret. ¶ Oppo. ad hoc q̃ snia sup purgatione est diffinitiua. de purg. ca. quotiēs. Jnno. stat ꝑdio. dic cōsderandū modū per quē fertur. aut enim principaliter ꝛ est diffinitiua

a ¶ Et sic nō est conformis libello. ad de. c. licet heli. de ly mo. Abb. i. c. ad nostrā. de cōsue. Fallit in impatore fm Archidia. in c. ij. de resti. spolia. li. vj. ꝛ per Anto. de bu. in. d. c. licet heli.

a ¶ Iudex non teneť exprimere Ad ſo sti. in. c. exprte. de cōcef. ꝑben. doc. in. c. i pñtia. d renūcia. bar to. in. l. ait ꝓtor. in. §. ignominie ff. de his q̃ no. infa.

diffinitiua. aut incideter ꝛ est interlocutoria. ꝛ expectat post se diffinitiuā vtsi se purgat. pnuncietur boni testimonij. d. c. quotiēs. ¶ In fi. glo. iij. sed ibi de termino dato ad deliberā duꝫ. quia tūc cū recipiēs nō ꝓsentit in iudicē. hic de termino dato ad soluendū in quo sec' quia cōsentit i iudicē recipiendo terminū. ¶ In glos. v. in fi. de hoc. ꝑ. remisi ad not. j. tit. j. cum sit. ¶ Oppo. q̃ non debetur quadrimestre condēnato ad soluendū sed tūm decē dies. sic eēm habet cōsuetudo. instit. de ver. obli. §. omus. ꝛ. ff. de iudi. si debitor. So. q̃d̄q̃ procediť ordinarie dato libello ꝛ lite ꝓtest. ꝛ lata sentētia ꝛ locū habet quadrimestre. ff. de re iudi. l. l. ij. vbi iudex ex causa breviet: vt hic. quādoq̃ procediť sine lite vt quia reus statim cōfitetur ꝛ fit ei preceptū de soluēdo. ꝛ tūc procedit q̃d̄ dixi de decem diebus. ratio diuersitatis: q̃ primo casu fertur snia. ꝛ sic locū habet quadrimestre q̃d̄est ꝑs q̃d̄ datur iudicatis. i. iudicialiter. sēdo casu nō fertur snia sed fit preceptum de solueēdo q̃d̄ nō est sententia: vt no. de elect. dudū. el. ij. ¶ In gl. ij pone. hoc tamē casu q̃d̄ dixi dari decē dies: hoc intellige nisi iudex aliter arbitretur q̃ pōt cū reperiať sibi prohibitū. ar. de offi. dele. de causis. ff. de iure deli. l. j. ¶ In glo. fi. ibi plus aggrauādo. mens glo. est q̃ pōt executor modū excedere: et tamē actus nō erit nullus: vt finge q̃ mandatū nō erat speciū ꝛ limitatū: tunc etiā si fiat preter mandatū excedendo modū nō dicitur fieri. eo autem casu quo appellatur ab executore quia modū excedit debet exprimi causa rationabilis ff. de appel. ab executore. vbi de hoc no. Spec. de executore sentē. §. sed nūc dicendū. vel nūquid in totuꝝ. ꝛ de appel. §. in quibus. ver. v. vbi per Jo. an. ꝛ ratio quare debet exprimi causa poniť in. d. l. ab executore. quia si non apponiť pslumitur appellatio calumniosa. ꝛ sic nō tenet. dic etiam aliā rationem: quia snia executoris est interlocutoria. no. Jo. an. in d. ver. v. ꝛ est singulare. ꝛ hoc est quia in vna causa essent plures diffinitiue. cōstat autē q̃ in appellatione ab interlocutoria debꝫ inferi causa ꝛ hec signa. ꝛ q̃d̄ dixi q̃ in vna causa: nō possunt fieres in scripto q̃ si per testes, pbaret se electū a maioꝝ parte. c. pro eo iudicareť q̃ ipse, pbauit per duos viles et subornatos. ꝛ iudex pnūciauit hoc cū opponebať q̃ cōtra formā rescripti feť nō erat verum pro hoc q̃ forma abiecta sup his que ocernūt, pbationē non ocernit ius publicū seu ius litigatoꝝ. no. Jnno. de offi. dele. prudentiā. in prin.

Sit Tenet snia cā in ea nō expssa. Cōis diuisio ibi cū aūt. ¶ Ao. ibi restōnē ꝛ tibi nō datur. q̃ restituere ꝛ dare q̃d̄q̃ ꝓcipiť tur p eodē: sed ꝓprie restitutio sapit factum: vt q̃ restituať possessio de resti. ſpo. p totū. dare aūt sapit ius vt q̃ transferať ꝓsium. p hoc q̃d̄ dico de fi. instru. cū Joānes. Itē sententialiter absolutus. q̃ nō omnis absolutio dr snia. fit eēm absolutio. i fozo penitētiali. Itē ibi moꝛis. q̃d̄ attendiť ꝓsuetudo iudicioꝝ. facit de pig. act. vel vniuersoꝝ. de ꝓsti. ex Ifis. Itē q̃d̄ pesumiť p iudice. de hoc cū glo. ¶ In glo. ij. ibi sui testimonij. sed hic nō dicit q̃ reddiderint cēm sui testimonij sed q̃ nō dixerint de causis que mouissent iudicē ad sic pnūciandū: ꝛ sic cessat ꝓtrariū sequēs glo. ¶ In fi. e. glo. Op. q̃ per testes nō potuerint pbari de snia cū debeat ferri in scriptis. e. ti. c. fi. in. vj. Sol. potuerūt testes deponere q̃ fuerat lata in scriptis. ¶ In glo. iij. ibi ar. q̃ fic. dic plenī q̃ glo. q̃ aut queriť: an iudex teneať in snia exprimere cēm cōcernentem ordinationē seu rectitudinē iudicij. i. q̃ rite fuerit pcessum: ꝛ nō teneť exprimere. ꝓsuetudo hec tū habet q̃. prescribitur: q̃ dicit viso libello ꝛ lit. ꝓtest. ꝛc. aut queriť de cā concernēte merita seu rectitudinē. i. vt inferať snia esse iusta et distingue vt in glo. inter cēm principalē ꝛ ap. ꝛ q̃d̄ dicit glo. in appellatione cēm exprimendaꝫ quare reuocať snia pcedit q̃ ex actis nouis. sic loquiť. c. cū Joānes. ꝛ hoc ꝓpter bonō rē iudicis a quo. secus si ex actis antiquis. tūc eēm cessat pmissa ratio. secus si ꝓfirmat primā sniam: quia adhuc cessat pmissa ratio. aut queriť de causa extrinseca: aut q̃ iudex absoluit ꝓpter ineptitudinē petitionis. de iudi. examinata. vel quia reus nō possidet except. c. pe. vel quid simile. ꝛ, talis exprimitur de hoc in Spe. de sen. plat. §. qualr. ver. verū. si rationes. ¶ In fi. e. glo. cū queriť an presumať solēnitas. aut in iudicialibus. aut in extraiudicialibus. primo casu nō presumitur p iudice nisi quatenus ꝓstat per acta. de hoc in glo. se. de pba. q̃d̄ ꝓtra. secundo casu aut queriť de solēnitate extrinseca aut intrinseca. primo casu pesumitur. ff. de ver. oblig. sciendū. ꝛ dicit intrinseca que surgit ex significato verboꝝ. C. de ꝓtrahen. ꝛ cōmit. stip. l. j. ꝛ pe. vt si dicit notari' publicā ex vi istius verbi pesumitur q̃ fuit rogat' cū talia nō debeant fieri per nō rogatū. extrinseca dicit illa que non surgit ex significato verboꝝ: vt si notari' se subscribendo in instro dicit scripsi: tunc presumit nō rogatus: q̃ pōt scribi instrumentum ꝓinatū etiā per nō rogatū. ꝛ de hac solēnitate extrinseca insequitur mēꝛo. secūdo casu aut dicit in instrumēto solennitatē interuenisse. aut hoc nō dicit. primo casu statur instrumēto q̃d̄ interuenerit q̃ si potuit interuenire tpe cōfecti instrumēti. C. de iure hasta fisc. l. j. li. x. vbi glo. secus si tūc nō potuit interuenire per dictā glo. p hoc q̃d̄ not. Jnn. de, pba. q̃ṁ ꝓtra. secūdo casu q̃ṁ nō dicit in instro solēnitatē extrinsecam nō interuenisse dicēti q̃d̄ interuenit incūbit, pbatior ꝓt in hac glo. ¶ In fi. glo. fi. quero in eo q̃d̄ iudex nō teneť exprimere cām in snia: quid de cōsultore assumpto ad cōsulendus que sint partes iudicis. dic idem ꝛ hoc respectu tales solent dare ꝓsilia sine allegationib': secus in cōsiliis que dātur parti per Archi. lxviij. di. c. j. q̃uis aūt iudex nō teneatur exprimere^a cām in snia. debet tū pnūciare ex animo ꝛ nō facto. i. casu. ff. de arbi. quale. §. j. ibi ea mente. ꝛ nō est alibi fm Ray.

a

Cum super Cōfirmať snia quo ad reū minus legitime appellātes vel quid nō docet aliquid rationabile ꝓtra ipsuꝫ defertur tū executio si tertius docet de suo interesse. primo factū decisum. secūdo quo' ad reū principalē ꝓfirmatio sentētie ibi cū ex parte. tertio quo ad scōm appellātes remissio ibi mandam'. ¶ In glo. ij. ibi iuste appellasse. q̃ videtur q̃ nō debuit ad hoc teneri ex quo vt dicit in litera sibi non pceiudicat snia inter alios lata. Item in appellatione a diffinitiua nō expedit cām exprimere. ꝑ. e. q̃ ad psultationes in glo. ij. So. iste poterat nō appellare si voluisset. nec p hoc sibi piudicat snia lata ꝓtra monasteriū. sed potuit etiam appellare ex cā rationabili. ꝛ sic debuit cām exprimere: ꝛ cū dicitur q̃ in appellatione a diffinitiua nō expedit cām exprimi: pcedit fm Jnno. q̃ṁ appellat is qui succubuit. secus si tertius vt hic q̃d̄ est singulare: ꝛ dic hoc ideo euenire: quia tertij' appellat: p suo interesse: iō dꝫ inserere cām quare sua intersit. nō aūt quare snia sit iniusta: dic etiā q̃ quantū ad istuꝫ tertium hec nō censetur ꝓprie diffinitiua cū sibi nō piudicat ꝛ p hoc q̃d̄ sequiť in glo. in fi. e. glo. vult dicere q̃ iura prime allegata pcedunt q̃ṁ duo petūt simul rem ꝑ tertiū. sec' si vn' tūm petit sed tert' se opponit p suo interesse. Itē fm Jnn. in illis tertius nō impedit executionē q̃ nō possidebat. sed hic pretendebat se possidere. ¶ Opp. ad hoc q̃ immo indistincte impediať executio de testi. veniēs nisi. So. vt ibi dixi. ¶ In glo. antepe. ibi quantū ad ꝓprietatē. Op. ff. e. sepe. ver. nā si libertus. nisi si me interueniēte ferť snia ꝑ vnū piudicat etiā mihi ꝛ supplet ibi ſRogerius. idē si me sciēte ꝛ taceēte. Sol. fm Jnno. p hāc ſram reprobať opi. ſRogerij. pbať eēm hic q̃ snia lata ꝑ vnū alij scienti ꝛ tacēti piudicat tūm in possessorio nō in petitorio. eo mō, pbatur hic q̃ succūbit in petitorio in teruenīēti in cā. sed bar. in. l. sepe. dicit hic loqui in plato qui etiā expsse ꝓsentiēs nō pōt piudicare ecclesie in ꝓprietate. q̃ nec tacēs ꝛ sciens in eo qui pōt sibi piudicare. q̃ tūc pcedit opi. ſRogerij. sed fm hoc dicendū esset q̃ taciturnitas plati nō deberet piudicare eccl'e etiam in possessorio. regula delictū. li. vj. pcipue cū possit esse magnū piudiciū ꝓpter magnū cōmodū possessionis. Itē sic exponēdo q̃d̄ piudicetur hic in possessorio nō in petitorio seu in ꝓprietate non pcederet regula que sequiť ibi res inter alios ꝛc. dic ergo melius q̃ hic nō dicit q̃ piudicet in possessorio: immo in nihilo piudicať ꝛ pone casum q̃ aurieñ. agit ꝑ monasteriū super statu dicēs q̃ sibi ſuberat iudiciū. aut dicebat q̃ non nec dicebat se subesse alteri: puta oneteñ. ꝛ sic ius oneteñ. nō fuit deductum in iudicio. sec' si fuisset deductū vt q̃ diximus monasteriū se subesse oneteñ. ꝛ sic noiaret dñm: tūc eēm oneteñ. accipere ꝛ se iudiciū. c. vbi in rē act. li. ij. vt lit. nō ꝓte. q̃ṁ. §. si sup. ꝛ hoc casu snia lata ꝓtra monasteriū pceiudicat ex toto oneteñ. scienti ꝛ nō defendenti. primo aūt casu non piudicat in aliquo quod plenius dico in. d. c. pe. ꝛ q̃d̄ dicit hic ibi ne circa possessionē vult dicere q̃ si snia lata per aurieñ. mitteret executioni piudicareť oneteñ. quo ad possessionē nō. in hoc q̃n oneteñ. possit agere possessorio si sibi cōpetebat. sed de facto q̃ nō eque facile cōsequetur oneteñ. possessionē monasteriū ab alio possessi: sicut si nō possideret p, hoc q̃d̄ dico de testi. veniēs. ij.

Cum bertoldus Reuocať snia ꝑ absentē lata, pbata iusta causa absentie maxime si ꝓstat iudicē circūuentū. vel plenius sic ꝑ sniam audiť absens docto etiā minus sufficiēter de impedimēto si opponit de iniq̃tate que ex tenore sentētie ꝛ ex actis ꝓstare dicit q̃ ordo obtinebit. ꝛ est casus singularis. primo pcessus. secūdo partis restitutio. auditoris datio ipius interlocutio: ꝛ pape diffinitio ibi licet. prima subdiuiditur. primo creditis: ecclesie vacatio: creditoris presentatio: pñtati admissio et inuestitura. secūdo debitoris presentatio ꝛ repulsio per eā mota questio ꝛ ꝓtra ipm diffinitio. ibi pdictus. tertio ꝑ diffinitiones petita

restõ cause delegatio:sub delegatio:z appellatio.ibi postmodũ. ¶ No.ibi curiã.ibi dñs fundi q̃ hec accipiũtur.p eodẽ z dic curia.i.villa vbi erat sua curia.i.vbi mo:abaẖ z curiam tenebat.z vbi etiãs erat ecclia deq̃ hic.z dic dñs fundi.i.ville pdicte. ¶ No.ex hoc q̃ fundus q̃ãq̃s accipiẽ p vniuersitate fundo:z seu p villa.cõiter tñ fundus significãt rẽ singulares nõ vniuersitatẽ.no.Jnno.de iurepa.ex lrís.z in hoc attendi tur destinatio:seu affectio:seu ꝓstitutio dñij qui etiã exiguaz portionẽ fundi põt tenere tanq̃ diuisam ita q̃ erit fund⁹ de per se.põt etiã tenere multos fundos simul.i.q̃ erit vn⁹ fundus.ff.de leg.i.q̃ in integ.resti.§.si quis.z.l.plane.§.fi.de v̄. sig.locus.z vbi etiã accipiẽ fundus p villa.sed gñaliter fundi appellatiõe omne edificiũ vel omnis ager ꝓtinere.ff.de v̄. sig.l.fundi.Jtẽ q̃ iuspatronat⁹ [a] transit cũ vniuersitate non tñ pignorũ:vt.j.Jtẽ q̃ Arch.habet instituere in ecclesijs sui archidiaconat⁹ colligiẖ tñ cõtrariũ.z melius de hoc in glos. Jtẽ ibi institui.z ibi in possessione induci.q̃ aliud institutio z aliud in possessionẽ inductio.de insti.auẽ.Jtez q̃ presentatus ante institutionẽ agit vt instituaẖ et amoueaẖ nõ debite ꝑsentatus vel institut⁹.Jtẽ q̃ tenet scdã ꝑsentatio post primã que nõ tenet.de hoc.j.Jtẽ q̃ delegat⁹ nõ a principe subdelegat.de hoc.j.Jtem q̃ ordinarius restituit ẽ suã iniam.d hoc.j.Jtẽ q̃ a subdelegato appellaẖ ad papã.de hoc.j.Jtez in ver.licet casum.in quo sufficit pbatio minus sufficiẽs.de hoc cũ glos.Jtẽ q̃ retractata sniã si ex tenore eẽ apparet de iniquitate.Jtẽ q̃ nõ tenet sniã si iudex tñ inspexit acta vnⁿ partis.Jtẽ q̃ cũ vniuersitate pignoris non transit iuspatronatus.de hoc in glo.fi.z etiã.Jtem ibi adiudicãtes ecclesias q̃ per hec verba instituiẖ ꝑsentatus. ¶ In glo.sed qualiter potuit in fi.in hoc instat.Jnn.tñ tenet cũ glo.z idẽ etiã ¶ Nota.potest ergo ꝑsentatus a vero patrono agere d̃ ꝑsentatũ a nõ vero patrono etiã institutũ:vt hic.z sic aliquo modo d̃ ꝑtentatus habere ius ex sola ꝑsentatione. ¶ In glo.pemptorie.ex hoc no.q̃ sufficit vnica citatio ad sniam audiẽdaz si apponiẖ verbũ peremptorie.alꝯ requirãt trina in nõ summarijs:in summarijs sufficit vna etiã nõ peremptoria.xxiiij.q.iij.de illicita.de ver.sig.cle.sepe. ¶ In glo.sed qual⁹ delegatus.ibi nulla.hec similitudo inter legatũ z ꝓcuratorẽ non procedit.iudex eẽ non efficitur dñs litis ꝑ ꝓtest.pcur.sic:de hoc de offi.dele.is cui.li.vj.de ꝓcur.c.j.ij.rñ.eo.lib.ꝑpterea. glo.fortẽ transit ad aliam so.ibi vel dic ibi nõ fuit oppositũ. hoc nõ videẽ sufficere ex quo actus nõ tenet.talis eẽ tacitur nitas nõ põt facere q̃ teneat id q̃ nõ tenet.p o hac tñ so.facit q̃ no.Hoff.de offi.vica.clericos dicẽs q̃ hic factum narrat.z hoc verũ q̃ hic de hoc nõ disputaẽ. ¶ In fi.e.glo.vel ꝓ Jnn.delegatus nõ a principe põt subdelegare articulũz nõ iurisdictionale:puta receptionẽ testiũ.q̃ est singulare.et quõ receptio testiũ cõiuncta sine iurisdictiõe.dic vt in ele.vna. de offi.dele.hec tñ so.nõ ꝓuenit litere q̃ hic.nõ dicit q̃ delegati cõmiserint receptionẽ testium tñ sed vices suas. ¶ In glo.z tñ ibi admittaẖ.sed dic q̃ immo sufficit minus plena ꝑ pbatio:quia tendit ad reuocationẽ actorũ.z sic de restituendis actis iudicij que fundant in rigore.Jtẽ hec min⁹ probatio nõ sufficit vt iste obtineat sed solum vt iste audiaẖ ne sibi obstet res iudicata.sed si voluerit.q̃ sniã reuocẽ oportebit q̃ sufficiẽter doceat de iniquitate.de hoc etiaz.j.z ita hic docuit.pducendo acta iste admittit ex minus sufficiẽti pbatione.Ex his no.q̃ id q̃ dicit q̃ minus sufficiẽs probatio habetur.p nõ pbatione.pcedit quo ad pbationes in principali nõ aũt in ꝓparatoriis si.vt.lit.nõ cõtesta.qñ.§.q̃ si super. ¶ Oppo.extra glo.q̃ nõ debuerit papa audire appellationẽ.d.factã a subdelegatis.de offi.dele.sup'questionũ.Solu. Jnn.q̃ ꝯ nõ debuerit appellari ad papã:tñ si ex certa sciẽtia recipit valet q̃ no.vel dic q̃ delegati subdelegauerãt in totum in ꝓto nõ in totũ. ¶ In glo.sed videẽ.ibi alia possessio ꝑsitatiõis.vult dicere q̃ possessio pensionis tanq̃ odiosa nõ debet extendi.d.c. auditis.d.z dic q̃ erat odiosa.i.nõ rõ. q̃ pensio non debebaẖ creditori sed dño pignoris. ibi sed ꝑter ius patronat⁹.Et hoc facit ad so.xij de quo in prin.glos.vt dicaẖ q̃ possessio pensionis non infert possessionẽ iurispa.q̃ nõ est iuspatronat⁹ seu pars iuris:sed ꝓstituiẖ ꝑter patronatũ.i.vltra. ¶ In gl.vlti.ibi excepit.istud est diuinare nec est necessarius:sed hic verius:vt.j. ¶ In glo.ibi sed alia ratio. q̃ etiã si nõ exceperit tñ nõ transit iuspatronat⁹ cũ vniuersitate pignoris per ratiões de quib⁹ in glo.ibi q̃ãq̃s inutilis est.vnde in.l.ei fundo que sequiẖ ꝓstituiẖ seruit⁹ fundo etiaz sine vtilitate eius cui debeẽ.vt si constituo seruitutez fundo tuo q̃ per ipm possim ducere a quã ad meũ:ꝯ mihi nõ sit vtilet tñ tenet vt ibi:ꝯ dic q̃ licet ibi nõ intersit dñi tpe quo seruitus imponiẖ sufficit q̃ põt interesse in futuruz.alꝯ si nec a principio nec postea intersit vel interesse possit nõ valet impositio seruitutis:vt ibi.pro hoc q̃ dico de pscrip. de quarta.z dic q̃.d.l.nõ obstabat.alia est eẽ ratio quare cũ vniuersitate pignoris nõ transit iuspatronat⁹.l.q: pñtare est fruct⁹ maxime quia ꝑsentatus obligaẖ ad antidotum.ff.de peti.her. sed z ſ.§.ꝓuluit.creditor: aut nõ vtitur fructib⁹:vt.§. ¶ In glo.ibi nisi spaliter accipiaẖ.z sic reuertiẖ glo.ad so.de qua i prin.glo.sed vt;ibi dixi ibi diuinat. ¶ In fi.e.glo. ¶ pp.extra glo.q̃ nõ debuerit audiri ti.ꝯ sniam que trãsiuerat in rẽ iud.§.c.cũ inter. Sol.vt.§. ¶ In glo.ꝯ qualiter potuit iste quia iste audiẖ beneficio restitutiõis.q̃ plenius .p sequitur Jnno.dicens q̃ audiẖ q: agitur de mrimonio spñali in quo sentẽtia nõ trãsit in rem iud.sicut nec in carnali.§.c.lator.tenor: z sanguinei.hoc nõ pcedit per no.de pcef.phb.c.j. ¶ Posti.dicit q̃ de ꝓsensu partiũ papa pcessit q̃ est diuinare.nec videẽ sufficere ꝓsensus partiũ vt iudex audiat ꝯ rem iudicatam.C.de trãsac.fi diuersa.vbi glo.de ap.cle.si appellationẽ. Alij dicũt q̃ audiuit papa:quia iudex fuerat circũuentus vt in litera.z sniã lata fuerat ꝯ ti.absentẽ er dolo .d. pñtatiõis z ex falsis allegationib⁹.z sic est nulla.ff.de iud.ꝑtor.§. marcellus.z hec bene ꝓuenit litere.z ꝓ hãc expono lram ibi duximus irritandã.i.irritã nũciãdã:q: tũ hec nõ apparet q̃.d. fuerit in dolo.ideo videẖ standũ so.prime q̃ iste audiẖ bñficio restitutiõis.z ad hãc restitutionẽ sufficit ꝑbatio min⁹ sufficiens:vt in glo.z tñ facit de testi.veniẽs.el.ij.z hoc vt.§.dixi ad effectũ vt iste audiaẖ ꝯ sniam nõ ad effectũ vt obtineat nisi plene doceat de iniquitate.z ita hic dicũt.Jtẽ ꝓ ꝓ Jnno. retractatur snia:q: ex tenore eius apparuit de iniquitatẽ.p hoc lra ibi ex tenore snie.dicebaẖ eẽ in ea.d.,pbasse suã intẽtionẽ.z no.tit.z vtrũq̃ apparuit falsum ex actis. de fur.c.pe. ver.q̃uis.vbi dico ꝯto tertio de purg.vulg.c.ij.z hoc not.z ad hoc quotidie allegaẖ hic.q̃ manifesta iniq̃tas reddit sententiã nullã.z ꝓ hãc vltimã pcedit secũdus summari⁹. ¶ Oppo.ad hoc de eo q̃ no.Jnno.de pba.qñ.§.vbi dicit q̃ si iudex dicit q̃ quia per.A.z.B.testes ostat reũ debere.ideo cũ cõdemnat liẽz illi nõ ꝓbet nõ vitiat snia.dic illud intelligendũ q̃ñ acta nõ appareãt sed si pducãtur:sec⁹ vt hic.Jtẽ etiaz si acta apparebant,fortẽ nõ ꝓtebatur pars q̃ esset illa per que lata erat snia sed q̃ñ non differeẽ tũc paria sunt q̃ ex tenore snie appareat de iniquitate vel q̃ de tenore snie iunctis act.tñ eẽ dicit manifeste apparere.z manifesta iniquitas ꝓducit nullitatẽ de offi.dele.cũ ꝓtingat.ver.fi.vbi casus:z no. singulariter.solut̃ etiã hoc ꝯ ꝓium alijs modis:sed iste sufficit.z ad.l.si diuersa.de qua.§.dic q̃ ꝓsensus partiũ nõ sufficit vt ex eadẽ instantia feraẖ snia valida post primã sed ex diuersa instãtia sic.j.c.inter.vbi dico ad cle.fi appellationẽ.dic q̃ ibi ,ꝑter desertionẽ appellationis iudex ad quẽ desist eẽ iudex.ideo nõ cognoscit de causa etiã de ꝓsensu partiũ.pro hoc q̃ ibi no.in glo.hoc fortificat.z cũ querit an iniquitas vitiet sniam aut error: fuit expssius in snia;aut nõ.si fic snia est nulla:vt si iudex dicit quia ꝑbatuz est q̃ debes titio.l.Jtem in.rxv.condẽno in.c.ff. que sentẽ.sine appellatiõe re.l.j.§.j. d.c.cum ꝓtingat.de sen.ex.per tuas.scdo casu aut iudex pronũciauit nõ expssia cã aut expssa.Si nõ expssa tenet sentẽtia etiã in quantum z trãsit in rem iudicatã.§.c.cũ inter.z.c.causam.si vero causa expssa.aut ex ea infertur error: aut nõ si fic dic idẽ in primo mẽbro.quia snia est nulla.si aũt nõ inferẖ error:tũc snia trãsit in rem iud.vt appelleẖ:z sic,pcedũt que nõ. Jnno. in.d.ca.qñ.§.z que,prime dixi.z q̃ dixi sufficere q̃ ex actis appareat d̃ iniq̃tate:intellige ex actis antiq̃s.nõ eẽ audiretur aliq̃d volẽs de nouo ꝑbare.z ita hic fuit:q: ex actis antiquis ꝓstitit de iniquitate. ¶ Oppo.in fi.ibi adiudicãtes.non eẽ debuit adiudicari ecclia isti qui nõ erat institut⁹.Solu.ꝑ Jnn.per hãc adiudicationẽ instituiẖ:q: nõ est faciẽdavis in verbis q̃ñ est singulare.p hoc q̃ nõ.Arch.de elec.quoꝛũdã. li.vj.z pceditꝯ papa vt hic.idẽ tñ in alijs.ar.j.e,pri.contra tñ facit de rescrip.cle.auditor:.sed dic vt ibi sequit.

1 ¶ Papa in sentẽtijs quas pfert seruat ordinẽ iuris.

1 **Ita causis.** ¶ Papa in sentẽtijs quas pfert ordinẽ iuris fuat. ideo faciũt ius.primo dictũ.scdo ratio.ibi cũ.tertio exceptio.ibi nisi. ¶ No.ibi ordo iuris z rigor equitatis.videẖ eẽ velle q̃ equitas z rigor ꝯcurrãt circa idẽ.q̃ñ eẽ dicit ordo iuris videẖ sentire idẽ q̃ rigor.de hoc tñ dic vt de trãsac.c.fi.Jtẽ ꝓ subtilitate cõmendatoris.de iud.dile cti.Jtẽ q̃ in dubio psumiẖ q̃ id q̃ñ facit princeps sit ẽ iuis q: nõ psumiẖ in dubio velle a iure recedere nisi appareret q̃ ex cã dispensauerit.p hoc de rescrip.si qñ.et iura hic allega.

¶ In glo.

¶ In glo.in fi.glo.dic q̃ plenius cuz queritur de snia principis vel alteri⁹ an faciat ius.aut eẽ queritur inter litigãtes. et facit ius spãlez transit in rẽ iu.§.c.cũ inter.aut queritur gñaliter an faciat ius cõe etiã quo ad nõ litigãtes.z aut est snia inferior:is.z nõ facit ius:sed hz locũ regula res inter alios acta. de fid.instru.inter.j.c.pe.§.c.cũ sup.aut est snia principis.et glo.distinguit inter interlocutoriã;z diffinitiuaz.dic melius idẽ in vtraq̃.z dic q̃ aut est lata ꝯ ius cõe.z facit ius vt h in fi.sed censeẖ dispẽsatio.aut nõ ꝯ ius cõe z aut cã non p se cognita vel pte absente z nõ facit ius.ff.de inof.test. irrepudiãte.C.de sen.l.ex stipulatiõe cõminatiões ep̃las.l.iij.q̃ sicloq̃tur.de hoc.C.de legi.l.iij.p Cy.aut est lata cã cognita et pte pñte vl ꝓtumaciter abẽte.z facit ius siue fit interlocutoria si ue diffinitiua.p hoc iura pal.z iura q̃ allegãtur hic in glo.

1 ¶ Exceptio suspitionis dz opponi ante litẽ ꝓtestatã.
2 Dilatorie ante litẽ cõtestatã sunt opponẽde.

Inter monasteriũ. Tenet scdã diffinitiua ꝯ primã si prima nõ fuit ostensa vel ostẽsa z reiecta z a scdã nõ fuit appellatã.primo decisum factuz. scdo motiuũ.ibi cũ ꝓstiterit.tertio remouet obstaculum. ibi nõ obstãte.quarto finit ibi factũ. ¶ No.q̃ põt vni monasterio cõpetere ius vt in suo gremio fiat electio in alio monasterio.hoc tñ nõ expsse dicit in lra.sed expsse colligit in glo. j.z habeẖ de ꝓsue.cũ dilec.Jtẽ q̃ qñ scdẽ lre nõ reuocant pri mas habent scdẽ p nõ impetratis.p hoc de rescrip.ceteruz.

1 ¶ Jtẽ exceptio suspitiõis debet opponi aũ lit.ꝓtest. vt in
2 lra.immo z ante omnia vt in glo. ¶ Jtẽ q̃ dilatorie sunt ante litẽ.ꝓte.opponẽde.et allegaẖ quotidie q̃ litis ꝓtestatio est termin⁹ peremptori? dilatoriarũ.§.de excep.pastoralis.z h. Jtẽ ibi subeãdo:vt in glo.inter.q̃ eligẽdo vnũ ꝯ iiij renũciatur alteri q: subeãdo iudiciũ renũciaẖ exemplũ suspitionis nã litigãdo dicit cũ iudicẽ z p oñs nõ suspectũ:q: suspectus nõ est iudex cũ effectu nisi quo ad hoc vt alteri possit cõmittere.de fo.cõp.si quis ꝯ.de of.dele.iudex.li.vj. Jtẽ q̃ scdẽ lre nõ reuocãt primas:nisi faciãt expssam mentionẽ de primis:z de,pessis in eis habito z quotidie allegaẖ.facit de rescri.dilec.el.j. Jtẽ ar.a diuisione.fic eẽ arguit hic q̃ snia prius lata nõ obstabat.q: aut fuit ostẽsa z iudices ꝯ iiij iudicãdo intelligũtur eã post habuisse.z reiecisse.aut nõ ostensa z imputeẖ nõ opponẽti:q: ꝓtextu nouoꝝ instroꝝ ꝛc. Jtẽ q̃ ꝓtextu nouoꝝ instroꝝ ꝛc.i.q̃ nõ retractaẖ res iud,ꝑter instra de nouo repta siue ,pducta. Jtẽ ibi electo.q̃ abbas aũ benedictionem [a] dicit elect⁹ etiã si sit ꝓfirmat⁹:sic z eps aũ ꝓsecrationẽ.

2 ¶ Abbas aũ,benedictionẽ.ad de cle.attẽdentes. i.§.statuimus.d̃ statu mo.docto.in.ca. meminim⁹ de accusa.

¶ In glo.quicũq̃:ibi standũ opi. Tan.alie,opi.ponũtur extra gl.Jo.an.dicit q̃ ante factũ standũ est opi.Tan.post factũ opi.Jo.si aũt nõ est obseruata illa opi.sed ,ꝑposita q̃ aliqua alia exceptio standũ est,opi.Jo.hoc tñ magis ,pcedit d̃ equitate q̃ de rigore.z ,p opi.Tan.videẖ tex.hic ibi subeundo iudiciũ ,pponẽs in iudicẽ saltẽ quo ad ,pcessum in illa exceptione.q̃ nõ põt eũ recusare dicẽdo suspectũ iaz ꝑbaverit. ¶ In glo.fic opponiẖ ibi verio: intellect⁹ z prim⁹ ꝯ dicit lre q: ꝓ primũ snia istoꝝ iudicũ nõ tenuisset que tñ.j.cõfirmatur.dic q̃ ꝓsthabita.i.ꝑpostꝑposita:vt in glo.scu reiecta vt in Virg.ꝑsthabita coluisse samo.z est sensus lre q̃ si fuisset iudicib⁹ ostẽsa viderenẖ eã reiecisse ꝯ iiij statuẽdo.i.,pnũciãdo. ¶ In glo.fi.ibi veluti nullã,p hoc q̃ dicit.§.in glo. que nõ tenebat z est sensus q̃ hic non tenuit snia ꝯ sniam:q: prima erat nulla:sed hoc est diuinare.z in hoc quidã instituerũt assignãtes cãm quare prima erat nulla:sed nõ expedit ꝑsequi:q: litera nõ fundaẖ sup hoc z in dubio potius presumendũ est q̃ esset valida.ar.§.e.ficut.ibi nõ fuit appellatũ.q̃ glo.hic q̃ tenet snia ꝯ sniam si de prima nõ fuit exceptuz nec ante appellatũ q̃ñ dicit Jo.an.verũ qñ is qui nõ excipit sciuit exceptionẽ sibi cõpetere.sec⁹ si ignoꝝ:auit.ij.q.vj.§. diffinitiua.ꝯ.itez si snia.dic idẽ siue sciuerit siue ignoꝝ:auerit.et dic q̃ indistincte tenet scdã snia lata cõtra primã ex diuersa instãtia q̃ñ bene ꝑbaẖ hic.z imputeẖ ei qui nõ excepit d̃ prima.alꝯ excipit sed nõ appellauit a scdã. paria sunt eẽ non excipere vel excipere.z nõ appellare.de elec.cuz dilecti. dico de rescri.ceterũ.sed si scdã ferẖ ex eadẽ instãtia nulla est etiã si partes ꝓsentiant.C.de trãsac.si diuersa.vbi glo.de ap.cle. si ap.z in tex.z gl.nã prima snia terminauit instãtiã z sic scdã reperit lata siue instãtia.§ nulla.C.de sen.platã.no.bar.ff.d̃ excep.rei iu.duob⁹.fic intellige.C.qñ ,pno.non est ne.l.j.z ex hoc nõ expedit stare in casibus quos enumerat glo.

s **Ebora.** Tenet lata snia ꝯ ꝓiuilegium qz si fuit ostensum videẖ reꝑoba tum.si nõ fuit ostensum trãsiuit in rẽ iudicatã: z ꝓtextu instrumentoꝝ de nouo repertoꝝ snia renocari nõ debz. primo. diffinit possessoriũ.secũdo cõmittit petitoriũ.ibi verũ.tertio ipm petitoriũ diffinit.ibi z iudicib⁹.z.j.deciditur q̃ iudices cãm examinarũt z quia eps allegauit sniam Alexãdri ꝯtra priuilegiũ.vt dicit in glo.qui sup.ideo iudices dubitarũt et remiserũt ad papã qui pnũciauit vt sequit. ¶ No.vt in glo. prima. Jtẽ ibi efficaciores.q̃ preferũtur rõnes efficaciores: vnde etiã q̃ñq̃ vna ratio preferẖ plurib⁹ tanq̃ efficacior. de elec.innotuit.vbi dico.Jtem ibi numirũ ꝛc,p eo q̃ dixi.§.c. pri.in glo.vlti.Jtem ibi ita tñ.q̃ñ quis debet ꝑtestari de,iure suo.de ꝓsti.cum. ¶ In glo.iij.in fi.z sic intelligendo litera est plana.sed intelligẽdo q̃ eps egerit petitoriũ z possessoriũ.dicit Jnno.not.dignũ q̃ si prius cõstat de possessorio ꝑexperiũtur q̃ñ ,pcedit.fm quosdã quãdo ꝓstat per cõfessionẽ aduersarij:vt hic:sed Jnno.dicit idẽ si aliter ,cum ex toto possit suspẽdi,petitoriũ.de cau.poss.pastoralis.etiã ab aduersario intentatũ.de cau.poss.in cle.vna. ¶ Oppo.extra glo.q̃ nõ debuerit restitui eps.q: ,pbauit solã possessionem nõ delectionẽ.q̃ñ tamẽ nõ est necesse.de offi.dele.cõsulta.solui Jnno.q̃ eoꝝ quod subdit⁹ requisitus nõ exhibet obedientiã substrahit z spoliat z cõpetit interdictũ vel officium iudicis:vel cõdictio ex canone.de elec.querelã. ¶ Oppo.ad hoc q: quasi possessio incorporaliũ retineẖ per solã contradictionẽ.no.Jnno.de rest.spo.olim.iij.So.hoc ꝯrariũ forma ui scholaris.sed bone memorie socius me⁹ et cõpatriota.d. Baptista soluit q̃ illud cũ terti⁹ vult acquirere possessionez subiectionis:tũc eps resistendo z puniẽdo subditos inquantũ obedirent intelligiẖ retinere possessionẽ.hic q̃ñ subditus substrahit q̃ñ est verũ z notabile.dicit etiã dictũ Jnno. in.c. olim,pcedere q̃ñ ipsi subditi nõ obediũt.tertio volũtarie.si eẽ obedirẽt se substraherẽt ab epo z eoꝝ ipso spoliarẽt p,predicta.Jtẽ nõ ,pcedit illud dictũ in iurib⁹ incorporalib⁹ quoꝝ possessio terminaẖ ad corporalia:vt in dictis.nam si aliquis percipit decimas excludendo epm q̃uis eps excõicet percipientẽ z soluentẽ z ꝓtradicat tñ perdit possessionẽ sicut etiã possessio decimarũ acquiriẖ p perceptionẽ.Jtẽ perdiẖ p exclusionẽ perceptiõis.videẖ ergo dictũ Jnno.,pcedere tñ in corporalib⁹ quoꝝ possessio nõ est iure extrinseca q̃ dixi in d.c.olim.vt si eps exercet iurisditiones in subditos alterius epi ꝓtradicentis:nõ ex hoc acquirit exercẽs possessionẽ;q: nec alius perdit vt ibi dicit Jnn.q̃ intellige ita tñ q̃ is qui exercet nõ expellat,epm ex toto suo epatu.nam ex quo remanet in aliq̃ pte epat⁹ põt ibi ꝓseruare jurisditionẽ eã exercẽdo in qualibet pte sue diocesis.vt ptz de of.ordi.cũ eps.li.vj.ꝯ si excludereẖ a toto epatu vl,exut⁹ a quasi possessione iurisditiõis cũ nõ possit alibi exercere:nisi ex pmissione spãli z seruata forma.de qua de fo.cõp.vna.z illo mõ q̃ permittiẖ in illa cle.adhuc vl q̃ eps possit ꝓseruare possessionẽ iurisditionis.z sic vl quasi impossibile eẽ spoliare si vult ꝓtradicere.z hec no.tãq̃ subtilia. ¶ In fi.g.o.ar.ꝯra q: papa vl sibi piũ dicasse qz sciuit litẽ agi nec defendit.§.e.cũ sup.j.c.pe.Soluit Jnn.q̃ papa nesciuit q̃ ius cõpeteret ecclie romane. q̃ñ nõ vl ,pcedere ex quo sciuit de priuilegio exptiõis. Posti. dicit q̃ etiaz si sciuit sibi nõ ꝑiudicaret:qz in iudicio fuit necessario tãq̃ iudex cũ officiũ in dicãdi sit necessariũ.ff.de mune.z hono.munerũ.§.iudicãdi.q̃ñ no.z de hoc de fi.instr. inter.Ex hoc no.q̃ scia quã habet iudex nõ facit eẽ haberi pro sciẽte quantũ ad effectũ.de quo in pal.iurib⁹.z in.l.sepe.ff.e. ¶ In glo.pe.ibi sec⁹ in cõpensatiõe.dic aliud in cõpensatione q̃ in priuilegio:qz cõpensatio nõ obstat snie ꝯ executoriũ:ideo vt sic expsse reꝑobaẖ potest opponi post sniam.ꝯ priuilegiũ parit peremptoria que obstat snie:ideo si ꝑiudicaẖ priuilegio eoꝝ reꝑobaẖ. ¶ In glo.vlt.ibi impatores.ibi in cã fisci seu reipublice:tũc eẽ rescindiẖ snia per iura de nouo reperta.§.per in integ.rest.z idẽ esset in ecclia.sed hic vel nõ fuit petita restõ vl erat lapsum q̃drienniũ.de rest.i inte.c.j. li.vj.ibi admonẽdi intellectũ hui⁹.l.dico de iureiu.c.fi.

1 ¶ Sentẽtia lata renocaẖ a qua est appellatũ si cõstat testes fuisse conspiratores.
2 Conspirator põt esse testis ꝯra illũ ꝯra quẽ cõspirauit.

1 **Cum J.z A.** ¶ Renocaẖ snia a q̃ est appellatũ si ꝯstat testes fuisse cõspiratores ad quoꝝ dicta lata fuit. primo factuz.secũdo dat iudices ibi q̃ vero.pria subdiuidiẖ.primo ponit delegationẽ.secũdo ,pcessum iudicuz z sniam ibi.iudices.tertio appellationẽ a snia. ibi a qua.secũda principalis subdiuidiẖ.primo mãdat in certũ casuz re

vocari pcessum in alio incohari. scdo sub triplici alternatiua mãdat pcessum ofirmari z soluit obstaculũ ibi si vo infamatus. dicit Jnn. q deficit talis lra sup verbis his z aliis cũ pcurator ipsius abbatis aliquãdiu litigasset nos rc. et p hoc intelligit qd. j. dr in litera ibi pcurator dictus. ¶ Not. q monachi seu canonici regulares denũciãt abbatẽ p se z pro alijs vt hic. 3 quia religiosus * nõ põt esse pcurator. xvj. q. j. qui vere, z. c. monachi. So. hoc ꝓtrariũ regulare. fallit in casibus vt in cã monasterij cũ denunciat abbatẽ vt hic; psequitur Jnn. z dic vt in cle. religiosus. de pcura. ¶ Sp. ad hoc q monachus nõ possit esse cõtra abbatẽ cũ etiã literas amicor. nõ debeat recipere sine abbatis licẽtia, xvj. q. j. nõ dicatis. ergo nec põt recipere mandatũ a socijs. Sol. Jnn. q nõ debet recipere lras p vtilitate sua; vt in ꝓtrario: sed. p vtilitate monasterij põt. dic etiã q, id. qd dicit in. c. nõ dicatis. est regulare. fallit in casibus a iure permissis: vt cũ denũciãt abbatẽ vt hic. sunt z alij casus qd dic vt in. d. cle. Jtẽ ibi accedẽtes. q inquisito: accedit ad locũ. de hoc in glo. Jtẽ q pter infamiã plati cõmittit inquisitio in capite z in membris fm Jnn. z pbatur hic nõ dicit de infamia abbatis. de accu. cum dilecti. z pcedit in cõiter viuẽtib⁹ vt hic. Jtez ibi iudices. q is cui cõmittit inquisitio censet iudex. ar. de offi. deleg. c. fi. Jtẽ qñ cõmittitur inquisitio in capite z in mẽbris põt in altero perpediri. Jtẽ ibi lit. nõ ꝓtest. vt in glo. Jtẽ ibi minime publicatis. q publicatio attestationũ nõ est de substãtia iudicij. qz de hac exceptiõe, j. nõ curat. p hoc de, pba. qñ 3. vbi hoc nõ cõnumerat: z habui als in facto. et non, pbatur alibi eque q meminerim. z quidã cauti nõ petũt publicari vt possint in appellatiõe, pducere testes sup eisdẽ capitulis vel directo ꝓtrarijs qd als nõ possent. de testi. fraternitatis. z cle. testib⁹. si tamẽ pars petit publicari z nõ publicẽtur põt ex h appellare. ¶ Jn 3. quia vo. not. q in cã appellatiõis locum habet in regula nõ, pbatũ, pbabo. remittit enim abbas ad pro bãdã spirationẽ. de fi. instr. cũ Joãnes. Jtẽ q nõ sufficit ad infirmãdã sniãz, pbare q testes fuerũt ospiratores nisi, pbet iudicẽ secutũ eor. dicta. idẽ dic de falsitate qz licet doceat testes falsum dixisse nõ retractabit snia; nisi, pbetur iudices secutũ eor. dicta. potuit esse referre ad alias, pbatiões. 3. c. si cut. j. c. cãm. ¶ Jtẽ q cõspirator põt esse testis b 3 illũ contra quẽ cõspirauit. de hoc in glo. vlt. z vtrẽ esse casus mirabilis. qd als sideram scholaris. ¶ Jn glo. j. ibi. §. is autez. nec possunt pcedere alibi q̃ in eccl̃ia. p hoc dicit de rescript. statutũ. §. in nullo. li. vj. sed tñ pcedit alibi videlz pcessus nisi appellet fm Clin. dic 3 nisi in causa. de offi. delc. statuim⁹. ij. li. vj. sed Clin. allegat. ff. de pcu. scrio. l. filij⁹. §. veterani. sed nõ facit qz ibi de exceptiõe nõ inferẽte nullitatez vt si omittit exceptio 3 pcurator. qd est miles. de hoc de pcur. in nostra. secus si infert nullitatẽ: vt in exceptiõe pmissa d. c. statuim⁹. ¶ Jn glo. fi. ibi minus idonei testes. f. cõspiratores qui sunt criminosi. de iudicijs. exhibita. z sic ꝓtra. de testi. testimoniũ. ibi de facto: suo agit. hoc nõ pcedit qz hic nõ dicit q testificẽtur 3 seipos: sed ꝓtra alios de eccl̃ia. ibi sed ad plumptionẽ. p hoc qd no, de ofcs. c. j. in glo. ij. in fi. 5 quã tũ ad hãc lram nõ vr hoc pcederet: qz hic plene stat dicto illo rũ vt ibi fides possit haberi. ibi nulli sed ibi spãle in epo. z sic videt ꝓtrariũ. c. testimoniũ remanere insolutũ. Jnn. dicit q ab alijs nõ fuit obiectũ de cõspiratiõe, vel meli⁹ q nõ oisscõspirator. est criminosus. nã qñq cõspirat ad bonũ. no. de iudi. exhibita. z tñ cõpetit rõne priuati officij vt dico. z ita illũ contra quẽ cõspirat tanq inimic⁹. sed ꝓtra alios sic. z hoc no. et ad. c. testimoniũ. dic q hoc casu cõspiratio nõ est crimẽ. 5 re pellit a testimonio tanq exceptio inimicitie. põt aũt esse inimicitia etiã sine crimine. nã fm Jnn. dr inimicus nõ solũ qui odiũ gerit in mente sed in quo est causa inimicitie sine odio. iij. q. v. c. ij. z se. vt si q̃s ibi fuit iniuriat⁹ z nõ odit est tñ nõ admitteris ꝓtra eũ in testẽ. si vero cõspiratio est ad malũ. tũc vr crimẽ. z tũc talis videt repellẽdus a testimonio nõ solũ contra eũ ꝓtra quẽ cõspirauit sed etiã alios. ar. d. c. testimoniuz, bãtur z alie so. q non cuiuslibet criminis exceptio repellit a testimonio. sed oportet q tale sit crimẽ q accusatio super eo sit publici iudicij qd dico in. d. c. testimoniuz. posset enim esse malũ ita leue qõ nõ, ppie diceret tale crimẽ tale qd repellet ad testimoniũ. Ex his dic q exceptio cõspirationis nõ simpliciter, repellit a testimonio nisi ꝓtra; illũ cõtra quẽ cõspiratur quo casu vt prediximus obstabat. nõ tanq exceptio criminis sed tanq exceptio inimicitie: sed respectu eius ꝓtra quẽ non cõspiratur op3q sit cõspiratio ad malũ z tale qd ex h inferatur graue crimẽ. als nõ repellit a testimonio p predicta.

a ¶ Religiosi. adde Arch. i. c. nulli. ij. q. iij.

b ¶ Cõspirator. põt esse testis. Adde spe. ti. de teste in. §. j. ver. ites qd est ospirator.

1 ¶ Condẽnatus in actione iniuriarũ dr infamis.

2 Tempus z locus an debeat expimi in libello cum agitur ci uiliter de iniuria.

1 Ante. ¶ Condẽnat⁹ in actiõe iniuria rũ infamis est z p papaz restituit. primo petitio. scdo exauditio ibi nos. ¶ Jn glo. §. ibi nõ videt. Nam ex quo nõ expimit q essent clerici relinquet q laici. ar. de trãsact. ex lris. ¶ Jn fi. e. glo. h. d. Idẽ si nõ, subsint pape quo ad tpalẽ iurisdictionẽ. sed gl. est verior. nã in restitutiõe requirit iudex habẽs administrationẽ in laicos saltẽ quo ad exercitiũ. de iudi. nouit. q̃ fi. sint legi. c3. el. ij. Jn fi. glo. ij. ¶ Quero cũ agit ciuiliter de in iuria. an in libello c debent expimi locus z tps. videt q sic. ar. de pcurator tue. ꝓtrariũ decidit in decis. rote. xlv. vbi tñ dicit q multa specificatio fieri debet in ratia q certificet reũ vt ibi, p propriũ est qz qñ obiect⁹ sunt de iure opponẽtis non expedit q fiat specificatio. de elec. cle. 2 substitutionẽ. z talis est obiectus iniurie. ¶ Jn fi. glo. fi. vt glo. sentire q ifte nõ fuerit infamat⁹. hoc tenet Spe. de in integ. resti. §. videũ. in fi. Jnno. vero dicit q hic succurrit per restitutionẽ. z in ver. nolumus. supplet restituẽdo te plene. z hec cõis. p. 10 hoc qz respõsio debet ofirmari interrogationi. de fid. instru. inter. §. ceterũ. Jtem verbũ nolum⁹ inducit nouã dispositionẽ. de offi. vica. de. vna. vbi no. in glo. vlt. de pbẽ. psiti. §. loca. lib. vi. z qõ ibi not. ¶ Quero i eo qd hic papa restituit fame. an aliũ iudex eccl̃iastic⁹ d hoc possit. dic fm Jnno. q; cetus cardinaliũ e qz censetur iure senat⁹. xvj. q. j. ecclesia. xcvj. dist. 2 stantinus. nõ solũ princeps sed etiã senat⁹ fame restituit. ff. de postul. l. j. §. de qua. z qd dicitur ibi de pcipe, pcedit in papa vt hic. z de sen. excõ. si diligenti. ¶ Sp. q cetus cardinaliũ nõ possit restituere. de elec. cle. ij. nisi solũ in certis casibus cetus cardinaliũ habet potestatẽ in quibus nõ est iste. So. illud sed. vacẽ. secus si nõ vacat vt pdixi: invalidat tñ hodie q cetus cardinaliũ papa viuente non facit de per se.

1 Accessorio vitiato non vitiatur principale.

A probandũ. Si renocat snia p lata ab excõicato publice. iterũ de principali cognosci põt. Jtẽ si renocat, ppter iuris ordines nõ seruatũ. primo factũ decisum. scdo cõmissio ibi vos. ¶ Not. q vitiato accessorio nõ vitiat principale. nã vitiata ofirmatiõe nõ vitiat electio vt h in fi. ¶ Jn gl. j. i fi. z dic cũ querit de gestis ab excõicato. q aut querit de cõtractib⁹. z illi tenẽt. no. de do. z ꝓtu. veritat. aut de alijs actibus legitimis. vt de snia lata p eũ. vel de elec. vel filib⁹. z aut est publice excõicat⁹. aut occulte. Si publice vitiat act⁹ vt h. si nõ publice vt qz cõi opi. reputat nõ excõicat⁹. aut hec cõis opi. nõ est, pbabilis. aut qz excõicatio fuit publice lata. et sic ignorãtia nõ excusat. de postu. c. j. xvj. di. q dicitis. et h cõis opi. nõ iuuat. aut hec cõis opi. est, pbabilis. z aut act⁹ cõpetit rõne publici officij aut priuati. si publici valet vt hic. fallit si excõicat⁹ etiã occult⁹ f aliũ excõicat: qz non tenet. xxiiij. q. j. audiuim⁹. fallit etiã fm Jo. cal. si is in quẽ sferẽ act⁹, sciuit de excõicatiõe vt puniat in quo deliquit. j. c. si qui epi. de cle. exc. postulastis. qõ optie facit fm Cal. hoc tñ lra vr obstare q̃ nõ distinguit scientẽ ab ignorãte quo ad h. sed tñ h hz equitatẽ. si vo cõpetit rõne priuati officij vt eligere. aut facit ad cõmodũ suũ. z nõ valet. vt si excõicat⁹ occult⁹ impetrat rescriptũ g de reseri. c. j. li. vj. qõ indistincte loquit: lz alij 3. aut exercet p alio: z aut sciẽte z nõ valet. ar. de sen. exc. cũ non ab hoie. de pbẽ. si bificia. in fi. li. vj. aut ignorãte. z fm Cal. valz ne piudicet ignorãti qui nõ fuit in culpa. sed vt pdixi. h non distinguit inter scientẽ vel ignorãtẽ. vñ põt indistincte dici q nõ valet. sed isti p suo interesse cõpetit actio ꝓtra excõicatũ q̃ fuit in culpa faciẽdo id a quo, phibet. sicut als dñs agit ꝓtra, pcuratorẽ alteri⁹ q̃ nõ habuit ratũ. no. de arbi. p tuas. ¶ In gl. iij. ibi meli⁹. immo solũ hoc exemplũ est bonũ. nã pcedentia inferũt electionẽ nõ tenet. z sic nõ ouenit lre. ¶ In gl. pe. ibi, notorũ. hoc respicit primã electionẽ ibi sibi: alijs. hoc respicit scdam ibi. l. j. §. dic de hoc vt de offi. dele. cũ sup. ibi est vi intos. de hoc ibi in glo. vlt. z dic vt dico in. d. c. cũ, sup z de elec. illa. ¶ Sp. extra glo. de pcuratore. c. fi. vbi tenet gestũ dũmodo maiores z iurati de vniuersitate vel eor. maior pars nõ sit excõicata. soluit Jnn. aliud in substitutione pcuratoris vt ibi. aliud in pbatione snie vt hic. ¶ Posti. dicit h nõ differre. dic pcedere qd dicit Jnn. in substitutiõe pcuratoris qñ substituit a plurib⁹ tanq ab vniuersitate. d. c. fi. secus si tanq a singulis vt in plationẽ snie, z dic vt dico plen⁹ in. d. c. fi.

c ¶ An in libello. adde bart. i. l. j. i §. interdũ ff. vti pos. bart. i. l. et an eadẽz. i §. actiões ff. de exce. rei iud.

d ¶ An aliũ iudex eccl̃iastic⁹. adde spe. i ti. de leg. i §. vlti. v. h etiam no. An. d bu. i. c. at si clerici. d iud. in. xiii. col. An. d bu. i. c. dilect⁹ de tẽp. or.

e ¶ Cetus cardinaliũ. Adde Arch. i. §. hic colligitur. ij. qd. iiij. Arch. in. c. eccl̃ia 3 senatũ. xvj. que. j. bar. in. l. j. i. §. de q̃re ff. de post. Jo. d imo. in. l. si quera⁹. i fi. ff. de test.

f ¶ Si excõicat⁹ et occultus. adde car. i c. veritat. i vlti. col. 5. de dolo et contuma.

g ¶ Impetrat rescriptum. Add de glo. i. c. dilect⁹. el j. de rescr. z diffuse p Fel. i. c. fi. de except. vbi posuit plures ampliatiões ad. ca. j. de rescrip. li. sexto.

c. fi. z d. c. illa. z quãtum ad pbationẽ snie locũ hz. d. c. cũ sup. qd vitiat si vnus ex iudicib⁹ est inhabilis: sed in actu vniuersitatis sufficit aliquos esse habiles. qz ius vniuersitatis remanet in illis. de postul. gratũ. ¶ Jn glo. vlti. ibi si vtproponis. z est expssum de elec. si cõfirmationẽ. li. vj.

Quamuis. Res iudic. nõ nocet alijs q̃ partib⁹. fallit i duob⁹ casibus hic exceptis. primo regula. scdo ab ea excipit vnũ casum. ibi ei tñ. tertio aliũ. ibi ac etiã. ¶ No. regulã cũ casib⁹ exceptis z expssum primi casus. si debitor. pmittit creditorẽ agere vel defendere de dñio pigno. exemplũ secũdi casus est vt si ferẽ snia 3 venditorẽ piudicat emptori qui cãm hz a vẽditore. ¶ Sl glo. iij. p. in. hec glo. primo psequit regulã de qua in lra enumeran do casus in q̃bus res iudi. alijs nocet vel, pdest. scdo ibi itez fallit. psequitur casus hic exceptos explificãdo in debitore z creditore marito: vxore: socero: emphiteota: et emptore. ibi cõnexitatis. de hoc dic vt in. c. ad petitionẽ. alle. in gl. ibi libertatis. cuz quis dr ingenuus seu liber ex seruitute. sec⁹ si ex libertinitate. l. ingenuũ. alle. in glo. no. Jnn. q̃ fi. sint legi. cãm. el. ij. z hoc pcedit nisi detegat collusio. d. l. ingenuũ. ar. 3 collu. p totũ. ibi filiatiõis. cũ querit an q̃s sit filr fili⁹ vel nõ. sec⁹ si querit an sit legitim⁹ vel nõ. de hoc p Jnn. in. d. c. cãm. ibi, pdest fisco. nã si is qui dicit testm inofficiosum succũbit id qd ei debebat ex testõ. c. auferet z applicat fisco. illud tñ nõ euenit rõne snie sed auferr ei tanq indigno. ibi indiuisibile. de hoc de ap. c. pe. nã si agit de fuitute que debet fundo pluriũ victoria vnius, pdest alijs ibi. l. ij. ibi qñ fiscus vendit rez quã hz cõem cũ alio: tenet emptio, ppter priuilegiũ fisci secus in priuato: qz vendẽdo rẽ cõem cũ alio nõ piudicat illi de hoc in. d. l. ibi passus sit debitorẽ. ¶ Sp. ad hoc q snia lata 3 creditorez nõ piudicet debitori. C. de pig. si pses. ff. de pig. si supatus. gl. j. ibi. z fm hoc solnit: dic plen⁹ q̃ qñq; debitor agit vel defendit: qñq; creditor. primo casu aut sup iure pignoris z nõ piudicat creditori etiã sciẽti. nõ emi põt ius pig. qd hz creditor in iudiciũ deducere. aut agit vel defendit sup. ppietate z snia lata ꝓtra ipm piudicat creditori scienti nisi in duobus casib⁹ qñ per iniuriã fuit cõdemnatus alius qñ collusit: z sic loquit. l. pses. hec pcedit qñ eo tpe quo creditor agit vel defendit erat cõstitutũ ius pig. sed si ante pstitutionẽ tũc snia lata cõtra debitorẽ indistincte piudicat creditori sequẽti in quẽ nõ potuit debitor transferre ius quod nõ habebat de dona. inter vi. z vxo. Si vo econuerso creditor experit aut agit aut defendit: si agit aut p iure pign. tñ. aut p dñio. primo casu si succũbit piudicat debitori nõ enim sequit. sed nõ valet pig. pstitutio q debitor non fit dñs. põt emi valere ex alia cã. de pign. significãte. Si vo agit de dñio: aut principali: aut in vim cause. si principali videt nõ posset q: sua nõ interest. dic cõtra per. l. sepe. ff. e. qz imo interest creditori q creditor fit dñs. naz hypotecaria causatur a dñio vt no. in. d. l. ideo põt agere z snia lata cõtra ipm piudicat debitori scienti. si aũt deducit dñium in modũ cause videt minus dnbij. f. q possit deducere. hoc tñ casu si succũbit nõ preiudicatur creditori volẽti principaliter agere de dñio. p hoc qd not. de cau. pos. cũ ecclesia. nisi reus assumpserit onus, pbandi z probauerit de dñio. tunc emi snia lata p ipo piudicat debitori scienti cui est quid imputet q̃ pmisit debitorez agere de dñio cum ad ipm debitorẽ principali hoc pertineret vt h z in. l. sepe. Si vero creditor defendit si succubuit: quia pmiciatur debitorẽ nõ fuisse dñm preiudicat snia etiam debitori cũ ad ipm pertineret principali defensio: sed tñ etiã creditor potuit defendere super dominio. naz videt debitor sibi permisisse cõstituendo pignus ibi in dotẽ accepter. nã ipsi marito pertinet agere z defendere pro re dotali. C. de rei ven. docet. Si ergo patit vxorẽ vel socerũ esse in iudicio snia lata, contra eos preiudicat sibi: quia ad ipm primo loco pertinet actio vel defensio. cõtrariuz videt tenere glo. vt statim subijciam. pcedit aũt hoc quãdo socer vel vxor defendũt sed si agũt sentẽtia lata cõtra ipsos nõ preiudicat maritori no. in glo. in. l. sepe. hec tamẽ glo. ibi vel põt poni. dicit ꝓtrium q idẽ si agunt. z hoc tenet Jnno. qz licet agere nõ possunt. p rẽ dotali. est tamẽ quid imputet marito qui hoc permittit. prima opi. verior. cum emi nõ possit agere hec actio q̃ est cõtra ius nõ debet operari effectũ preiudicialẽ regula q̃ cõtra. li. vj. ibi vel si empto. de hoc dic vt in primo exemplo de marito socero z vxorẽ. de hoc emi vendito. z etiã dicit glo. in. l. sepe. q̃ si agit sentẽtia lata cõtra emi non preiudicat emptori. secus si defendit qd tenet Guil. ff. qui satisda. cogã. de die. dicens q̃ emptor agẽdo succũberet cum hodie nõ sit dominus. Jnno. etiã in hoc cõtra. primũ verius per id qd pri-

me dixi in marito socero z vxore vel venditore, pcedunt quãdo agit nomine alterius z vxor. noie mariti. z venditor. noie emptoris. hec emi non possunt per pdicta. secus si agunt suo nomine qd aliquo casu possunt. z tũc pcedit alia opi. q sentẽtia lata cõtra vxorem vel soccrũ piudicat marito. vel lata cõtra venditorẽ preiudicat emptori ibi ppietariũ. nã cum emi phyteota habeat causam a ppietario snia lata cõtra ppietariũ preiudicat emphyteote sciẽti. similiter ecõtra lata ꝓtra emphyteotã preiudicat ppietario si fertur ex eo qõ puniciatur emi a quo recognoscit emphyteosim non esse dñm. secus si ferẽ super vtili dñio ipius emphyteote: tũc non preiudicat i ppietate sicut snia lata super ciuili possessione non preiudicat in possessione naturali. ff. de acquir. pos. pomponius. §. si is. similiter si fertur ꝓtra emphyteotã sup ppietatem deducta per modũ cause nõ preiudicat ppietario volenti principaliter experiri. vt dixi. 3. de creditore: et venditore. z ad h exẽplũ de ppietario z emphyteota põt poni si. exemplũ de domino z vasallo. Jtẽ de dño z alio habente seruitutẽ realẽ. de cõductore aũt cõmodatario z similib⁹ qui possidẽt noie alieno secus quia si pdicti cõueniũtur rei ven. snia non preiudicat dño etiã scienti nisi fuerit sibi facta denũciatio fm formã C. vbi in rem act. l. ij. vt lit. nõ ꝓtesta. qñ. §. q si super. in fi. e. glo. z cũ queritur an snia lata ꝓtra vnum alteri piudicet. aut ius deductũ in iudiciũ nullo modo ꝓtingit ius alterius. aut sic. primo casu regula res inter alios acta. locũ hz sicut i duobus heredib⁹: qz snia ꝓtra vnũ nõ piudicat alteri etiã scienti diuisa ẽ hereditas quo ad eos z quo ad omnia. d. l. sepe. fallit in casibus enumeratis in prin. glo. licet in illis possit dici q est aliqua cõiunctio inter illos. z hoc quo ad omnia iura allegata in prima parte glo. preterq̃ quo ad. l. ij. C. de commu niũ rerũ alie. z ibi illud est, ppter priuilegium fisci vt dictum est. Si aũt ius vnius cõtingit aliquo modo ius alteri⁹: aut agens vel defendẽs inmitit iuri suo tñ: z nõ piudicat alteri. 3. e. cum super. qõ dic vt. j. aut inmitit etiã iuri alterius: z aut deducit ius illius solũ ad cõmodũ suũ. aut etiã alterius. primo casu aũt illud ius qõ iste habet se habet p modũ cause ad ius alterius: aut nõ. si sic snia cõtra istũ piudicat tertio sciẽti etiã non interueniẽti: vt si fertur ꝓtra debitorem super dominio piudicat creditori scienti vbi fertur per iniuriã vel collusionẽ. qõ dic vt. 3. si autẽ illud ius nõ habet se per modum cause ad ius alteri⁹: sed tanq̃ effectus snia ꝓtra istum nõ preiudicat tertio. vñ snia ꝓtra creditorẽ super pignore q̃ causatur a dñio nõ preiudicat creditori sup dñio. si vero agens vel defendẽs inmititur iuri alterius etiã ad cõmodũ illi⁹ sentẽtia lata ꝓtra ipm preiudicat tertio sciẽti nõ ignorãti. d. l. sepe. z hic. vnde lata ꝓtra creditorẽ sup dñio preiudicat creditori cui est quid imputet cũ ad ipm principaliter pertinẽt hec permisit creditorẽ agere vel defendere. põt autem creditor deducere dñium in iudiciũ: quia sua interest. similiter emphyteota hoc põt: quia videt quasi pcurator dñi. et qõ dixi sentẽtiam lata ꝓtra vnũ preiudicari alteri pcedit quãdo pceditur ꝓtra psentem: secus si cõtumacẽ. ff. de inoffi. test. qui repudiãtis. in fi. z. l. papinianus. no. bar. de ver. sig. cũ filius in prin. Ex hoc infertur intellectus. c. cũ super. 3. e. q ibi sententia lata sup statu ꝓtra monasteriũ, nõ preiudicat oneteñ. q: monasteriũ inuitebat iuri suo tñ dicens se liberũ z nõ iuri oneteñ. nõ emi dicebat se subesse oneteñ. z ideo licet ibi scribentes dicãt q sentẽtia, p auriem. cõtra monasteriũ preiudicat oneteñ. nõ in petitorio sed in possessorio. dic vero vt etiã ibi dixi q nec etiãz in possessorio: sed executio piudicat quo ad possessionẽ. quia non erit eque facile oneteñ. si obtinebit super statu consequi possessionẽ: possessio ab auriem. scienti nõ possessorio. z si dicatur q immo ibi executio preiudicabit in possessorio: quia data possessione ipsi auriem. sciente oneteñ. ipe oneteñ. perderet possessionẽ. dic cõtra. intelligitur enim fieri executio solus quatenus est de iure. z sic solũ in preiudicium monasterij. z monasterium deduxit in iudiciũ ius oneteñ. dicens se subesse oneteñ. sentẽtia ꝓtra monasteriũ preiudicaret oneteñ. sciẽti etiã in ppietate. esset enim oneteñ. ad quẽ principaliter pertinebat actio vel defensio quod permisit quid imputaretur monasterio super hoc experiri. pro hoc dic q in. c. sepe. non reprobatur opi. Rogerij. z Joã. in. l. sepe. ver. nam z si libertus. qui dicunt q sententia lata cõtra libertum preiudicat domino scienti etiam non interuenienti etiam in petitorio: quia hec intelligo quando libertus dedux it ius domini dicens se libertum eius. secus si deduceret solum ius suũ dicens se non libertum agẽtis. ¶ Quero eo casu quo sententia preiudicat tertio. an mandabitur executio in contra ipsum ac si esset contra ipsum lata. Jnnocẽ. de concess. preben. proposuit q sic. z no.

1 ¶ Appellatio quid sit.
2 Appellatio quotuplex sit.

Globus. Si duo ordinarij pnunciãt cõtraria tenet sentẽtia p ro reo. fallit in quatuor casibus si delegati dependet a delegante. si arbitri neutra tenet. habẽtria dicta secũdũ si vero. tertiũ quid si. prima in dictũ exceptionẽ ibi nisi pro ipso. s. actore. ¶ In glo. vlti. ibi. nõ est superior. hoc cõiter redarguitur: quia quilibet ordinarius citra principẽ habet superiorẽ. ideo redditur alia ratio: quia ordinaria iurisditio fauorabilis tanq̃ naturalis delegata odiosa tanq̃ accidentalis. dic q̃ glo. est vera: quia in ordinaria iurisditione nõ est superior nisi. l. moretua. i. quia iurisditio ordinarij non dependet ab aliquo sicut dependet iurisditio delegati a delegante. fed causatur a. l. 2 sic ordinarius eam habet iure p̃prio delegatus iure delegantis. de rescriptis. super literis. ad fi. ff. de iurisdi. om. iudi. l. more. ¶ In fi. e. glo. contra de offi. deleg. ab arbitris. li. vj. vt idem in arbitris qõ in delegatis. So. hic de arbitris volũtarijs. ibi ô necessarijs qui sunt delegati. vt ibi. 2 in volũtarijs procedit ratio huiꝰ glo. q: nõ est superior ad quem recurrat: nec habẽt iurisditionẽ als q̃d si ordinarius 2 delegatus tulerũt sentẽtias 2 trarias. die idẽ qõ in duobus delegatis. ar. de offi. delega. si duo. 2. c. si 2 tra vnum. li. vj. vel melius neutra valet 2 sufficit q̃ nõ est iure expressum qõ altera valeat vel quid agendũ. similes. q. plures formari possunt que eodẽ modo soluuntur. ¶ Quero q̃d est appellatio. dico q̃ est ius inductum ad relenandũ gravamen per quod suspendit vel extinguit actus a quo interponitur ius. ponitur loco gravis reliqua ponũtur loco differẽtiarum. Ex his esi infertur q̃ appellatio nõ est actio nec exceptio nec simplex atio: sed quoddã ius ab illis separatum. ¶ Quero quotuplex est appellatio. dic q̃ duplex. s. iudicialis q̃ extraiudicialis. Iudicialis duplex. quãdoq̃ esi a diffinitiua: quandoq̃ ab interlocutoria seu gravamine interponit. j. c. vt debitus. 2. j. c. 2. c. romana. lib. vj. de extra iudiciali. j. c. bone. de maio. 2 obe. dilecta. de electione. cũ nobis. cum similibus.

1 Appellatio quare fuit inuenta.
2 Regula beati benedicti inter monachos habet p̃ iure.
3 Regula p̃dicatorꝫ an sit strictior q̃ regula beati benedicti.

Ad nostram. Si appellat a correctiõe debite facienda nõ obstãte appellatione iudex corrigit. vel q̃ loquitur de religiosis. summa restricti. si religiosus appellat a correctiõe futura nõ ex hoc resistit abbas corrigere. p̃ro p̃mittit. cãm mãdati. secõ scribit mandatũ. ibi mãdam. ¶ Mo. q̃ appellatio est inuenta, a in remediũ oppressorũ nõ ad fouendã iniquitatem. de hoc in glo. ¶ Itẽ ibi in p̃dicta regula. q̃ regula benedicti b inter religiosos habet p̃ iure. de hac esi hic videt loqui. Item ibi institutionẽ ordinis. q̃ regula monachorꝫ qualificat per institutiones ordinis. 2 ex hoc pot p̃tingere q̃ regula que est laxior: sicut regula Aug. est minus stricta q̃ regula bẽdicti: 2 tamẽ pot cõtingere q̃ erit strictior. pter institutiões Benedicti. ¶ Unde regula p̃dicatorꝫ que est sancti Aug. est strictior q̃ regula Benedicti. p hoc de regul. li. 2. c. fane. vbi de hoc. 2 in hoc multi erãt transeũtes de ordine p̃dicatorum ad ordinẽ monachorꝫ sancti Benedicti: etiam qñq̃ ad loca vbi nullavel modica est obseruãtia dicẽtes se trãsire ad regulam strictiorẽ. ¶ In fi. glo. j. de relig. do. cle. q̃ cõtingit. vbi de hoc. qñq̃ tamẽ res deputata p̃incipaliter actus a quo interponitur ius. ponitur loco gravis reliqua ponũtur loco differẽtiarum. Ex his esi infertur q̃ appellatio nõ est actio nec exceptio nec simplex atio: sed quoddã ius ab illis separatum. ¶ Quero quotuplex est appellatio. dic q̃ duplex. s. iudicialis q̃ extraiudicialis. Iudicialis duplex. quãdoq̃ esi a diffinitiua: quandoq̃ ab interlocutoria seu gravamine interponit. j. c. vt debitus. 2. j. c. j. 2. c. romana. lib. vj. de extra iudiciali. j. c. bone. de maio. 2 obe. dilecta. de electione. cũ nobis. cum similibus.

a ¶ Appellatio est inuenta. ad de bald. in addi. spe. i isto ti. bal. i. c. j. de rescri. bal. in c. pastoralis. in. §. p̃terea. ô of fi. del. bal. in. l. ppe rãdũ. in. §. finaũt re. C. de iudi.

b ¶ Regula bẽdicti adde Domini. in. c. oratoriũ. lxij. dist.

¶ De appellationibus. Rubrica.

1 ¶ Collatio beneficij contra legitimam appellationes facta non tenet.

Dilecti. ¶ Collatio beneficij post 2 otra appellationem legitimã facta nõ tenet. p̃ro querela. secũdo dat iudices. ibi super quib. 2. j. decidit q̃ aliquas ecclesias pertinẽtes ad locũ ordinarij: 2 has collationes seu ordinatiões. j. mãdat reuocari. ¶ In glo. j. ibi deponi si ageret criminalr: secꝰ si ciuiliter. q: tunc aliter punit. j. c. de prior. e. ¶ In glos. hoc solũ in fi. ex hoc videt q̃ litera ibi personas 2 famã nõ procedat. dicit Host. q̃ loquitur fm̃ consuetudinẽ anglie fm̃ quam statur duobꝰ iurantibꝰ se credere aliquid sic esse 2 talẽ esse famã patrie. que p̃batio als nõ sufficeret. hoc nõ videt procedere: q: nõ valet consuetudo talis. ar. de cõsue. c. iij. de. pba. c. ij. 2. c. ad nr̃am. dic ergo q̃ mãdat p̃bari p testes 2 famas. s. si testes nõ plene p̃bant. p hoc qõ dicit in glo. seq. ¶ In glo. fama. ibi vno teste. Pa. glo. fin. q: quotidie allegat q̃ fama facit semiplenã p̃bationẽ. de hoc dixi ô testi. veniẽs. el. j. ¶ In glo. pe. in fi. Op. q̃ valuerit collatio eborace. cũ esset legatus: vt in litera: p hoc de offi. dele. c. j. 2. ij. li. vj. Sol. ibi de legato de latere. hic de alio qui nõ cõfert beneficia: vt no. i. d. c. j. 2 in. c. fi. e. ti. ¶ In fi. glo. vlt. Op. q̃ canonici nõ potuerunt ordinare ecclesias. de offi. ord. cũ satis. vbi pertinet ad epm̃. So. ibi de institutione autorizabili. secus de institutione collatoria que potest de iure speciali ad non epm̃ pertinere. de elec. cum ecclesia.

1 Appellans habet annum ad prosequendum et ex causa biennium.
2 Terminus datus a iure pot breuiari.
3 Appellationem deserens a causa cecidisse videtur.
4 Criminosus notorius an appellet.

Alter cetera. Appellatio gñalis quo ad causas. i. nõ limitata ad certã cãm nõ valet. primo refert formã: q: fuit appellatũ. secõ improbat ibi ipm̃. ¶ In glo. ibi. So. ibi 2 melius. dic q̃ gñalis appellatio nõ restricta ad aliquã causam nõ valet: talis fuit hic ibi sup omni cã: nõ potest esse iusta saltẽ respectu causarũ futurarũ cũ in illis nõ dũ sit grauatus 2 dato q̃ iudex grauet in vna causa 2 appellet nõ ex hoc desinit esse iudex in alijs. j. c. cũ teneamur. secũdo respectu alicuius certe cause seu litis bene valet appellatio generalis p̃ premissa causa spãli: vt quia si dꝰ quia me grauastis in tali interlocutoria sic 2 sic tideo appello a vobis a dicto graviamine 2 ab omni processu facto et fiendo in hac causa. et ita seruatur ibi si sacerdos. dic vt ibi no. xxvj. dist. q̃q̃.

1 ¶ Appellatio quare fuit inuenta.
2 Regula beati benedicti inter monachos habet p̃ iure.
3 Regula p̃dicatorꝫ an sit strictior q̃ regula beati benedicti.

1 ¶ Appellationẽ nõ prosequẽs hꝫ p̃ro nõ appellante.

Personas. Si appellas infra terminum p iudicẽ a quo vel p se statutũ nõ prosequit. deserta est appellatio hꝫ duo dicta scdm̃ si aũt. pars de testi. psonas. ¶ Mo. q̃ satalia. i. termini ad prosequendã. i. finiendã appellationẽ. de q̃ bus. j. c. ex ratione possunt restringi a parte 2 a iudice. q: potest statui terminus ad iter arripiendũ vel se p̃sentandũ iudici ad quẽ. de hoc in gl. 2 tũc termin restrict succedit quo ad q̃d loco termini legalis. d. c. ex rõne. ¶ Itẽ in fi. q̃ nõ p̃sequẽs appellationẽ hꝫ p̃ro nõ appellãte. 2 cogit stare sniẽ ac si nõ appellasset. j. c. directe. ¶ In gl. ij. ibi. j. c. pri. qñq̃ etiã statuit termin ad docendũ de p̃ntatione: vt q: iudex a quo dat mẽsem appellãti ad se p̃ntandũ iudici. ad quẽ 2 aliũ mensem ad faciendã fidẽ de p̃ntatione. quo casu si se p̃itat hꝫ de hoc nõ faciat fidẽ iudici a quo nõ dꝫ deseruisse appellationẽ sicut diceret deseruisse si se nõ p̃ntasset. p ꝑ qõ no. Fed. Osil. ex xvij. 2 Lap. eo. ti. cle. j. vbi dico. q. xxiij. 2. j. c. ex insinuatiõe 2 est rõ q: iudex a quo nõ hꝫ p̃tatem sup appellantẽ p quam possit extinguere appellationẽ nisi in casib ex̃pssis a iure vt cũ statuit ad iter arripiendũ vel p̃ntandũ vt hic 2 in. c. si quẽ. vsi nõ pot statuere terminũ ad redeundũ ab appellatiõe. d. c. ex insinuatiõe. 2 in eo qõ dixi q̃ si nõ pareẽt termino statuto ad iter arripiendũ vel se p̃ntandũ deserta est appellatio. ô hoc p Inn. j. c. ex rõne. vbi dicit q̃ talis termin breuiat fuit cecidit loco termini legalis: quo ad defectũ desertõis ô nõ parentẽ termino qõ no. ¶ In glo. fi. no. de dictiõe ex c tũc q̃ denotãt tps summatũ. i. nõ pñs 2 ibi pcedere pot dicit Host. q̃ etiã aũ elapsus terminũ pot pcedere si apparet tũ ô termino lapsum esse q̃ appellas nõ pot in residuo se p̃ntare qõ nõ procedit per. c. reprehensibilis. j. e. melius. in. c. commissa. de elec. lib. o sexto.

a ¶ Appellatio est inuenta. ad de bald. in addi. spe. i isto ti. bal. i. c. j. de rescri. bal. in c. pastoralis. in. §. p̃terea. ô of fi. del. bal. in. l. ppe rãdũ. in. §. finaũt re. C. de iudi.

b ¶ Regula bẽdicti adde Domini. in. c. oratoriũ. lxij. dist.

c ¶ De dictione ex. adde bar. in. l. j. in. §. ex incẽdio ff. de incẽ. rui. naufr. bar. i. l. nõ dubius. C. de legi. ol dra. consi. xlix. incip. consuetudinem dubitari.

1 ¶ Appellans habet annus ad prosequendus 2 ex causa biennium vbi iudex possit restringere 2 nõ parens termino deserit appellationem adeo qõ si a snia erat appellatũ transit in rem iudi. si ante remittit appellãs ad iudicem a quo. hoc primo. criminosus appellat nisi sit notorius. primo ponit terminũ appellatiõis prosequẽde. secundo penã nõ p̃sequentis. ibi. j. q̃. tertio, determinat quãdo crimino sus appellat. ibi p̃terea. secõ subdiuidit. primo dicit de appellante a snia qui nõ p̃sequitur. secũdo declarat appellari posse ante sniam ibi si vero. tertio dicit q̃d de appellante ante sniam 2 nõ prosequẽte. ibi si autem. ¶ Mo. de termino iuris ad p̃sequendam appellationẽ datur annus vel ex causa biennii. ¶ Itẽ 2 terminus datus a iure pot breuiari. de hoc cum glo. Item ibi tenebit snia. q̃ nõ parens termino iuris statuto ad prosequendũ appellationẽ vel termino hominis statuto ad iter arripiendũ vel ad se p̃sentandũ intelligitur deserere appellationẽ. naz de vtroq̃ termino. ô. dixit. ideo ibi. j. q̃ dic. s. tps a iure vel ab homine statutus 2c. vt. ô.

2 ¶ Item q̃ deserens appellationẽ 2 a snia videt cecidisse a causa. 2 verbus videt ẽ exp̃ssius veritatis qui mat. accu. pos. videtur. Itẽ in ver. si vero. not. q̃ fm̃ canones pot appellari ante sniam. secus fm̃ leges. j. c. super eo. Itẽ ibi, puocatiões q̃ appellatio extra iudiciũ dicit p̃uocatio ad causam. i. citatio. not. ex hoc q̃ qui nõ pot in iudicio cõueniri nõ potest per appellationẽ extraiudicialẽ ad iudiciũ trahi. 2 sic cũ officialis pendẽte iudicio cõueniri nõ possit. ff. de iudi. pars litigãtis nõ pot 2 tra ipm̃ extra iudiciũ appellari. sic etiã nõ pot sibi nouum opus renũciari. ff. de no. ope. nunci. de pupil. §. si quis ipi. fm̃ primã lect. glo. quod signa. ¶ In glo. iij. ibi de dila. p̃eterea. dic q̃ qñq̃ statuit tps a iure sine hominis ministerio. 2 hoc nõ potest p iudicẽ breuiari. sic pcedit quod dicit glo. ibi quedam tũ 2c. exemplũ in decedẽdo ad appellandũ. qõ procedit fm̃ Jo. cal. nisi a iure permittat. nam annus statuit a. l. appellãti. tũ potest breuiari ex pcmissione iuris: vt hic qõ intellige nõ qõ breuiet quo ad hoc qõ possit statui terminus minor anno ad finiendã appellationẽ: sed pot statui ad iter arripiẽdũ vel se p̃ntãdũ. cessante aũt pmissione iuris iudex nõ pot immutare terminũ. l. arg. regula indultũ 2 ibi de hoc. li. vj. qñq̃ statuit termin a. l. nõ sine ministerio iudicis vt quadrimestre qõ dat iudicatis. ô. ti. j. q̃ ad cõsultationẽ. 2 talis pot a iudice immutari vt ibi 2 dicit statui cum ministerio iudicis qñ. l. nõ statuit sed iubet p iudices statui. ¶ In glo. pp̃io. ibi videt a iudice. vel fm̃ Inn. 2 melꝰ appellatio extraiudicialis nõ dicit pp̃rie appellatio sicut iudicialis. q: p iudicialẽ a iudice recedit per extraiudicialẽ non immo accedit ad incipiendã cãm. p̃ro hoc q: verbũ appellatio sonat idẽ q̃ a te recedo: ad aliũ vado. Itẽ fm̃ Inn. nõ p̃sequẽs appellationes extraiudicialẽ iterũ audit appellans ab eodẽ actu vt hic. ver. si vero. deserens iudicialẽ nõ vt hic. amplius sunt 2 alie differentie de quibus. j. c. bone. 2 de effectu appellatiõis extraiudicialis ibi 2 c. nõ soluz. li. vj. ex hoc 2 ex lra no. q̃ verba rubrice debẽt intelligi late nã qõ dicitur in rubro de appellationibꝰ cõprehendit etiã appellationes extraiudicialẽ que pp̃rie strictẽ non dicit appellatio. ¶ In glo. sed nõ videt. ibi alternatiue. i. vt p̃sequat aut redeat ad iudicẽ a quo 2 pcedit hoc si in litera est ad quẽ. ¶ In glo. j. notorius. 2 quomodo dicat notorius q̃tũ ad effectũ vt non audiat appellãs. dicvt dixi. ô. ti. j. cũ olim. q̃ debet esse talis notorietas q̃ nulla subsit excusatio. de hoc etiã dico. j. c. pro posuit. 2. j. c. cũ spãli. §. porro. j. ¶ In glo. fi. ibi. ad penitẽtiã sentit glo. q̃ nõ est necesse q̃ spãliter citetur ad sniam qõ nõ pcedit: vt in. ca. sacro. ibi volebat se corrigere. intellige q̃ de hoc cõstabat. p hoc. j. ca. pposuit. ibi illa vice. quasi dicat qõ alia vice fuerat admonitus. sed hoc nõ videt pcedere. quia sim̃ nõ procedit in termino vel saltẽ post terminus intelligit sublatus. de offi. dele. psoluit. vbi dico ibi per apollinẽ. ¶ Mo. ex hoc q̃ quis pot citari per nũcium. 2 hec solutio est vera in se sed nõ cõuenit litere. ibi irrequisitũ. vnde intellige q̃ erat tale notoriũ q̃ nõ erat opus citatiõe vt dixi. ô. glo. pri. Op po. extra glo. quia extra territoriũ ius dicenti 2c. de pstitu. c. ij. li. vj. So. licet iste esset absens poterat esse in territorio. i. inter pumciam paulo cõmissam. Itẽ apostoli nõ habuerunt puincias distinctas: sed p̃supposito q̃ fuissent extra territoriũ potest tũ a iudice domicilij intra territorium existente ex 4 cõmunicari. quod dixi de foro cõpet. c. fi. ¶ Quero in eo quod hic dicit q̃ notorius criminosus nõ appellat quid reꝫ ritur vt censeatur talis. videtur oportere q̃ sit cõuictus 2 cõfessus. secus si tũ cõuictus. vel tũ ꝓfessus. C. quo. app. non reci. l. ij. dic melius vt dico. j. e. c. cum spãli. §. porro.

Ad hec si. Coram iudice a quo in vna cã appellari possum in alia conueniri. nisi eo recusẽ ob suspitionẽ. primo thema 2 questio. secũdo solu. ibi eũ. ¶ In glo. ibi fm̃ leges. vult dicere aliud fm̃ canones secũdũ quos facilius recusat. j. c. cũ spãli. vbi de hoc. hec differentia nõ cadit huic litere. Item etiã fm̃ canones nõ recusat iudex nisi ex causa. d. c. cũ spãli. nec fm̃ leges. phibet recusatio iudicis tũcte: immo recusari pot saltẽ delegatus de ordinario dubitatur. C. de iudi. cũ spãlis. dicet in. d. c. cuz spãli. dant extra glo. alie so. quibus omissis vera so. est q̃ appellans a iudice siue ordinario. siue delegato si citatur super alia cã vt q: delegatus erat ad plures causas pot recusare iudicem vt suspectum. nõ tũ intelligas posse recusare ex eo qõ dicat se appellasse. nõ esi per hec infertur q̃ iudex sit suspectus: sed bũ pot esse q̃ sit suspectus: sed bene pot esse q̃ sit ex causa suspectus vt q: grauauit ex pposito. secus si non ex pposito. oportebit ergo q̃ iste pponat causas suspitiõis: vt q: dicet habeo vos suspectũ: vt quia me grauastis ex pposito: ideo verisimiliter timeo q̃ in hac causa me grauetis. 2 hoc pbato iudicem pot recusare 2 pbabiliter hoc casu grauamẽ bis pbabitur enim q̃ coram iudice a quo ad effectũ vt recusẽt. Itẽ coram iudice ad quẽ ad effectũ iustificãde appellatiõis. 2 hoc vltimo casu nõ expedit q̃ pbetur qõ iudex pbauit ex animo. sufficit enim q̃ grauauit 2 fm̃ hoc intellige hic. 2. ff. apud eũ a quo appellat. l. vna. p hoc qõ no. Buil. ff. qui satisda. cog. arbiter vbi considerat q̃ recusatio et appellatio iustificãtur ex varijs causis. nã appellatio a grauamine iustificat ppter grauamẽ etiã si iudex ex animo non grauet nec sufficit suspitio vt possit appellari. recusatio vero iustificat ex suspitione etiam cessante grauamine. Itẽ ex grauamine si grauauit ex animo fm̃ pdicta. ¶ Ex his no. qõ appellatio suspẽdit iurisditionem iudicis a quo solũ in illa cã a qua est appellatũ. ¶ Mo. etiã q̃ appellans videt habere suspectũ iudicem a quo. p hoc qõ nor. glo. d. l. si quis ppostera. Nam appellãs videt iniuriari iudici a quo. de hoc ibi 2 intellige fm̃ pdicta.

1 ¶ Canones inter laicos de temporali iurisditione ecclesie obseruãtur.

Si duobus. Superior ad quẽ tuus aduersarius appellat si ignorat te sup ea causa ad se. ap. appellasse teneris cõparere coram eo 2 cõparere nolẽtem poterit excõicare. hoc primo a ciuili iudice, qui non est de tpali iurisditione ecclie nõ appellauit ad papã. h. d. §. denicq̃. habet duo dicta pmissa. ¶ Mot. q̃ licet causa pẽdeat coram vno iudice tũ tenet, pcessus alterius iudicis etiã inferioris sup eadẽ causa si ignorat de hac pendẽtia. sic allegaui in facto. ¶ Mot. ex b q̃ oportet opponere de illa pendẽtia. Itẽ q̃ causa pendente coram vno iudice nõ tenet, pcessus iudicis inferioris sciẽtis de pendẽtia vt est hic tex. singu. ibi in fi. Itẽ in. §. denicq̃. qõ papa nõ hꝫ iurisditionẽ in laicos quo ad exercitiũ. de iu. nuit. nisi laici sint de tpali iurisditiõe ecclie quo casu sec vt b.

1 ¶ Mo. ex hoc q̃ inter laicos de temporali iurisditiõe ecclesie obseruantur canones. p hoc litera ibi ante iudicius. nam fm̃ leges nõ appellatur aũ sentẽtiam fm̃ canones sic Pe. super eo. ij. Item ex hoc ar. q̃ sicut nõ possunt clerici facere cõstitutiões cõtra canones. ita nec laici qui sunt de tpali iurisditione ecclesie cũ etiã ipsi iudicẽtur hꝫ canones vt hic qõ est singulare. ¶ In glo. ij. ibi alter ad papã. 2 sic ab eadẽ sentẽtia pot vtraq̃ pars appellare. qõ intellige q̃ sentẽtia continet plura capitula. de testa. Raynuti. 2. c. Raynaldus. potest etiã hoc pcedere si erat vnicũ capitulũ vt q: petebã. l. iudex cõdemnauit in. xl. vnde possum ego appellare. 2 etiaz tu. an autẽ valeat sentẽtia. dixi. ô. ti. j. cum inter. ¶ Opp. ad illud exemplũ quãdo snia cõtinet plura capitula. tũc cũ licite appellat ad diuersas cũ censeant diuerse sentẽtie per dicta inra. Sol. quedã cõnexa vel etiam si separata adhuc pcedit hic p̃supponẽdo q̃ alter appellauit ad papaz simpliciter ad sententiã alter ad archiepm̃. 2 sic tota causa deuoluta est ad papã. ¶ In glo. iij. ibi post appellationem. sed illud pcedit quãdo fertur per iudicẽ a quo. hoc autẽ nõ per iudicẽ a quo sed ad quẽ. 2 sic. c. p tuas. j. alle. nihil facit ppositum. ¶ Opp. ad idẽ quia talis sentẽtia reperit nõ lata a iudice cũ causa delata sit ad papã. ergo nõ tenet de iudi. at si clerici. Sol. immo est lata a iudice ex quo inferior ignorat. ô appellationẽ ad papã. sic 2 als tenet sentẽtia nõ iudicis: q: in dubio habet iurisditionẽ 2 cognoscat an sua sit iurisditio et imputat nõ venienti ad excipiendũ. 2 hoc quãdo notorie nõ constat

de exceptione. secus si notorie ostat. de hoc de accu. veniens. In glo. de rescrip. cū ordinē. & p Archi. xv. qd. iiij. placita. p hoc qd dicit in glo. se. in fin. glo. ergo dic vt sup glo. pce. & facit regula eum qui certus. li. vj. ¶ Op. extra glo. q etiā si inferior ignoret de appellatione ad papam nō teneat ei sententia q reperitur lata p falsas allegationes & ex dolo aduersarij. q cum sciret de appellatione ad papā hoc tacuit. ff. de iud. si pretor. §. marcellus. Sol. ꝛtrarium videt difficile & nō tangitur per scribentes dic q nō fertur p falsas allegationes: immo perveras. f. ob contumaciā vt in litera. q̃uis ei si scias legitimā exceptionē competere aduersario nō teneris opponere vnde si p ducis instrumentū debiti ꝛtra qd competebat exceptio pacti de nō petendo licet hoc scias: tamē si taces & fertur p te sententia nō dicitur lata p falsas allegationes: immo per veras & imputetur aduersario qui non excepit de pacto. ¶ Op. ad hoc de hac litera que vult q si inferior scit de appellatione ad papam pcessus nō tenet. ergo eodem modo nō debet tenere quando is p quo scribitur nō scit. Solu. aliud instrumenta iudicis qui tenet supplere p absente de postul. bone. j. aliud instrumenta partis que nō tenet ad hoc p ꝛtio qd no. in. d. c. veniēs. de accu. ¶ In glo. fi. & in regula scienti in. q. li. vj. & hec signa. & trade perpetuo menti.

1 ☞ Fatalia currūt a die interposite appellatiōis.
2 Tempora pseqnde appellatiōis quare dicātur fatalia.
3 Impedimenta que sufficienter excusent non prosequentem que sunt.
4 Executio sententie an peti possit lapsis fatalibus & non citato appellante.

Iteratione. Famosa & vtilis. & hoc dicit etiam post biennū audiatur appellās qui prius appellationē psequi non potuit. vel ad idem sic. nō pseqnenti appellationem nō preiudicat lapsus biennij qui fuit impeditus. primo questio. secūdo decisionis limitatio ibi nūmo. tertio decisio ibi nolumus. † ¶ Nota. ibi biennio elapso interpositam. q fatalia currūt a die interposite appellationis quod clarius determinat in cle. sicut. j. e. ti. ¶ Item ibi pseqnenti. q psequi respectu appellationis importat idem qd finiri. p hoc dicta cle. sicut. Item ibi p impotentiam. q impedito nō currunt fatalia. et nō distinguit litera qualis fuit impotētia. sed debet distinqui vt dicit glo. Item illud gnāle. si per me non stat: vt in glo. & de eo qui mit. in pos. c. ij. & in regula imputari lib. vj.

a ¶ Volumus. de ꝯbo. adde glo. in ver. bo volumus. in cle. vnica. de rerū permu. gl. in ꝯbo volumus. i cle. j. de censi. gl. in ꝯbo. nidem. in c. vlt. de v. sig. lib. vj. ab. in. c. sedes. de rescrip.

a ¶ Item ibi nolumus de hoc verbo a qd inducit ius nouū. de offi. vica. in cle. vna. ¶ In glo. j. ibi illesus ipso iure. idem dicit j. e. glo. in fi. cōtrarium dicit. in glo. ibi dicūt. f. q isti audiuntur beneficio restitutionis. & hec verio: p literas. ibi nolumus qd inducit nouū ius vt pdixi. p hoc qa appellās habet a iure annū. & si impeditur habet aliū. & sic biennū. et vltērius non datur tempus a iure. sed rata manet sentētia. si causa non est expedita. C. de temp. ap. l. fi. & auk. eisq. qd aūt. ecōuerso audiūtur post biennū pōt intelligi p restitutionē. ne co:rigantur illa iura. qficq tamen fatalia nō currūt ipo iure: vt quādo quis impediē ex facto principis. j. e. ex insinuatiōe. C. de tempo. ap. auk. sed lis si. Item in alio casu quādo iur ad arbitros vt in glo. C. de temp. ap. auk. si tamē. e. ti. cle. q̃ diu. tertius casus est quando de cōsensu partium suspendit appellatio: vt d. cle. ¶ Nuero circa hoc in eo quod dixi de impedito ex facto principis. coā quo pendebat appellatio. quid de impedito ex facto inferioris iudicis multe in hec sunt varietates glo. essi. ff. ex qui. cau. maio. sed & si. in prin. dicit idē in alio iudice. cōtra no. in. d. auk. item si cōmuniter tenet prima & licet dicat. C. de tempo. ap. l. fi. q appellans debet psequi summa ope. dic q dicit psequi summa ope eo ipo qd instat apud iudicem. nō essi tenet peregrinari ad aliū iudicē forte cum multis periculis & sumptibus. Item in glo. in. d. auk. item si. q̃ dicat tempora currere. tamē dicit in effectu q nō currūt: q cōceditur restitutio. sed dic melius q ipo iure p aliā glo. d. l. & si. ¶ Nuero quare tpa appellationis pseqnende dicūtur fatalia. dic q: terminat seu extinguunt appellationē sicut fatū idest mors extinguit. d. l. fi. de temp. ap. ¶ Nuero quot sint hec fatalia. dic duo. s. annus vel ex causa biennius. C. de tempo. ap. auk. ei qui. Ex hoc dicūtur tpa finiende appellatiōis reperiuntur etiā tpa exercende appellatiōis de quibus. C. de temp. ap. l. ij. & de his. an hodie sint sublata sunt varietates. glo. essi. C. de temp. ap. nouo. dicit q non in cōtrarium in auten. de his. qui ingredi. ad ap. §. si vero neuter. ver. omnibus. In hoc sunt magne varietates quas hic plene prosequor. cōclude q sunt tm duo fatalia. s. annus vel ex causa biennium: qd optime pbatur fm canones. 3. c. cum sit. & c. ad nostram. vbi dicit q terminus ad pseqnendam appellationē potest breuiari p iudicem qui potest statuere terminū breuiorem ad iter arripiendū vel se psentandū dictis iuribus. qui duo termini videretur supfluo statui si locus esset fatalibus de quibus in. d. l. ij. de tempo. ap. ¶ † Nuero quia hic dicit de impedito que sint impedimēta que sufficiēter excusent nō pseqnentem. dicit Inno. q sunt ea que surgūt ab aduersario vel ab ipomet appellante: vt pter infirmitatem vel inopia: vel tempestate. hec habētur in auk. de his qui ingre. ad ap. §. j. ij. & iij. & ad illud de inopia est. qd no. de offi. delegati. significātibus. & quo ad illud de infirmitate. dicit Spe. eo. ti. §. nō breuiter. ver. quid ergo si. q de infirmitate pbabitur per iuramentum appellātis qd intelligit ibi Joā. an. in eo qui est valde remotus a domicilio respectu loci in quo pseqnit. alias oportet q plene probet & generaliter qualiter pbetur de impedimento. dic vt no. de dolo & cōtu. c. j. lib. vj. vbi Archi. et Jo. an. dicunt arbitrarium que impedimenta valeant quod not. ¶ Nuero quātum impedimentum in primo fatali sufficit vt cōcedatur fm Inno. dicit q ex quo appellans cepit psequi si impeditur in vna die tm ipo iure habet secūdus annum dicta auten. ei qui. & in corpore vnde sumitur. sed vltra secūdum fatale non cōceditur tempus nisi beneficio restitutionis: vt predixi. & in hoc refert. quia quādo succurritur per restitutionē solum fit restitutio ad tempus impedimenti. ff. ex qui. causis ma. ab hostibus. §. fi. de resti. in integ. cle. vna. ibi not. sed quando succurritur ipo iure. tunc impedito vult in primo anno etiam vna die tm cōceditur totus secūd' annus. ¶ Nuero eo casu quo iudex restringit fatalia dando terminum ad iter arripiendum vel se psentandū. an impeditus seruetur illesus ipso iure. Innocen. quod sic. quia terminus restrictus succedit loco temporis legalis. & sic eodem iure cum illo censeri debet. ff. si quis cau. si cum. §. iniuriarum. vt lit. pen. ecclesia. j. quod not. Alij tamē aliter dicunt q pseqnitur Inno. & ego hic plenius. ¶ Nuero in eo quod diri q impedito in secūdo anno succurritur per restitutionē quāti temporis debet esse impedimentum. dic q non refert. nam si etiam vna die tm conceditur restitutio ad illam diem. posset enim esse q non restabat nisi sola sententia que poterit p mulgari in illa die. ¶ Nuero circa hoc infra quantum tempus petetur restitutio. dic q terminabitur infra squadriennium: licet petatur ad minus tempus. dicta clementi. vna. de resti. in integrū. videtur tamen q causa restitutiōis debeat incohari infra tempus tantū quantum fuit tempus impedimenti. ita inueni in quibusdā scriptis Joā. cal. in scholis dixisse. & sic cōsultum fuisse per doctores Bon. qd plenius dico in. d. essi. vna. & p hoc quod dico in seq. q. ¶ Nuero fuit appellatū K. Aleā. Julij in fine septembris. pcurator appellantis impetrauit iudicem sup appellatione absente appellato i fine octobris. pcurator appellati obtinuit illud rescriptum reprobari & ob hoc cū. pcuratore appellantis cōuenit de iudicibus in fine nouēbris: deinde appellans & pcurator eius nil fecerūt. elapsus est annus & aliqui dies secundi deinde appellans voluit impetrare nouum rescriptū & fuit repulsus opposito de precedenti rescripto de cōmuni cōsensu impetrato vult appellās vigore illius de cōmuni ꝯsensu impetrati appellationem psequi. de hoc fuit interrogatus Joan. an. in roma. curia. hec refert in Speculo. & prosequitur Old. consil. clviij. Jo. and. respondit q nauigabat alto mari & ꝯtur bido. & quod audiuerat compositores cle. qui alia dubia difficiliora in hoc dubio terminarunt hec aggressos non posse terminare qd non essent ingrati alteri parti omisse. respondit autem ipe Jo. an. q nisi vicinitas loci obstaret appellanti non poterat ei imputari negligentia cum fuerit diligēs in prima impetratione: sed ex facto aduersarij tempus diligentie erat factus inutile. pro hoc quod. §. dixi. q impedito etiā in vna die tantum in primo conceditur secundus ipo iure. in contrarium. quia appellans fuit negligens in septē. vltimis mensibus. ergo tempus negligentie absorbet tempus diligentie: pro quo autes facit: quia statim cum fuit impeditus cum petiit secundus annus: & sic ius iam quesitum non tollitur ex negligentia sequenti. ff. de succes. edic. l. j. §. sed videndum. de rest. in integ. c. ij. libro sexto. de elect. si elec. de appel. concertationi. ij. respō. eo. lib. & hoc videtur tenere Jo. and. & ad id quod dicitur q tempus negligentie corrodit tps diligentie respondetur illud pcedere quando succurritur impedito p restitutionē: secus si ipo iure: quia tūc negligentia sequens nō tollit ius iam quesitū. sed cōtra q immo si vna sola vice in primo anno fuit negligēs nō competat scōs quia nō competit nisi cum in primo prestitit omnem diligentiam.

auk. de

auten. de hijs qui ingrediunt ad appel. hec nos. vbi requiritur q litem exequatur. & non relinquat eam sup prouisione ad idem. C. de tempo. appel. l. fi. §. illud nisi vt dicitur secūdus annus requiritur q euidentissimis probationib' possit appellans ostēdere q sūma ope litē exercuit. Item Inno. hic dicit q imputatur appellanti si modicus restat de anno & in residuo fuit impeditus si in illo modico causam non prosequit' etiā si i illo nō possit cā terminari. Alij dicit nō iputari negligētia si i illo modico nō potuisset mereri suias. no. Ja. d bel. i auten. de hijs qui ingre. ad appel. in prin. q in mora modici temporis & c. ff. de iudi. si debitoris. de offi. dele. cōsuluit primum verius per. d. §. hoc nos. & per predicta dic etiam in. q. premissa q non potest dici appellās impeditus ex facto aduersarij propter reprobationem rescripti: nas oppositio est pars iudicij saltē preparatoria. Item presupposito q hoc cēseatur impedimētum adhuc videt q non cōpetat isti secundus annus. & cum dicit q impedito etiā vna die tm ipso iure competit secundus annus. hoc verum ita tamē q non sit negligens in residuo per superius dicta. & hec in fi. consuluerunt Jo. an. Jac. bu. & alij plures vt in allegati. lap. cccxciij. Ex quibus concluditur isti non competere secundum annum. ¶ Nuero an negligente appellante possit appellatus vltimo mense primi fatalis petere sententiam cōfirmari videtur q non sed debeat expectare finem anni. j. c. oblate. C. de temp. appel. auten. ei qui. ¶ Opponit ad hoc. C. quomodo & quando iudex. autentica. qui semel. vbi permittitur reo prosequi litem statim cum acto: non prosequit'. Sol. illud in causa principali aliud in causa appellationis: qd tenent quidam vt refert Inno. hoc tm nō hīt probat' iure. & dicq iura que dicunt appellantem non preueniendum procedunt qñ appellatus vult prosequi non citato non appellante. vel etiā eo citato: q non pōt ei imponere necessitatem prosequēdi nisi instet finis fatalis. sed si appellans incipit prosequ cessat hec rō. ideo si desistit. i. si non prosequit' statim pōt appellatus prosequi p. d. auk. qui semel. eo aūt casu quo appellās non incipit prosequi procedit quod dicit q appellat' ita de mum auditur si non precurrat. d. c. oblate. & qñ dicatur pcurrere dic vt ibi. ¶ Nuero an lapsis fatalibus possit peti executio suie non citato appellante. Inno. q sic. & q ex hoc allegatur hic eī tenere q in executione suie non est necessē aduersarium citari. de hoc distinguit Bar. ff. de re iud. a diuo. Rayne. C. quo. appella. non recip. l. ab executione. in addi. Ly. dicit citationem semper necessariam in executione per. l. psenti. §. cum autem. ibi citationem &c. C. de his qui ad eccle. confug. vbi quando lapsa sunt fatalia. quia tūc procedit dictum Inno. dic indistincte citationem necessariam etiam lapsis fatalibus dummodo possit aliqua defensio competere. arg. de preben. licet. ij. lib. vj. secus si non potest competere. vt si iudici constat ex negligentia appellantis appellationē infra annum non finitam. & tunc procedit dictum Inno. pro hoc qd dixi. §. tit. primo. cum solim. ¶ Nuero eo casu quo fit restitutio ad tempus impedimenti qs restituet. dic q iudex ad quē cum ad eum sit causa devoluta. quod tenet Jac. de are. C. ecpreses. & in hac restitutione non est necessaria lit. conte. vt in deci. rote. xlix. multa alia possunt queri: sed intelligunturfacile per predicta.

Eminimus. Si reus post citationē vel noticiam literarū vadit ad curiam delegatus procedit: nec talis itineratio habet vim appellationis. secus si prius. tunc essi habet vim appellationis saltem quo ad hoc q contra ipsum non procedi tur. hoc dicit cum. c. suggestum. decisa consultatio & responsio. ibi ceterū. ¶ Nota ibi iter arripuit. de itineris arreptione. de hac qd operetur. j. c. vt debitus. not. Barto. ff. de noui ope. nuncia. de pupillo. §. si quis ipsi. in secunda lectura. ¶ In glossa secunda: ibi non habent locum. possunt tm etiā hodie saluari intelligendo vt loquantur quando quis arripuit iter in persona propria: quia tunc si ante citationem et ante noticiam literarum aduersarij est excusabilis qui nō dimisit procuratorem quando sciret de lite futura. & sic nō proceditur contra absentem tanē legitime impeditum. de eo q̃ mittitur in possess. c. finali. sed tunc illud non euenit vt itineris arreptio habeat vim appellationis. sed quia iste est legitime impeditus. sic autem intelligendo non videretur hoc. c. & j. c. suggestum conueniri isti tit. sed dic q̃ conueniunt: quia licet hec itineris arreptio non habeat simpliciter vim appellationis. habet tamen quo ad hoc q contra istum absentem non proceditur. & ad. c. vt debitus vbi videtur qd itineratio ante scientiam literarum aduersarij habeat vim appellationis. dic intelligendo modo predicto. q̃ habet vim appellationis. non quo ad hoc q suspendatur iurisditio iudicis: sz solum quo ad hoc q interim non proceditur contra absentem non per hoc tollitur quominus citari possit & procedi cōtra eum si fuerit contumax: nec poterit opponi q non teneatur comparere qui censeatur appellasse itinerando. dicto capitulo vt debitus. vbi plenius dicit de hac itineratione.

Super eo. Supersedetur exceptioni superpetit quia est appellatum. & etiam sup principali causa. maxime si fine illa exceptione causa non potest expediri. hoc dicit vsq ibi. sed autem. ibi non summatur propter breuitatem & varietatē intellectuum. tamen fm Intellectum qui non patitur scrupulū hoc dicit. Non defertur appellationi ex falsa causa interposite. habet duo dicta: ibi si autem. ¶ In glossa ergo. ibi contrario sensu. propterea in summario suppleni maxime. et potest exemplificari de exceptione non impediente processum: vt si opponebas contra duos testes & fex erant producti ita q reiectis duobus adhuc remanet sufficiens verius talis exceptio non impedit processum. fm Innocentum dic q queli bet exceptio rationabilis impedit processum. de iudicijs. exhibita. et cum litera dicit de exceptione sine qua nō poterat causa terminari clarius diceret de exceptione rationabili et admittenda. ¶ In glossa finali. ibi probare nolebat. hoc est diuinare. ibi post litis contestationem. hoc non videtur procedere: quia litera non distinguit an sit contestata vel nō. dic ergo vt summani quod sensus litere est quod si pars de falsi suggestione. idest per falsi suggestionem. idest si ex falsa causa appellat non est sententia differenda. nam appellatio non tenet cum debeat interponi ex causa rationabili. infra eodē

a cum debitus. Ex hoc nota quod de dictione de a quandoq ponitur pro per.

1 ☞ Appellari potest etiam pro minoribus seu leuibus causis

1 **De appellationibus.** Etiam pro minoribus seu leuibus causis appellari potest. ¶ In fine glosse contra de restitutione in integrum capitulo primo. vbi non conceditur restitutio pro tenui lesione. Solutio. illud in remedijs extraordinarijs vt restitutio. secus in ordinarijs vt est appellatio tunc enim de modico curatur vt hic. de hoc. §. in proemio in fine. & ff. de damno infecto.

a ¶ De dictione de. Adde gl. i. c. j. xxxv. dist. Arc. in. c. ecclesiast. xiij. q. j. Raph. cu. sñ. liiij inci. Leonard' marzarius.

1 ☞ Appellatio fm canones ante sententiam an valeat
2 Appellatio ante sententiam secundum leges in quibus casibus permittatur

Super eo. ij. Secundum canones etiam apellatur ante sententiā secundum leges non nisi in casibus hoc primo appellatio et recusatio equiparantur: q̃ in vtroq requirit' cā rationabilis secūdo tempus assignatum iudici currit a die resignationis rescripti. habet tria dicta vt i summarijs: secundum in causis: tertium si autem. ¶ In glo. ij. in fine. ¶ Nuero que est melior dispositio: an ciuilis que nō permittit appellari ante suiam nisi in casibus. an canonica que indistincte permittit. dic quod vtraq bona. et dicit glos. ff. a quibus appellare non licet. lege prima. in fine. quod ideo hec diuersitas. quia mitius agitur secundum canones secundum quos non punitur temere appellans. sed secundum legem sic. C. quorum appellationes non recipiuntur. ab executione. §. finali. Item est et alia ratio quia secundum leges instantia perijt triennio. C. de iudicijs. lege properandus. ideo ad breuiandas lites et ne pereat instantia non permittit' appellatio ante sententiam. Sed secundum canones instantia non perijt. de iudicijs. ven. et sic cessat hec ratio. Item lex habuit respectum quod grauamen poterat reparari in appellatione a diffinitiua. canon vere voluit incontinenti prouidere contra grauamen. quod videtur equius. † ¶ Nuero
2 in quibus casibus secundū leges permittitur appellatio ante sententiam. dic quandocunq non potest sufficienter prouideri per appellationem a diffinitiua. C. codex. si quis prouocatione. quorum appellationes non recipiuntur. lege prima ¶ Ex hoc infertur quod ab interlocutoria que nō expectat diffinitiuam post se potest appellari etiam secundum leges. et si iudex pronunciat se non iudicem. de officio delegati. significantibus. ¶ Nota glossam. C. ne filius pro patre. autentica habita. Infertur etiam quandocunque quis grauatur in persona potest appellare etiam secundum leges. dicta lege secunda. codice quorum appellationes non re-

cipi. q; grauamen non pōt reparari. p;o hoc de hereti. cle. j. ver. duro. in glo. in ver. ipso iure. ¶ In glo. sicut. ¶ Opp. q; appellatio ⁊ recusatio non equiparent. nam qñ consensi in iudicem non amplius recuso. §. tit. j. inter. ⁊ tñ appellatio. §. titu. primo. cām. Itē recusatio causat a suspitione appellatio ante sniam a grauamine. §. c. ad hec. glo. forte metu cōtrarij dicit in quo equiparant. s. vt in ea que est clara. ¶ In glo. vlti. ibi frequens. de resti. spolia. lib. vj. ibi, ver. qui presens. sta cōtrario q; regulariter tps currit de momento ad momentum nisi aliud in iure exprimatur. sic loquit. c. pia. ⁊. c. frequens. ⁊ eo. tit. cle. sicut appellationē. vbi de hoc in glo. magna. in pri ci. p;o hoc litera extunc. ⁊ sic incontinenti post presentationem. p;o hoc. §. c. personas. in glo. vlt.

Eruenit. Notarius criminosus non audit appellans. primo querela. scdo p uisio. ibi fraterni. vbi distinguit secundū membrum: ibi si vero. ¶ In fi. glo. ij. qñ dicat excessus notorij ita q; nō audiat appellās. oico. j. c. cū spali. §. porro.

Onsuluit. Idem dicit cum capitulo prece denti.

Aggestum. Summa vt supra capitulo meminim⁹. ⁊ declara vt ibi communis diuisio: ibi tue.

D presentiam. Excōicat pene cognitione appell. absolutur ad cautelam. ⁊ si postea apparet eum legitime appellasse non punitur p;o eo qd interim celebrauit. primo cōmissio. secundo delegati processus. tertio diffinitio: ibi ideoq;. ¶ Nota ibi contra appellationē. q; ad hoc vt reuocētur innouata post appellationē oportet q; sint ʒ appellationem. si enim essent ab ea appellate separata secus. j. c. feq. in glo. j. solet. ⁊ ad hanc absolutionē ad cautelaʒ pōt facere is qui excōmunicauit. d. c. solet. in glo. j. videt etiā q; hoc possit non tantum ordinarius sed etā delegatus. vt hic. Archi. tñ ibi dicit hoc nō procedere nisi habeat speciale mandatū. ⁊ de hoc ibi in glo. j. in fi. eiusd. glo. ¶ Opp. eo ipso q; iste fuit absolut⁹ videatur fateri excōicationem tenuisse. ⁊ tñ contrarium innuit dic q; petens absolui ad cautelam non fatetur excōicationē tenere. vt hic. sed fi simpliciter petit se absolui vt hic: secus videtur. quod tñ procedit qñ petit coram excōicatore. tūc enim videtur renunciare appellationi interposite nisi protestet q; salua sibi sit appellatio. no. Inno. j. c. questioni.

Am tenemur. Si appellās in sua possessione turbat iudex pteam reformare. ¶ In gl. ij. ibi in delegato secus. immo idem si alʒ haberet iurisditionē: q; datus erat sup omnibus causis que possent verti iter istos licet hec forma reparetur. de rescrip. ad hec. sed quomodocūq; ponat q; habeat iurisditionē procedit hic in fi. eiusd. glo. ex hoc videt non p;o cedere quod hic dicit q; iste cōparendo coram iudice a quo intelligit renunciare appellationē. Sol. p;opter hoc dant varie solu. ⁊ varij intellectus ponunt hic. sed litera est plana. et dic q. c. gratum. ⁊. c. cū venisset. alʒ in glo. loquunt qñ cōparet coram iudice a quo super cā in qua appellauit. hic autem qñ super articulo emergenti qui pōt expediri nō cognito de appel. p;o hoc litera ibi pretermisso. ⁊ sic habes vnū casuʒ in quo iudex procedit pendēte appel. nec dicit innouare ⁊. xvj. tales casus ponit Spec. de app. §. pe. in prin. ⁊ dic generaliter q; oīa que possunt fieri penden. negocio principali fieri possunt ⁊c. pendē. appel. vt est cautio; que prestatur p;o legatis. ff. vt leg. no. caue. postq;. §. imperator. vbi de hoc. qd no.

Onsuluit. Summa vt. §. c. inter cetera. vt sic generalis appellatio non limitata ad cām vel psonam a qua non valet: sed limitata sic. ¶ In fi. glo. ⁊ sic fm glo. hodie non procedit istud casu sed pōt intelligi procedere fm ea que dixi. §. eo. c. ij. vt intelligatur hic in secundo membro de eo q; appellauit in vna causa. ⁊ intellige seruata forma iuris. vt q; expressit a qua cā appellabat: sed abiecit qd etiā appellabat generaliter. vt q; dixit q; me grauastis dando talem dilationē a vobis appello ab oī processu facto ⁊ faciendo. hec tñ generalitas non multum operat. nam etiā sine ipsa tenet appellatio. idē dic in cō simili exceptione. qui dicit q; me grauastis reiciendo taleʒ exemptionē in cā ⁊ multis alijs: ideo appello. illa essi clausula nihil operat q; non pōt iustificare appellationē nisi ex cā specialiter expressa. eo. tit. cle. appellanti. Inno. vero dicit q; illud quod hic dicit appellationeʒ generalem tenere. pcedit in appellatione extraiudiciali. j. c. bone. vt si dicit appello ne quis me molestet super tali pdio: sed hoc non pcedit. ad hāc literam q̄ loquitur in appellatiōe interposita a iudice. dic ergo vt predixi q; hic fuit appellatum ex certa cā specifice expressa sequuta clausula generali. sed vt predixi generalitas nihil operatur

1 ¶ Prelatus potest esse ambasiator regis.
2 Nuncio an sit fides adhibenda

Em parati. Pretextu appellatiōis nō diff. subditus contēnere ordinariam. primo ponit obiectionē cardinaliū. secundo excusationē epi: ibi cuncq;. tertio responsionē cardi. ibi cardina. quarto preceptū pape: ibi nos. ⁊. j. decidit qd dicebat nūcius epi epʒ appellasse priusq; excōicaret a legato. ¶ Nota q; prelatus pōt esse legator seu ambasiator regis. ⁊ idē in alio dño temporali cuius etiā pōt esse procurator. j. qui fi. fint leg. per venerabilem. no. §. tit. j. cū. J. ⁊. A. Item ibi asseruit. q; statur assertioni cardinalis. Itē q; cōiter nūcio. de hoc cū glo. Item ibi representes. non dicit qñ. ⁊ sic valet citatio incerta ⁊ sine die. ¶ In glo. ij. in fi. hoc procedit si constaret q; cardinalis voluisset q; non obstāte legatione veniret. sed si de hoc non constat. ⁊ hoc innuit in litera quatenus rejicitur excusatio tanq̄ non vera. ⁊ dic plenius q̄ glo. cū queritur de habente plures dños qui simul mandāt cui sit obediendum. aut sunt dñi subordinati et indistincte obediet supiori sicut hic dicit in glo. q; clerici relictis oibus obedient pape. aut sunt non subordinati. ⁊ tunc fm Inn. ⁊ tunc obedient ei q̄ est in maiori necessitate. ff. ad sille. sicq; in graui. §. fi cū oēs. attēdūtur ⁊ alie conjecture de quibus ibi. ⁊. xj. q. iij. q̄ resistit. hec pcedunt nisi alter preueniat. tunc essi sibi obedient p iura alle. ī glos. iuris mādata sint cōpassibilia. tūc enim obedient vtriq;. ff. de custo. reo. l. ij. §. qui phibendi. ⁊ ibi p Bar. ¶ In glo. arg. in fi. de hoc an credat nuncio ᵃ zinquantū cōiter dicitur hoc arbitrariū. de hoc etiā de p;oba. qñ contra. ⁊ in Spe. de cita. §. sequit. ver. sed nunquid credit. ⁊ ibi p Jo. an. ⁊ p Nosti. in summa de dolo sub rubrica de p;tumacia. §. qualiter. v. quid si. ⁊ seq. ⁊ dic q; credit nuncio non solū in hoc qd refert se citasse talem. sed etiā in alijs citationi propinquis. vt hic: q; dixit se inuenisse istū in ecclesia salamantina ex hoc q; etiā credit si dicit qd ille risdit. ar. huius litere. ⁊ q; dixi arbitrariū q̄tum credat. pone exemplū. vt si nuncius vilis dicit se citasse epm honestū qui hoc negat non credit nuncio fm Nosti. de hoc etiā p Arch. lxxxij. dist. ppositi. de hoc etiā de dolo actor. lib. vj. de sent. exc. venerabilibus. §. idē. eo. li. ¶ Opp. extra glo. q; nō debuerit credi assertioni cardinalis. de testi. cū a nobis. Sol. vt ibi. ⁊ dic q; non apparet hic an fuerit sibi creditū. sed an credat. dic vt. j. c. constitutus. ¶ In glo. et sic ibi credi cardinali. dic vt proxime dixi. ¶ In fi. glo. fi. ¶ Op. ī eo q; iste citat ⁊ non apponit terminus in citatiōe. vt dixi in notabilibus. ⁊ sic ʒ: q; non valet citatio incerta. ff. de ver. obita stipulatus. in prin. So. Pe. ⁊ Ly. C. de fer. dies stant cōtrario ⁊ redarguit id quod no. Inn. de ferijs. c. fi. vbi dicit q; valet citatio sine die. sed verius est dictū Inno. per hanc litera m. ad. l. ita stipulatus dic q; loquit in stipulatiōe q̄ est act partiū. aliud in citatione que est actus iudicis necessari⁹. vñ etiā in ea que fit ad certā diem intelligunt esse duo mādata. vnū q; veniat. aliud q; tali die. ⁊ sic primū est incertū ʒ intelligitur certū. s. vt veniat q̄ primū pōt arbitrio boni viri.

1 ¶ Jurans stare mandato ecclesie non auditur si appellat

1 **Dhec.** Qui iurauit stare mādato ecclie nō audit appellans ʒ iuramentū si tñ gratur appellare poterat eū sequēdo ps. de excess. de priui. ad hec. p;o questio. scdo sol. ibi id. ¶ No. ibi post appellationē. q; tempus appellationis prosequēde currit a die interpositionis. eo. tit. cle. sicut dixi. §. c. ex ratione

Estioni. Summa vt. §. c. p;oxi. cōis diuisio. scēda respōdemus. ¶ No. q; appellationi inferenti periurium non defertur. et idem dic si infert crimen: q; nō est inuenta vt sit iniquitatis vinculum. §. c. ad nostram. j. c. cum speciali. §. porro. ¶ Nota ibi eandem ⁊c. q; excōicatus absolutus ⁊ non parens mādato absolutentis reducitur in eandem excōicationeʒ. quod dic vt de senten. excom. c. j. lib. vj. ⁊ dic eandem in genere. nō enim est precise eadem cum prima sit extincta nec reuiuiscat. Ex hoc nota quod indēnitas quandoq; dicit non respectu eiusdem numeri specifici. sed in genere. hoc tamen non p;opte ¶ In glossa prima in fine. dantur extra glossam alie solutiones que non procedunt. ideo sta cum glossa. ⁊ vtraq; solutio glosse potest coniungi.

Preterea de

Reterea. Appellās ab ordiario de delicto quod postea cōmittit ab to puniri potest. cōmunis diuisio. secunda ibi duximus

Onstitutis. Qui non detulit appellatōi sui aduersarij de sua posteriori circa idem contra eum excipere non potest. primo factum decisum. secundo dat iudices. secunda ideoq; ponе casum. vacante ecclesia tor cell. canonicis tractantibus de electione archidiaconus nominauit. L. obiectū fuit q; erat excōmunicatus ⁊ appellatum ne eligeret. hoc nō obstante archidiaconus cū aliquib⁹ elegit ⁊ appellauit ne contra hoc alq̄d fieret: deinde primicerius cū canonicis ꝛpleba. cum cōsensu cleri vel maioris partis elegit. J. causa vtraq; fuit delata ad papā qui respōdit vt sequit. ¶ No. ibi denūciationē. q; sufficit ad probandā excōmunicationē probare q; fuit denunciatus. p;o hoc q; sufficit eius probatio in hoc de sentē. excō. cū disideres. §. secunde. de p;oba. post cessionē ¶ No. ibi cum assensu clericq; quandoq; in electione episcopi interest clerus. qd intellige de iure speciali de electiō. scriptum. no. q; appellatio cui non oportet deferri nō inducit reuocationē innouatarū. tenet. L. electio facta per primicerium post appellationē per archidiaconū. ¶ In gl. vl. in fine vel potest dici q; capitulū consideraui⁹. ⁊. c. auditis procedunt quando fit secunda electio ex interuallo. potest aūt hic intelligi q; vtraq; facta fuerit vnico contextu. ¶ Opp. q; licet archidiaconus non detulerit appellationi primicerij non p hoc licite potuerit primicerius non differre appellationi archidiaconi. q; hec sunt seperata in quibus de vno nō infert ad aliud. de trāslatio. c. ij. so. immo sunt cōiuncta quia vtraq; appellatio erat circa electionē eiusdē dignitatis: ⁊ sic nō seruanti fidē potuit fides non seruari. de iureiurā. peruenit. ij. quod ibi dixi.

Roposuit. Appellās ab ordinario ī vna causa in alijs coram eo tūc respondere potest tñ eum recusare nisi cōueniat de crimine manifeste in quo nō cadit excusatio nec suspitio: vt q; imponit pena surgens ipso facto. cōis diuisio. secūda super quo. ¶ No ibi nisi ⁊c. casum fin. in quo ppter suspitionē nō recusat iudex. de hoc in glo. vl. ⁊ pcedit hoc duob⁹ ꝛcurrētibus de quib⁹ in summario. ¶ In glo. ij. in prin. nō. de verbo debet ᵃ p;ortat necessitatē ⁊ quotidie alle. hec glo. ⁊ de hoc per Bar. C. de. pigno. l. creditores. ibi est in pendenti. melius dic vt dixi. §. c. ad hec si. ⁊ ibi not. dic q; nō expedit expectare euentum appellationis. immo causa pendente pōt recusari ordinarius. pbata suspitione. ⁊ dic vt ibi. ¶ In glo. vlti. ibi quod est notorium. siue actus continui siue transeuntis. fm Inn. de hoc de coha. cle. nostra: Itē fm Inn. hoc erat crimē grauevt in lra. dic q; causa quare non admittit recusatio nec appellatio ponit in litera quia ipso actu dānādū. ⁊ dic ipso actu vt quia erat pena imposita ipso iure quo casu nō potest subesse suspitio q; iudex grauet. sic intelligit archid. hoc. c. in ca. q; suspecti. alias in glo. ⁊ hic dicit id quod dixi. §. c. cum fit ad fi. ⁊ quod no. j. c. reprehēsibilis. ¶ In glo. iij. q; quādo aliquid est ita notorium q; cum hoc pstat nō subesse defēsioni non admittit recusatio quia nō potest haberi suspitio de iudice. ⁊ hoc signa.

a ¶ In credatur nuncio. Adde Bal. in. l. j. in pl. co. ff. de ferijs Sali. in. l. absentem ī. iij. col. C. de accu. et Zap. alle. quarta

a ¶ De verbo ds. ad de glos. in cle. attendentes de sta. regul. Ab. in. c. cum locū. de sponsi. Ab. in ca. j. de desp. impuberū

1 ¶ Excommunicatus absoluit sufficiēti cautione recepta
2 Indigni audientia puniuntur a principe
3 Judex potest tueri suam sententiam.

1 **Ela fronte.** Absoluitur excōicat⁹ sufficienti cautione recepta: ꝛ aduersarius vel excōicator non absoluat appellet: p;o queremē redarguit de quodā excessu. scdo soluit vnū questiū: ibi sane. tertio aliud: ibi de his. ¶ Nota ibi qua frōte ⁊c. q; criminosi non debent esse ausi cōparere coraʒ principe vel ab eo aliquid postulare. ⁊ idem dic respectu alterius iudicis vt sit sensus qd illi qui peccādo faciūt contra ius nō debent esse ausi comparere coram iudice qui hʒ ius exercere: p hoc q; frustra. l. auxilium ᵇ ⁊c. de vsur. q; frustra. ¶ No. q; indigni audientia audiuntur a principe in hoc vt eis respondeat de iure. quod est ideo q; poti⁹ considerat principes cāʒ q̄ personā. arg. de offi. deleg. c. fi. ¶ No. ibi canonicū ⁊ honestū. id de quo in glos. ij. ¶ No. ibi. §. sane. de absolutione ab excōicatione que fit recepta sufficienti cautione. de hoc cum glo. ¶ No. ad fi. q; iudex pōt tueri suā sniam: potius tñ facit contra. sed hic repellitur q; irrationabiliter si opponebat. ¶ In glo. ij. in fi. Opp. q; confirmatio electiōis nō dʒ fieri in ecclesia cum expediant iudicialiter, de elec. c. fi. li. vj. iudicium autē non dʒ exerceri in ecclesia. vt in iurib⁹ alle. in glo. sol. super spiālibus pōt exerceri in ecclesia vt vult gl. ⁊ p;o hoc de immu. eccle. decet. §. ad hec. lib. vj. ¶ Opp. qd potuerit fieri confirmatio etiā in palacio regis. locus enim non est de substantia. de elec. quod sicut. sol. saltem est de honestate vt hic fateo. qd non est de substantia. ideo dicit In nocē. q; confirmationes iste si alʒ erant legitime valebant. ¶ In glo. q; propter. ibi citius mori. nam cum sit extra gratiam dei ⁊ per consequens in potestate diaboli qui non querit nisi mortem hominis. ¶ In glo. ibi immo. ⁊ in casu isto si gna glo. vsq; ad fi. q; sing. ⁊ est sensus q; excōicatus; q; non parit iuri. i. p;o contumacia iudiciali nō absolutur nisi prestita sufficienti cautione: sicut cum quis passus est missionē non restituitur nisi prestita sufficienti cautione. vt in glos. ⁊ dic plenius q; aut fuit excōicatus p;o contumacia vel offensa manifesta. ⁊ non sufficit cautio: sed requirit satisfactio. de senten. excō. venerabilibus. lib. vj. ī de verb. sig. ex parte. aut p;o offensa vel contumacia non manifesta. et de offensa dic q; sufficit cautio iuratoria. de senten. exc. cum desideres. not. de sentē. exc. ad hec. fallit vbi exprimitur de sufficiēti. de pe. felicis. §. cum autē. lib. vj. ⁊ cle. j. §. ⁊ q;. vbi casus singu. ⁊ ibi dico in tertio nota. de contumacia. dic q; aut iudicialis: vt q; non parit iuri ⁊ requiritur cautio sufficiens: vt predixi. est enim cautio pretoria. s. de iudicio sisti. ff. de preto. stip. l. j. §. cōmunes. ⁊ tales regulariter debent esse sufficiētes. ca. l. §. stipulationū. de seque. c. j. in fi. vt lite non cōte. §. in alijs. iuncta glo. ⁊ hoc vult hec glo. aut fuit contumacia extraiudicialis que magis p;oprie dicitur inobediētia. et dic vt. §. de offensa dubia q; sufficit iuratoria. ⁊ hec no. diligenter quia multi decipiuntur. ¶ In glos. vlt. in fi. nam ibi de appellante. hic de appellato. appellans enim petendo absolutionem a iudice a quo videretur renunciare appellationi nisi protesta. d. c. sollicitudinē. dixi. §. c. questiōi. que ratio cessat in appellato. ⁊ sic habes casum in quo iudex a quo non obstante appellatione procedet. alios casus habuisti. §. c. cum teneamur. ¶ Oppo. q; non dʒ excōicatus absolui nisi citato aduersario. vt in. c. excōicato. no. Spe. de contumacia. §. fina. ver. sed pone. eo autem citato etiam contradicente fieri pōt vt hic. si autem eo non citato fiat pōt iudex redarguit: sed absolutio valet: q; iste non est actus iudicialis: ⁊ sufficit q; non reperitur iure prohibitū. p;o hoc de rescri. olim. ¶ Oppo. ad hoc. j. c. romana. §. sniās. lib. vj. fol. ibi nō valet absolutio parte non citata: q; loquitur in archiepo ad quē est appellatum qui non est iudex nisi appellatio teneat. ideo procedere dʒ vt ibi. ⁊ aliter nō valet absolutio. secus si est alʒ iudex: q; tunc tenet absolutio etiam non seruato quod dicit in. §. sentētias. p;o hʒ de sen. ex. c. venerabilib⁹. §. vbi aūt. li. vj. q;d no. de of. del. cū ab ecclīarū. ⁊. c. cū ad repimendā. ¶ Opp. ibi si maluerit aduersari⁹. vt essi esse in pōte aduersarij. i. appellātis an excōicatus nūdeat coā papa: an coā delegato papet cū tñ poti⁹ pmittat hec optio appellato. j. c. c. j. li. vj. fo. host. exponit si maluerit aduersari⁹. s. appellat⁹ hoc repugnat luc. p id qd pcedit ibi ps aduersa. s. appellās. dic ergo si maluerit. s. ad fedē aplicā appellare. vt sic in optione aduersarij sit an appellet ad papā vel nō. nō aūt post appellationē an deferat negociū ad papā ita q; ptes debeāt cōparere istructe super principali in quo est optio appellati. j. c. c. j. li. vj. pōt etiā exponi si maluerit aduersari⁹. i. appellās litigare coā papa: vel coā delegato ab eo. est essi i optiōe appellātis an litiget coā iudice ad quē. an impetret delegatus sup appel. nec p hʒ aliq̄d imutat de dispositiōe. o. c. j. ⁊ hec videt consona litere

b ¶ Frustra legis. auxilium. Ade. l. isti q̄dem. ff. qd me. cā. ⁊ in l. sancim⁹. C. d iu. de liberandi.

1 ¶ Prelatus subditum suspendere vel excōicare non dʒ
1 ¶ Prelatus subditū suspendere vel excōicare non dʒ nisi monitiōe pmissa: nec subdit⁹ precipue regulariter ʒ disciplinā appellare dʒ appellāti pfigit terminus ad appellationē. psequendā infra quē nō psequēs cadit ab appellatiōe ⁊ ordinari⁹ pcedit: ⁊ appellās non p;o sequēs appellato. psequenti condēnatur in expēsis. hʒ quinque dicta. scdm nec subiecti. tertiū si vero. quartū si aūt. quintum precipue. ¶ No. ibi suo genere. vt in glo. iij. ⁊ in ea ibi p posuit. dic vt ibi dixi. ⁊ p hāc literā dicit abbas se defendisse quendā abbatē qui excōicauerat monachū p eo q; sine licentia eius exiuerat claustrū: nec premisit abbas monitionē sed erat de hoc statutū in monasterio. de hoc. o. c. ppositi. in fi. quod signa. ¶ In glo. fm tenorem. nota ex litera ibi infra quē ⁊c. q; ad hoc vt iudex a quo possit vti sua autoritate cōtra appellantē qui nō fuit psecutus in termino expedit q; totus termin⁹ sit lapsus. facit de ele. cōmissa. ī p;ic. li. vj. ⁊ qd no. c. ex rōne. ¶ In glos. pe. in fi. no. ibi sicd p;oprie. q; non ha-

bentes ꝓpria nõ tenenꝯ ad hec. puta qꝛ sunt monachi. xij. q. prima. nõ dicatis, secus puto in prelato etiã regulari: qꝛ poterit satisfacere de prouentib⁹ merẽdo parce. de fideiuſ. peruenit. quod. c. q̃uis loquaꝯ de non regularib⁹. tñ procedit ẽt in prelato regulari q̃ hꝫ administrationẽ in tantũ q̃ etiã potest donare modica si hoc hꝫ consuetudo. de dona., ceterũ. sic in facto consului. ¶ In glo. vlt. nota in litera ibi capituli q̃ prelatus dꝫ corrigere cũ ꝓsensu capituli, quidã tñ exponunt capitulis si regulariter. qꝛ prelatꝰ p se subiectũ ꝑ̃ot corrigere. de hoc p Arch. xvij. q. ij. nulla. no, de reg. Joãnes. z d̃ correctione religiosoꝝ dic de offi. ordi. quanto.

Adhec z infra. Iudex a quo cõpellit appellantẽ ad ꝓsequẽdum sub conditione: qꝛ nisi prosequatur ipse procedit nisi recusetur

Eruenit. Si canonicus ad residentiã nouiter appellat statuit sibi termin⁹ ad appellationẽ prosequendã z interim beneficio deseruire p vicariũ sustentandũ de fructib⁹ bñficij. prio decisa cõsultatio. secdo rñsio. ibi cũ autẽ. z ibi tria dicta. secundũ interi tertiũ q̃d si. ¶ In glo. ij. in fi. posset esse intelligi hic q̃ modicam habuit vim diffinitiue. ideo potuit appellari etiã cã non expressa. q̃d tñ nõ videꝯ consonũ litere. sed dic q̃ hꝫ videretur appellasse frustratoꝛie z cã dilatiõis. tñ de hoc non ostabat. vnde nõ dicit hic q̃ frustratoꝛia appellatio admittaꝯ. ¶ In glo. pe. in fi. z dic spãle hic vt iudex a quo aliq̃d innouet. q̃d facit hoc iure permittẽte ne cult⁹ diuinus minuaꝯ. prouidet enim de vicario generali de quo hic. z de elec. cũ ex eo. li. not. de reg. beneficiũ. eo. li. z dic q̃ hec nõ est innouatio p quã prejudicẽ appellãti. immo prouideꝯ eius saluti.

Onsuluit. Appellatio ꝫ canones non admittit. cõis diuisio. sed a respõdemus. pars. de iude. ꝓsuluit. z legit duplicẽter. primo q̃ fuit appellatũ a rege, p iudeis: qꝛ vez ad mãdatũ ecclie cogebat eos dimittẽre mãcipia xpiana. secdo loq̃t q̃ fuit appellatũ a rege. i. p regẽ q̃ forte habebat cõmoda tpalia a iudeis pro hoc lra ibi pro iudeis. z vtroq̃ mõ. pcedit summarius.

a **Dhec sicut.** pitulo suggestũ. s. eo.

Epriore. Qui non detulit appellationi interposite ad papã mittit cũ literis ordinarij sui ad papã puniendus. primo excessus. secundo prouisio. ibi cũ. ¶ In glo. vlti. in fi. dic aut querit de iure ciuili. aut canonico. primo casu aut in cã ciuili. z pcedit pena. l. qñ iudices. alleg. in gl. aut in criminali. z procedit. l. a proconsulibus. C. eo. si vero. quare de iure canonico in ciuili pcedit. hic in crimali. c. decreto. de hoc p Arch. ibi. ¶ Nuero in eo q̃d redarguit z pmittit non deferẽs appellãtiõi q̃d econtra si detulit appellationi friuole. dic q̃ peccat grauiter arg. hui⁹ litere a ꝫrio: qꝛ ꝫrioꝝ ea. disciplina. nec excusaꝯ licet ob reuerentiã supioꝛis faciat. j. c. cũ apellationib⁹. lib. vj. in prin. z q̃d ibi no. glo. ij. z in glos. in verbo deferens. q̃ dicit talem delationẽ esse reatũ. z glo. fi. dicit talem deferentẽ z esse redarguendũ. peccat ergo mortaliter tanq̃ faciens ꝫ canonem. de elect. generali. lib. vj. ipsa enim delatio est interlocutoriã. pro hoc quod dico. j. c. cũ cessante. si ergo est iniusta. pcedit q̃d predixi q̃ iudex peccat mortaliter. arg. de re iudi. c. primo. lib. vj. si tñ posset aliqualiter dubitari an sit deferẽdũ vel non: tutius est deferre ob reuerentiã supioꝛis. sic in facto respondi. d. c. cum appellationibus.

Clavos. A pena legis etiã particularis non appellaꝯ. vel generalius sic a dispositione. l. etiã particularis non appellaꝯ. z pone casum. quidã abbates moniti a monachis ꝫm constitutiones regule vt cederent prelationi appellabant. ¶ In glo. ij. in fi. vel ꝫm Innoc. speciale in regularib⁹ vt pro sola infamia possint remoueri. quod est singulare. per hoc enim habeꝯ q̃d paria sunt regularem esse infamem de crimine. vel conuictũ. tñ nõ puto pcedere nisi in specialib⁹ religionib⁹ habentib⁹ talia statuta. ¶ In glos. vlti. ibi in singulis. hoc non pcedit. qꝛ. c. in singulis fuit Innoc. iij. hoc Alexandri. iij. q̃ precessit Innoc. dic ergo vt in casu q̃ hic loquit de religionib⁹ que habent statuta vt prelati resignent in capitulo si ad hoc vouẽt. siue si sunt conuicti de crimine vel infamati. tunc esse si appellant non audit appellatio. qꝛ est ꝫ. l. s. particularem religionis. z ex hoc colligit summarius. z p hoc no. q̃ sicut non appellatur a pena legis seu canonis cõis: ita nec particularis: seu municipalis. ¶ Opp. ad hoc. ff. qui z a quibus. si priuatus. de polli. quotiens. in fi. de ap. l. si constat. dicit Bar. ff. de appel. nõ reci. l. fi. q̃ a dispositione legis vel statuti non appellatur si est dispositio generalis. ff. de origi. iur. l. ij. §. ex actis sed si contra certam personam loquatur dispositio bene appellatur vt in contrariis. sed illa iura hoc non probãt: dictũ tamen est pulchrũ z est ratio quia: quando disponitur cõtra particularem non est proprium. l. sed sententia vel preceptus vel quid aliud. l. enim debet esse generalis. de constit. c. j. z fi. quod a dispositione. l. nõ appellatur. not. Ly. C. que sit lon. consu. l. ij. in quarta principali questione. z est ratio q̃ cõstat non subesse equitatem pro appellante qui non potest dicere se grauatum ex dispositione legis: et hoc intellige quando appellatio formatur contra dispositionem legis. sed si negant factum. vt pone hic si abbas appellaret negans se esse infamem vel conuictum bene audiretur: nec litera cõtradicit. immo presupõit q̃ constabat q̃d erat infamis vel conuictus. licet autem non appelletur a sententia canonis. tamẽ a sententia hominis declarantis commissam esse penam iuris bene appellatum. vt no. de elec. cupientes. §. insuper. lib. vj. in gl. z pertinet. que est nota. non facit quod not. de consi. cle. presenti. in gl. per te notata. z ptz ideo q̃ põt male declarasse. z hoc vltimum signa. tñ oĩa ista sunt notanda

Daures. Breue est non summaꝯ ibi delegati. Idem in ordinario. s. c. personas. et capitulo cum sit. j. ex insinuatione. et hoc. c. intellige vt in illis dicitur.

1 ¶ Iudicium de equipollentibus dicitur idem

Daudientiam. Qui se z sua ꝓtectio verbum appellationis non expriimat intelligitur appellasse. primo factũ. secundo dat iudices. ibi licet. ¶ No. summarium ex quo colligitur q̃ de equipollentibus idẽ iudicium. de iudi. c. j. vbi no. z facit hic qꝛ paria sunt appellare: vel protectioni se submittere. quod dic vt. j. in glos. iij. ibi generali protectione. vt quando papa suscipit generaliter aliquam ecclesiam sub protectione. quo casu non intelligit eam eximere. hic autem fuit specialis protectio seu submissio. scilicet in certa causa que habet vim appellationis. vt in glossa dic etiam q̃. c. ex parte pe alle. loquitur quando papa suscipit aliquem sub protectione. quo casu verba non operanꝯ ex emptionem dicti capituli. quod potest intelligi siue talis protectio fiat generaliter. vt in exemplo premisso cum suscipit ecclesiam sub protectione. siue specialem. vt si recipit ecclesiam sub protectione super tali causa vel si recipit specialem personam super certa causa in omnibus enim istis subest eadẽ ratio: qꝛ verba protectionis non inducunt exẽptionem. hic autẽ loquitur econuerso q̃ aliquis se subijcit protectioni apostolice. quo casu hoc hꝫ vim appellatiõis. vt in gl. z licet hic hoc dicatur de papa. idem videꝯ de alio superiore. qꝛ si hec submissio hꝫ vim appellatiõis dꝫ hoc operari. ita in alio superiore sicut in papa cũ non appareat in papa rõ specialitatis. z sicut papa iudicat ꝛc. ꝫ. tit. j. in causis. ibi, non tenuit. videtur velle glo. hic aliam sol. ad. c. ex parte q̃ hic suia non tenuit: nõ quia obstaret protectio, sed qꝛ lata a non iudice. z hec potest esse vera in se z concernit glos. de quo in hac glo. z. ꝫ. in glo. j. sed tunc hec decre. non esset sub cõgruo tit. ideo dic vt prius q̃ hec protectio habuit vim appellationis. quod etiam sequitur in glo. ¶ Opp. ad hoc. j. c. vt debitus. vbi nonvalet appellatio a grauamine nisi expressa causa graualminis. Solu. intellige hoc secundꝫ illud quod iste se submittit protectioni seruata forma obseruanda in appellatione de qua in capitulo vt debitus. z. j. c. j. lib. sexto. sed vbi debebat dicere appello dixit protectioni me subijcio. que verba important idem quod appello. maxime si hoc fit per simplicitatem. et per hoc quia appellationi non est tradita certa forma verborum. sufficit ergo quomodocunq̃ constet de mente. ¶ In glossa penultima. ibi a papa. vult soluere tale contrarium. videtur enim litera sine cause cognitione innuere quod cum cause cognitione valuisset: cum tamen iudex a quo deserit esse iudex. metu contrarij dicit glossa quod potuisset cum cause cognitione facta sibi delegatione per papam. et intellige sine cause cognitione: vt sequitur.

¶ In glossa ibi: vt quia non posset z cetera. Innocentius vero exponit idest non cognito de causa; quasi ex arrupto: z tunc nõ reuocatur sententia propter protectionẽ: sed quia lata causa non cognita. z hoc facit ad glossam precedẽtem z per hoc de constituti. ecclesias. sed secundum hoc non facit ad titulum vnde tene cũ glossa. ¶ In glo. vlti. ibi post huius protectionem, videtur glossa approbare primam sol. de qua. ꝫ. ¶ In glo. iij. s. q̃ hic nõ fuit sentẽtia lata a nõ iudice nisi

dice nisi ex hꝫ q̃ iste habeaꝯ pro appellato nõ aũt ex alio. s. qꝛ diceret istũ subesse nõ ꝫamo: ẽsi ecclie. ꝫ ¶ Compostolane

Acceptatio. Non summaꝯ quia breue est. q̃ immo etiã de cõsensu vtriusq̃ partis nõ possit cã appellationis remitti ad primum quia. l. prohibet. C. e. l. eos in prin. sol. ibi quando appellatũ est a diffinitiua: tũc enim si appellãs reuertit ad iudicẽ a quo intelligit deserta appellatio z sententia remanet firma. de offi. dele. gratũ de testi. cũ veniset. j. c. sollicitudinem. iudex ergo ad quẽ nõ potest talẽ remissionẽ facere nisi forte sit princeps qui ex certa scientia derogãdo legibus hoc faceret: tũc enim ipse posset tollere ius positiuũ pro hoc quod not. in ea. l. eos. ¶ In glos. non ante que dicit q̃ papa ex certa scientia causam appellationis interposite ab interlocutoꝛia a suo delegato potest eidẽ cõmittere. z idẽ videꝯ de appellatione a diffinitua eadem ratione. pro hoc quod no. Ly. in ca. l. q. j. dicẽs. l. illa prohibẽs cognitionẽ appellationis cõmitti iudici a quo: ita procedit in appellatiõe ab interlocutoꝛia sicut si a diffinitiua. z dic q̃ cũ hic non loquaꝯ in principe sed in quolibet iudice debet hic intelligi q̃ iudex ad quẽ potest remittere de cõsensu partiũ vel alterius. s. appellãtis q̃ñ appellatũ est. s. ab interlocutoꝛia. sic intelligit hec glo. in eo q̃ alleg. c. interposita. §. ij. q. §. limitat hꝫ c. z non dicit hic q̃ cã non cõmittaꝯ primo iudici: sed q̃ non dꝫ remitti ad primũ. q̃d intellige de cã principali q̃ nõ remittitur ad primũ nisi q̃ñ appellatũ est ab interlocutoꝛia z constat male appellatũ vel appellationẽ desertã. s. c. rẽphensibilis. j. c. vt debitus. z dato q̃ cã pendeat coꝛã iudice ad quem põt remittere de ꝫsensu appellantis. vt in glo. quod pcedit si non interest appellati. alꝫ condẽnaꝯ appellãs in expẽsis z interesse appellato. d. c. interposita. §. ij. j. c. j. lib. vj. versi. q̃ fi. ¶ Oppo. ad hoc de ꝫsensu soli⁹ appellãtis non possit fieri remissio p̃dicta. põt esse appellatꝰ velle psequi coꝛã iudice ad quẽ. arg. C. quo. z q̃ñ iud. auꝯ. q̃ semel. j. eod. cle. ñ appellationẽ. sol. ad auꝯ. q̃ semel vt dixi in. c. ex rõne. ad cle. si appellatio nẽ dic q̃ loquit in appellatiõe a diffinitiua. hic ab interlocutoꝛia. hec non scribunt̃ p alios. sed in quodã examine discussa fuerunt: z hic postea notaui.

Dstremo. Delegatꝰ etiãpatꝰ appellationẽ remota recusari põt fissit consanguineꝰ. vel si fuit eiꝰ aduocatus in illa cã. prio q̃stio. secdo sol. ibi huius. ¶ In glo. j. ibi honestiꝰ reputo. Jo. an. dicit arbitrariũ ꝓsiderata affectione ex ꝓiecturis z ꝓsuetudine patrie. nã si esset locus seruetur parẽtela vsq̃ ad millesimũ gradũ: vel vlteriꝰ poterit recusari. dic q̃ nõ sufficit sola ꝫsanguinitas nisi allegent̃ alie cause rõnabiles sup suspitione. z in hoc surgit aliud dubiũ q̃ñ cõputabit̃ ꝫsanguinitas ad hũc effectũ recusatiõis. nunq̃d ergo cõputabit̃ ꝫm legem vel ꝫm canones in quo sunt varietates. dic vt dico d cõsangui. c. fi. in arbore ꝫsanguinitatis. q. r. ¶ In glo. vlt. in fine. opp. extra glo. q̃ non debuerit hic admitti recusatio cum in rescripto esset clausula ap. re. so. hoc forte fuit cã dubitandi. sed dic q̃ clausula non obstat: qꝛ non pcernit recusationẽ sed appellationem. z hec causantur ex diuersis causis. vt dixi supra ad hec simi.

1 ¶ Interdictum et excommunicatio equiparantur.

Adhec quoniam. Suia iterdicti nõ suspendit p appellationẽ sequẽtes. cõis diuisio. secunda noueris igit̃.

1 ¶ No. q̃ interdictũ z excõicatio eq̃parant̃. z q̃ñ dici se. ꝫio. ¶ Opp. q̃ litera ibi sit, interdictũ non inferaꝯ ex pcedenti. premittit enim q̃ post appellationẽ non põt q̃s excõicari. z ex hoc infert ab interdicto non posse appellari: q̃ cõsequentia non bene inferr̃. so. illa pcedit p subauditũ. s. q̃ sicut excõicatio post appellationẽ non tꝫ. ita p ꝫ tñ et appellatio non impedit excõicationẽ pcedentẽ. j. c. pastoꝛalis. z fit duplex cõparatio hic inter interdictũ z excõicationẽ. vna vt sicut appellatio precedẽs facit q̃ excõicatio postea lata nõ tꝫ. ita z in interdicto. alia cõparatio q̃ sicut appellatio sequẽs non tollit excõicationẽ pcedentẽ. ita nec iterdictũ. ¶ In gl. prima ibi pastoꝛalis. hoc declarat̃ dixi sup litera ibi ꝫ q̃d si aliqua ecclia interdicta est. ꝫ glo. formet q̃stionẽ in interdicto loci. tñ. j. etiã dicit de interdicto psone: et qꝛ interdictum põt esse multiplex dꝫ intelligi q̃stio de interdicto ꝓprie sumpto: pro ut est suia censure. de verb. sig. quereti. quo casu celebrans incurrit irregularitatẽ. de excess. prela. c. fi. de sen. excõmu. is cui. §. fi. lib. vj. z ibi no. reperiꝯ aũt z aliud multiplex iterdictũ. vt si interdicit q̃s. i. phibeꝯ ab ingressu possessiõis si ingredit̃ celebrat non est irregularis. idẽ si interdicit vel suspẽdit a bñficio vel ab alio sit̃ ibi eps suspẽdat ad tps. gl. presupponit q̃d eps possit suspendere. de hoc tñ. j. disputat. Item hic implicaꝯ aliud nunq̃d possit interdictũ suspẽdi ita q̃ stante substantia impediaꝯ eius effectus. an vero coĩpo q̃ suspendit̃ ex toto tollaꝯ. z in hoc sunt varietates de quib⁹. j. ¶ In glo. ibi. §. si z. vult ergo hec opi. q̃ potest suspendi interdictum quo ad effectũ stante substantia interdicti. Ibi. §. q. dic vt. j. ibi tollat illud ex toto. hoc tenet Jo. de lign. z ita terminant disputando: qꝛ in sententijs censure actꝰ primꝰ q̃ est ipsa condẽnatio non distinguit̃ a secundo qui est executio. trahunt enim secum executionẽ. j. ca. pastoꝛalis. inducit etiam. ff. de excu. tuto. titius dixit testatꝰ titij tutoꝛ: esto si p̃sens fueris: tutoꝛ ne esto si redieris. tutoꝛ esto cum abest. extinguit̃ tutela cum reuertit̃ est noua z potest de nouo proponere excusationẽ. dic veriꝛem aliã opi. pecc. q̃ duret substãtia. cum enim possit eps ex toto tollere interdictum. ergo fortius suspendere executionẽ solã. qꝛ qui põt totũ põt z partem. de offi. dele. pastoꝛalis. ver. itẽ cum totũ. z in interdicto loci vt formatur questio. ¶ In glo. de interdicto psone. die vt. j. in glo. ¶ Ad rõnes p̃missas. dic ad primã non esse verũ q̃ in signis censure non distinguaꝯ actus primus a secũdꝰ. q̃a immo distinguit vera. i. intellectu: qꝛ executionẽ per intellectum percipimus esse distinctã a suia secunda: sed non distinguunt tpe: qꝛ statim cum est suia secum trahit executionem. cum ergo sint distincta suia z executio possunt p̃ iudicẽ separari. Ad. l. titius dic q̃ ibi non fuerunt verba suspensiua: sed extinctiua ne esto. secus si dixisset administratiõe caueas: qꝛ tunc non desideret esse tutoꝛ. z q̃ possit suspendi effectus interdicti stante interdicto. facit. c. dilectis. §. qꝛ. alleg. in glos. non tñ oĩno probat per id quod. j. dico. sed probat rõne. cuꝫ enim papa possit suspendere effectũ interdicti. de priui. cum z plantare. §. q̃d si. z. c. priuilegia. ver. illud. de sen. exc. c. fi. li. bꝛo. vj. ergo idẽ in eẽ quo ad interdictũ perselarũ. z ꝫ glo. videaꝯ infra dicere spãle in papa. hoc tñ non pbat iure. z contra est. ꝫ. tit. j. in causis. Quidã tñ auditoꝛ meus dicebat q̃d aliud in papa quẽ est supꝛa ius. de pcess. prebẽ. proposui. q̃ in eẽ qui non põt ꝫ ius. de tempo. ordi. dilectus. est autẽ contra ius q̃ stante suia interdicti tollatur eius executio cuꝫ de iure trahat secum executionẽ. vt hic. z. j. pastoꝛalis. sicut etiã iudex non põt facere quin dãnatum furti sequaꝯ infamia. ff. de furtis. non potest. z hanc rationem ponit. c. dilectus. §. qꝛ dic aliud in infamia quã non potest tollere nisi princeps vel alij de quibus nota. de re iudi. cum te. z cum dicit q̃ interdictum de iure trahit secum executionem. hoc pcedit nisi ab habente potestatem fuerit limitatum. z q̃ possit limitare patet ex premissis cuꝫ possit ex toto tollere. z sic melioꝛ videtur opinio q̃ possit suspendi. z sic communiter tenetur. quia presupposita. videtur dicendum quod medio tempoꝛe possit appellari. z sic dicit glos. obseruari. et videtur casus in dicto. c. dilectus. §. quia. per quem. §. Joan. de ligna. disputãdo hoc tenuit dum ciuitas Bononie fuisset interdicta et ad tẽpus suspensum interdictum et medio tempoꝛe appellatum. dicq̃ ille. §. non facit. ibi enim de suspensione diuinorum seu cessatione in certa ecclesia. scilicet altisiodoꝛensis. que non habet vim interdicti. vt dico de sponsalibus. non est dictuꝫ. tamen est verum quod pendente suspẽsione interdicti potest appellari. ratio enim quare appellatio post interdictum non suspẽdit eius effectum est: non quia interdictum trahat secũ executionem. sed hec operatur cõstitutio ecclesie vt sentẽtia censure magis timeat. ifra capitulo pastoꝛalis. vbi dico. hoc autem videtur inductum de sententia interdicti que est cuꝫ effectu. et sic secus quando est suspensum. et in hoc potest instari vt hic plenius scribo. sed saltem communius. hoc est quod appellari potest. sed dicit Joan. calderi. verius videri quod non possit appellari per id quod notat Innocentius de cõsuetudinibus. cum inter. licet obseruetur quod admittit̃ appellatio. Ex his que dicta sunt et que infra sequunt̃ in glos fa infero conclusiones. prima excommunicatio z interdictũ equiparantur quo ad appellationem: non quo ad omnia: qꝛ non quo ad suspensionem. quia interdictum loci suspẽditur non excommunicatio. vt infra in glossa. Secunda in sententijs censure actus primus z secundus distinguitur non tempoꝛe. sed natura idest intellectu. Tertia pendente suspensione interdicti non videtur posse appellari secundum subtilitatem. tamen secundum obseruantiam appellatur que obseruantia etiam potest defendi de subtilitate. vt dicatur quod iura que dicunt non posse appellari loquũtur de interdicto perfecto. idest non suspenso. ibi et extra eodem tempoꝛe. pro hoc q̃d no. Innoc. j. c. pterea. dic tñ q̃ papa põt etiã excõmu

plicatione suspendere. vt no. j. c. dilectis. in glos. fi nõne. Ibi alicui p iuslegiũ. intellige stante interdicto non suspẽso quo ad executionẽ. ziuili. ¶ Quero in eo quod dixi posse appellari ab interdicto pendẽte suspensiõe. an hoc pcedat indistincte. videt q nõ, nã si a die lati interdicti trãsiuit decendiũ nõ videt admittendus appellans. ff. tit. j. ad sdulsationẽ. sol. contrariũ videt vgere tenẽdo q p suspensionẽ non tollat sntia interdicti: sed tm suspendat. tenẽdo autẽ q p ex toto tollatur cessat ziium. z pterea quidã tenẽtes q nõ tollitur stat contrario qnõ poterit appellari nisi infra decendiũ a die lati interdicti. dic melius q etiã postea. videt enim appellari a futuro grauamine ne completo tpe suspensionis appellatiõis ex interdicto grauet. qñ dicas q hec est executio iuris a quo non appellat. ff. c. qui nos. d. c. ad consultationẽ. dic q hic appellatur ab ipso interdicto. pter grauamẽ futurũ: nec dicẽdum cucurrit: q: ante suspensionẽ nõ poterat appellari quo ad suspendendũ effectũ interdicti. vt hic. z non valenti agere ꝛc. de cõcess. prebẽ. q: diuersitatẽ. Item interdictũ suspensum pot aliquo modo dici nouus. q: est sub alia qualitate. et quicquid sit de iure de obseruãtia appellatiõis etiã post decendium. pro qua obseruantia faciunt predicta que nota

¶ Cum in ecclesia. Iudex appellatiõis remittit appellantẽ z cãm ad prio:em iudicẽ nisi constet a grauamine vel iniusta snia appellatũ. primo factũ. secundo pronidet. ibi vñ ¶ Nota ibi pozrectã. q: sufficit appellationẽ pozrigere iudici etiã si nõ legat. j. c. appellatio. lib. vj. ¶ No. ibi app. remo. de hac clausula. de hoc. j. pastoralis. z. c. vt debit⁹. ¶ In glos. j. ibi archiepõ cantuariensi. qui est legat⁹ in prouincia. de offi. leg. c. j. pot ergo adiri p querelam. vt ibi. z sic frustra considerat hic an appellatio sit interposita ex cã rõnabili. glo. videtur fateri ziium. dic melius q dato q possit adiri p querelam. tñ si fuit aditus p appellationẽ procedit quod hic dicit nã etiam papa: qui ab oibus clericis pot adiri p querelã de fo:o cõpe. c. fi. si appellat. ad cuz irrationabiliter remittit appellantẽ ad primũ iudicem. j. c. vt debitus. z. c. j. lib. vj. z sic pcedit regula q potuit noluit ꝛc. de offi dele. cum sup. Item dato q archiepõ iste potuisset adiri p querela: z. tñ si cã est incohata coã epo non pot adiri archiepõ tanq̃ preuentus. d. c. vt debitus. z de fo:o cõpe. c. pe. z sic opo:tet q appellatur. ¶ In glo. ij. vbi vt debitus. ¶ Opp. q: illud. c. facit ius nouuz z tñ quod ibi dicit prius hic habebat. soluit Inn. q illud. c. primo facit ius nouũ. d. c. vt debitus. dic etiã q id quod ibi statuit non habebat hic. solum cm hic dicit q non est admittenda appellatio p iudicẽ ad quẽ nisi constet q ẽ sit pozrecta z interposita a grauamine vel iniusta snia. nõ expediebat autem tempore huius. c. q grauamen esset expressum coram iudice a quo. sed sufficiebat q subesset. sed per. c. vt debitus in ducitur q opo:tet q sit expressum coram iudice a quo.

¶ Rectetue. Si appellans qui non prosequebatur remissus ad primuz iudicem iterum grauat iterum pot appellare. cõmunis diuisio. secunda rñdemus. notabilia sunt in summario.

¶ In glo. ij. ed. in fi. z p predicta iura videtur non fuisse audiendã secundã appellationẽ. ex quo enim appellans nõ renunciauit appellatiõi iudex a quo libere vtitur sua interdi. quidã vt Lau. dicunt hãc non esse decretalem. quod nõ pro cedit. vt. ff. in prohemio. alij q est speciale in numero hic. pro hoc litera ibi presertim. fz hec expositio est improprria. vt dicosde excep. c. j. de confes. c. ij. Goffre. dicit q non prosequẽs non auditur si vult innouare appellationẽ defertam si pe no uo appellat. ¶ Oppo. ad hoc q etiã de nouo non possit appellare. Ex quo enim primã appellationẽ non fuit prosecut⁹ censetur frustratoria z ipse censetur contumax qui non auditur appellans. de dolo. cle. vna. fol. aut non prosequens non reuertitur ad iudicem a quo z procedit contrariũ. aut reuertitur: z tunc cessat contumacia. z sic si iterũ grauet pot lappellare. vt hic. Io. calde. dicit idẽ de non reuertente. z ad clemẽ. vnã respõdet q pcedit qñ appellatio fuit frustratoria. pro hoc qd ibi no. ¶ In glo. magna. in prin. q̃ inter manifestos contumaces nõ enumerat non psequens appellationẽ: tales tñ tenent ad sumptus aduersarij. ff. c. reprehensibilis. versi. si autẽ. quod videt verius. ¶ In glo. pe. ibi a diffinitiua. fz hic modus nõ conuenit lre quz loquit de appel. ante sniam: ibi loq̃ hz ante sniam. f. q ab eodẽ actu non pot vna ps tertio appellare: fz tm scdo. sup diuersis aliis articulis pot appellare se pius. vt in glo. ¶ Opp. ad hoc: q: hic fuit appellatũ secũdo aduerso grauamine. ergo potuisset appellari etiam tertio et pluries. cuius ziium innuit litera ibi scdo. a Zio dic q allegatio inducit valde supficialiter. vel dic melius q inducitur a fortiori. cũ enim etiã ab eodem actu liceat secũdo appellare fortius a diuersis: quo casu pot appellari quotiẽs q̃s graiatur. vt in glo. z in fi. ¶ Quero si ab eodẽ actu vt ab eadez diffinitiua bis appellat. fol. aut simul z habenẽ pro vna appellatione. j. c. ab eo. lib. vj. in glo. iij. aut ex interuallo z secunda appellatio nihil operat: q: si tenuit prima rescindit sentẽtiã. vnde scda non pot amplius rescindere. hoc no. Dy. z bart. ff. de noui ope. nũcia. l. cũ pcurator. §. j. sed si prima nõ tenuit scda inter decendiũ tenere pot. ¶ Quero si q̃s appellat viua voce saluo iure appellandi in scriptis. dicit Bar. in d. §. j. q illa verba saluo iure ꝛc. solũ operant q possit illam appellationẽ in scriptis redigere. dicit tñ q pot vtrãq̃ prosequi z perinde est acti simul esset interposite. videt velle q scda trahit ad primã. z sic tpa prosequendi cõputant a pria. dic melius q q: fauo:abile est tueri appellantes prima trahit ad scdam. videt enim appellans tacite dicere saluo iure ꝛc. idest nisi appellauero in scriptis. z sic cũ appellat in scriptis recedit a prima. z sic ꝛsului. facit quod dico de clausula saluo iure ꝛc. de feu. c. ij. Zio. iij. Ex hoc dic q tpa prosequendi cõputabunt a scda. pro hoc quod not. de dolo. cle. vna. in glos. magna. in fi. que tñ loquit qñ primo appellatuz est ab interlocutoria. scdo a diffinitiua: q: tũc si prosequat vltra tpa cõputant ab ipsa. sed idẽ dicendũ qñ ab eodẽ actu bis appellatur modo predicto. z hec nota q: sepe accidunt.

¶ Reterea requiritur. Subtilissima z hoc dicit. a snia censure lata sub conditione suspensiua potest ante euentũ conditionis etiã post decendiũ appellari et effectus snie impedit. primo questio. scdo solutio: ibi videtur notabilia colligent in materia. ¶ In glos. j. in fi. ¶ Opp. q nõ valuerit snia tanq̃ incerta. pter conditionẽ apposita. C. de sent. cũ iudex. Sol. aut querit de interlocutoria. z dic q pot fieri sub conditione. ff. de re iud. a diuo. §. in venditione. vbi glo. singularis. z. pbat ibi fm vnũ intellectũ. aut querelã de diffinitiua. z aut est conditio de psenti vel de preterito et valet snia: q: nõ est pprie conditio. q: non suspedit. ff. si cer. pe. cũ ad psens. z. l. q: itaq̃. vt si iudex dicit condẽno te si est p batũ. videt tñ iudex arguendus de imperitia. pro hoc. d. §. i venditione. aut cõditio est de futuro. z aut coheret negocio: z valet. vt si iudex dicit condẽno titiuz feio si iurauerit in supplementũ pbationis. d. l. cũ iudex. d. §. in venditione. sic fuit hic: q: ista conditio fi nõ satisfecerit est coherẽs negocio nõ satisfaciẽs enim compellit ad hoc p censuram. aut conditio est extrinseca non coherens negocio: z non dz apponi in sententia. vt in. d. l. cuz iudex. z si apponit appellari pot. ij. q. vj. §. biduũ. vbi de hoc, qui etiã habet. ff. qñ ap. fit. l. j. §. biduum ¶ Opp. z aliter q p illa verba te excõicatũ esse cognoscas non sit lata snia: q: non continet condẽnationẽ. de verb. sig. in his. sol. Goff. supplet qõ iudex dixit te excõico: z te excõicatũ esse cognoscas. dic p merita. de iudi. c. j. q sufficiunt illa verba te excõicatũ esse cognoscas que ad rectũ sensuz impo:tant. i. excõico. ¶ Tertio opp. q snia hic statim tenuerit. nã per illa verba nisi satisfecerit non inducitur conditio suspẽdens: sed resoluens. ff. de actio. z obliga. obligationũ fere. §. conditio. vbi si promitto centũ nisi nauis ex asia venerit statim sum obligatus. sed adueniente conditione resoluitur obligatio. si ergo hic statim fuit excõmunicatus non debuit audiri appellatio. ff. c. quoniam ad hec. Solu. non tangit z videtur difficile contrarium. dic qõ refert an dispositio precedat conditionem et procedit contrarium. vt si dicit iudex ex cõmunico nisi satisfeceris infra viginti dies. an vero dispositio non precedat. sed conditio. vt hic. nisi satisfeceris te excõmunico. z tunc actus suspenditur quo ad substantiaz. z ex ponitur nisi. i. si non. hoc sentit glos. in. §. conditio. et qõ hic suspẽdat snia patet ibi liget querebat cm an adueniẽte termino ligaret. z sic nõ prius respondet q nõ ligabit si appellat. hec distinctio non videt pcedere qñ vba simul pferuntur tũc aut nõ cm refert que pcedãt vel sequant cũ debeat reduci ad pprium z sanũ intellectũ. de reseri. cãm. z hoc sentit gl. vl ti. in. d. §. conditio. quã Bar. ibi dicit verioẽ aliqua de qua p misi. si autem subl diuerso tractu verba proferuntur. vt si iudex precepit vt soluas. z deinde ex iteruallo nisi solueris excommunicat. tunc prima sententia tenet licet possit resoluri euentum conditionis. ff. de in diem adiectione. lege secunda. et ibi glossa. et videtur ponderanda natura dispositionis ex qua colligetur mens disponentis. vnde in. §. conditio patet quod conditio fuit relata ad resolutionem obligationis hic ad impediendam natiuitatem obligationis seu sententie: que tantum ferebatur contra non satisfacientem.

¶ In glossa secũda. ibi suspenditur snia etiã quo ad substãtiam

a Saluo iure. Addo quid ipo:tatista cl'a vide textũ in. c. inter monasteriũ. in ver. saluo iure diocesani de re iudi. z ibi Ab. z doc. glo. in vbo pure. in. l. itẽ labeo. i. §. j. ff. famil. hercis. baldũ in auc. interdicimus. C. de epi. & cler. Bal. in. l. peremptoriaf. C. sententen. rescindi nõ pos. Alexã. de imo. consilio. xcij. incipit. viso themate supascripto in. iiij. vol.

tiã: q: nõ est verũ dicere q sit excõicatus nisi post euentũ cõditionis. z p hoc soluit Zio: z sequẽs. d. c. pastoralis. pro hoc qd dico. §. ad hec. qñ ibi ante diẽ cõditionis videt velle qõ semp possit appellari anteqũ eueniat ꝛditio. z sic etiã post decem dies a die late snie. pro hoc lra ibi medio tpe. de quo: uz verboz intellectu sunt varietates. quidã vt Tan. z Brix. dicũt medio tpe. l. intra. x. dies. cũ cm essent. xx. dies. x. sunt medii. z fm hoc nihil hic inducit spãle in snia censure. Zio vult hic glo. in eo qõ dicit in aliis sentẽtiis sub conditione latis appellandũ intra. x. dies. z sic nõ toto medio tpe. i. ante euentum cõditionis: quo toto medio tpe pot appellari in censura snie. vt prime dixi. ergo alij vt Bof. z Prof. dicũt plus qõ nõ solũ medio tpe. i. ante euentũ cõditionis. fz etiam postea intra. x. dies pot appellari: q: prius nõ est snia. insti. de verb. obli. §. er cõditionali. de voto. lz. z in eo qõ glo. dicit in sententiis cõditionali⁹ appellandũ intra. x. dies a die snie. p. c. bi duũ. rñdent q ibi dicit q vtile est nõ nocere qõ non pcedit q: ds intelligi vtile cũ effectu. si autẽ postea posset appellari ad nihil fuisset vtile. Alij vt Lau. Imo. Host. z Abb. Bgarsias. z Io. mo. de snia exc. quicũq̃. lib. vj. z Arch. in. §. biduũ z cõiter oẽs hic intelligũt vt pdixi. fz gl. medio tpe. i. toto tẽpore pẽdẽtis cõditiõis. post euentũ vero cõditiõis poterit appellari intra. x. dies quo ad deuoluendũ cãm non quo ad suspendendã sniam. z sic si iudex diceret nisi satisfecerit infra annũ vel mai⁹ tps toto illo tpe posset appellari. z in hoc erit diuersitas inter sniam censure z aliã sniam: q in alijs solum appellat intra. x. dies a die late snie. vt in. §. biduũ. z rõ q: lz sint late sub cõditiõe. statim tñ hñt aliquẽ effectũ. de pñti q̃ vtũ ad finiendã instantiã. qõ dixi de iureiu. c. fi. z aduenientẽ cõditiõe fit retrotrahitio z censet cõdẽnat⁹ pure: fz in snia censure nõ fic fit retrotrahitio. imo ante euentũ cõditiõis sententia habet pro nõ existẽte cõditio. retrotrahere. sequeretur absurdũ q fuisset excõicat⁹ z fuisset ei cõicatũ. pter quã cãz snia censure nõ dz eẽ in pendẽti. z lz in hoc possit instari nec appareat actor qõ itellexerit p illa verba medio tpe. tñ hic intellect⁹ cõis etiã ꝛtinet multa singularia. f. q: si cõditio apponit in snia censure trahit ad tps purificate cõditiõis. Item hoc casu appellat a snia q̃ nondũ hz subsistentiã: qõ non videtur pcedere cũ nõ audiat appellãs nõ grauat⁹. §. eo. cũ in eccl'a. Sol. iste dicit grauat⁹ spe. pter timorẽ future conditionis. z qõ dicit q act⁹ nullus nihil operat. pcedit quando est nullus oino re z spe. de despon. impu. ad dissoluendũ. ff. de vsufru. leg. l. semp:oni⁹. fz si est faltẽ in spe: tũc secus. pot cm q̃s grauari z appellare. vt hic. z in. §. biduũ. z in fi. Arch. §. de cõsti. c. ij. li. vj. sta cũ gl. z dic vt no. in. ij. glo. in. c. cũ sunt. li. vj. ¶ Quero si iudex dicit excõico te si appellas vel eligis. In no. dicit ꝛsiderandũ animũ iudicis an voluerit q sis excõicatus statim cũ paras te ad eligendũ an demũ postq̃ elegeris in dubio qñ nõ apparet de aio iudicis dicit Inno. q statim est excõicatus cũ se parat ad faciẽdũ. q: gladi⁹ dñi. i. sententia censure est penetrabilioz oĩ gladio. qõ est singulare d qõne. vt no. ff. de verb. oblig. si q̃s stipulat⁹. aut cm dicit si appellaueris: z nõ est excõicat⁹ nisi postq̃ appellauit: q: futuz subiunctiui denotat actũ ꝛsummatũ. ff. de manu. testa. secus aliũ dicit si appellabis. z tũc statim cũ se parat ad faciendum est excõicat⁹. ff. de fideic. liber. quidã testamento.

¶ Secundo requiris. Si p reseritur plures articuli cõnexi z appellatio remouet in vno remota intelligit etiã in alijs. vl'ad idẽ sic clausula ap. re. posita in vno articulo cõcernit oẽs articulos eiusdẽ questiõis. pro q̃stio. scdo solu. ibi in quo. tertio rõ: ibi nihil. ¶ No. sũmariũ z no. gñaliter q clausula cõcernit pcedẽtia z sequẽtia: qñ ponit in medio. Sed aliũ in principio concernit sequẽtia. si in fine pcernit oĩa pcedẽtia. ¶ No. ex hoc q dispositio pcedẽs limitat a sequẽti. hinc dicit q rõ specialis sequẽs restringit dictũ gñale pcedẽs. ff. de leg. ij. cũ pr. §. dulcissimis. z deinde gñale sequẽs restringit p spãle pcedẽs ff. de leg. iij. §. fundũ. nisi sequẽs gñale veniat tãq̃ rõ. tũc enim extẽdit spãle pcedẽs. vt no. in. §. fundũ. hec faciũt ad illõ qõ dicit põderari debere q̃ ponunt in phemio seu exordio dispositiõis. nã z als ex phemio. l. colligit ei⁹ motiũ. ff. de per. insti. l. fi. dico. §. in phemio. ¶ In glo. ij. ibi. l. vna. opp. ad h ff. de libe. z posth. l. iij. §. aũ heredis. vbi exheredat⁹ iter duos grad⁹. f. instituto z substituto ꝛtellig̃ exheredat⁹ abvno q̃. z sic cl'a exheredatiõis respicit etiã sequẽtia. tñ institutio z substitutio sunt distincta. pot cm alteri sine reliquo tenere. vt. j. c. fi. Sol. Zio videt difficile z marie obstare. d. c. inquisitiõi. z cũ quidã habuisset in pũctis illud vidi in examine marime in hoc stari. dic q lz institutio sit diuersatũ aliquo modo se contingũt saltẽ respectu mẽtis testatoris q̃ in dubio p̃sumit velle exheredare ad oib⁹ gradibus vt testũ ex totova leat. C. de lib. pte. l. j. z qõ ibi no. in gl. ij. siue ergo exheredatõ ponat aũ oẽs grad⁹. siue in medio. siue in fine refert ad oĩa. d. l. iij. z. d. l. j. fz in. c. inq̃sitiõi erat negocia se minime ꝛtinentia. ¶ Opp. ad hoc q etiã si sint negocia se minime ꝛtinentia tñ cl'a referat ad oĩa. ff. de iuris. oĩm iud. si idẽ. in fi. z quod ibi no. in gl. fi. Sol. videt standũ Zio si nõ pot reddi rõ quare magis debeat referri ad vnũ q̃ ad aliud. ff. de leg. j. l. talis scriptura. in fi. fz in. c. inq̃sitiõi pot reddi rõ quare cl'a ap. re. refert tñ ad pcedẽtia. solet cm apponi nõ distincte a cõmissiõe. fz simul. vt q: mandat iudici q in tali cã pcedat app. re. z sic est de sui natura referri ad pcedẽtia tñ. pter modũ q quẽ apponit. sec⁹ si apponit separato. vt q: facta cõmissiõe vni⁹ negocij dicit. volum⁹ autẽ q pcedat ap. re. deinde poni tur cõmissio alteri⁹ negocij. tũc videret pcernere etiã sequentia. d. l. iij. de lib. z posth. fz q: inq̃sitiõi indistincte dicit q si pnit in medio lra pcernit pcedẽtia tñ. dic vt pdixi. q in. d. l. iij. nõ erat negocia prorsus distincta sec⁹. vt in. d. c. inq̃sitiõi. Et si queraẽ quare poti⁹ ibi ad pcedẽtia referẽ q̃ ad sequẽtia. dic q: apponit tanq̃ accessoria pcedentib⁹. fz si ponerẽt in principio vel fine nec posset reddi rõ quare plus referat ad vnũ q̃ ad aliud cõcernenẽ oĩa dicta. l. si idẽ. z hoc fo:te voluit. c. inq̃sitiõi. i fi. z hec lz nõ tãgant p scribẽtes. tñ videtur vera. z als male pot saluari. c. inq̃sitiõi. z gñaliter cuz querit an cl'a posita in vno articulo cõcernat alios. dic aut sunt negocia diuersa z pcernit tñ pcedẽtia nõ sequẽtia. d. c. inquisitiõi. z hoc si ponit in medio. vt ibi. sec⁹ si in principio vel fine. tũc cm pcernit oĩa si nõ pot reddi rõ quare magis referatur ad vnũ q̃ ad aliud. d. l. si idẽ. in fi. z. d. l. talis scriptura. in fi. aut negocia nõ sunt prorsus distincta. z aut dispositio cõtinet vnũ articulũ tñ: z nulla est q̃stio q: illũ tñ pcernit: aut ꝛtinet plures articulos: z aut clausula ponit in ꝛtextu articuli z pcernit illũ solũ. ff. de lib. z posth. l. iij. §. filij⁹: q: cẽsetur ps illi⁹. aut ponit in ꝛtextu. sed in principio vel fine. z aut alij articuli habent suas clausulas z concernit illud tantum cui apponitur. de dona. cum dilecti. quod dic vt ibi dico. aut nõ habent suas clausulas. z aut ex relatione ad alios articulos surgit absurditas. et non concernit. vt hic. z dicta. l. talis scriptura. in fine. z in Specu. de disputa. z allega. §. post hoc. in principio.

§. Tertio. Suspitionis causa est coraz iudice qui recusatur z approbanda coram arbitris. primo decisa questio. secundo solutio ibi cõsultationi. tertio ratio. ibi ipsa. ¶ Nota quod licet iudex recusatus precedente recusatione, non posset procedere in principali. tamen habet iurisditionem in complendo partes vt eligant arbitros. cho die etiam statuit terminum infra quez recusatio expediatur j. c. legitima. libro sexto. ¶ Nota quod suspecti z inimici ꝛc. de hoc in glos. vltima. z probatur de exceptionibus. cum inter. ¶ Nota literam ibi ipsa namq̃ ratio. scilicet naturalis que als dicit. dic tamen rationis. idest id quod dictat anima naturalis. z talis ratio est fundamentum iuris positiui. pro hoc quod notatur supra in prohemio. ¶ In glossa arg. contra in fine. cum enim recusatur iudex videtur quasi pronocatus. ideo non cognoscit de recusatione. pro hoc quod notat j. c. sollicitudinem. in glossa sed quare. z de officio deleg. sulpitionis. sed quando negatur esse iudex non ita pronocatur Item esse iudicem est onus. de officio ordinarij. §. preterea. z sic non presumit male iudicaturus. ¶ In glos. penultima. in fine. hodie dic vt de officio delegati. iudex. libro sexto.

1 ¶ Exceptio spoliationis qñq̃ obstat peremptorie

¶ Nisi sit defe. Appellationi sue renunciat qui post eam aliq̃d innouat: vel sic nõ tenet appellat⁹ vel iudex deferre appellationi cui non detulit appellans. hoc dicit fm vnã lectu. legit cm z aliter vt statim dicã. cõis diuisio. scda rñdemus. ¶ In glo. j. in fi. z no. singulariter literam q exceptio spoliatiõis qñq̃ obstat peremptorie. vt hic. q hic extinguit appellationẽ. sed hoc eqparatur non tanq̃ exceptio spoliationis. sed tanq̃ exceptio innouationis. sic z als exceptio spoliationis est peremptoria cum opponitur contra agentem vti possidetis. quod dixi de prescriptio. venicns. ¶ Quero an hoc capitulum locuz habeat in appellatione iudiciali. an in extraiudiciali. an in vtraque. Quidam intelligunt in extraiudiciali intelligentes hic quod vtraque pars appellauerat. et tunc exemplifi-

ca per.c.constitutis.§.eodē.z hic intellectus verus in se: sed non conuenit litere que non facit mentionem nisi de vna appellatione.alij non distinguunt an fuerit appellatio iudicialis.an extraiudicialis.z intelligunt hic in vna appellatione qñ appellans nō defert sue appellationi.vt q: post eā spoliat appellatū.z exēplifica p.c.ex parte.§.de rescrip.z iste conuenit litere.z sic summaui. ¶ Quero in eo quod dixi de appellatione extraiudiciali an indistincte admittaē.dic q: sic de iure canonico ex eā rōnabili.j.ca.bone.de iure ciuili.nō indistincte sed cum distinctione de qua not.Bar.ff.de app.nō reci.l.fi.de hac appellatione extraiudiciali dico.j.c.bone

Quitille. Verus executor non recusatur nec ab eo appellaē nisi modū excedat: maxime si datus est cū clausula appel. remota

¶ Nota ibi suspectū nō fuisse credamus fm aliquos q: cardinalis non potest recusari.arg.ff.de offi.prefec.l.vna.dicēcōtra p hanc literam.hic eñ nō recusaē q: erat merus executor z sic nō poterat timeri q: grauaret iudicando.ergo als sec. qz.l.ex eā rōnabili [a] recusari pōt.pro hoc quod no.de off.de leg.cum olim el.ij.in glo.antepe.

a ¶ Ex causa rationabili. Add gl. magna in.c.pastoralis.i.§. q: vero.de off. deleg.

¶ Allegationes iuris coā principe non sunt necessarie.

Sepe contingit. Si appellatio recipiē a iudice vel approbaē a parte terminus ad eam prosequendā prefixus habet vires peremptorij: nec pōt preueniri ostitutionis cā. cōstitutio ibi presenti.z ibi primo preuenit qñ appellatio fuit approbata: nec recepta.secō qñ nec approbata nec recepta. ibi qō si.secō ibi saluis.saluat antiqua iura.quarto ibi dcēd declarat principale dictū hui⁹ cōstitutionis.quinto ibi sicēs: punit preuenientē terminū habens.sexto ibi hec autē cōstitutionē limitat. ¶ Nota ibi malicia respōsalis q: hoc preiudicat dñō.de hoc in glo.ij.z ibi.c.j.dic plene vt ibi. ¶ Mo.

b ¶ Allegationes iuris. Add bal.in. l.fina.in pri. C. de iure deliberā.

ibi probationes necessarie.q: allegatiōes iuris [b] nō sunt de necessitate coā principe.idē dic coā alio iudice.nam etiaz si omittanē iudex per se faciet.C.vt que desunt aduoca.l.vna. de postul.bone.el.j. ¶ Mo.in ver.presenti.de citatione q̄ fit a iure p terminū prefixū appellationi prosequēde.sic et als. de elec.c.j.lib.vj. ¶ Mo.in ver.q̄quid.q: qñ alicui actui conferē efficacia alteri⁹ actus intelligiē collata z in efficacia.hic enim terminus statutus appellationi prosequēde sortiē naturā peremptorij q̄tum ad efficaciam.§.ver.presenti.z perlequens etiā q̄tū ad inefficacia vt hic.alia dicunē cum glossis ¶ In glo.vt si.ibi no.in decre.prout.dic q: procedetur contra appellātem tanq̄ si esset citatus peremptorie.z hoc quo ad expeditū articulū appellationis qui articulus expeditur ꝯ contumacem.j.c.p tuas.quo expedito nō procedeē in principali nisi fiat alia citatio preterq̄ in casu.j.c.j. lib.vj. potest etiam appellatus petere id qō habeē in.d.c.j.pro hoc quod no.Spe.c.§.ver.porro.z in fi. ¶ Quero eo casu quo appellatio nō fuit recepta nec probata: litera videē dicere in ver. qō si nihilominus hz vigorem.z sic videē velle q: etiā hoc casu terminus hz vires peremptorij.dic ꝯ: qz sic intelligēdo frustratorie distingueē hic an appellatio sit recepta vel approbata hz vigorē quo ad tentatorē reuocationē z quo ad deuolutionē negocij principalis.quod dic vt.j.c.non solū.lib.vj. z quo ad penā iudicis nō differētis.ij.q.vj.decreto.nō autez hz vigorē vt terminus hz vires peremptorij.pro hoc qō dicitur.§.in glo.istud ibi eo prius citato.q̄ videē velle q: non hz vires peremptorij etiā quo ad hoc q: possit pceū in articulo appellationis.hz etiā appellati.qz litera in ver. pseñti loq̄tur indistincte.si autē nō fuit recepta nec approbata terminus assignatus hz vires peremptorij quo ad appellatū: qz non teneē mittere ad prosequendū: qz nō est in culpa exquo iudex nō detulit.z in hoc multe intricatiōes.dic q: si appellatio fuit recepta terminū hz vires peremptorij quo ad appellantem z appellatū vt predixi ita q: opz q: vterq̄z mittat pro curam sufficientē saltē ad articulū appellatiōis. sic loquitur ver. presenti.Si vero nō fuit recepta vel approbata terminū nihilominus hz vigorem.vt in ver.qō si.z nō intelligas nihilominus.i.nō minorē vigorē.nō eñ hz vigorē quo ad hoc q: appellatus teneaē mittere pcuram ad aliq̄d vel p se venire: sz appellans dz mittere pcurā saltem ad impetrandū z conducendū.j.c.interpositā.§.j.z in hoc terminus hz vigorez z obtinet vicē peremptorij: qz si appellans nullo mō cōparet nec procurā mitteret deserta esset appellatio.c.personas hz etiā in alio vicē peremptorij.qz a neutra parte pōt preueniri.j.c.oblate.z sic loquiē ver.quod si forsan.de his plenius j.c.nicolao. ¶ In glo.sic.§.ibi.sed nūquid. expedita est hec

questio per.c.licet.de sentē.excō.lib.vj.de hoc dic vt ibi.p qō c.inferē q: non prosequēs appellationē non fingiē indistincte nō appellasse.immo etiā appellatiōe deserta cognoscitur de appellatiōe.vt si ostiterit eā fuisse legitimā pnunciē excōmunicationē fuisse nullā.z pillud.c.decidunē multa q̄ hic notat Inno.q̄ etiā tractat illud q̄ annua ad agendū ꝛc.dicēs q: qñ actio z exceptio ex eadem cā oriunē ad idez tendūt simul extinguunē.z de hac regula que annua ꝛc.dic vt dico de rescrip.si autem.ibi integer est status eius.pro hoc.ff.de inuisto testa.l.si quis exheredato.§.hij aut omnes.Bart. in tractatu de tyranno distinguit.aut enim depositio surgit ex processu z valent gesta.aut fit solum declaratio.vt q: cōmisit delictū propter quod ipso iure erat depositus.z tunc post pro cessum incohatū non valent gesta.C.de testa.l.j.in fi.ff.qui z a qui.l.quesitū.dic hoc procedere posse quo ad gesta ad suū cōmodum.sed gesta concernentia alios indistincte tenēt ex quo est in possessione iurisditionis.de elect. querelaz. ¶ In glo.pe.ibi nō videtur.immo videē q: terminus hominis succedit loco termini legalis.quod dixi.§.c.ex ratione.als inhe rēdo glo.omnis dilatio deberet deduci de anno appellationis.quod est falsum. ¶ In glo.vlti.ibi condemnauit in expēsis.Item veniente aduersario procedetur contra absentem tanq̄ contumacem acsi impetratio facta non fuisset. vt in litera.q̄tum autem ad id quod dicit.g.de expeñ.Inno.in hoc multa pulchra dicit.inter cetera dicit q: si iudex pronunciauit aliquem contumacem:z postea condemnauit in expensis non poterit appellari ab hac condemnatione si a die pronūciate contumacie lapsum est decennium.quod est sing.sic in simili si iudex pronunciat exceptionem frustratoziam z post ea post decennium condēnat in expensis non poterit a condemnatione appellari:qz hec cōdemnatio est quasi executio prime sententie.ff.quod metus causa.si cum exceptiōe.§.ali quando.de dolo.l.arbitrio.z quod dixi non posse appellari procedit nisi excedat modus in taxatione expen.z in hoc qō vult Inno.a taxatione expeñ.posse appellari.idem not.Inno.quod metus cau.c.fi.licet ibi loquatur in alio casu.idem Bar.ff.eo.in.l.ab executore.in prin.Bal.C. de iudi.sancim. Ex his infertur q: taxatio est pars executionis suie.qō etiā tenet Bar.C.de fructi.z litis expen.terminato.z sic videtur q: si est appellatū a sniā iudex a quo non possit taxare expensas sicut non pōt sniam exequi.in quo vidi magnam altercationem in facto.sed tenendo q: possit vt cōiter seruatur dic q: taxatio est potius pars snie.cum enim iudex in sententia condēnauerit reseruata taxatione cum postea taxat est perinde acsi taxasset die snie.z trahitur ad diem snie.z est hec taxatio nuda declaratio.z sic potest fieri etiaz pendente appellatione.j.c.pastoralis

1 ¶ Canonicus vocem suam alteri committere potest.
2 Assertioni cardinalis statur.
3 Legatus de latere cognoscit de appellatiōe interposita ad papam.
4 Appellans appellatione deserta auditur ad proponendum per exceptionem.

Ostitutus. Si appellans in cā electionis infra tempus legitimum non prosequitur non per hoc preiudicatur cognitioni faciende officio iudicis super impedimentis electi.primo factum.secundo iudicum datio:et motiuum pape.ibi intellecto. ¶ Nota ibi transtulerunt. quod canonicus potest vocem suā alteri committere. quod sic.vt de electionibus.quia propter. Et potest hic intelligi quod transtulerunt faciendo episcopum suum procuratorem ad eligendum.z tunc videtur translationem non valuisse cum fieri nō possit nisi ab impedito.de electionibus. quia propter.et capitulo si quis iusto.lib.o sexto.potest etiam intelligi quod transtulerunt tanquam in compromissarium.et tunc videtur non valuisse ex quo non erant omnes concordes.dicto capitulo quia propter.versiculo saltem.dic quod transtulerunt constituendo episcopum procuratorem:quia non potuisset valere compromissum ratione proxime dicta. et ad capitulum quia propter.cum dicit quod talis translatio fit tantum ab impedito.dic quod illud capitulum loquitur in dignitatibus in quibus per mortem institutorum vacat ecclesia.quod dic vt ibi in principio,et sic non habet locū hoc casu respectu decanatus Claremontensis.cū morte decani non vaceat ecclesia. ¶ Nota ibi contulit. et infra ibi ad electionem ipsius . quod celatio et electio hic accipiuntur pro eodem . de proprio tamen significato secus . de preben.

preben.cum in illis.li.vj. ¶ Mo.ibi:appellantib⁹ ne quis ꝛc. q: appellaē extra iudiciū ab actu futuro. z sepe hoc habem⁹ in electionib⁹.glo.de elec.in plurib⁹.c.pro hoc.de app.concertationi.lib.vj. ¶ Mo.in versi.intellecto.q: statur assertioni [a] cardinalis.z.§.in particula pceden. ¶ Mo.q: legatus de latere cognoscit de appellatione interposita ad papam.de vtroq.j. ¶ Mo.ibi:indulgēdū.q: impeditus in primo anno appellationis non habet ipso iure scōm: sed ope restitutionis.dic melius q: immo ipso iure:vt dixi.§.ex ratione.z quod dicit hic indulgēdū.intellige fm iura et iuxta no.in.d.c.rōne. ¶ Mo.casum mirabile in quo deserta appellatione auditur appellās ad pponendū per exceptionē id quod in appellatione deduxerat.de hoc in summa.z.j.cū glo. ¶ Mo.q: exceptio renūciationis admittiē contra petētem ꝓfirmari nec curatur in cuius manib⁹ renūciauerit:qō tū non omnino pbatur hic:sed pbatur.de elec.li.vj. ¶ Mo. q: cum aliqs efficitur pcurator: super electione potest tradi certa forma: qua non seruata non tenet quod geriē z plus: qz potest tradi forma q: non eligat nisi de ꝓsensu omnium: vt.§.in litera ibi:preter assensum omnium.z hic in fi.ibi sine quib⁹ ꝛc.z sic potest ex forma mandati recedi a dispositione iuris que dicit valere electionē maioris partis. ¶ Mo.q: si electio est valida.secunda postea facta ad eandem dignitatem est nulla: vt hic in fi.iuncta glo.iij.ibi reqsitum.t.q: eps non pcederet ad eligēdū nisi omnes canonici essent reqsiti: sed hec expositio nō puenit litere que non dicit de reqsitione sed de assensu.z dic vt.j.statim ibi non valuisset appellatio.immo valuisset ꝓpter formam traditam in trāslatione: vt prouxi.dixi. ¶ In glo.quia.in fi.de hoc in glo.seq. ¶ In glo.sed qualiter.ibi:speciale.pro hoc q: in talibus mora est periculosa.de elec.ne pro defectu.hec tamen specialitas nō bene pbatur iure.Ibi de consensu partiū.sed ex litera non appareret q: interuenerit iste cōsensus.immo potius facit contra ibi partem ꝯdicentē.Sed posset exponi q: ꝯdicebat non cognitioni sed electioni:sed adhuc etiam cōtra facit litera ibi.§.cum dicit de canonicis.xj.non ꝓsentientib⁹.posset tū respōderi modo ꝯdicto.Et in fi.filt.z aliter fm Inn. q: si appellat⁹ comparet coram inferiore z appellās excipit de appellatione.appellatus ꝓo negat esse appellatū.vel dicit appellationē inualidā iudex inferior pōt cognoscere an sit appellatū.z taliter q: sit deuoluta causa ad superiorē.ar. eo.titu.romana.§.si vo.lib.vj.z hoc anteq̄ iudex ad quē inceperit cognoscere de appellatione postea non posset.de of fi.dele.pastoralis.§.ij.j.c.sollicitudinē.z.c.dilectus.in fi.qō est sing.pro hoc qz hoc casu cognoscit inferior: an sua sit iurisditio.hec tū sol.lz vera non conuenit litere que non dicit q: cognouerit vt sciret an sua esset iurisditio sed vt remitteret causam instructam:z sic pīsupponebant appellatū z bñ. alij vt Ph.dicunt q: hic narrat factum quod nō pcedit qz hic stant assertioni.i.relationi cardinalis. Post.dicit q: cognouit qz dubitabāt ne partes venirent ad rixam.hoc enim non vrget.lz enim cohercere debeat rixam.non tamē potest de appellatione ꝯdicta cognoscere.vel fm Post.hoc est pri uilegiū legati fm ꝓsuetudinē Anglie que hz vt Metropolitani tueanē appellātes ad papam. Bof.dicit speciale in legato de latere [b] qō possit cognoscere vt remittit causam instructam cum in eo sint etiam alia specialia.de offi.le.c.pe. quod non pcedit per.c.de accu.z de peti.dic q: aut legat⁹ hz super hoc priuilegiū:vel super hoc est ꝓsuetudo loci:z tunc potest per predicta:aut hec cessant:aut inferior cognoscit vt sciat an sua sit iurisditio z potest fm premissa.aut vt remittat instructā:z tunc de cōsensu partiū potest fine cōsensu:qō tū vltimū dic vt in sequenti ꝯtio. Oppo.ad hoc q: si de cōsensu partiū de appellatione cognoscit videaē appellans deserere appellationē.de offi.dele.gratū.de testi.cum venissent.Sol.illud qñ super principali.secus si vt causa re maneat instructa vt hic.qō videē subtile:sed nō bene potest sustineri: qz illa iura indistincte dicit q: comparēdo coram inferiore deseriē appellatio.vnde q̄tum ad hanc literā dic q: legat⁹ cognouit vice pape z partibus non ꝯdicentibus. nec cognouit tanq̄ iudex inferior sed tanq̄ papa z ad effectum nō preiudicandi appellationi sed remittēdi instructā nec per hoc dicē appellās litigare coā inferiore sed coā papa cuius noīe fit.arg.de rescrip.super literis.in fi.de prescrip.si diligēti.in fi.posset etiā dici q: hic cognouit nō tāq̄ iudex sed tanq̄ instructor: z tali instructioni stabiē.non qz fit de iure valida:sed qz valet de partiū cōsensu.possunt eñ partes approbare pbationes inualidas pro validis.de testi.cum causam.z qō ibi dixi.q̄tum autez ad appellationes interpositas ad papā, dicit Spec.de libelli cōceptione.§.

1 ¶ Quod stat assertioi. adde Anto. de bu. i.c.qñ ꝯ falsaz.in xvij.col.de proba. Casus mirabilis.

iam nunc.ver.q: si fueris post prin.qō speciale est in auditorib⁹ curie q̄ sine speciali cōmissione pape ex generali pētate de talib⁹ cognoscūt hoc tū non seruaē:immo supplicaē pape vt ipse cōmittat z ipse cōmittit certo auditori. ¶ Oppo. in ver.intellecto q: non debuerit credi assertioni cardinalis q: vni non creditur.de testi.lz.z.c.cum a nobis.quidam dicut speciale in cardinali per.c.cum parati.§.c.vt de ꝓsuetudine curie sibi.xcvij.dist.nobilissimus.Spe.tamen de teste. §.j.versi.quid si aduocatus.dicit Cle.iiij.dixisse q: de iure non erat credendum.pro hoc extrauag.Bon.viij.in mente. dic q: creditur non ad ꝓiudicium tertij.quod no. Oldra.in ꝓsilijs.c.pe.z hic partes non ꝯdixerunt immo ꝓsenserūt relationi fm ꝯdicta.de iure aūt curie est q: credit cardinali asserenti sibi factam cōmissionē a papa oraculo viue vocis: quod est q: in hoc non agitur de magno preiudicio:secus si agereē de ꝓiudicio.C.de ꝓiudic.l.vna.li.x.vbi non crediē asserenti se habere pētem a principe imponendi collectas nisi doceat per literas:qz ad collectas imponendas reqriē assensus principis. ¶ In glo.quod indulgereē.in fi. Oppo. q: lz elapsus esset annus non per hoc esset deserta appellatio que erat interposita a futuro grauamine:z sic annus curit tantū a die grauaminis.eo.titu.cle.sicut appellationem. Sol.intellige hic q: curreat annus etiam computando secundum iuris oriēm:z in eo quod dicit q: non erat indulgendus secundus.innuit vt ꝯdixi q: secundus cōpetat non ipso iure.dic tū melius vt.§.dixi. ¶ In glo.ij.ibi:per surreptionem.vult ergo gl.q: deserta appellatione cognoscē de exceptionib⁹ cōtra electū:z intelligit glo.q: cognoscē officitur officio iudicis.z dic fm Inno.q: isti audiunē nō vt appellātes sed vt excipiētes.Ex hoc dic q: id qō dicitur q: nō ꝓsequens cadit a iure suo,pcedit respectu iuris qō poterat deducere in appellatione nō quo ad aliud ius qō deducere nō poterat:nec quo ad aliū modū,deducēdi:sicut z als qui succubuit ex vna causa:ex alia audiē.de cau.poss.c.fina. Et pro hoc q: eū agereē hic de electione exuberat officiē iudicis:ita q: etiā neutra parte ꝓsequente potest ex officio pcedere.j.c.oblate. ¶ Et in fi. Oppo.q: nō debuerint audiri exceptiones cōtra istū nisi primo tradita possessione. j.c.prouxi.Sol.ꝛius nō pcedit intelligēdo q: iste fuerit electus:sed pcedit intelligēdo q: sibi fuerit collat⁹ decanatus dantur z alie solutiones:sed ista sufficit.

1 ¶ Appellatio frustratoria possessionem cōfirmati non impedit.
2 Possessio est effectus confirmationis.

Ostitutis. † Appellatio frustratoria possessionē cōfirmati nō impedit.primo factū.secūdo diffinit ibi nos.tertio,ptestatur ibi:si quid. ¶ Nota de die preficiēda electioni.de elec.cū inter vniuersas. et.c.qz propter. ¶ Nota ibi cōstaret.q: nō expedit examinare illū de cuius idoneitate ostat.pro hoc.xxiij.dist.qui eps. in glo.ij. xlvij.dist.de petro.lxiiij.dist.c.j. de iureiurā.clemē.romani. ¶ In glo.in verbo aliquale.z est hic tex singularis.z dic q: etiā nō expedit examinare illū de cui⁹ sufficiētia habeē violentia.ideo in curia doctores impetrātes nō examinantur. ex hoc dic q: cū executor habet notitiā de sufficiētia impetrātis nō q: oportet q: examinet sed statim affirmet sibi cōstare de sufficiētia.qō signa. ¶ Mo.ibi ꝓfirmationis effectum.q: possessio est effectus ꝓfirmationis.z generaliter dicit q: possessio est effectus ꝓiij.de resti.spol.sepe. ¶ Nota mirabile q: aliqs admittiē ad agendū z nō ad excipiendū contra regulā.de hoc in glo.vlti. ¶ In glo.ij. in fi.no.glo. qz singularis.z est sensus q: per abiurationē isti obligaē ad eligendū meliorē ac si sic iurassent. ¶ Oppo.ad hoc q: nō valuerit abiuratio.sufficit enim q: eligant bonū vt in glo. seq.z dic vt ibi. ¶ In glo.iij.in fi.ex hoc dic q: lz isti fuerint abiurati de eligēdo meliorē tū si eligunt nō meliorē als tū idoneā valet.sed ipsi punientur tanq̄ non obediētes superiori. ¶ Oppo.ad hoc q: nō valuerit abiuratio cā per eam restringereē libertas eligendi cōtra id.de elec. cum terra. Inno.videē dicere q: hic restrictio facta fuit ab electoribⁿ. z dic q: eps non restrinxit:sed qz canonici videbaē se restrinxisse ad duos obiurauit vt eligerent meliorē z hoc potuit nō ad effectū vt vitiareē electio alter facta sed vt non obediētes tenereē de inobediētia fm pri.dicta. ¶ Oppo. ad hoc qz in abiuratiōe fuerūt verba superflua.ibi fm deū iuxta conscientiā.idem enim importāt z sic cōtra.§.in prohemio. Posti.soluit q: immo differūt.nam quādoq̄z fit ele-

b ¶ Legatus de latere. adde Spe.titu. de lega.in §. nūc ostēdēdū. ver. xxiij. gl.i ver. b casu.in.c. cupiētes.de elec.li.vj.

Nota hoc dictū singulare qō raro tactū cōperies.

ctio iuxta conscientiā ⁊ non ſm deū: vt ſi ſit de aliquo vtili ecclesie, ꝑter potētiā qui tñ habet parū de deo. dic melius q̃ hec verba idem important. q̃ quicq̃d fit iuxta conscientiā fit ſm deū ſic ecōtra: quod fit contra ſcientiam fit contra deum. de ſcrip. c. finali. ⁊ in exēplo ¶ Oſti. ſaluari poſſunt ad bonum intellectū. ¶ In gl. ibi: potētia. ibi per iura predicta. ⁊ dic q̃ ly quandoq̃ debeat conſiderari ratio potētie. ſ. armoꝝ vel amicoꝝ: non tñ non ſemp. pōt enim eſſe tale biſficium qui magis indiget vno docto q̃ potētī: ſed ſi indiget potenti habeē ratio potētie niſi aliud obſtet. hic aūt quare non fuerit habita hec ratio non expꝛimit in lra ſed dicit q̃ hic nō fuit cauſa rōnabilis forte q̃ nec vera: vel ſi verū erat q̃ non eſſet potens: tñ biſficiū non indigebat vel q̃d ſimile. Item pōt ſolui per id quod ſeqūtur. ¶ In glo. ibi: item pt. ⁊ in ſi. de elec. ſi quando. li. vj. ¶ In glo. ex hac litera. ibi: in alijs caſibus. quaſi velit q̃ in electione ſit ſpāle vt appellās ex vna cauſa poſſit aliam. pſeq̃. dic hoc non colligi hic. not. enim decanus qui aliam cauſam rōnabilē tunc non expſſit ⁊ dic tunc. ſ. tpe appellationis. Item hic ſpālitas electionis non ꝓbat ex eo q̃d dicit glo. iudicē poſſe etiā parte non ꝓſequēte. de excep. contra electum cognoſcere. pro hoc enim non ſequit q̃ appellās ex vna cauſa poſſit aliam. pſeq̃ coꝶ iudice ad quem. potius eſſ̄ ſtandū eſt iurib⁹ indiſtincte hoc ꝓhibētibus. j. eo. vt debitus. ⁊. c. dilecto. ly appellās poſſit ex officio audiri ſup alia exceptione non tāq̃ appellās ſed tāq̃ exercēs. ſ. c. pri. ¶ In glo. vltj. ibi. ſ. cui dam⁹. Sol. vt. j. in glo. vnde exceptio vi. que ibi in decre. accedēs. ⁊ vult glo. hoc q̃ hic non erat locus exceptioni cum eſſet ꝓfirmatus. tñ glo. non oīno clare loquit̄. ⁊ dic vt no. Jnn. de excel. c. ꝑterea. interdicēs q̃ illud quod d̄ cui damus actionē ⁊c. de quo in reg. qui ad agendū. li. vj. loquit̄ quando ad idem tendūt actio ⁊ exceptio. ſecus ſi ad diuerſa vt ſi actio ſeu accuſatio ad penā exceptio. adducit: ſimiliarē. tunc eſſ̄ aliq̃d d̄ actio nō exceptio: vt ſi ꝓurus vel criminoſus qui pōt priuari biſficio recipit biſficiū non pōt reus excipere de crimine ad effectū vt iſte repellat̄ ab agendo: ⁊ tamē pōt ꝯ eum agere vt priuet̄ q̃d eſt ſingulare. ſic ⁊ hic exceptio nō impedit: q̃ per eam non tollit̄ titulus platurē: ex quo eſt ꝓfirmatus: ſed accuſatio tēdit ad excludēdū titulū. ſ. vt priuet̄. ideo non admittit̄ actio non exceptio. Item cū iſte eſſet cōfirmatus ly peteret poſſeſſionē non d̄ propꝛie aliq̃d petere petit eſſ̄ tñ executionē ꝓfirmationis. i. poſſeſſiōis ⁊ hoc pe tendo non d̄ agere. ideo merito non ob. exceptio: ſed tamē pōt ex cauſa rōnabili contra ſpm agi. Jbi: pendente lite recipit dignitatē. dic q̃ non recipit pendēte lite. immo exclusa lite q̃ nō obſtāte exceptione fit ꝓfirmatio. ¶ Jbi in decre. accedens. ¶ Oppo. in eo quod ſequit̄ ſentit eſſe ſpeciale ibi q̃ admittat̄ exceptio criminis cum infamia ꝯ ꝓfirmatū: q̃ immo idem vſ in alio crimine cum hic reſtaret ꝓſecratio: cuius tpe pōt excipi. de accu. ſuper his. dic q̃ hic non eſt cauſus in quo requireret ꝓſecratio: nec oportet in hoc inſiſtere cum nihil tangatur in litera.

1 ☞ Appellans an teneatur docere de grauamine coꝶam iudice a quo.

3 ¶ Ex parte tua. ade de materia iſti⁹ c. vide per Bar. i. l. ſi aſſuiam. verſi. ſcdo principalr q̃ro. ff. de app. reci.

a **Ex parte tua.** a Appellari pōt ſi locus non tutus partib⁹ aſſignet̄ etiam ſi iudex datus erat cum clauſula ap. remota. cōis diuiſio. ſcda pſenti alias pagina. ¶ In glo. j. ibi: ſiue aduocati, vult ergo q̃ locus pōt eſſe tutus d̄ſio qui citatur ⁊ ꝓcuratori ⁊ aduocato ⁊ teſtibus. q̃tū tamen ad ꝓcuratorē. Jnno. dicit ſufficere q̃ ſit tutus ꝓcurator: etiam ſi non eſt tutus d̄ſis. ¶ Oſt. ꝯ ⁊ verus dicēs req̃ri q̃ ſit tutus vtrq̃. pōt aūt ꝓtingere q̃ eſt tutus ꝓcurator ⁊ non d̄ſis: vt ſi d̄ſis ibi hꝫ inimicitiā. Jtē eſt ꝯ q̃ eſt tutus, dominus ⁊ nō ꝓcurator: vt q̃ d̄ſis ibat cuꝫ multa comitiua vſ̄ erat tutus etiā per loca periculoſa: per que nō ſic ꝓcurator qui non ibat ſic ſociatus. intereſt aūt d̄ſi q̃ habeat libertatem eōparēdi ⁊ per ſe ⁊ per ꝓcuratorē. pro hoc litera tu vel tui. pōt tñ intelligi tui. ſ. ſubditi ⁊ tunc non facit dictū tñ eſt verum. ¶ Et in ſi. quero an citatus b ad locum non tutū teneatur excipere coꝶam iudice. de hoc Jnn. q̃ non. ſed quod pōt ſtatim appellare. pro hoc lra ibi libere. arg. de ꝑbē. ly. ij. li. vj. ¶ Oſt. contra cuius opi. appꝛobat ſtilus curie: vt dicit Archi. de ſen. exc. venerabilib⁹. §. ⁊ hoc ipſum. li. vj. per quē etiam. §. dicit Arch. hanc opi. verior ē. ¶ Boat. diſtinguit q̃ aut oſtat iudici locū eſſe non tutū. ⁊ pcedit opi. Jnno. aut ſibi non oſtat ⁊ pcedit opi. ¶ Oſt. ꝯ hoc eſt q̃ etiam ſi grauamen ſit notoriū: ly notorietas excuſet ab onere ꝓbandi: non

b ¶ An citat⁹. adde ant. de bu. in. c. j. de dila.

tamen ꝓponendi. eo. titu. cle. appellati. vbi de hoc dixi. §. vt li. non conte. accedens. el. j. Jo. an. videt̄ tenere cum ¶ Oſti. ⁊ ſm eum Jnno. facit: q̃ ſi locus non eſt tutus: manifeſte citatio non tenet de reg. iur. cle. paſto. verſi. piſana. ¶ Item q̃ nō teneē appellās docere de grauamine: coꝶ iudice a quo. j. c. a iudice. lib. vj. cum ergo citatus ad locum non tutum ex hoc ſit grauatus ſtatim pōt appellare. pro ¶ Oſt. nō facit q̃ videret̄ abſurdū q̃ iſte recederet a iudice non excipēdo ſicut nec alias ab eo recedit̄ ꝑpter ſuſpitionē niſi cauſa ſuſpitionis ꝓpoſita. i. ꝓbata. §. c. ij. reqūris. Jo. cal. dicit q̃ aut exceptio ſurgit ex facto iudicis ⁊ non expedit coꝶam eo ꝓponere: aut aliūde ⁊ expedit. j. c. dilecto. ⁊ q̃d ibi not. de dila. c. ij. ⁊ ad id q̃d dixi q̃ citatus ad locū non tutū ſtatim eſt grauat⁹. hoc negat Jo. cal. ex quo iudex hoc neſcuit. dic q̃ aut pōt dubitari an citatus ſit grauatus aut non eſt dubiū. primo caſu oportet de hoc excipere ⁊ ꝓbare per ꝓdicta. ſcdo caſu ſecus per. d. cle. paſtoralis. verſi. noto: tñ. ⁊ q̃d ibi no. in glo. ⁊ q̃d d̄ q̃ notorietas non excuſat a ꝓponēdo dic q̃ bñ ꝓponē in appellatione ſm formā. c. vt debitus. ſ. nō expedit q̃ excipiat̄ coꝶam iudice ⁊ ſpāliter q̃tum ad exceptionē de loco non tuto. dic q̃ ſi manifeſtum erat iudici quod non eſſet tutus. pōt ſtatim appellari coꝶā pſonis. de offi. ord. paſtoralis. §. ꝑterea. j. c. fi. vt ſi erat guera inter locū citantis ⁊ locum citati ⁊ dato q̃ non appellat̄ non valebit, pceſſus ex quo iudici oſtitit de impedimēto citati. ff. de re iud. queſitū. ⁊ q̃d ibi Bar. ⁊ eo. titu. contra pupillum. in principio. §. eo. ſi duobus. ⁊ quod ibi dixi. ⁊ quod no. Jnnocen. de dila. c. ꝑterea. dato q̃ de impedimēto non oſtiterit iudici: tamen ſi eſt notoriū citatio non tenet. de dle. paſto. ver. piſana. ⁊ ſic appellatio nō eſt neceſſaria. potius ergo non expedit ſi vis appellare q̃ prius excipias coꝶā iudice vtile aūt eſt his caſibus appellare: q̃ facilioꝛes ꝓbationes ſufficiūt ad iuſtificādam appellationē ſup impedimēto ⁊ eius notorietate q̃ ſi ageret̄ directo de nullitate: q̃ primo caſu deducit̄ quaſi ꝑparatorie ſeu incidēter. ſcdo caſu principaliter. no. de reſt. ſpo. ſollicite. de teſti. veniens. el. ij. aut impedimētū nō erat manifeſtū: vt q̃ citatus habebat inimicitias non notas iudici. tūc locū hꝫ. d. §. ⁊ hoc ipm q̃ teneē excipere de loco non tuto ⁊ ſi non admittit̄ appellare. ſi tñ non audit̄ ire nec mittere. pōt etiā ſi impedimētū nō ſit notum appellare ſm formam. c. fi. j. eo. hoc tñ rariſſime ꝓtingere poteſt q̃ q̃s impediatur per ſe ⁊ per ꝓcuratorē ⁊ q̃ de hoc non coſtet in facto vel etiam ipſi iudici. ⁊ hoc no. q̃ vidi multos errātes et ſepe dubitaui de ꝑdictis. de fo. cō. cle. vna. in prin. vbi dico. q. ij.

Significauit. Licite appellat reus ſi nō audit̄ excipiens ꝓcuratorē actoris non habere ſufficiens mandatū vel ſe plus conuentū per alias literas. de quib⁹ in ſecūdis mentio nō fiebat. primo querela. ſcdo dat iudices ibi: quo circa. ¶ No. q̃ quis poteſt vti diuerſis ſigillis ad diuerſa. ¶ No. ibi allegauerit. q̃ oportet de grauamine anteq̃ appellat̄ excipere coꝶā iudice. q̃d dic vt dixi §. in c. pri. alia ſunt in gloſſis. ¶ In glo. pe. ibi vbi de hoc. ⁊ dic vt ibi. ¶ In glo. vlti. in fi. cōtra q̃d nō debeāt pcedere ſi docebit̄ literas eſſe ſurreptitias. de reſcrip. ſuper literis. Sol. ſta cōtrario ⁊ glo. pcedit reſpectu primo exceptionis nō reſpectu ſecūde: ⁊ de modo ſupplendi dictionē ⁊c. dic vt notat̄ de reſcrip. ſignificante.

Significantibus. Licite appellat reus ſi nō auditur petens declarari rem in libello petita. primo querela. ſcdo dat iudices. ibi: quo circa.

1 ☞ Qualitas iuriſditionis debet expꝛimi cum appellatur ab ordinario.

Ex inſinuatione. Judex a quo appellat̄ nō poteſt ſtatuere terminū ad finiēdū cauſaꝫ appellationis. q̃ ſi fecerit intelligit̄ ſm glo. ſtatuiſſe ad ſe
1 pꝛeſentandū. primo querela appellati. ſecūdo eā iuſtificat ibi: ly. tertio dat iudices. ibi: q̃ vo. ¶ No. ibi ordinario. q̃ cū appellat̄ a iudice d̄ expꝛimi q̃litas iuriſditionis ſm poſt. ⁊ ſm eundē ſi nō expꝛimit̄ qualitas intelligit̄ q̃ pceſſerit autoꝛitate ordinaria noīe d̄ſij intelligit̄ de directo. ff. ſi ager vec. l. j. dixi de iureiur. venietes. ¶ No. illud lis q̃ in ꝓſtoꝛio ⁊c. ⁊ ibi legitimas ſanctiones. hoc habet̄. C. de tē. app. aut̄. ly lis eſt in coꝶ. §. ad hec. co. iiij. q. vj. anteriorꝫ. §. ad hec. ⁊. c. appellatoꝛe. ⁊. §. ſed lis. ⁊ ibi principis. idē vſ in alio iudice q̃d tñ dic vt dixi in. c. ex rōne. Jbi abſq̃ damno

m ore. i. q̃

idest q̃ mora in procedendo non eſt in detrimētum partis ex quo per eam non ſtatur. ibi; peribus. i. maioꝛibus ⁊ dicuntur ſic ſicut trabes precedentes vltra murum dicuntur proceres: ita illi qui preeunt alijs poſt principem: ⁊ dic pro ceribus. i. iuriſperitis. no. ex hoc q̃ iuriſperiti qui aſſiſtunt principi in conſiſtoꝛio dicuntur proceres ⁊ q̃tum ad conſiſtoꝛium pape tales poſſunt dici cardinales. ¶ In glo. pe. ibi alia fuiſſet intentio ſtatuentis. contra quia videtur obſtare regula quod potuit noluit ⁊c. de offi. dele. cum ſuper. dic q̃ poteſt intelligi q̃ ly non tenuerit terminus ad redeūdum tamen quia in hoc termino includitur terminus ad ſe pꝛeſentandum tenuit quo ad hec: ⁊ ſi dicemus q̃ ſtatuendo terminum ad redeundum intelligit̄ terminus ſtatutus etiā ad ſe pꝛeſentandum non ille qui eſt ſtatutus ad redeundum ſed ille infra quem debuiſſet ſe pꝛeſentare ſi tenuiſſet terminus ad redeundum. ⁊ ad id quod dicitur quod potuit noluit ⁊c. dic q̃ pcedit in actu inſeparabili hic in termino ad redeundum ſunt duo mandata ſeparata. vnum ad redeundum quod non tenet. aliud incluſum ad ſe pꝛeſentandū q̃d tenet. communiter tamen intelligitur hic vt dicit glo. q̃ iſte terminus datus ad redeundum intelligitur ad pꝛeſentādū ſcilicet vt in termino ſe pꝛeſentet: ſed modus pꝛecedēs ſubtilioꝛ. Item ⁊ tenendo glo. ad illud quod potuit noluit ⁊c. dic q̃ non habet locum hic q̃ fictoꝛ iure actus nullus trāſfunditur in actum validum modo pꝛedicto pro hoc: quia in pꝛeceptis in dubio ponendum eſt. de tempo. ord. ad aures. Jntelligendo autem ſm modum pꝛecedentem videtur innuere intricatio. ⁊ pro hoc facit litera ibi ad terminum legitimum: quia ſi intelligeret de termino aſſignato diceret pdictum. nec poteſt intelligi legitimum de termino iuris: vt de anno: vt in glo. debet ergo intelligi ſm modum pꝛecedentem quem no. quia ſcribentes nihil dicunt. Eſt autem multiplex terminus appellationis: quidam ad iter arripiendum. §. c. peruenit. quidam ad ſe pꝛeſentandum. §. c. perſonas. quidā ad proſequendum. i. ad finiendum qui eſt annus vel ex cauſa biennium: ⁊ datur a iure. §. c. ex ratione non ab homine vt hic. quidam ad faciendum fidem de pſentatione ⁊ de hoc non habetur in iure ſed iudices quandoq̃ ſtatuunt ⁊ videtur operari q̃ ſi non fit fides poſſit iudex exequi ſentētiam ſine metu pene. c. de certo. ij. q. vj. non tamen ꝑ hoc cenſet̄ appellatio deſerta: vt dixi in. c. perſonas.

Onememorie. Legit̄ varie in glo. ⁊ extra. cōmuniter tñ ſic ſummatur qui extra iudicium ex veriſimilib⁹ cauſis ne in poſſeſſione moleſtetur appellat ſi poſtea ſpolietur reſtituitur in ſtatum in quo erat tempoꝛe appellationis. primo factum cum allegationib⁹ appellantis. ſecundo allegationes appellati. ibi: procuratoꝛ. tertio deciſio. ibi: premiſſis. ⁊. j. ibi decidit̄ ⁊ archydiaconus intrauit poſſeſſionez eccleſie. Ex hoc contra eum agebat abbas ad id quod ſeqūtur. quod ſequitur. j. c. premiſſis. ¶ No. ibi: per quoſdam. q̃ poteſt quis per alium poſſeſſionē adipiſci. is enim poſſidet cuius nomine poſſidetur. de pꝛeſcri. ſi diligenti. ¶ No. ibi: pluries vocem ⁊c. q̃ ab eodem actu pluries pōt appellari. ⁊ quid operetur multiplicatio appellationum dicitur. j. c. dilecto. ⁊ dic q̃ ſi ſimul pluries dicitur appello cenſet̄ vna tantum appellatio: ſed ſi interuallo cenſentur plures: ⁊ tūc ſi queritur de appellationibus iudicialibus. dic vt dixi. §. c. directo. ſi de extraiudicialib⁹. dic q̃ valet multiplicatio: q̃ etiam ſublata prima appellatio remanet ſecunda. de hoc in d. c. dilecto. ¶ No. ibi: tam de iure communi q̃ conſuetudine generali. q̃ ius commune ⁊ conſuetudo quandoq̃ cōueniunt circa idem. quod tamen dic vt no. de conſuetudi. c. fi. ¶ No. ibi: veriſimilibus ⁊ probabilibus. differentiā inter hec ⁊ de hoc. j. ¶ In glo. j. in fi. ¶ Op. extra glo. q̃ debuerit reijci appellatio abbatis tanq̃ nimis generalis: ⁊ contra in certam perſonam. ibi: ne quis eum ⁊c. §. e. c. ij. ⁊. c. ꝓſuluit. ij. Sol. ſufficit q̃ fuit ſpecialis ſuper eccleſia ibi ſuper poſſeſſionem ipſius eccleſie. de hoc in. d. c. cōſuluit. ⁊ hoc in appellatione extraiudiciali que interponi d̄ a certo iudice cōtra certam partem. j. c. j. lib. vj. ⁊ ſic quod dicit q̃ generalis appellatio reijcitur vt in contrariis. ¶ In glo. ij. ibi: immo potius. ex hac glo. infertur non eſſe verum quod dicitur in litera q̃ archydiaconatum de iure cōmuni ſpectet cuſtodia vacantium eccleſiarū ⁊ ſm hoc dic q̃ hec fuit allegatio ſed non vera quod etiam no. Jnno. hic ⁊. j. vt eccle. bene. c. vno. ⁊ dicit ¶ Oſt. q̃ hoc ius commune quod allegabat Archydiaconus etiam ſi ſciſmaticum. i. non verum. ¶ In glo. hec ratio. in fi.

a ¶ Eccl'ia pleno iure Adde qſi dicatur eccl'ia pleno iure ſubiecta. vio gl. j. i. c. conſtus. d fo. cō. Abb. i. c. q̃rela. in ij. co. d ele. Abb. in. c. auditis. i iiij. not. de ꝑſcri. Ab. i. c. de monachis. in iij. coll. de ꝑbē. Ab. i. c. qſi. in. j. no. de hui. ant. de bu. oſi. rix. incip. q̃ hic agit. Raphael cu. oſi. l. xxxvij incip. oſtio can ſigno rus de laſchala tūc d̄ſis vero ne ⁊ Innocentie.

idem ius. nam quandoq̃ eccleſia pleno iure a ſpectat ad monaſterium ⁊ tamen ſoluit epiſcopo cathedraticum ⁊ cenſus antiquos. de dona. paſtoꝛalis. pro hoc de cenſi. clementi. j. ¶ Opp. extra glo. dicebat enim pronunciari pro archydiacono eo caſu quo dicebat ſe poſſediſſe eccleſiam per iſtum vltimo defunctum. de reſti. ſpo. cum veniſſet. dicit ¶ Oſt. q̃ nō attendit̄ hec poſſeſſio: quia fuit abuſus et vſurpatio. quod non pcedit q̃ nihilominus non obtinuiſſet archydiacon⁹ in poſſeſſoꝛio. de reſti. ſpo. in literis. Jnn. vo dicit q̃ Archi. non pꝛobauit vel ſi pꝛobauit non pꝛobauit tamē ſe poſſidere eo tempoꝛe quo abbas fuit ingreſſus. ⁊ ſi dicas q̃ ex quo prius poſſideat cēſebatur ⁊ hodie poſſidere. dic hoc verum niſi in poſſeſſione recenti quod dico de reſti. ſpo. olim. el. iij. qualis autem hec fuerit hic non d̄: nec de hoc an archydiaconus fuerit in poſſeſſione. no. j. c. diſſentit. vnde d̄ ſuppo ni quod pꝛedixi q̃ tempoꝛe quo abbas ingreſſus eſt archydiaconus non poſſidebat. ¶ In glo. pe. ibi: officio iudicis. quod competit eo caſu quo eſt appellatum. ⁊ vult glo. in eo quod ſequitur cum dicit q̃ foꝛſitan conſtitit pape q̃ abbas poſſidebat cum appellauit. ⁊ in hoc ſm Jnn. ſufficit docere de poſſeſſione tempoꝛe appellationis: etiam non docto de delectione ⁊ fiet reſtitutio contra quēcūq̃ hodiernum pꝛiorem. de reſcri. ex parte. §. ⁊ quod ibi no. ⁊ in hoc iſtud remedium eſt pinguius q̃ interdictum vnde vi. quod non competit niſi contra ſpoliantem vel mandantem ⁊c. ſed in alio eſt minus pinguc: nam hic reſtituuntur fructus tantum pereepti: vt. j. in litera vbi nihil dicitur de pcipiendis: ibi ⁊ hoc verius puto. hic tamen intellectus diuinat ibi tempoꝛe appellationis facte. in hoc reuertitur glo. ad primum intellectū. ⁊ in fi. extra glo. ponit Jnno. alium intellectum q̃ hic loquit̄ quando appellatur ex cauſa pꝛobabili ⁊ veriſimili: q̃ tunc ſufficit dicere de ſola appellatione: ⁊ eo ipſo conſtat de iuſtitia appellationis. aliud quando appellatur ex cauſa pꝛobabili non veriſimili: quia tunc expedit docere de veritate cauſe ⁊ cauſam veriſimilem. dicit Jnno. cauſa que fundatur ex iuris diſpoſitione. pꝛobabilem autem dicit eam que ly pꝛobari poſſit: ⁊ ſi pꝛobabitur ſit rationabilis: tamen non fundatur ex iure communi. Abb. autem hic ꝑtendebat ad ſuꝫ monaſterium ſpectare cuſtodiam huius eccleſie: vt pone q̃ dicebat ſe patronum quo caſu cum ſit patronus eccleſiaſticus de iure communi ad eum pertinet cuſtodia eccleſie cum habeat videre rationem de tempoꝛalib⁹. de priui. cum ⁊ plātare. §. in eccleſijs. de hac cauſa veriſimili. j. c. dilectus. ¶ Op. ad hoc quia ſequeretur q̃ ſi quis appellaret ne eligatur Titius quem aſſerit pati morbum caducum non expediat aliquid pꝛobare in appellatione: cum hec cauſa ſit veriſimilis. j. de iure vt non poſſit eligi. de elec. cum inter canonicos. ſimiliter ſequereē q̃ ſi appello ne vendas rem meam hoc ſufficeret non aliter pꝛobato q̃ ſit mea. Sol. intelligit Jnno. q̃ hic de patronatu abbatis non diffitebatur archydiaconus quod eſt diuinare nec de patronatu fit mentio in litera: ſed ꝑpoſito q̃ de patronatu conſtaret: tunc verum eſt q̃ intētio abbatis eſſet fundata de iure communi modo pꝛedicto. ⁊ tunc ad primum dic q̃ quem pati morbum caducum vel rem eſſe meam: hec ſunt facti ⁊ non ſunt iure communi fundata. Ex his ſaluatur intellectus ꝑmiſſus tanq̃ verus in ſe ly vt pꝛedixi diuinet vt dicatur q̃ quando appellatur ex cauſa veriſimili appellatus reſtituitur in ſtatu in quo erat tempoꝛe appellationis etiam non docto de veritate cauſe: quia ipſo iure docetur. ſicut etiam cum epiſcopus agit ad ea in quib⁹ fundat intentionem de iure communi: non expedit q̃ aliter pꝛobet. de poſtu. prela. cum olim. de deci. oudum. ſed q̃ hic intellectus ly pulcher continet diuinationem: vt pꝛedixi. et ſimiliter ſeruus. de quo in gl. ibi: vel foꝛte etiam diuinat: vt dixi. §. glo. ideo ſtādum primo intellectui ſm quem ſummaui. ⁊ q̃d dicit in litera ex veriſimilibus non exponas ſm primum intellectū. i. de iure fundatis: ly. i. nō frīuolis. ⁊ ſic illa duo verba veriſilib⁹ ⁊ pꝛobabilib⁹ idem importāt. ¶ Op. ad primum intellectum quia poſſibile eſſet q̃ archydiacon⁹ bona fide acquiſiuiſſet patronatum quo caſu non apparet rō: quare contra ipſum fiat hec reſtitutio. reſpōdeo q̃ propter poſſeſſionem pꝛecedentem poſſeſſio archydiaconi pꝛeſumit̄ iniuſta cum ſit eam adeptus pꝛecedente appellatione abbatis ſi tamen oſtaret archi. neſciuiſſe de appellatione nec de poſſeſſione. abbatis ⁊ alias bona fide poſſidere difficile eſſet ſuſtinere q̃ contra eum fieret reſtitutio: pro hoc tamē facit ff. de va. ⁊ extraoꝛ. cogni. l. de vſu. de acqui. poſ. l. rem que. et quod ibi no. ⁊ quod dico de reſt. ſpo. ſepe. ⁊ dic vt ibi. ¶ In glo. vlti. in fi. ¶ Quero in eo quod in litera dicitur de appel. extraiudiciali que differentia eſt inter iudicialem ⁊ extraiudicialem. dic q̃ multiplex. primo in hoc nomine: pro re eſt pꝛouocatio. §. c. cum ſit. Item in apoſtolorum petitione: q̃

in iudiciali petunt.j.eo.c.j.li.vj.in extraiudiciali non:quia non est qui tribuat:solent tamen peti super his verbis apostolos peto si quis est qui dare possit sunt ꝛ alie multe differentie de quibus hic.

Electi filij. Si ꝯ superiorē suū quis itinerat ad papam habeť ꝓ appellāte:ita ꝙ excōicatio postea in eū iata nō tenet. vel sic.itineris arreptio qñq; hꝫvim appellatiōis:ꝛ post appellationē etiā extraiudicialē excōicatio lata est nulla.et ꝑ vltimū singulariter hic ꝓbať.primo q̄rela,secdo dat iudices. ibi:cum aūt. ¶ In glo.j.ibi:nō est ita in archyepo.dic ꝙ immo idem in quocūq; superiore dūmodo ocurrāt illa q̄ requirunť ad hocvt itineris arreptio habeat vim appellationis. ꝛ de his dr.j.c.vt debit⁹.ꝛ in fi.dic melius vt p̄dixi.

Astoralis. Ider clausulā appellatiōe remota inhibeť ois appellatio que nō est a iure expssē pmissa.primo qō.secdo sol.ibi nos. ¶ In glo.j.ibi:vbicūq; ius pmittit appellare:etiā si nō expꝛimať in iure qd possit appellari:nō obst.ꝙ in rescripto fit clausula ap.re.fm Hosti. Ibi addit huic decretali:et fm hāc glo.vt ꝙ nihil operať quod ꝑ dr.si eū pōt appellari ex causa rōnabili siue in iure expssa siue nō expssa siue in rescripto fit clausula,appellatione remota siue nō fit vrvult glo.q̄ clausula app.re.nihil operať.ꝛ hoc sentit glo.dic melius ꝙ hec clausula etiam hodie aliq̄d operať:vt dicеť in.c.vt debitus.ꝛ dic ꝙ qñq; appellatio:ať manifeste frustratoria:qñq; manifeste,pbabilis.qñq; latēter frustratoria:qñq; latenter pbabilis.primo indistincte reijciť.s.c.meminim⁹.ꝛ.c.fugge stum.secda indistincte admittť.s.c.bone,j.c.vt debit⁹.tertia a iure reijciť ꝯ a iudice admittť vt in dubio potius deferat qz a iure admittť nō a iudice:nec operať effectū nisi docto de veritate:ꝯ si in rescripto est clausula ꝛ appelleť appellatione manifeste,pbabili indistincte admittť vt in casib⁹ in iure expssis:vt hic quod intellige vt.s.dri.Si vo appellatio est latēter,pbabilis iudex a quo,ppter clausulā non admittť sed iudex ad quē sic:vt hic in ver.sed ꝛ si.qui legiť oupliciter.primo fm Inno.ꝙ iudex ad quē reuocabit grauamē.f.per appellationē postea interposita a diffinitiua.secdo loquiť fm Host.ꝙ reuocauit ppter appellationē interpositam ab interlocutoria seu grauamine:ꝛ ex hoc habeť vnus effectus cle.vt iudex a quo non teneať admittere nisi in casibus iure expssis ꝛ dabit apostolos refutatorios ꝛ poterit impune pcedere donec sibi inhibeať per iudicem ad quē ꝛ intellectus cōis.hodie tū in quolibet rescripto poniť clausula pdicta ꝛ nō statur huic intellectui nec curať an sit clausula in iure expssa vel non.tū pmissus intellectus vi verus ꝛ forte ꝑ respectu:qz in quolibet rescripto apponiť ꝑ clausula raro idē nūq; puniť iudex a q̄ q̄ nō detulit appellatiōi,

1 ☞ Appellatio facit quem eximi a potestate iudicis.
2 Iurisditio iudicis a quo per appellationem dormitat.
3 Beneficium interdicitur interdicto officio.

§. Clerūq; Si excōicatus appellat nihilomin⁹ denūciatur ꝛ puentib⁹ beneficio ꝛ spoliatur.primo qō.secdo sol.ibi:nos. ¶ Mo.ꝙ p̄ appellationē quis eximitur a pтāte iudicis a quo respectu articuli super quo est appellatū ꝛ sic secus super alio.s.c.cum teneamur. ¶ Mo.ibi eo casu ꝛc.ꝙ appellatio que interponiť ab excōicatione cōparať appellationi,interposite aū fniam.de ꝑ.j.
2 ¶ Mo.ꝙ p̄ appellationē dormitat.i.suspendiť iurisditio iudicis a quo.glo.tū.in ver.dormitasse.dicit ꝙ per appellationē,extinguiť,pnunciatū.sed hic melius ꝓbatur primum quod suspēdiť.ad idem de offi.dele.pasto.§.pterea. ¶ Mo. q̄sin excōicatione nō differūt fnia ꝛ executio.nā excōicatio secū trahit executionē.de hoc in gl.ꝛ dixi.s.c.ad ꝑ. ¶ Mo. ꝙ denūciās nō dicit aliq̄d noui facere:ꝛ ad hoc quotidie allegatur.ꝛ.ff.de testa.heredes palam. ¶ Mo.ꝙ interdicto officio interdiciť ꝑficiū.de resc.c.fi.li.vj. ¶ In glo.ꝛ.h.d. in fi.ꝛ est sensus litere qd̄ fuit appellatū ab excōicatione ex tali causa ex qua si fuisset appellatū ab aliquo actu ante sentētiā vt ab interlocutoria vel grauamine admittēda fuisset appellatio. ¶ In gl.ꝛ.ibi:extinguiť.dic melius vt in nota. ¶ In glo.hec rō:ibi deus ligat non homo:si hoc esset non esset dare excōicationē iniustā.contra id de sen.excō.sacro. dic ergo melius ꝙ immo ligat homo ex potestate a deo attributa:ibi a principe non appellať:tū supplicať.de in integresti.c.ex literis.que suppositio ī aliquo hꝫ vim appellationis:ꝛ sic non pcedit.sed ratio glo.quare Pet.hyspani.nec etiam glo.persistit ibi disciplina ecclesiastica.hec ratio non ponitur in litera sed illa tū:qz excōicatio nō trahit secū excōnem. Ibi constitutio ecclesie.contra hoc est qd dicit glo. sed videť ꝛc. Et in fi.sensus glo.est ꝙ in excōicatione nihil est qd̄ per appellationē possit retardari:quia finis excōicatiōis seu effectus est vt fit excōicatus. In aliis aūt sentētijs appellatio retardat id qd̄ non extat.r.solutionē.ꝛ vult gl.dicere ꝙ excōicatio est executio sibimet ꝛa ꝙ nihil vltra expectatur.ideo cum sit iam mandata executioni nimirum si nō expeditur per appellationem.secus in aliis sententijs:qz si fuisti,mihi ꝏdēnatus expectať ꝙ soluas ꝛ hoc per appellationem impediť.sed contra hoc posset instari per rationes de quib⁹ in p.in.gl.qz fnia absolutoria est executio sibimet: ꝛ tū p appellationē impediť extra glo.designat alij vt Host. alias rōnes quas omitto:qz nō sunt sufficiētes:vt hic scribo in glo.ff.de pe.q̄ de vltimo.ꝛ.c.si a nō cōpe.iud.l.fi.dicit ab excōicatione posse appellari:ꝛ sic ꝯ hanc literā Bar.i.l. q̄ vltimo.dicit ꝙ hoc qd̄ non appellať ab excōicatione operatur ꝑalis ei⁹ natura:ꝯ hoc est nimis generale dicere.dic ꝙ causa quare ꝓhibeť ab excōicatiōe appellari que posita est hic.s.qz trahit secū executionē:vera est vt sit sensus:quia excōicatio est executio sibimet:iō appellatio postea seqūes nō inuenit q̄d retardet:ꝛ ad rōnes de q̄b⁹ in p.in.gl.ꝓcipue ad illud de fnia absolutoria.dic ꝙ sufficit qd̄ in ea nō est ꝓhibitū appellari:sicut ꝓhibitū est hic in excōicatione. Item subtilius ꝓsidera ꝙ appellatio ab excōicatione dr appellatio ab interlocuto;ia vt in litera ibi eo casu ꝛc.ꝛ dixi notando ꝛ hoc etiā nō. Inno.de sen.ex.per tuas.ꝛ est sui.appellatio aūt ab interlocutoria vel grauamine extraiudiciali non tollit id quod inductū est ꝯ expectať ꝙ ꝓbeť veritas causeappellari.j.c.romana.li.vj.appellatio ergo,ab excōicatiōe non tollit effectū iam inductū:sec⁹ in appellatione a diffinitiua per quam ipsa fnia vel extinguiť vel saltē suspēdiť:ꝛ sic patet quare aliud in fnia absolutoria.ꝛ eodē modo respondetur ad id quod dicit glo.de fnia finitti. ¶ In glo.ex ꝑ ibi ex futuro euentu.qd̄ aperte ꝓbať de sen.ex.ꝯ.li.vj. Ibi:priuandus.Ꝛium no.glo.de cle.ex.apostolice.dic vt in p.ri.q. ꝙ hoc pendet ex futuro euētu.si enim apparebit excōicationem nō valuisse valebit collectio secus si apparebit valuisse ¶ In glo.vlti.ibi:dico ei interim prouidendum contrariū. no.j.e.glo.ibi ego credo ꝛ illud verius.est eū quid imputeť excōicato qui se non fecit absolui.si autez esset casus in quo non posset sibi imputari:vt qz non erat absoluēdus nisi satisfaceret ꝛ satisfacere non poterat procedit quod dr in hac glo.ꝙ inter tū sibi ꝓuideriť pro hac distinctione de elec.qz sepe,lib.vj.in glo.aliud.in fi.ibi relegato.no.glo.qz sui.ꝛ vꝫ posse cōparari bannito.nam excōicať bannitur.i.excludiť a cōione:qz tū bannū non est pena iuris limitata:sed variať fm diuersitatē terrarū ꝛ varietatē fniarū:q̄dā eū bannūtur sub pena vite aliqui sub alia.de hoc per Pau.de pe.cle.j.in p.in.vbi dico.q.ix.per hoc non est bonū dicere ꝙ excōicať
a cōparеť bānito⁹. ¶ Ite fm aliquos cōparať excōicať deportato:vt no.glo.in sti.de capi.dimi.§.media.q̄ non pcedit qz deportatus pdit ciuitatē ꝛ bona.d.§.media que non pdit excōicatus.potius ergo standū cum glo.ꝙ cōparatur relegato:non tū per omnia.pōt eū esse relegať in vna prouincia ꝛ non in alia.excōicatus aūt in vno loco excōicatus est quo ad omnes.de offi.ordi.ad repri.

Sollicitudinē. Si excōicatus ab eo postq̄ appellauit ad papā hāc causam deferat simpliciter ad metropolitanum appellationi renūciat ꝛ archiepis causam audiet:ꝯ si ꝓtestať Ꝛium archiepis nō cognoscet:qd̄ si faceret eps pōt appellare:ꝛ hoc nisi sit notoriū excōicationē nō tenere.cōis diuisio.ibi:nos.ꝛ ibi distinguiť ꝛ mēbra pseqūtur. ¶ Mo. in versi.nos.ꝙ ꝓhibito principali,ꝓhibeť accessoria seu ꝓsequentia.sicut eū archiepis nō cognoscit de appellatione interposita ad papā ita nec de ꝓtingētib⁹ ad appellationē.facit regula accessoriū.li.vj. ¶ Mo.ibi:dūmodo ꝛc.ꝙ ꝯ super vna causa appellaueris ad papā:tū sup aliquo articulo illi⁹ cause potes cōparere coram inferiore dūmodo sit talis ꝙ de ipso possit cognosci non cognito de appellatione. ¶ Not. in ver.si vo.ꝙ qñq; de causa per appellationē ad papā deuoluta se impedit inferior,ppter notorietatē.quod dic vt.j. ¶ Mo.in fi.ꝙ ꝓtestatio innuat ꝓtestātē.de hoc cum glos. ¶ Mo.ꝙ allegās Ꝛia ꝛc.de hoc cum glo.vlt. ¶ In glo.hic innuit.in fi. Oppo.ꝙ indistincte possit archiepis cognoscere an excōicatio sit irrōnabiliter ꝓmulgata:qz hoc pōt cognosci ꝛ non incognito de appellatione.dic hoc verū qñq; nec hoc negat litera non semp.vt si nō petiť excōicationem declarari nullaꝫ:qz lata sit post appellationē:ꝛ qz lra videť difficilis ad

difficilis ad intelligendum ꝙ decisio consistit in hoc:quia si appellans ad papam conqritur coram archyepo de excōicatione lata post appellationē:aut conqriť ex eo qz dicit excōicationē non tenere:qz lata post appellationē aut ex alia ꝓimo casu aut sine ꝓtestatione:ꝛ intelligiť tacite renūciare appellationi:ꝛ archyepis cognoscet:vt in ver.cū aūt.aut.ꝓtestať qd̄ nō intēdit renūciare appellationi ꝛ archyepis non cognoscet ꝯ reijciet istū tāq̄ petētē Ꝛia:vt hic in fi.ꝛ ꝑ nisi fit notoriū ꝙ mādatū fuerit iniquū:qz tūc pōt archyepis declarare hūc nō fuisse ligatū nō cognoscēdo de appellatione vt in ver.si vo.qd tū dic vt.j.Sēdo casu cū petiť excōicationem pnūciari nō tenere ex alia causa nō ꝓtingēte appellationē indistincte pōt archyepis cognoscere ibi dūmodo de illis.ꝓ hec declarata est hec glo.ꝛ declarate sunt etiā pcedētes ꝛ pcipue qd̄ dr in glo.ij.q̄ opp.ꝛ.c.pri.§.j.dic ꝙ ibi solū dr ꝙ iudex q̄ excōicauit denūciat excōicatū post appellationem vt ibi.nec ꝙ hoc cognoscit de appellatione.Ite ibi lata fuit excōicatio post appellationē ideo aū appellationē cui⁹ effectus nō impediť per appellationē.hic ecōuerso lata fuit excōicatio post appellationē.ideo nō ꝯ ꝙ p appellationē:
3 qz potestas iudicis a quo erat deuoluta ad iudicē ad quē. ¶ In glo.ꝯ quare.ibi:ꝯ post illā appellationē:ꝛ sic vult se
b iuuare ex eo ꝙ impugnat contra reg.ex eo.lib.vj. Ibi tāq̄
4 cuius interest.ꝓ hoc nō euacuať ꝛ.iū.dic ꝙ excipiēdo quis
c pōt vti ꝛ.ijs.reg.null⁹.li.vj. Ite qd̄ dr ꝙ qs nō pōt se iuuare ex eo qd̄ impugnat,quia vt in litera ibi eo casu ꝛc.ꝛ dixi notando ꝛ hoc etiā nō. Inno.de sen.ex.per tuas.ꝛ est sui.appellatio aūt ab interlocutoria vel grauamine extraiudiciali non tollit id quod inductū est ꝯ expectať ꝙ ꝓbeť veritas causeappellari.j.c.romana.li.vj.appellatio ergo,ab excōicatiōe non tollit effectū iam inductū:sec⁹ in appellatione dūmodo sit talis ꝙ de ipso possit cognosci non cognito de appellatione. ¶ Not. in ver.si vo.ꝙ qñq; de causa per appellationē ad papā deuoluta se impedit inferior,ppter notorietatē.quod dic vt.j. ¶ Mo.in fi.ꝙ ꝓtestatio innuat ꝓtestātē.de hoc cum glos. ¶ Mo.ꝙ allegās Ꝛia ꝛc.de hoc cum glo.vlt. ¶ In glo.hic innuit.in fi. Oppo.ꝙ indistincte possit archiepis cognoscere an excōicatio sit irrōnabiliter ꝓmulgata:qz hoc pōt cognosci ꝛ non incognito de appellatione.dic hoc verū qñq; nec hoc negat litera non semp.vt si nō petiť excōicationem declarari nullaꝫ:qz lata sit post appellationē:ꝛ qz lra videť difficilis ad intelligendum ꝙ decisio consistit in hoc:quia si appellans ad papam conqritur coram archyepo de excōicatione lata post appellationē:aut conqriť ex eo qz dicit excōicatione lata post appellationē:aut conqriť ex eo qz dicit excōicationē non tenere:qz lata post appellationē aut ex alia ꝓimo casu aut sine ꝓtestatione:ꝛ intelligiť tacite renūciare appellationi:ꝛ archyepis cognoscet:vt in ver.cū aūt.aut.ꝓtestať qd̄ nō intēdit renūciare appellationi ꝛ archyepis non cognoscet ꝯ reijciet istū tāq̄ petētē Ꝛia:vt hic in fi.ꝛ ꝑ nisi
1 fit notoriū ꝙ mādatū fuerit iniquū:qz tūc pōt archyepis declarare hūc nō fuisse ligatū nō cognoscēdo de appellatione vt in ver.si vo.qd tū dic vt.j.Sēdo casu cū petiť excōicationem pnūciari nō tenere ex alia causa nō ꝓtingēte appellationē indistincte pōt archyepis cognoscere ibi dūmodo de illis.ꝓ hec declarata est hec glo.ꝛ declarate sunt etiā pcedētes ꝛ pcipue qd̄ dr in glo.ij.q̄ opp.ꝛ.c.pri.§.j.dic ꝙ ibi solū dr ꝙ iudex q̄ excōicauit denūciat excōicatū post appellationem vt ibi.nec ꝙ hoc cognoscit de appellatione.Ite ibi lata fuit excōicatio post appellationē ideo aū appellationē cui⁹ effectus nō impediť per appellationē.hic ecōuerso lata fuit excōicatio post appellationē.ideo nō ꝯ ꝙ p appellationē:
2 qz potestas iudicis a quo erat deuoluta ad iudicē ad quē. ¶ In glo.ꝯ quare.ibi:ꝯ post illā appellationē:ꝛ sic vult se
b iuuare ex eo ꝙ impugnat contra reg.ex eo.lib.vj. Ibi tāq̄
4 cuius interest.ꝓ hoc nō euacuať ꝛ.iū.dic ꝙ excipiēdo quis
c pōt vti ꝛ.ijs.reg.null⁹.li.vj. Ite qd̄ dr ꝙ qs nō pōt se iuuare ex eo qd̄ impugnat,quia vt in litera ibi eo casu ꝛc.ꝛ dixi notando ꝛ hoc etiā nō. Inno.de sen.ex.per tuas.ꝛ est sui.appellatio aūt ab interlocutoria vel grauamine extraiudiciali non tollit id quod inductū est ꝯ expectať ꝙ ꝓbeť veritas causeappellari.j.c.romana.li.vj.appellatio ergo,ab excōicatiōe non tollit effectū iam inductū:sec⁹ in appellatione dūmodo sit talis ꝙ de ipso possit cognosci non cognito de appellatione. ¶ Not. in ver.si vo.ꝙ qñq; de causa per appellationē ad papā deuoluta se impedit inferior,ppter notorietatē.quod dic vt.j. ¶ Mo.in fi.ꝙ ꝓtestatio innuat ꝓtestātē.de hoc cum glos. ¶ Mo.ꝙ allegās Ꝛia ꝛc.de hoc cum glo.vlt. ¶ In glo.hic innuit.in fi. Oppo.ꝙ indistincte possit archiepis cognoscere an excōicatio sit irrōnabiliter ꝓmulgata:qz hoc pōt cognosci ꝛ non incognito de appellatione.dic hoc verū qñq; nec hoc negat litera non semp.vt si nō petiť excōicationem declarari nullaꝫ:qz lata sit post appellationē:ꝛ qz lra videť difficilis ad intelligendum ꝙ decisio consistit in hoc:quia si appellans ad papam conqritur coram archyepo de excōicatione lata post appellationē:aut conqriť ex eo qz dicit excōicationē non tenere:qz lata post appellationē aut ex alia ꝓimo casu aut sine ꝓtestatione:ꝛ intelligiť tacite renūciare appellationi:ꝛ archyepis cognoscet:vt in ver.cū aūt.aut.ꝓtestať qd̄ nō intēdit renūciare appellationi ꝛ archyepis non cognoscet ꝯ reijciet istū tāq̄ petētē Ꝛia:vt hic in fi.ꝛ ꝑ nisi
1 fit notoriū ꝙ mādatū fuerit iniquū:qz tūc pōt archyepis declarare hūc nō fuisse ligatū nō cognoscēdo de appellatione vt in ver.si vo.qd tū dic vt.j.Sēdo casu cū petiť excōicationem pnūciari nō tenere ex alia causa nō ꝓtingēte appellationē indistincte pōt archyepis cognoscere ibi dūmodo de illis.ꝓ hec declarata est hec glo.ꝛ declarate sunt etiā pcedētes ꝛ pcipue qd̄ dr in glo.ij.q̄ opp.ꝛ.c.pri.§.j.dic ꝙ ibi solū dr ꝙ iudex q̄ excōicauit denūciat excōicatū post appellationem vt ibi.nec ꝙ hoc cognoscit de appellatione.Ite ibi lata fuit excōicatio post appellationē ideo aū appellationē cui⁹ effectus nō impediť per appellationē.hic ecōuerso lata fuit excōicatio post appellationē.ideo nō ꝯ ꝙ p appellationē:
2 qz potestas iudicis a quo erat deuoluta ad iudicē ad quē. ¶ In glo.ꝯ quare.ibi:ꝯ post illā appellationē:ꝛ sic vult se
b iuuare ex eo ꝙ impugnat contra reg.ex eo.lib.vj. Ibi tāq̄
4 cuius interest.ꝓ hoc nō euacuať ꝛ.iū.dic ꝙ excipiēdo quis
c pōt vti ꝛ.ijs.reg.null⁹.li.vj. Ite qd̄ dr ꝙ qs nō pōt se iuuare ex eo qd̄ impugnat,quia vt in litera ibi eo casu ꝛc.ꝛ dixi notando ꝛ hoc etiā nō. Inno.de sen.ex.per tuas.ꝛ est sui.appellatio aūt ab interlocutoria vel grauamine extraiudiciali non tollit id quod inductū est ꝯ expectať ꝙ ꝓbeť veritas causeappellari.j.c.romana.li.vj.appellatio ergo,ab excōicatiōe non tollit effectū iam inductū:sec⁹ in appellatione dūmodo sit talis ꝙ de ipso possit cognosci non cognito de appellatione. ¶ Not. in ver.si vo.ꝙ qñq; de causa per appellationē ad papā deuoluta se impedit inferior,ppter notorietatē.quod dic vt.j. ¶ Mo.in fi.ꝙ ꝓtestatio innuat ꝓtestātē.de hoc cum glos. ¶ Mo.ꝙ allegās Ꝛia ꝛc.de hoc cum glo.vlt. ¶ In glo.hic innuit.in fi. Oppo.ꝙ indistincte possit archiepis cognoscere an excōicatio sit irrōnabiliter ꝓmulgata:qz hoc pōt cognosci ꝛ non incognito de appellatione.dic hoc verū qñq; nec hoc negat litera non semp.vt si nō petiť excōicationem declarari nullaꝫ:qz lata sit post appellationē:ꝛ qz lra videť difficilis ad

a ¶ Allegās Ꝛia. adde bar. i.l. clodi⁹. ff.de acq̄r. her. Ly.ꝛ bal. in. l.j. C.de furk. Sed allegās Ꝛia ī diuersis ī stātijs bñ audiť qñ succubuit in primo ꝯ bar.i.l. pa pi.i.§.sed nec ꝓpube ris.ff.d' in of.te.bar. i.l. aureli⁹ i.§.fi.ff.de libe. lega.

a ¶ Excōicať cōparеť banni to. Adde Car.in re pe.c.ppendim⁹.j.de sen.excō.

1 ☞ Clericus per iudicē cōpetētē pōt detineri in viculis.
2 Interdictū an possit fieri sub ꝓditione.
3 Appellari an possit a fnia interdicti suspensa.
4 Turbās diuinū officiū excōicari pōt.

Electis filijs. Ider appellationē pinciпale cum accessorijs ad eundem appellationis deferť ꝛ excōicatio post appellationem lata non tenet.primo factum.secundo sentētia pape.ibi:qz vo.ꝛ ibi primo,pnunciat circa interdictū.secdo circa officij,pcessum.ibi:officialis.tertio circa excōicationē latā ab eo in decanū.ibi:pterea.q̄rto circa cōionē canoni coꝝ.ibi:verū.ꝛ.j.decidiť ꝙ decan⁹ nihilomin⁹ faciebat interdictū saluari,ppter qd̄ eps eū excōicauit ꝛ archiepis denunciauit illū,euitādū ꝯ canonici nō euitarūt ꝛ decano cōicauerunt.de q̄b⁹.j.dr. ¶ Mo.ꝙ p iudicē cōperētē pōt detineri cleric⁹,in vinculis.de hoc in glo. ¶ Mo.ꝙ qñq; supior appellat ꝑ inferiorē ꝓpter interdictū quā inferior hꝫ in ipm. Ex hoc colligiť ꝙ qñq; inferior hꝫ iurisditionē ꝑ superiorē qd̄ est de iure ꝓpāli. ¶ Mo.ibi:eps metuens.ꝙ appellať a futuro grauamine qd̄ dic vt.j.c.ꝛcertatiōi.li.vj. ¶ Mo.verba q̄b⁹ vtunť appellātes vt se subijciāt ꝓtectioni iudicis ad
2 quē. ¶ Mo.ꝙ pōt interdictū fieri sub ꝓditione q̄ qñq; hꝫ effectū:qñq; nō seu fm quā.f.ꝓditionē.interdictū qñq; est purū qñq; nō est aliq̄d:vel est suspēsum.nam eps ꝓsite habebat locū cessatio:de qua hic absente vo eps.secus de ꝑ cum glo.in ver.qz vo. ¶ Mo.ꝙ pcessus ꝛ fnia post appellationē legitimā facti nō tenēt. ¶ Mo.ꝙ suspēdi pōt interdictū.de
3 hoc cū glo. ¶ Mo.ꝙ a fnia interdicti suspēsa pōt appel-
b lari.de hoc etiā cū gl. ¶ Mo.ꝙ pēdēte appellatione b nihil
4 ꝯ innouari.j.eo.nō solū.li.vj.in ver.pterea. ¶ Mo.ꝙ ex-
c cōicari pōt c q̄ turbat diuinū officiū.de ꝑ in glo.ꝛ fm leges est pena capitalis.C.de his q̄ ad ec.ꝓfu.l.denūciamus.auk. de sanctis.epi.§.si q̄s cū. ¶ Mo.ibi:apostolos.ꝛcedēdo de
d apostolis q̄ dan⁹ appellāti ꝛ non habes alibi in hac cōpilatione.ꝛ.f.litere quas iudex a quo dirigit iudici ad quēꝛ per quas instruiť de appellatione:an sit appellatū:ꝛ qualꝛ seu ex qua causa ꝛ an sit delatū vel nō ꝛ dicunť apostoli:nā apls dr idem qd̄ missus fuit Christus misit discipulos ad predicandū.ideo dicunť apostoli.sic iste litere dicunť apostoli.i. litere dimissorie modo p̄dicto ꝛ ꝯ appelleť i iudicio ꝛ extra:
c tū extra iudicium non concedunť apostoli:qz nō est qui ꝓcedat sed in iudicio sic:ꝛ tunc qñq; vocaunť apostoli dimissoꝝ cum dimitetur apellās ad iudicē ad quē. Ite qñq; refutatorij qñ non deferť appellationi.qñq; reuerētiales qñ defert
d ob reuerentiā supioris.de hoc.c.ti.cle.ij. ¶ In ver.verū.no. ꝙ excōicať post appellationē nō est vitādus.de hoc in glo. vlti. ¶ In glo.j.ibi:vt fame.ꝛ q̄ detinebat vt iudex secularis si vt pniuatus:vt in Ꝛ.ijs.ꝛ in fi. ¶ Op.ꝙ monitio decani pcta eēo nō tenuerit tāq̄ facta,a minori.de sup.ne.pre. c.ij.de ma.ꝛ obe.cū inferior. So.forte monitio extraiudicialis tāq̄ amicabilis reqsitio.potuit ei ēt esse iudicialis qz potuit decanus de iure speciali habere iurisditionē:vt in glo. seq. ¶ Opp.ꝙ nō debuerit audiri decan⁹ petens pbyterū sibi recredi.i.retro credi seu tradi qz pōna libera non vēdicatur.Sol.immo vēdicať adiecta causa.ff.de rei ven.l.j.§.p hāc.si agēs hꝫ ius in pōna sicut hic dicebat decanus se hrē ius in pres̄ bytерū.ꝛ in hac instat Inno.quō dñs pōt petere ascriptitiū ꝛ ciuitas ciuē suū ꝛ de filib⁹ ¶ Op.ꝛ aliter ꝙ nō valuerit appellatio eēi ꝑ decanū ad archyepm.Archyepis eēi nō est iudex subditorū suffraganei sui.de offi.ord.pasto. in p.in.Sol.hoc casu qz timebat eps de cessatione diuinoꝝ iudex est archyepis.de offi.ord.irrefragabili.Ite si eps agеret ꝑ decanū,pcederet Ꝛiū:ꝯ pōt intelligi ꝙ decanus agebat ꝑ eēm ꝛ tūc archyepis est iudex:ꝛ sic potuit eps tāq̄ reē se submittere archyepo. ¶ In glo.nō videť.ibi.C.de cu.fu. cū alijs.de hoc dic vt dixi.§.eo.ad hec qñ ibi:papa tū.signa glo.ꝛ dic quod ideo papa potest suspēdere excōicatione qz excōicatio est de iure positiuo.alius aūt citra papā nō pōt: vt dixi in.c.ad hec qñ.ꝛ in fi.de p̄dictis.s.si suspēsum est interdictū an possit appellari.dixi in.d.c.ad ꝑ qñ.ꝛ alias solet dicere ꝙ istud.c.non facit ad id ad qd̄ induciť.f.ꝙ interdictū possit suspēdi ꝛ ꝙ pēdēte suspēsione possit appellari: qz hic non loqtur de interdicto ꝯ de cessatione ad minus facta in certa ecclesia ꝛ talis non hꝫ vim interdicti.secus si generaliter fit in cōib⁹ ecclesijs ciuitatis vel dyocesis.ꝓ hoc de senten.excō.cle.j.ꝯ defendēdo p̄imū ꝙ hic loquať de interdicto.dic ꝙ ꝯ cessatio diuinoꝝ in certa ecclesia non habeat vim interdicti pōt tū interdici certa ecclesia:ꝛ sic fuit ꝑ in ver.verū.ibi:interdictū huius ꝛc.ꝛ tūc facit ꝓ p̄dictis. ¶ In glo.vlti.in fi.de hoc de sen.exc.solet.li.vj.ꝛ no.glo.cū tex.ꝙ nō semp statur exōicationi qd̄ est qñ lata est post appellationē.ꝑ de sentē.excō.cle.j.ꝛ q̄ ibi no.in glo.no.dicit. Sol.ibi:speciale.quod ibi dico in p.in.Ꝛio.iiij.

Vtnostrum. Idostq̄ papa causam ad se reuocat nō valet,pcessus p inno.ē fact⁹:sicut nō valet si p.ius ab eo fuisset appellatū.primo decisum exordiū.secdo dispositio.ibi:iudicib⁹.

tertio ratio.ibi:cum plus. ¶ In glo.vlti.in fi.opp.in eo qd mandat decerni traditionē sigilli isti factam esse irritam.factum enim nō pōt haberi pro infecto.xxxij.q.v.si paulus.ff. de captis in bello.§.facte.dic qd decernit irrita quo ad iuris effectū. ¶ Opp.ad idem potuit enim ꝛ debuit sibi tradi sigillū.s.c.ostitutis.el.ij.de pcef.pbēn.post electionē.Sol. illa loquunt quando quis est legitime ꝛfirmatus:vt eccle. benefi.c.vno. Item fm Innoc.decernit traditio irrita,ppter suspitionē que habebat contra archypēm:qd dico vt in.c. vno.vt eccle.benefi.vel fm Innoc.hic speciale ,ppter reuocationem quam fecit papa ad se ex certa sciētia:cum enim habeat plenitudinē potestatis non lz in Ꝛium aliquid attentare.de pbēn.inter cetera.ꝛ lz Innoc.videat hoc intelligere in papa.dic idē in alio superiore qui posset ex toto reuocare iurisditionē inferioris.vnde postq̃ delegās reuocat causam ad se,pcessus dele.nō tenet de offi.dele.pasto.§.pterea. sic ergo hic id q̃ fecit archypēs postq̃ papa reuocauerat ad se negociū non tenet;q̃ iudex inferior non cognoscit de causa pēdente coram principe.s.c.si duobus.ꝛ si dicat q̃ lite pendēte potuit archypēs vti positione sua.dicvt pdixi q̃ hic non potuit ,ppter suspitionē que erat contra ipm. Item illud ,pcedit in partibus vt li.pen.c.j.ꝛ.ij. secus in iudice:ꝯ aut archypēs ,pcessit vt iudex. ¶ Quero in eo qd plus est Romanum ꝛc.an hec reuocatio plus operet q̃ appellatio. dic q̃ non.nam etiam appellatio legitima impediret traditionem.de qua hic.secus si esset frustratoria appellatio.s.c. ostitutis.el.ij.quod ergo dicit plus:intellige per modū cōparationis a fortiori:vt in hac glo.vlt.no.quia sit sensus q̃ appellatio legitima non impediret traditionē sed reuocatio sic:q̃ talis sensus,nō est verus per pdicta.

Blatenobis. Si terminū appellatio ni ,pseqūdē statutū ab doīe altera pars fuenit hoc tacite literas impetrādo litere nō valent sed terminū iuris etiā appellatus fuenire potest dum tamen non nimium ꝛ in casibus in quibus ex dilatione imineret periculū neutro ,pseqūte iudex supplet. communis diuisio.sed ꝛ lz igitur. ¶ No.ibi:quidā iudices. non dicit qui quod non est necesse in rescripto appellationis exprimere nomen iudicis.de hoc in Spe.eo.titu.§.de officio.versi.antepe.sic colligunt aliqui hic non tū colligit q̃ hec non sunt verba appellātis:sed iudicū.dictum tamen est verum. ¶ No.ibi:nec appellationi delatū nec ad ,pscutionem terminus assignat:q̃ hec deferūt.s.deferre appellationem ꝛ terminū ad,pseqūdum assignare. Ex hoc no.q̃ ꝯ iudex assignet hunc terminū non per hoc differt appellationem.de hoc.j.cum appellationib⁹.lib.vj.ꝛ dicit Spe.eo.ti. §.vēdicamus.in fi.q̃ si notari⁹ scribit q̃ iudex benigne recipit appellationē non intelligit delatum.refert tū q̃ Clemē. iij.placebat Ꝛium:cōiter obseruat q̃ iudex rīdet appellāti admittēdo appellationē q̃tum de iure tur.deinde habita deliberatione rīdet deferendo:vel non.ibi a ,puocante.qd appellat⁹ potest restringere terminū appellationis.de hoc in glo.no.ibi:appellatus non potest ,puenire terminū hois. Idem dicit glo.de appellante. ¶ No.ibi ita.q̃ si appellat⁹ impetrat literas super ,pscutione appellationis pōt eis vti:ꝛ coram iudicib⁹ impetratis,psequi ꝛ dato quod sint impetrate sup cōfirmatione pōt ,psequi ad infirmationē:vt.j. in fi.qd no.in versi.superior.no.casum in quo neutra parte ,pseqūte iudex supplet ex officio ꝛ hoc,ppter periculū reipublice.de hoc in glo.penul. ¶ No.ibi:ne gregi dominico si appellatū est a ꝛfirmatione interim ꝛfirmatus non administrat.de hoc de cle.auaricie.li.vj. ¶ In glo.nō pōt.ibi:appellare.ꝛ per illud.c.qdā vt refert Innoc.dicunt q̃ id qd hic dr ita q̃ appellatus incipiat ,psequi vltimo mēse fatalium. Alij dicunt q̃ ꝯ m.c.appellatore dicat de vltimo mense nō tollit quin prius.dic q̃ si appellatus vltimo mēse incipit ,psequi non expedit q̃ citetur appellans nisi in audiētia iudicis q̃: litera ibi dicit:siue imeniat appellatus siue non:ꝛ sic potest ,pcedi etiā si appellās non sit ꝯtumax tāq̃ citat⁹.ꝛ nō venēs:nam satis est ꝯtumax qui non fuit ,pscutus:ꝯ si appellatus ante vltimū mēsem vult ,psequi si querit q̃ si dicat nimium ꝑcurrere:dic arbitrariū.arg.de offi.dele.de causis. sed oportebit q̃ citetur appellās.ꝛ fm hec verba illa verba in.c.appellatore.que dicūt de vltimo mense nō sunt frustratoria. ¶ Ibi.s.c.sepe. Quero queritur terminus hois nō pueniri ꝛ terminus iuris sic.dic q̃: terminus hois non dat ad finēdum ꝯ ad incipiēdum.s.c.ex insinuatione. terminū ꝯo iuris ad finiendū ꝛ sic oportet q̃ pueniatur. ¶ In glo. ibi:citata.dic vt dixi,super glo.non potest. ¶ In gl.vl.ibi: fecerunt mentionē,idem Innoc.de ma.ꝛ obe.dilecti.de his

que fi.a ma.par.ca.c.j.sed hic dicit Ꝛium.s.q̃ non expedit fieri mentionē de appellatione.idem,no.de offi.dele.ex literis.primum verius per iura allegata in glo.j.s.titu.j.inter.

Er tuas. Altera parte ꝯtumaciter absente pōt iudex appellationis etiam principale negociū diffinire si post lit.conte.fuerit appellatū.cōis diuisio.sed a nos. ¶ In glo.ibi.ij.q.vj.in fi. signa glo.hucusq̃.ꝛ supple ad ipsum fm,no.de dolo.prout. ¶ Opp.ad pdicta in glo.ad literā in eo q̃ hic,pcedit contra appellatū absentem:videt esse opus q̃ citetur alias non valet fnia.de ofti.cc.Sol.distingue vt.s.c.sepe.aut esset in appellatione fuit terminus ꝑfixus ab hoīe:aut non.si sic dic vt.s.c.sepe.q̃ aut fuit recepta appellatio aut non ꝛc.vt ibi. Si vo terminus non fuit statutus ab homine sta ꝯtrario q̃ oportet appellatum citare.d.c.sepe.hec,pcedūt respectu,pcessus faciendi super articulo appellationis sed super principali indistincte oportet citare appellatū:pro hoc ista litera ibi se noluerit ꝑsentare.ꝛ sic inuit q̃ erat citat⁹:ꝛ ,pcedūt pdicta qñ appellas est ,presens ꝛ appellat⁹ absens.si autem econuerso.dic vt dixi.s.c.,pri.sup glo.nō,pōt declarando intellectū.c.appellatore.ibi:cassanda sit fnia.nisi appellatus de nouo probet quod potest.de fi.instru.cum Jo.ꝛ dicit Abbas q̃.q.glo.est superflua.nam fatuus est appellat⁹ ,pseqūs appellāte negligēte cum rata maneat fnia.dic q̃ glo.se rettulit ad id quod fieri pōt:nam appellat⁹ vt cito habeat executionē qñq̃ instat pro ꝛfirmatione fnie.

1 ✠ Sumptibus partium parcendum est.
2 Causa,pbabilis que dicatur.

Tdebitus. Famosa ꝛ principalis in titulo.h.d.q̃ appellat añ fniam causam,pbabilē exprimat coꝛā iudice a quo nec est probabilis exceptio de nuncio prius misso vel literis.impetratis:sed nondū ,presentatis ꝛ si appellationis causa est vera:,pcedit iudex ad quem in principali.si falsa remittit appellans ꝛ ,odēnatus in expēsis.primo duplex causa ostitutionis.sedo ostitutio.ibi:statuimus.tertio,prestatio.ibi: saluis.prima subdiuidit in duas vt sunt due cause.sed a ꝛ litigatoribⁿ.sed a principalis etiam subdiuidit.primo statuit non appellari sine causa rationabili ꝛ causa rōnabilis duo ponit exēpla.sedo approbat appellationē rationabilē.ibi: cum autem.tertio instituit iudice qualiter ,pcedit super appellatione non rationabili.ibi:ꝛ si minus. ¶ No.principiū ꝛ no.de dictione ✠ vt que hic importat causam:alibi aliud. de hoc de ,odi.appo.verum. ¶ No.q̃ bonor est iudici q̃ nō indistincte ab eo appellet. ¶ ✠ No.parcendū laboribus ꝛ sumptibus partiū.de offi.ordi.vt litigātes.lib.vj. ¶ No.q̃ exceptio de nuncio misso non admittit:ꝛ sic nūcij missio nō ꝯ vim appellationis.de hoc.j. ¶ No.q̃ in rescriptis ad lites nō ꝯsideraī data sed ,puctio:secⁿ si ad bñficia.de rescrip. ea re.ꝛ.c.caplm. ✠ No.q̃ dicat causa ,pbabilis⁹.dr esse illa q̃ si foret ,pbata esset legitima. ¶ No.q̃ qñ appellat ante sententiā prius cognoscit de appellatione si sit iusta q̃ de principali.de hoc.j.c.romana.li.vj.in plurib⁹.§. ¶ No.q̃ si constat in alle.appellatū remittitur appellās ad iudicē a quo ꝛ ,odēnatur in expēsis.ꝛ sic etiā si appellatio non teneat:tamē iudex ad quē in istis duob⁹ ꝯ iurisditionē vt remittat et in expēsis condēnet. ¶ No.in ver.alioqn.q̃ iudex ad quē surrogat in locū iudicis a quo:quia si constat bene appellatū ,pcedit.s.in principali:non de maioribⁿ causis ꝛc.vt in ter. ꝛ in glo.vlti. ¶ In glo.j.in fi.de dilectus. ¶ In glo.nota. que est secunda ibi super questionum.§.si vo duo.immo ille §.etiam hodie locū hz;q̃: si sunt duo delegati cum alienata appellatione remota collega non tenet admittere subdelegatum college:ne vulneret seu interficiat eius iurisditio. quod dic vt ibi. Et in fi.Innoc.tenit cum glo.q̃ clausula appel.re.hodie sit superflua.sed ipse idem Inno.s.c.pasto.tenit contrarium.ꝛ idem Host.hic ꝛ assignant alia effectus huⁿ cle.per Hostie.qui tū non possunt nunc sustineri.ideo illis omissis assignant cōmuniter tres effectus.primus q̃ si appellatur in casibus non expressis in iure iudex non tenet deferre per.d.c.pasto.sedo effectus q̃ non defereis non puniturper.c.decreto.ij.q.vj.ꝛ iste dependet a ,pcedenti.tertius effectus est ille quem dixi.s.e. glo. per.§.si vo duo.per hoc tollitur quod no.Bar.ff.a qui.app.non li.l.j.in fi.vbi dicit q̃ hec clausula simplr apposita nihil operatur per.l.fi.C.de sen.ex peri.reci. ¶ In glo.vbi dicitur q̃ iudex non dz remouere appellationē ante fniam etiam lz dicatur de iudice minore.idem tū videtur in principe qui etiam vult leges obseruare.C.de

✠ De dictione vt.
Adde qd ista dictio est modalis:vt i rubr.C.de his q̃ sub mo.Bar. in.l.j.ver. vltert q̃ro ff.de cōdi. ꝛ demō.et in.l. q̃bus diebus.§. termiius eo.ti.bal.i aut.cui relicta.v.ꝛ q̃d si restator.C.de indi.vi.tol.l l.cū alijs.i fi.C.de senu. Qñq̃ vo ponit,p ficut ꝛ,p q̃ bar. in.l.fi.vñ.,p declaratione hut⁹ l.ff. de eo q̃ cer.lo. qñq̃ ponitur in vim cause.car. in cle.ij.de cta.ꝛ q̃lit. Et de hac dictōe vi de aliq̃d p Spe.i ti. de dispu.ꝛ alleg.§.fi. ver.ꝯ nunq̃d iudex.

a Quedicat causa pbabilis.
Adde Innoc.i.c.j.s. eo. Bal.i margarita in ver.causa.

b Nō de maioribⁿ.
Adde gl. ꝛ docto.in autent.ni si breuiores.C.de sen.ex pireci. Ant. de bu.i.c. si ,p debilitate. in.ij. co.de offi. dele.car.i cle.nō pōt in.vj.q.de peu.Jo.d ana.i.c.fi. de cri.fal.

uare.C.de legi.l.digna.dic q̃.d.l.fi.loquitur tantum in iudice.citra principem qui non potest apponere talem clausulā. princeps autem pōt.ꝛ cum dicitur q̃ vult seruare leges hoc verum nisi contrarium exprimat.satis autem exprimit apponendo dictam clausulā.ꝛ tunc non venit contra leges sed vtitur suo priuilegio quod hz in apponēdo hanc clausulam ꝛ in eo quod.d.l.fi.dicit de iudice minori quod non potest: remouere appellationem.intellige sine causa vt ibi cum causa potest:vt etiam ibi. ¶ In glo.ꝛ ſ.ibi:meminimus.dic vt ibi dixi.ibi ratio huius cōstitutionis ab hac particula vsq̃ ad finem glo.sentit q̃ hodie non habeat locum exceptio de nuncio misso:et sic quod etiam non habeat locum exceptio de itineris arreptione:ꝛ per consequens sint sublata iura contrarium dicentia quod etiam vult glo.in particula pce. sed vt illa iura non sint penitus frustra q̃ dic q̃ aut quis itinerat vel nuncium mittit contra grauamen illatum vel qd verisimiliter retinet vel contra sentētiam vel in iudicio vel extra a grauamine.ꝛ si hoc facit infra.x.dies ꝛ appellationē omisit vel ex simplicitate:vt.s.c.ad audiētia.vel q̃ non potuit habere copiam iudicis.j.c.fi.vel quid simile.ꝛ tūc habetur pro appellāte.ff.de no.ope.nun.l.de pupillo.§.si q̃s ipsi cum ibi no.sic potest intelligi.c.d ilecti.ꝛ aliter possunt etiā intelligi alia iura ,pri.all.l.c.meminim⁹.cum ti.debet tamē seruare qd hic dicit.§.q̃ ante sententiam exprimat causam rationabilē sic appellat ante fniam.s.e.audientiam.vbi dico.quandoq̃ nullo ,pcedēte grauamine q̃s itinerat et nō habetur pro appellante sed defenditur per tit.j.proximum siue teneret pro se siue pro alio.s.e.sed nuncij missio hoc casu nihil operatur:vt hic ꝛ nunq̃ vidi ,practicari de hac nuncij missione sed,obseruatur quod hic dicitur:tamē qd nunc dixi potest de iure sustineri ad conseruandum antiqua iura ¶ In glo.ꝛ ita.ibi:plerūq̃.de intellectu illius.c.dic vt dico de rescrip.c.j.ꝛ hec litera ibi prius q̃ fuerint assignate vario modo exponitur.quidam enim intelligunt tātum in ordinario q̃ citatus coꝛam eo non potest excipere de literis quibus non est vsus.secus dicunt in delegato:quia ordinaria iurisditio fauorabilior fuit opi. Tim.ꝛ Postie.sed non probatur iure ꝛ restringit literā que loquit indistincte.fecūdus fuit intellectus Jo.q̃ non auditur excipiens de literis si non probat.secus si probat quod nihil est.tertius fuit intellectus q̃ non ob.exceptio de literis subaudi correptitis quod etiam nihil est.quarto intelligit fm Goff.q̃ non ob.exceptio de literis prius q̃ ,presentetur sed postq̃ fuerit ,presentate sic ꝛ hoc est destruere litteram.dic q̃ sensus est qd ,preuentus.i.citatus coꝛam iudice ordinario vel delegato non auditur excipiens de literis prioribⁿ que non sunt ,presentate ꝛ per quas nō erat incohatum iudicium:secus si incohatum:vt quia per ea facta erat citatio vt in hac glo.in fi. ꝛ in glo.etiam se.ꝛ construe literam sic.non ob.si dicat q̃ ad superiorem ꝛc.aut literas impetrauerit supple si hoc dicit prius q̃ fuerint assignate.i.,presentate cum effectu.ita q̃ per eas secuta fit citatio. ¶ In glo.colligit.ibi:ad opi.iudicis. dic q̃ iudex a quo cognoscit vt iudicet an sit bene appellatum vel non ꝛ sic an sua sit iurisditio.pro hoc quod no.s.eo. sollicitudinem.in glo.sed quare.ibi dixi. ¶ In gl.q̃ causa. ibi:illa suspitio.que nō potest dici rōnabilis exquo minus legitime appellauit exquo consequeretur cōmodum de improbitate contra id de ,preben.eum qui.li.vj. ¶ In glo.pe. ibi:datur sub conditione.vult ergo glo.q̃ iudex ad quem habet necesse pronunciare super articulo appel.quando est appellatum ante fniam.ꝛ in hoc no.glo.in eo quod dicit qd iudex ad quem habet iurisditionē sub conditione.s.si pronunciauerit bene appellatū.ꝛ hoc intellige q̃tum ad cognoscēdum de principali:nam super articulo appellationis pure habet iurisditionem.j.c.romana.lib.vj.Si tamen iudex ad,quem non pronunciat super articulo appellationis.sed procedit in principali eo ipso videtur admisisse appellationem.arg.j.c.ex parte. ¶ In glo.vlti.in fi. Oppo.quia in hoc ver.saluis.videtur probari q̃ in causis maioribⁿ possit appellari sine causa rationabili.ꝛ sic contra de ele.q̃uis. li.vj.Inno.stat contrario.ꝛ hunc ver.saluis continuat ad literam.s.ibi absq̃ rationabili causa nō prouocet saluis ꝛc. dic q̃ potius hic est quedā protestatio.ꝛ est sensus q̃ in causis maioribus non oportet seruare formam huius.c.vt appellatur.quia etiam sine appellatione tales cause deducun ad papā.d.c.q̃uis.ꝛ.c.postq̃.e.tit.ꝛ li.ꝛ in eo qd gl.remittit q̃ sint cause maiores.dic q̃ maiores dicunt q̃ in signū priuilegij spālis seruant pape.de qb⁹in.c.q̃ trāslatione.all.i glo.

1 ✠ Interlocutoria ad quid cognoscitur.

Cum cessante. Si iudex a quo est appellatum a grauamine illud recouat potest in principali ,pcedere.prio vna constitutionis causa.sedo constitutio.ibi:statuimus.tertio alia causa.ibi:ne processus.secunda subdiuiditur.primo statuit.secundo tollit obstaculum:ibi:non obstāte.tertio limitat decisionem.ibi:dummodo. ¶ In glo.ibi:non est verum sed videtur contra literam.dic q̃ iudex potest iuridice comminari:vt in iuribus all.in glo.sed si comminatur non iuridice tanq̃ priuatus ꝛ turbatus approbari potest:vt hic.de hoc in Spe.de app.§.in quib⁹.versi.xxxvij.q̃ dicit Innoc.q̃ debet comminari spectantib⁹ ad officium suum. ¶ Oppo. ad hoc q̃ sola comminatio non sit causa sufficiens ad appellandum,ar.ff.quod me.cau.metum quia metus dicitur esse ,presens:vt ibi ꝛ no.quod me.cau.c.j.Inno.q̃ contraria procedunt in non habente iurisditionem.ff.quod me.cau.l.ij.ꝛ l.fi.j.respon.secus in habente quando comminatur super cadentibus in potestatem suā.sed iura pro,pri.all.multum faciunt pro hoc.tamen quia metus dicitur esse ,presens exquo eis qui comminatur habet potestatem:ꝛ dato q̃ non nascatur actio quod metus causa.ex comminatione.potest tamen appellari.dicitur enim grauatus saltem verbaliter is cui facta est comminatio:q̃ iudex q̃tum in se est paratus est grauare ꝛ sufficit q̃ similiter timetur de grauamine ad hoc vt possit appellari etiam in iudicio extra iudicium aut appellari potest etiam a futuro grauamine.s.c.bone.ibi:nemo.et reg.mutare.li.vj.Ibi potest mutare ,p silium.pro hoc.j.c.si a iudice.lib.vj.ibi reficere sumptus.Spe.de excep.§.viso.v. sed pone q̃ approbat grauamen.dicit q̃ exquo citatis partib⁹ iudex ad quē,pcessit ad aliquos actus dummodo pōt iudex a quo reuocare grauamen ad effectū vt possit in causa procedere. ꝛ sic dicit obtentum quia res desiit esse integra.contrarium consului quia non desiit res esse integra quo ad hoc q̃ iudex a quo defierit esse iudex.ergo reuocare potest.d.c.si a iudice.secus si desiisset esse iudex vt quia detulit appellationē j.c.cum appellationibus.li.vj.vel non tradidit apostolos. j.c.vt super.ꝛ.c.ab eo.li.vj.vel iudex ad quem sibi inhibuit ne procedat.j.c.romana.§.si vo.eo.li.Ibi curialis.ergo gl. in hoc docet mentiri.dic ergo q̃ simpliciter dicet reuocō tale quid per quod tu censes te grauatum.ꝛ per hoc non fatetur se errasse.Et in fi.oppo.q̃ iudex non reuocet interlocutoriam de offi.dele.significantib⁹.Sol.ibi:quando pnunciauit se non iudicem.hanc enim non reuocat q̃ desiit esse iudex.sic in ,pnunciando.ad idem de ,preben.dic.iij.Si aut econuerso pronunciat se iudicem hanc poterit reuocare:q̃ cessat rō premissa.ꝛ ita no.in.l.q̃ iussit.all.in glo.Ex hoc infertur q̃ quandoq̃ contrario non est eadem disciplina qd est propter diuersitatem rationis predicte.ꝛ hoc q̃ iudex reuocet interlocutoriā.procedit etiam si fit mādata executioni.pro hoc quod dicitur hic in glo.in eo quod dicit q̃ etiam post decendium potest reuocari.quod tamen intellige fm Jo.an.cum causa.pro hoc litera ibi:sano vsus consilio.et. j. c.fi.lib.vj.In eo tamen quod dixi q̃ etiam post executionē potest reuocare.hoc intellige de consensu partium:als sec⁹ ff.de ,preto.stip.l.j.in fi.vbi glo.fing.ꝛ dicitur iudex reuocare siue expresse reuocet siue ferat contrariam interlocutoriā ita tamen q̃ in secunda fiat mentio de prima.als ,presumitur circumuentus in secunda.s.de re iudi.cum olim.ꝛ nisi sit appellatum ab interlocutoria ꝛ bis succubuit appellās iudex eam reuocare non potest.eo.ti.cle.vlti.vbi no.in glo.perempto ria.in fi.ꝛ est singu.Similiter quando interlocutoria lata est de partium consensu non reuocatur sine partium consensu.j.eo.significante.quod est singulare nec tangunt scribentes.ꝛ est ratio quia sicut tangit gl.iudex.ideo pōt reuocare quia etiam appellans potest recedere ab appellatione vt sic ita possit iudex mutare consilium sicut appellans.quādo autem lata est de consensu partium pars non pōt appellare nec postea per appellationē a diffinitiua potest eam facere reuocari exquo consensit.ergo nec iudex dz hoc posse. eo autē casu quo iudex potest reuocare interlocutoriā.hoc potest etiam post conclusionem.nam etiam ipsam cōclusionem cum sit interlocutoria reuocare potest.quod dixi de fi. instrumento.cum Johannes.ad fi.ꝛ.c.cum dilectus.ꝛ per hoc habes qño ꝛ quando reuocetur interlocutoria vel non.

1 ¶ Quero ad quid cognoscitur interlocutoria.dicit glo. in autentica de litigiosis.§. ad excludendas. colla. viij. quod omne ,preceptum iudicis faciens ad causam est interlocutio. et sic quicquid ,precipit ante diffinitiuam dicitur sententia interlocutoria.et illa glo.non est alibi secundum aliquos.

1 ☞ Arbitri sup recusatiõe si disco:dãt pñt eligere tertiũ.
2 Arbitri sup recusatione recusando mortaliter peccant.
3 Recusatus an desinat esse iudex.

Cum speciali. Prouidet ꝓsiliũ fruftra
1 tõias recusatiões ⁊ ap-
2 pellatiões tradẽs formã iuste fiãt ⁊ qũo in eis ꝓce
dat: primo recitat antiquã ꝓstitutionẽ. scdo nouã, pmulgat.
ibi: statuim⁹. tertio ꝓtestat. ibi: ceterũ. secũda subdiuidit in
1 duas vt duplex est ꝓstitutio. scda in. §. porro. ¶ Mo. ꝙ ar
a bitri sup recusatione si disco:dãt pñt eligere tertiũ. qd dic
2 vt in glo. ¶ Mo. ibi: districto ꝑcepto. ꝙ arbitri sup recusa
tione mortaliter peccãt recusando. ꝓ qd no. de ele. li. vj. in
ver. hac ipsa. ¶ Mo. ꝙ recusat⁹ nõ desinit esse iudex. imo
3 põt causam cõmittere vt ꝑ. ¶ In glo. ꝑ intelige in fi. ꝙ ꝙ or
dinari⁹ nõ recuset. C. de iudi. l. aptissimi. Sol. aliud de iure ci
uili q̃ de canonico. de iure ciuili nõ recusat⁹: vt in. d. l. ſ; si est
suspect⁹, puideꝫ: vt dr in auk. ibi posita. De iure aũt canoni
co põt recusari: vt ꝑ. ⁊ ſ; inter glossator:es iuris ciuilis de ꝓ
sit varietas: vt no. in. l. aptissimi. tũ in distincte stãdũ est huic
lre etiã ꝑ legist. ar. q̃ fi. sint le. p venerabilẽ. de no. op. nũ. c. j.
¶ Op. ad ꝑ ⁊ ad lram in eo qd dicit ꝙ recusatio dr fieri ex
causa: ꝙ imo etiã sine causa. ff. ad treb. q: poterat. de pcu. l.
itẽ suspect⁹. In qb⁹ gl. dicũt ꝙ delegat⁹ põt etiã sine causa.
So. ille glo. nõ sunt vere ꝙ hãc lrã q̃ loquit⁹ indistincte. ⁊ fic
pcedit etiã in delegato. ¶ In gl. ab ipso. ibi: in ꝗtũ. ad hũc
articulũ dic ꝙ imo ibi loquit⁹ in alio casu. ¶ In gl. nõ ergo
ibi nõ vt ꝓbabilis. põt tũ sustineri exponẽdo: vt. j. in glo. ſ;
pcedẽs itellect⁹ est sine scrupulo. ¶ Et in fi. Quero si iudex
q̃ recusat nõ admittit recusationẽ ſ; pcedit ⁊ non appellat⁹.
dicit Inn. ꝙ nõ meminit se legisse ꝙ pcessus nõ valeat. dic
vt de offi. dele. iudex. li. vj. ⁊ ꝑ qd dicit Inn. ꝙ nõ meminit.
idẽ dicit glo. ff. de le. ij. l. j. ⁊ dic ꝙ si est or:dinari⁹ idisticte vs
pcessus si nõ appellet⁹: q: ꝑ recusationẽ nõ desinit esse iudex
immo põt causam cõmittere: vt hic. si vo delegat⁹ dic vt i. d.
c. iudex. ⁊ fm illud. c. intellige gl. in. l. aptissimi. ꝓall. cũ dicit
ꝙ recusat⁹ desinit esse iudex. ꝙ quo vi casus. C. si quacunq;
ꝓdi. po. l. j. ⁊ per illã. l. hoc tenet Bar. ff. ad treb. q: poterat.
sed hoc est intelligẽdũ in delegato fm ꝓdicta.

1 ☞ Appellatio dicitur defensio.
2 Iudex quando pcedit ex officio non potest constituere ter-
minum appellanti.

Porro. Mo. ꝙ notori⁹ criminosus nõ appel-
lat. ſ. c. cũ sit. ⁊ c. ꝓposuit. ¶ Mo. ibi:
vel ipsi⁹ ꝓfessione. ꝙ ꝓfessus nõ appellat. de ꝑ cũ gl.
1 ¶ Mo. ꝙ appellatio est defensio. ibi: fidũ innocẽtie. ⁊ fa
2 cit ad id de quo. j. c. dilecto. ¶ Mo. ibi: si habuerit aduer-
sariũ a ꝗrio. ꝙ q̃ iudex pcedit ex officio nõ põt statuere ter
minũ appellãti. ꝗrium tũ dicit Post. ⁊ fic oportet hic supple
ri marie. tũc tũ iudex magis modeste dr se habere ne videat
tãq̃ ꝓuocat⁹ statuere terminũ nimis breuẽ. ¶ Mo. ibi: ſ; si
rc. ⁊ ibi: malicioſe. ꝙ appellãs q̃ deficit in ꝓbãdo cẽset⁹ mali
cioſe appellasse. ⁊ facit ad id qd dr ꝙ metus indistincte ꝓdẽ
natur in expẽsis qz vi malitioſe litigasse de do. ⁊ ꝓtu. finem.
¶ In gl. ⁊ ita. ibi: in criminali. sec⁹ immit in ciuili. de quo tũ
aliter statim. j. dicit. ⁊ dic vt. j. eo. glo. Et in fi. ſ; ꝑ hoc nõ tol
lit⁹ q̃n videat⁹ hic, pbari, ꝙ sola ꝓfessio impedit appellationẽ
¶ Oppo. ad hoc ꝙ immo ꝓfessus possit appellare nisi sit
etiam ꝗuictus. C. quo. app. non re. l. ij. ⁊. ij. q. vj. §. sunt quoꝫ
Sol. vt no. j. c. romana. §. si aũt. li. vj. ⁊ in Spe. §. in quibus.
circa pñn. versi. decimo. sed per ibi notata non habet⁹ clari-
tas in materia. ⁊ ex litera. versi. si autem. videnẽ aperte ꝓba
re ꝙ sola ꝓfessio sufficiat ad ꝓhibẽdum appellationẽ. ⁊ fic
expsse ꝗdicũt. d. l. ij. vbi duo req̃runt⁹ q̃ sit ꝗuictus ⁊ ꝓfessus
⁊ potest dici ꝙ fm illã dr intelligi hec litera ⁊ dictus. §. si au
tem. ⁊ per illam. l. suppleri. constat enim ꝙ confessus potest
ex causa reuocare ꝓfessionem. de confes. c. fi. ergo aũt audia
tur appellans quando est conuictus ⁊ confessus non potest
reuocari: vt dicit Barto. in dicta. l. ij. quod tamen non vide
tur. nam etiam ꝗuictus poterit in causa appellationis ꝓo-
bare contrarium per regulam non probatum probabo. de
fide instru. cum Johannes. dic ꝙ refert querere de appella
tione an ipso iure non teneat. an vero queratur an debeat e
deferri vel non. quo ad primum dic ꝙ si confessus appellat
tenet appellatio mero iure: quo ad hoc ꝙ iudex ad quẽ ad-
mittit nisi notorie sibi constet ꝙ sit non admittenda vt quã
do in suꝫ tenore apparet friuola vel interposita per crimi
nosum notorium ex ipsa rei euidentia que tergiuersari non
potest: in quibus casibus non auditur appellans siue sit cõ
fessus siue non. ſ. c. ꝓposuit. in fi. ⁊ quod ibi dixi in. §. si au
tem. ⁊ quod ibi no. in glo. ergo notorius. ⁊ super ea sic intel-
lige. d. l. cum dicit ꝙ non tenet appellatio eius qui est conui
ctus ⁊ confessus ⁊ argumẽtis superatus intelligo ita ꝙ per
rei euidentiã constat de crimine. sic intelligit Gratianus. ij.
q. vj. §. sunt quorum. licet glo. ibi eum redarguat ⁊ male pro
hoc quia si subesset aliqua defensio non posset dici separat⁹
⁊ ſ; illa. l. ij. loquatur in causa criminali. ⁊ hec glo. videat⁹ di-
cere secus in ciuili. dic tamen idem per. l. abstinendũ. eo. tit.
⁊ quod ibi no. glo. in eo quod dicit ꝙ condemnatus confite
batur se debere id in quo erat condẽnatus: sed appellabat
vt differt negocium ⁊ hic in appellatione expimebat. tunc
enim ipsa facti euidentia apparet ꝙ appellatio est friuola.
q̃tum vero ad secundum modum an debeat deferri vel non
dic ꝙ iudex a quo non tenetur deferre appellationi interpo
site per criminosum notorium etiam si notorietas sit iuris
tantum: vt per solam confessionem sic aperte loquit⁹ ibi non
est pronocationi huius deferendum: et in. d. versi. si autem.
sed iudex ad quem postq̃ inceperit cognoscere an sit admit
tenda poterit nubere iudici a quo ne procedit. d. versi. si au
tem. ⁊ extunc non tenebunt gesta per primũ. pro hac distin
ctione facit quod no. de do. de. vna. ¶ In glo. magna. vltra
modum ⁊. ſ. c. pastoralis. in pñn. versi. sed etsi. ⁊ quod dico
de cohabi. de. vestra. q. xxxj. ⁊ hec signa per que reseruat⁹ in-
tellectus ꝓdictorum iurium in quo scribentes vbiq; variãt.
¶ In glo. sed qualiter. ibi: non leditur. quia non teneturiu
dex. licet eius sententia reuocetur. immo ipsemet potest cõ
uenire pro iure suo. ſ. titu. j. subdorta. immo si iudex successit
victo potest appellare a sententia per se lata. ff. de excep. rei
ven. l. j. in pñn. vbi glo. sing. ¶ In glo. ⁊ fic in fi. Quero si eo
casu quo iudex recusatur quæ probatio sufficiat super suspi
tione ⁊ cadit questio melius in prima parte. c. in ver. at ipsa
vbi dicitur ꝙ debet legitime pbari. ⁊ fic sufficienter de pro-
ba. in presentia. sed glo. sing. C. de iudi. l. cum specialis. dicit
sufficere iuramentũ quod non puto per literam premissam.
⁊ de offi. dele. suspitionis.

1 ☞ Lis contestata fit per confessionem.
2 Confessio reuocata habetur pro non facta.

Cum causam. Si iudex confessionem
aduocata eadem die re-
uocatam pro litis ꝓtestatione velit habere vel pro
cessum a subdelegato subdelegati factum ratificat licite ap
pellatur. primo appellantis narratio. secundo iudicum da
1 tio ⁊ mandatum. ibi: manamus. ¶ Mo. ꝙ per confessionẽ
fit lis contest. de hoc de li. conte. c. vna. hic tamen responsio
aduocati continebãt negationẽ in effectu: quia dicebat ec-
clesiam de nouo loco prescripsisse ecclesiam de qua erat que
stio: et per consequens ꝙ non pertinebat ad aduersarios.
2 ¶ Mo. ꝙ ꝓfessio reuocata habet⁹ ꝓ nõ facta. ⁊ fic nõ dr fa
ctũ qd nõ durat factũ. ff. de in rem verso. si. ꝑ pñe. §. versum.
facit de elec. commissa. cum ibi no. lib. vj. ¶ Mo. ꝙ ante sen
tentiam non appellatur licite nisi gravamen expimatur in
appellatione. de hoc in glo. vlti. ¶ Mo. ꝙ ex pluribus cau-
sis seu grauaminibus potest appellari. de hoc. j. alia nota-
bilia sunt in glo. ¶ In glo. sed nunquid. in fi. signa glos. ex
qua colligitur quod si quis facit aliquid de his que solent
fieri post litem contestatam ex hoc videtur recedere ab his
que fieri debent ante litẽ contestatã. ⁊ idem no. de electioni.
c. j. lib. vj. ¶ In glos. que est singularis. ⁊ fic quando sumus
in casu; in quo error: debet reuocari ante litem contestatam
si pars procedit ad aliquid de his que solent fieri post con-
testationem non poterit amplius reuocare. de hac tamen re
uocatione confessionis erronee dic vt dixi de confes. c. fina.
¶ In glo. ergo in fi. dic vt no. de li. conte. c. vno. melius sol-
uitur de li. conte. c. ij. lib. vj. ¶ In glo. penul. ibi: non distin
guendo ante litem contesta. vel post. ¶ Not. glo. ꝙ ꝗtum
ad hoc aliud in procuratore q̃ in delegato: quia procura-
tor: post litem contestatam substituit tanq̃ factus dominus
litis: vt. ſ. in gl. delegatus autem non a principe etiam post
litem contestatam non subdelegat. ratio diuersitatis: quia
licet procurator: post litem contestatam efficiatur dominus
litis: vt in iuribus all. ſ. in glo. adeo quod post litem conte-
statam non potest reuocari sine causa. de procura. c. ij. lib. vj.
delegatus tamen per contestationẽ non efficitur dominus
sed libere reuocatur a delegante. ff. de iudi. iudicium. Item
in contestatione procurationis se habet vt agens. iudex vt
patiẽs, fortius autem operatur actio q̃ passio: ⁊ quod dixi
delegatum non

delegatum nõ a principe nõ subdelegare pcedit regulari-
ter. fallit in delegato ad causam heresis ab eo vel caplo q̃
subdelegat. de hereti. de. j. ver. versũ. vbi dico ꝗio primo. et
sic singulare ibi cũ bertoldus. dic vt ibi dixi. q: ibi subdele-
gauit certũ articulũ ministerialẽ. i. nõ iurisditionalẽ. ibi in
tertia psonã. xj. q. iij. qñ multos. xviij. dist. c. penul. Ibi q̃si
or:dinari⁹. ⁊ ꝓnga glo. ꝙ delegat⁹ ad vniuersitatẽ causarũ cen
setur quasi or:dinari⁹. ⁊ notãter dicit quasi q: nõ est vere or:
dinari⁹ cũ iudicet noie alieno. ipsa tũ vniuersitas causaꝫ fa
cit: q: cẽset⁹ q̃si iudicare iure pprio: ideo subdelegat. ¶ In
glo. vlti. ibi distingue. hec distinctio in primo mẽbro appro
baꝫ eo. titu. cle. appellãti. ibi nõ põt aliã allegare. Quid si
expsit plures causas. Spe. eo. ti. §. de offõ. in fi. dicit ꝙ cu-
ria eligit vnã sup qua dat rescriptũ. Moat. dicit ꝙ sup q̃li-
bet causa poterit ꝑtrari singulare rescriptũ hoc nõ serua
tur: sed qõ ꝓdixi ꝙ curia eligit vnã. ideo dr esse caut⁹ appel
lãs ne expimat causas nisi rõnabiles. Quid si expsit vnũ
grauamẽ secuta clausula gñali q: dixi appello ex tali causa
⁊ ex alijs que ex actis ptz. dic ꝙ nõ iustificabit⁹ appellatio
nisi ex causa expssa: vt in decisione rote. vij. ⁊. viij. vbi etiam
dicit ꝙ si nulla causa grauaminis fuerit expssa; iustificari
nõ potest pro hoc dicta cle. appellanti.

Dilecto filio. Non sufficit appellãti
docere ꝙ exceptionẽ le
gitimã ⁊ verã opposuit ⁊ appellauit nisi doceat
ꝓpter exceptionẽ nõ admissam se appellasse. pri
mo factũ coã auditore narratũ. scdo omittit cãm ⁊ ꝑmittit
quere ibi: qñ igit⁹. ¶ Mo. ibi actio ⁊c. qõ dixi summãdo. ex
quo colligit⁹ q̃ qñ duo ꝗuictim req̃runt⁹ ad aliquem effectũ
nõ sufficit ꝙ eis ꝓstet ꝗdiſictim. sile q̃ duo sic se habẽt ꝙ al
terũ est qualitas alteri⁹. tũc eiũ vno cessante cessat reliquũ.
de ꝓba. licet. in eo qõ ibi opponebat⁹ ꝙ testes corrupti fal
sa dixerãt. ad idẽ. ff. de ver. obl. l. j. §. si stipulãti. ⁊. §. pcedẽti.
¶ In glo. ibi sine iuramẽto. imo sufficit ꝙ numer⁹ sit statu-
tus etiã si nõ iurat⁹ neq; ꝓfirmat⁹. de hoc de rescrip. ꝓstitu-
tus. ⁊ in fi. ¶ Opp. extra glo. ꝙ debuerit reijci appellatio
vt statim anteq; grauaret⁹ appellauerit ibi nõ aliter ⁊c. sol.
opꝫ ꝗtelligi ꝙ iudices nõ admittebãt: vel ꝙ verisiliꝫ timebat⁹
ꝙ nõ admitterẽt alꝫ nõ valeret appellatio interposita in iu
dicio a grauamine nõ illato nec cõminato. ſ. c. vt debit⁹. et
c. cũ cessante. ex hoc inferr⁹ cõtra. c. scdm. de pcur. q̃ excipiũt
incõtinẽti appellãt nõ, pcedãt receptis exceptionib⁹. debẽt
eiũ expectare ꝙ iudex admittat vel reijciat. de hoc in Spe.
de excep. §. viso. ver. q̃dã aũt nouitij. ⁊ de app. §. q̃lr. ver. itẽ
ꝙ faciat. fm hoc intelligẽ de excep. dilecti. et. c. dilecte. ſ. q̃
ibi iudex reijcit exceptionẽ per hoc nõ inferr⁹ ꝗ appellatio
nes q̃ solẽt opponi ꝗ pcessus executoris vt si mãdauit exe
cutor: aliquẽ recipi infra certũ terminũ. ⁊ nisi recept⁹ fuerit
excõicauit. hoc eiũ casu nõ opꝫ ꝓponere aliq̃d coã execu-
tore: sed statim potes appellare tanq̃ grauat⁹ ex mãdato:
nec opꝫ ꝙ petas reuocari grauamẽ. eo. ti. §. a iudice. li. vj. ſ;
si executor: mãdaret aliquẽ recipi ꝑra talẽ terminũ. vel ꝙ in
fra illũ cõparẽt⁹ ad dicẽdũ q̃re nõ teneant⁹ recipẽ: tũc non
pñt appellare nisi primo ꝓponãt coã executore q: nõ sunt
grauati. ⁊ dic cũ an ⁊ qñ possit appellari ab actu, iudicis vel
executoris. aut eiũ ex mãdato ei⁹ nõ surgit grauamẽ ⁊ non
põt appellari. ſ. c. ex parte. ⁊ qõ ibi dixi. ſ. c. significãtib⁹. j.
c. ex parte. Ob. de excep. dilecti. ⁊. c. dilecte. cũ ſ. aut nescit
vel nõ dubitat an grauet partẽ vel nõ ⁊: tũc opꝫ de grauã
mine coã ipso excipi ⁊ a reiectione appellari fm ꝓdicta qõ
plenius dixi in. d. c. ex parte. no. Pau. de relig. do. cle. q: cõ
tingit. circa pñn. ¶ Op. aliter statim eiũ debuerunt reijci
iste lre quas ꝓstabat esse nullas, ꝓpter subiectionẽ cũ non
esset facta mẽtio de nũero. lre aũt ꝗuiciales surreptitie sint
nulle. de rescrip. ad audiẽtiã. Inn. soluit ꝙ procurator: capl'i
fm aliquos initebat⁹ soli appellationi. fatenẽ tũ isti ꝙ po-
tuisset, pequi nullitatẽ. ⁊ de hoc an appellãs possit, pequi
nullitatẽ statim dicã per hoc nõ tollit⁹ ꝗiũ: q: etiã cessante
appellatiõe debuit pñciari lras esse nullas cui⁹ ꝗium hic
innuit⁹ in eo q̃ ita demũ pñciat⁹ pro appellãte si iniustifi-
cata fuerit appellatio. Posti. dicit ꝙ hic vacat argumẽtũ a
ꝗrio: q: nõ sequ⁹ si appellatio fuit illegitima ꝙ ꝓpterea iste
fit recipiẽdus. aliꝫ dicũt ⁊ varie dic ꝙ ſ; hic ꝓsupponere⁹ ꝙ
in eccl'ia erat numer⁹: tũ de hoc erat obiectũ ⁊ cognitũ solũ
ad effectũ iustificãde appellatiõis. ⁊ fic hoc nõ potuit suffi-
cere ad aliũ effectũ vt cessante appellatione, pñciet⁹ literas
nõ tenere. ar. de testi. veniẽs. ij. et dato qd de nũero ꝓstiterit
per ꝓfessionẽ aduersarij tũ posset dicere aduersari⁹ q̃ aliq̃
defensiones sibi cõpetebãt si fuisset de hoc plene cognitũ;
nec potuit iudex ad quẽ etiã papa cognoscere de pricipali
omisso articulo appellationis nisi de consensu partiũ. j. c. j.
lib. vj. per hoc nõ tollet⁹ quin illi de caplo possint principa-
liter agere de nullitate. Vbi ꝗro an appellãs possit agere
de nullitate coã iudice ad quẽ. videt⁹ q̃ fic. nã ꝓsuetudo est
appellãtiũ dicere dico fniam nullã. ⁊ si qua est appello. sup
quo surgũt difficultates: q: videt⁹ sibi ꝗius qd dicit nulla
⁊ aliquã ⁊ allegãs ꝗiũ nõ audit⁹. ſ. c. sollicitudinẽ. dic q̃ va
let talis appellatio. nã appellãs eq̃parat⁹ reo. de ap. signifi
cauerũt. q̃ reus põt vti ꝗijs defensionib⁹ sub ꝓditiõe. reg.
null⁹ plurib⁹. li. vj. Itẽ appellatio nõ est actus iudiciari⁹ ſ;
extraordinari⁹ põt eiũ iterponi etiã die feriata. C. de fer. l. j.
not. de ferijs. c. fi. tales aũt actus extraiudiciari⁹ cũ pẽdẽt
a ptãte partis pñt fieri sub ꝓditione ꝗia cõtinẽte. ff. de cõ-
di. inde. iul. qñ dies le. ce. hmõi. Itẽ ꝓsupposito ꝙ esset act⁹
iudiciari⁹ adhuc idẽ q: appellatio nõ est actio sed neõ ob op
pressio. ſ. c. cũ spãli. §. porro. per hec de defendit⁹ cõis practica
⁊ dic ꝙ appellãs modo ꝓdicto poterit, pequi nullitatẽ co-
ram iudice ad quẽ. ita tũ ꝙ iustificet⁹ appellatio q̃ iustifica-
bit⁹ docto ꝙ fnia iterlocutoria fuerit nulla q: tũc fuisti gra
uat⁹ de facto. vel docto ꝙ fuerit iniqua. omisso aũt appella
tionis articulo nõ posses, pequi nullitatẽ coram iudice ad
quẽ nisi esset aliter cõpetẽs q̃ possit aditi per q̃relã quo tũ
casu respectu appellatiõis in q̃ succubuisses fieret ⁊ missio
ad iudicẽ a quo. ſ. c. vt debit⁹. si aũt est appellatũ a diffinitiu
a põt, pequi ⁊ nullitatẽ ⁊ miqtatẽ. nã per vtrũq; infert⁹ male
iudicatũ. ⁊ hoc ꝙ possis, pequi vtrũq; pcedit nisi inferat⁹ ma
nifesta ꝗietas: vt q: nullitas ⁊ iniqtas oriunt⁹ ex eodẽ fon
te ⁊ eodẽ respectu vt si minor dicit fniam nullã vt q: tunc in
iudicio sine curator: e legitimo. dic etiã iniustã q: curator: il-
legitie fecit nõ audiet⁹ q: ex hoc dicet⁹ se habuisse curatorẽ ⁊
nõ habuisse. fec⁹ si oriũt⁹ ex diuerso fonte dicit appellatiõis
fniam nullã q: lata ꝗ se minorẽ dicit iniustã ex actis admit
tet⁹. ꝓ hoc. ff. eo ti ꝓpsitum. an aũt exceptio nullitatẽ vel actio
de nullitate ipediat executiõẽ ⁊ fniẽ. dico de of. del. cũ ꝗ iure.

1 ☞ Procurator: ad impetrandũ ⁊ cõtradicendũ tũ non
censet⁹ legitimus in prosequenda appellatione.

Nicolao militi. Appellãs qui ter
minũ appellatio-
nis prefixit mittit procuratorẽ ad impetrãdũ ter
minum ⁊ appellatio fuit recepta vel approbata
aduersario legitime, pequẽte ꝓdẽnat⁹ in expẽsis. primo au-
1 ditoris ꝗatio. scdo dat iudices ibi: mãdamus. ¶ Mo. ꝙ
procurator: ad impetrãdũ ⁊ ad ꝗdicendũ tũ nõ censet⁹ legiti-
mus in, pequenda appellatione. dic eiũ poti⁹, procurator: ad
negocia q̃ ad lites. de rescrip. ex parte decani. ¶ Mo. ibi
pequẽte. ꝙ appellat⁹ põt, pequi appellationẽ qõ, pcedit
q̃si nõ negauit appellatũ fore. secus si negauit sic dicit spec.
obtentũ. eo. ti. §. nunc breuiter. ver. sed pone appellatũ. pro
hoc. ff. de re iudi. sed hoc ita. §. j. regula ex eo. lib. vj. ⁊ hoc
signa. In tantũ aũt põt appellat⁹, pequi ꝙ victor: q̃ nõ ap-
pellauit victo q̃ appellauit nõ, pequẽte põt, pequi ⁊ pete-
re reformari fniam vt victus q̃ in principali nõ fuerit ꝓdẽ-
natus in expẽsis ꝓdẽnetur in appellatione. C. qñ, puo. non
est necef. l. fi. ⁊ eo casu quo vict⁹ appellauit nõ põt victor: ap
pellare, ꝓpter omissam ꝓdẽnationẽ expẽsarũ. sufficit eiũ sibi
ꝙ nihilominꝫ poterit petere reformari fniam modo ꝓdicto
sed si vict⁹ non appellauit põt victor: appellare ob omissam
ꝓdẽnationẽ expẽsarũ q̃uis approbet fniam q̃tenus est pro
se, ꝓ hoc. d. l. fi. ⁊. ff. eo. ab executore. ¶ In glo. j. ibi veniẽs
illud tũ. c. põt intelligi qñ appellãs ꝑfixit terminũ sue ap-
pellationi etiã nõ recepte: tũc eiũ ſ; appellãs possit mittere
pcuratorẽ ad impetrãdũ ⁊ ꝗdicẽdũ. j. c. interposita. §. j. tũ si
appellat⁹ nõ mittit pcuratorẽ ad totã cãm pcedet⁹ in princi
pali eo nõ citato ex quo termin⁹ fuit ꝑfixus q̃ ꝗ vim cita-
tionis. ⁊ ī hoc melior est ꝓditio appellãtis q̃ appellati: qõ
est q: appellat⁹ põt sibi imputare ꝙ nõ approbauit appel-
lationẽ. tuti⁹ tũ est intelligere ꝙ appellatio hic fuit recepta
vel approbata nõ ꝓsideraꝫ in causis ꝗficialib⁹. de elec. c. j.
et. c. vt circa. li. vj. Ibi ⁊ nõ ꝗrio. dic plen⁹ cũ q̃rit⁹ an in ap
pellatione sufficiat mittere pcuratorẽ ad impetrãdũ vel cõ
tradicẽdũ an vo debeat mitti sufficiẽs. aut eiũ appellat⁹ an
te aut post. si ante aut appellatio nõ est recepta a iudice nec
approbata a parte. aut fic. pro casu aut nõ fuit statu⁹ ter
min⁹ ab appellãte vel iudice ⁊ sufficit mittere pcuratorẽ ad
impetrãdũ vel ꝗdicẽdũ. j. c. interposita. §. j. aut fuit statut⁹
termin⁹: ⁊ tunc fm Abb. mandatũ dr esse sufficiẽs saltẽ ad
articulũ appellatiõis vt hic per hoc qõ hic dicit⁹ in hac glo.
in pñn. Aliꝫ ⁊ cõiter dicũt ꝙ sufficit mãdatũ ad impetrãdũ

z ꝯdicendū exquo appellatio non fuit recepta. z subaudiūt hic q̃ fuit recepta. z sic summaui. z hoc respectu appellat⁹ de appellato. dic vt ꝑdixi per. c. veniēs. de renun. q̃ nisi mittat ꝓcuratorē sufficiētē, pcedet eo nō citato nisi dicam⁹ q̃ hoc casu termin⁹ nō hz vires pemptorij nisi in hoc q̃ a neutra parte pōt pueniri. s. c. ab bate. z h casus. Scdo casu q̃ fuit recepta vel approbata: aut termin⁹ non fuit statut⁹: aut sic. primo casu sufficit mittere ꝓcuratorē ad impetrādū z ꝯdicendū vt hic a ꝯrio. ex quo cū nō est statut⁹ termin⁹ nō pōt absens cēseri ꝯtumax. s. c. sepe. z qd ibi no. scdo casu q̃ ter min⁹ fuit statut⁹ aut appellat⁹ petijt q̃ mittere⁊ istruct⁹ ad totā cām. z sic op3 q̃ mittat. j. c. j. li. vj. aut hoc nō petijt: ttic respectu articuli appellatiōis op3 mitti ꝓcuratorē sufficiē tem sic loq̃tur hic. lz quātū ad cām principalē nō op3: q: nō reperit cautū. z ꝯrium pbāt in. d. c. j. li. vj. a ꝯrio. Si aūt est appellatū a diffinitiua: aut appellatio fuit recepta vel approbata aut nō. si sic siue termin⁹ sit statut⁹ siue nō op3 mit ti ꝓcuratorē ad totā cām: als receptio vel approbatio nihil oparet ꝯ mētē. c. interpositā. §. j. fm Jo. cal. lz Spe. eo. ti. §. qualt. ver. porro. dicit q̃ receptio iudicis nihil opat q: nō pōt nō deferre cū sit funct⁹ offō. z ad. c. oblate. in prin. s. eo. vbi pōderat q̃ nō fuit delatū. rñdet q̃ factū narrat. Si vo fuit approbata parte. dicit Specu. in. d. ver. porro. q̃ tenet pars ex vi approbatiōis mittere ꝓcuratorē sufficiētē. hec distinctio inter appellationē iudicis vel partis nō vt pcedere. nā hec edparant⁊. s. c. sepe. idē ergo vtrocq̃ casu. z lz. c. sepe loquat⁊ de appellatione ante sniam. eadē tñ rō subest. z post sniam. z cū dicit⁊ q̃ iudex nō pōt nō deferre appellatio ni a diffinitiua. dic imo pōt nō deferre ex cā. j. c. romana. §. si aūt. li. vj. z fm hoc pōt itelligi de renū. veniēs. de cui⁹ tñ. c. ꝛtellectu dic vt. s. z dic q̃ q̃ appellatū est a diffinitiua z nō est termin⁹ ꝑfixus vt standū. c. per tuas. s. eo. vt dicat⁊ q̃ ad instantiā appellātis nō pcedit ꝯ appellatū nisi pri⁹ citato. nō em pōt dici ꝯtumax exquo termin⁹ nō est ꝑfixus sed ad instātiā appellati vltimo vim se fataliū. bene pōt pcedi nō citato appellāte tñ perq̃sito coꝛam iudice ad quē qd dixi. s. c. oblate. z hoc tutū est tenere sine inuolucro pinissarū varie tatū. Si aūt appellatio nō est recepta vel approbata etiā si termin⁹ sit ꝑfixus sufficit mittere ꝓcuratorē ad impetrādū et ꝯdicendū. cū em hoc casu articulus appellationis nō distinguat⁊ principali nō pōt dici q̃ debeat mitti sicut nec q̃ appellatū est ante sniam: vt. s. eo. dixi. z hoc verius q̃ id qd no. in. d. c. veniēs. in glo. fi. de hoc in Spe. dicto ver. porro hoc ergo casu ꝑfixio termini opat⁊ q̃ nō pōt pueniri. s. c. sepe. et. c. oblate. z hz vires pemptorij vt nō veniēs pdēnet in expēsis. quantū tñ ad dictū. c. veniens. dic vt. s.

1 ☞ Dictio verum importat geminationem.

Sla nobis. Ab eadem snia tertio appellare nō licet. primo ap pellati ꝓrela. scdo auditoꝛis snia. ibi: cūq̃. tertio inhibitio facta iudicib⁹ tertie appellationis ibi: nos. ¶ No. q̃ si tertio appellat⁊ appellatio nō est ipso iure nulla. lz op3 excipi z instari vt pnuciet⁊ eā nō tenere vt hic. ¶ No. ibi interlocuti. q̃ etiā si snia operet⁊ idē qd diffinitiua. Si tñ nō directe diffinit cām censet⁊ iterlocutoꝛia vt hic per hoc qd no. eo. ti. cle. vlti. in glo. ij. z facit hic q: fuit interlocut⁹ istos nō potuisse tertio appellare. z sic hz vim diffinitiue. nā ex hoc rata manet snia prima z tñ hec censet⁊ interlocutoꝛia. ¶ In gl. j. ibi quotiēs opus erit. hec ꝯdicit ei qd pcedit in glo. dic q̃ dictio verū de ppꝛio significato importat geminationē vt hic. z. ff. de lega. iij. fideicōmissa. §. si q̃s decē. de bonis auto. iu. po. l. fi. in fi. de rescrip. olim. in prin. sed q̃q̃z ppter naturā ei⁹ cui addicit⁊ amplia⁊ significatū z exponit⁊ quotiēs opus erit: vt in. l. veluti. alle. in glo. vbi dr editionē iterū fieri. i. semp q̃ interest petētis z subest iusta causa. ¶ In glo. ij. ibi scdo z nō vltra: vt sic ꝯcordent iura iurib⁹. de elec. cū expediat. li. vj. Ibi directe. de h ibi. z in fi. ¶ Oppo. q̃ non debuerit papa se impedire. C. eo. duob⁹. Itē de hoc nō fuit exceptū pro hoc qd no. de fo. cōpe. si clericus. et. c. ex trāsmissa. ¶ Op. in eo q̃ papa cōmisit petro z ei⁹ college q̃ erāt laici. ex quo hic nō dicit q̃ essent clerici. ar. de rescri. cū adeo. de trāsac. ex literis. cū tñ delegati apostolici debeāt esse psone ecclesiastice in dignitate ꝓstitute. de rescrip. statutū. li. vj. soluūt aliq̃ q̃ illud. c. loquat⁊ in spiritualib⁹ tñ. die melꝭ q̃ in oibus cū indistincte loquat⁊. sed tpe hui⁹. c. non dū emanauerat. ¶ Oppo. q̃ nō debuerit exci pere coꝛā delegāte sed coꝛā delegato debuerit allegare ius suū. d. c. si duob⁹. Sol. hoc potuit etiā coꝛā delegāte vt hic.

1 ☞ Appellandum est gradatim.

Flecti filij. De subdito vel delegato epi nō licet appellare ad archiepm. primo appellātis ꝓrela. scdo dat iudices ibi: quo circa. z pone casum vt in glo. magna in fine. ¶ Nota q̃ gradatim est appellandum de hoc in glo. ij. ibi bene valet qd̃ fit per ipsum. no. glo. q̃ appellatio facta omisso medio nō est nulla sed op3 excipi. z signa glo. pꝛo hoc qd dico sup. e. glo. ibi de ꝓsuetudine. qd no. Archi. ij. q. vj. anteriorum. §. ille. z de hoc. j. ibi super questionū. §. porro. cōtra q: delegatus ad vniuersitatē causarū censetur quasi ordinarius: vt no. s. c. cum causam. in glo. penul. in fi. ergo sicut si ordinari⁹ delegauit appellat⁊ ad ipsum: ita vi detur appellatū ad delegatū ad vniuersitatē causar. z. Bar. in. l. j. quis z a quo in fi. stat a cōtrario. z intellige illam. l. in vices gerente qui facit idē cōsistoriū. idem appellat⁊ ibi ad superiorē ne appellet⁊ ab eodē ad eundē. de hoc de consuetudine nō putamus. lib. vj. Si tñ vis defendere glo. potest dici q̃ talis delegatus lz censeat⁊ quasi ordinarius: non tñ per omnia ibi romana. dic melius q̃ nō valet cōsuetudo q̃ ab officiali epi appellatur ad epm de cōsuetudine non putamus. lib. vj. vbi glo. reddit rationē q: de natura appellationis est q̃ interponat⁊ ab inferiori ad superiorē. qd̃ ergo contra naturā est q̃ ad equalē. ¶ Oppo. ad hoc de eo qd̃ s. dicit⁊ in glo. q: valet cōsuetudo vt possit appellari omisso medio nō est contra substantiā sed contra circūstantiā appellationis: sed de circunstantijs q: ius sic precipit ibi ad ipsum pfectē. de intellectu dicti. §. solent. allega. in glo. dic per Jnno. de offi. ordi. irrefragabili. vbi dicit⁊ q̃ ibi preses erat in ordine vt cōsulens non vt iudicans. z sic quodā iure segregato, potuit ergo ab ordine in quo erat preses modo predicto appellari ad ipsum pfectē sicut z als appellatur ab eodem ad eundem aliter consideratū. eo. titu. ad collationem. lib. vj.

Exparte. Si is qui desijt esse tutor. noīe pupilli cōuenitur in uitus poterit appellare. diuidit vt pri. secūda ibi: ideoq̃. ¶ Nota ibi exceptione neglecta ꝛc. q̃ eo ipso q̃ iudex pcedit ad vlteriora intelligit⁊ exceptione reijcere. z est ac si expresse reiecisset. z est tex. sing. qui quotidie allegat. per hoc tollitur cautela Ylber. q̃ consulebat iudici vt nō pnuciaret rejciendo sed vlterius procederet. de hoc in Spe. de exce. §. ij. ver. z nota fm Ylbertū Ex hoc inferr⁊ q̃ si iudex dixit vt rñderetur positionibus: z nō fuit respōsum si pnuciat in principali tanq̃ ꝓfessum hoc sufficit vt intelligat⁊ pnuciasse nō respōdētē haberi pro cōfesso. de cōfessis. c. ij. li. vj. ¶ In glo. per officiū tutele. z dic q̃ tutela est ius in capite libere ad tuendum eum qui ppter etatem se defendere nequit a iure ciuili data ac permissa. ff. de tute. l. j. in fi. c. in prin. Item in eo qd in glo. fit mentio de tutore legitimo z datiuo. dic q̃ multiplex est tutela. quedā testamētaria quādo pater in testamēto dat filio tutorē qd etiā pōt auus nepoti nō recusuro in potestate patris. insti. de tute. §. permissum. alia est tutela legitima. z dicunt⁊ legitimi qui ab intestato succedūt pupillo. ff. de te. tu. si q̃s sub cōditione. z dicuntur legitimi q: dantur a lege. alia est datiua cū tutor datur a iudice deficiētibus testamētarijs z legitimis z quasi testamētarijs vt hic. quādoq̃ habet nomen speciale: vt q: dicit⁊ tutor attilianus ab autore attilio z dat⁊ quādo tutor testamētarius est datus sub cōditione ea pendente datur attilian⁹. alia est tutela quasi testamētaria q̃ datur tutor in testamēto minus solēni sed cōfirmat⁊ a iudice. ff. z. C. de cōfir. tuto. de muliere aūt possit esse tutrix. dic vt in glo. z dic q̃ mater excludit hodie oēs legitimos et sic auia. C. q̃ mi. tu. offi. auc. matri z auie. sed per transitū ad secūda vota cessat. z tunc debet petere tutorē dari filio impuberi. ff. ad tertul. l. ij. §. cōfestim. C. qui pe. tu. cum a matribus. als excludit⁊ a successione filiorum vt ibi.

Intimasti. Exemplū relatiōis dr edi partib⁹ anteq̃ fiat relatio. ¶ In glo. ibi. l. j. primo rñso. idem Jnno. dicēs q̃ stat⁊ relationi q̃ facta est partib⁹ ꝓsentiētib⁹ vel sciētibus z nō appellātib⁹. de pur. cano. cū dilectis. ver. is igit⁊. Si vo partib⁹ ꝯdicētib⁹ vel altera ꝯdicēte z appellāte nō statur nisi quātū ꝓstat per acta. C. de reli. l. j. z. ij. z in §. biduū. alle. in glo. idē si partib⁹ ignorātib⁹ vel altera parte ignorāte vel absente etiā per ꝯtumaciā. dicit tñ Jnno. q̃ in primo casu q̃ partib⁹ ꝯdicētib⁹ z in vltimo q̃ parte absente per cōtumaciā fit relatio pōt iudex assignare terminū ad comparendū

cōparēdū coꝛā iudice ad quē. z hz vim peremptorij sicut dicitur in appellatione. s. c. sepe. qd̃ nota. ¶ Quero quid debeat cōtineri in relatione. dic q̃ oīa acta. Itē an de cōsensu partū an eis ꝯdicētibus vel altera parte ꝯdicēte facta sit. Itē quicqd̃ pōt ad relationē pertinere. de hoc in Spec. de rela. §. ij. in fi. z. §. fi. vbi ponūtur forme relationum.

1 ☞ Interlocutoria lata de consensu partium non potest sine ipsarum consensu reuocari.

2 Simplicitas procuratoris non preiudicat dño.

Significante. Ubi ante lit. contest. circa principale negocium aliq̃d innouat iudex vel die dilationis preuenit licite appellat⁊. z si ꝓcurator applicātis datus ad impetrandū sup appellatione nō cōsenuauit formā mādati legitimū est impedimentū. vnde appellās etiā post annū audit. primo appellātis narratio. scdo commissio ibi ideoq̃. ¶ No. ibi de ꝓsensu partū. z ibi absq̃ ꝓsensu. q̃ interlocutoria lata de partū cōsensu nō pōt sine ipsarū cōsensu reuocari. de hoc dixi. s. c. cū cessante. et est tex. singularis. ¶ No. q̃ pendente dilatione ꝛc. de hoc in glo. tertia.

* ¶ Simplicitas. ad de q̃ simplicitas ī his q̃ sunt iuris natural⁊ ñ excusat. spe. tit. de po. §. ij. versi. sed nūq̃d berēgari⁹ z in cle. ij. z ibi Lar. de peni. et remis. naz dicit⁊ amica legū et vitat⁊ spe. eo. titu. §. vij. v. xvij. et si est cōtraria dicretiōi reprobat⁊ in c. si cupis. xvj. q. j. et in. c. peter⁹. xxxij. dist. z q̃ simplicitas ꝑiuma⁊ in rustico ī muliere z minore. vide bal. in rubꝛica. C. de re. permu.

* ¶ Nota ibi circūuētus. q̃ simplicitas ꝓcuratoris non preiudicat dño: si fecit cōtra inhibitionē dñi. ¶ No. q̃ appellās impedit⁊ in primo anno hz scdm. de hoc. s. c. ex rōne. ¶ Nota ibi vel carū altera. q̃ cū appellat⁊ ex plurib⁹ causis sufficit alterā pbari. qd̃ intellige ita tñ cū sit sufficiēs ad iustificādā appellationē. z dic vt. s. c. cū causam. ¶ In glo. j. ibi male pretebat. capl⁹ hoc. pcedit ꝑsupposito qd̃ pcedit in glo. q̃ eps possideret. sed si possidebat capl⁹m dic vt sequtur in glo. Et i n fi. pro hoc qd̃. j. dicit⁊ in glo. penul. ad fi. nā hic implorabat⁊ officiū iudicis sup eo qd̃ principali vertebat⁊ in glo. cum ergo ante lit. ꝓtest. nō ferat⁊ suia nō potuit. eps phiberi: quin posset facere vendi carnes nisi vellet. nā eps nō fatebat⁊ q̃ capl⁹m possideret ēmo ꝑsupponēdū est q̃ negabat eo ipso q̃ nō apparet q̃ ofiteret⁊. per negationē aūt res efficit⁊ dubia. C. qd̃ ad lib. z. pla. nō licet. l. iij. de rescrip. cū cōtingat. vbi not. in glo. sed qualr. z ibi. idē Jnno. ex predictis habenē due lecture. prima q̃ eps possidebat. secūda. q̃ capl⁹m. z fm vtrāq̃. pcedit qd̃ hic dicit⁊ q̃ etiā declaratur. plenius declarat⁊ cū sequētibus. ¶ In glo. ij. ¶ Oppo. ad litera fm primā lectura de qua in glo. pcecepit. q: si eps possidebat nō debuit. phiberi a possessione: etiā post lit. ꝓtesta. lite pendēte. c. j. z. ij. cuius ꝯium innuit litera ibi cū lis non fuisset ꝓtestata. glo. metu cōtrarij supplet maxime: deinde recedit ab hac lectu. z tenet scdam de qua in pceceden. glo. q̃ capl⁹m possidebat: z in hoc q̃tum ad literā nō est magna vis nisi q̃ fm lec. scdam nō opoꝛtet improprare literā cum dicit q̃ lis nō erat ꝓtestata. ¶ Op. ad hoc q̃ ab ipo initio debuerit rejci petitio capituli in eo q̃ petebat qd̃ nō possit eps alibi facere vendi carnes q̃ in stallis capl⁹. licitū est emī cuilibet mercari si nō est alia persona phibita z monopoliū est hoc phibere. C. de monopo. in rubꝛo z nigro. z dicit⁊ monopoliū a monos qd̃ est vnū z pola qd̃ est venditor. vel polum qd̃ est vēditio vel negociatio quasi singularis negociator. z phibens aliū negociari. nō debuit ergo capl⁹m audiri sine actione idest sine iure agēdi. ff. de neg. gest. si pupilli. ff. de iudi. examinata. Sol. potuit capl⁹o cōpetere actio: vt q: forte dicebat se pescripisse hanc seruitutē vel ex alio iure spāli hoc sibi cōpetere quo ꝑsupposito cōpetebat capl⁹o cōfessoꝛia. ar. ff. de seruit. quotiens. §. fi. no. in. d. c. examinata. vel cōpetebat vti possi. q: poterant illi de capl⁹o se possidere z petere phiberi epm ne molestaret eos faciēdo alibi vendi. ad illud de monopolio. respōdet Jnno. q̃ monopolium est phibitio certarū personarū vel certi actus. nō aūt certoꝛ locoꝛ q̃ solū hic fiebat. qd̃ no. Et dic melius q̃ nō est monopoliū q̃ aliquis phibet alium mercari rōne iuris sibi competētis: sicut si disponit statutū q̃ aduocat⁊ q̃ non est in matricula aduocatoꝛ nō possit postulare nec notari⁹ qui nō est in matricula notarioꝛ possit instrā cōficere. poterunt em quoꝛ interest nō matriculatis hec attēctātib⁹ petere hoc interdici. sic ergo z isti de capl⁹o hoc potuerūt. z in eo qd̃ dixi q̃ poterāt ꝑscripsisse hāc seruitutē q̃ poterat in hoc sua interesse, ppter aliq̃d cōmodū qd̃ percipiebāt quia plus locabāt sua stalla. hec tamē seruit⁊ seu hoc ius vt dicit ¶ Posti. nō acq̃rit⁊ ex solo tpis cursu: q̃d est ideo q: est seruitus negatiua ad q̃ acq̃rendā z pscribendā req̃rit⁊ q̃ interueniat aliq̃d affirmatiū: vt q: volētes alibi vēdere fuerunt phiberi per capl⁹m. pro hoc qd̃ dico de cleri. coniuge. iohānes, z de pscrip. de quarta. ¶ In glo. iij. in fi. Itez hec dilatio fuerat statuta de cōsensu partiū. ideo nō poterat reuocari absq̃ partiū cōsensu. arg. j. de regu. iu. c. j. dixi in notabilibus. Item etiā presupposito q̃ potuissent iudices reuocare tñ nō apparet q̃ reuocauerint z sic pēdebat dilatio qua pendēte nō ꝯ ad aliud pcedi. C. de rebus cre. c. penul. §. penul. z hoc quaten⁹ pcedat⁊ ad aliq̃d qd̃ sit in preiudiciū dilationis. vel pcedi pōt. vnde pendēte dilatione ad pducendū testes potest alia dari ad pbandū per instrumentū. C. de re. cre. l. generaliter. §. illo. no. Bar. ff. de re iudi. l. ij. in fi. bene consuluit Jo. cal. q̃ pendēte termino ad certū qd̃ potest dari termin⁹ ad aliud successiuū. z sic potest dari dilatio. z. dierum ad pbandū vni parti. z ex nunc dare alteri parti aliā dilationē. z. dicrum que incipiat prima finita. ar. eius qd̃ no. de inoffi. test. q̃ de inofficioso. ad exhibē. l. j. pro hoc qd̃ dico de dila. c. fi. de eo q̃ citatur ad initiandū litē et pfequendū vsq̃z ad sniam inclusiue. Itē pōt vna dilatio dari ad duplicē actum dum tñ vn⁹ alteri nō p̄iudicet. d. §. illo. Itē finita causa dilationis lz duret eius tpꝭ pōt iudex procedere vt si fuit data dilatio decē dierū ad veniendū z tu ve nisti pri⁹ statim pōt iudex pcedere. ff. ad trebel. a filia. §. fi. qd̃ ergo hic dicit q̃ pendēte dilatione cōquiescit officiū iudicis pcedit quo ad id sup quo data est dilatio vt nō procedat⁊ ad aliud per q̃ preiudicet⁊ dilationi: ita tñ q̃ causa dilationis nō sit finita fm ꝑdicta. ¶ In glo. penul. ibi hic dicit⁊ de delegato. hec distictio inter ordinarū z delegatū nō videt⁊ pcedere. nā delegat⁊ quo ad causam delegat⁊ nō hz minoꝛē ptātem: imo maioꝛē q̃ ordinari⁹. de offi. ordi. sti. imo etiā delegat⁊ lite pēdēte possessoꝛē: vt no. vt lit. pen. cle. ij. in glo. altibi. vel dicas ibi respicit principale factū. pro hoc qd̃ dixi. s. sup glo. j. z est sensus q̃ vltud principal⁊ agebatur vt pnuciare⁊ pro capl⁹o licere. ēpo facere alibi vendi ꝛc. et sic implorabat⁊ hic officiū iudicis ante lit. cōte. sup eo qd̃ veniebat decidendū per diffinitiuam. ¶ In glo. vlti. ibi fines mādati. ¶ p. q̃ mandatū nō fuit legitimū in hoc q̃ epꝭ inhibuit sup iudicib⁹ impetrādis. nō em debuit epꝭ habere iudices ad sensum suū. fol. Jnno. q̃ si de ꝓsensu partium hic fuissent imperrati nō distaret inhibitio q̃ nō peruenisset⁊ ad aduersariū. de rescrip. ex parte decani. qd̃ est verum. sed ad ꝯriū dic, fo: mali⁹ q̃ hic epꝭ nō expresserat q̃ talē impetraret. sed q̃ talē non impetraret qd̃ est honestū: vt q: forte sibi suspect⁊. Itē qd̃ dixi q̃ nō debuit epꝭ hr̄e iudices ad sui sensū. dic q̃ imo. danē jet i curia iudices ad voluntatē impetrātis si aduersarius nō ꝯdicit. si aūt ꝯdicit cōuenīt de iudicib⁹. d. hoc de rescrip. statutū. lib. vj. ibi ex generali clausula. vult ergo q̃ fuit opus restōni. dic q̃ imo ꝑius ius succurrit episcopo tā q̃ legitime impedito in primo anno. s. c. ex ratione.

1 ☞ Appellans ante sententiam tenetur appellationem iustificare.

2 Oblatio probationum qualis esse debeat.

Interposita. †Appellās ante sniam tenet⁊ appellationē iustificare quā tñ iustificat ex pbatione oblata et reiecta. ¶ In glos. ij. ibi cū causa. ibi excipiebat⁊ de facto noto iudicib⁹ vt q: nō habebat cōmissionē a lege. z sic ipo facto erat pbata exceptio. pro hoc qd̃ no. de excep. olim. ¶ In glo. penul. ibi vt debit⁹. poti⁹ facit pro. nam ibi vt valeat appellatio sufficit q̃ sit interpositā ex cā rōnabili: sed vt admittat⁊ cū effectu p iudicē ad quē oꝛ docere q̃ cā sit vera vt ibi z hic. Ibi dilectio. ibi ꝓstitit de vitate cause. q: exceptio iusta nō fuit admissa. erat aūt iusta cū opponere⁊ nō esse factā mētionē de numero q̃ causa ipso iure pbatur. de rescrip. ꝓstitut⁹. ¶ In glo. iij. ibi scdꝭ qd̃ ibi dixi. ibi tñ nō bñ soluit. dic vt ibi dixi q̃ oblatio pbationū reiecta iustificat appellationē quo ad reuocādū attēta nō quo ad obtinēdū in principali. ibi malicioſe fecisse nō est, ppte malicia. lz tñc nō hz bñficiū hui⁹. c. et. c. sup eo. qd̃ alleg. in glo. m. §. fi aūt. aliter loq̃tur. nō ergo est rō q: videat⁊ malicioſe fecisse. lz q: cā posset esse nō ꝯa. z tñc nō esset grauare: ideo oꝛ docere de vitate cause. sed q̃ obtulit se pbaturū z nō fuit admissus coipso est grauat⁹ vt. s. in glo. nā volēs pbare debuit audiri. ff. de pba. circa. de pba. licet. s. c. ex parte. Et in fi. ¶ Quero qualis oꝛ esse oblatio pbationū. dic q̃ realis. vt q: coꝛā iudice obtulit testes vel instrā. i. ita cōtēr itelligit. hoc tñ nō apte exigit lra. z vt sufficere qd̃ notabl⁊ se offerat incōtinēti, pbaturū. lz, ppter euitare materiā dilationū equa est z cōis pcedēs opi. qua ꝑsupposita pcedit se quēs qd̃. ¶ Quero tu obtulisti te pbaturū p instrā q̃ in ve

ritate nihil faciebat ad cam iudex reiecit an erit iustificata appellatio. dic q sic: qz nō habebit discuti q̃lia essent instra talis tū cautela nō videt vtilis. tum qz repugnat iuramēto calūnie. tum qz iudex posset statim summarie legere instra: ita q ppederet de calūnia. ¶ Quero an in q̃libet appellatione pcedit qd hic dicit de hac oblatione. idē dicit Inno. in iudiciali qñ appellat in absentia iudicis: vt. j. c. fi. de offi. ordi. pastoralis. in fi. cessat enī rō in odiū iudicis reiciētis hoc fuit iductū z pcedit nisi manifeste appareat exceptionē esse friuolā. tūc enī iuste facit iudex nō admittēdo pbationes q̃ nō releuāt. de of. dele. cū ptingat. Ex his dic q id qd hic dicit pcedit in appellatione iudiciali interposita coā iudice z ante sniam. nā si appellaret a diffinitiua nō hz hic: qz tunc nō hz pbari de veritate appellatiōis. sed de q̃litate vel inequalitate snie. Itē pcedit hic qñ exceptio nō fuit manifeste friuola nec pbationes manifeste imptinētes. et qñ oblatio fuit realis z coā iudice req̃rit etiā q̃ a reiectione, pbationū fuerit appellatū. alis hec reiectio tanq̃ quedā interlocutoria trāsiret in rem iudicatā z p̃udicaret appellanti qd̃ plenius dixi de testibus ex parte.

§. Eidē quoqz. Si appellatio nō fuit recepta vel approbata sufficit appellāti mittere procuratorem ad impetrandū z dicendū. ¶ In glo. ibi. in fi. declara hanc glo. z hanc literam fm ea que dixi. s. co. Nicola.

§. Illedeniqz. Ante incohatā psecutionem inuito appellato remittit ad iudicē a quo. sed ordinatur in expēsis. ¶ In glo. fic. s. in fi. Oppo. ad literā in eo qd loqtur de causa appellationis nondū delegata. idē enī videt si est delegata cū subit eadē rō: qz pōt appellās renūciare appellationi sue: vt in glo. seq. fol. intellige literā qñ cā est delegata de ossensu partū. tunc enī pōt appellat etiā inuito appellāte appellātem psequi. j. eo. cle. si appellationē. sed si solus appellat impetrasset posset renūciare. ita tū q non incohauerit appellationē psequi: secus si incohasset. tunc enim pōt appellat psequi etiā eo inuito. dicta cle. et. C. et qñ. in auk. qui semel. de dolo causam.

§. Sane pa. Articulus appellationis interposite a grauamie discutit per iudicē ad quē parte absente otumaciter etiā lite nō otestata in appellatione vel in principali. ¶ In glo. hic habes. ibi in exceptione. loqtur glo. hic fm glo. de appellatiōe interposita ppter reiectā exceptionē. z sic aliā sniam generali aliit an in appellatione sit lis otestāda. dic vt no. de testa. raynaldus. ver. dilect. in glo. z ita. z in decisione rote. xj. z se. vbi videt ofirmari opi. Io. an. de qua in. d. ver. dilect. dic meli vt ibi dico in primo Dzio. z habes hic cām spālē in quo pcedit lite nō otest. alij casus habent in lite nō ote. qñ in tex. z glo. j. z videt hec lra velle q̃ de rigore debuisset lis otestari qd est ideo: qz instātia appellatiōis est alia ab instātia cause principalis. hz rō decidēdi colligit ex gl. cū dicit q in exceptiōe nō fit otestatio. nam hoc qd hic querebat nō erat id de quo principaliter agebat. sed quid incidēs an scilz iudex indebite grauasset.

Inquisitioni. Clausula appellatione remota posita in medio literarū respicit pmissa q̃bus amittit non sequētia nisi in fi. repetat. pmo dicta. secdo exceptio ibi in fine. ¶ In glo. ibi sol. est ibi. z distinguevt ibi dixi. Et in fi. cōiter dicit q nō pōt tradi certa doctrina de hoc in Spe. de instr. edi. §. nūc aūt videdū. ver. itē excipe. dic vt dixi. s. c. ij. q̃ris. vbi distinxi an hec clausula ap. re. ponat in principio: an in medio vel in fi. z dic q etiā qñ in medio si est talis clausula de qua nō possit reddi rō quare magis debeat referri ad pcedētia q̃ sequētia referr ad oia. ff. de leg. j. talis scriptura in fi. sed de natura ist cle. ap. re. vt esse q̃ ocernat pcedētia tūn venit enī accessorie ad cōmissionē. z sic dz referri ad commissionē pcedētē tanq̃ ad suū principale. ar. regule accessoriū. li. vj. p hoc qz pslupponēdo q hec clausula hodie aliq̃d opereť vt esse odiosa tanq̃ phibēs appellationē q̃ est inducta ad defensionē. s. c. cum spāli. dz q̃ coarctari regula odia. li. vj. qd aūt hec clausula etiā hodie aliq̃d operet, pbat hoc. c. qd emanauit post caplm vt debit. z sic licet id qd dicit q in ra loquētia de hac clausula sunt correcta per. c. vt debit. de quo ibi non pōt locū hre quo ad hoc. c. qd fuit posteri. z sic dicendū q etiā hodie aliq̃d operat. qd dicvt dixi in. d. c. vt debit. parū tū est obseruātia. z raro vidi in practica refricari de effectu hui. cle. z cōiter apponit in lris aplicis. vñ pōt dici q qz cōiter apponit videt apposita in forma cōi. et sic q parū aut nihil operet. si enī cōstaret q ex certa sciētia apponeret videt intelligēda simplr q si appellatio etiā als rationabilis esset, phibita: potest enim ex causa auferri ius alterius. de offi. dele. ex parte. ij. et. c. super eo.

1 Ablatiui absoluti resoluuntur in conditionem.
2 Victoria vnius an prosit alteri.

Ma sententia. Breue vel alia vba in causa cōi victoria vni in appellatiōe pdest alijs. z pone casum in plurib tutorib ꝛc. vt in glo. vlti. ¶ Nota ibi pluribꝫ ordinatis. de ablatiuis absolutis q resoluunt in cōditionē. i. si sunt plures ordinati. ff. de ordi. z demon. a testatore. dico de osti. cū. ¶ In glo. j. ibi correis. de his de fideiuf. c. ij. Ibi l. l. si cōmunē. primo risso. vbi si habeo fundum cōem cū pupillo cui debet via hz neuter vtatur: tū retineo seruitutē per pupillū cui nō currit pscriptio ad idē. ff. si serui. ven. loci. §. si fundus, vbi si prediū cui debet seruitus est cōe plurib vnicuiq cōpetit actio insolidū z vni victoria alijs pdest. Ex hoc ergo habes q in re indiuidua z incorporea nō pcedit hec lra. ibi si cōi iure iuuet. idē enī si iure spāli per dictas. ll. vt in hac glo. z idē z aperti dicit glo. C. si in cōi eadēq causa in integ. resti. l. vna. ibi tū Petri ꝛe probat glo. nam si minor transigit sup seruitute indiuidua p̃iudicat sibi soli nō socijs. ff. de serui. ru. pdi. per fundū. ergo per Pzū bñficii restōnis sibi, pdest, tanq principale. regula p̃iuilegiū. li. vj. ff. de admi. tu. ex plurib. ad. l. si cōem. rūdet q loqtur in retinēda seruitute. que si teneť p vnū retinet quo ad oes. sec in recuperāda. qd dic vt ibi no. z in. d. l. vna. ad. §. si fund. rūdet q ibi meditū erat cōe. s. pcediū. et p ipsum fit extētio iuris spālis. cōiter tū approbat glo. z. l. p fundū. nō facit ad pmissa. Ex hoc g̃ habes casum in quo beneficiū psonale ad aliū extēdit qd est ppter indiuiduitatē. z in fine de diuiduo dicit. ff. de ver. obli. stipulatiōes nō diuidunt. in prin. de iure pa. cle, ij. z ibi dico. Et cū q̃rit an victoria ‡ vni prosit alteri. aut q̃rit de victoria p bñficiū speciale z regulare nō pdest. fallit qñ res est incorporea cōis z indiuidua: vt in glo. z nunc dixi: aut q̃rit de victoria de iure cōi. z aut in causa principali. z distingue fm Pe. vt in. l. res. C. qui. res iu. nō nocet. ponit Io. cal. de symo. dilectus. aut in causa appellationis. z aut sunt plures snie z ops plures esse appellationes. de testa. raynut. et. c. raynaldus. z hoc si sunt late ex diuersis, pbationib. sec si ex eisdē qz tūc vna appellatio z vni victoria istius, sed quo ad illos trāsit snia in rem iudi. d. c. cū sup. aut illis sciētib. z aut explsse approbant sniam z victoria appellātis eis nō pdest. ff. eo. nō tū. et. d. c. cum sup. in rōne sui. aut nō explsse approbāt sniam. z aut causa defensionis est diuersa z non pdest vt hic a Dzio. aut eadem z pdest vt hic. et. d. l. si qs separatim. vbi de hoc. ¶ In glo. vlti. ibi tutores. idē in correis vt in glo. precedē. z in pluribus fideiussoribus qui nō renūciarunt beneficio diuisionis. de hoc de fide instru. peruent.

‡ ¶ An victoria. ad de vnū di ctū nota bile ad d̄ videlicet an victoria p vnā viā sit oficilior q̃ p plures. vide spec. in titu. de aduoc. §. osequēter ver. z q̃dē.

Iustus. Non appellās ob iustū metū habet pro appellāte si fuerit prestatus. primo thema. secdo decisio. ibi: ad appellationis. tertio limitatio ibi: dūmodo. ¶ In glo. ij. in fi. ex hoc nota q in lra ibi: vel si ꝛc. est alternatiua ordinis. de hoc de dona. inter vir. z vxo. per vestras. z in regula in alternatiuis. li. vj. ¶ Q̃ p. q nō pcedat in hoc. c. nā si nō audet appellare pariter nō audebit, ptestari. dic q cōtingere pōt q nō est par timor: vt qz iudex erat solit multū turbari Ꝑ appellātes. hz tū poterat coā ipso fieri, ptestatio sub vbis, ita reuerētialib q de ptāte nō curabat: vt q dicit dñe iudex qz timeo vestrā ofuetudinē cū valde grauiter soleatis ferre appellātē a vobis. ideo ab appellatione abstineo sed, ptestor q mihi nō p̃iudicet. z si erat appellādū ante sniam debebit inserere causas q̃re poterat appellare vt in lra. si aūt ptingat q par sit timor in, ptestatiōe vt in appellatione sufficiet, ptestari coā publicis psonis: qz verū est dicere q nō pōt hre copiā iudicis cū effectu. ¶ In glo. vlti. in fi. vel dic q dz exprimere causas. i. q̃lr grauat in hoc q ei appellatio nō recipit. C. de his q p me. iu. nō app. l. ij.

z quare

z q̃re nō audet appellare. z hoc etiā si appellet a diffinitiua qz, hic indistincte loqtur. sed qz lra dicit de causis appellationis vt intelligēdū vt dicit gl. vt restringat hic i appellatione ante sniam. ¶ Quero de practica hui. c. in q̃ nōnulli errāt. dic vt dixi. s. gl. z qñ appellat extra ospectū iudicis vt qz nō pōt haberi ei copia obseruat talis forma. cōparetur coā autētica psona sic coā vobis talis tanq publica z honesta psona cōpareo ego talis z dico q inscriptā appellationē libēter interponerē coā tali iudice si ei copia hre possem. hz qz nō possum ppter metū quē habeo de ipso. vel qz nō facit sui copiā. ideo coā vobis iterpono z oia dico et facio q̃ factur, essem coā eo z aplos peto ꝛc. z hec pozrigūtur in scriptis z subijcit appellatio in oibus z p oia sub ea forma sicut si interponeret a iudice z dicet sic. forma aūt appellatiōis ifra seqtur. coā vobis dñe talis iudex ꝛc. cōpareo ꝛc. et dico q i tali iterlocutoria me grauastis ex tali causa ꝛc. Si aūt appellat a diffinitiua nō expedit cām inserere vt in glo. z eadē forma seruat in appellatiōib extraiudicialib q̃ interponunt i absentia aduersarij tūc tū debet intimari. de elec. cle. cām. Et de materia hui. c. ff. de no. op. nun. de pupillo. §. si qs ipsi. p Bar. qd vi aut clam. l. j. §. si qs tū. vbi ponit modū, pbandi metū iudicis. z dic q, pbat docēdo de sua p̃iudicialitate: vt qz p̃iucerat male tractare appellātes. z talis met excusat etiā si tu incideris culpa tua in metū. ar. de spō. veniēs. el. ij. z qd dixi qñ nō pōt hri copia iudicis qñ dicat nō hri copia dico de of. ordi. pastoralis. §. pterea. z hz in forma prime posita posuerim exēplū in appellatiōe: suficeret tū, ptestari vt hic. z tuti est appellare modo pdicto.

¶ De peregrinantibus. Rubrica.

1 Peregrinantes ad papam cum omnibus rebus eorum sunt securi

Inquerente. † Peregrinātes ad papam cū oib reb sub ei ptectione sunt securi. vel sic ad idē. peregrinātes ad papā spoliati restituunt q̃ditio hui. c. vel sic de peregrinātib ad papā solus papa cognoscit. z possunt isti summarij diūgi. primo aūt z secdo magis pueniūt tex tui. pzio q̃rela. secdo, puisio ibi: mādam. ¶ Mo. ibi q̃cq̃d post iter arreptū. de forma lra. z q̃s curia dat itinerātib ad papā. z q̃d dicit lra ibi subtractū. dic quo ad imobilia. z ibi oblatū. s. quo ad mobilia. ¶ In glo. vlti. i fi. Q̃ p. q inutile fit remediū hui. c. isti enī tāq spoliato succurrit p interdictum vñ vi. de resti. spo. in lris danť multe sol. iter ceteras. dicit Osti. q quātū ad hōc tit. sufficit q̃ iste, pbet se posse disse: nec opz q, pbet de spoliatiōe. qd tū opz in iterdicto, p hoc qd dixi in sili. §. c. bone. Itē cū iste fuerit absens esset sibi difficile spoliationē, pbare. sed, pbat eo ipso q docet se possedisse tpe quo cepit peregrinari. ¶ Quero an i q̃busti bet pegrinātib ad papā locum hz hoc. Bof. q nō. hz tūc tū qñ assumūt signū pegrinātiū vt baculū z perā ꝛc. Inno. itel ligit etiā si nō, assumētib talia dūmodo pegrinent ex causa necessaria vt appellatiōis, pseqūēde testimonij ferēdi vel simi. qd vī veri qz hic nō loqt tū de pegrinātib causa devotionis. hz q̃ñat de his q accedūt. pro hoc lra ibi ad. vos accessit. z ibi q accedūt ad psentia nostrā. pro hoc qz tales accedētes ex cā necessaria etiā habēt ius vocādi demū de dila. c. fi. de fo. cōpe. c. fi. vbi de hoc. ¶ Quero ibi in eo qd dicit q isti sunt sub aplica ptectiōe an sint exēpti. dic q nō qz hoc nō dicit hic. Itē vba ptectionis nō eximūt. de primile. recepim. et. c. pozro. hz sunt sub ptectione. i. tutela seu defensione pape. hūc tū titulū nunq vidi practicari. Nam accedētes ad curiam si dubitāt molestari appellant ad papam qd est tutum ne incidant opiniones que sunt quando sit locus huic titu. z in quo prosit.

¶ De cōfirmatione vtili vel inutili. Rubrica.

1 Actus quilibet an possit confirmari.

Iquis rei. De re ofirmata per nō cognoscit nisi ofirmatio nō tenuerit vt qz nō ob. reuerētia. vel de re litigiosa. h. d. cū seq. hz duo dicta. secdm ibi sed si. ¶ In glo. vlti. vbi ei objcit crimē. signa glo. qz singulare. que hoc vult. q̃ si bñficiū fuit alicui ofirmatū pro papa per hoc nō impedit ordinarius quin possint eū priuare, ppter crimē. file qd no. vt lit. pen. c. ij. li. vj. z qd seqtur in glo. ibi sed certe nō est verū. nō referr ad pri. dicta p hoc q iste possit priuari ppter crimē est qz p ofirmatione non eximit a suo iudice sicut etiā nō eximit si papa p se potuisset de ma. z obe. p tuas. vbi de hoc. Itē pdicta, pcedit ex eo qz ofirmatio ocernit pcedētia nō sequēta. z sic nō facit istum tutū si postea cōmittit crimē. facit qd not. de of. dele. sup eo. als ofirmatio daret materiā delēquēdi. Et in fi. z ppterea glo. nihil dicit in. c. seq. qd nō habes in alio. c. hui cōpilationis. ¶ Quero an q̃libet actus possit cōfirmari. dicit Inno. q ofirmat act uris positiui vt snie z fil. s. hz actus iurisgētiū vt pena z Zctus, ppie nō ofirmant z i primis fit p iudicē citato aduersario etiā ptumace. ff. de adop. nā ita de ma. z obe. inter. in scdis req̃rit partiū psensus nisi sit talis iudex q possit illū Zctū inire z ofirmare etiā si sit nullus vt papa in oibus Zctib ecclīasticis fm Inno. qd est sing. p hoc. iij. q. vj. hoc q̃ppe. de trāsac. c. j. Osti. §. primū vertus.

Ecōfirmationibus. Summa vt. §. c. primo. z exponе vt ibi.

Oneme. Litere ofirmatiōis sup snia a qua erat appellatū nō valet si appellat impetrās maliciose puenit appellātem: als pēdent donec de appellatiōe cognoscatur. h. d. fm intellectū, legit enī varie vt in glo. vlti. z sup. c. primo facti ex quo qd̃. scdo rūsio ibi: rūdemus. z ibi dou dicta. tertiū ibi: verū. ¶ In glo. j. in fi. hanc glo. z seq. declara vt. j. sup glo. vlti. ¶ In glo. vlti. ibi in titulo isto. no. ar. articulo ad idē qd no. de elec. cū monasteriū. ¶ In glo. ij. facit. §. in, phemio. §. sane. ibi etiā dico. Et i fi. ex hac glo. colligit duo intellect q nō multū differūt q̃tū ad effectū z fm vtrūq lra in ver. verū. mutat casum: qz primo loqtur de litis appellati qñ caute. i. maliciose puenit appellātē quo casu statim nō tenēt sic, pcedit lra ibi: rūdem. vsqz ibi verū. hz in ver. verū. loqtur qñ appellat nō puenit maliciose appellantē quo casu lre nō sunt statim vitiose. hz pendēt donec de appellatione cognoscat per primas lras fm intellectū glo. vel per secdas fm intellectū de quo in glo. extra glo. dat tertius intellect q ver. verū loqtur qñ appellās fecit mētionē de lris appellati. hz impfecte z gñal p clausulā nullis literis ꝛc. vel simile quo casu si nulla fecisset mētionē valerēt secūde: qz prime erāt surreptitie ex eo qz appellat maliciose puenerat appellātē: sed qz appellās fecit aliqua mētionē z nō penā pslumit sciuisse de primis: ideo nō valet secde tanq̃ surreptitie. ex hoc colligit illud gñale meli est tacere q̃ ma le loq. pro hoc de elec. cle. ostōnem. §. j. z fuit intellect Bof. Pet. et Abbatis. z Io. de lig. sed non pcedit ad lram qz si lre appellātis essent surreptitie p ipsas nō pcederet sup ap pellatione. de hoc tū pōt dici q nō pcedet p lras appellantis hz appellati iteligēdo q lre appellati, nō erāt sup cōfirmatione facta hz sup faciēda p iudices. z fm hoc dicet q qz appellās fecit mētionē hz nō plenā pslumit sciuisse de lris appellati. z ex hoc surgit pslumptio, p primis lris. z q appellatus nō puenerit maliciose: ideo, pcedet prime donec fiat cognitio vt hic. z hic itellect pōt sustineri nec oportebit dicere q in ver. verū. mutet casu: qz tū tota hec iuolutio euenit ppt min bñ decisaz lram. ideo recurrēdū est ad integrā seu antiquā. z ibi apparet q inver. verū. mutat casum. z sic duo intellect glo. sunt vniozes. z fm Ꝑ intelligem q in ver. verū primo lre iterum hñt vigorē. s. qz nō, pnūciant iualide nec retractat executio iā facta donec cognoscat de iniqtate snie. ¶ Q̃ p. ad Ꝑ aut enī lre ofirmatorie fuerūt i forma cōi z nihil aut parū valet. aut ex certa sciētia z eis idistincte deberet stari. glo. hic in fi. intelligit q in forma cōi. pro hoc qz si fuissent ex certa sciētia z sic causa cognita, pcederet qd̃ pdixi q indistincte starет lris ofirmatorijs. hz intelligēdo de cōfirmatiōe in forma cōi: qz tales vt pdixi nihil aut parū valet. dic q habet iterim vigorē vt. §. dixi. z de duob intellectib positis in glo. non multū refert an steť primo vel scdo. et ex oibus dicq qñ sup appellatione impetrāt appellat z appellās fi appellat maliciose puenit appellātē vel non facit de appellatione mentionē litere nō tenēt tanq̃ surreptitie sed statur literis appellātis. sic loqtur hic ibi respōdemus. vsqz ibi: verum. sed his cessantib qz. s. appellat nō puenit maliciose: nec als sunt ei lre surreptitie: vt q fecit mētionē de appellatiōe nō statim litere appellātis cēsent vitiose hz pendēt in euentū cognitionis faciende sup appellatione. q̃ cognitio fiet per literas appellātis si erant sup ofirmatiōe fiēda per, iudices, sed si erāt sup ofirmatione iam facta fiet

cognitio per literas appellãtis.quãq; hec sint necessaria p intellectu litere.tñ in effectu iuris modicum releuat an fiat cognitio per literas appellãtis an appellati:nisi q: in hoc habet pars iudices sibi grauatos.

1 ☞ Instrumentum publicum in quacũq; materia sit scriptum an valeat.

Qlm dilecta. In nouatione priuile gij nouum ius non tribuit sed cõfirmat antiquũ. primo petitio soror; datio inq̃sitor. scdo ibi:nos. inquisitor relatio reor. obiectio.tertio ibi:vnde.iudicũ datio ab ipsis appellatio.quarto ibi:nup.iterata soror petitio reorum cõtradictio.quinto ibi nos igit̃.pape interlocutio priuilegij innouatio.sexto ibi:q; vo. papa cõstituit abbatissam
a ¶ Abbatissam pro curatricẽ. adde glo. j. i.c.noua q̃dem. de de pẽit.et remis. tex. in.l.sed et si q̃s.in.§. parui.ff.de insti. tex.i l. deniq;.i §.si cui mãdauero.in ver.si mulier. ff.mãdati.
a curatricẽ. septimo ibi:nolẽtes.cõmittit̃ principale diffiniẽdũ. ¶ Jn glo.simul.ne de ar.a filio de b. de osti.trãslatio. ¶ Et in fi.op.extra gl.in eo q̃d hic papa dedit fidẽ trãscripto.cõtra id de fide instru.c.j.r.ij. sol.hec trãscriptio fuit facta p̃sente aduersario per iudices ad hoc deputatos q̃ retulerũt r statur relationi sigillate eor figillis vt hic. ¶ Oppo. in eo q̃d dicit de legato.debuit enim credi ei soli.de appel. cõstitutus.sol.causa nõ erat cõmissa.r dic q̃ credat vt.d.c. cõstitutus. ¶ Oppo.q; non debuerũt audiri isti canonici sine mãdato.de pcura.c.j.sol.presupponit q; habebãt mandatum. Jtem admittit̃ canonicus ad defendendã ecclesiã de testibus.cum olim.de rebus eccle.nõ alie. si quis.q̃d dic vt in illis. ¶ Oppo.ibi ingrerẽt.q; nõ valuerit pcessus cũ lis nõ esset cõtestata.soluit Jnno.q; cũ agitur de innouatione principali potest pcedi lite nõ ꝓtestata.r potest intelligi q; fuerit ꝓtestata.nam videt sensus totius lre q; pcedebatur causa cognita r partib; vocatis.r sic habes q; cũ petitur innouatio citanr quor interest.de testi.significauit.r c.albricus.r audiunt vt hic.r hoc etiam si petat innouatio priuilegij ab eo qui cõcessit.q̃d videtur mirabile.q; potest cõcedi priuilegiũ nemine noiato:ergo fortius potest innouari.dic hoc pcedere si appareret de certa scientia innouãtis:als stat q̃d predixi q; ls possit cõcedi priuilegiũ nemine citato non tñ innouari.primo enim casu cõstat q; noluit de nouo pcedere.secũdo casu secus sed potius noluit ius iam cõcessum remanere.debẽt ergo citari quor interest:q; forte competit eis legitima exceptio ne fiat innouatio. ¶ Jn glo.ne si.in fi.hoc q̃d dicit̃ pcedit q̃ legi possunt:als sec̃. ¶ Oppo.extra glos.q; nõ debuerint priuilegia hec innouari cũ nõ essent in pergameno sed in papiro vt in litera.r sic nõ valent ne cle.vel mo.sicut.sol.potest intelligi in papiro vt olim fiebat.s.q; fiebant carte de mas marinis ad modum sestorior ponendo gractimũ als collam.r tales habebant vim pergameni.r in talibus reperiunt̃ antiqua priuilegia in monasteriis r ecclesiis vt in monasterio nonãtulano.vbi sunt priuilegia Caroli magni.r in ecclesia rauẽnate
1 sunt similia. † Vel dic papiro.i.bombicino.r tunc stat contrariũ q̃d valet instrumentũ publicũ in quacũq; materia sit scriptũ.ff.de furtis qui tabulas.r in glo.r Bar.r signa hãc literã:q; singularis.de priuilegijs in papiro. ¶ Jn glo.sic ergo.ibi ex certa scientia.hec videt̃ verior r multos casus in q̃bus femina potest esse in iudicio.ponit Spe.de pcura. §.j.in prin.r q̃ opponat̃ hec exceptio q̃d est femina nota. de rescrip.scilicet status. ¶ Jn glo.penul.in fi. Oppo.q; nõ fuerit opus cõmittere causam vt cognosceret̃ de pscriptione.aut esset eps sciuit de priuilegio r nõ pscripsit ppter malam fidẽ.aut ignorauit r nõ videt̃ habuisse animũ pscribendi. Nosti.soluit q; ideo excusat̃ eps a mala fide:q; ius cõe si sciuisset de priuilegio.r ideo intellige q; ignorauit r potuit nihilominꝰ prescribere:q; sufficit q; habet animũ vtendi iure suo per non vsum perditur priuilegiũ. de priuile.si de terra.et.c.accedentibus.

1 ☞ Cõfirmatio quã religiosus ipetrat a papa sup tpali administratione si tacuit se regulare non valet.

1 **Qnostram.** † Nõ valet cõfirmatio quã religiosus ipetrat a papa sup tpali administratione vel prior atu si in eo tacuit se regulare. si vo expressit rescriptũ psumit̃ surreptitiũ:q; papa nõ ꝓsueuit pcedere.h.d.cũ seq. primo factũ ex quo q̃d.scdo decisio ibi:cum igit̃. ¶ Mo.ibi nõ ꝓsueuerit.q; attendit̃ ꝓsuetudo seu stilus romane curie vt hic.r.j.c.j.de osti.ex lris. ¶ Mo.summariũ q; nõ ꝓsueuit curia pcedere religioso psonalẽ ꝓfirmationẽ administrationis.r dic administrationis tpalis q̃ als dicit̃ manualis quasi ꝓsistens in manu abbatis:q; pot ad nutũ abbatis reuocari.als d: obedientiaria q; eadem rõne:q; sunt sub obedientia abbat̃ modo pdicto.de hoc de supplen.negli.prela. clemen.vna.

Qdrecta. Sũma vt.s.c.primo.per hãc decretalẽ r pce.fit argu.insolubile.§.religiosos.impetrãtes ꝓfirmatiões sup administrationib̃.aut esset tacẽt de religione et litere sunt surreptitie.aut exprimũt r psumunt nõ emanasse de cancellaria r sic false.sed soluit.nam hoc pcedit in ꝓfirmatione in forma cõi.sec̃ si ex certa scientia vt in glo.penul. ¶ Jn glo.pe.ibi sine mãdato pape. Jdẽ si papa potulit r pbat̃ certa scientia si fit mẽtio de hoc.c.r pcce.arg.de rescrip. nõnulli.cũ simi.si tñ surgeret dubitatio expectabit̃ secunda iussio.de rescrip.si q̃s.r dic q; aut papa ꝓfert talẽ administrationẽ iure deuoluto r remanet tpalis aut pr̃ ita q; pot reuocari p abbatẽ.de supplẽ.neg.pla.de vna.aut ꝓfert iure pprio.r.tunc religiosus efficit̃ obedientiar̃ pape ita q; nõ pot reuocari nisi p papã.pro hoc q̃d no.Jnno.de pbẽ. nisi. facit regula decet.li.j.r q̃d not.Archi.rvj.q.j. si monach̃. in.q̃one q̃ incipit religioso.r nota q; multi decipiunt̃.si vo papa nõ ꝓfert sed ꝓfirmat aut in forma cõi.r dic vt.§.q; nõ valet ꝓfirmatio.aut esset tacẽt de religione r lre censent̃ surreptitie.aut exprimit r cẽsent̃ false:aut ꝓfirmat ex certa scia r est ac si potulisset iure pprio r sic erit obedientiar̃ pape.

1 ☞ Dictio sicut quid importat.
2 Ordinarius si excõicat subditum r papa confirmat excõmunicationẽ:an poterit ordinarius absoluere.

Qxaminata. Snia cõtra formã iuris vel compromissi lata per arbitros nulla est ls per papã in forma cõi fuerit cõfirmata pars.de iudi.examinata. ꝓmo causa decreti.scdo decernit ibi:vnde. ¶ Mo.ibi sup ecclesia.q; inter laicos agit̃.de ecclesia.r dic ecclesia.i. iure patronatus ecclesie.potest esse patron̄ ecclesiã vẽdicare rõne iuris patronat̃ q̃d habet in ea vt hic.q̃d etiã dico de iudi.examinata.r de ipsa not.ecclesia respectu tituli nõ potest esse q̃d inter laicos cũ sint taliũ incapaces.de iudi.decernim̃.et.c.
1 quãto. ¶ Jn glo.vlti.ibi cõditionaliter intelligit. † Nota
b ibi de ac dictione sicut b que fm varietatẽ disponis in qua ponit̃ q̃ñq; exponit̃ ꝓditionalr vt hic. q̃ñq; causaliter vt.j. c.pri.simi.dicit Bar.de dictione put in extrauagãti ad repimẽdã.in vbo put ibi in priuilegio.hec differẽtia quã facit glo.inter ꝓfirmationẽ r priuilegiũ.pbat̃ de re iudi.cum inter.cũ ibi notat̃.r p hoc q; ꝓfirmatio in forma cõi fit sine cause cognitiõe.priuilegiũ aũt pcedit̃ ex certa scientia cũ vt dicit glo.debeat aliq̃d nouũ tribuere ne sit inutile. Et in fi. ex hac gl.iũcta cũ tex.no.q; id q̃d dicit̃ ꝓfirmatio pape actũ
2 nullũ validat.de transac.c.j.pcedit in ꝓfirmatione ex certa scientia.sec̃ in forma cõi vt hic. † Quero ordinari̇ excõi cauit subditũ.papa ꝓfirmat excõicationẽ.an poterit ordinarius absoluere.d. Rizardus de senis q̃ fuit vn̄ de cõpilatoribus sexti.q; nõ collectarius cõtra.primũ verius si cõfirmauit ex certa scientia.s.c.j.et.ij.

1 ☞ Tenor cõfirmati quãdo ponitur in cõfirmatione intelligitur cõfirmatio facta ex certa scientia.

Qnerabilis. In ꝓfirmatione ex certa scientia dictio sicut ponit̃ causatiue:nec nocet si verbũ ꝓfirmatiõis
1 precedit tenorem ꝓfirmati.cõis diuisio.scda ibi mãdamus. † Mo.q; q̃ tenor ꝓfirmati ponit̃ in ꝓfirmatione intelligit̃ ꝓfirmatio facta ex certa scia.de hoc in glo. antepe. ¶ Mo.ibi iuxta stilũ.q; attendit̃ stilus eccl̃ie romane.pro hoc.s.c.ad nostrã.de cõstitu.ex lris. ¶ Jn gl.j.in fi. vel fm Jnno.valet cõpositio sup decimis soluẽdis certo loco vel tẽpore:nõ aũt sup minuẽdis vel aliud cõputãdis.q̃d intelige in futurũ nisi a papa approbet̃ vt hic.r hoc ad effectum vt sit perpetua.sed respectu beneficiati componẽtis tenet indistincte de decimis ex multiplic.hec pcedunt quo ad decimas futuras sed quo ad nõ solutas in preteritũ indistincte valet compositio.de rerũ permu.c.fi. ¶ Jn glo.ij. ibi.s.co.c.j.pro hoc q̃d dicit̃ in glo.sol.r dic q̃d dicit̃ cõfirmatio fieri ex certa scientia si papa cõfirmat simpliciter non adiecta clausula sicut pinde vel sicut iuste vel alia sil̃.dicto

c.j.si autem

c.j.si autem apponitur talis clausula aut inseritur tenor cõfirmat.r adhuc idem r dictio sicut stat casualiter vt hic.aut non apponitur tenor r censet̃ confirmatio in forma cõi.§. c.pri.r dicit Abbas q; q̃ ex certa scientia publice legitur in audientia. Jbi autoritate pape transcriptũ eo ipso q; pa pa in literis cõfirmationis ponit tenorẽ:q; vt prime dixi censetur hoc facere ex certa scientia.

1 ☞ Legatus an possit vnire ecclesiam.
2 Episcopus an possit vnire ecclesiam.

a ¶ An legatus. ad de Spec. ti.de lega. in.§. nunc ostẽdũ. q̃nto vnit Lap.i cle. ne i agro. de sta.mo. Abb.i.c. sicut vnire de excess.p la. Rota decisione xxviij. in antiqs.

Qlanobis. Collatio ecclesie facta alteri per legatũ r cõfirmata per papam ius diocesani nõ ledit. vel sic.Cõfirmatio in forma cõi ius alteri̇ nõ ledit. ¶ Cõis diuisio.secũda ibi:cũ ergo. ¶ Jn glo.vlti.in fi. idem videt̃ si ex certa scientia:q; papa nõ intẽdit alteri preiudicare. de relig.domi.c.ij.dic tamen cõsiderãda verba ꝓfirmationis. nam presuppositio q; facta fit ex certa scientia si quid in ea cõceditur in hoc obtinet vim priuilegij.r si nihil concedit̃ sed tantũ ꝓfirmatur iam cõcessum valet.in hoc.q; si nõ tenebat cõcessio efficitur valida.de trãsac.c.j. Jtem fit maioris au
1 toritatis.§.co.c.j.inducit̃ hec litera ad questionẽ. † An legatus
a possit vnire ecclesiam.videtur q; nõ cum non possit diminuere ius alterius vt hic.r hoc sentiũt Jnno. Hosti.et Fede.de senis cõsilio.exc.pro hoc de relig.domi.c.ij. Nam per vnionem ius vnius ecclesie cõfertur alteri.q̃d videt̃ hic prohibitũ.cõtrariũ cõsuluit collegiũ papiense r inuento q; rota idem tenet decisione.lxv.de hoc in Spec.de legato.§. nunc ostendendũ.ver.v.vbi Jo.and.hoc tenet.q̃d videt̃ verius ad hanc literã.dic q; nõ dicit aliud nisi q; per collationes legati r cõfirmationes papa nõ imnuit ius diocesani. secus autẽ r in vnione. Jtem vnio nõ preiudicat diocesano principaliter sed tñ in vim cõsequẽtie.r ppter tale preiudicium nõ debet impediri legatus vti iure ordinario sibi cõ
2 petẽti:q; nemini iniuriã facit rc.de elec. cum ecclesia. † Jtẽ minor ordinarius vt eps potest vnire. de excess.prela.sicut. fortius ergo maior vt legatus.arg.de offi.lega.dilectus.

¶ Explicit Commentum seu lectura dñi Francisci de Zabarellis Cardinalis super secundo Decretaliũ. Cum additionibus:summarijs: et numeris Jo. Thierry Lingonensis iuris cesarei r pontificij doctoris. Impressa quidẽ Lugduni per Jacobum Sacon:in eadẽ ciuitate artis impressoric Magistrũ. Anno nostre salutis M.cccc.decimoseptimo. Die vo decima mensis Decembris.

Registrum.

A.B.C.D.E.F.G.H.J.K.L. omnes sunt quaterni.

b ¶ De hac dictiõe sicut Adde gl. in verbo sicut. in.c.j. d sacra vnctio. gl. ij. in.c.inq̃sitionis. de accu. Jo. an.i.c.dãnam̃. i.§. cũ ergo.d sum.trini. originalr Matthei xrij.c.

‡ ¶ Et de hac dictione vid̃ baldũ i.l.edita. C. de edẽdo.barto.i osilio testator legauit.

Repertorium singulare et aureum Joannis thierry Lingonensis iurium interpretis in commentaria dñi Cardinalis de Zabarellis iuris cesarei et pontificij doctoris super decretales exaratum per capitulorum paragraphorum et versiculorum conclusiones in quo facillime materie cuiuscunq; decretalis offendi poterunt auspicaciter inchoatur.

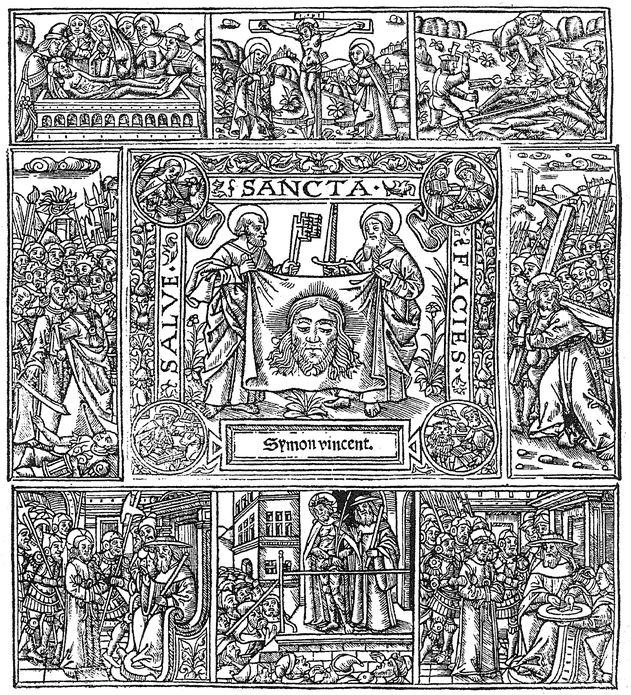

Dñi Cardinalis de Zabarellis Index alphabeticus.

¶ Index alphabeticus subtilis ⁊ aure⁹ in lecturas dñi Cardinalis Zabarelle/iuriū doctoris sup decretales.

¶ De littera. A.

Abbas defendit capellas sibi subditas.in.cū cum inter.de verbo. sig.fo.cxlvj.nu.1.col.iij.
Abbates veniūt appellatione fratrū.in.c.ex ore.de priuileg.fo.c.nu.2.col.ij.
Abbati quare permittit ꝙ absoluat propriū monachū.in.c.cū illo ⁊.de sen.ex.fo.cxxv.nu.ix.col.iij.
Abbates an teneant ire ad synodū.in.c.qõ super.de maio.et obed.fo.ccxc.nu.iij.col.ij.
Abbas publicas pnias ⁊ lras indulgētias ⁊ cedere non pōt in.c.accedētibus de excessi.prela.fo.xcj.nu.1.col.ij.
Abbas per clericū secularē monachū percutere potest.in.c. vniuersitatis de sen.ex.fo.cxxiij.nu.2.col.j.
Abbatissa post confirmationē vocatur.in.c.meminimus.de accusa.fo.xxvij.nu.2.col.iij.
Abbas monachos se inuicē percutientes absoluit.in.c.monachi de sen.excō.fo.cxiij.nu.j.col.iij.
Abbas monachum semper absoluere non potest ꝙ notandū est.c.eo.fo.eo.nu.2.col.iij.
Abbas subiect⁹ cpo mõasterii suū alteri vnire nō pōt sine licētia diocesani.in.c.sicut.de excess.prela.fo.xc.nu.1.col.j.
Abbates ꝓpter symoniā amoueri debēt.in.c.dilectus.de symo.fo.xlvj.nu.5.col.j.
Abbas aliqū habet iurisditionē ꝑ quā exigit penas.in.c.dilectus.de off.ord.fo.cclxxiij.nu.1.col.j.
Abbas ex cōtractibus monachi an obligetur.in.c.cum olim. de priuileg.fo.xcvij.nu.5.col.iij.
Abbates an possint dare cōmēdaticias.in.c.q⁹ circa.de biga. non ordi.fo.ccxiij.nu.2.col.iij.
Abbas nō pōt vouere sine licentia epi.in.c.scripture de voto fo.clxxvij.nu.4.col.iij.
Abbas an debeat statim monacho petēti licentiā dare vt ingrediatur arctiorē religionem.
Abbas an possit remoueri propter morbū paraliticū.c.consultationibus de cler.egro.fo.l.nu.4.col.iij.
Abbas habet coertionē in monachū.in.c.ioannes de regularibus.fo.clix.nu.5.col.iij.
Abbas repetit monachū.in.c.eodē de regu.fo.eo.nu.6.co.ij.
Abbas ꝛ pastor.in.c.officij.de elec.fo.cxlij.nu.1.col.iij.
Abiectio corone an ipso iure tollat priuilegiū clericale.in.c.si vero le.ij.de sen.excō.fo.cxiij.nu.1.col.iij.
Ablatiui absoluti resoluunt in conditionē.in.c.vna snia.de appel.fo.lxxxvj.nu.1.col.iij.
Abortioni causam prebēs ꝛ homicida.in.c.sicut.de homi.folio.lxxj.nu.1.col.j.
Absens in studio theologie fructus prebende percipit.in.c.licet de prebē.fo.xlvj.nu.1.col.j.
Absens potest constituere procuratorē ad eligendū.in.c.congregato.de elec.fo.clxj.nu.2.col.j.
Absens cā studij ꝛ abesse causa rationabili.in.c.ꝛsultationibus.de offi.archi.fo.ccxxvij.nu.1.col.iij.
Absens ex causa necessaria excusatur.in.c.dilecto.de verbo. sig.fo.cxlvj.nu.1.col.ij.
Absentia causa studij est rationabilis.in.c.dilectus.de pcu. fo.cccxiij.nu.1.col.ij.
Absolutus ab excōicatione iurat mādato ecclesie stari.in.c. prudentiam.§.si vero de offi.dele.fo.ccxxvij.nu.1.col.iij.
Absolutio ꝛ relaxatio.in.c.pisanis.de resti.spo.folio.xxvij. numero.1.col.iij.
Absolutio ꝑ suppressionē veritatis obtenta nō tenet.in.c.ex parte.de offi.ordi.fo.cclxxij.nu.1.col.iij.
Absolutio ab excōicatione nō petenti impdēi nō debet.in.c. per tuas.de sen.excō.fo.cxxix.nu.6.col.ij.
Absolutio ab excōicatione per quem fieri possit.in.c.ad aures de symo.fo.xlv.nu.1.col.j.
Absolutio ad cautelā an habeat locum in alijs prelatis a papa.in.c.per tuas.de sen.ex.fo.cxxx.nu.10.col.j.
Absolut⁹ criminaliter an possit accusari ciuiliter.in.c.de bis. de accus.fo.xxvij.nu.4.col.ij.
Absolutio nisi petēti dari debet.in.c.si.de sen.ex.fo.cxxxvij. numero.1.col.ij.
Absoluendus iurare debet stare iuramēto absoluentis.in.c. ex tenore.de sen.ex.fo.cxiij.nu.2.col.ij.
Absolutio potest obtineri per procuratorem in.c.venerabilē §.eos.de elec.fo.cxl.nu.3.col.iij.
Abstinendum est ab omni specie mali.in.c.audiuimus.de symo.fo.xlix.nu.1.col.iij.
Abutēs beneficium dicitur illud perdere.in.c.gratum.de postulatione.fo.lxxxvij.nu.2.col.iij.
Actus quilibet an possit ꝓfirmari.in.c.de cōfir.vti.vel inuti. fo.lxxxvij.nu.1.col.ij.
Actionis ineptitudo est que apparet ex forma libelli.in.c.examinata.de iudi.fo.v.nu.4.col.iij.
Actio ciuilis nō datur ex iuramēto.in.c.nouit ille.de iudicijs fo.v.nu.3.col.ij.
Actor missus in possessionē post annū efficitur verus possessor.in.c.constitutus.de eo qui mit.in pos.fo.iij.nu.1.col.j.
Actio preiudicialis vocatur exceptio.in.c.ex parte.de resti. spol.fo.xxv.nu.5.col.iij.
Acta coram vno iudice an valeant coram alio.in.c.presentata. de testi.fo.l.nu.2.col.iij.
Actor debet libellū in scriptis porrigere.in.c.ignarus epus. de mutuis peti.fo.xj.nu.1.col.iiij.
Acta in vno iudicio faciūt fidē in alio.in.c.de excep.fo.lxvj. numero.1.col.j.
Actor appellans in appellatione ꝛ defensor.in.c.significauerunt.de excep.fo.lxviij.nu.1.col.ij.
Acta faciunt fidem.in.c.dudum.de elec.fo.cxv.nu.1.col.ij.
Actiones plures in eodē libello an possint proponi.in.c.que relam.de elec.fo.cxxij.nu.7.col.ij.
Acta in vno iudicio an faciūt fidē in alio.in.c.per inquisitionem.de elec.fo.cxxv.nu.6.col.iij.
Actus iudiciarius an requiratur ad cōsuetudinē inducendā in.c.cū tanto.§.licet.de ꝓsuetudine.fo.lxxxviij.nu.25.col.ij.
Actio que dicatur que nascit ex emphiteosi.in.c.potuit.de loca ⁊ conduc.fo.xc.nu.10.col.j.
Actor sequitur forū rei.in.c.odoardus.de solutionibus.folio.ciiij.nu.2.col.ij.
Actio an cōpetat contra confirmātem.in.c.dilectus le.ij.de preb.fo.xxxvij.nu.13.col.iiij.
Actio an cōpetat ex preceptorijs neglectis.in.c.dilectus.le.ij de preb.fo.eo.nu.14.
Actio rescissoria an sit natiua vel datiua.in.c.cuz ex lris.ver. quocirca.de in integ.rest.fo.cccxxij.nu.3.col.ij.
Actiones vniuersales an differāt a generalib⁹.in.c.cōquerēte.de offi.ordi.fo.clxxxj.nu.5.col.iiij.
Actor debet docere stans in alto.in.c.cum ex iniuncto.de bereti.fo.lx.nu.1.col.j.
Acta contra canones non valent.in.c accepimus.de pac.folio ccxcvij.nu.2.col.ij.
Actio furti cui est danda.in.c.qui cuz fure.de furtis.fo.lxxvj. nu.3.col.iiij.
Actus factus inuolentē aliquando ꝛ iniuriosus.in.c.contingit de sen.excō.fo.cxxvij.nu.1.col.iiij.
Actus corporeus in cōpaternitate contrahenda requirit.in c.veniens.de cogna.spir.fo.xv.nu.2.col.j.
Actio scōm canones oritur ex nudo pacto.in.c.j.de pac.folio ccxcvj.nu.3.col.ij.
Actio iniuriarum an detur ad interesse.in.c.de his de accus. fo.xxvij.nu.3.col.ij.
Accessorio viciato nō vitatur principale.in.c.ad probandū. de reiud.fo.lxxvj.nu.1.col.iiij.
Accessoria destructo fundamento destrui dicunt.in.c.qualiter de accu.fo.xxxj.nu.5.col.j.
Acceptio personarum in iudicijs esse nō debet.in.c.qualiter de accu.fo.xxxj.nu.7.col.j.
Accepta in bello iusto an efficiantur capientiū.in.c.ficut.de iureiu.fo.lxiij..nu.2.col.iij.
Acquisitum in cōmercio subiacet restitutioni.in.c.ad deliberandum.de iude.fo.lv.nu.1.col.ij.
Acquisita per cpm presumuntur acquisita intuitu ecclesie. in.c.quorūdam.de testa.⁊ vlti.vol.fo.cxiij.nu.5.col.j.
Acolitus matrimonium contrahere potest.in.c.ioannes.de cler.coniug.fo.xv.nu.1.col.j.
Accusatus ⁊ absolutus amplius accusari nō potest.in.c.de bis de accu.fo.xxvij.nu.1.col.j.
Accusatio post baptisinū an fieri possit.fo.t.c.eo.nu.2.col.ij.
Accusatori imponitur silentiū absente ⁊ cōtumace accusato in.c.veniens.de accusa.fo.xxviij.nu.7.col.iiij.
Accusatus de symonia an interim possit eligi.in.c.accusatū. de symo.fo.xlij.nu.1.col.ij.
Accusatio ⁊ denunciatio aliqū accipiunt pro terminis promiscuis.in.c.ij.de accusa.fo.xxvj.nu.2.col.iiij.
Accusatio non permittitur ei cuius non interest.in.c.illi.de accusa.fo.xxvj.nu.j.col.iiij.

Accusatio ad separationem thori est partim ciuilis ⁊ criminalis in.c.tua.de procur.fo.cccxj.nu.1.col.ij.
Accusatio de crimine adulterij infra ꝓtum tempus admittatur in.c.tue.de procur.fo.cccxj.nu.2.col.ij.
Accusatio tendit ad capitis diminutionē.in.c.qualiter.§.verum de accu.fo.xxxvij.nu.2.col.iij.
Accusatio fit per lras.in.c.licet.de accu.fo.xxviij.nu.1.col.iij.
Accusatus cum citatur nō est necesse mittere copiam libelli accusatori.in.c.licet.de accu.fo.xxviij.nu.2.col.iij.
Accusans an repellatur propter peccatū.in.c.in presentia.de sen.excō.fo.cxxxij.nu.3.col.ij.
Accusatio prefertur inquisitioni.in.c.accedens.de accu.fo.xxxvj.nu.4.col.iiij.
Accusatoris persona prius est discutienda ꝓ admittat̃ excusatio.in.c.j.de accu.fo.xxvj.nu.1.col.ij.
Accusatio prefertur inquisitioni.in.c.accedens.de accu.folio xxxvj.nu.4.col.iiij.
Accusans an teneatur se inscribere.in.c.super his de accu.folio.xxx.nu.9.col.j.
Accusatores plures contra vnū admittuntur.in.c.j.de colu.deteg.fo.lxxxiij.nu.1.col.iij.
Accusatio ⁊ testimoniū equiparantur.in.c.a nobis.qui mat.accu.pot.fo.xxij.nu.1.col.j.
Accusatio ꝑ scripturā ad fieri possit.in.c.eo.fo.eo.nu.2.col.j.
Accusator legitimus quis dicatur.in.c.j.de accus.folio.xxvj.nume.4.col.iij.
Accusatio epi qñ tractat̃ in 2cilio an sint necessarij duodecim epi.in.c.gaudemus.de preb.fo.xviij.nu.8.col.ij.
Accusatio testimoniū ⁊ ordo equiparant̃.in.c.non debet.de testi.fo.lj.nu.1.co.iiij.
Ad dictio quid denotet.in.c.ad hec.fo.lxxxvij.nu.2.col.iiij.
Administratio circa prouentus diuidi non debet.in.c.nisi essent.fo.xxix.nu.4.col.j.
Affectio causatur ex vicinitate.in.c.cum inter vniuersas.de elec.fo.cxj.nu.1.col.ij.
Affinitas superueniens non dissoluit sponsalia de presenti.in.c.discretionē.de eo qui cogno.cogno.consan.vxo.fo.xv.nume.1.col.iiij.
Affinitas oritur ex copula habita cum inuicta.in.c.eo.fo.eo.nume.2.col.iiij.
Affinitas est quedam proximitas ex nuptijs prouenienS.fo.e.c.eo.nu.3.col.iiij.
Affinitas superueniens non dissoluit matrimonium.in.c.ij.de eo qui cog.consan.vxo.fo.xv.nu.1.col.ij.
Affinitas supueniēs de qua 2stat per solā famā soluit sponsalia de futuro.in.c.ij.de 2sang.⁊ affi.fo.xvj.nu.1.col.ij.
Affinitas superueniens non dissoluit sponsalia de presenti.in.c.discretionē.de eo qui cogno.cogno.consan.vxo.fo.xv.nume.1.col.iiij.
Affinitas oritur ex copula habita cum inuicta.in.c.eo.fo.eo.nume.2.col.iiij.
Affinitas est quedam proximitas ex nuptijs prouenienS.fo.e.c.eo.nu.3.col.iiij.
Affinitas superueniens non dissoluit matrimonium.in.c.ij.de eo qui cog.consan.vxo.fo.xv.nu.1.col.ij.
Affinitas supueniēs de qua 2stat per solā famā soluit sponsalia de futuro.in.c.ij.de 2sang.⁊ affi.fo.xvj.nu.1.col.ij.
Affinitas ad hoc vt contrahatur an requiratur ꝓ fiat commixtio seminū vtriusq; in claustra pudoris.in.c.fraternitati de eo qui cog.consang.vxo.fo.xvj.nu.2.col.j.
Affinitas non transit in tertiam personā.in.c.quid super de consang.⁊ affi.fo.xvj.nu.2.col.iiij.
Afflictis non est danda afflictio.in.c.ex parte.de cler.excō.folio.l.nu.1.col.ij.
Admissus electioni de gratia an acquirat ius.in.c.bone.de postu.fo.xc.nu.2.col.ij.
Adoptare quis possit.in'rubr.de cogna.leg.fo.xv.nu.2.co.ij.
Adoptio cuius autoritate fieri debeat in.c.j.de cogna.lega.fo.xv.nu.3.col.ij.
Aduocatus an possit cogi ad testimoniū contra partem suā.in.c.dilecto.de testi.fo.xlviij.nu.j.col.iiij.
Aduocati per ambages procedentes sunt per iudicē repellēdi.in.c.dilecti.de iudi.fo.ij.nu.1.col.ij.
Aduocatus an possit compelli ad aduocandū.in.c.ex lris.de offi.ordi.fo.cclxxxiij.nu.1.col.ij.
Aduocati hereticorū dicunt̃ infames.in.c.si aduersus.de bere.fo.lix.nu.1.col.iij.
Aduocatus patrocinando an debeat loqui verbis maternis in.c.clerici.de postu.fo.xxxv.nu.8.col.ij.
Adulās vt beneficiū habeat an cōmittat symoniā.in.c.tuam de eta.⁊ quali.presi.fo.cxix.nu.2.col.ij.
Adulter si eligatur an electio sit nulla.in.c.auditis.de elect.fo.cxxxj.nu.5.col.iiij.
Agens in libello an habeat necesse allegare consuetudinē.in c.cum tanto.§.licet.fo.lxxxviij.nu.26.col.iiij.
Agēs sup canonica an teneat̃ exprimere noia sepultorū.in.c.certificari.de sepultu.fo.cxlj.nu.5.col.j.
Agenti de matrimonio obstat exceptio cōsanguinitatis.in.c.intelleximus.de ordi.cogni.fo.xvij.nu.1.col.ij.
Agens possessorio super matrimonio petitoriū deducit.in.c.ex conquestione.de resti.spolia.fo.xxij.nu.1.col.ij.
Agens possessorio pōt titulū deducere.in.c.ex parte.de foro cōpe.fo.x.nu.2.col.j.
Agentes ⁊ consentientes pari pena plectuntur.in.c.ad deliberandum.de iude.fo.lv.nu.6.col.iiij.
Ager si fuit precisus ⁊ nō totus an dicatur nouale.in.c.j.de verb.signi.fo.cxxxvij.nu.2.col.iij.
Altare vnū nō est spoliandū vt cooperiat̃ aliud.in.c.cū cām de prebē.fo.xlviij.nu.1.col.iiij.
Allegationes iuris coā principe nō sunt necessarie.in.c.sepe contingit.de appel.fo.lxxx.nu.j.col.iiij.
Assertioni Cardinalis statur.in.c.cōstitutus.de appel.folio lxxj.nu.2.col.j.
Allegationes aduersarij 2tra ipm retorquere an possumus.in.c.ex parte.de rescrip.fo.lxj.nu.6.col.ij.
Alienatio rei ecclesiastice absq; approbatione eccl'ie nō tenet in.c.de bis que fiunt a prela.fice.fo.lxviij.nu.1.col.j.
Alienatio rei sue īpediri non pōt per arbitriū seu laudū.in.c.raynaldus.§.dilect'.de testa.⁊ vlt.vol.fo.cxxxj.nu.3.col.iij.
Alienatio de iuribus eccl'ie facta non.tenet.in.c.si quis presbyter.de reb.ec.non alie.fo.lxxvij.nu.1.col.ij.
Alternatiua an vitiet libellū.in.c.ex parte.de fo.cōpe.fo.eo.nume.3.col.j.
Aliquid potest tenere pro parte ⁊ pro parte nō.in.c.dilectus de preb.fo.xxvij.nu.1.col.ij.
Ambitio reprobatur.c.in ea licet.de transla.epi.fo.clxxv.numero.1.col.j.
Ambitio reprobatur in religiosis.in.c.officij.de elec.folio eo.nume.4.col.iij.
Ambitio reprobatur in clericis.in.c.de cler.non resi.fo.xvij.nu.1.col.j.⁊ in.c.cum iādudum.eo.titu.
Ambitio est chorcenda.in.c.quia in tantū de preben.fo.xxj.nume.1.col.iij.
Anglie puincia tenetur in feudū ab eccl'ia.in.c.cām. qui filij sint leg.fo.xix.nu.4.col.iiij.
Anima per peccatum fit infelix.in.c.cum tanto.de rescrip.fo.lxxvij.nu.3.col.iiij.
Anima ligatur per peccatum.in.c.cum tanto.de consuetudine.fo.lxxvij.nu.4.col.iiij.
Annus trigesimus completus requiritur in episcopo.in.c.cum in cunctis.de electione.fo.cij.nu.3.col.ij.
Animus in delictis est considerandus.in.c.ad audientiā.de tornea.fo.lxxij.nu.1.col.iij.
Anima sola per excōicationem ligatur.in.c.a nobis.de sentē.excō.fo.cxxiij.nu.6.col.j.
Anima est preciosior corpore.in.c.qui cum fure. de fur.folio lxxvj.nu.1.col.iij.
Anima an feriatur per anathema.in.c.si quis presbyter.de reb.ecc.non alie.fo.lxxvij.nu.5.col.iij.
Anniuersarium defuncti quid sit.in.c.cuz creatura.de celeb.miss.fo.ccix.nu.1.col.iij.
Anniuersaria defunctorum quare fiunt.in.c.cum creatura.de celeb.missa.fo.eo.⁊.c.nu.2.col.iij.
Anulus facit presumptionem matrimonij.in.c.illud de presump.fo.lviij.nu.2.col.j.
Anni discretionis qui dicantur.in.c.cum virum.de regula.fo.clxij.nu.3.col.iiij.
Annus solaris quot dies habet.in.c.quesiuit.de verb.signi.fo.cxxxix.nu.1.col.j.
Antiquitati debetur reuerentia.in.c. quanto.de transla.epi.fo.clxxiij.nu.1.col.ij.
Appellatio facit quem eximi a potestate iudicis.in.c.pastoralis.§.vtrūq;.de appel.fo.lxxxij.nu.1.col.ij.
Appellari an possit a sententia interdicti suspensa.in.c.dilectis.de appel.fo.lxxxiij.nu.1.col.j.
Appellatio dicitur defensio.in.c. porro.de appell.fo.lxxxv.nume.1.col.iij.
Appellādū est gradatim.in.c. dilecti filij.de appel.fo.lxxxv.nume.1.col.iiij.
Appellans ante sniam appellationē iustificare tenetur.in.c.interposita.de appel.fo.lxxxvj.nu.1.col.ij.
Appellatio an indistincte impediat appellationē secutam.in c.considerauimus.de elec.fo.cv.nu.2.col.iij.
Appellans non auditur nisi cuius interest.in.c.cum inter.de elec.fo.cix.nu.2.col.ij.
Appellatio ne fiat electio non valet.in.c.cum nobis.de elec.fo.cxj.nu.1.col.iiij.
Appellatio an possit impedire electionē etiā alias canonicā.in.c.cū nobis.de elec.fo.cxij.nu.3.col.j.

Appellatio

Appellatio frustratoria possessionē cōfirmari nō impedit.in c.cōstitutis.de appel.fo.lxxxj.nu.1.col.ij.
Appellans an teneatur docere de grauamine coā iudice a quo.in.c.ex parte.de appel.fo.lxxxj.nu.1.col.iij.
Appellari potest a grauamine iudicis.in rub.de dilationib' fo.xvj.nu.1.col.j.
Appellatio suspendit pronūciationē.in.c.cum dilecti.§.nos fo.cxxxv.nu.3.col.iij.
Appellare non pōt cuius nō interest.in.c.quod sicut.de elec.fo.cxxvj.nu.5.col.v.
Appellari ab interlocutoria de iure ciuili an possit.in.c.significantibus.de noui ope.nun.fo.xcv.nu.1.col.j.
Appellari de iure ciuili an possit a snia super possessione.fo.eo.c.eo.nu.2.col.j.
Appellans cuius interest non auditur.in.c. dilecti.de maio.⁊ obe.fo.ccxcj.nu.1.col.iiij.
Appellando recedens an dicatur manifestus contumax.in c.ad petitionē.de accu.fo.xxxvj.nu.12.col.j.
Appellari non potest a correctione.in.c.licet.de'offi.ordi.fo.cclxxviij.nu.1.co.ij.
Appellari an possit a snia iudicis lata super petitione reductōis premisse.in.c.exposita.de arbi.f.cccxlvij.nu.6.col.iiij.
Appellatio valet si pars dicat iudici q̃ cōpellitis me ad obseruantiā huius articuli ideo appello.in.c.innotuit.de arb.fo.cccxlvij.nu.j.col.iiij.
Appellatio quid sit in.c.si de re iud.fo.lxxv.nu.j.col.iij.
Appellatio quottuplex fit.in.c.⁊ fo.eo.nu.2.col.iij.
Appellatio quare fuit inuēta.in.c.ad nostrā.de appel.folio lxxv.nu.1.col.iiij.
Appellationē nō ꝓsequens habetur pro nō appellante.in.c.personas.de appel.fo.lxxv.nu.1.col.iiij.
Appellans habet a nū ad prosequendū ex causa biennū.in c.cum sit.de appel.fo.lxxvj.nu.1.col.j.
Appellationē deserens a causa recidisse videtur.in.c.eo.fol'.eo.nu.3.col.j.
Appellatio scōm canones ante sniam an valeat.in.c.sup eo.le.ij.de appel.fo.lxxvij.nu.1.col.ij.
Appellatio ante sniam scōm leges in quibus casib' permittatur.in.c.⁊ fo.eo.nu.2.col.ij.
Appellari pōt p minoribꝰ causis.in.c.de appellationib'.de appel.fo.lxxvij.nu.1.col.ij.
Appellans appellatione deserta audit̃ ad proponendū per exceptionē.in.c.constitutus.de appel.fo.lxxj.nu.4.fo.j.
Appostasia quid sit.in.c.j.de apostā.fo.lxiij.nu.1.col.j.
Apostasia quottuplex fit.c.⁊ fo.eo.nu.2.col.ij.
Apostasie pena.in.c.⁊.fo.eo.nu.3.col.iij.
Apostate carcerari possunt vt habitum resumant.in.c.a nobis.de apostā.fo.lxiij.nu.1.col.iiij.
Approbatū per me tpe quo erā habilis reprobare nō possuz in.c.de illis.de despon.impub.fo.vij.nu.1.col.iiij.
Arbiter non pōt iudicare nisi de bis de quibus est compromissum.in.c.cum dilectus.de arbitr.fo.cccxlij.nu.2.col.j.
Arbitria sunt ad instar iudiciorū.in.c.⁊ fo.eo.nu.3.col.ea.
Arbiter an possit cognoscere sup petitione dupli que aliqñ venit ex natura actionis.in.c.⁊ fo.eo.nu.4.col.j.
Arbitria ⁊ indicia in quo cōueniant ⁊ differāt.in.c.⁊ fo.eodē nume.5.col.j.
Arbiter an non pronunciet nisi vtraq; pte presente.in.c.⁊ fo.eo.nume.6.col.ij.
Arbitramentū inepte latū incorrectū relinqui nō debet.in.c.cum sine de arbitris.fo.cccxxxviij.nu.4.col.iij.
Arbitrator super iniquitate laudi testificari potest.in.c.⁊ fo.eo.nume.5.col.ea.
Arbitrator infra ꝓtum tempus possit arbitrari.in.c.exposita.de arbit.fo.cccxlvij.nu.3.col.j.
Arbitrator an possit interpretari suū arbitramētū.fo.⁊.c.eo.nume.4.col.j.
Arbitramentū an sit snia.in.c. quintauallis.de iureiu.folio lxiij.nume.1.col.j.
Arbitri super recusatione si discordāt possunt eligere tertiū.in.c.cū speciali.de appel.fo.lxxxiij.nu.1.col.iij.
Arbitri sup recusatione recusando mortaliter peccant.in.c.eo.fo.eo.nu.2.col.iij.
Archidiaconus habet curā animarū.in.c.cum'in cunctis.§.inferiora.de elec.fo.ciij.nu.2.col.ij.
Archidiaconus habet custodiā bonorū eccl'ie.in.c.ea que de offi.archidi.fo.ccxvj.nu.2.col.iij.
Archidiaconus intra metas sui archidiaconatus h̄z iurisdictionem.in.c.dilecto.de offi.archi.fo.ccxviij.nu.1.col.iiij.
Archidiaconus si abiurauerit an excludat̃ a libertatibus.in c.cum venisset.de institutio.fo.liij.
Archidiaconus ōr curam habere.in.c.vt archidiaconus.de offi.archi.fo.ccxvj.nu.1.col.j.
Archidiaconi iurisditio potius est de 2suetudine ꝓ ōr iure.in.c.ad hec de excef.prela.fo.lxxxix.nu.1.col.iij.
Archidiaconus in aliquo an fundet intēcionē suā de iure cōi in ecclesijs sui archidiaconatus.in.c.dilecto.de offic.archi.fo.ccxix.nu.6.col.iij.
Archidiaconus an habeat curā.in.c.cum satis.de offi.archi.fo.ccxvj.nu.2.col.iiij.
Archidiaconus tenet de fraude illius cui cōmittit̃ custodiā vasorū.in.c.ea que de offi.archi.fo.ccxvj.nu.1.col.iij.
Archidiaconus an possit visitationē prescribere.in.c.dilecto de offi.archi.fo.ccxx.nu.7.col.ij.
Archidiaconatus conferri non debet ei qui est subdiaconus.in.c.cum olim.de re iudi.fo.lxxj.nu.3.col.j.
Archiepis pōt exercere iurisditionē volūtariā ī subditos suffraganeorꝝ.in.c.pastoralis.de off.ord.fo.cclxxvj.nu.1.co.iij.
Archiepis habet ius metropolicū in monasterijs sue puince in.c.cū a nobis.de arbi.fo.liij.nu.1.col.j.
Archiepis licite petit procurationes a monasterijs sue puincie.in.c.cū a nobis.de arbi.fo.cccxlix.nu.2.col.j.
Archiepus h̄z iurisditionē in bis que generaliter cōmittunt in puicia.i.c.ea noscit̃.de bis q̃ fiūt a pl.fo.lxxix.nu.1.co.iij
Archiepis sine pallio 2ciliū cōuocare non d̄z.in.c.qō sicut.§.preterea.de elec.fo.cxxvij.nu.1.co.j.
Archiepis ante susceptū palliū an possit in alteri' epatu ordinare clericos.i.c.qō sicut.§.pterea.de ele.f.cxxvij.nu.3.co.j.
Archiepi in simplicibus bñficijs dispensare possunt.in.c.vt nostrū.§.oibus.de elec.fo.lxxv.nu.2.col.ij.
Archiepis in dignitate est maior epo non in ordine.in.c.cū ex illo.de transla.epi.fo.clxxij.nu.3.col.iij.
Archipresbri rurales subsunt tm archiepo.in.c.theodosius de sta.mona.fo.clxxxij.nu.1.col.ij.
Argumentū de actibus rpi ad nostros est validū.in.c.signifi casti.de electi.fo.xcv.nu.3.col.iiij.
Argumentū a 2trario sensu in iure est validū.in.c.cum virū.de regula.fo.clxij.nu.1.col.iiij.
Argumentū ab autoritate est validū.in.c.cū haberet de eo q̃ dixit.in vro.quā poll.fo.xij.nu.3.co.j.
Argumētū qd fit.in.c.forus.de vb.sig.fo.cxxxviij.nu.3.co.iij.
Arrogatio cui' aūcte fiat.i.c.j.de cogna.lega.f.xv.nu.4.co.ij.
Argumentū ab exemplo in iure est validū.in.c.venerabile.§.obiectionē.de elec.fo.cxl.nu.1.col.ij.
Argumentū a causa ad effectum.in.c.cum dilecti.de accu.fo.xxxij.nu.6.col.j.
Assensus regis an possit requiri super electione iam facta.in c.qō sicut de elec.fo.cxxvj.nu.6.col.vj.
Ascriptitij non sunt grauandi tallijs.in.c.ij.de iudeis.fo.liij.nu.1.col.iij.
Astronomia an sit prohibita.in.c.ex tuarum.de sortileg.folio lxxxij.nume.3.col.j.
Assertioni iudicis an stetur in eo qō cōcernit mentē suā.in.c.nisi essent de preb.fo.xxix.nu.2.col.j.
Attestatiōes in vno iudicio inter easdē psonas faciūt fidē in alio.in.c.causam.de testi.fo.xliij.nu.1.col.j.
Attestationib' publicatis in cā matrimonij pōt testes recipi sup eisdē capitulis.in.c.cū in tua.de testi.fo.xlix.nu.1.col.iij.
Attestationes qñq; deponunt̃ inter partes.in.c.constitutus.de testi.fo.xlvj.nu.1.col.j.
Attestationibus publicatis an admittant̃ testes sup capitulis nouis vel antigis.in.c.fraternitat̃.de test.f.iiij.nu.2.co.j.
Audiētia denegat̃ relapsis in berefim.in.c.ad abolendā.§.illos quoq;.de iude.fo.lviij.nu.1.col.iiij.
Auaricia in clericis est summe reprobanda.in.c.licet de penis.fo.cix.nu.2.col.ij.
Auarus dicitur idolatra.in.c.auaricie. de preb.folio.xxij.nume.2.colūna.j.
Auaricia reprobatur in sacerdotibus.in.c.decimā.de decimis.fo.cxlvj.nu.j.col.iij.
Auaricia in clericis est reprobanda.in.c.qz nō de cle.nō resi.fo.xvij.nu.j.col.iij.⁊ in.c.cum iādudum.eo.titu.nu.2.

De littera.B.

Balsamum quid significet.in.c.cum venisset.de sacra.ite.vel non fo.ccij.nume.1.col.iiij.
Bānientes ēpm quam penam merētur.in.c.olim.de iur.fo.cviij.nu.3.col.iiij.

Baptismus quid sit ⁊ in quo consistat.in.c.rubr.de baptis.fo. ccxx.nu.1.colūna.ij.
Baptizare seipm nullus potest.in.c.debitū.de baptismo.fo. ccxxij.nu.1.col.iiij.
Baptizans si dicat baptizet te christus an erit baptizatus.in c.j.de celebr.miss.fo.ccxx.nu.2.col.iij.
Beneficiū ecclesiasticū pro obsequio tēporali promittere est symonia.in.c.cū essent.de symo.fo.xliij.nu.1.col.ij.
Beneficium sperare propter seruicia,an sit licitum.in.c.⁊.fo. eo.nu.2.col.eadem.
Beneficij plures titulos quomodo quis habere possit.in.c. cum capella.de priuile.fo.c.nu.1.col.j.
Bñficiatus postulās p extraneo ꝑ ecclīam a qua hz bñficiū venit priuandus bñficio.in.c.cū sacerdos.§.clericus.de postu.fo.ccc.v.nu.1.col.iiij.
Beneficij collatio facta excōicato non tenet.in.c.postulastis. de cle.excō.fo.lxxxvi.nu.j.col.ij.
Beneficia collata a scismaticis carent effectu.in.c.de scisma. fo.lxij.nu.1.col.ij.
Beneficiorū institutio spectat ad epm.in.c.cum exiniuncto. de here.fo.lx.nu.4.col.j.
Beneficia requirūt residētiā.in.c. quia non de cler.nō resid. fo.xvij.nu.2.col.iij.
Bñficia nō danť quo ad dominiū.in.c.⁊ fo.eo.nu.4.col.ij.
Beneficiatus de licētia prelati abesse pōt.in.c.relatū.de cler. non resid.fo.xvij.nu.2.col.j.
Beneficium tenue obligat ad residentiā.in.c. cōquerente.de cler.nō resi.fo.xvij.nu.1.col.ij.
Beneficiū quomodo dicať sufficere pro vite necessitate.in.c. ⁊ fo.eo.nu.1.col.ij.
Beneficiū habēs tanq̄ benemeritus an teneať residere.in.c. clericos.de cler.nō resi.fo.xx.nu.3.col.iij.
Beneficiū ⁊ primoniū habēs an teneať viuere.de primonio in.c.eps.de prebē.⁊ dig.fo.xxj.nu.4.col.iij.
Beneficiorū multitudinē coercere spectat ad epm.in.c.qz in tantū.de preb.fo.xxij.nu.2.col.ij.
Beneficiorū multitudo inducit dissolutionem.⁊ in.c.⁊ fo.eo. nu.3.col.iij.
Beneficiū habens nō reputať idoneus ad aliud.in.c.referē te.de preben.fo.xxj.nu.3.col.iij.
Beneficia sine mora conferri debēt.in.c.⁊ fo.eo.nu.4.col.iiij.
Beneficiū habens requirēs perpetuā residentiā ꝓpter infirmitatē excusať.in.c.significatū.de prebē.fo.xxij.nu.2.col.j.
Beneficia vacātia excā permutationis olim poterāt cōferri. in.c.inter cetera.de prebē.fo.xxvj.nu.2.col.j.
Beneficia plura de iure cōi an quis habere possit.in.c.cū iādudum.de preben.fo.xxvij.nu.3.col.j.
Beneficiū qñ dicať habere curam animar.in.c.de multa.de preb.fo.xlj.nu.2.col.ij.
Beneficiati debēt deseruire in ecclesijs perseipos.in.c.extirpande.§.qui vo.de preb.fo.xlv.nu.1.col.j.
Bñficia sciēter sine titulo detinētes nullo tpe q̄ scribūt.in.c. ex frequētibus.de institutio.fo.lij.nu.2.col.ij.
Beneficia non vacātia cōcedi vel promitti nō debēt.in.c.nulla.de concess.preb.fo.lv.nu.1.col.j.
Beneficia vacantia an pnt pmitti.in.c.⁊ fo.eo.nu.5.col.iij.
Beneficia infra sex menses cōferri debēt.in.c.nulla.§.cū vo. de concess.preb.fo.lv.nu.1.col.iij.
Beneficia personis habilibus conferri debēt.in.c.fo.⁊.§.eo. nume.2.col.iij.
Beneficia prioza per adeptionē epatus vacāt.in.c cū nostris de cōcess.preb.fo.lviij.nu.1.col.iij.
Beneficiū ⁊ annua pēsio qualiter differāt.in.c.ad audientiā. de rescrip.fol.vij.nu.1.col.iiij.
Beneficia que sunt que possunt permutari.in.c.quesitum.de rerum permu.fo.xcij.nu.6.co.ij.
Beneficiū an possit permutari cum hospitali.in.c.quesitum. de rerū permu.fo.xcij.nu.7.col.ij.
Beneficiū cōmendatū an possit cuz intitulato permutari.in c.quesitum.de rerū permu.fo.xcij.nu.8.col.ij.
Beneficia vnita an possint per rectores principaliū permutari.in.c.quesitū.de rerū permu.fo.xcij.nu.9.col.ij.
Beneficia plura an possint cū vno permutari.in.c.quesitum de rerum permu.fo.xcij.nu.10.col.iij.
Beneficiū pingue habēs an possit permutare cuz tenui.in.c. quesitum.de rerū permu.fo.xcij.nu.11.col.ij.
Bñficiū habēs cū titulo an possit permutare cū nō habēte.sine titulo.in.c.quesitū de rerū permu.fo.xcij.nu.12.col.iij.
Beneficium si conferatur puro collatio dicit nulla.in.c.que relam.de iureiu.fo.lx.nu.2.col.iiij.
Beneficium interdicitur officio interdicto.in.c.pastoralis.§. verūq̄.de appel.fo.lxxij.nu.3.col.iij.
Beneficia manualia an possint adinuicem permutari..in.c. quesitū.de rerū permu.fo.xcij.nu.13.col.iij.
Beneficia cōā inferiore prelato an possint pmutari rōne prescriptionis.in.c.quesitū.de rerū permu.fo.xciij.nu.18.co.ij.
Beneficia permutātes que priuilegia habēt.in.c.quesitū.de rerū permu.fo.xciij.nu.24.col.j.
Beneficiū eius q est infra annū pbationis an cōferri possit. in.c.statuimus.de regula.fo.clxvij.nu.3.col.iiij.
Beneficiū ablq̄ consensu prelati quis ingredi nō debet.in.c. admouet de renū.fo.clxxviij.nu.1.col.iij.
Bñficiatus si dimittit bñficiū ablq̄ ꝓsensu supiorīs an possit reuocari.in.c.admouet.de renū.fo.clxxviij.nu.2.col.iij.
Beneficiatus pōt religionē ingredi inuito epo.in.c.eo.de renun.fo.clxxix.nu.3.col.j.
Beneficiū sine canonica institutione obtineri non pōt.in.c.si quādo.de offi.archi.fo.ccxxvj.nu.1.col.iiij.
Bellans iniuste an teneať de dānis.in.c.petitio.de homi.folio.lxiij.nu.3.co.j.
Blandicijs quis ad fidem induci potest.in.c.a nobis.de apostā.fo.lxiij.nu.3.co.iiij.
Blasphemare publice quis dicatur.in.c.ij. de male.fo.lxxxv numero.2.colūna.ij.
Bigami quare prohibeantur ordinari.in rubr.de biga. non ordi.fo.ccxiij.nu.1.col.j.
Bissextus vnde dicať.in.c.que sunt.§. festū.de verbo.significa. fo.cxxxix.nu.2.col.j.
Bona fides de iure canonico an requirať in actione prescribenda.in.c.vigilāti.de prescrip.fo.lxix.nu.1.col.j.
Bona suspecti de heresi an possint publicari.in.c.excōicamus §.si vero.de here.fo.lx.nu.1.col.iiij.
Bona hereticorū an liceat occupare.in.c.quod super.de voto.fo.clxxxj.nu.6.col.iij.
Bona collegij dissoluti ad quē pertinere dicanť.in.c.dilecta. de excess.prela.fo.xcij.nu.10.col.j.
Bona hereticorū an per sniam cōfiscari debeāt.in.c.excōicamus.§.dānati.de here.fo.lx.nu.2.col.ij.
Bona opera non prosunt heretico.in.c.firmissime.de here.folio.lvij.nu.5.col.j.

¶ De littera.C.

Calix debet esse argenteus. in.c.ex presentū. de pig.fo.xcvij.nu.1.col.iiij.
Campana dz signū cōuocationis. in.c.ioannes.de homi.fo.lxxj.nu.j.col.iij.
Canonicus dz excludi si nō admittiť in electione.in.c.genesi. de elec.fo.clxv.nu.3.col.iiij.
Canonici dicunť fratres epi vel archiepi.in.c.nouit.de his q̄ fi.a prela.fo.lxix.nu.j.col.j.
Canonici in scrutinio non eligunt.in.c. congregato.de elect. fo.clxj.nu.3.col.j.
Canonicatus ⁊ prebēda qualiter differūt.in.c.caplm.de rescrip.fo.lvij.nu.6.col.ij.
Canonici ex debito tenenť ad obsequiū ecclesie.in.c.cū ecclīa de elec.fo.cxxxiij.nu.5.col.
Canonicus regularis an possit fieri archidiaconus.in.c.preterea.de preb.fo.ij.nu.1.col.iiij.
Canones ⁊ leges innituntur equitati.in.c.contingit.de dolo fo.xxx.nu.1.col.iiij.
Canonici cum epo an possint augere numerū prebendarum. in.c.ea.rubr.fo.eo.nu.4.col.iij.
Canonici cū epo an possint creare nouā dignitatē.in rubr.de consti.fo.eo.nu.5.col.ij.
Canonici cū epo an possint opprimere dignitatez que erat in ecclesijs eorū.in rub.de cōsti.fo.eo.nu.6.col.iij.
Canonici percutiētes clericū in electione eligere nō possunt. in.c.publicatio.de elec.fo.clxxj.nu.5.col.j.
Canones inter laicos de tēporali iurisditione ecclīe obseruātur.in.c.si duobus.de appel.fo.lxxvj.nu.j.col.ij.
Canonicus regularis eligi pōt in abbatē.in.c.cū in magistrū de elec.fo.clvij.nu.1.col.ij.
Canonicus vocē suā alteri cōmittere potest.in.c.constitutus de appel.fo.lxxx.nu.1.col.iiij.
Canonici dicunť socij.in.c.cū ſR.de of.dele.fo.cclvj.nu.1.co.j.
Canonicorū numerus restringitur per indulgentiam pape. in.c.pro illorum.de preb.fo.xxix.nu.1.col.iij.
Canon dicitur legi suffragari.in.c.sicut.de priuileg.fol.xcv. nume.1.colūna.iij.

Canonista

Canonista an sit vtilior ecclesie q̄ theologus.in.c.j.de cōsanguī.⁊ affi.fo.xvj.nu.6.col.ij.
Canonibus deficientibus ad leges recurrendum est.in.c.sup de priuileg.fo.ciiij.nu.4.col.j.
Canon secūdus corrigit precedentem.in.c.j.de cogna.spirit. fo.xiij.nu.1.colū.ij.
Canonici ex causa a diuinis cessare possunt.in.c.irrefragabili.§.ceterū.de offi.ordi.fo.cclxxix.nu.2.col.ij.
Canonici q̄ sunt priuati potestate eligendi an sint vocādi ad electionē.in.c.gratū.de postu.fo.lxxxix.nu.4.col.iiij.
Canonicus receptus sine prebēda an possit petere ꝑbendam ꝑmo vacaturā.in.c.dilectꝰ.de pbē.f.xxviij.nu.6.co.ij.
Canonici qui sunt in seruitio papeꝫ vel student in theologia. an recipiāt fructꝰ pbēdarū.in.c.ad audiētiā.fo.ij.nu.2.co.j.
Canonici presentes citāt absentes ad electionē.in.c.cū inter vniuersales.de elec.fo.cxj.nu.2.col.ij.
Canonici valde remoti nō vocantur ad electionem.in.c.cum inter vniuersales.de elec.fo.cxj.nu.3.col.iij.
Canonū cōstitutiones ab omnibus sunt seruāde.in rub.de cōstitu.fo.xij.nu.1.col.ij.
Canones vocantur statuta.in rubr.de cōsti.fo.xij.nu.2.co.j.
Canones custodire omnes tenentur.in rubr.de constitu.fol. xij.nume.3.col.j.
Canonici si oēs sunt excōmunicati vno excepto ad quem deuoluitur electio epi.in.c.qz in vniuersitate.de ꝓcessio.prebē. fo.lviij.nu.7.colū.j.
Canonici nō possunt augere numerū in ecclīa habēte numerū iuratū.in.c.dilectio.de prebē.fo.xxxij.nu.7.col.ij.
Canonicꝰ sine mādato an possit impetrare ꝑ ecclesia sua.in c.sunt ⁊ alij.de rescrip.fo.liij.nu.7.col.iij.
Canonici regulares debent preferri monachis.in ca. auaricie.de prebē.fo.xxij.nu.2.col.j.
Canones dicūtur habere vim legis. in.c.j.de iura.calū.folio xv.nu.2.colū.ij.
Cononicus predium ecclesiasticum perpetuo locare nō pōt. in.c.ad audientiam.de reb.eccle.
Canonicus ꝑ canonico an possit impetrare sine mādato.in c.sunt ⁊ alij.de rescrip.fo.liij.nu.8.col.iij.
Canonici oēs si sunt negligētes ī veniēdo ad electionē:an vn solus poterit eligere.in.c.cū nobis.de elec.f.cxij.nu.5.col.ij.
Canonici cū ꝓsensu an possint venire ꝓtra ꝓsuetudinē iuratā.in.c.cū ē cūctis.de his q̄ fi.a ma.par.ca.f.lxxj.nu.2.co.iiij
Canonia an possit esse sine puētibꝰ.in.c.cōstitutus.de rescri. fo.eo.nu.4.colū.ij.
Canonici denūciant de crimine suū episcopū.in.c.cum oporteat.de accu.fo.xxxij.nu.1.col.iiij.
Canonici in puētibꝰ ⁊ prebēda pariter debēt tractari.in.c.iacobus.de symo.fo.l.nu.3.co.ij.
Canonicus ēpm accusare dicetur.in.c.veniens.de accu.folio xxviij.nu.2.colū.iiij.'
Canonici continenť appellatione clericorum.in.c. ad aures. de his q̄ vi metuf.cau.fo.cccxx.nu.1.colū.iij.
Canonica seueritas in cōiugio nō est reijcienda.in.c.ex parte de transac.fo.ccciij.nu.1.col.iiij.
Canonicus ⁊ prebendatus in duabus ecclesijs quis esse pōt. in ca.iacobus.de symo.fo.l.nu.1.col.ij.
Cantor dicitur habere dignitatē.in.c.cū voluntate.§.si q vo. de sen.excō.fo.cxxxvj.nu.2.col.iiij.
Capella q̄ñ alteri annectitur dz reseruari cōgrua sustentatio ꝑ capellano.in.c.exposuisti.de prebē.fo.xlv.nu.2.co.ij.
Capitulū dat ꝓcuratores ad ꝓsequendā postulationē.in ca. ad hoc.de postu.fo.lxxxvj.nu.4.colū.iiij.
Capitula ecclesiarū collegiatarū nō vocanť ad cōciliū puinciale.in.c.vt si mēbra.de his que fi.a ꝓla.fo.lxxij.nu.1.col.iij.
Capitulū an possit facere cōsuetudines.in.c.cū consuetudinis.de ꝓsuetu.fo.lxxvij.nu.1.co.ij.
Capitulū sede vacante an possit facere statuta.in rub.de constitutio.fo.xvj.nu.4.colū.j.
Capitulū pōt facere statuta sup residētia sine epo.in.c.cū dilectus.de cleri.nō resi.fo.xxix.nu.1.colū.iij.
Capitulū nō dz occupare bona ecclīe vacantis.in.c.vt preterite.de elec.fo.clvj.nu.1.colū.j.
Capitulū fuisse citatū qualiter ꝑbabitur.in.c.bone.§.ꝗ lega tum.de elec.fo.cxx.nu.4.co.iij.
Capitulū succedit epo in iurisditionalibus.in.c.ad abolendā de hereti.fo.lviij.nu.4.co.ij.
Capitulū an in oibus succedat epo sede vacāte.in.c.his que. de maio.⁊ obe.fo.ccxcj.nu.2.col.ij.
Capitulū sede vacāte an possit absoluere.in.c.illa.ne sede vacan.fo.lxvij.nu.3.colū.iiij.
Capitulū sede vacāte an possit dare beneficiū in cōmendam. in.c.illa.ne se.vacā.fo.lxvij.nu.4.colū.ij.
Capitulum vacāte sede an possit dispensare.ne sede vacā.eo. ca.⁊ fo.nu.5.colū.iiij.
Capitulū nō dz eligere nisi cū sibi cōstat eccliam vacare.in.c. ex ore.de bis q̄ fi.a ma.fo.lxxij.nu.3.col.iiij.
Capitulū sede vacāte nō cōfert prebēdas ad collationē prelati spectātes.in.c.illa.ne se.vac.fo.lxvij.nu.1.colū.ij.
Capitulū ecclīe cathedralis sine epo an possit constituere precarias.in.c.precariā.de preca.fo.lxxx.nu.5.colū.iiij.
Capitula super quib⁹ testes examinātur dicūtur articuli.in ca.veritatis.de dolo.fo.xxx.nu.1.co.ij.
Cardinales vbi oēs absunt quis eliget papam.in.c.licet. de elec.fo.xcvij.nu.9.col.ij.
Cardinales an possint renūciare cōstitutioni huius.c.in.c.licet.de elec.fo.xcvij.nu.10.col.iij.
Cardinales ꝓcurant vtilitates ecclīe generalis.in.c.bone.de postu.fo.lxxix.nu.4.co.j.
Cardinalis in suo titulo nō residēs deponitur.in.c.ex gestis. de cleri.nō resi.fo.xviij.nu.4.col.ij.
Cardinalis postulatur.in.c.bone.de postu.f.lxxix.nu.2.co.j.
Cardinalis an debeat postulari vel eligi.in.c. vt si vnanimiter.de postu.fo.xciij.nu.8.co.j.
Cardinales appellanť ꝓel byteri.in.c.ex gestis.de cleri.non resi.fo.xvij.nu.3.co.ij.
Carnale cōmerciū lite pēdente sup cōiugio nō interdicit coniugibus.in.c.laudabilē.de pba.fo.xxxij.nu.1.co.j.
Caracter an seruetur in monachatu.in.c.ꝓel byter.de sacra. iterā.fo.cciij.nu.1.colū.ij.
Carcer deputatur ad custodiam.in.c.ad audientiā.de crimi. fal.fo.lxxxj.nu.2.colū.ij.
Carcer an dicatur infamare.in ca.sup his.de penis. folio.cx. numero.2.col.j.
Caracter in baptismo a quo imprimitur. in.c.j.de baptis.fol. ccxxj.nu.4.colū.j.
Caracter quid sit.in rubr.de sacra.iterā.fo.cciij.nu.2.col.iij.
Castitas est virtus generalior q̄ pudicitia.in pbe.decreta.c. iiij.fo.v.nu.8.colū.j.
Casus fortuitus an ⁊ quādo noceat in locatiōe operarū.in.c. ꝑpter.§.qui etiā.de loca.fo.lxxxix.nu.90.co.iiij.
Casus in quo valet alienatio ecclesie etiam si non efficiatur melior conditio ecclesie.in ca.si princeps.de re.permu.folio xci.nu.2.colū.ij.
Casus in quo nō sufficit cōciliū capituli ad alienādum.in.c. vt super.§.possessiones.de re.ec.fo.lxxviij.nu.1.col.iiij.
Casus in quo archidiaconus nō exercet officiū ꝓ episcopo sine speciali licētia.in.c.significasti.de of.archi.folio.ccxviij. nume.1.colū.ij.
Casus in quo cessat cōpensatio ꝑpter odium perfidie.in.c.bona fides.§.sane.de deposi.fo.lxxxiij.nu.1.colū.j.
Casus in quo admittitur petitio ⁊ sentētia alternatiua.in.c. cū dilecti.de emp.fo.lxxxv.nu.2.co.j.
Casus in quo iurisditio delegati prorogatur ad personas nō expressas.in ca.prudentiam.§.si vo. de officio.delega.folio ccxxxvij.nu.2.col.iiij.
Casus in quo quis dicit grauari ⁊ appellare.in.c.j.de dilati. folio.xvj.nu.2.colū.j.
Casus in quo de re feudali agit coā iudice ecclīastico omisso dño feudi.in.c.ex parte.de foro cōpe.fo.x.nume.4.colū.j.
Casus in quo actor recusat iudicē.in.c.si quis contra.de foro cōpe.fo.7.nu.1.colū.ij.
Casus in quo priuatus exequit citationē tanq̄ nūcius publicus.in.c.qm̄.§.qō si.vt lit.nō ꝓte.fo.xiij.nu.2.colū.iiij.
Casus in quo ecclīa iudicat de infidelibus.in.c.ex litteris.de voto.fo.xvij.nu.1.co.j.
Casus omissus ꝑ omisso est habēdus.in.c.ad audientiam.de deci.fo.cxlviij.nu.2.colū.iiij.
Casus in quo quis cōpellitur litigare.in.c.qm̄.vt lit.nō ꝓtes. fo.xij.nu.2.colū.iiij.
Casus in quo alius a papa cōmittit cām appellationis.in.c. pastoralis.§.cū aūt.de offi.deleg.f.ccxlix.nu.1.co.iij.
Casus in quo quis pōt ꝑ alium qō per se nō pōt.in.c.suffraganeis.f.cv.nu.1.col.iiij.
Casus in quo nō adducitur appellatio.in.c.cuz in cunctis.§. inferiora.de elec.f.ciij.nu.5.col.ij.
Casus in quo cōstitutio trahit ad preterita.in.c.cū in cūctis. §.inferiora.de elec.fo.ciij.nu.6.colū.ij.
Casus in quo nō appellať ad papā omisso medio.in.c.sup.§.

potro.de offi.delega.fo.ccxliij.nu.2.col.ij.
Casus in quo clericus renũciat beneficio foi.in.c.dilecti filij de fo.compe.fo.x.nu.1.col.iij.
Casus in quo seruitus inducit de iure canonico.in ca.iudeis de test.fo.xliij.nu.2.col.ij.
Casus in quo p mortẽ beneficiati nõ vacat beneficium.in rubrica.de cõstitu.fo.xix.nu.2.colũ.j.
Casus in quo phibet recõuentio.in.c.cũ inter.de excep.folio lxvj.nume.4.colũ.j.
Casus in quo sententia excõmunicationis est nulla.in.c.cum olim.de prebẽ.fo.xlviij.nu.3.co.ij.
Casus in quo appellatio nõ pdest.in.c.q nõ.de cleri.nõ resi. fo.eo.nu.3.col.iij.
Casus in quo appellatur omisso medio.in.c.referẽte.de prebẽ.7 dig.fo.xxj.nu.2.co.iij.
Casus in quo possessor agit de ppriietate.in.c.j.de restit.spol. fo.xxij.nu.3.col.ij.
Casus in quo quis punit duplici pena.in.c.de multa.de preben.fo.xlj.nu.2.col.iiij.
Casus in quo quis statim ppter crimen tradit curie seculari in.c.ad falsarios.de cri.fal.fo.xxxij.nu.3.co.j.
Casus in quo pbatur replicatio ante pbationẽ exceptionis. in.c.accedẽtibus.de pun.fo.xcix.nu.4.co.ij.
Casus fortuitus preuideri nõ potest.in.c.ioãnes.de homi.fo. lxxj.nu.3.col.iij.
Casus in quo quis suspendit se ab altaris ministerio.in.c.sicut.de homi.fo.lxxj.nu.2.co.j.
Casus in quo fit cõdẽnatio expensarum ante diffinitiuam.in c.cum olim.de priuileg.fo.xcviij.nu.2.co.ij.
Casus in quo par in parem habet imperium.in.c.p tuas. de sentẽ.excõ.fo.cxxix.nu.4.col.ij.
Casus in quo cõmunicatur episcopo.in.c.p tuas.de sen.excõ mu.fo.cxxix.nu.5.col.ij.
Casus in quo iuramentũ solũ est sufficiẽs pbatio.in.c.super eo.de his qui vi metus.fo.cccxxiij.nu.1.col.iij.
Casus in quo lis inter patrẽ 7 filiũ pot esse.in.c.nõ est nobis. de sponsa.7 ma.f.ij.nu.2.col.ij.
Casus in quo nõ occidens est irregularis.in.c.significasti.de homi.fo.lxix.nu.2.col.ij.
Casus in quo eps deponitur.in.c.excõmunicamus.§.adijcimus.de here.fo.lxj.nu.2.co.iij.
Casus in quo prius pbatur replicatio q̃ exceptio.in.c.intelleximus.de adulte.fo.lxxiij.nu.1.co.iiij.
Casus in quo quis priuatur ecclesiastica sepultura.in.c.ij.de male.fo.lxxxv.nu.1.col.ij.
Casus in quibus percutiens clericũ nõ est excõicatus.in.c.ex tenore.de sentẽ.excõ.fo.cxiiij.nu.1.co.ij.
Casus in quo consuetudo reprobatur.in.c.dilecti.de maio.7 obe.fo.ccxcj.nu.2.col.iiij.
Casus in quo papa iudicat de laico.in.c.exposita.de arbi.fo. ccxlv.nu.1.col.iij.
Casus in quo creditor nõ cõputat fructus in sortem.in.c.j.de vsur.fo.lxxvij.nu.2.colũ.j.
Casus in quo excõmunicatio fert ipso iure.in.c.excõicationi. de rapto.fo.lxxv.nu.2.co.iij.
Casus in quo seruus fit liber.in.c.eo.fo.eo.nu.3.col.ea.
Casus in quo catholico moriẽti in statu salutis denegat ecclesiastica sepultura.in.c.j.de tornea.fo.lxij.nu.1.colũ.ij.
Casus in quo rescriptũ extendit ad pſonas nõ expressas.in.c. j.de alie.iudi.mut.fo.cccxxxvj.nu.2.col.iiij.
Casus in quo metropolitanus iudicat de subditis suffraganeor tanq̃ delegatus a iure.in.c.irrefragabili.§.ceterũ.de offi.ordi.fo.cclxxix.nu.3.col.ij.
Casus in quo prius pbat replicatio q̃ exceptio.in ca.tua.de adul.fo.lxxiij.nu.1.col.ij.
Casus in quo liberatur quis a patria potestate.in.c.j.de infanti.7 langui.f.lxv.nu.1.col.ij.
Casus in quo libertus fit ingenuus.in.c.7 fo.eo.nu.2.col.ea.
Casus in quo ciuitas priuat epatu per sniam.in.c.ad abolendam.§.ciuitas.de here.fo.viij.nu.1.col.iiij.
Casus in quo exẽpti priuant priuilegio exemptionis.in.c.ad abolendã.§.si qui.de here.f.lviij.nu.1.col.iiij.
Casus in quo episcopus iudicat de subditis pape.in.c.§.7 folio eo.nu.2.co.iij.
Casus in quo quis cogitur esse bigamus.in.c.7 fo.eo.numero.2.colũ.iiij.
Casus in quo clericus perdit priuilegiũ clericale ipso iure in c.perpendimus.de sen.excõ.fo.cxvj.nu.4.col.iij.
Casus in quo excõicatus a canone mandatur excõmunicari ab homine.in.c.dura.de cri.fal.fo.lxxxj.nu.1.col.ij.
Casus in quo quis cogitur esse bigamus.in.c.tua.de adulte. fo.lxxiij.nu.2.col.iij.
Casus in quib? eps remouetur ab episcopatu.in.c.cũ dilecti. de accusa.fo.xxxij.nu.11.col.j.
Casus in quibus impedit collator dare executionem.in ca.j. de sensua.fo.lxij.nu.5.col.iiij.
Casus in quo minus semiplena pbatio hz effectum plene.in ca.noie rea de spõ.7 mat.fo.iij.nu.1.co.iij.
Catholico nõ excõicato an liceat cũ excõicato ꝓtrahere.in.c. si vere.de sen.excõ.fo.cxxvj.nu.4.co.ij.
Catholici omnes dicunt vnum corpus.in.c.firmissime.de bereti.fo.lvij.nu.3.colũ.j.
Causa matrimonialis epis cõmittit.in.c.causam.de offi.delega.fo.ccxxxij.nu.1.col.iij.
Cause graues q̃ dicunt.in.c.ij.de of.dele.f.ccxxv.nu.6.col.ij.
Cause clericor debẽt decidi pm ius canonicũ.in.c.qõ clericis de foro cõpe.fo.viij.nu.1.col.ij.
Causa nõ censetur matrimonialis cũ egit ad thori separationem.in.c.j.vt lit.nõ cõtesta.fo.xiij.nu.2.colũ.j.
Cause graues nõ subdelegant.in.c.ij.de offi.iudi.deleg.folio ccxxiij.nu.3.col.iiij.
Causa ppria qñ dr.in.c.cũ nũcius.de testa.fo.xliij.nu.2.co.ij.
Causa renouabilis ad hoc vt fiat pmutatio q̃ dicat.in.c.si pnceps.de re.permu.fo.xcj.nu.3.co.ij.
Cã pbabilis q̃ dicat.in.c.vt debit?.de ap.f.lxxxiij.nu.2.co.iiij
Causa status coram quo debeat agitari.in.c.ij.de ser.nõ ord. fo.ccviij.nu.3.colũ.iiij.
Causa status an sit agitanda in foro seculari an ecclesiastico in.c.ij.de ser.nõ ordi.fo.ccix.nu.2.col.j.
Causa legis an differat a lege.in.c.si quando.de rescrip.folio xxviij.nu.4.co.j.
Cause que possunt in cõcilio tractari.in.c.graue. de preben. fo.xliij.nu.5.col.ij.
Causa recusationis pbat coram cõiudice quãdo recusat delegatus qui habet condelegantes.in.c.cũ sup.de offi.delega. fo.ccxxxix.nu.1.colũ.j.
Causa alicui delegata nõ transit in successorem.in rubri.eam te.de rescrip.fo.xxx.nu.14.col.iiij.
Causa criminalis mota ciuiliter 7 causa mere ciuilis eqparãtur.in.c.at si clerici.de iudi.fo.iij.nu.2.col.j.
Causa mixta sequitur naturã dignioris.in.c.quanto.de iudi. fo.iij.nu.1.col.iij.
Cã impulsiua est multiplex.in phe.decre.f.iij.nu.4.co.j.
Causa efficiens que dicatur.in phe.decre.fo.ij.nu.5.colũ.j.
Causa materialis duplex est.in phe.decre.fol.ij.nu.6.col.ij.
Causa p prelatũ incboata cõtinuatur cũ successore.in.c.ad B de prebẽ.fo.xxiij.nu.1.col.ij.
Cautela dicitur cõmẽdabilis.in.c.nisi.§.intueri.de renũ.fol. clxxxij.nu.1.col.iij.
Causa facti potius est cõqueręda q̃ ipsum factũ.in.c.dilect?. de rescrip.fo.l.nu.3.co.ij.
Causa sup relictis ecclesie debet tractari pm canones.in.c.relatũ.de testa.fo.cxviij.nu.1.colũ.iij.
Causa deficiente deficit 7 effectus.in.c.ab excõicato.de rescriptis.fo.lxviij.nu.11.col.iiij.
Causa recõuentionis inductiua que dicatur.in.c.j.de mutuo peti.fo.xij.nu.2.co.ij.
Causa 7 occasio qualiter differant.in.c.vt nostrũ.§.porro.vt eccle.benefi.fo.lxxv.nu.4.colũ.j.
Cause cõtinentia diuidi nõ potest.in.c.ex parte.fo.xxxiij.numero.7.colũ.ij.
Causa vnde dicit in.c.forus.de verb.sig.f.cxxxviij.nu.1.co.iij.
Causa legitimitatis an omnino ptineat ad eccliam.in.c.causam.qui filij sint legi.fo.xix.nu.5.col.iiij.
Causam interdicto nõ pbãtes an possint interesse diuinis tẽpore interdicti in.c.qõ nõnullis.de puileg.f.ciij.nu.2.co.ij.
Causa legitimitatis pertinet ad eccliam.in.c.cãm.qui fil.sint legi.fo.xix.nu.1.col.iiij.
Causa recusationis pponi debet.in.c.suspitionis.de offi.delega.fo.cclx.nu.2.col.ij.
Causa recusationis pbari debet in.c.suspitionis.de offi.delega.fo.cclx.nu.3.col.ij.
Cause coram primatibus agi debẽt.in.c.si quis.de accu.folio xxvj.nu.5.colũ.iiij.
Causa dotis tractat coram delegato apostolico.in.c.per vestras.de dona.inter vi.7 vro.fo.xxv.nu.1.col.j.
Causam damni dans dãnuz fecisse videtur.in.c.decetero.de homi.fo.lxvij.nu.2.co.iiij.

Causa inducta

Causa inducta sublata tollit effectũ inductũ.in.c.ij.de spon. 7 ma.fo.ij.nu.2.col.ij.
Causam habẽs ab inhabili nõ excludit vt inhabilis.in.c.cuz tua.q mat.accu.pot.fo.xxij.nu.7.col.iiij.
Causa multis modis sumitur.in.c.cũ dilecti.de accusa.folio xxxij.nu.7.col.j.
Causa mediata fame que dicat.in.c.cũ oporteat.de accu.fol. xxxij.nu.18.colũ.ij.
Cause ecclesiastice omnes nõ possunt decidi per canones.in c.super.de priuileg.fo.ciij.nu.3.col.j.
Cause religiosor absq; strepitu iudicij ꝓcedi debẽt.in.c.olim de accu.fo.xl.nu.2.col.ij.
Causa criminalis per inquisitionem per ꝓcuratorem tractari potest.in.c.cũ dilectus.de accu.fo.xxxiij.nu.2.co.j.
Cautio rati debet esse idonea.in.c.coram.de offic.deleg.folio cclv.nume.2.colũ.j.
Cautio vsufructuarij idonea esse debet.in.c.cũ constet.de pigno.fo.c.nume.1.col.ij.
Cautio rati an prestet coram arbitris.in.c.j.de ꝓcurato.folio cccvj.nu.2.col.iij.
Cautionis noie intelligit de sufficiẽti.in.c.pastoralis.§.pterea.de offi.ordi.fo.cclxxvij.nu.2.col.iiij.
Cautela cõmendari dz p quã iudex ꝓseruat auctoritatẽ suã. in.c.qualiter.de accu.fo.xxxj.nu.3.col.j.
Cecus si testetur ad pias causas an valeat testamẽtũ: nõ seruata forma.l.hac cõsultissima.C.de testa.in.c.cum.de testa. fo.cxviij.nu.3.colũ.ij.
Cedere facile quis nõ debet.in.c.licet bely.de symo.fol.xlvj. nume.2.colũ.iiij.
Celebrans in loco interdicto punitur.in.c.postulastis.de cle. excõ.fo.lxxxvj.nu.4.colũ.iiij.
Celebrans post excõicationem ipso iure nõ punit.in.c.illud. de cleri.excõ.fo.lxxxvj.nu.6.col.ij.
Celeritas multũ est cõmẽdanda.in.c.prelatorũ.de accu.folio xl.nu.3.colũ.iiij.
Censura ecclesiastica nõ est cõtẽnenda.in.c.cũ illo.de sentẽ. excõ.fo.cxxx.nu.1.col.j.
Certus amplius nõ est certiorandus.in.c.ab excõmunicato. de rescrip.fo.lxviij.nu.7.col.iiij.
Cerimonialia ꝓcepta an cessauerũt p aduentum xpi.in.c.cuz tanto.de consue.fo.lxxvij.nu.8.col.j.
Cessio quomodo fit.in.c.quia.de priuileg.fo.ciij.nu.4.co.iij.
Cessio an 7 qñ teneat.in.c.ex parte.de alie.mut.fo.cccxxxvij. nume.3.col.iij.
Cessiones litiũ dicunt odiose.in.c.ex parte.de alie.iudi.mut. fo.cccxxxvij.nu.1.col.iij.
Cessatio a diuinis nõ debet fieri absq; rationabili cã.in.c.irrefragabili.§.ceterũ.de offi.ordi.fo.cclxxix.nu.1.col.ij.
Cimiteriũ an possit esse remotũ ab ecclesia.in.c.abolẽde.de sepul.fo.cxlij.nu.3.col.iiij.
Citatio facta tempore feriato an valeat.in.c.cõquestus.de feriis.fo.xvij.nu.3.col.j.
Citatio nõ legitime facta habet ꝓ nõ facta.in.c.bone.de elec. fo.cxlj.nu.2.col.iij.
Citatio est sufficiens vt dicat causa initiata.in.c.ꝓposuisti.de for.comp.fo.xj.nu.1.col.j.
Citatio an sit necessaria in cõfirmatiõe.in.c.qõ sicut.§.qõ autem.de elec.fo.xxviij.nu.4.co.iiij.
Citatio legitime fieri debet.in.c.causam.de rescrip.fo.eo.numero.2.co.ij.
Citatio ad domũ videt ꝓcedere cõtra absentem.in.c.si aduersarius de eo qui mit.in pos.fo.xxxij.nu.1.col.ij.
Citatio p nunciũ fieri dicitur.in.c.cũ dilecti.de dolo.fol.xxix. nume.3.colũ.iij.
Citatio canonica debet esse trina.in.c.olim.de rescrip.folio.l. nume.2.col.j.
Citatio quãdo dicitur nõ posse peruenire ad absentes.in ca. dilectis.ij.de prebẽ.fo.xxxv.nu.7.col.iiij.
Citatus coram delegato an teneat cõparere nõ facta fide de delegatione.in.c.cum in iure.de officio delega.fo.cclij.numero.2.colũ.j.
Citari debet is cõtra quem inquiritur.in.c.qualiter.§.debet. de accu.fo.xxxvij.nu.2.col.3.nu.5.
Citatus a iudice vna citatione dicit se nolle venire an amplior erit citandus.in.c.ad petitionẽ.de accu.f.xxxvj.nu.13.co.iij.
Citatio quarta an aliquãdo sit necessaria.in.c.ad petitionem de accu.fo.xxxvj.nu.14.col.iij.
Citatio per pſonas idoneas pbari debet.in.c.sacro.de sentẽ. excõmu.fo.cxxxij.nu.3.col.iiij.
Citatus quãdo teneat accedere.in.c.veniẽs.de accu.fol.xxix. nume.13.colũ.iiij.
Citatus a predecessore tenet cõparere coram successore.in.c. licet.de accu.fo.xxviij.nu.3.col.iij.
Citatio ad domũ an sufficiat.in.c.qualiter.§.hunc tamen.de accu.fo.xxxviij.nu.8.colũ.iiij.
Ciuitas tenet ex facto potestatis 7 ꝓfiliariorum.in.c.olim.de iniur.fo.cviij.nu.1.colũ.iiij.
Ciuiliter p crimine agi pot ad penã pecuniariã.in.c.ij.de penis.fo.cix.nu.3.col.ij.
Ciuitas potest facere statutum sublatiuum iuris singulorum de ciuitate.in.c.in nostra.de iniur.fo.cviij.nu.1.col.iiij.
Ciuiliter 7 criminaliter an de quolibet crimine agi possit.in c.de his.de accu.fo.xxvij.nu.5.colũ.ij.
Ciuitas etiã dicit que nõ habet epm.in.c.j.de priuileg.fo.xcv. nume.1.colũ.ij.
Ciuitas duos episcopos habere nõ debet.in.c.qm.§.phibemus.fo.cclxxx.nu.1.col.j.
Ciues eligẽtes potestatẽ an publicato scrutinio possint variare.in.c.publicatio.de elec.fo.clxxj.nu.6.col.j.
Circũstantie cõtractus tollunt p pactum.in.c.cuz gratia.de cõmo.fo.lxxxj.nu.5.col.ij.
Circũstantie aggrauant delictum.in.c.cũ tanto.de cõsue.fol. lxxviij.nu.1.col.iiij.
Christus paucos nobiles elegit.in.c.venerabilis.de preben. fo.xlviij.nu.2.col.ij.
Christianis licitum est defendere terram sanctã.in.c.qõ sup. de voto.fo.clxxx.nu.2.col.iij.
Christianus cõtra iudeum in testẽ admittit.in.c.iudei.de testi.fo.xliij.nu.1.col.iij.
Charitas ordinata incipit a seipso.in cap.licet.de regu.folio clxv.nu.3.col.iij.
Clausula si ita est quid denotet.in.c.ab excõicato.de rescrip. fo.lxviij.nu.4.colũ.iiij.
Clericis taliter puidendũ est vt alij a clericatu nõ terreant. in.c.cũ pcussio.de cleri.egro.fo.xlix.nu.34.col.iiij.
Clericus gaudet eodem priuilegio in bonis pptijs quo in bonis ecclesie.in.c.j.de dolo.fo.xxvij.nu.2.col.iiij.
Clericus in minoribus constitutus licite contrahit matrimonium in capi.constitutus.de conuersio.coniugat.fol.clxxv. numero.2.colũ.iij.
Clerici an debeant soluere summo pontifici decimas.in.c.nouum.de deci.fo.cxlvij.nu.3.col.j.
Clerici dicunt milites ecclesie.in.c.cũ percussio.de cle.egro. fo.xlix.nu.4.co.iiij.
Clerico egroto dãtur emolumẽta de ecclesia in.c.cũ percussio.de cleri.egro.fo.l.nu.5.col.j.
Clerici clericis decimas nõ soluunt.in.c.nouũ.de deci.folio cxlvj.nu.1.colũ.iiij.
Clericus etiã volens coã iudice laico trahi nõ pot.in.c.si diligenti.de fo.cõpe.fo.ix.nu.1.col.j.
Clericus an agit contra laicum etiam in foro ecclesie seruatur consuetudo laici.in.c.cum venissent.de eo qui mittit in posses.fo.xxxj.nu.3.col.j.
Clerici scientes ecclesiã vacare an sint vocãdi.in.c.cum inter vniuersales.f.cxj.nu.6.col.iij.
Clerici tenẽtur ad hospitalitatem.in.c.nouit.ne sede vac.fol. lxvj.nu.3.col.iij.
Clericus an sortiatur domiciliũ ratiõe prebẽde.in.c.dilectus de rescrip.fo.liij.nu.4.co.iij.
Clericis miiariantes dicunt sacrilegi.in.c.cũ sit generale.de foro cõpe.fo.8.nu.1.col.j.
Clericus secularis an possit dari coadiutor prelato regulari in.c.cõsultationibus.de cle.egro.fo.lj.nu.10.colũ.j.
Clerici in causa ecclesie testificari possunt.in.c.cũ nũcius.de testi.fo.xliij.nu.1.col.j.
Clericꝰ cogit deferre tonsurã etiã si sit in etate minori.in.c.vt cõsultationi de clerc.ꝓiug.fo.xvj.nu.1.col.iiij.
Clericus an possit fieri miles.in.c.vt cõsultationi.de cleri.cõiuga.fo.xvj.nu.3.co.iiij.
Clericus militans an perdat beneficiuz.in.c. vt ꝓsultationi. de cleri.cõiug.fo.xvij.nu.3.col.j.
Clericus si sit absens ex iusta causa rationabili an eligentes debẽt eũ pstolari.in.c.dilectus.ij.de pbẽ.fo.xxxvj.nu.8.co.j.
Clerici priuant beneficijs ob grauia 7 enormia crimina.in.c. dilectus.de rescrip.fo.l.nu.2.col.iij.
Clericus in sacris cõstitutus si cõtrahit nõ tenet mrimoniũ. in.c.si qui.de coha.cle.7 mulie.fo.xij.nu.1.col.iiij.
Clericus coniugatus cogitur retinere vxorem.in ca.si qui.de

cohabi.cle.⁊ mulie.fo.xij.nu.2.col.iiij.
Clericus absens monetur etiaꝫ extra diocesim.in.c.clericos. de cle.nō resi.fo.xx.nu.1.col.ij.
Clerico peregrino an possit cōferri beneficium sine licētiā sui epi.in.c.clericos.de cleri.nō resi.fo.xx.nu.2.col.iij.
Clericus de redditibus ecclie an possit libere in vita disponere.in.c.si quis de pecu.cle.fo.cxij.nu.1.co.iiij.
Clericus cuꝫ nō interest diuinis quotidianas distributiones nō facit suas.in.c.si quis.de pecu.cle.fo.cxij.nu.2.col.iiij.
Clerici moderatā elemosynā de bonis p ecclesiā acqsitis facere possunt.in.c.ad hoc.de testa.fo.cxviij.nu.1.col.iiij.
Clericus absens ex iusta cā si monit⁹ recusat venire an priuat ecclia.in.c.dilectus.ij.de ꝓbē.fo.xxxvj.nu.10.col.ij.
Clericus ꝓpter matrimoniū an perdat beneficiū.in.c.ioānes de cleri.cōiuga.fo.xvj.nu.8.col.j.
Clerici mendicare nō debent.in.c.nō liceat.de prebē.⁊ dig.fo lio.xxj.nu.j.colū.ij.
Clericus depositus incorrigibilis punit per iudicē secularē. in.c.cū nō ab hoie.de iudi.fo.iij.nu.1.colū.j.
Clerici testari nō possunt de bonis per ecclesiaꝫ acquisitis.in c.cū in.de testa.fo.cv.nu.1.col.iiij.
Clericus an ⁊ qn̄ testari possit.in.c.cū in.fo.cv.nu.1.col.iiij.
Clericus moriens an possit testari de bonis mobilibus ecclesie.in.c.relatū.ij.licet.de testa.fo.cxviij.nu.4.col.iiij.
Clericus infirmus integre percipit fructus beneficij.in.c.cū permissis.de cleri.egro.fo.xlix.nu.1.col.iiij.
Clericus vno beneficio contētus esse debet.in.c.in nostra.de rescrip.fo.lix.nu.1.col.ij.
Clausula decreti pape qd operetur.in.c.dilectis. de preben. fo.xxij.nume.vi.col.ij.
Clericus qui nō est monachus an possit eligi in abbatem.in.c. cū ad nostram.de elec.fo.cxlij.nu.1.colū.ij.
Clericus allegās se prescripsisse quartā decimarū quid prebere debeat.in.c.de quarta.de ꝓscrip.fol.lxviij.nu.2.col.iiij.
Clerici ꝓpriū habere possunt.in.c.cū gratia.de cōmo.f.lxxij. nu.19.col.iij.
Clericus questionibus subijcitur.in.c.grauis.de deposi.fol. lxxij.nu.4.col.iiij.
Clericus vinculis subijcitur.in.c.grauis.de deposi.fo.lxxij. nu.5.colū.iiij.
Clericus coniugat⁹ a quibus administrationibus ecclesiasticis ꝓhibeatur.in.c.saue.de coha.cle.⁊ mu.fo.xv.nu.2.col.ij.
Clericus cōiugatus pōt habere beneficiū.in.c.cū ioannes.de cleri.ꝛiuga.fo.xiiij.nu.5.colū.ij.
Clericus coniugatus an debeat cōpelli ad deferendā tonsuram.in.c.ioannes.de cle.ꝛiuga.fo.xvj.nu.6.col.iij.
Clerici an possint imponere collectas in.c.cōsensus.de re.ec. fo.lxxvj.nu.2.colū.ij.
Clericus de omni crimine coram iudice ecclesiastico cōueniri debet.in.c.clerici.de iudi.fo.iiij.nu.1.col.j.
Clericus ꝓmittitur qñ fit sermo de clerico ⁊ laico.in.c.raynaldus.d.ceterū.de testamē.fo.cxxxiij.co.iij.
Clerico an liceat fideiubere.i.c.cleric⁹.de fide.fo.cj.nu.2.co.j.
Clericus p clerico fideiubere potest.in.c.peruenit.ibidem.
Clericorū appellatione veniunt canonici.in.c.bone.de postu. fo.lxxxix.nu.1.col.j.
Clerici tenentur ad hospitalitatem.in.c.de monachis.de prebē.fo.xxiij.nu.1.col.iiij.
Clericus per iudicēꝫ cōpetentem pōt detineri in vinculis.in c.dilectis.filijs.de appel.fo.lxxxiij.nu.1.col.ij.
Clerici recipiunt stipendiū ab ecclesia.in.c.diuersis.de cleri. cōiug.fo.xiij.nu.4.col.ij.
Clericus peregrinus ad hoc vt recipiatur in ordine duo requrūtur.in.c.ij.de cleri.peregri.fo.ccxv.nu.1.col.iij.
Clericus ecclesie audit ꝓ ecclesia sine mādato.in.c.coram.de offi.delega.fo.cclv.nu.1.colū.j.
Clerici in minoribus beneficiati qui matrimoniū cōtraxerūt priuant̄ bñficijs.in.c.diuersis.de cle.ꝛiu.fo.xiij.nu.1.co.iij.
Clericus coniugatus beneficiū habere nō potest.in.c.diuersis.de cleri.ꝛiuga.fo.xiij.nu.2.col.ij.
Clerici dicuntur christo militare.in.c.cū secundū.de preben. fo.xxv.nu.3.col.iij.
Clerici de patrimonio christi viuere debent.in.c.cū secūdum. de prebē.fo.xxv.nu.1.col.ij.
Clericus dans causam bello iniusto venit deponendus.in.c. qd̄ in dubijs.de penis.fo.cix.nu.1.colū.iij.
Clericus an possit exercere naues ad iustū bellum.in.c.⁊ fol. eo.nu.2.col.iij.
Clericus in habitu laicali captus nō tuetur priuilegio clericali.in.c.ex parte.de priuileg.fo.ciij.nu.1.col.iiij.
Clerici grauius puniūtur q̄ laici.in.c.sicut dignū.ij.clericos de homi.fo.lxvij.nu.4.co.j.
Clericū existentē in sacris percutere an liceat patri rōne patrie potestatis.in.c.cū volūtate.ij.si q ꝗ.de sent.excōmuni. fo.cxxxvij.nu.4.colū.j.
Clericus sine licentia epi nō pōt aliū iudicem eligere.in.c.qd̄ autē.de peni.⁊ remi.fo.cxj.nu.1.col.j.
Clericoꝝ appellatione intelligunt̄ clerici seculares.in.c. potestas.de cleri.excō.fo.lxxxvj.nu.5.col.iiij.
Clericis arma mouere q̄ fit licitū.in.c.petitio.de homici.fol. lxxij.nu.4.col.j.
Clericus pugnans in duello venit deponēdus.in.c.j.de cler. pug.in duel.fo.lxxij.nu.1.col.iij.
Clericis qñq̄ ludere licet.in.c.lator.de ho.fo.lxvij.nu.1.co.iij.
Clericis licitum est ludere ad scachos.in.c.ei.fo.e.nu.2.co.iij.
Clericū capere an ⁊ quando liceat.in.c.vt fame.ij.laici.de sentē.excō.fo.cxxvij.nu.5.col.iij.
Clerici an eo modo possint torqueri q̄ laici.in.c.cū cōtemplatione.de regu.iurg.fo.cxlix.nu.9.colū.j.
Clericus aliqñ efficitur de iudicio seculari.in.c. nouimus.de verbo.sig.fo.cxlvj.nu.1.colū.j.
Clericum percutiens fortuito casu nō ꝯ excōicatus.in.c.si vero.de sen.excō.fo.cxiij.nu.1.col.iij.
Clericus an possit torqueri de laico sibi iniuriāte coꝫ iudice ecclīastico.i.c.parrochianos.de sen.exc.f.cxiij.nu.3.colū.ij.
Clericus a laico tripliciter cognoscit.in.c.cōtingit.le.ij.de sentē.excō.fo.cxxxij.nu.1.col.iiij.
Clerici in temporalib⁹ subsunt imperatoꝛi.in.c.solite.de maio.⁊ obe.fo.cclxxxvij.nu.3.colū.ij.
Clericus dicens horas si nō intelligat an peccet.in.c.in quadam.de cele.mis.fo.ccxxviij.nu.7.col.iij.
Clericus omittens aliquꝫ versum ex negligentia an peccet. fo.ei.c.eo.nu.2.col.ea.
Clericus omittens psalmū an teneatur ipsum redicere.in.c. eo.nu.3.col.ea.
Clericus dans insignia furis a quo fuit vulnerat⁹ an sit irregularis si sequat̄ mors.in.c.tua nos.ij.ad vltimum.de homi.fo.lxx.nu.1.col.iiij.
Clericus principis sigillū falsificās deponitur.in.c.ad audiētiam.de cri.fal.fo.lxxxj.nu.2.col.ij.
Clericuꝫ quis iudex de hoc cognoscet.in.c.vt fame.ij.laici.de sentē.excō.fo.cxxvij.nu.3.col.ij.
Clerici pius sunt degradandi q̄ p secularem iudicē punientur.in.c.excōicamus.le.ij.ij.dānati.de here.f.lxij.nu.2.co.j.
Clericus in sacris ꝓstitutus pōt coram iudice ecclesiastico postulare.in.c.clerici.de postu.fo.ccciij.nu.1.col.iij.
Clerici in causa ꝓpria in foro seculari postulare possunt.in.c. clerici.de postu.fo.ccciiij.nu.2.col.iij.
Clerici p personis miserabilibus postulare possunt in.c.eo.f. eo.nu.3.col.iij.
Clerici vel regulares qui sunt qui postulare possunt vel nō. c.eo.fo.ccv.nu.5.colū.j.
Clericus postulans in foro ecclesiastico an possit petere salarium.in.c.et fo.eo.nu.6.colū.j.
Clerico eqtare est licitū.in.c.dilect⁹.de ho.f.lxviij.nu.1.co.iiij.
Clericus ꝓpter heresim an sit tradēdus curie seculari.in ca. ad abolendam.de here.fo.lviij.nu.7.col.ij.
Clerici q dicūtur qui cōtrahere possunt.in.c.j.qui cleri.vl̄ voué.fo.xj.nu.j.col.iij.
Clericorum cetus est dignior q̄ monachorū.in.c. qualiter.ij. hunc tamen.de accu.fo.xxxvij.nu.3.col.iiij.
Clericus percutiens seipsum an sit excōmunicatus.in.c. contingit.de sentē.excō.fo.cxxviij.nu.4.col.j.
Clericum detinens in vinculis est excōmunicatus.in.c. nup. de sen.excō.fo.cxxiij.nu.1.col.j.
Clericus sine licentia diocesani an possit facere cōpromissuꝫ p qd̄ ecclia obligef.in.c.puenit.de arbit.f.cccxl.nu.2.colū.j.
Clericus in laicū cōpromittere pōt.in.c.dilecti.de arbit.fol. cccxxxiij.nu.1.col.j.
Clericus habens beneficium cōmendatum ⁊ aliud impetrās tenetur de cōmenda mentionem facere.in.c.si cōsenserit.de accu.fo.xxviij.nu.4.co.ij.
Clericus in minoribus an possit degradari.in.c.ij.de cler.ve. fo.lxxxv.nu.4.col.iiij.
Clerici dicuntur serui dei.in.c.omnibus.de cleri.vena.folio lxxxiij.nu.1.col.ij.
Clericorum redditus si cōsistat in venatiōe an eis venari licebit.in.c.omnib⁹.de cle.vena.fo.lxxxiij.nu.2.colū.iij.

Clerici percussores

Clerici percussores esse nō debent.i.c.j.de cle.pcus.fo.lxxxiij. nu.1.col.iiij.
Cleric⁹ si pulsat cāpanā p arenga vbi publice iudicat̄ malefactor an sit irregularꝫ.in.c.ioānes.de ho.f.lxxj.nu.4.co.iij.
Clericus an possit accusare laicū.in.c.cum.ꝗd.de accusa.fo. xxvij.nu.2.col.iiij.
Consanguinitas diminuit suspitionē.in.c.a nobis.de cohabi. cle.⁊ mulie.fo.xij.nu.1.col.ij.
Consanguinei a denūciatione repelluntur.in.c.cū oporteat. de accusa.fo.xxxij.nu.7.colū.iiij.
Consanguinei mariti cū cōsanguineis vxoris cōtrahere possunt.in.c.qd̄ super.de cōsang.⁊ affi.fo.xvj.nu.1.col.iiij.
Consanguinei in cā matrimonij sup ꝗsanguinitate ⁊ ꝗctu testificari possunt.in.c.videt.q ma.acc.poss.fol.xxij.nu.1.col.j.
Consensus omniū de collegio an requirat̄ in permutatiōe.in c.quesitū.de re.pmu.fo.xciij.nu.20.col.ij.
Consensus solus etiā sine copula facit mr̄imoniū inter primos pubertati.i.c.attestatiōes.d̄ desp̄.ipu.f.viij.nu.4.co.ij
Consensus in matrimonio an requiratur.in.c.cū locū.de spōsa.⁊ mat.fo.iij.nu.2.col.iiij.
Consensus ecclesiarū quare requiratur in cōmutatione.in.c. nō licet.de reb.eccle.fo.lxxvj.nu.ij.colū.ij.
Cōsensus legitim⁹ p̄sonaꝝ ecclīasticaꝝ regrit̄ in alienatione rerū ecclie.in rub.de cōstitu.fo.xvj.nu.4.col.ij.
Cōsensus ecclie cathedralis an regrat̄ in alienatiōe rerū ecclesie inferioꝛis.in.c.irrita.de bis q̄ fi.a p.fo.lxviij.nu.2.co.j.
Consensus tacitus populi qualiter sit colligendus.in.c.cum tanto.ij.licet.fo.lxxxij.nu.22.colū.iiij.
Cōsensus sine verbis in matrimonio est sufficiēs.in.c.ex parte.de rescri.spo.fo.xxv.nu.3.col.ij.
Consensus supueniēs an sufficiat ad roborādū mr̄imoniū ab initio iualidū.i.c.attestatiōes.d̄ desp̄.ipu.f.viij.nu.7.co.ij.
Consensus regis potest requiri post factam electionē.in.c.cū terra.de elec.fo.cvij.nu.iij.co.iiij.
Conscientiam quis sequi tenetur.in.c.petitio.de homic.folio lxxj.nu.2.colū.iiij.
Consecratus finita missa an aliam possit celebrare.in.c.qd̄ sicut.ij.super eo.de elec.fo.cxxv.
Consequētia an valeat: agit̄ de crimine: ergo est causa criminalis.in.c.sup his.de accu.fo.xxx.nu.7.col.j.
Considerandū est qd̄ fieri solet.in.c.prudentiam.de offi.delega.fo.ccxxxiij.nu.1.col.iij.
Consilium fortilegoꝝ dicitur insanum.in.c.ex litterarum.de aposta.fo.lxiij.nu.1.co.ij.
Concilium ⁊ synodus per eodem accipiuntur.in.c.j.de libel. obla.fo.xj.nu.3.col.iiij.
Concilium lateranēse quādo fuerit cōditum.in.c.cū apostolica.de his que fi.a pla.fo.7.nu.4.col.ij.
Consors succedit in feudo per ius accrescēdi.in.c.ex parte.de feu.fo.xcv.nu.1.col.iij.
Consuetudo praua est extirpanda.in.c.ex sequentibus.de institu.fo.lij.nu.1.co.ij.
Consuetudo contra canones nō valet.in.c.cum satis.de offi. archi.fo.ccxvij.nu.j.colū.iij.
Consuetudo facit illegitimū qui al's est legitimus.in.c.super eo.de cogna.spiri.fo.xiij.nu.1.col.iij.
Consulēs alicui q̄ talē occidat: si aggressus occidat aggressorē q̄ talis ꝗsulēs sit irregularis.in.c.ad audientiam.de homici.fo.lxviij.nu.3.col.ij.
Consulens q̄ aliquis se exponat p bono communi: ⁊ talis occidat̄ an ꝗsulens sit irregularis.in.c.ei.fo.eo.nu.4.col.ea.
Consulēs alicui q̄ se exponat morti p honore christi si sequatur mors an cōsulēs sit irregularis.in.c.ei.fo.eo.nu.5.co.iij.
Consulens homicidiuꝫ an teneatur sicut homicida.in.c. sicut dignū.ij.clericos.de homi.fo.lvj.nu.1.col.iij.
Consuetudo in quo differt a stilo.in.c.eo.fo.eo.nu.15.co.j.
Consuetudo in quo differt a prescriptione.in.c.eo.de cōsuet. fo.eo.nu.16.col.j.
Cōsuetudo q̄liter ꝓscribat̄.in.c.eo.de cōsue.f.eo.nu.17.colū.j.
Cōsuetudo quō diuidat̄.in eo.c.de ꝗsue.fo.eo.nu.18.colū.ij.
Consuetudo in canonica portione an valeat.in.c.eo.de ꝗsue. fo.eo.nu.19.col.iiij.
Consuetudo an valeat q̄ aliquid erigatur ab eis q alios docent.in.c.j.de magist.fo.lij.nu.3.col.j.
Cōsuetudines p quas grauant̄ ecclie sunt remittēde.in.c.consuetudines.de rescrip.fo.lxij.nu.1.col.iiij.
Consuetudo in delictis nō excusat.in.c.quāto.de cōsuetu.fo. lxxiij.nume.3.col.iiij.
Consuetudo an valeat p quā prelatus sine superioꝛis licētia possit dimittere ꝓlaturā.in.c.cū venerabilis.de consue.fol. lxxv.nume.j.col.j.
Cōsuetudo est lex spālis.in.c.j.de spō.⁊ mat.fo.ij.nu.2.col.ij.
Consuetudines irrationabiles an sint tollende.in.c.ex parte de consue.fo.lxxvij.nu.7.col.iiij.
Consuetudo in iudicio qualiter preponatur.in.c.cum tanto ij.licet.de consue.fo.lxxxiij.nu.29.col.iiij.
Consuetudo irrationabilis non tenet.in.c.cum cām.de elect. fo.cxxvj.nu.2.col.j.
Consuetudo locorū spiritualiū facit ius cōmune.in.c.in nonnullis.de iude.fo.lv.nu.1.col.j.
Consuetudo extendit̄ de loco ad locū.in.c.dilecto.de offi.archid.fo.ccxviij.nu.5.col.iiij.
Consuetudo an aliquo casu excuset.in.c. sicut de syno.folio xlix.nu.1.col.ij.
Consuetudo est irrationabilis q̄ sñia ferat̄ per nō instrumentum.in.c.ad nostrā.de consue.fo.lxxij.nu.2.col.iij.
Consuetudo obuians canonicis institutis non tenet.in.c.ad nostram.de consue.fo.lxxij.nu.3.col.ij.
Consuetudinis pretextu non licet presbyteris nō conferre ea sacramenta que a tempore apostolorum sunt pontificibus reseruata.in.c.quanto.de cōsue.fo.lxxij.nu.1.col.iiij.
Consuetudo an inducatur per consensum erroneum.in.c.cū tāto.ij.licet.de consue.fo.lxxxij.nu.3.col.iiij.
Consuetudo an inducatur per non vsum.in.c.eodem.de consue.fo.lxxxij.nu.24.col.j.
Consuetudo laicoꝝ an astringat clericos.in.c.cū venissent. de eo qui mit.in pos.fo.xxxj.nu.2.col.iiij.
Consuetudo facit quem ineligibilem.in.c.cum olim.de cleri. coniug.fo.v.nu.2.col.j.
Consuetudo per quot testes probatur.in.c.cū tāto.ij.licet.de consue.fo.lxxxv.nu.31.col.j.
Consuetudo romane ecclesie est attendenda.in.c.⁊ si questiones.de syno.fo.xliij.nu.4.col.ij.
Consuetudo fauens peccantibus non valet.in.c.ex parte.de consue.fo.lxxvij.nu.9.col.ij.
Cōsuetudo lōga licet irrationabilis inducit ꝓbabilē dubitationē.in.c.cum cām.de elec.fo.cxxvj.nu.4.co.ij.
Consuetudo longeua reperitur licet nō sit prescripta.in.c.cū tanto.ij.licet.de consu.fo.lxxviij.nu.1.col.iij.
Consuetudo quomodo inducatur.in.c.cum tanto.de cōsue. fo.lxxxij.cu.21.col.j.
Consuetudo in pceptione beneficij est attendenda.in.c.auaricie.de preb.fo.xxiij.nu.iij.col.j.
Consuetudo dat iurisditionē inferioꝛi.in.c.irrefragabilili.ij. excessus.de offi.ordi.fo.cclxxxiij.nu.1.col.iij.
Credentium in deum quod sit premium.in rubric.de sum.tri. et fide ca.fo.
Credere quid tenemur.in probe.decre.fo.
Consuetudo ciuitatis habet locum etiam quo ad clericos.in c.cum causa.de sen.de re iudica.fo.lxxj.nu.1.co.iij.
Consuetudo potest interpretari indulgentia superioꝛis.in.c. qd̄ dilectio.de cōsan.⁊ affi.fo.xvj.nu.1.col.ij.
Consuetudo est optima legum interpres.in ca.cum dilectus de consue.fo.lxxv.nu.4.col.ij.
Consuetudo praua est extirpāda.in.c.extirpande.de preb.folio.xliij.nu.1.col.iiij.
Consuetudo legitime prescribi debet.in.c.cum tanto.ij.licet de consue.fo.lxxviij.nu.4.co.iij.
Consuetudo non est vilis autoꝛitatis.in.c.cum tanto.ij.licet. de consue.fo.lxxviij.nu.5.col.iiij.
Consuetudo praua dicitur coruptela.in.c.cum venerabilis. de consue.fo.lxxv.nu.3.col.j.
Consuetudo contra canones non valet.in.c.cum venerabilis.de consue.fo.lxxv.nu.S.c.j.
Consanguinei illegitimi an conseantur coniuncte persone.in c.sunt ⁊ alij de rescrip.fo.liij.nu.12.co.j.
Consuetudo an possit tollere legem.in.c.cum tanto.ij.licet. de consue.fo.lxxx.nu.8.col.j.
Consuetudo quod sit.in.c.cū tanto.ij.licet.de consue.fo.lxxx. nu.9.col.iij.
Consuetudo vnde dicatur.in.c.cum tanto.ij.licet.de consue. fo.lxxx.nu.10.col.iiij.
Consuetudo quando habuerit oꝛtum.in.c.cum tanto.ij.licet. de consue.fo.lxxx.nu.11.co.iiij.
Consuetudo in quo differat a iure scripto.in.c.cum tanto.ij. licet de consue.fo.lxxx.nu.12.col.iiij.
Consuetudo in quo differt ad vsu.in.c.cum tanto.ij.licet.de consue.fo.lxxxij.nu.14.col.j.

Cõsuetudo an bẽat vim legis.i.c.j.de spõ.⁊ ma.f.ij.nu.5.co.ij.
Consuetudo ecclesie est attendenda.in.c.ex parte.de concess. prebẽ.fo.lxiij.nu.3.col.iiij.
Consuetudo an valeat q̃ soluto matrimonio viuẽtibus coniugibus maritus lucret dotẽ.in.c. donatio.de do.inter vi.⁊ vro.fo.xxv.nu.7.col.iiij.
Consuetudines praue iudeis non sunt tolerãde in.c.sicut.de iudeis.fo.liij.nu.2.col.ij.
Consuetudo in vandis dotibus est attendenda.in.c.j.de adulte.fo.lxiij.nu.1.col.j.
Consuetudo per quam interdicti sentẽtia violatur an valeat in.c.cum inter.de cõsue.fo.lxiiij.nu.1.colũ.ij.
Constõ futura respicit.in.c.odoardꝰ.de sol.f.ciij.nu.2.col.ij.
Consuetudo delictuꝫ excusare nõ dicitur.in.c. inter dilectos de excessi.prela.fo.xc.nu.3.col.iij.
Consuetudo an valeat vt mulier virgo benedicatur q̃uis nubat ei qui alꝫ vrorem habuerit.in.c.vir aut mulier.de secũ. nup.fo.xxvj.nu. 1.col.j.
Consuetudo nulla derogat iuri diuino.in.c.cũ tanto.de consuetu.fo.lxxvij.nu.6.col.iiij.
Consuetudo praua dicitur corruptela.in.c.cũ tanto.de ꝯsue. fo.lxxvij.nu.7.colũ.iiij.
Consuetudo facit ius inter eos inter quos est.in.c.per tuas. de symo.fo.xlvij.nu.2.colũ.ij.
Consuetudo ad hoc vt valeat debet obtineri contradictorio iudicio.in.§.ad hec.de verb.sig.fo.cxlv.nu.1.colũ.ij.
Consuetudo dat iurisditionem.in.c.dilectus.de offi.ordi.fol. clxxxiij.nu.2.col.j.
Consuetude romane curie facit ius.in.c. indignum.de regu. iuris.fo.cxlix.nu.1.col.iiij.
Consuetudo an possit prescribi.in.c.cũ tanto.§.licet.de ꝯsue. fo.lxxiij.nu.26.colũ.iiij.
Constantinopolitana ecclesia post romanã dicitur prima.in c.antiqua.de priuileg.fo.cj.nu.1.col.iiij.
Conspiratoꝫ potest esse testis contra illũ contra quem cõspirauit.in.c.cũ.J.⁊.Ꝗ.de re iudi.fo.lxxiij.nu.2.col.iiij.
Cõstitutio municipalis nõ potest alterare ius dominij.in rubrica de cõstitutio.fo.xvj.nu.5.col.ij.
Constitutio respicit ꝑterita.in.c.ex litteris de ꝯsue.fol.lxxiij. nu.3.colum.j.
Constitutiones canonice dicunt apostolice.in.c.illud.de maio.⁊ obedi.fo.cclxxxvij.nu.3.colũ.iiij.
Constitutio laicorum super rebus ecclesie nõ valet.in rubri. de cõstitu.fo.xvj.nu.2.col.ij.
Constitutio per quam disponetur aliquid de nouo cõcernit tm̃ futura in rubri.de cõstitu.fo.xiij.nu.2.col.j.
Constitutus in mortis articulo an licite recipiat ab excõmunicato sacra.in.c.fraternitatis. de bere.fo.lvij.nu.5.col.iiij.
Constitutio ecclesiastica oẽs dicit astringere.in rubri.eadem. fo.xxiij.nu.1.col.j.
Constitutio aliqũ concernit preterita.in.c.ad audientiam.de rescrip.fo.lvij.nu.2.col.iiij.
Constitutio inferiorꝫ an liget tm̃ post duos menses.in rubrica de cõstitutio.fo.xiij.nu.4.col.ij.
Constitutus in minoribus an possit eligi.in.c.dudum.de electio.fo.cxv.nu.3.col.ij.
Constitutio laicorꝫ etiã fauorabilis ecclesie non tenet quo ad ecclesiam.in rubri.eadẽ.fo.eo.nu.3.col.iij.
Constitutus in minoribus an teneatur viuere clericaliter.in c.j.de apost.fo.lxiij.nu.4.col.ij.
Constitutiones consiliorꝫ dicuntur sancte.in.c.sacro.de sent. excõ.fo.cxxxij.nu.1.col.iiij.
Constitutio iuris cõmunis debet esse generalis.in.c.cõtingit de arbi.fo.cccxliij.nu.1.col.ij.
Contestatio est de substantia iudicij.in.c.j.de lit.contesta.fo. xij.nume.1.colũ.iiij.
Contestatio fit p responsionẽ affirmatiuam.in.c.put.de dolo fo.xxviij.nu.j.col.ij.
Contestatio litis nõ fit per positiones ⁊ risiones.in.c.congregato.§.licet.de elec.fo.clxiij.nu.1.col.iij.
Continentiã vouere quis possit.in rubri.qui cleri.vel vouen. fo.xj.nu.2.colũ.iiij.
Contẽptꝰ an possit officiũ iudicis implorare vt cassẽt electio. in.c.qõ ficut.§.qõ aũt.de elec.fo.cxxviij.nu.2.col.iiij.
Contractus indicantur ex forma.in.c.cũ tu.de vsur.fo.lxxvij. nume.2.colũ.iiij.
Contrahẽs viuẽte prima ꝯiuge legitima cũ scda ꝯscia ⁊ ei cõmisceꝫ:mortua prima separat q̃ secũda.in.c.ij.de eo qui duxit in matrimo.quã pol.fo.xij.nu.1.colũ.iiij.
Contrahere qs nõ põt cũ ea quã vrore viuẽte cognouit si illa machiata fuerit i mortẽ vrꝰis.i.c.sup B.e.i.⁊.f.nu.1.co.iiij.
Contractus in quo quis decipitur per dolum aduersarij an teneat.in.c.cum dilecti.de emp.fo.lxxxv.nu.3.col.ij.
Contrahens cũ corrupta a se an efficiatur bigamus.in.c.debitum. de bigamis.fo.ccxiij.nu.4.col.ij.
ontrahens cũ impubere distante per triduũ pubertate an valeat matrimoniũ.in.c.tue nobis.de ꝛespon.impub.fo.ix. numero.2.col.j.
Contractus feneraticius an sit aliquo iure permissus.in.c.cũ tu de vsur.fo.lxxvij.nu.6.col.ij.
Cõtrahi potest de iure diuino.in scdo gradu.in.c.gaudemus de diuꝛ.fo.xxiij.nu.2.col.j.
Contractus celebratus inscriptis an per testes pbari possit. in.c.cum olim.de priuileg.fo.xcviij.nu.5.col.iiij.
Contrahens cum vna deinde vult contrahere cũ alia an secunda assentire debet.in.c.cum inhibitio.de clan. desponꝰ.fo.ix.nu.4.col.iij.
Contrahens cum scda adultera viuente prima legitima mor tua pma separabitur a scda.in.c.cũ baberet.de eo qui duxit in vro.quã pol.per.adul.fo.xij.nu.1.col.iiij.
Contrahẽs sub conditione si inueniat mulierem virginẽ an valeat.in.c.per tuas.de cond.appo.fo.xj.nu.4.col.ij.
Contractus factus irrationabiliter quando dicatur.in.c.de precarijs.de preca.fo.lxxx.nu.2.col.iij.
Contractus innominati vestiuntur rei interuentu.in.c.cum terra.de elec.fo.cx.nu.5.col.j.
Contractus feneratitius per quos modos presumatur.in.c. ad nostrã.de emp.fo.lxxxvj.nu.2.col.ij.
Contractus simulatus an validetur iuramẽto. in.c.ad nr̃am de emp.fo.lxxxvj.nu.2.col.iij.
Contraria allegans non auditur.in.c.vt nostrũ omnibus. vt ec.benefi.fo.lxxv.nu.1.col.ij.
Contraria aliquando contrarijs curari dicuntur.in.c.sacris de sen.excõ.fo.cxxviij.nu.1.col.iij.
Contrarietas in iure est euitanda.in probe. decreta.folio.vj. numero.3.col.j.
Contrarietas reprobari debet.in.c.cum dilectis.de purg.cano.fo.cvij.nu.2.col.ij.
Contritio quid sit.in.c.quod autem.de peni.⁊ remissi.fo.cxj. nume.4.col.j.
Contritio peccatorꝫ tanta potest esse q̃ fine aliqua penitentia peracta meretur peccatoꝫ remissionem peccatorum.in.c. quod autem.de peni.⁊ remis.fo.cxj.nu.7.col.ij.
Contritio qualiter differat a ꝯfessione.in.c.ad deliberandũ. de inde.fo.lv.nu.12.col.iij.
Contritio peccatorꝫ quanta esse debet.in.c. omnis.de peni. ⁊ remis.fo.cxj.nu.9.col.iij.
Contritio fine oris confessione non sufficit.in c.ad deliberandum.de iudeis.fo.lv.nu.9.col.iij.
Contumax punitur in expensis.in.c. querelam.de procur.fo lio.cccvij.nu.3.col.j.
Contumacia imputatur contumaci.in.c.si venditoꝫ.de emp. fo.lxxxvij.nu.1.col.j.
Contumaciter potest contra absentẽ procedi per inquisitionem.in.c.qualiter.§.debet.de accusa.fo.xxxvij.nu.1.col.j.
Contumax condẽnatur in expensis a tpe cõtritionis.in.c.cuꝫ dilecti.de dolo.fo.xxix.nu.1.col.iij.
Contumax tenetur ad satisfactionẽ congruã.in rubri.eadem. fo.eodem.nu.5.col.j.
Contumax coram arbitro an incidat in penã.in.c. ex parte. de arb.fo.cccxlv.nu.4.col.iij.
Contumax de iure amplius citandus non est.in.c. prout.de dolo.fo.xxviij.nu.2.col.ij.
Contumax habetur pro presente.in.c.innouandũ.folio.xl.numero.3.col.iij.
Conuentus in causa summaria an possit reconueniri super ordinaria.in.c.iij.de mutu.peti.fo.xij.nu.4.col.iij.
Conuentio ⁊ reconuentio non faciunt iudicium separatum. in.c..j de mutu.pet.fo.xij.nu.1.co.ij.
Conuersi ad fidem an recuperant seruos.in.c.iudei siue.de iude.fo.liij.nu.2.col.iiij.
Conuersans cum inimicis denunciati repelli debet.in.cum oporteat.de accu.fo.xxxij.nu.6.col.iiij.
Criminosus notorius an appellet.in.c.cum sit.de appel.folio.lxxvj.nu.4.col.j.
Cõuictus de symonia an deponatur.in.c.inquisitionis.de accu.fo.xxxiij.nu.3.col.ij.
Cõnertiũ quare magis prohibetur cũ iudeis q̃ cũ paganis in.c.quã sit.

in.c.q̃ sit.de iude.fo.liij.nu.1.co.iij.
Conuictus de symo.deponẽdus est.in.c.de hoc.de symo.folio xliij.nume.1.colũ.j.
Copula sequẽs purificat spõsalia cõditionalia.in.c.per tuas de cõdi.appo.fo.xj.nu.2.co.ij.
Copula an sufficiat ad cõsummationẽ matrimonij.in.c.a nobis.de despõ.impub.fo.viij.nu.2.col.j.
Copula nõ p̃sumitur citra pubertatez etiam si interuenit cohabitatio.in.c.q̃tinebat.de despõ.impube.f.vij.nu.3.col.iij.
Copula propriẽ sumpta.cadit inter diuersa.in.c.sicut.de rescrip.fo.xxvj.nu.4.col.j.
Copula sola nõ sufficit nisi interuenerit post etatẽ legitimaz. in.c.in super.q mat.accu.pos.fo.xxij.nu.2.col.ij.
Coadiutoꝫ an debeat dari ei q̃ amisit officiũ oculoꝫ.in.c.consultationibus.de cle.egro.fo.l.nu.3.colũ.4.
Coadiutoꝫ epi deputatur auctoritate pape.in ca.venerabili. de offi.deleg.fo.cclviij.nu.1.col.ij.
Coadiutoꝫ quid sit.in.c.cõsultationibus.de cler.egro.folio.l. nume.6.col.iiij.
Coadiutoꝫ cuius etatis esse debet. in.c. consultationibus.de cleri.egro.fo.l.nu.6.co.iiij.
Coadiutoꝫ epi deputatur auctoritate pape.in.c. venerabili. de offi.deleg.fo.cclviij.nu.1.col.j.
Coadiutoꝫ an detur inuito.in.c.cõsultationibus.de cle.egro. fo.lj.nume.14.col.ij.
Coadiutoꝫ de quibus expẽsis alitur.in.c.ꝯsultationibus. de cle.egro.fo.lj.nu.15.col.ij.
Coadiutoꝫ clerici egroti habet curã animarũ.in.c.de rectoribus.de cleri.egro.fo.l.nu.1.co.j.
Coadiutoꝫ datur epo de mãdato pape.in.c.ex parte.de cleri. egro.fo.l.nu.2.colũ.ij.
Coadiutoꝫ datus epo an possit exercere põtificalia.in.c.consultationibus.de cleri.egro.fo.lj.nu.2.colũ.ij.
Coadiutoꝫ an debeat dari ppter morbum incurabile.in.c.ex parte.de cleri.egro.fo.l.nu.3.col.ij.
Cognatio legalis donec durat impedit matrimoniũ.in.c.j.de cogna.lega.fo.xv.nu.2.col.ij.
Cognatio legalis que dicatur.in rubri.de cogna.lega.fol.xv. nume.1.colũ.ij.
Cogi ad religionẽ an quis possit.in.c.j.de eo q̃ furt.ordi.rece. fo.lxxxviij.nu.1.col.iij.
Cognatio spiritualis quotuplex est.in rub.de cogna.spir.fo. xiij.nume.11.col.ij.
Cognatio spiritualis an transeat ad nepotes.c.⁊ fo.eo.nume ro.2.colũ.ij.
Cohabitãtes cum inimicis ab accusando repellũtur.in.c.repellantur.de accu.fo.xxvij.nu.1.colũ.iij.
Cohabitatio inducit p̃sumptum cõsensum.in.c.attestationes de despõ.impub.fo.viij.nu.1.colũ.ij.
Collatio canonicatuũ ⁊ p̃bendarũ ꝯ ordinatio.in.c.ex parte de cõcess.prebẽ.fo.lxiij.nu.1.col.iiij.
Collatio beneficiorꝫ põt spectare ad inferiorẽ epo.in.c.cũ ad nostram.de insti.fo.liij.nu.2.col.iiij.
Collatio vel impetratio beneficij q̃ ab alio possidetur an et q̃ valeat.in.c.cũ nostris.de ꝯcess.pbẽ.fo.lx.nu.7.col.iij.
Collatio beneficiorꝫ vocatur donatio in.c.eam te.de rescrip. fo.eo.nume.6.colũ.ij.
Collatio in electione concordi est fienda.in.c.in genesi.de ele. fo.clxv.nu.1.col.iij.
Collatio beneficij contra legitimã appellationẽ facta non tenet in rubri.de appel.fo.lxxv.nu.1.co.iiij.
Collatio occulte facta an teneat.in.c.vt nostrum.§.porro.fo. lxxv.nume.5.col.j.
Collatio ꝯ interuenire in permutatione.in.c. quesitũ.de re. permu.fo.xciij.nu.23.col.iiij.
Collatio beneficij ad hoc vt valeat sufficit collatorẽ fuisse in possessione conferendi.in.c.cum olim.de cau.possef.fol.xxj. nume.3.col.iij.
Collatio beneficij facta indigno est nulla.in.c.inter dilectos. de excess.prela.fo.xc.nu.5.col.iij.
Collatio prebendarũ dicitur donatio.in.c.qꝫ diuersitatez.de cõcess.prebẽ.fo.lvij.nu.2.
Collatoꝫ qui confert beneficium indigno priuatur potestate conferendi.in.c.cuꝫ in cunctis.§.clerici.de electio.folio.ciij. nume.1.colũ.iiij.
Collatio est actus legitimus qui nõ potest esse in pendenti.in c.dilectus.ij.de prebẽ.⁊ dig.fo.xxxviij.nu.16.col.iij.
Collatio beneficiorum cõmuniter spectat ad episcopum ⁊ capitulum.in.c.postulastis.de cõcess.prebẽ. fo.lxv.nu.1.colũ.j.
Collatio prebende spectat ad episcopum.in.c.eam te. de rescrip.fo.eo.nu.10.colũ.iiij.
Collatio beneficiorꝫ differri nõ debet.in.c.in ecclesia.de institu.fo.lj.nu.2.col.iiij.
Collatio beneficij dicitur donatio.in rubrica.de cõstitu.folio xix.nume.1.colũ.j.
Collatio facta adultero vel irregulari an sit nulla.in.c.capitulum.de rescrip.fo.lvij.nu.9.col.ij.
Collatores beneficiorum debẽt sequi rationis iudicium.in.c. graue.de prebẽ.fo.xliij.nu.3.
Collegium qualiter sumatur in.c.dilecta.de excess.prela.folio xcj.nume.2.col.iij.
Collegium ex quibus constituatur.in.c.dilecta. de excess.pla. fo.xcj.nu.6.col.iij.
Collegiũ in quibus liceat constituere.in.c.eo.⁊ fo.nu.7.co.iij.
Collegium an possit facere statuta.in.c.⁊ fo.eo.nu.8.co.iiij.
Collegium doctorum an sit ecclesiasticũ vel seculare.in rubrica eadem.fo.eo.nu.7.col.ij.
Collegium quando habet rectorem dicitur esse penes eũ iurisditio cõpetens.in.c.cũ olim.de prebẽ.fo.xlviij.nu.2.co.ij.
Collegium doctorum statuta facere potest in rubri.de consti. folio.xxij.nu.2.colũ.iiij.
Collegium habet iurisditionẽ in singulos de collegio.in rubri.eadem fo.eo.nu.3.col.j.
Collegium doctorum an subꝯciatur vniuersitati scholarium in rubri.ea.fo.eodẽ.nu.9.colũ.ij.
Collegium ⁊ conuentum differunt.in.c.dilecta. de excess.prelato.fo.xcj.nu.4.colũ.iij.
Colonus perpetuus vel qui ad longum tẽpus cõduxit expelli nõ potest.in.c.ppter.§.qui etiam.de loca.folio.lxxxviij.numero.3.colũ.iiij.
Colonus partiarius quare est melioris cõditionis q̃ pensionarius.in.c.tua.de deci.fo.clij.nu.4.colũ.iiij.
Cõmendare se an sit licitum.in.c.nisi.§.porro.de renũcia.fol. clxxxiij.nu.7.colũ.iij.
Cõmendatitias quis dare possit.in.c.fraternitati.de cleri.nõ resi.fo.xxvij.nu.1.col.ij.
Cõmodatariꝰ quõ teneatur de mora.in.c.cũ gratia.de cõmo. fo.lxxij.nu.15.col.ij.
Cõmodatũ qualiter restitui debeat.in.c.cum gratia.de cõmo. fo.lxxxij.nu.16.colũ.ij.
Cõmunicare cũ excõicato anteq̃ fit denũciatus an sit peccatum mortale.in ca.excõmunicamus.§.credentes.de hereti. fo.lxj.nu.5.col.ij.
Cõmodatum dicitur beneficium.in.c.cum gratia.de cõmod. fo.lxxxj.nu.7.colũ.ij.
Commodatum quid sit.in.c.cum gratia.de commo.fol.lxxxj. nume.8.colũ.iiij.
Cõmodatarius tenetur etiã de mera leuissima.in.c.cum gratia.de cõmo.fo.lxxxj.nu.2.col.ij.
Cõmodans vel precario cõcedẽs possunt violenter rem suaꝫ auferre.in.c.ppter.§.quinetiam.de loca.fo.lxxxviij.numero.4.colũ.iiij.
Cõmodũ ex malicia quis sentire nõ debet.in.c.si vere.de sent. excõ.fo.cxxvj.nu.1.col.ij.
Compaternitas cõtracta per catbecismũ impedit matrimonium cõtrahendum.in.c.cõtracto.de cogna.spiritua.fo.xv. numero.1.colũ.j.
Compaternitas cõtrabitur ꝯ filius sit illegitimus.in.c.⁊ fol. eo.nume.2.col.j.
Compaternitas an cõtrahatur inter simul leuantes.in.c.martinus.de cog.spiritua.f.xiij.nu.2.col.iiij.
Cõpaternitas quid sit.in rubrica de cogna.spiritua.fol.xiij. nume.4.col.ij.
Compaternitas cõtrahitur inter patrem baptizati ⁊ vrorem leuantis piius cognitam.in.c.martinus.de cognatio. spiri. fo.xiij.nu.2.co.iiij.
Cõpaternitas supueniẽs an soluat spõsalia de futuro precedentia.in.c.veniens.de cogna.spi.fo.xv.nu.4.colũ.j.
Compositio potest interuenire in spiritualibus.in.c.ex multiplici.de deci.fo.crlvij.nu.1.co.ij.
Cõmutatiões rerũ ecclie facte nõ tenent. in.c.vt cõmutationes.de re.permu.fo.xcj.nu.14.col.iij.
Cõpaternitas nõ dissoluit matrimoniũ precedẽs.in.c.si vir. de cog.spi.fol.xiij.nu.1.col.iij.
Cõponi super q̃stione beneficij an possit.in.c.dilectus.de prebẽ.fo.xxvij.nu.3.colũ.iij.
Cõpositio ecclie dãnosa nõ tenet.in.c.sacrosancta.de elec.fo. clix.nume.2.colũ.ij.

Cõpromissarij idonei esse debent.in.c.q; ppter.§.vel saltem. de elec.fo.cxlix.nu.1.co.iij.
Cõmissarij an possint vbiq; eligere.in.c.q; ppter.§.vel saltẽ. de elec.fo.cl.nu.2.colũ.iij.
Cõpromissarij assumũtur de capitulo.in.c.in causis.de elec. fo.cxxij.nu.2.co.ij.
Cõpromissarij prestant iuramẽtum.in.c.in causis.de elec.fol. cxxij.nu.3.colũ.ij.
Cõpromitti põt super electione.in.c.cũ in veteri.de elec.folio clix.nu.2.col.iij.
Cõpromissarij dati ad eligendum possunt postulare.in ca.in causis.§.q; vo.de elec.fo.cxxxij.nu.1.col.ij.
Cõpromitti põt in ordinarium.in.c.cũ inter canonicos.de electio.fo.cxv.nu.2.co.i.
Cõpromissum sup iniurijs valet.in.c.veniẽs.de iureiurã.fo. lxj.nume.1.colũ.ij.
Cõpromissum sup electione vnanimiter fieri dz.in.c.dilecti. de elec.fo.cxxv.nu.1.col.ij.
Cõpromissum in delegatum tenet.in.c.cuz olim.de arbi.folio cccxlij.nu.1.colũ.iij.
Cõpromitti põt in ordinarium.in.c.cum tempore.de arbi.fol. cccxlj.nume.2.colũ.j.
Cõpromissum firmatũ per fidei dationẽ.in.c.cuz tempore.de arbi.fo.cccxlj.nu.3.colũ.j.
Cõpromissum factũ super electione a singulis de capitulo an valeat.in.c.in causis.de elec.fo.cxxij.nu.7.col.ij.
Cõpromissum factũ noſe capituli ab vno de capʒo alijs nõ dicentib⁹ an valeat.in.c.in causis.de ele,f.cxxij.nu.7.co.ij.
Comes an possit dici interfector si mandauit.in.c.perpendimus.de sen.excõ.fo.cxvij.nu.8.col.ij.
Cõpromissum finitur fide prestita.in.c.ex parte.de arbi.folio cccxlv.nume.1.col.j.
Cõpromittit sup matrimonio spũali.fo.7.c.eo.nu.2.co.j.
Cõpromissum finitur morte alterius cõpromittentium.folio et.c.eo.nu.1.colũ.j.
Cõpromitti põt sup decimis.in.c.cũ aplica.de bis que fiunt a prela.fo.lxx.nu.1.col.iij.
Cõpromissum in legatum tenet.in.c.cũ a nobis.de arbi.folio cccxlix.nu.3.col.j.
Cõpromissum q̃ns seruatur datis obsidibus.in.c.exposita. de arbi.fo.cccxlv.nu.2.co.ij.
Cõpromitti põt sup causa spirituali.in.c.per tuas.de arbit.folio.cccxliij.nu.1.colũ.iij.
Cõpromisso extincto ppter mortẽ alteri⁹ cõpromittentiũ an valebunt acta contra heredem in iudicio.in.c.fina.de arbit. fo.cccxlix.nu.2.colũ.iij.
Cõpromitti an possit in crimine heresis.in.c.lr̃as. de psump. fo.lviij.nu.1.colũ.iij.
Cõpromissum factũ a prelato pdest successori.in.c.psentata. de test.fo.l.nu.1.colũ.ij.
Cõpromissum fi est in vnũ an poterit se eligere.in.c.cũ in iure de elec.fo.cxxxviij.nu.4.co.ij.
Cõcessio pape est intelligenda sine aliquo preiudicio.in.c.cũ olim.de cõsue.fo.lxxiij.nu.3.col.v.
Concessum intelligitur qd nõ est inhibitũ.in.c.ad questiões. de re.permu.fo.xciij.nu.2.co.ij.
Conciliũ metropolitanũ singulis annis celebrari debet.in.c. sicut olim.de accu.fo.xxxix.nu.1.col.iij.
Concubinas plures qui habuit ex eo non efficitur bigamus. in.c.q; circa.de biga.fo.ccxiij.nu.1.col.ij.
Conciliũ generale dicitur synodus.in.c.ad deliberandu3.de iude.fo.lv.nu.10.col.iij.
Conciliũ puinciale an possit audire accusatione criminalem episcopi.in.c.graue.de prebẽ.fo.xliij.nu.7.co.ij.
Conciliũ puinciale quis faciat.in.c.graue.de prebẽ.fo.xliij. nume.4.colũ.j.
Cõcessio in dubio psumitur realis.in.c.cũ venisset.de institu. fo.lxij.nume.5.colũ.j.
Cõceptus habet p nato qñ agit de eius fauore.in.c.cũ interq̃ñ.sint legi.fo.xviij.nu.1.col.iij.
Concubinarius publicus 7 excõicatus repellunt a denũciatione.in.c.cũ dilectus.de accusa.fo.xxxiij.nu.1.col.j.
Cõcupiscẽtia est vitiũ gñale.in rub.de cõsti.fo.xiij.nu.1.co.j.
Conditio honesta apposita in spõsalibus suspendit.in.c.per tuas.de 2di.appo.fo.xj.nu.1.co.ij.
Conditio excipientis est prior in causa turpitudinis.in.c.cuz super.de cõcess.prebẽ.fo.lxij.nu.2.colũ.iij.
Condẽnatus in actione iniuriarũ dicitur infamis.in.c.cuz te de re iudi.fo.lxiij.nu.1.col.iij.
Condictio in matrimonio habetur p nõ adiecta.in.c.j.de condi.appo.fo.x.nu.2.col.ij.
Conditio in spiritualibus apponi nõ põt.in.c.significatũ.de prebẽ.fo.xxij.nu.3.co.iij.
Conditio in spiritualibus apponitur.in.c.olim.de resti.spo. folio.xxiij.nu.2.col.j.
Condẽtio impossibilis an impediat matrimoniũ.in.c.si cõditiones.de cõdi.appo.fo.xj.nu.2.col.iij.
Conditio aliquãdo accipit p modo.in.c.verũ.de cõdi.appo. fo.x.nu.iij.col.iij.
Cõditio quãdoq; subintelligitur in actu puro.in rub.eadem fo.eo.nu.2.col.j.
Conditio in omni matrimonio dicit inesse.in.c.de spon.7 ma. folio.ij.nu.3.col.j.
Conditio quãdoq; ponit p modo.in.c.officij.de testa.fol.cxx. nume.1.colũ.j.
Conditio aliqñ ponit in sacramẽto baptismi.in.c.ij.de bapti. fo.ccxxj.nu.1.col.j.
Conditio cõtra substantiã matrimonij an habeat p nõ adiecta.in.c.si cõditiones.de cõdi.appo.fo.xj.nu.1.co.iij.
Cõditio actonis 7 rei eadem esse debet.in.c.prudẽtiam.de mutu.peti.fol.xij.nu.1.col.iij.
Conductor an possit expelli post biennũ pensione nõ soluta 7 an requirat triennũ.in.c.ppter.§.qui etiaz.de loca.folio lxxxviij.nu.1.colũ.iij.
Cõfessio facta coram iudice seculari an sufficit vt eps cõdẽnet clericũ.in.c.p ingsitionẽ.de elec.fo.cxxv.nu.7.colũ.iij.
Cõfessio fori penitẽtialis nõ est de substãtia cõtritionis.in.c. a nobis.de sen.excõ.fo.cxxij.nu.2.colũ.3.
Cõfessus habet p cõuicto.in.c.super eo.deeo qui cog.cõsanvro.fo.xv.nu.2.co.iij.
Cõfessus habetur p cõuicto.in.c.preterea.de transac.f.cccij. nume.1.colũ.ij.
Cõfessio reuocata habetur pro nõ facta.in.c.cum causam.de appel.fo.lxxxiij.nu.2.col.iij.
Cõfessus habetur p conuicto.in.c.litteras.de cele.missa.fol. cxxx.nume.1.col.j.
Cõfessio per se fieri debet.in.c.oĩs vtriusq; de peni.7 remiss. fo.cxij.nume.1.colũ.ij.
Confiteri pluries dz esse tutũ.in.c.7 fo.eo.nu.2.colũ.ij.
Confessio ppio sacerdoti fieri debet.in.c.7 fo.eo.nu.5.col.ij.
Cõfessus habetur pro cõuicto.in.c.peruenit.de fide.folio.cj. nume.54.col.j.
Cõfessio facta metu pbationum nõ pdest.in.c.per tuas.de symo.fo.xlvij.nume.3.colũ.ij.
Confessioni mulieris in preiudicium matrimonij an stare debeat.in.c.ex litteris.de diuortijs.fo.xxij.nu.5.col.iij.
Cõfessio pcuratoris eligentiũ an nociat electo.in.c.cõgregato.§.nos igitur.de elec.fo.clxij.nu.1.col.iiij.
Confessio dicitur esse triplex.in.c.examinata.de iudi.folio.v. nume.2.col.iij.
Cõfitens laico si est necessitate astrict⁹ an erit tutus.in.c.oĩs. de pe.7 remis.fo.cxij.nu.8.col.iij.
Confessio meticulosa per sequentes cõsensum ratificat.in.c.j. de his que vi metus.cau.nu.3.col.ij.
Confessio ad hoc vt nõ preiudicet nõ dz esse coacta.in.c.si cõstiterit.de accu.fo.xxviij.nu.2.col.ij.
Confessus habetur p conuicto.in.c.ex litteris.de diuor.folio xxiij.nu.2.colũ.iij.
Cõfessus habetur p cõuicto.in.c.quoniã.de priuileg.folio.cj. nume.1.col.iij.
Confessioni sue etiaz iurate post sniam qs 2trauenire potest. in.c.mulieri.de iureiur.f.lxv.nu.1.colũ.j.
Cõfesso crimẽ ppnũ an credat cõtra alios.in.c.cum monasteriũ.de prebẽ.fo.xxij.nu.1.colũ.iiij.
Cõfessio per errorẽ facti nõ nocet si ante finitũ negociũ de error doceatur.in.c.ex parte.de 2fes.fo.xxxiij.nu.1.col.ij.
Confessioni defuncti quã fecit in extremis existens standum est.in.c.exhibita.de homi.fo.lxxj.nu.2.co.ij.
Cõfessio facta in tormẽtis an valeat.in.c.cũ in cõtemplatione de regu.iur.fo.cxlix.nu.11.col.ij.
Cõfessio in quocũq; iudicio cõtra facientem pbare dicitur.in c.veniẽs.de accu.f.xxviij.nu.5.col.iiij.
Cõficere simulans magis peccat q̃ qui cõficit in mortali.in.c. de homine.de celeb.missa.fo.ccxxviij.nu.1.col.ij.
Confessio pcuratoris an preiudicet dño.in.c.ad hec.de postula.fo.lxxvj.nu.6.col.iiij.
Confiteri dicitur qui nõ negat.in.c.ad hec.de postu.f.lxxxvij. nume.7.col.j.

Confessio humilis

Confessio humilis inducit remissionem.in.c.innotuit.de elec. folio.cxiij.nu.4.col.iiij.
Confessio extraiudicialis an piudicet.in.c.per inquisitionem de elec.f.cxxv.nu.3.co.j.
Cõfici nõ debet in vase ligneo.in.c.litteras.de cele.mis.folio ccxx.nu.2.colũ.j.
Confusio ex nimia similitudine inducitur.in phe.decre.folio vj.nu.2.colũ.j.
Confusio est vitãda.in phe.decre.fo.vj.nu.4.colũ.ij.
Confirmationi spectat electionẽ examinare in forma 7 materia.in.c.cũ dilecto.fo.cxxxv.nu.2.colũ.iij.
Cõfirmatio qñ petitur an sit necessaria citatio.7 in.c.nihil.§. ceterum.de elec.fo.cliij.nu.2.co.ij.
Cõfirmatio quã religiosus impetrat a papa sup tpali administratiõe.si tacuit se regulare nõ valet.in.c.ad nostram.de cõfirma.vti.vel inuti.fo.lxxvij.nu.1.colũ.iij.
Cõfirmationes 7 2cessiones dicunt magna negocia.in.c.quãto.de his q̃ fiunt a pla.fo.lxix.nu.2.colũ.iij.
Confirmatus p papã per inferiorem benedici nõ potest.in.c. meminimus.de accu.fo.xxvij.nu.3.col.iij.
Cõfirmatus ecclesiã suam relinquere nõ debet.in.c.j.§.sicut. de transla.f.clxxij.nu.1.col.iij.
Confirmatus in epm nõ cõsecratus dz electus.in.c.tua nup. de his q̃ fi.a pla.fo.lxxj.nu.1.col.iij.
Confirmatio electionis que est nulla an teneat.in.c.qõ sicut. §.qõ aũt.fo.cxxvij.nu.5.col.iiij.
Cõfirmatio semp dz fieri cũ cause cognitione.in.c.qõ sicut.§. qõ aũt.de elec.fo.cxxviij.nu.6.col.iij.
Congregatio prelatũ sibi eligere debet.in.c.nullus.de elect. fo.xciij.nu.j.col.iij.
Coniunctio dz esse maior ante mr̃imoniũ 7 dotẽ q̃ inter filiationẽ 7 hẽditatẽ.in.c.ij.de do.iter vi.7vr.f.xxiij.nu.3.co.iiij
Cõiuges p illicita 2sanguinitatis 7 affinitatis copula excõicant.in.c.significauit.de of.ordi.fo.cclxxij.nu.1.colũ.j.
Coniugiũ respectu cõsensus significat charitatẽ inter deuz 7 iustam animã.in.c.debitũ.de biga.f.ccxij.nu.1.col.iij.
Cõiugatus sine scandalo dignitates ecclesiasticas tenere nõ põt.in.c.cũ decorẽ.de cle.2iug.fo.xvj.nu.1.col.ij.
Coniugatus pmotus ad minores ordines an teneat ad cõtinentiã.in.c.cõiugatus.de 2uer.2iug.f.clxx.nu.1.col.ij.
Coniugiũ per ingressum religionis dissolui põt ante cõsummatũ matrimoniũ.in.c.cõmissuz.ô spõ.7 ma.f.iij.nu.1.col.j.
Coniugiũ an soluat si alter cõiugũ sit heretic⁹.in.c.ex parte. de cõuer.cõiug.f.clxxij.nu.4.col.j.
Coniunx diebus sacris nunqd alteri cõiugi debituz reddere teneatur.in.c.ij.de 2iug.lepro.fo.xij.nu.3.col.ij.
Coniuges inuicẽ se abiurare nõ possunt.in.c.tua nos.de iure iurã.fo.lxiij.nu.1.col.iij.
Coniugatus dz cogitare qualiter placeat vxori.in.c.diuersis.de cle.2iug.fo.xiij.nu.3.col.ij.
Coniugato si dicat tu es bon⁹ homo an poterit agere actiõe iniuriarũ.in.c.ex litteris.de consuetu.fo.lxxij.nu.1.colũ.iij.
Coniunctio 7 cõfessio a pari pcedere dicuntur.in.c.at si clerici.de iudi.fo.ij.nu.1.col.iiij.
Coniugis traductio nõ pbat matrimonium.in.c.ex parte.de resti.spolia.fo.xxv.nu.2.col.ij.
Coniuges si volunt cõtinere possunt in domo propria.in.c.si vir.de cog.spiri.fo.xiij.nu.3.col.iij.
Cõiuncta psona an adimittatur ad impetrãdũ rescriptũ sine mandato.in.c.sunt 7 alij.de rescrip.fo.liij.nu.4.co.ij.
Coniuncte psone que dicãtur.in.c.sunt 7 alij.de rescrip.folio liij.nu.11.colũ.iiij.
Coniugati nõ sunt digni tractare ecclĩastica sacra.in.c.qõ a te.de coba.cle.7 mu.fo.xix.nu.2.col.ij.
Conuecture nõ est locus in rebus certis.in.c.ij.de reg.iur.fo. clviij.nu.2.colũ.j.
Copula carnalis pbatur p testes de visu.in.c.preterea.de testi.fo.xl.nu.1.col.ij.
Corrigere singulos de puincia ad quem spectat.in.c.cũ sit de iude.fol.lv.nu.1.colũ.j.
Corpus quid sit.in.c.dilecta.de excef.prela.fo.xcj.nu.5.co.iij.
Corpus quomodo dicatur.in.c.dilecta.de excessi.prela.folio xcj.nume.j.colũ.iij.
Corpore vitiatus an sit irregularis.in.c.presbyterũ.de cleri. egro.fo.l.nu.2.co.j.
Corpus 7 collegium an differant.in.c.dilecta.de excessi.prela.fo.xcj.nu.7.colũ.iij.
Creditores post cõfiscationẽ bonoz heretici cõtra quẽ agent. in.c.si aduersus.de hereti.fo.lix.nu.4.col.iij.
Credẽs cõtrahere cũ serua 7 cõtrahit cũ libera an valeat matrimoniũ.in.c.ppofuit.de cõiu.ser.fo.xiij.nu.2.col.j.
Creditor an possit capere debitorẽ fugientez die feriata.in.c. vt fame.§.laici.de sen.excõ.fo.cxxvij.nu.6.colũ.iiij.
Creditor an permittat capere debitorẽ fugientẽ vt eum detineat.in.c.vt fame.§.laici.de sen.excõ.f.cxxvij.nu.7.colũ.iiij.
Creditor an teneatur cõputare fructus pcipiendos.in.c.j.de de vsur.fo.lxxvij.nu.3.col.j.
Creditor iuramẽtũ sibi pstitũ de vsuris sibi soluẽdis relaxare cogit in.c.ex administratiõis.de iureiur.fo.lix.nu.1.colũ.ij.
Criminosi repellunt a denũciatione.in.c.cũ dilect⁹.de accu. fo.xxxiij.nu.4.col.ij.
Crimẽ pbatur p scripturã.in.c.cũ in ecclesijs.de maio.7 obe. fo.ccxc.nume.3.col.iij.
Crimen pbatũ p exceptionẽ nõ repellit ab alijs beneficijs.in ca.super his.de accu.fo.xxx.nu.6.col.j.
Criminosus acta sententia pmoueri potest in.c.ex tenore.de tẽpo.ordi.fo.cxc.nu.1.colũ.j.
Criminosus an admittat ad accusandũ.in.c.nulli.de accu.folio.xxvij.nu.1.colũ.j.
Criminosus an accuset criminosum.in.c.j.de accu.fo.xxvj.numero.1.col.iij.
Crimen aliquãdo ab ignorãte cõmitti dicitur.in.c.si.de purga.cano.fo.cvij.nu.5.col.iiij.
Crimen sub spe venie nõ est cõmittendũ.in.c.illũ.de cle.excõ. fo.lxxxvj.nu.3.col.ij.
Criminosi a denũciando repelli debẽt.in.c.cum oporteat. de accu.fo.xxxij.nu.8.col.iiij.
Crimina dicunt morbi.in.c.nihil.de elec.fo.cliij.nu.2.co.iiij.
Crimina vndecunq; euenerũt sunt punienda.in.c.at si clerici de iude.fo.cxxj.nu.2.col.j.
Crimen pbat p instrumentũ.in.c.cum ad sedem.de resti.spo. fo.xxvj.nu.3.col.j.
Criminibus breuiter obuiandũ est.in.c.ad hec.de rescrip.folio.xxxj.nu.1.col.iiij.
Criminosus quilibet an repellatur a testimonio.in.c.testimonium.de testi.fo.l.nu.2.col.iiij.
Crimina enormia: mediocria: 7 leuia que sint.in.c.quesitũ.de tẽpo.ordi.fo.cxciij.nu.2.col.ij.
Criminosus semel an semper presumatur esse criminosus.in ca.super eo.de elec.fo.xvj.nu.2.col.j.
Crisma pure 7 sine precio conferri debet.in.c.ad nostram.de symo.fo.xliij.nu.1.col.iiij.
Christiani ministrãtes sarracenis sunt excõmunicati.in.c.ita de iude.fo.liij.nu.1.colũ.iiij.
Christianus ex sarracena filium suscipiẽs: deinde contrahẽs cum ea facta christiana an cẽseatur legitima proles.in.c.tãta.qui filij sint legitimi.fo.xix.nu.8.col.iiij.
Christiani seruientes in domibus iudeoz sunt excõmunicati in.c.iudei sine.de iude.fo.liij.nu.1.col.iij.
Christiane religioni fauendum est.in.c.gaudemus.de diuor. folio.xxiij.nu.4.colũ.j.
Christus in ecclesia est sacerdos 7 sacrificium.in rub.de sum. tri.7 fide catho.fo.x.nu.3.col.ij.
Christus est perfectus deus 7 homo.in.c.cum christus.de hereti.fo.lviij.nu.1.col.j.
Cruce signati qui dicũtur.in.c.qõ super his.de fide instru.fo. lv.nume.2.colũ.ij.
Cruce signati licite possunt transire in nauibus excõmunicatoz.in.c.si vere.de sen.excõ.fo.cxxvij.nu.6.col.j.
Crudelitas an in corripiẽte venit redarguẽda.in.c.ij.de clericus.percus.fo.lxxxiij.nu.1.colũ.iiij.
Cultui diuino fauendũ est.in.c.in his.de priuileg.fo.ciij.nu. 1.colũ.iiij.
Cultus diuinus est potius augẽdus q̃ minuendus.in rubri. eadem.fo.eo.nu.2.co.ij.
Culpa lata quid sit.in.c.cum gratia.de cõmo.fo.lxxij.numero.11.colũ.j.
Culpa leuis leuiter indulgetur.in.c.cum dilecti.de accusa.folio.xxxij.nu.8.colũ.j.
Culpa per baptismum remittitur.in.c.maiores.de baptismo fo.ccxxj.nu.2.col.ij.
Cupiditas in clericis reprobatur.in.c.ex parte.de alie.iudic. mut.fo.cccxxxvij.nu.2.col.iij.
Cupiditas dicitur effrenata.in probemio decreta.fol.iiij.numero.3.col.iiij.
Cupiditas generat litigia.in phe.decre.fo.iiij.nu.4.col.iiij.

Cura de nomine nõ est habenda.in.c.excõicamus. de bereti. folio.lx.nu.1.col.ij.
Cura animarum dicitur regimen.in.c.nihil.de electi.fo.cliij. nume.1.colũ.iij.
Custodia ecclesiarũ vacantium spectat ad diocesanũ.in.c.cũ venisset.de institu.fo.lij.nu.1.col.iiij.
Custodia ecclesiarũ vacantiũ ad quẽ spectat.in.c.cũ ⁊ plãtare.§.in ecclesijs.de priuileg.fo.xcv.nu.2.col.iiij.

De littera.D.

Dans vt aliquid recipiat eque peccat vt pecuniaz recipiens in.c.cum satis.de symo.fo.xlij.nu.3.col.iij.
Damnatus per inquisitionẽ an sit infamis.in. c. inquisitionis.de accu.fo.xxxiiij.nu.7.col.iij.
Dãnari an quis possit sine accusatore.in.c.euidẽtia.fo.xxvij. nume.2.col.iiij.
Damnatus de homicidio an sit ipso iure priuatus beneficio in.c.inquisitionis.de accu.fo.xxxiiij.nu.5.colũ.iij.
Damnũ ⁊ interesse etiã de iure canonico peti possunt.in.c.dilecti.de foro cõpe.fo.x.nu.2.co.iij.
Damnũ q̃ quis sua culpa sentit debet sibi imputari.in.c.cuz gratia.de cõmo.fo.lxxxj.nu.4.col.ij.
Data inter ꝓiuges in gradu ꝓhibito qñ applicentur fisco.in c.⁊ si necesse.de dona.inter vi.⁊ vro.fo.xxv.nu.4.col.j.
Datũ ob causam causa non secuta repetitur.in.c.⁊ si necesse. de dona.inter vi.⁊ vro.fo.xxv.nu.2.colũ.j.
Data litterarũ semper est attendenda.in.c.eam te.de rescrip. folio eo.nu.7.colũ.iij.
Debita ecclia vacante cui sunt soluenda.in.c.constitutus.ne sede vacã.fo.lxvij.nu.1.col.iiij.
Debitor tenetur soluere vsuras quas p eo soluit fideiussor. in.c.peruenit.de fide.fo.ci.nu.6.colũ.ij.
Debitor qñ dicatur diu cessasse in solutiõe.in.c.cum de fide. folio.cxlix.nu.1.col.iij.
Debitor decime cõpellitur ad solutionem per cẽsurã ecclesiasticã.in.c.in aliquibus.de deci.fo.clvi.nu.1.col.iij.
Debitor q nõ est soluẽdo excõicatus põt absolui cũ cautione de solucndo si ad pinguiorẽ fortunã deuenerit.in.c.odoardus.de solu.fo.ciij.nu.5.col.iij.
Debitor an teneat ire ad domũ creditoris.in.c.cum cõtra.de pig.fo.xcix.nu.3.co.iij.
Debitor excusat a periurio si captiuitate detẽtus satisfaccre nõ potuit.in.c.significãte.de pig.f.xciv.nu.2.col.iij.
Debitus dicitur qõ ab initio exigi potest.in.c.parrochianos. de deci.fo.cxlix.nu.1.col.j.
Debilitas est causa sufficiens cedendi beneficiuz.in.c.nisi.§. alia.de renũ.fo.clxxxij.nu.1.col.iiij.
Deceptus in minus q̃ in dimidia an possit ad aliqd agere.in c.cũ dilecta.de emp.fo.lxxxv.nu.4.col.iij.
Deceptus vltra dimidiã quando quis vicatur.in.c.cũ cãm. de emp.fo.lxxxv.nu.2.col.iij.
Deceptis ⁊ nõ decipientibus succurritur.in.c.cũ vniuersorum.de re.permu.fo.xciij.nu.1.col.iij.
Decima est in precepto.in.c.nõ est.de deci.fo.cl.nu.2.co.ij.
Decime fuerunt a deo reseruate in signuz vniuersalis dominij.in.c.cũ nõ sit.de deci.fo.clvj.nu.1.colũ.iiij.
Decime si nõ soluãtur imminet periculũ animarum.in.c.cuz nõ sit.de deci.fo.clvj.nu.2.colũ.iiij.
Decime personales debentur ecclesie a qua recipiunt sacramẽta.in.c.nouũ.de deci.fo.cxlvj.nu.2.col.iiij.
Decime sunt res spirituales.in.c.tua.de decimis.fol.clij.nume.1.colũ.j.
Decimã nõ soluere est peccatũ mortale.in.c.ex parte.de decimis.fo.cl.nu.1.col.ij.
Decime an licite exigantur ab excõmunicatis.in.c.cũ voluntate.§.pdicatores.de sen.excõ.fo.cxxxvj.nu.3.col.iiij.
Decime ad quẽ effectũ fuerunt institute.in.c.a nobis.de decimis.fo.clj.nume.3.colũ.ij.
Decima an debeat de eo qõ peruenit ad aliquẽ titulo gratuito.in.c.pastoralis.de deci.fo.liij.nu.2.colũ.j.
Decima de annualibus quo tẽpore peti possit.in.c.ad apostolice.de deci.fo.cl.nume.4.col.ij.
Decime cũ integritate solui debent.in.c.in aliquibus.f.clvj. nume.2.colũ.iij.
Decime integraliter solui debẽt.in.c.cõmissum.de decimis. fo.cxlvij.nu.1.col.j.
Decima dicit esse in precepto.in.c.peruenit.de deci.fo.cxlvij nume.1.col.iij.
Decima debetur de feno ⁊ lana.in.c.peruenit.de decimis.fo

lio.cxlvij.nu.2.col.iiij.
Decime sine diminutione solui debent.in.c.cuz homines.de decimis.fo.cxlvij.nu.1.col.iiij.
Decima statim solui debet.in.c.cũ homines.de deci.f.cxlvij. nume.2.col.iiij.
Decime psonales debẽtur ecclesie personali.in.c.ad apostolice.de decimis.fo.cl.nu.1.col.j.
Decime personales que dicantur in.c.ad apostolice.de deci. fo.cl.nume.2.col.ij.
Decime animaliũ an cõputentur inter prediales vel psonales.in.c.ad apostolice.de deci.fo.cl.nu.3.co.iij.
Decime cui ecclesie debẽtur.in.c.significauit.de parrochijs. fo.cxlvj.nu.ij.col.j.
Decime qualiter sunt soluende.in rubrica de decimis.folio cxlvj.nume.1.col.j.
Decime sunt tributa animarũ.egentiuz.in.c.tua.de decimis. fo.cliij.nu.1.col.ij.
Decime debentur clericis loco dei.in.c.tua.de decimis.folio cliij.nume.2.colũ.iij.
Decime qua actiõe petũtur.in.c.tua.de deci.f.cliij.nu.3.co.iij.
Decime possunt cõpetere laico per priuilegiũ ab aliquo concessum.in.c.tua.de deci.fo.cliij.nu.3.colũ.j.
Decime ⁊ ecclesie prescribi possunt.in.c.dudum.de decimis. fo.clv.nume.2.col.iiij.
Decimarum debitor compellitur ad illas soluendas.in.c.ex transmissa.de deci.fo.cl.nu.1.colũ.iiij.
Decime quãdo sunt soluende.in.c.pastoralis.de decimis.fo. cliij.nu.4.colũ.iij.
Decime an possint dari laicis.in feudum.in.c.q̃uis.de deci. fo.cxlix.nume.2.col.ij.
Decime de iure nõ spectãt ad ecclesias parrochiales.in.c.cũ contingat.de deci.fo.cliij.nu.2.colũ.iij.
Decime an possint vendicari in.c.parrochianos.de decimis. folio.cxlix.nume.2.colũ.ij.
Decẽdium dicitur longum tẽpus.in.c.cum haberet.de eo q dur.in vro.quã pol.fo.xij.nu.2.colũ.j.
Decretum vnde dicitur in.c.innnotuit.de elec.folio.cxiij.numero.6.colũ.ij.
Decretum per quos fieri debeat.in.c.innotuit.de elect.folio cxiij.nume.7.col.ij.
Decretum an sit de substantia electionis.in.c.innotuit.de electio.fo.cxiij.nu.8.co.ij.
Decretalibus omnibus in iudicijs vti possumus.in phemio decreta.fo.vj.nume.1.co.iij.
Decretales dicunt epistole.in phe.decre.fo.vj.nu.1.co.j.
Decreta patrum sunt seruanda.in rubri.de consti.fo.xiij.numero.1.colũ.ij.
Decretales que sunt emẽdate.in phe.decre.fo.ij.nu.2.co.iij.
Defectus littere vel syllabe an vitiet rescriptum.in.c.ex parte.de fide instru.fo.lvj.nume.1.col.ij.
Defectus modi nõ inducit rescissionẽ contractus.in.c.vex. de cõdi.appo.fo.x.nu.4.col.iij.
Defectus sciẽtie in prelatis nõ est tolerandus.in.c.inter cetera.de offi.ordi.fo.cclxxx.nu.1.colũ.ij.
Defensor sine mãdato an in causa legitimitatis admittatur. in.c.causam.qui filij sint legitim.fo.xx.
Defensor si interficiat aggressorem an sit irregularis.in.c.ad audientiã.de homi.fo.lxviij.nu.7.col.iij.
Defuncti in curia qualiter intelligant.in.c.accedẽs.de accu. fo.xxxvj.nu.2.colũ.iiij.
Deficiens in pbatione habetur pro conuicto.in.c.tam litteris.de test.fo.xlvj.nu.2.col.iiij.
Degradati an cõficiunt.in.c.a nobis.de sacra.iterã.fo.cciij. nume.1.colũ.j.
Degradatio a quo differt ab amotione perpetua.in.c.qualiter.§.bunc tamẽ.de accu.f.xxxix.nu.16.col.4.
Degradatio an contineatur sub nomine cẽsure.in.c.querenti.de verbo.sig.fo.cxl.nu.2.colũ.ij.
Degradatio ꝓpria est ea que actualiter fit in.c.nouimus.de verbo.signi.fo.cxlvj.nu.2.col.j.
Degradatio dicitur capitis diminutio.in.c.qualiter.§.verũ. de accu.fo.xxxvij.nu.3.colũ.iij.
Degradatio ⁊ suspensio equiparantur.in.c.si quis de cle.vena.fo.lxxxv.nu.1.colũ.iij.
Delegationi facte ad instantiam suam potest quis renunciare.in.c.ad petitionem.de accusatio.folio.xxxv.nu.2.col.iij.
Delegatus ad nudum mysterium non subdelegat.in.c.quoniam.§.ceterum.de officio delega.fo.cclxiij.col.ij.
Delegatus est iudex extraordinarius.in.c.decetero.de transactio.fo.ccc.nu.1.colũ.iiij.
Delegatus ab ordine an retineat caracterem.in.c.nõ potest. de sentẽ.⁊ re iudi.fo.lxxj.col.iij.
Delegatus ꝓpter suspitionẽ recusatur.in.c.causam.de offi. delega.fo.cccxxij.nu.1.col.iiij.
Delegatus pape subdelegat personis ecclesiasticis.in.c.cuz te.de offi.delega.fo.cccxxiij.nu.1.col.j.
Delegatus inserit rescriptũ in citatione.in.c.de dila.fol.xvj. nume.1.colũ.j.
Delegatus sine causa nõ recusat.in.c.suspitionis.de offi.deleg.fo.cclx.nu.1.co.ij.
Delegatio quid sit ⁊ quomodo fit.in.c.qꝛ intentionis.de priuileg.fo.ciij.nu.1.col.iij.
Delegatio ⁊ nouatio qualiter differant.in.c.⁊ fo.eod.numero.2.colũ.iij.
Delegatus mulctari potest.in.c.de causis.§.illis.de offi.delega.fo.cccxxvj.nu.2.col.j.
Delegatus pape est maior ordinario in causa sibi cõmissa.in c.si qñ.de offi.delega.fo.cccxxvj.nu.2.colũ.iiij.
Delegatus gerit vices delegantis.in.c.sane.de offi.delegati. fo.cccxviij.nu.1.col.iij.
Delegatus est maior partibus inter quas datur.in.c.⁊ fo.eo. numero.2.col.iij.
Delegatus an cognoscat de qualitate pecum.in.c.super litteris.de rescrip.fo.xlij.nu.11.col.ij.
Delationi iuramenti in quib⁹ casibus fit locus.in.c.iuramẽtum.de iureiurã.fo.lxv.nu.2.col.iiij.
Delegatus pape in causa inquisitiõis cõtra episcopũ potest eum priuare.in.c.in nostra.de pcur.fo.cccix.nu.3.colũ.iij.
Delegatus pnunciat an sit iudex vel nõ.in.c.significantib⁹. de offi.deleg.fo.cclix.nu.2.colũ.j.
Delegatus recognoscit an sit sua iurisditio.in.c.cum olim.de offi.delega.fo.cclij.nu.4.colũ.ij.
Delegatus an possit impedientes sentẽtie executionẽ punire in.c.sane.de offi.deleg.fo.cccxxviij.nu.4.col.iiij.
Delegatus super inquisitione subdelegare potest.in.c.venerabili.de offi.delega.fo.cclviij.nu.2.col.ij.
Delegatus sup petitorio cognoscit de possessorio.in.c.ex conquestione.de resti.spo.fo.xxiij.nu.2.col.ij.
Delegatus iudicat an sit sua iurisditio.in.c.pastoralis.de rescrip.fo.eo.nume.1.col.iij.
Delegatus an possit absoluere excõmunicatũ a legato.in.c. prudentiã.§.seia.de offi.deleg.f.cccxxxvij.nu.4.co.ij.
Delegatus pnunciat an sit iudex vel nõ.in.c.significantib⁹. de offi.deleg.fo.cclix.nu.2.colũ.j.
Delegatus pape est maior quolibet ordinario.in.c.studuisti. de offi.lega.fo.cclxv.nu.1.col.iiij.
Delegatus ab ordinario nõ mandat suam sentẽtiã executioni.in.c.si quis contra.de foro cõpe.fo.vij.nu.2.col.ij.
Delegatio potest fieri sub certo modo.in.c.⁊ f.eo.nu.2.co.iiij.
Delegatus pape subdelegare põt.in.c.quoniam.de offi.delega.fol.cclxiij.nu.1.col.iiij.
Delegato a principe cõceditur a iure subdelegandi potestatẽ in.c.⁊ fo.eo.nu.2.colũ.iiij.
Delegatus a principe cũ clausula appellatione remota:cum hac clausula subdelegare nõ põt.in.c.super.de offi.delega. fo.ccxliij.nu.1.colũ.j.
Delegatus pape potest mãdare ordinario q̃ exequatur suã sentẽtiam.in.c.significasti.de offi.deleg.f.cccxxvj.nu.1.co.ij.
Delegatus an possit cogere iudices seculares vt exequatur. in.c.significasti.de offi.deleg.fo.cccxxvj.nu.2.colũ.iij.
Delegatus an possit indicere bellum cõtra resistentem executioni.in.c.significasti.de offic.delega.fo.cccxxvj.nu.3.colũ.iij.
Delegatio facta vignitati transit ad successorẽ.in.c.qñ.de of. delega.fo.cccxix.nu.1.col.ij.
Delegatus põt cõpellere subdelegatum ad accipiendũ subdelegationẽ.in.c.pastoralis.de offi.deleg.fo.cccxlv.nu.2.co.j.
Delegatus pape põt cuilibet subdelegare in.c.pastoralis.§. item.de offi.delega.fo.cccxlvj.nu.1.col.iij.
Delegatus legati an possit citationem delegare.in.c.⁊ fo.eo. numero.2.col.iij.
Delegatus an possit cõmittere causam q̃diu reuocauero.in ca.ij.de offi.deleg.fo.cccxx.nu.3.col.j.
Delegatus an possit subdelegare partibus inuitis.in.c.ij.de offi.iudi.delega.fo.cccxiiij.nu.4.col.iiij.
Delegatus an possit inuocare brachiũ seculare.in.c.j.de offi ci.iudi.delega.fo.cccxiiij.nu.3.col.j.
Delegatus pape nõ debet subdelegare nisi ex graui causa.in ca.ij.de offi.iudi.delega.fo.cccxxiij.nu.1.col.iiij.
Delegatus super inquisitione subdelegare potest.in.c.venerabili.de offi.delega.fo.cclviij.nu.2.col.ij.
Delinquẽtes veniunt cohibẽdi in.c.vt fame.de senten.excõ. fo.cxxvij.nu.5.co.ij.
Delicta an tollantur cõpẽsatione.in.c.intelleximus.de adulte.fo.lxxiij.nu.3.colũ.iiij.
Delinquentẽ an sit licitũ manifeste reprehẽdere.in.c.cũ ex iniuncto.de bereti.fo.lx.nu.2.col.j.
Delictũ vnius an aliũ punire faciat.in.c.excõicamus.§.si vero.de bereti.fo.lx.nu.3.col.iiij.
Delictũ omni cessante priuilegio an faciat sortiri forum.in.c. ⁊ nõnulli.de pscrip.fo.lxxij.nu.9.col.iij.
Delictum prelati nõ nocet ecclesie.in rubrica de summa trinita.⁊ fide catho.fo.xj.nu.5.co.ij.
Delicta an tollantur cõpensatione.in.c.tua.de adulter.folio lxxiij.nu.3.co.iij.
Denuncians debet premonere.in.c.licet beli.de symo.f.xlvj. numero.4.
Denũciatio an impediat eligẽtes ne eligant.in.c.ad dissoluẽdum.de despõ.impub.fo.ix.nu.10.col.j.
Denũcians an se inscribat ad penã talionis.in.c.inquisitionis.de accu.fo.xxxiiij.nu.4.co.ij.
Denũciatio vindictam precedere debet.in.c.ij. de accu.folio xxvj.numero.3.col.iiij.
Denũcians repellitur si denũciat malo zelo.in.c.cũ oporteat. de accu.fo.xxxij.nu.4.colũ.iiij.
Depositũ ab ordinibus qs restituere possit.in.c.clerici.de cleri.excõ.fo.lxxxvj.nume.2.colũ.j.
Depositarius an semper teneat de culpa.in.c.bona fides.de depo.fo.lxxxij.nu.1.col.iiij.
Deponẽtes plures an simul amitti possint.in.c.super his.de accu.fo.xxx.nu.11.colũ.j.
Depositus nõ dicitur omni priuilegio clericali exutus.in.c. de adulterijs.de iudi.fo.iij.nu.2.colũ.ij.
Deponẽtes sup cõsanguinitate necesse habent incipere a primo gradu.in.c.tua nos.de cõsang.⁊ affi.fo.xvij.nu.2.colũ.j.
Depositarius qua re tenetur de leuissima culpa.in.c.cũ gratia.de cõmo.fo.lxxxj.nu.9.colũ.iiij.
Depositus celebrãs excõmunicatur.in.c.si qs.de cleri.excõ. fo.lxxxv.nu.1.colũ.iij.
Depositio per inquisitionẽ fieri potest.in.c.veritatis.de dolo.fo.xxx.nu.3.col.iij.
Depositum factũ persone nõ obligat ecclesiam.in.c.cum gratia.de cõmo.fo.lxxxij.nu.17.colũ.ij.
Deputati qui dicãtur ad dandũ litteras apostolicas.in.c.dura.de cri.fal.fo.lxxxj.nu.iiij.col.iij.
Deputatus ad media cause magis dicitur auditor q̃ cognitor.in.c.super.§.porro.de officio.delega.fol.ccxliij.numero.1.colũna.ij.
Despõsatio p annullũ infert matrimonium.in.c.tenor.de senten.⁊ re iudi.fo.lxxj.nu.1.col.iiij.
Desponsata inuita postea sponte cognita cõtra matrimoniũ nõ auditur.in.c.insuper qui ma.accu.poss.fo.xxij.co.ij.nu.1.
Desponsatio cum homicida non currit.in.c.j.de cleri.pug.in duel.fo.lxxij.nu.3.col.iiij.
Detẽtio quid sit.in.c.olim.de resti.spolia.fo.xxiij.nu.8.co.ij.
Deuolutio ꝓpter negligentiã inferioris fit ad superiorẽ.in.c. postulastis.de ꝓcess.ꝓben.f.lxx.nu.3.col.ij.
Deuolutio debet fieri ad capitulũ ꝓpter delictũ archiepi.in c.qꝛ diuersitatẽ.de cõcess.ꝓbẽ.fo.lviij.nu.3.col.j.
Deuolutio an possit fieri ad metropolitanũ omisso epo.in.c. cum in cunctis.de elec.f.ciij.nu.3.col.iiij.
Deus plus indulget q̃ puniat.in.c.ad deliberandũ.de iude. fo.lvj.nume.11.col.ij.
Deus dicitur rex pacificus.in prohemio decreta.folio.iiij.numero.2.colũ.iiij.
Deus in quo per anathema percutit animas.in.c.si quis.de rebus eccle.fo.lxxvij.nu.6.col.iij.
Diabolus dicitur lupus rapax.in.c.ne p defectu.de electio. fo.cxlvj.nu.1.colũ.iij.
Diaconus missam celebrans ad sacerdotium nõ pmouetur ⁊ a diaconatu suspẽditur.in.c.ij.de cleri.nõ or.mi.f.lxxxviij. nume.1.colũ.ij.
Diaconatus est superior archidiaconatu.in.c.cũ in cunctis. §.inferiora.de electio.fo.ciij.nu.3.colũ.ij.
Dictio preter quãdoq̃ ponitur inclusiue.in.c.si quis.de reb. eccle.fo.lxxvij.nu.3.col.ij.
Dictio etiam est implicatiua.in.c.cum in cunctis.§.inferiora. de elec.fo.ciij.nu.1.col.ij.

Dictio etiã est implicatiua.in.c.de multa.§.hocidez.de pbẽ. fo.xlij.nu.1.colũ.iij.
Dictio tunc ad qõ tempus refertur.in.c.cõstitutus.de rescri. fo.eo.nume.5.col.iij.
Dictio penitus quid hic denotat.in.c.p inquisitionẽ.de electio.fo.cxxv.nu.5.col.j.
Dictio alius quid ponit.in.c.ex rescripto.de loca.fo.lxxxvij. nume.3.colũ.iij.
Dictio sicut quid importat.in.c.examinata.de confir.vtili et inutili.fo.lxxxvij.nu.1.col.iij.
Dictio vniuersalis an possit exponi p particulari.in.c.verũ. de cõdi.appo.fo.x.nu.2.col.iij.
Dictio fm ⁊ dictio iuxta accipiũtur p eodem.in.§.cõtra qõ. de verbo.signi.fo.cxlv.nu.1.col.ij.
Dictio etiã qualiter ponatur.in.c.vt si vnaniniter.de postu. fo.xciij.nu.1.colũ.ij.
Dictio etiã est implicatiua.in.c.cuꝫ gratia.de cõmo.fo.lxxxj. nume.3.col.ij.
Dictio verũ importat geminationẽ.in.c.sua nobis.de appel. fo.lxxxv.nu.1.co.iij.
Dictio ita facit modũ.in rubri.de cõsti.fo.xx.nu.1.colũ.j.
Dictio iuxta adiecta infinitiuo inducit conditionem.§.⁊ fol. eo.nu.2.col.iij.
Dictio quodãmodo est nota impropietatis.in.c.gratum.de postu.fo.lxxxviij.nu.1.colũ.iij.
Dictio nullatenus quid denotet.in.c.super litteris.folio eo. numero.6.col.ij.
Dictio vo ponitur aduersatiue.in.c.super eo.de elec.fol.cvj. nume.1.co.j.
Dictio maxime quid denotat.in.c.cum vintoniẽsis.de electi. fo.cxxij.nu.1.col.iij.
Dictio cum: aliquãdo ponitur p quãdo.in.c.cũ gratia.de cõmo.fo.lxxxj.nu.1.colũ.j.
Dictio quãdoq: aliquãdo ponit p etiã.in.c.cum tanto.§.licet de ꝓsue.fo.lxxviij.nu.2.col.iij.
Diete vulgares ⁊ legales que dicantur.in.c.nonnulli.de rescrip.fo.lij.nume.4.col.ij.
Differentia inter cõpensatione ⁊ deductionẽ.in.c.bona fides §.sane.de depo.fo.lxxxiiij.nu.2.colũ.j.
Differentia inter cõtemptũ ⁊ contumaciam.in.c.olim.de rescrip.fo.l.nu.3.col.j.
Differentia inter mãdatũ ⁊ iussum.in.c.ioannes.de regula. fo.clix.nume.3.colũ.iij.
Differentia inter dignitatẽ: personatũ: ⁊ officiũ.in.c.de multa.§.hoc idem.fo.xlj.nu.2.colũ.iij.
Differentia inter puẽtus ⁊ prebendam.in.c.iacobus'.de symo.fo.l.nu.2.col.ij.
Differentia inter ineligibilem actiue ⁊ passiue.in.c.excõicamus.§.credentes.de bere.fo.lxj.nu.2.col.j.
Differentia inter excõicationẽ factã nominatim ⁊ factã generaliter.in.c.ppofuit.de cle.excõ.fo.lxxxvj.nu.3.col.iiij.
Differentia inter generalem inquisitionẽ ⁊ specialẽ.in.c.pertuas.de symo.fo.xlvij.nu.4.col.ij.
Differentia inter arbitrũ ⁊ arbitratorem.in.c.quintauallis. de iureiur.fo.lxiij.nu.2.col.ij.
Differentia inter cõiugium fidelium ⁊ infidelũ.in.c.quanto. de diuor.fo.xxij.nu.2.colũ.iiij.
Differentia inter primũ cõsensum ⁊ secundum.in.c.cõsultationi.de spõ.⁊ mat.fo.v.col.iij.nu.2.
Differentia inter falsantẽ ⁊ vtentem.in.c.ad falsarioꝫ.de crimi.fal.fo.lxxxij.nu.2.col.j.
Differentia inter cõdictionem ex lege ⁊ actionẽ de dolo.in.c. sepe.de resti.spo.fo.xxvij.nu.3.col.j.
Differentia inter actionẽ in factum ⁊ cõdictionem ex lege.in ca.⁊ fo.eo.nu.4.colũ.j.
Differentia inter cõcilium lateranẽse ⁊ generale.in.c.de multa.fo.xlj.nu.1.col.ij.
Diffinitio vera debet esse conuertibilis cum suo diffinito.in rubri.de sum.tri.⁊ fi.catho.fo.vij.nu.4.colũ.iij.
Difficultas excusat a periurio.in.c.breui.de iureiur.f.lxj.numero.1.colũ.iiij.
Dignitas quid sit.in rubrica de preben.⁊ dignitati.folio.xxj. nume.2.colũ.j.
Dignitas surreptitia quando dicatur.in.c.cuꝫ dilecta.de rescrip.fo.xlvij.nu.4.colũ.iij.
Dignitates duas quis habere potest.in.c.cũ fine.de arbitris fo.cccxxxviij.nu.1.colũ.iij.
Dignitatẽ ⁊ canonicatuꝫ cum prebenda quis habere potest. in.c.eam te.de rescrip.fo.eo.nu.8.co.iij.
Dignitates plures ex iusta causa quis habere potest.in.c.cũ nostris.de cõcel.prebẽ.fo.v.nu.5.colũ.iij.
Dignitas qd sit ⁊ quot modis sumat.in.c.qꝫ nõ.de cleri.non resi.fo.xvij.nu.2.col.iij.
Dignitas noua cõstitui nõ põt in ecclesia sine licentia pape. in.c.cũ olim.de ꝓsue.fo.lxxiij.nu.j.col.iiij.
Dignitates plures obtinere est irrationabile.in.c.ad hec.de prebẽ.fo.xxiij.nu.1.co.iij.
Dilatorias successiue pponere an sit licitum.in.c.ex parte.de rescrip.fo.lxj.nu.5.col.ij.
Dilatorie ante litẽ contestatã sunt opponende.in.c.inter monasterium.de re iudi.fo.lxxiij.nu.2.col.j.
Dilationes tres ad pducendũ testes dari possunt.in.c.in causis.de testi.fo.xlij.nu.1.col.ij.
Diocesis nomine an veniat ciuitas.in.c.quia nõnulli.de magistra.fo.lij.nu.2.col.iij.
Diocesis nomẽ includit ciuitatẽ.in.c.ad abolendam.de hereti.fo.lviij.nu.3.col.ij.
Diocesanus põt dare ecclesie inferiori ius instituendi.in.c.cũ venisset.de insti.fo.lij.nu.3.co.j.
Diocesanus ecclĩam loco religioso donare potest.in.c.cũ venisset.de resti.spo.fo.xxij.nu.2.colũ.j.
Discordia vitanda est.in.c.licet.de elec.f.xcvij.nu.1.co.j.
Discretio requiritur in dispensatione.in.c.nisi.§.persone.de renũ.fo.clxxxiij.nu.2.col.iij.
Discretio requiritur in dispẽsatione.in.c.j.de ordi.ab epis.q epis.renũ.fo.cxcv.nu.3.col.ij.
Dispensari an possit cũ diacono matrimoniũ cõtrahẽte.in.c. j.qui cleri.vel vouẽ.fo.xj.nu.3.col.iij.
Dispensare cũ homicida quis possit.in.c.sicut dignũ.§.clericos.de homi.fo.lxvij.nu.2.col.j.
Dispensatio ex causa rationabili est fienda.in.c.de multa.§. circa.de prebẽ.fo.xliij.nu.4.col.ij.
Dispensatio est necessaria cũ aliquid fit contra ius.in.c.ij.de eo qui cog.ꝓsan.vxo.fo.xv.nu.2.col.ij.
Dispẽsationẽ allegans illã ꝓbare debet.in.c.cum vintoniensis.de elec.fo.cxxij.nu.2.co.ij.
Dispensari an possit super quolibet voto.in.c.j.de voto.fol. lxvij.nu.5.col.3.
Dispensationem allegãs illaꝫ ꝓbare debet.in.c.fi.de scisma. fo.lxiij.nu.1.col.iij.
Dispẽsatio quõ ꝓbari debeat.fo.⁊.c.eo.nu.2.colũ.iiij.
Dispensat' an poterit accusari.fo.⁊.c.eo.nu.3.col.iiij.
Dispensari an possit p excõicatus teneat beneficiũ.in.c.postulastis.de cle.excõ.fo.lxxxvj.nu.3.colũ.iiij.
Dispẽsatio in ecclesijs an sit necessaria.in.c.quesitũ.de tẽpo. ordi.fo.cxciij.nu.1.col.iiij.
Dispẽsatio intelligit ꝑhibita omni casu in quo nõ inuenitur expresse pmissa.in.c.dilect'.de tẽp.ordi.fo.cxciij.nu.2.col.j.
Dispensatio ante peractã penitentiã fieri non potest.in.c.de adulteriis.de iud.fo.iij.nu.1.col.ij.
Dispẽdium quis pati nõ debet vt meretur premiũ.in.c.puerit.de fideiuf.fo.cj.nu.4.col.j.
Dispositio beneficioꝫ plenaria spectat ad papã.in.c.mandatum.de rescrip.fo.cxiij.nu.4.col.iij.
Dispositio testatoris priuata nõ potest immutare generalem cõstitutionẽ canonis.in.c.requisiti.de testa.fo.cxx.nu.3.co.iiij
Dispositio iuris cõmunis põt deduci in consuetudines.in.c. cum venisset.de institu.fo.liij.nu.2.co.j.
Dispositio quare dicatur generalis.in.c.cũ in partibꝰ.de verbo.sig.fo.cxxxix.nu.1.co.iiij.
Dispositio generalis an restringi debeat.in.c.ij.de ꝓiug.lep. fo.xij.nu.2.colũ.iij.
Distributiones quotidiane dãtur tm̃ his qui intersunt diuinis.in.c.licet.de prebẽ.fo.xlvj.nu.2.colũ.j.
Distributio in incertũ spectat ad solũ epm.in.c.cum sit.de iude.fo.lv.nu.4.colũ.j.
Distinctio an in criminalibus possit interuenire ꝓcurator.in ca.veniẽs.de accu.fo.xxix.nu.8.col.ij.
Diuturnitas tpis quare requirat in cõsuetudine.in.c.cũ tanto.§.licet.de ꝓsue.fo.lxxxiij.nu.xxvij.co.j.
Diuturnitas an minuat peccatũ.in.c.cũ haberet.de eo q du. in matri.quã pol.fo.xij.nu.4.col.j.
Diuinare nõ est nostre potẽtie.in.c.vt nostrum.§.porro.vt ecc le.benefi.fo.lxxv.nu.2.col.j.
Diuinationes ⁊ obseruationes siderum sunt prohibite.in.c. j.de sortileg.fo.lxxxij.nu.2.co.iiij.
Diuina ab hereticis audire an sit licitũ.in.c.fraternitatis.de hereti.fo.lvij.nu.4.col.iij.

Diuisio parrochie

Diuisio parrochie an possit fieri inuitis clericis.in.c.auaricie.de preb.fo.xxij.nu.5.col.j.
Diuisio possessionũ nõ facit qõ negocia censeanꝫ discreta.in c.edoceri.de rescrip.fo.xlvj.nu.3.col.ij.
Diuortij sntiam rescindi petens non audit.in.c.cõsanguinei. de sentẽ.⁊ re iudi.fo.lxxi.nu.1.col.iiij.
Doctores in vniuersitate monopoliũ facere non debẽt.in p be.decre.fo.iij.nu.4.col.ij.
Doctor si dat pecuniã scholari vt a deat ei? lectiões.an sit symonia.in.c.quia nõnulli.de magist.fo.lij.nu.5.co.iij.
Docti ad docẽdum assumi debent.in.c.fi.de magist.folio.liij. nume.1.columna.j.
Doctores aliquando vocanꝫ magistri.in rubri.de cõstitu.fo. eo.numero.1.col.iiij.
Doctor de collecta an teneatur soluere decimas.in.c.pastoralis.de decimis.fo.cliij.nu.3.col.ij.
Doctor qui pnunciauit in causa scholaris an possit dare corporalem possessionem.in.c. significasti.de offic.delega.folio ccxxvj.nume.4.col.iij.
Doctoratus est dignitas.in.c.ij.de magist.fo.lij.nu.1.col.ij.
Dolus ꝓcuratoris extra iudiciũ an noceat domino.in.c.j. vt lit.non contest.fo.xij.nu.5.col.j.
Dol' an sit culpa.in.c.cũ gra de cõmo.fo.lxxxj.nu.10.col.iiij.
Dominia an sint de iuregentiũ.in rubri.de ꝓstitu.folio.xvij. nume.6.columna.j.
Dominiũ an dicat duplex in rubri.de ꝓstit.fo.xvij.nu.7.col.j.
Dominium vtile an sit de iuregentium vel ciuili.in rubri.de constitu.fo.xvij.nu.8.col.j.
Dominium an possit tolli per constitutionem.in rubri.de constitu.fo.xvij.nu.10.col.ij.
Dominitẽporales an fundent intentionẽ suaꝫ de iure cõi.in c.nimis.de iureiur.fo.lxiij.nu.1.col.iij.
Domicilium an quis sortiat ratione beneficij.in.c.dilectus de rescrip.fo.liij.nu.2.col.j.
Dominiũ quid sit.in.c.olim.de resti.spol.fo.xxiij.nu.5.col.ij.
Dominiũ iam transfertur in depositariũ.in.c.bona fides.de depo.fo.lxxxij.nu.ij.col.iiij.
Dominium per retentionẽ pensionis nõ probatur.in.c.olim. de rest.spol.fo.xxiij.nu.3.col.j.
Dominica non est ieiunandum.in.c.ij.de homici.folio.lxv. nume.3.columna.iiij.
Dominus an possit retinere iumentum dans sibi dãnum.in c.si leserit.de iniur.fo.cviij.nu.1.col.iij.
Dominus feudi habet iurisditionẽ ordinariã.in.c.ceterũ.de iud.fo.iij.nu.1.col.iij.
Dominus volens aliquid vendere an teneatur requirere em phiteotam sicuti emphiteota dominum.in.c.potuit.de loca folio.xc.nu.2.col.j.
Dominus propter contumaciã ꝓcuratoris non excõicatur in.c.j.vt lit.non contest.fo.xij.nu.3.col.j.
Dominus feudi iudicat inter vasallos.in.c.ex transmissa.de fo.compe.fo.vij.nu.1.col.iiij.
Domũ in alieno construere nõ est licitum.in.c.cum olim de offi.deleg.fo.cclij.nu.2.col.iij.
Donatio simplex an valeat inter ꝓiuges.in.c.donatio.de do. inter vir.⁊ vxo.fo.xxv.nu.2.col.iij.
Donatio inter virũ ⁊ vxorẽ an validetur iuramento.in.c.cũ contingat de iureiur.fo.lxiiij.nu.2.col.ij.
Donatio a patre filio an valeat.in.c. donatio.de dona.inter vir.⁊ vxo.fo.xxv.nu.5.col.iiij.
Donata ambasiatoribus an sint mittentibus.in.c.postulastis.de concel.pre.fo.lxvj.nu.6.col.ij.
Donatio quã facit prelatus inconsulto capꝰo nõ valet.in.c. fraternitate.de dona.fo.clxx.nu.1.col.iiij.
Donatio potest recipi per procuratorẽ.in.c.inter.de dona.folio.cx.nume.2.col.iij.
Donatio inter cõiuges per quã alter fit pauperior non valet in.c.donatio.de do.inter vir.⁊ vxo.fo.xxv.nu.1.col.iij.
Donatio quid sit.in rubr.de dona.fo.cvij.nu.1.col.iij.
Donatio vnde dicatur.in rubri.de dona.fo.cvij.nu.3.col.iij.
Donatio ex liberalitate fidei debet.in.c.prudentes.de dona. fo.cvij.nume.1.col.iij.
Dos ⁊ donatio propter nuptias accedunt matrimonio.in.c. ⁊ si necesse.de dona.inter vir.⁊ vxo.fo.xxv.nu.3.col.j.
Dos reuocatur soluto matrimonio.in.c.nuper.de dona.inter vir.⁊ vxo.fo.xxv.nu.2.col.ij.
Dubium probabile excusat eũ qui alꝫ non excusaretur.in.c. cum tu.de vsur.fo.lxxvij.nu.3.col.iiij.
Duellum qua ratione sit prohibitum.in.c.hereticus.de cle. pug.in duel.fo.lxxij.nu.j.col.iiij.
Duellũ aspicientes peccant mortaliter.in.c.fi.de purg.vulga.fo.cviij.nu.3.col.ij.
Duellum est prohibitium.in.c.j.de cle.pug.in duel.fol.lxxij. nume.2.columna.iiij.
Duo petunt vnam coniugem vterq; probat contractum matrimonium neuter docet de anteriori tempore.quid iuris.in rubr.de spon.duo.duo.fo.ix.nu.2.col.iiij.
Duo cardinales an possint eligere papam.in.c.licet.de elec. fo.xcvij.nu.8.col.ij.
Duo dicuntur facere cõgregationẽ.in.c.nullus.de elec.folio xciij.nu.2.col.iiij.
Duo quando sunt in collegio si vnus elegit alterum an valeat electio.in.c.nullus.de elec.fo.xciij.nu.4.col.iij.
Duo si litigant super beneficio ⁊ pro actore feratur sntia an licebit ei bificiũ occupare illo ꝓtra quem lata est sntia nõ resignante.in.c.cum nostris.de concel.preb.fo.lx.nu.8.col.iiij.

De littera.E.

Ebrietas est fomes oim maloꝝ.in rub.de cõstitutionibꝰ.f.xxiij.nu.2.co.j.
Ecclĩa parrochialis fundat intentionẽ suã de iure cõi quo ad decimas sue parrochie.in.c.dilectus. de preb.fo.xxxiij.nu.1.col.ij.
Ecclesie que cõprehenduntur cũ mandatur archiepiscopo. vt prouideat in aliqua ecclesiarum suarũ.in.c.pro illorum. de preb.fo.xxx.nu.4.col.j.
Ecclesia litigans super beneficio si est exclusa de iure cõi per peremptoriũ an restituet ad pponenda ⁊ pbanda crimina. in.c.qõ sicut.§.qõ aũt.de elec..fo.cxxx.nu.9.col.j.
Ecclesias plures habens tenetur alterã dimittere ⁊ alteram eligere.in.c.qꝫ in referente.de preb.⁊ dig.fo.xxj.nu.1.col.iiij.
Ecclesia an possit sequestrari.in.c.examinata.de iud.folio.v. nume.3.columna.iij.
Ecclesiastice persone viuũt lege dei non seculi.in.c.filius. de de testa.fo.cv.nu.j.col.iiij.
Ecclesia vacante an possint fieri cõtractus pro ipsa.in.c.nouit.vt sc.va.fo.lxvij.nu.6.col.j.
Ecclesia romana a iuramẽto per metũ extorto absoluere consueuit.in.c.verum de iureiur.fo.lxj.nu.1.col.ij.
Ecclesia cathedralis dꝰ matrix.in.c.vt singule.de offi.archipres.fo.ccxxj.nu.1.col.j.
Ecclesiam vendicare an qs possit.in.c.examinata.de iud.fol. v.nume.j.col.iij.
Ecclĩa qñ vacat de iure cõi potestas transfertur in capl'm.in c.bis que de maio.⁊ obe.fo.ccxcj.nu.1.col.j.
Ecclesia habet carcerem publicum.in.c.a nobis.de apos.fol. lxiij.nu.4.col.iij.
Ecclesia an restituatur aduersus prescriptionẽ.in.c.auditis. de in inte.resti.fo.cccxxviij.nu.4.col.ij.
Ecclesie consecratio an sit sacramentũ.in.c.cum sit.de symo. fo.xliij.nu.2.col.j.
Ecclĩa succedit presbytero ab intestato.in.c.ij.de penis.folio cix.nu.4.col.ij.
Ecclesia triumphãs ⁊ militans que dicatur.in.c.a nobis.de sen.excõ.fo.cxxiij.nu.2.col.iiij.
Ecclesia ⁊ ecclesiastice persone aliqñ equiparanꝫ.in rubr.ea. fo.xxij.nu.2.col.ij.
Ecclesiastica bona an possint transmitti in cõsanguineos.in c.de multis.de preb.⁊ dig.fo.xxj.nu.1.col.j.
Ecclesijs expedit vt inuenãtur boni clerici.in.c.j.de magist. fo.lij.nu.4.col.j.
Ecclesia quid appellatur.in.c.causam.de vb.sig.fo.cxxxviij. nume.2.col.iiij.
Ecclesia polluta debet reconciliari.in.c.significasti.de adul. fo.lxxiij.nu.3.col.iiij.
Ecclesia sine autoritate epi edificari nõ debet.in.c.cum olim. de priuileg.fo.xcviij.nu.3.col.iij.
Ecclesia auxilium brachij secularis aliqñ inuocat.in.c.ij.de cle.vena.fo.lxxxv.nu.3.col.iiij.
Ecclĩa lesa restituit ppt negligẽtiã ꝓcuratoris q iura ecclie nõ pdurit.in.c.cũ venisset de in integ.rest.f.cccxxv.nu.1.co.j.
Ecclĩa greca dꝰ se in sacramẽtis confirmare sedi apostolice. in.c.j.§.monemus.de sacra vnct.fo.cciij.nu.1.col.ij.
Ecclĩa parrochialis nõ dꝰ cõferri ei qui nõ hꝰ.xxv.annos.in c.cũ in cũctis.de elec.§.inferiora.de elec.fo.ciij.nu.4.col.ij.
Ecclesia an debeat iudicare de dotibus incidenter.in.c.iij.de do.inter vi.fo.xxiij.nu.2.col.iiij.
Ecclesia imponit penam exilij.in.c.cuꝫ potius.de accu.folio xlj.nume.2.col.iij.

Ecclesia restituit in integrū.in.c.beneficio.de in integ.rest.fo. cccxxxvj.nu.3.col.j.
Eccl'ia scismatica pdit potestatē in subditos.in.c.inter quatuor.de maio.⁊ obed.fo.cclxxix.nu.2.col.j.
Ecclesia cathedralis ⁊ viduatis equparātur.in.c.nec pro defectu.de elec.fo.cxlvj.nu.3.col.ij.
Ecclesia regularis que dicatur.in.c.ne pro defectu.de elec.folio.cxlvj.nu.5.col.ij.
Ecclesia suffraganea presumitur scire id qd facit metropolitana.in.c.ad hec.de postu.fo.lxxxvij.nu.13.col.j.
Ecclesia non pōt se alij subijcere in preiudiciū epi.in.c.venerabili.de verb.sig.fo.cxlij.nu.1.col.j.
Ecclesie tenentur ad iura episcopalia.in.c.venerabili.de verbo.sig.fo.cxlij.nu.2.col.j.
Ecclesia romana tuetur iusticiam inferiorū ecclesiarum.in.c. ⁊ fo.co.nume.3.col.j.
Ecclesiastice persone possunt habere iurisditionē temporalē in.c.ex parte.de verb.sig.fo.cxlij.nu.1.col.ij.
Ecclesia an possit vēdicare res emptas de sua pecunia.in.c. inquirendū.de pec.cle.fo.cxij.nu.2.col.j.
Ecclesia pinguior pōt permutari cū minus pingui facta supplētiōe precij.in.c.ad qōnes.de re.pmu.fo.xciij.nu.1.col.ij.
Eccl'ia parrochialis quo ad spirituales redditus fundat intentionē suā de iure cōmuni.in.c.pastoralis.de his que fi.a pre. fo.lxxij.nume.1.col.j.
Eccl'ia vna an possit prescribere decimas alteri? eccl'ie.in.c. cum contingat.de decimis.fo.cliij.nu.1.col.iij.
Eccl'iastice persone possunt locare quentus decimarū.in.c. ex rescripto.fo.lxxxvij.nu.5.col.ij.
Ecclesia an possit dici grauata per papā qui dedit monitorias.in.c.litteris.de rescrip.fo.lxvij.nu.3.col.ij.
Ecclesia cathedralis interdicta per iudicem cōpetentē non propter delictū an possit episcopus ibi celebrare.in.c.quesiuit.de his que fi.a ma.parte ca.fo.lxxij.nu.3.co.iij.
Ecclesia inter laicos iurisditionē nō exercet.in.c.causam.qui filij sint leg.fo.xix.nu.2.col.iij.
Ecclesia fundat intentionē suaz de iure cōi sup decimis.in.c. a nobis.de decimis.fo.clj.nu.1.col.j.
Ecclesia vniuersalis est vnica.in rubr.de sum.tri.⁊ fide ca.fo. x.nume.1.col.ij.
Ecclesia debet se confirmare iudicio dei.in.c.ab excōicato.de rescrip.fo.lxix.nu.13.col.j.
Ecclesia an habeat actionē personalē contra alienantē.in.c. si quis.de re.ec.fo.lxxvij.nu.7.co.ij.
Ecclesia aliquando vendicatur.in.c.cum venerabilis de excep.fo.lxvij.nu.1.col.j.
Ecclesia venit nomine monasterij.in.c.ex litteris.de cōsuetudine.fo.lxxij.nu.2.col.j.
Ecclesia in feudalibus subest metropolitano.in.c. dilectus. de preb.fo.xlvij.nu.2.col.j.
Ecclesia de occultis nō iudicat.in.c.sicut suis.de symo.folio xlvij.nume.4.col.j.
Ecclesia parrochialis que dicatur.in.c.cum cōtingat.de decimis.fo.clv.nu.4.col.j.
Ecclesiā habens pecuniā superfluā pōt mutuare indigenti. in.c.odoardus.de solu.fo.ciij.nu.3.col.ij.
Ecclesia viduata non debet pati dispendiuz.in.c.ne pro defectu.de elec.fo.cxlvj.nu.2.co.iij.
Edicto transacto an quis audiatur.in.c.cum in tua qui mat. accu.pos.fo.xxij.nu.8.col.j.
Ecclesia non vacans concedi non potest.in.c. tua nuper.de his que fi.a pre.fo.lxxj.nu.3.col.ij.
Ecclesia tenetur pro delicto suorū hominū.in.c.j.de rest.spo. fo.xxij.nu.1.col.j.
Ecclesia votum continentie non admisit.in.c. de cle.coniug. fo.xij.nume.1.col.j.
Eccl'ia que dicatur pleno iure spectare ad religiosos.in.c.cū ⁊ plantare.§.in ecclesijs.de priuileg.fo.xcv.nu.1.col.ij.
Ecclesia duplici iure possideri potest.in.c.cū venisset.de rest. spol.fo.xxij.nu.1.col.j.
Ecclesia romana non habet superiorē.in.c.licet.de elec.folio xcvij.nu.6.col.ij.
Ecclesie spectāt ad religiosos pleno iure.in.c.lateranensi.de preb.fo.xlv.nu.3.col.iij.
Ecclesijs loco decimarū an possint tradi possessiones.in.c. exhibita.de re.permu.fo.xcv.nu.2.col.j.
Ecclesie nōie intelligitur de capitulo ecclesie.in.c.eam te.de rescrip.fo.co.nu.3.col.ij.
Ecclesie matrici debent iura parrochialia.in.c.trāsmissa.de prescrip.fo.lxix.nu.2.col.ij.
Effectus consuetudinis quis dicatur.in.c.cum tanto.§.licet. de cōsue.fo.lxxv.nu.34.col.iij.
Effectus excōicationis quis dicat.in.c.perpendimus.de sen. excō.fo.cxij.nu.25.co.j.
Effectus excplaris substitutionis quis sit.in.c.raynutius.de testa.fo.cxxv.nu.18.col.iij.
Effectus pupillaris substitutionis quotuplex sit.in.c.raynutius.de testa.fo.cxxiij.nu.12.col.iij.
Effectus vulgaris substitutionis quis sit.in.c.raynutius.de testa.fo.cxxv.nu.8.col.ij.
Effractores ecclesiarū sunt excōicati.in.c. cōquesti.de sentē. excō.fo.cxvj.nu.1.col.j.
Egritudines aliqñ dicuntur peruenire diuino iudicio.in.c. tua.de cle.egro.fo.l.nu.1.col.ij.
Egritudinis seruo? excusare dr.in.c.cū in tua.qui mat.accu. pos.fo.xxij.nu.3.col.iij.
Electio clādestina que dicatur.in.c.q? propter.§.electiones. de elec.fo.cliij.nu.1.col.j.
Electio clandestina an dicat nulla.in.c.q? ppter.§.electiōes. de elec.fo.cliij.nu.ij.col.ij.
Electio est celebranda cū ecclesia est viduata.in.c.q? propter. de elec.fo.cxlvij.nu.2.col.iij.
Electus debet esse boni testimonij.in.c.cum monasterium.de elec.fo.cvij.nu.1.col.j.
Elector cōpromissariorū per sortē admitti non debet.in.c.ecclesia..de sortil.fo.lxxxij.nu.1.col.ij.
Electio posset fieri de aliena ecclesia.in.c.sicut tuis.de symo. fo.xlvij.nu.1.col.j.
Electus in abbatē petit sic ꝛfirmari.in.c.sicut tuis.de elec.fo. xlviij.nu.2.col.j.
Electio ē faciēda ī chozo.i.c.cū nobis.de elec.f.cx.nu.2.co.iiij.
Eligentes tenentur mittere nuncios ad petendā cōfirmationem.in.c.cū inter vniuersales.de elec.fo.cxj.nu.4.col.ij.
Eligētes indignum sunt priuati ptāte eligēdi vna vice.in.c. cū vintoniensis.de elec.fo.cxxiij.nu.5.col.ij.
Electio potest spectare ad vnū.in.c.dilectus.de concef.pre. fo.lxiij.nu.1.col.iij.
Electus ante cōfirmationem non administrat.in.c.qualiter. de elec.fo.cx.nu.1.col.iiij.
Electio in vna ecclesia pōt pertinere ad canonicos alterius eccl'ie.in.c.dilecti filij.de excep.fo.lvij.nu.1.col.iij.
Electus debet habere maiorē partez totius capituli.in.c.genesi.de elec.fo.clxv.nu.2.col.iij.
Eligendi ptās cuz dat subintelligit ꝙ electus sit idoneus.in c.in causis de elec.fo.cxxxij.nu.2.col.iij.
Electio quādo celebratur debet esse verbalis.in.c. publicatio.de elec.fo.clxix.nu.1.col.iij.
Electores an possint variare.in.c.⁊.fo.eo.nu.3.col.iiij.
Electores facto scrutinio ante publicationem ipsius an possint variare.in.c.⁊ fo.eo.nu.4.col.ij.
Electio canonice fieri debet.in.c.quod sicut.de elec.fo.cxxvj. nume.3.col.ij.
Electio dbet celebrari in ecclesia cathedrali.in.c.quod sicut de elec.fo.cxxvj.nu.4.col.ij.
Electio collegialiter fieri debet.in.c.cuz terra.de elec.fo.cvij. nume.1.col.iiij.
Eligentes non reprobata electione possunt aliū eligere.in.c. cum terra.de elec.fo.cvij.nu.2.col.iiij.
Electio per negligentiā electorū devoluit ad capl'm.in.c.superiorē ne pro defectu.de elec.fo.cxxvj.nu.4.col.ij.
Electio capitulariter fieri debet.in.c.ꝛgregato.de elec.folio clxj.nume.1.columna.j.
Eligentes indignum in litteratura sunt priuati potestate eligendi.in.c.congregato.de elec.fo.clxj.nu.4.col.j.
Electio per collegiū fieri debet.in.c.cum eccl'ia.de acqui.pos. ⁊ prop.fo.xix.nu.1.col.ij.
Electio debet esse concors.in.c.⁊ fo.eo.nu.2.col.ij.
Electio potest pertinere ad alios ꝙ canonicos. in.c.⁊ fol.eo. nume.3.columna eadem.
Electio de iure communi in cathedralibus ecclesijs pertinet ad clericos.in.c.cum ecclesia.§.verum.de caus.poss.fol.xix. numero.1.columna.iiij.
Electio potest fieri de inordinata ordinatione.in.c. super.de preb.fo.xlvij.nu.1.col.ij.
Electio attentata contra formā canonicā non tenet.in.c.audi tis.de elec.nu.1.col.ij.
Electio pape qñ est facta an possit excipi ꝙ eligentes sunt excōmunicati.⁊ in.c.licet de elec.fo.xcvij.nu.12.col.j.

Electio dr

Electio dr canonica large stricte ⁊ strictius.in.c.qd sicut.§.qd annū de elec.fo.cxxix.nu.7.col.j.
Electus si est in peccato nungd acta penitētia poterit tenere beneficiū.in.c.qd sicut.§.qd aūt.de elec.fo.cxxix.nu.8.col.ij.
Electio facta post appellationem non tenet.in.c.auditis.de elec.fo.cxxx.nu.3.col.iij.
Electus per confirmationē acquirit potestatē administrādi. in.c.nosti.de elec.fo.ciij.nu.2.col.iij.
Electus an possit inuitis electoribus se confirmare.in.c.nosti.de elec.fo.ciij.nu.2.col.iij.
Electus qñ dicat habere possessionē.in.c.cū in cunctis.§.cuz vero.de elec.fo.cij.nu.2.col.iij.
Electus pōt electioni consentire post longū tps.in.c.inter canonicos.de elec.fo.cxv.nu.3.col.j.
Electio nisi fit canonica non ꝛfirmat.in.c.cū dilectus.de consue.fo.lxxv.nu.8.col.iij.
Eligendus in prelatū dz esse plenus oculis. in.c.scriptū.§.sane.de elec.fo.cxliij.nu.1.col.iij.
Electiones due qñ cōcurrunt que preualeat.in.c.auditis.de elec.fo.cxxxij.nu.7.col.ij.
Electio canonica esse debet.in.c.nullus.de elec.fo.xciij.numero.3.columna.iiij.
Eligentes in electione pape publicato scrutinio variare pñt in.c.licet de elec.fo.xcvij.nu.4.col.j.
Electio pape ⁊ aliorū qualiter differat.in.c.licet.de elec.fol. xcvij.nume.5.col.i.
Electio facta de nō professo ad prelaturā regularē irritatur in.c.cum cām.de elec.fo.cxxxi.nu.5.col.ij.
Electio an possit fieri scrutinio ⁊ ex cōpromisso.in.c.scriptum §.⁊ si partes.de elec.fo.cxlv.nu.3.col.ij.
Electio per quem fiat.in rubr.de elec.⁊ elec.potesta.fo.xciij. nume.1.columna.iij.
Electio quo tēpore fiat.in rubr.de elec.⁊ elec.potest.fo.xciij. nume.2.columna.iij.
Electio de quo fiat.in rubrica de elec.⁊ elec.potesta.fo.xciij. nume.3.columna.iij.
Electionis forma.in rubrica.de elec.⁊ elec.potest.folio.xciij. nume.4.columna.iij.
Electio an sit variabilis.in rubr.de elec.et elec.potest.folio xciij.nume.5.col.iiij.
Electio facta a minori parte capituli lz de multū idoneo dicitur temeraria.in.c. bone.de elec.fo.cxlj.nu.1.col.ij.
Electio abbatis de iure cōi spectat ad monachos.in.c.cū dilectus.de consue.fo.lxxv.nu.2.col.ij.
Elemosyna facit acquirere regnū dei.in.c.cum ex eo.de priuileg.fo.cxij.nu.4.col.j.
Elemosyne ab vsurarijs recipi pñt.in.c.cū voluntate.§.predicatores.de sen.excō.fo.cxxxvi.nu.2.col.iij.
Elemosyna fieri non pōt de eo qd alteri debet.in.c.ex transmissa.de decimis.fo.clj.col.j.
Elemosyna hylariter fieri debet.in.c.ij.de homi.folio.lxv.numero.5.col.iij.
Elemosyna de alieno an fieri possit.in.c.ad hec.de testa.folio cxxij.nume.2.col.iij.
Eligentes indignū an sint priuati beneficijs per triennū.in c.cum in cunctis.§.clerici.de elec.fo.cij.nu.4.col.iij.
Emulus dicitur inimicus.in.c. recte.de renun.fol.clxxxvij. nume.2.columna.iij.
Emphiteota qñ incidit in penaz an perdat meliorationes.in c.potuit.de loca.fo.xc.nu.xiij.col.iij.
Emphiteota si soluat partem pensionis an hoc prosit ꝙ non possit expelli.in.c.potuit.de loca.fo.xc.nu.15.col.iij.
Emphiteota an possit legare vel extraneuz heredē instituere.in.c.
Emphiteota si vult vendere meliorationes que forma sit seruanda.in.c.potuit.de loca.fo.xc.nu.11.col.j.
Emphiteosis quomodo contrahitur.in.c.potuit.de loca.fol. xc.nume.8.col.j.
Emphiteosis in quibus rebus contrahitur.in.c.potuit.de loca.fo.xc.nume.9.col.j.
Emphiteota ecclesie volens alienare meliorationes suas qd debet obseruare.in.c.potuit.de loca.fo.lxxix.nu.1.col.ij.
Emphiteosis quid sit ⁊ vnde dicatur.in.c.potuit.de loca.fo. lxxix.nume.3.col.iij.
Emphiteoticus contractus quomodo differt a locatione.in c.potuit de loca.fo.lxxix.nu.4.col.iij.
Emphiteoticus contractus an differat a contractu vēditionis.in.c.potuit.de loca.fo.lxxix.nu.5.col.iij.
Emphiteoticus contractus quomodo differat a cōtractu libellario.in.c.potuit.de loca.fo.lxxix.nu.6.col.iij.
Emphiteosis an sit contractus bonefidei vel stricti iuris.in c.potuit.de loca.fo.lxxix.nu.7.col.j.
Emolumentum quid sit.in.c.heredes.de testa.folio.cv.numero.3.columna.iij.
Entiū omniū vnū est summū.in prohe.decre.fo.ij.nu.3.col.j.
Eps religione alios excellere debet.in.c.ex mlta.de voto.fo. clxxj.nu.3.col.iiij.
Eps contra canones statuere non pōt.in.c.qd sup.de maio.⁊ obed.fo.ccxc.nu.1.col.j.
Eps scienter pmouēs criminosum an pōt de illo crimīe talē accusare.in.c.diuersis.de cler.cōiug.fo.xiij.nu.5.col.iij.
Eps dr presbyter.in.c.placuit.de emp.fo.lxxxiij.nu.1.col.ij.
Epi an debeāt decimas prediales.in.c.nouum de deci.folio cxlvij.nume.4.col.j.
Eps priuilegia libertatis cōcedere dr.in.c.cum olim le.ij.de priuile.fo.xcvij.nu.1.col.ij.
Eps p iniuria ecclie sue agere dr.in.c.olim de iniur.fo.cviij. nume.2.columna.iiij.
Episcopo suspenso an possit metropolitanus beneficia conferre.in.c.quia diuersitatē.de concef.pre.folio.lviij.numero.8.columna.j.
Eps cognoscit de delictis clericorū suorū.in.c.cum cōtingat de fo.cōpe.fo.iv.nu.j.col.iij.
Eps ⁊ capitulū sunt vnū corpus misticū.in.c.nouit de his q̄ fiunt a pre.fo.lxix.nu.2.col.j.
Episcopus relaxat sentētiam latam ab inferiore prelato missi de sententia eius.in.c.cum ab ecclesiarum.de offi.ordi.folio cclxx.nume.3.col.ij.
Episcopis vsum priuilegij quis interdicere poterit.in.c.qd nonnullis.de priuileg.fo.ciij.nu.j.col.ij.
Eps an possit vnire eccl'iam.in.c.sua nobis.de cōfirmatione vtili ⁊ inutili.fo.lxxxviij.nu.2.col.j.
Eps an possit vniuersitatē scholariū dissoluere.in.c.dilecta. de excef.prela.fo.xcj.nu.9.col.iiij.
Eps an possit aliquē ordinare ad titulū alterius patrimonij. in.c.eps.de preb.⁊ dig.fo.ij.nu.4.col.iij.
Epi possunt facere decretū.in.c. vt singule.de off.archipresi. fo.ccxxj.nume.2.col.j.
Eps postulatur.in.c.bone.de postu.fo.lxx.nu.3.col.j.
Eps principibus subesse non debet.in.c.solite.de maio.⁊ obedi.fo.cclxxxvij.nu.2.co.ij.
Eps in monasterijs sue diocesis fundat intentionē suam.de iure cōi.in.c. auditis.de in integ.resti.fo.cccxxviij.nu.1.col.j.
Eps mandans aliquid contra ordinē religiosorū an teneat obedire.in.c.ne dei.de symo.fo.l.nu.2.col.j.
Eps in sua diocesi facit statuta.in.c.cū licet.de offic.ord.folio cclxxviij.nu.2.col.j.
Episcopus clerici appellatione dr venire.in.c.de cler.vena. fo.lxxxiij.nu.2.col.iij.
Eps dr pater pauperū.in.c.requisisti.v.secus.de testa.folio cxxij.nu.2.col.j.
Eps si dicat excōico vnum de illis q fecerunt furtū.an valeat talis excōicatio.in.c.si sacerdos.de of.or.fo.cclxx.nu.2.co.ij.
Eps suspensionē non pfert sine iudicio capituli.in.c.j.de excef.prel.fo.lxxxix.nu.1.col.ij.
Eps absoluit moniales pro iniectione manuum.in.c.de monialibus.de sen.excō.fo.cxxvj.nu.1.col.j.
Eps an possit absoluere moniales exemptas.in.c.⁊ fo.eodē nume.2.columna.j.
Episcopus potest per alium visitare.in.c.excōicatum.§.adducimus.de here.fo.lxj.nu.1.col.iij.
Eps ex manifesta ⁊ rationabili cā subsidiū petere pōt.in.c.cō querente.de offi.ord.fo.cclxxx.nu.4.col.iij.
Eps pcedere debet cum capl'o in casu matrimonij.in.c.ex litteris.de diuer.fo.xxij.nu.4.col.iij.
Episcopus an patiatur scandalum.in.c.nulli.de accus.folio xxvij.nu.1.col.j.
Eps debet pcedere in criminalibus cum suo capl'o.in.c.qualiter.de accus.fo.xxxvij.nu.7.col.ij.
Eps a suo subdito denūciari pōt.in.c.in nra.de pcu.fo.cccix. nume.1.columna.iij.
Eps ex officio an possit petere a clerico vt doceat de titulo beneficij.in.c.licet heri.de symo.fo.xlvij.nu.6.col.j.
Episcopus de heresi ingrere tenet.in.c.abolendaz.de here. fo.lviij.nu.2.col.ij.
Eps instituens hereticos excōicatus est.in.c.si quis eps.de here.fo.lvij.nu.1.col.iij.
Eps notariū facere potest.in.c.j.de symo.fo.xlij.nu.1.col.j.

Episcopus se purgans per iuramentū debet tāgere sacra.in c.quotiens.de purga.cano.fo.cvj.nu.2.col.ij.
Epatus est ordo.in.c.7 fo.eo.nu.3.col.ij.
Episcopi an possint cōcedere altare viaticum.in.c.in his.de priuile.fo.ciij.nu.4.col.iij.
Epi super bereti debent esse vigiles.in.c.excōicamus.§.volumus.de here.fo.lxj.nu.1.col.iij.
Episcopus omnia potest que non reperiūtur in iure sibi prohibita.in.c.nuper.de senten.excōmu.fo.cxxiij.nu.2.col.ij.
Eps sine precio an possit dare iurisditionē ordinariā.in.c.ij.ne prela.vices suas.fo.lj.nu.2.col.ij.
Eps in penis debet habere deum pre oculis.in.c.irrefragabili.§.excessus.de offi.ordi.fo.cclxxvij.nu.3.col.iij
Eps tenetur corrigere subditos delinquentes.fo.7.c.eodem nume.4.columna.iiij.
Epi quando possunt dispensare 7 quādo non.in.c.dilectus.de tempo.ord.fo.cxciij.nu.3.col.ij.
Episcopus in quibus casibus possit dispensare 7 in quibus non.in.c.7 fo.eo.nu.4.col.ij.
Episcopus exclusus a sua ciuitate an poterit ad aliam recipi sine licentia pape.in.c.j. de transla. episco. folio.clxxij. nume.4.columna.j.
Epatus est dignitas.in.c.j.de ord.ab epis.qui epis.renun.fo.cxcv.nume.1.col.j.
Episcopus per alium ordinare potest.in.c.7 folio eodem numero.2.columna.ij.
Eps debet fauere pȳs voluntatibus defunctorū.in.c.tua.de testa.fo.ccxxix.nu.4.col.ij.
Eps super adulterio semper dispensare potest.in.c.de adulteriis.fo.iij.nu.3.col.ij.
Episcopi non consecrant episcopum sine iussu metropolitani.in.c.nec episcopi.de tempore ordina.folio.cxcj.numero.1. columna.j.
Eps ante consecrationē non dicit promotus.in.c.eam te.de rescrip.fo.xxix.nu.1.col.ij.
Episcopus per simplicem querimoniam an posset causas subditorum archidiaconi audire.in.c.j.de offi.archidia.fol. ccxvj.nu.2.col.ij.
Epi an possint cum illegitimo dispensare super simplici beneficio.in.c.nimis.de filijs presby.fo.ccviij.nu.2.col.ij.
Eps excōicatus an possit aliū excōicare.in.c.cum clericis.de ord.ab epis.qui epis.fo.cxcv.nu.1.col.iiij.
Eps propter persecutionē epatum dimittere pōt.in.c.nisi.§. ceterū.de renū.fo.clxxxv.nu.1.col.iij.
Epatum per symoniā adipiscens non renunciat sine licentia pape.in.c.7 fo.7.§.eo.nu.2.col.iij.
Eps an possit dispensare cum qui cepit duos sacros ordines eadē die.in.c.ij.de eo qui ord.fur.fo.lxxxix.nu.1.col.j.
Epi dispositioni in dubio an sit standū.in.c.cum olim.de consue.fo.lxxiij.nu.4.col.iij.
Episcopus est postulabilis.in.c.ad hec.de postu.fo.lxxxv.numero.3.columna.iiij.
Eps scienter ordinando an videatur eum absoluere.in.c.veniens.de filijs presby.fo.ccv.nu.1.co.ij.
Eps cum capto an possit minuere numerū canonicor.in.c.fi. de verb.sig.fo.cxlvij.nu.1.col.iiij.
Eps sine licentia pape non pōt votū emittere.in.c.scripture. de voto.fo.clxxviij.nu.29.col.ij.
Epi nō seruātes canones veniunt cōtra suū iuramentū.in.c. ego.de iureiur.fo.lix.nu.1.col.iij.
Eps cū iurat an debeat tangere euangelia. in.c.ego de iureiur.fo.lix.nu.2.col.iij.
Eps an possit alteri non epo cōmittere potestatē ꝓfirmandi. in.c.quāto.de cōsue.fo.lxxiij.nu.7.col.ij.
Eps cū vult diuidere vnā prebendā in duas dz habere ꝓsensum capituli.in.c.vacāte.de preb.fo.xxxij.nu.1.col.iij.
Eps patiens eū in canonicū qui ius nō habet videt eū approbare.in.c.dilecto.de preb.fo.xxxij.nu.3.col.ij.
Eps an possit suā canonicā cōferre ecclie an vult.in.c.requisiti.de testa.fo.cxxj.nu.3.col.iij.
Eps cū percutitur dz enormis excessus.in.c.cū illorū.de sent. excō.fo.cxxv.nu.6.col.ij.
Eps non obediēs archiepo pōt excōicari.in.c.ex lite.de cleri. non resi.fo.viij.nu.1.col.iiij.
Epus est positus ad curā aliorū.in.c.cum in cunctis.de cler. fo.cij.nu.15.col.ij.
Eps facit permutationē beneficiorū ex officio.in.c.quesitum. de re.permu.fo.xcij.nu.4.col.j.
Episcopi sunt fratres pape.in.c.significasti.de elec.fol.xcv. nume.4.columna.iiij.
Epus dicitur procurator ecclesie.in.c.nosti.de cler.folio.cv. nume.3.columna.j.
Eps in negocijs ecclie debet pcedere cū cōsilio capituli.in.c. nouit.de his que fi.a pre.fo.lxix.nu.7.col.iij.
Eps postulat an possit dissentire.in.c.vt si vnanimiter.de postu.fo.xciij.nu.10.col.j.
Epo nō est licitū propria autoritate transire ad aliā ecclīam. in.c.bone.de elec.fo.cxv.nu.1.col.iij.
Episcopatus dicitur ordo.in.c.qr diligentia.de elec.fol.xcvj. nume.4.col.iij.
Epatū qui habere nō possunt.in.c.vt si vnanimiter.de postu. folio.xciij.nume.7.col.ij.
Epus dr pater clericorū sibi subditor.in.c.cōquerēte.de rest. spol.fo.xxiij.nu.2.col.j.
Eps an possit alienare res non vacātes.in.c.vt nostrū.§.omnibus.vt eccle.benefi.fo.lxxv.nu.5.col.iiij.
Epus vnus ecclie an possit esse indignus alio epatu.in.c.in auditis.§.qr vero.de elec.fo.cxxxij.nu.2.co.ij.
Eps dz esse idoneus ad hereticos extirpandos.in.c.in causis.§.qr vero.de elec.fo.cxxxij.nu.3.col.ij.
Eps an possit corrigere sine capro.in.c.Joannide.de regularibus.fo.clx.nu.8.col.iiij.
Eps potest facere diē feriatā que non erat.in.c. conquestus. de fer.fo.xvij.nu.1.col.j.
Eps sine licentia pape episcopatū dimittere non pōt.in.c.vt si vnanimiter.de postu.fo.xciij.nu.2.col.ij.
Epi de piurio grauius sunt puniendi quaz alij.in.c.cum quidam.de iureiur.fo.lx.nu.1.col.j.
Epi suo metropolitano confirmari debent.in.c. dilectus.de symo.fo.xlvj.nu.3.col.j.
Eps dicitur agere pro iniuria irrogata suo clerico.in.c.ij.de penis.fo.cix.nu.2.col.j.
Eps ad eligendū restringi potest.in.c.ex ore.de his que fi.a ma.parte ca.fo.lxxij.nu.1.col.iiij.
Episcopus debet compellere fideicommissos ad exequendum prius defunctorum voluntates.in.c.tua.de testa.folio cxxx.nu.1.col.j.
Episcopus de iure non fundat intentionē suam quo ad temporalia in ecclesijs sue diocesis.in.c.pastoralis.de dona.fo. cviij.nume.1.col.iij.
Eps dando ecclīam an generaliter transferat ius instituēdi. in.c.pastoralis.de dona.fo.cx.nu.2.col.j.
Epus dando priuilegiū exemptionis an eximit ecclīam a sua iurisditiōe diocesana.i.c.pastoralis.de dona.f.cx.nu.2.co.ij.
Eps fundat intentionē suā de iure cōi in ecclīs sue diocesis. in.c.auditis.de prescrip.fo.lxx.nu.1.col.j.
Eps agens sine lr is capituli an audiat.in.c.nouit.de his que fi.a pre.fo.lxix.nu.5.col.ij.
Eps in missa in qua ꝓsecrat ordines ꝓferre non dz.in.c.qō ficut.§.sup eo.de elec.fo.cxxvij.nu.1.col.iij.
Epi qui ꝓsecranī celebrāt cum ꝓsecrante.in.c.qō ficut.§.sup eo.de elec.fo.cxxvij.nu.2.col.iij.
Eps ad hoc vt habeat quartā de relictis ecclie oportet ꝙ sit relicta pro annua.in.c.requisiti.de testa.fo.cxx.nu.1.col.iiij.
Eps debet esse de legitimo matrimonio.in.c.cum in cunctis. de elec.fo.cij.nu.5.col.ij.
Eps an veniat nomine ecclie.in.c. relatuz.§.noīe.de testa.fo. cxviij.nume.3.col.iiij.
Epatus dr bonor.in.c.de priuileg.fo.xcv.nu.2.col.ij.
Epatus dr excellentior dignitas.in.c.7 fo.eo.nu.3.col.ij.
Eps an possit recusare epos cognoscentes de crimine suo si habet eos suspectos.in.c.graue.de preb.fo.xliij.nu.9.co.iij.
Episcopus si citat per edictum omnes clericos vt resideant in beneficijs suis an poterit nō venētes priuare beneficijs. in.c.qñ.§.vero.de lit.nō contest.fo.xiij.nu.1.col.j.
Eps an possit tranfire ad religionē sine licētia pape.i.c.licet. de regula.fo.clxvj.nu.4.col.j.
Episcopus ex officio debet cōpellere subditos vt seruent interdictum a nō suo iudice latum.in.c.questuit.de his que fi. a maio.parte ca.fo.lxxiij.nu.1.co.iij.
Eps an possit dare quinquagesimā sine ꝓsensu capituli.in.c. pastoralis.de his que fi.a pre.fo.lxxij.nu.3.col.j.
Eps ius ignorare non debet.in.c.cum sis de conuers.coniug. fo.clxx.nu.1.col.j.
Episcopus de rebus proprijs testari potest.in.c. quorūdam. de testa.fo.cxiij.nu.1.co.j.
Eps de quibus rebus possit dare quinquagesimā.in.c.pastoralis.de his que fi.a pre.fo.lxxij.nu.4.col.ij.

Epatus est ordo

Episcopatus est ordo.in.c.sane.de conuers.cōiug.folio.clxx. nume.1.columna.iij.
Episcopus est superior ad executores testamentorū.in.c.si heredes.de testa.fo.cxl.nu.1.col.ij.
Episcopus an possit ad professionē recipere.in.c.porrectum. de regularibus.fo.clxij.nu.2.col.iij.
Episcopus potest statuere super modo eligēdi in certa ecclīa in.c.cum dilectus.de cōsue.fol.xxxv.nu.3.col.ij.
Epilenticus dicitur inhabilis ad prelaturam.in.c.inter canonicos.de elec.fo.ciiij.nu.1.col.j.
Epiphania non habet vigiliam.in.c.veniens.de renun.folio clxxxvij.nu.3.col.ij.
Equitas 7 rigor nō idem dicūtur.in.c.iurgantiū.de sen.et re iudi.fo.lxxj.nu.1.col.ij.
Equitas quid sit.in.c.per tuas.de symo.fo.xlvij.nu.1.col.ij.
Equinocatio in rescripto est euitanda.in.c.qr nōnulli.de rescrip.fo.lxxj.nu.1.col.j.
Errans contra ius dicitur facere ex malicia.in.c.vt nostrum §.preterea.vt eccle.benefi.fo.lxxiij..nu.3.col.iiij.
Error proprij facti an excuset.in.c.ab excommunicato.de rescrip.fo.lxix.nu.15.col.ij.
Errorem suum quādo quis reuocare possit.in.c.qualiter.de accusa.fo.xxxj.nu.14.col.ij.
Error iuris an excuset.in.c.cum in iure.de elec.folio.cxxxvj. nume.1.columna.iiij.
Error probabilis excusat iudicem.in.c.sacro.de sen.excō.fo. cxxxij.nu.6.col.iiij.
Error qualitatis an vitiet matrimoniū.in.c.ppositi.de coniug.seruo.fo.xiij.nu.3.col.j.
Error persone an vitiet matrimoniū.c.7 fo.eo.nu.4.co.j.
Error iuris an sit culpa lata.in.c.cū gfa. de cōmo.fo.lxxij. nume.12.col.j.
Essentia diuina nō est generās nec generata.in rubr.de sum. tri.7 fidei.ca.fo.xj.nu.3.col.j.
Etas an possit preueniri per doli capacitatē quo ad ingressum religiōis.i.c.de illis.de despō. ipub.fo.viij.nu.2.col.ij.
Etas puerilis excusat a delicto.in.c exhibita.de bom.folio lxxj.nu.1.col.ij.
Etas que requiratur in beneficijs.in.c.super.de preben. fol. xlvij.nu.3.col.iij.
Etas dicitur excusare.in.c.j.de senten.excōmuni.folio.cxij. nume.1.columna.ij.
Etas probatur per numerū annorū.in.c.cum virū.de regularibus.fo.clxij.nu.2.col.iiij.
Ethica vnde dicatur.in phe.decre.fo.iij.nu.13.col.iij.
Etiā est dictio implicatiua.in rubr.de constitutionibus.folio xuij.nume.1.col.iij.
Et copula aliquando stat pro id est.in.c. qualiter.de accu.fo. xxxvij.nu.5.col.ij.
Euangelice denunciare quis possit.in.c.nouit.de iud.fol.v. nume.2.col.j.
Eucharistia reuerenter suscipi debet.in.c.omnis.de peniten. 7 remis.fo.cxij.nu.4.col.ij.
Eucharistia vñ dicat.in.c.sane.de celeb.mis.f.ccix.nu.1.col.ij.
Eucharistia cū deferī ad infirmū si malefactor fugit ad sacerdotem an gaudebit immunitate.in.c.7 fo.eo.nu.3.col.ea.
Eucharistia sine igne portari non debet.in.c.lras.de celebr. mis.fo.ccxx.nu.3.col.j.
Elogium quid sit.in.c. hos quidam. de testamen. folio.ciiij. nume.4.col.iij.
Examinatus semel iterū examinatur.in.c.cum scōm.de preben.fo.cclxv.nu.1.col.iiij.
Exceptio dilatoria dicitur preiudicials.in.c.exhibita.de iud. fo.v.nu.j.col.iij.
Exceptio ꝙ impetrans habet aliud sufficiens mandatum an admittetur si mādatur alicui ꝙ prouideat tali.in.c.olim.de preben.fo.xlvij.nu.1.col.ij.
Exceptio spoliationis est dilatoria.in.c.cuz dilectus.de ord. cog.fo.xvij.nu.1.col.iiij.
Excipiēs 7 nō pbans habet pro nō excipiēte.in.c. prudentiū §.sexta.de off.deleg.fo.ccxxxvj.nu.3.col.ij.
Excipienti terminus assignandus est.in.c.latet qui fili sint leg.fo.xix.nu.1.col.j.
Exceptio fauorabilior ꝙ actio.in.c.super spolia.de ord.cog. fo.xviij.nu.1.col.iiij.
Exceptio prescriptionis dicitur peremptoria.in.c.ad aures. de prescrip.fo.lxix.nu.1.col.j.
Expressio falsi 7 taciturnitas veri equiparantur. in.c.super litteris.fo.eo.nu.5.co.ij.
Exceptio spoliationis quandoq; obstat peremptorie.in.c.obstat de appel.fo.lxxx.nu.1.col.ij.
Exceptio suspitionis debet opponi ante litē contesta.in.c.inter monasteriū.de re iud.fo.lxxvij.nu.1.col.j.
Exceptiōes coram executore arbitrij pūt opponi.in.c.per tuas de arbit.fo.cccxiij.nu.2.col.ij.
Exceptio questus inducit repulsionē accusatoris.in.c.significante qui mat.accu.pos.folio.xxij.nu.2.col.ij.
Excipiens in exceptionibus cōcludere debet.in.c.dilecto.de preb.fo.xxxij.nu.8.col.ij.
Exceptio spontanee abiurationis sine cause cognitione contra repetentem beneficium an sit admittēda.in.c.super hoc. de renun.fo.clxxix.nu.2.col.ij.
Excipiēti incumbit pbatio.eo.c.7 fo.nu.3.col.ij.
Expressa mētio dz fieri in rescripto de primo beneficio.in.c. nostra.de rescrip.fo.lix.nu.1.col.iij.
Excipienti voluntario an incumbat onus probandi.in.c.sup his.de accu.fo.xxx.nu.12.col.iij.
Exceptio criminū an repellat testem.in.c.licet hely.de symo. fo.xlvj.nu.5.col.j.
Excipiens dz pbare exceptionē per pbationes necessarias. in.c.per tuas.de cōd.appo.fo.xj.nu.3.col.ij.
Exceptio vnde causatur.in rubri. de exceptiombus.fol.lxvj. nume.1.col.ij.
Excipiens de eo ꝙ sua non interest an audiatur.in.c.qr frustra.de vsur.fo.lxxix.nu.1.col.ij.
Exceptio infamie an repellat ordinarium.in.c.scisciitatus.de rescrip.fo.eo.nu.5.col.ij.
Excipiens de iure tertij an semp audiatur. in.c.mandato. de rescrip.fo.lxvi.nu.7.col.iiij.
Exceptiones sex que opponunt testibus.in.c.licet causam.§. quāq;.de preb.fo.xxxviij.nu.1.col.j.
Exceptio excōicationis non repellit a prosecutione appellationis.in.c.dilecte.de excep.fo.lxviij.nu.1.col.j.
Exceptio causatur ab equitate.in.c.cum inter.de excep.folio lxvij.nu.2.col.j.
Exceptio iuramenti de non accusando est dilatoria.in.c.veniens.de accu.fo.xxviij.nu.6.col.iiij.
Excipiens ad penā arbitrariā se obligat.in.c.sup his.de accu.fo.xxx.nu.5.col.j.
Exceptio ne qs trahat vltra duas dietas dz opponi ante litem contest.in.c.dilectus.de rescrip.fo.liij.nu.1.col.j.
Exceptio surreptionis sup eo qd cernit merita non admittit. in.c.ex parte.de fo.cōpe.fo.x.nu.5.col.j.
Exceptio inopie impedit executionem snie.in.c.olim nobis. de resti.spo.fo.xxvj.nu.1.col.iij.
Excessus enormis ad quid cognoscitur.in.c.cū illorū.de sen. excō.fo.cxxv.nu.10.col.iij.
Excōicatus repellit ab agendo.in.c.prudentiā.§.sexta.de of. deleg.fo.ccxxxvj.no.1.col.ij.
Excōicatus omnē legitimā defensionē facere potest.in.c.cum inter.de excep.fo.lxvij.nu.1.col.j.
Excōicatus non absoluitur nisi prestita sufficienti cautione. in.c.ad nostrā.de iureiurādo..fo.lx.nu.2.col.j.
Excōicatus minori excōicatione pōt absoluere a maiori. in c.duobus.de sen.excō.fo.cxxxvij.nu.1.nol.j.
Excōicato an sit necesse porrigere libellū cuz petit se absolui. in.c.sacro.de sen.excō.fo.cxxxiij.nu.12.col.ij.
Excōicari quis non debet nisi premissa cōpetenti monitione. in.c.sacro.de sen.excō.fo.cxxxij.nu.2.col.iij.
Excōicati an sint ad electionē vocandi.in.c.qr ppter.de elec. fo.cxlviij.nu.3.col.j.
Excōicato cōicās incidit in minorē excōicationē.in.c.a nobis de excep.fo.lxvj.nu.1.col.iij.
Excōicato cōicari non debet.in.c. postulastis.de cler.excom. fo.xxxvj.nu.2.col.iij.
Excōicatio ferī i pson̄ā.in.c.p.7.g.de of.dele.f.cclxj.nu.2.co.j
Excōicatus pōt emere 7 vēdere.in.c.ad deliberandū.de iud. fo.lv.nu.7.col.iiij.
Excōicatio est de mero imperio.in.c.pastoralis.de offic.ordi. fo.cclxxvj.nu.1.col.iiij.
Excōicato cōicans peccat mortaliter. in.c.sacris.de his que vi met.ve.fo.cccxxvj.nu.2.col.ij.
Excōicatus an difficilius resurgat ad gloriā ꝙ nō excōicat. in.c.ita.de iude.fo.liij.nu.4.col.j.
Excōicatus cui pene equiparat.in.c. qualiter.§. hunc tamen de accu.fo.xxxix.nu.15.col.iiij.
Excōicatio ferri non dz nisi ꝓtra persistentē in cōtumacia.in c.cū in ecclesijs.de maio.7 obe.fo.ccxc.nu.1.col.iij.

Excõicatus et hereticus in aliquibus penis cõueniunt.in.c. excõicamus.§.credentes.de here.fo.lxj.nu.3.col.ij.
Excõicatus matrimoniũ contrahere potest.in.c.significasti. de eo qui duxit in mat.fo.xij.nu.2.col.ij.
Excõicatus iniuste absoluitur in forma ecclesie.in.c.eo.ꝛ fol. nume.3.col.ij.
Excõicatio fertur ab hoie propter delictũ.in.c.j.de rapto.fo. lxv.nu.1.col.j.
Excõicatio an sit meri imperij.in.c.quod sedẽ.de offi.ordi.fo. cclxxvj.nu.6.col.iij.
Equitas preferitur rigori.in.c.j.de alie.iud.mut.fol.cccxxxvj. nume.3.col.iiij.
Excõicatio lata post appellationẽ legitimã est nulla.in.c.ino tuit.de arb.fo.cccxlvij.nu.3.col.iiij.
Excõicatus non absoluitur non citato aduersario.in.c.j.de his qui vi met.cau.fo.cccxc.nu.2.col.j.
Excõicationis appellatione intelligit maior.in.c.meminim? qui cle.vel vouẽ.fo.xj.nu.2.col.j.
Excõicatio in scriptis fieri debet.in.c.j.de treuga.ꝛ pac.folio ccxcv.nu.j.col.iij.
Excõicat? iniuste an poterit petere se absolui ab excõicatore in.c.sacro.de sen.excõ.fo.cxxxij.nu.11.col.ij.
Excõicatus pro manifesta offensa non absoluit nisi prius satisfaciat.in.c.ex parte.de vb.sig.fo.cxlij.nu.3.col.ij.
Excõicatio aliquando fertur pro cõtumacia pura ꝛ nõ pura. in.c.eo.ꝛ folio.eo.nu.4.col.iij.
Excõicati sunt ab oibus vitãdi.in.c.cum ꝛ plantare.§.excõi catos de priuilegijs.fo.xcv.nu.1.col.iij.
Excõicatũ in mortis articulo quilibet absoluere põt.in.c.pa storalis.§.preterea.de offi.ord.fo.cclxxvij.nu.1.col.ij.
Excõicatus non debet facere celebrari.in.c.illud.de cleri.ex. fo.lxxxvj.nu.4.co.ij.
Excõicatio vna ppter plures causas ferri põt.in.c.cum pro causa de sen.excõ.fo.cxxij.nu.1.col.ij.
Excõmunicatus an poterit iterũ excõmunicari.in.c.ꝛ fol.eo. nume.2.col.ij.
Excõicatus in quo apparuerũt signa cõtritionis absolui dz. in.c.a nobis.de sen.excõ.fo.cxxij.nu.1.col.ij.
Excõicatus ab vno epo ab oibus vitari dz.in.c.ad reprimen dam.de offi.ordi.fo.cclxxiij.nu.3.col.iiij.
Excõicatio per appellationẽ nõ suspendit.in.c.ad reprimen dam.de offi.ord.fo.cclxxiij.nu.4.col.iiij.
Excõicatio est cõmunionis substractio.in.c.quãto.de priuil. fo.ciij.nu.4.col.ij.
Excõicans iniuste an teneat ad interesse extrinsecum.in.c.sa cro.de sen.excõ.fo.cxxxv.nu.19.col.ij.
Excõicatus an possit doctorari.in.c.ꝛ fo.eo.nu.29.col.iiij.
Excõicatio qualiter tollat.in.c.e.fo.cxxij.nu.30.col.j.
Excõicatus excõicationẽ contenens amplius ligatur.in.c. per tuas.de sen.excõ.fo.cxxix.nu.7.col.ij.
Excõicatus debet prestare cautionẽ de stando mandato iudi cis.in.c.ꝛ fo.eo.nu.8.col.iij.
Excõicatio sub qua forma ferri debeat.in.c.perpendimus.de sen.ex.fol.cxj.nu.24.co.iij.
Excõicatus est ab ecclesia separatus.in.c.per tuas.de sen.ex. fo.cxxix.nu.1.col.j.
Excõicato post absolutionẽ beneficiũ cõferri põt.in.c.propo suit.de cler.excõ.fo.lxxxvj.nu.1.col.iiij.
Excõicatus iteruꝫ excõicari potest.in.c.officij.de sen.excõ.fo lio.cxxx.nu.1.col.iiij.
Excõicatus pluribus excõicationibus qualiter absoluet.in c.eo.fo.xxxj.nu.2.col.j.
Excõicatis ꝛ interdictis verbum dei predicari potest.in.c.re sponso.de sen.excõ.fo.cxxx.nu.1.col.j.
Excõicati possunt ingredi ecclam.in.c.ꝛ fo.eo.nu.2.col.j.
Excõicatus est qui permittit clericũ percuti cũ phibere pos sit.in.c.quante.de sen.excõ.fo.cxxxij.nu.1.col.j.
Excõicari quis non debet pro leui causa.in.c.sacro.de sentẽ. excõ.fo.cxxxij.nu.5.col.iij.
Excõicato cõicans in diuinis grauius peccat q̃ in alijs.in.c. in presentia.de sen.ex.fo.cxxxij.nu.1.col.j.
Excõicatus ppter manifestũ excessum nõ absoluit a metro politano.in.c.per tuas.de sen.excõ.fo.cxxix.nu.9.col.ij.
Excõicatio minor an possit fieri a iudice.in.c.si celebrat.de cleri.excõ.minist.fo.lxxxviij.nu.4.col.j.
Excõicatus minori an prohibeatur eligi ad quodcũq; benefi cium.in.c.ꝛ fo.eo.nu.5.col.j.
Excõicatus an possit baptizare.in.c.responso.§.preterea.de sen.excõ.fo.cxxxj.nu.3.col.j.
Excõmunicatus minori non est prohibitus a cõmunione sa cramentorum nisi passiue.in.c.si celebrat.de cleri.excom.mi. fo.lxxxvij.nu.1.col.iij.
Excõicari per epistolã an quis possit.in.c.aplice.de cle.excõ. fo.lxxxvij.nu.2.col.j.
Excõicatio ex qua causa possit excõicari.in.c.perpendimus. de sen.excõ.fo.cxxj.nu.20.col.j.
Excõicatio an ex qualibet contumacia fieri posset.in.c.ꝛ folio eo.nu.21.col.ij.
Excõicatus celebrans ab officio deponitur.in.c.fraternitati de cler.excõ.fo.lxxxvj.nu.1.col.iij.
Excõicatio quid sit.in.c.perpendimus.de senten.excõmu.fo. cxx.nu.14.col.j.
Excõicatio an sit snia.in.c.e.fo.eo.nu.15.col.ij.
Excõicatio an sit imperij vel iurisditionis.in.c.ꝛ folio eodem nume.16.columna.ij.
Excõicatio an sit sentẽtia diffinitiua vel interlocutoria.in.c. ꝛ fo.eo.nu.17.col.iij.
Excõicare quis possit.in.c.ꝛ fo.eo.nu.1.col.iij.
Excõicatio contra non citatũ an valeat.in.c.a nobis.de sent. excõ.fo.cxv.nu.1.col.iiij.
Excõicatio quãdo dicat continere errorẽ intolerabilem.in.c. per tuas.de sen.excõ.fo.cxxx.nu.11.col.j.
Excõicatus an liceat salutare.in.c.si aliquando.de sen.excõ. fo.cxxx.nu.1.col.iiij.
Excõicati pro iniectione manuum in clericos si est leuis per episcopum absolui possunt.in.c.peruenit.de senten.excom. fo.cxv.nu.1.col.j.
Excõicatus per canonẽ an dicatur excõicatus a papa.in.c.si gnificauit.de sen.excõ..fo.cxv.nu.1.col.ij.
Excõicato nullus cõicare tenetur.in.c.qõ in dubijs de sentẽ. excõ.fo.cxxiij.nu.1.col.iij.
Excõicato que persone possint cõmunicare.in.c.inter alia.de sen.excõ.fo.cxxiij.nu.1.col.iiij.
Excõicatus an possit suam vel suorũ prosequi iniuriã.in.c.si vere.de sen.excõ.fo.cxxvij.nu.8.col.j.
Excõicatio simpliciter lata intelligit de maiori.in.c.si quem. de sen.excõ.fo.ccxxxvij.nu.1.col.ij.
Excõicatus a maiori ꝛ minori an poterit absolui a minori stã te maiori.in.c.ꝛ fo.eo.nu.2.col.ij.
Excõicatio minor ꝛ maior qualiter differant.in.c.ꝛ fo.eodem nume.3.col.iij.
Excõicatio est neruus ecclie.in.c.archidiaconus.de offi.ar chidia.fo.ccxvij.nu.1.col.j.
Excõicatus a delegato ab eo absolui non põt.in.c.ad hec.de sen.excõ.fo.cxiij.nu.1.col.iij.
Excõicato cõicans incurrit excõicationẽ.in.c.cum desideres de sen.excõ.fo.cxiij.nu.1.col.iij.
Excõicatus absoluitur sufficienti canone recepta.in.c.qua fronte.de appel.fo.lxxviij.nu.1.col.j.
Excõicatio lata post appellationẽ legitimã non tenet.in.c.cũ contingat.de offi.deleg.fo.cclvj.nu.1.col.iij.
Excõicatio iniusta tenet.in.c.ꝛ fo.eo.nu.2.col.iij.
Excõicatio iniusta eget absolutione.in.c.ꝛ fo.eo.nu.3.col.iij.
Excõicatus iniuste absoluit sine difficultate.in.c.ab excõica to.de rescrip.fo.lxviij.nu.5.col.iiij.
Excõicari debent qui negligunt decimas soluere.in.c.nõ est de decimis.fo.cl.nu.1.col.ij.
Excõicatus parte non vocata absolui potest.in.c.olim.de re scrip.fo.eo.nu.5.col.j.
Excõicatus si impetrat litteras ad agendũ tacita excõmuni catione an eo absoluto valent lr̃e.in.c.dilectus.de rescrip. fo.l.nu.6.col.iij.
Excõicatio lata cõtra 2ciliũ an liget.in.c.ab excõicato.de re scrip.fo.lxviij.nu.9.col.iiij.
Excõicatũ a subdelegato qs absoluere debeat.in.c.ab excõi cato.de rescriptis.fo.lxix.nu.17.col.iiij.
Excõicator infra q̃tum tpus possit absoluere.in.c.eo.de re scrip.fo.eo.nu.18.col.iiij.
Excõicati ad diuina nõ sunt admittẽdi.in.c.in lateranẽsi.de preb.fo.xlv.nu.1.col.iiij.
Excõicatus si est occultus an in electione sit vocandus.in.c. cum dilectus.de cõsue.fo.lxxvj.nu.11.col.ij.
Excõicatus minori excõicatione eligere potest.in.c.illa.de elec.fo.cxiij.nu.2.col.j.
Excõicato participans incidit in minorẽ excõicationẽ.in.c.il la.de elec.fo.cxiij.nu.3.co.ij.
Excõicatio ligat ex potestate tradita petro.in.c.ab excõicato, de rescrip.fo.lxix.nu.14.col.j.

Excõicatus

Excõicatus rescriptũ impetrat.in.c.ab excõicato.de rescrip. fo.lxviij.nu.j.col.iiij.
Excõicatio iniusta an liget.in.c.ab excõicato.de rescrip.folio lxviij.nune.2.col.iiij.
Excõicatus pro absolutione remittit ad excõicatorẽ.in.c.ab excõicato.de rescrip.fo.lxviij.nu.3.col.iiij.
Excõicatus potest cõstituere procuratorẽ ad se defendendũ. in.c.ex parte.de rescrip.fo.lxj.nu.2.col.ij.
Excõicatus conuenire non potest:sed potest conueniri.in.c.si intelleximus.de iud.fo.xij.nu.1.col.iiij.
Excõmunicatus pro manifesta offensa cum cautione est ab soluendus.in.c.ex publico.de conuers.coniug.folio.clxx.nu mero.1.columna.iiij.
Excõicandi ptãs ex priuilegio speciali cõpetere põt inferiori ab epo etiã iurisditionẽ habenti.in.c.ex parte.de rescrip.fo. lxj.nume.1.col.ij.
Excõicati possunt recipere in canonicũ.in.c. capitulũ.de re scrip.fo.lv.nu.2.col.ij.
Exclusus a cõmunione hominũ intelligit exclusus a cõione sacramentorũ.in.c.j.de iudici.fo.ij.nu.4.col.iij.
Excusatio in peccatis improbatur.in.c.ad nostrã de consue. fo.lxxij.nu.2.col.iij.
Executio testamenti fieri debet scõm voluntatẽ testatoris.in c.bos quidẽ.de testa.fo.ciij.nu.1.co.iiij.
Executores an possint pro executione testamenti bona alie nare.in.c.tua.de testa..fo.cxxix.nu.5.col.ij.
Executio snie an peti possit lapsis fatalibus ꝛ non citato ap pellante.in.c.ex ratione.de appel.fo.lxxvj.nu.4.col.iiij.
Executio pendet a snia tanq̃ a principali confirmata.in.c.di lectus.de preb.fo.xxxix.nu.18.col.iiij.
Executor merus nõ cognoscit de executione fraudis contra sententiã.in.c.decetero.de sen.et re iud.fo.lxxj.nu.1.col.ij.
Executionẽ sentẽtie impedit tertius appellãs.in.c.super eo. de offi.deleg.fo.cxxxij.nu.1.col.j.
Executor ex vi clausule cõtradictores ꝛc.an possit ferre sen tentiam generalẽ in omnes qui contradixerũt.in.c.pro illo rum.de preb.fo.xxx.nu.5.col.ij.
Executor pape an possit prouideri de beneficio possesso.in.c. q̃ diuersitatẽ.de concef.preb.fo.xxxviij.nu.6.col.j.
Executio arbitramenti coram quo sit,fienda.in.c.exposita.de arb.fo.cccxlvij.nu.5.col.j.
Executor an possit puidere de beneficio qõ sciuit vacare per sex menses.in.c.caplm.de rescrip.fo.lviij.nu.7.col.ij.
Executor an possit puidere de beneficia qõ alius possidet fa cto.in.c.caplm de rescrip.fo.lviij.nu.8.col.ij.
Exemptio per priuile giũ probat.in.c.cũ venisse.ver nos.de in teg.rest.fo.cccxxvj.nu.1.col.iiij.
Exemptus ab vniuersitate an sit exemptus a sua natione.in c.cum capella.de preb.fo.c.nu.2.col.ij.
Exempla cõsuetudinis irrationalis.in.c.cũ tanto.§.licet.de consue.fo.lxxxij.nu.20.col.j.
Expense necessarie que dicantur.in.c.vt preterita.de elec.fo lio.clvj.nu.2.col.ij.
Experto in arte sua credẽdũ est.in.c.significasti.de homic.fo. lxx.nu.3.col.ij.
Expectatio vacature repugnat consilio lateranensi.in.c.di lectus.de preb.fo.xxvij.nu.2.col.iij.
Expulsus a possessione põt recuperare repellendo vim vi.in c.olim.de rest.spol.fo.xxiij.nu.4.col.j.
Extraneus an astringatur consuetudini loci.in.c.cum tanto. de consue.fo.lxxxvj.nu.35.col.j.
Exigere vt celebrentur diuina est illicitũ.in.c.licet.de penis fo.cix.nu.1.col.j.

De littera.§.

Factum causa pietatis an excuset ab irregularitate.in.c.tua nos.de homi. fo.lxx.nu.2.col.ij.
Factũ a persona honesta presumitur factum licite in.c.nisi essent.de preb.fo.xxviij.nu.j.col.iiij.
Factum per vim non preiudicat.in.c.si quis.de regularibus fo.clviij.nu.2.col.j.
Factum prelati non preiudicat ecclie.in.c.cum venisset.de in stitu.fo.liij.nu.6.col.j.
Factum ecclesie obligat ecclesiã.in.c.cum gratia.de cõmo.fo. lxxxij.nu.18.col.iij.
Factum contra legem an possit valere.in.c.ad apostolicã.de regularibus.fo.clxiij.nu.2.col.ij.
Factũ per litteras obrepticias an reuocetur in.c.libertus.de rescrip.fo.l.nu.4.col.iij.
Facta contra canones non tenẽt.in.c.vt si vnaniniter.de po stu.fo.xciij.nu.3.col.ij.
Factũ prelati ecclesiã ledere nõ dz.in.c.puenit.f.ci.nu.8.co.ij.
Factũ contra interdictum pape est nullum.in.c.dura.de cri. fal.fo.lxxxj.nu.ij.col.ij.
Factũ in fraudẽ canonũ prohiberi debet.in.c.constitutus.de concef.pre.fo.lxiij.nu.2.col.ij.
Facere intelligitur qui crimini obuiare negligit.in.c.quante de sen.excõ.fo.cxxxij.nu.3.col.ij.
Factum contra formã mandati non tenet.in.c.bone.de postu. fo.xcj.nu.2.col.iij.
Factum pncuratoris preiudicat dño.in.c.cum olim.de caus. pos.ꝛ proprie.fo.xxj.nu.4.col.iij.
Factus nomine alicuius censet factũ ab epo.in.c. consulti.de procur.fo.cccxvj.nu.1.col.iij.
Factum contra mandatũ pape an possit tenere.in.c.inter ce tera.de preb.fo.xxvj.nu.1.col.j.
Factum per lr̃as surrepticias ad lites est nullum.in.c.tua.de offi.vica.fo.cccxij.nu.2.col.iij.
Falcem in messem alienã quis ponere non debet.in.c.vene rabiliter de elec.fo.cxxxviij.nu.1.col.iiij.
Falcidia vnde dicatur.in.c.raynutius.§.in eo.de testa.folio cxxvij.nu.7.col.ij.
Falcidia cõpetit heredi qui paruit voluntati testatoris.in.c. raynaldus.de testa.fo.cxxxij.nu.3.col.ij.
Falcidia deducitur contra voluntatẽ testatoris.in.c.raynal dus.§.ceterũ de testa.fo.cxxxij.nu.3.col.iij.
Falsum quid sit.in.c.ex conscientia.
Falsa causa quomodo dicatur vitiare.in.c.quia circa.de con san.ꝛ affi.fo.xvj.nu.1.col.iiij.
Falsa latinitas an viciet rescriptũ.in.c.ex parte.de fide instr. fo.lvj.nu.2.col.iij.
Falsum rescriptum quid dicatur.in.c. super litteris . de re scrip.fo.eo.nu.12.col.ij.
Falsidicus testis tres dicitur ledere.in.c.j.de crimine fal.fol. lxxxj.nu.j.col.j.
Falsitas inserta dispositioni vitiat tantum illam partẽ cuius est causa.in.c.super litteris.de rescrip.fo.eo.nu.9.col.ij.
Falsarius priuat bñficio.in.c.olim.de rescrip.f.eo.nu. 6.co.j.
Falsum cõmittẽs in causa cadit a causa.in.c.olim.de rescrip. fo.eo.nume.7.col.j.
Falsitas disiunctiue narrata non vitiat.in.c.inter ceteras.de rescrip.fo.xxvij.nume.2.col.ij.
Falsitas an cõmittat si quis fingat se esse aliaꝫ personã.in.c. perpendimus.de sen.excõ.fo.cxvj.nu.3.col.iij.
Falsans litteras pape per se vel per alium excõicatus est.in c.ad falsariorũ.de cri.fal.fo.lxxxij.nu.1.col.j.
Fama quid sit ꝛ vnde dicatur.in.c.cũ oporteat.de accu.folio xxxiij.nu.13.col.ij.
Fama qualiter inducat.in.c.cum oporteat.de accu.fo.xxxiij. nu.14.col.ij.
Fama an a vili persona oriri possit.in.c.cũ oporteat.de accu. fo.xxxij.nu.16.col.ij.
Fama an requirat in maiori parte populi.in.c.cum oporteat de accusa.fo.xxxiij.nu.17.col.iij.
Fame an stari debeat.in.c.cum in sua.de spon.ꝛ mat.folio.v. nume.3.col.ij.
Fama inquisitionem precedere debet.in.c.qualiter.de accus. fo.xxxvij.nu.iij.col.ij.
Fama ꝛ clamor pro eodẽ pon unt.in.c.inquisitionis.§.tertie de accu.fo.xxxiij.nu.2.col.iij.
Fama bona multum prodest. in.c.j.de renun. fol.clxxvij.nu. 2.columna.ij.
Fama est minus q̃ notorium.in.c.tua nos.de coha.cle.ꝛ mu. fo.xij.nu.j.col.ij.
Fama plus operatur q̃ vnus testis.in.c.ij.de consang.ꝛ affi. fo.xvj.nu.3.col.ij.
Fama an habeat vim plene probationis.in.c.cum oportet.de accu.fo.xxxiij.nu.24.col.j.
Fama tenet locũ accusatoris.in.c.qualiter.de accu.fo.xxxvij. nume.8.col.ij.
Fama ꝛ sufficiẽs pbatio veritatis.in.c. inquisitionis.§. que siuisti.de accu.fo.xxxv.nu.3.col.j.
Fama preparatoria inquisitiõis qualis esse debeat.in.c.qua liter.de accusa.fo.xxxvij.nu.6.col.ij.
Familia gaudet priuilegio dñi sui.in.c.ad deliberandum.de iude.fo.lv.nu.5.col.iiij.
Familiares pape gaudẽt bñficio residentiũ.in.c.dilectus.de cle.non resi.fo.xix.nu.2.col.iiij.

Familiaritas parit contemptū. in.c. et si iudeos. de iude. fol. liij. nu.2.col.iiij.
Familia episcopi gaudet priuilegio epi. in.c. dilecto. de offi. archid. fol. ccxviij. nu.4.col.iiij.
Fatalia currunt a die interposite appellationis. in.c. ex ratione de appel. fol. lxxvj. nu.1.col.ij.
Fatigat⁹ an fatigari possit. in.c.j. de accu. fo. xxvij. nu.1. co.iij.
Fatuum est filio malum nomen imponere. in.c. cum secundū de preb. fo. xxv. nu.2.col.ij.
Fauor est magis iudeis ꝙ christianis. in.c. de infidelib⁹ de cōsan. ⁊ affi. fol. xvi. nu.3.co.iij.
Fauor matrimonij dicit esse par in coniugēdo ⁊ disiungendo. in.c. videt q mat. accu. pos. fo. xxij. nu.6.co.ij.
Fautor an semper de iure puniri debeat. in.c. fiadeuersus. de here. fol. lix. nu.2.co.iij.
Fautores criminosorū coercentur vt criminosi. in.c. nouerit. de sentē. excō. fol. cxxxv. nu.1.co.ij.
Fautores defensores ⁊ receptatores qualiter differunt. in.c. excōmunicam⁹. §. credētes. de here. fo. lvj. nu.1.co.j.
Femina succedit in dignitate. in.c. significauit. de rescrip. fol. lxij. nu.2.col.ij.
Femine antiquitus circūcidebant. i.c. maiores. de baptis. fol. ccxj. nu.1.col.iij.
Femine ⁊ laici ad probandū impedimentū electi admittūtur. in.c. tam literis. de test. fol. xlvj. nu.1.col.iiij.
Femina masculo an possit esse coadiutrix. in.c. consultationibus. de cle. egro. fo. l. nu.8.col.iiij.
Feudum quid sit. in.c. ex parte. de feu. fo. xcvi. nu.4.col.j.
Feudū vnde dicat. in.c. ex parte. de feu. fo. xcv. nu.5.col.ij.
Feudum qualiter acquirat. in.c. ex parte. de feu. fo. xcvj. nume.9.co.iiij.
Feudū ꝗliter perdat. in.c. ex pte. de feu. fo. xcvi. nu.10. co. iiij.
Feudorum liber an sit autenticus. in.c. ex parte. de feu. fol. xcvij. nu.14.col.j.
Feudum an possit aliquo modo alienari. in.rub. de constitu. fo. xvij. nu.14.col.iiij.
Feudum an possit pro anima relinqui. in rubri. de cōstitu. fol. xviij. nu.15.col.iij.
Feudajan veniant in confiscatione bonorum. in. c. vergentis. de here. fo. lix. nu.5.col.iij.
Fictio legitimatis seqntis nō pōt trahi ad casum in q̄ nō potuit eē subsistētia. i.c. tāta. q filij. sint leg. fo. xix. nu.4.co.iiij.
Fictio ⁊ presumptio qualiter differant. in.c. is q despō. ⁊ mat. fol. vj. nu.6.col.j.
Fictio quotuplex est. in.c. is qui. de spō. ⁊ mat. fo. vj. nu.8.co.ij.
Fides est omniū bonorū spiritualium fundamentum. in rub. de summa trini. ⁊ fi. ca. fol. vij. nu.1.col.ij.
Fideles cum deo dicuntur vna ecclesia. in rub. de summa tri. ⁊ fi. ca. fo. xj. nu.1.col.j.
Fidelis si contrahit cū pluribus mulieribus eodē momento videtur eam habere vxorem cum qua primo matrimonium cōsummat. in.c. gaudem⁹. de diuort. fo. xxiij. nu.7.col.ij.
Fidelis tenetur cohabitare cum coniuge infideli. in.c. gaudemus. de diuort. fol. xxiiij. nu.1.col.j.
Fides quot modis dicatur. in rubri. de summa trini. ⁊ fide ca. fol. vij. nu.3.col.iij.
Fides iurata seruāda non est ei qui fidem non seruat. in. c. sicut ⁊ infra. de iureiu. fo. lxiiij. nu.1.col.iij.
Fideles non arctantur constitutionibus canonicis. in. c. gaudemus. de diuor. fol. xxiiij. nu.3.col.j.
Fides christi per baptismum suscipitur. in.c. eam te. de rescri. fo. eodem. nu.5.col.ij.
Fides ⁊ iuramētum equipollent. in.c. peruenit. de fide. fol. cj. nu.7.col.ij.
Fidei species quot sunt. in Rubri. de summa trinita. ⁊ fide ca. fol. vij. nu.5.col.iij.
Fidem frangenti fides est frangenda. in.c. peruenit. de iureiurando. fol. lix. nu.1.col.3.
Fides est habitus creatus. in.c. fraternitatis. de frigi. ⁊ male. fo. xvij. nu.3.col.iij.
Fidelis alteri fideli auxiliari tenetur. c. excōicatiōi de rapto. fol. lxxv. nu.3.col.iij.
Fides non debet seruari ei qui contra pacta versatur. in.c. cū inter. de elec. fol. cix. nu.4.col.ij.
Fidei fauendum est. in.c. ex de conuer. fol. clxxvij. nu. 4. col.j.
Fideicōmissum potest esse duplex. in.c. raynuti⁹. de testa. fol. cxxiij. nu.23.col.iij.
Fideicommissum dicitur substituti q. in.c. raynultius ver. post modum. de testa. fo. xij. nu.1.col.j.
Fideiussor bñficia quot ⁊ q̄ sint. i.c. pue nit. fo. cj. nu.8.col.iij.
Fideiussor conuenitur quando debitor non soluit. in.c. peruenit. de fide. fo. cj. nu.3.col.j.
Filius grauatus restituere hereditatem an possit detrahere duas q̄rtas. in.c. raynutius. de testa. fol. cxxviij. nu.2.co.ij.
Filius ante partum est onerosus. in.c. ex de conuer. fo. clxxvj nu.2.col.iiij.
Filius sequitur familiam patris. in.c. ex de cōuer. fo. clxxvj. nu.3.col.iiij.
Filij iudeorum an inuitis parentibus possint baptizari. in.c. sicut de iude. fo. liij. nu.3.co.ij.
Filius grauatus restituere detrahit duas quartas. in.c. raynaldus de testa. fo. cxxxj. nu.2.col.iij.
Filius in causa matrimonij fine consensu patris agit ⁊ defēdit. in.c. series. de testa. fo. xlv. nu. 1.col.j.
Filius an priuetur priuilegio ecclesiastico propter crimen lese maiestatis a patre commissum. in.c. vergentis. de here. fo. lix. nu.6.col.iij.
Filius an possit tradi in matrimonio. in.c.j. de despō. impu. fol. vj. nu.3.col.iiij.
Filium quis procreat ex concubina deinde cōtrahit matrimonium cum alia qua mortua contrahit cum concubina an legitimabitur proles ex ea suscepta. in.c. tanta qui filij fuit leg. fo. xix. nu.5.col.iiij.
Filius apud quem ali debeat. in.c. cū baleret de eo q dur. in vxo. quā pol. fo. xij. nu.6.col.j.
Filium ex consanguinea suscipiens ⁊ tandem dispēsatus cōtrahit cum ea an legitimetur proles. in.c. tanta qui filij sint leg. fo. xix. nu.9.col.iiij.
Filia adoptiua nō potest esse vxor fratris naturalis. in.c.j. de cognat. lega. fo. xv. nu.1.col.ij.
Filius si contrahat sine consensu patris matrimoniū est nullum de iure ciuili. in.c. videtur qui mat. accu pos. fo. xxij. nu. 4.col.ij.
Filiorum nomine an contineant nepotes. in.c. in quibusdam. de seruis. fo. cix. nu.6.col.iij.
Filius episcopi legitime natus promoueri potest ad ordines ⁊ in paterna ecclesia beneficiari. in.c. literas. de filijs presbi. fo. ccvij. nu.1.col.iij.
Filia mea spiritualis an poterit copulari filio meo illegitimo in rub. de cogna. spirituali. fo. xiij. nu.3.col.ij.
Filius a patre postulatur in monachū. in.c. officij. de elec. fol. cxlij. nu.2.col.iij.
Filius fa. qñ constituit procurator an requirat patris consensus. in.c. non iniuste. de procu. fo. cccxvj. nu.1.col.j.
Fiscus occupans bona vacantia an teneat facere inuentariū in.c. ad hec. de fide. fo. cij. nu.3.col.iiij.
Forma ecclesie debet seruari in absolutione ab excōmunicatione. in.c. capitulū de rescrip. fo. lv. nu.3.col.iij.
Forma que seruari debeat in permutatione. in.c. quesitū. de re. permu. fo. xcij. nu.14.col.iiij.
Forma iuramēti super inquisitione. in.c. qualiter. de accu. fo. xxxj. nu.8.col.j.
Forma interdicti non est frangenda. in.c. respōso. de sentē. excōi. fo. cxxxj. nu.3.col.j.
Forma depositionis testium de fama. in.c. cū oporteat de accu. fo. xxxiij. nu.19.col.iij.
Forma procedēdi ad purgationes. in.c. cum dilecti⁹. de purgano. fo. cvij. nu.4.col.iij.
Fornicatio carnalis ⁊ spiritualis comparant. in.c. mulier de cōuer. fo. lxxvj. nu.2.co.ij.
Fornicarius notorius non ex euidentia qñ dicatur. in.c. tua nos de coha. cle. ⁊ mulie. fo. xij. nu.2.col.j.
Fornicarij notorij non sunt salutandi. in.c. si vere. de senten. excō. fo. cxxvj. nu.5.co.ij.
Fornicatio cōprehendit oēm illicitum coitum. in.c.j. de eo q cogno. cōsang. vx. fo. xv. nu.j.co.iij.
Fornicatio spiritualis facit separationē. in.c. quesiuit. de diuort. fo. xxiij. nu.1.col.ij.
Forum sortiri pro eadem causa in pluribus locis quis potest in.c. licet. de for. cōpetē. fo. xj. nu.2.co.j.
Forū propter delictū quis dicitur sortiri i.c.j. de rap. fo. lxxv. nu.2.co.i.
Forum an quis sortiatur ratione rei mobilis. in.c. saue. de foro compe. fo. vij. nu.1.co.ij.
Forte dictio non est semp nota dubitatiōis. c. tua nos de spō. ⁊ mat. fo. v. nu.2.co.j.
Fortitudo non est laudabilis que est sine iusticia. in.c.j. de tornea. fo. lxxij. nu.2.col.iiij.

Fraternitas sumitur.

Fraternitas sumitur multis modis. in.c. Joānes de regularibus. fo. clx. nu.9.col.iiij.
Frater cōtrahit pro sorore si est pñs ⁊ cōsentit. in.c. de matr. contra. fo. xvij. nu.1.col.iij.
Frater ex facto fratris defuncti conueniri non potest. in.c. significauit. de rescrip. fo. lxij. nu.1.col.ij.
Fratres vterini qui dicantur in.c. nam ⁊ ego. de verb. sig. fo. cxxxviij. nu.1.col.j.
Fratres ex eisdē parentibus qualiter appellantur. in.c. ⁊ fo. eo. nume.2.col.j.
Frater pro fratre in causa restitutionis auditur. in.c. constitutus. de in integ. rest. fo. cccxxxiij. nu.1.col.iiij.
Fratres hospitalis hierosolimitani an possunt absolui a suo priore. in.c. canonica. de sen. ex. fo. cxxxv. nu.1.col.iiij.
Fraus iuri quot modis fieri dicatur. in.c. quāto de priuileg. fo. ciij. nume.5.col.iiij.
Fraus debet probari per scientie probationē. in.c. super litteris. de rescrip. fo. eo. nu.16.col.iiij.
Fraudes sunt septē abutentiū rescriptis. in.c. si pponente. de rescrip. fo. lxx. nu.2.col.iiij.
Fraudes dicuntur prohibite. in.c. ex parte de verbo. sig. folio cxlvij. nu.1.col.ij.
Fraus ⁊ malicia distinguūtur. in.c. super litteris de rescrip. fo. xlj. nu.2.col.j.
Fraus non presumitur nisi probetur in.c. officij. de testa. folio cxx. nume.2.col.j.
Fraudās pōdera ⁊ mēsuras. xxx. dies in pane ⁊ aq̄ peniteat. in.c. placuit. in.c. vt mēsure de emp. ⁊ vēd. fo. xciij. nu.1.co.j.
Frigiditas triplicē pbat. i.c.j. ō frig. ⁊ male. f. xvij. nu.2.co.iij.
Fructus pcepti er hereditate cōputanē in quartā trebelliani cam. in.c. raynutius. in eo. de testa. fo. cxxvij. nu.2.col.ij.
Fructus rei ecclesiastice alienate redunt ei in quem facta est alienatio. in.c. ad nostrā. fo. xciv. nu.j.col.iij.
Fructus beneficij an alteri ꝙ epo liceat retinere. in.c. vt nīm §. oibus. vt ecc. benefi. fo. lxxv. nu.4.col.iij.
Fructus rei pignorate ipo iure sortē extenuant. in.c.j. de vsur. fo. lxxvij. nu.1.col.j.
Fugientes de carceribus sunt puniendi. in.c. vt fame. de sent. excō. fo. cxxxij. nu.3.col.ij.
Fugiens quis dicatur vt possit capi. per debitorē. in.c. vt fame. §. laici de sen. excō. fo. cxxxvij. nu.8.col.iiij.
Fugientes ad ecclesiam sunt defendendi. in.c. sicut. de iude. fo. liiij. nu.1.col.ij.
Fuga facit presumptionē. in.c. nullus. de presumptionib⁹. fo. lvij. nume.1.col.iij.
Furiosus si eligatur ad prelaturā an valeat electio. in.c. dilectus. de spon. ⁊ mat. fo. iij. nu.2.col.iij.
Furiosus profitendo non obligat. in.c. sicut de regularibus. fo. clxiiij. nu.1.col.j.
Furiosus contrahere matrimonium nō potest. in.c. dilectus. de spon. ⁊ mat. fo. iiij. nu.1.col.iij.
Fur ⁊ latro q̄liter differūt. in.c. fures. de fur. f. lxxvj. nu.1.co.ij
Fur diurnus nō occidit sine culpa nocturnus sic. in.c. si perfodiens. de homi. fo. lxv. nu.1.col.iij.
Fur occultus post penitentiā ⁊ restitutionē promouet ad sacros. in.c. ex litteris. de fur. fo. lxxvj. nu.j.col.iiij.
Furtum an sit casus. in.c. cum gratia. de commo. fo. lxxxij. nume.14.col.ij.
Futura sunt precauenda. in.c.j. de ser. nō ord. folio. ccviij. nume.3.columna.j.

¶ De littera. G.

Genealogia suaz quis scire tenetur. in c. videtur. qui mat. accus. fo. xxij. nume.ij.col.j.
Genitiuus non semper denotat dominiū. in.c. ad hec. de postu. fo. lxxxvij. nu.1.col.j.
Genitus in sacerdotio est inhabilis ad beneficiū. in.c. ad presentiam de filijs presby. fo. cciij. nu.1.col.iiij.
Genitus ex solutor soluta legitimatur per sequens coniugiū in.c.j. qui filij. sint leg. fo. xviij. nu.j.col.j.
Gesta per procuratorē reuocatū an possint valere. in.c. ex parte. de rescrip. fo. lxj. nu.8.col.ij.
Gesta per metū tenent sed rescinduntur. in.c. cum dilectus. de his qui vi met. fo. cccxij. nu.3.col.ij.
Gesta per metum an teneant. in.c. abbas. de his qui vi met. cau. nu.1.col.iiij.
Gesta ecclesia vacante quādo ⁊ qualiter valeant. in.c. ne se. va. fo. lxvij. nu.7.col.ij.
Gesta cū falso procuratore nō tenēt. i.c.j. ō pc. f. cccvj. nu.1.co.j.
Gesta a prelatis sine consensu capituli. in rub. de his q̄ fiunt a prelatis. fol. lxviij. nu.1.col.j.
Gesta in vno iudicio valent in alio inter alias personas. in c. beneficio. de in integ. resti. fo. cccxxxvj. nu.2.col.j.
Gesta ab excōmunicato extra iudiciū in tēporalibus an valeant. in.c. perpēdim⁹. de sentē. excōi. fo. cxxij. nu.26.col.j.
Gestum ab habili ⁊ inhabili an vitietur. in.c. cum vintoniensis. de elec. fo. cxxiij. nu.4.col.iij.
Gesta faciunt fidem perpetuā. in.c. ex gestis. de cle. non resi. folio. xvij. nu.2.col.ij.
Gibbosus et curuus an promoueri possint. in.c. cum de sua de corpo. vitia. fo. ccxij. nu.2.col.j.
Gloriari de bonis an sit licitum. in.c. ita de iude. folio. liij. numero.2.col.iiij.
Gratia apostolica sine litteris pbari potest. in.c. sicut de senten. excōi. fo. cxxix. nu.1.col.j.
Gratia an infundit post matrimoniū sicut per alia sacramenta. in rub. de spon. ⁊ matri. fo. ij. nu.8.col.j.
Gratis oblatum recipi non prohibet. in.c. cum in ecclesia. de symo. folio. xlij. nu.1.col.iiij.
Gratie non sunt ad consequentiā trahende. in.c. constitutus de concef. preb. fo. lxiij. nu.3.col.ij.
Greco an possit dari ecclesia latinorū qui contraxerit matrimoniū. in.c. cū ferendum. de tēpo. ord. fo. cxcj. nu.1.col.ij.
Guerra propria auctoritate moueri non debet. in.c. significasti. de homi. fo. lxix. nu.5.col.iiij.
Guidagia quid sint. in.c. super. §. preterea. de verbo. signifi. folio. cclv. nu.2.col.iiij.
Gloria bonorum augetur ex pugnitione malorū. in.c. ad hec. de postu. fo. lxxxvij. nu.15.col.ij.

¶ De littera. H.

Habitus non facit monachum sed professio. in.c. ex parte. de regularibus folio. clxvij. nu.1.col.ij.
Habitus religiosorum quotuplex est. in.c. statuimus. de regularibus. fo. clxxij. nu.2.col.iij.
Habitus non facit monachum sed professio. in.c. porrectum. de regularibus. fo. clxij. nu.1.col.j.
Habitatio facit cognoscere quem esse parochianum. in rub. de parochijs. fo. cxliij. nu.4.col.iij.
Habitus non facit monachum. in.c. quia. de testa. folio. ciij. numero.1.col.ij.
Hebrei per translationē sacerdotij quid perdiderunt. in rub. de constitutionibus. fo. xij. nu.2.col.iij.
Heli hystoria. in.c. licet heli. de symo. fo. xlvj. nu.1.col.iij.
Heremita habet proprium. in.c. cum monasterium. de elec. folio. cvij. nu.2.col.j.
Heremita an sit ecclesiastica persona. in.c. cum monasterium de elec. fo. cvij. nu.3.col.ij.
Hermophroditus an possit testificari. in.c. fors. de verbo. signifi. folio. cxxxviij. nu.6.col.iij.
Heres qui non fecit inuentarium an priuetur legitime. in.c. raynaldus ver. cetere. de testa. fo. cxxxij. col.ij.
Heres qui non fecit inuentarium in foro conscientie an teneatur vltra vires hereditatis. in.c. ad hec. de solu. folio. ciij. numero.3.col.iiij.
Heres in bonis que subiacent restitutioni non potest legare nec penam adijcere. in.c. raynaldus. ver. ceterum. de testa. folio. cxxxij. nu.1.col.iiij.
Hereditas per vncias diuiditur. in.c. quorūdam. de testa. folio. cxxij. nu.2.col.j.
Heredes tenentur ex delicto defuncti. in.c. in litteris. de rapto. fo. lxxv. nu.1.col.iiij.
Heredes an possint conueniri criminaliter. eodem. c. fo. lxxvj numero.2.col.j.
Heres vsurarij vsuras restituere compellitur. in.c. tua nos. de vsur. fo. lxxviij. nu.1.col.iij.
Heredi grauato competit quarta de restituenda hereditate. in.c. raynutius. ver. in eo. fo. clxxvij. nu.1.col.ij.
Heredes tenentur ex facto defuncti. in.c. a nobis. de senten. excōi. fo. cxxij. nu.5.col.iiij.
Heres an possit conuenri ex delicto defuncti. in.c. ex presentium. de pig. fo. xcvij. nu.3.co.iiij.
Heres non adimplens testamentū priuatur reb⁹ sibi relictis cum emolumētis. in.c. si heredes. de testa. fo. cv. nu.2.col.iij.
Heredes tenentur ex delicto defuncti. in.c. parochiano. folio cxliij. nu.3.col.j.
Hereticus si reconsilietur an fidelitates recipiat. in.c. absolutos. de here. fo. lxij. nu.ij.col.j.

Hereticus penitens debet detrudi in monasteriũ.in.c.inter de purg.cano.fo.cvj.nu.3.col.iij.
Hereticī manifesti qui dicantur.in.c.super, de verbo. signifi. folio.cxlv.nu.1.col.iiij.
Hereticorũ bona confiscanť.in.c.et fo.eo.nu.2.col.iiij.
Hereticus non censetur nisi qui pertinaciter heresim defendit.in rub.de summa trini.⁊ fide ca.fo.xj.nu.6.col.ij.
Hereticis in disputationibus licite conuitiari potest.in rub. de summa trin.⁊ fide ca.fo.xj.nu.7.col.ij.
Hereticꝰ an possit accusare.i.c.j.de accus.fo.xxvj.nu.5.co.ij.
Hereticus censetur non corrigens errantē in fide cum potest in.c.ij.de here.fo.lvj.nu.1.col.iij.
Hereticus perseuerans eternaliter damnatur.in.c. firmissime, de here.fo.lvij.nu.1.col.j.
Hereticus ⁊ scismaticus equiparanť.fo.7.c.eo.nu.2.col.j.
Heresis vnde dicit.in.c.firmissime.de here.fo.lvij.nu.6.col.j.
Hereticos non corripiens punitur tanq̃ hereticus.in.c.excõmunicamꝰ.§.si vero.de here.fo.lx.nu.2.col.iiij.
Hereticus censetur sentiens de sacramentis ecclesie aliter q̃ ecclesia.in.c.ad abolendã.de here.fo.lviij.nu.1.col.ij.
Hereticus non dicit nisi pertinaciter insistens.in.c. excõicamus,de here.fo.lx.nu.3.col.ij.
Hereticum priuatus punire potest.in.c. excõmunicamus.§. damnati.de here.fo.lx.nu.1.col.ij.
Hereticorũ bona cõfiscantur etiã si habeãt filios catholicos in.c.vergẽtis.de here.fo.lix.nu.1.col.ij.
Heretici qua pena puniantur.in.c.excommunicamus.l.ij.§. damnati.de here.fo.lxij.nu.3.col.j.
Heretici omnes sunt excommunicati.in.c.ad abolẽdã. de here.folio.lviij.nu.5.col.ij.
Heretici sunt obumbrati.in.c.⁊ fo.eo.nu.6.col.ij.
Hereticus ⁊ scismaticus sunt extra corpꝰ ecclesie.in.c. firmissime.de hereti.fo.lvij.nu.4.col.j.
Hereticus admittitur ad denũciãdum.in.c.cum oporteat. de accu.fo.xxxij.nu.10.col.j.
Hereticī nullus reconciliare potest sine pape licẽtia.in.c.excõmunicamꝰ.§.credẽtes.de here.fo.lxj.nu.7.col.ij.
Hypoteca qd fit.in.c.nulli.de re.ec.fo.lxxvij.nu.ij. col.j.
Homo non separat quos deus coniunxit.in.c.de infidelibus de coniang.⁊ affi.fo.xvj.nu.2.col.iij.
Homines per legem positiuã an efficiantur boni. in prohe. decre.c.iij.fo.v.nu.12.col.iiij.
Homines qui possunt torqueri.in.c.cum in contemplatione. de verbo.signi.fo.cxlviij.nu.8.col.iij.
Homo creatus est ad imaginem dei.in.c.ij. de homi. fol.lxv. numero.1.col.iij.
Honor ecclesiasticus licite speratur.in.c.cum ad nostram.de elec.folio.cxlij.nu.2.col.ij.
Honor in sessionibus attẽditur in dignitatibus.in.c.cũ olim. de cõsue.fo.lxxiij.nu.2.col.iij.
Homo inimicus dicitur diabolus.in.c.licet.de elec. fo. xcvij. numero.2.col.j.
Homo constat ex anima rationali ⁊ corpore.in.c.cum christꝰ. de here.fol.lviij.nu.2.col.j.
Homicidium dicitur sequi ex vulnere.in.c.presbiterũ.de homi.folio.lxvij.nu.2.col.ij.
Homicidium ⁊ periurium impediunt promouendũ.in.c.accedens.de accu.fo.xxxvj.nu.3.col.iij.
Homicidium ⁊ simonia in ordine impediũt ordinis executionem.in.c.inquisitionis.de accu.fo.xxxiij.nu.1.col.ij.
Homicidium ⁊ periurium impediunt promouendũ.in.c.accedens.de accusa.fo.xxxvj.nu.5.col.iij.
Homicidiũ quando cõmittit in necessitate quid sit. in.c. sicut dignũ.§.clericos.de homi.fo.lxvij.nu.3.col.j.
Homicidiũ casuale iputať ei q dabat operã rei licite si nõ adhibuit diligẽtiã.i.c.ad audiẽtiã.de homi.fo.lxvij.nu.1.co.iij
Homicida deponitur ab ordine.in.c. presbiterum. de homi. folio,lxvij.nu.3.col.iij.
Homicida casualis an puniatur sicut voluntarius.in.c.⁊.folio.eo.nu.4.col.iij.
Homicidium cõmissum ante baptismum an impediat susceptionem ordinum.fo.7.c.eo.nu.5.col.cadem.
Homagiũ quid sit.in.c.recolẽtes. de statu mo. folio. clxxiij. numero.j.col.j.
Homagium est de temporalibus.in.c.indignũ.de reg. iur.folio,cl.nu.3.col.j.
Homagiũ quid sit.in.c.⁊ folio.eo.nu.4.col.j.
Homagium an sit permissum in spiritualibus.in.c.ex diligẽti.de simo.fo.xliij.nu.2.col.j.
Homagium quid sit.fo.7.c.eo.numero.3.col.j.
Honestas publica que dicatur.in.c.iuuenis.de spon.⁊ mat. fo.ij.nu.2.col.ij.
Honores debent iudeis interdici.in.c.cũ sit de iude.folio.lv. nume.2.columna.j.
Honestas requiritur in obtinendis ⁊ promouendis.in.c.litteras.de filijs presbyte.fo.ccvij.nu.2.col.ij.
Honestas publica fundatur super honestate.in.c.accessit de despon.impub.fo.vij.nu.1.col.ij.
Honestas morum in prelato est consideranda.in.c.graue.de preb.fo.xliij.nu.2.col.iiij.
Honor est nõ ignominia q̃ quis se corrigit potius q̃ corrigat in.c.ab excõicato.de rescrip.fo.lxviij.nu.8.col.iij.
Hostia cum eleuatur quibus verbis fit orandũ.in.c.sane.de celeb.miss.fo.ccix.nu.2.col.ij.
Hortamur quandoq; importat necessitatem.in.c.cum percussio.de cle.egro.fo.xlix.nu.2.col.iij.

De littera.I.

Iconomus agit pro monasterio. in.c. cum causam de emp. folio clxxxvj.nume.1.col.iij.
Iconomus agit pro monasterio.in.c.conquerente de off.ord.fo.cclx.nu.1.col.iiij.
Iconomus agit pro ecclesia.in.c.querela3.de elec.folio.cxxj. nume.1.colũ.iij.
Idiota dicitur qui ius ignorat.in.c.ex multa.de voto. folio clxxxj.nume.1.col.iiij.
Id quot fit propter necessitatẽ non debet trahi ad consequẽtiam.in.c.cum in cunctis.de cleri.fo.cij.nu.2.col.ij.
Idoneus dicitur qui potest prodesse ⁊ obesse.in.c.veniẽs,de accu.fo.xxix.nu.9.col.iij.
Ieiunans in pane ⁊ aqua deficiente pane ⁊ aqua alijs cibarijs vti potest.in.c.licet de peni.⁊ remi.fo.cxj.nu.1.col.iij.
Ieiunia prosunt defunctis.in.c. parrochiano.de sepul.folio cxliij.nume.2.col.j.
Iesus in anno trigesimo completo baptizatus fuit.in.c.cunctis.de elec.fo.cij.nu.4.col.ij.
Ignorantia quid fit.in.c.apostolice.de cleri.exc. ministrã.fo. lxxxvij.nu.3.col.ij.
Ignorantia ad hoc vt dicatur probabilis quid requiritur.i n c.⁊ fo.eo.nume.4.col.ij.
Ignorantia iuris an excuset.in.c.per tuas le.ij.desymo.folio xlix.nume.1.col.j.
Ignorantia an sit peccatũ.in.c.mihi.§.pro defectu.de renun. fo.clxxxiij.nu.2.col.j.
Ignorantiam allegãs tenetur probare.in.c.innotuit.de elec. fo.cxiij..nu.5.col.iiij.
Ignorãtia est mater errorꝭ.in rub.de ꝯsti.fo.xiij.nu.3.col.j.
Ignorantia in facto proprio an excusat.in.c.cum illorum.de sen.excõ.fo.cxxv. nu.3.col.j.
Ignorantia non excusat cum quis tenetur scire.in.c.Quis.de reg.iur.fo.cxlix.nu.2.col.iiij.
Ignorantia in facto proprio nõ est tollerabilis.in.c.ab excõicato.de rescrip.fo.lxviij.nu.6.col.iiij.
Ignorans non ligatur canonibus.in rubr. de ꝯstitutionibus fo.xij.nu.3.col.j.
Ignotus salua conscientia perfici non potest.in.c.bone.§.intelleximus.de postu.fo.xcij.nu.1.col.ij.
Immunitas ecclesiastica est libertas.in. c.perpendimus. de sen.excõ.fo.cxvij.nu.12.col.iij.
Immunitas ecclesiastica que dicatur.in.c.perpendimus.de senten.excõ.fo.cxviij.nu.9.col.ij.
Impedimenta ad copulam qualiter cognoscuntur.in.c.fraternitatis.de frig.⁊ male.fo.xvij.nu.1.col.iiij.
Impeditus tenetur venire vel mittere procuratorẽ.in.c.querelam.de procu.fo.cccvij.nu.2.col.j.
Impeditus an possit alium delegare.in.c.sciscitatus. de rescrip.fo.eo.nu.6.col.iij.
Impedimentum temporale ad copulã nõ impedit matrimonium.in.c.fraternitatis.de frig.⁊ male.fo.xvij.nu.4.col.iij.
Impedimentum iusticie publice honestatis a quo consurgit. in.c.ad audientiã.de spon.⁊ mat.fo.ij.nu.3.col.iij.
Impedimẽta que sunt que respectu de eo qui duxit in matrimonium ⁊ que non.in.c.j.de eo qui duxit in mat.quã pol.fo. xij.nume.1.col.iij.
Impossibilitas dicitur esse triplex.in.c.pactiones.de pac.fo. ccxcviij.nu.3.col.iiij.
Impetrans beneficium tenetur facere mentionem.de preben da quã habet.in.c.cũ adeo.de rescrip.folio eodẽ.nu.2.col.j.

Impetrans an ⁊

Impetrans an ⁊ quomodo possit se alijs impetrantibus opponere.in.c.mandatũ.de rescrip.fo.lxv.nu.6.col.ij.
Impetrans beneficium debet esse clericus.in.c.capitulũ.de rescrip.fo.lv.nu.1.col.ij.
Impetrans beneficiũ debet facere mentionem de beneficio quod habet non solum in re sed etiam in spe.in.c.in nostra. de rescrip.fo.lix.nu.2.col.ij.
Impetrãs rescriptũ sine speciali mandato punitur vt falsarius.in.c.cum ⁊ alij.de rescrip.fo.liij.nu.5.co.ij.
Impetratũ sine speciali mandato non valet.in.c.ex parte.de rescrip.fo.lxi.nu.7.col.ij.
Impetrans si dicat beneficium vacare de iure an valeat rescriptũ dato q̃ alius possideat colorate.in.c.cum nostris.de concess.preb.fo.lx.nu.6.col.ij.
Impetrans obreptilis condẽnať in expensis.in.c.sicut.de rescrip.fo.xxvj.nu.2.col.iij.
Impetrans an teneatur facere mentionẽ de reseruatione facta auctẽ legati.in.c.in nostra.de rescrip.fo.lxj.nu.6.col.j.
Imperium debet obtineri ex electione.in.c.venerabilẽ.§.eos de cler.fo.cxl.nu.4.col.iiij.
Imperator subest pape.in.c.solite. de maio.⁊ obe.fo.cclxxxviij.nume.7.col.ij.
Imperium merũ quid sit.in.c.qualiter.de accus.fo.xxxj.numero.15.col.ij.
Imperator an subordinetur pape.in.c.venerabilem.§.verum. fo.cxxxix.nu.8.col.iiij.
Imperator dicitur aduocatus ecclesie.in.c. venerabilem.§. obiectioni.de cler.fo.cx.nu.2.col.ij.
Imperator est defensor ecclesie.in.c. venerabilẽ.§.obiectioni de cler.fo.cxl.nu.3.col.ij.
Imperium fuit a grecis translatum in germanos.in.c.venerabilem.§.verũ.de elec.fo.cxxxix.nu.2.col.j.
Imperator per papã iungitur ⁊ consecratur.in.c.venerabilem.§.verum.de elec.fo.cxxxix.nu.3.col.j.
Imperator per papã coronatur. in.c.venerabilẽ. §.verũ.de elec.fo.cxxxix.nu.4.col.j.
Imperium quid sit.in.c.quid sedem.de offi.ord.folio.clxxvj. nume.3.colũ.j.
Imperium merum quid sit.in.c.quid sedem.de offi.ordi.fol. cclxxxvj.nume.4.col.j.
Imperium merum a possit delegari.c.⁊ fo.eo.nu.5.col.ij.
Imperiũ mixtũ quid sit.fo.7.c.eo.nu.7.col.iij.
Imperium mixtum an possit delegari.in.c.⁊ folio eodem.nu me.8.columna.iij.
Imperator dicitur illustris.in.c.solite.de maio.⁊ obedi.folio cclxxxvij.nu.j.col.ij.
Impubes ingrediens monasterium de consensu parentum post annum a parentibus reuocari non potest.in.c.si quis. de regularibus.fo.clviij.nu. 1.col.j.
Impuberes cõtrahẽtes an semp possint resilire.in.c.de illis. de despon.impub.fo.vij.nu.2.col.iiij.
Impuberes cõtrahentes sponsalia ante pubertatem separari nõ debẽt.in.c.a nobis.de despon.impub.fo.viij.nu.1.col.j.
Incestuosus cõtrahere non põt.in.c.transmisse.de eo qui cogno.consan.vxo.fo.xl.nu.1.col.iij.
Incestuosus si exigat debitũ an teneatur ei vxor reddere.in c.⁊ fo.eo.nu.2.col.iij.
Incõmodũ magnum quid dicatur.in.c.propter.de loca.folio lxxxviij.nu.2.col.ij.
Incorporalia an possint possideri.in.c.olim.de rest.spol. folio xxvj.nu.1.col.iij.
Incorporalia dicuntur quasi possideri.in.c. querelã.de elec. fo.cxij.nu.4.col.iij.
Incontinentia inter grauiora delicta enumeratur.in.c.si.de purg.cano.fo.cviij.nu.8.col.j.
Incontinentia paterna timeť in filio.in.c.ad hec.de filijs presbyt.fo.ccvij.nu.1.col.ij.
Incontinentia paterna a filijs est propellenda.in.c.⁊ fo.eodẽ nume.2.col.ij.
Iniuria est reprobanda.in.c.ex parte.de consue.folio.lxxvij nume.4.col.iij.
Indebitum iure naturali tm̃ quid sit.in.c.is qui.de solu.fol. cv.nume.2.col.ij.
Indebitum iure naturali ⁊ ciuili quid sit.in.c.is qui.de solu. fo.cv.nume.3.col.ij.
Indebitum per exẽptionẽ tm̃ quid sit.in.c.is qui de.sol.folio cv.nu.4.col.ij.
Indebitum iure ciuili tantũ solutum an possit repeti.in.c.is qui.de solu.fo.cv.nu.5.col.ij.
Indebitum iure naturali tm̃ solutum an possit repeti.in.c.is qui.de solu.fo.cv.nu.6.col.ij.
Indebitum vtroq; iure solutum an possit repeti. in.c.is qui de solu.fo.clxv.nu.6.col.ij.
Indebitũ per executionẽ solutuz an possit repeti.in.c.is qui. de solu.fo.cv.nu.8.col.ij.
Indefinita equipollet vniuersali.in.c.quia circa de priuileg. fo.cj.nu.1.col.iiij.
Indictio aliquando denotat frequentiam.in.c.clericus.de sponsi.fo.cj.nu.1.col.j.
Indigni ad beneficia non sunt assumendi.in.c.graue.de preben.fo.xliij.nu.1.col.ij.
Indulgẽtia accedẽtiũ in subsidiũ terre sancte qualis sit in.c. excõicamus.§.catholici.de here.fo.lxj.nu.1.col.j.
Indulgens an possit vti sua indulgentia seu cõmissione.in.c. cum ex eo.de priuileg.fo.cxiij.nu.5.col.j.
Indulgentia quid operatur.in.c.⁊ folio eodem. numero.6. columna.j.
Inducie iuris an possint ampliari sicut breuiari.in.c.de causis.de offi.dele.fo.ccxxv.nu.2.col.iij.
Ineligibilis est non professus.in. c.cum causam.de elec.fol. cxxvj.nu.3.col.j.
Ineptitudo repellit quodcũq; propositũ in iudicio.in.c.si.de purg.cano.fo.cvij.nu.6.col.iij.
Inequalitas in iudiciis est vitanda.in.c.calũniam.de penis fo.cix.nu.5.col.iiij.
Infamia reddit crimen horribilius.in.c.accedens.de accusa. fo.xxxvj.nu.3.col.iiij.
Infamatus de crimine purgationẽ vulgarẽ subire non cogit in.c.si.de purg.vulg.fo.cviij.nu.2.col.ij.
Infamia inquisitionẽ predere debet.in.c.cum dilecti.de accu. fo.xxxj.nu.2.col.iiij.
Infamia prelati facit inquirere super statu ecclesie.in.c.cũ dilecti.de accu.fo.xxxj.nu.3.col.iiij.
Infamatus als fidedignus quo iuramẽto se purgare dz.in.c. j.de purg.cano.fo.cvj.nu.1.col.j.
Infamia aggrauat peccatum.in.c.prelatorum.de accu.folio xl.nu.5.col.iiij.
Infamia apostasie venit in purgatione.in.c.tue.de apost.fo. lxiij.nu.1.col.iij.
Infamis ad hoc vt quis censeatur debet esse apud viros honestos.in.c.inquisitionis.§.questuisti.de accusa.folio.xxxv. nume.5.columna.j.
Infamatus si vult producere testes super bona fama an poterit.in.c.inquisitionis.§.questuisti.de accu. folio.xxxv.nume.6.columna.ij.
Infamia an a paucis causetur.in.c. inquisitionis.§.tertio.de accu.fo.xxxiij.nu.4.col.ij.
Infamia surgens ex vno iudicio an faciat fidem in alio.in.c. cum oportet de accus.fo.xxxiij.nu.23.col.j.
Infamare aliquẽ dicitur malum.in.c.ex parte.de tempo.ord. fo.cxciij.nu.ij.col.iij.
Infamia si sit processa a maliuolis an sortiatur effectuz.in.c. qualiter.§.hunc tamen.de accu.fo.xxxviij.nu.5.col.iij.
Infamis an repellatur indistincte a iudicando.in.c.sciscitatus.de rescrip.fo.eo.nu.4.col.j.
Infamia publica debet esse ad hoc vt inducat purgatio.in.c. accedens.de purg.cano.fo.cvij.nu.1.col.j.
Infamia reddit crimen horribilius.in.c.accedens.de accus. fo.xxxvj.nu.3.col.iiij.
Infamia si fuit probata ⁊ inquisitus velit probare bonam famam an sit audiendus.in.c.cum oporteat.de accũs.fo.xxxiij. nume.22.columna.iiij.
Infantia excusatur a scientia.in.c.cum in sua.qui mat.accus. poss.fo.xxj.nu.4.col.iiij.
Infantie etas que est propria.in.c.litteras.de despõ.impub. fo.vij.nu.1.col.j.
Infelix non tam dicitur q̃ non inueniat suã infelicitatẽ.in.c. ij.de coniug.lepro.fo.xiij.nu.1.col.iij.
Inferior papa nõ dispensat super dignitate adepta symonia ce.in.c.de symoniace.de symo.fo.xlv.nu.2.col.j.
Inferior supiori illudere non dz.in.c.bone.§.nec nocebat.de postu.fo.xcij.nu.1.col.ij.
Infeudare est alienare.in.c.ex rescrip.de loca.fo.lxxxvij.numero.6.columna.
Infeudare quis possit.in.c.ex parte.de feu.folio.xcvj.numero.7.columna.ij.
Infeudari cui possit.in.c.ex parte.de feu.fo.xcvj.numero.8. columna.ij.

Infidelis viuente prima vrore si contraxit cum pluribus et consummat matrimoniũ an mortua prima habebit aliquã ex illis.in.c.gaudemus.de diuor.fo.rxiiij.nu.6.col.ij.
Infideles quare per principes seculares cobercentur.in.c.in nonnullis.de iude.fo.lv.nu.2.col.j.
Infideles coniuncti in gradu prohibito post baptismũ nõ separant.in.c.de infidelibus.de 2san.ꝛ affi.fo.rvj.nu.1.col.iij.
Infirmus si non obediat medico an tenebitur medicus.in.c. tua nos.de homi.fo.lxx.nu.5.col.iij.
Infirmi qui dicuntur.in.c.ad audientiam.folio.xx.numero.1. colum na.j.
Infirmitas est iusta causa absentie.in.c.querelam.de procur. fo.cccvij.nu.1.col.j.
Ingenuitas est dignitas.in.c.j.de ser.non ordi.folio.ccviij. nume.j.col.iij.
Initium est spectandum.in.c.Joannes de regularibus.folio clix.nu.4.col.iij.
Iniuriatus si remisit iniuriam an possit agere pro expẽsis.in c.j.de iniur.fo.cviij.nu.1.col.iij.
Iniuria an sit vocari hoiem animal.in.c.scriptum.§.sane.de elec.fo.cxliij.nu.1.col.j.
Iniuriantem si saluto an videar remisisse iniuriam.in.c.olim de iniur.fo.cviij.nu.4.col.iiij.
Iniuria facta epis dicitur sacrilegium.in.c.totiens.de regu. iur.fo.cxlix.nu.1.col.iij.
Iniuria est iudici si prohibetur exequi qõ mandauit.in.c.ex litteris.de offi.deleg.fo.ccl.nu.2.col.j.
Iniuria per conuitiũ irrogatur.in.c.veniens.de iureiu.folio lxj.nume.2.col.iij.
Inimici a denunciatione criminis repellũtur.in.c.cum oporteat.de accus.fo.xxxij.nu.5.col.iiij.
Inimicitie que repellant a denunciatione.in.c.cum oporteat fo.xxxiij.nu.11.col.j.
Inimicus an semper ab accusando repellatur.in.c.repellant de accus.fo.xxvij.nu.2.col.iij.
Inimicus voluntaria exceptione repellendus est.in.c.memi nimus.de accusa.fo.xxviij.nu.1.col.iij.
Innocentie triplex est gradus.in.c.sicut.dignum.§.illi etiam de homi.fo.lxvj.nu.2.col.ij.
Innouata dicentur que fiunt alio modo q̃ fieri debeãt.in.c. nobis.de elec.fo.cxij.nu.4.col.iij.
Innouata post appellationem reuocantur.in.c.si constiterit. de accu.fo.xxviij.nu.3.col.ij.
Innouata post postulationẽ etiã extraiudicialẽ reducuntur in pristinũ statũ.in.c.cõsideraui⁹.de elec.fo.cv.nu.1.col.iij.
Inobediens censetur infamis.in.c.illud.de maio.ꝛ obed.fol. cclxxxvij.nu.2.col.iij.
Inobedientia puniri debet.in.c.ad hec.de postu.fol.lxxxvij. nume.14.columna.ij.
Inopia non est iusta causa auferendi bona aliena.in rubri.de constitutionibus.fo.xvj.nu.1.col.ij.
Inopia qualiter probatur.in.c. odoardus.de solu.folio.ciij. nume.4.col.iij.
Inquilinus si expellitur quia in domo male versatur an sit immunis a pensione pro residuo.in.c.propter.§.qui etiã.de loca.fo.lxxxviij.nu.5.col.iij.
Inquilinus an possit ppria aucte dñi expelli.ꝛ in quibus casibus.in.c.ppter.§.qui etiã.de loca.fo.lxxxviij.nu.2.col.iij.
Inquilinus an possit deserere domũ ante finitã locationem. in.c.propter.§.verũ.de loca.fo.lxxxviij.nu.3.col.iij.
Inquilinus non põt ante tẽpus sine causa recedere.in.c.pro pter.§.verum.de loca.fo.lxxxviij.nu.4.col.iij.
Inquilinus quando possit a locatore expelli.propter necessitatem.in.c.ppter.§.verũ.de loca.fo.lxxxviij.nu.1.col.iij.
Inquilinus dño excõicato cõicare potest sine pena.in.c.si vo de sen.excõ.fo.cxxvj.nu.3.col.ij.
Inquisitionis modus.in.c. qualiter.§.hunc tamẽ.de accusa. fo.xxxviij.nu.4.col.ij.
Inquisitio debet a iudice formari ex affectu charitatis.in.c. §.ꝛ fo.eo.nu.5.col.iij.
Inquisitio aliquando cõmittit ad instantiã ipius 2tra quem fit.in.c.ad petitionẽ.de accu.fo.xxxv.nu.1.col.ij.
Inquisitio cũ cõmittitur sup statu monasterij qualiter intelligat cõmitti.in.c.ad petitionẽ.de accu.fol.xxxv.nu.2.col.ij.
Inquisitio cõmittitur super statu monasterij quilibet de monasterio põt dicere exceptiones suas.fo.ꝛ.c.eo.nu.3.col.iij.
Inquisitus citari debet.c.ꝛ fo.eo.nu.4.col.eadẽ.
Inquisitio super occultis criminibus fieri non dicitur.in.c. qualiter.de accus.fo.xxxj.nu.10.col.j.
Inquisitoribus an credi debeat.in.c.cum dilecti.de accu.fo. xxxij.nu.14.col.ij.
Inquisitus prestat duplicẽ formã iuramenti.in.c.cum dilecti de accu.fo.xxxj.nu.3.col.iiij.
Inquisitio accusationẽ precedere debet.in.c.qualiter.§.verũ de accu.fo.xxxvij.nu.4.col.iij.
Inquisitor tenetur seruare ordinẽ iuris.in.c.ad petitionẽ.de accu.fo.xxxv.nu.9.col.iij.
Inquirens ad locũ personaliter accedere debet.in.c.prelatos de accu.fo.xlj.nu.6.col.j.
Inquisitio antẽ q̃ fiat debet inquiri de clamore.in.c.qualiter de accu.fo.xxxvij.nu.3.col.ij.
Inquisitor gñalis si debitũ ordinẽ inquisitiõis nõ seruauerit illũ caute corrigere d3.in.c.qualr.de accu.f.xxx.nu.1.col.iiij.
Institutio quid sit.in rub.de institu.fo.lj.nu.1.col.iij.
Institutio canonicorũ de iure cõ in ecclia collegiata spectat ad collegiũ.in.c.in ecclam.de institu.fo.lj.nu.4.col.iij.
Institutio aliqs spectat ad inferiores epo.in.c.lras.de suppl. negli.prel.fo.clxxix.nu.1.col.ij.
Institutiones ꝛ destitutiones facte ab epo consensu capli an sint irrite.in.c.nouit.de his q̃ fi.a prela.fo.lxix.nu.6.colũ.iij.
Institutio vltra facultates põt fieri ecclesie 2sentiẽtibus cle ricis.in.c.autoritate.de institu.fo.lij.nu.5.col.ij.
Instituere ꝛ inuestire quid sint.in.c.autoritate.de institu.fol. lij.nume.2.col.ij.
Institor qs dicat.in.c.qõ qbusdã.de fide.fo.cij. nu.4.col.iij.
Inscriptio indistincte an sit necessaria in accusatione.in.c.sa per his.de accu.fo.xxx.nu.10.col.j.
Intentioni potius q̃ verbis standũ est.in.c.petitio.de procu. fo.cccxij.nu.1.col.ij.
Intentio recipiendi spiritualia pro tpalibus infert peccatũ. in.c.tua nos.de symo.fo.xlviij.nu.3.col.ij.
Intellectus etas ꝛ verba requirunt in cõtrahẽtibus.in.c.ex litteris.de spon.ꝛ mat.fo.ij.nu.5.col.iiij.
Intellectus debet procedere ex sana mente.in.c.cuꝫ tanto.de consue.fo.lxxvj.nu.5.col.iiij.
Interlocutoria lata de consensu partium non potest sine ipsarum consensu reuocari.in.c.significante.de appella.folio lxxxvj.nu.1.col.j.
Inscriptio an sit necessaria in accusatione.in.c.super his.de accu.fo.xxix.nu.3.col.iiij.
Insufficiẽtia est causa sufficiens vt prelatus cedat beneficio. in.c.dilecti.de renun.fo.clxxxvij.nu.1.col.iiij.
Insufficiẽs in scientia promoueri nõ debet.in.c.nihil.de elec. fo.cliij.nu.3.col.iiij.
Insignia apostolice dignitatis que sint.in.c.antiqua.de priuileg.fo.cij.nu.6.col.j.
Instrumẽta explata aucte ordinarij habent vim originaliũ. in.c.si instrumẽta.de fide instru.fo.lvij.nu.1.col.ij.
Instrumentũ coram delegato explari non põt.in.c.si instrumenta.de fide instru.fo.lvij.nu.2.col.ij.
Instrumentũ de 2sensu partiũ an possit exemplari sine iudice.in.c.si instrumẽta.de fid.instru.fo.lvij.nu.3.col.ij.
Instrumentũ si lacerẽ per aduersariũ coꝫã iudice statim arbitrarie punire d3.in.c.accepim⁹.de fid.istru.f.liiij.nu.1.co.ij
Instrumẽtũ in quo littere in loco preiudiciali sunt delete nõ probat.in.c.inter dilectos.de fide instru.fo.liiij.nu.1.col.ij.
Instrumẽta ꝛ testes parem vim habere dicunt.in.c.fozus.de verb.signifi.fo.cxxxix.nu.4.col.ij.
Instrumentũ ad hoc vt faciat fidẽ debet esse publicum.in.c. scriptũ.§.verum.fo.cxxiij.nu.2.col.ij.
Instrumentorũ appellatione continẽtur testes.in.c.peruenit de test.cog.fo.lij.nu.1.col.j.
Instrumenti amissio qualiter debeat probari.in.c.cum olim. de priuileg.fo.xcvj.nu.6.col.iiij.
Instrumentũ confectũ ab excõicato an valeat.in.c.perpendimus.de sen.excõ.fo.cxxij.nu.28.col.iiij.
Instrumentũ factũ per notariũ excõicatum an faciat fidẽ.in c.si vero.de sen.excõ.fo.cxxvij.nu.1.col.j.
Instrumenta an possint produci publicatis attestationibus. in.c.fraternitatis.de test.fo.xliij.nu.3.col.j.
Instrm publicũ in q̃cũq; materia sit scriptuꝫ an valeat.in.c. cũ dilecta.de cõfirmatiõe vtili ꝛ inutili.f. lxxxvij.nu.1.co.ij.
Instrumentũ quid sit ꝛ qõ modis sumatur.in rubri.de fid.instru.fo.lij.nu.1.col.iiij.
Interdictum quid sit.in.c.si celebrat.de cleri.excõ.fo.lxxxvij. nume.3.col.ij.
Interdictum est neruus ecclesie.in.c.cum inter.de consue.fo. lxxiij.nume.2.col.iij.

Interdicti nominatim

Interdicti nominatim qui dicant.in.c.in lateranẽse.de prebẽdis.fo.xlvj.nu.4.col.j.
Interdictorũ dicitur duplex natura.in.c.pastoralis.de cau. pos.ꝛ ppie.fo.xx.nu.2.col.ij.
Interdictum possessoriũ est triplex.in.c.ꝛ fo.eo.nu.3.colũ.ij.
Interdictum vnde vi ex quibus causis competat.in.c.cuꝫ ad sedem.de resti.spo.fo.xxvj.nu.4.colũ.j.
Interdictuꝫ an possit fieri sub conditione.in.c.dilectis filijs. de appel.fo.lxxxiij.nu.2.colũ.ij.
Interdictũ violans dicitur impostulabilis.in.c.ad hec.de postu.fo.lxxxvj.nu.1.co.iij.
Interdictum an statim cõpetat contra mandantẽ.in.c.querelam.de elec.fo.cxij.nu.8.col.iiij.
Interdicti an possint admitti ad diuina.in.c.vt priuilegia.§. illud.de priuileg.fo.cij.nu.1.col.iiij.
Interdictũ ꝛ excõmunicatio equiparantur.in.c. ad hec qm̃. de appel.fo.lxxix.nu.1.colũ.j.
Interdictũ particulare quid dicatur.in.c.cuꝫ in partibus.de verb.sig.fo.cxxxix.nu.2.co.iij.
Interdictũ generale ex qua causa ferri possit.in.c.ꝛ fo.eo. numero.3.colũ.iiij.
Interdicti tpe oia sacramenta sunt interdicta.in.c.nõ est nobis.de spon.ꝛ ma.fo.iij.nu.3.col.ij.
Interdictus simpliciter interdicitur ab omni officio.in.c.cleici.de cle.excõ.fo.lxxxvj.nu.1.col.j.
Interpretatio restrictiua an habeat locũ in statutis.in.c.cum dilectus.de cõsue.fo.lxx vij.nu.15.colũ.j.
Interpretatio benigna in cõcernentibus cultũ diuinum fieri debet.in.c.in his.de priuileg.fo.ciiij.nu.ij.col.iiij.
Interptatio mitior in penis fieri d3.in rub.ea.f.eo.nu.6.co.j.
Interpretatio in dubio fieri debet vt res potius valeat q̃ pereat.in.§.cõtra qõ.de verb.sig.fo.cxlv.nu.3.col.iij.
Interpretatio ꝗm litteram an habeat locũ in statutis.in.c.cũ dilectus.de 2sue.fo.lxxvj.nu.12.col.iij.
Interpretatio abrogatiua an habeat locũ.in.c.cum dilectus. de cõsue.fo.lxxvj.nu.13.col.iiij.
Interesse petere in libello an sit necesse.in.c.sacro.de sen.excõmu.fo.cxxxiij.nu.18.co.iij.
Interesse qualiter deducatur in iudiciũ.in.c.sacro.de sen.excõmu.fo.cxxxiij.nu.17.col.iij.
Interesse quomodo pbabitur.in.c.sacro.de sent.excõmu.fo. cxxxv.nu.20.colũ.ij.
Interficere opprimẽtẽ se defendendo an sit licitum.in.c.ij.de homi.fo.lxv.nu.4.col.iiij.
Interlocutoria ad quid cognoscitur.in.c.cũ cessante.de app. fo.lxxxiij.nu.1.col.ij.
Interficere an quis possit eum qui vult eũ interficere.in.c.si perfodiens.de homi.fo.lxvj.nu.2.col.j.
Intentio baptizantis an sit necessaria.in.c.j.de baptis.f.ccxxj nume.4.colũ.j.
Intentio iurantis consideranda est in.c.quanto.de iureiurã. fo.lxj.nume.1.col.iiij.
Inuasores bonorꝫ ecclesie.excõicant.in.c. venerabilez.§.eos. de elec.fo.cxl.nu.2.col.iiij.
Inuocatio xpi premittitur in sententijs.in.c.veritatis.de dolo.fo.xxx.nu.2.colũ.ij.
Inuocatio trinitatis fit in sacramento baptismi.in rubrica de sum.tri.ꝛ fide catho.fo.x.nu.6.col.3.
Inuentarium quare fic dicitur.in.c.raynaldus.v.ceteruꝫ.de testa.fo.cxxxij.nu.4.co.ij.
Inuentarium ad quid pdest.in.c.raynaldus.ver.ceteruꝫ. de testa.fo.cxxxij.nu.5.colũ.ij.
Inuestitura quãdoq; sumitur p collatione.in.c.p illoruꝫ.de prebẽ.fo.xxix.nu.2.colũ.iij.
Inuestitura aliquãdo sumitur p collatione.in.c.cũ ecclesiastice.de excep.fo.lxvj.nu.1.col.iij.
Inuestitura dicitur fieri per anulũ.in.c.cũ olim.de sentẽ.ꝛ re iudi.fo.lxxij.nu.1.colũ.j.
Inuestitura fit per anulũ.in.c.ex ore.de his q̃ fi.a maio.par. fo.lxxij.nu.2.colũ.iiij.
Insons aliquando punitur.in.c.vergentis. de hereti.fol.lix. nume.4.colũ.iij.
Inuiti an cogi possint ad permutãdum.in.c.quesitum.de re. permu.fo.xciij.nu.22.colũ.iiij.
Irregularitas est de iure positiuo.in.c.nisi.§.persone. de renũcia.fo.clxxxiij.nu.3.col.j.
Irregularitas ex mutilatione membrorum an cõtrahat.in.c. j.de cleri.pug.in duel.fo.lxxij.nu.4.col.iiij.
Irregularitas pueniens ex delicto nõ tollitur per ingressuꝫ religionis.in.c.ex tue.de symo.fo.xliiij.nu.1.co.iiij.
Irregularitas per homicidiũ licitũ incurritur.in.c.ex litterꝫ. de excel.prela.fo.xc.nu.4.col.iij.
Irregularitas an incurrat per interfectionẽ infidelis.in.c.petitio.de homi.fo.lxvj.nu.1.colũ.iiij.
Irregularis dicit qui dat causaꝫ homicidio.in.c.decetero de homi.fo.lxvij.nu.1.col.iiij.
Itineris arreptio habet vim appellationis.in.c.cũ oporteat. de accu.fo.xxxij.nu.3.col.iiij.
Judas fuit fur plagiarius ꝛ symoniacus.in.c.inquirendum. de pecu.cleri.fo.cxij.nu.1.colũ.ij.
Judeus si vendit seruũ christianũ ad quid tenditur.in.c.si. de iude.fo.lvj.nu.2.col.iiij.
Jubemus est verbum mere citatiuum.in.c.licet.de foro.competẽ.fo.xj.nu.4.col.iij.
Juder debet esse diligens super irregularitate cognoscẽda. in.c.ex litteris.de homi.fo.lxviij.nu.1.colũ.iiij.
Juder si pcedat ex officio an possit sibi ante supplementum pbationis deferri iuramentum.in.c.iuramentum.de iureirã.fo.lxv.nu.1.col.iiij.
Juder in partẽ humaniorez se inclinare debet.in.c.ex parte. de transac.fo.cccij.nu.2.col.iiij.
Juder debet iudicare ꝗm allegata ꝛ pbata.in.c.ad petitionẽ de accu.fo.xxxv.nu.5.col.iij.
Juder an possit sibi reseruare cõdẽnationem in expensis.in ca.ad hec.de pba.fo.xxxiij.nu.2.col.iij.
Juder si vulneratur an poterit punire vulnerantem. in.c.ex parte.de verbo.sig.fo.cxliij.nu.7.col.ij.
Juder allegationes vtriusq; partis audire debet.in.c.ad nostrã.de cõsue.fo.lxxiij.nu.1.col.iij.
Juder neutra parte presente põt causam diffinire.in.c.consuluit.de offi.deleg.fo.ccxl.nu.1.col.iij.
Juder si abesta loco iudicij an citatus libere possit recedere. in.c.cõsuluit.de offi.deleg.fo.ccxlj.nu.2.col.iij.
Juder si infirmat an partes teneant expectare donec reconualescat.in.c.ꝛ fo.eo.nu.3.colũ.iij.
Judiciũ ecclesiasticũ noctu exerceri nõ debet.in.c.consuluit. §.ne vo.de offi.deleg.fo.ccxlv.nu.1.col.iij.
Juder tanq̃ suspectus recusare põt si alter litigantiuꝫ est ei familiaris.in.c.insinuante.de offi.deleg.f.ccxlj.nu.1.col.iiij.
Judicium quid sit.in.c.cum in cõtemplatione.de verbo.sig. fo.cxlviij.nu.3.col.iij.
Indicia plura an requirantur ad torturam.in.c.ꝛ fol.eo.nume.iiij.colũ.iij.
Indicia sufficiẽtia ad torturã q̃ dicant.in.c.ꝛ.f.eo.nu.5.co.iij
Indicia an possint per reũ pbari.in.c.ꝛ fo.eo.nu.6.col.iij.
Juder iniuriantem sibi an punire possit.in.c.dilectus.de penis.fo.cx.nu.1.colũ.ij.
Juder an possit punire delicta cõmissa in causa coꝫã se pendente.in.c.ꝛ fo.eo.nu.2.col.ij.
Juder secularis quãdoq; prestat ecclesie iuramentum fidelitatis.in.c.eam te.de iureiur.fo.lxij.nu.1.co.iiij.
Juder quando procedit ex officio non potest constituere terminum appellanti.in.c.pozro. de appellatio.folio.lxxxiiij. numero.2.col.iij.
Judicium quid sit.in rub.de iudi.fo.ij.nu.1.col.j.
Judicium dicitur esse multiplex.in rubrica eadem.fol.ij. numero.2.col.j.
Judicem suum nõ declinare pmittens penitere nõ potest.in c.j.de iudi.fo.ij.nu.1.colũ.j.
Judiciũ de equipollentib⁹ dicitur idem.in.c.ad audientiam. de appel.fo.lxxviij.nu.1.col.iiij.
Juder pnuncians debet omnia acta inuestigare.in.c.sup.§. intentionis.de offi.deleg.fo.ccxliij.nu.1.col.iiij.
Juder ad quem aliquando pro parte infirmat sententiam iudicis a quo ꝛ p parte cõfirmat.in.c.raynaldus. de testamẽ. folio.cxxxj.nu.4.col.iij.
Juder secularis de causa legitimationis nõ cognoscit.in.c. lator.qui filij sint legi.fo.xix.nu.1.col.j.
Juder puidus esse debet.in.c.cũ R.de offic.delega.fo.ccl vj. numero.2.co.j.
Judices ecclesiastici laicis cõquerẽtibus de clericis iusticiã exhibere debẽt.in.c.qualiter.de iud.fo.v.nu.1.col.ij.
Juder ex officio repellit inhabilem ab agendo.in.c. exceptionẽ.de excep.fo.lxviij.nu.1.colũ.iij.
Juder ecclesiasticus ex consilio periti laici iudicare potest.in ca.decernimus.de iudi.fo.ij.nu.2.colũ.ij.
Juder appellatiõis an seruabit ius cõe vel 2suetudinẽ suã.in c.cũ tãto.§.licet.de 2sue.f.lxxxvj.nu.36.col.j.

Iudex ecclesiasticus nõ debet impedire iurisditionez iudicis secularis.in.c.nouit ille.de iudi.fo.iiij.nu.1.col.iiij.
Iudex quẽ princeps cõcedit an possit recusari.in.c.cuz olim. le.ij.de offi.deleg.fo.cclviij.nu.3.col.iiij.
Iudicẽ quem gs eligit an possit recusare.in.c.cum olim.le.ij. de offi.deleg.fo.cclviij.nu.4.col.iiij.
Iudex puidere debet ne litigium fit frustratoriũ.in.c.causaz de iudi.fo.iiij.nu.1.col.j.
Iudex an possit imponere penã nõ soluẽti legatum.in.c.raynaldus.de testa.fo.cxxix.nu.2.col.iij.
Iudex ecclesiasticus an possit inuocare brachiuz seculare.in c.ex cõmunicamus.§.si vo.de bereti.fo.lvj.nu.4.colũ.j.
Iudicandi potestas acquirit p ꝓsuetudinẽ.in.c.cũ contingat de foro cõpe.fo.ix.nu.2.colũ.iij.
Iudex nõ debet tolerare qõ suum mãdatũ eludatur.in.c.j.de offi.iudi.deleg.fo.ccxxij.nu.2.col.iij.
Iudex annose ꝓcedere nõ debet.in.c.cum venisset.de in integrũ resti.fo.cccxxv.nu.3.col.ij.
Iudei ⁊ pagani possunt emere redditus christianozũ.in.c.ex speciali de iude.fo.lvj.nu.1.colũ.iij.
Iudex datus super appellatione subdelegat.in.c.ex litteris. de in integ.resti.fo.cccxxix.nu.1.col.j.
Iudex an debeat iudicare ꝑm allegata.in.c.j.de offi.ordi.fol. cclxix.nu.3.colũ.j.
Iudex secularis an possit inuocare brachium ecclesiasticum in.c.⁊ fo.co.nume.4.col.j.
Iudex habet p se presumptionẽ ꝙ nil indiscrete agat.in.c.si. de purga.cano.fo.cvij.nu.1.col.iij.
Iudex an necesse debeat in sna penaz expimere.in.c.qualiter.§.hunc tamẽ.de accu.fo.xxxix.nu.13.col.iij.
Iudex ex officio inducit purgationẽ.in.c.inter.de purg.cano. fo.cvj.nu.1.col.iij.
Iudex an possit reuocare sententiam suã.in.c.sacro.de sentẽ. excõ.fo.cxxxiij.nu.8.col.j.
Iudex erroꝛem suuz corrigere dicitur.in.c.qualiter.de accu. fo.xxxj.nu.2.colũ.j.
Iudex spolians aliquẽ sine causa tenetur ad fructꝰ sicut spolians.in.c.cõquerere.de resti.spolia.fo.xviij.nu.1.colũ.j.
Iudex a quo nõ inhibet iudici appellatiõis ne procedat in.c. dilectus.de rescrip.fo.liij.nu.3.colũ.j.
Iudex esse quis impeditur per duplicẽ impotentiã.in.c.scisci tatus.de rescrip.fo.xxxiij.nu.1.colũ.j.
Iudex debet examinare testes per seipsos.in.c.cuz dilecti.de accu.fo.xxxij.nu.9.col.j.
Iudex an possit iudicare cõtra regẽ anglie.in.c.nõ est nobis. de spon.⁊ matri.fo.iij.nu.4.col.ij.
Iudicia duo faciũt semiplenã ꝓbationẽ.in.c.is qui.de spon. ⁊ ma.fo.vj.nu.4.colũ.j.
Iudiciũ veniale esse nõ debet.in.c.sunt ⁊ alij.de rescrip.folio lij.nume.2.col.ij.
Iudex referens assignat terminũ partibus ad referendum. in.c.prelatoꝛ.de accu.fo.xlj.nu.10.colũ.j.
Iudex ex officio etiã nõ imploꝛato puidet sup indẽnitate ecclesie.in.c.peruenit.de arbit.fo.cccxxix.nu.1.col.iij.
Iudex an supplet p partibus.in.c.bone. de postu.fol.lxxxix. numero.8.col.ij.
Iudex ex officio cognoscit de causa matrimonij.in ca.porro. de diuoꝛ.fo.xxiij.nu.2.col.ij.
Iudicis inhibitio nullitatẽ nõ inducit.in.c.ad audientiaz.de despon.impub.fo.viij.nu.7.col.iiij.
Iudex super vsuris ꝓcedit ex officio.in.c.ad nostrã.de emp. fo.lxxxvj.nu.1.col.j.
Iudex ecclesiasticus tenetur ex officio cogere cõiuges vt cohabitẽt.in.c.ad id qõ.de spõ.⁊ mat.fo.iij.nu.2.col.ij.
Iudex dicitur cognitoꝛ.in.c.venerabilem.de elec.fo.cxxxviij. nume.2.col.iiij.
Iudex parte absente ꝓcedere nõ debet.in.c.venerabilis.de elec.fo.cxxxviij.nu.3.col.iiij.
Iudex priuans prelatum debet dare licentiã electoribus vt eligant.fo.z.c.eo.nu.6.col.ea.
Iudex ex officio suo repellit accusationẽ iniustã.in.c.ad disoluendũ.de despõ.impube.fo.viij.nu.3.col.iiij.
Iudex via regia ꝓcedereꝛ.in.c.ꝗlit.de acc.f.xxxj.nu.6.co.j.
Iudex ꝑm ꝓscientiã iudicare nõ debet.in.c.ex litteris.de pig. fo.lxxxix.nu.3.col.iij.
Iudex an possit aliquid fingere.in.c.qualiter.de acc.fo.xxxj. numero.16.col.iij.
Iudex delegatus ⁊ ordinarius qualiter differũt.in.c.ex parte.de verb.signi.fo.cxlij.nu.5.colũ.iiij.
Iudeus doctoꝛ fieri nõ põt.in.c.iudei.de testibus.folio.xliij. nume.3.colũ.iij.
Iudex ex officio puidet ne quid innouetur lite pendẽte.in.c. ad dissoluendũ.de despõ.impub.fo.viij.nu.5.col.iiij.
Iudex in iusticia exercẽda tepidus eẽ nõ debet.in.c.j.de treuga ⁊ pace.fo.ccxcv.nu.3.col.iiij.
Iudex sup fama per seipsum certificari põt.in.c.cũ in tua.de spon.⁊ ma.fo.v.nu.2.col.ij.
Iudici licitum est minas incutere.in.c.a nobis.de aposta.fo. lxiij.nume.2.colũ.iiij.
Iudex potest tueri suam sentẽtiam.in.c.qua fronte.de appel. fo.lxxviij.nu.3.col.j.
Iudei baptizati ritus iudeoꝛ dimittere cõpellũtur.in.c.quidam.de aposta.fo.lxiij.nu.1.colũ.iiij.
Iudex ex officio debet partibus puidere de loco securo.in.c. cũ olim.de testa.fo.xlvij.nu.1.col.j.
Iudex aliquãdo nõ recusaꝛ ꝯ sit dominus rei.in.c.ex transmissa.de foro cõpe.fo.7.nu.2.col.iiij.
Iudiciũ humanũ debet conformari diuino.in.c.vt nostrum. vt eccle.bene.fo.lxxiij.nu.1.col.iij.
Iudex in ordinarijs ex causa an possit temperare penã.in rubri.de constitu.fo.xij.nu.4.col.ij.
Iudicium facit vnam partẽ ꝓbationis.in.c.is qui.de spon.⁊ matri.fo.vj.nu.3.colũ.j.
Iudices aliquãdo p seipsos scribunt.in.c.prelatorum.de accusa.fo.xlj.nu.7.colũ.j.
Iudex ad quẽ an possit percipere iudici a quo ꝙ nõ ꝓcedat. in.c.pastoralis.§.preterea.de offi.dele.f.ccxlvij.nu.2.col.ij.
Iudicis est in opinione an contra contumacem procedat per missionem an per excõmunicationem.in.c.quando.§.quando.vt lit.nõ cõtest.fo.xv.nu.1.colũ.j.
Iudex admittit ad defendendũ sententiã suam.in.c.dilectꝰ. de rescrip.fo.eo.nu.1.col.iij.
Iudex ecclesiasticus vsurarios manifestos ex officio coercet in.c.cũ in diocesi.de vsur.fo.lxxix.nu.1.co.iiij.
Iudicia an sufficiant ad ꝓbationem.in.c.transmissa.qui filij sint legi.fo.xix.nu.3.col.j.
Iudex nõ debet amittere volentẽ ꝓbare id ad qõ nõ tenetur in.c.cũ in iuuentute.de purg.cano.fo.cvij.nu.3.co.j.
Iudex ex officio potest facere vt denũcians ꝓsequatur denũciationẽ.in.c.olim.de accu.fo.xl.nu.1.co.ij.
Iudiciũ an valeat si in causa capitali fuit admissus procuratoꝛ.in.c.veniẽs.de accu.fo.xxix.nu.12.col.iiij.
Iudex ecclesiasticus solus iudicat de hereti.in.c.excõicamꝰ. le.ij.§.dãnati.de here.fo.lxij.nu.1.col.j.
Iudex ex eisdem actis an possit prosequi ⁊ diffinire.in.c.j.de collu.deteg.fo.lxxxiij.nu.1.col.iiij.
Iudei vnde dicanꝯ.in rubri.de iude.fo.liij.nu.1.col.ij.
Iudei cur faciebãt lac effundere post cõmunionem eucharistie.in.c.⁊ si iudeos.de iude.fo.liij.nu.3.col.iiij.
Iudeus percutiens clericũ qualiter puniatur.in.c.postulasti.de iude.fo.liij.nu.1.colũ.iiij.
Iudex siue bene siue male iudicet amplius se nõ intromittit. in.c.qualiter.de accu.fo.xxxj.nu.12.col.j.
Iudex delegatus diffinitiuam ꝑnam corrigere põt.in.c.qualiter de accusa.fo.xxxj.nu.13.co.j.
Iudex super notorio crimine accusante an possit procedere. in.c.euidentia.de accu.fo.xxvij.nu.1.colũ.iiij.
Iudex quãdoq; p seipsum monet quandoq; per nunciũ.in.c. in noie domini amẽ.fo.xl.nu.2.col.iiij.
Iudex quis possit citare.in.c.ad petitionem.de accu.f.xxxvj. numero.15.col.iiij.
Iudex precipiens sub pena excõicationis si qs contra faciat est excõicatꝰ.in.c.ex litteris.de mat.⁊ trac.f.xviij.nu.1.co.iij.
Iudex a quo appellaꝯ põt precipere appellanti ne aliqd innouet pẽdẽte appel.in.c.ex lris.de ma.ꝛc.f.xviij.nu.2.co.iij.
Iudices vniꝰ cõmissionis an possint inhibere alijs iudicibꝰ ne ꝓcedant donec cognoscatur de iuribus litterarum.in.c. pastoralis.fo.eo.nu.5.col.iij.
Iudex ratiõe amicitie penã remittere põt.in.c.nisi specialis. de offi.leg.fo.cclxv.nu.1.colũ.iiij.
Iudex motũ animi etiã iustum temperare debet.in.c.nisi specialis.de offi.leg.fo.cclxvj.nu.2.col.j.
Iudex ecclesiasticus debet ex officio inquirere de impedimẽtis mrimonij.in.c.cũ inhibitio.de clã.despõ.f.ix.nu.1.co.iij.
Iudex ex officio suo tenet puidere litigantibꝰ de loco tuto.in c.cũ locũ.de spon.⁊ ma.fo.iij.nu.1.col.iij.
Iudici credit super actis coram se factis.in.c.cũ dilecti.de accu.fo.xxxij.nu.5.col.j.

Indigni

Indigni audientia puniuntur a principe.in.c.qua fronte. de appel.fo.lxxviij.nu.2.col.ij.
Iuramẽto viri an sit fides adhibẽda.in.c.cõtinebatur.de despon.impube.fo.vij.nu.5.col.iij.
Iuramentum directe deum concernere videt.in.c.ij.de spõ. ⁊ matri.fo.ij.nu.4.col.ij.
Iuramentũ per qõ cõiuges se abiurant est illicitum.in.c.veniens.de regula.fo.clxvj.nu.1.colũ.ij.
Iuramentum de veritate dicenda datur in causa spirituali. in.c.cõgregato.§.partibus.de elec.fo.clxij.nu.1.col.ij.
Iuramentũ decisoriũ deferꝯ ei qui semiplene ꝓbauit.in.c. ex insinuatione.de ꝓcur.fo.cccviij.nu.3.col.iij.
Iurare recusans habetur ꝓ vere conuicto.in.c.si vo.le.ij.de sen.excõ.fo.cxiij.nu.2.col.iiij.
Iuramẽtũ nõ est ampliozis efficacie ad deũ ꝙ simplex votuz. in.c.rursus.qui cle.vel vouẽ.fo.xij.nu.1.col.j.
Iuramentum est sufficiens ꝓbatio.in.c.cum in tua.qui mat. accu.poſ.fo.xxj.nume.6.col.iiij.
Iuramentũ calũnie prestatur post litem cõtestatã.in.c.cũ causam.de iura.calũ.fo.xv.nu.1.colũ.iiij.
Iuramentũ viri de nõ accusando vroꝛez an valeat.in.c.quẽ admodũ de iureiur.fo.lxiij.nu.2.col.ij.
Iurans testimoniũ non dicere cõpellitur ad testificanduz.in ca.intimauit.de testi.fo.xliij.nu.1.col.ij.
Iurans stare mandato ecclesie nõ auditur si appellat.in.ca. ad hec.de appel.fo.lxxvij.nu.1.colũ.iij.
Iuramentum purgandi debet esse sup facto nõ super iure.in ca.si.de purg.cano.fo.cvij.nu.1.col.iij.
Iurantes tenere scisma an puniantur. de scisma.fol.lxij.numero.2.col.ij.
Iuramentum stricte est intelligendum.in.c.clericus.de iureiur.fo.lxv.nu.1.colũ.ij.
Iuramentum debet prestari p eũ qui est de causa instructus. in pertractãdis.de iura.calũ.fo.xv.nu.2.col.ij.
Iuramẽtũ homini prestitũ ab homine relaxatur.in.c.ex administrationis.de iureiur.fo.lix.nu.1.col.ij.
Iuramentum prestitum a prelato de rebus ecclesie non repetendis non valet.in.c.peruenit.de iureiuran.folio.lix.numero.1.colũ.ij.
Iuramentum debet impleri in forma specifica.in.c.ad nꝝam de iureiur.fo.lx.nu.1.col.j.
Iurans aliquem nõ accusare an ab eius accusatione repellatur.in.c.veniens.de accu.fo.xxviij.nu.1.col.iiij.
Iuramẽtum est illicitum de nõ prebẽdo auxiliũ ꝑsonis ꝯiunctis.in.c.cum quidã.§.illud quoq;.de iureiu.f.lxj.nu.1.co.j.
Iuramentum a subditis recipere est pars administrationis. in.c.qualiter.de elec.fo.cx.nu.3.colũ.iiij.
Iuramẽtũ plus operaꝯ ꝙ presumptio iuris.in.c.cum in tua. qui mat.accu.poſ.fo.xxj.nu.5.col.iiij.
Iuramentum ciuiliter intelligi debet.in.c.veniens.de iureiurã.fo.lxj.nume.3.col.iij.
Iuramentum in litem dicit esse duplex.in.c.sacro.de sen.excõ.fo.cxxxiiij.nu.16.col.ij.
Iurare ꝓpria voluntate quis nõ presumitur.in.c.sup hoc.de renũ.fo.clxxix.nu.1.colũ.ij.
Iurans cõtrahere cũ aliqua ꝓpter fornicationẽ põt eam repellere.in.c.quẽadmodũ.de iureiurã.fo.lxij.nu.1.col.iij.
Iuramentum in dubio habet ꝓ licito.in.c.testimoniũ.de testi.fo.l.nu.iij.colũ.ij.
Iuramẽtuz ⁊ fidei interpositio equiparantur.in.c.ad aures. de his que vi met.ul.fo.cccxx.nu.2.co.iij.
Iuramentum metu extortuz an obliget in.c.ad aures.de his que vi met.cau.fo.cccxx.nu.3.co.iiij.
Iuranti succurritur qñ iuramentũ per dolũ ⁊ fraudem fuit extortũ.in.c.cũ fine.de arbi.fo.cccxxxviij.nu.2.col.iij.
Iuramentũ in arbitrio interuenire põt.in.c.nõ fine.de arbit. fol.cccxxxviij.nu.5.col.iij.
Iuramentum corporale prestatur in absolutiõe ad cautelaz. in.c.venerabili.de sentẽ.exc.fo.cxxxvj.nu.1.col.j.
Iuramentum prestitum cõtra vtilitatẽ ecclesie nõ tenet.in.c. sicut nostris.de iureiur.fo.lxiij.nu.1.col.j.
Iuramentum ⁊ ꝓmissio qualiter differant.in.c.debitores.de iureiur.fo.lix.nu.1.col.iij.
Iurans contrahere cum aliqua ad illud cõpellitur.in ca.ex litteris.de spõ.⁊ ma.fo.iij.nu.1.col.j.
Iuramentũ obstat agenti vti possidetis.in.c.audita.de resti. spolia.fo.xxij.nu.1.col.iij.
Iuramenta ꝓmissoria facta homini cõcernũt ipsum.in.c.cuz venisset.de institu.fo.liij.nu.9.col.j.
Iuramentum cõfirmat id cui adhĩcitur.in.c.preterea.de spõ. ⁊ mat.fo.iij.nume.2.col.iij.
Iurisditio delegati finitur postꝙ functus est officio in.c.litteris.de offi.deleg.fo.ccxxvij.nu.1.col.ij.
Iurisditio vicarij qualis est.in.c.tua.de offic. vica.fol.ccxxij. nume.3.col.iiij.
Iurisditionẽ quã habẽt hi qui congregati sunt in concilio.in c.graue.de prebẽ.fo.xliij.nu.6.col.ij.
Iurisditio requiritur in executione sententie.in.c.querẽti.de offi.deleg.fol.ccxlij.nu.2.col.ij.
Iurisditio perpetua per citationẽ.in.c.nemini.de offi.lega.folio.cclxviij.nu.2.colũ.iij.
Iurisditio quid sit.in.c.qõ sedẽ.de offic.ordina.folio.cclxxvj. nume.1.colũ.j.
Iurisditio quomodo diuidatur.in capitu.⁊ folio eodẽ.numero.2.colũ.j.
Iurisditio delegatorum in cognoscendo de reuocatione qualis sit.in.c.pastoralis.fo.xxxv.nu.3.col.ij.
Iurisditio sine coertione est nulla.in.c.pastoralis.de offi.deleg.fo.ccxlv.nu.1.colũ.j.
Iurisditio iudicis a quo per appellationẽ domitat.in.c.pastoralis.§.verũq;.de appel.fo.lxxij.nu.2.col.iij.
Iurisditio delegata prorogatur de tempore ad tẽpus.in.c.pastoralis.§.cũ autẽ.de offi.delega.fo.ccxlix.nu.2.colũ.iij.
Iurisditio sine coertione videtur delusoria.in.c.ex litteris.de offi.deleg.fol.ccl.nu.1.col.j.
Iurisditio an per constitutionem tolli possit in rubri.de constitu.fo.xvij.nu.12.col.iij.
Iurisditio an sit de iure gentiũ an ciuili.in rubri.de constitu. fo.xvij.nume.9.colũ.ij.
Iurisditio contentiosa potest spectare ad archidiaconum. in ca.odoardus.de solu.fo.ciij.nu.3.col.ij.
Iurisditio delegata est stricte interpretatiõis.in.c.ꝓ.r.ꝗ. de offi.delega.fo.cclxj.nu.3.col.j.
Iurisditio prorogata quãto tempore duret.in.c.ꝓ.r.ꝗ. de offi.deleg.fo.cclxij.nu.12.colũ.iiij.
Iurisditio tẽporalis aliquãdo spectat ad ecclesiam pleno iure.in.c.cõquestus.de fo.cõpe.fo.x.nu.2.col.iij.
Iurisditio data ad tempus põt ad maius tempus prorogari ⁊ in.c.de causis.de offi.deleg.fo.ccxxv.nu.1.co.iij.
Iurisditio si sit mere tẽporalis an poterit vendi.in.c.j.ne prela.vices.fo.lj.nu.2.colũ.ij.
Iura ligant religiosos.in.c.ex multa.de voto.folio.clxxxj.numero.2.colũ.iiij.
Iura episcopalia an prescribuntur.in.c.auditis.de prescrip. fo.lxx.nume.2.colũ.j.
Iura condere nõ sufficit nisi obseruentur. in.c.sicut olim.de accusa.fo.xl.nu.2.col.j.
Ius nouũ nõ cõceditur per dispensationem.in.c.cõgregato. §.insuper.de elec.fo.clxv.nu.1.col.iij.
Ius collegij an resideat in vnum.in.c.gratum.de postu.folio lxxxix.nume.3.colũ.iij.
Iure suo aliquando quis priuatur sine culpa:ꝯ nõ sine causa.in.c.quãto.de diuoꝛ.fo.xxij.nu.3.colũ.iiij.
Ius eligendi de iure cõmuni pertinet ad episcopum ⁊ capitulũ.in.c.ea noscitur.de his q̃ fi.a pla.fo.lxix.nu.2.colũ.iiij.
Ius collatiõis vel electionis habẽtes qualiter possint inter se agere.in.c.mãdatũ.de rescrip.fo.lxvij.nu.9.colũ.j.
Ius si nõ habeãt in prebenda:ꝯ est mihi debita qualiter agã. in.c.mandatũ.de rescrip.fo.lxvij.nu.10.col.iij.
Ius per litteras monitorias acquirit.in.c.litteris.de rescrip. fo.lxvij.nume.1.co.iiij.
Ius canonicum dicitur ius humanum.in.c.nõ debet.de consang.⁊ affi.fo.xvij.nu.1.colũ.ij.
Ius canonicum subalternatur iuri diuino.in.c.qualiter. de accusa.fo.xxxvij.nu.1.col.ij.
Iura naturalia nõ tolluntur per ciuilia.in.c.raynutius.§.qr vo.fo.cxxviij.nu.1.col.ij.
Iura contra delicta ꝓdita sunt.in.c.qualiter.§.verum.de accusa.fo.xxxvij.nu.1.col.iij.
Iuri suo nõ renũciat qui gratie aduersarij se submittit.in.c. veniens.de renũ.fo.cxxxvj.nu.1.col.iij.
Ius ciuile vel canonicũ dicitur positiuum.in.c.cũ tanto.§.licet.de ꝙsue.fo.lxxviij.nu.3.colũ.iij.
Ius qõ dicatur.in ꝓbe.decre.fo.ij.nu.8.colũ.ij.
Ius canonicũ cum agitur de peccato corrigit ius ciuile.in.c. sepe.de resti.spo.fo.xxvj.nu.1.colũ.iiij.
Iura subueniunt deceptis ⁊ non decipientibus.in.c.iure.de dona.fo.cx.nume.5.col.iij.

Domini Cardinalis de Zabarellis

Jus eligendi an cadat in cõuersos.in.c.in ecclesia. de institu. fo.lj.nume.5.colũ.iiij.
Jus monachatus an cadat in laicũ.in.c.in ecclia.de institu. fo.lij.nume.6.colũ.j.
Juri suo an quis renũciare possit.in.c.exore.de his que fiunt a maio.par.fo.lxxiij.nu.4.colũ.iij.
Juris precepta que sint in.phe.decret.c.iiij.fo.v.nu.7.colũ.j.
Jus nõ acquiritur per monitorias.in.c.constitutus.folio eo. nume.1.colũ.iiij.
Jus parrochie in quibus consistit.in rubri.de parrochijs.de sepul.fo.cxliij.nu.2.colũ.ij.
Jura in volumine redigi debent.in.phe.decre.folio.vj.nume ro.8.colũ.ij.
Jus obedientie an possit cõpetere nõ episcopo.in.c.cõquerẽ te.de offi.ordi.fo.cclxxvij.nu.6.col.j.
Jus eligendi in ecclesia nõ cadit in laicum.in.c.sacrosancta. de elec.fo.cxix.nu.3.col.ij.
Jus prelature acgritur per electionem.in.c.transmissam.de elec.fo.clij.nume.2.col.ij.
Justicia animata melior est ꝓ inanimata.in.phe. decreta.ca. iiij.fo.v.nume.10.co.iij.
Justum aliud esse nõ sufficit nisi fiat iuste..in.c.ad petitionez. de accu.fo.xxxv.nu.8.col.iij.
Justa causa se absentandi a beneficio que vicaꝛ.ꝛ que inusta in.c.in quattuor.de cleri.nõ resi.fo.xviij.nu.1.colũ.iij.
Jussus domini in atrocioribus excusare nõ dicitur.in.c. vniuersitatis.de sen.excõ.fo.cxviij.nu.1.colũ.j.

De littera.K.

Kalende quid sint.in.c.quesiuit.§.festũ.de verbo.signi.folio cxxxix.nu.3.colũ.j.

De littera.L.

Laici predicare nõ debent.in.c.sicut.de heretj.fo.lxj.nume.1.colũ.iiij.
Laici decimas percipere non debent.in.c.ꝛ fo.eo. nume.2.colũ.eadem.
Laici oblationes nõ debent percipere.fo.ꝛ.c.eo.nu.3.co.ea.
Laici non debent habere cognitionẽ causarum ecclesiasticarum.fo.ꝛ.c.eo.nu.4.colũ.ea.
Laici in spiritualibus eligere nõ debent.fo.ꝛ.c.eo.numero.5. colũna ea.
Laici resignationẽ beneficij a clerico recipere nõ debẽt.fo.et ca.eo.nume.6.col.ea.
Laici inuestire nõ debent.fo.ꝛ.c.eo.nu.7.colũ.ea.
Laicus an possit esse assessor episcopi.in.c.contingit.de arbi. folio.cccxliij.nume.2.colũ.ij.
Laicus an possit esse tabellio in ecclesiasticis.in.c.ꝛ fo.eo.numero.3.colũ.ij.
Laici in canonicos instituj nõ possunt.in.c.in ecclesia.de institu.fo.lj.nu.1.colũ.iiij.
Laici de personis ecclesiasticis an disponere possint in rubri ca eadem.fo.xxij.nu.16.col.iij.
Laici decimas possidere nõ possunt.in.c.dudũ.de deci.folio clvj.nume.4.col.j.
Laicus nõ põt cõueniri p rescriptũ pape:nisi papa sit negligens.in.c.licet.de foro cõpe.fo.viij.nu.1.col.iij.
Laicus aliquo casu an possit habere ecclesiam.in.c.ꝓuis.de decimis.fo.cxlix.nu.1.col.ij.
Laici an sint vocandi ad cõsilia in.c.vt si membra.de his que fiunt a prela.fo.lxxij.nu.3.colũ.iij.
Laici occupantes res ecclesie per iudicem ecclesiasticũ cõpescuntur.in.c.cõquestus.de foro compe.fo.x.nu.1.colũ.iij.
Laicus an possit corrigere clericum.in.c.cũ voluntate.§.qui vo.de senten.excõ.fo.cxxxvij.nu.3.col.j.
Laici decimas donare nõ possunt.in.c.dudũ. de decimis.fo. clv.nume.1.col.iiij.
Laici clericos accusare nõ dicuntur.in.c.cum.ꝓ.de accusa. fo.xxvij.nu.1.colũ.iiij.
Laicus aliquando conuenitur in foro ecclesie.in.c.cum venissent.de eo qui mit.in pos.fo.xxxj.nu.1.col.iij.
Laici de spiritualibus nõ possunt disponere.in.c.tua.de deci.fo.clij.nume.2.col.j.
Laicus an possit absolnere in articulo mortis.in ca.a nobis. de sentẽ.excõ.fo.cxxiij.nu.1.colũ.j.
Laici quãdoq; dicunt religiosi.in.c.cũ laicis. fo.xxxvij.nume ro.2.colũ.ij.
Laici religiosi nõ possunt habere regimen ecclesiarũ.in.c.cuz laicis.de rebus eccle.fo.xcix.nu.2.colũ.iij.
Laici tenentur obsequi clericis.in.c.cum laicis.de re.ecc.folio.xcix.nume.3.col.iij.
Laicus an possit ad ecclesiam presentare.in.c.qõ sicut.de electio.fo.cxxvj.nu.7.colũ.ij.
Laici an possint esse executores testamẽtorum.in.c.tua.de testa.fo.cxxix.nu.3.col.j.
Laicus in crimine nõ testificatur cõtra clericum.in.c.decetero.de testa.fo.xlij.nume.1.col.ij.
Laicus potest presentare ad beneficia ecclesiarũ collegiatarum.in.c.cum dilecta.de concef.prebẽ.fo.lxvj.nu.1.colũ.ij.
Laico si quis confiteatur ꝛ laicus reuelet qua pena punietur laicus.in.c.omnis.de sentẽ.et re.fo.cxij.nu.12.col.iiij.
Laici de ecclesiasticis iudicare nõ possunt.in.c. decernimus. de iudi.fo.2.nu.1.colũ.iij.
Laicus decimas possidere nõ potest.in.c.causam.de prescri. fo.lxix.nume.1.colũ.j.
Laicus de causa patronatus singulariter iudicare nõ potest. in.c.quãto.de iudi.fo.ix.nu.2.colũ.iiij.
Laicus an possit dari coadiutor.in.c.consultationib⁹.de cle. egro.fe.l.nu.7.colũ.iiij.
Laici ratione matrimonij subijciuntur iudicio ecclesie.in.c.j. de spon.ꝛ matri.fo.ij.nu.4.
Laicus an postulatur.in.c.vt si vnanimiter.de postu.fo.xciij. numero.6.colũ.ij.
Laici capiẽtes clericos nõ debẽt eos violare.in.c.vt fame.§. laici.de sen.excõ.fo.cxxvij.nu.2.col.ij.
Laborandum est p cõmuni vtilitate.in.phe.decretalium. fo. vj.nume.5.colũ.ij.
Lapsus in heresim quãdo quis manifeste vicaꝛ.in.c.absolutos.de here.fo.lxij.nu.1.col.j.
Latinitas falsa ad hoc vt vitiet rescriptũ pape vitium debet esse manifestum.in.c.ad audientiam.fo.xxxij.nu.1.col.j.
Latro dicitur etiam nocturnus.in.c.suscepimus.de homi.fo. lxvij.nu.1.colũ.ij.
Lazarus resuscitatus an recuperauit vxorem.in.c.fraternitatis.de frigi.ꝛ maleſi.fo.xvij.nu.6.colũ.j.
Legatus de latere cognoscit de appellatione interposita ad papam.in.c.cõstitutus.de appel.fo.lxxxj.nu.3.col.j.
Legatus extra puinciã an posit absoluere ab excõicatione. in.c.nouit.de offi.lega.fo.cclxvij.nu.1.col.j.
Legatus extra puinciam beneficia conferre põt.in.c.nouit. de offi.deleg.fo.cclxvij.nu.2.col.iij.
Legatio est dignitas in.c.excommunicatis.de offi.lega.folio cclxviij.nume.1.colũ.j.
Legatus de latere an indistincte absoluat excõmunicatos p manuum iniectione.fo.ꝛ.c.eo.nu.2.co.j.
Legatarius an possit esse testis in causa testamẽti cõtinentis legatum.in.c.cũ sup.de testa.fo.xlj.nu.1.
Legat⁹ statuta facere potest.in.c.super.§.cũ allegata.de verbo.sig.fo.cxlvj.nu.2.col.j.
Legato si legauit seruum in fuga constitutum cuius expensis queretur.in.c.iudicanꝛ.de testa.fo.cv.nu.14.col.ij.
Legatum factus diuiti amore dei an dicatur ad pias causas. in.c.tua.de testa.fo.cxxix.nu.6.col.ij.
Legatus an possit vnire ecclesiam in.c.sua nobis.de cõfirmatio.vti.ꝛ inuti.fo.lxxxviij.nu.1.col.j.
Legatus an teneatur obedire delegato pape.in ca.studuisti. de offi.lega.fo.cclxv.nu.2.col.iiij.
Legatus ꝛ metropolitanus qualiter differunt.in.c.j.de offic. lega.fo.cclxv.nu.1.col.iij.
Legatus in puincia gerit vices pape.in.c.j.de offi.lega.folio cclxv.nu.2.col.iij.
Legatus statuta facere potest.in.c.ex rescripto.de loca.folio lxxxvij.nu.2.co.iij.
Legatus interpretatur mandatũ pape.in.c.ad hec.de postu. fo.lxxxvij.nu.12.colũ.j.
Legatus de latere potest dare abbati exempto licentiã trãseundi ad aliud monasterium.in.c.cũ venerabilis de consue. fo.lxxx.nume.2.col.j.
Legatus nõ dispensat contra concilium.in.c.cum dilect⁹.de prebẽ.fo.xxvij.nu.4.col.iij.
Legatus de latere cõfert beneficia ad papã deuoluta.in.c.venerabilis.de prebẽ.fo.xlviij.nu.1.co.j.
Legatus de latere an possit iudicare de exẽptis.in.c.qõ trãslationẽ.de offi.lega.fo.cclxvi.nu.1.col.ij.
Legati vnde habent ꝙ possint absoluere pro iniectione manuum.in.c.ꝛ fo.eo.nu.2.co.ij.
Legat⁹ de latere examinat electionẽ factã ad epatum vel archiepiscopatũ.in.c.licet.de offi.lega.fo.cclxvj.nu.1.colũ.iij.
Legatus postq; remisit causam an possit iterum de consensu partium cognoscere.in.c.ꝛ fo.eo.nu.2.co.ij.

Legatus an possit

Inder alphabeticus.

Legatus an possit cõferre beneficium spectãs ad collationẽ alterius.in.c.dilectus.de offi.lega.fo.cclxvj.nu.1.colũ.iiij.
Laicus an possit esse exẽptus a decimis.in.c.a nobis.de decimis.nu.2.colũ.ij.
Legati de latere possunt absoluere excõicatos.p iniectione manuũ in clericos.in.c.ad euidentiã.de sentẽ.excõmu.folio cxv.nume.1.col.iij.
Legatum nudis verbis debetur.in.c.iudicãte.de testa.fo.cv. nume.1.colũ.ij.
Legatus põt disponere de nõ vacãte.in.c.venerabilis.de prebẽ.fo.xlviij.nu.6.colũ.ij.
Legitima episcopi quãta fit.in.c.officij.de testa.fo.cxx. nume ro.3.colũ.ij.
Legitimi an fiant qui ab initio fuerunt illegitimi.in.c.tanta. qui filij sint legi.fo.xix.nu,2.col.iij.
Leprosi super noualibus non sunt priuilegiati.in.c.ex parte. de deci.fo.cxlviij.nu.1.col.ij.
Leprosus matrimoniũ ꝛtrahere potest.in.c.j.de ꝓiug.lepro. fo.xij.nu.1.col.iij.
Letanie dicunt in benedictione veli.in.c.si placet.de cõuersi. cõiug.fo.clxxij.nu.2.colũ.j.
Leuis culpa quid fit.in.c.cũ gratia.de cõmo.f.lxxxij.nu.13.co lumna.ij.
Leges licite allegantur ad decisionem materiarũ ecclesiasticarũ.in.c.innotuit.de arbi.fo.cccxlvij.nu.2.colũ.iiij.
Lex positiua ꝛ esse duplex.in.phe.decre.fol.vj.nu.10.col.iij.
Leges canonibus dicuntur famulari.in.c.super.de priuileg. fo.ciij.nume.2.col.j.
Lex ꝛ consuetudo qualiter differant.in.c.cũ tanto.§.licet.de cõsuetu.fo.lxxxj.nu.13.col.j.
Lex rebus imponi debet nõ verbis.in.c.intantũ.de symo.folio.xviij.nu.1.colũ.iiij.
Lex est quicqd ratione consistit.in.c.cum tanto.§.licet.de consue.fo.lxxix.nu.6.co.iij.
Lex positiua deriuatur a lege naturali ꝛ diuina.in.c.cum tanto.§.licet.de ꝓsue.fo.lxxix.nu.7.colũ.iiij.
Lex qua ratione pbibuit contractum infra annũ lucr⁹.in.c. si.de secũ.nup.fo.xxvj.nu.1.col.j.
Lex positiua an obliget in foro cõscientie.in.phe.decre.c.iiij. fo.v.nume.13.colũ.iiij.
Legi cũ est cõformis canoni standum est.in.c.calũniã.de penis.fo.cix.nu.2.colũ.iij.
Lex in contractibus an stringat ecclesias.in.c.is qui.de solu. fo.cv.nume.9.col.3.
Lex ꝓpter quã cãm fit pdita.in.phe.decre.fo.iij.nu.5.col.j.
Leges nõ astringũt ecclesiasticas personas.in.c.filius.de testa.fo.cvj.nu.2.col.j.
Lex dicitur eterna.in.phe.decre.c.iiij.fo.v.nu.11.co.iij.
Libellus an possit sic offerri:peto rem ꝛ si mihi cõtradixeris peto penam.in.c.raynaldus.de testa.fo.cxxj.nu.3.col.j.
Libellus sine causa admittitur.in.c.dilecto.de offi.archi.fol. ccxviij.nume.3.col.iiij.
Libellus infamationis an paret viam inquisitioni.in.c.inquisitionis.§.tertio.de accu.fo.xxxiij.nu.6.colũ.iiij.
Libellus cõtra ecclesiam cõcipitur nolẽ ecclesie nõ prelati.in ca.olim. de resti.spo.fo.xxiij.nu.1.col.j.
Libellus potest sub cõfirmatione confirmari.in.c.raynaldus fo.cxxxj.nume.2.colũ.j.
Libellus inreali actione debet exponere rem que petitur.in c.ij.de libel.obla.fo.xij.nu.1.col.j.
Libellus repudij reprobatus est de iure diuino.in.c.gaudemus.de diuor.fo.xxiij.nu.5.colũ.j.
Libellus debet esse clarus.in.c.j.de libel.obla.folio.xj.nume ro.2.colũ.iiij.
Libertas ecclesiastica in quo consistat.in.c.nouerit.de sentẽ. excõ.fo.cxxxv.nu.2.col.iij.
Libertas in matrimonijs ꝛ in sponsalib⁹ esse debet.in.c.gemma.de spon.ꝛ matri.fo.v.nu.1.colũ.iij.
Liber quis efficitur per manumissionẽ.in.c.epi.de re.ec.folio lxxvj.nu.1.colũ.iij.
Libertas an sit res spiritualis.in.c.ij. de cõdi.appo.folio.x. numero.1.colũ.ij.
Liber homo dicitur habere peculiũ.in.c.cõsensus. de re.ecc. fo.lxxvij.nume.1.colũ.j.
Libertus ecclesie non testificatur contra ecclesiam.in.c.de famulis.de ser.nõ ordi.fo.ccix.nu.1.colũ.iij.
Liberalitate dicitur quis nobilitari.in.c.prudentes.de donatio.fo.cvij.nume.2.co.iij.
Liberalitas est conferre beneficia.in.c.post electionem.de cõcef.prebẽ.fo.lxj.nu.1.col.iij.
Licentia cedendi beneficium ꝛ cõcedi ꝓpter quãlibet irregularitatẽ.in.c.nisi.§.ꝓsone.de renun.fo.clxxxij.nu.1.co.iij.
Licet est dictio aduersaria.in.c.licet casum.de prebẽdis.folio xxxvij.nume.1.col.iij.
Ligare iniuste est vitiosum.in.c.ab excõmunicato.de rescrip. fo.lxviij.nu.10.colũ.iiij.
Litteris episcopi stari debet.in.c.perpendimus.de se n ecõmu.fo.cxvj.nu.2.colũ.iij.
Littere dicuntur surreptitie quãdo in eis aliquid inserit:preter cõscientiaz eius a quo emanant.in.c.cum dilecta.de rescrip.fo.eo.nu.2.colũ.iij.
Litteris iudicũ referentiũ fides est adhibẽda.in.c.ex litteris. de excel.prela.fo.xc.nume.3.
Litterarum tria sunt genera.in.c.dilectus.de prebẽ.fol.xlvj. numero.1.col.iiij.
Littere apostolice impetrate sine mãdato an sint nulle.in ca. sunt ꝛ alij.de rescrip.fo.lij.nu.9.co.iij.
Littere surreptitie ad beneficia nõ tenẽt.in.c.cũ nostris.de cõcef.preben.fo.lviij.nu.2.colũ.iij.
Littere apostolice nouem modis falsari possunt.in.c.licet.de cri.fal.fo.lxxxj.nu.1.col.iij.
Littere ad lites impetrate p nõ coniunctas ꝓsonas sine spãli mãdato nõ valẽt.in.c.sunt ꝛ alij.de rescrip.fo.lij.nu.1.col.j.
Littere obreptitie ad beneficia sunt nulla.in.c.ad audiẽtiam. de rescrip.fo.lvij.nu.3.col.iiij.
Littere sup voti absolutione p crucefignatũ impetrate.tacita vitate nõ valẽt.in.c.qõ sup his.de fideiuſ.f.lv.nu.14. co.j.
Littere bñficiales ꝓpter obreptionẽ ipso iure vitiant.in.c.cõstitutus.fo.eo.nu.2.col.iij.
Litteris legati fides est adhibẽda.in.c.ex rescrip.de loca.fol. lxxxvij.nu.1.col.ij.
Littere prime si sunt annullate p exceptionẽ an valeãt secunde.in.c.in vestra.de rescrip.fo.lx.nu.5.co.ij.
Littere priuate ad hoc vt faciãt fidẽ in iudicijs debẽt esse patentes.in.c.patẽtib⁹.de priuileg.fo.xcvj.nu.1.col.iiij.
Littere impetrate vltra duas dietas an sint nulle.in.c.nõnulli.de rescrip.fo.lij.nu.7.colũ.j.
Littere prelatoꝛ faciunt fidem in.c.cum olim.de dolo.fo.xxx. numero.1.colũ.j.
Littere beneficiales ꝓpter obreptionẽ vitiantur ipso iure.in c.postulasti.de rescrip.fo.lj.nu.2.col.j.
Littere executorie nõ valẽt in quib⁹ impetrãs falso dixit monitorias precessisse.in.c.
Lis contestata fit per cõfessionẽ.in.c.cũ causam.de appel.fol. lxxxiij.nu.1.col.iiij.
Litis cõtestatio fit in causa appellationis in.c.raynaldus. de testa.fo.cxxxj.nu.1.colũ.iij.
Litis contestatio fit per exceptionẽ.in.c.raynutius.vbi.postmodum.fo.cxxxj.nu.2.colũ.j.
Lis qd fit.in.c.forus.de vbo.signi.fo.cxxxviij.nu.2.co.iij.
Locator an tenetur locare sequenti anno domum in qua manet.in.c.ex rescripto.de loca.fo.lxxxvij.nu.4.col.iij.
Locatio quãdoq; firmatur iuramento.in.c.querelam. de symo.fo.lj.nume.1.colũ.iij.
Locatio quãdo dicaꝛ facta in perpetuũ.in.c.ad audiẽtiam. de reb.ec.fo.lxxix.nume.2.co.ij.
Locus an sit de substãtia fame.in.c.cũ oporteat.de accu.fol. xxxiij.nume.18.colũ.iij.
Loqui per figuram est licitum.in.c.ꝓuis.de reg.iur.fol.cxlix. nume.1.col.iiij.
Luat in corpore qui nõ habet in ere.in.c.ad deliberandum.de iude.fo.lv.nume.2.colũ.ij.
Ludus noxius fraudis ꝓsumptionẽ inducit.in.c.j.de ꝓsump. fo.lvij.nu.1.col.iij.
Ludi voluptuosi reprobanꝛ.in.c.inter dilectos.de excel.prela.fo.xc.nu.4.colũ.iij.
Ludus aleaꝛũ dicitur esse prohibitus.in.c.inter dilectos.de excessi.prela.fo.xc.nu.1.col.iij.
Lupanaria castitatem nõ infamãt.in.c.super.de priuileg.fo. ciij.nume.5.colũ.j.

De littera.M.

Machinatio an sit improbabilis.in.c.significasti.de eo qui dur.in matri.fo.xiij.nu.4.col.ij.
Machinatio in mortez cõiugis dirimit matrimonium.in.c.laudabilem.§.ad.hec.
Machinatio ad dirimendum matrimonium an sufficiat.in.c. j.de diuor.fo.xxiij.nu.3.colũ.ij.

Machinatio alterius de adulteris iuncta cū adulterio impedit matrimonium.in.c.significasti.de eo qui duxit in matri. quā pol.fo.xiij.nu.1.col.ij.
Magister tenetur docere clericos.in.c.j.de magi.folio.lij.numero.2.colū.j.
Magister indigens pōt erigere collectā.in.c.quia nōnulli.de magist.fo.lij.nu.1.col.iij.
Magistratus vltionē facere potest.in.c.regebatur. de maio. ⁊ obe.fo.cclxxxvij.nu.1.colū.ij.
Magister ꝗs nō dz esse si nō fuerit discipulus.in.c.officij. de elec.fo.cxlij.nu.5.col.iij.
Maritus anꝰ cogatur soluere de dote mulieri mutuata.in ca. per vestras.de dona.inter vi.⁊ vxo.fo.xxv.nu.3.col.iij.
Maiores preferūtur minoribus.in rubri.eadem.fo.xxiij.numero.2.colū.ij.
Maiores nō veniūt nomine minorum.in.c.sedes. de rescrip. fo.xxxvij.nu.1.col.iij.
Maior pars an citet minorē in electione.in.c.bone. de elec.f. cxviij.nume.2.colū.j.
Malicia tollit effectū rescripti.in.c.sup litteris.de rescrip.folio.eo.nume.4.col.ij.
Maleficia ꝓposito ⁊ voluntate distinguuntur.in.c.cū volūtate.de sen.excō.fo.cxxxvj.nu.1.col.iiij.
Malicia grauius punit ꝯ negligētia.in.c.nihil.de elec.folio cliij.nume.iij.colū.iiij.
Malicia pbat ex presumptionibus.in.c.suscitata.de in integrum resti.fo.cccxxxij.nu.1.col.iij.
Mala pretextu boni non sunt committenda.in.c.super eo.de vsur.fo.lxvij.nu.1.col.ij.
Malicia ⁊ negligentia equiparant.in.c.plerunq;.de rescrip. fo.eo.nu.1.colū.iiij.
Malitia ⁊ negligētia equiparantur.in.c.per tuas.de testi.fo. l.nume.1.colū.j.
Malum culpe ⁊ pene dicitur esse duplex.in.c.ab excōmunicato.de rescrip.fo.lxx.nu.xix.colū.ij.
Manus vnde deriuetur.in.c.perpēdim⁹.de sent.excōmu.fo. cxviij.nume.10.col.iij.
Mandatū importat necessitatē.in.c.dilectus.ij.de prebē.fol. xxxij.nume.1.colū.iiij.
Mandatum ⁊ preceptum qualiter differat.in.c.eam te.de rescrip.fo.eo.nu.4.col.ij.
Mendacium implicat dolū.in.c.super litteris.de rescrip.fo. xliij.nume.13.col.ij.
Mandatū pape nō est adimplēdum quādo cā rationabilis nō subest.in.c.mādatū.de rescrip.fo.lxiiij.nu.1.co.ij.
Mandatū nō iurisditionale obitu mādatarij an extinguatur in.c.quoniā.de offi.deleg.fo.ccxxx.nu.4.col.iiij.
Mandatū iurisditionale obitu mandātis an ⁊ quando extinguatur.in.c.qm̄.de offi.deleg.fo.ccxxxj.nu.5.col.j.
Mandatū pape delusoriū esse nō debet.in.c.j.de alie.iud.mutan.fo.cccxxxvj.nu.1.colū.iiij.
Mandatū de cōferendo vel recipiēdo factū vni an teneatur alius adimplere.in.c.eā te.de rescrip.fo.xxx.nu.13.co.iiij.
Mandās clericū percuti ⁊ postea reuocās an sit excōicatus. in.c.mulieres.de sentē.excō.fo.cxiij.nu.1.col.j.
Mandatuz superioris adimplere nesciens de hoc rationem reddere debet.in.c.si quando.de rescrip.fo.vij.nu.2.col.iiij.
Mandato superioris an semp parendum est.in.c.si qñ.de rescrip.fo.xxvij.nu.3.colū.iiij.
Mandatū generale an sufficiat ad impetrādū rescriptū.in.c. sunt ⁊ alij.de rescrip.fo.liij.nū.3.col.ij.
Mandans aliquē verberari si interficitur an sit irregularis. in.c.ad audientiā.de homi.fo.lxviij.nu.2.colū.j.
Mandatū pape de recipiendo aliquem in canonicū ⁊ cōferēdo prebendā afficit petendo.in.c.dilectus.ij.de prebē.folio xxxiij.nume.3.colū.j.
Manifestū accipitur ꝓ notorio.in.c.cum olim.de verb.signi. fo.cxliij.nume.1.colū.iij.
Maritus agit ꝓ vxore.in.c. constitutus.de pcura.fo.cccxiij. nume.1.colū.iiij.
Maritus potest verberare vxorem causa correctionis.in ca. dudū.de cōuer.cōiuga.fo.clxxv.nume.1.col.j.
Maritus in quo fit priuilegiatus.in.c.maritis.de adulte.fo. lxxiij.nume.1.colū.iij.
Maritus cū accusat vxorē an necesse habeat libellū offerre. in.c.maritis.de adulte.fo.lxxiij.nu.3.col.iij.
Matrone per quas pbatur virginitas an possint reprobari in.c.causam.de pba.fo.xl.nu.1.col.2.
Maritus viuens an teneat cohabitare mulieri vite eius insidiatrici.in.c.j.de diuor.fo.xxiij.nu.4.col.ij.
Maritus vidue quare phibeatur ꝓmoueri.in.c.debitum.de biga.fo.ccxiij.nu.3.colū.ij.
Maritus potest dotare vxorem.in.c.⁊ si necesse.de dona.inter virū ⁊ vxo.fo.xxv.nu.1.col.j.
Maritus post matrimonij ꝓsummationē est in potestate mulieris.in.c.cū causa.de rapto.fo.xxvj.nu.1.colū.j.
Maritus factus monachus a cōiuge adulterata repeti non potest.in.c.cōstitutus.de cōuer.ꝓiug.fo.clxxv.nu.1.colū.iij.
Maritus bona dotalia alienare nō pōt.in.c.ex parte.de consuetu.fo.lxxvij.nu.6.col.iij.
Materia vnde dicatur.in phe.decre.fo.iij.nu.7.colū.ij.
Matrimonij institutionis que cā fuit.in rub.de spō.⁊ matri. fo.ij.nu.3.colū.j.
Matrimonium an sit de iure diuino vel positiuo.in rubri.de spōsa.⁊ matrimo.fo.2.nu.5.colū.j.
Matrimonium a iuregentiū dicitur depēdere.folio eo.rub. ⁊ colū.nume.7.
Matrimoniū ad hoc vt sit verū quot requirantur.fo.eo.rubrica ⁊ col.nu.9.
Matrimoniū quis cōtrahere possit.fo.eo.rub. ⁊ colū.nu.10.
Matrimonij quot sunt bona.fo.eo.⁊ rub.colū.2.nu.11.
Matrimonij impedimēta que sint.fo.eo.⁊ rub.colū.ij.nu.12.
Matrimoniū solo cōsensu perficitur.in.c.j.de spō.⁊ matri.folio.ij.nu.1.colū.ij.
Matrimoniū postq̄ est contractum est indissolubile.in.c.j.de spon.⁊ mat.fo.ij.nu.2.colū.ij.
Matrimoniū an possit separari propter vitium sodomiticū. in.c.j.de adulte.fo.lxxiij.nu.3.col.ij.
Matrimonij clandestinitas nō impeditur si superueniat publicatio.in.c.qō nobis.de clande.despō.fol.ix.nu.1.colū.iij.
Matrimoniū separatū ꝓpter adulteriū mulieris reintegrat si vir postea fornicatur.in.c.ex litteris.de diuor.fo.xxiij.numero.1.colū.ij.
Maritus tenetur facere sumptus victus vxoris.in.c.ex litteris.de diuor.fo.xxiij.nu.3.col.iij.
Matrimoniū cōtractū ꝓtra inhibitionē pape nō est nullum. in.c.ad dissoluendū.de despō.impuber.fo.viij.nu.6.col.iiij.
Matrimoniū cum alio cōtrahere volens debet facere de licētia ecclesie.in.c.cōtinebatur. de despō.impube.fol.vij.nu.1. colūna.ij.
Matrimoniū tempore interdicti an permittatur contrahi.in ca.qō in te.de peni.⁊ remis.fo.cxij.nu.4.col.j.
Matrimoniū sub cōditione turpi contractum reiecta conditione seruandū est.in.c.j.de cōditio.appo.fo.x.nu.1.col.ij.
Matrimoniū an sit ratum inter hereticos vel baptizatos ab hereticis.in.c.ꝓto.de diuor.fo.xxiij.nu.4.col.j.
Matrimonij etas nō colligitur ex annorū numero.in.c.attestationes.de despō.impube.fo.viij.nu.5.col.ij.
Matrimoniū clandestinum quod dicatur.in rub.de clande. despō.fo.ix.nume.2.col.ij.
Matrimoniū an ⁊ qñ per clericatū impediatur.in.c.ioānes. de cle.cōiug.fol.xvj.nu.7.colū.j.
Matrimonium nondū cōsummatū an soluat per ingressum religionis.in.c.verū.de regularibus.fo.clxix.nu.1.colū.j.
Matrimoniū quid fit.in rubri.de spō.⁊ matrimo.fo.ij.nume.ro.1.colū.j.
Matrimoniū per sacerdotē cōtractum dicitur cōtubernium ca.sane.de cleri.cōiug.fo.xiij.nu.1.col.j.
Matrimoniū separatur inter affines primi generis.in.c.j.de cōsang.⁊ affi.fo.xvj.nume.1.colū.j.
Matrimoniū nō impeditur per verborum ineptitudinem.in c.tua nos.de spō.⁊ matri.fo.v.nu.3.col.j.
Matrimonium per verba tertie persone fieri potest.in.c.tua nos.de spō.⁊ matri.fo.v.nu.4.colū.j.
Matrimoniuz solo cōsensu perficitur.in.c.q̄ fraternitatis.de spō.⁊ matri.fo.iij.nu.1.col.iiij.
Matrimonium nō dicitur esse vbi vnus cōtrahentiū nō consentit.in.c.tua nos.de spō.⁊ matri.fo.v.nu.1.col.j.
Matrimoniū inter baptizatum ⁊ filiam baptizantis esse nō potest.in.c.ex litteris.de cogna.spi.fo.xv.nu.1.col.j.
Matrimoniū accusans ꝓpter questum repellitur.in.c.significante.qui ma.accu.pos.fo.xvj.nu.1.colū.ij.
Matrimoniū si contrabatur sub cōditione necessaria an valeat in.c.si cōditiones.de cōdi.appo.fo.xj.nu.3.col.iij.
Matrimoniū spirituale contrabitur inter eligentes ⁊ electū in.c.j.§.sicut.de transl.epis.fo.clxxij.nu.2.colū.iiij.
Matrimonium ad legitimandā ꝓius susceptam an valeat: si constitutus in extremis contrabat cum ꝓcubina.in.c.tanta.qui filij

ta qui filij sint legiti.fo.xix.nu.6.col.iiij.
Matrimoniū manifestum preiudicat clandestino.in.c.qō nobis.de clāde.despō.fo.ix.nu.2.col.iij.
Matrimonij cōsummatio nihil adijcit substātie matrimonij. eo.c.⁊ fo.nume.3.
Matrimoniū est contractus habēs vim de iure diuino.in.c. littere.de frigi.⁊ male.fo.xviij.nu.2.colū.ij.
Matrimonialis causa nō est tractanda nisi p habentē potestatē.in.c.j.de ꝓsang.⁊ af.fo.xvj.nu.4.co.ij.
Matrimoniū si cōtrahat post inhibitionē pape an valeat.in c.ad dissoluendū.de despō.impub.fo.viij.nu.9.col.iiij.
Matrimoniū an possit separari si liber ꝓtraxit cum sua ignoranter.in.c.ꝓposuit.de cōiug.ser.fo.xiij.nu.1.col.j.
Matrimoniū pbat p cōfessionē mulieris.in.c.cū cā.de rapt. fo.lxxvj.nu.2.col.j.
Matrimoniū cōsummatū an preferat primo nō cōsummato. in.c.tuas.de spon.duo.fo.x.nu.1.col.j.
Matrimonij cōtrahendi tēpore mittuntur edicta.in.c.cuz in tua.q mat.accu.pos.fo.xxij.nu.2.col.iij.
Matrimoniū sine copula cōsummari nō pōt.in.c.ex publico. de cōuer.cōiug.fo.clxx.nu.2.col.iiij.
Matrimoniū qō est nullū accusari nō potest.in.c.ad dissoluē dū.de despō.impub.fo.viij.nu.1.col.iiij.
Matrimoniū de presenti firmat cōsensu.in.c. si inter virū.de spō.⁊ mat.fo.vj.nu.2.col.iij.
Matrimoniū per vim cōtractū sequenti cohabitatione spontanea cōualescit.in.c.ad id qō.de spō.⁊ ma.fo.iij.nu.1.co.ij.
Masculinum in priuilegijs an cōcipiat femininū.in.c. recepimus.de priuileg.fo.xcvj.nu.2.col.iij.
Matrimonia an possint esse sine libertate.in.c.gēma. de spō. ⁊ mat.fo.5.nu.2.colū.iij.
Matrimoniū an statim dicatur adueniēte cōsensu partis.in ca.sup eo.de cōdi.appo.fo.xj.nu.3.co.j.
Matrimoniū inter absentes cōtrahi potest.in.c.ex parte.de cōuer.cōiug.fo.clxxij.nu.3.col.j.
Matrimonium per que verba fuit institutum.in.c.littere.de frigi.⁊ male.fo.xviij.nu.4.col.iij.
Matrimoniū tpe interdicti an possit celebrari.in.c. responso §.preterea.de sen.excō.fo.cxxxj.nu.2.col.j.
Matrimoniū de futuro p cōsensum tacitū nō fit de presenti. in.c.j.de matri.ꝓtrac.fo.xviij.nu.2.colū.iij.
Medicus recipiens salarium a publico an poterit recipere a sanis.in.c.clerici.de postu.fo.cccv.nu.7.col.j.
Medicatio vēit reprobāda.i.c.qō sup.dyo.f.clxxx.nu.2.co.iij
Medicis peritis fides est adhibēda.in.c.significasti.de homi. fo.lxix.nu.2.colū.ij.
Medicus an teneat curare infirmuz gratis.in.c.ad aures.de eta.⁊ quali.pref.fo.cxcviij.nu.2.colū.j.
Medici ante debēt vocare infirmos ad cōfessionē.in.c.cū infirmitas.de peni.⁊ remis.fo.cxij.nu.1.col.iiij.
Medicina ꝓprie versat circa corp⁹.in.c.⁊ fo.eo.nu.2.col.iiij.
Medicus dans medicinā nociuā peccat.in.c.tua nos.de homici.fo.lxx.nume.3.col.iij.
Medic⁹ si dicat se peritū cū nō sit an sit irregularis si aliquis in manib⁹ ei⁹ pereat.in.c.⁊ fo.eo.nu.4.col.iij.
Mentio de beneficijs permutantiū an sit opus in pmutatione.in.c.quesitū.de re.permu.fo.xcij.nu.15.colū.iiij.
Mens potius ꝓ verba est cōsideranda.in.c.quāto.de priuil. fo.ciij.nume.2.colū.iij.
Mentiētes subijciuntur canonice vltioni.in.c.sacro.de sent. excō.fo.cxxxij.nu.7.colū.iiij.
Mensis statutus a iure quot dies habere debeat.in ca.licet. de supplē.negli.prela.fo.clxxix.nu.1.col.j.
Meretrix symoniacū accusare pōt.in.c.tanta. de symo.folio xlij.nu.1.col.iij.
Mercari est turpis questus.in.c.transmissam.de elec.f.cvij. nume.1.colū.ij.
Merita causarum panduntur ꝓpter assertiones partium.in c.scriptū.§.verū.fo.cxliij.nume.4.co.ij.
Merū imperiū an cōsuetudine acquiratur.in.c.cum tāto.§. licet.de cōsue.fo.lxxxvj.nu.37.col.iiij.
Metaplasm⁹ qd fit.in.c.for⁹.de vb.sig.f.cxxxviij.nu.5.col.iij.
Metus iustus qualiter pbetur.in.c.j.de bis q̄ vi met.cau.folio.cccxix.nu.1.colū.j.
Metus iustus excusat qui debuit cadere in cōstantē.in.c.cuz dilectus.de bis que vi met.fo.cccxxij.nu.2.col.ij.
Met⁹ ⁊ coactio vbi sunt an possit esse matrimoniū.in.c.cū locū de spon.⁊ mat.fo.iij.nu.3.co.iiij.
Metus cui aliqs dedit causam excusat m.ticulosum.in.c.veniens.de spō.⁊ ma.fo.iij.nu.1.col.iiij.
Met us an excusare debeat.eo.c.⁊ fo.nu.2.col.iiij.
Metropolitanus cū est scismaticus suffraganei supplet ei⁹ defectū.in.c.qr diligētia.de elec.fo.xcvj.nu.3.colū.iij.
Metropolitanus habet in optione an remittat excōicatū ad diocesanū.in.c.per tuas.de sen.excō.fo.cxxix.nu.3.col.ij.
Militia tempore belli nō est deserēda.in.c.j.de renūcia.folio clxxvij.nume.1.colū.ij.
Militia an conueniat religioni.in.c.sane.de regula.fol.clxj. nume.5.colū.iij.
Minores q dicant.in.c.sedes.de rescrip.fo.xxxvij.nu.3.co.j.
Minor an possit assumi ad pſonat⁹ nō curatos.in.c.preterea de eta.⁊ quali.fo.cxcvij.nu.2.col.ij.
Minorib⁹ in lucro subuenitur.in.c.cōstitutus.de in integrū resti.fo.cccxxxiij.nu.3.col.j.
Minores apti ad ꝓtrahēdū cōtrahētes obligant.in.c.de illis.le.ij.de despō.impube.fo.viij.nu.1.col.j.
Minor.xiij.annis p pfessionē religionis nō obligat.in.c.ad nostram.de regul.fo.clx.nu.1.colū.iij.
Minores ordines de iure cōi nō possunt eadē die conferri.in c.ij.de eo qui fur.ordi.fo.lxxxviij.nu.2.colū.iiij.
Minor pars in electione timore impressionis an excuset.in.c. bone.de elec.fo.cxviij.nu.3.col.ij.
Minor aliquādo supplet defectū maioris.in.c.cū in cunctis. §.clerici.de elec.fo.ciij.nu.2.col.iij.
Minores ⁊ femine an possint esse executores testamēti. in.c. raynaldus.de testa.fo.cxxxij.nu.7.co.ij.
Minor si iurauit nō venire contra venditionē an postea audietur.in.c.cū causam.de emp.fo.lxxxvj.nu.4.col.iiij.
Minor an possit constitui pcurator ad iudiciū.in.c.cuz iniuste.de pcura.fo.cccxvj.nu.2.col.ij.
Minor in matrimonio bz pſonā standi in iudicio.in.c.ex parte.de resti.spolia.fo.xxx.nu.1.col.ij.
Mine an inferant sufficientem metum.in.c.cum oporteat.de accu.fo.xxxiij.nu.12.col.j.
Ministri si ꝓpināt infirmis quicqd petūt si moriant an sint irregulares.in.c.tua nos.de homi.fo.lxx.nu.7.col.iij.
Misericordes eē debem⁹.in.c.ij.de reg.iur.f.cxlviij.nu.1.co.j.
Misse an possint celebrari in oratorijs.in.c.patētibus.de priuileg.fo.xcvij.nu.2.col.j.
Missam in ꝓpria parrochia diebus festiuis quis audire tenetur.in.c.vt dñicis.de parrochijs.fo.cxlv.nu.1.col.i.
Miti⁹ agēdū est ratione etatis.in.c.j.de deli.puero.f.lxxxiij. nume.3.col.j.
Mitius agendū est cū spōte cōfesso ꝓ cū conuicto.in.c. ex litteris.de fur.fo.lxxvj.nu.2.col.iiij.
Minus malum ex duobus est eligendū.in.c.quidā.de apost. fo.lxiij.nu.2.colū.iiij.
Miti⁹ agitur cū religiosis ꝓ cum secularibus.in.c.cū illorū. de sen.excō.fo.cxxx.nu.5.col.j.
Modicū nō est curādū.in phe.decre.f.vj.nu.2.col.iiij.
Modica lesio dicit fieri creditori p dilationē.datazꝫ debitori. in.c.ad deliberandū.de iude.fo.lv.nu.4.colū.iiij.
Modus cōputādi dies phibētes tēpore nuptiarum.in.c.capellanus.de fer.fo.xvj.nu.1.col.j.
Modus pbādi pecuniā versam in vtilitatē ecclesie.in.c.grauis.de deposi.fo.lxxxiij.nu.7.colū.ij.
Modus reuocandi res donatas.in.c.donatio.de dona.inter vi.⁊ vxo.fo.xxv.nu.4.colū.iiij.
Modus iurādi sub periculo anime.in.c.fraternitatis.de frigi.⁊ male.fo.xvij.nu.2.colū.iiij.
Modus in re donata ecclie habet vim cause impulsiue.in.c. verū.de cōdi.appo.fo.x.nu.5.colū.iiij.
Modus rñdēdi q̄stiōib⁹.in.c.si q̄stiōes.de sy.f.xliij.nu.1.co.ij
Modi pbabiles ad B vt testis reprobet.in.c.testimoniū.de testi.fo.l.nu.1.colū.iiij.
Modus excipiendi dicit esse duplex.in.c.sup his.de accu.fo. xxx.nu.4.colū.j.
Modi quattuor ad sortiendū forum.in.c.licet.de foro cōpe.f. ri.nume.1.colū.j.
Modi sunt tres per quos opponit crimen.in.c.super his.de accu.fo.xxix.nume.1.col.iiij.
Modus restituendarū vsurarum.in.c.cum tu.de vsur.folio lxxvij.nume.2.col.iij.
Modus quis seruari debeat in degradatione.in.c.ad falsariorꝫ.de cri.fal.fo.lxxxij.nu.4.col.j.
Monachus an iniuriā suam remittere possit.in.c.parrochianos.de sentē.excō.fo.cxiij.nu.2.colū.ij.
Monasteriū agit ꝓ capellis suis cū indebitis onerib⁹ grauētur.in.c.cōquerēte.de offi.ordi.fo.cclxx.nu.2.col.iiij.
Monasteriū qñ est exēptū ecclia vtroq; iure illi subdita cen-

setur exepta.in.c.qm̃.de priuileg.fo.cj.nu.2.col.ij.
Monasteriū quādoq; dicitur ecclesia.in.c.cū inter.de sentē. ⁊ re iudi.fo.lxij.nu.2.col.ij.
Monasteria tenentur ad episcopalem canonicam.in.c.requisisti.v.secus.de testa.fo.cxij.nu.1.co.j.
Monasteria sunt exepta a lege diocesis.in.c.ex parte de reg. fo.clxvij.nume.2.col.ij.
Monasteria an teneant ad vtrāq; legē.in.c.dilectus.de offi. ordi.fo.cclxxxiij.nu.4.colū.ij.
Monasteriū quādoq; in penā reputat.in.c.vt fame.de sent. excō.fo.cxxvij.nu.2.col.ij.
Monasterium an obligetur de maleficijs monachi.in.c.cum olim.de priuileg.fo.c.nu.6.col.ij.
Monasteria de iure cōi censent subdita epo.in.c.cū venisset, de in integ.resti.fo.cccxxv.nu.2.col.ij.
Monachus ꝯ restitui.in.c.olim.de accu.fo.xl.nu.3.col.ij.
Monachūs an possit impetrare rescriptū in forma huius capituli.in.c.ab excōicato.de rescrip.fo.lxix.nu.16.co.ij.
Monachi in causa monasterij testes esse possunt.in.c.tuis.de testa.fo.xlviij.nu.1.col.iij.
Monachus obligatur ex iuramēto.in.c.ex rescripto.de iure iurā.fo.lx.nume.1.col.iij.
Monachi ⁊ canonici regulares equiparant.in.c.recolentes, de sta.mona.fo.clxxxiij.nu.2.colū.iiij.
Monachus temere ad aliud monasterium transire nō ds.in c.ioānes.de regula.fo.clix.nu.1.col.ij.
Monachūs pōt agere p sua electione.in.c. cum dilectus.de cōsue.fo.lxxv.nu.1.col.ij.
Monachorum noīe in qualibet dispositione an cōtineat abbas.in.c.mādato.de symo.fo.ii.nu.2.colū.j.
Monachus abbatē accusare pōt.in.c.ex parte.de accu.folio xxviij.nume.1.col.j.
Monachus an semp habeat expensas a monasterio si accusset.in.c.ex parte.de accu.fo.xxviij.nu.2.col.j.
Monachi nō tenētur obedire prelato in his q̃ sunt cōtra regulā.in.c.dilecto.de of.archi.f.ccxviij.nu.2.colū.iiij.
Monachus a forēsib⁹ litigijs abstinere ds.in.c.j.de find.fol. cccxviij.nu.1.col.iiij.
Monachus fugitiuus cui acqrat.in.c.ne religiosi.de regula. fo.clxvij.nume.2.co.j.
Monachor receptio pōt fieri vacāte monasterio.in.c.officij. de elec.fo.cxlij.nu.3.col.ij.
Monachus cyrurgiā exercēs an sit irregularis.in.c.tua nos de homi.fo.lxx.nu.1.colū.ij.
Monachus quādo dicatur habere peculium.in.c.ioānes.de regula.fo.clx.nu.11.col.j.
Monachus vsq; ꝯ ueriuetur.in.c.ioānes.de regula.fol.clix.nume.2.colū.ij.
Monachus ex subscriptiōe pōt esse delegatus pape.in.c.per inquisitionē.de elec.fo.cxxv.nu.1.colū.j.
Monachus potest esse legatus apostolicus.in.c.cum dilecti de accu.f.xxxj.nu.1.col.iiij.
Monachus nō ds ppriū.in.c.olim.de accu.fo.xl.nu.4.col.ij.
Monachi quādo edificant ecclīam cō ius habebunt.in.c.de monachis.de prebē.fo.xxiij.nu.3.colū.ij.
Monachi licite iurant cū sunt testes in ea monasterij.in.c.et si christus.de iureiur.fo.lxij.nu.1.colū.iij.
Monachus an possit habere prebēdā in ecclesia collegiata. canonicor secularū.in.c.qd.de sta.mo.f.lxxx.nu.6.colū.j.
Monachus an possit habere peculiū.in.c.qui vo.f.clxxxiij. nume.1.colū.j.
Monacho habēti ppriū deneganda est sepultura.in.c.q vo. de sta.monecho.fo.clxxxiij.co.j.
Monachus an possit assumi in magistrū.in.c.qz nōnulli, de magist.fo.lij.nume.3.col.ij.
Monachus habet ius monachatus in.c.de regularibus.de symo.fo.xlv.nume.2.col.ij.
Monachus an possit renūciare iuri monachatus.ibidem.
Monachus p iniuria sua an agere possit.in.c.parrochianos de sentē.excō.fo.cxiij.nu.2.col.ij.
Monachi allegātes suā turpitudinē an sint audiendi.in ca. ex tenore.de ꝛcef.pbē.fol.lxiij.nu.1.co.iij.
Monachi coertio primo loco spectat ad abbates.in.c.quāto, de offi.ordi.fo.clxxiij.nu.1.col.j.
Monachⁱ si accusat cōtā epo accusari ds.i.e.⁊.f.e.nu.2.co.ij
Monachi qui dicantur habere ecclesias quo ad temporalia. in.c.de monachis.de prebē.fo.xxiij.col.j.
Monachi pnt agere p monasterio ad reuocationē alienatorū per abbatē.in.c.querelā.de symo.fo.xliij.nu.1.col.ij.
Monachus an possit habere ppriū.in.c.ioānes.de regulari bus.fo.clix.nume.7.colū.iiij.
Moneta qualiter dicitur defraudari.in.c.quāto.de iureiur. fo.lxj.nume.2.col.iiij.
Monialiū nomine venit abbatissa.in.c.quoniā.de symo.fol. clix.nu.2.colū.ij.
Monialis in causa electionis sue facit pcuratorē suo nomine. in.c.cū dilecta.de rescrip.fo.eo.nu.1.col.ij.
Monjalia q̃ dicant.in.c.dudū.de priuileg.f.cv.nu.1.co.j.
Monitio in excōicatione an semper sit necessaria.in.c.sacro, de sen.excō.fo.cxxxiij.nu.9.colū.j.
Monitio denūciatione precedere debet.in.c.ij.de accu.folio xxvj.nume.1.colū.iiij.
Monitio est in iurisditione deuoluenda necessaria.in.c.irrefragabili.§.excessus.de offi.ordi.fo.cclxxviij.nu.2.col.ij.
Monitorie an pstent impedimētū executorijs.in.c.capitulus, de rescrip.fo.lvj.nu.4.colū.ij.
Monitio legitima que dicat.in.c.cum dilectus.de accu.fol. xlj.nume.2.colū.iij.
Monitio an debeat precedere actionē ciuilem.in.c.si qs.de accu.fo.xxvj.nu.6.col.iiij.
Mora quādo dicatur celeriter purgari.in.c.potuit. de loca. fo.xc.nume.13.colū.ij.
Mora in solutiōe quādo cōmittit.in.§.qui etiā.de loca.folio lxxxix.nume.11.col.ij.
Mora facit rem vel factū vel interesse estimari iudicis officio in.c.ppter.§.qui etiā.de loca.fo.lxxxix.nu.11.col.ij.
Mora inducit vsuras sm leges in scitib⁹ bonefidei ⁊ in legatis ⁊ fideicōmissis.in.c.ppt.§.q ēt.de lo.f.lxxxix.nu.12.co.iij
Mora modica q̃q; nocet.in.c.cum post petitā.de elect.folio clvij.nume.1.col.j.
Mora contra quos possit cōmitti.in.c.ppter.§.qui etiam.de loca.fo.lxxxix.nu.13.colū.iij.
Mora quō purgat.in.c.§.⁊ fo.eo.nu.14.colū.ij.
Mora est debitū nature.in.c.raynaldus.de testa.fo.cxxx.numero.1.colū.iiij.
Mortem primi quis desiderare nō debet.in.c.nullam.de cōcef.preben.fo.lv.nu.2.col.ij.
Mortuus in duello in cimiterio sepeliri non debet.in.c.si.de purga.vulg.fo.cviij.nu.4.col.ij.
Morte mādantis re integra soluit mandatū.in.c.licet.de of. delega.fo.ccl.nu.1.col.iiij.
Mortis occasionē qui dedit perpetuo abstinere debet.in.c.ij. de cleri.percuf.fo.lxxxiij.nu.2.col.iiij.
Mors ciuilis an equiparet naturali.in.c.cum sis.de cōuersi. cōiug.fo.clxx.nu.2.colū.ij.
Mordus quilibet an sit sufficiēs vt detur coadiutor.in.c.consultationibus.de cleri.egro.fo.l.nume.2.col.iiij.
Moribus subditor quis se cōformare debet.in.c.qm̃.§.prohibemus.de offi.ordi.nu.2.col.j.
Mucro ecclesie intelligitur depositio.in.c.inter.de purg.canō.fo.cvj.nu.2.col.iiij.
Mulcta dicitur pena pecuniaria.in.c.archiepatu.de rapto. fol.lxxv.nume.1.colū.iiij.
Mulcta ⁊ pena differunt.in.c.raynaldus.de testam̃.fo.cxxx. nume.2.colū.iiij.
Multitudini nō est semper parcendū.in.c.dilectus.de symo. fo.xlvj.nume.1.colū.j.
Multitudo quelibet an dicat vniuersitas.in.c.cū ab ecclesiarum.de offi.ordi.fo.cclxx.nu.4.colū.iiij.
Multitudini parcitur cū est delinquētiū multitudo.in.c.latores.de cleri.egro.fo.lxxxvj.nu.1.colū.j.
Mulier nubēs infra annū luctus infamiam non incurrit nec alias legales penas.in.c.sup illa.de se.nup.f.xxvj.nu.1.co.j.
Mulier cū agitur ciuiliter ꝯra clericum testificari potest.in c.quoniā.fo.xl.nu.1.col.j.
Mulier repetēs dotē ab heredibus viri ⁊ ipsi volunt deducere expensas factas a viro in exactione dotis an possint.in.c. donatio.de do.inter vi.⁊ vro.fo.xxv.nu.6.col.iiij.
Mulier si ppter adulteriū facta thori separatione pdidit dotem ⁊ postea iudicat nō fuisse vxor ppter ꝛ sanguinitatē an possit dotē repetē.i.c.plerūq;.de do.in.vi.f.xxiij.nu.1.co.iiij
Mulier accusans maritū de adulterio an habeat expeñ.in.c. ex parte.de accu.fo.xxviij.nu.3.colū.ij.
Mulieribus duabus dicēs cōtrahā cū vna vestrū; tandem se cōmiscet cū vna illarū an dicetur sponsalia de futuro purificari.in.c.ex lr̃is.de spōsa.⁊ ma.fo.iij.nu.4.col.ij.
Mulier si multū distat de etate; tamē p copulā cōsummatur mr̃imoniū.in.c.iordane.de eo q co.cōsan.vr.f.xvj.nu.1.co.j.
Mulier sepius est deterioris conditionis ꝯ vir.in ca. noua quedā.de peni.⁊ remis.fo.cxj.nu.1.col.iiij.

Mulier ⁊ abbatissa

Mulier ⁊ abbatissa publice pdicare non pōt.in.c.⁊ fo.eo.numero.2.colū.iiij.
Mulier si ordinat an recipiat caracterē.in.c.⁊.f.e.nu.3.co.iiij.
Mulieribus debetur fauor in recuperandis dotibus.in.c.ex litteris.de pig.fo.xcviij.nu.4.co.iij.
Mulier pregnās cū est ppinqua partui an possit absolui ab ordinario.i.c.pastoral.§.pterea.ō of.or.f.clxxvij.nu.3.co.iiij.
Mulier machinata in mortē mariti post eⁿ obitū pbibet cū alio ꝯtrahere.in.c.j.de diuor.fo.xxxiij.nu.1.colū.j.
Mulier an possit cōtrahere cū illo cū quo fuit machinata.in ca.⁊ fo.eo.nu.2.colū.ij.
Mulier occidēs filiū spōte debet perpetuo in monasterio penitere.in.c.j.de his qui filios occi.fo.lxv.nu.1.colū.j.
Mulier cōtra alienationē rei dotalis nō auditur.in.c.cū contingat.de iureiur.fo.lxiij.nu.1.col.j.
Mulier cōmittens stupꝝ infra annū luctus qualiter punitur.in.c.si.de secū.nup.fo.xxvj.nu.2.col.ij.
Mulier in manibus viri pfiteri potest.in.c.insinuante.q cle. vel vouē.fo.xij.nu.2.col.ij.
Mulier facto diuortio quo ad thorū an possit inuito marito suscipere habitū monachalē.in.c.ex litterar de eo qui dur. in vro.quā pol.fo.xij.nu.1.colū.ij.
Mulier ppter maleficiū viri nō ds remanere indotata.in ca. ex litteris.de pig.fo.xcviij.nu.5.co.ij.
Mulieri in quo fauetur sup dote recuperanda.in.c. ex litteris.fo.xcviij.nu.6.col.iiij.
Mulier an habeat priuilegiū in dote cōfessata.in.c.ex litterē. de pig.fo.xcviij.col.iiij.
Mulier an sit audiēda volens testes pducere ad pbandū viri cōsensum post pubertatē.in.c.attestationes.de despō.impube.fo.viij.nu.6.col.ij.
Mulier si est adeo arcta q̃ cognosci nō possit: separet.in.c.ex litteris.de frigi.⁊ male.fo.xvij.nu.1.col.iiij.
Mulier q̃ collocat in monasterio ad penitētiā agendā an efficiat religiosa.in.c.gaudem⁹.de cōuer.ꝯiuga.fo.xvij.
Mulieri an sit opus petere licentiā contrahendi.in.c.ꝯtinea tur.de despō.impub.fo.vij.nu.4.col.iiij.
Mulier dicens se virginē tandē dicit ꝯtius an audiri debeat. in.c.attestatiōes.de despō.impu.fo.viij.nu.8.colū.ij.
Mulier iurans cōtrahere cū aliquo debet moneri potius ꝯ cogi vt seruet.in.c.regnuit.de spō.⁊ mat.fo.iiij.nu.1.col.j.
Mulier ppter necessitatem an excusetur a fornicatione.in.c. si quis.de fur.fo.lxxvj.
Munus dicitur tribus modis.in.c.perpendim⁹.de sen.excō. fo.cxviij.nume.11.col.iiij.
Munus qualiter differt a dono.in.c.⁊ si questiones.de symo. fo.xliij.nu.5.colū.iiij.
Mutatio status nō liberat aliquēs ab eo a quo tenebat.in.c. eam te.de rescrip.fo.eo.nu.9.col.iiij.
Mutuans ciuitati vt collectā euitet an cōmittat vsurā.in.c. consuluit.de vsu.fo.lxxviij.nu.1.col.iiij.
Mutuantes in ludo p lucro dicuntur vsurarij.in.c. inter dilectos.de excel.prela.fo.xc.nu.2.co.ij.
Mutus ⁊ surdus cōtrahere possunt.in.c.cū apud.de spon.et matri.fo.iiij.nu.1.col.iij.
Mutus surdus ⁊ cecus sunt capaces actiue ⁊ passiue oīm sacramētorum.in.c.cū apud.de spō.⁊ mat.fo.iiij.nu.2.co.iij.
Mutus aīj possit testari.in.c.⁊ fo.eo.nu.3.col.iij.

De littera.N.

Natus in vna ciuitate ⁊ baptizat⁹ in alia cuius sit ciuis.in rub.de parrochijs.folio.cxliij.nu.5.colū.iiij.
Naturalis an succedat in feudo.in ca.lator.qui si. sint.legi.fo.xix.nu.5.col.iij.
Naturales p sequēs matrimoniū legitimātur.in.c.tanta.qui filij sit legi.fo.xix.nu.1.co.iij.
Natura arbitrij est media inter naturā societatis ⁊ iudicij.in c.si.de arbi.fo.cccxlix.nu.1.col.iiij.
Nauigantibus ne spolient puideri debet.in.c.excōicationi. de rapto.fo.lxxv.nu.1.colū.iiij.
Necessitas que sit sufficiēs ad expellendū inquilinū.in.c.propter.§.verū.de loca.fo.lxxxviij.nu.1.colū.iij.
Necessitas nō ds legē.in.c.ꝯto.de ꝛsue.fo.lxxij.nu.4.co.iij.
Necessitas quādo est ineuitabilis dicitur excusare.in.c.scisci tatus.de rescrip.fo.eo.nu.3.col.j.
Necessitas sufficiens vt res ecclesie alienent que sit.in.c.nullius.de pig.fo.xcvij.nu.2.col.ij.
Necessitas nō habet legem.in.c.de famulis.de ser.nō ordi.fo. cciv.nu.2.colū.iij.
Negociū q̃q; sumit p negociatione.in.c.ioānes.de cle.conius.fo.xiij.nu.4.colū.ij.
Negociator soluit de lucro decimā deductis expensis.in.c.pastoralis.de deci.fo.cliij.nu.1.col.ij.
Negligētia in epo punit.in.c.ij.ne pla.vi.fo.lj.nu.1.co.ij.
Negligētia studiosa equiparat voluntati.in.c.licet.de peni.⁊ remis.fo.cxj.nu.2.colū.ij.
Negationes due faciūt vnā affirmationē.in.c.in pertractandis.de iura.calū.fo.xv.nu.1.colū.ij.
Negatiua probatur per confessionē.in.c.dilectus.de tempo. ordi.fo.cxciij.nume.1.colū.j.
Negatiua an aliquo casu sit pbabilis.in.c.bone.§.qui legatū de elec.fo.cxix.nu.2.col.iij.
Negatiua pbatur p iuramētū.in.c.presentiū.de testi.fo.xlvj. nume.1.col.ij.
Nemo extra ecclīam salvat.in rub.de sum.tri.fo.x.nu.2.co.ij.
Nemo sine crimīe viuit.in.c.testimoniū.de test.f.l.nu.3.co.iiij.
Nemo sine crimine viuit.in.c.nisi.§.intueri.de renū.f.clxxxij. nume.2.colū.iiij.
Nepos ppie quis dicat.in.c.tua nos.de ꝛsan.⁊ affi.fol.xvij. nume.1.colū.j.
Nepos an veniat appellatione filij.in.c.ij.de verb.signi.folio cxxxvij.nu.2.col.iiij.
Nequitia inulta relinqui nō debet.in.c.cū potius.de acc.fol. xlj.nume.1.colū.iij.
Nobilitas nihil pdest ad immutandā formā purgatiōis.in.c. j.de purg.cano.fo.cvj.nume.2.col.j.
Nocens alteri sine suo cōmodo an audiatur.in.c. significāte. qui matri.accu.pos.fo.xxij.nu.3.colū.ij.
Nolentes venire ad electionē habent p alienis.in.c.qō ficut. §.si autē.de elec.fo.cxxvj.nu.1.col.iiij.
Noia testiū inquisitor debet pponi.in.c.qualiter.§.debet.de accu.fo.xxxvij.nu.4.colū.iij.
Nominatio facit lrē censeri quasi cōtestatā.in.c.qm̃.§. quod si.vt lit.nō ꝯtesta.fo.xiij.nu.1.colū.iij.
Nominatio ds vim collationis.in.c.cū olim.de sen.⁊ re iudic. fo.lxxij.nume.2.col.j.
Nomina collectiua iungunt cus verbo plurali ⁊ singulari.in c.significauerunt.de excep.fo.lxviij.nu.1.col.ij.
Noiatio nihil iuris tribuit.i.c.qō ficut.ō ele.f.cxxvj.nu.1.co.ij
Noiatio fit de plurib⁹.in eo.c.fo.cxxvj.nu.2.colū.ij.
Nominis appellatione ppium intelligitur.in.c. ex parte.de priuileg.fo.c.nu.1.colū.iiij.
Noia author libris inseri debēt.in phe.decf.f.vj.nu.7.co.ij.
Notorietas est sufficiēs sine pbationib⁹.in.c.cum ecclesia.de elec.fo.cxxxiiij.nu.3.col.ij.
Notarius an possit abradere in instrumēto per se facto.in ca. ex litteris.de fi.instru.fo.liij.nu.2.col.j.
Notarius dicit persona publica.in.c.quoniam cōtra.de prebē.fo.xxxix.nu.1.colū.ij.
Notarius scribens falsum instrumentū an teneat pena falsi. in.c.ex cōscientia.de cri.fal.fo.lxxxij.nu.3.col.ij.
Notoria cēsentur que sunt p psonā publicā.in.c.illud.de cleri.excōi.mi.fo.lxxxvj.nu.1.col.ij.
Noua capitula que dicunt in.c.fraternitatis.de testi.fo.xliij. nu.1.col.iiij.
Nouatio an requirat stipulationē.in.c.qz intentionis.de priuileg.fo.ciij.nu.3.colū.iij.
Nouale qd sit.in.c.j.de vb.sig.fo.cxxxvij.nu.1.col.ij.
Nouale qd sit.in.c.qd p nouale.de vbo.sig.fo.cxl.nu.2.col.ij.
Nouitius libere ad seculū redire pōt.in.c. super eo.de regul. fo.clx.nume.1.col.iiij.
Nouitius dicitur qui est in anno pbationis.in.c.statuimus. de regu.fo.clxvij.nu.1.colū.iij.
Numerus prefertur auctoritati.in.c. dudum.de elec.fo.cxv. nume.ij.colū.ij.
Numerus clericor an debeat augeri ppter quodlibet incrementū.in.c.nō amplius.de institu.fo.lj.nu.1.col.ij.
Numerus prebendarū an ppter redditus excrescētes sit ruptus.in rubri.ca.fo.eo.nu.5.colū.j.
Numerus cōprōmissarior oīno est curādus.in.c. auditis.de elec.fo.cxxxij.nu.1.col.ij.
Nuncius captus a latronibus an possit agere cōtra mittentē vt eū redimat.in.c.significāte.de pig.fo.c.nu.7.col.j.
Nuncius ⁊ pcurator qualiter differunt.in.c. bone.§.nūcius. de postu.fo.xcj.nu.1.colū.iij.
Nuncij factum an preiudicet domino.in.c.licet.de accu.folio xxviij.nume.4.colū.ij.
Nuncio an sit fides adhibenda.in.c.cū parati.de appel.folio lxxvij.nume.2.col.iiij.
Nuncij missio habet vim appellationis.in.c.cus causa.de of-

ſi.deleg.fo.ccxxxviij.nu.1.colũ.ij.
Nutriens expoſitũ an poterit repetere ſumptus.in.c.j.de infan.expoſi.fo.lxv.nu.4.colũ.iij.

De littera.O.

Obedientia eſt de ſpiritualibus.in.c. indignũ.de reg.iur.folio cl.nume.2.colũ.j.
Oblatio ꝓbationuꝫ qualis eſſe debeat.in.c.interpoſita.de appel.fo.lxxxvj.nu.2.colũ.ij.
Oblationis nomine quid cõtineat.in.c.cauſaꝫ.de verbo.ſig. fo.cxxxviij.nu.1.col.iiij.
Oblatio munerũ dicitur que fit ſpõte.in.c.ꝛ ſi queſtiones.de ſymo.fo.xliij.nu.2.colũ.ij.
Obliuio q̃nq; fallit papã.in.c.eã te.de reſcrip.f.e.nu.2.col.ij.
Oblationes ꝛ actiones an tolli poſſint per principis cõſtitutionem.in rub.de cõſti.fo.xvij.nu.11.col.iij.
Obligatio an poſſit oriri ex pmiſſione facta de beneficio non vacante.in.c.nulla.de cõcef.prebẽ.fo.lv.nu.4.col.ij.
Obligare quis ſe nõ põt ſub forma excõicationis vel interdicti.in.c.Ꝓ.ꝛ.Ꝗ.de offi.deleg.fo.cclxj.nu.1.colũ.j.
Obligatur quis per verba nuda.in.c.iudicante.de teſta.fol. cv.nume.2.col.ij.
Obligatio alteri per alterũ acquirit.in.c.ſicut.de ſpõ.ꝛ mat. fo.iiij.nume.1.col.ij.
Occupatoꝛ beneficij illicitus remouet.in.c.inter ceteras.de reſcrip.fo.eo.nume.4.co.ij.
Occidens aliũ ne aliũ occidat an ſit puniendus.in.c.ſi ꝟo.de ſen.excõ.fol.cxiij.nu.3.colũ.iij.
Occupãtes aliqua bona eiuſdẽ ſancti an teneant ad reſtitutionẽ.in.c.ſicut dignũ.ꝗ.eos inſup.de bo.fo.lxvj.nu.2.co.iij.
Officiũ ꝛ prelatio qualiter differunt.in.c.cuꝫ voluntate.§.ſi qui vo.de ſen.excõ.fo.cxxxvj.nu.1.colũ.iiij.
Officio iudicis terminato ſuper principali nõ terminat ſup acceſſorio.in.c.iij.de dona.inter vi.ꝛ vxo.f.xxiij.nu.2.co.iiij.
Officium coadiutoris q̃ dicat expirare.in.c.cõſultationib⁹. de cleri.egro.fo.lj.nu.13.colũ.ij.
Officia rectoꝛ ſeculariũ poſſunt eſſe perpetua.in.c.excõicamus.§.moueant.de here.fo.lx.nu.1.colũ.iij.
Officio functus an ꝛ quando q̃s dicatur.in.c.in litteris.de offi.de leg.fo.ccxxvij.nu.2.col.iij.
Officialis teneꝫ ꝛ puniꝫ ꝑ delicto defuncti.in.c.dilect⁹.de ſymo.fo.xlvj.nume.2.col.j.
Officiũ iudicis principaliter implorato ꝛ ꝓponi ꝑ actione. in.c.iudicis.de offi.ordi.fo.clxxxiiij.nu.1.col.iij.
Officiũ iudicis quid ſit.in.c.ꝛ fo.eo.nu.2.col.iiij.
Officiũ iudicis an ſit actio.c.eo.fo.cclxxxv.nu.3.col.j.
Officiũ iudicis an ſit meri vel mixti impij.f.ꝛ.c.eo.nu.4.co.j.
Officium iudicis an ſit remediũ ordinariũ vel extraordinariũ fo.ꝛ.c.eo.nu.5.col.j.
Officium iudicis quõ diuidatur.ibidem.
Olim denotat tempus preteritum.in.c.cũ olim.de offi.delega.fo.cclij.nu.1.colũ.iij.
Olim aliquãdo denotat tempus preteritũ nõ remotũ.in.c.ij. de accu.fo.xxvj.nu.4.colũ.iiij.
Opinio humanioꝛ ſemp eſt tenenda.in.c.ſi vir.de cog.ſpi.fol xiij.nu.2.colũ.iij.
Opinioni cuiuſlibet ſtandum nõ eſt.in.c.per tuas.de ſenten. excõ.fo.cxxix.nu.2.col.j.
Oratio an cõueniat religioni.in.c.ſane.de regula.fo.clxj.numero.2.colũ.iij.
Orari ꝑ excõmunicato an aliquo modo poſſit.in.c.cum volũtate.§.predicatoꝛes.de ſen.excõ.fo.cxxxvj.nu.4.col.iiij.
Orandum nõ eſt ꝑ eo qui cũ moritur peccat.in.c.ij.de fur.folio.lxxvj.nu.2.colũ.ij.
Oratoꝛ bonus debet captare beniuolentiã.in.c. venerabilẽ. §.verũ.de elec.fo.cxxxix.nu.1.col.j.
Oratoꝛes debẽt auditoꝛes exhortari ad audiendũ.in ꝓhe.de cre.fo.ij.nume.1.col.ij.
Ordinatus ſine licentia ſui epi nõ eſt interdictus.in.c.q̃ trãſlationẽ.de tẽpo.ordi.fo.cxcj.nu.1.co.iiij.
Ordo eccleſiaſticus dicitur onus.in.c.ex parte.de tempo.ordo.cxciij.nu.1.col.iij.
Ordinarius ſupplet negligentiam delegati.in.c.ſignificauit. de offi.ordi.fo.cclxxiij.nu.2.col.j.
Ordinarius ſi excõicat ſubditũ ꝛ papa cõfirmat excõicationem an poterit ordinarius abſoluere.in.c.examinata.de cõſtit.vtili ꝛ inuti.fo.lxxxvij.nu.2.colũ.iij.
Ordo iuris cũ ꝓcedit cõtra religioſum nõ eſt attendẽdus.in c.qualiter.§.buc tamẽ.de accu.fo.xxxvij.nu.1.col.iiij.
Ordo in inquiſitionibus an ſit ſeruãdus.in.c.qualiter.de accuſa.fo.xxxj.nu.11.colũ.j.
Ordinarius cauſam delegare poteſt.in.c.bis.de offic.ordina. fol.cclxxxiiij.nu.1.colũ.j.
Ordo iuris in inquiſitione eſt ſeruandus.in.c.qualiter.§.debet.de accu.fo.xxxvij.nu.iij.co.iij.
Ordinarius ex officio inquirit.in.c.j.de offi.ordi.fo.cclxix.numero.1.colũ.j.
Ordinarij an poſſint iudicare de criminib⁹ per nõ ſuos ſubditos.in.c.ꝛ fo.eo.nu.2.col.j.
Ordinati a ſciſmaticis an recipiant executionem.in.c.j.de ſciſmati.fo.lxij.nu.3.col.iij.
Ordinatus a non ſuo epo an ſit ipſo iure ſuſpenſus.in.c.ſi.de eo qui ord.fur.fo.lxxxix.nu.1.col.j.
Ordinatoꝛ ꝛ ꝑſentatoꝛ ad ordines tenẽtur ad vandã puiſionem ordinato.in.c.ſi qs.de ſymo.fo.l.nu.1.col.iij.
Ordinatoꝛ an plus puniat q̃ ordinat⁹.in.c.ꝛ.f.eo.nu.2.co.ea.
Ordinatus ante annos diſcretionis an recipiat caracterem. in.c.iij.de cle.nõ ordi.mini.fo.lxxxviij.nu.1.col.iij.
Ordinati ante annos diſcretionis an teneantur ad continentiam.in.c.ꝛ fo.eo.nu.2.col.iij.
Ordinatus a papa an ꝓpter crimẽ poſſit deponi ab ẽpo.in.c. per tuas.de maio.ꝛ obe.fo.cclxxxviij.nu.1.col.iiij.
Orandũ nõ eſt ꝑ excõicato niſi poſt abſolutionẽ.in.c.ſacris de ſen.excõ.fo.cxxviij.nu.2.colũ.iiij.
Ordinari ſine recto titulo quis non debet.in.c.epiſcopus.de prebẽ.ꝛ dig.fo.xxj.nu.2.colũ.iij.
Ordinari an poſſit q̃ hꝫ vñ viuere poſſit.in.c. epiſcopus. de prebẽ.ꝛ dig.fo.xxvij.nu.3.colũ.iij.
Ordinari⁹ ſi citatũ ꝑte feriato excõicauerit:an teneat excõicatio.in.c.ſacro.de ſen.excõ.fo.cxxxiiij.nu.13.col.j.
Ordo ſcripture non ſemper attendit.in.c.cauſam.de reſcrip. fo.eo.nu.3.colũ.ij.
Ordo iuris in caſſatione inſtitutionis ſeruari debet.in.c.poſt electionẽ.de ꝓcef.prebẽ.fo.lxj.nu.2.colũ.iij.
Ordinẽ a ſciſmatico ſuſcipiẽs caret executione.in.c.qꝛ diligẽtia.de elec.fo.xcvj.nu.2.col.iiij.
Ordines maioꝛes conferuntur extra quattuoꝛ tempoꝛa.in.c. j.de tempo.ordi.fo.clxxxix.nu.1.col.iij.
Ordines minoꝛes poſſunt cõferri diebus feſtiuis.in.c.de eo. de tempo.ordi.fo.clxxxix.nu.1.col.iiij.
Ordinatus in ẽpm ꝑtermiſſo ſacerdotio an teneat.in ca.iij. de cleri.nõ ordi.mi.fo.lxxxviij.nu.3.col.iij.
Ordinari nolens an poſſit excõicari.in.c.dilectus.ij.de prebẽ.fo.xxxvj.nu.11.colũ.ij.
Ordinato ſine titulo debet prouideri de beneficio.in.c.cũ ſecundum.de prebẽ.fo.xxv.nume.4.col.iij.
Ordinatoꝛ ꝛ ordinatus ieiuniuꝫ continuare debẽt.in.c.litteras.de tẽpo.ordi.fo.cxcij.nu.2.col.j.
Ordines an poſſint celebrari in ſabbato paſchali.in.c.ꝛ fo.eo. nume.2.colũ.iij.
Ordo clericalis dicitur militia.in.c.eo libentius.de ſer.nõ ordi.fo.ccx.nu.1.colũ.ij.
Ordo clericalis nobilitat officiũ ſuũ.in.c.ꝛ fo.eo.nu.2.col.ij.
Ordinatus ad titulũ patrimonij an debet petere beneficius. in.c.tuis.de prebẽ.fo.xxxj.nu.1.co.j.
Ordinatus ad titulũ beneficij an teneatur de eo ſoluere decimas.in.c.tuis.de prebẽ.fo.xxxj.nu.2.co.j.
Ordo iuris in notarijs nõ ſeruatur.in.c.ad noſtrã.de iureiu. fo.lxij.nu.1.colũ.iiij.
Ordo reſcripti interpretationẽ recipit a iure cõmuni.in.c.cauſam.de reſcrip.fo.eo.nu.1.col.ij.
Originarij qui dicũtur.in.c.ij.de iude.fo.liij.nu.2.co.iij.
Oſanna eſt vox obſecrantis.in rubri.de ſumma tri.ꝛ fide catho.fo.vij.nu.6.col.iiij.

De littera.P.

Pactum de futura ſucceſſione nõ tenet.in ca.nulla.de cõcef.prebẽ.folio.lv. nume.3.colũ.ij.
Pactio in ſpiritualib⁹ ceſſare debet.in.c.tua nos. de ſymo.fo.xl viij.nu.2.co.ij.
Pactum vnde dicatur.in.c.pactũ.de verbo.ſig.fo.cxxxix.numero.1.colũ.iiij.
Pactũ factũ inter maritũ ꝛ vxoꝛẽ de manendo in certo loco an valeat.in.c.a nobis.q matri.accu.poſ.fo.xvij.nu.3.co.j.
Pactũ cõtra legem iuramẽto nõ validatur.in.c.ſi diligenti. de foro cõpe.fo.ix.nu.2.colũ.j.
Patiẽtia dat ius in beneficio nõ habẽti.in.c.litteras.de ſup plẽ.neg.pla.fo.clxxxix.nu.2.col.ij.
Pactio in permutatione rerũ eccleſie interuenire nõ debet. in.c.queſitũ.de rerum permu.fo.xcij.nu.2.colũ.j.
Pacta inita

Pacta inita per imperatoꝛẽ cũ ſubdito ſunt per ſucceſſoꝛes ſeruãda.in.c.epiſtole.de cõſeſ.fol.xxxiij.nu.2.colũ.ij.
Pactũ future ſucceſſionis in beneficijs reprobat.in.c.accepimus.de pac.fo.ccxcvij.nu.1.col.ij.
Pactũ q̃ vergit in aĩe detrimẽtũ non tenet.in.c.pactiones. de pac.fo.ccxcvij.nume.1.col.iiij.
Pactũ turpe ꝛ pactũ rei turpis qualiter differant.in.c.ꝛ fo. eo.nume.2.colũ.ea.
Pactio in ſpiritualib⁹ quare reprobat.fo.ꝛ.c.eo.nu.4.co.ea.
Pactum turpe q̃ dicat.in.c.ꝛ fo.eo.nu.5.col.ea.
Pacta nõ ſeruãs cobibet per eccleſiaſticã ſepulturaꝫ.in.c.j. de pac.fo.ccxcvj.nu.1.col.ij.
Pacti obſeruatio pertinet ad iudicẽ eccleſiaſticum.in.c.j. de pac.fo.ccxcvj.nu.2.colũ.ij.
Pactũ legis cõmiſſorie quõ fit.in.c.ſignificante.de pig.folio c.nume.5.colũ.j.
Pactũ legis cõmiſſorie an faciat ꝓtractũ cõditionalem.in.c. ſignificante.de pig.fo.c.nu.4.col.j.
Pactũ legis cõmiſſorie cur improbat⁹ in pignoribꝰ non in vẽditione.in.c.ſignificante.de pigno.fo.c.nu.5.colũ.j.
Pactum ꝛ cõſuetudo equiparãtur.in.c.ſacroſancta.de elec. fo.clx.nume.1.colũ.ij.
Paganus cũ ſubſtituit filio per ꝟba directa an expiret poſt pubertatẽ.in.c.raynutius.de teſta.fo.cxxvj.nu.22.colũ.ij.
Pallium qd ſit ꝛ vnde dicat.in rub.de auto.ꝛ vſu pall.folio clxxv.nume.1.co.iiij.
Palliũ in papa deſignat plenitudinẽ poteſtatis.in.c.ad honorem.de auto.ꝛ vſu pal.fo.clxxvj.nume.1.colũ.ij.
Pallio quib⁹ diebꝰ liceat vti.in.c.ꝛ fo.eo.nu.2.col.ij.
Pallium infra q̃tuꝫ tp̃s peti debeat.in.c.ꝛ fo.eo.nu.3.co.ij.
Papa per ſuas litteras nõ intẽdit iuri alterius prendicare in c.nimis.de fil.preſ by.fo.ccviij.nu.1.colũ.ij.
Papa quam indulgentiam dicat cõcedere.in.c.cum ex eo de priuileg.fol.cxij.nume.7.col.j.
Papa dubia iuris declarare debet.in.c.cũ illoꝛ.de ſentẽ.excõ.fo.cxxv.nu.2.colũ.j.
Papa eſt vicarius chriſti.in ꝓhe.decre.fo.iiij.nu.1.col.j.
Papa debet cõformare poteſtatẽ ſuã publice vtilitati.in ꝑbemio decre.fo.iiij.nu.2.colũ.j.
Papa inter opiniones varias eligit mediam.in.c.queris.de eta.ꝛ quali.prefe.fo.cxcvij.nume.1.colũ.iij.
Papa beneficia in curia vacãtia per ſe confert.in.c.accedẽs. de accuſa.fo.xxxvj.nume.1.colũ.iiij.
Papa ſine cauſa põt auferre priuilegiũ immunitatis perſone clerici.in.c.perpẽdimus.de ſen.excõ. fo.cxvij.nu.6.col.j.
Papa de eius ſententijs ſolus cognoſcit.in.c.ex parte.de ſenten.excõ.fo.cxliij.nume.6.colũ.j.
Papa ex officio ſuo conſulit indẽnitati eccleſiarũ.in.c.cũ laicis.de reb.eccle.fo.lxxx.nume.5.colũ.j.
Papa an ſtatuere poſſit q̃ monachi nõ exeant limites clauſtri.in.c.ioannes.de regula.fo.clx.nu.10.colũ.j.
Papa ſtatim cũ eſt canonice electus põt ſcribere põtificatũ. in.c.licet.de elec.fo.cxvij.nu.3.colũ.j.
Papa defendendo iuriſdictionẽ ſuã nõ per hoc preiudicat iuriſditioni iudicis ſclaris.in.c.ſicut de priuil.f.xcv.nu.2.co.iij.
Papa cõſuetudines grauãtes eccleſiam remittere põt.in.c. conſuetudines.de reſcrip.fo.lxxij.nu.2.colũ.iiij.
Papa loquens de cardinalibus ſimul vocat eos fratres.in ca.innotuit.de elec.fo.xiij.nume.3.colũ.iiij.
Papa an ſolus diſpenſat cũ illegitimo.in.c.innotuit.de elec. fo.cxiiij.nu.10.col.iiij.
Papa cõmunicando epi an ſit excõicatus.in.c.nulli.de ſent. excõ.fo.cxiiij.nu.1.col.ij.
Pape illudi nõ debet.in.c.dilect⁹.de ꝓbẽ.fo.xl.nu.1.colũ.j.
Papa participans excõicato an incidat in canonẽ.in.c.ſi aliquãdo.de ſen.excõ.fo.cxxx.nu.2.colũ.iiij.
Papa põt diſpẽſare ſup depoſitione que debeꝫ celebrãti.in c.ille.de cle.excõi.fo.lxxxvj.nu.5.colũ.ij.
Papa eſt iudex immediatus omniũ clericorũ.in.c.licet.de foro cõpe.fo.xj.nume.3.colũ.j.
Papa erigit eccleſiã in cathedralẽ.in.c.nouit.de ꝓcef.prebẽ. fo.lxvj.nume.1.colũ.iiij.
Papa nõ intendit dare beneficiũ ei qui habet aliud ſufficiẽs in.c.dilectus.ij.de prebẽ.fo.xxxiiij.nume.4.co.j.
Papa dicit pater epiſcopoꝝ.in.c.cum in iuuẽtute.de purga.cano.fo.cvij.nume.1.col.j.
Pape maledicẽs vẽit puniẽd⁹.i.c.j.de male.f.lxxxv.nu.1.co.j
Papa dicitur leges intepretari.in.c.de iuramen.calũ.folio xv.nume.1.colũ.ij.
Papa nõ gerit vicẽ dei in cognoſcendo cõſcientiam.in.c.ſignificaſti.de elec.fo.xcv.nu.8.colũ.iiij.
Papa mandat aliquẽ recipi in canonicum an poterit puideri in eccleſia in qua nõ eſt numerus.in.c.capitulũ.de reſcriptis.fo.lvij.nu.5.colũ.j.
Papa quandoq; delegat cũ clauſula appellatiõe remota.in c.paſtoralis.§.preterea.de offi.deleg.fo.ccxlvj.nu.1.co.iij.
Papa põt cõferre quecũq; beneficia.in.c.diuerſitatẽ.de conceſſio.prebẽ.fo.lvij.nu.4.col.iij.
Papa conſuetudinem prauam reprobat.in.c.cum venerabilis.de cõſue.fo.lxxx.nu.5.co.j.
Papa aliqñ ſe laudat.in.c.ad hec.de poſtu.fo.lxxxij.nu.1.
Papa hꝫ plenitudinẽ ptãtis.i.c.illa.de elec.f.cxliij.nu.1.co.j.
Papa ꝑ ſubſidio romane eccleſie dicitur prelatos perſonaliter citare.in.c.ſi.de vita.fo.xvj.nu.1.colũ.iij.
Papa in generali cõcilio dicitur diſponere.in.c.antiqua.de priuileg.fo.cj.nu.1.colũ.iiij.
Papa tenet locũ dei in terris.in.c.vt noſtrũ.§.porro.vt eccl. beneſi.fo.lxxv.nu.1.col.j.
Papa habet poteſtatis plenitudinem.in.c.vt noſtrũ.§.porro.vt eccle.beneſi.fo.iij.co.j.
Papa de notorio crimine an poſſit accuſari.in.c.licet.de electio.fo.xcv.nu.13.col.ij.
Papa a nemine iudicãdus eſt.in.c.licet. de elec.fo.cj.numero.14.colũ.iiij.
Papa an poſſit delegare ſacerdoti poteſtatem criſmandi.in c.quãto.de conſue.fo.lxviij.nu.6.col.v.
Papa in arduis cũ conſilio fratrũ procedere debet.in.c.congregato.de elec.fo.clxiij.nu.2.col.iiij.
Papa ſupplet vicem regis.in.c.cũ inter vniuerſales.de elec. fo.cxj.nu.5.colũ.ij.
Papa in caſu hereſis iudicat de laicis.in.c.vergẽtis.de hereti.fo.lix.nume.2.col.iij.
Papa loquens cardinalib⁹ appellat eos fratres.in.c.ad deliberandum.de indeis.fo.lv.nu.3.col.iiij.
Papa ex plenitudine poteſtatis ſupplet defectũ ordinis iudiciarij.in.c.ad petitionẽ de accu.fo.xxxv.nu.10.col.iij.
Papa in ſentẽtijs quas pſert ſeruat ordinẽ iuris.in.c.in cauſis.de re iudica.fo.lxviij.nu.1.co.iiij.
Papaꝫ eligere quo iure pertinet ad cardinales.in.c.licet de elec.fo.xcvij.nu.7.co.ij.
Papa an poſſit tollere cõſtitutionẽ laicoꝝ quo ad laicos diſponentem.in rubri.de cõſtitu.fo.xvij.nu.13.col.iiij.
Papa ex certa ſcientia nõ mãdat beneficiũ cõferri alꝰ beneficiato.in.c.poſtulaſti.de reſcrip.fo.lj.nu.4.colũ.ij.
Papa beneficia in curia vacãtia ꝑ ſe confert.in.c.accedens. de accu.fo.xxxvj.nu.1.colũ.iiij.
Papatus ꝛ imperiũ ſunt dignitates a deo inſtitute.in.c.ſolite.de maio.ꝛ obe.fo.cclxxxviij.nu.4.col.j.
Parrhiſius ius ciuile legi nõ debet.in.c.ſuper eo.de priuil. fo.ciij.nume.1.col.j.
Parrochiani an poſſint cogi ad oblationes.in rubri.de parrochijs.fo.cxliij.nu.3.col.iij.
Parrochia q̃d ſit.in rub.de parrochijs.nu.1.col.ij.
Parrochiales eccleſie que ſint.in.c.qꝛ nõ.de cleri.nõ reſidẽ. fo.xvij.nu.4.col.iij.
Parrochianus alienus quis dicatur.in.c.vt officis.de parrochijs.fo.cxlv.nu.2.col.ij.
Paria ſunt nõ eſſe ꝛ nõ apparere.in.c.cũ dilecti.de accu.fol. xxij.nu.10.col.j.
Paria ſunt nõ excipere vel excipere ꝛ nõ ꝓbare.in.c.cũ ſup. de cõceſſio.prebẽ.fo.lxij.nu.1.col.ij.
Paria ſunt nõ eſſe vel minus cõpetenter eſſe.in.c.tua.de cleri.nõ reſi.fo.xix.nu.1.colũ.j.
Paria ſunt q̃ eccleſia nõ habeat prelatũ vel q̃ habeat inhabilem.in rubri.de preſcrip.fo.lxviij.nu.1.colũ.iij.
Paria ſunt mãdare puideri de beneficio ſicut mãdare puideri de ſimplici bẽficio.in.c.cũ olim.de ꝓbẽ.f.xlviij.nu.2.co.ij.
Paria delicta mutua cõpenſatione tollunt.in.c.ſignificaſti. de diuoꝛ.fo.xxiij.nu.2.col.ij.
Par in parẽ nõ hꝫ ĩpiũ.i.c.inotuit.de ele.f.cxiij.nu.2.co.iiij.
Paria ſunt nõ habere mãdatũ vel habere minus ſufficiẽs. in.c.veniens.de renũ.fo.clxxxvij.nu.2.colũ.j.
Partes citari debent viſure iurare teſtes.in.c.j.de ꝓſang.et affi.fo.xvj.nume.3.col.ij.
Partes cogũtur ſtare laudo per penã in cõpromiſſo ſtatutã. in.c.cum dilecti.de arbi.fo.cccxl.nu.6.col.ij.
Parti ſuccurrendũ eſt cũ aduerſarius ſubtraxit facultatem ꝓbãdi.in.c.paſtoralis.de cau.poſ.ꝛ ꝓprie.fo.xx. nu.1.colũ.ij.
Pars potioꝛ ſemper eſt eligenda.in.c.bone.§. intelleximus. de poſtu.fo.xcij.nu.2.col.iij.

¶Partiri cum fure qualiter quis dicatur.in.c.g cũ fure.de furtis.fo.lxxvj.nu.2.col.iiij.
¶Partus sequitur cõditionẽ matris.in.c.dilectus.de ser.non ordi.fo.ccx.nu.1.col.iij.
¶Partus ex seruo ⁊ serua apud quẽ remaneat.in.c.j.de ꝯiug. ser.fo.xiij.nu.4.colũ.iiij.
¶Paritas dꝫ esse in prebẽdis.in rub.ea.fo.eo.nu.4.col.j.
¶Pater substituit filio etiã post pubertatẽ.in.c.raynaldus.de testa.fo.cxxix.nu.1.col.iij.
¶Pater baptizati si postea contrahit matrimoniũ cum leuante separari debet.in.c.veniẽs.de cog.spi.fo.xv.nu.1.co.j.
¶Pater filius ⁊ spiritussanctus dant testimoniũ in celo.in rubri.de sum.tri.⁊ fide catho.fo.xj.nu.2.colũ.j.
¶Pater vltra votem debet aliquid legare filie.in.c.raynutius de testa.fo.cxxij.nu.1.co.iiij.
¶Pater litigat ꝑ filia sup matrimonio.in.c.ex litteris.de in tegrũ resti.fo.cccxxix.nu.2.col.j.
¶Pater contrahit ꝑ filio vel filia.in.c.ex litteris.de sponsa.⁊ matri.fo.iij.nu.2.col.ij.
¶Pater an cogatur emãcipare filiũ.in.c.constitutus.de in ineg.resti.fo.cccxxxiij.nu.4.col.iiij.
¶Pater per censuram ecclesiasticam cõpellitur restituere filio vrozẽ.in.c.nõ est nobis.de spõ.⁊ ma.fo.iij.nu.1.co.ij.
¶Pater põt filiuꝫ sub conditione instituere.in.c.de voto.folio clxxviij.nu.3.col.j.
¶Pater ꝑ filio impubere spõsalia cõtrahit.ꝑ pubere nõ.in.c. j.de despõ.impube.fo.vj.nume.1.colũ.iiij.
¶Pater filiũ põt obligare in maxima necessitate.in.c.lator.de pig.fo.xcvij.nu.1.colũ.ij.
¶Pater ꝑ filijs sponsalia contrahere potest.in.c.ad audiẽtiã. de spon.⁊ ma.fo.ij.nume.1.colũ.iij.
¶Pater in cõtractibus nõ admittitur in causa filij.in.c.videl. qui ma.accu.pos.fo.xxij.nu.5.col.ij.
¶Patris appellatione aliquando intelligitur pauus.in.c.ij. de verb.sig.fo.cxxxvij.nu.1.col.iiij.
¶Pater si dotet filiam nec est stipulatus eã sibi reddi nũquid eã perdit ꝑpter adulteriũ filie.in.c.plerunq.de dona.inter virum ⁊ vxo.fo.xxv.nu.2.col.j.
¶Pater quare plus diligit filium q̃ seipsum.in rub.de spon. ⁊ mat.fo.ij.nu.6.colũ.j.
¶Pater filiũ religioni obligare non potest.in.c.cum simus.de regu.fo.clxiij.nu.1.colũ.j.
¶Patientia habet vim tituli in incorporalibus.in.c.cuꝫ olim. de cau.pos.fo.xxj.nu.2.col.iij.
¶Patiẽ facili⁹ q̃ agit in.c.lras. de despõ.ĩpu.f.vij.nu.2.col.j.
¶Patronus aliquãdo ponitur ꝑ vicedomino.in.c.cũ in quibusdam.de penis.fo.cx.nume.1.col.ij.
¶Patroni laici de possessiomb⁹ beneficij vacãtis nil disponere possunt.in.c.⁊ fo.eo.nu.2.col.ij.
¶Patroni ecclesiam defendere debẽt.in.c.⁊ fo.eo.nu.3.col.iij.
¶Patroni iurisditionẽ ordinariam habẽt inter libertos.in.c. dilecti.de arbi.fo.cccxl.nume.iiij.col.j.
¶Patronus an intromittere se possit de rebus ecclesie vacantis.in.c.cũ ab ecclesiarũ.de offi.ordi.f.cclxxij.nu.1.col.ij.
¶Patronus an possit dare potestatẽ presentandi alteri ad bẽficiũ vacãs.in.c.cũ dilecta.de cõcessio.pbẽ.f.lxvj.nu.3.co.ij.
¶Patroni sunt vocandi cũ agit de statu ecclesie.in.c.iure. de dona.fo.cx.nu.1.col.iij.
¶Patrimoniũ habẽs indigne petit beneficiuꝫ.in.c.postulasti. de rescrip.fo.lij.nu.7.colũ.j.
¶Patriarcha constantinopolitanus est honorabile membruꝫ ecclesie.in.c.solite.de maio.⁊ obe.fo.clxxxviij.nu.5.colũ.j.
¶Patriarche tenentur prestare iuramẽtũ fidelitatis pape.in. c.antiqua.de priuileg.fo.cj.nu.4.col.iiij.
¶Paupertas excusat debitorem.in.c.cum tu.de vsu.fo.lxxvij. nume.3.colũ.iij.
¶Paupertas an excuset peccatũ.in.c.qm̃.de symo.fo.xlix.numero.1.colũ.ij.
¶Paupertas ꝑmouendũ nõ impedit.in.c.inuestigandũ.de pecu.cleri.fo.cxij.nu.4.col.j.
¶Pauper qui dedit pecuniam ꝑ symoniã an poterit sibi restituꝰ vt inde viuat.in.c.de hoc.de symo.fo.xliij.nu.2.col.j.
¶Paupertas non est de genere maloꝝ in.c.excõicamus.le.ij. de here.fo.lxj.nu.1.col.iiij.
¶Peccata suos autores tenere debẽt.in.c.cuꝫ dilecti.de accu. fo.xxxij.nu.12.col.j.
¶Peccatoꝝ ex diuturnitate videt incidere in desperationẽ vel ꝑsumptionẽ.i.c.cũ haberet.de eo q̃ du.in vr.fo.xiij.nu.5.co.j.
¶Peccatoꝝ de peccato eruberere debet.in.c.cuꝫ olim.le.ij.de offi.delega.fo.cclxiij.nu.2.co.iiij.
¶Peccatũ originale quid sit.in.c.maiores.de baptis.fol.cxxj. numero.3.col.iij.
¶Pecuniã dans causa corrumpendi testem an sit symoniac⁹. in.c.tua nos.de symo.fo.xlvij.nu.4.col.ij.
¶Pecunia implacabiles placat.in.c.sicut tuis.de symo.folio xlvij.nume.3.colũ.j.
¶Pecunia dicitur de his rebus que seruãdo seruare non possunt.in.c.cũ cõstet.de pig.fo.c.nu.2.col.ij.
¶Pecuniã dans ꝑ iurisditione an sit illicitũ.in.c.ne pla.vices suas.fo.lj.nu.1.colũ.j.
¶Pecunie appellatiõe res etiã continentur.in.c.is qui.de sol. fo.ciiij.nume.1.col.iij.
¶Peculiũ quid sit.in rubri.de pecu.cleri.fo.cxj.nu.1.col.iiij.
¶Peculiũ vñ dicat.in rubri.de pecu.cle.fo.eo.nu.2.col.iiij.
¶Peculiũ quotuplex est.in eadẽ rub.fo.eo.nu.3.col.iiij.
¶Pedagia que dicantur.in.c.super.§.preterea.de verb.signi. fo.cxlv.nu.1.colũ.iiij.
¶Pena nõ seruantis canones que sit.in rub.de cõstitu.fol.xij. numero.6.colũ.iiij.
¶Pena blasphemantiũ cui applicabitur.in.c.ij.de male.folio lxxxv.nume.3.col.iij.
¶Pena religiosi incorrigibilis.in.c.cũ in ecclesijs.de maiori.⁊ obe.fo.ccxc.nu.5.col.ij.
¶Pena dupli restituendi.in.c.audiuimus.de symo.fo.xlix.numero.1.col.iij.
¶Pena nõ imputatur vbi nihil imponitur.in.c.ioãnes.de homi.fo.lxxj.nu.2.col.iij.
¶Pena collatoris qui contempsit mandatũ pape que sit.in.c. dilectus.de prebẽ.fo.xxxiiij.nu.5.col.j.
¶Pena ꝓstrãtis virginẽ.in.c.ij.de adul.fo.lxxiij.nu.1.colũ.ij.
¶Pena occidẽtis pbm.in.c.ij.de pe.⁊ remis.fo.cx.nu.1.col.iiij.
¶Pena ꝑ restitutionẽ purgat.in.c.qõ sicut.§.qõ autẽ.de elec. fo.cxxviij.nume.1.col.j.
¶Pena collatoris dimittẽtis intrusum in bẽficio.in.c.de multa.§.is quoq̃.de prebẽ.fo.xlj.nu.1.colũ.iiij.
¶Pena iterantis baptismũ que dicatur.in.c.ij.de apost.folio lxiij.nume.3.co.iij.
¶Pena heretici que dicatur in.c.ad abolendã.de hereti.folio lviij.nume.8.colũ.iij.
¶Pena occidentis vel mutilantis clericũ.in.c.in quibusdã.de penis.fo.cx.nu.5.colũ.iij.
¶Pena iuris super casu alꝭ dispposito intelligitur ꝑm illuꝫ.in ca.ij.de cle.vena.fo.lxxxv.nu.2.col.iiij.
¶Pena cõtra deferẽtes ferrũ sarracenis an sit de iure ciuili.in ca.ita.de iude.fo.liij.nu.3.col.j.
¶Pena dupli quis qñq̃ puniri dicitur.in.c.qm̃.§.si autem.vt lite nõ cõtest.fo.xv.nume.2.colũ.j.
¶Pena emphiteote alienãtis ⁊ nõ seruantis meliorationes ecclesie.in.c.potuit de loca.fo.lxxxix.nu.2.co.iij.
¶Pena cõmittentiũ peccata cõtra naturã.in.c.clerici.de excessi.prela.fo.lxxxix.nu.1.colũ.iiij.
¶Pena symonie est depositio.in.c.ij.de symo.f.xlij.numero.1. colũna.ij.
¶Pena capitalis potest cõmutari in pecuniariam.in.c.in archiepiscopatu.de rapto.fo.lxxv.nu.2.col.iiij.
¶Pena interficientis sacerdotem que sit.in.c.ij.de penis.folio cix.nume.1.col.ij.
¶Pena imposita ꝑpter contemptũ remittitur ꝑ solã penitentiã.in.c.j.de supple.negli.prela.fo.clxxxviij.nu.1.col.ij.
¶Penarum genera.in.c.qualiter.§.hunc tamen.de accu.folio xxxix.nume.12.col.ij.
¶Pene dictio importat idem qõ fere.in.c.quia.de testamẽ. fo. ciiij.nume.2.col.ij.
¶Pena carceris perpetui que sit.in.c.nouimus.de verbo.sig. fo.cxlv.nume.3.col.j.
¶Pena crescit crescente cõtumacia.in.c.qm̃.§. phibemus.de offi.ordi.fo.cclxxx.nu.3.col.j.
¶Penitẽs verus nõ dicitur qui peccandi animuꝫ nõ deponit. in.c.qõ quidem.de pe.⁊ remis.fo.cxj.nu.1.col.iij.
¶Penitẽtia q̃ ꝑ satisfactione excõicatis imponitur est arbitraria.in.c.perpendimus.de sen.excõ.fo.cxvj.nu.5.col.iij.
¶Penitentia grauioꝝ est imponẽda ex pseuerãtia criminis.in ca.cum tanto.de cõsue.fo.lxxvij.nu.2.colũ.iiij.
¶Penitentie gradus ex qualitate delicti diuersificant.in.c.sicut dignũ.§.illis.de homi.fo.lxvj.nu.1.col.iiij.
¶Pnĩa an sit imponẽda ꝑfesso ꝑ pctõ cõmisso ante ingressum religionis.in.c.surripit.de vo.fo.clxxvij.nu.1.col.ij.
¶Pnĩa lõga q̃ sit.in.c.sane.de cle.nõ.ꝯiuga.fo.xiij.nu.2.co.ij.
¶Penitenti alique esce interdicũtur.in.c.ij.de homi.folio.xv. numero.2.colũ.iiij.

¶Penitentie sunt

¶Pnie sũt arbitratrie.i.c.ex lfaꝛ.de sortile.f.lxxxiij.nu.2.co.j.
¶Penitentia reddit quem a peccato immunẽ.in.c.si.de purg. cano.fo.cvij.nu.3.col.iiij.
¶Pendentia processus criminalis reum aggrauat.in.c.omnipotens.de accu.fo.xxvj.nu.7.col.iiij.
¶Pensiones an possint solui procuratori generali non habẽti liberã administrationẽ.in.c.qõ qb⁹. de fide.fo.cij.nu.7.co.iij
¶Pensio an augeat ꝑpter vbertatẽ que nõ remittit per cõpensationẽ sterilitatis.in.c.ꝑpter.de loca.fo.lxxxviij.nu.3.co.iij.
¶Percutiẽs aliquẽ vulnere nõ mortali ⁊ tandẽ ab alio fit mortale an percutiens sit irregularis.in.c.significasti.de homici. fo.lxx.nu.7.col.j.
¶Percutiẽs cã discipline si modũ excedit ⁊ mors sequat a sacerdotio deponit.in.c.presbyterũ.de homi.f.lxvij.nu.1.co.j.
¶Pẽsio qñ dꝫ solui.i.c.ppt.§.q ẽt de loca.f.lxxxviij.nu.6.c.iij
¶Percutiẽs clericũ depositũ an sit excõicatus.in.c.contingit. de sen.excõ.fo.cxxviij.nu.5.col.ij.
¶Percutiens eos qui habitum monachorũ ficte sumpserunt an sint excõicati.in.c.vt puilegia.de priuile.f.cij.nu. 4.co.iij.
¶Percutiens beremitã an sit excõicatus.in.c.cũ monasteriũ. de elec.fo.cvij.nu.4.col.iij.
¶Percutiẽs monialẽ est excõicatus.in.c.veniens.de sent.excõ. fo.cxv.nume.1.col.j.
¶Percutiens clericũ incurrit excõicationẽ.in.c.ꝑpendimus. de sen.excõ.fo.cxvij.nu.1.col.ij.
¶Percussus a pluribus nec apparet cuius ictu perijt oẽs tenentur de occiso.in.c.significasti.de homi.f.lxix.nu.4.col.ij.
¶Peregrini cui debent confiteri.in.c.omnis.de peni.⁊ remiss. fo.cxij.nu.7.col.iij.
¶Peregrinantes ad papã cũ oĩb⁹ reb⁹ eor sunt securi.in.c.cõquerente.de ꝓfirmatione vtili ⁊ inutili.fo.lxxxvij.nu.1.col.j.
¶Perfectũ dꝫ qõ ex partib⁹ suis cõstat.in.c.super litteris.de rescrip.fo.eodẽ.nu.8.col.iij.
¶Peremptoria nõ expressa in lris semp est differenda in pncipale negociũ.in.c.super lrĩs.de rescrip.fo.xlv.nu.18.col.j.
¶Peritũ se dicere in arte sua nõ est vitiosum.in.c.ad aures.de eta.⁊ quali.pref.fo.cxcviij.nu.1.col.j.
¶Pericula magna imminent ecclesijs viduatis.in.c.qꝛ ꝑpter de elec.fo.cxlvij.nu.1.col.iiij.
¶Periculũ non est in mora modici temporis.in.c. dilectus.ij. de preb.fo.xxxix.nu.17.co.iij.
¶Periurus remouetur ab administratione beneficij.in.c.querelam.de iureiurãdo.fo.lx.nu.3.col.iiij.
¶Periurium et mendaciũ qualiter differant.in.c.j. de delic. puer.fo.lxxxiiij.nu.1.col.j.
¶Periurijs non est via aperienda.in.c.cum dilectus.de bis q̃ vi met.fo.ccxxij.nu.1.co.ij.
¶Permutatio duaruꝫ diuersarũ diocesum coram quo fieri debeat.in.c.quesitum.de re.permu.fo.xciij.nu.19.col.ij.
¶Permutatio quid sit.in.c.quesitum.de re.permu.folio.xciij. nume.5.col.ij.
¶Permutatio cõi consensu perficitur.in.c.potuit.de loca.fo. xcj.nume.1.col.j.
¶Permutatio si est vtilis ecclesie an inuitis quorum interest possit fieri ꝑ epm.in.c.quesitũ.de re.pmu.f.xcv.nu.21.co.iiij.
¶Permutantes beneficia sua propria aucte ea perdũt.in.c.cũ olim.de re.permu.fo.xciij.nu.1.col.ij.
¶Permutatio fieri non debet nisi ex causa necessaria.in.c.quesitum.de re.permu.fo.xcij.nu.3.col.j.
¶Permutatio coã quo fieri debeat.in.c.quesitũ.de re.permu. fo.xcij.nu.16.col.iij.
¶Permutatio an possit fieri coã collatore.in.c.quesitũ.de re. permu.fo.xcij.nu.17.co.iij.
¶Persone miserabiles an habeat puilegiũ respectu iudicis secularis.in.c.significantibus.de offi.dele.fo.cclx.nu.4.col.j.
¶Persone miserabiles que dicãtur.in.c.clerici.de postu.folio cciiij.nume.7.col.iij.
¶Persone miserabiles an habeat priuilegiũ respectu iudicis secularis.in.c.significãtib⁹. de offi.dele.fo.cclix.nu.4.co.iiij.
¶Persone matrimonũ impediẽtes.in.c.martinus.de cognaspiri.fo.xiij.nu.3.col.iiij.
¶Persone que dicunt maiores.in.c.sedes.de rescrip.fo.xxxvij nume.2.col.iiij.
¶Persona miserabilis põt laicũ quenire sup interdicto vñ vi coã ecclesiastico iudice.in.c.ex pte.de fo.ꝓpe.f.xiij.nu.1.co.j.
¶Persone miserabiles sunt de foro ecclesiastico.in.c.super.§. cum allegata.de verbo.signi.fo.cxlvj.nu.4.col.j.
¶Persone litterate dicuntur sublimes.in.c.de multa.§.circa. de preb.fo.xlij.nu.1.col.j.
¶Petens se pronunciari legitimũ an regulariter admittatur. in.c.causam qui filij sunt leg.fo.xx.nu.7.col.j.
¶Petentes se recipi an possint inter se agere.in.c.mandatum. de rescrip.fo.lxvij.nu.8.col.j.
¶Peti potest q̃ quis remoueat ab ecclesia sine accusatione inquisitione vel denunciatione.in.c.querelam.de elec.fo.cxxj. nume.2.col.iij.
¶Petitio honesta exaudienda est.in.c.ex diligenti.de symo.fo. xliij.nu.1.col.j.
¶Pignoris datio an sufficiat ad executionẽ snie.in.c.cum aliquis.de sen.⁊ re iud.fo.lxxj.nu.1.col.iij.
¶Pignora an tradantur sicut arre.in.c.gemma.de spon.⁊ ma. fo.v.nu.3.col.iiij.
¶Plus iuris q̃ quis habeat an in aliũ quis trãsferre possit. in.c.nuper.de do.inter vir.⁊ vxo.fo.xxv.nu.4.col.ij.
¶Postulantes nõ possunt a postulatione recedere.in.c.in causis.§.qꝛ vero.de elec.fo.cxxxiiij.nu.4.co.iij.
¶Plus petens euitat penã desistendo.in.c.j.de plus peti.fol. xviij.nu.1.col.iiij.
¶Plures eũdem accusare possunt.in.c.quotiens.de purg.cano.fo.cvj.nu.1.col.ij.
¶Plures inquisitionẽ prosequi possunt.in.c.prelatorum.de accus.fo.xl.nu.1.col.iiij.
¶Pollutio extraordinaria inducit affinitatem.in.c.fraternitati.de eo qui cogno.consang.fo.xv.nu.1.col.iij.
¶Politica vnde dicatur.in prohe.decre.fo.ij.nu.15.col.iiij.
¶Populi appellatione quid cõtineat.in.c.vt nullus.de preb. ⁊ dig.fo.xxj.nu.1.col.j.
¶Pontificalis officij plenitudo confertur per palliũ.in.c.antiqua de priuileg.fo.cj.nu.3.col.iiij.
¶Porrigens libellum an debeat se subscribere.in.c.j.de libel. obla.fo.xj.nu.4.col.iiij.
¶Possessionem per nunciũ quis nãcisci potest.in.c.cum contra.de pig.fo.xcix.nu.1.col.ij.
¶Possidens nomine alieno non prescribit.in.c.si diligenti de prescrip.fo.lxx.nu.1.col.iij.
¶Postulatio publicatur capitulo sicut electio.in.c.in causis. de elec.fo.cxxxij.nu.5.col.iij.
¶Possessio decimarũ probatur per perceptionem.in.c.accedẽtibus.de priuileg.fo.xcix.nu.2.col.iij.
¶Possessio est effectus confirmationis.in.c.constitutus.de appel.fo.lxxj.nu.2.col.ij.
¶Possessor pendente lite in possessione est tuendus.in.c.cũ venisset.de institu.fo.liij.nu.4.col.j.
¶Possidens ex titulo nõ legitimo excusatur a fructibus.in.c. cum causa.de offi.dele.fo.ccxxxviij.nu.2.col.iij.
¶Possessori hereditatis an possit fieri solutio.in.c.nihil.§.ceterum.de elec.fo.clv.nu.3.col.ij.
¶Possessio in incorporalibus per contradictionẽ retinetur.in c.cum ecclesia.de elec.fo.cxxxiiij.nu.2.col.ij.
¶Possessio habet plus facti q̃ iuris.in.c.cum nostris.de concef.preb.fo.lviij.nu.3.col.iij.
¶Possessio facti multum iuris tribuit.in.c.cũ nostris.de concef.preb.fo.eo.nu.4.col.iij.
¶Possessio quid sit.in.c.olim.de restitu.spolia.folio.xxiij.numero.6.columna.ij.
¶Possessio quotuplex est.in.c.⁊ folio.eo.nu.7.col.ij.
¶Possessio ciuilis ⁊ naturalis quid sit.in.c.olim.de resti.spol. fo.xxij.nu.9.col.iij.
¶Possessio quam acquirit monachus an queratur monasterio.in.c.cum olim.de priuileg.fo.c.nu.7.col.j.
¶Possessio aliquãdo acquiratur sine actu corporeo.in.c.contingit.de dolo.fo.xxx.nu.2.col.iiij.
¶Possessoriũ recuperãde super incorporalibus intentaꝛ.in.c. olim inter.de resti.spol.fo.xxvj.nu.2.col.iij.
¶Possessio per pactum negatiuum non acquiritur.in.c.⁊ fol. eodem.nume.3.col.iij.
¶Possessor rei ecclesiastice male alienate nõ facit fructus suos. in.c.si quis.de re.ec.fo.lxxvij.nu.4.col.ij.
¶Possessoriũ in causa matrimonij habet causam mixtã.in.c. ex parte.de rest.spo.fo.xxv.nu.4.col.iij.
¶Pensio est quedam prestatio personalis.in.c. querelam. de elec.fo.cxxj.nu.6.col.iiij.
¶Possessoriũ ⁊ petitoriũ se habent tanq̃ excedentia ⁊ excessa. in.c.cum dilectus.de caus.poss.fo.xxj.nu.1.col.ij.
¶Possessorium an debeat preferri petitorio.in.c.cum dilectus de cau.poss.fo.xxj.nu.2.col.ij.
¶Possessionem preiudicantẽ pape an quis possit querere.in c.bone.de postu.fo.lxxxix.nu.3.
¶Postulare qui possunt.in.c.vt si vnanimiter.de postu.folio xciij.nu.9.col.j.

Postulatio ⁊ electio qñ concurrunt que preualeat.in.c.scriptum.§.⁊ si partes.de elec.fo.cxliij.nu.2.col.iij.
Postulatio partim pendet a iusticia.in.c.bone.de postu. fo.lxxix.nu.6.col.j.
Postulatio indebite facta non cassatur.in.c.bone.de postu. fo.eodem.nu.17.col.j.
Postulatio an tribuat ius.in.c. postulationē.de postu.folio xcij.nu.j.col.iij.
Postulatio sine preiudicio alicuius repelli potest.in.c.postulationem.de postu.fo.xcij.nu.2.col.iij.
Postulatio collegialiter fieri debet.in.c.ad hec.de postu.fo. lxxvj.nume.2.col.iij.
Postulatio facta aliquibus contemptis est cassanda.in.c.bone.de postu.fo.lxxix.nu.j.col.iij.
Postulatio facta post appellationē an sit nulla.in.c.auditis de elec.fo.cxxxj.nu.4.col.iij.
Postulatio debet publicari capitulo.in.c.in causis de ele.fo. cxxx.nu.8.col.iij.
Postulationis species quot sunt.in.c.vt si vnanimiter.de postu.fo.xciij.nu.4.col.ij.
Postulādi q̃ sūt.i.c.vt si vnanimiter.ō post.f.xciij.nu.5.co.iij
Postulatus qualiter debet consentire electioni.in.c.cum in iure.de elec.fo.cxxxviij.nu.5.col.iij.
Postulatio facta in discordia reprobaꝫ.in.c.bone.§.ceterū. de postu.fo.xci.nu.1.col.iij.
Potestas dispensandi cum illegitimis ad quem spectet.in.c. nisi.§.persone.de renun.fo.clxxxiij.nu.4.col.j.
Potestatem absoluendi ab excōicatione quis cōferre possit. in.c.duobus.de sen.excō.fo.cxxxvj.nu.2.col.j.
Potētia ōz esse duplex.in.c.q̃ potesta.fo.cxvj.nu.1.col.iij.
Potentiores qui dicāturn.c.ex parte.de alie.iud.mut.cau. fo.cccxxxviij.nu.5.col.j.
Potestas ecclesie cum non sufficit recurritur ad brachiū seculare.in.c.ad deliberandū.de iude.fo.lv.nu.8.col.iij.
Pragmatica q̃d sit.in.c.si princeps.de re.pmu.f.ix.nu.3.co.ij
Prebenda quandoq̃ est sacerdotalis.in.c.cōstitutus.de concef.pre.fo.lxiij.nu.1.col.ij.
Prebendas plures obtinere an sit incongruū.in.c.ad hec.de prebē.fo.xxiij.nu.2.col.iij.
Prebēda est ius spūale.i.c.dilecto.de pb.fo.xxxj.nu.4.col.ij.
Prebenda quid sit.in rub.de preb.⁊ dig.fo.xxj.nu.1.col.j.
Prebēde cathedralis ecclie debēt ēe tales vt possint canonici de redditib⁹ sustentari.i.c.exposuisti.de pb.f.xlv.nu.1.co.ij
Precarie voluntate concedentium nō reuocant.in.c. precarium.de prec.fo.lxxx.nu.1.col.iij.
Precarium an differat a cōmodato.in.c.precariuz.de preca. fo.lxxx.nu.7.col.iij.
Precarium qualiter debet restitui.in.c.precarium.de preca. fo.viij.nu.2.col.iij.
Precarium recipiēs an tineatur de culpa.in.c.precarium.de preca.fo.lxxx.nu.4.col.iij.
Precariū ⁊ cōmodatū an differant.in.c.cum gratia.de commo.fo.lxxxj.nu.6.col.ij.
Preces an possint interponi pro honore, seculari.in.c.tuam. de eta.⁊ quali.pref.fo.cxcix.nu.3.col.iij.
Preces pro beneficijs obtinendis fieri possunt.in.c.proposuit.de cler.excō.fo.lxxxvj.nu.2.col.iij.
Preces an inducūt symoniam.in.c.per inquisitionē.de elec. fo.cxxv.nu.2.col.j.
Predicatio an conueniat religioni.in.c.sane.de regularibus fo.clxj.nu.4.col.iij.
Predicatores elemosynas ab excōicatis recipere possunt.in c.cū volūtate.§.predicatore.de sen.ex.fo.cxxxvj.nu.1.col.iij.
Predicatio est officium exhortationis. in.c. tuarum. de priuileg.fo.xcvij.nu.1.col.j.
Predicare quibus sit licitū.in.c.excōicamus.§.q̃ vo.de here. fo.lxj.nu.3.col.iij.
Predicandi licentia non potest dari ab inferiore episcopo.in c.excōicamus.§.q̃ vero.de here.fo.lxj.nu.1.col.iij.
Predicatores premittūtur minoribus.in.c.in his.de priuile. fo.ciij.nu.3.col.iij.
Predicatio est contentiose iurisditionis.in.c.cū ex eo.de pēni.⁊ remis.fo.cxij.nu.3.col.j.
Predium rusticum ⁊ vrbanum quod dicatur.in rub.de constitu.fo.eodem.nu.6.col.iij.
Preiudicari alicui non debetur nisi in forma iudicij.in.c.vt nostrū.§.preterea.vt eccle.beneficij.fo.lxxiij.nu.1.col.iij.
Prelati tenenē ad p̄dicādū.i.c.nisi.ō renū.f.clxxxij.nu.2.c.iij.
Prelati subditos corrigūt appellatione vel ꝗsuetudine non obstāte.in.c.irrefragabili.de off.ord.fo.cclxxviij.nu.1.col.iij.
Prelatus si sit dānatus de crimine capituli an sit ei obediendum.in.c.nihil.§.ceterū.de elec.fo.clv.nu.4.col.iij.
Prescriptio tpe hostilitatis currere non ōz.in.c.ex transmissa.de prescrip.fo.lxix.nu.1.col.iij.
Preces pro beneficio an inducant symoniā.in.c.tuā.de eta. ⁊ quali.pref.fo.cxcix.nu.1.col.j.
Prelatus qui promittit prouidere obligatur.in.c. accedens. de concef.preb.fo.lxv.
Prelato exuli detur coadiutor.in.c.consultationibus.de cle. egro.folio.lj.nu.11.col.ij.
Prelatus criminosus sine periculo non toleratur.in.c.intantum.de collu.detegen.fo.xxxiij.nu.1.col.j.
Prelati debent habere presbyteros quasi filios ⁊ fratres.in c.j.de excef.pres.fo.lxxix.nu.1.col.ij.
Prelatus sine capitulo nō cōstituit pcuratorē.in.c.per tuas de arb.fo.cccxliij.nu.3.col.iij.
Prelati exercent iusticiā per ministros de tpali iurisditione. in.c.ex lris.de excef.prela.fo.xc.nu.1.col.iij.
Prelatus occultū peccatorē ab ordine repellere non pōt.in c.ex tenore.de tempo.ord.fo.cxc.nu.2.col.j.
Prelatus res ecclesie suas dicere potest.in.c.peruenit.de iureiurando.fo.lix.nu.2.col.ij.
Prelatus potest esse ambasiator regis.in.c.cum parati. de appel.fo.lxxvij.nu.1.col.iij.
Prelatus alienans rem ecclesie in casu nō licito ōz ad suam condēnationē facere.in.c.epi.de re.ec.fol.lxxvj.nu.2.col.ij.
Prelatus omisso consilio canonicorū in negocijs ecclie aliorum consilioviti nō debet.in.c.nouit.fo.lxix.nu.3.col.j.
Prelatus sponte sua prelaturā suā quā suscepit deserere nō potest.in.c.nisi.de renū.fo.clxxxij.nu.1.col.iij.
Prelati plus debent diligere ecclesiam ꝓ consanguineos et amicos.in.c.presbyter.de pec.cle.fo.cxij.nu.1.col.j.
Prelatus an possit dare clerico licentiam vacandi.in.c.dilectus.fo.xxxvj.nu.9.col.ij.
Prelati dicuntur columne ecclesie.in.c.qualiter.§.licet de accu..fo.xxxvij.nu.2.col.iij.
Prelatus in collationib⁹ ōz sibi adhibere assensum capituli in.c.ex parte.de concef.pre.fo.lxiij.nu.2.col.iiij.
Prelatus quādo est infamatus de crimine insurgit infamia ꝛtra eius mēbra.in.c.cū dilecti.de accu.fo.xxxij.nu.13.col.ij.
Precarie sunt ppetui ꝛct⁹.i.c.p̄carie.de p̄c.f.lxxx.nu.1.col.ij.
Precarie q̃d sunt.in.c.precarie.de prec.fo.eo.nu.2.col.ij.
Prelatus solus an possit facere collationes ecclesiarū.in.c. ea noscitur.de bis que fi.a pre.fo.lxix.nu.2.col.j.
Prelatus ꝓpter morbū non remouetur.in.c.consultationibus.de cler.egro.fo.l.nu.1.col.iij.
Prelatus dicitur pcurator rerū ecclesie nō dñs.in.c.fraternitate.de dona.fo.cvij.nu.ij.col.iiij.
Prelatus conditionē ecclesie deteriorē facere nō debet.in.c. fraternitate.de dona.fo.cvij.nu.3.col.iiij.
Prelatus nō pōt res vnius ecclesie alteri donare sine ambaruz ꝛsensu.in.c.nō licet.de reb.ec.nō alie.fo.lxxvj.nu.1.col.j.
Prelatus non pōt absoluere subditū ab obedientia.in.c.certe.de renū.fo.clxxxvij.nu.3.col.iiij.
Prelatus qui iurauit non infeudare an possit immutare formam feudi.in.c.ex parte.nu.2.col.iiij.
Prelatus ⁊ capitulū prebende vacāti possunt honestū onus imponere.in.c.significatū.de preb.fo.xxij.nu.1.col.j.
Prelatus quando cōtrahit nōe ecclesie debet exprimi specifice titul⁹ plature.in.c.cū venerabilis.de excep.nu.2.co.ij.
Prelatus non tenet se purgare de criminibus nisi sint commissa post promotionē.in.c.fi.de purg.cano.f.cvij.nu.9.col.j.
Prelatū occidentes priuantur quibuscūq̃ beneficijs.in.c.ad aures.de penis.fo.cx.nu.1.col.ij.
Prelati qui dicant qui pñt facere capi clericos.in.c.vt facere.§.laici.de sen.excō.fo.cxxvij.nu.4.col.ij.
Prelatus contra malefactores ecclesie vtitur vtroq̃ gladio in.c.nostri.de elec.fo.cv.nu.4.col.j.
Prelati tenentur corrigere subditos pro excessibus.in. c.vt fame.de sen.excō.fo.cxxvij.nu.4.col.ij.
Prelatus subditū suspendere vel excōicare non debet.in.c. reprehensibilis.de appel.fo.lxxviij.nu.1.col.ij.
Prelatus an possit prohibere eligi certā personā.in.c.innotuit.de elec.fo.cxiij.nu.9.col.iij.
Prelati quandoq̃ recipiunt a principe inuestituras.in.c.q̃ō ficut.de elec.fo.cxxvj.nu.8.col.ij.
Prelatus p suis sumptibus an possit alienare.in.c.prelatorum.de accu.fo.xlj.nu.11.col.iij.
Prelatus infamatus non potest administrare.in.c.qualiter de accusa.fo.xxxvij.nu.2.col.ij.

Prelatus ad hoc

Prelatus ad hoc vt possit mandare clericū capi duo requiquirunt.in.c.vt fame.§.laici.de sen.ex.fo.cxxvij.nu.1.col.ij.
Prelatus tenetur ex officio arguere.in.c.qualiter.§.licet.de accu.fo.xxxvij.nu.1.col.iij.
Prelatus exemptus non potest renunciare exceptioni.in.c. tempore.de arbi.fo.cccxlj.nu.4.col.j.
Prelatus principalis agit pro ecclesia sibi subdita.in.c.ex parte.de rescrip.fo.eo.nu.1.col.ij.
Prelatus sine consensu collegij cōpromittere pōt.in.c.cum tempore.de arb.fo.cccxlj.nu.1.col.j.
Prelatus sine capitulo inquirit.in.c.licet bely.de symo.fol. xlvj.nume.3.col.iiij.
Prelatus clericum suum incorrigibilē carcerare debet.in.c. vt fame.de sen.excō.fo.cxxvij.nu.1.col.ij.
Prelatus ex alas habere debet.in.c.scriptū.§.sane.de elec. fo.cxliij.nu.3.col.iiij.
Predicandum officium est priuilegiatū.in.c.recolentes.de sta.mo.fo.clxxxiij.nu.3.col.iiij.
Prelatus si cōpromisit sup reb⁹ ecclie an ei⁹ morte finiat cōpromissum.in.c.fi.de arb.fo.cccxlix.nu.3.col.iiij.
Prelatus ius ecclie acquisitū refignare non potest.in.c.querelam.de symo.fo.xliij.nu.2.col.iiij.
Prelatus regularis inuitus an transfertur ad maiorē prelaturā.in.c.qui vero.de statu mo.fo.clxxxiij.nu.1.col.ij.
Prebendas plures an quis habere possit.in.c.q̃ non.de ele. non resi.folio.xvij.nu.3.col.iiij.
Prebende permutari non possunt pacto precedēte.in.c.que situm.de re.permu.fo.xcij.nu.1.col.j.
Prescriptio ecclīastica debet esse legitima.in.c.auditis.de integ.rest.fo.cccxxviij.nu.2.col.ij.
Presbyter nō babēs iurisditionē an interdicit matrimoniū. in.c.cū inhibitio.de clā.despon.fo.ix.nu.2.col.iij.
Presbyter pōt absoluere excōicatum cū tendit in extremis. in.c.parrochiano.de sepul.fo.cxliij.nu.1.col.iiij.
Prelati a grauaminibus subditorū abstinere debēt.in.c.j.de excef.prela.fo.lxxix.nu.4.col.ij.
Presbytero non volenti baptizare an licitum sit dare pecuniam.in.c.cū in ecclesia.de symo.fo.xlj.nu.2.col.iiij.
Presbyter suspensus ab officio ſt celebret officiū diaconi an sit irregularis.in.c.ij.de cler.excō.fo.lxxxv.nu.5.col.iiij.
Presbytero an liceat pro necessitate pignorare res ecclie.in c.ex presentiū.de pig.fo.xcvij.nu.2.col.iiij.
Prescriptio sicut excludit actionē an ita exceptionē.in.c.ad aures.de prescrip.fo.lxix.nu.2.col.j.
Prescriptio est stricti iuris.in.c.cum contingat. de decimis. fo.cliij.nu.3.col.iiij.
Prescribens debet dicere de continua possessione.in.c.accedentibus.de priuileg.fo.xcix.nu.1.col.iij.
Prescriptio aliquando currit impuberi.in.c.insup qui.mat. accu.pos.fo.xxj.nu.3.col.ij.
Presumptio aliquādo sumit in malū.in.c.quante.de sen.excō.fo.cxxxiij.nu.2.col.ij.
Presumptio est iurātis q̃ sit memor⁹ sue salutis.in.c.fine.de dolo.fo.xxviij.nu.1.col.iiij.
Presumptio quotuplex est.in.c.is qui de spon.⁊ mat.fol.vj. numero.7.columna.ij.
Presumptio an semper faciat semiplenā probationē.in.c.is qui.de spon.⁊ ma.fo.vj.nu.5.col.j.
Presumptio est pro agitatis a iudice.in.c.bone.§.cōtra legata.de elec.fo.cxix.nu.1.col.j.
Presumptio non modica est presumptio semiplena.in.c.sup eo.de test.fo.xliij.nu.1.col.iiij.
Presumptio est pro actis a legato.in.c.bone.§.nos igitur.de elec.fo.cxxj.nu 1.col.iij.
Presumptio malicie excluditur per iuramētū.in.c.vltra tertiam.de test.fo.lj.nu.2.col.iij.
Presul ꝓpter defectū scie beneficio cedere pōt.in.c.nisi.§.p defectu.de renū.fo.clxxxiij.nu.j.col.j.
Presentatio dicitur donatio.in.c.cum dilecta.de concef.pre. fo.lxvj.nume.2.col.ij.
Principali concesso conceditur ⁊ accessoriū.in.c.preterea.de offi.deleg.fo.cxxxvj.nu.j.col.ij.
Principi maledicēdū nō est.in.c.j.de male.f.lxxxv.nu.2.co.j.
Princeps laborat ad vtilitatē studētiū.i.phe.ō.f.vj.nu.6.co.ij
Principes alemanie quo iure habeant eligere imperatorē.in c.venerabilē.§.verū.de elec.fo.cxxxix.nu.7.col.ij.
Princeps an possit exigere iuramentū a prelatis terre sue.in c.veniens.de accu.fo.xxvij.nu.3.col.iiij.
Princeps potest ecclīam priuilegiare.in.c.cum laicis.de re. eccle.fo.xcix.nu.4.col.iiij.
Priores instituti quomodo recuperabunt possessionem.in c.qui viuorū.de concef.preb.fo.lv.nu.1.col.j.
Priorat⁹ ē dignitas.i.c.nisi etēm.de pbē.fo.xxix.nu.2.col.j.
Priogenitura ōz esse triplex.in.c.de dolo.f.clxxvj.nu.4.co.j.
Priuati feudis post absolutionē ab excōicatione an recuperabūt feudū.in.c.graue.de sen.ex.fo.cxxxvj.nu.4.col.iij.
Priuatus suo beneficio an teneat ad horas.in.c.tuis.de preben.fo.xxxj.nu.4.col.j.
Priuilegiū alicui cōcessum an ⁊ qñ reuocari possit in.c.pertpendimus.de sen.ex.fo.cxvij.nu.7.col.ij.
Priuilegium studentium in theologia.in.c.fi.de magist.fol. liij.nu.ij.col.j.
Priuilegia ecclesiarum ⁊ monasteriorū debent eis inuiolata permanere.in.c.accedētibus.de priuileg.fo.xcix.nu.3.co.iij.
Priuilegiū q̃ petit innouari debet iudici exhiberi.in.c.cum olim.de priuileg.fo.xcvij.nu.1.col.ij.
Priuilegiū cum petitur innouari pars aduersa citar⁹ debet. in.c.cum olim.de priuileg.fo.xcvij.nu.2.col.ij.
Priuilegium vnica conuentione perditur.in rubr.de constit. fo.xix.nu.3.col.ij.
Priuilegium concessum prelato intelligit cōcessum ecclesie. in.c.j. de transla.episco.fo.clxxiij.nu.2.col.iij.
Priuilegiorum tenor est inspiciendus.in.c.recepimus.de priuileg.fo.xcvj.nu.j.col.iij.
Priuilegijs aliorum derogans suo priuandus est priuilegio in.c.dilecti.de priuileg.fo.xcvj.nu.1.col.j.
Priuilegia ꝛcessa sup decimis noualiū nō soluēdis an cōcernāt futura noualia.in.c.q̃d per.de vbo.sig.f.cxl.nu.2.col.iij.
Priuilegia cōcessa dotibus inter infideles an cōpetant.in.c. gaudemus.de diuor.fo.xxiij.nu.8.col.ij.
Priuilegij innouatio ius nouū nō tribuit sed antiquū cōseruat.in.c.ex parte.de priuileg.fo.xcvij.nu.1.col.j.
Priuilegia concessa ab imperatore sunt multa.in.c.perpēdimus.de sen.ex.fo.cxviij.nu.13.col.iiij.
Priuilegiū pernicā contrauentionē perditur.in.c.pro illorum.de preben.fo.xxix.nu.3.col.ij.
Priuilegiū super decimis an cōprehendat noualia.in.c.tria de decimis.fo.clij.nu.4.col.ij.
Priuilegio non vtens illi tacite renunciare videtur.in.c.accedentibus.de priuileg.fo.xcix.nu.3.col.ij.
Priuilegia sane sunt itelligēda.in.c.vt priuilegia.de priuile. fo.cij.nume.1.col.ij.
Priuilegium an possit concedi ꝓ quis non possit excōicari. in.c.quanto.de priuileg.fo.ciij.nu.1.col.ij.
Probatio que alias non sufficeret admitti in odiū violētī.in c.super eo.de bis qui vi.met.fo.cccxviij.nu.3.col.iij.
Probatio ei incūbit eo casu quo negatiua probat.in.c.bone. §.cōtra legatū.de elec.fo.cxxj.nu.3.col.ij.
Probatio dubia non releuat probantē.in.c.in presentia.de preb.fo.xxxvj.nu.1.col.ij.
Probationes facte in pmo iudicio an sufficiāt in scdo.in.c.cū ex lris ver.quocirca.de in integ.rest.fo.cccxxxij.nu.1.col.ij.
Probationes multe fiūt cōtra matrimoniū verū.in.c.is qui. de spon.⁊ mat.fo.vj.nu.2.col.j.
Probatio virginitatis quā facit mulier p suū iuramētū ⁊ testimoniū.vij.matronarū prefertur iuramento viri deponētis contrariū.in.c.ppofuisti.de prob.fo.xxxv.nu.1.col.iij.
Probatū semel amplius pbatione non indiget.in.c.cū vinoniensis.de elec.fo.cxiij.nu.3.col.iij.
Probare quis debeat q̃ littere sint impetrate cū mādato.in c.sunt ⁊ alij.de rescrip.fo.liij.nu.10.col.iij.
Probatio metus audit⁹ improbato cōsensu in matrimonio. in.c.consultationi.de spon.⁊ mat.fo.v.nu.1.col.iij.
Probatio q̃d sit.in rubr.de probatio. fo.xxxiiij.nu.1.col.iiij.
Probatio vñ dicat.in rubr.de proba.fo.xxxiiij.nu.2.col.iiij.
Probatio p famādz semiplēa.i.c.ij.ō.q̃stā.⁊ af.f.xvj.nu.2.co.ij.
Probationes debēt fieri in termino ⁊ post terminū nō tenent in.c.prudentiā.§.sexta.de offi.deleg.fo.cccxxxvj.nu.2.col.ij.
Probatio necessario concludere debet.in.c.cum Joannes. de fide instru.fo.lvj.nu.1.col.ij.
Probatio oīno necessaria an requiratur super absolutione. in.c.sicut.de sen.excō.fo.cxxix.nu.2.col.j.
Probationes facte in vno iudicio faciunt fidē in alio.in.c.ad petitionē.de accu.fo.xxxv.nu.7.col.iij.
Probatio nō ꝛcludēs necessario an valeat.in.c.per tuas.de prob.fo.xxxix.nu.2.col.ij.
Probationes aduersario subtrahēs ōz autoritatem iudicis eludere.in.c.peruenit.de test.cog.fo.lij.nu.2.col.j.
Probatio coniecturalis est sufficiens ad probandū filiationem.in.c.per tuas.de prob.fo.xxxix.nu.1.col.j.

Probationibus superfluis quis onerari nõ debet.in.c.olim de rescrip.fo.xxxix.nu.8.col.j.
Processus factus per litteras surreptitias tenet.in.c.cum dilecta.de rescrip.fo.eodem.nu.3.col.iij.
Processus delegati aliq̃ tenet nõ seruata forma delegationis.in.c.super lr̃is.de rescrip.fo.eodẽ.nu.7.col.ij.
Processus iudicij remissus ad curiã facit fidẽ.in.c.cum dilectus.de accu.fo.xlj.nu.1.col.iiij.
Processus factus contra formã mandati est irritus.in.c.pisanis.de rest.spol.fo.xxvij.nu.3.col.iij.
Procurator si agit dolose non tenetur dominus.in.c.j.vt lit. non contest.fo.xiij.nu.4.col.j.
Procurator propter suspitionẽ reuocari potest.in.c.ex parte.de rescrip.fo.lxj.nu.3.col.ij.
Procuratio an prestetur pro reconciliatione ecclesie.in.c.cuz sit.de symo.fo.xliij.nu.2.col.j.
Procurator si suscipit noĉ alterius an sit compater.in.c.veniens.de cogna.spiri.fo.xv.nu.3.col.j.
Procuratoris negligentia nõ preiudicat ecclie.in.c.cum venisset ver.nos.de in integ.fo.cccxxvj.nu.2.col.iiij.
Procurator an possit cogi ad defendẽdũ dñm.in.c.constitutus.de procu.fo.cccxv.nu.3.col.j.
Procurator rei an teneat prestare cautionẽ.in.c.mãdato.de procu.fo.cccxv.nu.1.col.iij.
Procurator vniuersitatis an caueat de iudicato soluẽdo.in.c.z fo.eodẽ.nu.3.col.eadem.
Procurator an admittatur si per viam inquisitionis procedat sup crimine capli.i.c.veniẽs.de accu.f.xxix.nu.11.co.iiij.
Procuratores plures in vna cã denunciari possunt.in.c.in nostra.de procu.fo.cccxv.nu.2.col.iij.
Procurator constitutus ad impetrandũ an possit sustinere in.c.ex parte.de rescrip.fo.lxij.nu.9.col.j.
Procurator gñaliter cõstitutus ad causas an intelligat etiã ad futuras.in.c.qz nõnulli.de rescrip.fo.lxxi.nu.7.col.ij.
Procurator z aduocatus aliq̃ equiparant.in.c.cum sacerdos.de postu.fo.cccv.nu.2.col.iiij.
Procurator ad impetrãdũ z ꝓtradicendũ tm̃ nõ censet legitimus in prosequenda appellatione.in.c.nicolao militi.de appel.fo.lxxxv.nu.1.col.ij.
Procurator etiam sine causa reuocari potest.in.c.ex insinuatione.de procu.fo.cccviij.nu.2.col.iij.
Procurator in criminali causa an admittatur.in.c.veniens.de accusa.fo.xxvij.nu.4.col.iiij.
Procurator constitutus ab excõicatis etiaz vniuersitatis an possit eis absolutis litem inchoare.in.c.consulti de procur. fo.cccxviij.nu.3.col.j.
Procurator quare in criminalibus non interuenit.in.c.veniens.de accu.fo.xxix.nu.10.col.iij.
Procurator an generaliter nõ admittitur in testem.in.c.insuper.de test.fo.xlj.nu.3.col.ij.
Procurator admittit in causa criminali mota ciuiliter.in.c. super his.de accu.fo.xxx.nu.viij.col.j.
Procurator plurũ in electione qs esse põt.in.c.scriptũ.§.et si partes.de elec.fo.cxxv.nu.1.col.iiij.
Procurator an possit interuenire cũ pcedat per inquisitionem.in.c.inquisitionis.de accu.fo.xxxiij.nu.6.col.iij.
Prodigus quis dicitur tm̃ fame.in.c.prelatorum.de accusa. fo.xl.nu.4.col.iiij.
Prodigalitas est vitiũ.in.c.prelatoz.de accu.f.xl.nu.2.co.iiij
Prodigalitas ẽ vitiũ.i.c.ex parte.de ꝓsue.f.lxxvij.nu.2.co.iij
Progenies delinquentis aliquãdo punit.in.c.vergentis.de bere.fo.lix.nu.3.col.iij.
Professio inducitur per susceptionẽ habitus professoruz.in c.placet.de conuers.coniug.fo.clxxij.nu.1.col.ij.
Professio ꝑpter coniugiũ impedit. in.c.placet.de conuers. coniug.fo.clxxij.nu.2.col.ij.
Professio facta per excõicatũ an teneat.in.c.cum illorum.de sen.excõ.fo.cxxv.nu.8.col.iij.
Professio an vitietur si pactũ de retinẽdis apponat.in.c.insinuãte.qui cle.vel vouẽ.fo.xij.nu.3.col.ij.
Professio multipliciter fieri dz.in.c.insinuãte qui cler.vel vouẽ.fo.xij.nu.5.col.iij.
Professio inualida ratificatur per cõsensum sequentẽ.in.c. sicut de regularibus.fo.clxiij.nu.2.col.j.
Professio recepta per aliqm noĉ abbatis an valeat.in.c. ad aplicam.de regularibus.fo.clxiij.nu.1.col.ij.
Professio z spõsio q̃lit differũt.i.c.ãtũ.ꝏ pui.f.cij.nu.5.co.j.
Professio super altare fieri potest.in.c.consuluit.qui cle.vel vouẽ.fo.xij.nu.1.col.j.
Professio regulariter fit per abbatem.in.c.si cõditiones.de condi.appo.fo.xj.nu.4.col.iij.
Professus qui non est remouet ab abbatia.in.c.cuz in magistrum.de elec.fo.clviij.nu.2.col.ij.
Professionẽ faciẽs inuita vxore si restituat maritus mortua vxore amplius matrimoniũ contrahere non debet.in.c.quidam.de conseruatione cõiugatorũ.fo.clxix.nu.1.col.ij.
Professio aliquãdo fit ipo facto.in.c.vidua.de regularibus. nume.1.col.iiij.
Prohibitus alienare si ingrediat monasteriũ an valeat talis progressus.in.c.raynaldus.de testa.fo.cxxxij.nu.6.col.ij.
Promittẽs facere alicui cessionẽ actionis an teneat accedere ad domiciliũ creditoꝝ.i.c.significãte.de pig.f.c.nu.6.co.j.
Promittẽs puidere in ecclia quã habet distinctas prebẽdas an teneat pmissio.in.c.accedẽs.de ꝓcess phẽ.f.lxx.nu.2.col.j.
Promittens suũ non seruans pmissum tenet ad interesse.in c.accedens.de ꝓcess.preb.fo.lxij.nu.3.col.j.
Promissa studioso sunt adimplenda.in.c.qualiter.de pac. fo.cccxvij.nu.1.col.iij.
Promoueri an possit qui corrupit eã quã postea habuit vxorem.in.c.sane.de coha.cle.z muli fo.xv.nu.1.col.j.
Pronũciatio qualiter debeat fieri sup ꝓsuetudine in iudiciũ deducta.i.c.cũ tãto.de licit.et ꝓhib.fo.lxxxv.nu.33.col.iiij.
Pronunciatio super ineptitudine est interlocutoria.in.c.ad dissoluendũ.de despon.impub.fo.viij.nu.4.col.iiij.
Pronomẽ ego in forma baptismi an sit de instantia.in.c.j.de bapti.fo.cccx.nu.1.col.ij.
Propter dictio idem importat ꝙ dictio pro.in.c.petistis.de priuileg.fo.cj.nu.j.col.ij.
Propositio nõ est sufficiens nisi fiat probatio.in.c.ex litteris de pig.fo.xxviij.nu.2.col.iij.
Proponere in iudicio quis non debet nisi audiẽtia prius cõcessa.in.c.j.de iud.fo.ij.nu.2.col.j.
Proprietas sacramentorũ que sit.in rub.de sacra.iter.folio cciij.nu.3.col.iij.
Prorogatio de re ad rem an indistincte permittatur.in.c.p.z g.de offi.deleg.fo.cclxij.nu.iiij.col.j.
Prorogatio ꝑ psona ad psonã q̃lit pcedat.i.c.z.f.e.nu.5.co.j
Prorogatio an habeat locũ in quibuslibet causis.in.c.z fo. eo.nume.6.col.ij.
Prorogatio an habeat locum in causis meri z mixti imperij in.c.z fo.eo.nu.7.col.ij.
Prorogatio an habeat locum in causis spiritualibus.in.c.z fo.eo.nu.8.col.ij.
Prorogatio an valeat in foro pniali.in.c.z fo.eo.nu.9.col.iij.
Prorogatio ad hoc vt valeat que z quot requirantur.in.c.et fo.eo.nu.10.col.iij.
Prorogare qui possunt.in.c.z fo.eo.nu.11.col.iiij.
Prorogatio an possit fieri per ꝓcuratiões.in.c.de causis.de offi.dele.fo.cccxv.nu.4.col.iiij.
Prorogatio an possit fieri in causa appellatiõis.in.c.j.de mutuis peti.fo.xij.nu.3.col.iij.
Prouentus ecclesie debent conuerti in necessarios vsus.in c.pastoralis.de his que fi.a pre.fo.lxxij.nu.ij.col.j.
Prouentuũ appellatione quid veniat.in.c.dilectus.ij.de preben.fo.xxxviij.nu.15.col.j.
Prouentuũ appellatione qd veniat.i n.c.dilectus.de prebẽ. fo.xlj.nu.2.col.j.
Prouincia sardinie est de proprietate ecclesie romane.in.c.si diligenti.de prescrip.fo.lxx.nu.2.col.iij.
Prouerbia vulgaria loco iuriũ allegari possunt.in.c.z si iudeos.de iude.fo.liij.nu.1.col.iiij.
Prouideri debet ne dissoluat religio ecclesie.in.c.nouit.ne sede vac.fo.lxvj.nu.2.col.iiij.
Pubertas in matrimonio an attendatur ex viri potentia.in c.puberes.de despon.impu.fo.vij.nu.1.col.j.
Pubertati proxima que dicatur.in.c.continebatur.despon. z mat.fo.vij.nu.6.col.iiij.
Pubes qñ ingredit religionẽ an z qñ possit egredi.in.c.sup eo.de regularibus.fo.clx.nu.2.col.iiij.
Publicatis attestationib⁹ ꝙ nõ recipiant testes qualiter intelligũt.in.c.licet cãm.de preb.fo.xxxvij.nu.2.col.iiij.
Publicatio bannorũ in quibus locis fieri debeat.in.c.cũ inhibitio.de clã.despon.fo.ix.nu.3.col.iij.
Publicatio quaz diocesani facere debent.n.c.sicut olim.de accu.fo.xl.nu.3.col.j.
Puer doli capax subꝑcitur pene delicti.in.c.j.de delic.pue. fo.lxxxiij.nu.2.col.ij.
Pueros in lectis tenere peccatuz est.in.c.quesitum.de peni. z remif.fo.cxj.nu.1.col.iij.
Pueri q̃ dicat.in.c.super.de preb.fo.xlvij.nu.2.col.iij.

Puer aliq̃

Puer aliq̃ ꝛ vsq̃ ad.xviij. annos.in.c.qz ininsulis.de regularibus.fo.clx.nu.1.col.ij.
Pueri tpe interdicti baptizari possunt. in.c.responso.§.preterea.de sen.excõ.fo.cxxxj.nu.1.col.j.
Puer nõ doli capax an possit irregularitatẽ incurrere.in.c.j. de delic.puer.fo.lxxxiij.nu.4.col.ij.
Pueri sine licentia parentũ vouere non pñt.in.c.scripture. de voto.fo.clxxviij.nu.5.col.iiij.
Pueri percutiẽtes clericũ incidũt in canonẽ si qs suadẽte.in c.si.de sen.excõ.fo.cxxxvij.nu.1.col.iij.
Puelle diuites sepius seducunt.in rubr.de clande.despon. fo.ix.nu.1.col.ij.
Puer q̃t modis accipit.f.ru.ꝏ delic.puer.f.lxxxiij.nu.1.col.j.
Pulsatio campanarum prohibetur tempore interdicti.in.c. quod in te.de peni.z remi.fo.cxiij.nu.3.col.j.
Pulsatio campanarũ tempore interdicti quare prohibetur. in.c.qõ in te.de peni.z remi.fo.cxij.nu.5.col.j.
Pulsare z verberare qualiter differant.in.c.j.de iniur.folio cviij.nume.1.col.iij.
Purgatio vulgaris est prohibita.in.c.ex litteras.de excess. prel.fo.xc.nume.2.col.iij.
Purgatio vulgaris quare prohibetur.in.c.si.de purg.vulg. fo.cviij.nume.2.col.ij.
Purgatio non dicitur ob infamiaz surgentem.ab emulis.in c.cum in iuuentute.de purg.cano.fo.cvij.nu.2.col.j.
Purgatio inducitur infamato.in.c.cum oporteat.de accusa. fo.xxxij.nu.9.col.iij.
Purgatio an habeat locũ in casu matrimoniali.in.c.nos inter.de purg.cano.fo.cvj.nu.j.col.ij.
Purgatio propter suspitionẽ indicitur.in.c.ex parte.de offi. ordi.fo.cclxxij.nu.2.col.iij.
Purgatio habet locum cum deficit plena probatio.in.c.cum dilectis.de purg.cano.fo.cvij.nu.iij.co.ij.
Purgatio indicitur infamato.in.c.inquisitiõis.§.quesiuisti. de accu.fo.xxxv.nu.4.col.j.
Purgationes vulgares dicuntur prohibite.in.c.j.de purga. vulgar.fo.cviij.nu.1.col.j.

De littera.Q.

Qualitas negocij est ponderanda.in.c.si qñ.ꝏ rescrip.f.xxvij.nu.1.co.iiij.
Qualitas psone cõsideraẽ in cõmutatione voti.in c.de voto.fo.clxxvij.nu.4.col.iij.
Qualitas iurisditionis dz exprimi cũ appellatur ab ordinario.in.c.ex insinuatione de appel.fo.lxxxj.nu.1.col.iiij.
Qualitas facti hic est magis curãda ꝙ ipm factum.in.c.j.de collu.deteg.fo.lxxxiij.nu.2.col.iiij.
Qualitas delicti z cã in arbitrãdo sup pena cõsiderari debet in.c.de causis.§.illis.de offi.deleg.fo.cxxxvj.nu.1.col.j.
Quarta ptima cui debeatur.in.c.raynutius.ꝏ.in eo.de testa. fo.cxxvij.nu.3.col.iij.
Quarta trebellianica cui cõpetat.in.c.raynutius.ꝏ.in eo.de testa.fo.cxxvij.nu.4.col.iiij.
Quarta decimarũ z funeraliũ debenẽ epo de iure cõi.in.c.de quarta.de prescrip.fo.lxviij.nu.j.col.iiij.
Querele inofficiose donationis an deẽ ad aliud ꝙ ad legitimã.in.c.raynutius.ꝏ.cũ de testa.fo.cxxvj.nu.2.col.iiij.
Questio debet esse de dubio.in.c.cum in iure.de offi.dele.fo. ccvj.nume.1.col.iiij.
Questuarij predicare possunt.in.c.cum ex eo.de peni.z remis. fo.cxiij.nume.2.col.j.
Questio quid sit.in.c.cum in contemplatione.de reg.iur.fol. clviij.nu.2.col.ij.
Questores elemosynaruz sine lr̃is aplicis vel diocesanorum admitti nõ debẽt.in.c.cũ ex eo.ꝏ pe.z remis.f.cxij.nu.1.co.iiij.
Quinquẽniũ est sufficiẽs ad pficiendum in theologia.in.c.si. de magist.fo.liij.nu.3.col.j.
Quotiẽs aliq̃s idẽ importat qꝏ frequẽter in rub.de constitutionibus.fo.xij.nu.j.col.iiij.
Quis an possit dãnari sine accusatore.in.c.vt nostrũ.§.preterea.vt eccle.benefi.fo.lxxiij.nu.4.col.iiij.
Quis in iudicio esse potest partim per se partim per procuratorem.in.c.xxij.nu.3.col.ij.
Quis quandoq; sine culpa punitur.in.c.cum presbyterũ.de cler.egro.fo.l.nu.1.col.j.
Quis propter non residere priuaẽ solũ fructibus non titulo in.c.cum ad hoc.de cler.nõ resi.fo.xx.nu.1.col.ij.
Quis an possit trahi extra diocesim suã de qua diocesi intelligitur.in.c.nõnulli.de rescrip.fo.lij.nu.6.col.iij.
Quis familiã suã negligere non debet.in.c.vt nostrũ.§.preterea.vt eccle.benefi.fo.lxxiij.nu.2.col.iij.

De littera.R.

Ratio diuersitatis q̃ sit iter delegatũ z ordinariũ.i.c.cũ sup.ꝏ of.dele.f.ccxl.nu.2. co.j
Ratio lr̃ature in dispẽsatiõe magis habet ꝙ bonitatis.in.c.de multa.§.circa.de ꝑh.f.xliij.nu.2.co.j.
Rationes plures vincunt vnam.in.c.j.de treug.et pac.folio ccxcv.nume.2.col.iiij.
Raptoz ecclesie si restituit ad penitentiã admittitur.in.c.sup eo.de rapto.fo.xxx.nu.1.col.iij.
Rebellis qs dicat.in.c.sane.de of.dele.f.ccxxviij.nu.2.co.iiij.
Rasura in vna parte an vitiet totũ rescriptũ.in.c.ex lr̃is.de fide instru.fo.liij.nu.3.col.j.
Ratihabitio validat id qꝏ ab initio non tenuit. in.c.insuper qui mat.accu.poss.fo.xxij.nu.4.col.ij.
Receptus sub expectatione prebẽde habet vocẽ in capitulo. in.c.relatum.de preb.z dig.fo.xxij.nu.j.col.ij.
Receptus in canonicũ an possit agere ꝫ cum qui contulit prebendam alteri.in.c.dilectus.de preb.fo.ccclxxvj.nu.12.co.iij
Receptus in canonicũ non debet carere prebenda.in.c.dilectus.de preb.fo.xxvij.nu.5.co.iiij.
Receptio in canonicũ facta aucte pape efficit prebendã.in.c. mandatũ.de rescrip.fo.lxv.nu.5.col.j.
Reclamatio per illũ qui vult recedere a sponsalib⁹ coẽã quo fieri debeat.in.c.de illis.de despon.impu.fo.viij.nu.4.col.j.
Recõueniẽs dz agere.in.c.cũ tutor.de excep.f.lxvij.nu.3.col.j.
Recusatus an desinat esse iudex.in.c.cum speciali.de appell. fo.lxxxiij.nu.3.col.iij.
Receptio dilatoria ꝛta post litẽ ꝛtestatã opponi põt.in.c.insinuante.de offi.dele.fo.cccxlij.nu.2.col.j.
Receptio in canonicũ in ecclesiis collegiatis ad quẽ spectet. in.c.ex transmissa.de renũ.fo.clxxviij.nu.j.col.j.
Reconuentio habet locum coram iudice.in.c.cum dilectus. de arb.fo.cccxlij.nu.1.col.j.
Redẽptiones litiũ an sint permisse.in.c.ex parte.de alie.iud. mut.fo.cccxxxvij.nu.4.col.iiij.
Recedere a lite quomodo z quãdo liceat.in.c.j.de collu.deteg.fo.lxxxiij.nu.4.col.iiij.
Reges plures in vno regno esse possunt.in.c.significasti.de elec.fo.xcv.nu.1.col.iiij.
Regina dz precellẽs.in.c.dilecti.de arb.fo.cccxl.nu.5.col.j.
Regula beati benedicti inter monachos habetur pro iure.in c.a d nostrã.de appel.fo.lxxv.nu.2.col.iiij.
Regula predicatorũ an sit strictior ꝙ regula beati benedicti. in.c.ad nostram.de appel.fo.lxxv.nu.3.col.iiij.
Regimen ecclesie sub annuo censu cõmitti nõ debet.in.c.qm̃ le.ij.de symo.fo.lj.nu.1.col.ij.
Regulares an prohibeant institui in ecclesiis secularibus.in c.possessiones.de reb.ecc.fo.lxxix.nu.1.col.ij.
Regulares sine causa ab administratione non sunt admouẽdi.in.c.qualiter.§.hunc tm̃.de accu.fo.xxxvij.nu.2.col.iiij.
Regula dz ea que patitur exceptiones.in.c.quoniã.vt lite nõ contest.fo.xiij.nu.1.col.iiij.
Regularis vñ dz.in rubr.de regularib⁹.fo.clvij.nu.1.col.iiij.
Relatio debet fieri de causa sufficiẽter instructa.in.c.dilect⁹. de offi.ordi.fo.cclxxiij.nu.3.col.j.
Relationi visitatorũ an sit standum.in.c.sicut olim.de accus. fo.xl.nu.4.col.ij.
Relatio iudicũ mittitur sigillata.in.c.cum olim le.ij.de offic. deleg.fo.cclxiij.nu.1.col.iiij.
Relationi pluriũ iudicum standum est.in.c.prelatorũ.de accusa.fo.xlj.nu.8.col.j.
Relatio iclusa remitti dz.in.c.platoz.de accu.f.xlj.nu.9.co.j.
Relicta loco construendo debent sine diminutione assignari in.c.hos quidã de testa.fo.ciij.nu.2.col.iiij.
Relictũ cum termino vniuersali censetur institutio.in.c.raynutius.de testa.fo.cxxij.nu.2.col.ij.
Religiosus mendicans põt esse cõmissarius pape.in.c.cũ in veteri.de electione.fo.clix.nu.1.col.iiij.
Religio tollit maculã quo ad ordines.in.c.j.de filijs presbyt. fo.cciij.nu.1.col.iij.
Religiosi ecclesias de manu laici recipere non debent.in.c.in lateranensi.de preb.fo.xlv.nu.2.col.iiij.
Religiosus an possit eligere sepulturã.in.c.vt priuilegia.de sepult.fo.cij.nu.3.col.iij.
Religionem profiteri quis potest etiã monacho simplici.in.c. insinuante.qui cle.vel vouẽ.fo.xij.nu.1.col.ij.
Religiosus quis fieri põt remanendo in domo propria.in.c. ex parte.de conuers.coniug.fo.clxxiij.nu.5.col.j.
Religiosi possunt esse testamentorum executores.in.c.tua.de testa.fo.cxxix.nu.2.col.j.

Religiosi fugitiui annuatim sunt requirendi. vt ad monasteriũ cõuertant. in.c. ne religiosi. fo. clxviij. nu. 1. col. ij.
Religioni fauendũ est. in. c. ij. de apostata. fo. lxiij. nu. 2. col. ij.
Religiosus percutiens clericũ secularẽ an possit absolui ab abbate. in. c. cũ illoꝝ. de sen. excõ. fo. cxxv. nu. 7. col. ij.
Religiosus an possit dari coadiutor. in. c. cõsultationibus. de cle. egro. fo. lj. nu. 9. col. j.
Religiosus fideiubere nõ debet nisi ad summã constitutã. in. c. qõ quibusdã. de fide. fo. cij. nu. j. col. ij.
Religiosus an possit se obligare. in. c. qõ quibusdã. de fide. fo. cij. nu. 2. col. ij.
Religiosi fugiẽtes de claustro cogunt redire. in. c. cũ in ecclesijs. de maio. & obe. fo. ccxc. nu. 4. col. iij.
Religiosi an possint ecclesijs secularibus prefici. in. c. qõ. fol. clxxxv. nu. 7. col. j.
Religio qd sit. in rub. de regularibus. fo. clvij. nu. 2. col. iij.
Religio vna q̃ sit maior altera ad quid cognoscitur. in. c. sane de regularibus. fo. clxj. nu. 1. col. ij.
Religionẽ ingredi debet dimittere seculare beneficiũ. in. c. recedẽtes. de statu. mo. fo. xiij. nu. 2. col. iij.
Religiosi ecclesias in quibus habẽt ius patronatus non debent applicare suis vsibus. in. c. ij. de suppleẽ. negl. pre. folio clxxix. nume. 1. col. j.
Remissiones cõcedendi vñ surrexit ptãs. in. c. qõ autẽ. de pen. & remi. fo. cxj. nu. 5. col. ij.
Remissiones an prosint existentibus. in purgatorio. in. c. & fo. eo. nume. 6. col. ij.
Remissiones a quo tpe inceperunt. in. c. & fo. eo. nu. 6. col. ij.
Remissio p vita an fieri dz. i. c. ppt. ô loca. f. lxxx viij. nu. 1. co. ij
Remissio qd sit. in. c. qõ aũt. de pen. & remis. fo. cxj. nu. 2. co. j.
Remissiones quid prosint. in. c. & fo. eo. nu. 3. col. j.
Remotus aliqñ dz qui est vltra duas dietas. in. c. nõnulli. de rescrip. fo. lij. nu. 2. col. ij.
Remuneratio temporaliũ in spiritualibus fieri pot. in. c. tua nos. de symo. fo. xlviij. nu. 2. col. ij.
Renunciare alicui rei in quo quis ius habet nemo cogitur. in. c. licet. de elec. fo. xcvij. nu. 1. col. iij.
Repulsus vna via alia admittitur. in. c. beneficio. de in integ. rest. fo. cccxxxvj. nu. 4. col. j.
Renunciare iuri suo cuilibet est licitũ. in. c. si de terra. de priuileg. fo. xcvj. nu. 1. col. ij.
Renunciatio tacita que surgit ex vero vsu priuilegij an possit obijci non vtentibus a tertijs personis. in. c. accedentib⁹. de priuileg. fo. c. nu. 6. col. j.
Renunciatio beneficij in cuius manus fieri debeat. in. c. quod in dubijs. de renũ. fo. clxxxj. nu. j. col. iij.
Recipiẽs beneficiũ de manu laici que pena puniatur. in. c. qõ dubijs. de renũ. fo. clxxxij. nu. 2. col. ij.
Renuncians electioni de se facte appellare non pot. in. c. cuꝫ inter. de elec. fo. cix. nu. 1. col. ij.
Renũciatio beneficij non debet fieri ad tpus. in. c. sicut. de rescriptis. fo. xxv. nu. 3. col. iij.
Repulsus ab electione vitio persone an repellat ab alia electione facta ad minorẽ dignitatẽ. in. c. super eo. de elec. folio cvj. nume. 3. col. iij.
Replicatio cõionis an tollat exceptionẽ excõicatiõis. in. c. in presentia. de sen. excõ. fo. cxxxij. nu. 2. col. ij.
Res litigiosa alienari non potest. in. c. inter. de dona. folio. cx. nume. 3. col. iij.
Res ecclesie a regibus peti non debent. in. c. cui res. de re. ecc. fo. lxxvj. nu. 1. col. ij.
Res obligata restitutioni alienare nõ pot. in. c. qꝫ ppter. §. qꝫ vero. de elec. fo. cl. nu. 1. col. iij.
Res ecclesie nisi in necessitate pignorari non debent. in. c. ex parte. de feu. fo. xcvij. nu. 13. col. j.
Res donata sub certo modo ecclesie an possit alienari. in. c. verũ. de condi. appo. fo. x. nu. 6. col. iij.
Res substracta qñ non restituit petitur estimatio. in. c. super eo. de his qui vi met. fo. cccxxiij. nu. 2. col. iij.
Rem ecclesie nulli licet alienare. in. c. nulli. de reb. eccle. folio lxxvj. nu. 1. col. iij.
Res donata eccl̃e sub modo statim efficit ecclesie nec reuocatur modo nõ seruato. in. c. verũ. de cõd. appo. fo. x. nu. 1. co. ij.
Res empta de pecunia fenebri pertinet ad eũ cuius fuit pecunia. in. c. cũ tu. de vsur. fo. lxxvij. nu. 4. col. iij.
Rescriptum ad beneficiũ impetrandũ in quo tacetur veritas impetrantis est nullum. in. c. ad aures. de rescrip. folio. xxxj. nume. 1. col. j.
Rescriptũ precipiens aliqd parte absente nõ tenet. in. c. inter quattuor. de maio. & obe. fo. cclxxix. nu. 1. col. j.
Rescriptũ dz esse nullũ in quo impetrãs dicit se nullũ habere beneficium quãuis exiguum. in. c. si proponente. de rescrip. fo. lxx. nume. 1. col. iij.
Rescriptũ an valeat tacito de beneficio cõpetenti. in. c. si proponente. de rescrip. fo. lxx. nu. 2. col. iij.
Rescriptũ an possit cõcernere successorẽ. in. c. significauit. de rescrip. fo. lxiij. nu. 5. col. j.
Rescriptũ impetratũ ab excõicato super prosecutione appellationis valet 3 de excõicatione non fiat mentio. in. c. venerabilem. de excep. fo. lxviij. nu. 1. col. iij.
Rescriptũ cõmodari non potest. in. c. qꝫ nonnulli. de rescrip. fo. lxx. nu. 2. col. j.
Rescriptũ nõ extendit ad cõtrouersias que non sunt extante tpe ipetrationis. in. c. qꝫ nõnulli. de rescrip. fo. lxxj. nu. 3. co. j.
Rescriptum est stricti iuris. in. c. cum olim. de offic. dele. folio cclij. nume. 3. col. iij.
Rescriptũ apostolicũ ppter rasuras. in loco nõ suspecto non censet vicioſum. in. c. ex lr̃is. de fide instru. fo. liij. nu. 1. col. j.
Rescripta qñ sunt plura qõ sit preferendum. in. c. sicut. de rescriptis. fo. eodẽ. nu. 2. col. ij.
Rescriptũ obtinere a sede apostolica dz gratia. in. c. nonnulli de rescrip. fo. lij. nu. 1. col. j.
Rescriptũ per negligentiã perditur. in. c. ex parte. de rescrip. fo. eo. nu. 4. col. iij.
Rescriptũ scõm nõ tollit primũ nisi de ipso faciat mẽtionẽ. in. c. sicut. de rescrip. fo. xxv. nu. 2. col. iiij.
Rescriptũ continẽs iniquitatẽ presumit falsum. in. c. sicut. de rescrip. fo. xxv. nu. 3. col. iiij.
Rescripta beneficialia sunt stricte interpretãda. in. c. cũ olim. de preb. fo. xlviij. nu. 1. col. ij.
Rescriptũ obreptitiũ ad lites est nullũ ipso iure. in. c. ad hec. de rescrip. fo. eo. nu. 2. col. iiij.
Rescriptuꝫ impetratũ ab excõicato an teneat. in. c. dilecte. de excep. fo. lxviij. nu. 2. col. ij.
Rescriptũ propter falsitatẽ vel obreptionẽ non vitiatur. in. c. super lr̃as de rescrip. fol. eodẽ. nu. 15. col. iij.
Rescriptũ primũ tollitur per scõm. in. c. ex tenore. de rescrip. fo. eodẽ. nu. 1. col. ij.
Rescriptis abutentes quis puniet. in. c. quia nonnulli. de rescrip. fo. lxxj. nu. 8. col. iiij.
Rescripta diuersa sup vno negocio ipetrari agi nõ debẽt. in. c. qꝫ nõnulli. de rescrip. fo. lxxj. nu. 4. col. j.
Rescriptũ est stricte interpretandũ. in. c. eam te. de rescrip. fo. xxx. nu. 11. col. j.
Rescriptũ directũ alicui gerenti vices alterius. cõprehendit dñm. in. c. eã te. de rescrip. fo. xxx. nu. 12. col. iij.
Rescriptis abutẽtes cõmodo carere debent. in. c. qꝫ nõnulli. de rescrip. fo. lxxi. nu. 6. col. j.
Refignatio beneficij libera esse debet. in. c. si alicuius de elec. fo. clxxj. nume. 1. col. j.
Refignatio beneficij debet fieri in manibus ordinarij. in. c. dilecti. de preb. fo. xxxij. nu. 1. co. j.
Refignatio bñficij liberaliter fieri debet. in. c. dilecto. de preben. fo. xxij. nu. 2. col. j.
Refignatio beneficij facta per metũ tenet. in. c. ad audientiaꝫ de his qui vi met. fo. cccxxj. nu. 1. col. j.
Restitutioms beneficium dicitur illud qõ 2ceditur per interdictũ. in. c. sepe. de rest. spol. fo. xxvj. nu. 2. col. iiij.
Restituito dicitur quoddã beneficiũ. in. c. beneficio. de in integ. rest. fo. cccxxxvj. nu. 1. col. j.
Restitui petens duo prebere debet. in. c. consultationibus. de offi. deleg. fo. ccxxvij. nu. 2. col. iiij.
Rex alienationes in preiudiciũ regni facere nõ potest. in. c. intellecto. de iureiur. fo. lxv. nu. 1. col. j.
Restitutionẽ 2iugis petenti restitutio denegat̃ si nõ cauet de impunitate mulieris. in. c. j. vt lit. nõ 2test. fo. xiij. nu. 1. col. j.
Restitutio fundat̃ sup equitate. in. c. auditis. de in integ. rest. fo. cccxxviij. nu. 3. col. ij.
Restitutio quibus pauperibus fieri debeat. in. c. cum tu. de vsur. fo. lxxvij. nu. 5. col. iiij.
Restitutio concedit̃ de benignitate canonica. in. c. ex litteris. de in integ. rest. fo. cccxxix. nu. 3. col. j.
Restitutio in integrũ peti debet infra tps. iiij. annorũ. in. c. cõstitutus. de in integ. rest. fo. cccxxxiij. nu. 2. col. iiij.
Restitutio 2tra sniam & restitutio ad appellãdũ qualiter differant. in. c. bñficio. de in integ. rest. fo. cccxxxvj. nu. 5. col. iij.
Restitutio in certorũ spectat ad diocesanũ. in. c. cum sit. de iude. fo. lv. nu. 3. col. j.
Restitutio qd sit. i. c. auditis. de ĩteg. rest. f. cccxxviij. nu. 5. co. iij
Restitutio an possit reduci per modũ exceptionis. in. c. cuꝫ ex

litteris

litteris. ver. quocirca. de in inte. rest. fo. xxxij. nu. 2. col. ij.
Reus illicẽtiatus recedere non debet. in. c. cõstitutus. de procur. fo. cccxiij. nu. 2. col. iiij.
Retentioni an sit locus in deposito. in. c. bonafides. §. sane. folio. lxxxiij. nu. 3. col. j.
Reus actori propria instrumenta edere non tenet̃. in. c. ex epistole. de concess. fo. xxxiij. nu. 1. col. iiij.
Reus in sententia absoluitur ab impetitione actoris. in. c. in nostra. de rescrip. fo. lx. nu. 4. col. j.
Reuersus ad vnitatẽ ecclesie recuperat iura pristina. in. c. qꝫ diligentia. de elec. fo. xcvj. nu. 1. col. iij.
Rigor iuris est idẽ q̃ ordo iuris. in. c. super litteris. de rescri. fo. xlj. nume. 1. col. j.
Rigor quandoq̃ preferẽ̃ equitati. in. c. in litteris. de rest. spo. fo. xxij. nu. 2. col. iij.
Rigor in cauſis ecclesiasticis non obseruatur. in. c. de dolo. folio. xxvij. nu. j. col. iiij.
Rigor mãsuetudie tpari dz. i. c. si de sen. ex. f. cxxxvij. nu. 3. c. iij
Rigor & eqtas qualit̃ differãt. i. c. cũ illoꝝ. f. cxxv. nu. 4. col. j.
Rigor script⁹ pferẽ̃ eqtati. i ru. de 2stitutiõib⁹. f. xij. nu. 5. co. iij
Rogatus restituere hereditatẽ an detrahat quartã. in. c. raynutius. ij. in eo. de resti. fo. cxxvij. nu. 6. col. iiij.
Rogatus restituere hereditatẽ condẽnatur ad vniuersum restituendũ. in. c. raynutius. de resti. fo. cxxix. nu. 2. col. j.
Romanus pontifex habet supremã potestatẽ. in. c. licet. de regularibus. fo. clxv. nu. j. col. ij.
Rumor dicitur fama minoris partis vicinie. in. c. super. eo. de eo qui cog. consan. fo. xv. nu. j. col. iij.

De littera. S.

Sacerdos an aliquo casu possit reuelare 2fessionem. in. c. oĩs. de penitẽ. & remis. fo. cxij. nu. 10. col. iiij.
Sacerdos an possit recipere pecuniam vt diuina celebret. in. c. significatur. de preb. fo. xxij. nu. 4. col. iiij.
Sacerdos detinens latronẽ ne aufugiat an sit irregularis. in. c. significasti. de homic. fo. lxix. nu. 6. col. iij.
Sacerdos die sabbato an quis fieri possit & die dñico consecrari. in. c. lr̃as. de tempo. ordi. fo. cxcij. nu. 3. col. iij.
Sacerdos q nõ digestione premissa missam celebrare attẽtat bñficio priuat̃. in. c. si 2stiterit. de accu. fo. xxviij. nu. 1. col. ij.
Sacerdos ppri⁹ gs vicat̃. i. c. oĩs. de pe. & re. f. cxij. nu. 5. col. ij.
Sacerdoti an sit licitum crismare. in. c. quanto. de consue. fol. lxxij. nu. 5 col. iiij.
Sacerdoti penitentia publica imponi potest. in. c. licet. de penit. & remis. fo. cxj. nu. 3. col. iij.
Sacerdotes dicuntur penitẽtie arbitri. in. c. deus. de penit. et remis. fo. cxj. nu. j. col. iij.
Sacerdos simplex potest confessionem de homicidio audire & penitentiã iniungere. in. c. & fo. eo. nu. 2. col. iij.
Sacerdos rite ordinatus tantũ conficit sacramentũ corporis & sanguinis xpi. in rub. de sum. tri. & fide ca. fo. x. nu. 5. col. ij.
Sacerdos cum debet remoueri debet agi ordinarie. in. c. cum ex iniuncto. de bere. fo. lx. nu. 3. col. j.
Sacerdos ad reuelandũ peccatorẽ in pnia 2fessum an astringatur. in. c. dilectus. de excef. prel. fo. xcj. nu. 1. col. ij.
Sacerdos semp diuinis officijs dz esse instruct⁹ qualiter debeat ea celebrare. in. c. cũ sit. de eta. & ql̃. preſi. f. ccj. nu. 1. co. ij
Sacerdos confessionẽ sibi factã celare debet. in. c. significast. de adulte. fo. lxviij. nu. 1. col. iiij.
Sacerdos babẽs xj. hostias ante se & putat tm̃ habere. x. si dicat verba consecrationis an sint consecrate. in. c. si sacerdos. de offi. ordi. fo. cclxx. nu. 3. col. ij.
Sacra scriptura quot modis exponitur. in. c. j. §. ad exhibendum. de sacra vnct. fo. ccij. nu. 2. col. iij.
Sacramentum eucharistie sine aqua non perficitur. in. c. liberas. de celeb. miss. fo. ccxx. nu. 4. col. j.
Sacramenta scienter ab hereticis recipientes an peccent. in. c. fraternitatis. de here. fo. lvij. nu. 2. col. iij.
Sacra recepta ab hereticis an valeãt. i. c. & fo. eo. nu. 2. col. iij.
Sacramenta ecclesiastica per interdictum denegantur. in. c. quod in te. de peni. & remis. fo. cxij. nu. 2. col. j.
Sacra quot sunt. in rub. de sacra. iter. fo. ccij. nu. 1. col. ij.
Sacramenta legis veteris & noue qualiter differũt. in. c. a nobis. de decimis. fo. clj. nu. 4. col. ij.
Sacrificiũ corporis & sanguinis xpi veraciter cõtinet̃ sub specieꝫ panis & vini. in rub. de sũ. tri. & fide ca. fo. x. nu. 4. col. ij.
Sacrilegũ cõmittit suscipiẽs ecclesiastica de manu laici. in. c. dudũ. de deci. fo. clv. nu. 3. col. iiij.
Sacrileg⁹ an sit excõicat⁹. i. c. ex lr̃is. ô fur. f. lxxvj. nu. 3. co. iij
Sacrilegus electus ad imperium repellitur. in. c. venerabilẽ. §. verum. de elec. fo. cxxxix. nu. 5. col. j.
Scandalũ operatur q̃ prelatus rez ecclesie sine peccato non possit repetere. in. c. nihil. de prescrip. fo. lxviij. nu. 1. col. iiij.
Sãdalia qd sint. i. c. si. de auto. & vsu pal. fol. clxxvij. nu. 1. col. j.
Scãdalũ inter coniuges est vitandum. in. c. ioannes. de cleri. fo. xv. nume. 2. col. j.
Scãdalũ ẽ semiplẽa pbatio. i. c. cũ ĩ tua. ô spõ. & f. v. nu. 1. co. ij
Satisfactio debet esse cõpetẽs & rõnabilis. in. c. contingit. de senten. excõ. fo. cxxvij. nu. 3. colũ. iiij.
Sanguinẽ effundere p defensione rerum an sit licitũ de iure canonico. in. c. suscepimus. de homi. fo. xlvij. nu. 2. colũ. ij.
Sanus an teneat̃ viuere medicinaliter. in. c. tua nos. de homici. fo. lxx. nume. 6. col. iij.
Salinaria qd sint. i. c. sup. §. pterea. de v. sig. f. cxlv. nu. 3. co. iiij
Sanus infirmo debitũ reddere teneẽ. in. c. j. de cõiug. lepro. folio. xiij. nume. 2. col. iij.
Sanꝫ an debeat cõpelli cohabitare leproso. e. c. & f. nu. 3. co. iij
Satbanas in angelũ lucis se trãsformat. in. c. licet. de regu. iuris. fo. clxv. nu. 2. colũ. ij.
Sarraceni an teneanẽ ad decimas sicut iudei. in. c. cũ aliquibus. fo. clvj. nu. 3. col. iij.
Sarraceni vnde dicant̃. in rub. de iude. fo. liij. nu. 2. col. ij.
Scrutiniũ si nõ possit fieri vna die an possit sequẽti cõtinuari. in. c. qꝫ ppter. de elec. fo. cxlviij. nu. 4. col. iiij.
Scrutatores an possint eligere. in. c. qꝫ ppter. de elec. fo. cxlix. numero. 5. col. ij.
Satisfactio p iniuria p qua quis est excõicat⁹ nõ tollit excõicationẽ. in. c. cũ desideres. de sent. excõ. fo. cxiij. nu. 2. col. iij.
Scientia & credulitas qualiter differant. in. c. inquisitionis. §. questuisti. de accu. fo. xxx. nume. 1. col. j.
Sciẽtia practica qualit̃ diuidat̃. in pbe. decr. f. ij. nu. 12. co. iij.
Scientia eminẽs desideratur ad culmina dignitatuꝫ. in. c. venerabilis. de prebẽ. fo. xlvij. nu. 3. colũ. j.
Sciẽtie distinguũtur p subiecta. in pbe. decre. f. iij. nu. 9. co. ij.
Sciẽtia iuris an sit ppuie sciẽtia. in. c. nõ debet. de consangui. & affi. fo. xvij. nume. 2. colũ. ij.
Scientia acquiritur per assiduũ laborem. in. c. videtur. q ma. accusa. pos. fo. xxj. nu. 3. colũ. j.
Scientia quelibet in iudice nõ est sufficiens. in. c. j. de cõsang. & affi. fo. xvj. nu. 5. colũ. ij.
Scientia est donũ dei. in. c. qualiter. de elec. fo. cx. nu. 4. co. iiij.
Scientia consideratur respectu ecclesie ad quam quis eligit̃ in. c. ecclesia. de elec. fo. clxviij. nu. 1. col. ij.
Sciẽtia exigit vigilias. in. c. & fo. eo. nu. 2. col. iij.
Scholaris nõ habens ordinem an possit impetrare prebẽdã. in. c. in eccl̃a. de institu. fo. lij. nu. 7. colũ. j.
Scholares p incolatũ decẽnũ efficiuntur ciues. in pbe. decreta. fo. iiij. nume. 5. colũ. iij.
Scholares an faciãt vniuersitatẽ. in. c. qꝫ in causis. de procurato. fo. cccvij. nu. 1. col. ij.
Scholares an faciant vniuersitatẽ. in rub. ea. f. eo. nu. 8. co. ij.
Scolares cui dñt 2siteri. in. c. oĩs. de pe. & re. f. cxij. nu. 6. co. iij.
Scotatio an sit sufficiẽs ad trãsferẽdũ dominium. in. c. ex litteris. de cõsue. fo. lxxij. nu. 4. col. ij.
Scriptura ad hoc vt faciat fidem debet esse autentica. in. c. cũ in ecclesijs. de maio. & obe. fo. ccxc. nu. 2. col. iij.
Scriptura aliqñ attendi nõ debet. in. c. ad audiẽtiam. de spõ. & matri. fol. ij. nume. 4. col. iij.
Scriptura p̃uata facit fidẽ. in. c. ij. de dila. fo. xvj. nu. 2. colũ. j.
Scriptura publica dicitur autentica nõ ecõtra. in. c. scripta. de fide instrumẽ. fo. liij. nu. 1. col. j.
Scriptura publica facit fidẽ etiã si decesserint testes inscripti in. c. scripta. de fide instru. fo. liij. nu. 2. col. j.
Scriptura priuata habet̃ p publica cõtra producentes. in. c. cum dilectus. de purga. cano. fo. cvij. nu. 1. co. ij.
Scriptura an sit de gratie substantia. in. c. qualiter. de elec. folio. cx. nume. 2. col. iiij.
Scriptũ in lege diuina est attendendus. in. c. cum. de testa. fo. cxvij. nume. 2. col. j.
Scriptura publica quid sit. in. c. scripta. de fide instrumento. fo. liij. nume. 5. col. ij.
Scriptura priuata quid dicat̃. in. c. & fo. eo. nu. 6. col. ij.
Scriptura an sit de substantia gratie apostolice. in. c. constitutus. de rescrip. fo. xl. nu. 3. colũ. j.
Scripta dãnatorũ de bereſi an possint recipi. in. c. fraternitatis. de bereti. fo. lvij. nu. 1. col. ij.
Secretum dicẽs amico an illud cogitur testificare amicis. in ca. omnis. de peni. & remis. fo. cxij. nu. 11. col. iiij.
Secretum excessum punire nõ est tutum. in. c. ex tue. de symo. fo. xliij. nume. 2. col. iiij.

Sed dictio ꝛ̃iplicatiua.in.c.qz circa.de puil.f.cj.nu.2.co.iiij.
Sedes aplicavbi dicat ee.i.c.dura.ꝰ cri.fal.f.lxxxj.nu.3.co.ij
Sententia absolutoria mandatur executioni.in.c.raynaldus de testa.fo.clxxj.nu.j.col.ij.
Sententia lata contra non contumacem reuocatur.in.c.que relam.de procur.fo.cccvij.nu.4.col.j.
Sententia in matrimonio speciali transit in rem iudicatam. in.c.cum dilecto.§.nos.fo.cxxxv.nu.2.co.iiij.
Semestre ad eligendum nõ currit legitime impedito.in.c.qz diuersitate.de concef.preb.fo.lvij.nu.1.col.j.
Sententia lata contra ꝓcuratorẽ an poterit mandari executioni cõtra dñm.in.c.mandato.de ꝓcu.fo.cccxv.nu.2.co.iiij.
Snia diffinitia aũ cãe exitũ ferri nõ ꝺz.i.c.j.ꝰ iud.f.ij.nu.3.c.j.
Sententia lata contra matrimoniũ non transit in rem iudicatam.in.c.latoꝛ ꝓsentiũ.de sen.ꝛ re.iud.fo.lxxj.nu.j.col.ij.
Sententia censure an transeat in rem iudicata.in.c.consanguinei.de sen.ꝛ re iudi.fo.lxxij.nu.2.col.j.
Snia lata ꝫ nõ citatũ nõ valet.i rub.eadẽ.fo.eo.nu.4.col.iij.
Snia ꝰz calculꝰ.in.c.cũ dilectꝰ.de fide instru.f.lv.nu.2.co.iij.
Sentẽtia per quã iudex ꝓnunciat se cõpetentẽ est interlocutoria.in.c.ex parte.de rescrip.fo.lxj.nu.4.col.ij.
Snia etiã in criminalibus condẽnationẽ vel absolutionẽ continere debet.in.c.illa.de accu.fo.xxvj.nu.2.col.iiij.
Sententia interdicti quandoqꝫ proferꝝ publice ꝛ foleniter in c.ad hec.de postu.fo.lxxxvij.nu.8.col.j.
Snia lata per falsas litteras non debet executioni mandari. in.c.super eo.de cri.fal.fo.lxxxj.nu.1.col.j.
Snia an teneat ſi quis legitimus vno agente ꝓnuncieꝝ alio agente illegitimus.in.c.cãm q filij sunt leg.fo.xx.nu.6.col.j.
Snia depositionis ad hec vt impediat sacrꝰ administratio debet esse iusta.in.c.j.de cler.vena.fo.lxxxv.nu.2.col.iiij.
Snia lata cõtra dãtes pecuniã an debeat preiudicare recipiẽtibus.in.c.dilectus.de symo.fo.xlvj.nu.4.col.j.
Snia ferri nõ debet donec causa sit plene instructa.in.c.sicut de spon.ꝛ mat.fo.iiij.nu.2.col.ij.
Sentẽtia arbitri quis mãdat executioni.in.c.per tuas.de sententia.excõ.fo.cccxlv.nu.4.
Sententia per hereticum lata dicitur nulla.in.c.excõicamus §.credentes.de here.fo.lxj.nu.4.col.ij.
Snia excõicationis vel interdicti rõnabiliter fieri debet.in.c. cum ab ecclesiarũ.de offi.ord.fo.cclxx.nu.2.col.ij.
Sententia rescinditur quoad quid.in.c.suscitata.de in integ. rest.fo.cccxxxij.nu.2.col.iij.
Snia lata ꝫtra falsum ꝓcuratorẽ ꝓtũ ad preiudicandũ dñio est nulla.in.c.ex insinuatione.de ꝓcu.fo.cccviij.nu.4.co.iiij.
Sententia aliquando fertur parte non citata.in.c.quanto.de transla.episco.fo.clxxiij.nu.2.col.iiij.
Snia cẽsure nõ est penalis.i.c.q̃rẽti.de.ꝰ.fig.fo.cxl.nu.1.co.ij.
Sententia nulla rata beberi non potest.in.c.a nobis.de sent. excõ.fo.cxv.nu.2.col.iiij.
Sententia arbitri an sufficiat vt dicatur consuetudo obtenta contrario iudicio.in.§.ad hec.de ver.fig.fo.cxlv.nu.2.co.iij.
Sententia lata expiesse contra ius non iustificat cõsuetudinẽ in.c.tuas.de spon.duo.fo.xx.nu.2.col.ij.
Sententia lata ꝓpter ineptitudinẽ an sit interlocutoria.in c.examinata.de iud.fo.vj.nu.5.col.j.
Sententia interdicti ꝛ excõicationis equiparant.in.c.ex parte.de verb.fig.fo.cxlij.nu.2.col.ij.
Sentẽtia excõicationis timenda est.in.c.perpẽdimus.de sententia.ex.fo.cxxj.nu.22.col.iiij.
Sententia fertur per verba ꝓsentis temporis.in.c.querelã de elec.fo.cxxj.nu.5.col.iiij.
Sententia lata ꝫtra nõ citatũ valet.in.c.j.de caus.pos.ꝛ propie.fo.xix.nu.1.col.j.
Snia cũ est lata cõtra aliquẽ an possit spoliari beneficijs.in.c. qualiter.§.hunc tũ.de accus.fo.xxxix.nu.1.col.iij.
Sententia aliquando fertur in futurũ.in.c.dudũ.de decimis fo.clvj.nu.v.col.j.
Snia an possit pro parte tenere ꝛ pro parte nõ.in.c.cum olim de priuile.fo.xcviij.nu.4.col.iij.
Snia transit in rem iudicatã ſi infra decenniũ non fuerit appellatũ.i.c.qõ ad ꝓsultationẽ de sen.ꝛ re iu.f.lxxij.nu.1.c.iiij.
Snia lata supꝛcernẽte celeritate exceptiõe feriaꝝ iductaꝝ nõ obstãte executioni mãdari ꝺz.in.c.ſi.de iud.f.vj.nu.1.c.iiij
Sniẽ noẽ in canonibus intelligi de excõicatione.in.c.ad repimendã.de offi.ord.fo.cclxxiij.nu.1.col.iiij.
Sniam vnius ordinarij omnes obseruare tenẽtur.in.c.ꝛ fol. eo.nu.2.col.iiij.
Snia delegati quando opponitur de falsitate rescripti ſi est vigore talis rescripti lata non valet.in.c. super litteris. de rescrip.fo.xliij.nu.17.col.j.
Snia debet ferri ꝓsentibus personis idoneis.in.c.sacro.de sen.excõ.fo.cxxxij.nu.4.col.iiij.
Snia lata ꝫ nõ ꝫfessum an teneat.i ru.de ꝫsti.f.eo.nu.5.co.ij
Snia continẽs decorẽ etiã confirmata per aliã reuocatur.in c.cum causa.de sen.ꝛ re iud.fo.lxxj.nu.2.col.iij.
Sententie appellatione an intelligatur de diffinitiua.in.c.cũ olim.de caus.pos.fo.xxj.nu.5.col.ij.
Sententia in matrimonio non transit in rem iudicatam.in.c. ficut de testi.fo.xlij.nu.2.col.iij.
Snia lata reuocatur a qua est appellatũ ſi constat testes fuisse cõspiratores.in.c.cũ ꝫ.ꝛ.ꝫl.de re iud.f.lxxiij.nu.1.co.ij
Sententia lata contra ius litigatoris an valeat.in.c.cũ inter. de sen.ꝛ re iud.fo.lxxij.nu.1.col.ij.
Snia lata ſi pars dicat se nõ fuisse citatã nec inuenit in actis citatio ꝛ notarius dicit ꝓ omisit scribere an valeat sententia.in.c.qm̃ contra.de preb.fo.xxxix.nu.2.col.iiij.
Snia super illegitimitate an preiudicet principali.in.c.cãm qui filij sint leg.fo.xx.nu.9.col.j.
Seruiẽs pape oibꝰ seruire vr̃.i.c.cũ dilectꝰ.f.xix.nu.3.col.iiij.
Seruꝰ iudex eẽ nõ pot.i.c.ſciſcitaꝰ de rescrip.f.eo.nu.2.co.ij.
Seruus creditoꝛ an possit iterũ obligare.in.c.cum contra.de pig.fo.xcix.nu.ij.col.ij.
Serui sunt triplices.in probe.de cre.fo.iiij.nu.3.col.ij.
Seruus excõicatus pro iniectione manũ mittitur ad papam absoluendus.in.c.relatũ.de sen.excõ.fo.cxxviij.nu.1.col.iij.
Seruus dño contradicente matrimoniũ contrahere potest. in.c.j.de coniug.seruo.fo.xiij.nu.1.col.iiij.
Seruus est capax sacramentorum.c.eo.ꝛ fo.nu.2.col.iiij.
Seruo pnia imponi pot.c.eo.ꝛ fo.nu.3.col.ea.
Serui dei debent esse quieti a strepitu causarũ.in.c.j.de synd. fo.cccxviij.nu.3.col.iij.
Seruus accusans dñm an audiatur.in.c.tanta.de symo.fol. xlij.nume.2.col.iij.
Seruus an possit vouere.in.c.scripture.de voto.fol.clxxviij. nume.4.col.ij.
Seruꝰ q̃re nõ ordinat.i.c.j.de ser.nõ ord.fo.ccviij.nu.2.co.iij.
Serui nõ possunt promoueri ad ordines nec dignitates.in.c. j.de filijs presby.fo.cciij.nu.2.col.ij.
Seruus ſ ꝫbit mr̃imoniũ ꝛ ꝫiunꝛ petit debitũ ꝛ dñs ꝫcurrit petendo seruitium cui prius obtemperabit.in.c.j.de cõiug. seruo.fo.xiij.nu.5.col.iiij.
Senes presumuntur continẽtes.in.c.cũ in iuuentute.de presumptionibus.fo.lviij.nu.1.col.iiij.
Separatio thori fit propter fornicationẽ spiritualẽ.in.c.mulier.de conuersi.coniug.fo.clxxvj.nu.1.col.iij.
Separatio matrimonij ꝓpter aliud crimen q̃ heresis an fieri possit.in.c.de illa.de diuoꝛ.fo.xxij.nu.1.col.iiij.
Separatio an debeat fieri propter maleficius.in.c.littere.de frig.ꝛ malef.fo.xviij.nu.3.col.ij.
Sepulchrũ ꝓpriũ in terra cimiteriata an quis habere possit. in.c.abolende.de sepul.fo.cxliij.nu.2.col.iij.
Sepultura ecclesiastica tẽpore interdicti denegatur.in.c.vt priuilegia.de sepul.fo.cij.nu.2.col.iij.
Sepultura in quo casu denegatur.in.c.excõicamus.§.credẽtes.de here.fo.lxj.nu.6.col.ij.
Sequestratio aliquando fit per contumaciã.in.c.olim.de rescrip.fo.eodẽ.nu.4.col.j.
Seu dictio ponitur disiunctiue.in.c.in ciuitate.de vsur.folio lxxvij.nume.1.col.iiij.
Seueritas canonica importat excõmunicationes.in.c.in quibusdam.de penis.fo.cx.nu.4.col.ij.
Seueritati detrahit scõm qualitates locorũ ꝛ temporũ.in.c. super eo.de sen.excõ.fo.cxxxv.nu.1.col.iiij.
Sicut dictio qd denotet.i.c.ingſtitiõis.ꝰ acc.f.xxxiij.nu.2.c.ij
Sigillum reddit scripturã autẽticã.in.c.venio.de prob.folio xxxv.nu.1.col.iiij.
Sigillum publicũ reddit scripturam autẽticã.in.c.scriptura. de fide instru.fo.liij.nu.3.col.j.
Sigillũ pbat.in.c.odoardus.de solu.fo.ciij.nu.1.col.ij.
Simplicitati et ignorantie subuenitur.in.c.super litteris.de rescrip.fo.eodẽ.nu.3.col.ij.
Simplicitas ex toto excusat a maleficijs.in.c.ex tuarũ.de fortile.fo.lxxxiij.nu.1.col.j.
Symonia an cõmittatur cũ ꝫferꝝ beneficiũ affectu carnali.in c.vt nostrũ.§.oibus.vt eccle.benefi.fo.lxxv.nu.3.col.ij.
Symoniacus notorius priuatur beneficio.in.c.infinuatũ.de symo.fo.xliij.nu.1.col.ij.
Symoniacũ est aliquid exigere pro ingressu religionis.in.c. non satis.de symo.fo.xlij.nu.1.col.iij.

Symonia ꝓhibet

Symonia prohibetur tam in recipiẽte q̃ in suffragante.in.c. ꝛ fo.eo.nu.2.col.iij.
Symonia an cõmittatur per solam intentionẽ.in.c.mandato. de symo.fo.l.nu.1.col.iij.
Symonia an detur pro benedictione calicis vel vestibus.in c.ad nostrã.de symo.fo.xliij.nu.2.col.iij.
Symoniace quis ordinari an possit.in.c.de symoniace.de symo.fo.xlv.nu.1.col.j.
Symonia cõmittitur pro modica pecunia.in.c.veniẽs.de symo.fo.xliij.nu.j.col.iij.
Symoniaci in beneficio sunt infames.in.c.j.de scisma.folio lxij.nu.4.col.iiij.
Symoniacus in quo sit suspensus.in.c.per tuas.de symo.fo xlviij.nu.1.col.iiij.
Symoniacus an possit dimittere beneficiũ sine licẽtia supioris.in.c.de regularibus.de symo.fo.xlv.nu.3.col.ij.
Symonia per solã promissionẽ cõmittitur.in.c.nos.de symo. fo.xlv.nu.1.col.iij.
Symonia an sit heresis.in.c.q̃tiẽs.de symo.fo.xlij.nu.1.col.ij.
Sindicus monasterij de calũnia iurare debet.in.c.imperatorum.de iura calũ.fo.xv.nu.1.col.iij.
Sindicus habet generalẽ potestatẽ agendi ꝛ defendẽdi.in.c. j.de sind.fo.cccxviij.nu.2.col.iij.
Sindicus an teneatur cauere de rato vel iudicato.soluendo. in.c.ꝛ fo.eo.nu.4.col.eadẽ.
Sinagogas antiquas quare permittitur iudeis reficere.in.c. consuluit.de iude.fo.liij.nu.1.col.j.
Synodus spectat ad legẽ iurisditionis.in.c. conquerente.de offi.ord.fo.ccviij.nu.3.col.iiij.
Scismatici qui dicantur.in rubr.de scisma.fo.lxij.nu.1.col.ij.
Scismaticus an dicatur insurgens contra episcopũ.eadẽ rubri.fo.eo.nu.2.col.eadẽ.
Similitudinibus ꝛ prouerbijs vti est licitus.in.c. qualiter.§. verum.de accusa.fo.xxxvij.nu.6.col.iij.
Soboles idem importat ꝓ verbum proles.in.c.non debet de consang.ꝛ affi.fo.xvij.nu.3.col.ij.
Sociantium in delicto materia.in.c.sicut dignũ.§.eos insuper.de homi.fo.lxvj.nu.3.col.iij.
Socij visitantis debẽt esse in habitu decenti.in.c.vt iuxta.de offi.ord.fo.cclxxij.nu.1.col.iij.
Societas an conueniat religioni.in.c.sane.de regularibus.fo cj.nume.5.columna.iiij.
Sociantes homicidam qualiter puniantur.in.c.sicut dignũ §.illi etiã.de homi.fo.lxvj.nu.1.col.ij.
Solutionẽ sibi factam negans qualiter cõuinci debeat.in.c. bis qui.de solu.fo.cv.nu.10.col.iij.
Soluto mr̃imonio vir cogit dotẽ restituere ꝛ bona diuidere q̃ cõiter obuenerũt.i.c.ij.de do.iter vi.ꝛ vro.f.xxiij.nu.1.co.ij
Solutũ ab eccl̃ia causa trãsactionis an possit repeti tanq̃ indebitũ.in.c.grauis.de depo.fo.lxxv.nu.8.col.iij.
Solutio fienda ante nũdinas vel ante annũ transactis nũdinis fieri ꝺz.in.c.ꝑter.§.q etiã.de loca.f.lxxxviij.nu.7.co.iiij
Soluendũ est preciũ opere ea facta.in.c.propter.§.qui etiam. de loca.fo.lxxxviij.nu.8.col.iiij.
Soluens scienter indebitũ an repetat.in.c.ea debitores.de iureurando.fo.lix.col.iiij.
Soluens pecuniam ecclesie quid agere debeat.in.c.grauis. de depo.fo.lxxj.nu.6.col.ij.
Simplicitas procuratoris nõ preiudicat dño.in.c.significante.de appel.fo.lxxxvj.nu.2.col.j.
Solidus legatꝰ intelligiẽ de auro.i.c.de iude.f.lvj.nu.1.co.iij.
Solus papa conferre potest beneficiũ ſi est deuolutũ.in.c.venerabilis.de preb.fo.xlviij.nu.5.col.ij.
Sortes exercentes infamari debent.in.c.ecclesia.de fortile.folio.lxxxiij.nume.2.
Sortilegia dicuntur esse prohibita. in. c. j. de sortileg. folio lxxxij.nume.1.col.iiij.
Spado an cõtrahere possit.in.c.quod sedẽ.de frig.ꝛ male.fo. xvij.nume.1.col.iiij.
Spado qs dicat.in.c.ꝛ fo.eo.nu.1.col.iiij.
Spoliatꝰ bñficio an ꝓtrãdo aliud teneat facere mẽtionẽ de primo de quo est spoliatꝰ.i.c.i nr̃a.de rescr.fo.lxj.nu.7.col.j.
Spolians bona occisi an teneatur de homicidio.in.c.sicut dignum.§.eos.insuper.de homi.fo.lxvj.nu.j.col.ij.
Spoliatus qualitate possessionis habet interdictum vnde vi in.c.pisanis.de rest.spol.fo.xxvij.nu.2.col.iij.
Spoliatus ante omnia est restituendus.in.c.accedens.vt lit. non contest.fo.xiij.
Species vulgaris substitutionis quod sunt.in.c.raynutius. de testa.fo.cxxij.nu.6.col.iij.
Species aliquando non derogat generi.in.c.ex parte.de off. deleg.fo.ccxxviij.nu.1.col.iiij.
Spãle derogat generali.in rubr.eadẽ.fo.xxiij.nu.1.col.iiij.
Sponsalia vñ dicant.in rubr.de spon.ꝛ ma.fo.ij.nu.2.col.j.
Sponsalia de futuro quandoqꝫ vitant.in.c.qõ audientiũ.de spon.ꝛ ma.fo.ij.nu.2.col.iij.
Sponsus duaꝝ de presenti adheret prime.in.c.de spon.duo. fo.ix.nume.1.col.iiij.
Sponsalia de presenti preferuntur sequentibus de presenti. in.c.j.de spon.duo.fo.ix.nu.2.col.iiij.
Spiritualia sunt temporalibus dignioꝛa.in.c.illud.de maio. ꝛ obed.fo.cclxxxij.nu.1.col.iiij.
Spiritualia an possint cum temporalibus permutari.in.c.exhibita.de re.permu.fo.xciij.nu.1.col.j.
Spoliatus post appellationẽ ante omnia restituitur.in.c.cuꝫ causa.de offi.deleg.fo.cccxxxviij.nu.3.col.iij.
Spoliatus potest renunciare suo priuilegio.in.c.j.de rest.spolia.fo.xxij.nu.2.col.j.
Spoliato beneficio cõpetit interdictũ.vnde vi.in.c.in litteris de rest.spol.fo.xxij.nu.1.col.ij.
Sponsalia de futuro non sunt de iure diuino.in.c.ij.de spon. ꝛ mat.fo.ij.nu.1.col.j.
Sponsalia an semp sint pura.in.c.j.de spõ.duo.f.ix.nu.3.c.iij
Sponsalia de futuro quibꝰ verbis contrahunt.in.c.j.de spõ. duo.fo.x.nu.4.col.j.
Sponsalia de presenti non soluuntur per sequens matrimonium etiã ꝫsummatũ.in.c.licet.de spon.duo.fo.x.nu.1.col.j.
Sponsalia sub conditione licite ꝫtrahi pñt ꝛ purificant secundo consensu.in.c.de illis.de cond.ap.fo.x.nu.1.col.ij.
Sponsalia de futuro ex cã rationabili possunt dissolui.in.c. ex lr̃is.de spon.ꝛ mat.fo.iij.nu.3.col.ij.
Sponsalia de futuro ſi precedant votũ an valebunt.in.c.rursus.qui cle.vel vouẽ.fo.xij.nu.ij.col.ij.
Sponsalia ꝫcta inter minoꝛes septẽnio per cohabitationem mutuã post septẽnium inducunt publice honestatis iusticiã in.c.duo pueri.de despon.impu.fo.viij.nu.1.col.ij.
Sponsalia de futuro an possint transire in matrimoniũ.in.c. adolescens.de spon.ꝛ mat.fo.vj.nu.2.col.iij.
Scismaticus est precisus ab ecclesia.in.c.qz diligẽtia.de elec fo.xcvj.nu.1.col.iiij.
Spurij an legitimant.in.c.tãta.ꝰ frig.ꝛ mal.f.xix.nu.3.col.iij.
Spoliatus ante ingressum cause principalis venit restituendus.in.c.causam qui fil.sint leg.fo.xix.nu.3.col.iij.
Statuliberi quomodo ꝛ quando toꝛqueant.in.c.cum in contemplatione.de reg.iur.fo.cxlix.nu.10.col.ij.
Statuto reuocato non reuocantur gesta per illud.in rubr.de constitu.fo.xvj.nu.3.col.ij.
Satutum an comprehendat casum fictum.in.c.cum dilectus de consue.fo.lxxvj.nu.14.col.iiij.
Statutum pumens malefactorẽ an habeat locum in mandato.in.c.cum dilectus.de consue.fo.lxxvij.nu.15.col.j.
Status ecclesie non est minuendus.in.c.ij.de supplẽ.neglig. prela.fo.clxxxvij.nu.2.col.iiij.
Status beneficij consideratur ex continua obseruantia.in.c. cum cãm.de elec.fo.cxxvj.nu.1.col.j.
Statuta seruantes cõtra ecclesiasticã libertatẽ an sint excõicati.in.c.nouerit.de sen.excõ.fo.cxxxv.nu.3.col.iij.
Status humane creature dicit esse duplex.in rubr.de spons. ꝛ mat.fo.ij.nu.4.col.j.
Statuta stricte sunt interpretanda.in.c.cum nostra.de iniur. fo.cviij.nu.2.col.iiij.
Statuta condita a legato sunt perpetua.in. c.nemini.de offi. leg.fo.cclxviij.nu.j.col.ij.
Statutum an extendatur ad casum a contrario sensu.in.c.cũ dilectus.de consue.fo.lxxvij.nu.17.col.j.
Statutum per qõ cultus diuinus diminuitur est nullũ.in rubri.eadẽ.fo.eodẽ.nu.1.col.iij.
Stipes ꝛ filius stipitis censentur pro eodem.in.c.tua nos.de consan.ꝛ affi.fo.xvij.nu.3.col.j.
Stilus curie facit ius.in.c.qõ super his.de fide instru.folio lv.nume.3.col.ij.
Studia non debent esse in villis et castellis.in.c. iure.de cle. non resi.fo.xix.nu.2.col.j.
Studens in alia facultate q̃ in theologia an habeat priuilegium percipiendi fructus beneficiorum in absentia.in.c.tue de cle.non resi.fo.xix.nu.3.col.ij.

Studium an cõueniat religioni.in.c,sane,de regularibus.fo. clxj.nu.3.col.iiij.
Studens in theologia dicitur operari in vinea domini.in.c. ſi.de magiſt.fo.liij.nu.5.col.j.
Studẽtes debẽt,curare vt ꝓficiãt,i.c.j.de magiſt.f.liij.nu.1.co.j
Stupratoꝛ ſi dicat ſtupratã nõ fuiſſe virginẽ an ei credatur. in.c.j.de adulte.fo.lxxiij.nu.2.col.ij.
Stulticia eſt non cuſtodire bona ſua.in.c.ex parte.de conſue. fo.lxxvij.nu.5.col.iij.
Stuprum quid ſit.in.c.ij.de adulte.fo.lxxiij.nu.2.col.ij.
Subarratio an faciat cenſeri matrimonium de preſenti.in.c. tue nobis.de deſpon.impub.fo.ix.nu.1.col.j.
Subditi tenentur prelatis ad obedientiã.in.c.quod ſuper.de maio.ꝛ obed.fo.ccxc.nu.2.col.j.
Subiecti pape immediate cõfirmantur per papam.in.c.mhil ſ.ceterum.de elec.fo.cliij.nu.1.col.ij.
Subtilitas cõmendanda eſt.in.c.j.de collu.deteg.fol.lxxxiij. nume.3.col.iiij.
Subtilitas venit commendanda.in.c.ſicut. de transla. folio clxxiij.nu.3.col.iij.
Subſtitutio vulgaris quo iure fuit introducta.in.c.raynu/dus.de teſta.fo.ccxxx.nu.9.col.iij.
Subſtitutio pupillaris quotuplex fit.in.c. raynutius.de te/ſtat.fo.cxxiij.nu.19.col.iij.
Subſtitutio pupillaris quibus verbis fit.in.c.raynutius.de teſta.fo.cxxiij.nu.11.col.iiij.
Subſtitutio vulgaris quibus verbis fit.in.c.raynutius,de te ſta.fo.cxxiij.nu.7.col.ij.
Subſtitutio puuillaris in quo differt a vulgari.in.c.raynu/tius.de teſta.fo.cxxiiij.nu.15.col.j.
Subſtitui exemplariter quibus perſonis poteſt.in.c.raynu/tius.de teſta.fo.cxxx.nu.16.col.j.
Subſtitui exemplariter quis poſſit in.c.raynutius.de teſta. fo.cxxx.nu.17.col.iij.
Subſtitutio exemplaris qualiter expiret.in.c.raynutius.de teſta.fo.cxxx.nu.19.col.iij.
Subſtitutio recipꝛoca vel breuiloquia.quare ſic dicitur.in.c. raynutius.de teſta.fo.cxxvj.nu.20.col.ij.
Subſtitutio breuiloqua quibus verbis fit.in.c.raynutius.de teſta.fo.cxxvj.nu.21.col.iij.
Subſtitutio qd ſit.in.c.raynutiꝰ.de teſta.fo.cxxiij.nu.4.co.ij.
Subſtitutio quotuplex ſit.in.c.raynutius.de teſta. fol.cxxiij. numero.5.col.ij.
Subtilitas multum cõmendatur.in.c.niſi.ſ.pro graui.de re/nun.fo.clxxxiij.nume.1.col.iiij.
Subſcribens conſentire videtur.in.c.ſi quis.de re.eccle.folio lxxvij.nume.2.col.ij.
Subdelegati an poſſint ſine delegato precedere.in.c.ſuper.ſ. porro.de offi.deleg.fo.ccxliij.nu.2.col.iij.
Subrogatus non cenſetur eodẽ iure cũ eo cui ſubrogatur.in c.ſuper.ſ.ſi vero.de offi.deleg.fo.ccxliij.nu.1.col.iij.
Succeſſio tenetur ad debita predeceſſoꝛis.in.c.ad hec.de fide fo.ciij.nume.2.col.iiij.
Succeſſoꝛ tenetur ad id quod tenebatur predeceſſoꝛ.in.c.qm̃. de offi.dele.fo.ccxxix.nu.3.col.iij.
Succeſſoꝛ factum predeceſſoꝛis adimplere tenetur.in.c.litte/ris.de reſcrip.fo.lxvij.nu.2.col.iiij.
Succeſſoꝛ non tenetur ſtare contractui predeceſſoꝛis.in.c.de precarijs.de preca.fo.lxxxvi.nu.1.col.iij.
Succeſſoꝛ quare teneatur ſoluere debita predeceſſoꝛis.in.c. ad hec.de ſolu.fo.ciiij.nu.4.col.iiij.
Subtilitas an ſit attendenda . in.c. dilecti. de iudi.folio. iij. nume.2.columna.iiij.
Succeſſoꝛ alienationi facte indebite per predeceſſoꝛẽ ſtare nõ tenetur.in.c.epi.de reb.eccle.fo.lxxvj.nu.3.col.iij.
Succeſſoꝛ beneficiati an teneat ſtare locationi facte per pre/deceſſoꝛem.in.c.querelã.de ſymo.fo.lj.nu.2.col.iiij.
Succeſſoꝛ nõ obligat ex facto prelati.in.c.niſi eſſent.de preb. fo.xxix.nu.5.col.j.
Succumbens in poſſeſſione poteſt agere de proprietate.in.c. cum olim,de cauſ.poſ.ꝛ pro.fo.xxj.nu.1.col.iij.
Subiectum ſcientie canonice quod dicatur.in probe. decre. fo.iij.nume.10.col.iij.
Subiectum ſcientie legalis quod ſit.in probe.decre.folio.iij. nume.11.col.iij.
Suffraganeos ad ꝛſecrationẽ archiepi quis vocabit.in.c.nec epi.de tempo.ordꝰ.fo.cxcj.nu.2.col.ij.
Sui qui dicant.in.c.decetero.ſ.de teſtib.fo.xliij.nu.2.col.ij.
Sumptibus partiũ parcendũ eſt.in.c.vt debitus.de appella folio.lxxxiij.nu.1.col.iiij.
Superbia ꝛ auaricia reprobatur in clericis.in.c.quanto. d transla.epiſ.fo.clxxiiij.nu.3.col.iij.
Superbia dicitur fundamẽtum hereſis.in.c.excõicamus.de here.fo.lx.nume.2.col.ij.
Superiꝓris autoritas in iuramento intelligitur excepta.in.c. venientes.de iureiur.fo.lxij.nu.1.col.j.
Superiores tenentur exequi ſniam.in.c.cum ab eccleſiarum. de offi.ord.fo.cclxx.nu.1.col.ij.
Superioꝛ ex iure deuoluto habet eligere non cõferre.in.c.di/lectus.de concef.preb.fo.lxiij.nu.2.col.iij.
Suppriimens qõ reuelare tenetur puniendus eſt.in.c.ad au/res.de reſcrip.fo.eo.nu.2.co.j.
Superioꝛ tenetur inquirere contra denunciatũ.in.cum opor teat.de accu.fo.xxxij.nu.2.col.iij.
Suſpenſus celebrans fit irregularis.in.c.apoſtolice.de cleri. excõi.fo.lxxxvij.nu.1.col.j.
Suſpenſus a beneficio an ſit ſuſpenſus ab officio. in.c. lato/res.de cler.excõi.fo.lxxxvj.nu.2.col.j.
Suſpitio an poſſit apponi contra iudicẽ.in.c.qualiter.ſ.hũc tamen.de accu.fo.xxxix.nu.19.col.j.
Suſpectus de hereſi dicit in excõicatione perſiſtens.
Suſpenſus eſt ineligibilis actiue ꝛ paſſiue.in.c.cum dilectus de conſue.nu.5.col.ij.
Suſpitio ante tormentũ requiritur.in.c.cum.p.de accuſa.fo. xxvij.nu.2.col.iiij.
Suſpenſus an poſſit prebẽdas dare.in.c.cum dilectus.de cõ ſue.fo.lxxx.nu.9.col.iiij.
Suſpenſi non abſoluuntur niſi ſatiſfaciãt.in.c.cum inter,de elec.fo.civ.nu.3.col.ij.
Suſpenſio proprie ꝛ improprie que dicatur.in.c auditus.de cler.fo.cxxx.nu.6.col.
Suſpẽſio quid ſit.in.c.ſi celebrat.de cleri.excõmuni.uni. folio lxxxvij.nu.2.col.iij.
Suſpenſio ꝛ interdictum qualiter differunt.in.c.j.de exceſſ. prela.fo.lxxxix.nu.3.col.ij.
Supplicatio facta porrecta an valeat.in.c.ex ſentẽtia.de cri. fal.fo.lxxxij.nu.2.col.iij.

¶ De littera.T.

Tabellio dicitur ſcriniarius.in.c.ſi aduer ſus.de here.fo.lix.nu.3.col.iij.
Taciturnitas vitiat reſcriptum.in.c.ſuper litteris de reſcrip.fo.eo.nu.10.col.iij.
Taciturnitas filij in patris preſentia an ſufficiat.in.c.j.de de ſpon.impub.fo.vj.nu.2.col.iiij.
Taciturnitas in alienatione rerum eccleſie habetur pro con/ſenſu.in.c.ꝓtinebat.de bis que ſi.a pre.fo.lxviij.nu.1.col.iij.
Tacens denũciationis tpe ab accuſatione matrimonij repel/litur.in.c.cũ in tua.qui mat.accu.poſ.fo.xxij.nu.1.col.iij.
Tanq̃ dictio quid importat.in.c.qõ ſicut.ſ.preterea.de elec. fo.cxxviij.nu.2.col.j.
Temeritas eſt ingerere ſe officio quod ſibi non pertinet.in.c. j.de cler.non ord.mi.fo.lxxxviij.nu.1.col.ij.
Temeritas eſt ſe immunẽ a peccato dicere.in.c.ſi.de purg.ca/no.fo.cvij.nu.4.col.iiij.
Temeritas an ſit recedere a poſtulatione.in.c.bone.ſ.ceterũ fo.xcj.nu.3.col.iiij.
Temperantia quid ſit.in probe.decre.c.iiij.fo.
Templi preceptoꝛes poſſunt agere ꝛ defendere pro ſuis do/mibus.in.c.cum deputati.de iud.fo.v.nu.1.col.ij.
Tempora proſequende appellationis quare dicantur fata/lia.in.c.ex ratione.de appel.fo.lxxvj.nu.2.col.iij.
Tempus lateranenſis concilij vacante ſede non currit.in.c.il la.ne ſe.va.fo.lxvij.nu.2.col.iij.
Tempus a iure ſignatũ poteſt iudeꝛ breuiare.in.c.paſtoꝛalis de excep.fo.lxvj.nu.1.col.iiij.
Tempus appellationis proſequende computatur a tempo/re appellationis interpoſite.in.c.ex parte.de reſcrip.fol.eo. nume.5.columna.iij.
Tempus appellandi currit a die late ſentẽtie.in.c.qõ ad cõ/ſultationẽ.de ſen.ꝛ re iudi.fo.lxxij.nu.1.col.iiij.
Temporalia dꝛbentur ratione adminiſtrationis ſpũaliũ.in c.ſignificauit.de parrochijs.fo.cxlv.nu.1.col.iiij.
Tempus an debeat ponderari in reſcriptis.in.c.dilectus.ij. de preb.fo.xxxnij.nu.6.col.iij.
Tempus preſcribende conſuetudinis qñ incipiat currere.in c.cum tanto.ſ.licet.de conſue.fo.lxxxiiij.nu.xxvij.col.iij.
Tẽpus ꝛ locus an debeat exprimi in libello cũ agit̃ ciuiliter de iniuria.in.c.cũ te.de re iud.fo.lxxiij.nu.2.col.iiij.
Tempus ſuſpenſionis dicitur de ſemeſtri.in.c.qꝛ diuerſitatẽ de concef.pre.fo.lvij.nu.3.col.iij.

Tempus breue qõ dicitur.in.c.preterea.de eta.ꝛ quali.folio cxcvij.nu.1.col.ij.
Tempus ſex menſium an currat a die vacationis.
Tempus date in collationibus eſt conſiderandum.in.c.vene rabilis.de preben.fo.xlviij.nu.4.col.j.
Tempus aſſignatum a lege põt arctari ꝛ prorogari.in.c.qõ ad cõſultationẽ.de ſen.ꝛ re iudi.fo.lxxij.nu.3.col.iiij.
Tenoꝛ cõpromiſſi eſt attendẽdus.in.c.cũ in iure.de elec.folio cxxxvj.nume.3.col.iiij.
Tenoꝛ ſcripture eſt inſpiciendus.in.c.cum olim.de arbi.folio cccxlij.nume.2.col.iiij.
Tenoꝛ cõfirmati quando ponitur in confirmatione intelligi tur confirmatio facta ex certa ſciẽtia.in.c.venerabilis.de cõ firmatione.fo.lxxxvij.nu.1.col.iiij.
Theologus an debeat ſcire canones.in.c.ij.de magiſt.fol.lij. nume.4.colũ.iij.
Terminatio vnius cauſe facit ad determinationẽ alterius.in c.tua.de ordi.cog.fo.xviij.nu.1.col.ij.
Terminus quãdo eſt breuis iudici aſſignꝰ an poterit pce/di die feriato.in.c.de cauſis.de offi.dele.f.ccxxv.nu.3.co.iiij.
Terminus quãdo eſt vnicus nõ dicitur peremptorius. in.c. cũ dilecti.de dolo.fo.xxix.nu.2.col.iij.
Terroꝛ ꝛ mine equiparantur.in.c.j.de offi.iudi.delega. folio ccxxiij.nume.1.col.iij.
Teſtes publicatis atteſtationibus an poſſint recipi.in.c.qua liter.ſ.hunc tamẽ.de accu.fo.xxxix.nu.1.col.j.
Teſtes in conſuetudine qualiter pducentur.in.c.cum tanto. ſ.licet.de cõſue.fo.lxxxv.nu.32.colũ.j.
Teſtium nomina an ſimul tradi debeant.in.c.qualiter.ſ.hũc tamẽ.de accuſa.fo.xxxix.nu.9.col.i.
Teſtibus ſingularibus fides nõ adhibẽt.in.c. cuꝫ dilecto.ſ. nos.fo.cxxxv.nume.1.col.iiij.
Teſtes poſſunt pduci publicatis atteſtationibus vſq; ad cõ cluſionẽ.in.c.cũ dilectus.de ſi.inſtru.fo.lv.nu.1.col.iij.
Teſtium receptio contra nõ citatũ eſt nulla.in.c.in noie dñi. de pba.fo.xl.nu.1.col.iiij.
Teſtes quomodo pbare poſſunt q̃ ſit nouale.in.c.quid per. de verb.ſig.fo.cxl.nu.3.colũ.iij.
Teſtes recipiuntur ſup notorio.in.c.bone.ſ.licet autẽ.de ele ctio.fo.cxviij.nu.1.col.iiij.
Teſtes extra puinciam nõ trahuntur.in.c.cũ cauſam.de teſti bus.fo.xlvij.nume.1.col.iiij.
Teſtes probatoꝝ ꝛ reprobatoꝝ ſimul inducuntur.in.c.ꝛ fo. eo.nume.2.col.iij.
Teſtimoniũ de auditu an valeat.in.c.ꝛ fo.eodem . numero.3. colũna eadem.
Teſtes iurati eſſe debent.in.c.cum olim.de priuileg.fo.xcvij. numero.3.col.ij.
Teſtium reprobatio poteſt fieri publicatis atteſtationibus. in.c.cum olim.de priuil.fo.xcvij.nu.4.col.ij.
Teſtis an poſſit cõſtituere pcuratoꝛem ad iurandũ.in.c.teſti/moniũ.de teſti.fo.lj.nume.5.colũ.ij.
Teſtes in cauſa matrimoniali ſunt cogẽdi.in.c.cauſam.de te ſti.fo.lj.nu.1.colũ.iiij.
Teſtes corrupti ꝛ periuri ad teſtimonium admitti nõ debent in.c.ſicut.de teſti.fo.xlij.nu.1.col.iij.
Teſtis confitens crimen ſuum de ipſo punitur.in.c.per inqſi tionem.de elec.fo.cxxx.nu.4.col.j.
Teſtium reprobationes dicuntur odioſe.in.c.licet dilectus. de teſti.fo.l.nume.1.col.ij.
Teſtes qõ requiruntur ad conuincendũ cardinalẽ.in.c.ex ge ſtis.de cleri.nõ reſidẽ.fo.xix.nu.4.col.ij.
Teſtis indiſtincte an poſſit ſe incõtinenti corrigere. in.c.pre terea.de teſti.cogẽ.fo.lij.nume.1.col.ij.
Teſtes coguntur in crimine falſi litterarum pape.in.c.cũ con tra.de teſti.cog.fo.lij.nu.1.col.j.
Teſtes ſeptem requiruntur in vltima voluntate.in.c.cum.de teſtamẽ.fo.cxviij.nu.1.colũ.j.
Teſtiũ receptio contra nõ contumacem ꝛ in cã matrimoniali nõ tenet.in.c,accedens.vt lit.nõ cõteſta.fo.xiij.nu.1.colũ.iij.
Teſtis nõ iuratus ſi depoſuit falſum an puniet.in.c.ex cõſciẽ tia.de cri.fal.fo.lxxxij.nu.4.col.iiij.
Teſtis an debeat neceſſe reddere cauſam dicti ſui ſi nõ inter rogat,in.c.cũ oporteat.de accu.fo.xxxiij.nu.20.col.iij.
Teſtes nunqd debeãt cõcordare in pſonis a quibus audiue/runt.in eo.c.ꝛ fo.nu.21.col.iij.
Teſtes tres in crimine hereſis requiruntur.in.c.excõicamus ſ.adij̃cimus.de hereti.fo.lxj.nu.2.col.iij.
Teſtis dꝛ interrogari an ſit inimicus eiꝰ q̃ deponit.in.c. inquiſitionis.ſ.tertie,de accu.fo.xxxiiij.nu.5.col.iiij.
Teſtes ſenes ꝛ valitudinarij lite nõ conteſtata. in.c.cũ olim, de teſti.fo.xlvij.nume.2.col.ij.
Teſtamẽtũ quid ſit.in.c.quia.de teſta.fo.ciiij.nu.3.col.iij.
Teſtimonium de auditu regulariter non valet.in.c.tua nos. de cõſang.ꝛ affi.fo.xvij.nu.4.col.j.
Teſtes remotos a loco iudicij an quis pducere cogatur.in.c. conſtitutus.de fide.fo.cj.nu.1.colũ.j.
Teſtes diligenter ſunt examinandi.in.c.conſtitutus.de fide. folio.cij.nume.2.colũ.j.
Teſtamentũ raynutij quale fuit.in.c.raynutius.de teſta.fol. cxxiij.nume.3.col.j.
Teſtes nõ iurati an ſufficiant ad pbandã ſuſpitionẽ dilapi/dationis.in.c.licet heli.de ſymo.fo.xlvij.nu.7.colũ.ij.
Teſtamẽtum ſine heredis inſtitutione an valeat.in.c.cum.de teſta.fo.cxix.nume.1.col.iij.
Teſtatoꝛ an poſſit pbibere trebellianicã.in.c.raynaldus. de teſta.fo.cxxxiij.nu.6.colũ.ij.
Teſtamentum confectum ab excõicato an valeat.in.c.perpẽ/dimus.de ſen.excõ.fo.cxxij.nu.27.col.iij.
Teſtes in ſecreto ſunt examinãdi.in.c.inquiſitionis.ſ. tertie. de accu.fo.xxxiiij.nu.1.col.iij.
Teſtes poſſunt recipi publicatis atteſtationibꝰ in cauſa ma/trimonij.in.c.atteſtationes.de deſpõ.impu.f.viij.nu.2.co.ij.
Teſtis de credulitate deponere dicitur.in.c.qualiter.de accu ſa.fo.xxxj.nume.9.col.j.
Teſtis falſus circa que accuſabitur.in.c.j.de cri.fal.fo.lxxxj. nume.3.col.j.
Teſtatoꝛis voluntas dicit̃ pia.in.c.hos quidem.de teſta.fol. ciij.nume.3.col.iiij.
Teſtis deponens de credulitate nõ pbat.in.c.inquiſitionis. ſ.queſiuiſti.de accu.fo.xxxv.nume.2.col.j.
Teſtis falſidicus qua pena ſit puniendus.in.c.j.de cri.fal.fo lio.lxxxj.nu.2.col.j.
Teſtes duo ſufficiunt ad pbandũ.in.c.ex inſinuatione.de p cura.fo.cccviij.nu.1.col.iij.
Teſtimonium de auditu admittitur in pbando ꝛſanguinita tem.in.c.j.de cõſang.ꝛ affi.fo.xvj.nume.2.colũ.j.
Teſtes ſup nouo articulo pendente ex veteribus publicatis atteſtationibꝰ recipiunt̃.in.c.j.de ordi.cog.f.xvij.nu.2.co.ij.
Teſtes ſuper infamia qd deponere debeant.in.c. qualiter.ſ. hunc tamẽ.de accu.fo.xxxviij.nu.6.col.iij.
Teſtes ſi diſcordant in aliquo an tollatur eorum fides.in eo. ca.ſ.ꝛ fo.nume.7.col.iij.
Teſtatoꝛ ſi legauit concham ꝛ habet plures conchas : cuius erit electio.in.c.iudicante.de teſta.fo.cv.nu.1.co.ij.
Theſaurarius in eccleſia an habeat duplicem vocem.in.c.cũ olim.de ſen.ꝛ re iudi.fo.lxxij.nume.4.col.j.
Timoꝛ dicitur eſſe duplex.in.c.qui ex timore.de reg.iur.folio cxlix.nume.1.col.iiij.
Tyrannus electus ad imperium repellitur.in.c. venerabile. ſ.verũ.de elec.fo.cxxxix.nu.6.col.j.
Titulum cõfirmationis ſue an quis cogatur dicere.in.c.qõ ſi cut.ſ.qõ autẽ.de elec.fo.cxxviij.nu.3.colũ.iij.
Titulus eſt pars libri.in pbe.decre.fo.vj.nu.9.col.iij.
Tituli cardinaliũ habent capellas ſubiectas in ſpiritualibꝰ. in.c.querelam.de elec.fo.cxxj.nu.3.col.iiij.
Titulus cauſatur ex litteris impetratis ad beneficium.in.c. mandatum.de reſcrip.fo.lxiiij.nu.3.col.ij.
Titulus requiritur in preſcriptione longiſſima.in.c.peruenit.de emp.fo.lxxxv.nu.1.col.ij.
Tonſura clericalis differt a monachali.in.c.ioannes.de cleri. coniuga.fo.xv.nu.3.col.ij.
Tonſura prima ꝛ quattuoꝛ minores an poſſint ſimul cõferri in.c.de eo.de tẽpo.ordi.fo.clxxxix.nu.2.col.iiij.
Torqueri an quis poſſit pcedẽte preſumptione.in.c.cũ in cõ templatiõe.de verbo.ſig.fol.cxlviij.nu.1.col.ij.
Tortus ſemel an iterũ poſſit torqueri.in.c.cũ in contempla tione.de reg.iur.fo.cxlix.nu.12.col.ij.
Trabi ad locũ indeterminatũ quis nõ debet.in.c.qꝛ nõnulli. de reſcrip.fo.lxxj.nu.5.col.j.
Tractatus in alienatione rei eccleſiaſtice qualiter fieri dꝛ.in c.tua nuper.de bis que fiunt a prela.fo.lxxj.nu.6.co.iiij.
Tranſactio ſuper beneficio eſt valida.in.c.ex litteris.de trãſ/actio.fo.cccj.nu.1.col.iiij.
Tranſactio an poſſit reſcindi ꝓpter exceptionem.in.c.cũ cau ſam.de emp.fo.lxxxvj.nu.3.colũ.iiij.
Tranſactio ſup beneficio eccleſiaſtico an ſit ſymoniaca.in.c. ſuper eo.de trãſac.fo.cccij.nu.2.col.ij.
Tranſactio ꝛ amicabilis cõpoſitio qualiter differant. fo.ꝛ.c. eo.nume.2.col.ea.

Transactio affert cõmodũ parti.in.c.sup litteras.de rescrip. fo.eodem.nu.14.col.iij.
Trãslatio epi petit a papa.i.c.ad fi.de postu.f.86.nu.5.c.iiij
Translatio decimarum in laicos an possit fieri de ꝓsensu epi in.c.pbibemus.de deci.fo.cl.nu.j.col.j.
Transiens ad religionẽ dicit transire ad frugem melioris vite.in.c.qõ.de sta.mo.fo.clxxxiij.nu.1.col.iiij.
Trebellianica vnde appellet.in.c.raynutius.ỹ.in eo.de testamẽ.fol.cxxvij.nu.5.col.iij.
Trinitas ãre dicat summa.in rub.de sũ.tri.fo.vij.nu.2. co.ij.
Turbatio an sit pctij.in.c.veniẽs.de sen.exc.f.cxv. nu.2.co.j.
Turbans diuinũ officiuz excõicari potest in.c.dilectis filijs. de appel.fo.lxxxij.nu.4.colũ.ij.
Turpitudinem suam allegans nõ auditur.in.c.inter. de dona.fo.cx.nume.4.col.iij.
Turpitudinẽ suã allegans an sit audiendus.in.c.significasti de adul.fo.lxxij.nu.2.colũ.iiij.
Tutoꝛ ꝓdẽnat noie pupilli.in.c.raynuti⁹.ỹ.in eo.f.cxxix.co.j.

De littera.U.

Vacillare ꝛ variare differũt.in.c.sup his de penis.fo.cx.nu.1.col.j.
Vagabũdus qualiter vocabit ad electionẽ.in.c.qꝛ ppter.§.illud.de elec.fo.cl.nu.1.col.iiij.
Vanum dicit quid caret effectu debito.in.c.ab excõicato. de rescrip.fo.lxvij.nu.12.co.iiij.
Variatio vocabploꝛ nõ immutat rei substantiã.in.c.ea q̃.de symo.fo.xliij.nume.1.co.j.
Variatio nois nõ pbibet.in eo.fo.7.c.nu.2.colũ.j.
Variatio ois in iure est suspecta.in.c.publicato.de elec.folio clxx.nume.1.col.iiij.
Vasallus ad que seruitia tenetur.in.c.insinuatione.de feu.folio.xcv.nu.2.colũ.ij.
Vasallus si vult seruire ecclesie vt fructus computenꝛ in sortem an sit audiendus.in eo.c.fo.xcv.nu.2.col.iij.
Vasall⁹ an possit ifeudare.i.c.ex pte.de feu.f.xcvj.nu.11.c.iiij.
Vasall⁹ an possit feudo renũciare.in eo.c.f.xcvij.nu.13.col.j.
Vasallus si dat feudũ in potẽ an teneat.in eo.c.7.f.nu.13.co.j
Vasallus an tenea⁹ petere investituꝛã,ab heredibus domini in.c.ex parte.de feu.fo.xcvj.nu.3.colũ.j.
Vasallus an possit sup feudo cõpromittere.in.c.cum tempore.de arbi.fo.cccxlj.nu.5.co.iiij.
Vasallus an possit renũciare feudo inuito domino.in rubri. de cõsti.fo.xvij.nu.16.col.iiij.
Venditio rei ecclesiastice facta per aliquos de capitulo nõ tenet.in.c.cum dilecti.de emp.fo.lxxxiij.nu.1.colũ.iiij.
Venditio inter cõiuges an valeat.in.c.donatio. de dona.inter virũ ꝛ vxo.fo.xxv.nume.3.col.iiij.
Venditio de fructibus nondũ extantibus an valeat.in.c.ad dissoluendũ.de despõ.impube.fo.viij.nu.8.col.iiij.
Venatio clerico pbibet.in.c.j.de cle.vena.f.lxxxiij.nu.1.co.ij
Venatio voluptati innititur.in eo.c.7 fo.nume.3.colũ.iij.
Venire contra factũ suum quis non potest.in.c. auaricie. de preben.fo.xxij.nu.iij.col.j.
Venditoꝛ an possit testificari contra p emptoꝛe.in.c.insuper. de testa.fo.xlj.nume.2.colũ.j.
Veritas ꝛ opinio qualiter differant.in.c.a nobis.de sen.excõmu.fo.cxxij.nume.4.col.iij.
Verba in rescriptis an sint restringenda.in.c.sunt ꝛ alij.de rescrip.fo.lij.nu.6.colũ.ij.
Verba delegationis attendi debent.in.c.quoniam.de offi.de leg.fo.ccxxix.nume.ij.col.ij.
Verba iuramẽti legitimam recipiũt interpretationeꝫ.in.c.ex parte.de cleri.nõ resi.fo.xix.nu.1.col.iij.
Verbum ordinare accipitur p cõferre.in.c.postulastis.de cõcessio.prebẽ.fo.lxv.nu.2.col.ij.
Verbum de plano an importet sentẽtiam.in.c.cum in tua.de spon.ꝛ matri.fo.v.nu.4.col.iij.
Verba generalia ciuili modo intelligi debẽt.in.c.cũ super.§. cum allegata.de verb.sig.fo.cxlvj.nu.1.col.j.
Verba cum effectu sunt accipienda.in.c.quia nõ.de cleri.nõ resi.fo.xv.nu.5.col.iij.
Verba sententie stricte intelligi debent.in.c.fi. de cau.posses. fo.xxj.nu.1.colũ.j.
Verba dubia ꝑm quem sensum sunt intelligenda.in.c.ex litteris.de spon.ꝛ ma.fo.iij.nu.2.col.j.
Verbum presentis tpis aliquando trahitur ad futuruz.in.c. mandatum.de rescrip.fo.lxiij.nu.2.col.ij.
Verba priuilegiorum accurate sunt aduertenda. in.c. ex ore. de priuileg.fo.c.nu.1.col.ij.
Verba de futuro babẽt sensum pſentis.in.c.ex parte.de spõ. ꝛ matri.fo.iij.nu.1.col.j.
Verba ꝑm sanũ intellectũ sunt intelligenda.in.c.fi.de purgacano.fo.cviij.nu.7.col.j.
Verba incidentia que dicantur.in.c.cũ voluntate.de sentenexcõ.fo.cxxxvj.nu.2.col.iij.
Verbis narrativis pape fides adhibet.in.c. ne dei.de symo. fo.xl.nume.1.col.j.
Verbum finodale quid importat.in.c.qm̃.de priuileg.fol.cj. nume.3.colũ.iij.
Verba transposita nõ nocent dũmodo sensus nõ mutet.in.c. intelligentia.de ver.sig.fo.cxxxviij.nu.1.col.ij.
Verba sunt necessaria in sponsalib⁹.in.c.fi inter virũ.de spõ. ꝛ matri.fo.vj.nu.4.col.iij.
Verba sunt instituta ad exprimendũ conceptuz mentis.in.c. intelligentia.de verb.sig.fo.cxxxviij.nu.1.colũ.j.
Verba generalia sunt sufficientia ad tollendũ contrarias cõsuetudines.in.c.fi.de magist.fo.iij.nu.4.col.j.
Verba cum effectu sunt intelligenda.in.c.qualiter.de pac.fo ccxcvij.nu.2.colũ.iij.
Verbũ excõmunicetur qñq; intelligitur ipso facto.in.c.cõtingit.de sen.excõ.fo.cxxvij.nu.2.col.iiij.
Verba legitime reuocare qd importent.in.c.ad audientiam. de re.ecc.fo.lxxix.nu.3.col.ij.
Veritas an debeat preferri opinioni.in.c.is qui.de spõ.ꝛ ma. folio.vj.nu.1.colũ.j.
Veratione beneficij redimere an liceat ante habitã possessionẽ.in.c.cũ venisset.de insti.fo. liij.nu.7.col.ij.
Vor quã hꝫ prelatus vt canonicus an excedat voces canonicorum.in.c.postulastis.de ꝓcess.pbẽ.fo.lxvj.nu.5.co.j.
Via tutior in dubijs est eligenda.in.c.inuenẽde.de spõ.ꝛ matri.fo.ij.nume.1.col.iij.
Via media est eligẽda.in.c.q̃rẽti.de of.dele.f.ccxlij.nu.1.co.ij.
Via tutioꝛ in dubio est eligenda.in.c.cũ tu.de vsur.fo.lxxvij. numero.4.col.j.
Via tutioꝛ in dubijs est eligenda.in.c.illud.de cleri.excõ. mi. fo.lxxxvj.nume.2.col.ij.
Vicarius ecclesie curate tenet in ea deseruire.in.c.puideas. de offi.vica.fo.ccxxij.nu.1.col.j.
Vicarius pape babet in vrbe iurisditionẽ.in.c.tua.de officio vica.fo.ccxxij.nu.1.col.iij.
Victoꝛ in causa appellationis petit sentẽtiam confirmari.in c.cum ad sedẽ.de resti.spo.fo.xxvj.nu.2.col.j.
Vicarius perpetuus curatus dicitur.in.c.fi. de offi.vica.fol. ccxxij.nu.1.co.ij.
Vicarius perpetuus ꝓs dicat.in.c.7 fo.eo.nu.2.col.ij.
Vicarius ecclesie agit p ecclesia.in.c.g.perpetuus.de fide instru.fo.lvj.nu.1.col.iiij.
Vicaria perpetua an sit beneficium ecclesiasticũ.in.c. postulasti.de rescrip.fo.lj.nu.1.co.j.
Victus victoꝛ cõdemnatur in expensis.in.c.calũniam.de penis.fo.cix.nume.1.colũ.iij.
Vices pluriũ personarum quis habere pot.in.c.postulastis. de cõcessio.prebẽ.fo.lxv.nu.4.col.ij.
Victus calũnioſus presumitur.in.c.calũniã.de pe.f.cix.nu.3. colũna.iij.
Vitiũ corporis repellit a testimonio.in.c.deniq;.de excep.fo. lxvj.nu.1.col.ij.
Vitia sub specie virtutũ qñq; occulte subintrãt.in.c.sicut. de bereti.fo.lxj.nu.8.colũ.iij.
Vidua an sit de foro ecclesie.in.c.significantibus.de offi.delega.fo.cclix.nu.3.colũ.iij.
Viduis in dotibus fauẽdũ est.in.c.nuper.de dona.inter virũ ꝛ vxo.fo.xxv.nu.3.col.ij.
Vidua an sit miserabilis persona.in.c.significantibus.de of. deleg.fo.cclix.nu.1.colũ.j.
Vidue pupilli ꝛ orphani dicuntur persone miserabiles.in.c. super.§.cum allegata.de verbo.signi.fo.cxlvj.nu.3.col.j.
Villa si commutetur cum alia:an transeant ecclesie villaruz cum vniuersitate.in.c.ad questiones.de rerum permu.folio xciij.nu.3.colũ.ij.
Vilitas est inconstantem ꝛ mutabilem apparere.in.c.qualiter.de accu.fo.xxxj.nu.4.col.j.
Vinum clericis nõ pbibetur sicut mulieribus.in.c.7 si questiones.de symo.fo.xliij.nu.3.col.ij.
Vim vi repellere licitum est.in.c.si vo.de sentẽ.excõmu. folio cxij.nu.2.col.iij.
Vinculum coniugij non dissoluitur altero coniugum fideliũ in berefim lapso.in.c.quãto.de diuoꝛ.folio.xxij.numero.1. colũna.iiij.
Violans iuramentũ voluntarie ab eccl'ia remouet.in.c.que-

relam.

relam.de iureiurã.fo.lx.nu.1.colũ.iiij.
Virginitatis laus.in.c.causam.de pba.fo.xl.nu.2.colũ.ij.
Virginitas cõpar floꝛi.i.c.innotuit.de elec.f.cxij.nu.1.co.iiij.
Vir ꝛ vxoꝛ sunt duo in carne vna.in.c.debituꝫ.de biga.folio ccxij.nume.2.col.iiij.
Viro an incũbit pbatio indistincte in mr̃imonio clãdestino, in.c.j.de clande.despõ.fo.ix.nu.1.colũ.ij.
Vir ꝛ vxoꝛ parit iudicant.in.c.ij. de diuoꝛ.f.xxij.nu.2.col.ij.
Vir nõ potest dimittere vxorem absq; consilio ecclesie.in ca. poꝛro.de diuoꝛ.fo.xxiij.nu.1.co.ij.
Vir si dicat nõ accipiam aliam nisi te quid iuris.in.c. ex parte.de spon.ꝛ ma.fo.iij.nu.4.colũ.j.
Vir dicẽs mulieri,pmitto q̃ te despõsabo ꝛ mulier cõsẽtit an sint spõsalia de futuro.i.c.si iter viꝛ.ỹ spõ.7.f.vj.nu.5.co.iij.
Vir nõ bꝫ ptãtẽ sui corpis.i.c.qdã.ỹ quer.2.f.clxix.nu.2.co.ij
Vir si dicat mulieri puidebo tibi vt vxoꝛ an videaꝛ cõtractũ matrimoniũ.in.c.ex parte.de spõ.ꝛ ma.fo.iij.nu.2.co.j.
Vir si dicat nõ dimittã te p muliere peioꝛi:ꝛ mulier totidem quid iuris.in.c.ex parte.de spõ.ꝛ ma.fo.iij.nu.3.col.j.
Vir debet primo interrogari ꝛ postea mulier.in.c.si inter virũ de spon.ꝛ ma.fo.vj.nu.1.co.iij.
Vir an possit dimittere vxorẽ sine iudicio ppter impedimẽtũ notoriũ.in.c.poꝛro.de diuoꝛ.fo.xxiij.nu.3.colũ.ij.
Vir an possit obijcere fornicationẽ mulieri.in.c.fraternitatis de frigi.ꝛ maleſi.fo.xvij.nu.7.colũ.j.
Virginitas qualiter pbari debeat.in.c.lr̃e.eo.ꝛ fo.nu.1.co.ij.
Viri ꝛ mulieris dicto statur dicentiũ quẽ nõ esse eoꝝ filium. in.c.trãsmisse.q filij sint legi.fo.xix.nu.1.colũ.j.
Vir ꝛ mulier si nutriunt aliquẽ tanq̃ filiũ nõ p hoc pbaꝛ possessio filiationis.in eo.c.7 fo.nu.2.col.j.
Vir si puocat ad diuoꝛtiũ asserẽs se esse impotentẽ:ꝛ mulier fateꝛ:pbatiõe recepta sepanꝛ.in.c.j.de fri.7.f.xvij.nu.1.co.ij.
Vir si inuita vxoꝛ pmoueaꝛ ad sacros:an ea mortua sit cogẽdus seruare ordinẽ.in.c.placet.de quer.2.f.clxxij.nu.3.co.iij
Vir põt dare dotẽ mulieri.i.c.nup.de do.iter.f.xxv.nu.1.co.ij.
Vir ꝛ vxoꝛ si cohabitãt ꝛ vir dicit interuenisse copulã ꝛ iurat fides ei adhibeꝛ.in.c.ꝓtinebaꝛ.ỹ despõ.ipu.f.vij.nu.2.co.iij.
Vir vxoꝛẽ adulteraz an possit ppria auctoꝛitate dimittere.in ca.si vir.de adul.fo.lxxij.nu.1.col.ij.
Vir nõ tenetur prestare cautionẽ sufficientẽ de dote ꝓseruanda.in.c.per vestras.de do.inter vi.ꝛ vxo.fol.xxv.nu.2.co.ij.
Virtus⁹cõsistit in medio duoꝝ malorum.in.c.ex parte.de consuetu.fo.lxxvij.nu.3.colũ.iij.
Vis ꝓ ꝛ duplex.in.c.sacris.de his q vi me.f.cccxxj.nu.1.co.ij
Vis ꝛ potestas iuris qualiter differant.in.c.ꝓto.de priuileg. fo.ciij.nu.3.col.iij.
Visitatoꝛ an possit amouere beneficiũ.in.c.dilectus.de rescriptis.fo.l.nume.5.colũ.iij.
Unctio ꝓ ẽ duplex.in.c.j. §.scire.de sac.vnc.f.ccij.nu.1.co.ij.
Unctio inuisibilis qd fit.in.c.7 fo.eo.nu.2.col.ij.
Volũtas vltima q̃ dicaꝛ.i.c.reqsisti.de testa.f.cxx.nu.2.co.iiij.
Voluntati ppie nõ est innitendũ.in.c.cũ in cunctis.de his q̃ fiunt a prela.fo.lxxij.nu.1.col.iiij.
Voluntas an babeatur p facto.in.c.adolescẽs.de spõ.ꝛ ma. fo.vj.nume.1.colũ.iij.
Votũ ex sui natura an impediat matrimoniũ.in.c.rursus.qui cle.vel vouẽ.fo.xij.nu.3.colũ.ij.
Voti appellatione intelligiꝫ de simplici.in.c.meminim⁹. qui cleri.vel vouẽ.fo.xij.nume.1.col.j.
Votũ solẽne dirimit matrimoniũ cõsummatũ.in.c.infinuãte. qui cle.vel vouẽ.fo.xij.nu.4.colũ.ij.
Votum solẽnizaꝛ per susceptionem habitus.in.c.ex parte.de conuer.cõiug.fo.clxxj.
Votum sine pfessione põt esse solenne.in.c.fraternitatis.de frigi.ꝛ maleſi.fo.xvij.nu.5.colũ.iij.
Vota finguloꝝ in electione inquiri debẽt.in.c.auditis.de ele. fo.cxxx.nume.2.col.ij.
Votũ aliq̃ ꝓdicit.i.c.ex parte.de quer.2.f.clxxij.nu.1.co.j.
Votũ qualiter solẽnizaꝛ p pfessionẽ religionis.in.c.dudũ.de cõuer.cõiug.fo.clxxv.nu.2.col.j.
Votũ redimi põt.in.c.ex.de voto.fo.clxxvij.nu.1.colũ.ij.
Voti cõmutatio pẽdet ex arbitrio diocesani.in.c.de.de voto. folio.clxxvij.nu.2.col.j.
Votoꝝ cõmutatio regꝫ est arbitraria.in.c.7.f.eo.nu.3.co.iij.
Votum ab initio est volũtariumꝛ ex postfacto necessariuz.in c.de voto.fo.clxxxiij.nu.1.col.iiij.
Votum p aliũ impleri põt.in.c.7 fo.eo.nu.2.col.iiij.
Votum quid fit.in rubri.q cleri.vel vo.fo.xj.nu.1.col.iiij.
Votũ ex qua cã possit irritari.in.c.scriptura.de vo.nu.2.co.ij
Votum castitatis faciens in aliqua religione an per hoc solẽ

nizetur.in.c.ex parte. de cõuersi.cõiug.f.clxxij.nu.6.colũ.j.
Votũ simplex quare impedit mr̃imoniũ ꝫbẽdũ ꝛ ꝫctũ nõ dirimit.in.c.meminim⁹.q cle.vel vo.fo.xij.nume.3.col.j.
Vouentes qui dicunꝫ qui matrimoniũ cõtrahere possunt.in c.j.qui cleri.vel vo.fo.xj.nu.2.col.iiij.
Uniuersitates an possint facere statuta.in rub.de constitu.folio,xv.nu.2.col.iij.
Uniuersitas si babeat rectorẽ quis babebit iurisditionem.in rubri.de constitu.fo.xv.nu.3.colũ.iij.
Uniuersitas an possit accusari criminaliter.in.c.dilectus.de symo.fo.xlvj.nu.6.col.ij.
Uniuersitas an possit puniri de crimine.in.c.dilectus.de symo.fo.xlvj.nu.7.7.8.col.ij.7.iij.
Uniuersitas qñ litigat p ꝓcuratoꝛẽ qs litigabit.in.c.qꝛi causis.de pcura.fo.cccxij.nu.2.col.ij.
Uniuersitas an possit excõicari.in.c.perpẽdimus.de sen.excõmu.fo.cxx.nu.xxix.col.iiij.
Uniuersitas an poterit puniri pena spirituali.in.c.graue.de sen.excõ.fo.cxxxvj.nu.2.colũ.j.
Uniuersitas an possit puniri pẽa pecũiaria.i.c.f.7 nu.e.co.iij.
Uniuersitas qñ punit pecuniariter.in.c.7 fo.eo.nu.3.colũ.iij.
Unio quot modis fit.in.c.nouit.ne se.va.fo.lxvj.nu.5.col.iiij.
Uniuersitas scholariũ an possit facere statuta cõtraria statutis ciuitatis.in rub.eadẽ.fo.xxij.nu.10.col.ij.
Uniuersitas scholariũ an possit statuere circa examina scholariũ.in rub.ea.fo.eo.nu.11.col.iij.
Uniuersitas scholariũ an possit punire doctoꝛes.in rubri.ea. fo.eo.nume.12.col.iij.
Ursum vel leonem tenẽs si dimittaꝛ ꝛ occidat aliquos an sit irregular is.in.c.ad audiẽtiã.de homi.fo.lxvij.nu.6.col.iij.
Urbis appellatione contineꝛ roma.in.c.significauit.de peni. ꝛ remi.fo.cx.nu.1.col.iij.
Usurarij manifesti ad cõmunionẽ altaris vel oblationẽ offerendã admitti nõ debẽt.in.c.qꝛ.de vsur.f.lxxvij.nu.1.col.j.
Usura in vtroq; testõ est pbibita.in.c.7 fo.eo.nu.2.col.ij.
Usure an pbibeanꝛ de iure ciuili.in.c.7 fo.eo.nu.3.colũ.ij.
Usurariꝰ publicꝰ ꝓs dicaꝛ.in.c.qꝛ.de vsu.f.lxxvij.nu.4.co.ij.
Utilitas ecclesie plus attendi dꝫ q̃ pſone.in.c.nouit.ne sede vacante.fo.lxvj.nume.4.col.iij.
Usure sunt indebite de iure diuino ꝛ canonico.in.c.debitores.de iureiur.fo.lix.nu.2.col.iiij.
Usufructus an possit constitui in rebus q̃ vsu consumuntur in.c.cũ constet.de pigno.fo.c.nu.3.co.ij.
Usufructus quid fit.in.c.significãte.eo.ti.ꝛ fo.nu.4.col.iij.
Usufructꝰ in quibꝰ rebꝰ ꝓfitit.in eo.c.7 fo.nu.5.col.iij.
Usufructus quomodo finit.in eo.c.7 fo.nu.6.col.iij.
Usurpare quid fit.in.c.excõicamus.§.qꝛ vo.de bereti.fol.lxj. nume.2.col.iij.
Usurariꝰ facies debitoꝛẽ iurare de soluẽdis vsuris cõpellit p cẽsurã ecclesiasticam.vt ab exactiõe desistat.in.c.tuas.de vsur.fo.lxxix.nu.1.col.j.
Usurariꝰ nunqd teneaꝛ restituere qcqd fuit lucratꝰ de vsuris in.c.cũ tu.de vsu.fo.lxxviij.nume.7.co.iij.
Usurarius clericꝰ an sit ipso iure priuatus beneficio.in.c.praterea.de vsu.fo.lxxviij.nume.1.col.iij.
Usura qd est.in.c.cũ tu.de vsu.fo.lxxviij.nu.5.col.j.
Usurarij q̃ sunt soluendov suras restituere cogũtur.in.c.cum tu.de vsu.fo.lxxvij.nu.1.colũ.j.
Utile p inutile vitiaꝛ.in.c.cõsulti.de pcu.f.cccxvj.nu.2.co.iij
Utile p iutile nõ vitiaꝛ.i.c.iter ceteras.de rescp.f.e.nu.3.co.ij.
Utilitas publica pferꝛ pũate.i.c.bone.ỹ postu.f.89.nu.5.co.j
Uxoꝛ ppter vitiũ sodomiticũ an possit dimittere thoꝝ viri. in.c.maritis.de adul.fo.lxxij.nu.4.col.iij.
Uxoꝛ nõ certificata de morte mariti cõtrahere nõ põt.in.c.in presentia.de spõ.ꝛ ma.fo.iij.nu.1.col.ij.
Uxoꝛ expectans maritũ p quadriennũ an contrahere possit. in.c.in pſentia.de spõ.ꝛ ma.fo.iij.nu.2.col.ij.
Uxoꝛe viuẽte aliqs ex ꝓcubina generauit filiũ:anteq̃ nascaꝛ vxoꝛ moriꝛ:cõtrahit cũ ꝓcubina ante natiuitatẽ plis.an legitimeꝛ ples.in.c.tãta.q fi.sint legi.fo.xix.nu.7.co.iiij.
Uxoꝛ petẽs restitutionẽ mariti repellit si fuerit notorie formicata ꝛ vir ꝓtinuerit.i.c.significasti.de diuoꝛ.f.xxij.nu.1.co.ij
Uxoꝛ dicitur virũ vẽdicare.in.c.attestatiões.de despõ.impube.fo.viij.nu.3.col.ij.
Uxoꝛatꝰ an possit fieri eps.i.c.sane.ỹ quer.2.f.clxx.nu.2.c.iiij
Uxoꝛ an possit accusare virum ex suspitione.in.c.maritus.de adulte.fo.lxxij.nu.2.col.iij.
Yconomica vnde dicaꝛ.in pbe.decre.fo.ij.nu.14.col.iij.

Registrum huius indicis.

a b c d e. Oẽs sunt terni:pteꝛ e:qui est duernus.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA GRANADA